
THE LIBRARY OF CONGRESS

THE LIBRARY OF CONGRESS

VIGERUS DE

IDIOTISMIS GRÆCIS.

FRANCISCI VIGERI

ROTOMAGENSIS

DE PRÆCIPUIS GRÆCÆ DICTIONIS IDIOTISMIS LIBER

CUM ANIMADVERSIONIBUS

HENRICI HOOGEVEENI

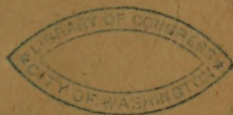
ET JOANNIS CAROLI ZEUNII.

EDIDIT ET ADNOTATIONES ADDIDIT

GODOFREDUS HERMANNUS.

Glasguae:
Excudebat Andreas Duncan, Academiæ Typographus.
VENEUNT APUD RICARDUM PRIESTLEY,
LONDINI.

1813.

GODOFREDI HERMANNI

PRÆFATIO.

Quum repetenda esset Vigeri editio, mihi demandatum hoc negotium est. Sed ego quum cognovissem Godofr. Henr. Schæferum, virum eximia Græcæ linguæ peritia instructum, jam antea de edendo Vigero cogitasse, et multa parasse ad eam rem subsidia, huic eo lubentius meam tradidi provinciam, quo majorem fructum ex ejus opera percepturos esse litterarum Græcarum studiosos intelligebam. Jam aliquid temporis præterierat, quum ille repente rem renunciavit, meque, ut eam susciperem, hortatus est. Frustra repugnavi. Ita mea cura auctus in lucem Vigerus prodiit. Permiserat Fritschius hanc editionem plane meo arbitrio, sive hic illic aliquid emendare vel addere, sive omnem libri conformationem mutare vellem. Atque erunt fortasse, qui me reprehendant, quod hac copia justo parcius usus esse videar. Hi sciant, me neque rationem, quam Vigerus iniit, probare, et magnopere optare, ut

aliquis ex iis, qui huic negotio pares sunt, meliorem in hoc genere librum scribat. Equidem id facere nec potui, nec volui. Satis habui, quæ errasse Vigerum vel ejus interpretes animadverterem, adnotare atque emendare; tum hic illic, quæ ab his prætermissa erant, addere. In ea re adjumento mihi fuere duo exemplaria Vigeri, alterum, quod Frid. Volg. Reizius olim possederat, a Fritschio post ejus mortem emptum; alterum Schæferi, quod is mihi utendum concessit. Quæ Reizius adnotaverat, addito ejus nomine omnia vel ipsi Vigero et Hoogeveeni notis, vel meis adnotationibus inserui. Schæferus in suo exemplo nullas disputationes, sed plurimos locos vel veterum scriptorum, vel interpretum et criticorum adscripsit. His ita usus sum, ut qui Græcæ linguæ studiosis utiles viderentur, eos afferrem; reliquos omitterem. In his locis conferendis, dici non potest quantum operæ non sine summo tædio consumpserim. Quippe sæpe ex ingenti numero aut nullus aut perpauci fuere, quos ad meos usus adhibere possem. Aliam molestiam Hoogeveeni et inprimis Zeunii errores afferebant. Quare factum est, ut hos sæpe acerbius notarem. Omnino tirones monitos velim, ne temere aut Vigero aut Hoogeveeno et Zeunio credant, sed ea

in quoque loco adhibeant, quæ ab Reizio et a me ad illos refellendos adnotata sunt. Quæ licet sæpenumero paucis verbis contineantur, spectant tamen ad longas illorum disputationes, in quibus aut nihil veri est, aut pauca tantum probabiliter tradita sunt. Etiam dictione isti utuntur non modo non eleganti, quod in tali argumento nemo requiret, sed vel solœca, vel speciem elegantiæ, quæ aut nulla aut inepta est, habente. Hæc mutare nolui, ne semel aggressus mutandi negotium, nihil intactum relinquerem. Itaque repeti curavi editionem, quæ novissima erat, ipso servato paginarum numero, nisi ut hic illic aliquam adnotationem insererem aut Reizii, aut meam, addito, cujus quæque est, nomine. In calce alias addidi adnotationes. Ad eas spectant numeri, qui in Vigero et Hoogeveeni ac Zeunii notis hoc adjecto signo ¶ leguntur. Ii numeri in margine mearum adnotationum positi sunt: qui autem in initio cujusque ex meis adnotationibus numerus adscriptus est, is paginæ est, ad quam ea adnotatio pertinet. Indices auxi iis rebus, quæ in hac editione accesserunt. Novum etiam indicem addidi scriptorum, qui in meis adnotationibus emendati vel explicati sunt.

LIBRARIUS LECTORI.

Divenditis exemplis libri Vigeriani nostris sumtibus ante hos duodecim annos vulgati, cum iteratam pararemus editionem facile obtinuimus ab eruditissimo Viro, Zeunio, jam morte præmatura literis erepto, ut Operis utilissimi denuo susciperet recensionem. Qui cum præclare semper solitus esset elaborare in eo, ut ad cognoscendam linguæ Græcæ indolem ejus studiosis prodesset quam plurimum, tanta sedulitate ac diligentia, etiam inter medias morbi molestias, in hoc negotio versatus est, ut istum laborem paullo ante obitum absolverit. Ratio autem instituti Zeuniani fere hæc fuit, ut primo delerentur vel certe emollirentur pauca quædam, ea inprimis, quæ in doctissimum Hoogeveenum durius inclementiusque scripta esse quidam judicassent; deinde ut retractarentur atque corrigerentur, quæ in priori editione non satis subtiliter fuissent definita; porro ut adderentur passim, quibus præceptorum a Vigero Hoogeveenoque traditorum auctoritas firmaretur; denique ut supplerentur nonnulla, quæ visa essent non recte deesse. Nobis vero hoc agen-

dum existimavimus, ut Opus præclarum non modo, quoad ejus fieri posset, emendate describeretur, quæ prima est librorum, hujus præsertim generis, commendatio, sed etiam ut chartarum nitor et typorum elegantia lectoribus blandiretur. Quodsi judices æqui atque harum rerum periti studium nostrum probaverint, operæ nos pretium fecisse existimabimus.

LECTORI ERUDITO ET ÆQUO

S.

JO. CAROLUS ZEUNIUS.

Si Vigeri liber hic de exquisitioribus dicendi formis Græcis et partim paulo rarioribus, earumque usu vario ac multiplici nunc aut primus prodiret, aut e loco obscuro, quo adhuc quasi sepultus jacuerit, in lucem notitiamque nostrorum hominum protraheretur opella nostra qualicunque: fortassis paulo copiosius de ejus dotibus, præstantia atque usu disserere, et libri patrocinium suscipere conaremur. Verum enim vero cum repetitæ sæpenumero libri in Gallia olim nati, et postea, inprimis diligentia et doctrina Hoogeveeni Belgici, nutriti cultique egregie, editiones, atque consensus virorum doctorum, qui et scriptis et sermonibus eum tanquam utilissimum ac maxime necessarium commendant tironibus, ultra vulgares Grammaticorum libellos sapere audentibus, usum ac præstantiam ejus satis comprobare videantur: nova commendatione non opus esse existimamus. Igitur potius de ratione, quam in hac editione curanda secuti simus, dicendum paucis esse videtur.

Cum editio tertia, quæ ante hos undecim annos Lugduni Batavorum superioribus editionibus multo auctior cura doctissimi Hoogeveeni prodiit, ad me esset delata, ut, si fieri posset, et accuratior et ornatior efficeretur: primum hanc operam dedi, ut vitia

typographica, quæ sat multa in illam recentissimam irrepserant editionem, tollerentur, atque, ne forte in nostra editione nova eaque graviora, uti facile sit, in pristinorum locum succederent, specimina typographica a me omni diligentia emendarentur. Etenim præterquam quod semper existimavimus, primam libri alicujus dotem et virtutem esse puritatem, etiam voluntati Fritschii nostri parendum esse duximus, qui, ne forte aliena culpa vitium aliquod intactum relinqueretur, singula specimina e typographeo Lipsiensi ad me Vitebergam usque, haud sine sumtibus, transmittenda curavit.

Deinde sententias quidem Vigeri Hoogeveenique intactas reliqui, ne forte nonnullis arrogans, nimiumque in aliena bona mihi sumsisse viderer, quamquam multa videbantur brevius, accuratius, et fortassis quoque elegantius dici constituique posse: sed, quicquid commode, et ad usum eorum, quibus hic liber inprimis destinatus est, accommodate addi posse ac debere existimabamus, id vel inseruimus orationi Vigeri, vel Hoogeveeni adjunximus animadversionibus, atque mea, ne alii nomini forte invito obtruderentur, aut uncis [], aut alio modo, qui facile cognosci poterit, distinxi, ubique addita sigla Z. In addendis autem meis potissimum id egi, ut vel non satis probata novis confirmarentur exemplis, vel perperam dicta refellerentur, vel quæ omnino deessent, de novo accederent, vel confusa et perturbata discernerentur diligentius.

Inprimis vero mihi paulo accuratius elaborandum esse censui in œconomia usuque particularum explicando describendoque propterea, quod neque a Vigero neque ab ipso Hoogeveeno ad hunc librum generi illi satisfactum esse videbatur, cum tamen ab

idonea particularum intelligentia, uti satis inter rei peritos constat, haud medioris recte intelligendi interpretandive pars pendeat. Causa autem, cur Hoogeveenus minus diligens in natura particularum tradenda et explicanda esset, fuit hæc, quod eo ipso tempore, cum tertiam curabat Vigeri editionem, erat in eo, ut ederet separatim *Doctrinam Particularum linguæ Græcæ*, quæ quoque paulo post, anno hujus seculi undeseptuagesimo, voluminibus duobus in forma majori quarta, quæ dicitur, satis nitide, sumtu ipsius auctoris, sed non sine præcipua Anglorum liberalitate, prodiit, (nam hæc horum Insulanorum virtus non raro deprehenditur) cum alio modo, uti est admodum probabile, liber in lucem edi non posset. Multa præclare disputata de usu particularum ibi continentur, et multi errores Budæi, Devarii aliorumque recte refutantur. Verum ob ingens pretium, quo vendi solet, vix emi potest a studiosis Græcarum litterarum, qui fere tenuitate rei familiaris conflictantur. Quapropter ego hic operam dedi, ut illa volumina sat magna quasi in compendiolum redigerem, sed ita, ut res meo modo ordinarem, et meas observationes, quas adhuc in legendis Græcorum libris subinde collegeram, adderem.

Atque cum in ratione particularum, tum in aliis capitibus copiosior esse studui in usibus rarioribus confirmandis et a corrigendi audacia vindicandis. Nam ut omnino hic Vigeri liber ad interiorem Græci sermonis naturam cognoscendam valet, ita idem considerari et adhiberi debet tanquam remedium levitatis audaciæque in verbis, formis, modisque struendæ orationis paulo insolentioribus mutandis, et, uti sæpe fit, corrumpendis.

Denique indicum rationem plane mutavi et meo modo institui. Nam pro septem, qui in prioribus editionibus erant, confeci quatuor: quia pro binis auctorum, totidem vocum Græcarum, et denique vocum Latinarum, singulos earundem rerum conscripsi. Ita certe commoditatibus lectorum consulere studui, ne ad locum auctoris alicujus, aut verbum Græcum Latinumve quærendum duplicem cogerentur adire indicem. Verum quamquam numerus indicum ita est imminutus, noli tamen credere, B. L. loca ipsa esse prætermissa. Nam, quantum fieri potuit, id operam dedi, ne facile verbum aut dicendi formula negligeretur, quæ jure posset postulari atque hic quæri.

Igitur, ut opella nostra qualicunque sis contentus, vehementer rogamus. Vale. Scripsi Vitebergæ, die 20. Aprilis, A. C. CIƆIƆCCLXXVII.

BENEVOLO LECTORI

HENRICUS HOOGEVEEN

S.

Opinione citius distractis *Francisci Vigeri de præcipuis Græcæ dictionis idiotismis libelli*, quem mea cura illustratum et perpetuis animadversionibus auctum in publicum adspectum lucemque protulerat, exemplaribus; qui reliqua ex publica auctione suæ potestatis fecerat, librarius, nostri laboris novator, rogare me cœpit, ut et hujus editionis curam suspicerem, et, si quid haberem, quo locupletaretur, adderem. Ego, quæ novem annorum spatio, ex quo prior editio lucem viderat, non data quidem opera collegeram, sed casus, dum aliud agebam, ex auctorum Græcorum lectione obtulerat, communi usui subducere nolui, quicquid nonnulli prioris editionis emtores de injuria queruntur, quod aut his additamentis carere, aut geminato pretio alteram hanc editionem priori inutili adjicere coguntur: etenim si quid commodi sit, cum omnibus privari malle quam cum paucis, minus generosi fuerit. Quod si, quæ ad communem utilitatem conferant, suppressero, quid his profuerit? Si adjecero, quid nocuerit?

Si digna fiat prioribus accessio, juventuti φιλέλληνι esse consultum, gaudeant; sin minus, non necessariorum facilem esse jacturam, sciant. At commode, inquiunt, hæc separatim edi potuissent! Potuissent, fateor, sed an commode, nescio. Quanto enim facilius est utenti eodem ex libro, iisdem ex locis, quæ cupiat, haurire, quam duobus ex commentariis disjecta a reliquo corpore membra colligere? Ego, cum fœtus hujus παλιγγενεσία instaret, adhibita obstetricia manu integrum eum, quam, divulsis non sine fœda deformitate artubus, monstrosum partum edere, antiquius duxi.

Intelligis, Amice Lector, locupletiorem prodire aureum vere de præcipuis Græcæ dictionis idiotismis libellum; quam multa supellectile instructiorem, mox scies, ubi, quid priori editione præstitum sit, ex iis, quæ antea præmonui, cognoveris. Sunt autem talia.

" Præter idiotismos, quos auctor noster magno labore, nec minore successu in usum studiosæ juventutis collegit, plurimis copiosa Græcorum lingua abundat, quos clarissimus ille Rotomagensis non attigit, ut vel ipse in prologo ad juventutum φιλέλληνα, quem hic subjunxi, *præstare se nolle*, ait, hunc librum, *quæ hoc in genere observanda videri possint, complexum esse omnia.* Quare eos idiotismos, qui interiori hujus linguæ cognitioni operam daturis non levem crucem figere solent, quantum vel memori mente recolligere, vel magno studio et labore ex optimorum auctorum lectione adornare licuit, suis quosque locis, quos putavi maxime idoneos, interserui, adeo ut libellus altero tanto copiosior et

amplius nunc renascatur. Generaliorem cujuscunque orationis partis doctrinam, cui satis commodus locus deerat, ad calcem capitum adjeci. Voces, de quibus apud Nostrum altum silentium, et quarum tamen elegantiorem et significantiorem usum cum insigni discentium damno præterire religio fuit, servato ad præscriptam normam ordine alphabetico, interposui. Ubi doctrinam suam nullo exemplo, vel saltem nulla auctoritate confirmat, si ob locutionis vim vel structuræ elegantiam operæ pretium visum est, exempla addidi. Idiomata illa, quæ cum nostris plane conveniunt, totidem verbis vernacule reddidi, ut tironibus ea cum communi dialecto conferentibus ad Græcismorum intellectum planior pateret aditus. Et, quia his magis, quam eruditis scribo, nullum, quod sciam, exemplum non versum reliqui. Eadem de caussa passim in notis illas voces, in quibus idiomatis vis consistit, ut ea primo intuitu apprehendatur, literis majusculis excudendas curavi. Editionis Leidensis lectionem constanter retinui, omissis etiam quibusdam ex Demosthene exemplis ad Cap. VIII. Sect. 3. Reg. 5. a clarissimo Lederlino ex Parisiensi editione servatis, cum quia hæc verius pertinent ad regulam ejusdem sectionis ultimam, tum quia in fine sectionis ipse Auctor lectorem remittit ad sectionem sextam, ubi regula quinta eadem exempla occurrunt, quæ hic repetere supervacuum duxi. Alteram editionum discrepantiam invenies in capitis ejusdem sectione decima, ubi itidem Leidensi editioni adhæsi. Ne quid tamen novæ huic editioni deeset, ea, quæ in Parisiensi editione a regula prima usque ad quartam inveniuntur, notis meis admiscui, et præmissis ad oram his signis (") distinxi. Retinui etiam, quæ a vi-

ro quodam docto addita in Leidensi editione his signis [ ] inclusa inveniuntur. Ad hæc, quæ in eadem editione per incuriam σφάλματα remanserunt, diligenter emendavi. Ad pleniorem usum in citatis poëtis non libros tantum, sed et versus; in cæteris etiam capita, vel, ubi ea deerant, paginas notavi; quæ postremæ quoniam ob editionum diversitatem discrepant, eæ, quibus usus sum, editiones, et in quibus talia τμήματα non inveniuntur, utenti ex indice Auctorum innotescent. Denique quatuor indices adjeci; primum Auctorum, secundum locorum ex N. T., reliquos duos copiosissimos, alterum Græcarum, alterum Latinarum vocum."

Hunc in modum olim præfatus, nunc, quid integrata hæc editio præter ea novi ferat, paucis docebo. Cunctos totius linguæ, quaqua late ipsius patet ambitus, idiotismos colligendo illustrandoque neque Vigeri, neque meus suffecit labor, nec secundæ hæ quidem curæ id præstabunt. Universos vel longissimo studio non facile quisquam complectetur: sed aut priorum majori luce illustratorum, aut ampliatorum, aut plane etiam novorum, qui diligentem indagationem antea effugerant, numerosam offero multitudinem, adhibita religiosa cautione, ne vel minutias consectando, vel minus necessaria coacervando, vel exempla cumulando opus inutiliter cresceret: excipias tamen, velim, loca ex N. T. citata, quorum non contemnendam turbam adjeci, si qua forte etiam Theologis horum commentariorum utilitas foret: ex illis tamen, quæ superioribus abunde auctoritate stabilitis, tanquam cumulus accedunt, suis dumtaxat numeris designavi. Cur ad caput septimum et octavum inprimis, rariores accesserint observationes, caussam habeto. Ego in his plurima, sicubi alias, quæ notatu

digna videbantur, animadverteram, et in quibus doctissimum virum communi nonnunquam errore abripi videdam; sed, quia intelligebam, longe aliam ea demonstrandi, prolixioribusque argumentis, quam libelli hujus magnitudo patiebatur, enodandi rationem postulare, huic operis parti supersedere, quam rudem informemque rei pulcræ speciem præbere malui, quamprimum per publica, quibus distringor, negotia licebit, peculiari commentario, quem de *Doctrina Particularum Græcarum* paro, hunc hiatum σὺν Θεῷ abunde suppleturus.

Ad ipsum quoque Vigerum diligentius attendens, præter ea, quæ prior editio dedit haud pauca sane, in quibus eruditus ille humani quid passus videbatur, emendatrici manu sanare conatus sum. Consule super his indicem Auctorum.

Nihil admodum notavi, quod probata auctoritate non suffulserim; quod utinam Noster fecisset! non multa si non falsa, controversa saltem et dubia dedisset, nec infirmioribus, quam æquum est, fundamentis nixas regulas præscripsisset. Vid. pag. 142. 147 etc.

In Auctoribus citandis Budæi, unde pleraque hausit, exemplum secutus, scriptorum verbis sua loca passim non assignavit, quæ investigare in opere sæpe diffuso improbus nec tædio carens labor fuit. Nec hunc quidem, ubi utile visum est, deterctavi, plurimisque, quæ citat, exemplis sua capita, paginas aut versus, quo facilius linguæ Græcæ studiosi consulere possint ipsos scriptores, addidi, quo cum fructu videsis pag. 176. 285. 386. 390. 403. 405. 420. 439. 476.

Reperire vero, quæ prorsus vel neglecto, vel suppresso auctoris nomine, quasi de propria penu sive integra, sive paucis commutatis, exempla profert, hoc

opus, hic labor: nec quicquam hic præter memoriam, dicendi characterem, aut fortunam succurrere potuit. Contigit tamen non semel, ut Cap. V. Sect. 14. Reg. 2. Cap. VIII. 2. 8. Cap. VII. 13. 9. Cap. VIII. 5. 8. et Sect. 7. Reg. 10. 15. 19. 20. 23 et 25. et Sect. 8. Reg. 17. Cap. IX. 4. 11. et alibi sæpius.

Tali apparatu instructior recentatus prodit Vigeri libellus, ut animadversionibus, quantum conjicio, quinta sui parte auctioribus, paucæ inveniantur paginæ, in quibus non aliquid secundæ hæ curæ præstiterint. Ne tamen pro crescenti observationum numero libri moles pretiumque incresceret, altera cura fuit invenire, quo huic incommodo occurreretur, non imminuta pristinorum characterum magnitudine. Typothetæ id negotii datum est, ut talem typorum structuram formaret, qua cuique paginæ versus, singulis versibus quatuor accederent literæ. Id eo valuit, ut magnitudo voluminis copiosa minus additamenta, quam revera continet, polliceatur.

Denique indices quoque habes prioribus locupletiores, sextum inprimis et septimum, ita ut eorum, quæ pulcre a Græcis dicta sunt, tironibus lexici vicem facile præstare possint.

Hæc editioni secundæ præmiseram: quid huic tertiæ sit præstitum, et, qua vel veste nitidior, vel supellectili copiosior prodeat, paucis habeto. Librarium optatus secundæ editionis, cujus omnia exemplaria expectatione citius jam erant distracta, successus impulit, ut novorum characterum formas pararet, quo comtius prælo exiret. Ii ut superiores magnitudine excederent, voluit, faciliori lætiorique, ut aiebat, legentium usui consulturus, et nihilominus, coarctandis paginarum marginibus, curaturus, ne opusculi, quod cæteroquin sua debet commendare

brevitas, moli nimium adderetur. Et sane, nisi nova fuissent addita, quæ supprimere eadem, qua supra motum me esse dixi, vetuit ratio, aut nihil, aut parum magnitudo crevisset libelli. Tantum quoque exemplarium numerum parandum curavit, ut minus sit periculi, ne copia facile exhauriatur, quare opera quam maxime exacta ut in lucem hæc prodirent, cupere se aiebat. Rogabat etiam, ut tertiam hanc editionem nova præfatione munirem. Ego vero, quæ lectorem in ipso opusculi vestibulo paululum morentur, necessaria, in duabus prioribus editionibus, satis multa monuisse me arbitror; nonnulla tamen, ne nihil cura hæc tertia præstitisse videretur, quo minus adjicerem, subterfugere nolui.

Principio editionibus, Parisiensi anni CIƆIƆCXLIV, Leidensi CIƆIƆCLXXX, Argentoratensi CIƆIƆCCVIII, collatis, quæ inter se discrepabant, diligenter notavi. Dein hanc editionem novis idiotismis, quæ olim et Vigeri, et meam diligentiam fefellerant, loçupletavi, non data quidem, ut candide dicam, opera; sed, arreptis quæcunque, quod et supra monitum, in legendis auctoribus se sponte obtulerunt. Similis fortuna correxit quoque multis in locis ipsum auctorem, ubi ille vel humanum quid passus, vel non satis dilucide rem explicuisse, aut tetigisse visus est. Exempla nulla adjeci, nisi vel iis locis, quibus doctrina auctoritate nulla erat firmata: vel, ubi unicum sufficere non videbatur: vel, ubi idiotismi ratio postulabat: vel, ubi similis idiomatis amplificatio necessaria habuit: vel denique, si nulla horum causa suberat, nuda loca, numerosque librorum, capitum versuumque addidi, neglectis verbis, ut facile quisque ipsos auctores consuleret, neve libri moles citra necessitatem cresceret.

Cur ad caput septimum et octavum inprimis, frequentes minus, pæne dixeram, nullæ novæ observationes reperiantur, rationem supra indicatam non repeto. Exspectet patientissimus Lector, donec promissa olim *Particularum Græcarum Doctrina* publici juris fiat, misertus hominis, gravissimis publici muneris curis obruti, et negotiorum spinis, quibuscum quotidie luctandum est, circumsepti, quæ difficillima nodosaque, quæ particularum doctrina fert, meditanti vix subsecivas horas concedit. Iniquis pæne votis optaveram, ut novum in recentando Vigero laborem in unius anni spatium differre licuisset, intra quod tempus non vana spes affulgebat, fore ut Particularum fœtus obstetricia arte sub communem adspectum ederetur. Nunc, quod reliquum fuit otii, curandæ huic editioni, indicibus septem mutandis locupletandisve impendi debuit. Quod nisi improvisum quid novam spem disjiciat, intra annum aut quod fortasse excurrat paulum, datam fidem σὺν Θεῷ præstare potero.

Hæc interim, Candidissime Lector, si a me navata opera, ad propagandam linguæ Græcæ cognitionem quæ ad reliquas scientias, Divinarum quoque literarum puriorem intellectum, atque adeo ad splendidissimam illam omnium scientiarum reginam, viam atque aditum feliciorem aperiat, aliquid conferet, id est, quod pro virili adnixus sum, et,

Præmia si studio consequar ista, sat est.

Tu meis laboribus fruere feliciter, et vale.

FRANCISCI VIGERI PRÆFATIO.

JUVENTUTI

ΦΙΛΕ'ΛΛΗΝΙ

S.

Expressum hunc mihi, vel extortum libellum dicerem, nisi vel contritum hoc, jamque tralatitium præfandi genus, veritatis fidem elevaret; vel, utcunque res cesserit, non tam id oratione prædicandum mea, quam vivorum in testium conscientia relinquendum putarem. Nunc cum eorum ad studia voluntatem quoque meam adjunxerim, consilii nostri rationem paucis habe. Scribimus, non eruditis quidem, aut multa jam lectione maturis: discipulos ipsi nos facilius habeant, quam doctores: nec tamen plane novis aut rudibus. Medium quoddam Lectoris ingenium quærimus, hoc est, grammaticis præceptionibus mollitum nonnihil ac subactum. Huic viam sternimus ad majora, non vocum immani congerie, quam invidiam ab immensis voluminibus, vel ipsa brevissimi opusculi species facile deprecatur: sed eorum, ut vocamus, idiotismorum delectu, qui singulis in orationis partibus et occurrunt frequenter, et præcipuam quandam vim, atque elegantiam Græcæ dictionis includunt. Ita enim se res habet, ut nonnullo quoque docendi usu didicimus; Linguæ omni, Græcæque præsertim, suus quidam est, ac singularis genius, et certis quasi formulis illigatus! quem simul ac depre-

hendere cœperis, ames continuo, nec ante persequi desinas, quam assequare. Idem nisi te afflaverit, frustra sudes, nec minus inani, quam molesto labore jacteris necesse est. Hujus ergo tibi vestigia quædam indicamus, eaque, ut speramus, nec levia nimium, nec obscura. Facem ad ea nonnunquam Budæus prætulit, fateor. Quem enim adhuc tantum hunc Gallo-græciæ Musagetem δᾳδῦχον habuisse, aut pœnituit aut puduit? Extabunt similia quædam in amplioribus aliorum spatiis. Ne id quidem admodum negaverim. Cur enim nova prorsus, et inaudita cudere ambitiose velim, aut debeam, non video. Sed ea tamen, dum vel passim distracta, vel partem maximam parum explicata, vel tam alta mole consepulta lateant; fit omnino, vix ut unquam a tironibus aut videri possint, aut depromi. Eadem si unum in fasciculum collecta fuerint, si brevius pressiusque compacta, si digesta commodius, si familiarius enucleata, vel manu, vel pera claudi potuerint, tam avide legi solent, quam facile comparari. Horum ut deesset nihil, efficere contendimus. Et erunt, opinor, præter ordinem cultumque non pauca, quæ nobis etiam, studioque nostro debeantur. Quod superest, tanti fuerit, Juventus optima, priusquam ad Græcorum Auctorum lectionem aspires, totum hunc libellum semel iterumque decurrere. Ita enim evenire vulgo solet, ut præpropera festinatione legendi, multa prætervoles, quæ diligentiorem et oculum postularent et manum, quæ tamen præterita semel atque neglecta, et hoc quasi damnata præjudicio, vix unquam abs te deinceps attentionis aliquid impetrare possunt. At postquam his utcunque notionibus consignata mens est, occurrentium imaginum similitudine, cum excitatur afficiturque facilius, tum ad illas inter

sese componendas suavius invitatur. Ex quo dici vix potest, quantum in posterum ad ista vel pervidenda lucis, vel retinenda firmitatis accedat. Et quidem multos videas, qui cum in legendo laboris plurimum operæque consumserint, vix aliquot Demosthenis periodos integro perpetuoque sensu contexere noverint; confusa quadam vocabulorum, ut loquuntur, notitia, ut re ipsa sentiunt, perturbatione contenti. Quod enim illa sententiæ totius absolutio ex quarundam sæpe vocularum aut significatione, aut collocatione apta sit atque nexa; his vel omissis, ut fere fit, vel perperam intellectis, hiet ipsa proinde pendeatve necesse est. Cui malo, quod nec leve quidem, nec mediocre videri debet, libellus hic noster commode, ut spero, facileque medebitur. Equidem præstare nolim, quæ hoc etiam in genere observanda videri possint, complexum eum esse omnia: temeritatis hoc esset, non fiduciæ: polliceri tamen ausim, qui ad optimorum Scriptorum lectionem ab illius, cuicuimodi est, supellectili paratus accesserit, eum per sese, in cæteris prope omnibus, quæ vel præterierit memoria, vel judicium reliquerit, et subodorandis sagaciorem, et agnoscendis oculatiorem futurum. Vale, studiosa Juventus, et fruere.

INDEX

CAPITUM ET SECTIONUM.

CAPUT I.

CAPUT II.

CAPUT III.

De Nomine.

CAPUT IX. ET ULTIMUM.

De Præpositione.

SECTIO

DE PRÆCIPUIS

GRÆCÆ DICTIONIS IDIOTISMIS *.

CAPUT PRIMUM

De articulo præpositivo.

REGULA PRIMA.

Ad Nomen ac Participium refertur.

Articulus præpositivus ad Nomen sæpe ac Participium refertur, tametsi neutrum expressum est: ut τῆς Ἀσίας ἡ πρὸς τὰς ἀνατολὰς, id est, *pars Asiæ quæ ad Orientem spectat;* ubi subauditur μερὶς, *pars*, vel πλευρὰ, *latus*, et Participium οὖσα, vel στρεφομένη [1], *conversa*, vel aliud simile. Ita neutrum τὸ usurpari possit, intelligendo μέρος cum Participio ejusdem generis [2].

* Perperam *Idiotismos* vocat Auctor, quæ debebat dicere *Idiomata*, h. e. proprietates linguæ. Nam idiotismus est locutio, seu forma orationis sordida et plebeia. Z. ¶. 1.

1 Repone rectius τετραμμένη. H. sive ὁρῶσα. Utrumque expressum reperitur apud Thucyd. lib. II. p. 46. edit. Hervag. Πρῶτον μὲν ἔτεμον ταύτην, ἣ πρὸς Πελοπόννησον ὁρᾷ· ἔπειτα δὲ τὴν πρὸς Εὔβοιάν τε καὶ Ἄνδρον τετραμμένην. Sic apud eundem pag. 38. occurrit τὸ ὑπ' ἀκρόπολιν πρὸς νότον μάλιστα τετραμμένον, scil. μέρος, uti ipse Vigerus statim monet. Z.

2 Exemplum suppeditat Æschin. Socrat. Dial. de Morte c. 3. init. Ὡς δὲ θᾶττον τὴν παρὰ τὸ τεῖχος ᾔειμεν, *Cum autem cito per viam juxta muros venissemus.* Ubi subauditur ὁδός. ¶. 2. Ita quoque Arrian. lib. 3. cap. 18. de Exp. Al. Ἤιει σπουδῇ τὴν διὰ τῶν ὀρῶν, *Per montana citatim iter faciebat.* At Articulus neutrius generis τό, sequente Genitivo, itidem suo Articulo vestito, sæpe nomen involuit sine Participio, πρᾶγμα puta, vel πάθος, vel simile quid. Exemplum exhibet Plato in Parm. pag. mihi 136 in fine: Δοκῶ μοι ΤΟ ΤΟΥ Ἰβυκείου ἵππου πεπονθέναι, *Videtur mihi accidisse id, quod Ibyceo equo.* Similiter Lucian. Demosth. Enc. pag. 931. Δεδιέναι, μὴ τὸ τελευταῖον πάθοιμι ΤΟ ΤΟΥ Πρωτέως, *Timere, ne ad extremum idem mihi accidat, quod Proteo.* Pro quo Græci etiam dicunt, πάσχω, ὅπερ ὁ Πρωτεύς. Ut Aristoph. in Nub. ver. 1200.

Ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν,

Idem illis accidere mihi videtur, quod prægustatoribus. Plenius Plat. in Hipp. Maj. pag. 286. lin. 11. Οὐ ταὐτὸ πείσεται, ὅπερ τὸ τῶν χυτρῶν τῷ τῶν παρθένων

Eodem sensu geminatur.

II. Eodem sensu hic Articulus eleganter geminatur [3]: ut ἔχεσθαι τῆς ὁδοῦ τῆς πρὸς τὴν σωτηρίαν, *salutis viam insistere*, ubi subauditur Participium φερούσης, vel ἀγούσης [4].

Cum adverbio, et præpositione.

III. Eodem quoque modo cum Adverbio, aut Præpositione jungi solet; tumque Adverbium et Præpositio vice Nominis funguntur: ut ὁ βασιλεὺς ὁ τῶν βασιλέων πάνυ [5], subauditur ὢν [6], *Rex regum maximus:* οἱ καθ' ἡμᾶς, subauditur ὄντες, *nostri temporis homines.* Quo in genere usurpantur maxime Adverbia loci, ut ἄνω, *sursum*, κάτω, *deorsum;* temporis, ut πάλαι, *olim:* quantitatis, ut ἄγαν,

συμβαλλόμενον; *Nonne idem eveniet, ac si quis ollam cum virgine comparet?* Nec adeo abhorret, quod Servator discipulos docet de ficu, quæ exaruerat, apud Matth. cap. XXI. 21. Οὐ μόνον ΤΟ᾿ ΤΗ͂Σ συκῆς ποιήσετε, *Non solum id, quod ficui accidit, facietis;* subaudi θαῦμα. Simile est et illud plurale τὰ cum secundo casu: ut in Evang. Matth. cap. VIII. com. 33. Ἀπήγγειλον πάντα, καὶ ΤΑ᾿ ΤΩ͂Ν ΔΑΙΜΟΝΙΖΟΜΕ΄ΝΩΝ, *Omnia nunciaverunt, et ea, quæ dæmoniacis contigerant.* ¶. 3.

3 Sed non, nisi nomine expresso. Sic apud Arrian. de Exped. Alex. lib. VII. cap. 26. Ξὺν τριακοντόρῳ ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ παράπλου, τοῦ ὡς ἐπὶ τοὺς Ἄραβας, *Cum navi triginta remorum missus ad explorandam navigationem in Arabiam.* De idiomate ὡς ἐπὶ vid. infra ad Cap. VIII. sect. 10. reg. 16.

4 Id quod et additur nonnunquam. Sic idem Arrian. lib. cit. cap. 23. Κεῖται δὲ ἡ Ὑρκανία χώρα ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φερούσης, *Sita porro est Hyrcania regio ad sinistram viæ ad Bactra ducentis.* H. Atque Ceb. Tab. cap. 10. reperitur, ὁδὸς ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν ἄγουσα. It. Philo in de vita Mosis habet, ἡ πρὸς εὐδαιμονίαν ἄγουσα ὁδός. Z.

5 Minus recte pro ὁ τῶν πάνυ βασιλέων.

6 Vel potius adjectivum περιβόντος. Vide Cl. L. Bos Ellips. Gr. in hac voce.

7 Habet hic idiotismus locum inprimis in partitionibus: fitque aliquando, ut ad majorem personarum declarationem, ad quas referuntur hæ particulæ, suo quæque membro, vel alterutro saltem, addatur. e. g. Arrian. de Exped. Alex. lib. I. pag. mihi 33. lin. 11. Ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις, καὶ ἄνδρες ἀνδράσιν, ἠγωνίζοντο· ΟΙ ΜΕ΄Ν ἐξῶσαι εἰσάπαν ἀπὸ τῆς ὄχθης, καὶ εἰς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας ΟΙ ΜΑΚΕΔΟ΄ΝΕΣ· ΟΙ ΔΕ΄ εἶρξαι αὐτῶν τὴν ἔκβασιν, ΟΙ ΠΕ΄ΡΣΑΙ, *Equi enim equis, et viri viris conserti confligebant, Macedones quidem omnino arcere a ripa, et Persas in campum repellere nitentes; Persæ vero exitu illos prohibere.* Aristot. Polit. lib. II. cap. 8. Ἔχει δὲ ἀνάλογον ἡ Κρητικὴ τάξις πρὸς τὴν Λακωνικήν· γεωργοῦσί τε γὰρ τοῖς μὲν Εἵλωτες, τοῖς δὲ Κρησὶν οἱ Περίοικοι, *In hoc Cretensium cum Lacedæmoniorum institutione convenit, quod apud hos Helotes, apud illos Periœci agros colunt.* Nec minus elegans hic est Hellenismus articulorum ὁ μὲν, ὁ δὲ, ubi non de pluribus, sed de una tantum re sermo est; significantque hac acceptione varios rei, de qua agitur, respectus aut partes; v. g. apud Platonem in Phædro pag. mihi 255. lin. 24. Ἡ τοῦ ῥεύματος ἐκείνου πηγὴ (quæ hic interponuntur, brevitatis gratia omitto) ἩΜΕ΄Ν εἰς αὐτὸν ἔδυ, ἩΔΕ΄ ἀπομεστουμένου, ἔξω ἀπορρεῖ, *Fluxus illius fons partim in ipsum ingressus est, partim, quum exuberat, extra fluit.* Hic si verteremus: *Fl. ill. fons alter quidem in ips. ingr. est, alter vero, q. ex. ext. fl.* mentio videretur fieri non de uno, sed de duobus fontibus. Et lib. V. de Rep. pag. 475. lin. 15. Ἆρ' οὖν ἄν τινος ἐπιθυμητικὸν λέγωμεν, παντὸς τοῦ εἴδους τούτου φήσομεν ἐπιθυμεῖν; ἢ ΤΟΥ͂ ΜΕ΄Ν, ΤΟΥ͂ ΔΕ΄ οὔ; *An, si quem cujuspiam rei cupidum dicimus, totam hanc speciem cum cupere dicemus, an vero ejus partem cupere, partem non cupere?* Aliquando, omisso articulo, ex præmissis alterum repetitur. Thucyd. lib. I. cap. 84. Πολεμικοί τε καὶ εὔβουλοι διὰ τὸ εὔκοσμον γιγνόμεθα· ΤΟ΄ ΜΕ΄Ν, ὅτι αἰδὼς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει, αἰσχύνης δὲ εὐψυχία. ΕΥ΄ΒΟΥΛΟΙ ΔΕ΄, ἀμαθέστερον τῶν νόμων τῆς ὑπεροψίας παιδευόμενοι, *Propter modestiam bellicosi et circumspecti sumus: bellicosi quidem, quia verecundia plurimum habet modestiæ, et verecundiæ fortitudo: circumspecti vero, quia ad legum contemtum minus sumus instituti.* Similiter apud Herodot. in Terps. cap. 94. ubi se mutuo bello petere dicuntur

ὑπεράγαν, id est, *nimium, excellenter, supra modum;* v. c. ἡ ἄνω βασιλεία, *cœleste regnum,* οἱ πάλαι ἄνθρωποι. *prisci homines.* [τὰ οἴκοι *res domesticæ,* s. *patria;* huc refer quoque ἐν τοῖς μάλιστα, de quo infra sub finem cap. VII. Sect. 8. Z.]

IV. Quod Latini dicunt, *alter quidem, alter vero,* Græci, ὁ μὲν, ὁ δὲ, per omnes casus: ut τῶν ἡμῖν συμμαχούντων οἱ μὲν ῥαθυμοῦσιν, οἱ δὲ ἀθυμοῦσιν, *ex sociis nostris alii torpent, alii deficiunt animo* [7]. Quo sensu nonnunquam genitivus partitionis transit in casum articuli: ut in exemplo allato, οἱ συμμαχοῦντες pro τῶν συμμαχούντων [8]. Ὁ μὲν, ὁ δὲ.

Μιτυληναῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι. ΟἹ ΜῈΝ ἀπαιτοῦντες τὴν χώραν· ἈΘΗΝΑῖΟΙ ΔῈ, et quæ sequuntur. *Mitylenæi et Athenienses; illi repetentes regionem; hi* etc. Rarius ὁ μὲν in priori membro omittitur citra ullam præcedentis vocabuli repetitionem. Pausanias in Eliacis libro posteriori, ubi vergit ad finem: Θεῶν δὲ ἱερὰ ἐν Κυλλήνῃ, Ἀσκληπιοῦ, ΤῸ ΔῈ Ἀφροδίτης ἐστίν, *Cyllenæ deorum sunt templa, alterum Æsculapii, Veneris alterum.* At ὁ δὲ, vel plurale οἱ δὲ, non præcedente οἱ μὲν, reddendum aliquando, *Nonnulli, Alii,* vel, *sunt, qui.* Arrian. de Exp. Alex. lib. I. cap. 11. in initio: Τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε τὰ Ὀλύμπια. ΟἹ ΔῈ καὶ ταῖς Μούσαις λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα ἐποίησεν. *Certamen Olympicum apud Ægas constituit. Sunt etiam, qui cum Musis ludos fecisse dicant.* Adde Histor. Ind. cap. 24. in fine: Ἐνθεῦτα δὲ ἐφόρεον δέρματα θήρεια· ΟἹ ΔῈ καὶ ἰχθύων τῶν μεγάλων τὰ παχέα, *Vice vestium gestabant ferarum tergora: nonnulli etiam grandium piscium crassiores pelles.* Aliquando tamen, inquam, ita reddendum est: non semper. Nonnunquam enim οἱ μὲν, in priori membro omnino subaudiendum relinquitur, ubi plura per antithesin opponuntur. Egregium habet exemplum Plut. περὶ παιδ. ἀγωγ. Τοῖς παισὶ τοῖς πλουσίοις οἱ πατέρες νήφειν παραινοῦσιν· ΟἹ ΔῈ (scil. κόλακες) μεθύειν· σωφρονεῖν, ΟἹ ΔῈ ἀσελγαίνειν· φυλάττειν, ΟἹ ΔῈ δαπανᾶν· φιλεργεῖν, ΟἹ ΔῈ ῥαθυμεῖν. *Liberis divitibus patres sobrietatem commendant; hi (adulatores) ebrietatem: illi temperantiam; hi libidinem: illi parsimoniam; hi prodigalitatem: illi diligentiam; hi ignaviam.* Est et ubi τοῦ οἱ μὲν dissimulati vice fungitur, τινὲς, πολλοὶ, vel huic quidpiam simile. Ita Æschin. de fals. legat. pag. 258. lin. 39. Ἐξ ὧν αὑτοὺς ἀνηρήκασί ΤΙΝΕΣ, ΟἹ ΔῈ καὶ δημοσίᾳ ἐτελεύτησαν, *Quorum aliquot sibi mortem consciverunt, alii publico supplicio perierunt.* [Xenoph. Hist. Gr. IV. 5. 14. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἐπεὶ ἠκοντίζοντο, καὶ Ὁ ΜῈΝ ΤΙΣ ἐτέτρωτο, Ὁ ΔῈ καὶ ἐπεπτώκει etc. Z.] Dicunt etiam in priori membro οἱ μὲν, et in posteriori οἱ δέ τινες, vel ἤδη δέ τινες. Utrumque habet Plut. περὶ παιδ. ἀγ. ΟἹ μὲν γὰρ αὐτῶν κόλακας καὶ παρασίτους ἀναλαμβάνοντες, ΟἹ ΔῈ ΤΙΝΕΣ ἑταίρας καὶ χαμαιτύπας λυτροῦνται.—ἬΔΗ ΔῈ ΤΙΝΕΣ καὶ τῶν ναυτικωτέρων ἅπτονται κακῶν, *Illorum enim alii adulatores et parasitos sibi adjungunt, alii meretrices et vilia scorta redimunt; sunt qui majoribus sese vitiis adstringant.* At οἱ δὲ, neque præcedente, neque intellecto οἱ μὲν, nihil cum οἱ μὲν, οἱ δὲ distributivis habet commune, quando absolute ponitur pro οἱ ἄνθρωποι. Rara sunt exempla. Utitur Lycophron, loquens de diluvio ver. 81.

Ὅτ' ἠμάθυνε πᾶσαν ὀμβρήσας χθόνα
Ζηνὸς καχλάζων νασμὸς, οἱ δὲ πρὸς πέδῳ
Πύργοι κατηρείποντο, ΤΟῚ ΔῈ λοισθίαν
Νήχοντο μοῖραν πρόμματον δεδορκότες.

Ubi τοὶ δὲ Ionice et poëtice pro οἱ δὲ, et hoc pro οἱ ἄνθρωποι. *Quum vastabat omnem tellurem imbribus Jovis sonantis diluvium, et turres humi cadebant, et homines natabant ultimum fatum ante oculos videntes.* ¶. 4.

8 Exemplum est apud Thucyd. lib. III. cap. 105. ΟἹ δὲ Ἀκαρνᾶνες, ΟἹ ΜῈΝ ἐς Ἄργος ξυνεβοήθουν, ΟἹ ΔῈ etc. Pro Τῶν δὲ Ἀκαρνάνων οἱ μέν. *Acarnanes autem partim Argos contendebant suppetias laturi, partim* etc. Et Lucian. in Conviv. tom. III. pag. 432. lin. 23. [edit. Amst.] ΟἹ ΠΑΡΌΝΤΕΣ δὲ, ΟἹ ΜῈΝ ᾐδοῦντο, ΟἹ ΔῈ ἘΓΈΛΩΝ, *Præsentes vero partim pudebat, partim ridebant.* Pro τῶν παρόντων. Et hoc Latini imitati sunt. Ita Sallust. B. C. cap. 2. init. *Igitur initio reges diversi, pars ingenium, alii corpus exercebant.* Et Virg. Æn. XII. ver. 277.

Recte tamen dicitur, εἷς μὲν, ἕτερος δὲ, id est, *alter quidem, alter vero;* gallice, *l' un, l' autre.* Demosth. pro Cor. Δύο δὲ καὶ μεγάλα, ἓν μὲν, ὅτι οὐ περὶ τῶν ἴσων ἀγωνίζομαι, ἕτερον δὲ, etc. id est, *Tum duo præsertim, quæ sane magna sunt; alterum, quod non æqualibus de rebus contendam, alterum,* etc. [9]

At FRATRES, animosa phalanx, accensaque luctu,
PARS gladios stringunt manibus,
PARS missile ferrum
Corripiunt.—

Adde Val. Flacc. lib. III. ver. 462.

ILLI alacres, PARS arma locans:
PARS ardua celsis
Insternunt tabulata thoris. —

Sueton. in Vesp. cap. 8. *MILITES, PARS victoriæ fiducia, PARS ignominiæ dolore, ad omnem licentiam audaciamque processerant.* At nemo Romanorum dixerit: *Milites, pars illorum:* et sane apud Græcos quoque rara avis. Ita tamen Lucian. Dial. Ven. et Cupid. genitivum pronominis addit, ad præcedentem nominativum relatum: ΟἹ ΚΟΡΥΒΑΝΤΕΣ δὲ, inquit, Ὁ ΜῈΝ ΑΥ̓ΤΩ͂Ν τέμνεται ξίφει τὸν πῆχυν, Ὁ ΔῈ etc. *Corybantum alius incidit sibi brachium, alius* etc. Idem Dial. Junon. et Laton. ΟἹ δέ σοι ΠΑΙ͂ΔΕΣ, Ἡ ΜῈΝ ΑΥ̓ΤΩ͂Ν ἀῤῥενικὴ πέρα τοῦ μέτρου, καὶ ὄρειος, καὶ τὸ τελευταῖον εἰς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα πάντες ἴσασιν οἷα ἐσθίει ξενοκτονοῦσα, καὶ μιμουμένη τοὺς Σκύθας αὐτοὺς ἀνθρωποφάγους ὄντας. Ὁ δ' Ἀπόλλων προσποιεῖται μὲν πάντα εἰδέναι etc. *Ad liberos tuos quod attinet, horum altera ultra modum mascula et montivaga, denique in Scythiam profecta omnes sciunt, quæ voret hospites mactans, Scythasque, qui et ipsi humana carne vescuntur, imitetur: Apollo vero præ se fert, cuncta se scire.* Audacius est illud Æliani in initio capitis 16. Lib. X. V. H. Πολλοὺς προὔτρεψεν ἐπὶ φιλοσοφίαν, ΟἹ ΔῈ ΟΥ̓ΔΕΙ͂Σ αὐτῷ προσεῖχον, *Multos adhortatus est ad Philosophiam; At eorum nemo ei obtemperavit.* Pro τῶν δὲ οὐδεὶς προσεῖχεν.

9 Dicitur etiam ὁ εἷς καὶ ὁ ἕτερος. Matth. VI. 24. Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ ΤῸΝ ἝΝΑ μισήσει, ΚΑῚ ΤῸΝ ἝΤΕΡΟΝ ἀγαπήσει, ἢ ἙΝῸΣ ἀνθέξεται, ΚΑῚ ΤΟΥ͂ ἙΤΈΡΟΥ καταφρονήσει, *Nemo potest duobus servire dominis; nam vel alterum odio habebit, et alterum diliget; vel alteri adhærebit, et alterum aspernabitur.* Item ὁ εἷς, ὁ δὲ ἕτερος, in Evang. Luc. VII. 41. Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι· Ὁ ΕἿΣ ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, Ὁ ΔῈ ἝΤΕΡΟΣ πεντήκοντα, *Duo erant debitores cuidam fæneratori, alter debebat denarios quingentos, alter quinquaginta.* Pro iisdem et invenias Matth. cap. XXIV. 40. et 41. ὁ εἷς καὶ ὁ εἷς. Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίεται. Δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. *Tunc duo erunt in agro, quorum alter accipietur, alter dimittetur. Duæ molentes in pistrino, quarum altera accipietur, altera dimittetur.* Eodem modo Aristot. lib. Eth. VI. cap. 1. ait esse δύο τὰ λόγον ἔχοντα, ἝΝ μὲν, ᾧ θεωροῦμεν τὰ τοιαῦτα τῶν ὄντων, ὧν αἱ ἀρχαὶ μὴ ἐνδέχονται ἄλλως ἔχειν· ἝΝ δέ γε, ᾧ τὰ ἐνδεχόμενα, *Duas animæ rationalis partes, alteram, qua consideramus talia, quorum principia alio modo se habere non possunt, alteram, qua contingentia.* De participii ἐνδεχόμενον usu infra dicetur, Cap. VI. Sect. 3. Reg. 14. Cæterum ὁ μὲν, ὁ δὲ, longe usitatius est. II. Adde et *elegantius.* Nam quæ exempla ex Nov. Test. allata modo sunt, sapiunt ebraismum. vid. Vorst. de Ebraism. cap. VII. pag. 180. Cæterum εἷς μὲν, εἷς δὲ apud Græcos puros occurrit. Nam præter locum Aristotelis laudatum, idem quoque reperitur in ejusdem Rhet. II. 20. Παραδειγμάτων εἴδη δύο ἐστίν· ἝΝ ΜῈΝ γάρ ἐστι — ἝΝ ΔῈ τὸ αὐτὸ ποιεῖν· Τούτου δ' ἝΝ ΜῈΝ, παραβολή· ἝΝ ΔῈ, λόγοι. Ap. Xenoph. Cyrop. I. 2. 8. in oratione quadrimembri reperitur ἓν μὲν — ἓν δὲ — ἄλλο — ἄλλο. Præterea post ὁ μὲν solet poni ἕτερος δέ τις, et cætera membra conjunguntur per ὁ δὲ, v. c. Aristoph. Plut. ver. 162. sqq. Τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σὲ (sermo est de Pluto) καὶ σοφίσματα ἐν τοῖς ἀνθρώποισιν ἐσθ' ηὑρημένα. Ὁ ΜῈΝ γὰρ αὐτῶν σκυτοτομεῖ, — ἝΤΕΡΟΣ ΔῈ χαλκεύει ΤΙΣ. Ὁ ΔῈ τεκταίνεται, Ὁ ΔῈ χρυσοχοεῖ, — Ὁ ΔῈ λωποδυτεῖ, Ὁ ΔῈ κναφεύει ΤΙΣ, Ὁ ΔῈ etc. It. ὁ δὲ ἕτερος sine τις: ut Xenoph. de Re Equest. X. 6. Τούτων δὲ ἔστω Ὁ ΜῈΝ λεῖος — Ὁ ΔῈ ἝΤΕΡΟΣ etc. Insolentius esse videtur μὲν οἱ — δὲ οἱ. Xenoph. Mem. III. 1. 8. ἵνα ὑπὸ ΜῈΝ ΤΩ͂Ν ἄγωνται, ὑπὸ ΔῈ ΤΩ͂Ν ὠθῶνται. Thucyd.

V. Idem Articulus in omni genere, cum præpositione *κατὰ* elegantes habet significatus: ut *τὰ καθ' ἡμᾶς*, *res nostri temporis*[10]: *τὸ καθ' ὅλον*, *in universum*, vel *quicquid universe fit*: *οἱ καθ' ἕνα*, *un à un* [h. e. *singuli*, v. c. Ælian. V. H. II. 1. ubi opponitur, *τοῖς ἠθροισμένοις*. Z.] ut *οἱ καθ' ἕνα πορευόμενοι στρατιῶται*, *milites sigillatim* Cum præpos. *κατὰ*.

III. 61. *νῦν δὲ πρὸς ΜΕ'Ν ΤΑ' ἀντειπεῖν δεῖ, ΤΩ͂Ν ΔΕ' ἔλεγχον ποιήσασθαι.* Z. ¶. 5.

10 Nam *κατὰ* cum Accusativo hunc usum habere, dicetur infra ad Cap. IX. Sect. 5. Reg. 8. Alias *τὰ καθ' ἡμᾶς* sunt res, casus, vel in summa ea omnia, quæ nobis accidunt. Ita claudit Thucyd. cap. 138. lib. 1. ΤΑ' ΚΑΤΑ' ΠΑΥΣΑΝΙ'ΑΝ *τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ Θεμιστοκλέα τὸν 'Αθηναῖον, λαμπροτάτυς τῶν καθ' ἑαυτὺς 'Ελλήνων, ὅτως ἐτελεύτησεν*, *Res Pausaniæ Lacedæmonii, et Themistoclis Atheniensis, illustrissimorum Græcorum suæ ætatis, hunc exitum habuerunt.* Lib. II. Macchab. cap. 15. com. 37. ΤΩ͂Ν *ὖν* ΚΑΤΑ' ΝΙΚΑ'ΝΟΡΑ *χωρησάντων ὅτω*, *Rebus igitur Nicanoris ita cedentibus.* Ep. Pauli ad Philipp. I. 12. *Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βύλομαι, ἀδελφοὶ, ὅτι* ΤΑ' ΚΑΤ' 'ΕΜΕ' *μᾶλλον εἰς προκοπὴν τῦ εὐαγγελίυ ἐλήλυθεν*, *Scire autem vos volo, fratres, meos casus magis ad profectum evangelii evenisse.* [Herodian. III. 1. 17. 'Ο *Νίγρος ἐξήρτυε* ΤΑ' ΚΑΘ' 'ΕΑΥΤΟ'Ν, h. e. *τὰ ἑαυτῦ*, scil. *πράγματα*, *res suas*, quæ ad suam salutem pertinebant, suas opes, ordinavit Niger. Z.] Item ad Coloss. IV. 7. Pro eodem dicitur etiam *τὰ περὶ ἡμᾶς*. Plutarch. in Vit. Cic. pag. 872. init. *῞Αμα τῷ πυθέσθαι* ΤΑ' ΠΕΡΙ ΛΕ'ΝΤΛΟΝ *καὶ* ΚΕ'ΘΗΓΟΝ, *Simul ac audierant casum Lentuli et Cethegi.* [*Τὰ περὶ Θηβαίυς*, *status in quo res sunt Thebanorum.* Isocrat. Or. ad Phil. *Τὰ ἀμφὶ τὴν 'Εώαν*, *res orientis.* Zosim. I. 37. Z.] At si pro neutro *τὰ* dicas in masc. gen. *οἱ*, longe alius est sensus, et significat *unum tantum illum Lentulum vel Cethegum.* Ita Dionys. Halic. de Isocrate loquens: *Πεφυρμένην δὲ παραλαβὼν τὴν ἄσκησιν τῶν λόγων ὑπὸ* ΤΩ͂Ν ΠΕΡΙ' ΓΟΡΓΙ'ΑΝ *καὶ* ΠΡΩΤΑΓΟ'ΡΑΝ, *Cum confusam accepisset dicendi exercitationem a Gorgia et Protagora.* Idem usus est hujus Accusativi cum Præpositione *ἀμφὶ* ut *οἱ ἀμφὶ Σωκράτην*, *Socrates*: *οἱ ἀμφὶ 'Αλέξανδρον*, *Alexander.* Estque fere nihil frequentius apud auctores, præsertim Attice scribentes. Ita Ælian. V. H. lib. I. cap. 13. init. *'Επετίθεντο τῷ Σωκράτει καὶ ἐπεβύλευον* 'ΟΙ 'ΑΜΦΙ' ΤΟ'Ν ῎ΑΝΥΤΟΝ, *Adoriebatur Socratem et insidiis petebat Anytus.* Eodem modo apud Hom. Il. Γ. ver. 146.

'ΟΙ δ' 'ΑΜΦΙ' ΠΡΙ'ΑΜΟΝ *καὶ* ΠΑ'ΝΘΟΟΝ,
ἠδὲ ΘΥΜΟΙ'ΤΗΝ,

Ipse autem Priamusque, et Panthous,
atque Thymœtes.

Etiam in feminino genere dixit Joann. in Evang. cap. XI. com. 19. *'Εληλύθεισαν πρὸς* ΤΑ'Σ ΠΕΡΙ' ΜΑ'ΡΘΑΝ *καὶ* ΜΑΡΙ'ΑΝ, *Venerant ad Martham et Mariam.* Sed et feminæ præmittit Articulum masculini generis Heliodorus lib. I. Æthiop. cap. 8. *Τὴν ἐρημίαν τῶν ὀχλησάντων εὐπορίαν εἰς θρήνυς* 'ΟΙ ΠΕΡΙ' ΤΗ'Ν ΚΟ'ΡΗΝ *ἐλάμβανον*, *Tumultuantium absentiam, datam sibi ad lamenta occasionem virgo arripuit.* Et cap. 3. 'ΟΙ *μὲν* 'ΑΜΦΙ' ΤΗ'Ν ΚΟ'ΡΗΝ *δεύτερον ἤδη ἡλίσκοντο*, *Et virgo quidem iterum capta jam est.* Negligunt quandoque articulum Poëtæ. Sic idem Il. Ζ. ver. 436.

'ΑΜΦ' ΑΙ'ΑΝΤΕ ΔΥ'Ω, *καὶ ἀγακλυτὸν*
'ΙΔΟΜΕΝΗ͂Α.
'Ηδ' 'ΑΜΦ' 'ΑΤΡΕΙ'ΔΑΣ, *καὶ Τυδέος ἄλκιμον* 'ΥΙΟ'Ν.

Ajacesque duo, Idomeneus celeberrimus,
ipsi,
Nec non Atridæ, et Tydei fortissima
proles.

Conferatur lib. I. ver. 81. et sqq.

'ΑΜΦΙ' *τε* ΝΕΣΤΟΡΙ'ΔΗΝ ΘΡΑΣΥΜΗ'ΔΕΑ, *ποιμένα λαῶν*,
'Ηδ' 'ΑΜΦ' 'ΑΣΚΑ'ΛΑΦΟΝ, *καὶ* 'ΙΑ'ΛΜΕΝΟΝ *υἷας* '*Αρηος*,
'ΑΜΦΙ' *τε* ΜΗΡΙΟ'ΝΗΝ, ΑΦΑΡΗ͂Α' *τε*,
ΔΗΙ'ΠΥΡΟ'Ν *τε*,
'Ηδ' 'ΑΜΦΙ' *Κρείοντος υἱὸν* ΛΥΚΟΜΗ'ΔΕΑ *δῖον*.

Et Nestorides Thrasymedes, pastor populorum, Ascalaphus, et Ialmenus, filii Martis, et Meriones, et Aphareus, et Deipyrus, et Creontis filius Nicomedes nobilis. Non semper tamen unus ille intelligitur, sed quandoque etiam comitatus ejus. Sic distinguuntur *ὁ 'Αλέξανδρος καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν*, apud Arrian. lib.

incedentes: αἱ κατὰ μίαν, *une à une:* οἱ καθ' ἕκαστον, *singuli.* [Plura exempla huc pertinentia reperies infra, sub finem capitis primi. Z.]

τοννῦν ἔχον. VI. Adverbium νῦν, et Participium neutrum ἔχον cum præpositivo neutro [11], vel uno verbo τοννυνέχον, significat *nunc:* ut τοννυνέχον ἐν ἀγαθαῖς γίνομαι ταῖς ἐλπίσι, *nunc quidem optima spe vivo.*

ὅδε, ἥδε, τόδε. VII. Ὅδε, ἥδε, τόδε, repetito præpositivo articulo, Attice pro οὗτος usurpatur: ut ὅδε ὁ ἄνθρωπος, *hic homo:* nec unquam nisi utcumque demonstrando. Sæpe autem δί acutum, pro δὲ enclitico usurpatur [apud Atticos Z.]; at fere cum masculino tantum, ὁ, vel neutro τὸ, quod tunc accentu caret: sic ὁδὶ pro ὅδε, et τοδὶ, pro τόδε· vix autem, ἡδὶ pro ἥδε. ¶. 7. Demosth. pro Cor. Διόπερ ταῦτ' ἔγραφεν ὁδὶ περὶ ἐμοῦ. *Quare hæc ille scripsit, vel decrevit mea causa* [12].

II. cap. 10. Καὶ ταύτῃ μὲν ἐνίκα λαμπρῶς, ἈΛΈΞΑΝΔΡΟΣ τε καὶ ΟἹ ἈΜΦ' ΑΥ̓ΤΌΝ, *Et hic quidem celebrem victoriam reportavit Alexander cum suis.* Adde Act. Apost. XXI. 8. Ἐξελθόντες ΟἹ ΠΕΡῚ ΤῸΝ ΠΑΥ͂ΛΟΝ ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν. Ubi ex prima plurali distincte cognoscimus, non Paulum solum, sed et ipsius comites intelligi: *Egressi una cum Paulo venimus Cæsaream.* H. Cum vulgo non satis subtiliter de forma οἱ περὶ seu ἀμφί τινα, scil. ὄντες præcipi videatur: tironum gratia summam rei breviter tradere conabor. Primum non Poëtæ solum, sed prosaici quoque scriptores promiscue dicunt οἱ περὶ ΤῸΝ Πλάτωνα, et οἱ περὶ Πλάτωνα, neglecto articulo, uti patebit exemplis statim afferendis. Deinde de sensu formulæ tenenda sunt hæc: apud auctores bonæ græcitatis duplex tantum subjecta esse illi animadvertitur potestas. *Primum* enim dicitur in eo, qui ob dignitatem aliquam nominatur cum suis, sociis aut comitibus, vid. Cel. Ernest. ad Xenoph. Mem. I. 1. 18. ubi est οἱ ἀμφὶ Θράσυλον καὶ Ἐρασινίδην, h. e. *Thrasylus et Erasinides cum collegis.* Huc pertinent alia exempla, ut Palæph. Fab. XIV. οἱ περὶ Ἀταλάντην, h. e. *Atalanta cum Melanione suo:* οἱ ἀμφὶ Ὀδυσῆα *Ulysses cum suis,* Odyss. γ'. 163. οἱ ἀμφὶ Αὐτόλυκον, *Autolycus cum patre,* Xen. Symp. 1. 3. οἱ ἀμφὶ Σωκράτην, *Socrates et qui cum eo erant,* ib. §. 7. οἱ ἀμφὶ τὸν Ἄνυτον, Ælian. V. H. II. 13. seu οἱ ἀμφὶ Ἄνυτον, sine articulo, Plat. Apol. 7. h. e. *Anytus cum cæteris Socratis accusatoribus, Melito et Lycone:* οἱ περὶ τὸν Ἰωάννην, *Joannes cum latronibus suis,* Joseph. B. I. VI. 2. *Deinde* non nisi eum significat, qui nominatur diserte; qui modus loquendi fere convenit figuræ Latinorum, ubi nomen plurale ponitur pro singulari, v. g. *Platones,* pro *Plato.* Sic οἱ ἀμφὶ Πρίαμον etc. Iliad. γ'. 146. est *Priamus:* οἱ ἀμφὶ Καινέα, Δρύαντα etc. Hes. Scut. Herc. 179—188. οἱ ἀμφὶ τὸν Κρίτωνα καὶ Σιμμίαν καὶ Φαίδωνα, Ælian. V. H. 1. 16. οἱ περὶ Θηραμένην καὶ Καλλίξενον, Æschin. Dial. III. 12. οἱ περὶ Ἡρακλέα τε καὶ Διόνυσον, ib. III. 20. οἱ ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα καὶ Χρύσιππον καὶ Πυθαγόραν, φίλοι, Lucian. Pseudom. Apud Herodotum occurrunt οἱ περὶ τοὺς Κορινθίους, h. e. *Corinthii:* apud eundem lib. I. pag. 12. lin. 21. edit. Camerar. verbum in numero sing. additur, id quod rarius reperitur alias, et emendatiores editiones hic quoque exhibent ἀπικνέονται et ἔθεντο. οἱ ἀμφὶ Πεισίστρατον, ὡς ὁρμηθέντες ἐκ Μαραθῶνος ἦσαν ἐπὶ τὸ ἄστυ ἐς τὠυτὸ συνιόντες ἈΠΙΚΝΈΕΤΑΙ ἐπὶ παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερὸν, καὶ ἀντία ἜΘΕΤΟ τὰ ὅπλα. ¶. 6. Huc nonnulli male referunt formulam τὰ περὶ τινὰ pro τὶς, quia utraque forma differt ratione ellipseos et sensus. Etsi enim concedo, veluti illud Chariton. I. 8. τὰ περὶ Καλλιρρόην poni pro ἡ Καλλιρρόη, uti interdum in aliis fit, v. c. τὰ τῆς μοίρας, pro ἡ μοῖρα etc. tamen non semper et ubique hanc vim habet. Sæpe enim *res alicujus, statum* significat, ut illud Isocrat. Or. ad Phil. p. m. 167. τὰ περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, est *consilium,* seu *res gestæ Alcibiadis,* sicut paulo ante ibidem τὰ περὶ Θηβαίους sunt *res statusque Thebanorum.*

[Ipse simplex articulus locum pronominis ὗτος sustinet non modo apud Ionicos auctores fere semper, sed etiam interdum apud Atticos, v. c. in illo τὸν καὶ τὸν, pro ὗτον καὶ ἐκεῖνον, de quo infra: it. διὰ τὸ, pro διὰ τῦτο, Thucyd. VII. 71. ἐν τοῖς pro ἐν τῦτοις. Xenoph. Mem. III. 10. extr. τὰ νῦν pro ταῦτα νῦν. Z.] ¶. 9. pro ὗτος.

VIII. Τῇδε, id est, ἐν τῦτῳ τῷ τόπῳ, *hoc in loco*, vel *hac* adverbialiter [vel *hac via*, *hoc modo*, pro ὕτως, intellecto nomine ὁδῷ: ut Plat. Apol. 32. ἐννοήσωμεν δὲ καὶ τῇδε, *videamus vero ita:* et Eurip. Orest. 781. φεύγω τὸ δειλὸν τῇδε, *hac ratione effugiam ignaviæ crimen.* Z.]: opponitur autem τῷ κἀκεῖσε, *illuc*, vel *illic:* nam τῇδε κἀκεῖσε στρέφεσθαι, *huc illucque volui*, significat [13]. τῇδε.

IX. Τόδετι apud Philosophos, *rei substantiam essentiamque* significat, quam Aristoteles vocat, τὸ τί ἦν εἶναι, *quod quid est esse* [14]. τόδετι.

Sic apud Thucydidem τὰ ἀμφὶ ἄριστον non tam ipsum est prandium, quam quæ ad prandium parandum pertinent. His duabus significationibus, inprimis apud posteriores Græcos, accessit *tertia*, qua tantum amici aut comites intelliguntur ejus, qui nominatur, adeo ut is ipse, qui nominatur, excipiatur. V. c. οἱ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον Ælian. V. H. XII. 64. sunt Alexandri duces, qui, Alexandro mortuo, contenderunt de imperio. Huc pertinent alia: ut οἱ περὶ τινὰ θεράποντες, Herodian. I. 6. 22. οἱ περὶ τὸν Κόμμοδον, ibid. I. 9. 15. Κλέανδρός τε καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, ibid. I. 13. 12. οἱ περὶ τὸν Ἀλβῖνον φίλοι, ibid. III. 5. 9. οἱ περὶ τὸν Ἐμεσηνὸν Ἀντωνῖνον, Zosim. I. 10. h. e. *factio Emeseni Antonini.* Quæ formula ibi permutatur cum οἱ τῦ Μακρίνυ στρατιῶται, it. οἱ σὺν τῷ Δεκίῳ, ib. I. 22. οἱ σὺν τῷ Γάλλῳ, ib. I. 41. Adde, οἱ περὶ τὸν Φλωριανὸν, ib. I. 65. et αἱ περὶ σφᾶς δυνάμεις, h. e. *copiæ ipsorum*, ib. II. 18. Z.

11 Ita fit τὸ νῦν ἔχον. Exemplum quære apud Plut. Ἐρωτικ. init. et in lib. Tobiæ, cap. VII. 11. Intelligo præpositionem κατὰ, cujusmodi ellipses plures notavi in fine hujus capitis. Et inde constat, participium illud ἔχον non esse supervacaneum, ut scribit Steph. ad Corinth. art. 70. sed notare aliquam conditionem, vid. Nostrum Cap. V. Sect. 7. Reg. 9. et sic τὸ νῦν ἔχον, perinde est, ac si dicas, ὡς νῦν ἔχει τὰ πράγματα, *Ut res ita nunc se habent.* H. Ad ellipsin non est quod confugiamus, cum potius nominativi absoluti sint statuendi. Recte enim Cel. Ern. monuit ad Xenoph. Mem. I. 3. 2. Atticos inprimis omnes casus consequentiæ adhibere. Z.

12 Articulus hic etiam absque ulla syllabica adjectione cum participio constructus, ponitur pro relativo αὐτὸς, mediante particula ὡς. Cujus tamen structuræ exempla sunt rariora, tironibusque intelligenda magis, quam imitanda. Non semel hoc fit apud omnis novitatis studiosum Thucydidem. Ita ille lib. III. cap. 81. Οἱ Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τὺς ἐχθρὺς δοκῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες ΤΟΙ͂Σ τὸν δῆμον ΚΑΤΑΛΥ͂ΟΥΣΙΝ. Pro, αὐτοῖς ὡς τὸν δῆμον καταλύυσιν. *Eos Corcyræi hostes judicatos interfecerunt, crimini illis dantes, quod popularem statum everterent.* Vel sine participio in fine ejusdem capitis: Καὶ ἔδοξε μᾶλλον, διότι ἐν ΤΟΙ͂Σ πρώτη ἐγένετο, *Eoque* [*crudelior*] *visa est, quod hæc prima inter illos extitit.* ¶. 8. At longe frequentior est Articulus sine syllabica adjectione pro ὗτος positus, quando significat, *Heus tu.* Sic apud Aristoph. in Avib. ver. 1627. Ὁ Τριβαλλὸς, οἰμώζειν δοκεῖ σοι; *Heus tu, Triballe, an plorandum tibi videtur?*

13 Sæpissime τῇ μὲν, τῇ δὲ sunt relativa sibi mutuo in diversis orationis partibus respondentia, et aliquando significant, *Hic, illic;* ut in illo Arrian. lib. 3. cap. 23. de Exped. Alex. Τῇ μὲν ὄρεσιν ἀπείργεται δασέσι καὶ ὑψηλοῖς, τῇ δὲ πεδίον αὐτῆς καθήκει ἔς τε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν ταύτῃ θάλασσαν, *Coërcetur* [*Hyrcania sc.*] *hac quidem parte montibus densis et altis, illa vero campus ejus ad mare magnum, quod illic est, extenditur.* Ubi obiter observa idioma ἔς τε ἐπὶ, de quo infra cap. IX. Sect. 2. Reg. 14. et ellipsin τῇ, pro ἐν τῇ μερίδι, de qua consulatur Cl. Bos. Aliquando redduntur, *partim*

X. Τὸ διὰ τί apud eosdem, *causa est, propter quam aliquid sit.*

τὴν πρώτην. XI. Τὴν cum numerali πρώτην, id est, *ab initio:* τὴν ταχίστην, id est, *celerrime:* ut τὴν ταχίστην ὅτι πορρωτάτω πρὐχώρησεν, *longissime summa cum celeritate provectus est*[15].

ὁ pro παῖς. XII. Articulus hic præpositivus, cum gignendi casu nominis proprii, vel involvit substantivum υἱὸς, aut παῖς, *filius;* vel pro illo sumitur. Nam ὁ τῦ Δημοσθένυς, est *filius Demosthenis.* Ita Virg. 6. Æn. *Deiphobe Glauci,* Δηϊφόβη ἡ τῦ Γλαύκυ. Sæpe tamen Articulus etiam subintelligitur. Demosth. pro Corona: Κτησιφῶν Λεωσθένυς, *Ctesiphon Leosthenis filius:* et paulo post, Δημοσθένης Δημοσθένυς, *Demosthenes Demosthenis filius*[16]. ¶. 11.

οἱ pro παῖδες vel υἱοί. [Ut ὁ in singulari numero pro παῖς, aut υἱὸς, sic οἱ in plurali pro παῖδες vel υἱοὶ usurpatur. Plutarchus περὶ παίδων ἀγωγῆς· Μεγαλαυχίας ἐμπίμπλανται καὶ φρυάγματος οἱ γονέων διασήμων, scilicet παῖδες vel υἱοὶ, qui ἐλλειπτικῶς subintelliguntur.]

τὸ pro ὅ. XIII. Τὸ cum neutro adjectivo, ac fere superlativi gradus, ponitur eleganter pro subjunctivo ὅ, *quod,* maxime cum, recensitis

quidem, partim vero. Aristot. Eth. lib. VI. cap. 13. Καὶ Σωκράτης τῇ μὲν ὀρθῶς ἐζήτει, τῇ δ' ἡμάρτανεν, *Et Socrates partim recte inquisivit, partim erravit.*

14 Simili modo a Philosophis articulus hic præmittitur particulis τί, ποιὸν, ποσὸν etc., ubi rei *essentiam, qualitatem* et *quantitatem* significare volunt. Sic τὸ τί, *essentia:* τὸ ποιὸν, *qualitas:* τὸ ποσὸν, *quantitas* apud Aristot. in Eth. lib. I. cap. 6. Καὶ γὰρ (τἀγαθὸν) ἐν τῷ τί λέγεται, οἷον ὁ θεὸς καὶ ὁ νῦς· καὶ ἐν τῷ ποιῷ, αἱ ἀρεταί· καὶ ἐν τῷ ποσῷ, τὸ μέτριον· καὶ ἐν τῷ πρός τι, τὸ χρήσιμον· καὶ ἐν χρόνῳ, καιρός· καὶ ἐν τόπῳ, δίαιτα, καὶ ἕτερα τοιαῦτα. *Etenim bonum dicitur et in substantia, ut Deus et mens: et in qualitate, ut virtutes: et in quantitate, ut modicum: et in relatis, ut utile: et in tempore, ut opportunitas: et in loco, ut habitatio, et id genus alia.*

15 Ita Epict. Enchir. cap. 34. Τὴν μὲν πρώτην προθύμως ἕξεις, μηδὲν τῶν ἑξῆς ἐντεθυμημένος· ὕστερον δὲ etc. *Principio quidem alacer eris, nihil pensi habens, quid consecuturum sit: at postea* etc. Ælian. H. V. lib. VII. cap. 5. Δι' ἑαυτῦ τὴν ταχίστην εἰργάσατο, *Ipse per se celerrime confecit.* Simili idiomate dicitur, τὴν ἀρχὴν, *initio,* vel *omnino;* de quo infra Cap. III. Sect. 3. Reg. 8. Sic τὴν εὐθεῖαν, *recta, aperte* apud Plut. in Vit. Cic. pag. 864. lin. 29. Τῦ δὲ ῥήτορος Ὀρτησίυ ΤΗ'Ν μὲν ΕΥ'ΘΕΙ'ΑΝ τῷ Βέῤῥῃ συνειπεῖν μὴ τολμήσαντος, *Oratore Hortensio aperte Verrem defendere non sustinente.* In cujusmodi structuris suppressa est præpositio κατά. Integra sunt: Κατὰ τὴν πρώτην ἀρχὴν, Κατὰ τὴν ταχίστην τέχνην, vel βάδισιν, ut vult Cl. Bos. Ὁδὸν subaudit H. Stephanus ad Al. script. de dial. pag. 110. Et τὴν ταχίστην explicat per τὴν συντομωτάτην, *viam maxime compendiariam,* quæ eadem celerrime conficitur. Κατὰ τὴν εὐθεῖαν φωνήν. Eodem modo construuntur χάριν et δίκην cum Genitivo, sed sine articulo. Redduntur *gratia, caussa,* et, *more, instar.* Alterius exemplum est apud Aristot. in Eth. lib. I. cap. 3. Αἱρύμεθα δὲ τῆς εὐδαιμονίας ΧΑ'ΡΙΝ, *Eligimus vero [hæc] felicitatis gratia.* Et cap. 12. in fine: Ταύτης [εὐδαιμονίας] γὰρ ΧΑ'ΡΙΝ τὰ λοιπὰ πάντες πάντα πράττομεν, *Hujus felicitatis gratia cætera omnia omnes facimus.* Sic dicunt, σὴν χάριν, *Tui caussa, in tuam gratiam.* Plat. in Soph. Alterius est apud Lucian. Dem. Encom. pag. 911. ΔΙ'ΚΗΝ τῶν δειλινῶν πνευμάτων, *Instar vespertini flatus.* Pro δίκην aliquando invenies τρόπον itidem cum Genitivo. Sic Philo Jud. de Confus. ling. p. m. 252. in fine: Ἀτιμία, Ἀδοξία, Πενία, πολεμίων τρόπον καταῤῥάττυσι, *Infamia, Ignominia, Paupertas, ut totidem hostes, impetuose ruunt.* Huc refer ἀκμὴν pro ἔτι καὶ νῦν adhibitum a Matth. XV. 16. Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε, *Adhuc et vos non intelligitis?* Plura vide in Casauboni et Cl. Alberti Observ. ad h. l. ¶. 10.

levioribus, ad id, quod gravissimum sit, devenitur: ut τὺς μὲν φίλυς πεφενάκικε, τὴν δ' οἰκίαν διέφθειρε· τὸ δὲ μιαρώτατον, καὶ τὸν πατέρα ἠκίστατο, *Amicos ludificatus est, domum pessundedit, quodque scelestissimum est, patrem verberavit* [17]. ¶. 12.

XIV. Ἐπὶ τάδε, [scil. κλίματα, aut μέρη. Certe alterutrum nomen interdum a scriptoribus additur, Z.] significat proprie *cis*, cum genitivo loci atque ut plurimum fluvii vel montis; ut, ἐπὶ τάδε τῶν ὀρῶν, *cis montes;* ἐπὶ τάδε τῦ ποταμῦ, *cis fluvium.* Opponitur τῷ ἐπέκεινα, *trans, ultra :* ut ἡ ἐπέκεινα τῶν Ἀλπέων Κελτική, id est, *Gallia Transalpina*, at ἡ ἐπὶ τάδε τῶν Ἀλπέων, *Cisalpina.* Simili fere sensu dicitur, ἐπὶ θάτερα μὲν, ἐπὶ θάτερα δὲ, *ex hac quidem parte, ex altera vero.* ἐπὶ τάδε.

XV. Τὸ ὂν singulari modo significat τὸ μέρος, *partem*, ut apud Aristidem in Panath. Τῆς χώρας τὸ μὲν ὂν πρὸς ἄρκτον ἐστὶ, τὸ δὲ ὂν πρὸς μεσημβρίαν, *Regionis pars altera septentrionalis est, altera meridionalis.* τὸ ὄν.

XVI. Τὸ μὲν, τὸ δὲ, vel τὸ μέν τι, τὸ δέ τι [18], significant, *partim* τὸ μὲν, τὸ δέ.

16 Estque hoc inprimis frequens in genealogiis. Herodotus Erat. cap. 52. Θυγατέρα δὲ αὐτὴν λέγυσι εἶναι Αὐτεσίωνος, τῦ Τισαμενῦ, τῦ Θερσάνδρυ, τῦ Πολυνείκεος, *Filiam illam fuisse aiunt Autesionis, qui fuit Tisameni, qui Thersandri, qui Polynicis filius fuit.* Longissimam seriem dabit Lucas in Evang. cap. 3. Ellipsin supplet Xenophon Κύρ. παιδ. lib. I. cap. 27. Ὁ δὲ Κυαξάρης, ὁ τῦ Ἀστυάγυς παῖς, *Cyaxares vero, Astyagis filius.* Et sic initio capitis sequentis.

17 Exemplum habet Thucydides, lib. II. cap. 65. Οἱ δὲ δυνατοὶ καλὰ κτήματα, κατὰ τὴν χώραν, οἰκοδομίαις τε καὶ πολυτελέσι κατασκευαῖς ἀπολωλεκότες· τὸ δὲ μέγιστον, πόλεμον ἀντ' εἰρήνης ἔχοντες, *Potentes vero pulcris possessionibus in agris ædificiisque sumptuosa supellectile instructis amissis, et, quod omnium maximum est, bellum pro pace habentes.* Aliquando articulus negligitur. Thucyd. lib. I. cap. 142. init. Μέγιστον δὲ, τῇ τῶν χρημάτων σπάνει κωλύσονται, *Quod vero maximum est, pecuniarum inopia prohibebuntur.* Plane ut Latini suo *Id, quod* utuntur. Cic. pro mil. cap. 30. fin. *Neque, ID QUOD maximum est, majorum nostrorum sapientia.* Et in 2 Catilinaria cap. 8. *Quod si maturius facere voluissent, neque (id quod stultissimum est) certare cum usuris.* Virg. Ecl. III. ver. 35.

Verum, ID QUOD multo tute ipse fatebere majus, etc.

Terent. Phorm. II. 1. 66. *ID, QUOD lex jubet, dotem daretis.*

18 Non tamen particulam τὶ, si proprie loquamur, temere vel addendam vel negligendam censeo: quatenus enim semper partitionem aliquam significat, diminuit significationem, et reddendum vel subaudiendum est in versione, *Quodammodo, Aliquantulum*, vel simile quid: inprimis tunc, cum τὸ δέ τι sequitur post simplicem particulam μὲν, quo sensu commode sequentem habet particulam καὶ, ut in illo Thucydidis, lib. I. cap. 118. Ὄντες ΜΕ'Ν καὶ πρὸ τῦ μὴ ταχεῖς ἰέναι ἐς τὺς πολέμυς, εἰ μὴ ἀναγκάζοιντο, ΤΟ' ΔΕ' ΤΙ ΚΑΙ' πολέμοις οἰκείοις ἐξειργόμενοι, Lacedæmonii quiescebant, et ab armis abstinebant, *tum quod vel antea minus celeres ad bella suscipienda essent, tum etiam quodammodo domesticis bellis impediti.* Clarius illud Platonis de Rep. lib. VIII. pag. 547. ΤΑ' ΜΕ'Ν μιμήσεται τὴν προτέραν πολιτείαν [Ἀριστοκρατείαν scilicet] ΤΑ' ΔΕ' τὴν Ὀλιγαρχίαν, ἅτε ἐν μέσῳ ὖσα, ΤΟ' ΔΕ' ΤΙ ΚΑΙ' αὑτῆς ἕξει ἴδιον, *Imitabitur partim priorem reipublicæ formam, partim Oligarchiam, quippe quæ medium inter utramque locum obtinet; aliquid quoque sibi proprium habebit.* Hæc tamen ut

quidem, partim vero: ut, τὸ μὲν ὑπ' ἐλπίδος, τὸ δὲ ὑπὸ δέους, *partim spe, partim metu,* [vel *partem:* ut in illo Platonis Epist. 9. τῆς γενέσεως ἡμῶν ΤΟ` ΜΕ`Ν ΤΙ ἡ πατρὶς μερίζεται, ΤΟ` ΔΕ´ ΤΙ οἱ γεννήσαντες, ΤΟ` ΔΕ` οἱ λοιποὶ φίλοι, *ortus nostri partem patria vindicat sibi, partem parentes, partem reliqui amici.* Z.] Eodem sensu dicunt, τὰ μὲν, τὰ δὲ [19], et τοῦτο μὲν, τοῦτο δὲ [20]; quæ voces nonnunquam usurpantur in principiis periodorum, maxime disjunctarum, præsertim ubi res pluribus aut testimoniis, aut exemplis illustratur.

τὸ λεγόμενον. XVII. Τὸ λεγόμενον, verbatim *dictum,* id est, *ut est in proverbio, quod aiunt.* Plato in Gorgia, Ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἑορτῆς ἥκομεν; *An vero post festum, quod aiunt, advenimus?* [21] [It. Plat. Phæd. cap. 11. ὥστε, ΤΟ ΛΕΓΟ´ΜΕΝΟΝ ὡς ἀληθῶς τῷ ὄντι, ὑπὸ τοῦ σώματος οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῖν ἐγγίγνεται οὐδέποτε οὐδέν, *igitur, uti verissime*

tironibus planiora fiant, triplici hac ratione exponuntor.

Primo, si duo periodi membra sunt, vel speciatim duæ dantur rationes æque valentes, fere invenies τὸ μὲν, τὸ δὲ. V. e. hæc verba: *Ad magnam nominis famam pervenit, partim pietatis studio, partim ingenio ad cæteras virtutes præclare propenso,* sic Græce vertas: Μεγίστην δόξαν εἴληφε, ΤΟ` ΜΕ`Ν εὐσεβεῖν βουλόμενος, ΤΟ` ΔΕ` πρὸς τὴν ἄλλην ἀρετὴν καλῶς διακείμενος.

Deinde, si rationes minus sunt valentes, recte additur earum vires minuens particula τί. Ita Lucian. Macrob. pag. m. 825. ΤΟ` ΜΕ´Ν ΤΙ πρὸς τὴν ὠμότητα τοῦ υἱοῦ διαβληθεὶς, ΤΟ` ΔΕ´ ΤΙ ὡς παρανομοῦντα αὐτὸν αἰτιασάμενος, ἀθυμήσας ἐτελεύτα τὸν βίον, *Partim propter filii crudelitatem male audiens, partim se ipse violatarum legum accusans, præ tristitia vitam finivit.* Habetque particula inprimis locum tunc, cum vera ratione suppressa, aliæ quæruntur.

Denique, si alterutra ratio minor fuerit, minori illi addatur particula τί. E. g. *Librum edidit, partim publicæ utilitati studens, partim etiam quodammodo ut gloriam suam augeret.* Ἐξέδωκε βιβλίον, ΤΟ` ΜΕ`Ν τοῦ κοινῇ ξυμφέροντος προνοούμενος, ΤΟ` ΔΕ´ ΤΙ ΚΑΙ` ἐπιδοῦναι τὴν ἰδίαν δόξαν ποιεῖν βουλόμενος. Quo pertinet exemplum modo ex Platone citatum, et illud Arriani, Exped. Alex. lib. II. cap. 15. ubi sermo est de quibusdam captivis ab Alexandro dimissis: Καὶ οὗτοι ὡς ἧκον παρ' Ἀλέξανδρον, Θεσσαλίσκον μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καίπερ Θηβαίους ὄντας, εὐθὺς ἀφῆκε, ΤΟ` ΜΕ´Ν ΤΙ κατοικτίσει τῶν Θηβῶν, ΤΟ` ΔΕ` ὡς συγγνωστὰ δεδρακέναι ἐφαίνοντο, *Et hi quidem ut venerunt ad Alexandrum, Thessaliscum et Dionysodorum, licet Thebanos, dimisit, partim commiseratione Thebarum, partim ob res gestas, quibus venia se dignos ostenderant.* Certe horum virtute magis commotus fuit Alexander, qua patriæ suæ salutem quæsierant (etenim virtus vel in hoste laudanda), quam commiseratione hostilis urbis a Macedonibus eversæ. Ac proinde priori rationi, ut infirmiori, additur particula τί. Nec absimili ratione in masculino genere: ita Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. VI. init. Ἐν τούτῳ οἱ φίλοι τῷ Κύρῳ προσῆγον ʽΟΙ ΜΕ`Ν Καδουσίους δεομένους αὐτοῦ μένειν, ʽΟΙ ΔΕ` ʽΥρκανίους, ʽΟ ΔΕ´ ΤΙΣ Γωβρύαν, ʽΟ ΔΕ´ ΤΙΣ Σάκαν *Interea amici ad Cyrum adducebant, alii Cadusios, alii Hyrcanios, alius item Gobryan, alius Sacan.* ¶. 13.

19 Aliquando post τὰ μὲν non sequitur τὰ δὲ, sed pro eo singulare τὸ δὲ, ita tamen ut subjungatur vocula, cum qua posterius τὸ δὲ, conveniat. Thucyd. lib. I. cap. 90. init. Λακεδαιμόνιοι δὲ, αἰσθόμενοι τὸ μέλλον, ἦλθον ἐς πρεσβείαν, ΤΑ` ΜΕ`Ν καὶ αὐτοὶ ἥδιον ἂν ὁρῶντες μήτε ἐκείνους, μήτε ἄλλον μηδένα τεῖχος ἔχοντα, ΤΟ` ΔΕ` πλέον, τῶν ξυμμάχων ἐξοτρυνόντων etc., *Lacedæmonii vero id, quod futurum erat, cum cognovissent, legati venerunt, partim quod et ipsi libentius viderent, neque illos, neque alium quemquam, muros habere, partim vero, idque præcipue, quod socii illos impellerent* etc. Subjungit ἄλλα δὲ Ies. Sirach. cap. XIV. com. 18. ʽΩς φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος, ΤΑ` ΜΕ`Ν καταβάλλει, ἌΛΛΑ ΔΕ` φύει, *Ut foliorum viridantium in arbore densa, alia decidunt, alia nascuntur.* ¶. 14.

dicitur, corporis culpa nunquam ullo modo nobis sapere licet. Hanc loquendi rationem vel ab intellecta præpositione κατὰ pendere puto, vel, quod fortasse melius est, interpretandam esse ὅπερ λέγεται, *quod dici solet.* Z.]

XVIII. Neutrum τὸ in singulari, non solum cum infinitivo [22] conjungitur per omnes casus, si vocantem excipias; ut, τὸ ποιεῖν, *facere*, τοῦ ποιεῖν, *faciendi*, εἰς τὸ ποιεῖν, *ad faciendum*, ἐν τῷ ποιεῖν, *faciendo:* sed etiam aliis quibusdam modis observatione dignis. Primus est, in dandi casu, qui fere per *quod*, vel *quoniam*, vel *cum* [23], resolvi debeat. Demosth. pro Cor. Τὰς βλασφημίας (αὐτοῦ) συκοφαντίας οὔσας ἐπιδείξω, μὴ μόνον τῷ ψευδεῖς εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῷ (εἰ τὰ μάλιστα ἦσαν ἀληθεῖς) οὕτως, ὡς ἐγὼ κέχρημαι, τοῖς πράγμασι συμφέρειν χρήσασθαι. *Ejus maledicta, sycophantæ criminationes esse ostendam, non modo quod falsa sint, sed etiam quod, ut verissima essent, ita* τὸ cum infinit.

20 Hujus exemplum habet Herodot. lib. VIII. cap. 134. Καὶ δὴ καὶ εἰς Θήβας πρῶτα ὡς ἀπίκετο (Ionice, pro ἀφίκετο) ΤΟΥΤΟ ΜΕΝ τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· ΤΟΥΤΟ ΔΕ ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χρήμασι πείσας, κατεκοίμισε ἐς Ἀμφιάρεω, *Quin etiam ut primum Thebas adiit, tum Apollinem Ismenium consuluit, tum non Thebanum, sed exterum quendam pecunia corruptum, in delubro Amphiarai incubare jussit.* Consentit Aristides pro Quatuorviris, p. m. 404. Καὶ ΤΟΥΤΟ ΜΕΝ ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ ἐντὸς ἐκαίετο· ΤΟΥΤΟ ΔΕ οἱ νεκροὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἑωρῶντο, *Et tum caput et intestina ardebant, tum mortui noctes et dies conspiciebantur.* Hunc Idiotismum ex Virgilio etiam demonstrat Thom. Linacer Grammaticus. Verba sunt lib. Georg. II. ver. 351.

— *Jamque reperti,*
Qui saxo super atque ingentis pondere testæ
Urgerent, HOC effusos munimen ad imbres,
HOC, ubi hiulca siti findit canis æstifer arva.

¶. 15.

21 Mira est Græcismi hujus elegantia, quando Articulus cum Participio, si quod substantivum additur, ejusdem Genus adsumit, ut in illo Platonis Theæt. pag. 173. lin. 41. Εὖ δὲ ἢ κακῶς τι γέγονεν ἐν πόλει, ἤ τί τῳ κακόν ἐστιν ἐκ προγόνων γεγονὸς, ἢ πρὸς ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, μᾶλλον αὐτὸν λέληθεν, ἢ ΟΙ τῆς θαλάττης ΛΕΓΟΜΕΝΟΙ ΧΟΕΣ, *Beneve an male quid factum sit in civitate, aut quid cui ex majoribus vitio detur, vel a viris vel a mulieribus gestum, magis ipsum latet, quam maris, (quod aiunt), arenæ.* Verbatim. *Quam dictæ maris arenæ.* Similiter lib. VI. de Rep. pag. 493. Ἡ ΔΙΟΜΗΔΕΙΑ ΛΕΓΟΜΕΝΗ ἈΝΑΓΚΗ ποιεῖν αὐτῷ πάντα, ἃ ἂν οὗτοι ἐπαινῶσιν, *Diomedea (ut est in proverbio) necessitas est illi, omnia facere, quæcunque hi probarint.* Eundem ferme usum habet Articulus cum participio, καλούμενος pro λεγόμενος posito. Demosth. de Cor. pag. m. 322. lin. 48. Εἰ μὲν γὰρ μὴ ἔχρην, ἀλλὰ ΤΗΝ ΜΥΣΩΝ ΛΕΙΑΝ ΚΑΛΟΥΜΕΝΗΝ τὴν Ἑλλάδα οὖσαν ὀφθῆναι, *Nam si non oportuit, sed æquo ferre animo, Græciam (quod dicitur) Mysorum prædam fieri.* Isocrat. ad Nicocl. pag. 45. Εἴ τις ἐκλέξειε καὶ τῶν προεχόντων ποιητῶν ΤΑΣ ΚΑΛΟΥΜΕΝΑΣ γνώμας, *Si quis excerperet præstantium poëtarum, quæ vocantur, sententias.* Similis generis est τὸ τοῦ λόγου, in Luciani Demonacte: Οὐ μὲν ἀνίπτοις γε ποσὶ, ΤΟ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ, πρὸς ταῦτα ἧξεν, *Non tamen illotis (quod aiunt), pedibus ad hæc [Philosophiæ studia] accessit.* Et apud Phil. Jud. de Cherubim: Πάντα γὰρ, ΤΟ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ δὲ τοῦτο, κινοῦσι λίθον, *Omnem enim (quod aiunt) movent lapidem.* Si proverbii, axiomatis sive cujuscunque dicti additur auctor, is τοῦ λεγομένου vel τοῦ λόγου vicem explens in Generandi casu sequitur. Sic Plat. Theæt. pag. 183. prope finem: Παρμενίδης δέ μοι φαίνεται, ΤΟ ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ αἰδοῖός τε μοι εἶναι, ἅμα δεινός τε, *Parmenides vero mihi videtur (ut Homeri verbis utar) augustus mihi esse simul et acer.* ¶. 16.

22 Quomodo idem articulus cum par-

tamen gerendæ res fuerint, ut ego gessi. Secundus est, in accusandi [24] casu, cum voce alterius cujuscumque casus, materialiter (ut loquuntur) posita, sequente verbo activo. Demosth. ibid. Ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν εἴπω, id est, *Vos Athenienses, vos autem cum dico:* ubi τὸ est accusat. casus, ὑμεῖς autem nominat. Tertius est, cum aliis etiam orationis partibus, maximeque adverbio, quod tamen verbum sequitur. Demosth. ibid. Μὴ τὸν ἀντίδικον σύμβουλον ποιήσασθαι, περὶ τοῦ πῶς ἀκούειν ὑμᾶς ἐμοῦ δεῖ, id est, *Ne ab adversario consilium petatis, quemadmodum audire me debeatis* [25].

Articulus et nomen diversi casus.

XIX. Sæpe, apud Oratores præsertim, præpositivus articulus ita præmittitur, ut casus nominis sequentis ob verbum adjunctum mutetur; ubi dubium est, quo ex pluribus nomine res appellanda sit. Demosth. pro Corona: Ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, εἴτε χρὴ κακίαν, εἴτε ἄγνοιαν, εἴτε καὶ ταῦτα ἀμφότερα, εἰπεῖν, id est, *Aliorum Græcorum, sive oportet improbitatem, sive ignorantiam, sive hoc utrumque dicere:* pro ἡ [26] τῶν Ἑλλήνων, εἴτε κακία, εἴτε ἄγνοια, εἴτε καὶ ἀμφότερα, *Aliorum Græcorum, vel improbitas, vel ignorantia, vel utrumque.*

[*Nomen appellativum* articulo præpositivo vestitum, per Synecd. generis 1. Proprium sæpe designat. 2. Certi aliquid et definiti ἐμφατικῶς καὶ κατ' ἐξοχὴν demonstrat: et 3. cognomenti loco Proprium nonnumquam immediate sequitur.

ticipio neutro conjungatur, vide quæ notabimus infra ad Cap. VI. Sect. 1. Reg. 18.

23 Quandoque per *ut*, vel, sequente Negativo, *Ne.* Ita Greg. Naz. ad Episc. ver. 21.

Οὐ γὰρ ὀνομαστὶ τοὺς λόγους ποιήσομαι,
Τῷ μὴ δοκεῖν ἐλέγχειν, ἃ κρύπτειν χρεών.

Nam nominatim non perstringam quempiam,
Ut non proferre videar, quæ celanda sunt.

Pro τῷ etiam dixeris τοῦ, intellecto ἕνεκα. H.; vel ὑπὲρ, vid. Lamb. Bos. Ellips. sub v. ὑπέρ. Z. ¶. 17.

24 Nescio, quare Auctor addat, *in Accusandi* casu, cum, postulante ita structura, omnes casus, excepto Vocativo, induere possit Articulus. Nam quemadmodum dicitur τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν εἴπω, sic quoque in Dandi casu licet dicere: τῷ δ' ὑμεῖς ὅταν χρῶμαι, *Cum illo ὑμεῖς utor.* Similiter in Genitivo: Τοῦ δ' ὑμεῖς ὅτε μέμνημαι, *Cum illius ὑμεῖς recordor.* Verba Demosthenis occurrunt pag. m. 325. lin. 22. Exemplum Nominativi habes in Epict. Enchir. Cap. 58. Ὡς τὸ Ἡμέρα ἐστὶ, καὶ, Νύξ ἐστι, πρὸς μὲν τὸ διεζευγμένον μεγάλην ἔχει ἀξίαν, *Ut hoc pronunciatum, Dies est, et hoc, Nox est, in sejunctione quidem magnam vim habet.* Latini præmittunt voculam *illud,* ut in tritissimo.

Vix ILLUD potui dicere triste, Vale.

Huc refero illud Thucyd. lib. I. cap. 41. ubi infinitæ orationi præfigitur: Καὶ ἡ εὐεργεσία αὕτη τε, καὶ ἡ ἐς Σαμίους, τὸ δι' ἡμᾶς Πελοποννησίους αὐτοῖς μὴ βοηθῆσαι, παρέσχεν ὑμῖν Αἰγινητῶν μὲν ἐπικράτησιν, Σαμίων δὲ κόλασιν, *Et hoc beneficium, et illud contra Samios, quo Peloponnesii per nos illis opem non tulerunt, peperit vobis quidem de Æginetis victoriam, de Samiis vero vindictam.* ¶. 18. Fit aliquando, ut articulus vocabulo materialiter usitato præfixus, neglecto neutro genere, adsumat genus dissimulati nominis artificialis. Ita Schol. Aristoph. Nub. ver. 1083. ad hæc verba: Ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ, ait, Λείπει Ἡ εἰς. Scilicet, πρόθεσις· pro, τὸ εἰς, *Deest præpositio εἰς.* Similiter apud Thucyd. lib. IV. init., ubi Schol. ad verba: τὸ μὴ προεξιόντας· Λείπει Ἡ διά. His adde, articulum τὰ, subsequente particula δὲ, ita infinitivo cum suo accusativo præmitti, ut structura omnino pendeat. Estque hujus articuli hic usus ἐν τοῖς ἀποστατικοῖς. Aristoph. in Avib. ver. 5.

1. *Proprium designat:* Præter vulgaria, alia nonnulla exempla subjiciam, non cuivis fortasse obvia, et quæ tironibus aliquoties negotium facessunt: qualia sunt, ὁ Δειπνοσοφιστὴς, *Athenæus:* ὁ γεωγράφος, *Strabo:* ὁ περιηγητὴς, *Dionysius, cujus poëma inscribitur,* περιήγησις τῆς οἰκουμένης, ὁ ἐθνικογράφος, sive ὁ ἐθνογράφος, *Stephanus Byzantinus, qui librum* περὶ πόλεων καὶ δήμων *scripsit:* Ὁ παραβάτης, *Julianus Imperator, qui vulgo* ἀποστάτης *dicitur:* ὁ τῶν στάσεων ἐξηγητὴς, *Hermogenes Rhetor:* ὁ τεχνικὸς, *Herodianus Grammaticus:* ὁ τεχνικὸς Γεώργιος, *Chœroboscus:* ὁ πορθμεὺς, *Charon:* ὁ πονηρὸς, *Diabolus:* ὁ βουκόλος, *Theocritus:* ὁ συγγραφεὺς, *Thucydides, apud Aphthon.* ¶. 21. ὁ χρυσοῤῥήμων, *Joan. Chrysostomus:* ὁ θεολόγος, *Gregorius Nazianzenus:* ὁ ποιητὴς, *Homerus:* ὁ ῥήτωρ, *Demosthenes.* Artic. cum Appellativo Proprium designat.

Idem *valet participium, Hebræorum more, nominis loco positum cum articulo: e. g.* ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας, *Stephanus,* qui supra dicitur ἐθνικογράφος· ὁ ποιήσας τὰ Διονυσιακὰ, *Nonnus Panopolitanus, cujus libb.* 48. *Dionysiacῶn titulo Græce extant:* Ἀλεξανδρεὺς ῥήτωρ ὁ τὰ ἐρωτικὰ παίξας, *Achilles Tatius, qui* 8 *libr. lusit de Clitophontis et Leucippes amoribus:* ὁ τὰ βουκολικὰ γράψας, *Theocritus:* ὁ τὰ Κύπρια γράψας (scilicet ἔπη, vel ποιήματα) Stasimus, ὁ τὴν πατρίδα Κύπριος· ὁ πειράζων, *Diabolus* [27]. Et cum participio.

ΤΟ' Δ' 'ΕΜΕ' κορώνῃ πειθόμενον τὸν ἄθλιον
'Οδοῦ ΠΕΡΙΕΛΘΕΙ͂Ν στάδια πλεῖν ἢ χίλια.

Et statim:

ΤΟ' Δ' 'ΕΜΕ' κολοιῷ πειθόμενον τὸν δύσμορον
'ΑΠΟΣΠΟΔΗ͂ΣΑΙ τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων.

Mene miserum cornici obsequentem iter decucurrisse stadiorum plus millium! Mene infelicem graculo obsequentem decussisse ungues digitorum! Latini articuli ope destituti, utuntur infinitivo præcedente accusativo; ut Virg. Æn. lib. I. ver. 41.

— *Mene incepto desistere victam?*

— Τὸ δ' ἐμὲ ἥσσονα ἔργ' ἀπολείπειν. H.¶. 19.

Interdum τὸ ante infinitivum intelligitur: ut Xenoph. Cyrop. VIII. 5. 4. ἔρχονται πάντες ἐπὶ τὰ τεταγμένα ἄγειν. Conf. Bach. ad Xenoph. Œcon. IX. 11. Z. ¶. 20.

25 Notandum est, Articulum aliis orationis partibus in omni genere ita præmitti, ut pro ὅτι sumi videatur, quum videlicet vel verba, quæ quis dixit, citantur, vel, quæ dicere posset, in medio proponuntur. Exemplum extat apud Platonem in Phædro, pag. 273. lin. 20. Τὸν δὲ (subaudi δεῖ) τοῦτο μὲν ἐλέγχειν, ὡς μόνῳ ἥττην, ἐκείνῳ δὲ καταχρήσεσθαι ΤΩ͂Ι, πῶς δ' ἂν ἐγὼ τοιόσδε τοιῷδε ἐπεχείρησα; *Hunc vero oportet illud quidem refellere, hoc vero abuti: Quomodo ego talis talem invadere potui?* Ita verba sonant, quorum sensus hic est: *Hunc vero hujusmodi quodam argumento abuti oportet; Qui fieri potest, ut ego, qui sum imbecillus, tam validum adgressus fuerim?* Hic pro τῷ, ὅτι usurpare permittet Græcia. Huc refer ep. Pauli ad Gal. cap. V. com. 14. Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν ΤΩ͂Ι· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν, *Lex enim universa uno verbo impletur, nempe hoc: Diliges proximum tuum, ut te ipsum.* Idem scribens ad Roman. cap. XIII. com. 9. ait: ΤΟ' γὰρ, Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ φονεύσεις· etc. ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ, ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν ΤΩ͂Ι· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, ὡς ἑαυτόν, *Hoc enim: Non mœchaberis: non occides etc. in hoc uno verbo summatim comprehenditur, nempe: Diliges proximum tuum, ut te ipsum.* Sic tempora et *occasiones loquendi et tacendi* vocat Plato, καιροὺς ΤΟΥ͂ ποτὲ λεκτέον καὶ ἐπισχετέον, in Phædro pag. 272. init.

26 Locus Demosthenis est pag. 315. lin. 32. Cæterum, ut hic casus, ita nonnunquam numerus esse potest diversus, quum nempe articulus pluralis ad duo nomina singularia refertur, ut apud Hom. Iliad. E. ver. 418.

Artic. præpositivus certi aliquid δεικτικῶς demonstrat.

2. *Certi aliquid* ὁριστικῶς [28] *vel* δεικτικῶς *demonstrat:* ut Matth. II. 2. Πȣ̃ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰȣδαίων; *Ubi est ille, qui natus est rex Judæorum? non de quovis rege, sed* κατ' ἐξοχὴν *de illo, qui expectabatur humani generis redemtor:* v. 10. Οἱ μάγοι ἰδόντες τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν οἶκον, εὗρον τὸ παιδίον· hic *certa* stella, *certa* domus, et *certus* puerulus ἐμφατικῶς καὶ ὁριστικῶς indicatur. Plurima ejusdem farinæ exempla ubique obvia.

Cognomenti loco proprium sequitur.

3. *Cognomenti loco Proprium nonnunquam sequitur,* ut Ἀπολλώνιος ὁ δύσκολος· Ἡράκλειτος ὁ σκοτεινός· Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής [29].

Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι, ἈΘΗΝΑΙ'Η τε καὶ ἭΡΗ,
Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·

Minerva vero et Juno, testes oculatæ, mordacibus verbis Jovem Saturnium irritabant. Pro ἡ Ἀθηναίη καὶ ἡ Ἥρη.

27 Hoc modo cum perfectissimum veri Dei nomen ab Joanne exprimitur per verbum et duo participia articulis vestita, mirum est, quam sanctum illud nomen duxerit Apostolus, quod potius quam per casus mutaret, præfixo altero articulo, indeclinabile censuit. Ita ille in Apocal. cap. I. 4. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τȣ̃ Ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος, *Gratia vobis et pax ab Eo, Qui est, et Qui erat, et Qui venturus est.* Pro ἀπὸ τȣ̃ ὄντος etc. Similiter eodem cap. com. 8. et cap. IV. com. 8. et XVI. 5. Ubi occurrit in secunda persona: Δίκαιος, Κύριε, εἶ, Ὁ ὨΝ, καὶ Ὁ ἮΝ καὶ Ὁ ἘΣΟ'ΜΕΝΟΣ, *Justus, Domine, es, qui es, et qui eras, et qui eris.* Hic idiotismus etiam locum habet in titulis librorum indicandis, quando ad partes vocantur alicujus auctoris verba. Sic Lucianum in exemplum afferens Thom. Mag. in v. ΕΙ' ita loquitur: Καὶ αὖθις ἐν ΤΩ͂Ι, βίων πράσεις, vel πρᾶσις, *Et rursus in vitarum Auctione.* Potuisset dicere, ἐν τῷ βίων πράσει. vel ἐν ταῖς βίων πράσεσιν. Grammaticis legibus obstrictior inscriptio est, quam narrat Plutarch. in Isid. et Osirid. pag. 354. lin. 26. fuisse in fano Minervæ, quod fuit Sai in Ægypto: Ἐγώ εἰμι πᾶν τὸ γεγονὸς, καὶ ὄν, καὶ ἐσόμενον, *Ego sum omne id, quod fuit, quod est, et erit.*

28 Contra, sed rarius, hic articulus cum participio junctus ponitur pro τις, ἀορίστως. Ita Plutarch. in Con. præcept. pag. 144. initio: Ὁ τὸν δραπέτην ἰδὼν διὰ χρόνȣ καὶ διώκων, ὡς κατέφυγε φθάσας εἰς μύλωνα, Πȣ̃ δ' ἂν, ἔφη, σε μᾶλλον εὑρεῖν ἐβȣλήθην ἢ ἐνταῦθα; *Quidam fugitivum aliquanto post tempore videns et persequens, quum ille in pistrinum profugisset: Quis, inquit, locus est, ubi te offendere malim, quam hic?* Eodem modo paulo superius: Ἡ μὲν γὰρ ὠδίνȣσα καὶ δυσφορȣ̃σα πρὸς τȣ̀ς κατακλίνοντας αὐτὴν ἔλεγε, Πῶς δ' ἂν ἡ κλίνη ταῦτα θεραπεύσειεν, οἷς ἐπὶ τῆς κλίνης περιέπεσον; *Quædam mulier instantis partus dolores ferens iisque pressa, inclinantibus ipsam in lectum ait: Quomodo lectus his mederi poterit malis, quæ in eo concepta sunt?* H.

Hic articulus sæpe, inprimis apud Atticos scriptores, in omnibus casibus, non solum participio, sed etiam nomini junctus, habet vim ἀόριστον, et ponitur pro τις. De nominativo quidem vide exempla, modo ab Hoogev. allata. De genitivo, Xenoph. Mem. IV. 6. 13. εἰ δέ τις αὐτῷ περί ΤΟΥ ἀντιλέγοι: it. Ælian. V. H. VIII. 1. ἐάν τις τῶν φίλων ἀνακοινῶται ὑπὲρ ΤΩΝ. De dativo, Plat. Phæd. 25. εἴπερ ΤΩι ἄλλῳ. De accusativo, Xenoph. Cyrop. II. 4. 23. εἰ προπέμποις ΤΟΥ'Σ εὐζώνȣς ἄνδρας, *si quos expeditos præmiseris.* Ad quem locum alia sunt laudata exempla. Interdum quoque τίς interrogativum in hunc articulum mutatur. Ex pluribus unum attulisse exemplum sat erit, Xenoph. Mem. IV. 5. 10. ΤΩι (h. e. τίνι, uti est paulo ante §. 7.) γὰρ ἂν ἧττον φήσαιμεν τῶν τοιȣ́των προσήκειν, ἢ ᾧ ἥκιστα ἔξεστι ταῦτα πράττειν; conf. Xenoph. Œcon. XI. 20. Z. ¶. 22.

29 Aliquando post Nomen Proprium Articulus Præpositivus, sequente Præpositione cum suo Casu, cognomenti loco ponitur ἐλλειπτικῶς. Ita Plat. Gorg. pag. 516. lin. 40. Μιλτιάδην δὲ τὸν ἐν Μαραθῶνι εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν ἐψηφίσαντο, *Miltiadem illum, qui in campo Marathonio* (supple, *victoriam reportavit*) *in Barathrum conjiciendum decreverunt.* Et ex Platone Aristides Orat. pro Quatuor-viris, pag. 267. Μιλτιάδην δὲ τὸν ἐν Μαραθῶνι τȣ̃ χορȣ̃ τάξομεν; *Miltiadem vero Marathonium qua in chori parte collocabimus?*

Interdum v. cognomentum apponitur, omisso articulo: unde Antiphon dicitur λογομάγειρος· *Apion Grammaticus* πλειστονίκης et μόχθος *ob sedulitatem:* Cleanthes φιλόπονος et φρεάντλης. *Crassus* ἀγέλαστος· *Didymus* χαλκέντερος· *Euripides* μισογύνης· *Hercules* ἀλεξίκακος· *Hermes* τρισμέγιστος. *Timon* μισάνθρωπος etc.

Articulus geminatus rem exponit, et distinguit: ut, [ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων, it. ὁ βασιλεὺς ὁ Ῥωμαίων, Z.] ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, Joh. X. 12. Ego sum pastor *ille* bonus κατ' ἐξοχὴν 30.] Articulus geminatus.

30 Insolentior Articuli geminatio est in illo Pausaniæ; in Eliacis, pag. m. 314. ΤΟΙ͂Σ Ἡρακλέους τοῖς ἀδελφοῖς, *Herculis fratribus.* Pro ΤΟΙ͂Σ Ἡρακλέους ἀδελφοῖς, vel, τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς Ἡρακλέους. Sic Arrian. lib. II. cap. 10. ΟΙ δὲ Ἕλληνες, ΟΙ μισθοφόροι, ΟΙ σὺν Δαρείῳ, *Græci vero mercenarii, qui cum Dario erant.* Audacius illud lib. III. cap. 11. si sat fida est lectio: Εἴπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρσαις ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα, Ἡ στάσις Ἡ ξὺν τοῖς, Ἡ πολλὴ, ὅπλοις, *Longa illa in armis commoratio, si quid aliud, tunc temporis Persarum res fregit.* Minus intricate dixisset: Ἡ στάσις, ἡ πολλὴ, ἡ ξὺν τοῖς ὅπλοις. Sensus est: *Mora illa in armis, et quidem adeo longa, Persis obfuit.* ¶. 23.

Articuli geminationi subjungo Articulorum concursum, qui, ut ut sæpe exornat dictionem, ita quandoque obscurat. Sic trium Articulorum concursum invenies apud Plutarch. de Oraculorum Defectu, pag. 415. init. Ἐμοὶ δὲ δοκοῦσι πλείονας λῦσαι καὶ μείζονας ἀπορίας ΟΙ ΤΟ` ΤΩ͂Ν Δαιμόνων γένος ἐν μέσῳ Θεῶν καὶ ἀνθρώπων, καὶ τρόπον τινὰ κοινωνίαν ἡμῶν συνάγον εἰς ταυτὸ καὶ συνάπτον ἐξευρόντες, *Mihi vero videntur illi plures et majores solvisse dubitationes, qui primi censuerunt, Dæmonas esse medium genus inter Deos et homines, et nos cum illis communione quadam conjungere et conciliare.* Et apud Æschin. in Timarch. pag. 172. lin. 43. Ἔνοχος ἔστω ὁ γυμνασίαρχης ΤΩ͂Ι ΤΗ͂Σ ΤΩ͂Ν ἐλευθέρων φθορᾶς νόμῳ· Pro τῷ νόμῳ τῆς φθορᾶς τῶν ἐλευθέρων, *Teneatur gymnasiarcha lege de corruptela ingenuorum puerorum.* Adde Plat. in Phæd. pag. 269. lin. 30. Ἀλλὰ δὴ ΤΗ`Ν ΤΟΥ͂ ΤΩ͂Ι ὄντι ῥητορικοῦ τε καὶ πιθανοῦ τέχνην, πῶς καὶ πόθεν ἄν τις δύναιτο πορίσασθαι; *Sed hic age, quo pacto et unde eam artem, qua quis præditus dicendo et persuadendo vere valeat, aliquis sibi comparare possit?* Inprimis autem tunc obscuram reddunt orationem Articuli, cum longissime a casu suo removentur. In exemplo ex Plutarcho citato Articulus οἱ referendus est ad τὸ ἐξευρόντες, τὸ ad γένος, et τῶν ad δαιμόνων, cui jungitur.

Est et diversa ab hac geminandi Articuli ratio, qua in neutro genere repetitur, mediante Conjunctione καὶ, et Græci utuntur eo loco, ubi Latini *hoc et illud.* Demosth. pro Cor. pag. 347. lin. 44. Εἰ ΤΟ` ΚΑΙ` ΤΟ` ἐποίησεν ἄνθρωπος, οὐκ ἂν ἀπέθανεν, *Si hoc et illud fecisset homo, non mortuus esset.* Consentit Aristides in Orat. pro Quatuorviris, pag. 420. Σωθείσης τῆς νεὼς, ΤΟ` ΚΑΙ` ΤΟ` ποιήσειν, *Servata navi hoc vel illud se facturum.* Item in Plurali Numero τὰ καὶ τὰ dicitur, in eadem orat. pag. 356. Ἃσ [scil. γυναῖκας] σὺ κελεύεις μετὰ τῶν ἀνδρῶν συστρατεύεσθαι; ΤΑ` ΚΑΙ` ΤΑ` ποιοῦσας, *Quas tu jubes una cum viris militare, hæc et illa facientes.* At pro Masculino ὁ καὶ ὁ invenies ὁ δεῖνα duplicatum: vid. ibid. pag. 506. Καί τινες ἤδη διὰ ΤΟ`Ν ΔΕΙ͂ΝΑ ΚΑΙ` ΤΟ`Ν ΔΕΙ͂ΝΑ τῶν παλαιῶν ἐπιείκειάν τιν' εὕροντο ἐν ταῖς συμφοραῖς, *Et quædam [civitates] propter hunc vel illum e majoribus invenisse levamen in calamitatibus.* Ibid. pag. 495. Τὸ πρᾶγμα ἀφεὶς ΤΟ`Ν ΔΕΙ͂ΝΑ ΚΑΙ` ΤΟ`Ν ΔΕΙ͂ΝΑ λέγεις κακῶς; *Ab instituta oratione digressus hunc et illum calumniaris?* Utraque conjungit ibid. pag. 267. Ἔβλαψέ με ὁ ΔΕΙ͂ΝΑ ΤΟ` ΚΑΙ` ΤΟ` ποιήσας, *Aliquis me læsit hoc vel illo facto.* Rarius in plurali occurrit, apud Dem. contra Androtion. ubi vergit ad finem: ΟΙ ΔΕΙ͂ΝΕΣ τὸν δῆμον (sc. ἐστεφάνωσαν) σωθέντες ὑπὸ τοῦ δήμου, *Hi vel illi populum corona ornarunt, servati a populo.* Pro iisdem solum pronomen οὗτος ponitur, ut in fine cap. IV. ostendemus. Cæterum obiter hic monendum censui, Devarium Lexicographum reprehendere, qui dicit, Græcos hæc voce uti, cum certum hominem significare volunt, quem tamen nominare nolunt, quæ contra ex ejusdem sententia incertam et indetermina-

tam personam notat: id quod non uno exemplo confirmat. Cui sententiæ ut ut palma danda videtur, quo minus tamen affirmem, Græcos nunquam nisi indeterminatam personam per hanc vocem significare, obstat unus Luciani locus in Cataplo: Δέχȣ τȣ̃τον, σὺ πορθμεῦ, καὶ ΤΟ'Ν ΔΕΙ῀ΝΑ, *Cape hunc, tu portitor, atque illum alterum.* Ubi certæ personæ intelliguntur, Magapenthes scilicet et Cyniscus. ¶. 24. Sed ut ad Articulum redeam: hujus tres inprimis usus mihi notandi videntur.

Primus est, quando præmittitur voculæ interrogativæ, et significat idem, quod apud Latinos Particula expletiva *nam.* Sic *Quidnam?* Græcis est, τὸ ποῖον, Sophocl. in Elect. ver. 672.

Π. Φανοτεὺς ὁ Φωκεὺς, πρᾶγμα πορσύνων μέγα.

Κ. τὸ ΠΟΙ῀ΟΝ, ὦ ξέν'; εἰπέ, *P. Phanoteus Phocensis, qui rem magnam adfert. C. Quamnam, o hospes? dic.* Quo sensu non raro post se habet Particulam δὴ, ut in illo Platonis in Phædro pag. 265. init. ΤΟ' ΠΟΙ῀ΟΝ ΔΗ' λέγεις; *Quidnam id est, quod dicis?* ¶. 25.

Alter est, quod in Neutro Genere cum omnibus orationis partibus, si Conjunctionem excipias, constructus absolute ponitur in casu quarto, subaudita tamen in plurimis præpositione κατὰ, cumque illis aliquando ita coalescit, ut una vox videatur. Redditur autem aliquando per Adverbium, aliquando per Periphrasin: Et quidem

Primo, cum Nomine substantivo, ut, τὸ κεφάλαιον, *ut summatim dicam.* Ita Plat. Theæt. pag. 190. lin. 14. Ἀναμιμνήσκȣ δὴ, εἰ πώποτε εἶπες πρὸς σεαυτὸν, ὅτι παντὸς μᾶλλον τό τοι καλὸν αἰσχρόν ἐστι, ἢ τὸ δίκαιον ἄδικον, ἢ καὶ τὸ πάντων ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, σκόπει etc., *In memoriam revoca, si quando apud te ipsum dixeris, pulcrum omnino turpe, et justum injustum esse: aut etiam, ut summatim dicam, vide* etc. Cum Nomine Adjectivo per omnes Gradus. Cum Positivo: τὸ δ' ἀληθὲς, *Revera,* Herodian. lib. III. cap. 8. pro quo, τὸ δ' ἀτρεκὲς, Theogn. ver. 167. v. c. hoc sensu: *verbo quidem, ut ei gratum faceret, re autem vera* etc. Λόγῳ μὲν αὐτῷ χαρίζεσθαι βȣλόμενος, τὸ δ' ἀληθὲς etc. Τὸ ἀρχαῖον vel τὸ παλαιόν, *Antiquis temporibus, Antiquitus,* Plat. Hipp. Maj. pag. 285. et Heraclid. de Polit. Τȣ̓ναντίον, Ceb. tab. sub finem: Τὸ λοιπὸν, *In posterum, Deinde,* Thucyd. lib. I. cap. 31. et 56. Τȣ́ς τε δημιȣργȣ̀ς ἐκπέμπειν (sc. ἐκέλευον) καὶ ΤΟ' ΛΟΙΠΟ'Ν μὴ δέχεσθαι, *Magistratusque expellere jusserunt, nec in posterum recipere.* Hoc modo Genitivum post se habet. Ita Xenoph. Hist. Gr. lib. VII. pag. 626. in fine: Ἐποίησαν τȣ̀ς πολεμίȣς ΤΟ' ΛΟΙΠΟ'Ν ΤΗ῀Σ ἩΜΕ'ΡΑΣ ὑπὸ τὰς ἀκρωρείας ὑποχωρεῖν, *Effecerunt, ut hostes reliquo diei spatio sub cacumina montium se reciperent.* ¶. 26. Τὸ ὅλον, *Omnino, omni ex parte,* Plat. Phæd. pag. 261. lin. 7. cui simile, τὸ πᾶν, Lucian. Dear. Jud. de Paride: ΤΟ' ΠΑ῀Ν βȣκόλος, *Totus bubulcus.* Τὸ σύμπαν, Isocrat. ad Nicocl. Ejusdem farinæ est τὸ πολὺ, *Magna ex parte.* Arrian. lib. III. de Exped. Alex. cap. 11. Ταύτην [ὁδὸν] δρόμῳ, ΤΟ' ΠΟΛΥ' ἦγεν, *Hanc viam magna ex parte cursu peregit.* Τὸ σύνολον apud Diodor. Sic. Bibl. lib. I. quod idem ac τὸ κεφάλαιον, Τὸ τελευταῖον vel τοτελευταῖον, *Tandem.* De quo infra Cap. III. Sect. 11. Reg. 2. Cum Comparativo, ut, τὸ πλέον, *Magis,* Thucyd. lib. I. cap. 69. Τὸ πρότερον, *Antea,* Ibid. cap. 59. Et sequente Conjunctione ἢ, *Antequam,* ut apud Herodot. lib. I. cap. 72. ΤΟ' ΠΡΟ'ΤΕΡΟΝ ἪΗ Πέρσας ἄρξαι, *Priusquam Persæ imperarent.* Τὸ ὕστερον, *Iterum,* Thucyd. lib. cit. cap. 73. Cui simile Τὸ δεύτερον, Plat. lib. cit. pag. 286. Τὸ τρίτον, *Tertium,* Plat. Theag. pag. 129. Cum Superlativo, ut, τὰ κράτιστα, *Optime,* Thucyd. lib. cit. cap. 31. Τȣ̓λάχιστον pro τὸ ἐλάχιστον, *Ad minimum,* Plutarch. in vit. Cic. pag. 865. Τὸ μέγιστον, *Maxime,* Theogn. ver. 111. [Xenoph. Cyrop. V. 1. 22. Καὶ τὸ μέγιστον δὴ, *Atque quod caput rei quidem est.* Z.] Τὸ πρῶτον, Lucian. Tom. I. pag. 282.

Secundo cum Pronomine, ut, τὸ αὐτὸ, *Eodem modo, sic.* vid. infra ad Cap. IV. Reg. 9.

Tertio cum verbo Infinito et præsertim εἶναι, Atticum est, ut, τὸ νῦν εἶναι, *Inpræsentiarum.* Ita malim vertere quam *Nunc.* Belgice: voor als nu. Ita Xenoph. Exped. Cyri, lib. III. pag. 305. Ὀπισθοφυλακῶμεν δὲ ἡμεῖς οἱ νεώτατοι, ἐγώ τε καὶ Τιμασίων, ΤΟ' ΝΥ῀Ν ΕΙ῏ΝΑΙ. τὸ δὲ λοιπὸν etc., *Nos autem agminis tergum, ego et Timasion, custodiamus inpræsentiarum; dein vero etc.* Barbare diceremus: by provisie. Consentit Lucianus de Merced. conduct. pag. 312. ΤΟ' δὲ ΝΥ῀Ν ΕΙ῏ΝΑΙ, ἱκανὸν ἦν ὑποδεῖξαι, *In præsentia satis erit ostendere.* Simili modo τὸ σήμερον εἶναι, adfert H. Steph. ad Corinth. art. 29. vid. Alciph. I. Ep. 1. Sic, τὸ ἐπ' ἐμοὶ εἶναι, *Quod ad me attinet.* De quo vid.

Clariss. Dukerum, ad Thucyd. lib. IV. cap. 48. Et Nostrum infra, cap. V. Sect. 6. Reg. 11.

Quarto cum Participio, quo pertinet id, quod supra ıctum est in τὸ λεγόμενον Reg. 17. Item τὸ νῦν ἔχον, de quo supra, Reg. 6.

Quinto cum Adverbio, ut, τὸ ἀνέκαθεν, *Olim*, *Antea*, apud Nicol. Damasc. de Moribus Gentium. Τὸ μεταξὺ, *Interea*, Lucian. in Tox. Τὸ μέχρι ἐμᾶ, *Ad meam usque ætatem*, apud Herodot. in Thal. cap. 10. Τὸ πάλαι, *Olim*, Plat. Phæd. pag. 251. lin. 19. Τὸ παραυτίκα, *In præsentia*, Thucyd. lib. I. cap. 134. Τὸ πρὶν, *Antea*, Hom. Iliad. E. ver. 54. Τὸ πρόσθεν, *Antehac*, Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. V. pag. 129. Τὸ πῶς, *Modus*, vel etiam, *quomodo*, Act. Apost. cap. IV. com. 21. Evang. Luc. cap. XXII. com. 2. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν, *Et quærebant principes sacerdotum et scribæ, quomodo interimerent eum.* Sed tunc nullus τῇ κατὰ locus dari potest. Sed articulus indicium habet accusativi rei patientis, quæ pluribus vocibus exprimitur. Conf. com. 4. Atque ita articulus τὸ præfigitur toti orationi, ut in eodem capite ver. 24. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων, *Et orta est inter eos æmulatio, quis ipsorum esse videretur præstantissimus.* Hoc in genere rarius est, quod invenitur apud Plat. de Rep. lib. VI. pag. 510. ubi articulus præpositivus in neutro genere præmittitur articulo postpositivo. Verba sunt: Ὡς τὸ δοξαστὸν πρὸς τὸ γνωστὸν, ὅτω τὸ ὁμοιωθὲν πρὸς ΤΟ` Ὧι ὡμοιώθη, *Ut id, quod opinione comprehenditur, se habet ad id quod cognoscitur, ita id, quod assimilatur, ad id, cui assimilatur.*

Sexto cum Præpositione, ut, Τὰ ἐς γένους δόξαν, *Quod ad generis splendorem attinet*, Pausan. in Arcad. Τὸ ἀπὸ τούτου, τὸ ἀπὸ τοῦδε, τὸ μετὰ τοῦτο, τὸ ἐκ τοῦδε, seu τοὐκτοῦδε, *In posterum*, *Ex hoc tempore*, *Deinceps*. Exempla ubivis obvia. Τὸ ἀπὸ τούτου et τὸ ἐπὶ τούτοις, *Mox, statim post hæc*, apud Lucian. in Conviv. Tom. III. pag. 427. 433. et 447. Τὸ ἐξ ἀρχῆς, *Initio*, Pausan. Achaic. pag. 401. Τὸ ἐξ ὑμῶν, *Quantum in vobis est*, Rom. XII. 18. Τὸ ἐπ' ἐκείνῳ, *Quod ad illum attinet*, Isocrat. Paneg. Τὸ κατ' αὐτὸν, *Quantum in ipso est*, Lucian. Demosth. Encom. pag. 908. et 922. Καὶ νῦν, Ἀρχία, ΤΟ` ΚΑΤ' ΕΜΑΥΤΟ`Ν, οὐ καταισχυνῶ τὰς Ἀθήνας, *Et nunc, o Archia, quantum in me est, non dedecorabo Athenas.* Confer Rom. I. 15. [Τὸ κατ' ἐμὲ, scil. ὂν, Ælian. V. H. I. 32. Eodem sensu et ellipsi dicitur quoque ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, *per me, quod me attinet*, Lucian. Cataplo, ab initio. Z.] At τὸ καθ' ἑαυτόν, *Privatim*, Thucyd. lib. II. cap. 60. Τὸ καθ' ἡμέραν, *Quotidie*, Plat. Phæd. pag. 240. lin. 16. Τὸ κατὰ σάρκα, Act. Apost. II. 30. *Quantum ad carnem attinet.* Τὸ πρὸς τὴν ἕω, *Orientem versus*, Herodot. Melp. cap. 19. Τὸ πρὸ τούτου, *Antea*, Thucyd. lib. cit. cap. 15. Τὰ πρὸς πατρὸς Ἀθηναῖος, *Quod ad patrem attinet, Atheniensis.* Vid. Cap. IX. Sect. 8. Reg. 5.

Denique cum præpositione et adjectivo, vel potius præpositione cum adjectivo composito, ut τὸ ἐπίπαν, *omnino, plerumque*, Herodot. in Polyhymn. cap. 157.

Tertius denique usus est, quo in Dandi casu non tantum pro Pronomine οὕτος, sed etiam κατ' ἔλλειψιν Substantivi τρόπῳ apud Poëtas Adverbialiter ponitur, et redditur, *sic, ita.* Hom. Iliad. Δ. ver. 290.

> ΤΩ͂ι κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος.

> *Sic*, vel, *Hoc modo cito exscinderetur urbs Priami regis.*

Est et ubi redditur, *Ideo, Idcirco, Quare.* Id. Iliad. B. ver. 250. et 254.

> ΤΩ͂ι νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
> Ἧσαι ὀνειδίζων, —

> *Quare nunc Atridæ Agamemnoni, ductori militum, sedes convicians.* ¶. 27.

Pro eodem *hoc* dixit Flaccus lib. I. sat. 6. ver. 41.

> *At Novius collega gradu post me sedet uno;*
> *Namque est ille, pater quod erat meus. Hoc tibi Paulus*
> *Et Messalla videris.* —

CAPUT SECUNDUM.

De Subjunctivo Articulo.

REGULA PRIMA.

ὃς μὲν, ὃς δὲ, pro ὁ.

Ὃς μὲν, ὃς δὲ, non tantum apud Poëtas, sed interdum apud Oratores, pro ὁ μὲν, ὁ δὲ *. sic καὶ ὃ, verbatim, *et qui:* id est, *tum ille,* supple, *ita loqui cœpit, vel perrexit:* pro καὶ ὁ, vel αὐτός [31]. sic ἦ δ' ὃς, *inquit ille,* pro αὐτὸς [32], Dialogistis frequentissimum est. Quibus in locis, ἦ pro ἔφη usurpatur, et δὲ abundat. Imo absolute ὃς pro ὁ nonnunquam usurpatur. Plutarch. Public. Ὧν (λόγȣ καὶ πλȣ́τȣ) τῷ μὲν ὀρθῶς ἀεὶ χρώμενος, ἀφ' ȣ̃ δὲ τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν. *Quorum duorum altero recte semper utens, altero indigentibus abunde subveniens:* ubi ἀφ' ȣ̃, pro ἀπὸ τȣ̃ [33].

* Etsi Thomas Magister Eclog. ab initio negat, ἃ μὲν, ἃ δὲ, eleganter dici, cum potius sit dicendum τινὰ μὲν, τινὰ δὲ, si vera est lectio, nec potius cum Laur. Normanno legi debet τὰ μὲν, τὰ δὲ: tamen ex multis exemplis omnis generis, quæ interpres ad hunc locum congesserunt, facile apparet, illam dicendi rationem ab usu eleganter scribentium non omnino abhorrere. His addamus unum ex Matth. Evang. XXI. 35. locum, quem laudat Devarius, ὋΝ ΜΕ`Ν ἔδειραν, ὋΝ ΔΕ` ἀπέκτειναν, ὋΝ ΔΕ` ἐλιθοβόλησαν. Z.]

31 In sermonibus τῶν διαλεγομένων referendis tantum non ubivis occurrunt exempla, quæ in perpetua oratione sunt rariora. Ita Arrian. Exped. Alex. lib. I. cap. 16. (longiorem periodum breviter contraho) Δημάρατος δὲ δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτȣ̃ δόρυ. ΚΑΙ` ὍΣ ἀναλαβὼν καταβάλλει τὸν Μιθριδάτην, *Demaratus suam illi hastam porrigit, qua ille arrepta Mithridatem trajicit.*

32 Nihil apud Platonem tritius. Sæpe etiam præcedentem personæ nominativum sequitur ἦ δ' ὅς. ut lib. I. de Rep. init. Καὶ Ὁ ἈΔΕΙ'ΜΑΝΤΟΣ, Ἀρά-γε, ἮΗ Δ' ὍΣ, ȣ̓δ' ἴστε etc. *Et Adimantus; Numquid, inquit, nescitis* etc. Nonnunquam et præcedit, ut apud eundem lib. V. pag. 450. lin. 13. Τί δέ; ἮΗ Δ' ὍΣ Ὁ ΘΡΑΣΥ'ΜΑΧΟΣ, *Quid vero? inquit Thrasymachus.* Et lib. I. sub initium: Ἀλλὰ περιμενȣ̃μεν, ἮΗ Δ' ὍΣ Ὁ ΓΛΑΥ'ΚΩΝ, *At expectabimus, inquit Glauco.* Sic Lucian. in Conviv. Tom. III. pag. 440. edit. Amstel. Ἀλλ' ȣ̓ μαστρωπὸς ἐγὼ τῆς ἐμαυτȣ̃ γυναικὸς, ἮΗ Δ' ὍΣ Ὁ ΚΛΕΟ'ΔΗΜΟΣ, ὥσπερ σύ, *At ego non sum leno uxoris meæ, Cleodemus inquit, ut tu.* Et ibid. pag. 445. Οὐκ, ἀλλὰ σὺ, ἮΗ Δ' ὍΣ Ὁ ΖΗΝΟ'ΘΕΜΙΣ, εἰπέ, *Non, inquit Zenothemis, sed tu dic.*

33 In exemplo citato pro τῷ μὲν procul dubio ᾧ μὲν dixisset Plutarchus, nisi ὧν præcessisset. Locus est in Poplicol. in principio. Alias hoc frequens est, ut pro ὁ μὲν, ὁ δὲ, ponantur ὃς μὲν, ὃς δέ. Ita in monumento veteri Ptolemæi Evergetæ; ubi gloriatur se multas subegisse regiones, ἃ μὲν, inquit, αὐτὸς ἐγὼ ἐλθὼν καὶ νικήσας, ἃ δὲ διαπεμπόμενος, *Victoriam referens partim ipse profectus, partim misso sub meis auspiciis exercitu.* Similiter Herodian. lib. III. cap. 8. Πικρῶς κατηγόρησε τῶν Ἀλβίνȣ φίλων, ὯΝ ΜΕ`Ν ἐπιστολὰς προκομίζων ἀποῤῥήτȣς — ΟἿΣ ΔΕ` δῶρα ὀνειδίζων πεμφθέντα ἐκείνῳ πολυτελέστερα, *Vehementer Albini amicos incusavit, aliorum arcanas epistolas proferens, aliis exprobrans dona splendida ad eum missa.* Similiter Apos-

II. Ὅστις primo redditur *quis*, vel *quisnam*, sine interrogatione, ut, οὐκ οἶδα ὅστις ἂν τοῦτο ποιήσειε, *nescio quis hoc fecerit;* sic ἥτις, ὅ, τι, cum virgula post ὅ, (ut distinguatur a conjunctione ὅτι, *quod:*) *quænam, quodnam,* per omnes casus. [34] Secundo, *quisquis*, ut ὅστις ἐντυγχάνει αὐτῷ, *quisquis in eum incidit.* [35] Quo sensu non raro præcedit πᾶς, vel sequitur οὖν, quæ particula unicam vocem efficit cum ὅστις. sic ὁστισοῦν, οὑτινοσοῦν, οἱτινεσοῦν, in omnibus numeris. At πᾶς tantum in singulari, ac fere in nominandi casu, πᾶς ὅστις, *quicunque:* in plurali autem πάντες ὅσοι, non πάντες οἵτινες, id est, *quotquot.* Sequi etiam possunt περ, vel δὴ, vel ποτε, vel utrumque simul, vel cum eadem particula οὖν. ut ὅ, τί περ, ὅ, τι δὴ, ὅ, τί ποτε, ὅ, τι δή ποτε, vel ὁτιδήποτε unico verbo: vel ὁτιδηποτοῦν una itidem voce, id est, *quicquid tandem* [36].

ὅστις, quis. — *quisquis* πᾶς ὅστις, ὁστισοῦν. — πάντες ὅσοι, *non* οἵτινες. — ὅ, τι δηποτοῦν.

III. Falluntur qui putant, κε vel ἂν, eodem plane modo addi posse, ita ut ὅστις ἂν, vel apud Poëtas ὅστις κε, aut κεν, simpliciter usurpentur, pro ὅστις. Adhibentur enim istæ particulæ, ut conjungantur cum modis et temporibus sibi propriis, optativo, vel subjunctivo, imperfecto, vel aoristo indicativi, (ut fusius ostendetur cap. de Conjunctione, Sectione secunda:) non autem ut ali-

ὅστις ἂν, κε, κεν.

tolus scribens ad Romanos cap. IX. com. 21. Ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι, ὋΟ ΜΕ`Ν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὋΟ ΔΕ` εἰς ἀτιμίαν; *An non habet potestatem figulus in lutum, ex eadem massa fingendi aliud vas ad decus, aliud ad dedecus?* Interim, quod in οἱ μὲν, οἱ δὲ superiori capite diximus, pro altero sæpe τινὲς, πολλοὶ, vel simile poni, idem hic dictum puta. Unum id addam, nonnunquam post ὁ μὲν, pro ὁ δὲ, sequi ὃς δέ. Exemplum habet Theognis ver. 205.

Ἀλλ' ὉΟ ΜΕ`Ν αὐτὸς τῖσε κακὸν χρέος, ὋΣ ΔΕ` φίλοισιν
Ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ἐπεκρέμασεν.

Sed alius ipse malorum supplicium luit, alius in damnum carorum liberorum luendum post se, relinquit. Addatur Oppian. Halieut. lib. I. ver. 585. — ΤΟΙ͂Σ ΜΕ`Ν θέρος, ΟΙ͂ΣΙ ΔΕ` χεῖμα,

ΤΟΙ͂Σ Δ' ἔαρ, ἢ φθινύθουσα τόκον προὔφηνεν ὀπώρη.

Aliis æstas, aliis hiems, aliis ver, aut in hiemem inclinans auctumnus subolem parat. [Adde Appian. Punic. pag. 59. καὶ τῶν ἀρχόντων ΤΟΥ`Σ ΜΕ`Ν ἐπαινοῦσιν, ΟΥ͂Σ ΔΕ` ψέγουσιν. it. Ælian. V. H. VI. 1. —— ΤΟΥ`Σ ΔΕ` τῶν ἀνδρῶν ἀπέλιπον γεωργεῖν, ΟΥ͂Σ ΔΕ` ἀπέδοντο, ΟΥ͂Σ ΔΕ` ἀπέκτειναν, Z.] Contra præmisso ὃς μὲν, sequitur ὁ δὲ in epist. ad Rom. cap. XIV. com. 2. ὋΣ ΜΕ`Ν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὉΟ ΔΕ` ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει, *Alius credit omnia edi licere, alius infirmior vescitur oleribus.* ¶. 28.

34 Plurimum autem locum habet in responsione, præcedente τίς; particula interrogativa. E. g. apud Aristoph. in Avib. ver. 961. ubi, rogante Pisthetæro: Σὺ δ' εἶ τίς; respondet vates: Ὅστις; χρησμολόγος, *Tu vero, quis es? Quisnam* (scilicet, *sim?*) *Vates.* Eodem modo paulo post, ver. 698. Σὺ δ' εἶ τίς ἀνδρῶν, *Quis tu homo?* Resp. Ὅστις εἰμ' ἐγώ; Μέτων, *Quisnam ego sim? Meto.* Eadem ratio est in neutro ὅ, τι. Ita apud eundem ver. 1528.

ΠΕΙ. Ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις,
Τί ἐστιν; ΠΡΟ. Ὅ, τι ἐστί; Τριβαλλοί.

Pis. *Nomen vero his Diis barbaris Quodnam est?* Pro. *Quodnam sit? Triballi.*

35 At in negatione, οὐδεὶς ὅστις οὐ, est, *nemo non*, et more Latinorum duæ negationes adfirmant. Nec raro hæc in fine sententiæ inveniuntur. Plat. Hipp. maj. pag. 299. init. Ὅτι καταγελᾷ ἂν ἡμῶν οὐδεὶς ὅστις οὔ, *Quia nemo non nos irridebit.* Quasi diceret, Οὐδείς ἐστιν,

quid ad eam significationem conferant: alioqui diceretur ὅστις ἂν ποιῇ, ut ὅστις ποιεῖ, *quicunque facit*, quod tamen falsum est: dicitur enim ὅστις ἂν, vel ὅστις κε ποιήσειεν, aut aliud simile, id est, *quicunque fecerit*. Ita ὅς κε, vel ἂν simul, non significat *quis*, sed ὅς tantum.

ὅτις Poëtice pro ὅστις. IV. Ὅτις, Poëtice eodem utroque sensu ponitur, quo ὅστις. [nempe metri gratia: ubi vero hæc necessitas non est, adhibent ipsi Poëtæ vulgare ὅστις, ut Odyss. θ'. 210. ὍΣΤΙΣ ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων. conf. Odyss. ὀ. 400. et Callim. in Apoll. 23. 27. Z.] Homerus sæpissime, ut Odyss. μ'. 39.

—— Αἵ ῥά τε πάντας
Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.

Quæ quidem (Sirenes) cunctos homines demulcent, quisquis ad eas venerit, ubi tamen ὅτις non sumitur pro οἵτινες, ut nonnulli volunt, etiamsi pluralis præcedat. Imo accusativus Poëticus, ὅτινα pro ὅντινα, et ὅτινας, pro οὕστινας usitatus est, et ὅτινα in neutro plurali, pro ἅτινα *.

ὅστις, qui quidem. V. Tertio, ὅστις est *qui quidem*, in omni genere, numero et casu [37]: Poëtice, ὅς τε ¶. 31. male enim diceretur ὅς μὲν †. vide cap. de Conjunctione, Sectione octava, Regula prima.

ὅστις pro aliquis. [Interdum ὅστις ponitur pro τὶς, *aliquis*. V. c. Callim. in Dian. 18. —— πόλιν δέ μοι ἭΝΤΙΝΑ νεῖμον, Ἥντινα λῇς, *urbem aliquam*

οὔστις οὐ etc., *Nemo est, qui non*. ¶. 29. In plurali numero non raro vertendum, *nonnulli, quidam*. Ita Arrian. de Exped. Alex. lib. III. cap. 23. Πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν φεύγοντας, οὓς δέ τινας ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, *Multos illorum fugientes, nonnullos ad arma conversos interfecit*.

36 Nostro idiomate, Het zy wat het zy. Het is wat het is. repetito verbo. A quo nec Græcos omnino abhorruisse, invenio. Ita enim apud Arrianum Epictetus, lib. III. cap. 26. Ἦν Εὐρυσθεὺς μὲν ὍΣ ἮΝ, οὔτε Ἄργους οὔτε Μυκηνῶν βασιλεὺς ὅσγ' οὐδ' αὐτὸς ἑαυτοῦ, *Eurystheus, qualiscunque is fuerit*, (hy was die was hy was.) *neque Argis, neque Mycenis, qui ne sibi ipse quidem, imperabat*. Nec omnino dissentit Aristides, orat. fun. in Eteon. pag. 136. ΠΡΟΕΊΛΕΤΟ μὲν διδάσκαλον ἐξ ἁπάντων, ὍΝΤΙΝΑ ΔῊ καὶ ΠΡΟΕΊΛΕΤΟ, *Ex omnibus elegit præceptorem, quicunque is fuit*. Eodem plane modo Aristoph. Thesmoph. ver. 717. Ἥκεις γ' ὅθεν ἥκεις, Gy koomt van daan, daar gy van daan koomt. Idem in Acharn. ver. 559.

— Λέγει γ' ἍΠΕΡ ΛΈΓΕΙ,
Δίκαια πάντα, κ' οὐδὲν αὐτῶν ψεύδεται,

Loquitur, quæcunque loquitur, omnia æqua dicit, et nihil eorum mentitur. Et Heliod. Æthiop. initio lib. V. Ἡ μὲν δὴ πόλις ἡ Δελφῶν ἐν τούτοις ἦν, καὶ ἜΔΡΑΣΕΝ Ὅ, ΤΙ ΔῊ ΚΑῚ ἔδρασεν, *Et his quidem turbis occupata erat Delphorum civitas, fecitque quicquid tandem fecit*. H. ¶. 30.

Res, quæ a Vigero in hac sectione traditur, paucis ut dicam, huc redit. Ὅστις, vel simpliciter dicitur, vel pro diversitate sensus adjunctas habet particulas: veluti a. ἂν, vide exemplum ab Hoogev. allatum: b. ποτε, Ælian. V. H. II. 13. ἐζήτουν, ὍΣΤΙΣ ΠΟΤΕ (*quis tandem*) οὗτος ὁ Σωκράτης ἐστί: Aristoph. Pac. 189. εἰ μὴ κατερεῖς μοι τοὔνομα, Ὅ, ΤΙ ΠΟΤ' ἐστί σοι: c. δήποτε, Demosth. in Cherson. initio, ἔνιοι τὰ μὲν

tribue, quamcunque velis. Conf. de hac significatione Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 320. et Munker. ad Anton. Lib. c. 5. p. 40. Z.] ¶. 32.

VI. Amant etiam Oratores [Imo omnino scriptores Attici, Z.] ὅτου, pro οὗ, vel οὗ τινος· et ὅτῳ pro ᾧ, vel ᾧ τινι· non autem ὅτον, pro ὃν, vel ὅντινα. Ita sæpe, ἀνθ' ὅτου, id est, *cujus rei causa*, vel *quamobrem.* Ἐφ' ὅτῳ, *Qua in re:* ubi non raro ἀφορμήν τινα, id est, *commoditatem et occasionem aliquam* significant. Demosth. pro Cor. Οὗτος ὑμῖν τοῖς προδιδοῦσι, τὸ ἔχειν ἐφ' ὅτῳ δωροδοκήσετε, περιποιεῖ, id est, *Efficit, ut vos proditores, aliquam semper munerum accipiendorum commoditatem habeatis;* verbat. *in quo*, vel *pro quo munera capiatis.* ὅτου.

VII. Ὃς aliquando sumitur, rarius licet, pro τίς interrogativo, ac præsertim in neutro genere. Sic enim Œnomaus apud Eusebium, lib. VI. Præparation. pag. 257. nov. edit. Ὧν δὲ ἕνεκα ταῦτα προσήνεγκα τῷ λόγῳ; *Quorsum autem ista dicendo persequutus sum?* [38] Tu parce imitari. ὃς pro τίς.

VIII. Dativus femininus ᾗ [39], *quatenus*, aut *qua ex parte*, aut *quomodo*, sæpe significat, eique fere respondet ταύτῃ· ut ὁ ἄνθρωπος, ᾗ μὲν λογικός ἐστιν, ἐφίεται τῆς ἀρετῆς, ᾗ δὲ σαρκικὸς, ἔχεται τῶν γηΐων· Id est, *Homo, qua ratione præditus est, virtuti studet, qua vero corpore, ad res terrenas adhærescit.* Hac ratione conjungitur cum verbo ἐνδέχεται, id est, *qua licet*, et cum verbo παρήκει, *qua contin-* ᾗ quatenus. ᾗ ἐνδέχεται.

φιλονεικίᾳ, τὰ δ' ἩΤΙΝΙ ΔΗ'ΠΟΤΕ αἰτίᾳ προάγονται λέγειν, *Sunt qui partim ambitione, partim* quacunque tandem *causa ad dicendum impellantur;* d. οὖν, Plat. Euthyphr. cap. 6. ἐάντε πατὴρ ὢν τυγχάνῃ, ἐάντε μήτηρ, εάντο ἄλλος ὁστισοῦν, *sive pater fuerit, sive mater, sive* alius quilibet: it. Æsch. Dial. II. 13. περὶ ἑτέρου ὁτινοσοῦν, *de alia re quacunque:* e. περ, Plat. l. 1. ΠΑ͂Ν, ὍΟ, ΤΙ ΠΕΡ ἂν μέλλοι ἀνόσιον εἶναι, *quicquid impium esse potest:* f. δὴ ut Odyss. ό. 400. Ὅστις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ etc., *Qui quidem* etc. Z.

* Sic ὅτις pro ὅστις occurrit Iliad. τ'. 260. Ἀνθρώπους τίνυνται (Furiæ), ὍΤΙΣ κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ. conf. Callim. in Apoll. 10. Deinde ὅτινα pro ὅντινα, Odyss. θ'. 204. Τῶν δ' ἄλλων ὍΤΙΝΑ κραδίη θυμός τε κελεύει. Ad quem locum Eustathius sic: ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ὍΤΙΝΑ, ποιητικὸν ὄν, κεῖται μὲν ἀντὶ τοῦ ὍΝΤΙΝΑ· (uti quoque a quibusdam metri parum curiosis, perperam est editum γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ΤΙΝΑ`, πλεονασμῷ τοῦ Ὁ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ὍΤΟΥ, καὶ ὍΤΩι, καὶ ὍΤΟΙΣΙΝ. Tum ὅτινας pro οὕς τινας, Iliad. ό. 492. Ἠδ' ὍΤΙΝΑΣ μινύθῃ τε καὶ οὐκ ἐθέλησιν ἀμύνειν. Denique ὅτινα pro ἅτινα, Iliad. χ'. 450. Δεῦτε, δύω μοι ἕπεσθον, ἴδωμ' ὍΤΙΝ' ἔργα τέτυκται. Z.

37 Exempla quære in epist. ad Rom. cap. XVI. com. 4. 6. 7. 12.

† Ad vim τοῦ *qui quidem*, si *quidem* explicative pro *nempe* dicitur, Græci eleganter solent adhibere ὃς δὴ aut ὅστις δή. Exempla ubivis facile sunt obvia. Z.

38 Confer Matth. XXVI. 50. Ἑταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει; *Amice, quorsum hic ades?* Ubi ἐφ' ᾧ pro ἐπὶ τίνι. Vide infra ad cap. IX. sect. 4. reg. 14. H.

Vide quoque locum, quem supra ad p. 14. not. 28. laudavimus ex Xenophonte. Sic ὃν τρόπον pro τίνα τρόπον; *quomodo?* sæpenumero apud Lucianum aliosque occurrit. Z.

39 Vel addita syllaba περ, ut fiat ᾗπερ. Plat. in Phædon: Διαιρεθῆναι ταύτῃ, ᾗπερ συνετέθη, *Eatenus dissolvi, quatenus est compositum.*

git, qua fert casus, utcunque: sæpius tamen dicitur ὅπῃ ἂν παρήκῃ vel παρήκοι, ut dicetur infra.

καθὸ, παρὸ. IX. Eodem fere sensu dici potest, καθ' ὃ, παρ' ὃ, vel καθ' ἃ, καθ' ὅ, τι: vel unica voce καθὸ, παρὸ, καθὰ, καθότι: ut καθ' ὃ τοῖς ὤμοις συνέχεται, *qua parte humeris conjungitur*. Aliquando tamen καθ' ὅ, τι significat *ut;* v. g. καθ' ὅ, τι φιλεῖ ἐκ πολλοῦ, id est *ut jam pridem solet;* καθότι πόλις ἄριστα διοικηθήσεται, *quomodo civitas quam optime gubernari possit* *.

ἀνθ' ὅτου etc. X. Idem fere significant ἀνθ' ὅτου, ἀνθ' ὧν, ἐξ ὧν: quæ tamen sæpius reddi debent, *quamobrem* †: estque loquendi ratio perfamiliaris Aphthonio: frequentius tamen dicitur ἐφ' οἷς, vel ἐφ' ᾧ δὴ, ad significandum, *quamobrem*. Sæpe tamen ἐφ' οἷς, et ἐφ' ᾧ, sumuntur pro ἐπὶ τοῖς, ἐφ' οἷς, et ἐπὶ τῷ, ἐφ' ᾧ, id est, *propter illa, in quibus.*

* Statuendum potius est ita, Καθὸ, καθὰ, καθότι significare *Quatenus, in quantum, quoniam, prout, qua ratione:* sed παρὸ præter vim particulæ *quoniam, quare*, habere quoque potestatem excipiendi, *extraquam, præterquam quod* etc. Z.

† Non satis subtiliter auctor hic præcepisse videtur de vi ἀνθ' ὧν, si tanquam particula est spectanda, h. e. si absolute ponitur, adeo ut non referatur ad antecedens aliquod nomen. Primum quidem enim significat, id quod auctor recte tradit, *quamobrem quare, quocirca*, v. c. Luc. Evang. XII. 3. ἈΝΘ' ὯΝ ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε etc. it. Lycurg. adv. Leocrat. cap. 18. Deinde vero significat *propterea quod, pro eo quod*, velut Ælian. V. H. XIII. 28. τῷ ὀνόματι τοῦ δεσπότου δίκας ἐκτίσας, ἈΝΘ' ὯΝ ἀπέδρασεν, *cum hero pœnas dedisset*, propterea quod *aufugerat*. conf. lib. Judith. VII. 15. Act. Apost. XII. 23. Luc. Evang. I. 20. XIX. 44. 2 Thess. II. 10. Ezech. V. 11. apud τοὺς ό. Z. ¶. 33.

‡ De usu particularum ἐφ' οἷς, scil. συμβολαίοις, ἐφ' ᾧ, et ἐφ' ὧτε tenendum est, semper et ubique nil significare, nisi vel *his conditionibus, hac conditione* aut *lege, ut*, seu gr. ὥστε; vel *conditione, qua*, quodcunque tempus verbi vel modum adjunctum habeat. Igitur temere videtur Thomas Magister contendere, ἐφ' ᾧ cum tempore præterito valere διότι, cum futuro ἵνα, et cum infinitivo ἐπὶ τῷ. De singulis aliquot afferamus exempla: sic Xenoph. Cyrop. I. 6. 11. ἴσασι γὰρ, ἘΦ' ΟἿΣ αὐτοὺς Κυαξάρης ἄγεται, h. e. *sub quibus conditionibus*. It. Xenoph. Ages. I. 4. οἵτε βασιλεῖς οὐδέποτε μειζόνων ὠρέχθησαν, ἢ ἐφ' οἷσπερ ἐξ ἀρχῆς τὴν βασιλείαν παρέλαβον, *Reges nunquam majora concupiverunt, quam* ea lege, qua *ab initio regnum acceperant*. Cum præterito: Synes. Epist. 73. Τὸν ἥλιον εἶδεν ἐπὶ ῥητοῖς ἄνθρωπος, ἘΦ' ὯΙ Γεννάδιον ἔγραψεν, *Solem aspexit homo* hac lege, ut *Gennadium in jus vocaret*. ¶. 34. Cum futuro: Thucyd. I. 113. Σπονδὰς ποιησάμενοι, ἘΦ' ὯΙ τοὺς ἄνδρας κομιοῦνται, *Induciis factis* ea lege, ut *captivos reciperent*. Cum infinitivo: Xenoph. Ages. IV. 1. ἘΦ' ὯΙ κακόδοξος εἶναι, hac conditione, ut *male audiat:* it. Xenoph. Hist. Gr. VI. 3. 7. Ἐψηφίσαντο οἱ Λακεδαιμόνιοι δέχεσθαι τὴν εἰρήνην, ἘΦ' ὯΙ τοὺς τε ἁρμοστὰς ἐκ τῶν πόλεων ἐξάγειν, τά τε στρατόπεδα διαλύειν etc., *Decreverunt Lacedæmonii, pacem accipere* hac conditione, ut et *præfectos ex urbibus avocarent, et exercitus dimitterent* etc. it. Xenoph. Exped. Cyr. IV. 2. 12. Οἱ δ' ἔφασαν ἀποδώσειν, ἘΦ' ὯΙ μὴ καίειν τὰς κώμας, *Illi aiunt sese ea reddituros esse* hac lege, ne *vicos exurerent*, Xenoph. Hist. Gr. II. 2. 12. Ἐποιοῦντο εἰρήνην, ἘΦ' ὯΙ — Λακεδαιμονίοις ἕπεσθαι, *Hac lege pacem fecerunt, ut Lacedæmonios duces sequerentur*. Interdum quoque additur particula τε, præsertim si infinitivum adjunctum habet: v. g. Xenoph. Exped. Cyr. VI. 6. 13. Δέξιππον αἱρεθέντα οἶδα, ἘΦ' ὯιΤΕ πλοῖα συλλέγειν, *Dexippum lectum esse novi* ad hoc, ut *navigia cogeret*. Xenoph. Hist. Gr. II. 3. 8. Οἱ τριάκοντα αἱρεθέντες, ἐφ' ὧτε συγγράψαι νόμους. It. II. 4. 28. Οἱ δὲ διήλλαξαν, ἘΦ' ὯιΤΕ εἰρήνην ἔχειν ὡς πρὸς ἀλλήλους, *Hi rem composuerunt ita*, ut *pacem inter se mutuo colerent:* It.

Demosthenes pro Corona, Αὐτὸς ἔτός μοι μαρτυρεῖ, ἐφ' οἷς ἐχ ὑπεύθυνος ἦν, ἐστεφανῶσθαι, id est, *Ille ipse testificatur, me propter ea, quorum rationibus reddendis obnoxius non eram, coronatum esse* ‡.

XI. Idem femininum ᾗ, in dativo, sumitur interdum pro ὡς, ut ᾗπερ ἄν σοι δόξειεν, *ut tibi videtur:* interdum pro ἐξ ἔ, ut ᾗπερ φανερώτατον ἂν γένοιτο τἀληθὲς, *ex quo*, vel *qua ratione veritas clarissime intelligi possit.* Interdum pro ὅσον, tuncque jungitur comparativo; ut ᾗ μακροτέρα ὁδὸς, ταύτῃ καὶ θᾶσσον ἔδραμεν, *quo longior via, eo celerius excurrit.* 4°. ᾗ pro ὡς.

XII. Subjunctivus articulus, more Latinis ignoto, ita præpositivum aut nomen involvit, ut in eodem casu eleganter ponatur, in quo præpositivus aut nomen poneretur, licet verbum sequens alium post se casum postulet: ut μηδένα ὧν, vel περὶ ὧν ἔπαθεν, ὑπόλογον Subjunctivus cum verbis etiam activis.

III. 1. 17. Ἠρώτα, ἐπὶ τίσιν ἂν ξύμμαχος γένοιτο; ὁ δ' ἀπεκρίνατο, ἘΦ' ὯιTE τὲς πολίτας ἐλευθέρες τε καὶ αὐτονόμες ἐᾶν, *Rogat, quibus conditionibus socius fieri velit? Hic respondet*, ut *cives sint liberi et suis utantur legibus.* Aristoph. Plut. 1001. Ἄμητά τε προσέπεμψεν ὑμῖν τετονὶ, ἘΦ ὯιT' ἐκεῖσε μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι, *Hanc placentam misit vobis ea* conditione, ne *unquam illuc venirem ego* etc. Z.

40 Jungitur etiam cum nomine substantivo, pro ὡς, i. e. *Quam*, Plutarch. in vit. Cic. pag. 870. lin. 33. Ἐκέλευσαν ᾗ τάχος χωρεῖν πρὸς τὸν ἄνδρα, *Jusserunt, qua poterat celeritate, ad virum properare.* Ubi, ᾗ τάχος, pro, ὡς τάχιστα cum quo adverbio etiam construitur apud Phil. Jud. de Vita Moys. lib. I. ῟Ηι τάχιστα προὔτρεπεν ἀναζευγνύναι, *Quam citissime possent, jubet castra moveri.* H.

De usu particulæ ᾗ, poëtice ᾗχι (ut Iliad. ά. 608) aut ᾗπερ, hæcce fere sunt tenenda. Omnino respondet latinæ particulæ *Qua*, adeo ut intelligatur ὉΔΩῙ, aut ΜΕΡΊΔΙ. Semper quoque vim relationis servat, ut ponatur tum, cum vel diserte præcedit, vel certe intelligitur aut nomen aliquod, aut particulæ ταύτῃ, τῇδε, ὅπῃ et πῇ. Significat igitur 1. *locum ubi:* v. c. Plat. in Phæd. pag. 246. Πέφυκεν ἡ πτερῦ δύναμις τὸ ἐμβριθὲς ἄγειν ἄνω μετεωρίζεσα, ῟Ηι τὸ τῶν θεῶν γένος οἰκεῖ, h. e. *vis alarum et natura ea est, ut grave quod est sursum tollant*, ubi *deorum natio habitat.* It. Thucyd. IV. 53. Καὶ λῃσταὶ ἅμα τὴν Λακωνικὴν ἧσσον ἐλύπεν ἐκ θαλάσσης, ῟ΗιΠΕΡ μόνον οἷόν τ' ἦν κακεργεῖσθαι, h. e. *Atque piratæ simul Laconicam minus vexabant e mari*, qua *tantum infestari poterat.* 2. *locum per quem*, s. *qua, qua via:* ut Plat. in Phæd. pag. 251. ubi præcedit nomen diversi numeri, Τὰ τῶν διεξόδων στόματα, ῟Ηι τὸ πτερὸν ὁρμᾷ, *Meatuum ora*, qua *penna nititur emergere.* It. Plat. in Phæd. 32. ΤΑΎΤΗι τρέπονται, ῟Ηι ἡ φιλοσοφία ὑφηγεῖται, h. e. *hac revertuntur, qua Sapientia ducit.* 3. *Qua ratione, quemadmodum, prout:* v. g. Plat. II. de Rep. Μηδαμῶς ἀποκάμῃς, ῟Ηι σοι δοκεῖ, διεξιὼν, *Ne te ullo modo deterreri sinas, quo minus rem persequaris*, prout *tibi visum fuerit.* It. Xenoph. Cyrop. IV. 24. Πάντ' ἂν πραχθείη, ῟Ηι ἡμεῖς βελόμεθα, *Omnia possunt absolvi*, quemadmodum *volumus.* 4. *Quatenus*, sive *ex qua parte*, veluti Aristot. I. de Rep. cap. 9. Ὁ ἀλλαττόμενος τῷ δεομένῳ ὑποδήματος, ἀντὶ νομίσματος ἢ τροφῆς, χρῆται τῷ ὑποδήματι, ῟Ηι ὑπόδημα, ἀλλ' ἐ τὴν οἰκείαν χρῆσιν, *Qui numo aut cibo permutat calceum cum eo, qui calcei indiget, is utitur quidem calceo*, quatenus *calceus est, sed non et usu proprio.* It. Plat. in Euthyphr. cap. 12. Μανθάνεις, ὅτι ἕτερα ἀλλήλων ἐστὶ, καὶ ῟Ηι ἕτερα; *num intelligis, res inter se differre, et* quatenus, (s. cur, διότι) *differant?* 5. Devarius putat ᾗ quoque interdum significare *Quare, Quocirca.* Sed Hoogev. in Doctrin. Partic. pag. 1262. recte hanc significationem ut spuriam damnat. Nam in locis, ubi sic occurrere dicitur, commode reddi potest vel per *quatenus*, vel per *qua ratione*, s. *quemadmodum.* 6. Jungitur Comparativis pro ὅσον. Præter locum a Vigero laudatum, videsis illud Gazæ ex lib. de Senect. Τί γὰρ ἀτοπώτερον τῦ,

ποιεῖται, *nullam eorum, quæ passus est, rationem habet;* pro μηδένα περὶ τῶν [41], ἃ vel ὧν ἔπαθεν, ὑπολ. etc. [42]. Sic, οἷς ἔχει φίλοις προσηνῶς τι καὶ φιλανθρώπως ἀεὶ προσφέρεται, *quos habet amicos, suaviter eos semper humaniterque tractat.*

Subjunctivus art. præpositus.

XIII. Græcis hoc cum Latinis commune est, ut subjunctivus Articulus Pronomen antecedat elegantius, quam sequatur. Demosth. pro Cor. ipso statim in limine: Ἔπειθ᾽, ὅπερ ἐστὶ μάλισθ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν, id est, *Deinde, quod vestra maxime interest, id ut Dii vobis in animum inducant* [43]. Est enim hic, παραστῆσαι, *mentem injicere.*

XIV. Neutrum singulare ὃ, maxime apud Thucyd. aut sæpe vacat, aut idem est quod καθ᾽ ὃ, *in quo.* Insignis est locus ille lib. 2. ubi ὃ in duo membra sic tribuitur, ut per sese vel omnino pendeat, vel utrumque resolvatur in καθ᾽ ὃ. Sic enim ait: Ὃ τοῖς ἄλλοις, ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει, *Quo quidem in genere, cæteris audaciam ignoratio, consideratio timiditatem affert:* ubi ὃ duobus nominibus ἀμαθία, et λογισμὸς explicatur [44].

ταύτῃ πλείω ζητεῖν ἐφόδια, ἢ ἐλάσσω ὁδὸς καταλείπεται, quo Ciceronianum est expressum, *Quo vitæ restat minus, eo plus viatici quærere.* 7. Junctum superlativis significatum particulæ *Quam*, gr. ὡς, obtinet. Sic Ciceronis illud, *Quam maxime possumus*, reddit Gaza. Ἡι μάλιστα δυνατόν. Xenoph. Cyrop. VII. 5. 82. ᾗ ἂν δύνωμαι τάχιστα. conf. Xenoph. Hist. Gr. VI. 3. 4. Quamquam Hoogevenio libenter concedimus, hic quoque primæ significationis haberi rationem, *qua via, qua ratione:* tamen hoc ipsum cum superlativo copulatum habet vim intendendi, h. e. particulæ *Quam*. Z.

41 Scribe rectius, περὶ ἐκείνων, vel τούτων. Nam περὶ τῶν, non sequente participio, Græcum non est [at Ionicum Z.]

42 Plane ut nos utimur singulari, Het geen, v. c. Διὰ μνήμης ἔχει οὐδὲν ὧν ἔμαθεν, Hy heeft niets onthouden van het geen hy geleert heeft. Sequens autem exemplum minus ad rem appositum est. Nam articulus οἷς non involvit nomen φίλοις, sed ei additur eodem casu, more Atticorum proprio, licet verbum ἔχει Accusativum poscat: et ordo est, προσφέρεται φίλοις, οἷς ἔχει. Aptius est illud Platonis Apol. Socrat. pag. 22. de Poëtis: Λέγουσι μὲν πολλὰ καὶ καλά, ἴσασι δὲ οὐδὲν ὧν λέγουσι, *Dicunt quidem multa et pulcra, sed nihil eorum, quæ dicunt, intelligunt.*

43 Nec hac elegantia destituuntur sacri scriptores. Sic Marc. VI. 16. Ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν, *Quem ego decollavi Joannem, hic est.* Pro, *Hic est Joannes, quem* etc. Confer Matth. XXVI. 48. Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν, *Quem osculatus fuero, is est.* ¶. 35.

44 Optime: sed ob id ipsum Articulus ὃ neque abundat, neque pro καθ᾽ ὃ ponitur, ut Noster et Hudsonus putant. Minus arridet H. Stephani conjectura, pro ὃ legentis ὅπου vel ὅπουγε. Mira est verborum structura, et egregium profundi linguæ Græcæ idiomatis specimen exhibet. Verba sunt lib. II. cap. 40. Διαφερόντως γὰρ δὴ καὶ ΤΟΔΕ ἔχομεν, ὥστε τολμᾶν τε οἱ αὐτοὶ μάλιστα, καὶ περὶ ὧν ἐπιχειρήσομεν, ἐκλογίζεσθαι, Ὃ τοῖς ἄλλοις etc. Ubi ὃ refero ad præcedens τόδε, quod ut explicatur per duo verba, τολμᾶν et ἐκλογίζεσθαι, ita ὃ per duo nomina ἀμαθία καὶ λογισμός. Ipsa verba ita reddo: *Hoc vero præ aliis eximium habemus, ut et iidem quam maxime audeamus, et diligenter ea consideremus, quæ adgressuri sumus: id quod aliis non ita usu venit*, vel, *aliis non item, quorum imperitia audaciam, et consideratio cunctationem parturit:* adeo ut τὸ φέρει non modo ad duos Nominativos ἀμαθία et λογισμὸς referatur, sed etiam ad Articulum ὃ. q. d. ὃ. nempe τολμᾶν [ἀμαθῶς scilicet, i. e. μὴ προδιδαχθεῖσι λόγῳ] καὶ ἐκλογίζεσθαι, ἄλλοις φέρει θράσος καὶ ὄκνον, τὸ μὲν ἀμαθία, τὸν δὲ ὄκνον λογισμός, Quod,

XV. Neutrum plurale ἃ, cum particula τε, significat *utpote*, vel *quippe:* ut, ὑπ᾽ ἐνεστῶτος πολέμου, ἅτε κάκιστος ὢν, μέγιστον ἐφοβήσατο φόβον, *propter imminens bellum, utpote ignavissimus summo timore perculsus est.* Dicunt etiam ἅτε δὴ, et οἷα δὴ, eodem sensu *. ἅτε, *utpote.*

XVI. Idem neutrum in dandi casu numeri utriusque, maximeque pluralis, cum opportuno verbo conjunctum, pro substantivo ejusdem significationis, ac verbum illud, usurpatur. Demosth. pro Corona: Οἷς γὰρ εὐτυχήκεισαν ἐν Λεύκτροις (de Thebanis loquitur), οὐ μετρίως ἐκέχρηντο· verbatim, *Iis quibus felices in Leuctris fuerant*, id est, τοῖς εὐτυχήμασι, *sua illa apud Leuctra felicitate minus moderate usi erant.* Ibid. Ἐν οἷς ἡμάρτανον οἱ ἄλλοι, καὶ κακῶς ἐφρόνουν, αὐτὸς παρεσκευάζετο, pro τοῖς τῶν ἄλλων ἁμαρτήμασι, καὶ τοῖς ἄφροσι λογισμοῖς, *Aliorum peccatis stolidisque consiliis instructior fiebat.* ἃ cum verbo, pro nomine.

XVII. Hic articulus apud Atticos nomen aliquod diverso in genere sequitur, ita ut sensus pendeat, ac necessario phrasis alias in voces resolvi debeat, ut explicari commode possit. Tale est illud Thucyd. ex lib. 2. in oratione Periclis, qua parentes eorum

nempe audere et deliberare, in illis parturit audaciam et cunctationem: audaciam quidem imperitia, cunctationem vero deliberatio. Hic si ὃ plane abundaret, inter τοῖς et ἄλλοις necessario conjunctio δὲ interseri, vel si qua alia aptior vocula, quæ hæc cum præcedentibus, utpote opposita, connecteret, addi debuisset. H.

Observetur triplex usus ὃ in sensu particulæ. Significat enim 1. *quod*, i. e. *quantum attinet ad id quod:* ut Xenoph. Exped. V. 5. 20. Ὃ δὲ λέγεις, βίᾳ παρελθόντας σκηνοῦν, ἡμεῖς ἠξιοῦμεν τοὺς κάμνοντας εἰς τὰς στέγας δέξασθαι, *Quod dicis, nos vi urbem ingressos in tectis degere, scias velim, nos voluisse ægrotos in tecta recipi.* 2. *quapropter*, intellecta præp. διά: ut Xenoph. Cyrop. IV. 3. 17. Ὃ δὲ δὴ μάλιστα δοκῶ ζώων ἐζηλωκέναι ἱπποκενταύρους, *Quapropter ex animalibus videor maxime admirari Centauros.* 3. apud Homerum pro ὅτι, *dass*, ut Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ, *Videtis enim hoc omnes, præmium a me transferri alio.* Z.

* Ἅτε, cui interdum jungitur περ, aut δὴ, si vim particulæ habet, pendet ab omissa præpositione κατά. Fere construitur cum participio, cujus casus pendet ab antecedentibus: nonnunquam vero sequuntur casus absoluti. Reddi hic potest *utpote, quippe qui*, s. *cum, propterea quod.* Ad primum genus hæc pertinent exempla: Plat. in Phæd. pag. 245. Μόνον δὴ τὸ αὐτὸ κινοῦν, ἍΤΕ οὐκ ἈΠΟΛΕΙΠΟΝ ἑαυτὸ, οὔποτε λήγει κινούμενον, *Solum id, quod se ipsum movet*, quia *a se ipso non deseritur, nunquam moveri desinit.* Ibid. pag. 275. Τοῖς μὲν οὖν τότε ἍΤΕ οὐκ ΟΥ̓ΣΙ σοφοῖς, ὥσπερ ὑμεῖς οἱ νέοι, ἀπέχρη, *Hominibus illius temporis*, cum *non essent tam sapientes, quam vos recentiores, suffecit.* It. Æschin. Dial. III. extr. Ἤδη περιφρονῶ τοῦ ζῆν, ἍΤΕ εἰς ἀμείνω οἶκον μεταστησόμενος, *Jam vitam sperno*, quippe qui in *meliorem domum migrabo.* It. Plat. in Phæd. cap. 35. Οἱ κύκνοι, ἅτε τοῦ Ἀπόλλωνος ὄντες, μαντικοί εἰσιν, *Cycni*, cum *sint Apollinis, vim divinandi habent.* Conf. Plat. ibid. cap. 27. 28. 30. Perraro autem participium omittitur, ut Plat. Rep. VIII. pag. 568. Τοὺς ποιητὰς εἰς τὴν πολιτείαν οὐ παραδεξόμεθα, ἅτε τυραννίδος ὑμνητάς. Interdum vero hæc particula, uti ὡς, cum casibus absolutis reperitur; v. c. Æschin. Dial. III. 19. Ἐν ᾧ βασίλεια Πλούτωνος οὐχ ἧττω τῆς τοῦ Διὸς αὐλῆς, ἅτε τῆς μὲν γῆς ἐχούσης τὰ μέσα τοῦ κόσμου, τοῦ δὲ πόλου ὄντος σφαιροειδοῦς, *Ubi sunt Plutonis palatia non minora, quam Jovis aula, cum terra medium teneat mundi locum* etc. Si jungitur verbo finito, quod raro fit, significat *ut, quemadmodum*, καθάπερ: v. c. Pindar. Pyth. 4. Φιλίων δ᾽ ἐπέων Ἄρχετο, ξείνοις ἍΤ᾽ ἐλθόντεσσιν εὐεργέται Δεῖπν᾽ ἐπαγγέλλοντι πρῶ-

consolatur, qui pro patria occubuerant. Τὸ δ' εὐτυχὲς, inquit, οἳ ἂν τῆς εὐπρεπεστάτης λάχωσιν ὥσπερ οἵδε μὲν νῦν, τελευτῆς, ὑμεῖς δὲ λύπης, verbatim, *Felicitas autem, qui honestissimum sortiuntur, ut illi nunc, exitum, vos vero dolorem.* Ubi articulus οἱ cum εὐτυχὲς, nullo modo construi potest. Ita ergo sententiam exple, τὸ δὲ εὐτυχὲς τούτοις ἂν παραγένοιτο, οἳ ἂν, etc. vel τὸ δ' εὐτυχὲς τότε ἂν γένοιτο, εἴ τινες ἂν τῆς εὐπρ. etc. aut alio simili modo [45]: id est, *Illis autem vere felicitas obvenit, qui honestissimum, vel ut illi, exitum, vel ut vos ipsi, dolorem, sortiantur:* vel, *In eo autem sita felicitas est, si qui,* etc.

ἄττα, pro τινά.

XVIII. Ἅττα spiritu aspero sæpe Attici, maxime Plato, pro τινὰ usurpant [46], partim interrogative, partim indefinite. Interrogative quidem, ut Demosthenes, Πῶς καὶ ἅττα διελέχθη; *Quomodo, et quænam locutus est?* Indefinite vero, ut Plato secundo de Rep.

τον, *Sermones gratos ordiebatur*, quemadmodum *qui benigne advenis hospitibus cœnam promittunt primum.* Z.

45 Ita ad verbum clarissimus Hudsonus ad hunc locum, qui est cap. 44. Ut ingenue dicam, durior illa videtur mihi Ellipsis. Locus difficultate non caret. Ait Pericles, se parentes eorum, qui pro patria occubuerant, non magis deflere, quam consolari. Comploratiōnis caussam subdit in his verbis: Ἐν πολυτρόποις γὰρ ξυμφοραῖς ἐπίστανται στραφέντες, *Nam variis fortunæ casibus agitari se sentiunt.* Deinde hanc addit consolationem: Τὸ δ' εὐτυχὲς, etc. Quid, si dicamus, esse μετάθεσιν, et ita verba transponamus? οἱ δὲ, τὸ εὐτυχὲς etc. Et sensus erit: *Variis se fortunæ casibus jactari sentiunt, sed qui (quæ ipsorum est felicitas) honestissimum, ut illi* [*mortui sc.*] *vitæ exitum, vel, ut vos, dolorem sortiantur.* Quomodo post εὐτυχὲς nihil aliud, quam verbum ἐστὲ, subauditur. ¶. 36.

46 Dicitur enim ἅττα quasi ἅτινα. Vid. Harpocrat. Ammon. Suid. et Thom. Mag. in V. Ἅττα. H.

* Non alienum puto, pauca de origine, differentia et usu utriusque particulæ ex Grammaticorum nostrisque observationibus attulisse. Eustathius aliique contendunt, hanc particulam conflatam esse ex articulo ἃ et Dorico σὰ, quod τινὰ significet. Hinc apud Homerum et omnino Ionicos scriptores dici ἄσσα et ἅσσα. Sed Hoogevenus ortam putat ex ἀοριστολογικῷ illo ἂν et Dorico σὰ. At huic rationi obstat, quod sæpenumero diserte ἂν additur. Quare, ne frigidus pleonasmus statuatur, vulgarem opinionem tuendam esse existimo. De scriptura plerique omnes veteres Grammatici, veluti Thomas Magister, Ammonius, Auctor Glossarii περὶ Πνευμάτων, quod Ammonio suo adjunxit Valquenarius, Etymologicum M. Suidas, Eustathius, Lucianus in Solœc. Phavorinus etc. consentiunt, ἅττα esse τινὰ *aliqua*, et ἅττα dici pro ἅτινα, h. e. *quænam.* His repugnant duo, Harpocration in Lex. et Tzetzes ad Lycoph. 8. quorum ille videtur contendere ἅττα promiscue adhiberi, adeo ut et ἅτινα sive ὅσα, et τινὰ significet: hic vero ait, scribendum esse ἅττα, sive ἅτινα sive τινὰ significet, cum ἅττα scribi debeat vox ὑποκοριστικὴ, qua juniores compellent seniores. At non est, quod rationem vulgarem, eamque constantem, deseramus, cum locus Harpocrationis sit admodum ambiguus, et corruptus, et Tzetzæ auctoritas adversus tot veteres eosque doctissimos Grammaticos sit nulla. De usu utriusque particulæ hæc sunt tenenda: Ἅττα *a.* est ἅτινα, sine interrogatione sive recta, sive obliqua: ut Plat. in Phæd. cap. 65. ἐπιστείλας ἅττα ἐβούλετο, *cum mandasset quæ voluerat.* Sympos. 4. ἅττ' ἂν περὶ ἰατρικῆς λέγῃς, *quicquid de arte medica dixeris.* Sophist. 41. extr. πραγμάτων, περὶ ἅττ' ἂν κέηται τὰ ὀνόματα, *quibuscunque rebus nomina sunt indita.* Crit. 12. ἆρ', ἅττ' ἂν ἡμεῖς σε ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν, ταῦτα καὶ σὺ ἀντιποιεῖν οἴει δίκαιον εἶναι; *num tibi fas esse videtur, eadem nobis facere,* quæ *nos tibi conamur facere?* Iliad. ά. 554. τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλῃσθα, *deliberas ea*, quæ *tibi placent.* *b.* significat τίνα, cum interrogatione obliqua: v. c. Iliad. κ'. 206. ubi Nes-

Εἴ τις ἐρωτώη αὐτὰ, ἅττα ἐστὶν, *Si quæsierit quispiam, quænam ista sint.*

XIX. Ἄττα spiritu leni, aliquando significat *nonnulla, quædam:* ut ἄλλ' ἄττα, *alia quædam:* ὀλίγα ἄττα, *pauca quædam.* Alibi vero, ornatus causa tantum adhibetur: ut πολλὰ ἄττα μάτην διὰ σπουδῆς ἔσχεν, *multa studiose frustra curavit.* Aliquando idem valet, quod particula expletiva *nam* apud Latinos; maxime cum πόσα, vel ποῖα· ut ποῖα ἄττα διεπράξατο; *quænam perfecit?* πόσα ἄττα; *quotnam?* * ἄττα, pro τινά. ἄττα, nam.

XX. Eadem vox est ὑποκοριστική, id est, adulantis atque blandientis, qua minor majorem blande appellat quo sensu a veteribus quoque Romanis usurpata est, auctore Festo; ut τέττα amici minores, seniores appellando, dicere soliti erant [47]. ἄττα, blandientis est.

tor, *quis audet adire Trojanorum castra?* εἴ τινά που δηΐων ἕλοι, — ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο, ἍΣΣΑ τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν; *quænam inter se ineant consilia.* Plat. lib. II. de Rep. Ἀλλ' εἴτις αὖ καὶ ταῦτα ἐρωτώη ἡμᾶς, αὐτὰ ἍΤΤΑ' ἐστι, καὶ τίνες οἱ μῦθοι, τίνας ἂν φαῖμεν; *c.* valet τίνα cum interrogatione recta, sed raro: ut Iliad. κ'. 409. εἰπὲ, πῦ λίπες Ἕκτορα; πῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; πῦ δέ οἱ ἵπποι; πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί; ἍΣΣΑ τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν; it. Demosth. de falsa legat. p. 241. ὁ δὲ πρεσβεύων Αἰσχίνης ὑποσὶ πῶς καὶ ἄττά (sic haud dubie legi debet pro isto inepto ἅττά) ποτε διελέχθη; *quomodo et quæ tandem dixit?* Huc referri possunt alia exempla, ubi hæc particula aliis vocibus, vim interrogandi habentibus, additur, v. c. Odyss. τ'. 218. ὁποῖ' ἄσσα εἵματα; *qualia* quæso *vestimenta?* et Plat. in Phæd. 31. ὁποῖα ἅττα. Sed in ejusmodi locis haud dubie rescribendum est ἄττα, nisi malis confugere huc, ut dicas, Græcos interdum duas interrogationes deinceps ponere, vid. cl. Fischer. ad Plat. Soph. 45. et Polit. 36.

Ἄττα reddi potest *quædam, fere, hujusmodi.* Jungitur *a.* Adjectivis; v. c. Plat. Phæd. 63. ἢ ταῦτ' ἐστὶν, ἢ ΤΟΙΑΥ͂ΤΑ ἍΤΤΑ, *vel hæc eadem sunt, quæ dixisti, nec alia, vel certe quam proxime ad eorum vim accedunt.* Sic τοιαῦτ' ἄττα, *hæcce fere,* occurrit Plat. Phæd. 3. 42. 44. it. in Sympos. 2. Alia Adjectiva, quibus jungi solet, sunt ἄλλα Plat. Phæd. 19. 52. 57. et Apol. 18. ubi præmittitur, μέλλω ἄττα ἐρεῖν ὑμῖν καὶ ἄλλα. ὁποῖα, ut Æschin. Dial. II. 19. πολλὰ, ut Plat. Phæd. 44. 65. ἕτερα, ut Æschin. Dial. II. 36. Lucian. Solœc. ὀλίγα, ut Aristoph. Vesp. 55. σμικρὰ, ut Plat. Polit. 3. τοιάδε, ut ἄττα τοιάδε Plat. Phæd. 4. δεινὰ, ut ibid. 64. οἰκτρὰ, ut Xenoph. Cyrop. II. 2. 6. ἔνιοι καὶ ἐν ᾠδαῖς καὶ ἐν λόγοις ΟἸΚΤΡΑ' ἍΤΤΑ λογοποιοῦντες εἰς δάκρυα πειρῶνται ἄγειν, etc. *b.* Numeralibus; ut Plat. Phæd. 61. τέτταρ' ἄττα ῥεύματα. *c.* absolute ponitur; ut Plat. Sophist. 30. πολεμεῖ δὲ ἀλλήλοις ἐνίοτε αὐτῶν ἍΤΤΑ πῃ. it. Rep. V. ab initio, καὶ ἐκτείνας ἑαυτὸν ἔλεγεν ἍΤΤΑ προςκεκυφώς. *d.* additur Substantivis interdum; ut Plat. Phæd. pag. 259. ἡγούμενοι 'ΑΝΔΡΑ'ΠΟΔΑ ἄττα σφίσιν ἐλθόντα εἰς τὸ καταγώγιον: et Rep. X. pag. 601. χρώματα ἄττα: et Lucian. Nigr. ἔργ' ἄττα. *e.* Adverbio πηνίκα apud Aristoph. Avib. 1513. ΠΗΝΙ'Κ' ἄττ' ἀπόλλετο· ὁ Ζεύς; h. e. *quando tandem, quo tempore fere,* seu *circiter?* et in ejusdem fragm. apud Harpocrat. Πύθυ, χελιδὼν ΠΗΝΙ'Κ' ἍΤΤΑ φαίνεται, *quære, quando circiter hirundo adveniat.* Igitur, si sic interpretamur, sensus non abhorret a prioribus exemplis. Nec est, quod cum quibusdam statuamus, hic vel redundare, vel significare πότε. Z. ¶. 37.

47 De origine hujus vocis ἄττα nihil certi constat. Etenim neque Heinsii ad Aristarch. Præf. 665. Barnesiique ad Homerum, conjectura probabilis videtur, qui contendunt esse Ebraicum אתה *tu:* neque Scholiastæ Homer. Odyss. π'. 31. qui putat ortum a Macedonico ἄππα, litteris π mutatis in τ. Sufficit tenere, quod idem Scholiastes recte docet, esse ἐπίφθεγμα τιμητικὸν νεωτέρυ πρὸς παλαιότερον: seu, uti Hesy-

chius ait, *προςφώνησιν φιλοφρονητικὴν νέȢ πρὸς πρεσβύτερον καὶ τροφέα, ὡς* ΠΑ'ΠΠΑ *πρὸς τὸν πατέρα.* Nam hunc sensum satis comprobant exempla. Sic Callimach. Epig. I. 3. est *ἄττα γέρον*, h. e. *carissime*, seu, *venerabilis senex*, it. Iliad. *ί*. 603. ubi Achilles Phœnicem nutritorem compellat, *Φοῖνιξ*, "ΑΤΤΑ, *γεραιὲ* etc. Eodem nomine Telemachus alloquitur Eumæum senem honestum, Odyss. *π'*. 31. 57. *ρ'*. 6. 599. *φ'*. 369. Sic quoque Menelaus Phœnicem, Iliad. *ρ'*. 561. Z.

Coronidis sit instar id, quod cum Latinis commune est Græcis: nempe Articulum hunc in oratione obliqua in Accusandi Casu poni, more nostratibus inaudito. Ita Æschin. contra Ctesiph. pag. 288. *Aiebat*, *εἶναι πολλȢς ἄλλȢς τῶν Ἑλλήνων*, ΟΥ"Σ ΒΟΥ'ΛΕΣΘΑΙ etc. Pro, *οἳ ἐβȢ́λοντο*, *Esse e Græcis alios multos, quos velle.* Pro, *qui volebant.* Et Plato in Phæd. pag. 272. lin. 41. *ΤȢ͂το δ' εἶναι τὸ εἰκός*, ᾯΙ ΔΕΙ͂Ν *προςέχειν τὸν μέλλοντα τέχνῃ ἐρεῖν*, *Hoc vero esse verosimile, cui attendere eum oportet, qui arte dicturus est.* Ælian. V. H. lib. XII. cap. 35. *Ὡς εἶναι τὰς πάσας δέκα* [*Σιβύλλας*], ᾯΝ ΕΙ͂ΝΑΙ *καὶ* ΤΗ'Ν ΚΥΜΑΙ'ΑΝ, *καὶ τὴν* 'ΙΟΥΔΑΙ'ΑΝ, *Ita ut omnino sint decem, in quibus sunt Cumæa et Judæa.* Latinis hoc itidem frequens est. Sic Corn. Nep. in Vit. Themistoclis, cap. 7. *Nam illorum urbem, ut propugnaculum oppositum esse barbaris, apud quam jam bis classem regiam fecisse naufragium.* Et alibi. Et Curt. lib. VII. cap. 4. §. 6. *Venturos autem Chorasmios et Dahas, Sacasque et Indos, QUORUM NEMINEM adeo HUMILEM ESSE, ut humeri ejus non possent Macedonis militis verticem æquare.* Sic Sueton. Cæs. 47. *Britanniam petiisse spe margaritarum, QUARUM amplitudinem conferentem interdum sua manu EXEGISSE pondus.* Tacit. Annal. lib. XI. cap. 15. *Primoresque Etruriæ sponte, aut patrum Romanorum impulsu, retinuisse scientiam, et in familias propagasse; QUOD nunc segnius FIERI.* Confer Curt. VI. 8. 10. VIII. 1. 25.

CAPUT TERTIUM

DE NOMINE.

SECTIO PRIMA

De Nomine in universum: ac primum de Substantivo.

REGULA PRIMA.

Notandum est apud Atticos, maximeque Plat. creberrimas esse casuum [48] et numerorum [49] mutationes, imo etiam aliquando Casuum numerorum, generumque mutatio.

48 Sic a Nominativo ad Accusativum temerarius fit transitus apud Ælian. V. H. lib. II. cap. 11. initio, ΣΩΚΡΑ'ΤΗΣ 'ΙΔΩ'Ν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν τριάκοντα τὲς ἐνδόξες ἀναιρεμένες, καὶ βαρύτατα τὲς πλετἕντας ὑπὸ τῶν τυράννων ἐπιβελευομένες, 'Αντισθένει φασὶ ΠΕΡΙΤΥΧΟΝΤΑ εἰπεῖν, *Socratem videntem, imperantibus triginta Tyrannis summos viros interfici, et divites gravissimis insidiis a Tyrannis peti, in Antisthenem incidentem dixisse aiunt.* Ubi, Σωκράτης ἰδὼν, pro, Σωκράτην ἰδόντα. Confer Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. II. pag. 39. 'Ο δὲ 'ΑΣΣΥ'ΡΙΟΣ 'Ο Βαβυλῶνά τε "ΕΧΩΝ καὶ τὴν ἄλλην 'Ασσυρίαν, ἐγὼ μὲν οἶμαι ἱππέας μὲν "ΑΞΕΙΝ ἐ μεῖον δισμυρίων· pro ἄξει, vel τὸν 'Ασσύριον ἄξειν, *Assyrius vero, qui Babyloni et reliquæ Assyriæ imperat, equitum, opinor, non pauciores viginti millibus ducturus est.* Contra ab accusativo ad nominativum transit Homerus Iliad. B. ver. 350.

Φημὶ γὰρ ἔν κατανεῦσαι ὑπερμενέα ΚΡΟΝΙ'ΩΝΑ
"Ηματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
'Αργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
'ΑΣΤΡΑ'ΠΤΩΝ ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα ΦΑΙ'ΝΩΝ.

Aio enim, Saturnium potentissimum annuisse illo die, quo citas naves conscenderunt Argivi, Trojanis cædem et fata ferentes, fulgurans dextra, fausta signa ostendens. Ubi, ἀστράπτων et φαίνων non bene respondent præmisso accusativo Κρονίωνα. Cujusmodi alia ἀκαταλλήλως posita ibidem refert Eustathius pag. 236. Item Apostolus in epist. ad Rom. cap. II. 8. Ubi ait, Deum unicuique dignum factis præmium redditurum, justis quidem (ut plura in brevius contraham), ζωὴν αἰώνιον· injustis vero θυμὸς καὶ ὀργή. pro θυμὸν καὶ ὀργήν. A genitivo ad nominativum et dativum simul, et a participio ad verbum transit B. Joannes Apocalyps. cap. I. com. 5. et 6. Καὶ ἀπὸ 'ΙΗΣΟΥ͂ ΧΡΙΣΤΟΥ͂ [sc. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη] 'Ο ΜΑ'ΡΤΥΣ 'Ο ΠΙΣΤΟ'Σ, 'Ο ΠΡΩΤΟ'ΤΟΚΟΣ ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ 'Ο "ΑΡΧΩΝ τῶν βασιλέων τῆς γῆς ΤΩ͂Ι 'ΑΓΑΠΗ'ΣΑΝΤΙ ἡμᾶς καὶ ΛΟΥ'ΣΑΝΤΙ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτἕ· καὶ

'ΕΠΟΙ'ΗΣΕΝ ἡμᾶς βασιλεῖς. Pro τȣ͂ μάρτυρος τȣ͂ πιστȣ͂, τȣ͂ πρωτοτόκȣ, τȣ͂ ἄρχοντος, τȣ͂ ἀγαπήσαντος καὶ λȣ́σαντος, καὶ ποιήσαντος. *Gratia vobis et pax a Iesu Christo, teste illo fideli, primogenito ex mortuis, et principe regum terræ; qui nos dilexit, suoque sanguine a peccatis nostris abluit, et fecit nos reges.* Similem casuum ἀνακολȣθίαν jam olim in Terentio observarunt, in Hecyr. III. 1. 6.

> *Nam NOS OMNES, quibus alicunde aliquis objectus est labos,*
> *Omne quod est interea tempus, priusquam id rescitum est, lucro est.*

Ubi τὸ *lucro est* non bene convenit cum superiori, *nos omnes*. Cujusmodi ἀκατάλληλα, si nemini alii, saltem conveniunt Comicis aliisque familiarem sermonem hominum, qui non raro, dum loquuntur, aliudque animo occurrit, dicendi genus mutant, imitantibus. Plura hac de re habet Th. Linacer de Emendat. structur. Lat. Serm. Consule etiam Sanct. Min. lib. IV. cap. 11. in fin. et Perizonium ibid. Græv. ad Cic. Verr. III. 71. H. ¶. 28.

Inprimis dignissima est, quæ de hoc rerum genere legatur, Cel. Ernest. Diatr. de grata negligentia orationis. Z.

49 Numerorum Enallage non tantum trita est in Atticismo, quando Nomen Plurale Neutrum Singulari Verbo cohæret, vel in Zeugmate, Latinis etiam cognito; sed et Numerale δύο, etiam cum Dualiter declinatur, Substantivum Plurale post se habet. Ita apud Aristid. pro Quatuorviris, pag. 481. ΔΥΟΙ῀Ν τῆς δικαιοσύνης ΜΕΡΩ῀Ν ''ΟΝΤΩΝ, *Cum sint duæ justitiæ partes.* Et apud Theophrast. in Charactere Adulatoris: ΔΥΟΙ῀Ν σοι 'ΗΜΕΡΩ῀Ν ȣ̓κ ἐντετύχηκα, *Biduo te non conveni.* Adde Hom. Iliad. E. ver. 10.

> — ΔΥ'Ω δέ οἱ 'ΥΙΕ'ΣΕ ''ΗΣΤΗΝ,

Duo illi erant filii. Heliod. Æthiop. lib. X. cap. 6. Τριῶν δὲ βωμῶν τῶν πάντων εἰς ὕψος ἠρμένων, καὶ ΤΩ῀Ν μὲν ΔΥΟΙ῀Ν ΚΕΧΩΡΙΣΜΕ'ΝΩΝ, *Cum tres omnino aræ in altum essent erectæ, et duæ separatim structæ.* Et hanc numeri enallagen etiam citra numerale δυοῖν adhiberi, liquet ex Hom. Iliad. A. ver. 338.

> — Τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων.

Vos ipsi testes este. Et Ælian. V. H. lib. I. cap. 15. in fine: 'ΑΔΕΛΦΩ' δὲ ἄρα ''ΗΣΤΗΝ ΟΥ῀ΤΟΙ 'ΡΟΔΙ'Ω, *Nempe fratres erant hi duo Rhodii.* Vel verbum plurale sequitur nominativum dualem: ut apud Hom. Iliad. E. ver. 275.

> ΤΩ' δὲ τάχ' ἐγγύθεν ''ΗΛΘΟΝ —

Illi vero cito prope accesserunt. Pro ἠλθέτην. Ad Plurale a Singulari transit Homerus Iliad. A. ver. 549. ubi Jupiter ait:

> ''ΟΝ δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
> Μήτι σу ΤΑΥ῀ΤΑ ''ΕΚΑΣΤΑ διείρεο,

Quod [*consilium*] *ego seorsim a Diis volo meditari, ne tu singula hæc perscrutare.* Ubi ταῦτα ἕκαστα non bene convenit cum præcedenti ὃν μῦθον. Potest nonnunquam referri ad *Synthesin*, quæ sub forma singularis numeri multitudinem comprehendit. Ut in Act. Apost. cap. XV. com. 46. Κατὰ ΠΑ῀ΣΑΝ ΠΟ'ΛΙΝ, ἐν ΑΙ῀Σ κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τȣ͂ Κυρίȣ, *Oppidatim*, i. e. *per omnes urbes, in quibus nunciavimus verbum Domini.* [Sic post τὶς, cum habet vim pluralem, sequitur τȣ́τοις, Xenoph. Memorab. I. 2. 62. et apud eundem Mem. I. 2. 42. post τὸ πλῆθος ponitur ἐνόμισαν, loco ἐνόμισε. Z.] Latinis talia parciora, quippe qui arctioribus analogiæ regulis teneantur. Ita tamen Cicero lib. X. ad Att. *Multas a te accepi LITERAS eodem die, omnes diligenter scriptas. EA vero, quæ voluminis instar ERAT, sæpe LEGENDA, sicuti facio, in QUA non frustra laborem suscepisti.* Pro, *eæ erant legendæ, in quibus:* nisi mavis intelligere *epistolam:* nam *littera* in sing. num. soli dixere Poëtæ. Vide sis Martin. Phileticum ad Ciceronis epist. ad fam. quæ ordine decima quinta est in edit. Ascensiana CIƆIƆX. Nec obstat, quod lib. XIV. ad Att. epist. 16. dicit: *Herodi autem mandaram, ut mihi κατὰ μίτον scriberet: a quo adhuc NULLA LITERA est.* Ubi *litera* elementum verius, quam epistolam notat. Haud absimilis est appositio diversi numeri apud Sil. Ital. lib. XI. ver. 25.

> *Jam vero Eridani TUMIDISSIMUS ACCOLA, CELTÆ.*
> *INCUBUERE malis Italum.*

Aliud est, quod legere est apud Terent. Eun. I. 2. 88.

— Porro EUNUCHUM dixti velle te,
Quia solæ utuntur HIS reginæ. —

Ubi non licuit dicere *utuntur hoc;* sic enim intelligeremus, reginas eodem eunucho uti, quem Phædria mercatus erat: sed numerus pluralis idoneus est toti generi indicando. confer evang. Matth. cap. XXVII. 44. et Marc. XV. 32. coll. cum evang. Luc. cap. XXIII. 39. Joann. V. 16. et Act. Apost. VII. 35. coll. cum com. 27. It. 2 Chron. XXVIII. 3. coll. cum IV Reg. XVI. 3. Ies. Sirach. cap. XLVIII. com. 8. Et Virg. Ecl. III. ver. 16.

Quid DOMINI facient, audent cum talia FURES?

Pro, *Quid dominus tuus Ægon faciet, cum tu fur talia audeas?* Imo præcedente singulari dixit idem lib. Æn. VIII. 427.

FULMEN erat, toto genitor QUÆ PLURIMA cœlo
Dejicit in terras —

i. e. *Fulmen erat, ex eorum genere, quæ* etc. Adde Terent. Heaut. II. 4. 13. Aptissima est hæc loquendi ratio, ubi prodest rem amplificare, convenitque iratis, indignantibusque. Ita Hannibal apud Lucianum Dial. Mort. Alexandro sua vitia objiciens ait: *Καὶ ἐμιαιφόνει ἐν* ΤΟΙ͂Σ ΣΥΜΠΟΣΙ΄ΟΙΣ ΤΟΥ͂Σ ΦΙ΄ΛΟΥΣ, *Et in conviviis amicorum cædibus se inquinavit*, cum tamen de uno Clito hoc constet. Intelligit, eum, qui hoc Clito fecit, aliis etiam, si quando ira et vinum juberet, non parciturum fuisse. Cæterum, quia hæc sensum magis, quam verba spectant, non Græcorum propria, sed aliis etiam communis loquendi ratio habenda est, ideoque in hoc commentario proprie locum habere non debent. Liceat tamen ob nobilem hunc enallages usum etiam per Latina exempla paulum excurrere. Sceleris atrocitatem hac enallage augens Simo apud Terent. Andr. V. 4. 7. ait:

— Tune hic HOMINES ADOLESCENTULOS,
IMPERITOS rerum EDUCTOS libere, in fraudem illicis?

Solum ille Pamphilum intelligit, innuens hujus exemplo Critonis consueta scelera. Similiter Æneæ nuptias suggillans Juno ait apud Virg. Æn. lib. X. verr. 79. et 81.

Quid SOCEROS legere, et GREMIIS abducere PACTAS?
Tu potes Ænean manibus subducere GRAIUM.

de solo Latino, sola Lavinia, soloque Diomede. Irarum furore acta Amata sic loquitur lib. VII. Æn. ver. 359.

EXULIBUS ne datur ducenda Lavinia TEUCRIS?

de solo Æneа, ubi et indignationis indicium est, ut et lib. XII. ver. 799. Ubi Jupiter Junoni:

Mortalin' decuit violari vulnere Divum,
Aut ensem (quid enim sine te Juturna valeret?)
Ereptum reddi TURNO, et vim crescere VICTIS?

Victis, cum præcedat *Turno;* nisi, quod tamen minus arridet, per *victos* intelligere quis malit, *Rutulos*, quorum res Turno vincente vel cadente, starent caderentve. Sed clarius ver. 947. ubi Æneas Turno parciturus, nisi conspectus baltei, quem Pallanti interfecto exuerat ante, nunc ipse gestabat, animum ad misericordiam pronum revocasset, ita loquitur *furiis accensus et ira terribilis:*

—Tune hinc spoliis indute MEORUM
Eripiare mihi? PALLAS te hoc vulnere, PALLAS Immolat. —

Musæ suæ audaciam, post recitatam Junonis apud Superos orationem, hoc modo auget Horatius lib. III. od. 3. in fine:

Non hæc jocosæ conveniunt lyræ.
Quo, Musa, tendis? Desine pervicax
Referre SERMONES DEORUM, et
Magna modis tenuare parvis.

Quis non majorem videt verborum emphasin, quam si dixisset *sermonem Junonis?* Non absimili modo apud Curtium lib. IV. cap. 10. init. milites ob lunæ defectum sollicitos, et rerum suarum trepidos, ita querentes audias: *Jam nec flumina posse adiri, nec SIDERA pristinum præstare fulgorem.* Lunam intelligunt, sidera dicunt, quo periculi perspiciatur magnitudo. Sed satis de

generum †: quæ sæpissime fallent, nisi caute ac diligenter attendantur [5°]; quasque tirones facile imitari non oportebit. Demosth. pro Cor. cum dixisset. Λέγεις ἃ δεῖ προσεῖναι τῷ δημοτικῷ, ὥσπερ ἀνδριάντα ἐκδεδωκὼς κατὰ συγγραφήν· id est, *Ea commemoras, quæ in homine populari esse debeant, perinde ut si statuam aliquam elaboran-*

his multa: confer Virg. lib. Æn. VII. ver. 98. VIII. ver. 379. VI. ver. 616. et Curtium cap. cit. et lib. VIII. cap. 5. §. 18. et cap. 7. §. 8. cap. 8. §. 14. et lib. X. cap. 5. §. 33. Horat. lib. II. od. 13. ver. 3. et lib. IV. od. 12. ver. 8. Sen. in Troad. verr. 328. et 568. vel ex Ed. Scriverii verr. 331. et 570. Terent. Heaut. I. 1. 99. Cæterum hæc loquendi forma lucem aliquam adferre potest verbis Apostoli in priori ad Corinth. epist. cap. XV. com. 29. Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ ΤΩ͂Ν ΝΕΚΡΩ͂Ν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ ΤΩ͂Ν ΝΕΚΡΩ͂Ν; *Alioquin quid facient illi, qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non suscitantur? Cur etiam baptizantur pro mortuis?* si per τοὺς νεκροὺς intelligimus unum Christum, νεκρωθέντα nempe illum; sive ὑπὲρ θανάτου vel εἰς θάνατον τοῦ Χριστοῦ, ut loquitur idem scribens Romanis cap. VI. com. 3. Ἢ ἀγνοεῖτε, ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, ΕἸΣ ΤῸΝ ΘΆΝΑΤΟΝ ΑΥ̓ΤΟΥ͂ ἘΒΑΠΤΊΣΘΗΜΕΝ; Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς ΤῸΝ ΘΆΝΑΤΟΝ, ἵνα, ὥσπερ ἠγέρθη ὁ Χριστὸς, ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. Ut sit argumentandi ratio: *Si Christus non resurrexit, qui tamen est* ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν (Apoc. I. 5.) *et tanquam prodromus piorum semel resurrecturorum: frustra pro eo mortuo baptizantur* (sive baptismum intelligimus proprium, sive metaphorice baptismum martyrii.) *quippe nunquam resurrecturi.* ut fere loquitur com. 4. Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. Illud autem τί ποιήσουσιν exprimit miserrimam fidelium conditionem, si Christus morte teneretur, ut fere ait com. 9. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Ut autem magis eluceat et amplificetur hæc absurditas, utitur plurali numero: *Quid agent illi, qui extrema patiuntur,* καὶ ταῦτα ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Hæc si recipiatur explicatio, omnis evanescit obscuritas, omne dubium. H.

Interdum vero etiam nomini neutrius generis jungitur verbum plurale: ut Xenoph. Exped. I. 2. 27. τὰ δὲ ἡρπασμένα ἀνδράποδα, ἤν που ἐντυγχάνωσιν, ἀπολαμβάνειν ἔδωκεν, *Concessit ei, mancipia, si reperirentur, recipere.* Memor. II. 4. 7. τὰ ὦτα προακούουσιν. Conf. Xenoph. de Mag. Equit. VIII. 6. et Fischer. Animad. ad Weller. pag. 306. Z.

† Generis permutationis exemplum habet Thucyd. lib. I. cap. 59. Τρέπονται ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν, ἐφ' ὅπερ καὶ τὸ πρότερον ἐξεπέμποντο. *In Macedoniam se converterunt, quo antea etiam missi fuerant.* Ubi ἐφ' ὅπερ non bene referri potest ad præcedens Μακεδονίαν, nisi substantivum tacite subaudiatur, puta ἔργον, vel aliquid opportunius; ut sensus sit: Τρέπονται ἐπὶ τὸ ἔργον τὸ ἐν Μακεδονίᾳ, ut explicat Stephanus hunc locum. Atque hujus locutionis ratio ita quidem constare potest, tolliturque omnis ἀταξία. Et sane solent Græci Articulum Præpositivum Neutrius Generis τὸ vel τὰ præmittere Nominibus propriis locorum, mediante Præpositione. Sic Aristoph. in Avib. ver. 1369. Ἐς τἀπὶ (pro τὰ ἐπὶ) Θρᾴκης ἀποπέτου, *Avola ad ea, quæ sunt in Thracia:* vel simplicius, *Avola in Thraciam.* Quæ verba sic explicantur convenienter structuræ Thucydidis: Ἐς Θρᾴκην ἀποπέτου, ἐφ' ἅπερ vel ἐφ' ὅπερ σὲ πέμπω. At obscurius est illud Thucydidis lib. II. cap. 47. Ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο γενέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ΛΕΓΌΜΕΝΟΝ μὲν καὶ πρότερον πολλαχόσε ἐγκατασκῆψαι, *Morbus primum invadere cœpit Athenienses, qui quidem antea dicitur multas regiones invasisse.* Ubi λεγόμενον in Neutro, et præcedens νόσος in Feminino Genere. Scholiastes putat respexisse Auctorem ad vocem νόσημα, et addit simile exemplum ex Homero; quem adi. Atque hoc loquendi genus Thucydidi familiare esse, auctor est Suidas; ita enim ille de Thucydide: Οὗτος ὁ συγγραφεὺς μεταβαίνειν εἴωθεν ἀπὸ τῶν θηλυκῶν εἰς οὐδέτερα, *Hic Historicus a Feminino ad Neutrum Genus transire solet.* Additque locum modo a me ex lib. I. citatum. ¶. 39. Contra ea a neutro ad femininum transit simili temeritate Lucianus in Dial. Antilochi et

dam ex syngrapha locasses: addit, ἢ λόγῳ τοὺς δημοτικοὺς, ἀλλ' οὐ τοῖς πράγμασι γινωσκομένους, in accusativo, cum præcedentia in nominat. dixisset [51]: id est, *aut quasi populares homines verbis, non rebus ipsis agnoscerentur:* ὥσπερ enim cum accusat. construi potest.

Achillis: ΤΟ' ΑΥ'ΣΤΗΝΟΝ 'ΕΚΕΙ͂ΝΟ ΔΟΞΑ'ΡΙΟΝ προετίμων τοῦ βίου. νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς 'ΕΚΕΙ'ΝΗ μὲν ἀνωφελής, *Infelicem illam gloriolam vitæ prætuli: nunc vero didici, quam illa sit inutilis.* Hic τὸ ἐκείνη diverso genere refertur ad δοξάριον. Potuit respicere ad cognatam vocem δόξαν, quæ, licet longius, præcedit in verbis Antilochi. H.

Conf. quæ præclare de hac re monuit Cel. Ern. ad Xenoph. Memor. I. 3. 3. Z.

50 Fit enim non raro, ut in scriptoribus constructiones inveniantur, quæ prima fronte Enallagen admittere videntur, cum, re propius inspecta, omnia Analogiam sequuntur. Ita Enallagen Casus agnoscit Sylburgius in his Pausaniæ verbis, libro Eliacorum posteriori, pag. 352. lin. 35. Ubi ait, cladem quampiam accidisse, Δευτέρᾳ 'Ολυμπιάδι ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν, ἣν Δάμων Θούριος ἐνίκα τὸ δεύτερον, ΤΑΥ'ΤΗΣ ἔτει δευτέρῳ ΤΗ͂Σ 'ΟΛΥΜΠΙΑ'ΔΟΣ, i. e. *Olympiadis centesimæ secundæ anno secundo, cum Damon Thurius secundum victor extitit.* In quibus primo adspectu τὸ, ταύτης τῆς 'Ολυμπιάδος non bene convenire videtur τῷ, δευτέρᾳ 'Ολυμπιάδι. Res autem sic se habet: Pausanias rem, cujus mentionem facit, ait accidisse Olymp. CII. deinde ubi addidit, quis victor fuerit, quasi per oblivionem annum omisisset, repetens ait, factum fuisse ἔτει δευτέρῳ ταύτης τῆς 'Ολυμπιάδος. Qualia plurima cum in lectione Auctorum occurrant, plurimorum hoc instar sit. Cæterum δευτέρᾳ ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν elegantius quam δευτέρᾳ καὶ ἑκατοστῇ. Vide infra ad Sect. 2. Reg. 13. Neque etiam enallagis adnumeravero, cum nomen ad præcedens aliud nomen per appositionem relatum, diverso casu effertur, si verbum additum utrique casui jungitur. V. g. dicitur λαλεῖν πρός τινα, et λαλεῖν τινι, quæ duo conjungit Lucas in Evang. cap. I. com. 55. Καθὼς 'ΕΛΑ'ΛΗΣΕ ΠΡΟ'Σ ΤΟΥ'Σ ΠΑΤΕ'ΡΑΣ ἡμῶν, ΤΩ͂ι, 'Αβραὰμ καὶ ΤΩ͂ι ΣΠΕΡΜΑΤΙ αὐτοῦ, *Sicut locutus est patribus nostris, Abrahamo et ipsius semini.* Ubi τὸ, τῷ 'Αβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι non bene consentit τῷ, πρὸς τοὺς πατέρας.

Est et alia ἀνακολουθίας species, cum claudicat sensus, nec eodem, quo cœpta est, pede continuata hiat oratio. Talis est illa Æliani, lib. IX. V. H. cap. 24. Ubi sic incipit: Σμινδυρίδης ὁ Συβαρίτης ἐς τοσοῦτον τρυφῆς ἐξώκειλε, *Smindyrides Sybarita eo luxuriæ est prolapsus.* Deinde cum Analogice post τοσοῦτον sequi deberet, ὡς, ὥστε, ὅσον, vel simile quid, omnino mutat sententiam, ita pergens: Καὶ γάρ τοι Συβαρίταις πᾶσιν ἔργον ἦν τρυφᾷν, καὶ τῷ βίῳ διαῤῥεῖν. 'Ο δὲ Σμινδυρίδης καὶ πλέον, *Etenim omnes Sybaritæ deliciis et vitæ dissolutæ dediti sunt, sed Smindyrides adhuc amplius.* Alia hujusce generis ἀκατάλληλα omitto, tum quia vix cuiquam sunt imitanda, tum quia præter plurima, quæ ἀνακολουθίας falso sunt suspecta, ut jam uno alterove exemplo planum fecimus, cætera perpauca, ex imprudentia potius excidisse, quam ornatus gratia orationi inserta videntur. Et sane quod in nobis, qui hanc linguam non vernaculam habemus, sed tædioso labore ejusdem cognitionem comparare debemus, ferula dignum vitium clamarent, id in antiquis scriptoribus elegantiæ tribuunt Grammatici.

51 Non mirum: nam prius participium refertur ad personam immediate præcedentem, sed posterius ad diversam ab hac. Estque eadem ratio particulæ ὥσπερ, quæ est particulæ ὡς. Vide omnino, quæ dicemus ad Cap. VI. Sect. 1. Reg. 1. ubi patebit, Demostheni ex recepta apud optimos scriptores et præsertim Atticos, consuetudine non licuisse utrumque Participium per Nominandi vel Accusandi casum efferre. Differentia hoc modo constituatur: *Fratrem persequitur, quasi ab ipso injuria adfectus.* Καταδιώκει τὸν ἀδελφὸν, ὥσπερ vel ὡς 'ΗΔΙΚΗΜΕ'ΝΟΣ ὑπ' αὐτοῦ. At *Fratrem persequitur, quasi ipsum injuria adfecisset,* Καταδιώκει τὸν ἀδελφὸν, ὥσπερ 'ΗΔΙΚΗΚΟ'ΤΑ αὐτόν. Ubi ἠδικημένος in Nominativo convenienter casui, qui latet in Verbo καταδιώκει, et ἠδικηκότα ἀδελφὸν in eo Casu ponitur, sed quia ὥσπερ post se Accusativum habet diversæ personæ. Ut est apud Æschin. contra Ctesiph. pag. 301. lin. 34. Οὐδὲ γὰρ Φιλάμμωνα φήσει τὸν πύκτην 'Ολυμπιάσι

Substantivum in fine. II. Substantiva membrum eleganter aut periodum terminant, præmisso adjectivo, et verbo interposito: ut, τῆς κατὰ τὴν Ἑλλάδα κυριολεξίας μετὰ πάσης ἔχεσθαι τῆς φιλοπονίας, *omni studio Græcæ dictionis proprietatem sectari:* sic, πάσαις δεξιώσασθαι ταῖς φιλοφροσύναις, *omnibus humanitatis officiis colere* [52].

Substantiva, quæ subaudiuntur. ὁδός. III. Substantiva, quædam, ac præsertim ὁδὸς, *via*, γραμμὴ, *linea*, μερὶς, *pars*, vel *portio*, μέρος, idem eleganter subaudiuntur. Ut εὐθείας ἐκτραπῆναι, vel ἐξεστηκέναι, vel διαμαρτεῖν, subauditur ὁδῦ, *a recta via aberrasse:* sic, τὴν ἐπὶ πολυμαθίαν, ἰέναι, supple ὁδὸν, *rectam ad eruditionem viam insistere.* Quod etiam uno verbo εὐθυωρεῖν, vel εὐθυπορεῖν dicitur. Sic apud eos creberrimum est, ἐναντίαν ἰέναι, vel ὑπ' ἐναντίας φέρεσθαι, subintellecto substantivo μερὶς, vel ὁδὸς, id est, *contraria via ferri:* ἄγεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, id est, *ad mortem rapi* *.

δίκη. IV. Subauditur etiam δίκη, in rebus forensibus, ut δι' εὐθείας, vel κατ' εὐθεῖαν ἀνταγωνίζεσθαι, *candide, sincere, cum adversario, et quasi recto pede contendere* [53]; quod etiam dicitur εὐθυδικίᾳ χρήσασθαι, vel εὐθυδικεῖν. Sic κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, subint. δίκην ἔσαν, id est, *capitis caussam dicere.*

ἡμέρα. V. Subauditur etiam ἡμέρα, *dies:* nam τῇ προτεραίᾳ, id est, *pridie,*

στεφανωθῆναι, νικήσαντα Γλαῦκον τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον πύκτην, ἀλλὰ τὰς καθ' ἑαυτὸν ἀγωνιστάς. ὭΣΠΕΡ ἩΜΑ͂Σ ἈΓΝΟΟΥ͂ΝΤΑΣ, ὅτι τοῖς μὲν etc., *Negabit enim Philamonem pugilem in ludis Olympicis coronatum fuisse, cum Glaucum, veterem illum pugilem, vicisset, quasi nos ignoraremus, pugilibus* etc. Si jam dixisset: *Quasi ipse ignoraret*, posuisset in Nominativo, ὥςπερ ἀγνοῶν αὐτός.

52 Fit hoc etiam, adjectivo non præcedente. Arrian. de Exped. Alex. lib. I. cap. 18. in fine: Γνὺς, ὅτι ὁμῦ τοῖς αἰτίοις καὶ ὁ ξὺν δίκῃ τινὰς, τὰς μὲν κατ' ἔχθραν, τὰς δὲ καθ' ἁρπαγὴν χρημάτων, ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ, ὁ δῆμος, *Animadvertens, populum, potestate sibi facta, una cum sontibus etiam quosdam immerito, partim odio, partim spe prædæ, interemturum.* In quibus verbis observa obiter, participium ξυγχωρηθὲν impersonaliter usurpari. Vide infra ad Cap. VI. Sect. 1. §. 5.

* In ejusmodi formis loquendi fere duplex est ellipsis. Nam, præter ὁδὸν, etiam præpositio κατὰ est intelligenda. Z.

53 Supplet ellipsin ex veteri poëta Suidas in v. Ἰθεῖα

— Οὐ γὰρ ἀφαυρῶς
Ἐκ Διὸς ἰθείης οἶδε τάλαντα δίκης.

Non leviter enim novit ex Jove lances rectæ justitiæ.

54 Non dubito; nam, quemadmodum dicunt, δευτέρῳ ἔτει τύτων, *Secundo post hæc anno:* τρίτῃ ἡμέρᾳ αὐτῦ ἥκοντος, *Tertio die, postquam venerat:* ut ostendam ad Sect. 2. Reg. 16. cur eadem plane syntaxi non liceret dicere μιᾷ ἡμέρᾳ ὕστερον τύτων; cum genitivus non ab ὕστερον, sed ab adjectivo numerali regatur. Locus Plutarchi non ita longe est ab initio, cui adde, si vis, Herodotum in Urania, cap. 27.

55 Quæ addere his operæ pretium visum est, suis quæque locis, ne ordo turbaretur, addidi, nec ea tamen multa, quia de his peculiarem aureum libellum conscripsit Lamb. Bos, qui consulendus.

56 Huc refer id, quod diximus ad Cap. I. Reg. 17.

57 Vid. Euclid. in Optic. Theor. 24. init. Πρὸς ὀρθὰς ἤχθω, *Ducatur ad angulos rectos.* Idem mox ellipsin supplet: Ὀρθαὶ ἔσονται αἱ πρὸς τοῖς ΑΝ γω-

quod Plutarchus in Theseo dixit, Μιᾷ πρότερον ἡμέρᾳ, cum gignendi casu, τῶν Θησείων, id est, *Pridie festi in Thesei honorem instituti:* et τῇ ὑστεραίᾳ, id est, *postridie*, cum gignendi etiam casu, quod forte dici non possit μιᾷ ὕστερον ἡμέρᾳ [54].

[Exemplis reg. hisce subjectis adde, si lubet, sequentia, quæ frequenter etiam per ellipsin subintelliguntur: qualia sunt, ἀπόφθεγμα, γωνία, γνώμη, διάστημα, δόμος vel οἶκος, ἐνδύματα vel ἱμάτια, εἷς, ἑορτάσιμοι ἡμέραι, ἡλικία, μοῖρα, ὄντες, ὥρα, πράγματα vel ὄντα, συγγράμματα, τέχνη, τιμωρία, τρίχες, ὕδωρ, ὕπνος, ὑπόνοια vel ὑπόληψις, χεὶρ, χρόνος [55]. Substantiva quædam per ellipsin subaudita.

Τὸ τῦ Σόλωνος, scil. ἀπόφθεγμα *Solonis dictum* [56]. Ἀπόφθεγμα.

Πρὸς ὀρθὴν, scil. γωνίαν, *ad rectum angulum* [57]. Γωνία.

Τὴν ἐμὴν συνῆκας, supple γνώμην, *meam intellexisti sententiam.* Γνώμη.

Διὰ τοσὅτε, scil. διαστήματος, *tanto intervallo.* Vid. Cap. IX. Sect. 2. Reg. 6. Διάστημα.

Εἰς ᾅδε, suppl. δόμον vel οἶκον, *ad inferos* [58]. Δόμος vel οἶκος.

Οἱ τὰ μαλακὰ φορῦντες, scil. ἱμάτια vel ἐνδύματα, *qui mollia vestimenta gestant.* Matth. II. 8. [59] ἐνδύματα vel ἱμάτια.

Ὁ Πλάτων ἦν τῶν σοφῶν, scil. εἷς [60], *Plato erat sapientum unus.* εἷς.

Ἐν ταῖς Διονυσίοις, scil. ἑορτασίμοις ἡμέραις, *in Bacchi festis diebus.* Demosth orat. de pace. vid. Cap. IX. Sect. 3. Reg. 6. ἑορτάσιμοι ἡμέραι.

Τὴν ἀρετὴν ἐκ νέας ἄσκει, scil. ἡλικίας, *virtutem a pueritia exerce.* Synes. [61] ἡλικία.

νίαι, *Recti erunt ad LN anguli.* Talia apud eundem sunt ubique obvia.

58 Nec tantum hoc modo ἐλλειπτικῶς, ἐν cum genitivo construitur nominis proprii vel appellativi, sed etiam articuli, Ita Herodot. lib. I. cap. 133. Ὁ στέγαρχος, ἘΝ ΤΟΥ̃ ἂν ἐόντες βυλεύονται, *Dominus illius domus, in cujus ædibus consultaverint.*

Δρόμον intelligit Lamb. Bos in phrasi, τρέχειν τὸν περὶ ψυχῆς. et plenam locutionem probat ex Aristoph. Vesp. ver. 375. Ellipticam invenies apud Aristidem pro Quatuorviris, pag. 430. Καὶ ταῦτα τὸν περὶ τῆς ψυχῆς τρέχων. In quo tamen loco, ut et plerisque aliis accusativi κίνδυνον mihi potior ellipsis videtur: atque ita nostro idiomati hæc Græca locutio optime quadrat; nam ut Græci dicunt τρέχειν κίνδυνον, eodem modo nos, Gevaar loopen. Nec dedignantur Galli dicere: *Courir danger.* Supplet ellipsin Dionysius Halic. in Isocrate pag. 98. in fine: ΤΟ'Ν περὶ ψυχῆς ΤΡΕ'ΧΟΝΤΙ ΚΙ'ΝΔΥΝΟΝ ἐν δικασταῖς τὰ κομψὰ καὶ θεατρικὰ καὶ μειρακιώδη ταῦτα ὐκ οἶδα, ἥν τινα δύναιτο ἂν παρασχεῖν ὠφέλειαν, *Capitis caussam in judicio dicenti*, sive, *capite apud judices periclitanti nescio quomodo venusta ista et theatrica et juvenilia possunt aliquid utilitatis adferre* Et Antiq. Rom. lib. IV. pag. 209. lin. 28. ubi Tarquinius dicitur reliquisse παιδία ΚΙ'ΝΔΥΝΟΝ ὐ τὸν ἐλάχιστον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ΤΡΕ'ΧΟΝΤΑ, *liberos, non leviter de vita periclitantes.* Cui simile est illud Euripidis in Phœniss. ver. 730. Πρὶν ΚΙ'ΝΔΥΝΟΝ εἰς ἅπαξ ΜΟΛΕΙ̃Ν, *Priusquam semel in periculum incurras.*

59 At ibi ἱμάτια præcedit eodem versu: atque adeo otiosa præcedentis Nominis est repetitio. H.

Recte. Interdum autem veram illius nominis ellipsin esse, docent exempla a Bosio in libro de Ellipsibus Gr. collecta. V. c. Artemidorus Oneir. II. 3. ἐν λευκοῖς ἐκφέρεσθαι dicit. Sic Joan. Evang. XX. 12. reperitur ἐν λευκοῖς καθέζεσθαι. Z.

60 Vel τίς. Vide, quæ notabimus ad Sect. 2. Reg. 4. et 11. Reg. 11.

61 Μάχη subauditur apud Pausan. in Atticis, Πρὸ τῆς ἐν Λεύκτροις, *Ante pugnam Leuctricam.* Μέρος subauditur in illo Platonis, Τὸ πολὺ τῆς Ῥητορικῆς, *Præcipua pars Rhetorices.* Vide, quæ notabimus ad finem Sect. 5. Similiter apud Arrian. de Exped. Alex. lib. III. cap. 7. Τῆς σελήνης τὸ πολὺ ἐκλιπὲς ἐγέ-

μοῖρα. Ἐσύλησε τῆς Κελτικῆς τῆς πρὸς τὰς ἀνατολάς, *Spoliavit Galliæ partem, quæ spectat ad ortum.*

ὄντες. Οἱ ἐν τῷ τέλει suppl. ὄντες· τȣτέστιν, ἐν τῇ ἀρχῇ. vid. infra Sect. 11. §. 2.[62]

ὅρα. Lysias pro Erat. Ὅπως τοίνυν ταῦτα μηδεὶς πεύσεται, *Vide sis, cave sis, ne quisquam hæc audiat:* ἔλλειψις Attica: deest enim ὅρα. vid. Cap. VII. Sect. 10. Reg. 6.

πράγματα vel ὄντα. Τὰ τῶν φίλων κοινά, *Amicorum omnia communia:* scil. πράγματα vel ὄντα[63]. ¶. 40.

συγγράμματα. Τὰ τȣ͂ Ἡροδότȣ, scil. συγγράμματα, *Herodoti scripta.*

τέχνη. Γραμματικὴν ἔμαθε, supple τέχνην.

τιμωρία. Ἀξίαν ἀποτίνειν, scil. τιμωρίαν, *Dignam pœnam solvere.*

τράπεζα. τρίχες. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς σιτεῖσθαι, *Ejusdem mensæ cibis uti,* supple τραπέζης.

Τέκνα, πόνοι, πήρωσις, ἄπαις βίος· αἱ νεότητες,
Ἄφρονες· αἱ πολιαὶ δ᾽ ἔμπαλιν ἀδρανέες.

Epigr. græc. lib. I. cap. 13.

ὕδωρ. Ποτήριον ψυχρȣ͂, scil. ὕδατος, *poculum frigidæ,* scil. *aquæ.* Matth. X. 42.

ὕπνος. Lucian. in Dialog. *Cyclop. et Neptuni:* Ὡς βαθὺν ἐκοιμήθης, ὦ τέκνον, *Ut alte dormivisti, fili.* sub. ὕπνον.

ὑπόνοια vel ὑπόληψις. Μυρίȣς ἄλλȣς διὰ κενῆς ἀνεπλάττομεν ἡμῖν φόβȣς, *Infinitos alios metus nobis ipsis temere fingebamus.* Dionys. Halic. lib. VI. ubi subaudiri videtur ὑπονοίας vel ὑπολήψεως, vel al. simile, quod *suspicionem* significet. vid. Cap. IX. Sect. 2. Reg. 3.

χείρ. Τῇ μὲν ὕδωρ ἐφόρει, τῇ δ᾽ ἑτέρᾳ δὲ τὸ πῦρ,

Una manu aquam, altera ignem ferebat.

χρόνος. Marc. IX. 15. ἐφ᾽ ὅσον, scil. χρόνον[64].

Item apud Latinos substantiva sæpe per ellipsin istam subaudiuntur: ut

Aquo. *Aqua* deest in his formulis, *calida* lavari: *frigidam* bibere.

Ars. *Ars* vel *scientia* vel *facultas* in *Grammatica, Rhetorica, Musica,* ut Græcis τέχνη *ars,* δύναμις *facultas,* vel simile.

Arvum. *Arvum* in *Novale.*

νετο, *Luna maximam partem defecit.* Nomen μέρος additur eodem libro, cap. 24. Ἐπελθὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς χώρας τῶν Μάρδων, *Cum maximam partem Mardorum regionis invasisset.* Idem nomen, præterquam quod in multis adjectivis et quibusdam verbis reticetur, quorum magna turba apud Lamb. Bos, desideratur etiam in pronomine τȣ͂το· ut in illo Platonis in Gorg. pag. 493. Τῆς δὲ ψυχῆς τȣ͂το, ἐν ᾧ αἱ ἐπιθυμίαι εἰσιν, *Animæ pars hæc, in qua cupiditates sunt.*

62 Eodem modo, οἱ ἐν ταῖς αἰτίαις. vid. infra ad Cap. IX. Sect. 3. §. 12.

63 Ut apud Latinos vox *Casus* fere omittitur, ita apud Grammaticos Græcos πτῶσις subaudiri solet. Ita v. g. Scholiastes Aristophanis in Plut. ad ver. 93. Ἰστέον, ὅτι ἡ διὰ πρόθεσις ȣ̓ μόνον γε-

Caro in *agnina*, *bubula* etc. Coro.
Dies in *prima* et *novissima*. Ovid. I. Fast. Dies.

Bruma novi prima est, veterisque novissima solis.

Sic Græci τῇ προτεραίᾳ, τῇ ὑστεραίᾳ, sive τῇ ἐπιέσῃ.
Febris in *tertiana*, *quartana*, *quotidiana*. Febris.
Festa in *Agonalia*, *Saturnalia*, *Terminalia*, et similibus. Festa.
Finis in *hactenus*, *quatenus*, nam integre fit, *hac fine tenus*. Finis.
Frater in *Germanus*. Froter.
Homo in *adolescens*, *amicus*, *familiaris*, etc. Homo.
Manus in *dextra*, *sinistra*. Manus.
Nummus in *quinarius*, *denarius*. Nummus.
Ventus in *favonius*, *subsolanus*, *africus*. Sic Græcis ἐτησίαι, quasi dicas *anniversarii*, puta ἄνεμοι, *venti*, *flatus*. Ventus.

Verba in istis, *paucis* te volo, quid opus est *multis*? *Homeri illud*, ut Græcis Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο, nempe ἔπος *verbum*. Verbo.

Vestes in *Sericæ*, *Coæ*, *Bombycinæ*. Vestes.

Vinum in *mustum*, *merum*, *Falernum*, *Massicum*. Cl. Vossius plura enumerat, sed hæc usitatiora. Vinum.

Ἥμερος *mansuetus*. ἡμέρα non est vocabulum per se, sed subauditur, inquit Eustathius. φάσις vel κατάστασις τȣ̃ ἀέρος, *illuminatio mitis, aut placida aëris constitutio*. Dies ἡμέροις ζώοις, *mansuetis animalibus*, h. e. *hominibus*, *nox feris opportunior* [65]. Ab eodem argumento Latini dicunt *mane* et *immanis*. Varro lib. V. ling. Lat. *mane*, quod tum *manat dies ab oriente*: nisi potius, quod *bonum* dicebant antiqui *manum*. Ad cujusmodi religionem Græci quoque cum *lumen adfertur*, solent dicere φῶς ἀγαθόν. ἡμέρα.

Ἐπειδὴ ἦν πρὸς ἡμέραν, *quum luceret*.

— ἑσπέραν, *quum advesperasceret* *.]

VI. Satis dici non potest, quodnam substantivum intelligatur in hoc Plutarchi exemplo, in Fabii Maximi vita: Τὴν ἧτταν ὁ πεμφθεὶς ἄγγελος ἀπ' εὐθείας ȣ̓κ ἔφρασεν, id est, *Acceptam cladem nuncius, uti res erat, aperte ingenueque non retulit*. Videtur tamen subintelligi ὁδȣ̃, ut tota phrasis sit metaphorica; vel φωνῆς, λέξεως, διηγήσεως [66]. ὁδός. φωνή. λέξις.

νικῇ συντάσσεται, ὅταν δηλοῖ ἐνέργειαν, ἀλλὰ καὶ αἰτιατικῇ, *Sciendum est, præpositionem* διὰ *non solum cum genitivo construi, quando effectionem significat, sed etiam cum accusativo*.

64 Addit χρόνον Paulus ep. ad Gal. cap. IV. initio.

65 Aliam etymi rationem monstrat Socrates apud Platonem in Cratyl. pag. 418. Ubi docet, antiquos non ἡμέρα, sed ἱμέρα dixisse; et paulo post addit, inde dictum esse, Ὅτι ἀσμένοις τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἱμείρȣσιν ἐκ τȣ̃ σκότȣς τὸ φῶς ἐγίγνετο, *Quod desiderantibus hominibus e tenebris lux sit exorta*. Derivatur igitur ex ejusdem sententia ἐκ τȣ̃ ἱμείρειν. Quia lux est desiderabilis.

* Si quis plura ejusmodi ellipseos desideret exempla, adeat Lamb. Bosii librum de Ellipsibus Gr. qui nuper cura Cl. Schwebelii auctus prodiit. Z.

66 Vel ψυχῆς, γνώμης, διανοίας. Vide

οὐδετέρᾳ ληπτός.

VII. In dandi casu singulari οὐδετέρᾳ, id est, *neutra*, subauditur etiam aliquid, ut χειρὶ [67], μερίδι, aut aliud simile, cum verbali ληπτὸς, *capiendus:* est enim ἄνθρωπος οὐδετέρᾳ ληπτὸς, *homo tam solers ac providus, ut neutra parte*, aut potius *nulla*, vel (quod melius) *nulla ratione capi possit.* Themistius or. X. Καίτοιγε προήγορον εἶχον οὐδετέρᾳ ληπτὸν, *Tametsi patronum habebant, qui nullo modo capi posset*, id est, *omni ex parte tutum, ac tectum.* Huic aliquatenus opponitur θατέρᾳ ληπτὸς, id est, *altera ex parte captu facilis.* Eusebius Demonstrat. lib. IV. cap. 9. de dæmone loquens: Δεινὰ δὲ κατὰ τῶν ἐθνῶν ἁπάντων ἀπειλήσας θατέρᾳ ληπτοὺς τοῖς προβολίοις ἀνθρώπους εὕρατο, id est, *At gentibus omnibus gravia minatus cum esset, alia ratione suis ipse venabulis captu faciles homines reperit.* Intelligit autem voluptatis illecebram, de qua ibidem.

Neutra defective posita.

VIII. Nomina quædam neutra multitudinis numero fere ἐλλειπτικῶς usurpantur; ac potissimum cum sequentibus verbis junguntur, ἑορτάζειν, *festum celebrare*, πανηγυρίζειν, *conventu publico aliquid celebrare*, et θύειν, *sacrificare.* Hujusmodi sunt, τὰ σωτήρια, id est, *ea, quæ pro salute recuperanda*, vel *recuperata fiunt:* τὰ χαριστήρια, *quæ in gratiarum actionem:* τὰ μειλίχια, et τὰ ἱλαστήρια, *quæ valent ad placandum et conciliandum numen:* τὰ διαβατήρια, *ad*, vel *ob felicem transitum:* τὰ ἐπινίκια, *ob victoriam:* τὰ εἰσιτήρια θύειν, *ob felicem, Athenis, ingressum in ordinem senatorium, sacrificium persolvere:* τὰ εὐαγγέλια, *quæ ob felicem nuncium:* τὰ γενέθλια, *quæ in*

Cl. Lamb. Bos. Ellips. in v. ψυχή. Pro defectu genitivi ὁδοῦ facit Terentii locus (si modo Græca ex Latinis illustrare licet) in Heaut. IV. 2. 28. *Imo et RECTA VIA rem narret ordine omnem.* Pro eodem dicitur ἀπὸ τοῦ εὐθέος, Thucyd. lib. III. cap. 43. Καθέστηκε δὲ τἀγαθὰ ἀπὸ τοῦ εὐθέος λεγόμενα, μηδὲν ἀνυποπτότερα εἶναι τῶν κακῶν, *Ita humana se habent, ut bonæ sententiæ, cum directe et aperte dicuntur, nihilo minus sint suspectæ, quam malæ.* Proximum est subaudire θυμοῦ. Confer, quæ dicam ad Cap. IX. Sect. 1. Reg. 16.

67 Eandem ellipsin notat, et eodem exemplo confirmat Lamb. Bos. in v. χείρ.

* Nomina, quæ fere in ante commemoratis et similis exemplis intelliguntur, hæc sunt: ἈΓΩΝΊΣΜΑΤΑ, ut Ἐπινίκια, Ἴσθμια· ἎΘΛΑ, ut νικητήρια· ἈΝΑΘΉΜΑΤΑ, ut ἱλαστήρια· ΔΏΡΑ, ut γαμήλια, γενέθλια etc.: ΘΎΜΑΤΑ, ut χαριστήρια, ἐπινίκια, ἱλαστήρια etc. In universum enim certo satis definiri non potest, quod nomen sit intelligendum, sed in singulis locis ex serie orationis debet colligi, sit ne sermo de *certamine*, an de *sacrificio*, an *dono* seu *munere*, an *præmio*, et quæ his sunt similia. Z.

68 Cum scilicet non tota res, sed ejusdem pars intelligitur, ut ex subjectis exemplis patet. Subauditur vel Nomen τὶς, vel Præpositio ἐκ vel ἀπὸ, pro re nata: quam ellipsin suppletam videas in Act. Apost. cap. II. com. 17. Ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου, *Effundam de Spiritu meo.* v. Joel. II. 28. H.

Græci genitivum jungunt verbo, non modo tum, cum non nisi pars rei est intelligenda, uti recte Hoogevenus statuit, verum etiam omnino ob vim præpositionis alicujus, quæ vel plane est prætermissa, vel certe partem verbi efficit compositi. Sic v. c. genitivus pendet a præpositione ἐκ in verbis ἀκούειν τι τινὸς, *ex aliquo aliquid audire:* ἔχεσθαί τινος, *adhærere alicui, conjunctum esse cum aliquo, pendere ex aliquo:* a præpositione ἀπὸ in verbis παύεσθαι τῆς ὀργῆς, h. e. *se avocare ab ira:* κωλύειν τινά τινος, *coërcere a re:* ἁμαρτάνειν τινὸς, *a re aberrare:* ἀπολαύειν τινὸς, *a re fructum percipere:* ἄρχεσθαί τινος, *initium facere a re:* ἀμύνειν τινὸς τὸ κακὸν, *propulsare ab aliquo malum:* a præp. ἐπὶ s. κατὰ in verbis ἄρχειν, βασιλεύειν, δεσπόζειν, κυρι-

natalis diei memoriam: τὰ γαμήλια, *quæ ob lætiorem nuptiarum diem:* τὰ κατοικίσια, *ob sedem aliquam primum ac feliciter occupatam:* τὰ ἐτήσια, *anniversaria:* τὰ κουρόσυνα, *quæ in ejus diei memoriam, quo inter juvenes olim Athenienses pueri censebantur.* Quæ postrema quinque conjungit B. Gregorius Nazianz. orationis VI. initio. Dicunt ergo εὐαγγέλια θύειν, id est, *victimam ob lætum nuncium immolare:* τὰ σωτήρια πανηγυρίζειν, *recuperatam, aut conservatam salutem, publica solennique lætitia celebrare*, etc. similiter *.

IX. Genitivus etiam interdum apud Atticos, præcipueque Demosthenem et Xenophontem, cum verbo activo conjungitur accusativi loco [68]. Demosthenes I Olynth. Λαμβάνειν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ, *Aliquid ex regionis fructibus decerpere.* Xenoph. in Oratione de Agesilao: Τῶν κατὰ κράτος ἀναλώτων τειχέων τῇ φιλανθρωπίᾳ ὑπὸ χεῖρα ἐποιεῖτο, pro τὰ τῶν τειχέων ἀνάλωτα· quod affine est gallico idiotismo, *il prenoit des villes par sa courtoisie:* nam particula *des* genitivi nota est. Idem: Καὶ καταδύειν οὐκ εἴα στρογγύλων πλοίων, *Il ne permettoit pas, qu'on enfoncast des navires rondes.* Idem, Ἐς δὲ τῶν μειζόνων ἐμβαίνειν, ait, pro εἰς τὰ μείζονα, *Monter en des grands vaisseaux.* Idem lib. III. hist. Οἱ δὲ ἔπεμψαν τῶν ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἱππευσάντων, id est, *Illi autem miserunt ex iis, qui sub triginta viris equites fuerant.* Demosthenes II Olynth. Μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων φαίνεσθαι προϊεμένους, *Non tantum urbes et loca illa palam negligere, ac perdere* [69]. Genit. cum verbo activo.

εύειν, στρατηγεῖν, ἡγεῖσθαι τινός. Tum idem casus proficiscitur a præpositione, ex qua verbum ipsum est compositum: v. c. ἀποπηδᾷν τῦ ἅρματος, h. e. πηδᾷν ἀπὸ τοῦ ἅρματος· ἐπιβαίνειν ἵππȣ, h. e. βαίνειν ἐφ' ἵππȣ· ἐκβαίνειν τῆς φύσεως, h. e. βαίνειν ἐκ τῆς φύσεως, *a natura recedere;* περιγίγνεσθαί τινος, h. e. γίγνεσθαι περί τινος, *præ aliquo esse, aliquo esse excellentiorem, meliorem, fortiorem:* καταφρονεῖν τινος, h. e. φρονεῖν κατά τινος, *contra aliquem sentire*, seu *contemnere.* Eadem quoque est ratio verborum καταδικάζειν, καταμαρτυρεῖν, καταψεύδεσθαι, καταγινώσκειν, καταψηφίζεσθαι, ἐφικέσθαι, ἀποπλανᾷν, ἀποπλάζεσθαί τινος etc. Z.

69 Quæ de Substantivis in genere, deque ejus Casibus observanda putavi, quibusque in superioribus locus satis commodus dari non potuit, ad hujus capitis calcem adjicere visum est. Ac primo quidem nota de Nomine Substantivo, quando conjungitur cum Nomine Possessivo a Proprio derivato, Possessivum illud per Nomen Proprium, Substantivum autem in Adjectivum cognatum verti debere, poëtice. Est præcipuus hujus idiomatis usus, ubi de persona eximiæ dignitatis sermo est. Ex Substantivis illis præcipua sunt βίη, μένος, ἶς, σθένος, φόβος. e. g. Hom. in Bœot. ver. 173.

Υἷες, υἱωνοί τε ΒΙΉΣ ἩΡΑΚΛΗΕΙΉΣ.

Filii et nepotes roboris Herculei. Pro Ἡρακλῆς βιαίȣ, *Herculis robusti.* Eodem modo ver. 165.

Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια ΒΙΉι ἩΡΑΚΛΗΕΙΉι·

Quem peperit Astyochia robori Herculeo, pro, *Herculi robusto.* Imitatus est Horat. lib. I. od. 3.

Perrupit Acheronta HERCULEUS LABOR.

Pro Adjectivo illo, quod mutua permutatione pro Substantivo Nominis Proprii ponebatur, non raro ipsum Nomen in generandi Casu ponitur, et cum Substantivo regente significat ipsum illum, qui per secundum Casum exprimitur. ¶. 41. Ita modo citatus Homerus in lib. Γ. Iliad. ver. 105. ait:

Ἄξετε δὲ ΠΡΙΑ'ΜΟΙΟ ΒΙ'ΗΝ,

Adducite vero Priamum. Ubi *Priami*

Usus nominum verbalium.

[Sæpenumero nominibus verbalibus, quæ vocantur, eosdem casus jungere solent Græci, quos regunt verba ipsa, a quibus illa vis pro ipso Priamo. Eadem significatione vox μένος usurpatur eidem lib. Od. Θ. init.

Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν ΜΕ'ΝΟΣ 'ΑΛΚΙΝΟ'ΟΙΟ,

Surrexit e lecto præstantissimus Alcinous. Et cognata vox ἲς lib. Π. in fine:

Ὣς φάτο· μείδησεν δ' ἱερὴ ἼΣ ΤΗΛΕΜΑ'ΧΟΙΟ,

Sic dixit, et risit præstantissimus Telemachus. Simili ratione nomen σθένος construit Q. Calab. lib. VIII. ver. 171.

'Αλλ' οὐδ' ὥς πάρβησε θρασὺ ΣΘΕ'ΝΟΣ ΕΥ'ΡΥΠΥ'ΛΟΙΟ,

Sed ne sic quidem conterritus est audax Eurypylus. [Plura ejusmodi loca, quæ commode possunt referri ad Pleonasmi figuram, reperies apud Cel. Fischerum in Animadver. super Weller. pag. 295. seq. Z.] Vel Genitivus ille est Nominis Appellativi, ut in illo Hesiodi, in Scut. Herc. ver. 144.

'Εν μέσσῳ δὲ ΔΡΑ'ΚΟΝΤΟΣ ἔην ΦΟ'ΒΟΣ,

In medio vero draconis erat terror, i. e. *draco terribilis.* Nec destituuntur hac elegantia Latini. Ita Maro lib. XII. Æn. ver. 199.

— *Terram, mare, sidera juro,*
Latonæque genus duplex, Janumque bifrontem,
VIMque DEUM infernam. —

Hinc sunt, qui hæc verba apud Virg. Æn. IV. ver. 132.

Massylique ruunt equites et odora CANUM VIS,

ita interpretentur, ut, *canum vis*, idem sit, quod *ipsi canes:* quamvis Servius explicat, *multitudo.* Certe *multitudo* sine *copia* intelligitur in rebus inanimis certius, ut in illo Horatii lib. IV. od. 11.

— *Est in horto,*
Phylli, nectendis apium coronis,
Est HEDERÆ VIS.

Huc refero illud Salustii, B. C. cap. 49. *Quia in tali tempore tanta VIS HOMINIS magis leniunda quam exagitanda videbatur.* Invenitur et per appositionem apud Horat. Epod. od. 6.

Nam qualis aut Molossus aut fulvus Lacon,
AMICA VIS pastoribus etc.

Clarius exemplum habet Phædrus, lib. I. Fab. 13.

Tum demum ingemuit CORVI deceptus STUPOR.

Pro, *corvus stupidus.* Est et ubi Græci per Appositionem efferunt, ut: ΛΑΙ'Σ, Ἡ μέγα ΚΛΕ'ΟΣ, *Lais, fama magna,* Strattis apud Athen. lib. XIII. pag. 589. pro *famosissima.*

Huc refer et Substantiva pro Adjectivis posita. ¶. 42. Sic, ὦ φιλότης, pro, ὦ φίλε, apud Platonem in Phæd. pag. 228. et Aristid. pro Quatuorviris, pag. 434. Εἶεν, ὦ φιλότης, *Esto, amice.* Similiter Herodot. Clio, pag. 32. Πᾶς ἐστιν ἄνθρωπος συμφορή, *Omnis homo est calamitas:* pro, *calamitosus.* Nec absimile est Latinum illud, *scelus*, pro *scelesto.* Estque hæc locutio inter Latinos, si cui alii, Phædro utique familiarissima. Sic lib. I. Fab. 3.

Nec hanc repulsam tua sentiret CALAMITAS.

Et Fab. 4. *Decepta AVIDIDAS demisit cibum.* Fab. 5.

Sic totam prædam sola IMPROBITAS abstulit.

Pro *improbe leone.* Et passim apud eundem. Nec tamen ubique hunc idiotismum assequuntur Latini; perperam enim verba hæc Græca, 'Ανάγκη δυοῖν θάτερον, verteres: *Necessitas duorum alterum*, pro, *Alterutrum necesse est.* [Si quis plura hujus generis exempla ex Græcis auctoribus desideret: is adeat Cel. Fischer. Observatt. ad Weller. pag. 297. Z.]

Deinde, Nomina Propria urbium, aliorumque locorum, si sunt composita ex duobus declinabilibus, Græci disjun-

nomina sunt ducta. V. c. Ælian. V. H. II. 41. extr. Κλειὼ εἰς ἅμιλλαν ἰοῦσα οὐ γυναιξὶ μόναις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀνδράσιν. Dativi hic gere sæpissime solent. Sic pro Μεγαλόπολις, dixere Μεγάλη πόλις. Ἡλίου πόλις, *Heliopolis.* Κοίλη Συρία, *Cœlesyria.* Κυνὸς κεφαλαὶ, *Cynocephalæ.* Imo disjuncta illa Nomina aliquando transpositionem patiuntur, et vocula interponitur. Sic Συρία ἡ Κοίλη, apud Arrian. Exped. Alex. lib. II. cap. 13. Similiter Zosim. lib. I. cap. 4. Ἐπὶ τὴν μέσην διέβη τῶν ποταμῶν, pro, ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν, *Transiit Mesopotamiam.* At non item hoc fit in Gentilibus inde derivatis, ut, Ἀρεοπαγίτης, Μεγαλοπολίτης. Sic lib. II. Machab. cap. 9. com. 30. legimus Σκυθοπολῖται, cum com. 29. mentio esset facta τῆς Σκυθῶν πόλεως.

De Casibus, præter Enallagen initio hujus capitis observatam, sequentia notentur. Et *primo* quidem Nominativus absolute ponitur, ubi tamen sequens vocabulum alium casum exigit, quem tunc pronominum, aut nominum aliquod, relatum ad præcedens Substantivum, adsumit. Exempla rara, nec ubivis obvia. Vide apud Philostr. de vita Apollonii Tyanensis, lib. IV. cap. 28. ubi agit de Milonis statua: Ῥόαν δὲ, inquit, ξυνέχει τῇ ἀριστερᾷ, Ἡ δὲ ΔΕΞΙΑ, ὀρθοὶ τῆς χειρὸς ἘΚΕΙ΄ΝΗΣ οἱ δάκτυλοι, *Malum Punicum sinistra tenet: dextræ vero digiti sunt recti.* Pro τῆς δεξιᾶς δὲ οἱ δάκτυλοι. In quotidianis sermonibus non raro sic loquuntur nostrates: Waar zyn regterhand, daer van waren de vingers regt. Adde Apocal. Joann. cap. II. 26. Καὶ Ὁ ΝΙΚΩ͂Ν, καὶ Ὁ ΤΗΡΩ͂Ν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω ΑΥ̓ΤΩ͂Ι ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, *Qui vincit et servat usque ad finem opera mea, dabo ei potestatem in gentes.* Pro τῷ νικῶντι καὶ τῷ τηροῦντι, absente αὐτῷ, vel etiam præsente, ut loquitur Idem ibid. com. 7. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν etc. Adde Daniel, cap. I. 17. Confer etiam geminum locum Exod. XXXII. init., Act. Apost. cap. VII. 40. et Apocal. III. 21. auctorem libri Tobiæ cap. VI. com. 7. 8. Judith. cap. XI. 9. Ies. Sirach. cap. X. com. 22. XX. 30. XL. 29. et XLI. 14. ΣΟΦΙ΄Α δὲ ΚΕΚΡΥΜΜΕ΄ΝΗ καὶ ΘΗΣΑΥΡΟ`Σ ἈΦΑΝΗ`Σ, τίς ὠφέλεια ἘΝ ἈΜΦΟΤΕ΄ΡΟΙΣ; Pro, Τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις, τῇ τε σοφίᾳ κεκρυμμένῃ καὶ θησαυρῷ ἀφανεῖ; *Quæ utilitas est in utroque, nempe sapientia occulta et thesauro latente?* Qui autem vere Atticum leporem et priscam Græcorum elegantiam amant, ita non locuti sunt: ut nec inter Græcorum elegantias recensere velim nominativum ita absolute positum, ut sensus omnino pendeat. Fit hoc a recentioribus in temporum designatione. Ita in Evang. Lucæ cap. IX. com. 28. Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους, ὡσεὶ ἩΜΕ΄ΡΑΙ ὀκτὼ, καὶ etc., *Factum est post hanc orationem habitam, exactis fere octo diebus, ut* etc. H. Ejusmodi constructionis ἀνακόλουθα, ubi nominativus absolutus pro dativo, sequente verbo δοκεῖν, ponitur, occurrunt multa apud Xenophontem: v. c. Cyrop. VI. 1. 31. ΒΟΥΛΟ΄ΜΕΝΟΣ δὲ κατάσκοπόν τινα πέμψαι — ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι ὁ Ἀράσπας. Conf. Cyrop. I. 4. 20. IV. 2. 3. VII. 5. 37. Exped. VII. 6. 37. conf. Kypkius ad Act. Apost. XX. 3. Z. ¶. 43.

Secundo, Genitivo casu Nomen Appellativum ad præcedens (non Substantivum, sed) Adjectivum per Appositionem refertur. Ita Arrian. Exped. Alex. lib. II. cap. 15. Εὐθυκλέα, Λακεδαιμόνιον ὄντα, ΠΟ΄ΛΕΩΣ περιφανοῦς, *Euthyclem natum Lacedæmone, urbe celebri.* Ubi πόλεως in secundo Casu refertur ad Λακεδαιμόνιον. Huc refer, cum pronomen vel adjectivum, præcedens substantivum respicit, quod non additur, sed per cognatum substantivum vel verbum vel adverbium intelligitur. ¶. 44. Ut apud Ælian. V. H. lib. XIV. cap. 15. Καὶ τὸν Σωκράτην μὴ σαφῶς ΔΙΑΛΕ΄ΓΕΣΘΑΙ· εἰ γοῦν τις ΑΥ̓ΤΟΥ`Σ στρέψει ὀρθότατα ἔχειν. Οὐκ ἐβούλετο δὲ ἄρα ἀπεχθάνεσθαι τούτοις, πρὸς οὓς ΔΙΕΛΕ΄ΓΕΤΟ, καὶ διὰ τοῦτο αἰνιγματώδεις ΑΥ̓ΤΟΥ`Σ παρείχετο καὶ πλαγίους, *Et Socratem non perspicue disseruisse; ac si quis ejus dicta inverteret, fuisse plana. Nolebat itaque his odiosus esse, inter quos disserebat, et ob eam caussam obscuras et obliquas dissertationes proponebat.* Ubi αὐτοὺς referendum ad nomen διαλόγους, quod non exprimitur, sed in verbo διαλέγεσθαι latet. Λόγους quidem in initio capitis invenitur, verum ad id nomen recurrere, interjecta longior de Pausone vetat narratio. Vid. Perizon. ad hunc locum, qui similem addit ex Anton. Liberal. cap. 37. Καὶ ἔτι νῦν Ἑλληνικὴ μὲν ἐπὰν καθορμίσηται ΝΑΥ͂Σ, φοιτῶσι πρὸς ΑΥ̓ΤΟΥ`Σ

pendent a nomine ἅμιλλα propterea, quod ἁμιλλᾶσθαι cum dativo copulari solet. Sic Plat. Apol. 17. ait, ἡ ἐμὴ τῷ θεῷ ὑπηρεσία, quia

οἱ ὄρνιθες, *Atque etiamnum, quum Græca navis appellit, illæ aves ad eos advolant.* Αὐτοὺς dicit, cum ναῦς præcedat, intelligens ναύτας. Sic loquitur Joannes in Evang. cap. VIII. com. 44. de diabolo: ΨΕΥΣΤΗΣ ἐστὶ, καὶ ὁ πατὴρ ΑΥΤΟΥ. Ubi τὸ αὐτοῦ non debet referri ad τὸ ψεύστης, sed ad cognatum ψεῦδος, ita ut dicatur *pater mendacii*. Vide, sis, Lucian. in Nigrin. principio: Ἡ μὲν παροιμία φησὶ· Γλαῦκα εἰς ἈΘΗΝΑΣ. ὡς γελοῖον ὄν, εἴ τις ἐκεῖ κομίζει γλαῦκας, ὅτι πολλαὶ παρ' ΑΥΤΟΙΣ εἰσιν. Παρ' αὐτοῖς, sc. Ἀθηναίοις, cum præcedat Ἀθήνας. *Noctua Athenas, proverbium est: quippe ridiculum sit, si quis eo noctuas apportet, quia multæ sunt apud illos.* Consule omnino ibid. τὸν πάνυ. Tib. Hemsterh. Adde Evang. Matth. cap. IV. com. 23. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν ΓΑΛΙΛΑΙΑΝ ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς ΑΥΤΩΝ, *Et obiit Iesus totam Galilæam, docens in Synagogis eorum.* Ubi αὐτῶν non bene refertur ad Γαλιλαίαν, sed ad cognatum gentile Γαλιλαίους. Hanc loquendi formam non nescivit Cornelius Nepos, cum ait in V. Timoth. cap. 2. *Idem classi præfectus, circumvehens Peloponnesum, LACONICAM populatus, classem EORUM fugavit.*

Similiter adjectivum respicit substantivum, quod præcedenti verbo implicite inest apud Hom. Iliad. Ψ. ver. 561.

—Ἐγὼν, αὐτὸς ΔΙΚΑΣΩ, καί μ' οὔτινά φημι
Ἄλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν· ἸΘΕΙΑ γὰρ ἔσται.

Ubi ἰθεῖα femininum non bene respondet verbo δικάσω, sed ad cognatum substantivum δίκη referri debet. *Ipse ego, inquit, judicabo, neque quemquam Danaorum puto me reprehensurum esse; meum enim judicium erit justum.* Ubi Eustathius pag. 1316. edit. Rom. Τὸ δὲ ἸΘΕΙΑ, ἐλλειπῶς καὶ αὐτὸ εἴρηται· εἴληπται γὰρ ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΔΙΚΗ ὄνομα ἐκ τοῦ δικάσασθαι ῥήματος· εἰς δὲ σαφήνειαν τῆς τοιαύτης λέξεως χρήσιμον καὶ Ἡσιόδου τὸ, Ἰθεῖαν ἔνειμαν, ἤτοι τὴν εὐθυτάτην δίκην. Ἔστι δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ σχῆμα τοιοῦτον, ἔνθα ἑπταχῆ διαμοιρᾶται ὁ Εὔμαιος, i. e. *Illud ἰθεῖα elliptice dictum est: assumtum est enim communi sensu nomen δίκη ex verbo δικάσασθαι. Ad hujusmodi locutionis explicationem conducit et hoc Hesiodi, ἰθεῖαν ἔνειμαν, sive τὴν εὐθυτάτην δίκην. Est et in Odyssea talis loquendi ratio.* Locum, quem respicit, invenire est Odyss. lib. Ξ. ver. 434.

Καὶ τὰ μὲν ἙΠΤΑΧΑ πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
ΤΗΝ μὲν ἴαν νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ Μαιάδος υἱεῖ
Θῆκεν ἐπευξάμενος, ΤΑΣ δ' ἌΛΛΑΣ νεῖμεν ἑκάστῳ.

Et omnia quidem in septem partes dividens partitus est: unam Nymphis et Mercurio Maiæ filio apposuit precatus, alias singulis distribuit. Ubi τὸ, τὴν μὲν et τὰς δ' ἄλλας respondent τῷ μοίρα implicite intellecto in adverbio ἑπταχα; est enim ἑπταχα idem, quod εἰς ἑπτὰ μοίρας.

Huc refero, cum adjectivum respondet substantivo, non quod præcedit, sed præcedenti composito inest. Ut cum Achilles ait apud Hom. Iliad. lib. I. ver. 383. de Thebis loquens Ægyptiis:

Αἵ θ' ἙΚΑΤΟΜΠΥΛΟΙ εἰσι διηκόσιοι δ' ἀν' ἙΚΑΣΤΗΝ
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.

Quæ cum centum portas habeant, per singulas ducenti viri egrediuntur cum equis et curribus. Ubi ἑκάστην referri debet ad nomen πύλη, quod in composito ἑκατόμπυλοι delitescit.

Tertio, observetur Dativi Casus usus hic quadruplex. *Primus* est, quo pro Genitivo ponitur, ut: Τῷ Ἀνδραίμονι ὁ τάφος. Pro, τοῦ Ἀνδραίμονος, *Andræmonis sepulcrum;* apud Pausan. Achaic. pag. 401. Sed et hoc cum Græcis commune habent Latini. Ita enim Virg. Æn. VI. ver. 596. de Tityo,

*— Per tota novem CUI jugera corpus
Porrigitur. —*

Pro, *cujus corpus.* Similiter Ovid. Met. lib. XV. ver. 46.

*OMNIBUS e nigro color est mutatus
in album.*

Pro, *omnium.*

Secundus est, quando Latine redditur per Præpositionem *Propter, Ob.* Ita Demosth. ep. III. pag. 115. Μνησιβούλου δὲ τῇ τοῦ βίου σωφροσύνῃ σώσαντες, *Qui*

verbum ὑπηρετεῖν, unde nomen ὑπηρεσία formatum est, dativum postulat. Conf. 2 Cor. IX. 12. διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ. Latina

Mnesibulum ob ejus vitæ frugalitatem servavistis. ¶. 45.

Tertio Dativus, seu mavis, Ablativus κατ' ἔλλειψιν præpositionum adverbialiter usurpatur. Hujusmodi sunt: δημοσίᾳ, *publice.* ἰδίᾳ, *privatim.* σχολῇ, pro, μόγις, *ægre, vix*, apud Ælian. V. H. lib. IX. cap. 24. [Ad quem locum laudat Perizonius locum Suidæ, qui interpretatur, ἐδ' ὅλως, ἐδαμῶς, βραδέως. Conf. Xenoph. Mem. III. 14. 3. Z.] σιγῇ, *silentio*, i. e. *attente.* Plat. Phæd. pag. 238. lin. 29. Σιγῇ τοίνυν μυ ἄκυε, *Attente igitur me audi.* Sic, δρόμῳ, pro, δρομάδην, apud Arrian. Exped. Alex. lib. I. Ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος τύς τε Ἀγριᾶνας. καὶ τὺς τοξότας δρόμῳ ὡς ἐπὶ τὸν πόταμὸν, *Induxit Alexander Agrianas et sagittarios cursim in flumen.* Χρόνῳ δὲ, *postea vero, interjecto deinde tempore*, Lucian. in Tox. pag. 621. ¶. 46. Ἡσυχῇ, *quiete, paululum*, Herodian. I. cap. 4. Ὑπερβολῇ, *Excellenter, egregie, supra modum.* Conjungitur cum Adjectivo apud Plutarch. Apophth. p. 183. fin. Ἱερείαν ἰδὼν ὑπερβολῇ καλὴν φανεῖσαν, *Sacerdotem videns forma egregie bona.* His adde Adjectivum τοῖς ὅλοις, *Omnino*, (vernacule, met allen) Demosth. pro Cor. pag. 318. lin. 40. Τοῖς μὲν γὰρ ὅλοις ἐδὲν μέτριόν μοι δοκεῖτε ποιεῖν, *Omnino enim nihil moderatum mihi facere videmini.* Pro eodem etiam dicebant ἅπασι. Vid. infra ad Sect. X. Reg. 4. Nec abludit illud Maronis, Æn. IV. ver. 337.

— Nec ego hanc abscondere FURTO
Speravi, ne finge, fugam. —

Ubi, *furto*, pro, *furtim.* His similes sunt Latinorum Ablativi Adverbialiter positi, *recta, forte, sponte, hodie, pridie, postridie, hac, illac.* Esse enim hos ablativos substantivorum, evincunt adjectiva, quando adduntur. Sic *sponte sua* frequens est. *Forte sua* dicit Virg. Æn. lib. I. ver. 381.

Nos Troja antiqua (si vestras forte per auras
Trojæ nomen iit) diversa per æquora vectos
FORTE SUA Libycis tempestas appulit oris.

Quartus usus Dativorum rarior est, quando post Substantiva sequuntur, subaudito Adjectivo ad rem apposito. Talis inprimis Thucydidi placuit, apud quem legere est: ἐπιδρομὴ τῷ τειχίσματι, *Oppugnatio muro*, pro *muri.* Supple γενομένη. Quod Clariss. Dukerus pluribus illustrat ad Thucyd. lib. V. cap. 46. Quomodo et Latinos locutos fuisse, probat Perizonius ad Sanct. Min. lib. IV. cap. 4. pag. m. 617. Vid. Sallust. B. C. cap. 32. *Neque insidiæ consuli procedebant*, h. e. quæ consuli erant structæ. Audacius illud Horatii, construentis personam agentem cum Ablativo

— Evulsisque truncis
Enceladus jaculator audax.

Nisi mavis intelligere ablativum absolutum.

Quarto de Accusativo præter id, quod notavimus ad Cap. I. Reg. 11. observa sequentia. Accusativo Nominis substantivi, præfixo Articulo, Græci utuntur eleganter post Adjectivum, quod quantitatem vel qualitatem significat, ubi Latini fere duo adhibent Adjectiva, media Conjunctione *Et.* Æschin. contra Ctesiph. pag. 285. lin. 22. ubi Demosthenes vocatur τηλικῦτος τὸ μέγεθος κόλαξ, *Tantus magnitudinem adulator*, i. e. *Tantus et ingens adulator*, vel, ut interpres, *Tam insignis adulator.* Eodem modo Isocrat. Paneg. pag. 133. Τοσαύτας τὸ πλῆθος τριήρεις καὶ τηλικαύτας τὸ μέγεθος δυνάμεις, *Tantas multitudinem triremes, et tantas magnitudinem vires*, i. e. *Tantam triremium multitudinem et tam ingentes exercitus.* Subaudiri debet Præpositio κατά. Talia sunt apud optimos scriptores frequentia. Est tamen ubi pro Accusativo Dativus invenitur, etiam non Articulo vestitus, ut apud Pausan. in Arcad. Μέγιστοι μεγέθει, *Ingenti magnitudine.* Rarior avis est Accusativus Nominis Substantivi ita absolute positus, ut sensus omnino pendere videatur, et non indoctos viros torserit. Thucyd. lib. II. cap. 62. ΤΟ'Ν δὲ ΠΟ'ΝΟΝ ΤΟ'Ν κατὰ τὸν πόλεμον, μὴ γένηταί τε πολὺς, καὶ ἐδὲν μᾶλλον περιγενώμεθα, ἀρκείτω μὲν ὑμῖν καὶ ἐκεῖνα, ἐν οἷς ἄλλοτε πολλάκις γε δὴ ἀπέδειξα ἐκ ὀρθῶς αὐτὸν ὑποπτευόμενον. Quæ ita reddit interpres: *Quod autem attinet ad belli laborem [et ad vestram opinionem,] qua adducti veremini, ne sit diuturnus,*

hujus generis exempla reperies apud Heusingerum ad Vechneri Hellenol. pag. 264. Vid. Cl. Fischer. ad Weller. pag. 304. Z.]
¶. 47.

nec tamen ideo magis victoriam obtineamus, vobis et illa sufficiant, in quibus jam sæpe alias demonstravi, ipsum non recte suspectum esse. Adde locum ex Act. Apost. Cap. X. 36. Τὸν λόγον, ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, q. d. Οὗτός ἐστιν ὁ λόγος. Vid. Kuhnium ad Ælian. V. H. lib. II. cap. 13. Confer Evang. Luc. cap. XXI. com. 6. ΤΑΥ͂ΤΑ, ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι, ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθου, *Quod attinet ad ea, quæ spectatis, veniet tempus, quo lapis super lapide non relinquetur.* Addatur lib. Ecclesiastic. cap. XL. com. 2. ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΥ͂Σ αὐτῶν καὶ ΦΟ΄ΒΟΝ καρδίας, ἐπίνοια προσδοκίας, ἡμέρα τελευτῆς, *Quod attinet ad cogitationes eorum et metum cordis, versatur meditatio circa diem fatalem.* [Adde Aristoph. Nub. 1113. Τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ' ὑμῖν φράσαι. Xenoph. Exped. V. 5. 19. Κοτυωρίτας δὲ, οὓς ὑμετέρους φατὲ εἶναι, εἴ τι αὐτῶν εἰλήφαμεν, αὐτοὶ αἴτιοι εἰσίν. Cyrop. II. 1. 5. Conf. Dorvill. ad Charit. pag. 642.; Interpr. ad 1 Cor. X. 16. Lamb. Bos. Ellips. Gr. pag. 521. et Kuster. ad Aristoph. Plut. 55. Z.] Denique Accusandi Casus etiam Adverbialiter usurpatur, cum durationem temporis notat. Itá Arrian. Exped. Alex. lib. I. pag. 31. ΧΡΟ΄ΝΟΝ μὲν δὴ ἀμφότερα τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφεστῶτες — ἡσυχίᾳ εἶχον, *Aliquamdiu porro uterque exercitus in summa fluminis ripa subsistens quiete se tenuit.* Ubi commode subaudias ποιήσαντα. nam ποιεῖσθαι χρόνον, dixere pro *morari.* Ita Archimedes de spiralibus Dositheo scribens in principio: Μὴ θαυμάσῃς δὲ, εἰ πλείονα ΧΡΟ΄ΝΟΝ ΠΟΙΗ΄ΣΑΝΤΕΣ ἐκδίδομεν τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν, *Ne mireris, nos in horum edendis demonstrationibus aliquod tempus trivisse,* sive *aliquamdiu fuisse moratos.* Ubi suppletur ellipsis.

SECTIO SECUNDA

De Adjectivo, Comparativo, Superlativo, Numerali.

REGULA PRIMA.

ADJECTIVUM neutrum sumitur eleganter pro substantivo feminino, ut τὸ σοφὸν καὶ τὸ Ἀττικὸν τῆς Ἑλλάδος γλώττης, id est, *dignitas et elegantia linguæ Græcæ*. Sic, τὸ δεινὸν τῆς φράσεως, *vis dictionis*[70]. Adject. pro substant.

70 Hinc, quia hic idiotismus Græcis longe familiarior est quam Latinis, non raro ad periphrasin in versione confugiendum esse, satis ostendit elegans Thucydidis locus, lib. I. cap. 22. ubi de scriptis suis hæc dicit: Ἐς μὲν ἀκρόασιν ἴσως τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν, ἀτερπέστερον φανεῖται, *Forsan, quod nulla in illis extant fabularum vestigia, auditu minus jucunda videbuntur.* Aliquando (sed hoc rarius) pro Adjectivo Neutro, Masculinum invenies: Epict. Enchir. Τίνα οὖν χώραν ἕξω ἐν τῇ πόλει; ἣν ἂν δύνῃ, φυλάττων ἅμα τὸν πιστὸν καὶ αἰδήμονα. pro τὴν πίστιν καὶ αἰδῶ. Ita vertitur: *Quem ergo locum habebo in urbe? Quem poteris, integritate et verecundia conservata.* Nisi mavis subaudire θυμόν. Donatus certe *animum*, *ingenium*, *morem* vel *institutum* intelligit in illo Terent. Eun. V. 8. 36.

Non cognosco vestrum tam superbum.—

Ut et in illo ejusdem: *Antiquum obtines.* In verbis tamen Epicteti commodius subauditur Pronomen σεαυτόν. Ita enim ille eodem modo in præcedentibus; δύναμαι κτήσασθαι τηρῶν ἘΜΑΥΤΌΝ αἰδήμονα, καὶ πιστὸν καὶ μεγαλόφρονα. Ut et in verbis Plutarch. in Cæsare pag. 734. Ἐπεὶ τάγε ἄλλα, τῶν ἐμφυλίων αὐτῷ πολέμων πέρας ἐσχηκότων, ἈΝΈΓΚΛΗΤΟΝ παρεῖχεν, *In cæteris, compositis bellis civilibus, inculpabilem se præstitit:* pronomen ἑαυτὸν intelligitur. At eo modo frequenter ὁ νεκρὸς substantive ponitur pro *Cadavere.* Pausan. in Achaicis, pag. m. 399. in fine: Ἐφέσιοι δὲ ἀνελόμενοι τοῦ Ἀνδρόκλου τὸν νεκρὸν ἔθαψαν, *Ephesii autem sublatum Androcli cadaver sepelivere.* Et ibid. pag. 397. Τισαμενοῦ δὲ τὸν νεκρὸν Ἀχαιῶν ἐν Ἑλίκῃ θαψάντων, *Tisameni autem cadaver cum Achæi Helicæ sepeliverant.* Similiter nomen ὁ νέκυς construi, evincit locus Appian. Alex. lib. I. B. C. pag. mih. 693. Καὶ ἐφέρετο ὁ νέκυς ὁ τοῦ Σύλλα διὰ τῆς Ἰταλίας, *Et ferebatur Syllæ cadaver per Italiam.* Sed Adjectivum neutrum plurale, articulo præfixo, a nomine proprio derivatum, significat id, quod ei rei, unde deducitur, præcipue accidit. Obscura verba exemplum illustrabit.

Adject. et substant. diversi generis.

II. Aliquando adjectivum diversi generis est a substantivo, cum significationis potius, quam vocis, ratio haberi debet: ut κόριον καλλίστη, pro κάλλιστον, *puella pulcerrima*. Ita Synesius μειράκια εὐτυχεῖς, dixit pro εὐτυχῆ, id est, *beatos adolescentes*. ¶. 49. Quanquam interdum tota significationis ratio negligitur[71]; ut apud Xenoph. τούτω τὼ ἡμέρα, pro ταύτα τὰ ἡμέρα, *hi duo dies* *. At hoc parce tirones imitentur.

Anabaptistarum error notatus.

[Huic regulæ unum tantum exemplum subjungam, idque a sacris literis petitum, Anabaptistarum errori oppositum. Hi enim ex verbis servatoris nostri, Matth. XXVIII. 19. Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς, etc., satis fidenter asserunt, relativum αὐτοὺς referri debere ad nomen μαθητὰς in τῷ μαθητεύσατε subintellectum; et nullo modo referri posse ad antecedens ἔθνη. rationem addunt, quod scilicet τὸ αὐτοὺς sit masculini generis, et τὸ ἔθνη neutrius. vid. librum Anglicano idiomate scriptum, qui inscribitur *Pædobaptismi vanitas*. Linguæ vero Græcæ imperiti non animadvertunt, usitatissimam esse in verbis istis enallagen sive heterosin, in qua attenditur solum τὸ σημαινόμενον (ut loquuntur Græci) non τὸ ῥητόν. τὸ αὐτοὺς vero referri ad suum antecedens

Textus Matth. XXVIII 19. clarissime expositus.

τὰ Τρωϊκὰ, *Res Trojanæ*, i. e. *bellum Trojanum*. Talia in auctoribus cum occurrunt adjectiva, legentem in memoriam revocare oportet, si quid illustre ei rei acciderit: e. g. Πολλῷ ὕστερος τῶν Τρωϊκῶν γενόμενος: ad verbum; *Multo posterior Troicis natus*. Rectius: *multo post bellum Trojanum natus*. (Nam, in mentione rerum Troicarum, quid decennali bello magis nobilitatum?) apud Thucyd. lib. I. cap. 3. Sic apud Isocratem in Panegyrico. Τοὺς περὶ τὰ Τρωϊκὰ γιγνομένους, *Qui Trojani belli tempore vixerunt*. ¶. 48.

Cum autem pro plurali singularis occurrit numerus, in quibusdam subauditur substantivum πλῆθος: qualia sunt, Τὸ Ἑλληνικὸν, *Græci*. Τὸ Ἰλλυρικὸν, *Illyrici*. quod et fit in appellativis: ut τὸ βάρβαρον, *barbari*. τὸ ὑπήκοον, *subditi*. τὸ στρατιωτικὸν, *milites*. τὸ πεζικὸν, *pedites*. de quibus consule Cl. Bosii Ellips. Gr. in voce Πλῆθος. Sic apud Romanos hos tres ordines, *senatorium* scilicet, *equestrem* et *plebeium* Dio vocat, ΤΟ' τε βουλευτικὸν, καὶ ΤΟ' ἱππικὸν, καὶ τὸν ὅμιλον. Sic τὸ κοινὸν, *vulgus*, quod imitatur Ovid. Met. lib. XII. ver. 7.

— Conjuratæque sequuntur
Mille rates, gentisque simul COMMUNE Pelasgæ.

Ad quem locum, similem citat ex Cicerone IV. Verrin. Farnabius: *Statuæ a COMMUNI Siciliæ datæ*. Nonnunquam commodius ἔθνος intelligitur. Ita Τὸ Ἑλληνικὸν, cum generaliter *Græca gens* significatur. Integre habet Thucydides lib. I. cap. 24. Ταυλάντιοι βάρβαροι, Ἰλλυρικὸν ἔθνος, *Taulantii barbari, Illyricum genus*. Nomen γένος addit Max. Tyr. Dissert. VIII. pag. m. 45. Τὸ Δωρικὸν ἐν Λιβύῃ γένος, *Dores, qui in Libya sunt*.

71 Hoc tamen non fit extra numerum dualem. H.

Hoc genus Enallages Grammaticis proprie dicitur *Synesis generum*. De genere quidem masculino, quomodo et quando tribuatur feminis, vide Cel. Ernest. ad Xenoph. Memor. II. 7. 8. Clark. ad Iliad. E. 778. ¶. 50. et auctores, quos laudat Dorvillius ad Charit. pag. 153. et 571. de aliis generibus hujus Syneseos conf. Dorvill. lib. laud. p. 353. Wesseling. ad Diodor. Sic. I. 93. XI. 25. Fischer. ad Weller. pag. 299. sq. Z.

* At Attici solent constanter τὼ et τούτω etiam in feminino dicere; ut Xenoph. Cyrop. I. 2. 11. τούτω τὼ ἡμέρα: Memor. II. 3. 18. τὼ χεῖρε. Conf. Kœn. ad Gregor. de Dial. pag. 304. Z. ¶. 51.

72 Est tamen locus Homeri, qui extat Od. lib. O. ver. 125.

73 Frequens et hæc heterosis est apud Græcos in Articulis subjunctivis, qui

ἔθνη ἀναντιῤῥήτως docent verba B. Pauli Rom. II. 14. Ὅταν γὰρ τὰ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ. οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσι νόμος. ubi τὸ οὗτοι manifeste cum τὰ ἔθνη per hanc heterosin sive enallagen concordat sensu, etiamsi genere non concordet. Apud Hom. sæpissime usurpatur φίλε τέκνον. idem etiam legitur apud Dionys. Halicarnass. [72] solutæ orationis auctorem, περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, in ipso principio: Δῶρόν τοι ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι, etc. ubi φίλε est masculini generis, τέκνον neutrius, et tamen bene concordant κατὰ τὸ σημαινόμενον.

Præterea, si Anabaptistarum in hunc locum interpretatio admitti debeat, sequeretur hoc absurdi, integræ scilicet ætatis viros (masculinum solum genus) ad baptismum et doctrinam admitti oportere, et penitus excludi sexum femineum et infantes, cum τὸ αὐτὸς, secundum illos, sit tantum masculini generis: hoc autem est ἐσχάτως ἄτοπον, impium, et sacris literis contrarium.

Τὸ ἔθνη vero, cum sit nomen περιληπτικὸν, non solum comprehendit utrumque sexum, sed et omnem ætatem, etiam *infantes;* quod satis apparet ex Gen. XXV. 23. ubi *infantes* adhuc in utero luctantes diserte vocat Dominus *gentes*, et per τὸ ἔθνη οἱ ὁ interpp. reddunt [73].] τὸ ἔθνη comprehendit infantes.

cum præcedenti substantivo genere, κατὰ τὸ σημαινόμενον, conveniunt, κατὰ δὲ τὸ ῥητὸν, differunt. Ut apud Dinarch. contra Demosth. p. 97. lin. 29. Ἐκεῖνοι ἦσαν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἄξιοι σύμβουλοι καὶ ἡγεμόνες ὑμῶν, μὰ Δί' οὐ ΤΑ' ΤΟΙΑΥ͂ΤΑ ΚΙΝΑ'ΔΗ, ΟἹ πεποιήκασι μὲν οὐδὲν, οὐδὲ πράξουσιν, ἀγαθὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως, *Illi erant, o Athenienses, digni consultores et duces vestri, non per Jovem istiusmodi vulpeculæ, qui neque quicquam egerunt, neque acturi sunt, pro utilitate Reip.* Conf. Machab. lib. I. cap. V. 2. Ἐβουλεύσαντο τοῦ ἆραι ΤΟ' ΓΕ'ΝΟΣ Ἰακὼβ, ΤΟΥ'Σ ὌΝΤΑΣ ἐν μέσῳ αὐτῶν, *Genus Jacobi, qui erant.* Pro, *quod erat.* Imitantur et Latini, ut Tibullus, si modo carmen Tibulli sit, quod est in lib. IV. primum, ver. 62.

Quamvis illiceret solis GENUS APTA, vel herbis,
APTAque vel cantu veteres mutare figuras.

Genus exprimitur, *filia* intelligitur. Neque a tali Generis permutatione abhorruerunt Latinæ aures, ut in illo notissimo: *Pars mersi tenuere ratem.* [Hujuscemodi Græcismorum apud Latinos exempla reperies apud Cortium ad Sallust. Catil. LVI. 5. Z.] At etiam ulterius procedunt Græci; apud quos articulus præpositivus genere neglecto substantivi appositi, cui jungitur, cum nomine præcedente convenit. Ita apud Athenæum Deipnosoph. lib. XIII. pag. 589. Λαῒς, ἡ μέγα κλέος.

His addo: Adjectivum eleganter, sui substantivi servato quidem genere atque numero, casu tamen differens, cum substantivum pluralis numeri Gignendi Casum assumsit. Quod constat ex Plat. Gorg. pag. 519. lin. 41. Νῦν γοῦν συχνοὺς τείνω ΤΩ͂Ν ΛΟ'ΓΩΝ, pro τοὺς λόγους, *Nunc itaque longos produco sermones.* Sic apud Ælian. V. H. lib. I. cap. 12. Τὰ λοιπὰ τῶν σπερμάτων. Talia sunt et Latinorum: *Convexa vallium; alta montium; opaca locorum.* Substantivo vero necessario præmittendus est articulus, ne perperam dicamus συχνοὺς λόγων. ¶. 52. Est et ubi ne genere quidem convenit; sed nulla ejus ratione habita in neutro genere ponitur. Ita Thucyd. lib. III. cap. 82. in fine: ΤΑ' δὲ ΜΕ'ΣΑ ΤΩ͂Ν ΠΟΛΙΤΩ͂Ν ὑπ' ἀμφοτέρων διεφθείροντο, *Medii cives* (h. e. qui neutram partem sequebantur) *ab utraque factione perdebantur.* Ubi Schol. Ἤγουν, οἱ μέσοι πολῖται, et Aristid. Serm. Sacr. pag. 505. Οἱ γὰρ φίλοι, ΤΑ' ΠΡΩ͂ΤΑ ΤΩ͂Ν τότε ἙΛΛΗ'ΝΩΝ ὄντες, ἀπήντων ἀεί, *Amici enim, Græcorum tunc principes, invisebant me continuo.* Pro, οἱ πρῶτοι. Potest subaudiri μέρη, ut

Adject. sine verbo substant.

III. Adjectivum neutrum, intellecto fere verbo substantivo, eleganter cum omni genere numeroque conjungitur: ut χρησιμώτατον ἡ νηστεία πρὸς τὴν σωφροσύνην, id est, *jejunium ad conservandam temperantiæ virtutem potentissimum est:* sic, ἐνεργητικώτατον αἱ πρὸς θεὸν εὐχαὶ, *nuncupatæ Deo preces potentissimæ sunt,* pro χρησιμωτάτη, et ἐνεργητικώταται [74].

Genit plural. pro nominat. singul.

IV. Genitivus, præsertim adjectivorum [75] neutrorum in plurali, pro nominativo singulari neutro. Attice usurpari solet. Demosthenes II Olynth. Ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, *Turpe enim est,* seu potius *turpissimum:* verbatim, *est rerum turpium,* subaudiendo τὶ: sic, ἔστι δὴ τῶν πάνυ θαυμαστῶν, ἐς τοσοῦτον προχωρῆσαι τῆς παιδείας, id est, *summa dignum est admiratione, tantos in doctrina fecisse progressus.*

Comparat. excel.

V. Quædam Comparativa laudem significantia, genus aliquod involvunt excellentiæ vel difficultatis, ad quam id, quod gignendi

constet syntaxis. Insolentius hoc in genere illud Propertii lib. III. eleg. 7. ver. 7.

OMNIA non pariter RERUM sunt omnibus apta.

74 Intellige Substantivum χρῆμα. [Adde: modo πρᾶγμα, modo ἔργον, modo ζῶον. Z.] Qualia sunt tritissima illa apud Latinos: Virg. Ecl. III.

Triste lupus stabulis. —

Et ibidem:

Dulce satis humor. —

Et Ovid.

Turpe senex miles, turpe senilis amor.

Simili modo nomini feminini generis subjungit articulum neutrius generis Theognis ver. 317.

Ἀλλ' ἡμεῖς τούτοις οὐ διαμειψόμεθα
ΤΗΣ ἈΡΕΤΗΣ τὸν πλοῦτον, ἐπεὶ, ΤΟ μὲν ἔμπεδον αἰεὶ,
Χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει,

Sed nos cum illis non permutabimus virtute divitias, quandoquidem illa semper firma est, opes vero alius habet. Aliquando χρῆμα additur. Vid. infra, Sect. XIII. init. Cum plurali numero singulare neutrum constructum invenies apud Aristoph. in Acharn. ver. 1115.

Πότερον ἈΚΡΙΔΕΣ ἭΔΙΟΝ ἐστιν ἢ ΚΙΧΛΑΙ,

Utrum locustæ an turdi suavius sit: pro suaviores sint.

75 Imo cujusvis Generis, ut et Substantivorum. Masculini exemplum est apud Plutarch. in Vit. Cic. pag. 867. lin. 30. Ἄνδρα τῶν ἐπιφανῶν ὑπὸ Σύλλα στρατευσαμένων, *Virum nobilem, qui sub Sylla meruerat.* Feminini, ibid. pag. seq. Φουλβία, γυνὴ τῶν ἐπιφανῶν, *Fulvia, mulier nobilis.* Pro ἐπιφανής. Atque adeo hoc idioma in nulla alia re consistit, quam in defectu voculæ τὶς, de quo vide infra, Sect. XI. Reg. 11. Substantivi, apud Plat. Theæt. pag. 201. lin. 3. Οὐκοῦν τοῦτό γε βραχείας σκέψεως; *Hoccine est brevis disquisitionis?* vel, *Hoccine brevem disquisitionem postulat?* Supple ἔργον. id, quod nonnunquam additur. Plena oratio invenitur apud Isocrat. in Nicocl. pag. 68. Ἅπαντα γὰρ ταῦτα σωφροσύνης ἔργα καὶ δικαιοσύνης ἐστὶν, *Omnia enim hæc temperantiæ et justitiæ opera sunt.* Sed et hoc cum Græcis commune habent Latini. Ita Cicero pro Deiot. in fine: *Quorum alterum optare, illorum CRUDELITATIS est: alterum conservare, CLEMENTIÆ TUÆ.* Et in tertia Catilinaria cap. 8. *Quod vix videtur HUMANI CONSILII tantarum rerum gubernatio esse potuisse.* Cornel. Nep. in vita Attici, cap. 13. *Non mediocris est INDUSTRIÆ.* Tale est illud Sallustii, B. J. cap. 3. *Frustra autem niti, neque aliud se fatigando, nisi odi-*

casu conjuncto significatur, aspirare non potest; ut τοῦ λόγου κρείττων, *oratione melior;* id est, *excellentior, quam ut oratione celebrari pro dignitate possit*[76]: κρείττων ὀργῆς, vel ἐπιθυμίας, *iracundia* vel *cupiditate melior*, id est, *moderatior, quam ut vel cupiditate, vel iracundia vinci possit:* κρείττων ἀπειλῶν, καὶ λόγῳ στεῤῥότερος, id est, *constantior, quam ut minis terreri, aut verbis decipi queat.*

VI. Aliquando tamen Comparativus laudem sonans, probro vertitur: ut apud Aristot. Κρείττων τῆς παιδείας, *Eruditione melior*, id est, *in scelere constantior, quam ut præceptis ullis inde abduci possit*[77]. Comparat. laudis in probrum.

VII. Contrario sensu usurpatur ἥττων, et ἐλάττων. dicitur enim ἥττων πάθους, *calamitate minor*, qui ab ea vincitur. Plutarch. Pompeio[78]; Ταῦτα λέγοντες, ἄνδρα δόξης ἥττονα, καὶ πρὸς τοὺς φίλους αἰδοῦς, τὸν Πομπήϊον ἐβιάσαντο, *Hac illi oratione Pompeium, qui hominum de se opinioni, suoque erga familiares ac necessarios pudori, facile succumberet, pepulerunt.* Comparat. infirmitas.

um quærere, EXTREMÆ DEMENTIÆ est. Alio sensu Græcis magis proprio dicitur quis εἶναι τοῦ λέγοντος, qui vel *ipse* aliquid *dicit*, vel *verbis dicentis persuadetur.* Qua de re vide infra Cap. V. Sect. 6. Reg. 13. Est et alius genitivi usus, quando pro cognato adjectivo ponitur, ut ἔργον ὕβρεως pro ὑβριστικὸν, apud Solonem:

Οὐ γὰρ δὴν θνητοῖς ΎΒΡΙΟΣ ἜΡΓΑ πέλει.

Neque enim opera mortalium injuriosa durant diu.

76 Exemplum habet Athenæus lib. XIII. Deipnos. pag. 588. Ὅτι δὲ καλλίστη εἴη καὶ στέρνα ΚΡΕΙ´ΤΤΩ ΛΟ´ΓΟΥ παντὸς ἔχοι, ἔλεγεν, *Fuisse eam pulcerrimam, et pectore pulcriore, quam ut dici queat, dixit.* Eodem modo dicitur aliquid κρεῖσσον ἐλπίδος, quod *majus* est, *quam ut sperari queat.* Pausan. in Bœot. pag. 563. Ὡς ἑλεῖν τὸν Κερησσὸν σφισὶ πειρωμένοις ἐφαίνετο ἘΛΠΙ´ΔΟΣ ΚΡΕῖΣΣΟΝ. ¶. 53. Verbatim: *Cum capere Ceressum ipsis tentantibus videbatur spe præstantius*, i.e. *Cum capere desperarent.* Eodem modo Cicero dicit, lib. VII. ep. 6. ad Att. *Est illa quidem impudens postulatio, OPINIONE VALENTIOR.* Alio sensu dicitur quis κρείσσων χρημάτων, qui, cum opes possideat maximas, ita se parat, ut iis non serviat, sed imperet. Aristid. pro Quatuor viris, pag. 197. ΧΡΗΜΑ´ΤΩΝ τοίνυν τοσοῦτον γενέσθαι ΚΡΕΙ´ΤΤΟΝΑ, *Pecuniæ itaque eum adeo imperasse.* Et pag. 290. Παντὸς ΚΕ´ΡΔΟΥΣ ΚΡΕΙ´ΤΤΩ παρέχειν ἑαυτόν. Verbatim: *Omni lucro se præbere præstantiorem.* sive, *Talem se præstare, qui omne lucrum aspernetur.* Contra ἥσσων, χρημάτων, ἥσσων γαστρὸς dicitur, *qui a pecunia, a gulositate in servitutem rapitur.* Ælian. V.H. lib. X. cap. 9. init. Φιλόξενος λίχνος ἦν καὶ ΓΑΣΤΡΟ´Σ ἭΤΤΩΝ, *Philoxenus gulosus erat et ventri deditus.* Sic in Orat. Aristid. modo citata, pag. 243. ubi, κέρδους ἥττων, est, *lucro deditus.* Et Plutarch. in Mario pag. 413. lin. 18. Lusius dicitur ἥττων μειρακίων καλῶν, *Adolescentium impotenti amori deditus.* Utrumque κρείττονα et ἐλάττονα non ineleganter jungit Heliodor. Æthiop. lib. V. cap. 4. de Theagene, qui amore captus decori fere fines transgrediebatur: Ὁ δὲ, inquit, οὐ χαλεπῶς ἐπανήγετο, καὶ σωφρονῶν ῥαδίως ἠνείχετο, ἜΡΩΤΟΣ μὲν ἘΛΑ´ΤΤΩΝ, ἩΔΟΝῆΣ δὲ ΚΡΕΙ´ΤΤΩΝ γιγνόμενος, *Ille quidem haud difficulter retrahebatur, et ad moderationem facile revocabatur, amore quidem victus, sed libidinis pruriginem reprimens.*

77 Huc refer illud Thucyd. lib. II. cap. 50. init. ΚΡΕῖΣΣΟΝ ΛΟ´ΓΟΥ ΤΟ` εἶδος τῆς νόσου, *Genus morbi atrocius, quam ut oratione exprimi possit.* Hoc tamen non adeo mirum videbitur tironibus, si observent, vocabulum κρείσσων, quod natura sua significat *valentior*, tum in bonam, tum in malam partem accipi posse pro natura Genitivi, quem post se habet. Sic νόσος κρείττων φαρμάκων, dicitur *morbus nulla sanabilis arte*, seu

Comparat. cum præposit.

VIII. Cæterum ea Comparativa, aliquando loco genitivi, cum accusativo junguntur, et præpositione κατὰ[79]. vel πρὸς· ut ἐλάττω, ἢ πρὸς τὸ κατόρθωμα, νομίζων εἶναι τὴν δόξαν, pro τοῦ κατορθώματος, *gloriam facinore minorem existimans.* χαλεπώτερον ἢ κατὰ, vel πρὸς ἄνθρωπον, *difficilius, quam ut humanis viribus ferri, vel obtineri possit.* Quo sensu male diceretur, ἀνθρώπου χαλεπώτερον recte τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως, *humana facultate*[80].

Comparat. cum ἢ et infinitivo.

IX. Aliquando idem genitivus, per infinitivum resolvitur: ὡς ἔγνωσαν κρείττους ὄντας τοὺς πολεμίους, ἢ ἁλῶναι, pro τῆς ἁλώσεως, id est, *ut cognoverunt, fortiores esse hostes, quam ut vinci capive possent*[81].

X. Alius est Comparativi usus, a quo Latini prorsus abhorrent, cum genitivus Comparativum sequitur, licet alius casus præcesserit: ut, ταῖς τῶν μάλιστα τῷ φρονεῖν διαφερόντων ἁπλαῖς φάσεσι προσέχειν δεῖ, οὐχ ἧττον τῶν ἀποδείξεων, ait Aristot. pro ἢ ταῖς ἀποδείξεσιν, id est, *Nihilo minus est nudis sapientum dictis, quam evidentissimis argumentis, adhibenda fides.* sic, δικαιότερον εὖ ποιεῖν τοὺς οἰκείους τῶν ὀθνείων, pro ἢ τοὺς ὀθνείους, id est, *æquius est domesticis beneficia conferre, quam alienis.* In his et similibus, ne Genitivus occur-

verbatim, *præstantior medicamine*, i. e. *valentior.* Apposite Ovid.

— *Docta plus valet arte malum.*

Græce:

— Νόσος κρείττων ἐστὶν ἀκεστορίης. ¶ 54.

78 Pag. 655. lin. 4.

79 Scilicet in significatione τοῦ *secundum:* nam quando κατὰ tempus notat, alia est ratio; v. c. Pausan. Achaic. pag. 599. lin. 14. ΤΟ' ἱερὸν — ἐστιν 'ΑΡΧΑΙΟ'ΤΕΡΟΝ "Η ΚΑΤΑ' τὴν 'Ιώνων ἐσοίκησιν, *Templum jam ante Ionum commigrationem conditum est.*

80 Ita apud Demosth. epist. III. pag. 114. prope finem: Εἰ δὲ Μοιροκλῆς ἀποκρίνεται, ταῦτα μὲν σοφώτερα, ἢ καθ' ἑαυτὸν, εἶναι, *Si vero Mœrocles respondet, hæc quidem esse argutiora quam ipse intelligat.* Præpositionem κατὰ in hac acceptione posse omitti, conatur probare Sylburgius ad Pausaniæ locum, qui extat in Messeniacis pag. 244. lin. 18. 'Αριστομένην δὲ ἔργα φασὶν ἀποδείξασθαι πλέον τι ἢ ἄνδρα. (Ulterius ille non habet.) Hujus sententiæ sensum hunc esse ait: *Aristomenem talia edidisse facinora, quæ hominis vires maxima ex parte superarent.* Et vult, ante ἄνδρα subaudiri præpositionem κατά. Si hæc omnino essent Pausaniæ verba, potuisset vera conjicere: sed viri diligentiam effugerunt verba sequentia; nam sensus non est absolutus, et accusativus ἄνδρα non regitur a subaudita præpositione κατὰ, sed omnino dependet a sequentibus, εἰκὸς ἦν. Ita enim ait Pausanias: 'Αριστομένην δὲ ἔργα φασὶν ἀποδείξασθαι πλέον τι ἢ ἄνδρα ἕνα εἰκὸς ἦν. Id est: *Aristomenem, aiunt, majora, sive, plura edidisse facinora, quam unum virum verosimile erat,* scil. *facturum fuisse.*

81 Huic infinitivo præcedit particula ὡς. Aristid. ad Capitonem, pag. 529. Εἴτε τι καὶ κρεῖττον ἐν τοῖς λόγοις ἔνεστιν, ἢ ὡς τοῦτο τὸ ἆθλον πρέπειν αὐτοῖς, *Sive melius quid nostræ orationi insit, quam ut hoc præmium mereatur.*

82 Non minus a Latinorum consuetudine abhorret cum Comparativus post se habet Genitivum unicæ vocis, quæ per totam sententiam reddi debet. Estque ille Genitivus Substantivi, quod est Subjectum dicti vel proverbii alicujus, quod fertur in primis. E. g. Ita Theophrastus περὶ 'Αρεσκείας· Φησὶ ΣΥ'ΚΟΥ 'ΟΜΟΙΟ'ΤΕΡΑ [sc. τέκνα] εἶναι τῷ πατρί. Verbatim: *Ait, liberos patri esse similiores fico.* h. e. *Ficum non tam similem fico esse, quam filios patri.* Est autem proverbium: Σῦκον σύκῳ οὐδὲν ὁμοιότερον, *Ficus fico non similior est.* Videndum tamen tironibus; ne hac βρα-

rens, etsi a Comparativo paulum aliquando remotior, sensum perturbet; videndum, an præcedat Comparativum aliquod, tumque Genitivus ille reddendus erit per *quam*, et eum casum, quem verbum Latinum postulabit, ut patet ex superioribus exemplis[82]. ¶. *55*.

XI. Accidit non raro, maximeque apud Atticos, ut Genitivus ille nonnihil a Comparativo remotior, obscuriorem sensum efficiat. Ubi ergo talis Genitivus occurret, qui dubitationis aliquid afferat, vide continuo, num Comparativum aliquod, aut etiam Superlativum præcedat, quo referri possit. Demosth. pro Cor. [83] Ὁ γὰρ τότε ἐνστὰς πόλεμος, ἄνευ τοῦ καλὴν δόξαν ἐνεγκεῖν, ἐν πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν βίον ἀφθονωτέροις καὶ εὐωνοτέροις, διήγαγεν ὑμᾶς, τῆς νῦν εἰρήνης, ubi τῆς εἰρήνης regitur a Comparat. ἀφθονωτέροις, et εὐωνοτέροις, id est, *Bellum enim, quod tum incumbebat, præterquam quod* (id enim valet ἄνευ) *illustrem gloriam afferebat, in majore nos rerum ad vitam pertinentium abundantia, et annonæ vilitate, quam præsens ista pax, constituebat*[84].

XII. Superlativus etiam usum habet Latinis ignotum, et cum pronomine reciproco jungitur, ideoque per *superandi* verbum la-

χυλογίᾳ utantur, nisi in illis dictis vel parœmiis, quæ in omnium ore versantur, et cuivis adeo notæ sunt, ut, si vel unicam voculam audiunt, cætera facile conjiciant. Quæ nisi cautio adhibeatur, in obscurum ænigma abibit oratio.

83 Pag. m. 325.

84 Comparativorum doctrinæ adde sequentia. Nonnunquam comparativus pro superlativo ponitur, ut in Evang. Matth. cap. XVIII. 4. Οὗτός ἐστιν ὁ ΜΕΙ´ΖΩΝ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ȣ̓ρανῶν, *Hic est maximus in regno cœlorum.* Ubi μείζων pro μέγιστος. Confer 1 Cor. XIII. 13. Nec absimile illud Virgilii Æn. I.

Pygmalion, scelere ante alios IMMANIOR omnes.

Ubi comparativus pro superlativo ponitur, quidquid contra putat H. Steph. ad Corinth. pag 40. *in Latino sermone hunc comparativi usum apud ullum ex classicis scriptoribus vix inveniri:* cum autem *vix inveniri se putare* dicat, addit tamen, *sicubi apud eorum quempiam inveniatur, non immerito suspectam sibi librarii fidem esse.* ¶. *56*.

Contra pro comparativo quandoque superlativum invenies, qui ritu comparativorum genitivum post se habet. Ita in Evang. Joan. I. 15. Ὁ ὀπίσω μȣ ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μȣ γέγονεν, ὅτι ΠΡΩ͂ΤΟ´Σ ΜΟΥ ἦν, *Qui post me venit, antevertit me, quia prior me erat.* pro πρότερος. confer ver. 30. Quæ syntaxis etiam servatur in adverbiis; nam, sicut dicitur πρῶτός μȣ, ita etiam dicitur πρῶτόν μȣ, Id. cap. XV. 18. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε, ὅτι ἐμὲ ΠΡΩ͂ΤΟΝ ῾ΥΜΩ͂Ν μεμίσηκεν, *Si mundus vos odit, scitote, eum me prius quam vos odisse.* Comparativi vis ex particula ἢ cognoscitur in lib. 3 Machab. VII. 21. ΠΛΕΙ´ΣΤΗΝ Ἢ ἔμπροσθεν ἐν τοῖς ἐχθροῖς ἐξȣσίαν ἐσχηκότες, *Plus potestate quam antea in hostes valentes.* ¶. *57*. Est quoque, ubi positivus invenitur pro comparativo, qui ex sequenti particula ἢ intelligendus est [sc. ob ellipsin μᾶλλον. Z.]: ut Marci IX. 45. ΚΑΛΟ´Ν ἐστί σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν, Ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, *Melius est, tibi ingredi in vitam claudo, quam duos pedes habenti in gehennam conjici.* Simile huic illud Phocylidis:

ΚΑΛΟ`Ν ξεινίζειν ταχέας λιταῖσι τραπέζαις,
Ἢ πλείσταις δολίαισι βραδυνέσαις παρὰ καιρόν.

Satius est hospitem excipere tenuibus dapibus statim, quam subdole tergiversando præter tempus plurimis. Conf. Marc.

tine reddi solet: ut κατ' ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν ἑαυτοῦ ἐλλογιμώτατος ἐγένετο, id est, *in eo argumento tractando, se ipsum eloquentia superavit* [85]: id quod etiam per adverbium superlativi gradus in α desinens, eleganter exprimitur, ut αὑτοῦ τάχιστα ἔδραμεν, id est, *se ipsum cursus velocitate superavit.*

XIII. De numeralibus sex præcipue notanda sunt. Primum est, ἐλλείψει quadam Attica, Genitivum absolute usurpari, alio nomine subintellecto, ut ἕν, vel θάτερον. Sic Thucyd. lib. I. pag. 25. Μηδὲ δυοῖν φθάσαι ἁμάρτωσιν, ἢ κακῶσαι ἡμᾶς, ἢ σφᾶς αὐτοὺς βεβαιώσασθαι, verbatim, *Nec duorum occupare errent*, id est, *nec altero e*

l. c. com. 47. et quod infra dicetur in βούλομαι ἤ, Cap. VII. Sect. 8. Reg. 5. Est et ubi contra pro positivo comparativus ponitur, quod frequentissimum est in πρεσβύτερος, γεραίτερος. νεώτερος, de quibus abunde H. Stephanus in lib. de Dialect. pag. 38. ¶. 58.

85 Vel præmisso genitivo ἑαυτοῦ alio pronomine αὐτὸς, utrumque prima fronte abundare videtur, et in Latina versione haud raro omittitur. Sed, si ad vim locutionis respicitur, habet aliquid, quod Latini vix ac ne vix quidem exprimere possunt. Ita Herodot. Euterp. cap. 124. Ὕψος δὲ, τῇ ὙΨΗΛΟΤΆΤΗ ἐστὶν ΑΥΤῊ ἙΑΥΤῆΣ, ὀκτὼ ὀργυιαί, *Altitudo vero, qua parte est altissima, octo passuum.* Proprie *Altissima* vel *altior se ipsa.* Ad hunc loquendi morem Belgæ proxime accedimus, cum dicimus, Daar zy op daar hoogst is, pronomine ἑαυτοῦ patrio more in possessivum mutato. Huic adde Æschin. Socrat. dial. de Divitiis, ubi vergit ad finem: Ὅταν ἄρα ΑΥΤΟῚ ΑΥΤΩ͂Ν τυγχάνομεν ΦΑΥΛΟΤΑΤΑ διακείμενοι, *Cum itaque nos quam pessime habemus.* et paulo post: Ὥσπερ ΑΥΤΟ'Σ ΑΥΤΟΥ͂ τότε φαίνεται ΒΈΛΤΙΣΤΑ ἔχων, *Ut ipse sibi tunc videtur quam optime habere.* Estque hujus idiomatis plenissima gratia, quando compluribus alicujus virtutibus vel vitiis enumeratis, in illo, quo maxime inter omnia excellit, dicitur αὐτὸς ἑαυτοῦ φαυλότατος, κάλλιστος, χρησιμώτατος etc. Ita de Aristodemo Plutarchus de virt. mul. pag. 261. Ἐκ δὲ τούτου γενόμενος τύραννος ἦν μὲν ἐν ταῖς περὶ γυναῖκας καὶ παῖδας ἐλευθέρους ἀδικίαις ΑΥΤΟ'Σ ἙΑΥΤΟΥ͂ ΜΟΧΘΗΡΟ'ΤΑΤΟΣ, *Hinc ut factus tyrannus est, injuriæ, quas in mulieres puerosque ingenuos patrabat, omnia illius superabant flagitia.* Est ubi pronomen αὐτὸς desideratur. Egregium exemplum habet Arrianus lib. III. de Exped. Alex. cap. 4. de fonte apud Hammonem, qui meridie aquas habet frigidissimas, vergente ad occasum sole, calidiores, a vespera ad mediam usque noctem, multo calidiores: μέσων δὲ νυκτῶν [τὸ ὕδωρ ἐστὶν] ἙΑΥΤΟΥ͂ ΘΕΡΜΟ'ΤΑΤΟΝ, *Media vero nocte calidissima est aqua.* H. ¶. 59.

His in exemplis genitivus explicari potest recte ita, ut statuamus, superlativum loco comparativi esse positum. Certe hanc sententiam defendit Cel. Ernestius ad Xenoph. Mem. I. 2. 46. ubi est, δεινότατος σαυτοῦ ταῦτα ἦσθα, h. e. *in hoc genere te ipse superabas.* Conf. Markland. ad Max. Tyr. Diss. XXIII. pag. 437. Z.

Idem pronomen eodem modo cum Comparativo constructum perquam scitam habet elegantiam, cujus pulcrum quære exemplum apud Thucydidem, lib. III. cap. 11. Ὅσον ΔΥΝΑΤΩ'ΤΕΡΟΙ ΑΥΤΟΙ' ΑΥΤΩ͂Ν ἐγίγνοντο. Verbatim: *Quo potentiores se ipsis facti sunt.* i. e. *Potentiores quam unquam ante fuerunt.* Nam cum antea fuissent iidem, non quidem κατὰ τὸ ποιόν, sed κατὰ τὸ τί, hinc eleganter dicuntur potentiores iis, qui antea fuerant. i. e. se ipsis. Ita rogat Socrates Plat. lib. IV. de Rep. pag. 421. Πλουτήσας χυτρεὺς ἀργὸς καὶ ἀμελὴς γενήσεται ΜΑ͂ΛΛΟΝ ΑΥΤΟ'Σ ΑΥΤΟΥ͂; *An figulus, qui dives evasit, non siet se ipso pigrior et negligentior?* i. e. Pigrior, quam ante fuerat. ¶. 60.

Cæterum pro superlativi terminatione in οτατος etc. aliquando integræ dictioni præfigitur particula ζα, ut ζάπλουτος, *Ditissimus*, apud Herodot. Clio. cap. 32. Πολλοὶ μὲν γὰρ ΖΑ'ΠΛΟΥΤΟΙ ἀνθρώπων, ἀνόλβιοί εἰσιν, *Multi enim hominum ditissimi infelices sunt.* De aliis præfixis, qualia sunt, ἵππος, βοῦς, πᾶν, vide infra Sect. V. Reg. 1. Pro superlativo, μέγιστος non semel Pausanias habet.

duobus excidant; ubi δυοῖν pro δυοῖν θάτερον ponitur, *neu calamitate nos afficiant, neu se ipsos tutiores efficiant.*

Secundum est, quod Latini exprimunt per *unde*, et *duode*, id a Græcis per participium verbi δέω, cum eo numero qui deest, significari. v. c. *undeviginti annos natus*, Græce duobus modis exprimi potest; uno quidem, per Genitivum absol. ἔτη γεγονὼς εἴκοσι, ἑνὸς δέοντος, id est, *annos XX natus uno deficiente*, pro *undeviginti annos;* altero, per Participium cum nomine conveniens, a quo Genitivus regatur numeri, qui deest: ut, ἔτη γεγονὼς εἴκοσιν ἑνὸς δέοντα [86].

μεγέθει μέγας vel μέγιστος. ut in Corinthiacis, pag. 103. Κῆτος ὅσσον μεγέθει μέγα, *Balænæ os maximum*, sive, *ingentis magnitudinis.* H.

Quemadmodum vel necessitate vel alia quadam causa commoti Græci ad Comparativum efficiendum addunt Positivo μᾶλλον v. c. μᾶλλον παντοδαπὰ, Æschin. Dial. II. 39. et μᾶλλον φανερὸν, ibid. II. 37.; ita ad Superlativum circumscribendum *a.* Positivo jungunt particulam μάλιστα, ut apud Chariton. pag. 7. εἰμί σοι μάλιστα εὔνους: *b* alias particulas, magnitudinem et excellentiam aliquam significantes, ut πάνυ, πάντως, παντάπασι, μάλα, λίαν, μέγα, ἄγαν, κάρτα, πάμπαν, κομιδῇ, ἰσχυρῶς, τῷ ὄντι, σφόδρα, πολλῷ, ὑπερφυῶς, εἰς τὰ ἔσχατα μάλα σοφὸς, Xenoph. Lac. Rep. I. 2. etc. *c.* nomen substantivum aliquod, ut μεγέθει, ὑπερβολῇ, v. g. μεγέθει μέγας apud Pausaniam, vid. ante Hoogev. et ὑπερβολῇ καλὴ, apud Plutarch. in Apophth. *d.* idem nomen bis ponunt, ut Æschyl. Suppl. 532. Ἄναξ ἀνάκτων, *Rex præstantissimus.* Conf. Fischer. ad Veller. Grammat. pag. 152. inprimis Staver. ad Nep. Ages. cap. 2. Z.

86 Prioris exemplum habet Demosthenes adversus Leptinem, pag. 371. Πεντήκοντα, ΜΙΑΣ ΔΕΟΥΣΗΣ, ἔλαβεν αἰχμαλώτους τριήρεις, *Quadraginta novem captivas abduxit triremes.* Alterius Thucyd. lib. II. cap. 2. Ἐπὶ Χρυσίδος ἐν Ἄργει τότε πεντήκοντα, ΔΥΟΙΝ ΔΕΟΝΤΑ, ἔτη ἱερωμένης, *Tempore, quo Chrysis duodequinquagesimum sacerdotii annum Argis agebat.* Ubi obiter nota, præpositionem tempus significare, ut suo loco dicam. Eodem modo ejus compositum ἀποδέων construitur. Lucian. in Macrob. pag. 831. Περὶ ἔτη, ἑνὸς ἀποδέοντα, ἑκατὸν γεγονὼς, *Natus annos circiter nonaginta novem.* Fit tamen, ut idem participium diversam ab his structuram sequatur, et conveniens cum persona præcedenti regat secundum casum numeri, non qui deest, sed cui quid deest. E. g. ita Arrian. de Exped. Alex. I. 15. Ξένοι πεζοὶ μισθοφόροι ὀλίγον ἈΠΟΔΕΟΝΤΕΣ ΔΙΣΜΥΡΙΩΝ, *Peregrinorum peditum conductitiorum circiter viginti millia.* Similem syntaxin habet participium λείπων, ut apud Polybium, lib. V. Πεζοὶ ὀ πολὺ λείποντες μυρίων, *Peditum fere erant decem millia.* Atque hæc quidem sufficiant de numero, qui deest. Numerus autem, qui superest, præponitur numero rotundo in sexto casu posito, præcedente præpositione ἐπί. Sic Pausanias Eliacorum libro posteriori, pag. 352. ΔΕΥΤΕΡΑι Ὀλυμπιάδι ἘΠΙ ΤΑΙΣ ἙΚΑΤΟΝ, *Secunda Olympiade supra centum.* Pro, *Olympiade centesima secunda.* Ubi obiter observa, numerum principalem poni pro ordinali, ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν, pro ἐπὶ τῇ ἑκατοστῇ. Estque hæc constructio inprimis frequentissima in numerandis mensium diebus. Ita enim in Calendario: τρίτῃ ἐπὶ δεκάδι, *Decimo tertio die.* Ἑβδόμῃ ἐπὶ εἰκάδι, *Vigesimo septimo*, et sic deinceps. Pro præpositione ἐπὶ, etiam utuntur conjunctione καὶ, quæ simul efficit, ut numerus minor ex ordinali vertatur in principalem. Ita Herodotus lib. V. narrat, Atheniensibus ab oraculo imperatum fuisse, ut ab Æginetis lacessendis triginta annos abstinerent, sed τῷ ἙΝΙ ΚΑΙ ΤΡΙΑΚΟΣΤΩι ἄρχεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας πολέμου. Pro πρώτῳ καὶ τριακοστῷ· *Trigesimo primo anno belli contra Æginetas initium facerent.* plane ut nos vernacule loquimur, siquidem numerus rotundus centenario minor est. Ita enim: het een en dertigste jaar, non autem: het eerste en dertigste. Sic lib. 1 Machab. cap. VII. init. Ἔτους ἙΝΟΣ ΚΑΙ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ἙΚΑΤΟΣΤΟΥ ἐξῆλθε Δημήτριος, *Anno quinquagesimo primo supra centesimum egressus est Demetri-*

Semi, ἡμὶ in compos.

XIV. Tertium est, Latinum *semi*, quod numeros integros sequitur, Græce per numerum integrum exprimi, sequente nomine pecuniam significante, et cum ἡμὶ ἐκ τοῦ ἥμισυ, ἀποκοπῇ, composito: v. c. *duo talenta cum dimidio*, Græce, τρίτον ἡμιτάλαντον· quod verbatim sonat, *tertium semitalentum:* sic, *quatuor drachmæ cum dimidia*, πέμπτον ἡμίδραχμον, *quinta semidrachma* [87].

Numeralia in αῖος.

XV. Quartum est, numeralia in αῖος usurpari solita ad significandum dierum intervallum, quo quis aliquid fecerit: ut, ἀπὸ τῶν Παρισίων ὁρμηθεὶς ἐς τὴν Ῥοτόμαγον τριταῖος ἀφίκετο, *Parisiis profectus triduo Rotomagum pervenit* [88].

Numerale involvens adverb. *ante*.

XVI. Quintum est, rarius quidem, aliquando tamen, vocem numeralem secum involvere significationem adverbii *ante*, seu

86. Non constat tamen, dixisse Græcos, δυοῖν vel τριῶν καὶ πεντηκοστῷ ἔτει. *Uno et vicesimo libro* dixit Gellius XIII. 12. Qua de re dignus est, qui consulatur I. Vorstius de Lat. fals. suspecta, cap. 27. Vid. et Gruter. ad Cic. Verr. III. 70. Mira hoc in genere est Græcorum βραχυλογία, quam observavit Casaubonus ad Theophrastum; qua numerus major omnino subaudiendus relinquitur. V. g. Ἔτη ἑκκαίδεκα ἀπεδήμησε· τῷ δὲ ἙΒΔΟΜΩι ἐπανῆλθεν. Pro τῷ ἑβδόμῳ ἐπὶ δέκα, vel τῷ ἑβδόμῳ καὶ δεκάτῳ, *Sedecim annos peregrinatus, septimo autem [et decimo] rediit.* Denique numerum principalem Græci jungunt adverbiis ex numero ortis. Sic in Evang. Matth. XVIII. 22. Οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά, *Non dico tibi, usque ad septies, sed usque ad septuagies septem.* Pro, *septuagies septies.*

87 Nos admodum feliciter: dertd' half, sesd' half, q. d. derde half, etc. Hesych. Τέταρτον ἥμισυ, τὸ τέταρτον ἡμιστάτηρον.

88 Vide Herodot. in Erat. cap. 106. ΔΕΥΤΕΡΑΙΟΣ ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ. Ubi fallitur interpres vertens: *Iterum Athenis egressus Spartam pervenit.* Verti enim debet: *Postridie quam Athenis egressus est:* ut Stephanus recte corrigit. Ad verbum: *secundanus ex Atheniensium urbe fuit Spartæ.* Arrian. Exped. Alex. I. 1. Λέγουσιν, ὅτι ΔΕΚΑΤΑΙΟΣ ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Αἷμον, *Aiunt, eum pervenisse ad montem Æmum decimo post die, quam profectus erat.* Cæterum, quo verbo Latine adjectivum illud numerale circumscribendum sit, locus ipse et rei circumstantia suppeditabit. Ita de Lazaro Martha apud Joan. Evang. cap. XI. 39. Ὄζει ἤδη· ΤΕΤΑΡΤΑΙΟΣ γάρ ἐστιν, *Olet jam; nam quartus hic est dies, ex quo sepultus* vel *mortuus est.* ¶. 61. Sic interrogative, ποσταῖος; *quoto die?* Ut Cyrus rogat apud Xenoph. lib. V. Κύρ. παιδ. pag. 129. ΠΟΣΤΑΙΟΣ ἂν σὺν τῷ στρατεύματι ἐκεῖσε ἀφικοίμην; *Quoto die cum exercitu eo pervenire possim?* Tempus, ex quo quis dicitur δευτεραῖος etc. in secundo casu ponitur, præcedente præpositione ἀπό. Arrian. lib. cit. cap. 3. Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν Ἴστρον, *Tertio post hanc pugnam die pervenit Alexander ad flumen Istrum.*

89 Locum Plutarchi invenies pag. 695. At numerus dierum etc. postquam aliquid fiat vel factum sit, genitivum post se habet ejus rei, a qua incipit computatio. Herod. Erat. cap. 46. Δευτέρῳ δὲ ἔτει τούτων, *Secundo post hæc anno.* Thucyd. VIII. 23. Τρίτην ἡμέραν αὐτοῦ ἥκοντος, *Tertio die postquam eo venerat.* H.

Genitivus his in locis pendet a præpositione ἐκ, aut ἀπὸ, quæ nonnunquam addita reperitur: v. c. Herodot. III. pag. 92. edit. Camerar. πέμπτῃ δὲ ἢ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τούτων. Sæpe vero sequitur ἤ. v. c. Plat. Phæd. 2. Τῇ ὑστεραίᾳ δεῖ με ἀποθνήσκειν ἢ ᾗ ἂν ἔλθοι τὸ πλοῖον, *Mihi moriendum est postero die, quam quo navis advenerit.* Conf. Plat. Sympos. 1. Z.

90 Vel in sexto casu, præcedente præpositione ἐπί. Q. Calaber, lib. XII. ver. 145.

Τετέλεστο δ' ἐπὶ τρισὶν ἤμασι πάντα,

Omnia intra trium dierum spatium erant absoluta.

prius, quam res aliqua adveniat. Plutarch. in Alexandr. Αὐτὸς ἡμέρᾳ τρίτῃ κατὰ τοὺς ὕπνους εἶδεν ὄψιν ἄτοπον, *Ipsimet Alexandro, die tertio*, id est triduo, *antequam ab eo Clitus interficeretur, in somnis fœda species oblata erat* [89].

XVII. Sextum est, spatium temporis, seu numerum dierum, mensium, annorum, quo aliquid fiat, in gignendi [90] casu poni solitum. Demosthenes pro Corona: Ἐξὸν ἡμερῶν δέκα, μᾶλλον δὲ τριῶν ἢ τεττάρων, εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ἀφῖχθαι· id est, *Cum liceat dierum decem, imo trium quatuorve spatio, ad Hellespontum pervenire.* Ibid. Ἀκούσεσθε δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, id est, *Audietis intra duos tresve dies.* Ubi etiam obiter notandum est, dualem in numeralibus istis cum plurali posse conjungi, v. c. δυοῖν cum ἡμερῶν [91].

91 Non satis meo judicio ex addito exemplo hoc constat. Non enim potuisset dicere Demosthenes δυοῖν ἢ τριῶν ἡμέραιν, quod male convenisset cum τριῶν. Cæterum, Dualem cum plurali posse conjungi, ex planioribus exemplis patet, qualia supra notavi Sect. I. initio. Uterque Demosthenis locus extat pag. 317.

His adde septimum, quum numerus ordinalis involvit reliqua numerata, ita ut ipsi singulariter expresso, respondeant relata pluraliter; ut epist. poster. Petri cap. III. init. Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοὶ, ΔΕΥΤΕΡΑΝ ὑμῖν γράφω ἐπιστολὴν, ἐν ΑΙΣ διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, *Has ego jam, dilecti, alteras vobis literas scribo, in quibus sinceram vestram mentem submonitione excito.* Ubi τὸ δευτέραν involvit etiam τὴν πρώτην, quare sequitur ἐν αἷς, pro ἐν ᾗ.

Subjungo octavam numeri ἰδιολογίαν, eamque perelegantem. Ut modo diximus, numerum cardinalem sive principalem pro ordinali poni, ita vicissim ordinali pro principali utuntur Græci, seu potius ex pluribus unius tantum mentionem faciunt, cæterorum numero in adjectivo ordinali implicite latente. Estque hoc frequens inprimis Thucydidi. Vide sis libro I. cap. 61. Πέμπουσι Καλλίαν τὸν Καλλιάδου ΠΕΜΠΤΟΝ αὐτῶν στρατηγόν, *Mittunt Calliam filium Calliadis, quintum ipsorum præfectum.* Ita verbatim, pro quo rectius Latini: *Mittunt Calliam præfectum cum quatuor collegis.* Pro αὐτῶν legit Stephanus αὐτὸν, quam genuinam lectionem putat. Et suo quidem jure; nam in hujusmodi occasione pronomen αὐτὸς fere semper adhibetur, et cum substantivo eo, ad quod numerus pertinent, convenit. Vide eodem libro, cap. 116. et lib. II. cap. 13. Περικλῆς ὁ Ξανθίππου στρατηγὸς ὢν ΔΕΚΑΤΟΣ ΑΥΤΟΣ, *Pericles Xanthippi filius dux decimus ipse*, i. e. *cum novem collegis.* Conf. cap. 79. et lib. III. cap. 3. Κλεϊππίδης δὲ ὁ Δεινίου ΤΡΙΤΟΣ ΑΥΤΟΣ ἐστρατήγει, *Cleippides autem Diniæ filius cum duobus collegis exercitui præfuit.* et cap. 19. Ἐξέπεμψαν ναῦς δώδεκα καὶ Λυσικλέα, ΠΕΜΠΤΟΝ ΑΥΤΟΝ στρατηγόν, *Emiserunt naves duodecim et Lysiclem cum quatuor collegis.* Atque ita passim apud eundem. Adde Aristidem, orat. pro Quatuorviris, pag. 225. Ἐπὶ Σάμῳ ΔΕΚΑΤΟΣ ΑΥΤΟΣ στρατηγῶν, *Ad Samum e decem prætoribus unus fuit.* Vide et ibidem, pag. 286. et alibi sæpe. Nec obstant Polybii verba apud Athenæum, lib. V. pag. 193. Ἀποδιδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς ἐνίοτε τοὺς θεραπεύοντας, ὅ τύχοι τῆς πόλεως ΑΥΤΩΝ ἐφαίνετο ΔΕΥΤΕΡΟΣ καὶ ΤΡΙΤΟΣ. Nam locus est mendæ suspectus, et substituit Casaubonus pro αὐτῶν, ἀλύων, ut sit sensus: *Nonnunquam ex aula ministris se subducens, ubivis per urbem otiose vagans, cum uno alterove comite conspiciebatur.* Adde, quod mihi hactenus observare licuit, consuetudine in legem abeunte, pronomen αὐτὸς post numerum ordinalem semper collocari: et sic dicere debuisset, δεύτερος καὶ τρίτος αὐτός. Jam mutato αὐτῶν in ἀλύων, ipsum quidem pronomen desideratur; sed et absque eo, quamquam rarius, construi is numerus potest. ¶. 62. Exemplum quære in epist. posteriori Petri II. 5. Καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ΟΓΔΟΟΝ ΝΩΕ, δικαιοσύνης κήρυκα, ἐφύλαξεν, *Et prisco mundo non pepercit, sed octavum Noë, justitiæ præconem, custodivit*, i. e. *Noë cum septem de suis.* Similiter apud Herodotum in Melpomene cap.

113. Τὴν Ἀμάζονα εὗρε ΔΕΥΤΕΡΗΝ, αὐτὸν ὑπομένουσαν. Ubi minus recte interpres: *Reperit Amazonem exspectantem sociam.* Corrigit Stephanus: *Amazonem alteram ipsum exspectantem.* Ego malim: *Amazonem ipsam cum comite, quam unam secum duxerat, exspectantem.* Sic ut ipsa esset altera. In cujusmodi locutionibus supprimitur numerus principalis, v. c. in verbis Apostoli pro, ὄγδοον Νῶε ἐφύλαξε, intelligas, ἑπτὰ ἐφύλαξε, καὶ ὄγδοον Νῶε. Plenam orationem habet Homerus Iliad. T. ver. 246.

Ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας
ΕΠΤ', ἀτὰρ ὈΓΔΟΑΤΗΝ Βρισηίδα καλλιπάρῃον.

Eduxerunt autem statim mulieres formosas, operum peritas, septem, sed et octavam Briseida pulcram genas. Et lib. B. ver. 313.

Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες
ὈΚΤΩ· ἀτὰρ μήτηρ ἘΝΑΤΗ ἦν, ἣ τέκε τέκνα,

Ibi erant passeris pulli, parvuli nati in summo ramo, præ metu foliis occulti octo, sed mater, quæ illos pepererat, nova erat. Simile quid observes apud B. Joann. Apocal. cap. XVII. com. 10. et 11. Καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσι. — Καὶ τὸ θηρίον, ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καὶ ΑΥΤΟΣ ὈΓΔΟΟΣ ἐστι καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστι, *Et reges sunt septem. — Et bestia, quæ erat, et non est, et ipse est [rex] octavus, et ex illis septem est.* Et apud Heliodor. Æthiop. V. 18. Παῖδές εἰσί μοι δύο, καὶ ΤΡΙΤΟΣ ἐγώ, *Filii mihi sunt duo, et ego tertius.* Nec dubito (nam quo auctore probem, non habeo, in præsentia) quin idem idiotismus, ut per adjectivum numeralem enunciative, ita per vocem ποσαστός; vel ποστός; interrogative efferri possit. E. g. quando quis rogat: *Quot collegas habuit imperator?* Gr. Ποσαστὸς ἐστρατήγει; sive, Ποστὸς ἐστρατήγει αὐτός; Hoc certe Latinis concessum est. Ita enim Horatius scribens ad Torquatum in fine epistolæ eum ad cœnam vocat, rogatque, ut rescribat, quot convivas simul cum ipso vocari velit:

Tu, QUOTUS esse velis, rescribe —

i. e. *Rescribe* vel, *quot sodales una tecum vocari velis*, vel, *quot umbras adducas.* Quomodocunque intelligas, vocula *quotus* Græcorum idioma plane exprimit; Gr. Σὺ δὲ ποστός ἂν θέλοις εἶναι, αὐτὸς ἀντίγραφε. Certe ὀλιγοστὸς eadem ἰδιολογίᾳ dixit Berosus apud Joseph. Antiq. X. 11. Αὐτὸς ὁρμήσας ὈΛΙΓΟΣΤΟΣ παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα, *Ipse cum paucis per desertum properans Babylonem venit.* Ubi præcedens αὐτὸς non pertinet ad idioma locutionis, sed ad personam præmissam relatum, necessario in versione exprimi debet: neque enim citra expressum numerum adesse solet pronomen, id quod patet ex gemino ejusdem loco apud Joseph. contra Appion. pag. 1045. Ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ, καὶ φυγὼν ὈΛΙΓΟΣΤΟΣ συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππηνῶν πόλιν, *Prælio victus, et fugiens cum paucis se Borsippenorum urbe clausit.* Adde lib. 1 Machab. cap. III. com. 16. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰούδας εἰς συνάντησιν αὐτῶν ὈΛΙΓΟΣΤΟΣ, *Et egressus est Judas iis obviam cum paucis.*

Nonus denique usus est, quo numerus cardinalis declinabilis, si centenarium excedit, cum voce collectiva construitur singulariter. Exempla habet H. Stephanus in v. Ἵππος, quibus adde lib. 1 Machab. cap. III. com. 39. Καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτῶν τεσσαράκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἙΠΤΑΚΙΣΧΙΛΙΑΝ ἽΠΠΟΝ, *Et misit cum illis quadraginta millia peditum, et equitum quinque millia.* Et cap. IV. com. 28. Et initio ejusdem capitis occurrit χιλίαν ἵππον, pro χιλίους ἱππεῖς. ¶. 63.

SECTIO TERTIA

De nominibus [92] ἀποφρὰς, ἄνθρωπος, ἀρετὴ, ἀρχὴν, αὐτόφωρος.

REGULA PRIMA.

FASTI Romanorum dies, a Græcis δικάσιμοι et ἔνδικοι· nefasti vero ἄδικοι, et ἀποφράδες vocabantur, voce composita ab ἀπὸ, *sine*, vel, *procul*, et φράζω, *loquor*. (quasi procul a verbis semoti,) quibus Fasti, nefasti dies.

92 Præmitto, ἀγαθὸς, ἄκρος, ἄλλος, ἄμφω, ἀνὴρ, quemadmodum et in sequentibus alia suo loco εὐταξίας ergo addam, quorum mihi notandus usus visus est. Ac primum quidem Adjectivum ἀγαθὸς, præterquam quod *bonum*, *peritum* etc. significat, quando cum præcedente Adverbio ὦ tam stricte conjungitur, ut unam vocem efficiat, in Vocandi Casu positum Latini per *Quæso*, *Obsecro*, vel etiam *Age*, exponunt. Vide Plat. Gorg. pag. 491. lin. 25. Ἀλλ' ὠγαθὲ, *Sed o bone*, i. e. *quæso* vel *agedum*. Vid. infra ad VII. 11. 5. ¶. 64.

Ἄκρος, *summus*, præterquam quod Genitivum amat Personæ vi comparationis, vel potius superlativi Partitivi, etiam rei, in qua quis dicitur esse summus vel præstantissimus, eundem Casum sequentem habet. Plat. Theæt. pag. 152. lin. 44. Καὶ τῶν ποιητῶν οἱ ἄκροι τῆς ποιήσεως ἑκατέρας, κωμῳδίας μὲν Ἐπίχαρμος· τραγῳδίας δὲ Ὅμηρος, *Et poëtarum summi in utroque Poëtices genere: Comœdiæ quidem Epicharmus, Tragœdiæ vero Homerus.*

Adjectivum ἄλλος quosdam habet usus notandos:

I. Comparativorum naturam et constructionem sequens Generandi casum post se habet, qui Latine redditur per, *quam* vel *atque*. Ut Ἄλλο ὂν αἰσθήσεως ἐπιστήμη, apud Plat. Theæt. pag. 186. fin. *Aliud est scientia quam sensus.* Vel, *Diversa est a sensu scientia*. Quæ etiam est structura adjectivi cognati ἕτερος. [E. g. Plat. in Phæd. cap. 19. Τὰ ἴσα ἕτερά ἐστιν ἐκείνου τοῦ ἴσου, *Æqualia* diversa *sunt ab illo æquali*. Cæterum aliud exemplum de vi ἄλλου extat Xenoph. Mem. IV. 4. 25. Πότερον οὖν τοὺς θεοὺς ἡγῇ τὰ δίκαια νομοθετεῖν, ἢ ἄλλα τῶν δικαίων; *Num existimas, a Diis proficisci justa, an* quæ a justis differunt, h. e. *injusta?* Z.] Eodem modo Latini suo adjectivo *alius* utuntur. Ita Horat. lib. I. ep. 16. ver. 20.

Neve putes ALIUM SAPIENTE
BONOque beatum.

Et lib. II. Epist. 1. ver. 240.

Edicto vetuit, ne quis se præter Apellem
Pingeret, aut ALIUS LYSIPPO
duceret æra.

[it. Phæd. Prol. lib. III. 41. *Quod si*

causæ non disceptabantur. Lucianus eosdem vocat ἀπράκτους, *quibus agitur nihil;* ἐπαράτους, quasi *execrandos,* μιαροὺς, *sceleratos,* ἀπαισίους, *infaustos.*

Ἀποφράδες, *scelerati.* II. Ἀποφράδες etiam ἄνθρωποι nuncupabantur, id est, *scelerati:* qui et μιάστορες, παλαμναῖοι, ἀλιτήριοι, ἀλάστορες, κατάρατοι, ἐναγεῖς, ἐξάγιστοι, ἀποτρόπαιοι, qui a Latinis *sacrilegi* plerumque nuncupabantur. Ἀλιτήριος. Cæterum vox ἀλιτήριος, cum gignendi casu jungitur, ejus, aut Numinis, cujus sacer aliquis erat, aut rei, cujus pestis esset: ut ἀλιτήριος τοῦ Διὸς, *Jovi sacer:* ἀλιτήριος τῆς πόλεως, *reipublicæ pestis:* ὦ τῆς Ἑλλάδος ἀλιτήριε, *o Græciæ pestis!*

[De hac voce ἀποφρὰς[93] vide Luciani Pseudologistam, sive περὶ τῆς ἀποφράδος.

Ἄνθρωπος, *femina.* De dictione ἄνθρωπος observandum, quod aliquando significet *feminam,* licet rarius. Dionys. Halicarnass. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων. Γυμνὴν τὴν ἄνθρωπον ἰδεῖν, *Nudam videre hominem,* id est, *feminam:* scilicet Candaulis uxorem[94].

accusator alius *Sejano foret.* Plura ejusmodi loca latina reperies apud Interpretes ad locum illum Phædri. Z.]

II. Plurale Neutrum τὰ ἄλλα, positum ἐλλειπτικῶς redditur: *Aliis de causis,* ap. Plat. eundem Apol. Socrat. pag. 41. lin. 25. Τά τε γὰρ ἄλλα εὐδαιμονέστεροί εἰσιν, *Etenim aliis de caussis sunt feliciores.* Pro eodem dicitur, Ἔς τ' ἄλλα, et ἔς τε τὰ λοιπά. Pausan. Achaic. pag. 401. ¶. 65.

III. Aliquando cum Nomine, inprimis regionis proprio, conjunctum, partitionem notat. Sic Σικελία ἡ ἄλλη, *Reliquæ Siciliæ partes,* apud Plat. ep. 8. pag. 357. lin. 6. similiter apud Thucyd. lib. I. cap. 114. in fine: Καὶ Ἀθηναῖοι πάλιν ἐς Εὔβοιαν διαβάντες, Περικλέους στρατηγοῦντος, κατεστρέψαντο πᾶσαν· καὶ τὴν μὲν ἄλλην ὁμολογίᾳ κατεστήσαντο, Ἑστιαίας δὲ ἐξοικίσαντες, αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον, *Et Athenienses rursus in Eubœam trajicientes, Pericle duce, omnem in suam potestatem redegerunt; et reliquas quidem ejus partes certis conditionibus in fidem acceperunt: sed, Histiæensibus sede sua pulsis, ipsi regionem tenuerunt.*

IV. Ἄλλοτε ἄλλος, sive ἄλλος καὶ ἄλλος dicitur ille qui sibi non constat, sed variabilis est. Hinc Plato in Gorg. pag. 482. lin. 9. Ἄλλοτε ἄλλων ἐστὶ λόγων, *Modo hoc ait, modo illud.* [Sic Plat. Phæd. cap. 25. Composita dicuntur ἄλλοτ' ἄλλως ἔχειν, h. e. uti a Platone ipso explicantur, non ὡσαύτως ἀεὶ ἔχειν κατὰ ταυτά. Z.] Aristid. pro Quatuor viris, pag. 393. Οἱ δ' ἄνδρες ἄλλοι καὶ ἄλλοι παρὰ τοὺς χρόνους, *Hominum mores pro variis temporibus variantur.*

Habet vocabulum ἄμφω hoc peculiare, quod, ubi duorum mentio fit, in Neutro Genere absolute, nulla casus ratione habita, adjungitur sententiæ, sic ut omnino pendere videatur. Ita Q. Calaber. παραλειπ. lib. I. ver. 20.

Ἤλυθε Πενθεσίλεια, Θεῶν ἐπιειμένη εἶδος,
ἈΜΦΩ, καὶ στονόεντος ἐελδομένη πολέμοιο,
Καὶ μέγα αἰδομένη στυγερὴν καὶ ἀεικέα φήμην.

Venit Penthesilea, Dearum præferens speciem, quam luctuosi belli desiderium incesserat, una cum pudore odiosæ turpisque famæ. Potest intelligi παθοῦσα, vel huic simile. Similiter Orpheus de Lapidibus in Chabazio:

ἈΜΦΩ γὰρ, καὶ νοῦσον ἀναψύχεις πυρόεσσαν,
Καί μοι σκορπιόθεν βεβλημένῳ ἦρα κομίζεις,

Utrumque enim (scil. *præstas,*) *et morbem refrigeras ignitum, et mihi a scorpio vulnerato opem fers.* Eandem structuram sequitur cognatum ἀμφότερα, ut in illo Platonis, Gorg. pag. 542. lin. 20. Εἴ τινος μέγα ἦν τὸ σῶμα φύσει, ἢ τροφῇ, ἢ ἈΜΦΟΤΕΡΑ, *Si cujus magnum esset corpus, vel natura, vel alimento, vel utrumque,* pro, *utroque.* [Casus regitur ab ellipsi κατά. Est forma dicendi Homerica: v. c. Iliad. γ'. 179. Ἀμφό-

1

Aliquando de *viro* κατ' ἐξοχὴν dicitur, et opponitur feminæ, non quidem adverse, sed relate: ut Æschines, Ἄνθρωπος καὶ γυνή, *Vir et femina.* Sic Matth. XIX. 10. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικὸς, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. hic ἄνθρωπος ponitur pro *viro*, quem ἄνδρα Græci κυριολέκτως nuncupant. Vir, id est maritus.

Interdum ἄνθρωπος vertitur *quidam:* ut Marc. XII. 1. Ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, *Quidam vineam plantavit.*] *Quidam.*

III. Ἀρετὴ[95], apud Thucyd. maxime, usus aliquot observandos habet. Primo, sumitur pro *benignitate, beneficentia, liberalitate*, ut lib. II. Καὶ τὰ ἐς ἀρετὴν, ἠναντιώμεθα τοῖς πολλοῖς, id est, *Præterea, benignitatem quod attinet, alia longe nostra, quam vulgi hominum, ratio est.* Sequitur enim, Οὐ γὰρ πάσχοντες εὖ, ἀλλὰ δρῶντες, κτώμεθα τοὺς φίλους, id est, *Nec enim accipiendis, sed dandis ultro beneficiis, amicos paramus.*

τερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής, *Duabus virtutibus præditus, est rex bonus et bellator fortis.* Iliad. γ'. 166. Χώσατο δ' αἰνῶς ἀμφότερον, νίκης τε καὶ ἔγχεος ὃ ξυνέαξε, *Gravi commotus est ira ob utramque causam, ob victoriam et hastam fractam.* Z.]

Vocabulum ἀνὴρ junctum substantivo hominis, studium vel artem aliquam exercentis, in versione Latina commode omittitur. Ut, Λατόμοι ἄνδρες apud Q. Calab. *Lapicidæ.* Βουκόλος ἀνὴρ, *Armentarius*, apud eundem lib. VI. ver. 347. Eodem modo ἄνθρωπος construitur. Vid. Luc. II. 15. et Matth. XVIII. 23. Deinde, quemadmodum ἄνθρωπος, etiam ponitur pro τὶς, *aliquis;* quod tamen magis Poëticum est. Theogn. ver. 199.

Εἰ δ' ἀδίκως παρὰ καιρὸν ἈΝΗ'Ρ φιλοκερδέϊ θυμῷ
Κτήσεται, —

Si quis vero injuste præter tempus avaro animo paraverit. Homer. Iliad. E. ver. 770.

Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἈΝΗ'Ρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,

Quantum late patentis æris spatium oculis aliquis perlustrat. Habet etiam hunc usum nomen *vir* apud Latinos, suaviorem tamen, si cum altero diverso casu jungitur. Horat. lib. III. od. 1.

Est ut VIRO VIR latius ordinet
Arbusta sulcis. —

Quod tamen poëtis, quam oratoribus convenientius. Junguntur ἀνὴρ et τὶς in Act. Apost. Cap. V. init. Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι, *Vir autem quidam, nomine Ananias.* Xenoph. Cyrop. II. 3. 5. Ἀποπειρώμενον, εἴτις ἄρα ἔσται ἀνὴρ, *Periculum faciens, sitne quisquam futurus.* ¶. 66.

93 Mœris Attic. Ἀποφράδες ἡμέραι, Ἀττικῶς· ἐν αἷς τοῖς κατοιχομένοις χοὰς ἐπιφέρουσιν· ἢ αἱ πρὸς πράξεις ἀνεπιτήδειοι. ἀπηγορευμέναι δὲ πρὸς πράξεις, Ἑλληνικῶς, i. e. *Nefasti dies Attice, quibus mortuis libamina offerunt: vel qui ad actiones non sunt idonei, Communiter: Quibus nefas agere.* Ita Hesychius: Ἀποφράδες ἡμέραι ἑπτὰ, οὕτως ὀνομαζόμεναι, ἐν αἷς ἐναγίζουσι τοῖς νεκροῖς· μεταφέρουσι δὲ τὴν λέξιν καὶ ἐπὶ τοὺς πονηρούς· ἢ ἀπαγορευόμεναι πρὸς τὰς πράξεις, i. e. *Nefasti dies septem, ita dicti, quod illis parentant mortuis. Transfertur etiam vocabulum ad sacrilegos: Vel etiam dicti, quia his nefas agere.* Ex quibus verbis clare patet triplex hujus vocis notio.

94 Non adeo raro: exempla enim passim obvia. Adi Plutarchum de Aud. Poët. pag. 26. lin. 47. ubi sermo est de Agamemnone Chryseida dimittente: Οὗτος δὲ αὐτὸς εἰς τὴν ναῦν ἐμβιβάζων καὶ παραδιδοὺς καὶ ἀποπέμπων τὴν ἄνθρωπον, *Hic autem ipse eam navi imponens et tradens et dimittens* etc. Et Athen. lib. XIII. pag. 576. Adde Demosth. pro Corona, pag. 518. lin. 43. Ælian. V. H. XII. 1. XIII. 33. Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. V. non longe ab initio. Dionys. Halic. lib. I. pag. 64. lin. 8. H.

Et paulo post clarius: Ὁ δ᾽ ἀντοφείλων, ἀμβλύτερος· εἰδὼς οὐκ εἰς χάριν, ἀλλ᾽ ἐς ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν ἀποδώσων, id est. *At referendæ gratiæ debitor, minus alacer est, quod sciat, eam se beneficentiam rependere, non cui habendæ gratiæ sint, sed qua contractum nomen dissolvat* [96].

IV. Secundo, affini admodum acceptione, *humanitatem cum pietate conjunctam* significat, qua laborantibus ultro succurrimus. Idem eodem lib. [97], ubi diram luem, quæ Athenis incubuerat, luculente describit: Καὶ μάλιστα (sub. διεφθείροντο) οἱ ἀρετῆς τι μεταποιούμενοι· αἰσχύνῃ γὰρ ἠφείδουν σφῶν αὐτῶν, id est, *Maxime vero* (sub. *interibant*) *qui humanitatis ac pietatis sensu ducebantur: eos enim sibi parcere suppudebat.* Sic lib. IV. [98] Brasidas, Acanthios ab Atheniensibus abducere dum conatur, metum illis omnem amittendæ libertatis eximit: alioqui enim, αὐτοὶ ἂν, inquit, φαινοίμεθα ἐχθίονα (sub. ἀρχὴν), ἢ ὁ μὴ ὑποδείξας ἀρετὴν, καταχτώμενοι, id est, *infestius palam imperium nobis pararemus, quam qui nullam omnino virtutem* (id est, *nullum in conservanda, vel asserenda Græcorum libertate studium*) *ostenderunt.* Profitebantur enim Lacedæmonii, se Græciam ab Atheniensium tyrannide liberare velle.

V. Tertio, *nominis celebritatem* et *gloriam* significat. Idem lib. I. ubi Corcyræi Atheniensium opem efflagitant, cujus ea sit opportunitas, ἡ φέρουσα ἐς μὲν τοὺς πολλοὺς ἀρετὴν, οἷς δὲ ἐπαμυνεῖτε, χάριν, ὑμῖν δ᾽ αὐτοῖς ἰσχύν, id est, *quæ cum apud homines gloriam conciliet, tum etiam eos, quorum defensionem suscipietis, obstringat beneficio, vobis denique novam potentiam novasque vires adjungat.*

VI. Quarto, quod minus rarum est, de *bonitate* cujusque rei propria dicitur, ut de bonitate soli: Thucyd. initio lib. I. Διὰ γὰρ ἀρετὴν γῆς, αἱ δυνάμεις τισὶ μείζους ἐγγινόμεναι, στάσεις ἐνεποίουν, id est,

Sic quoque ἡ θεὸς de femina dici, satis notum est. Z.

95 Ἀρετὴν Socrates apud Platonem in Cratylo significare primo dicit εὐπορίαν, i. e. *facilem et expeditam rerum et consiliorum facultatem.* Deinde λελυμένην τὴν ῥοὴν τῆς ἀγαθῆς ψυχῆς, i. e. *Solutum, et quasi secundo alveo manantem bonæ animæ fluxum.* Loca Thucydidis invenies lib. II. cap. 40.

96 Sic pro *Deorum benignitate*, dixit *Deorum virtute* Plaut. in Mil. glor. III. 1. 82. *Deûm VIRTUTE, ut transeuntem hospitio accipiam, est apud me comitas.* Et paulo post: *Nam mihi Deûm VIRTUTE, dicam propter divitias meas licuit uxorem dotatam genere summo ducere.*

97 Cap. 51.

98 Cap. 86.

99 De bona corporis habitudine utitur Plato in Gorg. pag. 517. in fine. Ubi ait, Medicinam præstare cæteris artibus, διὰ τὸ εἰδέναι ὅ, τι χρηστὸν καὶ πονηρὸν τῶν σιτίων ἢ ποτῶν ἐστιν εἰς ἀρετὴν σώματος, *Quia novit, quid in cibis obsit vel conferat ad bonam corporis constitutionem.* H.

Vide omnino Æschinis Dialogum 1. περὶ τῆς ἀρετῆς, ubi hoc nomen dicitur de arte coquinaria, arte medica, arte opificis, rei equestris, musicæ tractandæ peritia etc. Sic apud Ælianum V. H. IX. 16. occurrit quoque ἡ τῆς χώρας ἀρετὴ, *agri bonitas*, ib. V. 21. ἡ τοῦ ποιητοῦ ἀρετὴ, *ars et præstantia poëtæ*, et II. 13. ἡ ἐν τοῖς μέτροις ἀρετὴ, h. e. *rei metricæ peritia*, etc. Sic Xenoph. Cyrop. III. 1. 16. ἀρετὴ comprehendit *corporis robur, fortitudinem animi, rei eques-*

Nam propter soli bonitatem, opes nonnullorum auctæ seditiones excitarunt. Plat. de legib. Ἀρετὴ τῆς χώρας, *Soli bonitas, fœcunditas* [99].

VII. Quinto, *virtutis* omnis et honestatis officium significat: ut apud eund. lib. III. [1] Mytilenæi Lacedæmoniorum societatem expetentes, Περὶ γὰρ τοῦ δικαίου, καὶ τῆς ἀρετῆς πρῶτον τοὺς λόγους ποιησόμεθα, *Primum enim de æqui, et honesti officiis dicemus.* Hoc modo proprium cujusque officium, viri, mulieris, senis, adolescentis, magistratus, privati, ἀρετὴ optime dicitur. Sic idem Thucyd. lib. II. Εἰ δέ με δεῖ καὶ γυναικείας τι ἀρετῆς, ὅσαι νῦν ἐν χηρείᾳ ἔσονται, μνησθῆναι, id est, *Quod si de mulierum officio, quæ viduæ nunc futuræ sunt, mentionem fieri abs me oporteat;* ubi etiam notandum, ὅσαι, perinde ut αἱ, sequi post γυναικείας ἀρετῆς, ac si præcessisset γυναικῶν, ut paulo ante observatum est in appendice 3. ad articul. subjunctivum.

VIII. Τὴν ἀρχὴν, et τὸ κατ' ἀρχὰς, significat *initio.* Quod etiam rarius dicitur, ἀρχὴν, sine articulo, Xenoph. VII. expedit. Ὥσπερ χαλεπώτερον, ἐκ πλουσίου πένητα γενέσθαι, ἢ ἀρχὴν μὴ πλουτῆσαι· καὶ ὅσῳ λυπηρότερον, ἐκ βασιλέως ἰδιώτην φανῆναι, ἢ ἀρχὴν μὴ βασιλεῦσαι, *Quo gravius est, ex divite pauperem fieri, quam ab initio divitem non fuisse: quantoque molestius, ex rege privatum fieri, quam regem fuisse nunquam* [2]. Τὴν ἀρχήν.

IX. In flagranti delicto deprehensus, dicitur ἑαλωκὼς ἐπ' αὐτοφώρῳ, vel simpliciter αὐτόφωρος, vel περίφωρος, vel εὐπερίφωρος, a verbo Græco φωρᾶν, quod est *luce palam deprehendere.* Conjunguntur autem tria ista cum verbo εἶναι, vel γίνεσθαι [vel ἁλίσκεσθαι, vel φανῆναι· Z.], ut ὁ φεύγων ἐπ' αὐτοφώρῳ γενόμενος, id est, *reus in flagranti delicto deprehensus.* dicunt etiam ἁλίσκειν παρ' αὐτὸ τὸ ἀδίκημα. Ἐπ' αὐτοφώρῳ.

tris peritiam, divitias, potentiam. Omnino ἀρετὴ est quicquid sive in corpore sive in animo sive in re est, quod placet quacunque de causa. Z.

1 Loca Thucydidis extant lib. III. cap. 10. et lib. II. cap. 45.

2 Quandoque ita fert sententia, ut τὴν ἀρχὴν exponatur, *prorsus.* Plat. Apol. Socrat. pag. 29. lin. 21. Ὅς ἔφη, ἢ τὴν ἀρχὴν οὐ δεῖν ἐμὲ δεῦρο εἰσελθεῖν, ἢ, ἐπειδὴ εἰσῆλθον, οὐχ οἷόν τε εἶναι τὸ μὴ ἀποκτεῖναί με, *Qui dicebat, aut me prorsus non debuisse huc venire, aut, quandoquidem veni, me non posse non occidi.* Et sine articulo apud eundem in Gorg. pag. 478. lin. 24. Ἆρ' οὖν οὕτως ἂν περὶ σῶμα εὐδαιμονέστατος ἄνθρωπος εἴη ὁ ἰατρευόμενος, ἢ ὁ μηδὲ κάμνων ἀρχήν; *Itane, quod ad corpus attinet, felicissimus homo esset is, qui sanatur, an is, qui prorsus non ægrotavit?* Adde Sophocl. Philoct. ver. 1232. ubi Neoptolemo dicenti; *Vis eadem me bis terve repetere?* respondet Ulysses:

Ἀρχὴν κλύειν ἂν οὐδ' ἅπαξ ἐβουλόμην,

Vellem ne semel quidem nec omnino audivisse. ¶. 67. Pausanias addit præpositionem ἐς in Laconicis pag. 211. lin. 16. Οὕτως οὐδὲ ἐγχωρεῖν ἐστιν ἐς ἀρχήν, *Ita omnino absurdum est.*

Alia etiam est hujus voculæ significatio, cum construitur cum præpositione κατὰ in quarto casu, sequente adverbio ὅτι. Sic Κατ' ἀρχὰς ὅτι, proprie, *Initio, quum,* elegantius vertitur, *Quamprimum.* Vid. Plat. epist. 3. pag. 310. lin. 19. Κατ' ἀρχὰς, ὅτ' ἦλθον, *Quamprimum venissem.* H.

Φὼρ, ὁ κλέπτης. Φωρίον, τὸ κλέμμα. Φωρῶ, τὸν κλέπτοντα καταλαμβάνω· ἀφ᾽ οὗ τὸ ἐπαυτοφώρῳ, ἤγουν ἐπ᾽ αὐτῇ τῇ κλεψίᾳ. Μοσχοποῦλος περὶ σχεδῶν. Usurpatur igitur hoc vocabulum proprie de iis, qui in ipso furto sunt deprehensi, habentes in manibus τὰ Φωρία, quæ furati sunt, a se ipsis proditi. Transfertur postea etiam ad alia facinora et scelera, in quibus quis deprehenditur: Joh. VIII. 4. ἐπαυτοφώρῳ, *in ipso facto*, i. e. adulterio.

Τὴν ἀρχὴν pertinet ad ea nomina, quæ, propter ellipsin præpositionis, εἰς, s. κατὰ, vim adverbiorum accipiunt: qualia sunt, ἀκμὴν, *adhuc*, δίκην, *more*, *ut*, *ad modum*, σύντονον, *intense*, *vehementer*, ὅλον, *omnino*, τὸ τέλος, *plane*, δωρεὰν, *gratis*, προῖκα, *gratuito*, τὴν πρώτην, *ab initio*, ὄναρ, *per quietem*, μακρὰν, *longe*, ὃν τρόπον, *quomodo*, ἅπαντα, *omnino*, *ex toto*, etc. Cæterum haud scio, an (h. e. annon) Vigerus sit reprehendendus, quod dixit, τὴν ἀρχὴν etiam significare *initio*. Certe in omnibus locis, ubi occurrit, si reddatur *prorsus*, *omnino*, ab orationis serie non abhorret. Z.

SECTIO QUARTA

De Nominibus ἀφορμὴ, δείλη, δῆλος, δίαιτα, δίκαιος, ἐξούλης, ἐπίδοξος, ἔργον, ἐτεὸν, ἕτοιμος.

REGULA PRIMA.

De hac voce: ἀφορμὴ notanda quæ sequuntur. Primum enim significat *vim naturæ quandam ad perniciosa fugienda;* quemadmodum ὁρμὴ utilium appetentia est. Beatus Damascenus ait Christum ostendisse, ἐν τοῖς συστατικοῖς τῆς φύσεως, τὴν ὁρμὴν, ἐν δὲ τοῖς φθαρτικοῖς, τὴν ἀφορμὴν, id est, *In iis, quæ ad naturæ conservationem pertinent, vim appetendi, in iis, quæ eandem perimunt, vim aversandi.*

Ἀφορμὴ vis adversa fugiendi.

II. Secundo apud Atticos idem est quod *res familiaris*, et domestica[3]: imo et *ars quælibet tolerandæ vitæ idonea*, quam alii passim Græci, maximeque recentiores, προβολὴν εἰς τὸ ζῆν vocant; ut, μηδεμίαν ἀφορμὴν ἔχει τοῦ βίου, id est, quod vulgo dicitur, *il n'a aucun moyen de vivre.* Hinc pro *opibus, subsidiis,* et *commoditatibus* sumitur. Cicero, *Amicitia,* inquit, *plurimas et maximas commoditates habet,* Ἡ φιλία πλείστας ἔχει καὶ μεγίστας ἀφορμάς. Itemque pro *occasione rei gerendæ,* quæ inter præcipuas commoditates numerari solet: ut, τοιαύτας λαβὼν τὰς ἀφορμὰς τοῦ τὸν ἀντίδικον ῥᾳδίως ὑποσκελίσαι, *Ejusmodi nactus supplantandi adversarii occasiones.* Huc pertinet illud Demosth. Olynth. II.[4] Πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς, εἰς τὸ τὴν παρὰ θεῶν εὔνοιαν ἔχειν, ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας, ἢ ἐκείνῳ, *Que vous avez beaucoup plus de moyens que luy, d' obtenir la bienveillance des Dieux* *.

Ἀφορμὴ, *Res familiaris.*

Ἀφορμὴ, commoditas, occasio.

3 Ita Xenoph. Memorab. lib. III. pag. 786. in fine: Τοῖς ἑαυτῶν παισὶ καλλίους ἀφορμὰς εἰς τὸν βίον καταλείπουσι, *Liberis suis pulcriora ad vitam sustentandam subsidia relinquunt.*
In hac acceptione non raro additur ἰδία. Demosth. pro Phormione pag. 601. lin. 6. Οὐδὲ τούτοις παρέδωκεν ἰδίαν ἀφορμήν, *Ne his quidem de suo quidquam dedit.* H.

4 Pag. 8. lin. 51.

* Sic Xenoph. Memorab. II. 7. 11.

Ἀφορμὴ. pecunia trapezitarum.

Ἐνθήκη, pro ἀφορμῇ.

III. Tertio, iisdem Atticis, pecunia erat, quæ ad mensam dabatur, vel inde sumebatur: unde, quod Galli dicunt, *mettre de l' argent à la banque*, Græci, ἀφορμὴν αὐτῷ παρασκευάζειν πρὸς τῇ τραπέζῃ· quam Græci recentiores ἐνθήκην vocare solent; tametsi apud illos ἐνθήκη sit etiam id omne, quod reponitur ac reconditur, ut sunt τὰ κειμήλια, *lautior, pretiosiorque supellex, et carior.*

Ἀφορμὴ. conditio.

IV. Quarto, idem penitus est quod ὁρμὴ, ut cum Plutarchus Homerum ait, πάντων ζώων ἀφορμὰς ἢ διαθέσεις ὑπογράψαι, id est, *omnium animantium affectiones et proprias conditionés expressisse.*

Ἀφορμὴ. circumstantia.

Quinto, Budæus existimat, significare argumenta cujuscunque disputationis: sed meo judicio, ex locis iis, quæ profert, intelligere quivis poterit, significare potius ejusdem argumenti, quas Græci Rhetores περιστάσεις, Latini *adjuncta* nominant: v. c. cum Dionys. Halic. ait de Lysia Rhetore: Ὅταν δὲ μηδεμίαν ἀφορμὴν παρὰ τῶν πραγμάτων τοιαύτην λάβῃ· sensus videtur hic, *Ubi vero nullam ejusmodi ansam ex rebus ipsis arripere potest.* Plutarchus in Homero etiam clarius, Πάσης δὲ διηγήσεως ἀφορμαὶ γίνονται, πρόσωπον, αἰτία, τόπος, χρόνος etc., id est, *Omnes autem narrationis circumstantiæ, sunt persona, causa, locus, tempus,* etc. Verum tamen est, ex illis adjunctis Rhetores novas argumenta cudendi occasiones arripere [5].

Ἔργων ἀφορμὴ, *opportunitas, occasio operis suscipiendi.* Huc pertinet locus Schol. Euripid. quem laudat Cl. Hindenburgius ad Xenoph. ἣν ἡμεῖς προβολὴν καλοῦμεν εἰς τὸ ζῆν, Ἀττικοὶ ἀφορμὴν καλοῦσι. Atque Suidas ita: Ἀφορμὴ ἀφ' ἧς ὁρμώμενός τις σώζεται κ. τ. λ. Z.

Βασιλεύς.

5 De Nomine βασιλεὺς observa, illud præter vulgarem *regis* denotationem, sæpe κατ' ἐξοχὴν, inprimis apud Atticos, notare regem Persarum. Probent hoc duo exempla, alterum e Demosthene, alterum e Platone petitum. Ita ille in orat. de Rhodiorum libert. pag. 81. lin. 5. Ὁρῶ δ' ὑμῶν ἐνίους, Φιλίππου μὲν, ὡς ἄρα οὐδενὸς ἀξίου, πολλάκις ὀλιγωροῦντας. ΒΑΣΙΛΕ'Α δ' ὡς ἰσχυρὸν ἐχθρὸν, οἷς ἂν προέληται πολεμεῖν, φοβουμένους, *Video autem vestrum quosdam, Philippum quidem, ut hominem nullius pretii, sæpenumero negligentes, REGEM vero* [*Persarum*] *ut potentem hostem, si quando bellum moliatur, formidare.* Hic in Gorgia pag. 524. prope finem, inquit: *Rhadamanthum omnium animas intueri, et cujus quæque sit ignorare*, ἀλλὰ πολλάκις τοῦ μεγάλου βασιλέως ἐπιλαβόμενος ἢ ἄλλου ὁτουοῦν βασιλέως, et quæ sequuntur: *Sed sæpe prehendens magni regis* [Persarum] *animam, vel alius cujusdam regis.* In exemplo priori diserte a rege Philippo rex Persarum distinguitur, nudo nomine βασιλέως: in posteriori ab aliis sub nomine τοῦ μεγάλου βασιλέως præmisso articulo, certum illum regem significante. Et Magni cognomen Persarum regibus apud Græcos peculiare fuisse, docet nos Aristides, orat. in Romam pag. 352. Ἡ (scilicet τῶν Περσῶν ἀρχὴ) πάνυ ποτὲ ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐβεβόητο, καὶ ΜΕ'ΓΑΝ παρέσχε τὸ ἐπώνυμον καλεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτὴν ΒΑΣΙΛΕ'Α, *Persarum imperium maxime olim inter Græcos celebratum fuit, et ei, qui id teneret, MAGNI REGIS cognomen tributum esse effecit.* Hinc reprehenduntur Persarum reges apud Arrianum, lib. VII. de Exped. Alex. cap. 1. utpote qui immerito hoc sibi cognomen vindicarunt. Verba hæc sunt: Τοὺς γάρ τοι Περσῶν καὶ Μήδων βασιλέας, οὐδὲ τοῦ πολλοστοῦ μέρους τῆς Ἀσίας ἐπάρχοντας, οὐ σὺν δίκῃ καλεῖν σφᾶς ΜΕΓΑ'ΛΟΥΣ ΒΑΣΙΛΕ'ΑΣ, *Persarum enim ac Medorum reges, ne multesimæ quidem Asiæ parti imperantes, immerito sibi nomen MAGNORUM REGUM vindicasse.* Alias additur τῶν Περσῶν, ut apud Dinarch. in Dem. pag. 96. lin. 26. et alibi. H.

Illis exemplis de hac potestate βασιλέως adde hæc: α. βασιλεὺς simpliciter significat Persarum Regem, Xenoph.

V. Δείλη absolute quidem tempus significat, quo lux aut decrescit, aut paulo ante desiit, aut nondum cœpit: ideoque pro crepusculo sumitur, tam matutino, quam vespertino. Sæpe tamen jungitur cum nominibus, varias temporis differentias significantibus: nam δείλης ἑώας, est, *summo mane*, quod etiam ἀρχομένης ἑώας dicitur: contra δείλης ὀψίας, id est, *sero*, vel *sub vesperum:* δείλης μεσημβρίας, *sub meridiem* *. *Δείλη, mane vespere, meridie.*

VI. Δῆλος, φανερὸς, et alia significationis ejusdem [6], cum Participiis cujuslibet temporis eleganter conjunguntur, tumque resolvuntur per accusativum, et infinitivum, aut particulam ὡς, vel ὅτι, et indicativum: sic δῆλός ἐστι παρανομήσας, pro δῆλόν ἐστιν αὐτὸν παρανομῆσαι, *Certum est eum contra leges fecisse.* Demosth. pro Corona, Φανεροὶ πᾶσιν ἦσαν, ἀναγκασθησόμενοι καταφεύγειν ἐφ' ὑμᾶς, id est, *Constabat omnibus, coactum eos iri ad vos confugere:* pro Φανερὸν πᾶσιν ἦν αὐτοὺς ἀναγκασθήσεσθαι καταφ. etc. Sic compositum et privativum ἄδηλος, ut apud eund. Demosth. in Midiam. Ἔστι δὲ οὐκ ἄδηλος ἐρῶν, *Dubium non est, quin dicturus sit.* pro οὐκ ἄδηλον ἐστιν, ὡς ἐρεῖν [7]. ¶. 69. *Δῆλος, φανερὸς, cum participiis.*

[Δίαιτα non solum est τρόπος τοῦ βίου, *vitæ degendæ ratio;* sed etiam τόπος. ἀνδρωνῖτις, δίαιτα τῶν ἀνδρῶν, ut γυναικωνῖτις, γυναικῶν. Sic Plutarchus τὰς τῶν θεραπόντων διαίτας famulorum cubicula dixit. *Δίαιτα cubiculum.*

Mem. IV. 2. 33. ἄλλους δὲ πόσους οἴει διὰ σοφίαν ἀναρπάστους πρὸς ΒΑΣΙΛΕ'Α γεγονέναι, καὶ ἐκεῖ δουλεύειν; *Quot alios existimas ob famam prudentiæ repente et vi abreptos ad* Regem *perductos esse, ut ibi servirent?* it. Ælian. V. H. I. 22. Δῶρα τὰ ἐκ ΒΑΣΙΛΕ'ΩΣ διδόμενα τοῖς παρ' αὐτὸν ἥκουσι πρεσβευταῖς. Conf. Aristoph. Acharn. 647. Sic quoque Cornel. Nep. in Ages. 2. *bellum* Regi *facere* dixit. *b.* βασιλεὺς ὁ μέγας eundem significat, ut Ælian. V. H. XII. 1. Καὶ εἰς ΒΑΣΙΛΕ'Α ΤΟ'Ν ΜΕ'ΓΑΝ ἧκεν ἡ δόξα, *Fama perlata est ad ipsum* Regem magnum.' it. Æschin. Dial. II. 4. Οὐδεὶς γὰρ ἂν οὖν, ὅστις οὐχὶ προτιμήσειεν ὑγιαίνειν ὀλίγον κεκτημένος ἀργύριον μᾶλλον, ἢ τὰ ΒΑΣΙΛΕ'ΩΣ ΤΟΥ͂ ΜΕΓΑ'ΛΟΥ χρήματα κεκτημένος νοσεῖν, *Nemo est, quin malit recte valere quamvis pauper, quam in adversa valetudine* Regis magni *possidere divitias.* Causa hujus appellationis quærenda est in potentia et amplitudine regni Persici, quod complectebatur multas regiones et fere totam Asiam, quæ quidem tunc Græcis cognita erat. Hinc Eustathius ad Dionys. Perieget. ver. 1056. Μόνοι οἱ Πέρσαι, inquit, ἔθνος ἔχουσιν Ἀσίας βασιλεύτατον. καὶ ΜΕ'ΓΑΣ διὰ τοῦτο ἐλέγετο ΒΑΣΙΛΕΥ'Σ ὁ τῶν Περσῶν. Ad hanc appellationem haud dubie contulit quicquam etiam hoc, quod Reges ipsi parebant Regibus Persarum. Quare Cyrus dicitur βασιλεὺς βασιλήων, in Epigram. apud Eustath. ad ver. 1069. libri laudati. Etenim Satrapas Persarum ipsos βασιλεῖς esse appellatos, fit clarum ex Æschyl. Pers. ver. 24. Conf. Scheffer. in Indice ad Ælian. et Staveren. ad Cornel. Nep. l. 1. Z.

Βούλημα præter vulgarem *voluntatis* significationem, etiam aliquando *mentem*, *sensum*, vel *scopum* alicujus dicti notat. Ita postquam Aristides, in Orat. pro Quatuorviris, pag. 423. verba Homeri exposuerat, addit: Τοῦτο γάρ μοι δοκεῖ τῶν ῥημάτων τὸ βούλημα εἶναι, *Huc enim verba ejus tendere mihi videntur.* H. *Βούλημα.*

Ad ejusmodi prosopopeiam quoque referenda puto verba ipsa βούλεσθαι et ἐθέλειν, quando usurpantur de rebus vita, adeoque ipsa voluntate carentibus V. c. Plat. in Phæd. cap. 19. Ὅταν τις τι ἰδὼν ἐννοήσῃ, ὅτι ΒΟΥ'ΛΕΤΑΙ μὲν τοῦτο, ὃ νῦν ἐγὼ ὁρῶ εἶναι οἷον ἄλλο τι τῶν ὄντων· ἐνδεῖ δὲ, καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον εἶναι, οἷον ἐκεῖνο, ἀλλ' ἔστι φαυλότερον, etc., *Si quis intellexerit, rem aliquam visam* velle *quidem esse talem, qualis est idea rei in mente jam formata* (h. e. spectare, tendere quidem et accedere ad similitudi-

Plin. lib. II. epist. 17. *Hinc turris erigitur, sub qua diætæ duæ.* ἐνδιαίτημα *a Logd:* Pontus est ἐνδιαίτημα τῶν ἰχθύων· στρατόπεδον *castra,* ἐνδιαίτημα τοῦ στρατοῦ, Schol. Æschyl. †]

Δίκαιός ἐστιν, debet. VII. Δίκαιος, eodem fere modo usurpatur, quo δίκαιον, vel ἄξιόν ἐστιν· ut, Δίκαιος εἶ κἂν ἅπαξ ἀντευεργετεῖν τόν σε πολλάκις εὐεργετήσαντα· pro δίκαιόν ἐστί σε, id est, *Æquum est, cum tot ejus erga te meritis, unum saltem beneficium abs te compensari.* Demosthenes pro Cor. Τούτου τὴν αἰτίαν οὗτός ἐστι δίκαιος ἔχειν. verbat. *Hujus causam hic est justus habere,* id est, *æquum est, in istum hujus rei culpam omnem conferri.*

Δίκαιον κατηγορεῖν. VIII. Δίκαιον κατηγορεῖν, Demosth. in Leptinem accipere videtur, pro τὸ ἄδικον ἐλέγχειν, *injustitiam coarguere:* sic enim ille: Πάνυ ἀχθοίμην ἄν, εἰ τοῦτο μόνον δόξαιμι δίκαιον κατηγορεῖν τοῦ νόμου, *Ferrem admodum moleste, si hoc uno legis hujus injustitiam coarguere posse viderer,* vel, *hoc solum jus adversus legem afferre:* nam τὰ δίκαια, sunt jura, et rationum atque argumentorum momenta, seu defensionum capita.

Ἐγκύκλια παιδεύματα, *liberales artes.* [Ἐγκύκλια παιδεύματα, *liberales artes.* Plutarchus in aureo isto libello περὶ παίδων ἀγωγῆς [8] Δεῖ τοίνυν τὸν παῖδα τὸν ἐλεύθερον μηδενὸς μηδὲ τῶν ἄλλων τῶν καλουμένων ἐγκυκλίων παιδευμάτων, μήτε ἀνήκοον, μήτε ἀθέατον ἐᾶν εἶναι, etc., *Oportet igitur ingenuum adolescentem nullam disciplinarum, quas vocant, liberalium, inauditam, incognitamque præterire:* ubi interpres ob vulgarem usum, ἐγκύκλια dici videtur asserere: vel idcirco fortasse, quod universim *totum artium* κύκλον, ab ovo, quod dicunt, ad mala, a Grammatica et Logicis, quas in scholis vocant, disciplinis, et deinceps Mathematicas complecterentur. Has simul connexas Græci ἐγκυκλοπαιδείαν vocant. Fabius lib. I. *orbem disciplinarum* vertit: Seneca epist. 88. ἐλευθερίας artes nominat. Hor. in arte poëtica.

Nec circa vilem, patulumque moraberis orbem.

nem ideæ abstractæ), *sed eam carere partibus nonnullis, et esse deteriorem quam ut possit plane respondere ideæ illi* etc. It. Plat. in Phæd. pag. 230. Συγγίγνωσκε δή μοι, ὦ ἄριστε, φιλομαθὴς γάρ εἰμι. Τὰ μὲν οὖν χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδέν μ' ΕΘΕ'ΛΕΙ διδάσκειν, οἱ δ' ἐν τῷ ἄστει ἄνθρωποι. Conf. Xenoph. Mem. III. 12. extr. Z.

Βίᾳ. Substantivum βία præter *violentiæ* significationem etiam in Dandi Casu positum Genitivum post se requirit, et redditur *Invitus.* Thucyd. I. 43. Βίᾳ ἡμῶν· *Nobis invitis,* Plutarch. in Cæs. pag. 719. Τὴν μὲν Ἰουλίαν ΒΙ'Αι ΤΩ͂Ν ΔΗΜΑ'ΡΧΩΝ ἀράμενον τὸ πλῆθος εἰς τὸ Ἄρειον ἤνεγκε πεδίον, *Juliam, invitis tribunis plebis, populus in campum Martium extulit.* H. ¶. 68.

Interdum idem nomen, eodem sensu, absolute ponitur, adeo ut genitivus sit intelligendus: v. c. Plat. Symp. 32. ΒΙ'Αι οὖν, ὥσπερ ἀπὸ τῶν Σειρήνων ἐπισχόμενος τὰ ὦτα, οἴχομαι φεύγων. Z.

* Thomas Magister, et Mœris negant, δείλης simpliciter, sine adjecto nomine ὀψίας, apud Atticos dici. Verum horum errorem Interpretes ad Thomam exemplis Xenophontis et Thucydidis satis refutarunt. Z.

6 Sunt tamen diversæ significationis Adjectiva, quæ hoc modo, licet rarius, cum Participiis junguntur. Ita eleganter dicas: Ἀμείνων εἰμὶ σιγῶν ἢ πολλὰ

Per *orbem patulum* poëma κύκλος dictum intelligit, quod Cyclicus ille scriptor τὰ Ἰλιακὰ κύκλῳ scripserit, quasi a gemino ovo, belli Trojani reliqua καθολικῶς universe complectens: *vilem* vocat, quia projecti est animi κατὰ πλάτος καὶ παχυλῶς docere. Schottus Obs. Hum. II. 1.]

IX. Ἐξούλης δίκη, verbatim, *expulsionis judicium*, Latinis, *judicium unde vi.* Sic vocabatur Athenis judicium publicum, in gratiam ejus constitutum, qui missus in bonorum quorundam possessionem, ea per vim a debitore pellebatur: a verbo ἐξείλλω, id est, *ejicio:* licet apud Suidam legatur ἐξίλλω, per simplex ι, apud Harpocrationem ἐξέλλειν, [apud Hesych. ἐξούλλειν, ὅ ἐστιν, ἐξωθεῖν καὶ ἐκβάλλειν.] Demosth. in Midiam, Τί δή ποτε, ἄν τις ὀφλὼν δίκην μὴ ἐκτίσῃ, οὐκ ἐποίησε τὴν ἐξούλης δίκην ἰδίαν, ἀλλὰ προστιμᾶν ἐπέταξε τῷ δημοσίῳ; *Cur tandem, si quis damnatus judicio, mulctam indictam non solveret, judicium unde vi privatum esse noluit* (legislator) *sed eum jussit ærario publico solvere?* Ἐξούλης δίκη *Judicium unde vi.*

Metaphorice et eleganter Aristides in Panathen. Οὐκοῦν ἐξούλης γε μόνοις ἡμῖν, εἰ οἷόν τέ ἐστιν εἰπεῖν, οὐδ' ἂν εἷς λάχοι τῆς γῆς, οὐ μᾶλλόν γε ἢ τῆς μητρός τινι, *Quare solis quidem nobis, si ita loqui fas est, nemo hujus terræ causa, judicium unde vi jure intenderit, nihilo sane magis, quam alicui matris suæ causa.* Loquitur de Atheniensibus, qui αὐτόχθονες essent, nec aliunde primum eam in regionem immissi.

X. Ἐπίδοξος eleganter is dicitur, de quo vulgo aliquid opinentur; adeoque cum infinitivo jungitur, non tantum in futuro, sed etiam in præsenti, et aoristo, sed tamen cum significatione futuri: ut, ἐπίδοξός ἐστι μάλα ὀξέως ἅψεσθαι τοῦ καιροῦ, *eum opinantur oblatam occasionem avide arrepturum.* ἐπίδοξός ἐστιν, ὧν ἤδη πέπονθεν, πλείω ἔτι καὶ δεινότερα παθεῖν, *illum existimant, plura adhuc atque graviora, quam quæ passus est, deinceps esse passurum* ‡. Ἐπίδοξος, ἐν δόξῃ ὤν.

XI. Ἔργον, id est *opus*, aliquando sumitur pro lucro ex pecunia Ἔργον *lucrum.*

λαλῶν, *Melior sum tacens quam multa loquens.* Pro *melius est*, sive, *præstat mihi tacere, quam multa loqui.* Exemplum auctoritate firmabimus infra ad Cap. VI. Sect. 1. Reg. 13. Eodem modo construitur δίκαιος, paulo post, Reg. 17. et ἐπίδοξος, Reg. 10.

7 Dicitur etiam Δῆλός ἐστιν, ὅτι vel ὡς ποιεῖ. Exemplum exhibet Plat. in Euthyph. pag. 14. lin. 20. Ἀλλὰ γὰρ, ὡς οὐ πρόθυμός με εἶ διδάξαι, δῆλος εἶ, *Sed apparet, te non esse promtum*, vel, *quam non sis promtus ad me docendum.* [Atque cum ὅτι occurrit Xenoph. Cyrop. III. 3. 12. Ἀλλὰ δῆλοι ὦμεν, ὅτι οὐκ ἄκοντες μαχούμεθα. Conf. Xenoph. Œcon. VII. 8. Z.] Similiter construitur contrarium ejus ἄδηλος cum εἰ dubitativo. Plutarch. in Cæs. pag. 710. Οἷς εἰ μὲν κρύφα παρεῖχέν τι θάρσους καὶ δυνάμεως ὁ Καῖσαρ, ἌΔΗΛΟ'Σ 'ΕΣΤΙΝ, *Quibus* [*Lentulo et Cethego*] *utrum confidentiæ quid aut virium Cæsar ministraverit, non constat.* Rarum admodum est, quod Aristophanes τὸ δῆλος εἶ addat non Participio, sed alii verbo. Ita enim ille in Avibus ver. 1408. Καταγελᾷς μου, δῆλος εἶ: pro, καταγελῶν, *Irrides me, manifestus es.* Pro, *Irrides me manifeste.* H.

† In jure Attico δίαιτα est κρίσις πρὸ δίκης, uti Mœris Atticista interpretatur, seu *arbitrium*, cum lis, antequam ad judices itur, ab arbitris, qui διαιτηταὶ appellantur, ex æquo componitur. De διαιτηταῖς vid. Valquenar. ad Ammon. I. 15. Z.

fœneratitia proveniente. Demosth. adversus Aphobum [9], Τὸ δὲ ἔργον αὐτῶν (supple ταλάντων) πεντήκοντα μναῖ, τȣ̃ ἐνιαυτȣ̃ ἑκάστȣ, id est, *Lucrum autem ex illis talentis proveniens, minarum quinquaginta est, in annos singulos.* Vide infra, Sect. XIII. Reg. 5. Ἔργον, *officium.* Aliquando *munus*, et *officium* est: ut τὸ λοιπὸν δὴ ἔργον ἡμέτερον, ἀνδρείως κρίνειν περὶ ὅλων· *quod superest, nostrarum jam partium fuerit, de summa rerum fortiter dimicare.* Quo in exemplo notandum, elegantius sine verbo ἐστὶν usurpari [10].

Ἔργον, *difficile.* Aliquando pro ἐργῶδες sumitur, ut opus apud Virgilium VI. Æneidos: *Hoc opus, hic labor est.* Aristoteles VI. de historia Animalium: Ἔργον μὴ συνήθει ὄντι, καταμαθεῖν ταῦτα, id est, *Difficile est rerum istarum insolenti eas perdiscere:* ubi etiam absque verbo usurpatur, licet verbum adjungi possit.

8 Pag. 7.

‡ Ammonius. Ἐπίδοξος, ὁ προσδοκώμενος, καὶ ἐλπιζόμενος. Et Thomas Mag. ita: Ἐπίδοξος, ȣ̓χ ὁ ἔνδοξος, ὥς τινες, ἀλλ' ὁ προσδόκιμος. De usu et exemplis vid. Oudend. ad Thomam. Z.

9 Oratione I. pag. 548.

10 Hinc Philippus, fusis ad Chæroneam Atheniensibus, ne hac victoria elatus, contumeliosius se jactaret, voluit, ut quidam ex pueris singulis diebus mane se hominem esse moneret, καὶ προσέταξε τῷ παιδὶ τȣ̃το ἔχειν ἜΡΓΟΝ, *Et hoc officium injunxit puero:* narrante Æliano V. H. lib. VIII. cap. 15. Hinc, σὸν ἔργον, ubi aliquid imperamus, sive aliquem hortamur, cum imperativo orationi inseritur et non male redditur, *Hoc age.* Ita Aristoph. in Avibus:

Ἱερεῦ, σὸν ἔργον, θύε τοῖς καινοῖς Θεοῖς.

Sacrifice, hoc age, sacrifica novis Diis.

Hinc redditur *Decet.* Aristoph. Lysistr. ver. 615.

Οὐκ ἔτ' ἔργον ἐγκαθεύδειν, ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος,

Non amplius decet dormire, quicunque est liber.

Non plane absimile est, cum in quibusdam occasionibus accipitur pro ἔθος. Ita Æschines, Epist. XII. Ὑμεῖς ȣ̓δὲν ἄλλ' ἢ Ἀθηναίων ἔργον, ἐλεήσαντες αὐτȣ̀ς καὶ χαρισάμενοι, ἐποιήσατε, *Nihil aliud fecistis, quam Atheniensium morem:* hoc est: *plane, ut Atheniensium mos est, fecistis, quum illorum miserti estis, illisque condonastis.* Similiter in malam partem, Ælian. V. H. lib. IX. cap. 24. Συβαρίταις πᾶσιν ἜΡΓΟΝ ἦν τρυφᾷν, *Omnium Sybaritarum opus*, h. e. *consuetudo erat genialiter vivere.* Quo sensu non raro ipsum nomen ἔργον dissimulatur. Ita Aristid. orat. Leuctr. II. pag. 72. init. Ἠδικȣ̃μεν ἂν ὡς ἀληθῶς, καὶ ȣ̓χ ἡμῶν ἐποιȣ̃μεν, *Injuste ageremus re vera, nec pro nostro more faceremus.*

11 Pag. 978. Solon de vento:

Ὥστ' ἄνεμος νεφέλας αἶψα διεσκέδασεν
Ἠρινὸς, ὃς πόντȣ πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο,
Πυθμένα κινήσας, γῆν κατὰ πυροφόρον
Δῃώσας καλὰ ἜΡΓΑ, θεῶν ἕδος αἰπὺν ἱκάνει
Οὐρανόν. —

Ut ventus vernus cito nebulas dissipat, qui agitans fundum ponti undosi sterilis, per terram triticiferam vastans arva culta, attollit se ad Deorum sedem, cælum altum. H.

Fundus hujus significationis quoque est Homerus; v. c. Iliad. μ'. 283. occurrunt ἀνδρῶν πίονα ἔργα, et Odyss. β'. 22. πατρώϊα ἔργα. Atque Odyss. ξ'. 222. ἔργον δέ μοι ȣ̓ φίλον ἔσκεν, interpretes accipiunt κατ' ἐξοχὴν de γεωργίᾳ μόνῃ. Z.

* Sic apud eundem Xenoph. Mem. III. 6. 12. εἴς γε μὴν τἀργύρια οἶδ', ὅτι ȣ̓κ ἀφῖξαι. Conf. Xenoph. de Reditibus, cap. IV. 1. it. IV. 5. ubi ἀργυρεῖα ἜΡΓΑ diserte dicuntur: it. §. 11. 13. 14. etc. De argentifodinis Atticæ Ernestius ὁ πάνυ laudat Casaubonum ad Strab. lib. IX. et Caryophilum de Marmor. ant. pag. 4. Z.

12 Habet et alios usus observatione dignos, quos non abs re fuerit addere. Construitur cum substantivo per appositionem, sequente verbo γίγνεσθαι, ubi res aliqua dicitur ad effectum perduci, ut apud Plutarch. qui ita in Cæsare pag. 739. Ὁ δὲ δεξάμενος τὸν φόνον ἐκεῖνον χῶρος — παντάπασιν ἀπέφηνεν, δαίμονός τινος

XII. Aliquando τὰ ἔργα in plurali significant *loca culta*, et *arva*. Ἔργα, *loca culta.* Ita Xenoph. passim: In Κυνηγετ [11]. Τὰ μὲν ὄρη οἷόντε ἐστὶ καὶ ἰχνεύειν καὶ μεταθεῖν καθαρῶς· τὰ δὲ ἔργα ἐδέτερα, διὰ τὰς τρίμμας, id est, *Montes et pervestigari, et transcurri sine offensione possunt: arva neutrum patiuntur, ob tramites limitesque crebros.* Contra ὀργὰς, ἄδος, id est, ἄνετος γῆ, *terra inculta*, qualis est saltus.

Ἔργα ἀργύρεια, vel ἀργύρεια apud Demosth. Chers. sumi videntur Ἔργα ἀργύρεια, *argenti fodinæ.* pro *argenti fodinis*, cum ex Ulpiano loquatur de Laurio, qui locus erat, ἔνθα ἄργυρος τίκτεται· quæ una voce ἀργύρεια Xenophonti dicuntur Memor. II. 5. 2. et ἀργυρεῖα passim *. Male sumunt nonnulli pro *vasis, ac poculis argenteis*, de quibus infra, Sect. XIII. Reg. 7. ubi de nomine χρυσός. [12].

ὑφηγεμένε καὶ καλεντος ἐκεῖ ΤΗ'Ν ΠΡΑ'ΞΙΝ ἜΡΓΟΝ ΓΕΓΟΝΕ'ΝΑΙ, *Locus, ubi illa cædes [Cæsaris] patrata est, manifesto est argumento, ductu alicujus Numinis [eum illuc tanquam] vocantis, negotium esse confectum.* Aliquando, licet raro, nomen hoc ἔργον cum verbo γίγνεσθαι constructum non tantum usurpatur, cum aliquis dicitur aliquid effectum dare, sed etiam aliud admittit substantivum, secum casu conveniens addito dandi casu personæ agentis. E. g. Lucian. Demosth. encom. pag. 904. Πρὶν ἢ τὴν ‘ΥΠΟ'ΣΧΕΣΙΝ ἜΡΓΟΝ ΣΟΙ ΓΕΝΕ'ΣΘΑΙ, *Priusquam* (ita ad verbum) *promissum opus tibi fiat*, i. e. *Priusquam promissum præstiteris.*

Cum eodem verbo γίγνεσθαι, si quod substantivum addatur in secundo casu, redditur Latine per solum Ablativum, substantivo ἔργον omisso. Exemplum habet idem Lucianus ibid. pag. 910. Τάχα τῆς ὑμετέρας ΓΕ'ΓΟΝΕΝ ἜΡΓΟΝ ὀλιγωρίας. Non amant Latini dicere: *Forsan opus negligentiæ vestræ est*, sed pro eo: *Forsan hoc vestra negligentia factum est.* Non plane absimile est illud Æliani lib. VII. cap. 2. in fine: Βιαίε θανάτε ἔργον ἐγένοντο, *Violentæ mortis opus facti sunt*, id est, *Violenta morte perierunt.* Placuit inprimis hæc locutio Heliodoro, cui dicuntur ἔργον βελῶν γίγνεσθαι, qui sagittis confodiuntur: vid. Æthiop. I. 1. Οἱ δὲ πλεῖστοι ΒΕΛΩ'Ν ἜΡΓΟΝ καὶ ΤΟΞΕΙ'ΑΣ ΓΕΓΕΝΗΜΕ'ΝΟΙ, *Plurimi autem jaculis arcu missis confossi.* Verbatim, *opus sagittarum et arcuum facti.* Similiter II. 4. Κεῖται Χαρίκλεια, καὶ ΠΟΛΕΜΙ'ΑΣ ΧΕΙΡΟ'Σ ἜΡΓΟΝ ἡ φιλτάτη ΓΕΓΕ'ΝΗΤΑΙ, *Jacet Chariclea, et hostili manu peremta est.* Et VI. 13. ΠΟΛΕ'ΜΟΥ γῦν ἜΡΓΟΝ μαχομένες γενέσθαι, *Bello certe pugnantes occubituros.*

Præterea non tantum peculiariter usurpatur de bello, ut Τρωϊκὸν ἔργον, *Bellum Trojanum:* apud Arrian. Exped. Alex. I. 11. in finit., sed etiam, si quid magnum vel calamitosum acciderit, et præsertim novissime. Ibidem cap. 10. postquam narraverat, quomodo Alexander Thebas oppugnavisset, cepisset, et solo adæquavisset, subdit, quosdam Thebanos venisse ad Athenienses ἐξ αὐτῦ τῦ ἔργυ, *Ex ipsa clade;* vel, *Illico post acceptam cladem.* Eodem modo, quoniam inter res a Miltiade gestas, pugna Marathonia nihil clarius, eadem hæc vocatur κατ' ἐξοχὴν, ἔργον. Pausan. in Achaicis pag. 425. Ἀθηναίων βέλευμα πρὸ τῦ ἜΡΓΟΥ τῦ ἐν Μαραθῶνι μιμέμενος, *Atheniensium consilium (quod ceperant) ante pugnam illam Marathoniam imitatus.* ¶. 70. In malam partem facinus denotat. Thucyd. II. 29. Καὶ τὸ ἜΡΓΟΝ τὸ περὶ τὸν Ἴτυν αἱ γυναῖκες ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἔπραξαν, *Et facinus illud in Ityn mulieres in hac perpetrarunt.* Monendi præterea tirones, ut veram hujus nominis versionem ex præcedentibus conjiciant. V. c. Quum Alexander apud Arrianum præmittit, qui Mallorum urbem obsidione tenerent, mandans simul, ἜΡΓΟΥ μὴ ἔχεσθαι, ἔστ' ἂν ἀφίκετο αὐτός, facile ex re ipsa conjici potest, ἔργον vertendum esse per *oppugnationem* ita: *Nec oppugnationem aggrederentur, donec advenerit ipse.*

Non plane absimili modo dixit Virgilius navem *urbis opus*, Æn. lib. V. ver. 119.

Ingentemque Gyas ingenti mole Chimæram,
Urbis opus. —

Adhæc μέγα ἔργον per Appositionem Nomini cuipiam additum, rei magnitudinem significat. Ita eleganter Homer. Iliad. E. 303.

Ἐτεὸν abundat in orat.

XIII. Ἐτεὸν, quod ex se *verum* significat, adverbialiter sumtum sæpe παρέλκει apud Poëtas, maxime Comicos, explicarique potest per *tandem*, *obsecro*, gallice, *en verité*, *en bonne foy:* idque fere interrogando. Aristoph. Nubib. sub fin. Socratem inducens, Strepsiadi, e summo tecto domum ejus inscendenti, loquentem: Οὗτος, τί ποιεῖς ἐτεὸν ἐπὶ τῦ τέγυς; id est, *Heus tu, quid agis rerum, obsecro, istic supra tectum?* †

Ἕτοιμος, a part.

XIV. Ἕτοιμος, *promtus*, *paratus;* usum aliquem habet, quo sumitur pro eo, quod est *velut in penu repositum*, unde facile promi possit: idque duobus fere modis:

Primo sine ulla præpositione. Plutarch. in Æmil. [13] Καθάπερ οἱ μαστοὶ τῶν γυναικῶν, ἐχ, ὥσπερ ἀγγεῖα, πλήρεις εἰσὶν ἐπιῤῥέοντος ἑτοίμε γάλακτος, *Quemadmodum ubera mulierum, non vasorum instar, plena sunt affluente ac velut reposito lacte.* Ibid. Οἱ πιδακώδεις τόποι ἐκ

—Ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, ΜΕΓΑ ἜΡΓΟΝ.

Lapidem vero prehendit manu Tydides, ingentis magnitudinis, vel *ponderis.*

Εὐώνυμος.

Dixere etiam pro eodem, μέγα πρᾶγμα, μέγα χρῆμα. De quibus vide sis infra suis locis. H.

† Quæ Hoogevenus in Corpore partt. pag. 421. de hac voce tradidit, eorum summam hic recensere non alienum erit. Ἐτεὸν, quod originem haud dubie duxit ab ἔω, seu εἰμὶ, sua natura est Adjectivum. Unde ab Hesychio redditur ἀληθὲς. Iliad. β'. 300. Ὄφρα δαῶμεν, εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἦε καὶ ἐκὶ, *Ut intelligamus, utrum Calchas verum vaticinetur, nec ne.* Verum fere vim Adverbii obtinet, et significat *a. vere, revera, serio, ex animo*, ut Iliad. η'. 359. Εἰ ἐτεὸν δὴ τῦτον ἀπὸ σπεδῆς ἀγορεύεις, *Si vere et serio hoc loqueris.* Aristoph. Vesp. 8. Ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς ἐτεὸν, ἢ κορυβαντιᾷς. Iliad. ο'. 53. Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις. Ad quem locum Eustathius, Τὸ δὲ ἐτεὸν, inquit, καὶ τὸ ἀτρεκέως, τῇ ἐκ παραλλήλε θέσει, ἔν τι δηλῦσιν ἐπὶ ἀπαντήσει ἀληθείας ἄκρας. *b.* Inprimis adhibetur in petitionibus seriis et interrogationibus, ubi reddi potest *obsecro.* V. c. Aristoph. Vesp. 832. Τί δ' ἐστίν ἐτεόν; in Equit. 730. Σὺ δ' εἶ τίς ἐτεόν; in Nub. 93. Τί ἐν τῦτ' ἔστιν ἐτεὸν, ὦ πάτερ; etc. Z.

Θάτερον.

13 Uterque Plutarch. locus extat pag. 262.

14 Lib. Memorab. II. 6. 16.
In hoc loco Xenophontis ἐξ ἑτοίμε potius reddi debet, *facile*, *statim*, *sine ulla difficultate.* Z.

15 Sectionem isthanc claudant duo vocabula, εὐώνυμος et θάτερον. Priore, cujus significatio propria est, *qui est boni nominis*, veteres, ad evitandum malum vocis omen, superstitiose admodum pro ἀριστερὸς, i. e. *sinister*, usi sunt: et Græci v. c. in acie struenda *cornu dextrum* vocarunt δεξιὸν κέρας, utpote boni ominis; at *sinistrum cornu*, non ἀριστερὸν, sed pro eo εὐώνυμον κέρας dicebant, q. d. cujus infelicem appellationem Dii in melius omen vertant. Exempla quære apud Arrianum de Exped. Alex. lib. I. pag. 6. lin. 1. et 6. pag. 7. lin. 26. pag. 14. lin. 7. pag. 31. lin. 5. 19. et 34. et pag. 57. lin. 2. 4. et 7. Thucyd. lib. I. cap. 48. et lib. III. cap. 107. prop. fin. Atque hæc vocabuli acceptio tanto valuit usu, ut postea citra superstitiosam cautionem hoc modo uterentur Græci. Ita non semel occurrit in literis sacris. Adi Matth. XX. 21. et 23. XXV. 41. XXVII. 38. Ubi de latronibus, qui una cum Christo cruci adfixi erant, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων, *alter ad dextram, et alter ad sinistram.* Addatur Apocal. X. 2. Act. Apost. XXI. 3. Cæterum de hac veterum sollicita cautione vid. Hudson. ad Thucyd. I. 126.

Vocabuli θάτερον, conflati ex τὸ ἕτερον, in dilemmatibus maximus est usus, præcedente δυοῖν. Et δυοῖν θάτερον, absolute dicitur et elliptice, subaudito ἀνάγκη, ἀληθὲς, σαφές ἐστιν, aut simili. Nos totidem verbis dicimus, een van tween.

ἔχουσι κόλπους, ῥεύματα ποταμῶν τοσούτων ἐξ ἑτοίμης καὶ ὑποκειμένης ἀφίεντας ἀρχῆς, *Scaturientia loca sinus aliquos non habent, qui tantorum fluviorum cursus ex innato quodam interiusque reposito fonte profundant.*

Secundo, cum præpositione et gignendi casu: Isocrat. ad Phil. Στρατιώτας ἐξ ἑτοίμου λήψῃ τοσούτους, id est, *Tot milites, sic tanquam e penu expeditos, promtosque sumes.* Ἐξ ἑτοίμου.

Aliquando tamen ἐξ ἑτοίμου, videtur esse *sponte, ultro:* Xenophon [14]. Ἐξ ἑτοίμου τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς φίλον εἶναι, *Sponte et naturali quadam propensione, bonorum ac proborum amicum esse.* Utrovis sensu illud Philonis, de legatione ad Caium sumi possit: Ἐξ ἑτοίμου τἀγαθὰ ἀθρόα σωρηδὸν κεκληρονομηκότα, id est, *Eum, qui bona sponte, quasi unum in cumulum coacervata, hæreditario jure obtinuerat:* vel, *bona tanquam ex penu facile confertimque promenda* [15].

Ita contra Platonem argumentatur Aristides, pro Quatuorviris, pag. 469. quem oratores adulationis accusare ait, et tamen unum Aristidem laudavisse. Verba sunt: Πάλιν δ' αὖ τῶν ῥητόρων ἕνα τῶν Ἀθήνησιν ἐπαινῶν — τὸν Ἀριστείδην, λέγω, καὶ ΔΥΟΙ͂Ν ΘΑ'ΤΕΡΟΝ, ἢ μὴ προσήκοντα ἐπαινούμενον, ἢ, κείνους δεικνύντα, ἃ μὴ προσῆκεν, ἀκηκοότας, *Rursus unum ex Rhetoribus Atheniensibus laudans, Aristidem, inquam. Hinc alterutrum constat, vel eum, quem non oportuit, esse laudatum, vel cæteros immerito male audivisse.* Hæc verba nonnunquam mediæ sententiæ ita interseruntur, ut, iisdem sublatis, integer maneat sensus.

SECTIO QUINTA

De nominibus ἵππος, ἱππογνώμων, ἴσος, καιρὸς, κακὸς, κάκωσις ἐπαρχίας, κλοπὴ τῶν δημοσίων, κοινὸς, κατάχρεως, κυρία, κύριος.

REGULA PRIMA.

Ἵππος, feminini generis.

Ἵππος feminino genere, pro *equitatu* sumitur: ἵππον προσήγαγε μυρίαν ὄσην, id est, *infinitam vim equitatus immisit.* ¶. 71. Eadem vox in compositione, vim augentem et amplificantem habet. Sic enim ἱππογνώμων dicitur, qui *grandia statuit, et magnifice admodum de se sentit.* Sic apud Aristoph. [16] ἱπποβάμονα ῥήματα, id est, *grandia verba,* quæ Horatio *sesquipedalia,* quasi non nisi equo vecta incedere videantur. Hæc tamen, ac reliqua id genus, poëtica magis, quam oratoria sunt. ¶. 72.

Ἵππος, in voce ἱππογνώμων non est intendendi particula.

[Atque ita ἱππογνώμων idem esset quod μεγαλογνώμων· sic Stephanus, eumque secuti alii Lexicographi, atque ipse Vigerus hoc in loco. Istius vero significationis exemplum non reperitur apud ullum probatum auctorem. Extat quidem verbum apud Æschylum in Jaculatricibus, sed in alio sensu:

16 In Ran. ver. 839. Quæ et verba ἱππόκρημνα vocantur ibid. ver. 960. Idem paulo post ἱππαλεκτρυόνα nominat, quem nonnulli explicant *Magnum gallum.* H.

Ejusmodi ἱπποβάμονα ῥήματα a Luciano in de Conscrib. Hist. cap. 45. dicuntur ἱπποτυφία, *tumor verborum ineptus et vanus.* Z.

17 Atticum esse adfirmat Mœris: Βούπαις, Ἀττικῶς· Ἔξακμος, Ἑλληνικῶς. Consentit Triclin. ad Sophocl. in Ajac. v. 232. additque de epitatico βοῦς, unicum tantum esse exemplum in βούπαις. De altero, ἵππος duo adfert: de ἱππογνώμων altum silentium. Sed ipsius hic verba addere non tædet. Ἱππονόμος γὰρ, inquit, ὁ τῶν ἵππων νομεύς, ἢ ἱππονόμους, τοὺς μεγάλους νομεῖς καὶ φύλακας τῶν ποιμνίων· ἵππος γὰρ τὸ μέγα παρ' Ἀττικοῖς, ὥσπερ καὶ τὸ βοῦς· καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς παράδειγμα τὸ βούπαις· τοῦ δὲ ἑτέρου τὸ ἱππόβινος καὶ ἱπποβούκολος. i. e. *Ἱππόβινος enim est agaso, vel Ἱππονόμους, magnos pastores et custodes gregum. Nam ἵππος apud Atticos magnum significat, ut et βοῦς· hujus unum exemplum habemus in βούπαις, illius sunt ἱππόβινος* [*valde libidinosus*] *et ἱπποβούκολος* [*insignis equorum domitor*]. Sic βουλιμιὰ uti-

Ἄδην γὰρ ἁγναῖς παρθένοις γαμηλίων
Λέκτρων ἀτρέπτη βλεμμάτων ῥέπει βολή·
Νέας γυναικός τ᾽ οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων
Ὀφθαλμὸς, ἥτις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη·
Ἔχω δὲ τούτων θυμὸν ἱππογνώμονα.

Puræ tororum namque nuptialium
Acies immota virgini defigitur,
Nec me puellæ lumina ardescentia
Fallant, solent quæ prodere expertam virum.
Mens mi perita dignoscendi hujusmodi.

Rectius Salmasius ad artem illam alludi autumat, qua ex dentibus ætas equorum dignoscitur. γνώμονες enim Xenophonti de re equestri sunt dentes equini ἡλικίας γνωριστικοὶ, *ætatis indices*, ut Pollux l. I. cap. 11. sect. 1. unde ἀγνώμονες et λιπογνώμονες equi, quorum ætas ex dentibus amplius cognosci non potest, postquam γνώμονας illos amiserunt. Sicut ergo γνώμονες hi in equis ætatem eorum produnt: sic etiam signa sunt, quibus virgines et nuptæ discernantur, eaque in oculis plurimum sita. Horum autem peritiam sibi singularem arrogat is, quisquis est, qui apud Tragicum ista profatur. Æschylus in Agamemn. hanc vocem ἱππογνώμονα usurpavit pro simplici minimeque vafro: cujus vocabula haud pauca, e quibus et istud H. Stephanus, aliique Lexicographi omiserunt. Hesychius ἱππογνώμονα vult dici τὸν ἵππους διαγινώσκοντα κυούσας, ἢ μή· *eum qui equas internoscit, fœtæne sint, necne;* prior autem expositio magis arridet; neutra tamen τὸ ἵππος in voce ἱππογνώμων, pro intendendi particula agnoscit. Hoc autem, (aliaque ejusmodi plurima) animadversum est a Cl. V. *Tho. Gatakero* Theologo præstantissimo, et in Philologiæ studiis κριτικωτάτῳ Adv. Misc. Post. cap. X. pag. 503.

Ἱππογνώμων, qui equorum ætatem ex dentibus dignoscit.

Ἱππογνώμων *simplex.*

Ἵππος et βοῦς in compositione τὸ μέγα significant, εἴωθε γὰρ ἡ προσθήκη τῶν τοιούτων ζώων τὸ μέγεθος τοῦ ὑποκειμένου δηλοῦν, οἷον, βούλιμος, ὁ μέγας λιμός. βούπαις, ὁ μέγας παῖς. Etym. Magn. [17]

Ἵππος *et* βοῦς intendendi particula.

tur Aristophanes pro *vehementi fame* in Plut. ver. 874. Est et ubi epitaticum illud βοῦς vel βοῦ resolvitur in adjectivum βόειος, unde βόεια ῥήματα apud eundem in Ran. ver. 955. id est, ut ipse explicat, Ὀφρῦς ἔχοντα καὶ λόφους, δείν᾽ ἄττα, μορμορωπά, *Verba bubula, supercilia et cristas habentia, grandia, terrifica.* H.

Ad classem nominum ex βοῦς compositorum pertinent quoque hæc: βούβρωστις, *fames ingens et dira*, Iliad, ω΄. 532. et Callim. Cer. 103. βούπεινα, *fames ingens*, Callim. Cer. 24. βουγάϊος, *homo ingentis staturæ et plumbeus*, Iliad. ν΄. 824. Odyss. σ΄. 78. ad locum priorem Eustathius ita: Ὅτι δὲ—ὁ βοῦς πολὺ μέγεθος παρεμφαίνει ἐν ταῖς συνθέσεσι, δηλοῖ καὶ ἡ βοῦς ἐπίτασις, ἣν ἐκ τοῦ ζώου τούτου εἰλῆφθαι λέγουσιν· ἐξ ἧς ἐπιτάσεως καὶ ἡ βούβρωστις, καὶ ἡ βούπεινα, καὶ ὁ βούλιμος *(ingens fames)*, καὶ ὁ βουθοίνας *(homo edax)*, καὶ ὁ βούπαις. Idem βοῶπις, *femina magnis oculis augusta:* sic solet Juno vocari apud Homerum. Refer huc quoque illum Βουκέφαλον Alexandri. it. βούνεβρος, *magnus hinnulus*, Æsop. Fab. 39. βουθερὴς, *multa herba obsitus*, Sophocl. Trachin. 191. Z. ¶. 73.

Græci etiam adverbio τρὶς adjectiva intendere solent, ut τρισμακάριος, *ter felix:* τριβάρβαρος, *valde barbarus*] [18].

Ἴσον ἴσῳ *par pari.* Μετρεῖν τὴν ἴσην. Τοῖς ἴσοις ἀμείβεσθαι.

II. Habet ἴσος usus aliquot observatione dignos. Primum, quod Latini dicunt *par pari referre:* Græci ἴσον ἴσῳ ἐπιφέρειν [19]; quod etiam dicebatur, μετρεῖν τὴν ἴσην, supple μοῖραν, quasi *æquam portionem metiri:* vel τοῖς ἴσοις ἀμείβεσθαι, cum accusativo rei, vel personæ, ut τὴν εὐεργεσίαν, *beneficium;* vel τὸν εὐεργετήσαντα, *beneficii auctorem.*

Ἀπὸ τῦ ἴσυ, etc. *æquo jure.* Τὰ ἴσα, idem.

III. Deinde quod Latini, *æquo jure,* Græci ἀπὸ τῦ ἴσυ· vel ἀπὸ τῆς ἴσης· vel ἐπὶ τῇ ἴσῃ. adduntque nonnumquam huic feminino, καὶ τῇ ὁμοίᾳ [20], quo fere sensu plurale neutrum, τὰ ἴσα καὶ ὅμοια, frequentissimum est: unde τῶν ἴσων τυγχάνειν is dicitur, *quocum agitur æqua et pari conditione,* vel *qui pœnam scelere, aut præmium virtute dignum consequitur* [21]. Similiter in dandi casu, cum præpositione ἐπὶ, ut ἐπὶ τοῖς ἴσοις καὶ ὁμοίοις πολιτεύεσθαι, id est, *æquis in republica conditionibus,* vel *æquo jure vivere.*

Τῶν ἴσων μετεῖναι, et μετέχειν.

IV. Conjungitur etiam in eodem plurali cum μετέχειν, vel μετεῖναι, sed in gignendi casu, sequente dativo personæ. Demosth. in Midiana, Οὐ μέτεστι τῶν ἴσων ὐδὲ τῶν ὁμοίων πρὸς τὺς πλυσίυς, τοῖς πολλοῖς· id est; *Non gaudet multitudo eodem jure, quo divites.* Idem, Τῶν ἴσων ὐ μετεῖχε τοῖς ἄλλοις· *Eodem quo nos jure non gaudebat.* Quibus in exemplis, duo breviter observanda sunt. Alterum est, si

18 Eadem ratio est Adjectivi πᾶς, quod Neutro Genere per Compositionem Nomini vel adverbio adhærens, superlativi vim habet, ut πάνσοφος apud Platonem, item πάγκαλος *pulcerrimus,* et παγκάλως apud eundem in Phædro pag. 171. Παγγέλοιον, *Perridiculum,* ibid. pag. 260. Et πάγχρηστος *utilissimus,* apud Aristoph. Acharn. 934. Παμπόνηρος, ibid. 854. Πάμμεγα apud Plat. in Phædro, p. 273. sic πάγκακος *nequissimus,* apud Theogn. Παμμίαρος et Μιαρώτατος conjungit Aristoph. in Ran. 469. Καὶ μιαρὲ, καὶ παμμίαρε, καὶ μιαρώτατε, *O hominem impurum, et perquam impurum, et impurissimum!* Πανόλβιος, *Felicissimus,* Theogn. 441. Quomodo nos eodem sensu utimur nostro al vel aller ut allerwysst, allerschoonst, allerondeugenst. Cui tamen nostro idiomati magis respondent Græci, cum ipsum adjectivum in superlativo ponitur; ut παμμέγιστος, allergrootst, Ælian. V. H. lib. X. cap. 2. Πάμπρωτος, allereerst, Pindar. Isthm. Od. 6. Hom. Il. I. 93. Πανύστατος, *Ultimus,* unde adverbialiter Aristoph. in Acharn. ver. 1153. Νῦν πανύστατόν σ' ἰδὼν, *Nunc extremum te conspiciens.* Euripid. Orest. 367. et 1021.

19. At ἴσον ἴσῳ in compotationibus apud veteres solenni tanquam formula κράσεως vocabatur genus, quo par vini portio pari aquæ mixtura temperabatur. Adeoque receptus erat hic loquendi mos, ut etiam, nulla structuræ ratione habita, hæc absolute medio sensu insererentur. Ita ex Alexide Athenæus lib. Deipnosoph. X. pag. 431. Τῆ φιλοτησίας ἐγὼ μεστὰς προπίνω ἼΣΟΝ ἼΣΩι κεκραμένας. *Huic ego amicitiæ pocula plena propino, vino pari aquæ portione temperato,* i. e. *eo potionis genere, quæ vocatur* ἴσον ἴσῳ. Ita absolute pro οἶνον ἴσον κεράσας ὕδατι ἴσῳ. In hanc sententiam vide alia ex aliis poëtis exempla ibidem collecta.

20 Exemplum habet Thucyd. I. 26. Καὶ ἅμα ἀποικίαν ἐς τὴν Ἐπίδαμνον ἐκήρυσσον, ἘΠῚ ΤΗ͂ι ἼΣΗι ΚΑῚ ὉΜΟΊΑι τὸν βυλόμενον ἰέναι, *Simulque coloniam Epidamnum edixerunt, ut, si quis vellet, pari jure atque æqua conditione eo proficisceretur.* Pro eodem dicitur ἐκ τῦ ἴσυ apud Julian. Misopog. pag. 359. Ἁπλῶς καὶ ἐλευθέρως ἘΚ ΤΟΥ͂ ἼΣΟΥ πᾶσι προσφέρεσθαι, *Simpliciter et libere cum*

verbum impersonale sit, adhiberi πρὸς cum accusativo ejus personæ, quacum fit comparatio, ut in superiori exemplo, πρὸς τοὺς· sin vero personale, melius dativum ejusdem personæ usurpari; ut τῶν ἴσων μετέχω σοι, *eadem qua tu conditione sum.* Alterum est, peculiaris usus pronominis ἄλλος, quo, more prorsus Gallico, cum pronominibus ἡμεῖς, et ὑμεῖς conjungitur. Dixit enim τοῖς ἄλλοις ἡμῖν, ut nos vernacule, *à nous autres* sic, ἀλλὰ πάντα ἐπίκειται τοῖς ἄλλοις ἡμῖν, *mais tout tombe sur nous autres* [22]. Τοῖς ἄλλοις ἡμῖν, *à nous autres.*

Ἐν ἴσῳ cum gignendi casu, *quod æqualiter ad omnes alios pertinet.* Lucianus de judicio vocalium, initio: Ὡς ὀλίγου δεῖν, ἡσυχίαν ἀγαγόντα μηδὲ ἐν γράμμασιν ἀριθμεῖσθαι, ἐν ἴσῳ δὲ κεῖσθαι τοῦ φόβου· id est, *Ita dum quiescerem, parum abfuit, quin nullus mihi deinceps inter literas locus relinqueretur: atque adeo meus iste metus ad omnes literas æqualiter pertinet.* [Errat. Vid. Hemsterh. ad Lucian. pag. 84. Herm.] Ἐν ἴσῳ cum genitivo.

VI. Præterea ἴσον et ἴσα cum dandi casu, maxime apud Poëtas, significant *perinde ac, æque atque* [23]. Apud Homerum Iliad. Γ. de Paride: Ἴσον, ἴσα, cum dativo.

> Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.

Gallice, *car ils le haissoient tous comme la mort* [24]. Quo sensu dicitur apud Oratores ἐν ἴσῳ [25]. sequente dandi casu; vel particulis

omnibus æquo jure vivere. At ἐξ ἴσου, vel ἐξίσης Latine vertitur, *æque ac; juxta et; cum, tum.* Ibid. pag. 358. Ὅθεν, οἶμαι, συμβαίνει νέους καὶ πρεσβύτας ΕΞΙ'ΣΗΣ εἶναι φιλομύθους, *Hinc, puto, fit, ut juvenes juxta et senes fabulis delectentur.* Eodem sensu adhibetur ἐπίσης. Antoninus εἰς ἑαυτ. lib. II. cap. 8. Θάνατός γε καὶ ζωὴ, δόξα καὶ ἀδοξία, πόνος καὶ ἡδονὴ, πλοῦτος καὶ πενία, πάντα ἘΠΙ'ΣΗΣ συμβαίνει ἀνθρώπων τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς, *Mors et vita, gloria et dedecus, dolor et voluptas, opes et inopia, omnia hæc bonis æqua sorte ac malis obtingunt.* In cujusmodi locutionibus substantivum μοῖρα subaudiri, ostendit Cl. Bos.

21 Hinc ἐπ' ἴσης junctum adverbio ἀξίως notat, *Pro rei dignitate.* Lucian. Demosth. Encom. Tom. III. pag. 498. Ed. Amst. pag. 891. Νόμων δὲ, καὶ δικαστηρίων, καὶ Πειραιῶς etc. οὐδ' ἂν εἷς ἘΠ' ἼΣΗΣ ἈΞΙ'ΩΣ ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ ὁ Δημοσθένης, *Legum autem, et judiciorum, et concionum, et Piræei ne ipse quidem Demosthenes dignitatem oratione assequi posset* i. e. *de legibus* etc. *pro dignitate dicere.*

22 Ita Lucian. in Dial. Mort. Καὶ ὙΜΕΙ͂Σ ΟἹ ἊΛΛΟΙ, πολὺ ἀμείνονες ὄντες, ἀπείπασθε τὸν ἀγῶνα; Gallice: *Et vous autres qui etiez beaucoup meilleurs, avez quitté le debat.*

23 Simili modo apud oratores construitur cum dativo τῷ, materialiter, ut vocant, sumto, et convenit exponenti sive docenti, qui verba alicujus interpretatur. V. g. Verba Dei ad Moysen Exod. III. 5. Μὴ ἐγγίσῃς ὧδε, hoc modo explicantur: Μὴ ἐγγίσῃς ὧδε ἼΣΟΝ ΤΩ͂ι, Μὴ πρόσιθι τοιαύτῃ διασκέψει, etc. *Ne huc propinques, quasi dicat: Ne accedas tali mente.*

24 Vel in plurali numero ἴσα, apud Homer. Iliad. E. ver. 70.

> Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ,
> ἾΣΑ ΦΙ'ΛΟΙΣΙ ΤΕ'ΚΕΣΣΙ,

Qui quidem spurius erat, sed quem studiose educavit diva Theano, perinde ac caros liberos. In soluta oratione exemplum occurrit in jurejurando Hippocratis. [item apud Lysiam pag. 3. ἴσα ἔχον τὰ ἄνω τοῖς κάτω. Z.]

25 Cui simile est ἐν ὁμοίῳ. utrumque occurrit, sed extra regimen, apud Thucyd. II. 25. Θεῶν δὲ φόβος καὶ ἀνθρώπων νόμος οὐδεὶς ἀπεῖργε, τὸ μὲν κρίνοντες

εἰ καὶ, cum verbo neutro: ut ἐν ἴσῳ, εἰ καὶ μηδὲν ἂν ᾔσθετο, *ac si nihil omnino sensisset:* quod etiam recte diceretur, ἐν ἴσῳ μηδὲν ᾐσθημένῳ, *perinde, ut qui sensisset nihil:* vel neutrum plurale usurpatur, cum particula καὶ ut *hanc artem perinde ac filiolam carissimam deosculatur,* τήνδε τὴν τέχνην ἴσα καὶ τεκνίδιον ἥδιστον καταφιλεῖ [26]. Sic: *plerique ita respondent, ac si nihil omnino audierint,* Πολλοὶ οὑτωσί πως ἀποκρίνονται, ἴσα καὶ μὴ ἀκοῦσαι μήτε ἕν· quo in exemplo cum infinitivo jungitur [27].

VII. Dicebant, ἴσα τοῖς λόγοις ἔργα καταστῆσαι, vel ἐς ἴσον τὰ ἔργα ὁμοίως, καὶ τοὺς λόγους καθιστάναι, cum verborum fidem operibus implebant; quasi, paria facere verba inter et opera. Thucyd. lib. I. Ἀλλὰ τὸν ἐς ἴσον τὰ ἔργα ὁμοίως, καὶ τοὺς λόγους, πρὶν διαγωνίζεσθαι, καθιστάντα, id est, *Sed eum, qui ante disceptationem omnem verborum fidem factis impleverit* [28].

Καιροί. VIII. Καιροὶ, in plurali, maxime apud Atticos, absolute ponuntur, pro *commoda*, vel *incommoda occasione*, quasi, ἀφορμῇ, in utramque partem. Thucyd. lib. I. p. 26. Χωρίον προσλαβεῖν, ὃ μετὰ μεγίστων καιρῶν οἰκειοῦται καὶ πολεμοῦται, id est, *Locum eum sibi adjungere, qui et summa cum utilitate nobis concilietur, et summo incommodo hostilis fiat*, vel *momentis in utramque partem maximis aut amicus reddatur, aut hostis.*

ἘΝ ὉΜΟΊΩι, καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τοῦ πάντας ὁρᾶν ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους. *Deorum vero cultus, vel hominum lex neutiquam eos arcebat; non ille, quia judicabant perinde esse Deos colere, et non colere, quoniam omnes æqua sorte mori videbant* etc.

26 Exemplum quære apud modo cit. Thucyd. III. 14. Ἐν οὗ τῷ ἱερῷ ἼΣΑ ΚΑΙ` ἱκέται ἐσμὲν, *In cujus templo supplicibus similes sumus.* Ubi subauditur præpositio κατά. Ad hunc idiotismum formata videtur Latinorum locutio, nisi quod hi adjectivum *æquus* in constructione cum suo substantivo conjungunt, poëtice. Ita Horat. lib. II. Od. 18.

— *ÆQUA tellus*
Pauperi recluditur
Regum QUE pueris.

Pro, *Æque ac.* Similiter lib. I. od. 4. ver. 13.

Pallida mors ÆQUO pulsat pede pauperum tabernas,
Regum QUE turres. —

Et lib. III. od. 1. ver. 15.

— *ÆQUA lege necessitas*
Sortitur insignes ET imos.

27 Pro iisdem dicitur etiam ἴσον, ὅπερ vel ὅπερ ἄν. Ita Æschines Socrat. dialogo περὶ πλούτου: Καταμαθὼν δὲ αὐτὸν ἐγὼ, ὅτι ἼΣΟΝ ἂν εἴη πεῖσαι, ὍΠΕΡ ἌΝ, τὸ λεγόμενον, λίθον ἑψῆσαι. *Ego autem animadvertens, illum (velle) persuadere perinde esse ac, quod dicitur, laterem coquere*, sive, *lavare.*

28 Cum de numero mentio est, redditur, *Totidem.* Thucyd. I. 115. Ὁμήρους ἔλαβον τῶν Σαμίων, πεντήκοντα μὲν παῖδας, ἼΣΟΥΣ δὲ ἄνδρας, *Obsides a Samiis acceperunt, quinquaginta quidem pueros, et totidem viros.* Eodem modo Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 2. Πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς, καὶ τετρήρεις ἼΣΑΣ, *Instruentes tres quinqueremes, et totidem quadriremes.* Hoc sensu aliquando Dandi casum regit, qui in versione commode omittitur. Plat. Sympos. pag. 189. in fine: χεῖρας δὲ τέτταρας εἶχε, καὶ σκέλη τὰ ἼΣΑ ΤΑΙ͂Σ ΧΕΡΣΙ`, *Manus quatuor habuit, totidemque crura.* Additur et accusativus ἀριθμόν. Ita Arrianus Exped. Alex. lib. I. pag. 12. in fine, narrat crudelia Illyriorum sacrificia, quippe qui mactabant παῖδας τρεῖς καὶ κόρας ἼΣΑΣ ΤΟ`Ν ἈΡΙΘΜΟ`Ν, *Pueros tres et puellas numero pares.* At cum quantitas significatur: *Tantundem, æquali portione:* quo sensu

IX. Ut ἀρετὴ de rebus etiam inanimis dicitur; sic εὐτελῆ [29] omnia, Κακά.
vel ἐτιδανὰ, hoc est, *vilia, nulliusque pretii*, κακὰ dici solent. Demosth. orat. de Chers. Ὥστε ὑπολαμβάνειν τὸν Φίλιππον, τῶν μὲν ἐν Θρᾴκῃ κακῶν, (τί γὰρ ἄλλο τις ἂν εἴποι Δρογγίλον, καὶ Καβύλην, καὶ Μάστειρον, καὶ ἃ νῦν ἐξαιρεῖ, καὶ κατασκευάζεται); τούτων μὲν ἐπιθυμεῖν, *Ut existimet Philippum, vilium quorundam Thraciæ locorum, (quo enim alio nomine Drongilum, Cabylam, et Mastirum appellemus, ac cætera, quæ nunc in potestatem redigit)? horum, inquam, cupiditate teneri.*

X. Quod Latinis *repetundarum crimen* dicitur, (id est, repetun- Κάκωσις
darum pecuniarum, quibus provinciam magistratus spoliaverat) ἐπαρχίας. *re-*
Græcis, κάκωσις τῆς ἐπαρχίας, quasi *vexatio provinciæ*. At pecula- *petundarum crimen.*
tus crimen, κλοπὴ τῶν δημοσίων, supple χρημάτων, id est, *pecuniæ* Κλοπὴ τῶν
publicæ furtum. Exempla passim obvia, maximeque apud Plutar- δημοσίων, *pe-*
chum, aliosque rerum Romanarum Græcos Historicos [30]. *culatus.*

XI. Τὰ κοινὰ, id est, *communia*, idem aliquando sunt, quod χάρι- Τὰ κοινὰ i-
τες. id est, *morum congressusque facilitas cuilibet obvia*, ut in præpo- dem quod
sit. ἀπὸ diximus [31], ἀπὸ πασῶν τῶν χαρίτων ὁμιλεῖν. Plutarch. in Pub- χάριτες.
licola pag 99. b. Μάλιστά πως τοῖς κοινοῖς καὶ φιλανθρώποις ἐπαχθεὶς τοῦ ἀνδρός· id est, *Obvia hominis facilitate, ac morum suavitate maxime conciliatus.*

eleganter duplicatur, et alterum in Dativo ponitur. Hippocrat. de Nat. Mul. pag. 570. lin. 48. Ἀδιάντου ἴσον, στατῆρα Αἰγιναῖον, ἐν οἴνῳ λευκῷ ΊΣΟΝ ΊΣΩι κεράσας δίδου πίνειν, *Adiantum stateris Æginæi pondere, ex vino albo æquali [aquæ] portione temperato, bibendum dato.*

At τὸ ἴσον substantive redditur *Jus*. Thucyd. I. 34. Πολέμῳ μᾶλλον ἢ ΤΩι ΊΣΩι ἠβουλήθησαν τὰ ἐγκλήματα μετελθεῖν, *Bello magis, quam jure voluerunt crimina persequi.* Sed, addito generandi casu, in versione redditur per adjectivum. Sic eodem lib. cap. 39. ΤΗ͂Σ ἀφ' ἡμῶν ΑἸΤΊΑΣ ΤΟ` ΊΣΟΝ ἕξετε, *Parem apud nos culpam habebitis.*

Nominis hujus Compositum Plurale ἡμίσεες (q. d. *semitotidem* i. e. *pars alteri numero æqualis*, seu simpliciter, *pars altera)*, more Latinis incognito, cum Substantivo personæ Adjective construitur. Vitiose enim Latine diceres: *Dimidii nautæ perierunt*, pro *Nautarum pars altera*. Græce: ΤΩ͂Ν ΝΑΥΤΩ͂Ν ʽΟΙ ʽΗΜΙ'ΣΕΕΣ ἀπώλοντο. Ratio hujus in utraque lingua differentiæ est diversa vocum, ex quibus conflatio fit, significatio. Arrian. Exped. Alex. lib. III. cap. 12. Κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας ἐχόμενοι τῆς βασιλικῆς ἴλης τῶν Ἀγριάνων ἐτάχθησαν ʽΟΙ ʽΗΜΙ'ΣΕΕΣ, *Ad dextrum cornu proxima regiæ turmæ Agrianorum collocata erat pars altera.* Proprie, *Agriani dimidii.* Et paulo post, Καὶ τούτων τῆς ἑταιρικῆς ἵππου σχεδόν τι ʽΟΙ ʽΗΜΙ'ΣΕΕΣ, *Et ex his dimidia fere pars ex equitatu sociorum.* Sic, ἡμίσεων πλεῦνς, *pars major*, apud Hom. Od. Ω. ver. 463.

29 Ἐντελῆ habent editiones Argentoratensis, Leidensis et Pariensis, sed in manifesto errore; hoc enim nunquam notat *vilia*, sed contra *perfecta*: quare non dubito, quin Auctor dederit εὐτελῆ.

30 Adjectivum καλὸς *Pulcer, Honestus* in neutro genere pluralis numeri significat, quicquid in aliquo est illustre et egregium, et explicatur per *Virtutes*. Ita Lucian. Demosth. Encom. pag. 900. Οὐκοῦν οὐδ' ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται, καθ' ἓν ΤΩ͂Ν αὐτοῦ ΚΑΛΩ͂Ν ἐπαινούμενος, *Itaque ne Demosthenes quidem ægre feret, si singulæ ejus virtutes non laude prædicantur.*

31 *Dicemus*, reponerem, sed in capite de præpositionibus altum silentium. Cæterum hæc regula in edit. Paris. collocatur ordine decima quarta; malim duodecima, ut servetur literarum ordo alphabeticus.

Κατάχρεως οὐσία *biens hypothequés.* Οὐσία φανερὰ, *bona immobilia.*

XII. Κατάχρεως, ὑπόχρεως, ὑπέγγυος οὐσία, *nexu obligata bona;* quemadmodum *soluta nexu*, ἀνέπαφος οὐσία· quæ postrema vox sæpe cum ὑποθήκῃ, id est, *pignore* conjungitur, significatque pignus ab omni manus injectione liberum: οὐσία autem φανερὰ videtur *bona immobilia* significasse. Demosth. de pace, Ἐπειδὴ διὰ τὴν εἰρήνην ἀδείας ἔτυχεν, ἣν ἐνθάδε ἐκέκτητο οὐσίαν φανερὰν, ταύτην ἐξαργυρίσας· *Ille pacis beneficio securitatem nactus, quæ hic possidebat, immobilia bona cum vendidisset.* Quare οὐσία ἀφανὴς, *bona mobilia, quæque minus oculis pateant*, significabit.

Κυρία, *vadimonium. vadimonium obire, deserere.*

XIII. Quod Latini *vadimonium* accipiunt pro *die certo, et dicto*, vel pro *sponsione conveniendi ac sistendi se dicto die*, Græcis fere ἡ κυρία dicitur; intellecto substantivo ἡμέρα, quasi dicas *domina*, vel *propria dies* [32], ut *vadimonium promittere*, τὴν κυρίαν ὁμολογεῖν· *ad vadimonium venire*, seu potius *obire vadimonium*, ἀπαντᾶν εἰς τὴν κυρίαν. sic *vadimonium deserere*, τῆς κυρίας ἀπολείπεσθαι, vel ὑστερεῖσθαι. Cæterum κυρία absolute ponitur, pro quocumque die stato ac fixo, qui etiam ἀφωρισμένη, τακτὴ, ἀποτεταγμένη, νενομισμένη dicitur.

Προθεσμία, idem.

Ἐκπρόθεσμος. et ὑπερήμερος.

XIV. Eodem fere modo sumitur ἡ προθεσμία. unde ὑπερήμερος τῆς προθεσμίας, dicitur, *qui in mora est, nec dicto die aut sistit sese, aut rem judicatam facit.* Is etiam ὑπερήμερος [33] absolute vocari potest, vel ἐκπρόθεσμος, vel ὑπερπρόθεσμος. Hinc apud Athenienses, dicebatur aliquis ὑπερήμερόν τινα λαβεῖν, quando mittebatur in possessionem bonorum ejus, qui vel intra diem non adfuisset, vel rem judi-

32 Ita Electra apud Euripid. in Oreste ver. 48. ubi ἡμέρα additur:

Κυρία δ' ἥδ' ἡμέρα,
Ἐν ᾗ διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις.

Κύρωσις.

Hæc autem dicta dies est, qua feret sententiam Argivorum civitas. H.

Sic apud Achillem Tat. VIII. 405. Ἥκουσης τῆς κυρίας, *cum dies judicii adesset.* Z.

33 Ita narrat Demosthenes advers. Mid. pag. 386. sub finem, non licere legibus, diebus festis, μήτε ἐνεχυράσαι, μήτε λαμβάνειν ἕτερον ἑτέρου. μηδὲ τῶν ὑπερημέρων, *Neque pignori accipere, neque, quod alterius est, capere, ne ab illis quidem, qui rem judicatam non fecere.*

34 Et ὑπερημέρους εἰσπράττειν, *ab iisdem ea exigere, quæ ex judicis sententia debent.* Utitur Demosth. l. c. H.

Ἡ προθεσμία omnino est dies certa atque rei agendæ alicui destinata. Hinc apud Lucianum in Nigr. dicitur de *die, ad quem quis statuit redire ad meliorem mentem.* Ibidem quoque adhibetur de *die fatali, quo mors est subeunda.* Conf. Epist. ad Galat. IV. 2. Z.

35 At ἐρήμην κατηγορεῖν videtur Plato dicere pro *Absentem accusare.* Exemplum quære in Apol. Socrat. pag. 18. lin. 28. ἘΡΉΜΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥ͂ΝΤΕΣ, ἀπολογουμένου οὐδενὸς, *Absentem accusantes, defendente nemine.*

36 Κύρωσις, est *primaria et princeps alicujus rei virtus et facultas*, i. e. *id, quod in aliqua arte dominatur et præcipue tractatur.* Plat. Gorg. pag. 450. lin. 20. Τῆς δὲ ῥητορικῆς — πᾶσα ἡ πρᾶξις καὶ ἡ ΚΥ΄ΡΩΣΙΣ διὰ λόγων ἐστὶ, *Rhetorices vero omnis actio et princeps primariaque facultas circa orationem versatur*, vel *in oratione dominatur.* Apposite minus mea sententia Scapula explicat per *comprobationem, quæ fit auctoritate alicujus, vel confirmationem et ratam fidem.* Sed, quia paulo post per τὸ πολὺ, *i. e. principalem partem* et *opus* ejus artis, eandem vocem κύρωσιν explicat (his verbis: Πᾶσαι δὴ οἶμαι τῶν τεχνῶν, τῶν μὲν ἐργασία ΤΟ` ΠΟΛΥ` ἐστὶ, καὶ λόγου βραχέος δέονται ἔνιαι δὲ, οὐδενὸς, *Ex omnibus arbitror artibus, in aliis quidem opus principatum obtinet, et brevi oratione indigent: aliæ nulla.)* ita ut ἡ κύρωσις καὶ τὸ πολὺ τῆς Ῥητορικῆς sit illud,

catam non fecisset [34], et ὑπερημερία dicebatur, suprema dies alicui obeundo muneri concessa: unde ἀναβάλλεσθαι τὴν ὑπερημερίαν, *diem illum prorogare:* et μέλλει μοι ἐξήκειν ὑπερημερία, *jam vergit illa dies, in quam judicatum facere debeo.* Qui vero die dicta se sistit, ἐμπρόθεσμος dicitur.

Ἐρήμη δίκη, desertum vadim.

XV. Ab eadem significatione non est alienum, quod ἐρήμη δίκη, vel ἐρήμη simpliciter dicebatur, pro *causa et judicio, cui alterius præsentia defuisset;* aut pro *vadimonio deserto.* Hinc ἐρήμην λαβεῖν, aut ἑλεῖν, adversarius dicebatur, cum is, altero vadimonium deserente, causam vincebat, aut etiam judicata causa damnabat, vulgo, *gagner sa cause, ou faire condamner sa partie par defaut* [35]. Uno quoque verbo dicebatur ἐρημοδίκιον, in neutro, *desertum vadimonium.*

Κύριος νόμος. ἄκυρος νόμος. Δίκη μὴ οὖσα. Οἰκοφθόροι.

XVI. Κύριος νόμος, *lex domina,* id est, *quæ vim ac robur suum obtinet:* unde populus, τὸν νόμον τοῖς ψηφίσμασι κύριον ποιῆσαι, vel κυρῶσαι, id est, *suffragiis suis sancire* dicebatur. Contra vero ἄκυροι, *abrogatæ,* vel etiam οὐκ ὄντες νόμοι, *non amplius existentes* dicebatur: quemadmodum ἡ μὴ οὖσα δίκη, *lis extincta penitusque composita.* Ἄκυροι denique τῶν ἑαυτῶν, vel τῶν πρὸς αὐτοὺς illi dicebantur, *quibus jus et potestas in suas facultates adimebatur:* cujusmodi erant, οἰκοφθόροι, id est, *qui patrimonium misere consumsissent,* aut *qui domum et familiam perdidissent:* quod vitium οἰκοφθορία dicebatur [36].

quod ejus artis summam efficit, nempe λόγος vel oratio; priori adhæremus explicationi. Paulo post in eadem significatione utitur κῦρος, lin. 40. Καὶ τοπαράπαν πᾶσα ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ΚΥ͂ΡΟΣ αὐταῖς διὰ λόγων ἐστὶ, *Atque omnino omnis illarum actio et primaria virtus in oratione versatur.* Alibi, nempe pag. 453. idem effertur per τὸ κεφάλαιον: Ἡ πραγματεία αὐτῆς ἅπασα, καὶ τὸ ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ εἰς τοῦτο τελευτᾷ, *Omnisque illius actio, et summa caputque in illud desinit.* Et ut mira Græcorum in dicendo copia et felicitas appareat, possunt etiam præcedentia per Participium vel etiam per Verbum exprimi, non minus eleganter. Prioris exemplum exstat ibid. pag. 451. lin. 17. Εἰ δ' αὖ ἔροιτο· τὴν δὲ λογιστικὴν τίνα καλεῖς τέχνην; εἴποιμ' ἂν ὅτι καὶ αὕτη ἐστὶ τῶν λόγων τὸ πᾶν ΚΥΡΟΥΜΕ'ΝΩΝ, *Si vero iterum interroget, ecquam artem Logisticam appellem? responderem, eam quoque esse ex illis, in quibus oratio dominatur,* i. e. *priores partes obtinet;* vide et paulo post lin. 32. Posterioris exemplum est ibid. lin. 27. Καὶ αὐτὴ (scilicet ἀστρονομία) λόγῳ κυροῦται τὰ πάντα, *Et hæc quoque maxime in oratione consistit.*

SECTIO SEXTA

De Nomine λόγος.

REGULA PRIMA.

Λόγον αἰτεῖν, dicendi locum poscere.

Λόγος nonnullos habet significatus notatione dignos [37]. Primum enim λόγον αἰτεῖν, *dicendi veniam et locum poscere:* cui respondent λόγον διδόναι, *dicendi facere potestatem;* et λόγον λαβεῖν, sive λόγȣ τυχεῖν, id est, *dicendi facultatem accipere:* hinc passim apud Oratores, λόγον κατὰ μέρος δȣ̃ναί τε, καὶ λαβεῖν· hoc est, *loqui vicissim, et vicissim audire.*

Λόγον διδόναι, Rationes reddere Interroganti locum dare.

II. Secundo, λόγον διδόναι [38], idem est, quod εὐθύνας ὑπέχειν, id est, *rationes reddere.* Aliquando *locum interroganti vicissim dare:* ut, ἐπειδὰν ἱκανῶς ἐρωτήσῃς, δίκαιος εἶ λόγον ἐν μέρει δȣ̃ναι, id est, *ubi abunde interrogaveris æquum est, te alteri vicissim interrogaturo locum dare* [39]. Aliquando denique est, *colloqui cum aliquo:* ut, μηδενὶ παρ᾽ ὁδὸν, ὅτι μὴ ἑταίρῳ προσφιλεστάτῳ, λόγον ἔδωκεν, id est, *cum nemine prorsus in via, nisi cum amicissimo socio, collocutus est.*

37 Tres præcipuas λόγȣ significationes explicat Plato Theæt. pag. 206. et 208.

1 Prima, inquit, λόγȣ significatio est διανοίας ἐν φωνῇ ὥσπερ εἴδωλον, *Cogitationis in voce tanquam simulacrum.*

2 Altera διὰ στοιχείȣ ὁδὸς ἐπὶ τὸ ὅλον, *Per elementum progressio ad ipsum totum.*

3 Tertia est Ὅπερ ἂν οἱ πολλοὶ εἴποιεν, Τὸ ἔχειν τι σημεῖον εἰπεῖν, ᾧ ἁπάντων διαφέρει τὸ ἐρωτηθέν, i. e. *Quod multi explicarent, posse signum aliquod enunciari, quo id, quod interrogatum est, ab omnibus differat.* Id est: Certa quædam explicatio, quæ rem definit et ab aliis distinguit. ¶. 74.

38 Vel ἀποδιδόναι et ὑποσχεῖν. Exempla quære apud Platonem in Cratylo, pag. 426. Αὗται γὰρ ἂν πᾶσαι ἐκδύσεις εἶεν καὶ μάλα κομψαὶ τῷ μὴ ἐθέλοντι ΛΌΓΟΝ ΔΙΔΌΝΑΙ περὶ τῶν πρώτων ὀνομάτων, *Hæc enim sint subterfugia, et quidem admodum speciosa, nolentis rationem reddere de primis nominibus.* Et in Phædone pag. 63. Ὑμῖν τοῖς δικασταῖς βȣ́λομαι τὸν ΛΌΓΟΝ ἈΠΟΔΟΥ͂ΝΑΙ, *Vobis judicibus volo rationem reddere.* Id. in Gorg. Τȣ́των δὲ πέρι εἰ ἀμφισβητεῖς, ἐθέλω ὙΠΟΣΧΕΙ͂Ν ΛΌΓΟΝ, *His de rebus si*

Rem expendere.

III. At λόγον διδόναι cum dativo casu pronominis reciproci, est *rem diligenter expendere, ratiocinari, et argumento aliquid colligere:* ut, λόγον ἑαυτῷ δοὺς, τῷ τῆς πολυμαθίας ἀξιωματικῷ τὴν φιληδονίαν ἀπέκρουσεν· id est, *dignitas eruditionis ab eo diligentius æstimata, omnem ei voluptatis cupiditatem excussit* [40]. Συμφρονῆσαι idem significare potest: de quo infra, Cap. V. Sect. 11. Reg. 3.

Λόγον παρέχειν, *apprêter à parler.*

IV. Λόγον παρέχειν, sequente ut plurimum ὡς, id est, *occasionem loquendi, aut ea dicendi præbere, quæ sequentibus verbis significantur:* ut, λόγον παρεῖχεν, ὡς ἀποδεδειλιακὼς, καὶ καταπεπληγμένος τὸν κίνδυνον, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἀνεβάλλετο· *dictitandi occasionem præbuit, se periculi metu ac formidine, diem ex die trahere.*

Tullius ad Varronem scribens, prope verbatim *sermonem dare* dixit: gallice, *apprêter à parler. Dabimus*, inquit ille, *sermonem iis, qui nesciunt, nobis in quocumque loco simus eundem cultum, eundem victum esse:* λόγον παρέξομεν τοῖς ἡμᾶς οὐκ εἰδόσιν, ὡς τὴν αὐτὴν, ὅπουπερ ἂν εἴημεν, τήν τε περιβολὴν, καὶ τὴν δίαιταν φυλάσσοντες διατελοῦμεν.

Λόγοι, *genus orationis.*

V. Λόγοι in plurali fere significant *genus aliquod orationis.* Nam ποιοὺς τινας λόγους λέγειν, id est, *certo quodam orationis genere uti*, Demosthenes passim in oratione pro Corona [41]: ut τίνες οὖν ἦσαν οἱ παρὰ τούτου λόγοι τότε ῥηθέντες; *quænam ergo tum hujus hominis erat oratio?* verbatim, *quinam ergo erant ab eo sermones tunc dicti?* ubi notandum, optime hoc nomen cum verbis ἐρεῖν, et λέγειν conjungi solitum esse.

Λόγοι, *verba.*

Alias λόγοι eodem sensu, quo *verba* Latinis. Demosthenes passim, λόγοι ταῦτα καὶ σκῆψις, vel πρόφασις. *verba ista sunt, vanique prætextus.*

Εἰς λόγους ἐλθεῖν, *in colloquium venire.*

VI. Εἰς λόγους ἐλθεῖν, vel ἰέναι. vel καταστῆναι, vel συνελθεῖν, vel συνιέναι, vel ἀφικέσθαι· *in mutuum colloquium venire:* ut, ἐν μεθορίῳ τῶν ἑκατέρωθεν δυναστειῶν κατέστησαν ἐς λόγος, id est, *ad utriusque regni confinia, in mutuum de rerum summa colloquium venerunt.* Herodot. lib. II. Τῶν Ἑλλήνων, τῶν ἐμοὶ ἀπικομένων (Ionice pro ἀφικομένων) ἐς λόγους,

dubitas, volo reddere rationem. At λόγον ζητεῖν, λαμβάνειν παρά τινος vel ἀπαιτεῖν τινα, est, *requirere rationem ab aliquo.* Exempla invenies apud Demosthenem, Philipp. I. Τῶν πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, *Rerum gestarum ab imperatore rationem exigentes.* Et Philipp. IV. Δεῖ τὸν μὲν τῶν χρημάτων λόγον παρὰ τούτων λαμβάνειν, τὸν δὲ τῶν ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, *Ab his* (sc. *quæstoribus) pecuniarum, ab imperatore vero rerum gestarum rationes exigendæ.* Et de Cherson. Εἰ λόγον ὑμᾶς ἀπαιτήσειαν οἱ Ἕλληνες, *Si a vobis reposcerent rationes Græci.*

39 Exemplum habet Demosth. Olynth. II. pag. 9. lin. 44. Similis farinæ est, διδόναι ἔλεγχον, *Arguendi locum dare;* apud Plat. Gorg. pag. 474. lin. 11. Ὅρα οὖν, εἰ ἐθελήσεις ἐν τῷ μέρει ΔΙΔΟ'ΝΑΙ ἜΛΕΓΧΟΝ, *Vide igitur, an velis vicissim arguendi partes tribuere.*

40 Ita Plutarch. de Orac. Def. pag. 419. Τοῦτ' ἀκούσαντας ὁ Ἐπιθέρσης ἔφη πάντας ἐκπλαγῆναι, καὶ ΔΙΔΟ'ΝΤΑΣ ἙΑΥΤΟΙ͂Σ ΛΟ'ΓΟΝ, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη τὸ προστεταγμένον, εἴτε μὴ πολυπραγμονεῖν, *His auditis, aiebat Epitherses, exhorruisse omnes, et inter se rem diligenter perpendisse, utrum exsequenda essent mandata, an nihil curiose perquirere melius esset.*

οὐδεὶς ὑπέσχετο εἰδέναι, *Ex Græcis, qui mecum ea de re locuti sunt, nemo se nosse professus est.* Eodem pertinet, quod dicebatur, ἐν λόγῳ εἶναι, id est, *in mutuo versari colloquio;* idque cum dandi casu personam significante. Gallice, *être en propos avec quelqu'un*, quemadmodum εἰσιέναι εἰς τοὺς λόγους, *entrer en propos.*

'Εν λόγῳ εἶναι, *être en propos.*

Ἐν λόγοις εἶναι, *in hominum ore versari.*

VII. At vero ἐν λόγοις εἶναι, verbatim *in sermonibus esse:* id est, *hominum ore famaque celebrari:* quo sensu fere additur, πολὺς, ut, πολύς ἐστιν ἐν τοῖς τῶν ἐνδοξοτάτων λόγοις, id est, *hominum clarissimorum fama majorem in modum celebratur;* vel, ut Latini Græco propius, *in clarissimorum hominum ore multus est* [42].

Λόγος ἐστὶ, *fama est.*

VIII. Jam λόγος per se sumtum, significat idem quod λόγος ἐστὶ, vel λόγος κατέχει, *fama est*, quo sensu præmittunt aliquando particulam ὡς, tuncque significat, *ut fama est, ut ferunt.*

κατ' ἐμοῦ λόγον, *ut sentio.*

IX. At λόγος cum pronomine, *opinionem* significat, *ut*, κατ' ἐμοῦ γε λόγον, id est, *quemadmodum sentio, ut mea fert sententia* [43].

41 Pag. mibi 317.

42 Contra aliquis dicitur οὐκ εἶναι ἐν λόγῳ, cujus nulla habetur ratio, et qui nullius pretii est. Sic in oraculo, quod citat Suidas de Æginetis:

> Ὑμεῖς δ' Αἰγινέες οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι,
> Οὔτε δυωδέκατοί, οὔτ' ΕΝ ΛΟΓΩι, οὔτ' ἐν ἀριθμῷ,

Vos autem, Æginetæ, neque tertii neque quarti, neque duodecimi, neque in sermone, neque in numero.

43 Sic ὡς σὸς λόγος, apud Plat. in Gorg. pag. 477.

44 Non tamen omnino improbanda est Stephani explicatio. Nam soluta oratio sic vocari potest, quatenus stilus est humilior. Certe πεζῇ λέγειν καὶ μετὰ μέτρων opponit Plato. Verba sunt in Sophista, pag. 237. Παρμενίδης δὲ ὁ μέγας ἡμῖν τοῦτο ἀπεμαρτύρετο ΠΕΖΗι τε ΛΕΓΩΝ καὶ ΜΕΤΑ ΜΕΤΡΩΝ, *Magnus ille Parmenides nobis hoc testatus est, soluta et stricta oratione.* Adstrictam magis oppositionem habet Strabo lib. I. pag. 18. Ἆρα γὰρ οὐδ' ὁ λόγος ἐστὶ γενικὸς, οὗ εἴδη ὁ ΕΜΜΕΤΡΟΣ καὶ ὁ ΠΕΖΟΣ; *Nonne oratio est genus, cujus species sunt, oratio ligata et soluta?* Imo nomen λόγος simpliciter, non adjecto πεζὸς, opponitur carmini a Platone in Gorg. pag. 502. Φέρε δὴ, εἴτις περιέλοιτο τῆς ποιήσεως πάσης τό τε μέλος, καὶ τὸν ῥυθμὸν, καὶ τὸ μέτρον, ἄλλό τι ἢ ΛΟΓΟΙ γίγνονται τὸ λειπόμενον; *Age jam, si quis ex universa poësi detrahat et modulationem, et numeros, et metrum, ecquid aliud præter sermonem pedestrem supererit?* ¶. 75. [Conf. Lucian. de Conscribenda Hist. ubi Historia, ob fictionem et adulationem, vocatur πεζή τις ποιητικὴ, cum careat metro cæterisque virtutibus carminis. Z.] Æquiorem sibi habuisset Vigerum Stephanus, si in Horatii verba incidisset, lib. II. od. 12. ubi Mæcenatem alloquitur:

> — *Tuque PEDESTRIBUS*
> *Dices Historiis prœlia Cæsaris Mæcenas melius.* —

An humili dicendi genere Mæcenatem usurum esse, ausus fuisset dicere Flaccus? Verum *pedestrem Musam* pro *humili* dicit idem lib. II. Sat. 6. ver. 17.

> *Quid prius illustrem satyris, MUSAQUE PEDESTRI?*

Nec λόγος πεζὸς ex Stephani sententia est *soluta oratio*, sed *pedestris:* addit tantum: *Quæ et soluta oratio, item prosa oratio secundum quosdam.* Dignus est, qui legatur in v. Πεζὸς λόγος, ubi etiam Horatii verba, modo ab Auctore et me citata, ad partes vocat.

45 Tria hic addam:

I. 'Εν λόγῳ cum quibusdam Genitivis significat Latine *Titulo*, Belgice Onder den naam. Sic apud Herodot. Erat. cap. 23. Τοὺς μὲν δὴ πλεῦνας (pro πλέονας) τῶν Ζαγκλαίων αὐτὸς

X. Λόγος πεζὸς, Stephano quidem est *oratio soluta:* sed longe meo judicio melius, *oratio vulgaris* [44], eique opposita, quam λόγον ἐμβεβαμένα ante nominavimus: nam καταλογάδην εἰπεῖν est proprie *soluta oratione uti;* quemadmodum ἔμμετρος λόγος, *stricta oratio* dicebatur. Hinc *sermo pedestris*, Horatio, λόγος πεζὸς, id est, *humilis*. Sic enim in Arte Poëtica, ver. 93. Λόγος πεζὸς, *vulgaris oratio.*

Interdum tamen et vocem Comœdia tollit,
Et Tragicus plerumque dolet sermone pedestri.

An soluta oratione Tragicus utitur? Significat utique, præter morem accidere nonnunquam, uti et Comœdia graviori, et Tragœdia humiliori dicendi genere utatur [45].

XI. Quod Latini dicunt, *mentis compotem esse*, hoc Græci ἐπὶ λογισμῶν εἶναι, vel ὑπάρχειν, quasi *in ratiocinationibus esse.* Ita enim Basilius, Οὐκ ἄν ποτε ἐπὶ λογισμῶν ὑπάρχων, τοιοῦτό τι ποιήσαιμι, id est, *Neque enim unquam id agerem, si mentis compos essem.* Ἐπὶ λογισμῶν εἶναι, *mentis compotem esse.*

'ΕΝ 'ΑΝΔΡΑΠΟ'ΔΩΝ ΛΟ'ΓΩι εἶχε δήσας, *Et quidem plerosque Zanclæorum ipse captivorum titulo constrictos habebat.*

II. Ἑνὶ λόγῳ, *Ut verbo dicam*, apud Plat. Gorg. pag. 524. lin. 31. [et in Phæd. cap. 45. quæ formula idem significat, quod ὡς ἔπος εἰπεῖν, de qua infra dicetur. Z.]

III. Quod Latini efferunt per *Magnus mihi dicendi campus patet*, id Græci Ἱκανός μοι λόγος, apud Plat. Gorg. pag. 512. lin. 23. Cum Latino magis convenit illud Lucian. Demosth. Encom. pag. 894. Καὶ τουτὶ μὲν, ἔφη, σοὶ τὸ χωρίον τοῦ λόγου, *Et hic quidem, inquit, tibi dicendi campus.*

Construitur hoc sensu cum infinitivo. Ita Græci dicunt, Ταῦτα λόγος πολὺς ἂν εἴη διελθεῖν, *Hæc longum esset narrare.* Simili modo dicitur ἄλλος λόγος, pro, *Alius erit dicendi locus.* Ita Plato: 'Αλλ' εἰ μὲν θαῤῥαλέως ἐγὼ ἔχω πρὸς θάνατον, ἢ μὴ, ἌΛΛΟΣ ΛΟ'ΓΟΣ, *Sed ad mortem obeundam constanti sim animo, nec ne, alias est dicendi locus.* Et Athenæus, lib. Deipnosoph. XIII. pag. 587. Ὅτι δὲ θαλλῷ χαίρουσιν αἱ αἶγες, διόπερ οὐδ' εἰς ἀκρόπολιν ἄνεισι τὸ ζῶον, οὐδ' ὅλως Ἀθηνᾷ θύεται, ἌΛΛΟΣ ἔσται ΛΟ'ΓΟΣ, *Thallum capras in deliciis habere, ideoque in Acropolin nec adscendere, nec omnino Minervæ immolari, hac de re alias agemus.* ¶. 76.

SECTIO SEPTIMA

De nominibus μέρος, μοῖρα, μηδεὶς, μηχανὴ, μικρὸν καὶ μέγα, νεανικός.

REGULA PRIMA.

Τὰ ἐν μέρει, *singularia.*

De nomine μέρος, id est, *pars*, nota quæ sequuntur. Primo, quæ a Latinis *singularia* dicuntur, ea Græcis, τὰ ἐν μέρει, vel τὰ ἐπὶ μέρους, vel τὰ κατὰ μέρος dici solent: verbatim, *quæ in parte;* idemque omnino sunt, quod τὰ καθ᾽ ἕκαστον.

Ἐν μέρει, *vicissim.*

II. Secundo, ἐν μέρει, vel κατὰ μέρος [46], aliquando significat, non

46 Quando Auctor hanc regulam nulla auctoritate munit, eam confirmabimus exemplis, probantes alterum ex Platone, ex Thucydide alterum. Prior locus est in Gorg. pag. 462. in initio: ἘΝ τῷ ΜΈΡΕΙ ἐρωτῶν τε καὶ ἐρωτώμενος, *Per vices rogans et rogatus.* Vide an hoc Horatii admodum sit dissimile Epod. II. 39.

Quod si pudica mulier IN PARTEM juvet
Domum atque dulces liberos.

Posterior ex Thucyd. lib. III. cap. 49. Οἱ μὲν ὕπνον ᾑροῦντο ΚΑΤᾺ ΜΈΡΟΣ, οἱ δὲ ἤλαυνον, *Per vices alii somnum capiebant, alii remigabant.* Alias κατὰ μέρος dicuntur fieri res, quæ non universæ simul, sed per partes et diversis temporibus confiunt: Belg. by stukken en brokken. Ut cum v. c. dicimus: *Idololatriam per partes in Ecclesiam irrepsisse:* Gr. Τὴν εἰδωλολατρείαν ΚΑΤᾺ ΜΈΡΟΣ εἰς τὴν ἐκκλησίαν παρεισδῦναι. Huc refer illud Plutarchi Cæsare pag. 715. Μυριάσι παραταξάμενος ΚΑΤᾺ ΜΈΡΟΣ τριακοσίαις, *Collatis signis diversis temporibus cum tricies centenis millibus.* At ἀπὸ μέρους redditur *partim, ex aliqua parte, aliquatenus.* vid. Epist. ad Rom. Cap. XV. com. 15. Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἀπὸ μέρους, *Audacius aliquatenus vobis scripsi fratres.* et com. 24. Ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ, *Si præsentia vestra prius ex parte fuero expletus.* Dicitur pro eodem et ἐκ μέρους, epist. poster. ad Cor. II. 5.

47 Hoc modo cum Præpositione ἐν, et sequenti Genitivo notat statum vel conditionem alicujus: e. g. apud Isocrat. in Evag. pag. 382. Ἡγούμενος, οὐχ οἷόντ᾽ εἶναι τὸν τοιοῦτον τὴν φύσιν ἘΝ ἸΔΙΏΤΟΥ ΜΈΡΕΙ διαγαγεῖν, *Ducentes, fieri non posse, ut is, qui tali natura præditus erat, privato habitu vitam degeret.* Huc pertinet ἐν οὐδενὸς μέρει τίθεσθαι, *Nullo in numero habere.* Vide infra, Cap. V. Sect. 11. Reg. 7.

48 Confer Æn. lib. X. ver. 427.

tantum *sigillatim*, sed etiam *vicissim:* ut, ἐν τῷ μέρει τὰ καθήκοντα ποιεῖσθαι, *vicissim munus suum obire:* ἐν μέρει πάντα διεξελθεῖν, *omnia sigillatim percensere.* Gallice, *à part.*

III. Tertio, μέρος eodem interdum sensu accipitur, quo *pars* apud Latinos, id est, pro loco: ut apud Tullium Philipp. 11. *Mors in beneficii parte numeratur,* Græce, Ὁ θάνατος ἐν εὐεργεσίας μέρει τίθεται. Demosthenes Olynth. II. Παρεωρᾶσθαι, καὶ ἐν ὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιῦτον, *Qui talis sit, eum negligi, nulloque in numero haberi* [47]. Sic, μέρος ἄν μοι τῦτο γένοιτο τῆς εὐσεβείας *id ego pietatis loco ducam.* Ita fere Virg. Æneid. VII. Μέρος, *locus.*

Pars mihi pacis erit dextram tetigisse Tyranni.

IV. Quarto, μέρος ἐστὶ, vel γίνεται, aliquando idem est, quod apud Latinos, *unus e numero,* ut Virg. Æneid. II. Πολὺ μέρος, *pars magna.*

Et quorum pars magna fui.

Græci: ὧν δὴ καὶ πλεῖστον μέρος γέγονα [48].

V. Aliquando etiam μέρος cum aliis quibusdam particulis, *facultates cujusque ac vires proprias* significat. Ac primum quidem Græci dicunt, τὸ ἐμόν γε μέρος, [τὸ σὸν μέρος, *per te, quantum in te est,* Plat. Crit. Sect. 5. et 11. Huc refero quoque τὸ γῦν ἐμὸν, scil. μέρος, Ælian. V. H. I. 32. Z.] intellecta præpositione κατὰ, id est, *pro mea virili parte* [49]. ¶. 77. Secundo, τὸ ἐπ' ἐμὲ, vel εἰς Τὸ ἐμόν γε μέρος, *pro viribus.*

At non cæde viri tanta perterrita Lausus
PARS ingens belli.

Et ver. 737.

PARS belli haud temnenda, viri, jacet altus Orodes.

Ovid. Her. epist. III. ver. 46.

Et fueram patriæ PARS ego magna meæ.

Ep. VIII. ver. 46.

Hic PARS militiæ; dux erat ille ducum.

Lib. IV. de Pont. epist. I. in fine:

Sic ego PARS rerum non ultima, Sexte, tuarum.

49 Mira est hujus Nominis μέρος, sive expressi, sive subauditi, elegantia, si Adjectivum additur conveniens, non cum Persona, de qua sermo est, sed cum Substantivo μέρος. Exemplum dabit Plato in Theag. pag. 128. lin. 20. ΤΟ' Γ' 'ΕΜΟ'Ν "ΕΤΟΙΜΟΝ, ἐὰν ὗτος ἐθέλῃ. Verbatim: *Pars mea est parata,* i. e. *Quod ad me attinet, ego sum paratus, si ille velit.* Alii dicerent: Τό γε ἐμὸν, ἕτοιμός εἰμι.

Post μέρος operæ pretium videtur varios et elegantes admodum usus Nominis μέσος addere: Μέσος.

I. Hoc Nomen cum suo Articulo in Neutro Genere Græci adhibent pro ἐμποδὼν, et cum verbo Substantivo εἰμὶ constructum Latine redditur, *Impedit, obstat,* sequente Particula ἀλλὰ. v. c. Æschin. contra Ctesiph. pag. 287. lin. 24. Οὐδὲν γὰρ ῏ΗΝ ΤΟ' ΜΕ'ΣΟΝ, 'ΑΛΛ' ὑπῆρχεν αὐτῷ ἢ φεύγειν ἐκ Χαλκίδος ἢ τεθνάναι, *Nihil enim obstabat, quin ei aut Chalcide exulandum, aut moriendum esset.* Ubi obiter observa, ὑπῆρχεν poni

Τὸ ἧκον μέρος, idem. ἐμὲ ἧκον μέρος, *partem ad me venientem*, id est, *quantum in me situm est*, quod etiam dicitur ἧκον, subaudito nomine μέρος· ut, τὸ εἰς αὐτὸν ἧκον, *quantum in se fuit.* Tertio, dicunt etiam ὅσον ἔμοιγε μέρος ἐπι-

pro ἀνάγκη ἦν. Vide Nostrum, infra Cap. V. Sect. 12. Reg. 5.

II. Construitur et in sexto Casu, præmissa Præpositione ἐν, varia acceptione: primo, Articulo neglecto, et sequente Genitivo τοῦ cum Infinitivo, idem significat. Ita Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. V. pag. 113. Τί δ' 'ΕΝ ΜΕ'ΣΩι, ἔφη, ἐστὶ ΤΟΥ͂ ΣΥΜΜΙ'ΞΑΙ; *Quid in medio?* i. e. *Quid obstat, quo minus conjungantur?* [Conf. Dorvillius ad Charit. pag. 601. Z.]

III. Deinde, subaudito itidem Verbo substantivo, et sequente Conjunctione καὶ, redditur per Verbum *Intercedere.* Sic modo citata orat. Æschin. pag. 284. lin. 36. Νὺξ 'ΕΝ ΜΕ'ΣΩι, ΚΑΙ` παρῆμεν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ad verbum: *Nox in medio*, i. e. *Nox intercessit, et postridie convenimus in concionem.* Et Euseb. Hist. Eccles. lib. III. cap. 23. Χρόνος 'ΕΝ ΜΕ'ΣΩι, ΚΑΙ' τινος ἐπιπεσούσης χρείας, ἀνακαλοῦσι τὸν 'Ιωάννην, *Aliquo post tempore, cum aliqua incidisset necessitas, revocant Joannem.* Prope accedit Propertius lib. III. eleg. 14. init.

> *Nox MEDIA, ET dominæ mihi venit epistola nostræ.*

Et Ovidius Met. lib. IV. ver. 167.

> *Desierat, MEDIUMque fuit breve TEMPUS, ET orsa est*
> *Dicere Leuconœ.*

Et Fast. lib. III. ver. 809.

> *Una DIES MEDIA est, ET fiunt sacra Minervæ.*

Pro quo, ut ad Græcismum propius accedat oratio, dicere licet:

> *In medio una dies, et fiunt sacra Minervæ.*

Dixit enim Maro Æn. lib. IX. ver. 395.

> *Nec longum IN MEDIO tempus, cum clamor ad aures*
> *Pervenit.*

i. e. *Non longum tempus intercessit*, ut loquitur Cic. orat. I. in Cat. cap. 2. init. *Decrevit quondam senatus, ut L. Opimius COS. videret, ne quid resp. detrimenti caperet: NOX NULLA INTERCESSIT, interfectus est propter quasdam seditionum suspiciones C. Gracchus.*

Eodem ferme modo apud Photium in Excerptis Herodiani: Οὐ πολὺ ΤΟ` 'ΕΝ ΜΕ'ΣΩι ΚΑΙ` οἱ στρατιῶται στασιάσαντες ἐξάγουσι τῶν βασιλείων Βαλβῖνον καὶ Μάξιμον, *Non longo adeo temporis intervallo tumultuantes milites palatio educunt Balbinum et Maximum.* Quod etiam efferri potest, Μετὰ οὐ πολὺν τὸν χρόνον μέσον. Vid. Aristid. pro Quatuorviris pag. 500.

IV. At, non sequente Conjunctione καὶ, τὸ ἐν μέσῳ substantive pro τὸ διαφέρον ponitur v. c. *Magna est differentia*, Πολὺ τὸ ἐν μέσῳ. Ibid. pag. 478. et 502. Affinis huic usus est metaphoricus, deductus a certamine cursus, in quo qui vincit, adversarium aliquo intervallo post se relinquere dicitur: ita in aliis quibuslibet, puta forma vel virtute dicitur aliquis alium οὐ μικρῷ τῷ μέσῳ superare. Exemplum habet Heliodor. Æthiop. lib. VII. cap. 10. Οὐ γὰρ ΜΙΚΡΩ͂Ι ΤΩ͂Ι ΜΕ'ΣΩι τοὺς ἄλλους τῷ κάλλει κατήστραπτεν, *Non enim exiguo intervallo pulcritudine præstantior reliquos tanquam fulgore obruebat.*

V. Alias ἐν μέσῳ sine Articulo redditur *Publice* [reddi interdum debet, *palam.* Vid. Dorvillius ad Charit. pag. 547. ubi etiam exempla reperiuntur, in quibus Articulus est additus. Z.] Aristid. pro Quatuorviris pag. 495. Σὺ δὲ τῶν 'Ελλήνων κωμῳδεῖς τὰ ἀγάλματ' 'ΕΝ ΜΕ'ΣΩι, *Tu vero eos, qui Græcorum sunt ornamenta, viros publico scripto lædis.* Conf. Plutarch. in Cæs. pag. 721. Πολλοὶ δὲ ἦσαν, οἱ καὶ λέγειν 'ΕΝ ΜΕ'ΣΩι τολμῶντες, *Et multi erant, qui publice etiam dictitare sustinerent.* Sic οἱ λόγοι 'ΕΝ ΜΕ'ΣΩι κείμενοι, sunt *scripta in lucem publice edita.* H.

Sæpe ἐν μέσῳ εἶναι dicuntur ea, *quæ adsunt, in promtu sunt, quibus uti pro arbitrio possis.* Sic Theocrit. Idyll. XXI. 17. Οὐδεὶς ἐν μέσῳ γείτων, *Non adest vicinus.* Sic apud Terent. Adelph.

βάλλει, eodem plane sensu: vel brevius, τό μοι ἐπιβάλλον, sub μέρος. Vide infra de nomine ὅσος, Sect. 9. Reg. 6. etc. Cap. V. de verbo, Sect. 8. Reg. 1. 5° Μέρος ἐπιβάλλον, idem.

III. 4. 7. occurrit, *Mater virginis in medio est*, h. e. adest, quæ potest igitur consuli, ut res inde eliciatur etc. Sic οἱ καρποὶ ἐν τῷ μέσῳ, Xenoph. Œcon. V. 7. sunt *fructus, qui facile rapi possunt:* et Xenoph. Exped. III. 1. 21. est ἐν μέσῳ ἤδη κεῖται ταῦτα τὰ ἀγαθὰ, ἆθλα. Conf. Bergler. ad Alciphr. III. 3. pag. 235. Z.

VI. Idem Adjectivum cum suo substantivo conveniens construitur cum duobus Genitivis, qui, mediante Conjunctione καὶ, duos temporis, loci vel conditionis terminos notant, inter quos quid esse vel accidisse dicitur; tuncque commode per μεταξὺ explicatur. Aristid. pro Quatuorviris pag. 474. ΤΗ͂Σ δὲ ἐν Κορίνθῳ μάχης ΚΑῚ ΤΗ͂Σ ἐν Λεχαίῳ ΜΕ´ΣΟΣ ἄρχων Εὐβουλίδης, *Eubulides imperavit inter pugnam Corinthiacam, eamque, quæ in Lechæo commissa est.* Sic Ἐν γράμμασι τὰ ἡμίφωνα ΜΕ´ΣΑ ΤΩ͂Ν ἈΦΩ´ΝΩΝ, ἐστὶ καὶ ΤΩ͂Ν ΦΩΝΗΕ´ΝΤΩΝ, *In literis semivocales mediæ sunt inter mutas et vocales.* Nec abludit illud Nasonis, Met. lib. X. ver. 174.

Jamque fere MEDIUS Titan VENIENTIS ET ACTÆ
NOCTIS erat, spatioque pari distabat utrimque.

Simile quid habet idem, lib. eod. ver. 233.

— Si quid MEDIUM MORTISQUE FUGÆQUE.

Græce

— Εἴ τι μέσον θανάτου τε φυγῆς τε.

Nec abludit Flacci de Baccho lib. II. od. 19.

— Sed idem
PACIS eras MEDIUSque BELLI.

VII. Contrarius Latinorum consuetudini usus est, quo Adjectivum μέσος relatum ad præcedens substantivum, post se regit generandi Casum ejus rei, in cujus medio versatur. Ita in Evang. Matth. XIV. 24. Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη ΜΕ´ΣΟΝ ΤΗ͂Σ ΘΑΛΑ´ΣΣΗΣ ἦν, *Navis autem jam erat in medio mari.* Ad verbum: *erat media maris.* Gregor. Naz. Carm. de se ipso, ver. 52. Ὡς ΝΑΥ͂Ν ΜΕ´ΣΗΝ ΚΥΜΑΤΩ͂ΝΟΣ, *Ut navim mediis in fluctibus.* Non tamen omnino alienum illud Virgilianum:

Urbis ubi captæ casum convulsaque vidit
Limina tectorum, et MEDIUM in penetralibus HOSTEM.

Confer lib. X. verr. 56. 379. et lib. XII. ver. 564.

VIII. Latinorum quoque consuetudini adversatur, cum regit Genitivum ejus rei, quæ contra Genitivum regere debuisset, e. g. *Erat tempus mediæ æstatis*, Ἦν τῆς ὥρης μέσον θέρος, apud Herodot. Uran. cap. 12.

IX. Deinde, διὰ μέσου, pro ἐν τῷ μέσῳ, utitur Scholiastes Thucydidis, quoties aliqua verba *in Parenthesi posita* significat. Ita enim ille ad lib. III. cap. 20. in initio ad hæc verba: Οἱ Πλαταιῆς (ἔτι γὰρ ἐπολιορκοῦντο ἐπὶ τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν Βοιωτῶν) ἐπειδὴ τῷ τε σίτῳ ἐπιλιπόντι ἐπιέζοντο, ait: Οἱ Πλαταιῆς. τὸ ἑξῆς οὕτως· Οἱ Πλαταιῆς ἐπειδὴ τῷ τε σίτῳ. τὰ γὰρ ἄλλα ΔΙΑ` ΜΕ´ΣΟΥ. supple, ἐστίν. *Nam cætera in medio*, i. e. *in Parenthesi posita sunt.* At ἐν τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, *Interea temporis*, apud Herodot. Uran. cap. 27.

X. Eidem Thucydidi μέσος δικαστὴς, non tam est *judex medius*, qui neutri parti favet, quam *arbiter*, cujus opera in dirimenda controversia adhibetur. Vid. lib. IV. cap. 83. Quo refer illud Ovidii Met. lib. V. ver. 564.

At MEDIUS FRATRISque sui, mæstæque SORORIS
Jupiter ex æquo volventem dividit annum.

Eidem Thucydidi μέσος πολίτης, *civis* est *mediæ conditionis* inter πένητα et πλούσιον. Diversa acceptione μέσος dicitur *mediæ ætatis homo*, ut in illo, ut fertur, Hesiodi:

Ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ ΜΕ´ΣΩΝ, εὐχαὶ δὲ γερόντων.

Μοῖρα, *locus.*

VI. Substantivum ἡ μοῖρα sæpe idem est, quod μέρος, præsertim ea significatione, qua *locum* significat. Dicunt enim, ἐν ἐξαιρέτου εὐτυχήματος μοίρᾳ τιθέναι, *summæ felicitatis loco ducere:* tametsi vulgo *fatum* significet: quod enim Latini, *divino quodam fato*, hoc Græci, θείᾳ τινί μοίρᾳ [51].

Θεία μοῖρα, *divinum beneficium.*

Μηδεὶς μηδέ·

VII. Μηδεὶς, cum μήτε vel μηδὲ repetito, efferri Attice solet in ejus tantum substantivi genere, quo cum proxime conjungitur, licet alterius generis alia substantiva sequantur. Demosth. περὶ παραπρεσβ. Δέομαι πάντων ὑμῶν, inquit, μηδεμίαν μήτε χάριν, μήτε ἄνδρα ποιεῖσθαι περὶ πλείονος, ἢ τὸ δίκαιον, καὶ τὸν ὅρκον, id est, *Vos omnes obsecrabo, nullam ut gratiam, hominemque nullum, pluris, quam æquitatem ac jusjurandum, faciatis:* ubi μηδεμίαν respondet nominibus χάριν, et ἄνδρα.

Μηχανή, *modus, ratio.*

VIII. Μηχανή, aliquando per sese ponitur, aliquando cum interrogativo τίς; μηδεμία μηχανή significat, *fieri non potest*, vel *causæ nihil est;* v. g. quod Latinus diceret, *nunquam efficies, ut hoc in argumento acquiescam:* Græcus ita redderet, μηδεμία μηχανή, τό μ' ἐπὶ τῷδε ἀτρεμεῖν ἐνθυμήματι [Plat. Sympos. cap. 6. Εἰ οὖν μηχανή τις γένοιτο, ὥστε πόλιν γενέσθαι ἐραστῶν etc. *Quare si fieri ullo modo posset, ut civitas aliqua constaret amatoribus* etc. Conf. Plat. Apol. cap. 15. et Phæd. cap. 36. Z. [52]]

Opera sint juvenum, consilia perfectorum virorum, preces senum.

XI. Agmen claudat μέσον λαμβάνειν, proprie, *medium capere*, sed aliquando scite admodum, *Intercipere*, q. d. *Aliquid, dum medium est inter eum, qui mittit et accepturus est, capere.* Plutarch. παραλλ. Ἑλλ. καὶ Ῥωμ. pag. 305. et 307. Ubi, Πορσίνας ἐπολέμησε Ῥωμαίοις καὶ τὴν ἀπὸ σιτίων φερομένην εὐθηνίαν Ῥωμαίοις ΜΕ'ΣΗΝ ΛΑΒΩ'Ν, λιμῷ τοὺς προειρημένους ἔτρυχε, *Porsena bellum contra Romanos gessit, interceptoque, qui ad eos portabatur, commeatu, fame illos vexavit.*

50 Locus posterior frustra citatus.

51 Qui sunt *in summa æstimatione*, Græce dicuntur εἶναι ἐν μεγάλῃ μοίρᾳ. Vid. Plat. in Critone pag. 51. lin. 10. Quin etiam qua sancti post hanc vitam fruuntur, beatissima sors hoc nomine insignitur, apud eundem in Cratylo, pag. 398. lin. 20. Ἐπειδάν τις ἀγαθὸς ὢν τελευτήσῃ μεγάλην ΜΟΙ͂ΡΑΝ καὶ τιμὴν ἔχει, *Postquam aliquis probus vita functus fuerit, is beatissima sorte et honore fruitur.*

Per μοῖραν Græci etiam intellexerunt, quidquid *æquum, justum, rectum, concinnum, elegans* etiam, et *honorificum* est. Dicunt enim Poëtæ πράττειν vel εἰπεῖν τι κατὰ μοῖραν, *Ut æquum est facere. Eleganter dicere.* Ita Homer. Odyss. I.

Ἐπεὶ οὐ ΚΑΤΑ` ΜΟΙ͂ΡΑΝ ἔρεξας.

Quoniam præter jus æquum egisti. Sic alibi apud eundem in Odyss.

Ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ ΚΑΤΑ` ΜΟΙ͂ΡΑΝ ἔειπεν.

Jubebant dimitti hospitem, quoniam recte dixerat. sive, *Honesta ejus erat oratio:* Et lib. Θ.

Αἴκεν δή μοι ταῦτα ΚΑΤΑ` ΜΟΙ͂ΡΑΝ καταλέξῃς.

Siquidem hæc eleganti ordine recensueris. Ubi κατὰ μοῖραν idem est, quod paulo ante dixerat κατὰ κόσμον. Similiter lib. M. ver. 35. H.

Œconomia nominis μοῖρα sic fere tenenda est. *a.* Est *sors*, seu, *quicquid consilio divino est tributum et stabilitum.* V. c. Odyss. τ'. 592. Ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν ἀθάνατοι θνητοῖσιν. Æschin. Dial. I. extr. Οὕτως ἔοικεν οὔτε

IX. At cum interrogativo τίς aliquando negatio conjungitur, significatque, *quomodo fieri posset?* vel *quid causæ esse queat?* v. c. Τὸν ὑπὸ ῥαθυμίας κατατηκόμενον, τίς ἂν μηχανὴ πολυμαθέστατόν ποτε γίνεσθαι; *Qui fieri possit, ut qui veterno contabescit, doctissimus unquam evadat?* quod exemplum Græca negatione caret.

Contra negatio adhibetur, in exemplo sequente, τὸν πάντα κινοῦντα λίθον, τίς μηχανὴ οὐδ᾽ ὁτιοῦν αὐτὸν προχωρεῖν, *Qui lapidem omnem moveat, qui fieri potest, ut nihil omnino promoveat?* quo sensu duæ negationes sæpe junguntur, ut μὴ οὐχί [53].

X. Μικρὸν et μέγα, vel μεῖζον, *parvum* et *magnum*, vel *majus*, eleganter sæpe conjunguntur, tam affirmando quam negando: et affirmando quidem reddi possunt, *fanda et infanda*. Sic apud Demosth. in Midiana, Ἐπηρεάζων ἐμοὶ συνεχῶς, καὶ μικρὰ, καὶ μείζω· verbatim, *Probra in me assidue conjiciens, parva et majora*, id est, *horrenda et infanda*. Negando significant, *nihil penitus in argumento proposito esse illius rei quæ negatur:* v. c. οὐδὲν ὄφελός ἐστι μήτε μικρὸν, μήτε μέγα, ¶. 78. *nihil prorsus utilitatis est.* Galli Græcos secuti: *il n'y a aucun profit, ni petit, ni grand* [54]. Μικρὸν καὶ μέγα.

Idem Demosthenes pro Cor. μεῖζον et ἔλαττον conjungit, id est, *majus et minus:* Οὐδ᾽ ἐστὶν, οὔτε μεῖζον, οὔτ᾽ ἔλαττον ψήφισμα οὐδὲν, Αἰσχίνη, περὶ τῶν συμφερόντων τῇ πόλει, *Nec ullum est majus, minusve decretum* (id est, *nullum penitus*) *de reipublicæ commodis.* Μεῖζον ἔλαττον.

διδακτὸν εἶναι, οὔτε φύσει ἀρετὴ, ἀλλὰ θείᾳ μοίρᾳ παραγίγνεται κτωμένοις. Xenoph. Memor. II. 3. 18. Τῷ ποδὲ θείᾳ μοίρᾳ πεποιημένω πρὸς τὸ συνεργεῖν ἀλλήλοιν. Odyss. υ'. 171. Οὐδ᾽ αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν, h. e. *Nec pudor ipsis obtigit*, s. *pudorem natura sortiti sunt nullum. b.* Quia, quod illi sorti, consilio divino, seu, uti Eustathius ait, τῇ καθ᾽ εἱρμὸν βίου διανεμέσει, convenit, bonum, rectum, honestumque est: illud κατὰ μοῖραν Homericum, et ἐν μοίρᾳ Odyss. χ'. 54. significat *recte, ordine, decore. c. Statio vitæ et conditio, quam quis sortitus est.* Vid. antea Hoogeveni exempla et Vigeri. *d.* Ipsæ *Parcæ*, seu præsides fatorum humanorum, hoc nomine appellantur: ut Iliad. ω'. 49. Τλητὸν γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν. Z.

52 Hinc ἀμηχανία, *consilii inopia*, et ἀμηχανέω, *nulla ratione possum*, quod verbum cum infinitivo construitur apud Ælian. V. H. lib. I. cap. 3. Ὁ δὲ ἈΜΗΧΑΝΕΙ͂ ΚΑΤΑΠΙΕΙ͂Ν αὐτὸν αὐτῷ τῷ καλάμῳ, *Ille vero eam* [ranam] *una cum calamo deglutire nullo modo potest.* Ubi obiter notare liceat verbum καταπιεῖν sive καταπίνειν a simplicis *bibendi* significatione degenerans; vix enim usquam invenies extra *absorbendi*, *deglutiendi*, vel *devorandi* notionem. Sic de Saturno filios devorante Apollodorus lib. I. Biblioth. et eodem lib. non semel. 1 Pet. V. 8. Ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος, περιπατεῖ ζητῶν τίνα ΚΑΤΑΠΙ͂Ηι, *Adversarius vester diabolus, ut rugiens leo, obambulat, quærens, quem devoret.* Conferenda loca Matth. XXIII. 24. 1 Cor. XV. 54. 2 Cor. II. 7. et V. 4. Heb. XI. 29. Hujus verbi usus ratio est, quod, cum citius per gulam demittatur liquor quam solidus cibus, qui avide vorat, solidum cibum instar liquoris absorbet, et per fauces agit, adeoque cibum non tam comedere, quam combibere videtur.

53 Ita Plato in Phædone, ΤΙ΄Σ ΜΗΧΑΝῊ ΜῊ ΟΥ̓ΧῚ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι; *Quomodo fieri potest, ut non omnia morte absumantur?*

54 Ita Plato in Philebo pag. 32. in fine: Ἆρ᾽ οὐ πᾶσα ἀνάγκη, πᾶν ἐν τῷ τότε χρόνῳ ζῶον μήτέ τι λυπεῖσθαι, μήτε ἥδεσθαι, ΜΗ΄ΤΕ ΜΕ΄ΓΑ, ΜΗ΄ΤΕ ΣΜΙΚΡΟ΄Ν; *Nonne omnino necesse est, omne animal in tali occasione nulla prorsus ratione contristari aut lætari?* Et interjectis paucis: Μηδὲν δεῖν ΜΗ΄ΤΕ ΜΕ΄ΓΑ, ΜΗ΄ΤΕ ΣΜΙΚΡΟ΄Ν χαίρειν τῷ τὸν τοῦ νοεῖν καὶ φρονεῖν βίον ἑλομένῳ, *Eum, qui prudentem*

Μικρῦ δεῖν. XI. Μικρῦ, interdum absolute ponitur, pro μικρῦ δεῖν, id est, *parum abest:* et ὀλίγυ, pro ὀλίγυ δεῖν. Plutarch. Pomp. Ὥστε ἅπαξ μικρῦ συντριβῆναι, καὶ τὴν στρατιὰν ἀποβαλεῖν, *Ut semel parum abfuerit, quin et ipse contereretur, et exercitum amitteret* [55].

Μέγας et πολύς. XII. Μέγας et πολὺς, eleganter et Attice, cum verbis quibusdam adverbiorum loco usurpari solent: v. c. μέγας αὔξεσθαι, apud Demosth. in II Olynth. quasi μεγάλως αἴρεσθαι, vel αὔξεσθαι, id est, *majorem in modum efferri, vel augeri.* Sic, πολὺς ῥέειν ποταμὸς, verbatim *multus fluere fluvius* dicitur, id est, *vehementer.* Exempla passim. Demosth. pro Corona, Ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ, καὶ πολλῷ ῥέοντι καθ' ὑμῶν, ὐκ εἶξα, *Equidem Pythoni, cum audacius ac vehementius in vos inveheretur, non cessi.* Philo de Legat. ad Caium, ubi de invidia loquitur, πολὺς jungit cum ἄγαν, id est, *vehementer,* et πνέω, *spiro:* Ἰοβόλυ, inquit, τρόπον ἑρπετῦ φωλεύει, βραχίστιν εἰσερπύσας χωρίοις, ἀνδρὶ ἑνὶ ἢ οἴκῳ ἑνὶ, ἢ εἴποτε πολὺς ἄγαν πνέοι, πόλει μιᾷ, id est, *Venenati serpentis more latitat, angustis quibusdam adrepens locis, viro uni, uni familiæ, aut, si quando vehementius spiraverit, uni certe urbi* [56].

Νεανικά. XIII. Νεανικὰ *(juvenilia)* eleganter dicuntur σφοδρὰ omnia, id est *acria, et vehementia,* ut νεανικὴ ὁρμὴ, *vehemens impetus:* νεανικὴ φιλοτιμία, *vehemens ambitio:* νεανικὴ σπυδὴ, *acre studium* [Herodian. I. 7. 3. Z.]: νεανικῶς ἐνίστασθαι, *vehementer obniti:* νεανικὴ διαφορὰ, *ingens controversia.* Plutarch. in Numa, Ἔστι δὲ καὶ

sapientemque vitam elegerit, nulla prorsus lætitia affici oportere. Similiter in Apol. Socrat. pag. 19. Ὧν ἐγὼ ὐδὲν, ὔτε μέγα, ὔτε σμικρὸν πέρι ἐπαΐω, *Quorum ego nulla prorsus cognitione valeo.* Οἱ ὁ Num. XXII. 18. Ἐὰν δῷ μοι Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτῦ ἀργυρίυ καὶ χρυσίυ, ὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίυ τῦ Θεῦ, ποιῆσαι αὐτὸ ΜΙΚΡΟ'Ν ἢ ΜΕ'ΓΑ, *Si dederit mihi Balac suam domum argento et auro plenam, non possem transgredi verbum Domini Dei, ut illud faciam* (scil. quod Balac petit) *sive magnum est, sive parvum.* Quam locutionem satis usitatam multis exemplis confirmant Stephan. Bergler. ad Alciphr. II. Epist. 4. pag. 260. et Jo. Conr. Schwartz in Anim. ad Jo. Olear. de Stil. N. T.

55 Alterius exemplum quære apud Plat. in Phæd. pag. 258. lin. 44. Ὁ δὴ ὈΛΙ'ΓΟΥ πᾶσαι αἱ περὶ τὸ σῶμα ἡδοναὶ ἔχυσι, *Cui rei fere omnes corporeæ voluptates sunt obnoxiæ.* Vel, *cui rei, parum abest, quin omnes* etc. Eodem modo Lysias contra Alcibiadem: Διὰ τὰ πατρὸς ἁμαρτήματα ὈΛΙ'ΓΟΥ τοῖς ἕνδεκα παρεδόθη, *Ob patris delicta, parum abfuit, quin undecimviris traderetur.*

56 Eodem modo jungitur cum Adjectivo, sed non, nisi Genere Neutro, ut μέγα ὄλβιος, *Prædives* apud Herodot. Erat. cap. 24. Et Ælian. V. H. lib. VIII. cap. 17. Μέγα ὄλβιος ὢν, γήρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον, *Summa felicitate peracta vita, in senectute diem obiit supremum.* Cum comparativo construit Homer. Iliad. Ψ. ver. 315.

Μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων ἠὲ βίηφι,

Arte lignarius multo præstantior quam viribus. Cum superlativo apud Homer. Bœot. ver. 275. Ubi μέγ' ἄριστος, *Longe præstantissimus.* Cum verbo paulo post ver. 291.

— Μέγα στοναχίζετο γαῖα,

Valde gemiscebat terra.

Quomodo et dicunt τὰ μεγάλα σοφὸς· τὰ μέγιστα ὠφελεῖν, sed, dissimulata præpositione κατά.

περὶ τῦ Νυμᾶ χρόνων, καθ' ὃς γέγονε νεανικὴ διαφορά, *Ingens prœterea de tempore, quo natus Numa fuerit, controversia est* [νεανικῶς μαίνεσθαι, *immanem in modum furere, rationis plane esse expertem,* Ælian. V. H. XIV. 37. Z.] [57].

57 Ablativus νόμῳ generandi casum post se regens reddendus est Latine per *instar*, vel *in morem*. Ut τετράποδος νόμῳ, *Quadrupedis in morem*, apud Plat. in Phæd. pag. 250. in fine. Potest subaudiri participium χρώμενος. vide infra ad Cap. V. Sect. 14. Reg. 7. Νόμῳ

SECTIO OCTAVA

De Nominibus ὁδὸς, οἰκονόμος, οἷος, ὀργή.

REGULA PRIMA.

Ὁδὸς pro *itinere.* Ὁδὸς, non tantum pro *via*, sed etiam pro *itinere* sumitur, id est, ἀντὶ τῆς πορείας, vel ὁδοιπορείας. Nam ἐν ὁδῷ εἶναι, est, *in itinere esse*, Synes. epist. 54. Ὀνήσομαι τοῦτο τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ὁδοῦ, id est, *Hunc fructum capiam ex itinere Athenas suscepto* [it. Ælian. V. H. XIV. 33. ἡ τοῦ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν ὁδός. Z.]

Ὁδὸς pro *legatione.* Quo sensu Eustathius Ἰλιάδ. A notat εἰς ὁδὸν ἐλθεῖν (verb. *in viam ire)* sumi, pro εἰς πρεσβείαν ἐλθεῖν, id est, *Legationem obire:* cujus nullum exemplum affert, nec mihi ullum occurrit.

Ὁδὸν ποιεῖν. Hoc certius, ὁδὸν ποιεῖν, et ὁδὸν ὁδοποιεῖν, esse proprie *viam munire:* quæ frequentissima sunt. Hinc ὁδὸς ὁδοποιουμένη, *via munita, strata, unde summota sunt impedimenta:* et ὁδοποιεῖν, unico verbo, id est, *alicui viam munire*, aut *præire:* cum dativo casu, vel etiam (quod familiare Xenophonti est) cum accusat. ut lib. III. de exped. Καὶ ὁδοποιήσειέ γ' ἂν αὐτοὺς, καὶ εἰ σὺν τεθρίπποις βούλοιντο ἀπιέναι, id est, *Imo viam quoque illis præiret* [58], *etiamsi quadrigis abire vellent.* Dicitur et προοδοποιεῖν, ac fere cum dativo personæ et accusativo rei: nam προοδοποιῶ σοι τοῦτο, est, *viam tibi hanc ad rem præeo*, vel *auctor tibi sum:* et προοδοποιεῖσθαι dicuntur, quæ ad aliquid suapte natura promtiora sunt, in bonam et malam partem *.

Πρὸ ὁδοῦ *opportune.* II. Ὁδὸς in gignendi casu, cum præpositione πρὸ, et verb. εἶναι, vel γίνεσθαι, idem est quod *opportunum et commodum*, vel etiam *in promtu et obvium;* ut, Μηδὲν ἂν μᾶλλον τοῦ φιλομαθοῦς πρὸ ὁδοῦ γένοιτο ἐς τὸ πολυμαθὲς, *Nihil est quod magis ad eruditionem conferat, quam eruditionis studium* †.

58 Locus est pag. mihi 303. Præcedentia omnia apud eundem occurrunt in lib. IV. pag. 340. et V. pag. 345. et 349. H.

* Præterea ὁδὸς quoque dicitur de *vitæ genere*, ut Æschin. Dial. III. 8. ἡ τοῦ βίου ὁδός. Item de *morte*, uti de eadem re *supremum iter* adhibuit Horatius II. Od. 17. Conf. Dorvillius ad Charit. pag. 522. Z.

† Sic reperitur apud Plat. Sympos. cap. 2. Σύν τε δύο ἐρχομένω, πρὸ ὁδοῦ βου-

III. Idem Genitivus cum voce πάρεργον, videtur παρέλκειν· nam idem penitus est quod πάρεργον, *obiter*. Tullius ad Atticum: *Nam*, inquit, ὁδοῦ πάρεργον, *volo te hoc scire*. Sic: *At hæc quidem obiter dicta sint*, Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὁδοῦ πάρεργον εἰρήσθω. Ὁδοῦ πάρεργον, *obiter*.

IV. In dandi casu, cum βαδίζειν, προϊέναι, aut simili verbo, significat, *recta via et ordine progredi:* ut, *recta se perditum eunt*, ὁδῷ εἰς ὄλεθρον βαδίζουσι· cum præpositione ἐν, ut, ἐν ὁδῷ βαδίζειν, id est, *aller par chemin*. at ὁδῷ βαδίζειν, absolute, est *sese modeste sapienterque gerere*. Ὁδῷ βαδίζειν, *recta ire*.

Affinis est significatio accusativi, cum præpositione κατὰ, ut apud Lucianum in Dialogo de Gymnasiis: Καθ' ὁδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη. ubi Interpres pessime. *Inter eundum vero nobis in longum profluxit oratio*. Atqui Solon et Anacharsis sedebant eo tempore, non ambulabant. Verto igitur, *hoc enim modo rectiorem ac faciliorem cursum nostra tenebit oratio*. Sic, οὕτωσὶ δὴ καθ' ὁδὸν ἡμῖν ἂν προχωροίη τὸ πρᾶγμα, *sic enim res bene nobis feliciterque procedet*, id est, κατορθώσεται. Καθ' ὁδὸν, *recta, ordine*.

V. Aliquando λόχον significat, id est, *insidias*. Demosth. advers. Aristocrat. Ἐν ὁδῷ καθελὼν, id est, *cum ex insidiis confecisset*. Quo sensu Poëtis frequentius est: dicunt enim ὁδὸν ἔρχεσθαι, vel ἰέναι (verbatim, *ire viam*), pro *insidias ponere:* Homer. Iliad. Α. ver. 149. Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι, id est, *Aut insidias struere, aut cum hostibus strenue dimicare:* quod ibid. ver. 224. dicit, λόχον δ' ἰέναι, *in insidias ire*. [Sed vulgo ὁδὸν ἐλθεῖν est *iter facere*, seu, *ire*, Ælian. V. H. VI. 5. Z.] Ὁδὸς, *insidiæ*.

Eustath. autem observat, universe ὁδὸν sumi posse πρὸς διαστολὴν ἀντιπροσώπου παρατάξεως, id est, *ut distinguatur a pugna, quæ instructa et adversa hinc atque hinc acie committitur*. Itaque ὁδὸν ἐλθεῖν (*venire viam)*, erit, τὸ ἐπὶ λεία ἀπελθεῖν που, id est, *prædæ causa aliquo proficisci:* vel ἐπὶ κατασκοπεύσει, id est, *ad explorandum*, vel ἐπὶ τείχους ἀναμετρήσει, *ad metiendos hostiles muros* [59].

[Ὁ οἰκονόμος est dispensator rei familiaris, villicus, ὁ νέμων τὸν οἶκον· οἶκος autem τὰ χρήματα καὶ κτήματα res familiaris: οἰκία ædificium. Usurpatur vero Attice *pro femina:* Lysias pro Erat. Οἰκονόμος καὶ φειδωλὸς ἀγαθὴ, καὶ ἀκριβῶς πάντα διοικοῦσα, *Materfamilias sedula erat, et parsimoniæ dedita, et diligenter omnia administrabat:* paucissimis verbis, bonæ matrisfamilias virtutes atque officia complectitur.] Ἡ οἰκονόμος, *materfamilias*.

VI. Οἷος primum cum infinitivo eleganter jungitur, ἐλλειπτικῶς, idque sive præcedat τοιοῦτος, sive reticeatur. Et quidem præce- Οἷος, cum infinitivo.

λευσόμεθα ὅ, τι ἐροῦμεν, h. e. *cum nos soli ambulaturi simus*, facile *deliberabimus, qua excusatione nobis sit utendum*. Z.

59 Nomen οἰκεῖος præter cætera notissima, etiam in neutro genere substantive positum, alicujus χαρακτῆρα significat, i. e. mores cæterasque in homine naturæ ἰδιότητας. Exemplum est in Platonis Phædro pag. 232. in fine: Καὶ μὲν δὴ τῶν ἐρώντων πολλοὶ πρότερον τοῦ σώματος ἐπεθύμησαν, ἢ τὸν τρόπον ἔγ- Οἰκεῖος.

dente, ut, τὸ τῆς ἀγγελίας τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ἅπασαν εὐφρᾶναι τὴν πόλιν, id est, *ejusmodi nuncius hic est, ut civitatem universam lætitia complere possit:* ubi εὐφρᾶναι, pro εὐφραίνοι ἂν vel εὐφρᾶναι δύναιτ' ἄν. Demosth. Olynth. II. Τοιούτους ἀνθρώπους, οἵους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι, *Ejusmodi homines, qui ebrii eo saltationum genere utantur, quod nunc apud vos referre me pudeat.* Subintellecto vero eodem nomine, ut, τὸ στεῤῥὸν ἔχει τῆς ψυχῆς, οἷον μὴ μεταβάλλειν· verbatim, *robur habet animi, quale non mutare,* id est, *ea est animi constantia, quæ mutari non possit* *.

VII. Hoc sensu eleganter cum nomine χρόνος conjungitur, vel præcedente, vel sequente, tuncque pro ὅσος usurpatur. Plutarch. Alexand. Οὔτε τὴν Ἑλλάδα κρατήσας τοῖς ὅπλοις ὁ Φίλιππος, οἷον καταζεῦξαι καὶ τιθασσεῦσαι, χρόνον ἔχειν, *Nec Philippus, armis subacta Græcia, satis habuit temporis, ad eam omnino pacandam atque cicurandam:* ubi ordo postulabat, χρόνον ἔσχεν οἷον καταζ. id est, ὅσον, vel ὡς, ut dicetur Sect. 9. Reg. 9.

Rarum etiam illud est, quod habet idem Demosthenes Olynth. 2. Εἰ μὲν γάρ τις ἀνήρ ἐστιν ἐν αὐτοῖς, οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων· ubi οἷος vel omnino abundat, vel explicari debet per τοιοῦτος, οἷος ἔμπειρος εἶναι, id est, *ejusmodi, qui belli ac certaminum peritus sit* [60].

Οἷος, pro ὡς.

VIII. Interdum per se sumitur, pro ὡς, ut, ἀλλ', οἷοι πάντες γε ἀπράγμονες, καὶ φιλοπράγμονες τυγχάνουσιν, id est, *verum, ut otiosi fere omnes, curiosi pariter esse solent* [61].

νωσαν, καὶ τῶν ἄλλων ΟἸΚΕΙ'ΩΝ ἔμπειροι ἐγένοντο, *Quin etiam amantium multi prius corpus expetere solent quam mores noverint, et cæteram indolem animi* (scil. *amasiorum) perspexerint.* H.

* Utriusque rei alia exempla sunt hæc: Plat. Phæd. cap. 28. Οὐ δοκεῖ σοι τὸ μὲν θεῖον, οἷον ἄρχειν τε καὶ ἡγεμονεύειν, πεφυκέναι; *Nonne videtur tibi divinum quod est, ita natura sua esse comparatum, ut regnet principatumque obtineat?* it. Xenoph. Cyrop. II. 2. 16. Δοκεῖ γάρ μοι τὸ μὲν πολὺ τῶν στρατιωτῶν εἶναι, οἷον ἕπεσθαι, ᾗ ἂν τις ἡγῆται. Xenoph. Mem. I. 4. 6. Τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζώοις, οἵους τέμνειν, εἶναι, h. e. *omnibus animantibus esse dentes priores, qui secent.* Xenoph. Mem. II. 6. 37. Τοιοῦτός μοι φίλος εἶ, οἷος συλλαμβάνειν, *Is mihi es amicus, qui mihi possis succurrere.* Conf. Xenoph. Mem. II. 9. 3. III. 11. 1. et Schwarzius ad Theophrast. Charact. cap. 1. Sunt qui putent, Infinitivum regi a prætermisso verbo εἰμὶ, quod interdum addatur. At hæc ratio mihi quidem non satis probatur propterea, quod hoc solet fieri post οἷος τε. Deinde, si vel maxime concederemus, hoc ferri posse tum, cum οἷος in casu recto ponitur, at quomodo hæc res ferri potest in casibus obliquis, uti ex quibusdam antecedentibus exemplis patet? Potius statuendum est, οἷος per se regere infinitivum, uti alia nonnulla adjectiva. Cæterum sciendum est, interdum idem nomen cum tempore finito poni, ut Xenoph. Mem. III. 6. 16. Ἐνθυμοῦ δὲ τῶν ἄλλων, ὅσους οἶσθα τοιούτους, οἷοι φαίνονται etc. Conf. ad Xenoph. Cyrop. I. 2. 3. Z.

60 Hoc quia rarum est, simile et cognatum ex Platone exemplum addam. Ita ille in Theæt. pag. 197. initio: Εἰ μέν τοι ἦν ἀντιλογικὸς ΟἾΟΣ ἀνήρ. Sic vertitur: *At si quis modo adesset homo contentiosus.* Ubi intellecto τοιοῦτος, hæc est sententia: *si talis vir hic adesset, qualis est contentiosus.* Hoc modo eleganter Accusandi casum post se habet substantivi, qualitatem alicujus notantis. Redditurque tunc vel per *Tam,* mutato illo substantivo in Adjectivum, vel, retento eo per *Tantus.* Sic apud Lucian. in Encomio Demosthenis, reprehenditur ille, quod vitam suam in discrimina adduxerat ὑπὲρ ΟἽΩΝ ὄντων Ἀθηναίων ΤΗ'Ν ἈΧΑΡΙΣΤΙ'ΑΝ, *pro Athe-*

Per se quoque sumitur apud Atticos, subintellecto articulo præpositivo ejusdem casus. Thucydides lib. II. pag. 125. Καὶ μόνη (sub. Ἀθηναίων πόλις) οὔτε τῷ πολεμίῳ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει, ὑφ' οἵων κακοπαθεῖ, οὔτε τῷ ὑπηκόῳ κατάμεμψιν, ὡς οὐχ ὑπ' ἀξίων ἄρχεται, id est, *Solaque* (sub. *Atheniensium civitas*) *nec hosti bellum inferenti indignationem moveat, a qualibus male habetur:* (id est, *eorum ex conditione ortam, a quibus male habetur:* quasi dicat, Athenienses ejusmodi esse, a quibus vinci neminem pudeat) *nec sibi subditis querelam,* (id est, *querendi occasionem præbet*) *sibi ab indignis imperari* [62].

[Quemadmodum Latini ad rem distinguendam et accuratius definiendam adhibent nomen *Is*, cum particula *et*, s. *que*, v. c. Cic. Epist. IX. 21. *Privatas causas*, et eas *tenues*, *agimus subtilius:* ita quoque interdum eandem ob causam Græci utuntur illo οἷος. V. g. Plat. Apol. cap. 9. Πολλαὶ μὲν ἀπέχθειαί μοι γεγόνασι, ΚΑΙ῍ ΟἿΑΙ χαλεπώταται καὶ βαρύταται, h. e. *Multæ offensiones mihi sunt ortæ*, eæque (ad verbum, *quales sunt*) *molestissimæ et gravissimæ* Z.] Οἷος distinguit.

IX. Aliquando significat *promtum, expeditum,* ac *suapte natura in aliquid propendentem:* ut, δεινόν τι παθών, οἷος ἦν ἐπεξιέναι τῷ φεύγοντι, *incommodo graviore suscepto, reum peragere vehementius cupiebat.* Sic οἷός εἰμι κἀγὼ πάνθ' ὑπὲρ πατρίδος κίνδυνον κινδυνεύειν, *paratus sum ipse quoque nullum non pro patria subire periculum* [63]. Οἷος, cupidus.

Affinis huic significatio, qua sumitur ἀντὶ τοῦ δύνασθαι, nam et Οἷός τ' ἐστι, potest.

niensibus tam ingratis. Verbatim: *pro qualibus existentibus Atheniensibus ingratum animum.* Quæ verba apud Latinos nullum plane sensum habent. Verba Græca sic possunt resolvi: ὑπὲρ οὕτως ἀχαρίστων, οἷοι εἰσιν οἱ Ἀθηναῖοι, *pro tam ingratis, quales sunt Athenienses.* H.

Sic quoque idem nomen accipi debet, nec est, quod cum Devario ad novam significationem τοῦ ὅμοιος comminiscendam fugiamus, cum ponitur in casu obliquo: v. c. Xenoph. Mem. II. 9. 3. Πολλῷ ἥδιόν ἐστι, χαριζόμενον οἵῳ σοὶ ἀνδρί, ἢ ἀπεχθανόμενον, ὠφελεῖσθαι. Nam si resolveris, uti leges linguæ postulant, ἀνδρὶ τοιούτῳ, οἷός συ εἶ, res redit ad exemplorum Vigeri et Hoogeveni similitudinem. Vide Grævii Lect. Hesiod. ad Ἔργ. 314. Z.

61 Nec sic tantum, verum aliquando, modo Latinis inaudito, Adjectivo præponitur pro ὡς, i. e. *quam.* Dicunt enim Græci, οἷος μέγας, οἷος χαλεπός. Verbatim, *Qualis magnus, Qualis difficilis*, pro, *Quam magnus, Quam difficilis.* Exemplum habet Lysias in Orat. Funebri: ΟἿΟΣ ΜΈΓΑΣ καὶ ΔΕΙΝΟ῍Σ τῇδε τῇ πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἠγωνίσθη; *Quanto et quam gravi periculo hæc urbs est jactata pro libertate Græcorum?*

62 Hic observa, phrasin ἔχω σοι ἀγανάκτησιν, poni pro παρέχω, nec esse vertendam: *Ego indignor tibi:* sed, *Indignationis caussam præbeo.* Sic ἔχω φόβον verbatim, *Habeo timorem*, non est, *Timeo*, sed potius, *Timeor*, vel κυριολέκτως, *Habeo aliquid terribile in me, quod alicui timorem incutit.* Vide Clariss. Dukerum ad Thucydidis locum citatum, qui extat cap. 41. et Nostrum Cap. V. Sect. 7. Reg. 12.

63 Exemplum habet Theophrast. Charact. περὶ Μικρολογ. Τῆς γυναικὸς ἀποβαλούσης τρίχαλκον, ΟἿΟΣ μεταφέρειν τὰ σκεύη, καὶ τὰς κλίνας, καὶ τὰς κιβωτοὺς, καὶ διφᾶν τὰ καλύμματα. Vertit Casaubonus: *Quod si uxor trichalcum amiserit, ille vero omnem supellectilem, lectos etiam, atque capsas loco movebit, et omnia stragula scrutabitur.* Confer Platonem in Gorg. pag. 493. Τῆς δὲ ψυχῆς τοῦτο, ἐν ᾧ αἱ ἐπιθυμίαι εἰσί, τυγχάνει ὂν ΟἿΟΝ ἀναπείθεσθαι, *Animæ pars hæc, in qua cupiditates sunt, ejusmodi est, ut persuasionibus facile impellatur.* Non dissi-

οἷός τέ ἐστιν, et οἷός ἐστι, sine τε, significat δύναται, *potest* 64. Et in neutro, ἐχ οἷόν τε ἐστιν, *fieri non potest.* Herodot. οἷά τε, dixit, pro οἷον τε, ut lib. II. Χοιράδες πολλαί εἰσι, δι' ὧν ἐκ οἷά τε ἐστι πλέειν. *Saxa multa sunt, per quæ navigari non potest:* ubi ἐκ οἷα, Ionice pro ἐχ οἷα.

Οὐδὲν οἷον *nihil vetat.*

X. Οἷον, præcedente ἐδὲν, vel μηδὲν, absque ullo verbo significat, *nihil vetat:* ἐδὲν οἷον περὶ τῦ κρείττονος ἐλπίζειν, τὸν ἐλάττονος ἐκ ἀποτυχόντα, *nihil vetat, quo minus, qui minora consecutus sit, majora speret.* ¶. 80.

Οὐδὲν οἷον *rien de tel-que.*

Quanquam videtur interdum significare quod gallice dicitur, *il n' y a rien de tel.* Demosth. in Midiam, Οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκέειν αὐτῦ τῦ νόμυ, *Car il n' y a rien de tel, que d' entendre la loy même.* Alii 65 minus solerter, ut existimo, *nihil vetat, quo minus legem audiamus.* ¶. 82.

Οὐχ οἷον, *ne dum.*

XI. Οὐχ οἷον, et μὴ οἷον, *non solum non,* vel *ne dum.* Polyb. Οὐχ οἷον ὠφελεῖν δύναιτ' ἂν τὺς φίλυς, ἀλλ' ἐδ' αὐτὴν σώζειν, id est, *Non solum amicos juvare non potest, sed ne se ipsam quidem servare.* ¶. 83. Idem lib. V. Μὴ οἷον τυχεῖν ἐπὶ τέτοις χάριτος, ἀλλὰ τὐναντίον

mile modo dicitur res οἷα εἴς τι, *quæ apta, commoda, opportuna, accommodata est alicui rei:* sic eidem in Euthydemo, λόγοι ΟΙ῞ΟΙ ΕΙ'Σ ΤΑ` δικαστήρια, sunt orationes forensibus *negotiis accommodatæ.*

64 Non minus elegans quam frequens hic est loquendi mos apud Græcos; quem si tirones clare percipere velint, intelligant locutionem esse ellipticam. V. g. Οὐχ οἷός τέ ἐστι φιλοσοφεῖν. Proprie: *Non est qualis philosophari.* Hæc verba ita supplentor: Οὐκ ἔστι τοιῦτος, οἷον δεῖ εἶναι τὸν μέλλοντα φιλοσοφεῖν, *Non est talis, qualem illum esse oportet, qui vult philosophari.* Vel simpliciter, ut Nominativus casus constet, Οὐκ ἔστι τοιῦτος, οἷος ὁ μέλλων φιλοσοφεῖν [Simplicius haud dubie est, quod ante diximus, Infinitivum nomini οἷος eodem modo jungi, quo aliis Adjectivis, adeo ut intelligatur præpositio κατά: v. g. δεινὸς εἰπεῖν, λέγειν, πίνειν, φαγεῖν, ἰσχυρὸς ἰδεῖν, ὀξὺς βλέπειν, εὐπρεπὴς ἰδεῖν, μοχθηρὸν ἰδεῖν etc. cujus rei exempla ubivis facile occurrunt. ¶. 79. Z.] Soletque verbum ἐστὶ ultimum locum obtinere, præterquam quod primo loco ponitur, si nova inchoatur periodus, ut apud Isocrat. Panegyr. p. 131. b. ῎ΕΣΤΙ δ' ΟΥ῎Χ ΟΙ῞ΟΝ ΤΕ ἀποτρέπειν τῶν ἁμαρτημάτων, *A peccando autem deterreri non possunt.* Rarius in media periodo. Pausan. in Achaicis pag. 418. in initio. Ubi ait, Gallo a Senatu Romano mandatum esse, πόλεις ὁπόσας ῎ΕΣΤΙΝ ΟΙ῞Ο'Σ ΤΕ ὡς πλείστας ἀφεῖσθαι συλλόγυ τῦ 'Αχαιῶν, *Ut urbes quam posset plurimas ab Achæorum conventu disjungeret.* Non minus naturalis hujus adjectivi virtus perspicitur, quando solum per se sine verbo substantivo ponitur, ut in illo Platonis de Rep. lib. III. init. ῏Αρ' ἐ ταῦτά τε λεκτέον, καὶ ΟΙ῞Α αὐτὺς ποιῆσαι ἥκιστα τὸν θάνατον δεδιέναι; *Nonne talia dicenda sunt, quæ mortis metum illis omnino eripere possunt?* Eleganter aliquando verbum substantivum omittitur, et infinitivus ex præcedenti oratione est supplendus; ipsum autem adjectivum οἷος variat casus pro ratione structuræ. Sic Æschin. Socrat. Dialogo περὶ πλέτυ, pag. 72. ῎Η δύναιτο ἀκέειν ἐκ ΤΟΥ῀ ΜΗ` ῞ΟΙΟΥ'ΤΕ, *vel an recuperaret auditum, cum antea audire non posset?* Nam non est, quod Latine verbatim vertas: *vel posset audire ex non quali.* At sequente substantivo dativi casus, pro *intelligere,* etc. ponitur Plat. Ion. ΕΙ' γὰρ τέχνῃ οἷός τε ἦσθα, *Si enim arte valeres.*

65 In his Budæus, cui quomodo occurrat Devarius in aureo suo de particulis Gr. libello, vide. ¶. 81.

66 His simile est οἷονπερ εἰ, præcedente ὅμοιον· pro, *Quasi, Perinde ac si.* Xenoph. Κύρ· παιδ. lib. I. cap. 19. ῞ΟΜΟΙΟΝ γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, ΟΙ῞ΟΝΠΕΡ ΕΙ῎ τις δεδεμένα ζῶα θηρῴη, *Perinde enim videtur mihi esse, ac si quis vinctas*

παρ' ὀλίγον κινδυνεύεσθαι τῷ βίῳ, id est, *Non solum gratiam propterea tulisse nullam, sed contra vitæ ipsius fere periculum adiisse.*

XII. Οἷον per se solum, non raro significat, *verbi causa, exempli gratia.* Crebra passim exempla, maximeque apud Platonem, apud quem etiam reperitur, οἷον δὴ λέγω, vel φημὶ eodem significatu. Apud alios: οἷόν τι λέγω. Οἷον *verbi causa.*

Denique οἷον, vel, quod frequentius est, οἱονεὶ, idem est quod ὥσεὶ, ὡσανεὶ, ὡσπερεὶ, ὡσπερανεὶ, id est, *tanquam* vel *quasi* [66]. Οἷον pro ὡσεὶ, *quasi.*

XIII. Neutrum vero plurale οἷα, vel οἷα γε vel οἷα δὴ idem est, quod ἅτε δὴ, *utpote, quippe* [67]. Sic intelligendus Herodotus lib. II. pag. 111. b. cum ait, Οἷα δὴ ἐμβαλόντος τοῦ ὕδατος τοῖσι οὔρεσι, μὴ δύνασθαι κατιεμένην καταπειρατηρίην ἐς βυσσὸν ἰέναι, id est, *Utpote autem aqua in montes illabente,* (vel, *quod autem aqua in montes illabatur) demissam bolidem ad fundum usque pervenire non posse:* ubi male Interpres, *quemadmodum e montibus præcipitantis aquæ.* Οἷά γε vel δὴ, *utpote.*

Aliquando tamen οἷα, reddi potius debet per τοιάδε, *talia,* vel οὕτω δὴ, *sic, ita,* ut apud Aristidem Panathen. Οἷα τὴν ναῦν ἀεὶ

venetur feras. Eodem modo ὡσπερανεὶ vel conjunctim, vel tribus voculis ὥσπερ ἂν εἰ, vel etiam ὡς adjectivum ὅμοιον ante se habent, ut in illo Æschinis, Epist. XI. Τὴν ἰσχὺν πάλαι παρ' ἐσχηκέναι μεγάλην, ὍΜΟΙΌΝ γε φαίνεται, ὯΣΠΕΡ ἊΝ ΕΙ' τις ὀλυμπιάσι νικήσας πολλάκις, etc. *Habuisse olim magnam potentiam perinde mihi videtur, ac si quis sæpius in ludis Olympicis victor,* et quæ sequuntur. Æschin. Dialog. de Morte, cap. 14. Καὶ ὍΜΟΙΟΝ ὩΣΕΙ' περὶ τῆς Σκύλλης ἢ τοῦ Κενταύρου τις ὀδύροιτο, *Et perinde ac si quis de Scylla vel de Centauro lugeret.* Contra οὐχ ὅμοιον, sequente καὶ, proprie, *Non simile,* utuntur Græci, ubi Latini *Aliud* geminant. E. g. *Aliud est in medio mari de rebus nauticis disserere et suam ostendere fortitudinem, aliud extra procellam intra parietes sedentem,* ΟΥ'Χ ὍΜΟΙΟΝ ἐν μέσῃ τῇ θαλάσσῃ περὶ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ λέγειν, καὶ τὴν εὐψυχίαν τὴν αὐτοῦ δεικνύναι ΚΑΙ' καθήμενον ἔξω τῆς ζάλης ὑπὸ τῷ τειχίῳ. Aristid. Orat. pro Quatuorviris, pag. 335. H.

De vi et usu *particulæ* οἷον hæc, ut summatim dicam, sunt tenenda. *a.* Significat *quemadmodum, ut,* gr. ὡς, ὥσπερ, οἵως, ut Plat. Phæd. pag. 225. ΟἹ'ΟΝ πνεῦμα ἢ τις ἠχὼ ἀπὸ λείων καὶ στερεῶν ἀλωμένη πάλιν, ὅθεν ὡρμήθη, φέρεται· ΟΥ'ΤΩ τὸ τοῦ κάλλους ῥεῦμα πάλιν εἰς τὸν καλὸν διὰ τῶν ὀμμάτων ἰὸν κ. τ. λ. *b. veluti, exempli gratia:* ut Plat. ibid. pag. 340. Τίς ἔμιξε Δαίμων τοῖς πλείστοις κακοῖς ἐν τῷ παραυτίκα ἡδονήν; ΟἹ'ΟΝ κόλακι, δεινῷ θηρίῳ, καὶ βλάβῃ μεγάλῃ, ὅμως ἐπέμιξεν ἡ φύσις ἡδονήν τινα οὐκ ἄμουσον. *c. circiter:* ut Thucyd. IV. 90. Τὸ στρατόπεδον προαπεχώρησεν ἀπὸ τοῦ Δηλίου ΟἹ'ΟΝ δέκα σταδίους. *d.* habet vim intendendi et admirandi, lat. *quam,* Ut Odyss. β'. 239. ΟἹ'ΟΝ ἅπαντες ἧσθ' ἄνεῳ, *Quam muti sedetis omnes!* et Aristoph. Pac. 33. ΟἹ'ΟΝ δὲ κύψας ὁ κατάρατος ἐσθίει! *Quam vorat pronus iste perditus!* Z.

67 Vel, *quatenus,* ut apud Greg. Naz. Carm. XIII. qui ibidem de Christo ita loquitur:

Ὅστις ἐπὶ σταυροῖο μόρον τέτληκας ἐπισπεῖν,
ΟἹ'Α βροτός. ΤΡΙΤΑ'ΤΗι δὲ πύλας λίπες ἀϊδονῆος.
ΟἹ'Α Θεός. —

Qui in cruce mortem sustinuisti subire, quatenus homo (es). Tertio vero post die portas reliquisti Orci, quatenus Deus (es). H.

Atque apud Plat. in Critia, pag. 113. Αὐτὸς δὲ τὴν ἐν μέσῳ νῆσον ΟἹ'Α ΔΗ' θεὸς (*utpote Deus*) εὐμαρῶς διεκόσμησεν. Z. ¶. 84.

68 Singularis apud Homerum formula, οἷ' ἀγορεύεις, *Qualia loqueris,* elliptice pro τοιάδε ἐστιν, οἷα ἀγορεύεις, fere

κύκλῳ περιΐσταται κάλλη παντοδαπὰ, id est, *Ita navim istam omnia ornamentorum genera in orbem perpetuo circumsistunt* [68].

Ὀργὴ, *ira.* XIV. Ὀργὴ, vulgo, *ira.* Non raro tamen sumitur pro τρόπος, ¶. 85. vel ἤθη, id est, *mores, ingenium, indoles,* vel ὁρμὴ, id est, *nativus quidam impetus et appetitus,* vel διάνοια, *cogitatio, sensus:* Gallice, *naturel, humeur, affection:* ὀργὴ enim, quasi ὀρεγὴ, ab ὀρέγω, *appeto,* καὶ συγκοπῆ, ὀργή. Ὀργὴ δ' ἐστὶν ὄρεξις· ὑπερβαίνουσα δὲ μῆνις. Phocyl. vel a ῥέζειν, id est, *facere,* cujus præt. med. ἔοργα. Thucyd. lib. I. pag. 92. Καί περ εἰδὼς τοὺς ἀνθρώπους, οὐ τῇ αὐτῇ ὀργῇ ἀναπειθομένους τε πολεμεῖν, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ πράσσοντας, *Licet probe norim, homines non eodem sensu et animo, ad bellum gerendum induci, et illud reipsa gerere,* id est, *non eodem sensu gerere, quo ad gerendum inducuntur.*

Εὐοργήτως i. e. μετρίως. Hinc εὐοργήτως, id est, μετρίως, *moderate.* Idem ibid. pag. 79. [69] Ἐν ᾧ, ὁ μὲν εὐοργήτως αὐτῷ προσομιλήσας βεβαιότερος· ὁ δὲ ὀργισθεὶς περὶ αὐτὸν, οὐκ ἐλάσσω πταίει, *In quo quidem qui moderate se gerit, is firmior est: qui autem iracundius, is non leviter offendit:* ubi εὐόργητος, et ὀργισθεὶς opponuntur. Id. lib. III. pag. 227. ait, Τὸν πόλεμον πρὸς τὰ παρόντα τὰς ὀργὰς ὁμοιοῦν, id est, *Hominum mores præsenti rerum statui similes efficere* [70]. Eod. modo χόλος, id est, ὀργὴ, sumitur: unde δίχολοι γνῶμαι, a Zenobio, Adagiorum Centuria III. Adag. 25. explicantur διχῇ ἰδιότροποι, *homines duplicibus moribus præditi:* ubi male Erasmus reponit δίχωλοι, quasi *utrinque claudicantes.*

Ὀργὰς ἐπιφέρειν. XV. Eadem vox in plurali maxime cum verbo ἐπιφέρειν, et dativo personæ, idem est quod Poëtis τὸ, ἦρα φέρειν, id est, χαρίζεσθαι, *gratificari, indulgere, oblectare.* Qui tamen usus antiquiorum Atticorum proprius videtur: Thucyd. lib. VIII. pag. 610.

in malam partem. Latine dicas: *Pro, vel cum istis dictis.* Ita in Odyss. P. Ulyssem Antinous monens, ut taceat et mittat male loqui, ait:

Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', ΟἿ' ἈΓΟΡΕΎΕΙΣ,

Ne te juvenes per ædes trahant pro istis dictis. Similiter Odyss. Σ. sub. finem:

—Ἦ τάχα τοι τελέω κακὸν, ΟἿ' ἈΓΟΡΕΎΕΙΣ,

Certe illico mihi pro dictis supplicium dabis, Verbatim: *Certe cito tibi perficio malum, qualia loqueris.*

Idem patitur (ut illud hac quoque regula complectar) nomen ὅσος in neutro plurali, apud Q. Calab. Παραλιπ. lib. IX. ver. 424.

Ἔκπαγλον τοτάροιθε χολέμενος, ὈΣΣ' ἘΠΕΠΌΝΘΕΙ,

Supra modum antea iratus ob tanta, quanta passus erat.

Utrumque conjungit Homer. Iliad. E. ver. 758.

Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα.
ὉΣΣΆΤΙΟΝ τε καὶ ΟἿΟΝ ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν;

Jupiter, nonne te irritant hæc a Marte atrociter patrata, quodque tantum ac talem populum Achivorum perdiderit? In quibus verbis si Grammaticæ legis ratio habeatur, hæc plenior erit oratio: ὍΤΙ τόσον καὶ τοῖον λαὸν ἀπώλεσεν, ὅσος καὶ οἷός ἐστι λαὸς Ἀχαιῶν.

69 Cap. 122.

Πάντων τε Ἀστύοχον εἶναι αἴτιον, ἐπιφέροντα ὀργὰς Τισσαφέρνει, διὰ ἴδια κέρδη, *Omnium porro causam Astyochum esse, qui sese privati lucri studio ad Tissaphernis voluntatem accommodaret.* Ita Cratinus Comicus dicebat, Τὴν Μουσικὴν ἀκορέστους ἐπιφέρειν ὀργὰς βροτοῖς σώφροσι, id est, *Musicam moderatis hominibus oblectationem afferre sine fastidio.* [Apud. schol. ad locum Thucyd. qui exstat cap. 83. *Herm.*]

70 Clarius Theognis ὀργὴν ῥυθμὸν et τρόπον conjungit ver. 958.

Μήποτ' ἐπαινέσῃς, πρὶν ἂν εἰδῇς ἄνδρα σαφηνῶς,
Ὀργὴν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ.

Nunquam laudaveris aliquem, priusquam manifeste noveris, quo sit affectu, ingenio vel moribus. Primus Thucydidis locus est lib. I. cap. 140. init. ad quem omnino consulatur Wasse.

SECTIO NONA

De Nomine ὅσος.

REGULA PRIMA.

Ὅσος pro, ὃς *qui.*

ADJECTIVUM ὅσος perelegantes in omni genere significationes habet. Primum ergo in plurali numero sumitur sæpe pro articulo subjunctivo, ut τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὴν Ἑλλάδα, ὅσοι μέλλουσιν εἰς ἄκρον ἐλαύνειν τῆς γλώττης, *quotquot ex iis, qui linguæ Græcæ operam dantes, ad ejus perfectionem aspirant.* Quo sensu plerumque jungitur cum nomine collectivo πᾶς, πᾶσα, πᾶν, ut πάντες ὅσοι, πᾶσαι ὅσαι, πᾶν ὅσον, πάνθ' ὅσα· ut, πάνθ' ὅσα διὰ τιμῆς ἄγεται, *quæcunque honori ducuntur.*

Πάντες ὅσοι, quotquot.

Solet etiam verbum substantivum omitti, ut πάντες ὅσοι φιλολόγοι, *omnes eloquentiæ et eruditionis amantes,* supple εἰσὶ vel τυγχάνουσιν [71]. Eodem modo usurpatur ὁπόσος per omnia genera et casus pluralis numeri; sed rarius [72].

Ὁπόσοι, pro ὅσοι. Ἐφ' ὅσον, etc. *quatenus.*

II. Ex eadem significatione nata sunt quæ sequuntur ἐφ' ὅσον ἐφ' ὅσα, παρ' ὅσον, καθ' ὅσον, id est, *quatenus,* vel *eo quod,* ut ante diximus, ἐφ' ὃ, παρ' ὃ, καθ' ὅ. Quo sensu aliquando τοσοῦτον cum

71 Exemplum habet Philo Judæus, de Confusione linguarum pag. 251. Λέγεται γὰρ, ὡς ἄρα ΠΑ'ΝΘ' ὍΣΑ ζῶα χερσαῖα καὶ ἔνυδρα καὶ πτηνὰ τὸ παλαιὸν ὁμόφωνα ἦν, *Aiunt itaque, quotquot in terris, et in aquis, et in aëre degunt, omnium animantium eandem fuisse vocem antiquis temporibus.* Cæterum, intelligi verbum substantivum, inde patet, quod, quocunque casu præcedens vox πάντες occurrit, sequens vocula ὅσοι cum suo substantivo constanter in *nominativo* manet. Vide eundem de Monarchia lib. I. in initio: Ἄρχοντας μὲν (ἔχει κόσμος) τοὺς ἐν οὐρανῷ ΠΑ'ΝΤΑΣ ὍΣΟΙ ΠΛΑ'ΝΗΤΕΣ καὶ ἈΠΛΑΝΕΙ͂Σ ἈΣΤΕ'ΡΕΣ, *Magistratus habet mundus in cœlo, quotquot vel errantes vel fixæ stellæ sunt.* Idem fit in partitivis, in quibus pro genitivo nominativus sequitur, præcedente ὅσοι. Ita Homerus Iliad. I. ver. 55.

Οὔ τις τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὍΣΣΟΙ ἈΧΑΙΟΙ'.

Pro ὅτις Ἀχαιῶν, *Neque quisquam Achivorum hoc verbum carpet.* Quomodo et Latini suo *Quisque* uti solent. Sallustius B. C. cap. 43. *Cætera multitudo conjurationis suum quisque negotium exsequeretur.*

72 Usurpat Hippocrates, de Insomn. paulo post init. Ὁκόσαι τοῦ σώματος ὑπηρεσίαι ἢ τῆς ψυχῆς· ταῦτα πάντα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ ὕπνῳ διαπρήσσεται, *Quæcunque corporis atque animæ sunt ministeria: hæc*

eadem præpositione, quasi ex adverso respondet: ut, καθ' ὅσον ἂν ἔχοιμι, κατὰ τοσοῦτον βοηθήσω, *quatenus mihi licebit, eatenus auxilium feram* [73].

III. Aliquando παρ' ὅσον, significat differentiam aliquam, ac veluti exceptionem: ideoque recte verti potest, per *nisi quod*, vel *præterquam quod;* ut, ταυτὸ πρὸς τόνδε πέπονθα, ὃ καὶ πρὸς ἕτερον, παρ' ὅσον τούτου ῥᾷον ἀπήλλαχα, *Eodem erga eum, quo adversus alterum animo fui, nisi quod me ab isto citius liberavi.* Παρ' ὅσον, *nisi quod.*

IV. Significat etiam *idcirco, ideo,* quemadmodum et παρ' ὃ, ut, πανστρατιᾷ ὤσαντο, παρ' ὅσον καὶ ῥαδίως αὐτὸν ἠρπάσαντο, *exercitum in eum universum egerunt, ideoque facile ipsum oppresserunt:* ubi notandus usus verbi ὠθεῖσθαι, pro *impressionem facere:* qua in significatione fere jungitur cum præpositione εἰς et accusandi casu. Παρ' ὅσον *ideo.*

Nec absimiliter, εἰς ὅσον, id est, *quatenus.* Aristid. Panathen. Πλὴν εἰς ὅσον αὐτοὺς ἄν τις ἐπιμαρτύραιτο, *Nisi quatenus,* vel *nisi si quis ipsos testes appellarit* [74]. Εἰς ὅσον, *quatenus.*

V. Est etiam παρ' ὅσον, *extra quam,* ut loquitur Cicero, *vel contra quam,* ut χρήσασθαί τινι, παρ' ὅσον, vel παρ' ὃ πέφυκε, *uti re aliqua extra quam ejus natura postulet.* Quo sensu addi etiam potest εἰ, cum optativo, et particula ἄν: ut, παρ' ὅσον εἰ τοιοῦτό τι γένοιτ' ἄν, *extra quam si quid ejusmodi contigerit.* Sic dicitur, παρ' ὃ vel παρ' ὅσον δεῖ, *supra modum,* vel *supra quam oporteat.* Παρ' ὅσον *extra quam.*

VI. Ὅσον, et ὅσα in neutro, cum dativo et præpositione ἐπὶ, significat, *pro viribus,* ut, ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, *quantum in me situm est* [75]: ὅσα ἐπ' αὐτῷ, *pro virili ejus parte,* supple, ἐστὶ, vel aliud simile. Eodem sensu jungitur cum verbo ἥκω, et accusativo, quem regat ἐπὶ, vel εἰς: ut, ὅσον, vel ὅσα γε ἥκει ἐπ' ἐμὲ, vel εἰς ἐμέ, vel εἰς ὅσον ἥκω δυνάμεως, id est, κατὰ τὴν ἐμοῦ δύναμιν, *pro viribus meis* [76]. Vide supra in nomine μέρος. Sect. 7. Reg. 5. et infra cap. V. de Verbo, Sect. 8. Reg. 1. [77]. Ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, *pro viribus.*

omnia in somno anima peragit. Illa autem πάντα ταῦτα, referenda ad ea, quæ superius dixerat.

73 Alias ἐφ' ὅσον, in primis sequente Superlativo notat, *Quam fieri potest.* Ita Lucian. in Navig. Ὕπνος, ἐφ' ὅσον ἥδιστος, *Somnus, quam fieri potest, suavissimus.* Idem observa in εἰς ὅσον, de quo mox. [Interdum ὅσον, pro ἐφ' ὅσον, seu εἰς ὅσον, simpliciter Superlativis jungitur, ut in his, ὅσον μάλιστα, ὅσον πλεῖστον. it. Iliad. α'· 516. ὅσσον ἀτιμοτάτη ἐγώ εἰμι θεός. ¶. 86. Z.] Crebro etiam temporis durationem notat. Vid. Cap. IX. Sect. 4. in fine.

74 At ἐς ὅσον superlativo junctum intendendi vim habet. Ita Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 19. initio: Δύο ἱστοὺς ἐπὶ τῇ πρώρᾳ καταπηγνύουσι, καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσσουσιν ΕΣ ὍΣΟΝ ΜΑΚΡΌΤΑΤΟΝ (Al. μακρότερον). *Duos malos in prora constituunt, et quam latissime possunt, in orbem circumsepiunt.*

75 Lucian. in Asino: Ἀφελομένην ἡμᾶς χρήματα πολλὰ, ὍΣΟΝ ἘΠ' ΑΥΤΗ͂Ι, *Quæ nos multa pecunia privavit, quantum in ipsa fuit.*

76 Simili idiomate construitur cum præpositione ἀπὸ, sequente vel suppresso verbo infinitivo. Lucian. in Lexiphane: Σὺ δὲ ὍΣΟΝ ἈΠΟ' τοῦ συμποσίου, τὸν Πλάτωνά μοι δοκεῖς λέγειν, *Tu autem,*

Ὅσον ἥκει, *quod attinet.* Licet ὅσον ἥκει aliquando significet potius, *quod attinet.* Demosth. pro Corona: Ὅσα τῆς τῶν Φωκέων σωτηρίας ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἧκε, pro ὅσα πρεσβείας ἐπὶ τὴν σωτηρίαν ἧκε, *Quatenus ea legatio Phocensium ad salutem pertinebat,* verbatim, *quotquot Phocensium salutis in hanc legationem veniebant.*

Ὅσοι et ὅσα, abundant. VII. Aliquando ὅσοι et ὅσα παρέλκουσιν, et solius ornatus causa adhibentur, ut μυρίοι ὅσοι, *infiniti,* πλεῖστα ὅσα *plurima;* nisi substantivum verbum intelligas, ut, μυρίοι ὅσοι ἐς ταυτὸ συνεῤῥυήκασιν, *eundem in locum infiniti confluxere,* subaudi εἰσὶ vel τυγχάνουσι. Quod etiam in fine membri aut periodi eleganter usurpatur, ut, πράγματα αὐτῷ παρέσχε, μυρία ὅσα, *plurimum ei facessit negotii.*

Similiter post enumerationem aliquam rerum vel partium affinium, ita concludunt, καὶ ἄλλοι ὅσοι, *et cæteri id genus.* καὶ ἄλλα ὅσα, *et reliqua ejusmodi:* ut, τοιαῦτα δὴ προφασίζεται, καὶ ἄλλα ὅσα, *his atque aliis ejusmodi excusationibus utitur.*

Dicunt etiam θαυμαστὸν ὅσον, *mirum quantum,* tam in principio quam in fine periodi, licet in fine rarius: ut, δι' ὀλίγου προὐχώρησε, θαυμαστὸν ὅσον, id est, *mirum, quantum brevi tempore profecerit* [78].

Ὅσον et ὅσα cum infinit. VIII. Ὅσον et ὅσα cum particula καὶ accusativo et infinitivo conjunguntur, loco subjunctivi, vel optativi: ut, ὅσα κἀμὲ εἰδέναι, *quod quidem sciam;* ubi conjunctio καὶ vel παρέλκει, vel sumitur pro γε [79], id est *saltem, quidem:* sic ὅσα κἀμοὶ δοκεῖν, *ut mihi quidem videtur:* ὅσα κἀμὲ δύνασθαι, *quantum possum.*

quantum ex symposio colligere licet, Platonem mihi narrare videris. Ubi supprimitur infinitivus εἰκάσαι, τεκμαίρεσθαι, vel similis. Cum verbo ἐστὶ, quæ ellipsis suppletur in libro Sapient. cap. ult. com. 18. Ὅπερ ἘΣΤΙ'Ν ἘΙΚΑ'ΣΑΙ ἐκ τῆς τῶν γεγονότων ὄψεως, *Quod conjicere licet ex contemplatione earum rerum, quæ facta sunt.*

77 Locum posteriorem quærere supersedeto; nam huc remittere.

78 Exemplum exhibet Plato Hipp. maj. pag. 282. lin. 27. Χρήματα ἔλαβε ΘΑΥΜΑΣΤΑ' ὍΣΑ, *Mirum, quantam (i. e. ingentem) pecuniæ copiam corraserit.* Estque hæc locutio etiam Latinis concessa. Clarissimus Terentii locus, Eunuch. *Mira vero, militi quæ placeant!* Græce ita possis: ΘΑΥΜΑ'ΣΙΑ ὍΣΑ τῷ στρατηγῷ ἀρέσκει. Adde Horat. I. Od. 27. 6. *Vino et lucernis Medus acinaces* Immane quantum *discrepat.* De conjunctione ὡς eodem modo adhibita vide infra Cap. VIII. Sect. 10. Reg. 10. Pro eodem dicitur: θαυμαστὸν ἡλίκον. Demosth. pro Phormione, pag. 605. lin. 34. Ἔστι δ' ἐν ἐμπορίῳ καὶ χρήμασιν ἐργαζομένοις ἀνθρώποις, φίλεργον δόξαι καὶ χρηστὸν εἶναι τὸν αὐτὸν ΘΑΥΜΑΣΤΟ'Ν ἩΛΙ'ΚΟΝ, *Est autem in mercatu et inter homines rem pecuniariam exercentes, sedulum videri et probum esse ingens miraculum.* Habetque magnam emphasin, quod hæc verba θαυμαστὸν ὅσον vel θαυμαστὸν ἡλίκον in fine ponuntur. H.

His adde ὑπερφυὴς ὅσος, ut Aristoph. Nub. 750. Ἦν περὶ αὐτὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος. Atque πλεῖστος ὅσος, v. c. Heliodor. VI. 8. Θυγατέρα ταυτηνὶ τὴν ἐμὴν ἁρμόζω Ναυσικλείαν, προῖκα ἐπιδιδοὺς πλείστην ὅσην. Z. ¶. 87.

79 Hæc particula additur in illo Luciani in Jove Tragœdo: Οὐχ ὍΣΑ ΓΕ κἀμὲ ὁρᾶν, *Non, quantum quidem ego video.*

80 Huc refer tritissimum illud, quod Eveno tribuitur, epigramma:

Κἤν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω,
ὍΣΣΟΝ ἘΠΙΣΠΕΙ͂ΣΑΙ σοί, τράγε, θυομένῳ.

Ubi ὅσον ἐπισπεῖσαι, pro τοσοῦτον ὅσον ἀρ-

IX. Contra, nonnunquam ἐλλειπτικῶς usurpatur, ut, περιέμεινε χρόνον, ὅσον καταστῆσαι τὰ κινούμενα τῶν πραγμάτων, *tamdiu expectavit, donec res turbari cœptas componeret;* verbatim, *expectavit tempus, quantum componere;* ubi subauditur ἔχρῆν, vel ἔδει, et particula quædam, ut εἰς, vel ὡς: ¶. 88. ut, ἀλλήλων διέστησαν ὅσον ὀυκ ἐν ἐμβολαῖς γινέσθαι τῶν ὑστῶν, id est, *tanto spatio disjuncti sunt, quantum, ut extra telorum jactum esse possent, necessarium erat.* Thucyd. lib. I. Νεμόμενοί τε τὰ αὑτῶν ἕκαστοι, ὅσον ἀποζῆν, *Sua singuli colligentes quantum modice vivere,* id est, ὅσον ἐς τὸ ἀποζῆν μετρίως ἄν τις ἀρκέσειεν [80], *quantum ad modice vivendum satis esset.* v. Sect. 8. Reg. 7. Ὅσα, aliquid involvens.

X. Οὐχ ὅσον, id est, οὐχ οἷον, *ne dum,* vel *non solum non:* Aristid. Panathen. Μέγα καὶ φανερὸν σύμβολόν ἐστι τοῦ προέχειν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, οὐχ ὅσον λανθάνειν· *Ingens ac perspicuum argumentum est, eam statim ab initio excelluisse, nedum ut lateret* [81]. ¶. 89. Οὐχ ὅσον ne dum.

XI. Ὅσον, aliquando *circiter* significat, ut, στρατιώτας ὅσον δισχιλίους ἀνάγεσθαί φασιν, id est, *milites ad duo millia navigasse ferunt* [82]. Ὅσον circiter.

XII. Interdum sumi videtur pro μόνον. Plutarch. in Publicola: Καὶ δᾶδά τις ἡμμένην λαβὼν ὅσον ὑπήνεγκεν, εἶτα ἀναιρεῖται, id est, *Facem ardentem aliquis tantum subjicit, mox eandem retrahit* [83]. ¶. 91. Ὅσον, i. e. μόνον.

κέσαι ἐπισπεῖσαι vel εἰς τὸ ἐπισπεῖσαι. Ipsum epigramma Latinum reddit Ovidius Fast. lib. VI. ver. 357.

Rode, caper, vitem; tamen huic, cum stabis ad aram,
In tua quod fundi cornua possit, erit.

Supplet ellipsin Arrianus lib. VII. de Exped. Alex. cap. 1. in fine: Καὶ σὺ ὀλίγον ὕστερον ἀποθανὼν ΤΟΣΟΥ͂ΤΟΝ καθέξεις τῆς γῆς, ὍΣΟΝ ἘΞΑΡΚΕΙ͂ ἘΝΤΕΤΑΦΘΑΙ τῷ σώματι, *Quin igitur brevi post tempore moriturus tantum terræ possidebis, quantum cadaveri sepeliendo sufficiat.* Ἔξεστιν, vel δυνατόν, vel, si quid his simile, subaudi in illo Æliani V. H. I. 4. de canibus, qui currentes e Nilo flumine πίνουσιν, ὅσον ἁρπάσαι, *bibunt, quantum rapiendo possunt.* [Item, Hippocrat. de Morb. pag. 496. Ὕσσωπον, ὅσον τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι λαβεῖν, μέλιτι μίξας. Interdum quoque Hoogeveno in Doctrin. Partic. pag. 1278. videtur Infinitivus pendere ab omisso εἰκός ἐστι, ut in illo Luciani adv. Indoct. Ὅσα γε κἀμὲ, Σύρον ὄντα, εἰδέναι, *Quantum quidem me, Syrum natione, scire æquum est.* Z.]

81 Ex Budæo pag. 479. Verba Aristidis sunt Tom. I. pag. 202. Est et ubi οὐχ ὅσον pro μόνον ponitur. Ita Aristides, Orat. pro Quatuorviris, pag. 319. Πράγματα αἴσχιστα ἔμελλε συμβήσεσθαι, καὶ ΟΥΧ ὍΣΟΝ τὸ τῆς δουλείας ἀλλ᾽ ἀποδρᾶναι πρῶτον, εἶτα δουλεύειν, *Res turpissimas moliebantur, nec servitutem tantum, sed etiam post fugam servitutem.* Vide infra, Reg. 12.

82 Exemplum quære apud Arrian. lib. I. pag. 36. lin. 22. Ἀπέχοντος αὐτοῦ ὍΣΟΝ ἑβδομήκοντα σταδίους Σαρδέων, *Cum circiter septuaginta stadiis abesset a Sardibus.* Item, Plat. in Phæd. pag. 229. Ὅσον δύ᾽ ἢ τρία στάδια, *Circiter duo aut tria stadia.* Hoc sensu conjunctum cum præpositione ἐς, πλεονάζει. Pausanias in Achaicis, pag. 421. lin. 35. ὍΣΟΝ μὲν ἘΣ χιλίους οἱ ἡλικίᾳ μάλιστα αὐτῶν καὶ τολμαῖς ἀκμάζοντες πίπτουσιν ἐν τῇ μάχῃ, *Ex illis, qui præ cæteris ætate et fortitudine maxime florebant, circiter mille in prælio cadunt.* ¶. 90.

83 Clarius Pausanias in Arcad. pag.

Ὅσον αὐτίκα, ὅσον οὔπω, ὅσον οὐδέπω, ὅσον οὐκ ἤδη, jam jam.

XIII. Ὅσον αὐτίκα, ὅσον οὔπω, ὅσον οὐδέπω, ὅσον οὐκ ἤδη, id est, *jam jam*, de futuro potissimum: ut, Ὅσον αὐτίκα τοῦ πράγματος ἅψομαι, *Jam jam me ad opus accingam* [84]. Interdum etiam de præterito: ut, Ὅσον οὐκ ἤδη ἀπῆλθεν, Gallice, *Il ne fait que de partir*. Thucyd. etiam unica voce, ὁσονοῦ: ut lib. I. pag. 26. ait, Τὸν μέλλοντα, καὶ ὁσονοῦ παρόντα πόλεμον, *Bellum futurum, ac pæne jam præsens*. ¶. 92.

Ὅσον, fere.

XIV. Eadem significant aliquando ὅσον et σχεδὸν, id est, *fere, prope;* ut, Αὐτοῦ δὴ ὅσον οὐδέπω τὸ παράπαν ἀπεγνωκότος, *Cum is fere jam omnino desperasset*. Quod etiam dicunt, ὅσον οὐ, ut, ὅσον οὐκ αὐτόπτης γενόμενος, verbatim, *quantum non oculatus testis factus*, id est,

457. Ἐπ' ἐμοῦ δὲ οὔπω θεὸς ἐγίνετο οὐδεὶς ἔτι ἐξ ἀνθρώπου, πλὴν ὍΣΟΝ λόγῳ καὶ κολακείᾳ πρὸς τὸ ὑπερέχον, *At mea ætate nemo adhuc ex homine factus est Deus, nisi nomine tantum et immoderata adulatione.* Et pag. 462. Καὶ τῷ μὲν ἐπιφανὲς συμβῆναι παρὰ τὸν βίον φασὶν οὐδὲν, πλὴν ὍΣΟΝ οὐκ ἐν Τεγέᾳ τὴν βασιλείαν κατεστήσατο, ἀλλ' ἐν Τραπεζοῦντι, *Hujus ætate nihil aiunt memorabile accidisse, nisi tantum quod non Tegeæ, sed Trapezunte regni sedem collocavit.* Hic sequente μήποτε vertendum, *Tantummodo ne, Dummodo non.* ut in illo Sophoclis, Trachin. ver. 1221.

ὍΣΟΝ γ' ἂν αὐτὸς ΜΗΠΟΤΕ ψαύω χεροῖν,

Dummodo ipse manus non admoveam. H.

Recte et caute Vigerus dixit *videtur*. Nam existimamus, cum Hoogeveno in Doctrin. Partic. posse quidem ὅσον in ejusmodi locis latine reddi per *solum:* veruntamen hic quoque servari propriam significationem *quantitatis*, adeo ut commode reddi possit, *quatenus, quantum attinet* etc. Z.

84 Herodian. lib. I. cap. 13. Ὀλέθρου τοσούτου τοῖς μὲν αἴτιον ἤδη γεγονότα, ἡμῖν δὲ ἐσόμενον ὍΣΟΝ ΟΥΔΕΠΩ, *Tanti exitii illis jam factum auctorem, nobis vero jam jam futurum.* Verbatim: *Quantum nondum.* q. d. *Nondum quidem nobis auctor fuit, sed mox est futurus.* Differunt tamen ὅσον οὔπω, ὅσον οὐδέπω etc. ab ὁσονοῦ, seu ὅσον οὐ, quæ hic et regula sequenti confunduntur. Illa reddenda, *tantum nondum, jam jam.* Hæc, *tantum non, fere, pene.* E. g. Qui e summo vitæ periculo est liberatus, ait, ὅσον οὐκ ἀπόλωλα, *Tantum non,* i. e. *pæne perii:* cui vero præsens mors intentatur, dicit: Ὅσον οὔπω ἀπόλωλα, *Tantum nondum perii:* i. e. *Mox*, vel *jam jam periturus.* Illud enim notat rem jam cessantem; hoc adhuc durantem. Concedo, Adverbium *fere* sæpissime utrique quadrare, sed hinc non sequitur, hanc esse hujus vocabuli significationem; alioqui nihil certum esset, et confunderentur omnia. Utcunque enim in exemplo priori Regulæ sequentis, *fere*, commode reponitur pro ὅσον οὐδέπω, in sequenti tamen exemplo, pro ὅσον οὐκ αὐτόπτης, non licet reponere ὅσον οὐδέπω αὐτόπτης, quia hoc tempus notat rei quam proxime instantis, in illo vero omnis temporis significatio abest.

85 Græcis, ubi quantitatem rei indicant, familiare est ὅσον usurpare absolute in neutro genere; idque quadruplici modo. Primo ponitur inter duo substantiva, casu sibi convenientia, nulla aut generis aut numeri ratione habita. Exempla hujus, ut et sequentium ex uno Hippocrate petita sufficiant. Primus hic modus ei est familiarissimus: vide eum de Natura Mul. pag. 570. Μίξας ΤΟΝ ὈΠΟΝ σιλφίου ὍΣΟΝ ΤΡΙΩΒΟΛΟΝ, *Admixto laseris succo ad tres obolos.* Et paulo superius in plurali: ΤΡΙΒΟΛΟΥΣ ὍΣΟΝ ΚΟΓΧΗΝ, *Tribulis maritimis, quantum concha capit, una cum radice tritis.* [Adde Xenoph. Cyrop. III. 3. 15. ἀπεῖχον ὅσον παρασάγγην, *ad parasangæ intervallum aberant*, s. *tantum spatium, quantum parasanga comprehendit.* Z.]

Secundus modus est, quo prius substantivum in genitivo ponitur, ut paulo post: ΔΙΚΤΑΜΝΟΥ Κρητικοῦ ὍΣΟΝ ὈΒΟΛΟΝ, *Dictamnum Creticum oboli pondere.*

suis fere oculis usurpavit: quasi dicatur, *si hoc unum excipias, quod oculis non viderit, tam præsens fuit, quam qui maxime.*

XV. Imo jungitur cum σχεδὸν, tuncque παρέλκει; Euseb. Præparat. 13. Εἰς ἀλόγου δὲ ζώου σχεδὸν ὅσον παρατροπὴν ἥκοντες, *Cum prope in bruti animantis naturam degeneraret.* Σχεδὸν ὅσον fere.

XVI. Ὅσον, ἡλίκον, et οἷον, ὁποῖον, in neutro genere conveniunt potius cum præcedente substantivo neutro, quam cum sequente alterius generis: ut, Πάχος ὅσον, vel ἡλίκον ὁ δάκτυλος, pro τοσοῦτον, vel τηλικοῦτον, ὅσος, vel ἡλίκος ὁ δάκτυλος, *Crassities qualis unius digiti, vel digitalis* [85]. Ὅσον, ἡλίκον.

Tertio construitur cum participio, ibidem: Λευκοΐου καρπὸν, ὍΣΟΝ ἐν τοῖς τρισὶ δακτύλοις ΛΑΒΩ'Ν, *Violæ albæ semen, quantum tribus digitis capere potes.*

Quarto pro Participio est Infinitivus. Idem de Morbis, pag. 495. Καππάριος καρποῦ, ὍΣΟΝ τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι ΛΑΒΕΙ͂Ν, *Capparis semen, quantum tribus digitis capitur.*

Porro videtur et hoc nomen per se sumi pro ὡς, i. e. *ut.* Pausan. in Arcad. pag. 527. Τῷ λόφῳ δὲ τῷ ὑπὲρ τῆς πόλεως, ὍΣΑ ἀκροπόλει, τὸ ἀρχαῖον ἐχρῶντο, *Colle, qui urbi imminet, antiqui pro arce utebantur.* [Pro ὡς seu ὥσπερ, *tanquam*, adhibetur quoque ὅσαπερ, Xenoph. Ages. VI. 6. Νυκτὶ μὲν ὅσαπερ ἡμέρα, ἐχρῆτο. Z.] Vel etiam ponitur pro ὡς, quando præponitur substantivo superlativi loco. Sophocl. Ajac. Flag. ver. 1009.

— Οὐχ ὍΣΟΝ ΤΑ'ΧΟΣ Δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο;

Quin ipsum quam primum huc adducito. Vide infra Cap. VIII. Sect. 10. Reg. 8. Cæterum observa, in his verbis futurum, præcedente negativo, pro imperativo poni. De quo vide infra, Cap. V. Sect. 2. Reg. 7.

Præterea quemadmodum ὅσον in quarto casu significat temporis durationem, ita in tertio casu redditur *dum*, et notat temporis intervallum, quo sensu frequenter sequitur ἐν τοσούτῳ, quod tum vertendum est, *Interea.* Pausanias, in Messeniacis pag. 228. lin. 33. ὍΣΩι δὲ οὗτοι συνεστήκασιν, 'ΕΝ ΤΟΣΟΥ'ΤΩι τοὺς οἰκέτας ἐκέλευεν ὁ Εὐφαής etc. *Dum autem hi ex adverso steterunt, interea servos jussit Euphæs.* Hoc sensu additur et præpositio ἐν, ut apud Thucyd. lib. III. cap. 28. 'ΕΝ ὍΣΩι δ' ἂν πάλιν ἔλθωσι, Πάχητα μήτε δῆσαι Μιτυληναίων μηδένα, μήτε ἀνδραποδίσαι, μήτε ἀποκτείνειν, *Interea, dum redirent, Paches neque in vincula conjiceret Mitylenæorum quemquam, neque in servitutem redigeret, neque occideret.*

Denique Ὅσα ἔτη, ad verbum, *Quotquot anni*, vel adverbialiter, *Quotannis*, vel, si referri potest ad præcedens substantivum, adjective redditur, *Annuus.* Arrian. de Exped. Alex. lib. I. pag. 55. lin. 36. Καὶ (subaudi, ἐκέλευσε) φόρους ἀποφέρειν ὍΣΑ ἜΤΗ, *Et jussit quotannis*, sive, *annua tributa pendere.* Et lib. III. cap. 17. et IV. cap. 8. Huic germanum est ὁσημέραι, conflatum ex ὅσαι ἡμέραι, *Quotidie.* Apud eundem lib. III. cap. 26. Καίτοι δὶς ἐπὶ τὴν σκηνὴν 'ΟΣΗΜΕ'ΡΑΙ τὴν 'Αλεξάνδρου φοιτῶν, *Quamvis bis quotidie ad tabernaculum Alexandri ventitare solitus esset.* Sic Aristoph. in Plut. ver. 1007.

Καὶ μὴν πρότου γ' ὁσημέραι, νὴ τὼ θεὼ,
'Επὶ τὴν θύραν ἐβάδιζεν αἰεὶ τὴν ἐμήν.

Tamen antehac quotidie, per Deos, domum meam semper frequentabat. Similiter autem ut ὅσα ἔτη, eadem quoque forma dicere licet ὅσαι ἡμέραι· vid. Thom. Mag. in V. ὅσαι ἡμέραι· Thucyd. VIII. 64. et ὅσαι νύκτες, quod adfert Lamb. Bos de doctrina Ellips. p. 228. sine exemplo, apud Lucian. in Philops. pag. 479. B. Utraque junxit Damasc. in Biblioth. Photii pag. 568. Συνδιήγομεν ἀλλήλοις ὍΣΑΙ τε 'ΗΜΕ'ΡΑΙ καὶ ὍΣΑΙ ΝΥ'ΚΤΕΣ. Ὅσοι μῆνες, ex Demosth. affert H. Stephanus, cujus locus extat Orat. in Timocrat. pag. 480. lin. 32. Locutio plane elliptica, hoc modo supplenda: Ὅσαι ἡμέραι et ὅσα ἔτη ἐστὶ, τόσοις vel τοσούτοις etc. Integram orationem legas apud Homer. Odyss. Ξ. ver. 92.

ʽΟΣΣΑΙ γὰρ ΝΥ΄ΚΤΕ΄Σ τε καὶ ʽΗΜΕ΄ΡΑΙ
ἐκ Διός ΕΙ΄ΣΙΝ,
Οὔποθ᾽ ἓν ἱερεύουσ᾽ ἱερήϊον, οὐδὲ δύ᾽ οἴω,

Quotquot enim noctes et dies a Jove sunt, nunquam unam victimam aut duas solas sacrificant. Non multum hinc abit Horatius lib. II. od. 14. ver. *5.*

Non, si tricenis, QUOTQUOT eunt
DIES,
Amice places illacrymabilem
Plutona tauris.

Atticismum esse, affirmat Mœris: ʽΟσημέραι, ᾽Αττικῶς, καθ᾽ ἡμέραν, ʽΕλληνικῶς. ¶. 93.

SECTIO DECIMA

De Nominibus οὖρος, παῖδες, εἰς πᾶσαν, πλόϊμος, πολιτεία, πολὺς, πρᾶγμα, πρᾶξις, πρόσχημα, πρόφασις, πρῶτα.

REGULA PRIMA.

Qui Latinis *secundus ventus* est, is Græcis vel simpliciter οὖρος, Οὖρος et
vel οὔριος ἄνεμος, dicitur; quas voces tametsi plerique ab ὄρω, id est, οὔριος ἄνεμος.
incito, derivare soleant; fortasse tamen ἀπὸ τῆς οὐρᾶς derivare liceat.
Nam οὐρὰ in navi idem est quod πρύμνα, *puppis:* favetque phrasis gallica, qua ventum illum dicimus *le vent en pouppe.* Ergo κατ᾽ οὖρον φέρεσθαι, *secundo vento ferri*, qui ab Homero dicitur Διὸς οὖρος, vel etiam ἴκμενος οὖρος. At Oratoribus etiam φόρος, et ἐπίφορος· quod Virgilius expressit hoc versu:

Prosequitur surgens a puppi ventus euntes.

II. Dicebant etiam ἐς οὖρον καταστῆναι, vel οὐρίᾳ πλῷ χρήσασθαι, vel Οὐριοδρομεῖν,
ἐξ οὐρίας πλεῖν, intelligendo πνοῆς, id est, *flatu, vento*, vel unica κατουρῶσαι,
voce, οὐριοδρομεῖν aut κατουρῶσαι, Aristophanes vero, οὐρίᾳ θεῖν, *secunda* ἐπουρίζειν ἐπουριάζειν.
currere, id est, *secunda navigatione uti.* Hinc fit ἐπουρίζειν, *secunda aura provehere:* quod etiam metaphorice de secundo rerum et negotiorum statu dici potest. Imo etiam ἐπουριάζειν Lucianus dixit eodem sensu.

Denique Polybius secundam et velocem navigationem describens: Λαβὼν, inquit, οὖρον, καὶ λαμπρὸν ἄνεμον, ἐκπετάσας πᾶσι τοῖς ἀρμένοις, καὶ κατουρώσας, ἐπ᾽ αὐτὸ στόμα τοῦ λιμένος ἐποιεῖτο τὸν πλοῦν, *Ventum secundum, eumque vehementem nactus, velis omnibus passis,*
felicique vectus cursu, ad ipsum portus ostium appulit; ubi λαμπρὸς Λαμπρὸς ἄνε-
est *vehemens et incitatus:* πᾶσι vero τοῖς ἀρμένοις, vel ἱστίοις, idem μος.
est quod Galli dicunt, *à pleines voiles*, quod etiam Græci unico
verbo ἱστιοδρομεῖν dicere solent. Ἱστιοδρομεῖν.

Παῖδες.

III. Παῖδες, in plurali, cum genitivis, *Artifices*, *Populos*, aut certam hominum conditionem, ac professionem significantibus, pro nominibus ipsis, convenienti casu positis, Hebræo more usurpantur. Sic, Ῥητόρων, Ἰατρῶν, Φιλοσόφων, Γραφέων παῖδες, *Rhetorum*, *Medicorum*, *Philosophorum*, *Pictorum filii:* elegantius multo, quam Ῥήτορες etc. Sic Κελτῶν παῖδες, id est, *Galli* †: Δυστήνων παῖδες, *miseri*. Ita Psalmo IV. *Filii hominum usque quo gravi corde?* id est, *homines*. Alibi *Filii Prophetarum*, id est, *Prophetæ* [86].

Εἰς πᾶσαν, *en tout*.

IV. Πᾶσαν præcedente εἰς, idem est quod πάντως: id est, *om-*

† Sic apud Ælianum V. H. occurrunt Κώων παῖδες I. 29. Θετταλῶν παῖδες III. 1. et παῖδες Δηλίων IV. 28. Sed animadvertendum est, in his locis omnibus homines induci narrantes rem aliquam olim gestam, et a majoribus adeo sibi traditam. Z.

86 Notanda præterea hæc vox, non tantum quod cum præpositione ἐκ constructa pro παιδία, *Pueritia*, ponitur, quo modo et Latini dicunt *a puero*, sed eodem plane modo in sexto casu cum præpositione ἐν invenies, ut ἐν παιδὶ, *in pueritia:* sicut etiam dicunt ἐν μειρακίῳ, *in adolescente* pro, *in adolescentia*. Philostrat. de Vit. Sophist. in Hermocrat. Ὡς μηδὲ δάκρυον ἐπ' αὐτῷ τὴν Καλλιστὼ ἀφεῖναι, ἘΝ ΜΕΙΡΑΚΊΩι ἀποθανόντι, *Adeo ut ne lacrymam quidem Callisto ob eum fuderit*, *in adolescentia exstinctum.*

87 Exemplum ex Plutarcho diversum quid a superiori confirmat. Lamb. Bos agnoscit ellipsin substantivi χρείαν, ut sit εἰς πᾶσαν χρείαν, *ad omnem usum:* et citat eundem Plutarchi locum. Vide eum in voce χρεία. At multo frequentius est Græcorum idioma, cum in priori acceptione nomen πᾶς cum articulo præpositivo convenit cum præcedenti substantivo. Ita ut dixerint, Διακοσίους εἶχε στρατιώτας ΤΟΥ`Σ ΠΑ'ΝΤΑΣ. Athenæus lib. VI. de Julio Cæsare in Britanniam trajiciente: Τρεῖς οἰκέτας ΤΟΥ`Σ ΠΑ'ΝΤΑΣ συνεπήγετο, *Tres omnino famulos secum ducebat*. Et Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 5. ἘΝ ἑπτὰ ΤΑΙ῀Σ ΠΑ'ΣΑΙΣ ἡμέραις τοὺς μὲν βίᾳ ἐξελὼν, τοὺς δὲ ὁμολογίᾳ παραστησάμενος, *Cum intra septem in universum dierum spatium illos partim vi, partim pactionibus in suam potestatem redegisset*. Et cap. 13. Darius, recolligens copiarum reliquias, dicitur habuisse milites ἐς τετρακισχιλίους ΤΟΥ`Σ ΠΑ'ΝΤΑΣ, i. e. *Quatuor in universum millia*. Eodem modo de Corcyræis Thucyd. lib. III. cap. 85. Διέβησαν ἐς τὴν νῆσον ἑξακόσιοι μάλιστα ΟἹ ΠΑ'ΝΤΕΣ, *Trajecerunt in insulam circiter sexcenti universi.* Plura addere exempla, supervacaneum. [Plura exempla de nomine πᾶς, numerum exactum significante, reperies apud Clarkium ad Homer. Iliad. η'. 161. et κ'. 570. Atque a Latinis quoque eodem sensu adhiberi *Ipse* et *Omnis*, docet Burmannus ad Grat. Cyneg. 16. Z.] Id tamen addam, quod mihi hactenus observare licuit, nomen πᾶς cum articulo, addito numero, fere postponi: quo minus dicam *semper*, obstat Plutarchi locus in Cæsare sub finem: Θνήσκει δὲ Καῖσαρ, ΤΑ` μὲν ΠΑ'ΝΤΑ γεγονὼς ἔτη πεντήκοντα καὶ ἕξ, *Obiit Cæsar annos quinquaginta sex natus*. Eodem modo in Act. Apost. XXVII. 37. Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ΑἹ ΠΑ῀ΣΑΙ ΨΥΧΑΙ` διακόσιαι ἑβδομηκονταέξ, *Eramus in navi ducentæ septuaginta sex omnes animæ.* Et XIX. 7. Ἦσαν δὲ ΟἹ ΠΑ'ΝΤΕΣ ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο, *Erant omnino viri circiter duodecim*. Ælian. quoque V. H. XII. 35. Ὡς εἶναι ΤΑ`Σ ΠΑ'ΣΑΣ ΔΕ'ΚΑ, supple Σιβύλλας: *Ita ut omnino sint decem.* Articulum negligit Herodotus lib. I. cap. 163. de Arganthonio: Ἐτυράννευσε δὲ Ταρτησσοῦ ὀγδώκοντα ἔτεα, ἐβίωσε δὲ ΠΑ'ΝΤΑ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, *Tartessiis imperavit octoginta annos, vixit vero omnino viginti supra centum*. ¶. 94. Græcissat Cicero de Inventione lib. I. cap. 9. *Relinquitur ergo, ut OMNIA tria genera sint caussarum.* Nec etiam necesse est, ut πᾶς conveniat cum substantivo; nam potest cum articulo τὸ neutro genere constanter addi: ita enim de Lycurgo Plutarchus pag. 41. Ἐβασίλευσε μῆνας ὀκτὼ τὸ σύμπαν, *Regnavit menses omnino octo*.

Est et diversus ab hoc hujus adjectivi usus, quo in Dativ. pl. neutr. gen. positum significat, *omni studio* vel *cura*. Ita Herodian. lib. III. cap. 13. ἍΠΑΣΙ γὰρ ἤθελε τοὺς παῖδες τῆς ἐν Ῥώμῃ διαίτης χρηστῆς ἀπολαύειν, *In id enim omni stu-*

nino, vulgo, *en tout:* ut, Διακοσίους εἶχε στρατιώτας εἰς πᾶσαν, *Milites ducentos omnes habebat* [87]. Plutarch. Pompeio, Ὧι δελεασθεὶς ὁ δῆμος, εἰς πᾶσαν ἤδη πιθανὸς αὐτοῖς ἐγεγόνει, id est, *Quo populus semel inescatus, iis se rebus in omnibus facilem deinceps et flexibilem præbuit.*

V. Πλόϊμος, vel πλώϊμος, non tantum conjungitur cum substantivo, ut πλόϊμος θάλασσα, *mare navigabile:* ναῦς πλόϊμος, *navis ad navigationem idonea:* sed etiam in neutro fere, vel masculino, τὸ πλόϊμον, et πλώϊμον, vel πλόϊμος sumitur, vel pro *tempore ad navi-* Πλόϊμος.

dio incumbebat, ut liberi sui bona institutione Romæ uterentur. Ita malo, quam, quod interpres habet, *In primis:* et in ἅπασι subaudienda velim σπουδὴν, φροντίδα, νουθετήματα, τέχνην, vel similia, quæ ad bonam institutionem facere possunt. Pro eodem dicitur etiam πάσῃ τέχνῃ, Vid. quæ infra dicemus, Sect. 11. Reg. 2.

Tertius hujus adjectivi usus est, quo in Accusativo Plurali Neutro Genere ponitur elliptice. Lucian. in Asino: Τί γὰρ ἡμῖν δοκεῖ τρέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, ΠΑ'ΝΤΑ καταπίπτοντα; *Cur nobis videtur hunc asinum alere ubique collabentem?* Intelligitur procul dubio præpositio κατά. Ut in illo Homer. Iliad. E. ver. 807. Πάντα δ' ἐνίκα 'Ρηϊδίως, *Et omnibus modis, omni ratione,* vel *ubivis facile erat victor,* i. e. κατὰ πάντα. Adde Aristoph. in Nub. ver. 1432. Ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ, *Quandoquidem gallos per omnia imitaris:* et in Ran. ver. 1248. Οὐκ ἔστιν, ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ, *Nemo est ab omni parte beatus.* Consentit et verbo et re Theog. ver. 441. et 1159.

Οὐδείς τοι ΠΑ'ΝΤ' ἐστὶ πανόλβιος. —

Ælian. V. H. XII. 25. Σωκράτει δὲ εἰ προσεῖχον οἱ 'Αθηναῖοι ΠΑ'ΝΤΑ ἂν ἐγένοντο εὐδαίμονες, *Socrati vero si aures præbuissent Athenienses, omni ratione felices fuissent.* Et Ægisthus apud Sophocl. in Electr. ver. 297. vocatur πάντ' ἄναλκις, *Prorsus ignavus.* Ellipsis suppletur in Act. Apost. XVII. 22. ΚΑΤΑ' ΠΑ'ΝΤΑ ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ, *Omnibus modis vos ego religiosiores video.*

Quartus usus observandus, quo itidem in Neutro Plurali construitur cum Substantivis Generis diversi; et commode redditur, *Nihil aliud, quam.* Exemplum habet Philo Jud. de vit. Moys. lib. I. ΠΑ'ΝΤΑ γὰρ ἦσαν ἢ τραχεῖαι πέτραι, ἢ ὄρη λιθωδέστατα, ἢ ψάμμοι βαθεῖαι, *Nihil illic aliud erat, quam* [verbatim, *Omnia erant*] *vel rupes asperæ, vel montes maxime saxosi, vel altissimæ arenæ.*

Quintus usus est, quo cum Substantivo conjungitur, et in versione per Adverbium redditur, Substantivo in Adjectivum mutato cognatæ significationis, sequente infinitivo: v. g. Τὸ καὶ τὸ ποιεῖν πᾶσα ἀνάγκη, πᾶς πόνος, πᾶς κίνδυνος, *Hoc vel illud facere, est omnino necesse, maxime laboriosum prorsus periculosum* Verbatim, *omnis necessitas, omnis labor, omne periculum.* Epict. Enchir. cap. 38. ΠΑ͂ΣΑ 'ΑΝΑ'ΓΚΗ, ὅταν ἀποτυγχάνῃς, ὧν θέλῃς, καὶ περιπίπτῃς, οἷς μὴ θέλῃς, μέμψασθαί σε καὶ μισεῖν τοὺς αἰτίους, *Omnino necesse est,* sive, *Fieri aliter non potest, quin, cum iis, quæ vis, fueris frustratus, et in ea, quæ non vis, incideris, culpes et oderis auctores.* Et cap. 18. Τὸν ἑτέρου ἐπιμελούμενον τοῦ ἑτέρου ἀμελῆσαι ΠΑ͂ΣΑ 'ΑΝΑ'ΓΚΗ, *Sed omnino necesse est,* sive, *aliter fieri nequit, quin, qui alterum curat, alterum negligat.* Aristoph. in Pace ver. 372. Similiter Pindarus Nem. Od. 8. Νεαρὰ δ' ἐξευρόντα δόμεναι βασάνῳ ἐς ἔλεγχον, ἍΠΑΣ ΚΙ'ΝΔΥΝΟΣ, *Nova vero inventa examinanda dare, ut explorentur, omnino periculosum est;* seu, *periculosæ plenum opus aleæ.* Sic Ægisthus apud Sophocl. l. c. dicitur πᾶσα βλάβη, *Omnino perniciosus.* Similiter, πᾶν τοὐναντίον ἐστίν, *Omnino contrarium est,* apud Platonem in Sophista. In hoc Græcissat Maro, Æn. lib. V. ver. 800.

FAS OMNE est, Cytherea, meis te fidere regnis. ¶. 95.

Addo et sextum illud, quod Latini dicunt, *apertum* vel *medium mare,* Græcis est τὸ πᾶν πέλαγος. Et ἐκπλεῖν εἰς τὸ πᾶν πέλαγος, vernacule est, In volle zee steken.

gandum opportuno, vel pro *omni loco, qui navigatione tuto adiri possit*, idque duobus præcipue modis.

Primo, absolute, in gignendi casu plural. num. cum particip. ὄντων. Philo in Legat. Διαγγελέσης ἂν τῆς, ὅτι νοσεῖ, φήμης, ἔτι πλοΐμων ὄντων, ἀρχὴ γὰρ ἦν μετοπώρε, id est, *Itaque morbi ejus vulgata fama, cum adhuc tempus ad navigationem opportunum esset, auctumni enim initium erat;* subaudiendo vel καιρῶν, vel χωρίων. Thucyd. comparativum usurpat lib. I. pag. 5. Καὶ ἤδη πλωϊμωτέρων ὄντων, id est, *Cumque jam tutior esset navigatio:* nullum enim ibi nomen exprimitur, quo genitivus iste referatur.

Secundo, πλόϊμόν ἐστι, dicitur; id est, *tuta*, vel *opportuna navigatio est:* et πλωϊμώτερόν ἐστι, *tutior*, vel *opportunior*. Idem Thucyd. paulo post, Κατασάντος δὲ τε Μίνω ναυτικε, πλωϊμώτερα ἐγένετο παρ' ἀλλήλες, *At, postquam a Minœ instructa classis est, facilior deinceps ac tutior ultro citroque navigatio esse cœpit.*

Πολιτεία. VI. Πολιτεία, non modo vel *rempublicum*, vel *certam reipub. formam* significat; sed etiam certum aliquem modum, quo quis in gerenda repub. versetur. Demosth. pro Coron. Οὐ μόνον τὸ τιμᾶσθαι τὴν πόλιν ἡ προαίρεσις ἡ ἐμὴ, καὶ ἡ πολιτεία διεπράξατο, id est, *Non*

88 Alio sensu dici quis potest πολὺς, *de quo* scilicet *multa narrare possumus.* Lucian. Demosth. Encom. pag. 892. ubi, quum dixerat Thersagoras, de Homeri institutione pauca dici posse, subdit: *At tibi* (scil. *Demosthenem laudanti*) ΠΟΛΥ'Σ μὲν ὁ Καλλίστρατος, *Multus quidem est Callistratus* i. e. *Multa de Callistrato prædicare potes;* vel *Multam Callistratus tibi dicendi copiam ministrat.* Sic, cujus subinde mentio fit, πολὺς dicitur. Æschin. contra Ctesiph. pag. 306. lin. 9. ΠΟΛΥ'Ν μὲν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Φίλιππον ἐν ταῖς διαβολαῖς φέρων. Ad verbum ita: *Multum quidem Alexandrum et Philippum in suis calumniis ferens,* i. e. *subinde Alexandrum et Philippum in suis calumniis nominans.* Confer Æschin. in Timarch. pag. 193. lin. 45. et Nostrum, Cap. III. Sect. 6. Reg. 7. Non absimili sensu apud Curtium legimus *multa vita*, cui opponitur *longa*, vid. lib. IX. cap. 6. §. 22. *Ut MULTAM prius, quam LONGAM vitam debeam optare.*

Idem illud adjectivum neutro genere in plurali fere positum et articulo vestitum secundum casum post se habet rei ejus, cujus partem significat. Ut, Πελοποννήσε τὰ πολλὰ, *Peloponnesi magna pars.* Thucyd. I. 2. Et in superlativo gradu, eodem libro cap. 12. Καὶ Ἴωνας μὲν Ἀθηναῖοι καὶ ΝΗΣΙΩΤΩ'Ν ΤΟΥ'Σ ΠΟΛΛΟΥ'Σ ᾤκισαν, Ἰταλίας δὲ καὶ ΣΙΚΕΛΙ'ΑΣ τὸ ΠΛΕΙ~ΣΤΟΝ Πελοποννήσιοι, *Et in Ioniam quidem et magnam insularum partem Athenienses colonos miserunt; in Italiam vero et maximam Siciliæ partem Peloponnesii.* Sed et servat nonnunquam genus substantivi, cui jungitur, ut in illo Demosthenis in Philip. III. pag. 50. lin. 13. Ἡ φύσις τῆς ἐκείνε χώρας, ἫΣ ἄγειν καὶ φέρειν ἐστὶ ΠΟΛΛΗ'Ν, *Natura regionis ipsius, cujus magnam partem hostiliter diripere, et vastare possumus.*

Formati ex hoc Adjectivo Comparativi, in primis quando Genitivum post se habet, observandus est elegans usus, poniturque pro πλεονέκτημα, i. e. pro eo, quo si quis augetur, inde majus emolumentum, majorem potentiam, vel simile acquirit in faciendo, vel fugiendo rem, aut aliud quidpiam agendo. Ita de muro in Isthmo structo Aristides, Orat. pro Quatuorviris, pag. 315. Ὅπε γὰρ ἐξῆν τοῖς βαρβάροις περιπλεύσασι κατὰ πόλεις ἑλεῖν αὐτὲς, τί ΠΛΕ'ΟΝ ΤΟΥ~ ΤΕΙ'ΧΟΥΣ ἦν; *Ubi enim barbari circumnavigantes oppidatim eos expugnare poterant, quid murus prodesse poterat?* Similiter absque Genitivo Arrian. Exped. Alex. III. 27. Ὥστε ἐδὲν ΠΛΕ'ΟΝ αὐτῷ γίγνεται τὴν κρίσιν ἀποφυγόντι, *Ita ut nihil ei profuerit crimine absolutum fuisse.* Adde Isocrat. Paneg. non longe ab initio. Similiter pro πλέον μοι γίνεται, dicunt etiam πλέον ποιῶ. Plat. in Theæt. Οὕτω δὴ ἀναγκασθήσεσθε εἰς ταὐτὸν περιτρέχειν μυριάκις, ΟΥ'ΔΕ'Ν ΠΛΕ'-

tantum ut civitas in honore esset, institutum illud meum, ac propria gerendæ reipub. ratio in causa fuit.

VII. Πολὺς, præter id quod annotatum est in nomine μέγας, Cap. III. Sect. 7. Reg. 12. est aliquando idem, quod δυνάμει πολλῇ, id est, *cum ingentibus copiis.* Plutarch. de fortuna Romanor. Εὑρὼν δὲ τὸν Πομπήϊον ἄθρουν, καὶ πολὺν μὲν ἐν γῇ, πολὺν δὲ ἐν θαλάσσῃ, *Ubi Pompeium invenisset densis, et ingentibus copiis instructum, seu terrestribus, seu maritimis.* At Demosth. orat. de Cherson. Φίλιππος δυνάμει πολλῇ περὶ Ἑλλήσποντον ὢν, *Philippus, qui circa Hellespontum cum ingentibus copiis versabatur* [88]. Πολύς.

VIII. De nominibus πρᾶγμα et πρᾶξις, hæc notatione digna et selectiora accipe. Primum quod Latini dicunt, *Nihil est molestiæ vel incommodi,* Græci, οὐδὲν πρᾶγμά ἐστι, *nihil refert,* vulgo, *il ne m' en chaut:* ut cum Demosth. ait, Ὅτι αὐτῷ ΟΥ'ΔΕ'Ν' ΈΣΤΙΝ ἔτι πρᾶγμα πρὸς τὰς συνθήκας ταύτας, id est, *Quod ejusmodi pacta nihil jam ad eum pertineant.* Galli propius, *n' ayant plus que faire de ces pactes.* Plato in Symposio, Ἐὰν δὲ ψευδῆ, οὐδὲν δὴ πρᾶγμα, *Et encore qu' elles fussent fausses, il n' importeroit pas* [89]. Οὐδὲν πρᾶγμα, *nil refert.*

ΟΝ ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Sic sane cogemini sexcenties eodem recurrere, nihil promoventes.*

Adhæc, præter tritissimum illud οἱ πολλοὶ, i. e. *Vulgus,* ¶. 96. sunt multa elegantissime dicta, quæ de hoc Nomine cumulate proferre possemus, si nostri id esset instituti, quæ omnia una, quantum id fieri potest, regula complectimur hoc modo: Hujus Adjectivi non minus elegans quam frequens usus est in illis occasionibus, ubi magnitudinis, multitudinis, atrocitatis, celeritatis, vel in summa cujuspiam in re quacunque exsuperantiæ significatio est; e. c. Ποταμὸς πολὺς, proprie, *Flumen multum,* i. e. *magno impetu et aquarum vi celeriter fluens.* Quo sensu dixit Virg. Æn. VI. ver. 659.

> *PLURIMUS Eridani per sylvam volvitur AMNIS.*

Πολὺ κακὸν, *Multum malum,* i. e. *Morbus vehementissimus.* Thucyd. II. 51. Ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κακοῦ νικώμενοι, *Mali violentia victi.* Homo dicitur πολὺς τῇ ἐπιστήμῃ, *qui aliqua in re excellit.* Ita Suidas de Thucydide: Οὗτος ὁ Θουκυδίδης ἀνὴρ ἦν ΠΟΛΥ'Σ ΤΑΙ͂Σ ΤΕ'ΧΝΑΙΣ, κάλλει λόγων etc. *Thucydides hic vir fuit excellens, artibus, elegantia orationis* etc. Amator apud Ælian. V. H. XII. 14. dicitur παρὰ πότον πολὺς λαλῶν, *Inter pocula loquacissimus.* Τόπος πολὺς, est *locus amplus* apud Æschin. in Timarch. pag. 184. lin. 9. Ποίησίς ἐστί τι πολὺ, *Vocabuli* ΠΟΙ'ΗΣΙΣ *usus late patet.* Plat. in sympos. Ὥρα πολλὴ, *Tempus serum.* Quomodo et Latini dicunt, *Multa nox.* Et quod Marco est VI. 35. Ὥρα πολλὴ, id Matth. XIV. 15. est Ὀψία γενομένη, et Luc. IX. 12. ἡμέρα ἄρξαμένη κλίνειν. [Interdum πολὺς pro adverbio πολλάκις ponitur: v. c. Callim. Dian. 27. πολλὰς τανύσασθαι χεῖρας, h. e. *crebro manus tendere,* et Heliodor. VI. 4. πολλοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς περισκοπεῖν, *diligenter et crebro intueri.* Sic malim nomen accipi his in locis, quam explicari per *Cupidus,* uti Abresch. Lect. Aristæn. pag. 165. et Cl. Lœsn. Ind. ad Callim. Z.]

89 Πρᾶγμα ποιεῖσθαι eo sensu usurparunt Græci, quo Latini suum Verbum *Curare.* Herodot. Erat. cap. 63. Πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο, *Tamen id nihil curarunt.* Plane ut nos: zy maakten 'er geen werk van.

Ponitur etiam in plurali hoc Nomen pro *Reipub. administratione.* Sic οἱ ἐν πράγμασι Thucydidi sunt, *qui Rempub. administrant: Magistratus.*

Significat et excessum aliquem eodem modo, quo cognatæ significationis substantivum χρῆμα, infra Sect. 13. initio. Ita ex Eubulo Athenæus, Deipnosoph. lib. XIII. pag. 559.

Πρᾶξις, obligatio in solidum.

IX. Secundo, quæ a Jurisperitis *obligatio in solidum* vocatur, apud Græcos, πρᾶξις est; e. g. quod Galli, *être obligé un seul pour le tout*, Græci, πρᾶξιν εἶναι ἐξ ἑνὸς καὶ ἀμφοῖν, verbatim *actionem esse ex uno et utroque;* id est, *duo simul, et utrumque seorsim integra obligatione teneri.*

Πρᾶξις, practique, dolus.

X. Tertio, πρᾶξις in malam partem sumitur [99], ut apud nos, *practique*, id est, *versutum fraudulentumque consilium, quo adversarius circumvenitur;* quæ *calumnia* Ciceroni dicitur. Et aliquando pro ipsa proditione sumitur: unde πρακτικοπεῖν τινα, *dolo aliquem circumvenire.* Quod tamen sæpius cum locis iis jungitur, quæ dolo capiuntur. Nam τὴν πόλιν πρακτικοπῆσαι, est *urbem dolo et proditione capere:* quo pertinet Gallicus idiotismus, *practiquer*, de eo, qui vel in urbe, quam oppugnat, vel in negotio, quod gerit, proditores aut promissis, aut muneribus comparat: quod Polybius dicit, πρᾶξιν συστήσασθαι, vel κατασκευάζειν.

Πρακτικοπεῖν, circumvenire.

Πρόσχημα, decus.

XI. Quod Latini *decus et ornamentum* dicunt, Græci fere πρόσχημα, quasi πρόεχον σχῆμα· sic τὴν βουλὴν πρόσχημα τῆς πόλεως, id est, *Senatum reipublicæ decus*, et τὴν πόλιν πρόσχημα βασιλείας, *urbem regni decus* appellant. Plutarch. Alex. Ὥστε καὶ Σάρδεις, τὸ πρόσχημα τῆς ἐπὶ θαλάσσῃ τῶν βαρβάρων ἡγεμονίας παραλαβεῖν, *Ita ut ipsas quoque Sardeis, maritimi barbarorum imperii metropolim, sedemque primariam, deditione acciperet.*

Πρόσχημα, prætextus.

XII. Eadem vox *colorem* sæpe, ac *prætextum* significat: quam etiam Latini *speciem* aliquando dicunt: ut Τὸ ἀνδρεῖον τοῦ προπετοῦς πρόσχημα ποιήσασθαι, id est, *Fortitudinis colorem temeritati prætendere*, Galli, *faire semblant.* Thucyd. lib. I. pag. 64. Πρόσχημα γὰρ ἦν, ἀμύνεσθαι, ὧν ἔπαθον (id est, ὑπὲρ, vel ἀνθ' ὧν ἔπαθον), δῃοῦντας τὴν βασιλέως χώραν, id est, *Prætextus enim erat, quo ad vastandum Regis agrum utebantur, quasi acceptas a barbaris ulciscerentur injurias.*

Πρόσχημα μὲν, τὸ δ' ἀληθές.

XIII. Quo sensu ponitur etiam ἐλλειπτικῶς, id est, aliquid subaudiendo: tuncque fere duo membra sic inter se opponuntur, πρόσχημα μὲν, τὸ δ' ἀληθές· ut, *specie quidem*, vel *per causam illi honorem*

—— Εἰ δ' ἐγίγνετο
Κακὴ γυνὴ Μήδεια· Πηνελόπεια δὲ
Μέγα ΠΡΑΓΜΑ.

Fuerit mala mulier Medea: at Penelope eximia erat mulier.

99 Quemadmodum et πρᾶγμα. Quo sensu occurrit apud Gregorium Cyprium in epist. Τοὐμὸν πρὸς σὲ εἰλικρινές ἐστι καὶ ἀνόθευτον, καὶ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ τοσοῦτον ἀπηλλαγμένον, ὅσον γῆς τε καὶ σελήνης τὸ μεταξὺ, *Tam sincere et candide tecum egi, et a fallacia tantum abfui, quantum a luna terra distat.*

91 Eodem plane sensu construitur et accusativus πρόφασιν. Ita Aristides in Orat. pro Quatuorviris, pag. 309. Ubi Themistocles dicitur jussisse classem ædificari, ΠΡΟΦΑΣΙΝ ΜΕΝ, ὩΣ ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν πρὸς Αἰγινήτας, ΤΗΙ ΔΕ ἈΛΗΘΕΙΑΙ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προορῶν, *Per caussam quidem, quasi ad bellum cum Æginetis gerendum, re autem vera, ea, quæ futura erant, prævidens.* Et

exhibendi, re autem ipsa, ut eum omni spe honoris spoliaret: πρόσχημα μὲν, ὡς τιμήσων αὐτὸν, τὸ δ' ἀληθὲς, ἅπασαν τὴν αὐτȣ̃ τιμὴν καταστρέψων· ibi πρόσχημα μὲν, id est, πρόσχημα ποιȣ́μενος, vel κατὰ πρόσχημα· sequitur autem ὡς, id est, *quasi* [91].

XIV. Τὰ πρῶτα, in neutro plurali, id est, ὁ πρῶτος, ὁ πάνυ, ὁ παρευδοκιμῶν, *Princeps.* Lucianus in Timone, ubi Mercurius ad Timonem, Ἴσθι τῶν Ἀθηναίων τὰ πρῶτα, *Esto Atheniensium Princeps.* Sic τῶν συμμαθητευόντων τὰ πρῶτα, *Princeps condiscipulorum* [92]. ¶. 97. Τὰ πρῶτα, *primus.*

Pausanias in Corinth. pag. 132. Φλεγύαν Ἐπιδαύριοί φασιν ἐλθεῖν ἐς Πελοπόννησον. ΠΡΌΦΑΣΙΝ μὲν ἐπὶ θέᾳ τῆς χώρας, ἜΡΓΩι ΔῈ, κατάσκοπον πλήθȣς τῶν ἐνοικȣ́ντων, *Phlegyan in Peloponnesum venisse aiunt Epidaurii, verbo quidem visendæ regionis gratia; re autem vera, ut specularetur, quanta esset incolarum frequentia.* Subaudi κατά.

92 Vide generaliorem regulam, quam notavimus supra, Sect. 5. Reg. 2.

SECTIO UNDECIMA

De Nominibus σημεῖον, σῶμα, τεκμήριον, ἀπόδειξις, ῥαδιούργημα, τέλος, τέχνη, τίς.

REGULA PRIMA.

Σημεῖον, τεκμήριον, ἀπόδειξις.

Σημεῖον, *indicium*, τεκμήριον, *conjectura*, ἀπόδειξις, *demonstratio* [93]: sæpe initium dant periodis, idque ἐλλειπτικῶς, id est, *vocibus quibusdam subintellectis:* tuncque adjungitur particula δὲ, et particula

93 Adde μαρτύριον, *testimonium*. Herodot. Polymn. cap. 221. ΜΑΡΤΥ'ΡΙΟΝ ΔΕ' μοι καὶ τόδε ὀκ ἐλάχιστον τότε πέρι γέγονε· ὀ ΓΑ'Ρ etc., *Hujusce rei non minimum id mihi testimonium est; non enim* etc.

94 Exemplum habet Demosth. adversus Androtion. prop. fin. Πρὸς μὲν χρημάτων κτῆσιν οὐδὲ δόξης, ὡς οὐδὲ πρὸς ἓν τῶν ἄλλων· ΤΕΚΜΗ'ΡΙΟΝ ΔΕ'· χρήματα μὲν ΓΑ'Ρ πλεῖστα τῶν Ἑλλήνων ποτὲ σχὼν, τὰ πάνθ' ὑπὲρ φιλοτιμίας ἀνήλωσεν etc., *In pecuniis possidendis nullum unquam studium posuit populus, in gloria autem tantum, quantum in re aliqua alia. Cujus rei indicium est, quod, cum inter Græcos plurimum opibus polleret, has omnes in honoribus tribuendis consumserit.* Majoris confirmationis gratia sæpe additur μέγα vel μέγιστον. Exempla quære apud Aristidem, Orat. pro Quatuorviris, pag. 353. Ἀλλ', οἶμαι κἀκείνοις ταυτὸν ἦν, ὅπερ τοῖς Ἕλλησι τοῖς περὶ Θεμιστοκλέα· κατὰ γῆν μὲν γὰρ ἔδει κρατεῖσθαι, κατὰ θάλατταν δὲ ὑπῆρξε καὶ σώζεσθαι καὶ κρατεῖν· ΜΕ'ΓΑ ΔΕ' ΣΗΜΕΙ͂ΟΝ. ἕως μὲν ΓΑ'Ρ δι' Ἰσθμοῦ τῆς εἰσβολῆς ἐπειρῶντο, ἠτύχουν· ἐλθόντες δὲ ἐπὶ τὸν πόρον τὸν Ἀχαϊκὸν, εὗρον αὐτὸν πόρον ὄντα τῆς σωτηρίας αὐτοῖς, *At idem, opinor, quod Themistoclis militibus, illis etiam evenit. In terra enim non poterant non vinci, mari autem et servari et superare contigit. Cujus rei magnum hoc est argumentum. Donec enim per Isthmum invadere conabantur, adversa fortuna usi sunt. Cum autem venissent ad trajectum Achaicum, eum sibi trajectum salutarem invenerunt.* Alterius exemplum suppeditat eadem oratio pag. 247. ΜΕ'ΓΙΣΤΟΝ ΔΕ' κἀκεῖνο ΣΗΜΕΙ͂ΟΝ τῆς Περικλέους ὀρθότητος ἄνευ τῶν εἰρημένων, καὶ ὡς οὐκ ἐκεῖνος ἦν ὁ διαφθείρας οὐδ' ἐθίσας Ἀθηναίους φιλαργύρους εἶναι, οὐδ' ἐκ παντὸς τρόπου τὸ πλέον ζητεῖν ἔχειν· οὔτε ΓΑ'Ρ τοὺς φόρους Περικλῆς εἰς ἄπειρόν ἐστιν ὁ ἐξαγαγὼν, *Præter ea, quæ superius diximus, maximum et illud est argumentum integritatis Periclis, eumque non fuisse, qui Athenienses corrupit et avaros reddidit, neque quovis modo plura semper concupiscere assuefecit, quod nec tributa in infinitum auxit* etc. Ubi obiter observa voculæ ἄνευ cum participio constructionem, de qua vide infra, ad Cap. IX. Sect. 1. Reg. 18. Idemque parti-

γὰρ membri sequentis initio adhibetur. Quod ergo Latini dicerent, *Cujus rei argumentum illud est, quod assidue cum improbis versetur:* Græci, τεκμήριον, vel σημεῖον δὲ, ὅλος γάρ ἐστιν ἐν τῇ τῶν μοχθηρῶν συνουσίᾳ. Itaque subaudiri potest τούτου ἂν εἴη τὸ ἑπόμενον, *ejus sit quod sequitur*, vel λεχθησόμενον. *quod dicetur*, aut aliquid simile [94]. Sic, *Atque hoc certo inde constat*, Græce, ἀπόδειξις δέ. Eodem modo alia quoque substantiva usurpari possent: ut ῥᾳδιούργημα, ab Œnomao, apud Eusebium lib. V. de Præparat. Evang. pag. 220. novæ edit., ubi carpens oraculum Cnidiis editum, Τὸ δὲ ῥᾳδιούργημα, inquit, ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἦν βέβαιος ἀποφυγὴ ὀρύξασι, id est, *Versutiæ autem ratio hæc fuit; quod cum ne suffosso quidem Isthmo, certum propterea receptum habituri essent* [95]. Ῥᾳδιούργημα.

cipii διαφθείρας cum articulo et verbo substantivo, de quo ad Cap. VI. Sect. 1. Reg. 18. His adde Isocratem Areopag. pag. 283. et Helen. laud. pag. 411. Particula δὲ membro priori aliquando abest: Plat. Apol. Socrat. pag. 40. ΜΈΓΑ μοι ΤΕΚΜΗ΄ΡΙΟΝ τοῦτο γέγονεν· οὐ ΓΑ΄Ρ ἔσθ' ὅπως οὐκ etc., *Hujusce rei hoc mihi magnum fuit argumentum; nam procul dubio* etc. Nec semper particula γὰρ adjungitur, sed semper caussalis particula ὅτι, vel τῷ cum infinitivo. Alterius exemplum habet Aristoteles, Eth. lib. VI. cap. 5. ΣΗΜΕΙ͂ΟΝ ΔΕ΄, ὍΤΙ καὶ τοὺς περί τι φρονίμους λέγομεν, ὅταν πρὸς τέλος τι σπουδαῖον εὖ λογίσωνται, *Hujus rei argumentum est, quod in re quapiam aliquem prudentem dicimus, quando ad finem aliquem bonum consequendum recte secum pendit.* Alterius exemplum non occurrit in præsentia, nisi in cognato δῆλον δὲ, ibid. cap. 2. ΔΗ͂ΛΟΝ ΔΕ΄, ΤΩ͂Ι τὰ θηρία αἴσθησιν μὲν ἔχειν, πράξεως δὲ μὴ κοινωνεῖν, *Hoc inde constat, quod bruta sensum quidem habent, sed actione sunt destituta.* Ellipsin supplet Philo Judæus, de Nom. Mut. Σημεῖα δὲ τοῦ λεγομένου καὶ αἰσθήσεις ἐναργῆ περιφέρουσι· γεύσεως γὰρ ὄσφρησις προκαθημένη etc., *Signa eorum, quæ dicta sunt, sensus etiam manifesta exhibent; sapori enim olfactus præcedens* etc. Superioribus addi potest μαρτύριον, sed quo citra δὲ aut γὰρ utitur Ælian. V. H. II. 5. ubi de temporis parcimonia apud Lacedæmonios agens, ita ait: ΜΑΡΤΥ΄ΡΙΟΝ τούτου πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο· Ἀκούσαντες οἱ Ἔφοροι etc. *Cujus rei testimonium præter alia hoc est. Quum Ephori cognovissent,* etc. H. Eodem modo et sensu adhibetur ἐδήλωσε· Xenoph. Cyrop. VII. 1. 30. Πολλαχόθι μὲν οὖν καὶ ἄλλοθι δῆλον, ὡς — καὶ ἐν τούτῳ ἘΔΗ΄ΛΩΣΕΝ. οἱ μὲν γὰρ etc. Conf. Memor. I. 2. 31. Z.

95 Nomen σῶμα notandos in primis quatuor usus habet. Primo est *salus*, apud Dinarch. contra Demosth. pag. 93. lin. 31. Ὧι τὴν τῶν ΣΩΜΑ΄ΤΩΝ φυλακὴν ὁ δῆμος παρακαταθήκην ἔδωκεν, *Cui civium salutem populus commisit.* ¶. 98. Σῶμα.

Secundo pro *toto homine* ponitur: ut, ἐλεύθερα σώματα, pro *hominibus liberis*. Sic in eadem Orat. pag. 94. lin. 54. Οὐδὲ τὴν δουλείαν ὑπομένειν, οὐδὲ τὰς ὕβρεις ὁρῶντες εἰς τὰ ἘΛΕΥ΄ΘΕΡΑ ΣΩ΄ΜΑΤΑ γινομένας, *Neque servitutem sufferre, neque contumelias, quas liberis hominibus fieri viderent.* Clarius Æschines in Timarch. pag. 173. lin. 28. Ἐνταῦθα ὁ νομοθέτης οὔπω διαλέγεται αὐτῷ ΤΩ͂Ι ΣΩ΄ΜΑΤΙ τοῦ παιδὸς, *Hic legislator nondum sermonem in ipsum puerum dirigit.* Eodem modo Virg. Æn. II. 18.

Huc delecta VIRUM sortiti CORPORA furtim.
Includunt cæco lateri. —

Et lib. V. ver. 318.

Primus abit, longeque ante omnia CORPORA Nisus
Emicat. — ¶. 99.

Tertio ita totum hominem designat, ut vivum præsentemque intelligamus. *Personam* Belgæ dicimus. Sic, quam juridici nostri vocant persoonеele apprehensie; hanc Græci vocarent τὴν τοῦ σώματος σύλληψιν, cum scilicet vivus comprehenditur. Sic opponit τὸ σῶμα τῷ τεθνηκότι Lycurgus in orat. adv. Leocratem cap. 30. Ἐκεῖνοι μὲν τὰ τοῦ προδότου ὀστᾶ ἀνορύξαντες ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐξώρισαν. Tum post pauca: Ὑμεῖς δ' αὐτὸ τὸ ΣΩ͂-

Τέλος, magistratus. II. Τὸ τέλος, proprie *finis*, interdum *magistratum*, et *dignitatem* significat: unde οἱ ἐν τῷ τέλει, supple ὄντες, id est, *qui magistratu funguntur, qui sunt in Republica principes* [96].

Ὁ τίς pro τὶς. III. Τίς (quod ab aliis in nominum, ab aliis in pronominum classe reponitur:) sive interroget, sive indefinite ponatur, varios

ΜΑ, τὸ προδεδωκὸς τὴν πόλιν, ζῶν καὶ ὑποχείριον ἔχοντες, τῇ ψήφῳ ἀτιμώρητον ἐάσετε; *Illi proditoris ossa effossa ex Attica exportaverunt: et vos hunc ipsum, qui urbem prodidit, vivum et in potestatem redactum, suffragiis vestris impune abire patiemini?* Et paulo post τὸ σῶμα opponitur alicujus effigiei: Ἐπειδὴ τῆς ἀδικίας οὐκ ἔλαβον τὸ σῶμα ὅμηρον, τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καθελόντες etc., *Quoniam ipsum tanquam flagitii obsidem, capere non potuerunt, ipsius statuam dejicientes* etc Et mox: Ἐπειδὴ καὶ τὸ ΣΩ͂ΜΑ οὐκ ἠδύναντο ὑποχείριον τοῦ προδότου λαβεῖν, τὸ μνημεῖον τοῦ προδότου ἀνελόντες, ταῖς ἐνδεχομέναις τιμωρίαις ἐκόλασαν, *Quoniam proditoris corpus non potuerunt apprehendere, ipsius invadentes sepulcrum, quibus licuit, suppliciis affecerunt.*

Quarto pro *Vita.* Sic apud Demosth. pro Megal. Τοῖς σώμασι κινδυνεύειν, est *Capitis periculum adire*, Belg. Zyn lyf waagen.

Quinto pro *servo* sive *mancipio*. Ita Græci dicunt: Σώματα πολλὰ τρέφειν, pro *Multos servos alere*. Ita absolute σώματα ἀντὶ τῶν δούλων expressa legimus in libro Tobiæ X. 11. Ubi Raguel dicitur Tobiæ dedisse Σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων, ΣΩ΄ΜΑΤΑ, καὶ κτήνη, καὶ ἀργύριον, *Saram, uxorem suam, et dimidiam partem bonorum, servos, scilicet, et jumenta, et argentum.* ¶. 100.

96 Exemplum habet Thucyd. I. 10. Ἔξω τῶν βασιλέων καὶ ΤΩ͂Ν μάλιστα ἘΝ ΤΕ΄ΛΕΙ, *Exceptis regibus et summæ dignitatis viris.* Eidem hoc nomen *turmam* notat, lib. II. cap. 22. Ἱππομαχία τις ἐγένετο βραχεῖα ἐν Φρυγίοις τῶν τε Ἀθηναίων ΤΕ΄ΛΕΙ ἑνὶ τῶν ἱππέων καὶ Θεσσαλοῖς μετ' αὐτῶν, πρὸς τοὺς Βοιωτῶν ἱππέας, *Levis quædam equestris pugna in Phrygiis inter unam equitum Atheniensium turmam, quibus Thessali erant adjuncti, et Bœotorum equites commissa est.* [Thom. Mag. Τέλη καὶ τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, et laudat locum Herodoti, qui reperitur lib. IX. cap. 41. Μεταπεμψάμενος ὧν τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων. Z.] Quin et *Optimates, Principes,* urbisque *magistratus* non tantum οἱ ἐν τέλει, sed et τὰ τέλη vocantur. Videmus Max. Tyr. Dissert. VII. Τῶν Λακεδαιμονίων ΤΑ΄ ΤΕ΄ΛΗ, *Lacedæmoniorum magistratus.* [Thom. Mag. Τέλη, πληθυντικῶς, καὶ αἱ τῶν Λακεδαιμονίων καί τινων ἄλλων ἀρχαί. Z.]

Est et alius hujus substantivi usus, quo absolute positum, sequente Particula δὲ, adverbialiter sumitur pro *Tandem*, ¶. 101. dissimulata, ut videtur, præpositione κατά. Herodot. Erat. cap. 66. ΤΕ΄ΛΟΣ ΔΕ΄ ἐόντων περὶ αὐτέων νεικέων, *Tandem his de rebus contentione orta.* Et Lucian. Demosth. Encom. pag. 923. ΤΕ΄ΛΟΣ Δ' ἐμοῦ τὰ μὲν δεομένου, τὰ δὲ ἀπειλοῦντος, *Tandem me partim precante, partim minante.* Xenoph. lib. II. Instit. pag. 51. lin. 11. ΤΕ΄ΛΟΣ ΔΕ΄, τὰς τρίτας σπονδὰς ποιήσαντες, καὶ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς τὰ ἀγαθὰ, τὴν σκηνὴν εἰς κοίτην διέλυον, *Tandem post tertiam libationem, a Diis fausta precati, dissoluto contubernio, cubitum iverunt.* Vel præcedente Conjunctione καί. Thucyd. lib. I. cap. 109. ΚΑΙ΄ ΤΕ΄ΛΟΣ ἐς Προσωπίτιδα τὴν νῆσον κατέκλεισεν, *Et tandem in Prosopitide insula conclusit.* Adde Plutarch. de Aud. Poet. pag. 35. ΚΑΙ΄ ΤΕ΄ΛΟΣ ὁ Θερσίτης ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, οὐ χωλὸς, οὐ φαλακρὸς, οὐ κυρτὸς, ἀλλ' ἀκριτόμυθος λοιδορεῖται, *Denique Thersitæ Ulysses convicians, non claudum eum, non calvum, non gibbosum, sed garrulum vocat.* Est et ubi τέλος solum eodem officio fungitur. Ita Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. I. pag. 25. ΤΕ΄ΛΟΣ, ἔφη, τί δεῖ λέγειν ἔτι; *Tandem, inquit, quid pluribus opus est?* Et lib. II. pag. 42. ΤΕ΄ΛΟΣ, εἶπεν, ἀκηκόατε πάντα, *Tandem, inquit, audivistis omnia.* ¶. 102.

Eodem modo Adjectivum τελευταῖον vel τελευταῖα in neutro Genere adhibetur, quod plerumque vestitum est articulo. Lucian. lib. cit. pag. 902. Δεδιέναι, μὴ ΤΟ΄ ΤΕΛΕΥΤΑΙ͂ΟΝ πάθοιμι τὸ τοῦ Πρωτέως, *Metuere, ne ad extremum idem mihi accidat, quod Proteo,* Ubi obiter observa phrasin, πάθοιμι τὸ τοῦ Πρωτέως, de qua supra ad init. hujus libri. Dicunt etiam unica voce τοτελευταῖον. vid.

usus habet. Ac primum quidem, cum interrogat, jungi potest cum Articulo præpositivo antecedente; ut, σὺ μὲν ἂν ἐπιχειρήσαις τουτωὶ ὁ τίς; καὶ ποῖος; καὶ πόθεν; *Tu id conatus sis? qui homo? qualis? unde?* tuncque accentum retinet, ac si solum esset [97].

IV. Interdum sumitur pro ποῖος, idque ἐλλειπτικῶς, ut, τίς γὰρ Τίς pro ποῖος.

Plat. Phæd. pag. 91. lin. 35. Plurali τὰ τελευταῖα utitur Demosthenes Olynth. II. pag. 6. in fine. [Eodem sensu Attici adhibent participium τελευτῶν, τελευτῶσα, τελευτῶντες. De hac re infra. Z.]

Huic affine est substantivum πέρας, quod sine Particula δὲ etiam construitur, ut τέλος. Æschin. in Timarch. pag. 119. lin. 29. ΠΕ'ΡΑΣ πείθουσιν ἀναστῆναι τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ, *Tandem persuadent homini, ut ab ara surgat.* Item τέρμα, quod fortasse extra Poësin non invenies. Phocyl. ver. 131.

Ἀρχόμενος φείδου πάντων, μὴ ΤΕ'ΡΜ' ἐπιδεύῃς,

Parce omnibus in principio, ne tandem egeas. At τὸ τέλος nonnunquam absolute pro τὴν ἀρχὴν, i. e. *prorsus, omnino,* positum videtur. Ita Phocylides:

Ὅστις ἑκὼν ἀδικεῖ, κακὸς ἀνήρ, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης,
Οὐκ ἐρέω ΤΟ` ΤΕ'ΛΟΣ,

Quicunque volens injuste agit, is est homo nequam; sed, qui necessitate, non dico, eum omnino esse injustum. ¶. 103.

Nominis τέχνη elegantior usus est, quam ut hic omittatur, quum scilicet in Dandi casu ponitur, addito Adjectivo πάσῃ, quoties singulare in agendo studium, dexteritatem, aut celeritatem indicare volunt Græci. Quod itaque nostrates dicunt: Loop uw best, Saal metter haast, id Græci, Τρέχε πάσῃ τέχνῃ. Μεταπέμπου πάσῃ τέχνῃ. Ita Aristoph. Ἐκκλ. ver. 530.

— Ἐδεῖτο δὲ,
Ἥπερ μεθῆκε, μ' ἐξιέναι ΠΑ'ΣΗι ΤΕ'ΧΝΗι,

Petiit vero, quæ me arcessivit, ut curriculo exirem. Ibidem ver. 366.

Ἀντισθένην τὶς καλεσάτω ΠΑ'ΣΗι ΤΕ'ΧΝΗι,

Antisthenem huc quispiam evocet quam celerrime. Quibus in verbis latere videtur Participium χρώμενος, quasi quis dicat: *Ad id, quod agis, omni arte utere, ut celerrime, dextere etc. perficias.* Nec absimili modo dixit Virgilius, Æn. V.

— *E scopulo MULTA vix ARTE revulsus,*

i. e. *multo labore, studio,* vel simil. Jungitur idem substantivum in eodem Casu cum adjectivo ἰδίᾳ, et dicitur quis ἰδίᾳ τέχνῃ, *recta arte,* i. e. *non dissimulanter* et *palam* agere. Ita intelligo locum Herodoti, Calliop. cap. 57. Καταδόξας αὐτοὺς ἸΘΕΙ'Ηι ΤΕΧΝΗι ἀπολιπεῖν αὐτόν. ¶. 104. Nescio, quid interpreti in mentem venerit, cum vertit: *Ratus a disciplina militari se deseri.* In marginalibus tamen Stephani emendationibus altum silentium. Ego sic verto: *Ratus se palam ab illis deseri.* Utrum recte, penes eruditos sit judicium. Cæterum pro iisdem alibi habet Herodotus, ἐκ τῆς ἰθείης.

97 Sic neutrum τὸ τί; *Quidnam,* vel, *Quare?* Apud Aristoph. Avib. 1039.

— Νόμους νέους
Ἥκω παρ' ὑμᾶς δεῦρο πωλήσων.
ΠΕΙ. ΤΟ` ΤΙ';

Τέχνη.

Venio huc ad vos venditurus. PI. Quid? ¶. 105. Et in Nub. 773. In dubitandi forma utitur Apostolus scribens ad Romanos, VIII. 26. ΤΟ` γὰρ ΤΙ' προσευξώμεθα, καθὸ δεῖ, οὐκ οἴδαμεν, *Quid enim oremus, ut oportet, non novimus.* At τὸ τί; vox est formalis, de qua supra ad Cap. I. Reg. 9. Jungitur etiam cum Pronomine οὗτος, defective, subaudito verbo ἐστὶ, cum articulo subjunctivo. Plat. Phæd. pag. 259. Ἔχουσι δὲ δὴ ΤΙ' ΤΟΥ͂ΤΟ; Quæ sic resolvenda: Τί δὲ δή ἐστι τοῦτο, ὃ ἔχουσι; *Quid illud est, quod habent?* ¶. 106. At ὅ τις, interjecta particula δὲ, in divisionibus locum habet, et notat *alius quispiam.* Aristoph. Avib. 1444.

Ὁ δέ τις τὸν αὑτοῦ φησιν ἐπὶ τραγῳδίᾳ,
Ἀνεπτερῶσθαι, —

ἐγὼ πρὸς τοσούτους· supple, ἂν ἐξετασθείς εἰμι; *quis sum ego, si cum tot ac tantis conferar?*[98] Sic Latini, *quid*[99] *enim unus inter tantos?* τίς γὰρ εἷς ἐν τοσούτοις;

Τίς ἄρα; ποτέ; δῆτα.

V. Eidem interroganti sæpe additur ἄρα, ποτὲ, vel utrumque simul, ut, τίς ἄρα σε οὑτωσὶ ἐξεδιῄτησεν; *quis tandem usque adeo te a solita morum integritate dimovit?* Aliquando alia vox interjicitur, ut, τίς τοῦ[1] ποτε κακῶς οὕτως ἐποίησεν; *quis te obsecro tam injuriose tractavit?* Quæ additio locum in omnibus casibus habere potest. Dicitur etiam τί δήποτε, et τί δῆτα; ut, τί δῆτα παρὰ σαυτῷ μάτην ὀνειροπολεῖς; *quid tandem tecumipse somnias?*

Τί γάρ; τί δὲ ἄλλο ἤ;

VI. Τί γάρ, vel τί δὲ ἄλλο ἤ; *quid enim aliud quam? ponuntur* ἐλλειπτικῶς: ut, τί γὰρ ἄλλο ῥαθυμῶν, ἢ κινδυνεύεις ἄμουσος ὢν διατελεῖν; *quid enim aliud ex inertia tua exspectare potes, nisi ut ignarus permaneas?* Quæ dicuntur pro, τί γὰρ ἂν ἄλλο πάθοις; vel trajectio verborum[2] est: simplicius enim diceretur, τί γὰρ ἄλλο ῥαθυμῶν κινδυνεύεις, ἢ ἄμουσος ὢν διατελεῖν;

Τί γὰρ ἂν ἄλλο;

Id ipsum aliquando fit cum particula ἄν, sine ἤ, in clausula periodorum: ut, κινδυνεύεις ἀποθανεῖν ὑπὸ τοσαύτης προπετείας, τί γὰρ ἂν ἄλλο; *periculum est, ne te tua perdat audacia, quid enim aliud?* supple, γένοιτο, *accidere possit;* vel προσδοκήσειας, *exspectes?*

Τί δέ; τί γὰρ εἰ μή;

VII. Eodem fere modo usurpari solet, τί δὲ, vel τί γάρ, εἰ μή: ut, τί γάρ, εἰ μὴ ἐγέλων ἂν νηπιάζοντα ὁρῶν; pro τί γὰρ ἂν ἄλλο ἔπασχον, εἰ μὴ etc., *quid enim aliud agerem, nisi riderem, dum se coram puerilem in modum gereret?*[3]

Alius vero quispiam filium suum ad scribendum Tragœdias ait evolasse. Vide, quæ supra diximus, ad Cap. I. Reg. 4.

98 Clarius in Historia Susannæ, com. 54. Ὑπὸ τί δένδρον εἶδες αὐτούς; Pro Ὑπὸ ποίῳ; *Sub qua arbore vidisti illos?* Et com. 58. Ὑπὸ τί δένδρον κατέλαβες αὐτούς; *Sub qua arbore eos deprehendisti?*

99 Vel *quis*.

1 Lege; τίς σε ποτε.

2 Hæc verborum trajectio non est perpetua; neque enim locum habere potest in Diogenis apud Lucianum verbis, qui Alexandro roganti, τί γελᾷς, *Quid rides?* respondet: Τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην etc. ¶. 107. *Quid aliud, nisi quod in mentem venit* etc. Nam hæc trajectio, Τί γὰρ ἄλλο ἀνεμνήσθην, ἤ, non convenit cum præcedente interrogatione, τί γελᾷς; Simplicius itaque et tutius mihi videtur, si dicamus, particulam τί in similibus locutionibus pro οὐδὲν poni. Utuntur præterea Græci his particulis τί γὰρ eo sensu, quo Latini *Quamquam*, vel, *Quid autem?* Nos: Trouwens. In alle geval. Ita hoc Maronis Æn. II. 101.

> *Sed QUID ego hæc autem nequicquam ingrata revolvo?*

ita Græce vertas:

> Καὶ τί γὰρ ἂν τοιαῦτα μάτην ἀχάριστα λέγοιμι;

Adque huc referri possunt Horatii verba lib. II. Sat. 3.

> *Quum laqueo uxorem interimis, matremque veneno:*
> *Incolumi capite es? QUID ENIM, neque tu hoc facis Argis,*
> *Nec ferro, ut demens genitricem occidit Orestes.*

Clarius Terentius, Adelph. III. 3. 80.

> *SYR. Tu rus hinc ibis. D. Recta.*
> *S. NAM QUID tu hic agas?*

Aliquando, cum ita fert sententia, eædem particulæ Latine sonant *Quid*

VIII. At vero ἄλλοτι, unica voce (quod proprie *aliud quid* significat) sequente particula ἢ, apud Platonem maxime, interrogando passim usurpatur, pro *num*, et *numquid*, quasi esset, τί ἄλλο ἢ *quid aliud, quam?* Plato in Apolog. [4] Ἄλλοτι ἢ περὶ πλείστου ποιῇ, ὅπως ὅτι βέλτιστοι οἱ νεώτεροι ἔσονται; id est, *Numquid hoc plurimi facis, quomodo juniores evadant quam optimi?* quasi esset, τί ἄλλ' ἢ περὶ πλείστου ποιῇ; *quid aliud, nisi plurimi facis?* Ἄλλοτι ἢ. Interrogando.

Sic Herodotus lib. II. [5] Ἄλλοτι ἢ οἱ ταύτῃ οἰκέοντες Αἰγυπτίων πεινήσουσι; id est, *Numquid Ægyptii partem istam incolentes fame laboraturi sunt?* ¶. 109.

Interdum ἄλλοτι sine ἢ, eodem sensu; tuncque oratio converti non potest, dicendo τί ἄλλο. Idem Plato I. de Rep. [6] Ἄλλοτι οὖν, ἦν δ' ἐγὼ, οὐδὲ ἰατρὸς καθ' ὅσον ἰατρὸς, τὸ τῷ ἰατρῷ συμφέρον σκοπεῖ, ἀλλὰ τῷ κάμνοντι; id est, *Numquid igitur, inquam, ne medicus quidem, qua medicus est, spectat medici utilitatem, sed ægroti?* ¶. 110. Ἄλλοτι solum, interrogando.

IX. Τί interrogativum, et τὶς indefinitum, [7] simul Attice junguntur cum aliis vocibus necessariis, ad significandum, *O quo te nomine appellemus?* Demosth. pro Coron. [8] Ὦ τί ἂν εἰπών σέ τις ὀρθῶς προσείποι; verbatim, *O quid dicens quis te recte appellet?* *O quo te nomine appellem?*

X. Τί μὴν aliquando significat *quidnam igitur?* etiam præcedente ἀλλὰ, ut neganti se causam aliquam rei cujusdam, aut facti habuisse, sic instabimus: ἀλλὰ τί μήν, id est, *quam igitur aliam?* ut, τοῦτο, νὴ Δία, τὸ αἴτιον οὐ μὴ ἐγένετο, ἀλλὰ τί μήν; *ea tibi videlicet causa non fuit: quænam igitur?* * Τί μήν; *quidnam?*

Aliquando voculæ istæ sunt concedentis, tuncque significant *quidni? plane omnino;* sed tunc fere omittitur ἀλλά: ut quærenti, Τί μήν; *quidni? plane?*

multis? i. e. *Quanquam, quid plura hujusmodi commemorem?* quando brevitatis gratia orationem contrahimus. Ita apud Lucian. in Tox. pag. 609. de quodam, qui omne patrimonium in meretriciis amoribus consumserat: Συνοικίαι ὅλαι καὶ ἀγροὶ, καὶ θεράπαιναι, καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς, καὶ χρυσὸν, ὁπόσον ἐθελήσειε, ΚΑΙ' ΤΙ' ΓΑ'Ρ; ἐν βραχεῖ ὁ Λυσίωνος οἶκος, ὀνομαστότατος τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γενόμενος, ἐξήντλητο, *Universæ domus* (sub. *muneri dabantur) et famulæ, et vestes pretiosæ, et aurum, quantum petebat. Quid multis? Lysionis domus tota, quæ antea fuerat nobilissima in Ionia, brevi tempore est exhausta.* Ubi post τί γὰρ subaudi πλείω διέξειμι. ¶. 108.

3 Exemplum quære apud Xenoph. de Admin. Dom. pag. 844. Ἡ γυνὴ ἐδόκει σοὶ, ἔφην ἐγὼ, ὦ Ἰσχόμαχε, πῶς τι ἐπακούειν, ὧν σὺ ἐσπούδαζες διδάσκων; ΤΙ' ΔΕ', ΕΙ' ΜΗ' ὑπισχνεῖτό γε ἐπιμελήσεσθαι; *Quid autem uxor tua, inquam, o Ischomache, an quodammodo iis mentem adhibere videbatur, quæ tanto studio illam docebas? Quid aliud* [*inquit*] *nisi pollicebatur, se sedulo facturam?* Et paulo post: Καὶ πῶς δὴ, ἔφην ἐγὼ, ὦ Ἰσχόμαχε, διέταξας αὐτῇ; ΤΙ' ΔΕ', ΕΙ' ΜΗ' etc. *Et quomodo, inquam, o Ischomache, illi disposuisti? Quid aliud* [*facerem,*] *quam* etc.

4 Pag. 24. lin. 30.

5 Cap. 14.

6 Pag. 242. Cæterum de ἄλλοτι et ἄλλοτι ἢ consule Budæum pag. 474.

7 Infinitum τὶς ad aliud idioma spectat, (vid. Reg. 13.) cum abesse possit. Aristoph. Nub. ver. 1381. Σοφώτατόν γ' ἐκεῖνον, ὦ τί σ' εἴπω; *Illum autem sapientissimum, o quo nomine te appellem?*

8 Pag. 316. initio.

* Plat. Symp. cap. 23. Rogatus aliquis, Τί οὖν ἂν εἴη ὁ Ἔρως θνητός; respondet, Ἥκιστά γε. Tum pergit alter, Ἀλλὰ τί μήν; *Quid vero igitur?* s. *si nec Deus nec mortalis est Amor, quidnam est aliud?* Conf. ibid. cap. 25. Xenoph. Cyrop. III. 1. 23. Theocrit. Idyll. VIII. 15. Z.

μῶν σὺ χαίρεις πλησιάζων τουτῳΐ; *ejusne tibi consuetudo placet?* respondeas, τί μήν; *plane, omnino.* Plautus, *Quippeni?* †

Τί γὰρ οὔ; *quidni?*

Quod etiam dicitur cum his particulis, τί γὰρ οὔ; vel πῶς γὰρ οὔ; De quo postea.[9]

Τὶς, indefinite positum abundat.

XI. Jam vero τὶς, cum indefinite ponitur, primo eleganter παρέλκει, additurque aliis vocibus ornamenti causa. Aliquando cum interrogatione, ut, ποῖόν τινα παρὰ τὸν καιρὸν αὑτὸν ἀπέδειξεν; id est, *quem se tandem ea probavit occasione?* πῶς τι δι' ἐλπίδος ἔσχες τὸ παράδοξον τουτί γε; id est, *quomodo de re tam aliena spem ullam habere potuisti?* ubi τις indefinite sumitur, et caret accentu.[10]

Aliquando sine interrogatione, μέγα τι καὶ θεσπέσιον τεχνούργημα, *ingens plane ac divinum opus.* Sic, οὐδέν τι πλέον ἔσχεν, *nihil assecutus est emolumenti:* σμικρόν τι ὑποχώρησον, *recede tantillum.*[11]

Τὶ, etiam indefinite interrogat.

XII. Τὶ, licet indefinite, aliquando tamen habet interrogationem. Demosth. Philipp. I. Γένοιτο γὰρ ἄν τι καινότερον, ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν; id est, *Num vero aliquid magis novum fieri possit, quam ut Macedo Athenienses bello superet?* nisi dicamus esse novam trajectionem, pro τί γὰρ ἂν γένοιτο, etc.[12]

† V. c. Plat. Sophist. cap. 5. Rogatus, numquid fieri debeat, respondet Τί μήν; h. e. Τί δ' οὔ; *quidni?* et in Phædro pag. 229. ubi quis Phædro roganti, Ὁρᾷς οὖν ἐκείνην τὴν ὑψηλοτάτην πλάτανον; respondet, Τί μήν; *Quidni?* Conf. ibid. pag. 272. et 275. Z.

9 Contra, τί οὖν τοῦτο non quidem est negantis, sed in dicentis verba cum aliqua admiratione inquirentis. Latine dicunt: *Quid ita?* Proprie, *Quid igitur hoc?* Plato Hipp. maj. pag. 298. in fine.

10 Ita sæpe apud Aristidem. E. g. in Orat. pro Quatuorviris, pag. 296. Δεῖξαι διὰ βραχέων ἐν ΠΟΙΟΙΣ ΤΙΣΙ πράγμασι ΠΟΙΟΣ ΤΙΣ ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς, *Breviter ostendere, in qualibus negotiis qualem se præstiterit Themistocles.* Aristoph. Nub. 763. Aliquando τὶς contra deest, relicto Genitivo, quem rexerat, istius defectus indice. Ibidem ver. 1126.

Κἂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς, ἢ ΤΩΝ ΞΥΓΓΕΝΩΝ, ἢ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ,

Etsi quando ducet uxorem, vel ipse, vel [aliquis] cognatorum, vel amicorum. Lucian. in Nigr. Κωμικοὺς φαύλους ἑώρακας ὑποκριτὰς, ΤΩΝ ΣΥΡΙΤΤΟΜΕΝΩΝ λέγω ΤΟΥΤΩΝ, καὶ ΔΙΑΦΘΕΙΡΟΝΤΩΝ, τὰ ποιήματα; *Vidistine comicos malos histriones, ex iis, inquam, qui exsibilantur et poëmata corrumpunt?* Adde Act. Apost. XXI. 16. Συνῆλθον δὲ καὶ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ΑΓΟΝΤΕΣ, παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ, *Convenerunt et simul nonnulli ex discipulis Cæsarea nobiscum, ducentes Mnasonem quendam, veterem discipulum, cujus hospitio uteremur.* Ubi voculam τινὲς ante τῶν μαθητῶν subaudiendum esse, hinc patet, quod sequitur ἄγοντες in casu recto. Vid. supra sect. I. in fine. Simile illud Horat. lib. III. od. 13.

Fies NOBILIUM tu quoque FONTIUM.

11 Herodian. lib. I. cap. 16. Ἡ ΟΥΔΕΝ ΤΙ ἀπεῖχε γαμετῆς γυναικὸς, *Quæ nihil differebat ab uxore.* Jungitur autem frequenter dativo πολλῷ ante comparativos; ut, ΠΟΛΛΩΙ ΤΙΝΙ ἐμοῦ ΚΡΕΙΤΤΩΝ ἐστὶν, *Multo præstantior est me.* Estque hæc locutio familiaris Aristidi. Ita in Orat. III. Platonica pag. 405. Οὐ ΠΟΛΛΩΙ ΤΙΝΙ ΧΕΙΡΩΝ ἦν τοῦ Νέστορος, *Non multum Nestori cedebat.* Jungitur et eidem ante superlativos, et redditur commode, *Facile.* Sic in eadem orat. pag. 402. ΠΟΛΛΩΙ ΤΙΝΙ ΠΡΩΤΟΣ ἦν *Facile erat princeps.* In summa fere invenitur post voculas aliquam quantitatem significantes: v. g. ΟΠΟΣΟΝ ΤΙ διαφέρει, δῆλον, *Quantopere differant, satis constat.* Sic πολύ τι πρᾶγμα, μέγα τι ἔργον. H.

Illud τὶς indefinitum non abundare

XIII. Idem nomen, cum optandi aut subjungendi modo, et particula ἂν, particulam Gallicam *(on)* commode exprimit: quam fere Latini per secundam optativi, vel subjunctivi personam enunciant: ut, *on pourroit répondre cela fort justement*, τοῦτο δή τις ἀποκρίναιτ' ἂν, καὶ μάλα γε εἰκότως. Latine, *hoc juste responderis* [13]. Quo sensu negationem sæpe adjunctam habet, tuncque idem est quod nemo, ut, οὐκ ἄν τις τοῦτο φήσειε, *nemo id unquam dixerit.* Τίς Gallice, on.

Jungitur etiam cum imperfecto, et aoristo indicativi modi: ut, δικαίως οὐκ ἄν τις κατηγόρει, vel κατηγόρησε μοι τότε, *nemo tunc me jure accusaret*, vel *accusasset* [14].

Πᾶς τις, *quivis.*

XIV. Πᾶς τις, id est, ἕκαστος, *quivis, quilibet, nemo non:* Julianus Apostata, ad Iamblichum scribens: Πανὶ μέλος λιγυρὸν ἠχοῦντι πᾶς τις ἐκσταίη, *Pani argutum aliquid modulanti nemo non cedat.* Quod etiam dicitur, πᾶς ἕκαστος, vel ἕκαστος πᾶς. Basilius ad Domitianum, Ἐπεὶ ἔλυσα τὴν ἐπιστολὴν καὶ πάνθ' ἕκαστα ἐπεξῆλθον, *Ubi epistolam resignavi, singulaque perlegi.* Item αὐτὸς ἕκαστος dicitur: Pausanias in Messenic. Αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος ἔσπευδεν ἄρξαι μάχης, id est, *Quisque pugnam inchoare gestiebat* [15]. Imo, τις solum, pro

Πᾶς ἕκαστος, idem.

Αὐτὸς ἕκαστος, idem.

existimandum est, si nominibus adjectivis aut pronominibus jungitur. Nam si negationi additum est, habet vim intendendi, v. c. Xenoph. Mem. I. 2. 42. Οὐδέν τι χαλεποῦ πράγματος ἐπιθυμεῖς, h. e. *Cupis rem plane nihil difficultatis habentem.* Sin negatio non est, reddi potest *fere.* v. c. Plat. Sophist. 1. Τί δὲ μάλιστα καὶ τὸ ΠΟΙ͂ΟΝ ΤΙ περὶ αὐτῶν διαπορηθεὶς, ἐρέσθαι διενοήθης; *Quid vero potissimum et* quale fere *de his scire vis?* et Xenoph. Mem. ab initio, ἡ γραφὴ κατ' αὐτοῦ ΤΟΙΑ'ΔΕ ΤΙΣ ἦν, *Accusatio adversus eum hujusmodi* fere *erat.* Confer. Plat. Symp. cap. 2. Z.

Interdum τὶς intelligitur: ut Xenoph. Symp. V. 2. Μόνον τὸν λαμπτῆρα ἐγγὺς προσενεγκάτω, *Afferat modo* aliquis *lumen.* Conf. Xenoph. Ages. I. 22. et Fischer. ad Weller. pag. 294. Z. ¶. 111.

12 Simplicius mihi videtur, si subaudiatur, πότερον; μῶν; vel similis interrogativa vocula. Interrogatio enim non consistit in vocula τὶ, alioqui vertendum esset: *Quid magis novum fieri posset?* Locus Demosthenis est pag. 16. lin. 16. Cæterum, quod plane est contrarium, acuitur etiam citra interrogationem, et tunc videtur poni pro ὅ, τι. Hoc modo occurrit in Evang. Marc. XIV. 36. Ἀλλ' οὐ ΤΙ' ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ ΤΙ' σύ. Ubi commode subauditur γένοιτο. Ut sit sensus: *sed fiat, non quod ego volo, sed quod tu.* Rursus Cap. VI. 36. ΤΙ' γὰρ φάγωσιν, οὐκ ἔχουσιν, *Nam quod edant non habent.* Conf. Cap. VIII. 2. Et Matth. XX. 22.

13 Exemplum habet Pausanias in Achaicis p. 415. Κατὰ δὲ τὴν Φιλίππου βασιλείαν, τοῦ Ἀμύντου, Λακεδαίμονα πόλεων μόνην οὐ προδοθεῖσαν τῶν ἐν Ἕλλησιν εὕροι ΤΙ'Σ ἌΝ, *Regnante vero Philippo, Amyntæ filio, Lacedæmonem solam ex urbibus Græcis non proditam inveneris.*

14 Rarius cum præs. ind. Theogn. ver. 184.

Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
Εὐγενέας, καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
Βήσεσθαι,—

Arietes quidem et asinos quærimus, Cyrne, et equos generosos, et quisque vult admittere ex bonis. Belg. men wil. Interim et Latinorum more per secundam personam optativi efferre licet. Ita Homer. Iliad. E. 85.

Τυδείδην δ' ΟΥ'Κ ἌΝ ΓΝΟΙ'ΗΣ, ποτέροισι μετείη,

Tydiden vero non cognovisses, utram partem sequeretur. Pro οὐκ ἄν τις γνοίη.

15 Vide Nostrum infra Cap. IV. Reg. 8. Pro iisdem dicitur, πάντες ὅσοι, vid. supra Sect. 9. Reg. 1. et πᾶς ὁ, sequente participio; in Evang. Luc. XVIII. 14. ΠΑ͂Σ 'Ο 'ΥΨΩ͂Ν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, *Quicunque se extollit, humilis reddetur.* Adde Joann. XVIII.

Τὶς pro ἕκαστος. ἕκαστος· Plutarch. in Fabio, Νῦν τις, ὦ στρατιῶται, Μάρκου Μινουκίου μεμνημένος, ἐπειγέσθω, *Nunc agite milites: quisque Marci Minucii memor festinet*, vel *excitetur*. [Conf. Xenoph. Cyrop. VI. 1. 6. VI. 4. 20. Z.] ¶. 114.

57. et XIX. 12. Item ἕκαστός τις et αὐτός τις. Imo duo hæc cum πᾶς τις conjungi in una eademque periodo, jam ante me observavit ex Thucydide H. Stephanus ad al. script. de Dial. Att. pag. 80. His subjungo alium hujus voculæ usum, quo in masculino et neutro genere apud Græcos *Eximium aliquem* et *magnum quid* significat. Ita in Epict. Enchir. cap. 18. Κἂν δόξῃς τισὶν εἶναί ΤΙΣ, *Etsi quibusdam videaris esse aliquis.* Sic Act. Apost. V. 36. Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί ΤΙΝΑ ἑαυτὸν, *Nam ante hos dies exstitit Theudas, dicens se esse aliquem.* Addam unum ex Pind. Pyth. Od. 8.

— ΤΙ' δέ ΤΙ'Σ; Τί δ' οὔτις;
Σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι, —

Quid vero aliquis? Quid vero nullus, (i. e. nullius pretii) Umbræ somnium homines. ¶. 112. Additur aliquando adjectivum μέγας: Act. Apost. VIII. 9. Λέγων εἶναί ΤΙΝΑ ἑαυτὸν ΜΕ'ΓΑΝ. Vel utuntur Neutro Genere Τί. Quod inter Latinos imitatus Ovid. ait, Fast. lib. VI. ver. 27.

Est ALIQUID nupsisse Jovi,
Jovis esse sororem.

Vide et Trist. lib. I. 2. 53. Et hic aliquando Adjectivum μέγα additur. Contra οὐδένα dixerunt pro homine nullius pretii. Sic Epict. Enchir. cap. 31. τὸ τὶς opponitur τῷ οὐδείς. Πῶς δὲ ΟΥ'ΔΕΙ'Σ οὐδαμοῦ ἔσῃ, ὃν ἐν μόνοις εἶναί ΤΙΝΑ δεῖ τοῖς ἐπί σοι; *Quomodo autem nullo eris numero, quem in iis solis, quæ penes te sunt, aliquem esse oportet?* Eidem opponit ὑπέρμεγας Aristoph. Eq. 158.

Ὦ νῦν μὲν ΟΥ'ΔΕΙ'Σ, αὔριον δ' ΥΠΕ'ΡΜΕΓΑΣ,

O tu, qui nunc nullus es, cras eris maximus. Neutrum μηδὲν usurpat Lucian. in Mortuor. dial. tom. I. pag. m. 282. Φημὶ δὲ τούτους μάλιστα ἐπαίνου ἀξίους εἶναι, ὅσοι τὸ ΜΗΔΕ'Ν ἐξ ἀρχῆς ὄντες ὅμως ἐπὶ μέγα προεχώρησαν, *Hos autem imprimis laude dignos censeo, quicunque prius nullo fuerint loco, et postea magni evaserunt.* H.

His exemplis de usu elegante nominis τὶ adde hæc. Λέγειν τι est *verum dicere*, Xenoph. Mem. II. 1. 12. Æsch. Socrat. Dial. II. 7. et 25. ¶. 113. Οὐδὲν λέγειν vero est *perperam dicere, id quod probari nullo modo potest.* Plat. Apol. 17. Ἔχειν τι significat *divitem esse*, Æschin. Dial. II. 13. ubi permutatur cum πλούσιον εἶναι et πλουτεῖν. Τὶ εἰδέναι, *cognitione rerum excellere, multa scire*, Plat. Apol. 6. 7. et 10. in loco posteriori opponitur ἢ ὀλίγα ἢ οὐδὲν εἰδέναι. Τὶ εἶναι idem valet, quod πολλοῦ ἄξιον εἶναι. Nam Plat. Apol. 33. opponitur μηδὲν εἶναι, id quod permutatur cum οὐδενὸς ἄξιον εἶναι. Atque τὶ ποιεῖν Plat. Symp. ab initio, est *facere, quod bonum, utile et operæ pretium est*, seu φιλοσοφεῖν. Z.

SECTIO DUODECIMA

De Nominibus τοσοῦτον, φθόνος, χάρις, χεὶρ, χρεών.

REGULA PRIMA.

Τοσοῦτον interdum Attice idem est, quod τόδε τι μόνον, *hoc duntaxat unum.* Demosth. passim, τοσοῦτον ὑπειπών, id est, *si hoc unum addidero.* Herodot. lib. II. τοσόνδε, eod. fere modo usurpavit, pag. 111. Ἀλλὰ τοσόνδε μὲν ἄλλο ἐπὶ μακρότατον ἐπυθόμην, id est, *At unum id quod sequitur, fuse admodum commemorantes audivi.* Quod minus assecuti videntur Interpretes. Vide Cap. V. Sect. 2. Reg. 7. [16] [Conf. IX. 6. §. 12—14. *Reizius.*] Τοσοῦτον.

II. Οὐδεὶς φθόνος, *nulla invidia,* id est, *libenter vero,* ac fere praecedente ἀλλὰ, in dialogismis; ut obsecranti, πρὸς τῆς πάλαι φιλίας μὴ φθονήσῃς κἂν τοῦτο, *per antiquam amicitiam, ne hoc etiam invideas,* continuo respondeas, ἀλλ' οὐδεὶς φθόνος, id est, *ego vero perlibenter ejus copiam fecerim:* posset etiam verti, *hoc enim li-* Οὐδεὶς φθόνος, *libenter.*

16 At ibi frustra simile quicquam quæres: fortasse respicit Auctor Cap. III. Sect. 8. Reg. 13. ubi Herodoti verba ex lib. II. cap. 28. in fine citantur, qui locus hunc paululum præcedit, et ubi itidem interpres corrigitur. Cæterum τοσοῦτον et ὅσον se mutuo in partitionibus sequuntur, et alterum alteri respondet, ut apud Latinos, *Tam, quam.* Thucyd. I. 88. Ἐψηφίσαντο δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, τὰς σπονδὰς λελύσθαι, καὶ πολεμητέα εἶναι, οὐ ΤΟΣΟΥ͂ΤΟΝ τῶν ξυμμάχων πεισθέντες τοῖς λόγοις, ὍΣΟΝ φοβούμενοι τοὺς Ἀθηναίους etc. *Decreverunt vero Lacedæmonii, fœdera esse rupta, et bellum gerendum, non tam sociorum inducti oratione, quam quod metuebant Athenienses.* ¶. 115.

Est et alius hujus nominis usus, quo cum adjectivo ἕτερος construitur significatque ἕτερος τοσοῦτος, *Bis totidem, bis tantum.* Isocrat. in Panegyrico pag. 141. Τὴν μέν γε μετ' Ἀγησιλάου στρατιὰν ὀκτὼ μῆνας ταῖς ἑαυτῶν δαπάναις διέθρεψαν· τοὺς δὲ ὑπὲρ αὐτῶν κινδυνεύσαντας ἙΤΕ΄ΡΟΥ ΤΟΣΟΥ΄ΤΟΥ χρόνου τὸν μισθὸν ἀπεστέρησαν, *Exercitum quidem Agesilai octo menses suis sumtibus aluerunt: qui autem pro ipsis periculis sese objecerant, eos bis tanti temporis,* vel, *bis totidem mensium, stipendio privaverunt.*

beraliter fieri decet; ut σοὶ μὲν ἂν ἔγωγε μετακοινωνήσω τοῦ πράγματος, οὐδεὶς γὰρ φθόνος πρὸς τὸν γνησίως φιλοῦντα, id est, *rem equidem tecum libenter communicabo, id enim cum amico fieri liberaliter decet* [17].

Ἐκ χειρὸς, *cominus.*

III. [18] Χεὶρ aliquot elegantes habet significatus: primum enim, ἐκ χειρὸς, vel χειρῶν μάχεσθαι, *cominus pugnare* est, vulgo *combattre main à main:* unde, ἡ ἐκ χειρὸς μάχη, vel ἡ συστάδην, vel ἐκ συστάσεως, vel κατὰ σύστασιν, Poëtis αὐτοσχεδὸν, apud quos, οἱ ἀγχέμαχοι, sunt *cominus pugnantes.*

Ἐκ χειρὸς, *coram, statim.*

IV. Secundo, ἐκ χειρὸς, *coram,* vel *continuo.* Polybius lib. V. Τῆς κοινολογίας ἐκ χειρὸς γενομένης· id est, *Coram habito colloquio:* sic ἐκ χειρὸς ἔχεσθαι τῶν προκειμένων, *continuo rem urgere.*

Χειρῶν νόμος.

V. Tertio, χειρῶν νόμος ¶. 117. *(lex manuum)* est proprie, *manuum consertio, ardorque certaminis:* unde, ἐν χειρῶν νόμῳ γενέσθαι, idem est, quod ἐν λαβαῖς. Gallice: *venir aux mains, aux prises.* Quod etiam dicunt, εἰς χειρῶν νόμον ἐλθεῖν, vel εἰς χεῖρας ἰέναι. Plutarch. in Pomp. Ταῖς χερσὶν ἐμφῦναι, καὶ συμπλακῆναι· quasi

17 In exemplo, quod nobis exhibet Plat. in Tim. pag. 23. lin. 36. ἀλλὰ sequitur quidem, sed ἐναντιωματικῶς adhibitum pertinet ad sequentia. Ibi Solon a sacerdotibus sciscitatur, orans, ut de antiquis suis civibus historiam accurate persequantur. Responsum fert, ΦΘΟ'ΝΟΣ ΟΥ'ΔΕΙ'Σ, ὦ Σόλων· 'ΑΛΛΑ' σοῦ τε ἕνεκα ἐρῶ, i. e. *Libenter, o Solon, inque gratiam tuam dicam.* Citra ἀλλὰ in Tab. Ceb. roganti, ut tabulam explicet, respondet alter; Οὐδεὶς φθόνος, ὦ ξένοι, *Lubenter, o hospites;* ubi sequitur quidem ἀλλὰ, sed pertinet ad sequentia, estque objicientis. Idem observandum in cognato hellenismo, οὐδὲν κωλύει, ἀλλὰ particula sequente. Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. V. pag. 145. lin. 9. 'Ακοῦσαι μέντοι, ἔφη, ΟΥ'ΔΕ'Ν ΚΩΛΥ'ΕΙ. 'ΑΛΛΑ' λέγε, ὅ, τι γιγνώσκεις περὶ αὐτῶν, *Nihil impedit quo minus audiam. At tu modo dic, quid de his sentias.* Dicunt etiam, φθόνος οὐδεὶς λέγειν, *Nihil impedit, quo minus dicam.* Plat. in Phædone, Ἃ μέντοι τυγχάνω ἀκηκοὼς, ΦΘΟ'ΝΟΣ ΟΥ'ΔΕΙ'Σ ΛΕ'ΓΕΙΝ, *Quæ tamen audivi, libenter dicam.* [item Sophist. cap. 1. Z.]

Χάρις.

18 Nomen Χάρις vix præterire possum, quin aliquid de ejus usu notem. Ubi Latini dicunt *referre* vel *agere gratias,* ibi Græci adhibent quartum hujus Nominis Casum cum verbis ἀποδιδόναι, ἔχειν, τελεῖν, εἰδέναι. Exempla passim obvia. Utuntur et plurali numero, ut ἀποδιδόναι χάριτας apud Demosth. Epist. II. pag. 111. in fine. Res autem, pro qua gratiæ aguntur, generandi casum obtinet. Ut ἔχω σοι χάριν τούτου. vid. eundem pro Megal. pag. 84. lin. 14. Contra χάριν ἀποστερεῖν dicitur is, qui beneficii est immemor. Plat. Gorg. pag. 520. lin. 26.

II. Ὀφείλω σοι χάριν τούτου. Proprie: *debeo tibi gratias pro hac re.* Latine: *Hoc tibi acceptum refero.*

III. Ποιῶ σοι τοῦτο ἐν χάριτι, *Gratificor tibi in hoc.*

IV. Σὴν χάριν, omissa præpositione, *In tuam gratiam.* Ut supra diximus ad Cap. I. Reg. 11.

V. Frequentissima est sacris scriptoribus vox χάρις, i. e. *Gratia,* quando pro beneficio Divino ponitur, quod scilicet Deus hominibus largitur, nulla cujusquam meriti ratione habita, sed pro libera sua in mortales voluntate. Hinc toties in N. Test. εὑρίσκειν χάριν, χάριτος ἐκπεσεῖν, ἐπιμένειν τῇ χάριτι et sexcenta alia. At χάριν cum ἔχειν in hac significatione nondum inveni. Verba sunt Apostoli ad Hebræos scribentis, cap. XII. 28. Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες

mutuis manibus implicari[19]. Ergo χειρῶν νόμος, est quasi *manuum lex*, quod in manibus vis[20] certaminis posita sit: unde dicebant, ἐν χειρῶν νόμῳ ἀμύνεσθαι, verbatim; *in manuum lege propulsare, (ulcisci) être au fort du combat*, vel ἀποκτεῖναι, *tuer sur le champ.* Idem in Theseo, Εἰς χεῖρας ἀθεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις, *Manus cum adversariis conserere.*

VI. Quarto, eodem fere sensu dicitur, ἐν χερσίν· ut, τὰς πολεμίους, τὰς μὲν ἐν χερσὶν ἀπέκτεινον, τὰς δὲ ζῶντας ἔλαβον· *Hostes partim in acie ceciderunt*, (Gallice, *sur la place,) partim vivos ceperunt.* Ἐν χερσὶν, eod. sensu.

VII. Quinto, χειρῶν ἀδίκων ἄρξαι, verbatim, *injustarum manuum incipere: id est, injuriæ auctorem esse, lacessere, rixam movere:* ut, Ὁπότερος ἂν χειρῶν ἀδίκων ἄρξειεν, αὐτὰ τὴν ἀειφυγίαν καταψηφίζεσθαι. id est, *Qui prior injuriam fecerit, eum perpetuo multare exilio*[21]. Χειρῶν ἀδίκων ἄρξαι.

Denique εἰς χεῖρας ἰέναι, non tantum de *congressu bellico*, sed etiam de *amico* dicitur, ut idem sit, quod εἰς ὁμιλίαν καὶ δεξίωσιν ἰέναι, apud Thucyd.

VIII. Quas Latini *novas tabulas*, id est, *aëris alieni remissiones*, Græci, χρεῶν ἀποκοπὰς, quasi *debitorum excisiones*, vulgo dicunt; Χρεῶν ἀποκοπαὶ, *novæ tabulæ.*

*ΕΧΩΜΕΝ ΧΑ´ΡΙΝ, δι' ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδᾶς καὶ εὐλαβείας: Illud ἔχωμεν χάριν vertit interpres Latinus: *retineamus gratiam.* Gallus: *retenons de grace.* Belga: Laat ons de genade vasthouden. Satis quidem sane: sed est tamen cur dissentiam, et vertere malim, *habeamus*, i. e. *agamus gratias:* primo quia verbum ἔχω cum accusativo χάριν junctum, nunquam, quod sciam, hanc significationem admittit: dein, quia rebus mutationem subituris et perituris, non *gratiam*, sed *inconcussum regnum* opponit Apostolus: et denique, quia altera versio optime præcedentibus ac sequentibus congruit. Nam primo τῶν σαλευομένων τῇ μεταθέσει opponitur βασιλεία ἀσάλευτος, i. e. *regnum inconcussum*, quod accipiunt fideles; quod ingens profecto est beneficium, cui statim subjungit Paulus debitas gratias, ἔχωμεν χάριν. denique ostendit modum, quo pro tanto beneficio optime Deo gratias agamus, nempe τῷ λατρεύειν εὐαρέστως τῷ Θεῷ etc. Verba Pauli itaque sic verto: *Quare quoniam inconcussum regnum accepimus, habeamus gratias, per quas Deo digne serviamus, cum pudore ac metu.* ¶. 116.

Cætera abunde alicunde haurire possunt tirones.

19 Item, ποιεῖν ἐν χερσὶ μάχην. vid. infra ad Cap. V. Sect. 10. Reg. 6.

20 Unde μένος χειρῶν, *vis manuum*, pro *certaminis ardore;* et μένος χειρῶν φέρειν, *vim manuum ferre*, scil. *in hostem*, est in *illum multa vi irruere.* Ita Homer. Iliad. Ε. ver. 506.

Οἱ δὲ ΜΕ´ΝΟΣ ΧΕΙΡΩ͂Ν ἰθὺς φέρον,—

Illi vero recta acie tendebant in hostem; sive *ex adverso irruebant.* Nam utrumque significat τὸ ἰθύς. Eustath. ad h. l. pag. 577. Τὸ μένος χειρῶν ἰθὺς ἔφερον, ἀντὶ τὰ, ἐμάχοντο ἀντικρύ· ὡς καὶ ἀλλαχᾶ ἐρεῖ ὁ ποιητής.

21 Exemplum habet Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. I. cap. 30. Νῦν γὰρ ἔρχονται οἱ πολέμιοι ʺΑΡΧΟΝΤΕΣ ʼΑΔΙ´ΚΩΝ ΧΕΙΡΩ͂Ν, *Nunc enim veniunt hostes moventes hostilitatem.* Vid. et lib. II. Machab. IV. 40. Καθοπλίσας ὁ Λυσίμαχος πρὸς τρισχιλίας, ΚΑΤΗ´ΡΞΑΤΟ ΧΕΙΡΩ͂Ν ʼΑΔΙ´ΚΩΝ, *Armatis Lysimachus circiter tribus millibus, hostilitatem movebat.* Hujus idiotismi ignari Belgæ reddiderunt: Begon met onregtveerdige handen. Genitivus χειρῶν sæpe excidit subaudiendus. Ita Ælianus V. H. lib. I. cap. 14. Λέγει δὲ αὐτὸς, καὶ μάχεσθαι τὰς κύκνας τοῖς ἀετοῖς, ἀμύνασθαι.

Attici uno verbo σεισάχθειαν, quasi dicas *oneris excussionem, mitiori quadam, et* ὑποκοριστικῇ *voce*, atque id ex instituto Solonis, teste Plutarcho, in ejus vita. Χρεωκοπία etiam dicebatur, unde verbum χρεωκοπεῖν, *debita remittere.*

γε μὴν αὐτοὺς, ἀλλ' οὐκ ἄρχειν ἀδίκων, *Ait idem* [Aristoteles histor. animal. lib. IX. cap. 12.] *Olores cum aquilis pugnare, ita tamen, ut illatam vim propulsent, sed pugnam ultro non lacessant.* Quod Aristoteles dicit ἄρχειν μάχης, id Ælianus ἄρχειν ἀδίκων supp. χειρῶν. ['Αδίκων hic neutrius generis est, neque intelligendum χειρῶν. *Hern.*]

SECTIO DECIMA TERTIA

De Nominibus χρῆμα, χρυσὸς, χώρα, ὥρα.

REGULA PRIMA.

SUBSTANTIVUM, τὸ χρῆμα, fere usurpatur ad significandum *excessum aliquem*, tam in bonam, quam in malam partem, sic, μέγα τι χρῆμα, *ingens quiddam* [22]*:* quo sensu Tullius ad Atticum, de Antonio loquens, *Teucris illa*, inquit, *lentum sane negotium*, id est, *tardus admodum est;* Græce, βραδύ τι χρῆμα [23]. Χρῆμα, excessus.

II. Sæpe cum Genitivo singulari jungitur, ut ὑπερβάλλον τι χρῆμα τῦ ἵππυ, id est, *equus eximius:* ἐξαίρετον χρῆμα τῦ νεανίυ, *egregius adolescens:* θεσπέσιόν τι χρῆμα τῆς ἀγχινοίας, τῆς εὐφυΐας, id est, *divinum ingenium*, *divina indoles* [24]. Aliquando per appositionem usurpatur: ut, ἑώρακα τὸν βασιλέα, θαυμάσιόν τι χρῆμα τῦ ἄρχοντος, ¶. 119. *Regem vidi, eximium sane principis exemplar ac specimen.* Χρῆμα, cum genitivo singulari.

22 Idem observandum in nomine πρᾶγμα, de quo vide supra ad Sectionem 10. Reg. 8.

23 Simili modo ait Seneca Philosophus, Epist. 95. *Homo, SACRA RES, homo jam per lusum et jocum occiditur:* Græce, Ἄνθρωπος, ἹΕΡΟ'Ν ΤΙ ΧΡΗ͂ΜΑ, ἄνθρωπος ἤδη κατὰ παίγνιον καὶ ἐντρυφώμενος ἀποκτείνεται. Et Ovid. de Pont. lib. II. ver. 37.

— *RES TIMIDA est omnis miser.*—

Exemplis apud Græcos nihil tritius. Quamvis autem hoc idioma Græcis juxta et Romanis frequens sit, in Græcis tamen nescio quem nativum habet leporem.

24 Exemplum exstat apud Herodot. Clio, cap. 36. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τύτῳ ἐν τῷ Μυσίῳ Οὐλύμπῳ ΣΥΟ'Σ ΧΡΗ͂ΜΑ γίνεται μέγα, *Eodem tempore in Olympo monte Mysiæ aper exstitit ingentis magnitudinis.* Proprie, *Apri res magna.* Een groot ding van een' zwyn. Similiter apud Aristoph. Vesp. ver. 927.

Κλέπτον τὸ ΧΡΗ͂ΜΑ ΤΥ͂ 'ΑΝΔΡΟ'Σ.

Furax ille homo totus est. Et Heliodor. Æthiop. lib. X. cap. 23. Ὤφθη ὁ Μερόηβος, ἀξιοπρεπές τι ΝΕΑΝΙ'ΟΥ ΧΡΗ͂ΜΑ, *In conspectum venit Meroæbus conspicui oris juvenis.* Imitatus est Phædrus lib. IV. fab. 7.

Cum genit. plural.

III. Rarius, sed tamen aliquando cum Genitivo plurali copulatur. Euseb. lib. I. Præparation. Evang. ipso statim initio: Τὴν δέ σοι, (nempe ἀπόδειξιν Εὐαγγελικὴν) θεῖον Ἐπισκόπων χρῆμα, σὺν εὐχαῖς ἐπεφώνησα, *Eandem tibi, (demonstrationem Evangelicam) qui sacrum Episcoporum decus et ornamentum es, adjunctis etiam precibus consecravi.* Aristoph. in Nub. Act. I. Ὦ Ζεῦ Βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον, ἀπέρατον! *O Jupiter Rex, quid istuc noctis est, quamque infinitum!* Idem in Ranis, Act. V. Τὸ χρῆμα τῶν κόπων ὅσον! *Quanta laborum moles !* *)

IV. Aliquando reddi Latine debet, *ut qui maxime*, vel *minime*. per omnia genera cum particulis ὡς et οὐδέν, Plato in Phædone [cap. 45. ed. Fisch.], ubi Socrates ineptum se esse ait ad Physica: Οὕτως ἐμαυτῷ ἔδοξα πρὸς ταύτην τὴν σκέψιν ἀφυὴς εἶναι, ὡς οὐδὲν χρῆμα, *Ita mihi visus sum ad hoc studii genus ineptus, ut qui minime* [25], verbatim, *ut nulla res.*

Χρήματα ἐνεργά, tentes.

V. Pecunia fœnore occupata, vulgo, *argent mis en rente*, ἐνεργὰ χρήματα, quasi *operantes pecuniæ:* quemadmodum *otiosam pecuniam*, ἀργὰ χρήματα nominabant. Lucrum autem ex fœnore proveniens, ἔργον, id est, *opus*, vel ἐργασία, quasi *operatio*, dicebatur [26]; quanquam ἐργασία latius patebat, ac fere genus omne quæstus ex mercatura, aliisque rebus profectum complectebatur. Sors autem, vulgo, *Le principal*, Græce, τὸ ἀρχαῖον, vel τὰ ἀρχαῖα, vel

Hæc quum tentaret, si qua RES esset CIBI,

i. e. *si quis esset cibus.* Idem observandum in nominibus ἔργον et πρᾶγμα, de quibus supra ad Sect. 4. Reg. 12. et 10. Reg. 8. Per appositionem usurpat Xenoph. Κύρ. παιδ. I. Καταβάλλει ΤΗ'Ν ἜΛΑΦΟΝ, ΚΑΛΟ'Ν ΤΙ ΧΡΗ͂ΜΑ ΚΑΙ' ΜΕ'ΓΑ, *Ferit cervam, pulcram et vasti corporis.* At cum genitivo plurali *multitudinem* notat. Ita πολὺ χρῆμα τεμαχῶν καὶ κρεῶν ὀπτημένων dixit Aristoph. in Plut. ver. 895. i. e. *Magnam piscium sectorum et assarum carnium copiam.* Et πάμπολύ τι χρῆμα τῶν Ἑλλήνων, *Ingens Græcorum multitudo:* Ælian. V. H. lib. II. cap. 13. Eodem modo Xenoph. Cyrop. lib. II. cap. 2. Σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα, *Funditorum ingens numerus.* Ubi etiam sua elegantia voculæ τι non deest. Herodotus adjectivum πολὺ substantivo jungit in regimine, in Erat. cap. 43. Ὡς δὲ συνελέχθη μὲν ΧΡΗ͂ΜΑ ΠΟΛΛΩ͂Ν ΝΕΩ͂Ν, *Ubi vero collecta est ingens navium multitudo.* [Sic Charit. ab initio, θαυμαστόν τι χρῆμα παρθένου, h. e. *puella eximia*, seu, *forma egregia.* Plura ejusmodi loca collegit Spanhemius ad Callimach. pag. 201. Z.] ¶. 118.

* Ad locum priorem Aristophanis Scholiastes illud χρῆμα explicat τὸ μέγεθος, τὸ ἔκταμα. Ἔθος δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ἐπαγωγῇ χρῆσθαι, οἷον, ἵππος σπάνιόν τι χρῆμα· καὶ, γυνὴ σπάνιόν τι χρῆμα καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. Z.

25 Pro *ut qui minime*, quod habet editio Leidensis, dant Parisiensis et Argentoratensis, *ut qui maxime.* Neutra versio æque placet atque hæc, *ut ad nullam rem.* Est enim instituta comparatio inter res, non personas: est post ὡς subaudiendum ex præmissis videtur πρός. [Recte intelligitur præpositio πρός. Cæterum hæc formula ad rem augendam et asseverandam adhibetur ab Atticis, ut illud εἴτις ἄλλος. v. c. Plat. Phæd. cap. 2. *Socrates beatus fore videtur*, εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος, h. e. *felicissimus fore videtur.* Conf. ibid. cap. 10. 12. etc. Z.]

26 Hinc ἐργάζεσθαι *rem familiarem augere* opponitur τῷ δαπανᾶσθαι ab Isocrat. ad Nicocl. pag. 37. Νόμιζε τοὺς ΔΑΠΑΝΩΜΕ'ΝΟΥΣ ἀπὸ τῶν σῶν ἀναλίσκειν, καὶ τοὺς ἘΡΓΑΖΟΜΕ'ΝΟΥΣ τὰ σὰ πλείω ποιεῖν, *Existima, eos, qui sua prodigunt,*

ἀρχαῖον δάνειον, quasi *antiquum mutuum*, vel ἀρχαῖον κεφάλαιον, quasi *antiquum caput*, vel κεφάλαιον [27] solum vocabatur [28]. Usura vero, Gallice, *les interêts*, Græce, οἱ τόκοι [29]. Denique, quod ultra summam excurrit, vulgo, *le surplus*, Græce, τὸ προσὸν, vel τὸ πρὸς: ut δισχίλιαι δραχμαὶ, καὶ τὸ προσὸν, vel τὸ πρὸς, id est, *duo drachmarum millia et quod ultra excurrit.* *Les interêts.*

VI. Χρήματα ἐπίτιμα bona eorum dicebantur, qui crimine aliquo tenebantur, legum tamen adhuc munita præsidio, quæque proinde occupare nemini liceret: ut, ἐπίτιμος ἀνὴρ, *qui integræ adhuc erat conditionis et famæ;* et ἐπιτιμία, *status illius et conditionis integritas.* contra vero ἄτιμα χρήματα, *quæ impune cuivis diripere licuisset;* ἄτιμος, *notatus infamia.* Χρήματα ἐπίτιμα.

VII. *Aurum signatum* χρυσὸς ἐν νομίσματι, (verbatim *aurum in nummo*), vel ὡς νόμισμα, *(ut nummus)* vel ἐπίσημος; *rude* autem, ἄσημος. *Aurum factum*, χρυσὸς ἐν κατασκευαῖς, quasi *aurum in supellectile. Aurum infectum*, χρυσὸς ἐν ὕλῃ, vel ὡς ὕλη, id est, *in materia*, vel *ut materia:* Gallice, *en masse, en lingots.*

Aurea vasa, χρυσὸς ὡς προβόσκημα, *ad pastum.* Quod autem de auro dicitur, idem de argento dici potest: Plutarch. in Pompeio, Ἀναφέρεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἐν νομίσματι καὶ κατασκευαῖς, ἀργυρίε καὶ χρυσε δισμύρια τάλαντα, id est, *Referuntur in publicum ærarium,*

de tuis bonis impensas facere, quique remfamiliarem augent, eosdem tuas opes augere. Constructum cum dativo χρήμασι subauditum vult accusativum βίον, et significat, *Rem pecuniariam exercere.* Demosth. pro Phormione, pag. 605. lin. 32. Ἔστι δ' ἐν ἐμπορίῳ καὶ ΧΡΗΜΑΣΙΝ ἘΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙΣ ἀνθρώποις φίλεργον δόξαι καὶ χρηστὸν εἶναι τὸν αὐτὸν θαυμαστὸν ἡλίκον, *Est enim in mercatu et inter homines, quæstum pecuniarium exercentes sedulum videri et probum esse, ingens miraculum.* Ubi obiter observa ἐνεργείαν voculæ ἡλίκον in fine positæ, de qua vide, quid supra Sect. 5. §. 7. notavimus. Cum præpositione ἐν construitur in Evang. Matth. XXV. 16. Πορευθεὶς δὲ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ΕἸΡΓΑΣΑΤΟ ἘΝ ΑΥΤΟΙΣ, *Profectus autem ille, qui quinque talenta acceperat, ex illis quæstum fecit.* Cæterum, quamvis χρήματα non nisi multitudinis numero *pecuniam* significare didicimus, est tamen ubi in singulari numero χρῆμα pecuniam notet, ubi non in genere pecunia, sed certa illa, quæ ex agri, merciumve venditione redit, intelligitur, ut in Act. Apost. cap. IV. in fine: Ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγρε, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε παρὰ τὲς πόδας τῶν ἀποστόλων, *Cum esset illi ager, eum vendidit, et pecuniam* sive *pretium ejus, ad pedes apostolorum deposuit.*

27 Apud Æschin. contra Ctesiph. pag. 289. lin. 12.

28 Hinc, quia ratione usuræ magna est pecuniæ summa, pro magna pecuniæ summa accipitur in Act. Apost. XII. 28. Ἐγὼ πολλε ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην, *Mihi magna pecuniæ summa hæc civitas constitit.*

29 Occurrit verbum δανείζομαι, *Fœnore accipio;* item substantiva τόκος et ἀρχαῖον, apud Athen. Deipnosoph. lib. XIII. Καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν καταδρομὴν αὐτε ποιησάμενος, ὡς ἘΔΑΝΕΙΣΑΤΟ, ὥς τε ὅτε ΤΟΚΟΥΣ, ὅτε ἈΡΧΑΙΟΝ ἀπεδίδε, *Et postea iterum eum insectatur, quod fœnore accepisset, neque usuram, neque sortem solvisset.* (Ubi observa etiam locutionem, καταδρομὴν αὐτε ποιησάμενος, *Insectationem ejus faciens*, pro, *Eum insectans.* Vide infra ad Cap. V. Sect. 10. §. 9.) Ipsa porro usura in dandi casu cum præpositione ἐπὶ verbo additur, v. g. Quod nos dicimus: Hy heeft geld opgenomen tegen anderhalf ten honderd: id Græci; Ἐδανείσατο ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς τὴν μνᾶν.

argenti et auri, tam signati, quam facti, talenta viginti millia. Philo de Legatione ad Caium: Ἄργυρον, καὶ χρυσὸν, τὸν μὲν ὡς ὕλην, τὸν δὲ ὡς νόμισμα, τὸν δὲ ὡς προβόσκημα, δι' ἐκπωμάτων, καί τινων ἑτέρων, *Argentum, et aurum, partim infectum, partim signatum, partim ad esum et potum, poculis et aliis quibusdam comprehensum.* Idem lib. de Providentia, ἄργυρον, καὶ χρυσὸν distinguit in duo genera, ἄσημον, et ἐπίσημον, quæ licet proprie, *rude, signatumque* sonent, tamen latius pro *infecto, factoque* sumi videntur; cum et *rude* in *infecto*, et *signatum* in *facto* censeri possit.

Falli autem eos puto, qui *argentum factum*, ἔργα ἀργύρεια, vel ρια, dici volunt; sunt enim potius *argenti fodinæ*, ut supra ostendimus in nomine ἔργα, Cap. III. Sect. 4. Reg. 12.

Χώρα. VIII. Χώρα in dandi casu sumitur pro τῷ μέρει, de quo supra [30], id est, *loco, vice*, ac fere cum particula ἐν: ut, ἐν χώρᾳ τοῦ ἐνεδρεύοντος ἁλῶναι, *insidiatoris loco captum esse:* quod etiam dicitur per accus. cum verbo ἔχω: ut, τὰ ἐν παρέργῳ αὐτοσχεδιασθέντα, τῶν οὐκ ὄντων ἔχουσι χώραν, id est, *quæ tumultuarie facta sunt, perinde ac si nulla sint, haberi solent.*

IX. Secundo, ἐν χώρᾳ κεῖσθαι, est, *suo loco et ordine, sine ulla*

30 Sect. 7. Regula 3.

* Sic occurrit apud Xenoph. Œcon. III. 3. Τί οὖν τούτων ἐστὶν αἴτιον, ἢ ὅτι τοῖς μὲν ὅπου ἔτυχεν ἕκαστον καταβέβληται, τοῖς δὲ ἐν χώρᾳ ἕκαστα τεταγμένα κεῖται; *Quænam alia hujus rei causa est, quam quod illis sine ullo ordine unumquodque projectum est, his vero singula* recte et ordine *sunt disposita et collocata?* Conf. Xenoph. Cyrop. IV. 5. 37. ubi ἀσύντακτα εἶναι et χώραν λαβεῖν sunt opposita. Z.

31 Eodem modo Latini suo *Locus* utuntur. Exempla ubique obvia. Nep. in Vit. Eumenis, c. I. *Hunc LOCUM tenuit AMICITIÆ apud Philippum annos septem.* Ubi *locum* pro *dignitatis gradu*, ut ipse explicat in sequentibus: *Illo interfecto, eodem GRADU fuit apud Alexandrum annos tredecim.* Confer Curt. lib. IX. c. 2. *In propiorem ejus, qui tum regnasset, AMICITIÆ LOCUM admotum.* H.

Apud Polybium I. 43. etiam in numero multitudinis ita hoc nomen reperitur: Τῶν ἡγεμόνων τινὲς τῶν τὰς μεγίστας χώρας ἐχόντων ἐν τοῖς μισθοφόροις, h. e. *Duces nonnulli, qui præcipuum dignitatis locum tenebant inter mercede conductos.* Atque apud Joseph. Archæol. VI. 10. 1. dicitur Saulus Davidi δοῦναι χώραν ἀμείνονα, h. e. *in meliori*, seu, *majori dignitatis gradu collocasse.* Interdum idem nomen quoque significat *rus*, sive *agrum:* v. g. Xenoph. Hier. X. 5. ubi οἱ ἐν τῇ χώρᾳ ἐργάται, et οἱ ἀνὰ τὴν χώραν sunt *rustici*, vel *agricolæ*, qui opponuntur urbem incolentibus. Apud Polyb. I. 1. 72. eodem sensu dicuntur οἱ κατὰ τὴν χώραν. Sic Herodian. VI. 4. 11. reperitur κώμας τε οἰκεῖν, καὶ χώραν γεωργεῖν. Conf. Grævii Lect. Hesiod. cap. VIII. pag. 38. Z.

32 Luculento hoc exemplo confirmat Plat. in Critia pag. 113. lin. 32. Ἤδη δ' εἰς ἈΝΔΡΟΣ ὭΡΑΝ ἡκούσης τῆς κόρης, *Jam ad nubilem ætatem provecta puella.* H.

De vi nominis ὥρα, si temporis rationem continet, hæc fere sunt tenenda. *a.* ὥρα τῆς ἡμέρας, Xenoph. Mem. IV. 3. 4. significat *duodecimam diei naturalis partem;* it. Herodot. II. pag. 153. ed. Wess. Πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ τὰ δυώδεκα μέρεα τῆς ἡμέρας παρὰ Βαβυλωνίων ἔμαθον οἱ Ἕλληνες. Conf. Hindenb. ad locum l. Xenophontis, qui recet monet, antiquioribus temporibus notasse *quartam diei partem*, ut ὄρθρον, μεσημβρίαν, δειλινὸν καιρὸν et ἑσπέραν. *b.* ὥρα τῆς νυκτὸς, Xenoph. Mem. IV. 7.

perturbatione consistere: cui opponitur ὅπη ἔτυχε, *passim, ac temere, promiscue* *.

X. Tertio, κατὰ χώραν ἔχειν, vel μένειν, vel ἀτρεμεῖν, *suo loco manere constanter, et immotum:* quod etiam Isocrat. et alii dixerunt, ἀραρότως. Transfertur ea quoque significatio ad dignitatis gradum, unde ἐᾷν τινα κατὰ χώραν, id est, *loco aliquem non movere*, vel *dignitatem ei suam defendere:* verbatim, *sinere aliquem secundum locum* [31]. Κατὰ χώραν, *suo loco.*

XI. Ὥρα per sese, ac sine verbo substantivo, significat *tempus est, decet, juvat:* ut, ὥρα δὴ νῦν καὶ πρὸς ἕτερον τρέπεσθαι λόγον, *alteram nunc disputationem instituere juvat.* Quo sensu reddi quoque potest per idioma Gallicum, *je peux bien, tu peux bien*, v. g. *tu t' en peux bien aller maintenant*, ὥρα σε νῦν ἀπιέναι, vel καιρός. Ἐν ὥρᾳ et καθ' ὥραν, *en sa saison*, Latine, *suo tempore:* ut παρ' ὥραν, *hors de saison:* sic ἐν ὥρᾳ γενέσθαι dicuntur *puellæ nubiles* [32]. Ὥρα *tempus est.*

XII. Ὧραι, denique in plurali, *tempestatem*, vel *anni tempus* significant: ut, *ad amicum suæ quemque tempestatis fructum mittere*, πέμπειν πρὸς τὸν φίλον, ὅσα φέρουσιν ὧραι, *quæ ferunt tempora.* [Sic Xenoph. Cyr. Exped. I. pag. 39. Edit. Hutch. min. παράδεισος πάνυ μέγας καὶ καλὸς, ἔχων πάντα, ὅσα ὧραι φύουσι. Z.]

4. est *quarta noctis pars*, quæ quoque ἡ φυλακὴ vocatur. *c.* Interdum sic κατ' ἐξοχὴν videtur appellari *nox media;* ut in fragmento Sapphus apud Hephæst. μέσαι δὲ νύκτες, παρὰ δ' ἔρχεθ' ὥρα, ἐγὼ δὲ μόνα καθεύδω. Quod hic dicitur παρὰ δ' ἔρχεθ' ὥρα, id in Epig. Asclepiadæ vocatur φυλακὴ παροίχεται, et apud Homer. Odyss. δ'. 841. νυκτὸς ἀμολγὸς, h. e. uti Scholiastes interpretatur, ἡ τοῦ μεσονυκτίου ὥρα. *d.* ὥρα μηνὸς, h. e. τὸ τοῦ μηνὸς μέρος, interprete Xenophonte Mem. IV. 7. 4. nimirum ἱσταμένου, μεσοῦντος et φθίνοντος. *e,* ὥρα ἐνιαυτοῦ, Xenoph. l. l. h. e. *quarta anni pars, ver, æstas, auctumnus, hiems. f.* Quemadmodum sæpe ἡ ἡλικία de flore ætatis adhibetur: ita quoque ὥρα interdum κατ' ἐξοχὴν occurrit vel de *vere*, tanquam tempestate navigationi opportuna, ut Polyb. II. 9. ubi classis instructa esse dicitur τῆς ὥρας ἐπιγινομένης, h. e. initio veris, seu, si malis: *vere proximo:* eundem usum, quem Valken. ad Eurip. Phœniss. pag. 294. in dubium vocat, comprobant quoque Thom. Mag. qui, οὐ μόνον, inquit, ὥρα τὸ ἔαρ, ἀλλὰ καὶ ὡραῖα· et Scholiastes Libanii, ὥρα καὶ ὡραῖα ταυτόν εἰσι τῇ ἐννοίᾳ· ἀμφότερα γὰρ τὸ ἔαρ σημαίνουσιν· vel, et inprimis de *æstate* eaque *adulta*, in qua fruges fugaces solent maturescere, in quod tempus ortus caniculæ incidit. Nam Galenus lib. II. de fac. aliment. ὥραν, inquit, ἔτους ὀνομάζουσιν οἱ Ἕλληνες ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ μεσοῦντι τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴν γίνεσθαι συμβαίνει· Χρόνος δ' ἐστὶν οὗτος ἡμερῶν τεσσαράκοντα· κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἅπαντές εἰσιν οἱ ὡραῖοι καλούμενοι καρποί. Conf. Grævii Lect. add Hes. Ἔργ. 31. *g.* ponitur pro *tempore opportuno cuicunque rei:* v. c. Xenoph. Œcon. XVII. 1. occurrit ἡ τοῦ σπόρου ὥρα, i. e. *tempus sationis:* de ætate adulta, quæ rebus agendis est apta, de flore ætatis, vid. Th. Mag. qui πρὸ ὥρας ἀποθανεῖν explicat per ἐν νεότητι, seu, interprete Artemidoro Oneirocrit. IV. 73. ἐν σπαργάνοις. Et Herodian. I. 2. 3. reperiuntur θυγατέρες ἐν ὥρᾳ γενόμεναι. Conf. Triller. Observat. IV. 28. Z.

CAPUT QUARTUM

De Pronomine.

REGULA PRIMA.

Pronomen periodum claudens.

PRONOMINA ἐγὼ, *ego*, ἡμέτερος, *noster*, ὑμέτερος, *vester*, ἕτος, *hic*, præ cæteris eleganter ac numerose periodos terminare solent: ut, πάντα πατρίδος ὕπερ ποιεῖν τε καὶ παθεῖν ἐξ ἀρχῆς εἱλόμην ἐγώ· *omnia ab initio reipublicæ caussa facere, ferreque constitui* [33]. Sic, μηδὲν ἂν ἀποδυσαίμην, τῆς πρὸς ἐμὲ διαθέσεως ἕνεκα τῆς ὑμετέρας, *nihil unquam recusarim ob vestram erga me benevolentiam.* Demosth. pro Coron. Οἶμαι δὲ, ὑμᾶς ἂν ὁμολογῆσαι, κοινὸν εἶναι τετονὶ τὸν ἀγῶνα ἐμοί τε καὶ Κτησιφῶντι, καὶ ἐδὲν ἐλάττονος ἄξιον σπεδῆς ἐμοὶ, *Vos autem confessuros existimo, caussam hanc esse mihi cum Ctesiphonte communem, nihiloque minore mihi studio defendendam.* Ibid. Ἵνα μηδεὶς ὑμῶν, τοῖς ἔξωθεν λόγοις ἠγμένος, ἀλλοτριώτερον τῶν ὑπὲρ τῆς γραφῆς δικαίων ἀκέῃ μȣ, *Ut nemo vestrum alienis abductus verbis, me accusationi huic defensionis meæ jura opponentem, alieniore animo audiat.* Ibidem, Οὐχ

33 Imo, ut periodum claudat Pronomen ἐγὼ, inter hoc et verbum interponitur vocabulum, quo fit, ut sensus paulo videatur intricatior. Ita in Cebetis Tab. Πῶς, ἔφην, τȣτο, ἐγώ; *Quomodo, inquam, hoc, ego?* Pro *Quomodo hoc? inquam ego.*

34 Pronomen secundæ personæ σὺ ultimum locum obtinet in Evang. Joh. IV. 19. Κύριε, θεωρῶ, ὅτι προφήτης εἶ σύ, *Domine, video, te esse Prophetam.* Confer. cap. VIII. 48.

35 Ita tamen, ut ego quidem arbitror, hæc pronomina παρέλκεσιν, ut latentem secum afferant significationem quandam. Notant enim vel aliquid, nescio quomodo, imperiose prolatum, vel tenerum affectum. Sed quoniam hic loquendi modus Græcorum non tantum est proprius, sed et Hebræi, Latini, Galli et Belgæ eundem in suis linguis admittunt, inter Græcæ linguæ idiotismos horum pronominum constructioni locum non darem. Pro dativo autem invenias aliquando accusativum σὲ Poëtice. Sic apud Homerum non semel:

—Ποῖόν ΣΕ ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;

ὑπῆρχον οἱ ταῦτα ἐρῦντες ὑτοι; *N' étoit ce pas eux, qui tenoient ces discours?* Sic ὑτοσὶ apud Demosthenem sæpius, cum præsertim insectandi causa adhibetur; ut, ὁ μισθωτὸς καὶ προδότης ὑτοσὶ, id est, *mercenarius iste ac proditor* [34].

II. Dativi μοὶ, et σοὶ, quemadmodum apud Hebræos, Latinos, et Gallos, sæpe παρέλκυσιν [35], ut, σφοδρῶς ἅπτυ μοι τῦ πράγματος, *rem mihi alacriter suscipe.* Sic, τῦργόν σοι, κἂν δυσχερὲς τε δοκῦν, δι' ὀλίγων ἔγωγε ἀποτελέσω τῶν ἡμερῶν, id est, *opus hoc tibi, difficile licet videatur, paucis ego diebus absolvam.* ¶. 120. Μοὶ, et σοὶ abundant.

III. Possessivum pronomen σὸς, σὴ, σὸν, novo more significat potius, *aliquid alterius erga te, quam tui erga alterum* [36]. Sic Plato in Gorgia [37], Καί μοι μηδὲν ἀχθεσθῆς, εὐνοίᾳ γὰρ ἐρῶ τῇ σῇ, id est, *At vide, ne tu mihi succenseas, id enim dicam pro mea erga te benevolentia:* cave enim vertas, *pro tua erga me;* sic apud Homer. Ὀδυσσ. Λ. Anticlea Ulyssi filio, Σὸς, id est, *meus.*

Ἀλλά με σός τε πόθος, inquit, καὶ μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.

ubi σὸς πόθος significat *desiderium,* non *tuum,* sed *tui meum.* Hoc imitatus est Cicero Philipp. X. *Pro tua,* inquit, *amicitia jure doleo,* id est, *pro ea, quæ mihi tecum est, amicitia.* Græce dici posset, εἰκότως ἔγωγε δυσχεραίνω, τῆς φιλίας ἕνεκα τῆς σῆς. ¶. 121.

IV. Solet etiam possessivum, maxime Poëtice, conjungi cum eo substantivo, cui minus quam alteri convenire videtur. Sic Euripides in Phœnissis, τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον, verbatim, *meum partus dolorem,* id est, *partus mei dolores:* ubi ἐμὸν jungitur cum πόνον, licet melius ἐμῶν in genit. plurali cum ὠδίνων conveniret *. Possessivum cum alieno nomine.

V. Idem possessivum jungitur cum Genitivo personæ, ad quam ipsum pertinet: ut, ὅλως δὴ τἀμὰ ὑτοι διαρπάσυσι, τῦ κακοδαίμονος, *res ergo meas hominis infelicissimi penitus isti diripient:* ubi τἀμὰ cum Possessivum cum genitivo.

Quale tibi verbum excessit septum dentium? De hac apud poëtas loquendi consuetudine fusius agit Eustathius ad Homer. Iliad. A. p. 93. lin. 26. Ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων· ἢ γὰρ τὸ σὲ ἀντὶ πτώσεως ἑτέρας ἐλήφθη· σῦ γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν· καὶ ἔστι τῦτο ἀντίπτωσις· ἢ πρόθεσιν προσληπτέον ἔξωθεν, οἷον ποῖόν σε ἔπος ἐξέφυγε κατὰ τὸ ἕρκος τῶν ὀδόντων, et quæ sequuntur, i. e. Ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων: *nam vel σε pro alio casu sumtum est; debuit enim σῦ dicere, estque hæc antiptosis: vel præpositio extrinsecus subaudienda est, ut,* ποῖόν σε ἔπος ἐξέφυγε ΚΑΤΑ' τὸ ἕρκος ὀδόντων. H.

Auctores, qui ejusmodi pleonasmum pronominum exemplis confirmarunt, laudatos reperies a Cl. Fischer. ad Weller. Grammat. pag. 170. Ex Latinis huc pertinet illud Terentii Phorm. V. 8. 21. *Qui* mihi, *ubi ad uxores ventum est, tum fiunt senes.* Z.

36 Ita habebat ed. Leid. sed Paris. et Argent. contra, *Aliquid tui erga alterum, quam alterius erga te,* rectius, ut ex exemplis liquet.

37 Pag. 486. lin. 5.

* Huc pertinet locus Aristophanis Plut. 33. Τὸν ἘΜΟ'Ν μὲν αὐτῦ τῦ ταλαιπώρυ σχεδὸν ἤδη νομίζων ἐκτετοξεῦσθαι βίον. Ubi ἐμὸν positum existimatur pro ἐμῦ. Z.

genitivo κακοδαίμονος jungitur[38]. Hoc sensu frequens est Genitivus pronominis αὐτὸς, ut apud Latinos pronominis *ipse*. [v. c. *Sua ipsius culpa periit*, etc. Z.]

Αὐτὸς de *alio*, et de *se*

VI. Αὐτὸς spiritu leni, promiscue significat, vel *aliquem alium*, vel *se ipsum:* ut, *Cum impetum in se populi animadverteret*, Ὁρῶν τὴν τοῦ δήμου ὁρμὴν, ἐπ' αὐτὸν φερομένην, pro ἐφ' ἑαυτόν. Euseb. lib. VI. Præparat. Evang. Ἵνα ἐν οἷς ἂν τῆς τοῦ μέλλοντος προῤῥήσεως ἀποπίπτοι, καταφυγὴν αὐτῷ τῆς ἀλογίας τὴν εἱμαρμένην πορίζοιτο, i. e. *Ut, si res aliter, quam prædictum ab eo foret, eveniret, ad fatum continuo perfugium sibi ac receptum pararet*, ubi αὐτῷ, pro αὑτῷ, vel ἑαυτῷ. Vicissim οὗ, οἷ, ἓ et ἑαυτοῦ, pro aliis non reciprocis passim usurpantur, licet aliquanto cautius: ut apud Latinos, maximeque Tullium, *sui, se*, et similia, pro *illius, illum* et similibus. Hac enim in distinctione superstitiosus nimium fuit apud Latinos Valla, Gaza apud Græcos. Demosthen. adversus Androtionem, Εἶθ' ὡς ὁτιοῦν ἐξὸν ἑαυτῷ ποιεῖν, *Deinde, quasi liceret ei quidvis agere:* ubi ἑαυτῷ manifeste pro αὐτῷ. Alibi passim. ¶. 122.

Ἑαυτοῦ, de 1, 2 et 3 persona.

VII. Imo, quod mirabilius videri possit, ἑαυτοῦ, et reliqui casus ejusdem pronominis, qui proprie *seipsum* sonant, ad primam quoque secundamque personam referuntur. Xenoph. Mem. II. Οὕτω παιδεύεις τοὺς ἑαυτῆς φίλους, *Sic amicos tuos instituis*, ubi ἑαυτῆς, pro σοὺς vel σοῦ usurpatur. Isocrates in Busiride, Μηδὲν ἐπιδεικνὺς τῶν ἑαυτοῦ, *Nihil ostendens rerum mearum:* ubi frustra nonnulli reponunt ἐμαυτοῦ[39].

38 Imo Genitivum singularem refert Ovidius ad pronomen significans pluralitatem; epist. V. Heroid.

Et flesti, et NOSTROS vidisti FLENTIS ocellos.

Pro *flentium*, vel, *meos flentes*.

39 Huc refer illud Lucæ Evang. XIII. 34. Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους ΠΡΟ'Σ ΑΥ'ΤΗ'Ν, *Jerusalem, Jerusalem, quæ prophetas obtruncas, et lapidas eos, qui ad te missi sunt.* [Plura hujus rei exempla reperies apud Perizonium ad Ælian. V. H. I. 21. XII. 1. Observat. Misc. Vol. III. pag. 142. Vorstium Philol. P. II. cap. 26. Dorvillium ad Charit. pag. 159. Hos auctores laudat Cl. Fischer. Observat. ad Weller. pag. 172. Z.] Hoc Idioma cum Latinis sit inusitatum; simile invenias tamen apud Ovid. Heroid. epist. V. ver. 46.

Miscuimus lacrymas mœstus uterque suas. Pro, *nostras.*

Huc pertinet merus Græcorum idiotismus, quo quis dicitur aliquid facere αὐτὸς καθ' αὑτὸν, vel αὐτὸς πρὸς αὑτὸν, nulla personarum ratione habita. Nam ut Plutarch. in Vit. Cic. pag. 880. Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἔπλευσε, *Solus navigavit*, in tertia persona: ita Sophocl. Electr. ver 281. in prima persona dicit:

Ἐγὼ δ' ὁρῶσ' ἡ δύσμορος κατὰ στέγας
Κλαίω, τέτηκα, κἀπικωκύω πατρὸς
Τὴν δυστάλαιναν δαῖτ' ἐπωνομασμένην
ΑΥ'ΤΗ' ΠΡΟ'Σ ΑΥ'ΤΗ'Ν. Pro πρὸς ἐμαυτήν.

Ego vero misera videns talia domi
Fleo, tabesco, ac deploro patris
Convivium illud, quod infelix dicitur,
Sola mecum.

[Sic inprimis apud Platonem occurrit αὐτὸς καθ' αὑτὸν, et dicitur in eo, qui sui est juris, nec pendet a rebus externis. V. c. Phæd. cap. 10. mens humana, quæ libera est a sensuum contagione, dicitur αὐτὴ καθ' αὑτὴν γίγνεσθαι. Ibidem occurrit αὐτὴ καθ' αὑτὴν εἰλικρινὴς ἡ διάνοια, h. e. *contemplatio veri pura et*

VIII. Pronomen αὐτὸς, cum nomine ἕκαστος, idem penitus est, quod ἕκαστος per se solum. Demosth. περὶ συμμορ. Ὅσα τὸ πρῶτον, inquit, αὐτὸς ἕκαστος ἑαυτῷ προσήκειν ἡγήσατο, *Quæ sibi quisque primum expedire judicabat:* dicitur etiam una voce αὐτοέκαστος [40]. ¶. 123. Αὐτὸς ἕκαστος.

IX. Αὐτὸς cum præpositivo articulo præcedente in omni casu et genere significat *idem:* nec vocem unicam Græci habent, qua Latinam exprimant. Ergo, ὁ αὐτὸς, *idem,* ἡ αὐτὴ, *eadem,* τὸ αὐτὸ, *idem.* Quæ sæpe conjunguntur cum dativo, ut ταὐτό σοι πάσχω, *idem quod tu, patior,* id est, *eodem modo affectus sum, quo tu* * [41]. Ὁ αὐτὸς, idem.

X. Dativus uterque ejusdem pronominis eleganter ponitur subintellecta præpositione σὺν, ut, μέγα τι τῶν πολεμίων πλῆθος αὐτοῖς ὅπλοις ἔλαβεν, *magnam partem hostium cum ipsis armis cepit;* sic, αὐτοῖς ἀνδράσι, *cum ipsis viris:* αὐτῷ τῷ ἵππῳ κατεποντίσθη, *cum ipso equo demersus est* [42]. Αὐτῷ et αὐτοῖς sine σύν.

XI. Interdum substantivum aliquod intelligitur, quod eidem pronomini respondeat. Cujusmodi autem illud esse debeat, ex adjuncto verbo conjiciendum est. Sic apud Synesium, ἀπὸ τῆς αὐτῆς σιτεῖσθαι, *ejusdem mensæ cibis uti:* subauditur enim τραπέζης. Αὐτὸς, substantivum involvens.

XII. Idem pronomen in compositione vocem unicam efficiens, usum elegantem habet, cujus aliquot hæc exempla sunto: αὐτεπάγγελτος, id est, *qui sponte, nec vocatus, operam commodat suam:* Αὐτὸς in compositione.

libera a perturbatione, quam sensus afferunt. Conf. cap. 12. 14. etc. Z.]

40 Vide supra Cap. III. Sect. 11. Reg. 14. Atticismum putat H. Stephanus in dedicatione, quam libro de Dialect. Att. præfixit. At αὐθέκαστος, qui est, ὁ αὐτὸς παρὰ vel ἐν ἑκάστῳ, in malam partem accipitur, pro eo, qui est rigida natura, et neque bonis delectatur, neque malis contristatur alienis, et, nulla personarum, temporum, dignitatis aut casuum ratione habita, in omnibus eundem servat animum. Ita differentiam ostendit Dionys. Halic. ad Cn. Pomp. inter Herodotum et Thucydidem, illum vocans ἐπιεικῆ, καὶ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς συνηδόμενον, τοῖς δὲ κακοῖς συναλγοῦντα, id est, *Lenem et alienis bonis gaudentem et malis contristatum.* Hunc vero κατ' ἀντίθεσιν facit αὐθέκαστόν τινα· καὶ πικρὸν, *rigidum et acerbum.* Adeoque αὐθέκαστος Latinis erit *durus, rigidus, acerbus, crudis moribus et austeris.* H.

* Xenoph. Mem. II. 1. 5. Αἰσχρὸν ἐστιν ἀνθρώπῳ ταὐτὰ πάσχειν τοῖς ἀφρονεστάτοις τῶν θηρίων. Ad hunc locum Ernestius ὁ πάνυ ita: Τὸ αὐτό τινι πάσχειν eleganti Græcismo dicitur, *cum idem plane, quod alter, patimur.* αὐτός τινι, *qui alteri simillimus est, et ab eo nil differt.* Sic apud Lucian. in Tyrannicida: κατὰ τὸν αὐτὸν τούτῳ τρόπον εὖ πεποιηκότα τὴν πόλιν, qui eadem plane ratione de civitate bene meritus est. Latini hoc genus dicendi sæpissime imitati sunt, ut Heinsius ad Ovidium passim, multique alii demonstrarunt, quos laudant Drakenb. ad Sil. XV. 400. et Cortius ad Sallust. Catil. cap. 80. Z.

41 Dativus ille nonnunquam per ellipsin reticetur, et necessario subaudiendus est. Ita Plutarch. in Conj. Præc. pag. 144. Πᾶσα γυνὴ, τοῦ λύχνου ἀρθέντος, Ἡ ΑΥΤΗ ἐστιν, Ubi intellige ταῖς τυχούσαις. *Omnis mulier, sublato lumine, cuilibet alii similis est.* Defectum istum paulo post supplet, cum ait: Τὴν δὲ γαμετὴν δεῖ μάλιστα, τοῦ φωτὸς ἀρθέντος, εἶναι μὴ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ ΤΑΙΣ ΤΥΧΟΥΣΑΙΣ ΓΥΝΑΙΞΙΝ, *Matronam vero decet tunc maxime, cum lumen sublatum est, non eandem esse alii cuivis.* Ubi etiam obiter observa aor. β. partic. verbi τυγχάνω

qui etiam αὐθαίρετος, et αὐτοκέλευστος [43] dicitur: at, αὐτοκέλευθος, *qui se ipsum in viam dat.* Aliquando αὐτεπάγγελτος, cum participio ἐθέλων *(volens)* conjungitur. Demosth. pro Coron. Ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας αὐτεπαγγέλτους ἐθέλοντας παραχωρῆσαι Φιλίππῳ: id est, *Ut Philippo sponte Græcorum libertatem proderent.* Αὔτανδρος, idem quod αὐτοῖς ἀνδράσι, ut, ἡ ναῦς αὔτανδρος κατεποντίσθη, *navis cum ipsis hominibus submersa est* [44]: quod etiam dicitur αὐτανδρί adverbialiter. Sic αὐτόφορτος, *cum ipsis etiam oneribus*, ut, ἵππος αὐτόφορτος κατεκρημνίσθη, *equus cum clitellis et oneribus præceps actus est.* Αὐτεξούσιος, *qui sui juris est* [45]; unde τὸ αὐτεξούσιον, *liberum* est *arbitrium*, quo quis sui dominus est. Αὐτήκοος, *testis auritus*, αὐτόπτης, *testis oculatus* [46]: unde αὐτοψία, et adverbium αὐτοψεί. Αὐτόμολος *transfuga;* vel *qui sponte advenit.* Αὐτονόμος, αὐτοτελής, et αὐτόδικος dicitur, *qui ne depend, ni releve de personne.* Αὐθάδιος,

eundem usum habere apud Græcos, quem pronomen *quilibet* apud Latinos. Vide sis infra, Cap. VI. Sect. 4. Reg. 7. Hinc κατὰ ταυτὰ, *Eodem modo*, etiam cum Dativo construitur adverbialiter. Pausan. in Achaicis pag. 410. prop. finem: Καλοῦνται οὐ πατρόθεν οἱ Ῥωμαῖοι ΚΑΤΑ' ΤΑΥΤΑ' ῞ΕΛΛΗΣΙΝ, *Non a patribus accepto nomine appellantur Romani ritu Græcorum:* vel, *eodem modo, quo Græci.* Sensus est: *Romani non ea duntaxat denominatione, quæ ab adjecto patris nomine ducitur, sunt contenti, quemadmodum Græci.* Sic apud Lucianum in Alexandro, pag. 530. ubi sermo est de draconibus mansuetis adeo, ὥστε καὶ γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς ΚΑΤΑ' ΤΑΥΤΑ' ΤΟΙ͂Σ ΒΡΕ'ΦΕΣΙΝ, *Ut etiam lac sugant e mamma more infantium.* Pro eodem et absolute dici potest τὸ αὐτό. Plutarch. Apophth. de Oronte: Καθάπερ οἱ τῶν ἀριθμητικῶν δάκτυλοι, νῦν μὲν μυριάδας, νῦν δὲ μονάδα τιθέναι δύνανται, ΤΟ' ΑΥ'ΤΟ', καὶ τοὺς τῶν βασιλέων φίλους νῦν μὲν τὸ πᾶν δύνασθαι, νῦν δὲ τελάχιστον, i. e. *Quemadmodum Arithmeticorum digiti nunc decem millia, nunc unitatem repræsentare possunt, ita (ait) etiam regis amicos, nunc omnia posse, nunc minimum.*

42 Hæc pertinent ad doctrinam de præpositione σὺν, quæ non tantum cum pronomine αὐτὸς sed etiam cum aliis nominibus ἐλλείπει. Vide infra ad Cap. IX. Sect. 5. Reg. 13. Ellipsin supplet Homerus Iliad. I. ver. 194.

— Ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
ΑΥ'ΤΗ͂Ι ΣΥ'Ν ΦΟ'ΡΜΙΓΓΙ.—

— *Attonitusque exsurgit Achilles*
Una cum cithara. —

Et Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. II. pag. 46. lin. 40. Ὁ δὲ νεανίας ἐκεῖνος εἵπετο τῷ λοχαγῷ ΣΥ'Ν ΑΥ'ΤΩ͂Ι τῷ θώρακι, *At adolescens ille cohortis ductorem sequebatur una cum lorica*, i. e. *ita ut erat loricatus.*

43 Apud Aristid. pro Quatuorviris, pag. 475.

44 Exemplum habet Plutarch. παραλλ. Ἑλλ. καὶ Ῥωμ. pag. 306. Χάσμα μεθ' ὕδατος γενόμενον πολλὰς οἰκίας ΑΥ'ΤΑ'ΝΔΡΟΥΣ εἰς τὸν βυθὸν εἵλκυσεν, *Terræ hiatus cum illuvie ortus multas domos una cum hominibus in profundum traxit.* Eodem modo hoc Pronomen etiam cum aliis Nominibus componi potest, ut δένδρα αὐτόκλαδα, *Arbores una cum ramis.* Lucian. Ver. Hist. lib. I. ubi vergit ad finem: Ἐκωπηλάτουν κυπαρίσσοις ΑΥ'ΤΟΚΛΑ'ΔΟΙΣ καὶ ΑΥ'ΤΟΚΟ'ΜΟΙΣ, *Remigabant Cypressis, ita ut erant ramosæ et frondosæ.*

45 Non differt ab hoc αὐτοκέφαλος, nisi quod hoc vocabulum sit Ecclesiasticum: et αὐτοκέφαλος dicebatur *Archiepiscopus*, qui præerat Ecclesiæ, quæ nullam aliam superiorem agnoscebat, unde dependeret, sed sui plane juris erat. vid. Meurs. Gloss. Græcobarb.

46 Vide Plutarch. libro cit. pag. 310. Ὁ δὲ Κυάνιππος ἀνελπίστου πράγματος ΑΥ'ΤΟ'ΠΤΗΣ γενόμενος ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν, *Cyanippus vero rem insperatam suis oculis adspiciens se ipse interemit.*

47 Ex his αὐτόχειρ etiam generalius dicitur is, qui aliquid suis manibus, sive propria arte, facit. Ita apud Aristoph. in Avib. ver. 1135. roganti cuidam, quis talem urbem condiderit, respondetur:

Ὄρνιθες, οὐδεὶς ἄλλος, οὐκ Αἰγύπτιος

qui omnino recens ab itinere aliquid agit, ut, αὐθόδιος τοῖς πολεμίοις ἐπέβαλε, *statim ab itinere impetum in hostes fecit.* Αὐτόκλητος proprie *de parasito* dicitur, *qui non vocatus in alienam se mensam intrudit.* Αὐτοδίδακτος, *qui per se, ac nullius opera doctrinam consecutus est.* [Αὐτουργὸς, *qui ipse opus facit, sine servis*, Palæph. Fab. III. Z.] Αὐτοφόνος, αὐτοθάνατος, αὐτοκτόνος, et αὐτόχειρ [47], *qui se ipse occidit:* αὐτόχειρ tamen, et αὐτοθάνατος, *qui alium etiam sua manu interfecit* [48]. Αὐτοπρόσωπος, *qui per se et coram aliquid agit, nemine prorsus interposito.* ¶. 124. Adjungenda sunt etiam adverbia tria, αὐτόχρημα id est, *reipsa, plane, omnino* [49]; αὐτοβοεὶ, *primo impetu, du premier assaut:* quasi *clamore ipso*, ut, αὐτοβοεὶ τὴν πόλιν εἷλεν. *urbem primo impetu cepit* [50]*:* αὐτόθεν, id est, *per se*, vel *e re nata*, ut, αὐτόθεν ἄρα τὸ πρᾶγμα φθέγγεται φωνὴν ἀφιὲν, *res per sese loquitur.* De quo in Adverbio pluribus [51].

Πλινθοφόρος, ὁ λιθουργὸς, ὁ τέκτων παρῆν,
'Αλλ' ΑΥ'ΤΟ'ΧΕΙΡΕΣ, —

Aves, nemo alius, non Ægyptius laterum bajulus, non lapicida, non faber aderat, sed ipsæ propria arte.

48 Exemplum exhibet Sophocles, Electr. ver. 958.

Ὅπως τὸν ΑΥ'ΤΟ'ΧΕΙΡΑ πατρῴου φόνου
Ξὺν τῇδ' ἀδελφῇ μὴ κατοκνήσῃς κτανεῖν,

Ut auctorem paternæ necis una cum sorore non dubites occidere. Ubi etiam Genitivum post se habet. Et ver. 1022.

'Αλλ' ΑΥ'ΤΟ'ΧΕΙΡΙ μοι μόνῃ τε δραστέον,

Sed propriis manibus solique mihi faciendum, scilicet *Ægisthus interficiendus.* Potest etiam per adverbium efferri, ut in illo Callimachi Epig. 21.

— Βασιλὼ κάτθανε παρθενικὴ ΑΥΤΟΧΕΡΙ', —

Basilo virgo sibi ipsi mortem conscivit. De eo, qui alium manu sua interimit Eutropii Metaphrastes lib. IX. cap. 20. Τὸν Ἄγριον ΑΥ'ΤΟΧΕΙΡΙ' διεχρήσατο, *Aprum propria manu occidit.* Hinc substantivum αὐτοχειρία, *cædes, quam quis propriis manibus conficit*, occurrit apud Demosth. in Neæram, pag. 518. Ἔκτεινεν Ἀπολλόδωρος τὴν γυναῖκα ΑΥ'ΤΟΧΕΙΡΙ'Αι, *Interemit Apollodorus mulierem propriis manibus.*

49 Aristides pro Quatuorviris, pag. 360. ΑΥ'ΤΟ'ΧΡΗΜΑ διάκονος, *Revera minister.*

50 Thucyd. lib. II. cap. 81. Ἐνόμισαν καὶ ΑΥ'ΤΟΒΟΕΙ' ἂν τὴν πόλιν ἑλεῖν, *Existimarunt, se urbem vel ipso clamore, seu primo impetu capturos.* Scholiastes explicat, βοῇ μόνῃ χρησάμενοι. Mœris de vocib. Atticis: Αὐτοβοεὶ· Ἀττικῶς. Παραχρῆμα· Ἑλληνικῶς.

51 Cap. VI. Sect. 5. Reg. 1. 2. 3. Sunt et alia multa, cum quibus hoc pronomen compositum non inelegantem sensum efficit, quæ hic recensere longum est. Unum tamen alterumve animi caussa addam. Αὐθημερὸν, *Eodem die.* Exempla crebra. Æschin. in Timarch. pag. 173. Παραδοθεὶς δὲ τοῖς ἕνδεκα τεθνάτω, αὐθημερὸν, *Traditus autem undecimviris moriatur eodem die.* Pro eodem dicunt Poëtæ Αὐτῆμαρ. ¶. 125.

Αὐτερέτης non tam dicitur *remex ipse*, quam is, *qui remigis partes agit.* Sic de militibus armatis, Pachete duce, Mitylenen navigantibus, ait Thucyd. lib. III. cap. 18. Οἱ δὲ ΑΥ'ΤΕΡΕ'ΤΑΙ πλεύσαντες τῶν νεῶν etc. *Illi autem remigum in navibus vice fungentes.*

Apud Philosophos artificialiter compositum notat ideam ejus rei, cum qua componitur. Sic v. c. Platoni differunt ἄνθρωπος et αὐτοάνθρωπος, *Homo* et *ipse homo*, sive, *Homo ex materia et forma constans*, et *Hominis idea.* Repugnat Aristoteles Eth. lib. I. cap. 6. Ἐν τε ΑΥ'ΤΟΑΝΘΡΩ'ΠΩι καὶ 'ΑΝΘΡΩ'ΠΩι εἷς καὶ ὁ αὐτὸς λόγος ἐστὶν ὁ τοῦ ἀνθρώπου, *In ipso homine et homine eadem est ratio et definitio hominis, quatenus homo, nihil differunt.* Simili modo secum componitur, sive geminatur Pronomen αὐτοτοαυτὸ, *Ipsum illud ipsum*, apud Plat. in Alcib. I.

Denique componitur cum nominibus propriis, et Latine redditur *alter.* V. g. si quem Latini ob poësin laudant, inquiunt: *Alter Homerus, Alter Virgilius,*

Ὅτι post τοῦτο. XIII. Creberrimum est, maxime apud Demosthenem, ut ὅτι, post τοῦτο consequatur; quæ dictio Latinis barbara videtur, v. c. *nostis quippe, nostis, me vivo, frustra illum furere*, ἴστε γὰρ δήπου, ἴστε τοῦθ' ὅτι μάτην, ἐμοῦ γε ζῶντος, μαίνεται οὑτοσὶ, verbatim, *nostis hoc, quod frustra;* quæ locutio a Latinis auribus repudiaretur. Demosth. Olynth. I. Οὐκ ἀγνοῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ' ὅτι πολλάκις ὑμεῖς, οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας, ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, *Equidem non sum nescius, Athenienses, vos sæpenumero, non malorum auctoribus, sed iis, qui de rebus postremi dixerint,*

Gr. Αὐθόμηρος, Αὐτοβιργίλιος, Lucian. Timon. philosophi describens habitum, promissam barbam, austerum vultum, magnum eum quid murmurantem vocat Αὐτοβορέαν, *Ipsum Boream*, vel *Alterum Boream.*

Notanda nova loquendi forma, qua utitur B. Joannes cap. XV. 5. pronomen αὐτὸς adhibens pro relativo ὅς. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, κᾀγὼ ἐν ΑΥ'ΤΩ͂Ι, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, pro καὶ ἐν ᾧ ἐγὼ μένω, *Qui manet in me, et in quo ego maneo, hic fert multum fructum.* Sic Apocal. II. 18. Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες ΑΥ'ΤΟΥ͂ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ. Pro, καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, vel οὗ οἱ πόδες. *Hæc dicit filius Dei, qui habet oculos ut flammam ignis, et cujus pedes sunt similes chalcolibano.* Et cap. XVII. 2. Δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων πολλῶν, μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας ΑΥ'ΤΗ͂Σ οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, *Ostendam tibi supplicium meretricis illius magnæ, quæ sedet super aquis multis, cum qua scortati sunt reges terræ, et cujus scortationis vino inebriati sunt, qui terram incolunt.* Confer. Epist. ad Corinth. prior. Cap. VIII. 6. Ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ πατὴρ, ἘΞ ΟΥ῾ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς ΕΙ'Σ ΑΥ'ΤΟ`Ν, καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, ΔΙ' ΟΥ῾ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς ΔΙ' ΑΥ'ΤΟΥ͂, *At nobis unus est Deus Pater, a quo omnia, et nos in ipso: et unus dominus Iesus Christus, per quem omnia, et nos per ipsum.* Pro εἰς ὃν et δι' οὗ. Utimur autem hac locutione, quando ὃς referri debet ad duo Verba, diversos casus exigentia, ut apud Plat. de Rep. lib. III. pag. 395. lin. 34. Οὐ δὴ ἐπιτρέψομεν, ῶΝ φάμεν κήδεσθαι, καὶ δεῖν ΑΥ'ΤΟΥ`Σ ἄνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι, γυναῖκα μιμεῖσθαι, *Quare non permittemus, eos, quorum nos cura tangi dicimus, et quos oportere viros evadere bonos, mulierem imitari.* Pro καὶ οὓς δεῖν· nisi ante δεῖν repetendum οὓς, et αὐτοὺς reddendum *ipsosmet.* Sed prius videtur verius.

Nunc de hujus pronominis abundantia et defectu pauca dicenda. Abundat, et præcipue in dandi casu, vel quando absque ulla necessitate repetitur, ut in Evang. Matth. cap. VIII. 24. Καὶ ἐμβάντι ΑΥ'ΤΩ͂Ι εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν ΑΥ'ΤΩ͂Ι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, *Ingressumque illum in navim secuti sunt sui discipuli.* Sic ver. 1. et Luc. XIX. 26. Vel post aliud nomen vel pronomen, vid. Xenoph. Instit. lib. II. pag. 51. Ὁ Θεὸς οὕτω πως ἐποίησε· ΤΟΙ͂Σ μὴ ΘΕ΄ΛΟΥΣΙΝ ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκπονεῖν τἀγαθὰ, ἄλλους ΑΥ'ΤΟΙ͂Σ, ἐπιτακτῆρας δίδωσι, *Ita fere agit Deus: iis, qui sibi nolunt laborem imperare ad res bonas elaborandas, dat alios, qui iisdem imperent.* Confer. Matth. IV. 16. VIII. 5. IX. 27. V. 40. Joan. XV. 2. et XVIII. 11. Eodem modo abundat reciprocum, ut notat Sylburgius ad Pausan. in Phoc. pag. 660. Τοῦ δὲ Ἀχιλλέως τῷ παιδὶ Ὅμηρος μὲν Νεοπτόλεμον ὄνομα ἐν ἁπάσῃ ΟΙ῾ τίθεται τῇ ποιήσει, *Achillis vero filium per omne suum opus Neoptolemum nominat.* Sic plur. σφίσι apud eundem in Corinth. pag. 90. Ὧν ὀνόματα μὲν ΣΦΙΣΙ Μέρμερος καὶ Φέρης, *Quorum quidem nomina Mermerus et Pheres.* Act. Apost. VII. 21. Pausaniæ similior locus in Apocal. Joan. cap. VII. 9. Ὄχλος πολὺς, ὋΝ ἀριθμῆσαι ΑΥ'ΤΟ`Ν οὐδεὶς ἠδύνατο, *Turba multa, quam nemo poterat numerare.* ¶. 126. Nec hoc Latinis negatum; ita enim Cic. pro Lege Manil. cap. 14. *Signa et tabulas, cæteraque ornamenta Græcorum oppidorum, quæ cæteri tollenda esse arbitrantur, EA sibi ille ne visenda quidem existimavit.*

Pronomen αὐτὸς desideratur tunc, cum nomen præcedens refertur ad duo verba, diversos casus exigentia. Isocrat. Panegyr. pag. 98. Ὁρῶσα δὲ —— τῶν λόγων τῶν καλῶς ἐχόντων οὐ μετὸν τοῖς

succensere solitos. Interdum vero inter τῦτο et ὅτι, aliquid interponitur. Idem Philipp. I. Ἀλλ' οἶδε τῦτο καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μέν ἐστιν ἅπαντα τὰ χωρία, ἆθλα τῦ πολέμυ, κείμενα ἐν μέσῳ· *At ille nimirum probe norat, loca hæc omnia, tanquam belli præmia, in medio posita esse* [52].

XIV. Insignius etiam est, quod sequitur, τῦτο eleganter aliquando παρέλκειν, id est, *abundare;* unde obscuritatis aliquid suboriri videatur. Demosth. pro Coron. Καί τοι καὶ τῦτο, ὦ ἄνδρες φαύλοις, ἀλλὰ (subaudi αὐτὺς, et refer ad superius λόγων) ψυχῆς εὐφρονῦσης ἔργον ὄντας, *Videns autem, orationum pulchrarum et artificiosarum stupidos non esse participes, sed eas prudentis animi opus esse.* In cujusmodi occasione pronomen Latini addunt, Græci respuunt. Τῦτο παρέλκει, id est, *abundat.*

52 Interdum ὅτι præcedit. Sic Aristoph. in Avib. ver. 1176.

— Οὐκ ἴσμεν, ὍΤΙ δ' εἶχε πτερὰ,
ΤΟΥ̃Τ' ἴσμεν,

Nescimus, quod autem haberet alas, Hoc scimus. Aliquando ὅτι membrum claudit, ut ibidem ver. 1408.

Ἀλλ' ὖν ἔγωγ' ὐ παύσομαι ΤΟΥ̃Τ' ἼΣΘ'
ὍΤΙ,

Sed ego non cessabo, hoc scias velim. Quæ verba sic ordinare potes: Ἀλλ' ὖν τῦτ' ἴσθ', ὅτι ἔγωγ' ὐ παύσομαι. Est et alia loquendi forma, qua Articulus neutri generis τὸ præfigitur, et cum sequente Pronomine τῦτο, mutato verborum ordine, plane evanescunt. Ita pro eo, quod habet Auctor in priori exemplo, Ἴστε γὰρ δήπυ etc. Græce quoque dicitur: Τὸ γὰρ δήπυ, ὍΤΙ vel ὩΣ μάτην, ἐμῦγε ζῶντος μαίνεται ὑτοσὶ, ΤΟΥ̃Τ' ἴστε. Exemplum habet Æschin. Socrat. Dial. de Virtute: Τὸ δὲ, ὩΣ Κλεόφαντος, τῦ Θεμιστοκλέυς υἱὸς, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ σοφὸς ἐγένετο, ἅπερ ὁ πατὴρ αὐτῦ ἦν σοφὸς, ΤΟΥ̃ΤΟ ἤδη ἤκυσας; Ad verbum ita: *Id, quod Cleophantus Themistoclis filius, evaserit vir bonus et peritus rerum earum, quarum pater ipsius, hoccine jam audivisti?* Aufer prius illud τὸ et posterius τῦτο, et plana erunt omnia, ita ordinata: Ἤδη ἤκυσας, ὡς Κλεόφαντος ἐγένετο ἀνὴρ ἀγαθός; *Audistin' jam Cleophantum virum bonum evasisse?* Mihi videtur Demosthenes illud τῦτο, ut novæ attentionis indicem adhibuisse, q. d. Καὶ τῦτο σκεπτέον ἐστί. Locus extat pag. mihi 330. prope fin. Neque plane est dissimile illud, quod apud Latinos pronomen *id* absolute ponitur, sequente relativo *quod.* Ita Cornel. Nepos in vita Alcibiadis cap. 6. *Illum unum omnes prosequebantur, et ID QUOD nunquam ante usu venerat, nisi Olympiæ victoribus, coronis aureis æneisque vulgo donabatur.* Eodem modo Virgil. Eclog. III. ver. 35.

Verum, ID, QUOD multo tute ipse
fatebere majus,
Insanire libet quoniam tibi, pocula ponam
Fagina. —

Addantur verba Ciceronis in Orat. II. in Catil. cap. 8. *Quod si maturius facere voluissent, neque, ID, QUOD stultissimum est, certare cum usuris.* Habetque hoc in primis tunc locum, cum præmissis levioribus ad graviora transitur.

53 Aliquando tamen Pronomen ὖτος in omni genere, numero et casu abundat, et præcedens verbum repetitur; si abundare recte ex vulgari consuetudine dicimus, quando additur ad explicandam alioquin, intricatiorem sententiam, quod præcipue fit, interjecta alia periodo, quæ commode parenthesi includitur. Sic Herodot. Erat. cap. 52. Ἀριστοδήμῳ ΤΕΚΕΙ͂Ν ΤΗ'Ν ΓΥΝΑΙ͂ΚΑ, τῇ ὄνομα εἶναι Ἀργείην, θυγατέρα δὲ αὐτὴν λέγυσι εἶναι Αὐτεσίωνος, τῦ Τισαμενῦ, τῦ Θερσάνδρυ, τῦ Πολυνείκεος. ΤΑΥ'ΤΗΝ δὲ ΤΕΚΕΙ͂Ν δίδυμα, *Aristodemo uxorem, quæ nominabatur Argiva (hanc aiunt fuisse filiam Autesionis, qui fuit Tisameni, qui fuit Thersandri, qui Polynicis filius) peperisse geminos.* Pergenti in lectione ibidem alterum paulo post exemplum occurrit. Simile illud Terentianum Heaut.

— *Sed gnatum unicum,*
Quem pariter uti his decuit, etiam amplius,
Quod illa ætas magis ad hæc utenda idonea est,
EUM ego hinc ejeci miserum injustitia mea.

Ἀθηναῖοι, ἐγὼ λοιδορίαν κατηγορίας τούτῳ διαφέρειν ἡγοῦμαι, *Enimvero etiam hoc, Athenienses, equidem convicium hoc ab accusatione differre arbitror;* ubi sane τοῦτο solius ornamenti causa positum est. Nisi dicamus, ἐλλειπτικὸν esse, pro eo ac vulgo diceretur, *Il y a encor' ceci, que je crois,* etc. sed prior sensus facilior est [53].

Pronomen aliquando loco movetur.

XV. Aliquando, sed rarius (quod ideo parce imitandum) pronomen, ac præsertim οὗτος, loco movetur suo, cum aliqua orationis obscuritate. Plato in Apolog. Socrat. non longe ab initio, Ἐπι-

Adde Cic. pro Mil. cap. 26. *Quamquam quis hoc credat Cn. POMPEIUM juris publici, moris majorum, rei denique publicæ peritissimum, cum senatus ei commiserit, ut videret, ne quid respublica detrimenti caperet, (quo uno versiculo satis armati semper consules fuerunt, etiam nullis armis datis) HUNC exercitu, HUNC delectu dato, judicium exspectaturum fuisse in ejus consiliis vindicandis, qui vel judicia ipsa tolleret?* At παρέλκει aliquando Pronomen, ubi, ipso absente, minime tamen intricatus, sed simplicissimus fuisset verborum sensus: ita tamen, ut non raro emphasin habeat. Ita ἐμφατικῶς Herodot. Erat. cap. 58. Φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ ἀπογενόμενον τῶν βασιλέων, ΤΟΥ͂ΤΟΝ δὴ γενέσθαι ἄριστον, *Dicentes, eum semper, qui ex regibus ultimus decesserat, fuisse optimum.* Ubi adjecta particula δὴ ἐμφάσεως notam satis insignem infert. Sine δὴ emphatico: Lucian. Macrob. pag. 828. Κλεάνθης δὲ, Ζήνωνος μαθητὴς καὶ διάδοχος, ἐννέα καὶ ἐννενήκοντα ΟΥ͂ΤΟΣ γεγονὼς ἔτη etc. *Cleanthes vero, Zenonis discipulus et successor, novem et nonaginta annos natus* etc. Latini pro δὴ habent *demum* vel *vero:* Sallustius B. C. cap. 1. *Quasi injuriam facere, ID DEMUM esset, imperio uti.* Et cap. 58. *In fuga salutem sperare, cum arma, quis corpus tegitur, ab hostibus averteris, EA vero dementia est.* Crescit emphasis, quando repetitur pronomen, et post articulum cum suo participio bis occurrit; ut in epistola B. Jacobi, cap. I. 25. Ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ παραμείνας, ΟΥ͂ΤΟΣ οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, ΟΥ͂ΤΟΣ μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται, *Qui vero introspexerit in perfectam illam legem libertatis, et in ea permanserit, hic non auditor obliviosus, sed effector operis, hic* [inquam] *beatus erit in opere suo præstando* q. d. *Hic vero, hic.* Aliquando non quidem pronomen οὗτος, sed ipsum nomen repetitur. Fit hoc, ubi sensus longior, et propter incidentem parenthesin et casus enallagen intricatior est. Ita Pausanias in Laconicis, pag. 162. lin. 27. ΠΟΛΥ΄ΔΩΡΟΝ εὐδοκιμοῦντα ἐν Σπάρτῃ,— (οὔτε γὰρ ἔργον βίαιον, οὔτε ὑβριστικὸν λόγον παρείχετο εἰς οὐδένα et cætera.) ἔχοντος δὲ ἤδη Πολυδώρου λαμπρὸν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὄνομα, Πολέμαρχος οἰκίας ἐν Λακεδαίμονι ἀνὴρ οὐκ ἀδόξου, θρασύτερος δὲ, ὡς ἐδήλωσε, γνώμην, φονεύει τὸν Πολύδωρον, *Polydorum spectatæ virtutis Lacedæmone virum (neque enim in quemquam violentus aut contumeliosus fuit) insigne per cunctam Græciam nomen adeptum, Polemarchus, non obscuro Lacedæmone genere natus, sed ingenio, ut ipse se aperuit, audaciore, occidit.* Ubi nomen Πολύδωρον, quod initio invenitur, in fine repetitur. Verba Pausaniæ ita ἀναλόγως restitue: Πολύδωρον ευ. ε. Σ. (ου. γ. ε. β. ου. υ. λ. π. ε. ου.) ἐχόντα δὲ ἤδη λ. α. π. τ. Ε. ο. Πολέμαρχος οι. ε. Λ. α. ου. α. θ. δ. ω. ε. γ. φονεύει. Simile exemplum quære apud Arrianum de Exped. Alex. lib. II. cap. 10. Verba longiora, quam ut hic citentur. Nec unum tantum, sed et duo nomina repetit Ælian. V. H. lib. VIII. cap. 9. ἈΡΧΕ΄ΛΑΟΝ, τὸν Μακεδονίας τύραννον (οὕτω γὰρ καὶ Πλάτων αὐτὸν ὀνομάζει καὶ οὐ βασιλέα) τὰ παιδικὰ αὐτοῦ ΚΡΑΤΕΥ΄ΑΣ ἐρασθεὶς τῆς τυραννίδος, οὐδὲν ἧττον ἤπερ ἐκεῖνος τῶν παιδικῶν ἠράσθη, ἀπέκτεινε τὸν ἐραστὴν, ὁ ΚΡΑΤΕΥ΄ΑΣ ἈΡΧΕ΄ΛΑΟΝ, *Archelaum Macedoniæ tyrannum (ita enim Plato eum vocat, non regem) Cratevas suus amasius, qui non minus imperii, quam ille amasii tenebatur desiderio, occidit.*

Est et ubi repetitum illud pronomen cum nomine præcedenti, ad quod refertur, casu non convenit. Pausan. in Laconicis, pag. 185. lin 10. ΤΑ΄Σ δὲ ἄλλας ἕνδεκα, ἃς καὶ αὐτὰς Διονυσιάδας ὀνομάζουσι, ΤΑΥ΄ΤΑΙΣ δρόμου προτιθέασι ἀγῶνα, *Aliis vero undecim mulieribus, quas et ipsas Dionysiades vocant, certamen cursus*

χειρητέον ὑμῶν ἐξελέσθαι τὴν διαβολὴν, ἣν ὑμεῖς ἐν πολλῷ χρόνῳ ἔχετε, ταύτην ἐν ὅτωσι ὀλίγῳ χρόνῳ, ubi ordo esse debuisset, Ἐπίχειρ. ὑμ. ἐν ὅτωσὶ ὀλίγῳ χρόνῳ ταύτην ἐξελέσθαι τὴν διαβολὴν, ἣν ὑμεῖς ἐν πολλῷ χρόνῳ ἔχετε, id est, *Conandum est, tam brevi tempore, hanc vobis calumniam excutere, quæ jamdiu vestris insedit animis.* Credo Socrates μάλα ἀφελῶς, χύδην, καὶ ὡς ἔτυχεν, id est, *simpliciter, ac sine cura ulla* dicere videri cupiebat [54].

proponunt. Ubi ταύταις in dandi casu non convenit cum præcedenti τὰς ἄλλας. Nisi mavis, accusativum τὰς ἄλλας absolute esse positum, et vertendum, *quod ad cæteras attinet;* de qua ἰδιολογίᾳ vide, quæ supra de accusativo diximus, ad Cap. III. Sect. 1. in fine. Quidquid id est, intelligendum potius, quam temere imitandum, tirones moneo. Pro pronomine hoc modo etiam articulo præpositivo utuntur Poëtæ. vid. Homer. Iliad. E. ver. 79.

Pronominis, abundantiæ non abs re fuerit subjungere ejusdem defectum, qui frequens nec inelegans est post præpositiones, quæ sequentem habent particulam δὲ, et in versione adverbialiter redduntur. Sunt hæ præpositiones frequentiores, μετὰ, πρὸς, ἐπὶ, ἐν, σύν. Sic μετὰ δὲ, sc. τοῦτο vel ταῦτα. Priorum trium exempla tantum non ubivis occurrunt. Ἐν δὲ, suppresso ablativo, ad superiora referendo, reddendum est fere, *in his*, eo sensu, quo v. c. dicitur: *Decem prætores creati sunt; in iis Miltiades.* Græce: Δέκα στρατηγὸς εἵλοντο, ΈΝ ΔΕ` δὴ τὸν Μιλτιάδην. Nostro idiomate, onder anderen. Sequitur tum fere particula δὴ vel καί. Ita Herodot. Terps. cap. 95. Πολεμεόντων δὲ σφέων, καὶ ἄλλα πολλὰ παντοῖα ἐγένετο τῇσι μάχῃσι. ΈΝ ΔΕ` ΔΗ` καὶ Ἀλκαῖος ὁ ποιητὴς, συμβολῆς γενομένης, καὶ νικώντων Ἀθηναίων, αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει etc. *His inter se bellantibus, tum multa et varia in pugna acciderunt, tum Alcæus poëta, commisso prælio, et Atheniensibus vincentibus, ipse quidem fuga sese eripit* etc. q. d. Ἐν δὲ τούτοις καὶ τόδε ἐγένετο, Adi eundem in Erat. cap. 86. Ὡς γὰρ δὴ ἀνὰ πᾶσαν μὲν ἄλλην Ἑλλάδα, ΈΝ ΔΕ` ΚΑΙ` περὶ Ἰωνίην τῆς σῆς δικαιοσύνης ἦν λόγος πολλὸς, *Nam et per universam cæteram Græciam, et IN HAC per Ioniam etiam magna tuæ justitiæ esset fama.* Ubi post ἐν δὲ intellige ταύτῃ, sc. Ἑλλάδι. Nam inter Græcos Ionas quoque fuisse recensitos, vel ipsum hoc loquendi genus evincit.

Utrumque δὴ et καὶ iterum apud eundem in Polymn. cap. penult. Δῆλά μοι πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι, ΈΝ ΔΕ` ΔΗ` ΚΑΙ` ΤΩ͂Ι ΔΕ` ἐκ ἥκιστα γέγονε, *Comperta mihi sunt tum multis aliis indiciis, tum præcipue hoc.* Ablativum Pronominis addit Lucian. de Parasit. ΈΝ ΔΕ` ΔΗ` ΤΟΥ͂ΤΟΙΣ φιλοσόφους τινὰς, *In his Philosophos quosdam.* Et Mort. Dial. Tom. I. ed. Amstel. pag. 438. lin. 63. Καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ἡμῖν, ΈΝ ΑΥ͂ΤΟΙ͂Σ Δ' ἐπίσημοι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ πλέσιος, ὁ ἡμέτερος, καὶ Ἀρσάκης, ὁ Μηδίας ὕπαρχος, καὶ Ὀροίτης Ἀρμένιος, *Et alii quidem multi nobiscum una descendebant, in iis illustres, Ismenodorus ille dives noster, et Arsaces Mediæ præfectus, et Orœtes Armenius.* Suppletur et per relativum οἷ, ut apud Latinos *in quibus;* ut in Act. Apost. XVII. 34. Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ΈΝ ΟΙ͂Σ καὶ Διονύσιος, *Nonnulli vero adhærentes ei crediderunt, in quibus et Dionysius.*

Sæpe particula καὶ vicem explet particulæ δὲ, ut apud Eutropii Metaphrast. lib. V. cap. 6. Καὶ πίπτεσι δεκαπέντε χιλιάδες, ΚΑΙ` ΠΡΟ`Σ Διογένης, ὁ Ἀρχελάε παῖς, *Et quindecim millia ceciderunt, et Diogenes insuper Archelai filius.* Adde Herodot. Polymn. cap. 154. Nonnunquam etiam Particula τε, ut apud Euripid. in Orest. ver. 621.

Μενέλαε, σοὶ δὲ τάδε λέγω, δράσω ΤΕ ΠΡΟ`Σ,

Menelaë, tibi hæc dico, et faciam insuper, i. e. καὶ πρὸς τῷ λέγειν δράσω.

At σὺν δὲ pro καὶ ἅμα magis Poëticum est. Utitur Theognis ver. 724.

—Ὅταν δέ κε τῶνδ' ἀφίκηται
Ὥρη, ΣΥ`Ν Δ' ἥβη γίγνεται ἁρμόδιος,

Quando vero illorum venerit tempus, et simul pubertas fuerit congrua. Et quemadmodum apud oratores et historicos pro δὲ, καὶ· ita apud Poëtas, particula τὲ reponitur. Ita Orpheus Hymn.

Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα, *Ac de his hactenus.*

XVI. Neutrum plurale ταῦτα geminatum, sic tamen ut inter utrumque μὲν δὴ inseratur, significat idem quod Latini dicunt, *Ac de his hactenus*, Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα; cum aliqua disputatio, vel

Ὠκεανόν τε μέγαν ΣΥ'ΝΤ' Ὠκεανοῖο θύγατρας,

Oceanumque magnum, simulque Oceani filias. [Sic absolute, seu adverbialiter, sæpe σὺν, i. e. *una simul*, ponitur, modo sequente δὲ, modo τε: ut Nic. Theriac. 628. 650. 843. 853. 869. 881. etc. Z.] Similiter χωρὶς δὲ, pro χωρὶς δὲ τούτων. Vide sis Nostrum sub finem libri.

54 In hujusmodi occasione, quo longior periodus, eo obscuriorem reddit orationem pronomen οὗτος, quam longissime loco suo motum. Exemplum est in Act. Apost. I. 21. 22. Δεῖ οὖν ΤΩ͂Ν ΣΥΝΕΛΘΟ'ΝΤΩΝ ἡμῖν 'ΑΝΔΡΩ͂Ν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου, ἕως τῆς ἡμέρας, ἧς ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα ΤΟΥ'ΤΩΝ. Structura est: Δεῖ οὖν ἕνα τῶν ἀνδρῶν etc. *Oportet igitur unum horum virorum, qui nobiscum convenere omni tempore, quo ingressus est inter nos Dominus Iesus, exorsus a baptismo Joannis ad eum usque diem, quo a nobis sursum est receptus, testem ejus resurrectionis fieri nobiscum.* Nec a simili ratione omnino abhorrent Latini. Ita Pronomen *Is* longe a suo substantivo removet Nepos in Vit. Pelopidæ, cap. 2. *Diem delegerunt, ad inimicos opprimendos, civitatemque liberandam, EUM, quo maximus magistratus simul consueverant epulari.*

55 At καὶ ταῦτα solum in media periodo, sequente Participio, vertitur Latine, *Licet*, *Quamvis*, item *Præsertim*. ¶. 127. Exemplum apud Demosthenem obvium contra Phorm. prop. fin. Θανάτῳ ζημιώσαντες εἰς αγγελθέντα ἐν τῷ δήμῳ, ΚΑΙ' ΤΑΥ͂ΤΑ πολίτην ὑμέτερον ὄντα, *Capitis eum damnantes, delatum apud populum, idque cum*, vel, *quamvis civis vester esset.* Similiter apud Plat. in Gorg. pag. 508. Σὺ δέ μοι δοκεῖς οὐ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις. ΚΑΙ' ΤΑΥ͂ΤΑ σοφὸς ὤν, *Tu vero mihi videris minus ad hæc advertere animum (verbatim) et hæc sapiens.* Subauditur verbum ποιεῖς, ut sit integrum: *Et hoc tu facies, qui es sapiens.* Græcam consuetudinem sequuntur fere nostrates: En dat, daar, gy zoo wys zyt. Ellipsin supplet Demosthenes pro Phorm. pag. 605. Ubi, postquam Apollodoro exprobraverat mores dissolutos, quodque meretriciis amoribus deditus erat, addit: ΚΑΙ' ΤΑΥ͂ΤΑ γυναῖκα ἔχων ΠΟΙΕΙ͂Σ, *Et hæc facis, cum uxorem habeas.* In quibus καὶ ταῦτα etiam commode vertitur *Præsertim*, quæ versio longe potior in ejusdem Demosthenis verbis epistola III. prope fin. Πῶς γὰρ οὐκ ἀτυχής; ᾧ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς, καὶ πρὸς Ἀριστογείτονα ἐμαυτὸν ἐξετάζειν συμβαίνει, ΚΑΙ' ΤΑΥ͂ΤΑ ἀπολωλότι πρὸς σωτηρίας τετυχηκότα, *Nam nonne sum infelix, cui ad cætera mala hoc quoque accedit, ut cum Aristogitone me comparem, præsertim perditum cum incolumi?* Ubi καὶ ταῦτα ita absolute ponitur, ut nusquam pendere videatur, more Latinis inaudito: cæteroquin et hi suum, *et hæc*, *et ea*, adhibent, si quando cum præmissis casu conveniunt, ut apud Ciceronem in orat. III. in Cat. c. 9. *Etenim cum esset ita responsum, cædes, incendia interitumque reipub. comparari, ET EA a perditis civibus.* Rarissime καὶ ταῦτα periodum claudit. Ita Aristid. pro Quatuorviris pag. 504. Περικλέους δὲ οὐκ ἐφείσω, τεθνηκότος ΚΑΙ' ΤΑΥ͂ΤΑ, *Pericli vero non pepercisti, quamvis mortuo.* Diversus ab hoc Pronominis in media periodo post Conjunctionem καὶ usus est, quo eodem Genere, Numero et Casu ad præcedens Nomen refertur, tuncque nullo opus Participio, et vertitur, *Et quidem.* Herodot. Clio, cap. 147. Οὗτοι γὰρ μοῦνοι Ἰώνων οὐκ ἄγουσι Ἀπατούρια. ΚΑΙ' ΟΥ͂ΤΟΙ κατὰ φόνου τινὰ σκῆψιν, *Hi enim soli ex Ionibus non celebrant Apaturia, idque ob cædis patratæ caussam.* Idem, Erat. cap. 11. Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ὑμῖν τὰ πρήγματα, Ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, ΚΑΙ' ΤΟΥ'ΤΟΙΣΙ ὡς δραπέτῃσι, *In summo quoniam res nostræ versantur periculo, Viri Iones, adeo ut vel liberi simus vel servi futuri, et quidem at fugitivi.* Obiter observa particulæ γὰρ singularem usum, de quo vide infra, ad Cap. VIII. Sect. 5. Reg. 4. Heliodor. Æthiop. lib. VI. cap. 1. Γυναικὸς, ΚΑΙ' ΤΑΥ'ΤΗΣ νεκρᾶς, ὡς αὐτός φησι, εἴτις λέγει τοὔνομα, πέφρικε, *Si quis mulieris, et quidem mortuæ, nomen appellaverit, ut ipse dicit, horret.* Et lib.

pars orationis paulo longior concluditur [55]. Exempla passim apud Demosth. et alios, ac præsertim Historicos, et Oratores occurrent.

X. cap. 23. *Βασιλέα τὸν ἀφιγμένον ἐπιστάμενος*, ΚΑῚ ΤΟΥ͂ΤΟΝ *ἀδελφοῦ παῖδα τοῦ ἐμοῦ*, *Cum scires, regem esse, qui venerat, et quidem fratris mei filium.*

Adhæc sex hujus Pronominis usus observandi sunt.

Primus est, quo in neutro singulari, significat Universum illud Divinum opus, quos Græci *κόσμον*, Latini *Mundum* vocarunt, i. e. omne id, quod oculis est conspicuum, quodque Græci *δεικτικῶς* vocarunt, *τοῦτο*. Consule eruditissimorum Schotti et Gronovii animadversiones ad Pomp. Mel. init. Ubi insignis citatur Platonis locus in Timæo pag. 28. lin. 15. *Ὁ δὴ πᾶς οὐρανὸς, ἢ κόσμος ἢ καὶ ἄλλο, ὅ, τι ποτὲ ὀνομαζόμενος μάλιστ' ἂν δέχοιτο*, ΤΟΥ͂Θ' *ἡμῖν ὠνομάσθω.* Quod Cicero sic vertit: *Omne igitur cœlum, sive mundus, sive quo alio vocabulo gàudet, HOC nobis nuncupatus sit.* ¶. 128.

Secundus est, quo Græci *τοῦτο* jungunt verbis, quæ nominandi significationem habent: Latini Adverbio utuntur, *Ita*, *sic*, E. g. *Τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο*, *Hoc enim vocabatur*, i. e. *Hoc ei fuit nomen.* Lucian. Ver. Hist. lib. I. Et in Conviv. ΤΟΥ͂ΤΟ *γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο*, *Sic enim morio vocabatur.* *Ὄνομα* cum præpositione *κατὰ* subaudit Cl. Bos, quem adi. Adde Ælian. V. H. lib. V. cap. 3. *Ἀριστοτέλης τὰς νῦν Ἡρακλείους στήλας καλουμένας, πρινὴ κληθῆναι* ΤΟΥ͂ΤΟ, *φησὶ Βριάρεω καλεῖσθαι αὐτὰς*, *Aristoteles columnas, quæ nunc Herculis dicuntur, antequam ita vocarentur, Briarei appellatas fuisse, ait.*

Tertius est, quod jungunt hoc pronomen in neutro genere cum substantivo cujuscunque generis, ita tamen, ut verbum substantivum intercedat. V. c. *Τοῦτ' ἔστι σοφία*, *Hoc est sapientia.* Epist. cap. 31. *Πῶς οὖν ἔτι* ΤΟΥ͂Τ' ἜΣΤΙΝ ἈΤΙΜΊΑ; *Qui igitur hæc est infamia?* Latinis hoc concesssum non esse, cum Scioppio putat Vorstius. Dixit tamen Virgilius Æn. lib. III. ver. 173.

Nec SOPOR ILLUD erat. ---

Et Ovid. Her. epist. II. ver. 56.

Debuit HOC meriti SUMMA fuisse mei.

Et epist. III. ver. 8.

--- *Quamvis HOC quoque CULPA tua est.*

Ut ex scriptis codd. dat Heinsius. Addatur Curt. lib. IX. cap. 10. §. 24. *Sive ILLUD TRIUMPHUS fuit.* Et Sulpicius Severus dial. de virtutib. monach. orient. pag. m. 249. *sive ILLUD ERROR EST, ut ego sentio: sive hæresis, ut putatur.* Neque est, ut putemus, referendum esse pronomen ad ea nomina, quæ exprimuntur, sed ad dictum, factum, vel quodlibet negotium, cui eædem denominationes tribuuntur. Ita fit, ut nonnunquam genera dissentiant, ut apud Curt. VII. 1. 22. *Cæterum, etsi militis tui in agmine deficientis, et fatigati, vel in acie periclitantis, vel in tabernaculo ægri et vulnera curantis, aliqua VOX ASPERIOR esset accepta; merueramus sortibus factis, ut malles EA tempori nostro imputare, quam animo.* Ubi *ea* non potest referri ad *VOX*, sed ad ea, quæ voce dicta sunt. Hæc observatio diligentiam Vorstii effugit, qui verba Maronis citans cap. 27. de Lat. mer. susp. in fine: *Nec sopor illud erat*, putat, poëtam fortasse propter versum id fecisse: cum levi mutatione admissa potuisset scribere: *Nec sopor ille fuit*, ut taceam, quo metro succurratur, solœcismum admittendum non esse. [Etsi concedimus, Pronomen, si est subjectum enunciationis, non semper genere convenire Substantivo, locum Attributi obtinenti: tamen ob consuetudinem vulgarem eleganter loquentium apud Latinos, secus esse debet, adeo ut dicas, *Hæc est magna sapientia:* non, *Hoc est m. s.* Nam exempla pauca Poëtarum, et aliorum, qui interdum Græcismum sequuntur, non imponunt regulam studioso elegantiæ. Z.]

Quartus est, quo idem totam præmissam orationem ita involvit, ut Latini non nisi per periphrasin reddere queant. Ita apud Platonem de Rep. lib. IV. pag. 421. roganti Socrati, num figulus, qui opulentus evasit, non sit futurus pigrior, quam ante fuit; concedit Adimantus, dicens *πολύγε: et multo quidem pigrior erit:* mox subjungenti: *An igitur pejor erit?* respondet alter, *Καὶ* ΤΟΥ͂ΤΟ *πολύ.*

ubi τȣ̃το involvit totum hoc, *κακίων γενήσεται*, q. d. *τȣ̃το, ὃ νῦν δὴ ἔλεγες, τὸ, κακίων γενήσεται*, ad hoc inquam, *multo pejor erit.*

Quintus est, quo pro ὁ δεῖνα ponitur, indefinitam personam notans. Ita Antonin. εἰς ἑαυτ. lib. IV. cap. 6. Ὅλως δ' ἐκεῖνο μέμνησο, ὅτι ἐντὸς ὀλιγίστȣ χρόνȣ καὶ σὺ, καὶ ΟΥ῟ΤΟΣ, τεθνήξεσθε, *Omnino autem illud memento, intra brevissimum temporis spatium et te, et hunc, quisquis est, moriturum.*

Denique Ablativi hi, οἷς, τȣ́τοις, et τȣ́τῳ, τῷ, in oratione sibi mutuo respondent. Utriusque exemplum exhibet Demosth. in orat. pro Corona pag. 329. et 330. ΟΙ῟Σ γὰρ ȣ̓κ ἐγράψατο τȣ̃ προβȣλεύματος, ΤΟΥ'ΤΟΙΣ, ἃ διώκει, συκοφαντῶν φανήσεται, *In eo ipso, quod senatusconsultum non accusavit, constabit, eum in iis, quæ accusat, esse calumniatorem.* Καίτοι καὶ τȣ̃το, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ λοιδορίαν κατηγορίας ΤΟΥ'ΤΩι διαφέρειν ἡγȣ̃μαι, ΤΩ̃ι τὴν μὲν κατηγορίαν ἀδικήματ' ἔχειν, ὧν ἐν τοῖς νόμοις εἰσὶν αἱ τιμωρίαι, τὴν δὲ λοιδορίαν βλασφημίας, *Enimvero etiam, Athenienses, equidem convicium hoc ab accusatione differre arbitror, quod accusatio complectitur crimina, quorum pœnæ legibus sunt constitutæ, convicium vero maledicta.*

CAPUT QUINTUM

De Verbo.

SECTIO PRIMA

De Verbo Activo, Passivo, et Neutro.

REGULA PRIMA.

ALIQUANDO vox activa, significationis passivæ est *. Quo in genere præcipua sunt, ἁλίσκω, sed fere tantum in præterito perfecto ἑάλωκα, et Aorist. 2. ἥλων, vel ἑάλων, id est, *convictus sum, reus sum peractus*, unde ἁλῶναι τῆς τῶν δημοσίων κλοπῆς, *peculatus reum peractum esse* [56]. Ἁλίσκω, *capior.*

II. Ἀνακάμπτειν pro ἀνακάμπτεσθαι, id est, *reflecti.* Aristot. I. Metaph. Τὰ δὲ εἰς ἄλληλα ἀνακάμπτει, id est, *Hæc vero in sese mutuo reflectuntur ac recidunt:* quo eodem modo usurpatur ἐπανακάμπτειν, et ὑποκάμπτειν, quod postremum tamen proprie est, *per ambages circumagi fallendi causa*, ut cum lepores crebris in orbem saltibus insequentes canes ludificantur. Ἀνακάμπτειν, *reflecti.*

III. Ἀναλαμβάνειν, pro ἀναλαμβάνεσθαι, præsertim cum significat, Ἀναλαμβάνειν, *recreari.*

* Hanc enallagen Grammatici veteres tribuunt Atticis, et inprimis Thucydidi. Sic Scholiastes ad Thucydidis φράσαι pag. 200. ait, ἀντὶ τȣ̃ φράζεσθαι· ἐνεργητικὸν ἀντὶ τȣ̃ παθητικȣ̃ ἐτέθη, ὃ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ τȣ́τῳ τῷ ξυγγραφεῖ (sc. Thucydidi) ἐν χρήσει μάλιστα εὑρήσεις. Conf. Hindenburg. ad Xenoph. Memor. II. 5. 5. Cæterum tenendum est, plerumque commode intelligi posse pronomen ἑαυτόν. vid. Lamb. Bosii Ellips. sub. v. ἑαυτόν. Z. ¶. 129.

56 Frequens hujus verbi hic usus est, ubi de captivitate in bello sermo est; ut apud Arrian. lib. I. cap. 1. in fine: Γυναῖκες δὲ ὅσαι ξυνείποντο αὐτοῖς ἙΑΛΩΣΑΝ πᾶσαι, καὶ τὰ παιδάρια, καὶ ἡ λεία πᾶσα ἙΑΛΩ, *Mulieres, quotquot eos sequebantur, omnes captæ sunt: pueri quoque et præda omnis abducta.*

recreari ac refici. Theophrast. lib. V. Ὅταν τὰ κακοτροφήσαντα ἀναλάβῃ πάλιν, καὶ εὐσθενήσῃ, id est, *Ubi, quæ alimenti penuria laborant, recreata ac confirmata fuerint;* quod longe crebrius cum accusativo in activa significatione, dicitur ἀναλαβεῖν et ἀναφέρειν ἑαυτὸν, id est, ῥαΐζειν, *convalescere.*

Ἀνταποδίδωμι, *vicissim respondeo.*

IV. Ἀνταποδίδωμι, pro ἀνταποδίδομαι, id est, *vicissim respondeo,* et quasi *respondeo in vicem alterius.* Plato in Phædone, Εἰ μὴ ἀεὶ ἀνταποδιδοίη τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις γιγνόμενα, id est, *Nisi per mutuam generationem sequentia priorum in locum sufficerentur;* sic χάρις dici potest ἀνταποδοῦναι, pro ἀνταποδοθῆναι, id est, *rependi beneficium* [57].

Ἀπαλλάττειν, *liberari.*

V. Ἀπαλλάττειν, pro ἀπαλλάττεσθαι, *liberari,* seu *defungi:* idque per omnia tempora, tametsi rarius in Aorist. 2. Aristoteles Pro-

57 Vellem, Auctor exempla auctoritate confirmasset omnia. An χάρις recte dicatur ἀνταποδοῦναι, sine exemplo non facile affirmaverim, neque rem probant citata ex Platone verba, quæ inveniuntur pag. 72. lin. 10. quia τὰ ἕτερα potest, et cur non dico, debet haberi accusativus a verbo activo ἀνταποδιδοίη rectus, cujus persona agens sequitur: est enim locus integer: Εἰ γὰρ μὴ ἀεὶ ἀνταποδιδοίη τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις γιγνόμενα, ὡσπερεὶ κύκλῳ περιϊόντα, ἀλλ' εὐθεῖά τις εἴη ἡ γένεσις; structura est: ἡ γένεσις ἀνταποδιδοίη τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις, i. e. *Nam nisi quasi per mutuas vices,* sive, *successiones alia ex aliis nata, et veluti circulo commeantia, sufficeret, sed recta quædam esset generatio.*

58 Plura præter Aristotelis verba exempla suppeditat Budæus pag. 318. [Sic sæpenumero occurrit apud Hippocratem in Aphorismis, et alibi. Vid. Fœsii Œconom. Hipp. sub hac voce. Z.]

59 Ne ordinem alphabeticum conturbem, hic interserere, quam mox subjungere malo verba quædam, quæ simile quid patiuntur. Ac primum quidem

Αὔξω. αὔξω vel αὐξάνω *augeo,* in passiva significatione frequens est pro *augeor, cresco.* Ita Clemens Alexand. Admonit. ad Gent. pag. 30. Ἐπειδὴ δὲ ἤνθησεν ἡ τέχνη, ΗΥ'ΞΗΣΕΝ ἡ πλάνη, *Postquam vero floruit ars, auctus est error.* Confer Act. Apost. cap. VI. com. 7. et cap. VII. com. 17. ΗΥ'ΞΗΣΕΝ ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, *Aucta est populi in Ægypto frequentia.* Et Evang. Luc. II. 40. Exempla tamen apud optimos auctores rariora. ¶. 130.

Εἰσβάλλω. Εἰσβάλλω etiam passive, vel, si mavis, neutraliter vertitur, pro *hostiliter invado.* Dinarch. contra Demosth. pag. 101. Τότε εἰς τὴν ἀπόρθητον νομιζομένην εἶναι Λακεδαιμονίων χώραν ΕΙ'ΣΕ'ΒΑΛΟΝ, *Tunc Lacedæmoniorum agrum, qui vastari non posse putabatur, invaserunt.* In qua significatione etiam usurpatur affine verbum ἐμβάλλω, Arrian. Exped. Alex. lib. I. cap. 1. Ἐπὶ τοὺς Θρᾷκας ἘΝΕ'ΒΑΛΟΝ, *Thraces invaserunt.* Post εἰσβάλλω subaudit Cl. Bos στρατιάν; atque Herodotum sic integre locutum fuisse ostendit. Hæc tamen ellipsis constanter ubique locum habere non potest; e. g. Quando fluvius dicitur εἰσβάλλειν εἰς θάλασσαν, tunc intellige ὕδατα vel simile. Ita Thucyd. lib. I. cap. 46. Διὰ δὲ τῆς Θεσπρωτίδος Ἀχέρων ποταμὸς ῥέων ἘΣΒΑ'ΛΛΕΙ ἐς αὐτὴν, sc. λίμνην, *Acheron flumen per agrum Thesproticum fluens, in illam paludem labitur.* [Sic sæpe apud Plat. in Phæd. cap. 60. seq. de fluminibus dicitur ἘΜΒΑ'ΛΛΕΙΝ, h. e. εἰσρεῖν, ἐμπίπτειν, ἀφικνεῖσθαι, quibus verbis ipsis eodem in loco de eadem re utitur Plato: atque ἘΚΒΑ'ΛΛΕΙΝ, pro quo Plato ibidem adhibet modo ἐκρεῖν, modo ἐκπίπτειν, modo ἐκπίμπεσθαι. Z.] Simplex etiam βάλλω, neutraliter pro ἄπιθι, in imperativo, non semel occurit apud Comicum: Βάλλ' ἐς κόρακας, *Abi in malam rem.* [Huc referunt nonnulli illud Joannis Evang. XIII. 2. Τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἰούδα, et interpretantur, *Cum Diabolus sese immisisset in animum Judæ.* At verbum βάλλειν hoc in loco potest commode accipi pro *suggerere, instillare:* vid. Kypkius ad h. l. Z.]

In posteriori significatione verbi εἰς-

blem. Sect. 5. Διὰ τί τὰ σύμμετρα τῶν σωμάτων, κάμνει τε πολλάκις, καὶ ἀπαλλάττει ῥᾶον; pro ἀπαλλάττεται, id est, *Quare quæ melius temperata corpora sunt, et laborant sæpius, et facilius morbis defunguntur?* 58 Sic ἀπηλλαχέναι τοῦ καθήκοντος, i. e. *officio defungi:* ἀπηλλαχέναι τῆς ἀρχῆς, *magistratu defunctum esse* 59.

VI. Ἵστημι, in Aorist. 2. et præterito activo, ac præsertim in compositis, ut ΚΑΤΑΣΤΗ͂ΝΑΙ ΕἸΣ ἈΡΧΗ͂Ν 60, apud Isocrat. passim, *in magistratu constitui;* τὰ καθεστηκότα, vel καθεστῶτα sæpe, id est, τὰ νενομισμένα, *status*, vel *instituta reipub.* aut absolute, quæcunque de re quapiam constituta sunt 61. Ita συστῆναι πόλεμος, id est, συῤῥαγῆναι, a verbo, συῤῥήγνυμαι, et συγκροτεῖσθαι, *conflatum esse bellum* 62: et ὑποστῆναι ὁ κόσμος, id est, *mundus conditus* dicitur. Ita περιστῆναι, *adductum esse:* Demosth. Olynth. I. Εἰς τοῦτο περιέστη τὰ πράγματα Φιλίππῳ, *Philippi res eo redactæ sunt;* ubi Ἵστημι, in præteret. Aorist.

βάλλω etiam verbum activum ἐκδίδωμι invenitur, et dicuntur flumina ἐκδιδόναι, quæ sese in mare exonerant. Pausanias in Achaicis, pag. 431. Οὐ πόῤῥω δὲ αὐτῆς ποταμὸς Γλαῦκος ἘΚΔΙΔΩ͂ΣΙΝ ἐς θάλασσαν, *Non procul ab illa fluvius Glaucus in mare sese exonerat.* In his tamen activa significatio agnoscitur, si subaudias ὕδατα, ut dicantur *emittere aquas;* fietque elliptica locutio, quæ plenius mihi arridet.

Verbum ἐπιδίδωμι, quod natura sua est activum, et proprie notat, *Do insuper,* etiam vel neutraliter redditur, *Promoveo, Proficio;* vel passive, *Augeor, Incrementum capio.* Prioris exemplum habet Plato in Cratyl. pag. 410. in fine: Πολὺ ἐπιδίδως, *Multum promoves.* Alterius exemplum exhibet Isocrates in Panegyrico, in fine: Τοιαῦτα λέγειν, ἐξ ὧν βίος μηδὲν ἘΠΙΔΩ͂ΣΕΙ τῶν πεισθέντων, *Talia dicere, ex quibus eorum, quibus persuaserint, vita non augebitur,* i. e. *ex quibus suæ vitæ nullum felicitatis incrementum capient.* Ubi ἐπιδώσει, pro ἐπίδοσιν λήψεται; quemadmodum duo hæc conjungit Demosthenes in Philipp. II. pag. 49. lin. 45. Ἐγὼ δὲ, ἁπάντων πολλὴν ΕἸΛΗΦΟ΄ΤΩΝ ἘΠΙ΄ΔΟΣΙΝ,—οὐδὲν ἡγοῦμαι πλέον, ἢ τὰ τοῦ πολέμου κεκινῆσθαι καὶ ἘΠΙΔΕΔΩΚΕ΄ΝΑΙ, *Ego vero, cum omnia magnum incrementum ceperint, nihil existimo magis, quam res bellicas mutatas atque auctas esse.* Cæterum rem, qua quis augeri dicitur, in quarto casu invenies, præcedente præpositione εἰς, vel πρός. Plat. Hipp. maj. pag. 283. lin. 43. Ὡς πλέον ἂν ΕἸΣ ἈΡΕΤΗ͂Ν ἘΠΙΔΙΔΟΙ͂ΕΝ, *Ut in virtutis exercitatione magis proficiant.* Herodian. lib. III. cap. 13. Ἀφηνίαζον δὲ, καὶ ἈΠΕΔΙ΄ΔΟΣΑΝ ΕἸΣ ΤΟ` ΧΕΙ͂ΡΟΝ, *Frænum solvebant, et in pejus ruebant.* Cum præpositione πρὸς apud Isocrat. ad Demonic. pag. 8. Δι' ὧν ἂν μοι δοκοίης ἐπιτηδευμάτων πλεῖστον ΠΡΟ`Σ ἈΡΕΤΗ͂Ν ἘΠΙΔΟΥ͂ΝΑΙ, *Quibus studiis maxime in virtutis cultu proficere posse videaris.* Et in Nicocl. pag. 64. Ἐξ ὧν οἷόντ' ἦν αὐξηθῆναι, καὶ ΠΡΟ`Σ ΕΥ̓ΔΑΙΜΟΝΙ΄ΑΝ ἘΠΙΔΟΥ͂ΝΑΙ τὴν πόλιν, *Ex quibus respublica augeri et felicitatis incrementum capere posset.* [Sic Hippocrat. Aphor. II. 31. et 32. σῶμα dicitur ἐπιδιδόναι, ubi cibo sumto *vires pristinas recipit.* Atque apud eundem Aphor. I. 12. ἐπίδοσις est *incrementum morbi*, gr. αὔξησις, seu ἀνάβασις. Hinc Galenus ad hunc locum ait: εὔδηλον, ὅτι ἐπιδόσεις τῶν περιόδων τὰς αὐξήσεις λέγει τῶν κατ' αὐτὰς παροξυσμῶν, αἵ τινες τόν τε χρόνον τῆς αὐξήσεως τοῦ νοσήματος ἐπιδείκνυνται· καὶ τὴν προθεσμίαν τῆς μελλούσης ἀκμῆς ἂν μάλιστα μάθοις. Adde locum Actor. XXVII. 15. ἐπιδόντες ἐφερόμεθα, h. e. *ubi vento nos permisimus, ferebamur.* Sic quoque simplex διδόναι usurpatur: v. c. Euripid. Phœniss. pag. 112. οἱ' ἡδονῇ δοὺς, *qui deditus est voluptati.* ¶. 131. Conf. Marc. IV. 29. Z.] ¶. 132. Ἐπιδίδωμι.

60 Pro κατασταθῆναι, quod passivum occurrit apud Isocrat. ad Demosth. pag. 19. Εἰς ἀρχὴν κατασταθεὶς, *Magistratum adeptus.* Et ad Nicocl. pag. 30. Ἐπειδὰν εἰς τὴν ἀρχὴν κατασταθῶσι, *Postquam imperio potiti sunt.*

61 Nam perf. ind. Καθέστηκε, *constitutum est.* Unde pro *soleo* accipitur, apud Thucyd. lib. III. cap. 43. ΚΑΘΕ΄ΣΤΗΚΕ δὲ τἀγαθὰ, ἀπὸ τοῦ εὐθέος λεγόμενα, μηδὲν ἀνυποπτότερα εἶναι τῶν κακῶν, *Solent autem bonæ sententiæ, cum direc-*

notetur, dativum Φιλίππῳ adhiberi, non autem genitivum Φιλίππου [63]. ¶. 133.

Μεταβάλλειν, *mutari.* VII. Μεταβάλλειν [64] creberrimum est pro μεταβάλλεσθαι, *mutari.* Philo de Leg. ad Caium, Ἀρχόμενοι μεταβάλλειν πρὸς τὸ σύννομον καὶ ὁμοδίαιτον, *Cum ad vitæ genus transferri inciperent, legum communione, ac mutua societate conjunctum.* At in voce passiva sæpius est, *transfugarum more ad hostem* αὐτομολεῖν, *deficere.* Plutarch. Alex. Τοῖς μεταβαλλομένοις πρὸς αὐτὸν, ἄδειαν ἐκήρυττεν, id est, *Iis, qui ad se deficerent, impunitatem præconis voce promittebat,* et alia passim.

Παρακινεῖν, *indecore moveri.* VIII. Παρακινεῖν, non tantum *labefactare ac pervertere,* sed etiam *indecore moveri, et furore præcipitem agi* significat: Aristophanes in Ranis, Ἰδὲ, σκόπει ἤν με παρακινήσαντα ἴδῃς, pro παρακινούμενον. *Aspice, num tibi videar indecore moveri.* Xenoph. Memorab. IV. Πολλοὶ μὲν ὑπὸ παρακεκινηκότων διαφθείρονται, pro παρακεκινημένων, *Multi ab hominibus furore percitis occiduntur.* Sic παρακινητικῶς ἔχειν, Plu-

te dicuntur, nihilo minus esse suspectæ quam malæ, q. d. *Ita humana sunt comparata, ut* etc. Hinc etiam, τὸν καθεστῶτα βίον ζῆν, apud Platonem: *suo more vivere.* Καθίζω quoque activo et neutrali sensu adhibetur. Exemplis nihil tritius. [Recte de duplici hac vi verbi præcipit Thomas Mag. Καθίζω ἐγὼ, καὶ καθίζομαι, καὶ καθίζω ἕτερον. Et paulo post: Τὸ δὲ καθίζω, οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ ἕτερον ποιῶ καθίζειν, ἀλλὰ καὶ ἐμαυτόν. Z.] Nec non κάμπτω, in epist. ad Rom. XIX. 11. Ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, *Mihi flectetur omne genu.* Ut et κλίνω· sic dicitur ἡμέρα κλίνειν, *dies inclinare.* Luc. IX. 12. [Sic quoque compositum ἐκκλίνειν, 1 Pet. III. 11. Ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ, h. e. *sese avertat a malo.* Z.]

62 Ita Polybius lib. V. p. 378. init. Καὶ πρῶτον ἐπιχειρήσομαι δηλοῦν κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν, τὸν ὑπὲρ Κοίλης Συρίας Ἀντιόχῳ καὶ Πτολεμαίῳ ΣΥΣΤΑΝΤΑ ΠΟΛΕΜΟΝ, *Et primum exponere aggrediar, quod initio proposui, bellum inter Antiochum et Ptolemæum pro Cœlesyria conflatum.*

63 Λείπω etiam pro *relinquor, desum* in usu est, in primis apud Grammaticos, apud quos vox aliqua λείπειν dicitur, i. e. *relinqui subaudienda.* Scholiastes Aristophanis in Nub. ver. 1083. ad hæc verba: Ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ, ait, ΛΕΙΠΕΙ ἡ Εἰς, *Relinquitur,* vel *deest præpositio* Εἰς. Ubi etiam observa, articulum ἡ in feminino genere usurpari, pro τό. Vide supra Cap. I. §. 18. Sic, quod Latini dicunt: *Cætera desunt,* posset Græce verti, Τὰ ἑπόμενα λείπει. Similiter composita ἀπολείπω et ἐλλείπω pro *deficio:* Isocrat. ad Demosth. pag. 11. Τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολείπει, τὰ δὲ πάντα χρόνον παραμένει, *Nam hæc facile deficiunt, diffluunt, illa perpetuo permanent.* Epict. Enchir. cap. 12. Μήποτε καλοῦντος ἘΛΛΕΙΠΗΙΣ, *Ne, illo vocante, deficias.* Et cum genitivo: ut apud Plat. Theag. Ἐλλείπω ἐπιστήμης, *Deest mihi scientia.* Μεταβάλλω, *Mutor.* Idem in Tim. pag. 60. loquitur de aqua, quæ in aëris formam transit, Μετέβαλεν εἰς ἀέρος ἰδέαν.

64 Post μεταβάλλειν Ed. Leid. habet, *quod septimum esse debuisset,* parenthesi inclusum.

65 Σβέννυμι in præt. ἔσβηκα, et aor. 2. ἔσβην quasi a σβῆμι pro *exstinctus sum,* passive utitur Homer. Iliad. I. ver. 467. Οὐδέ ποτ' ἔσβη Πῦρ, *Neque unquam exstinguebatur ignis.* Πληθύνω quoque et *Augeo* et *Augeor* notat, unde ποταμοὶ πληθύνοντες, Plutarcho sunt, *fluvii aquis aucti.*

66 Ἔστρεψεν ὁ Θεὸς pro ἔστρεψεν ἑαυτὸν, dixit Lucas in Act. Apost. VII. 42. ubi vid. Casaubonum. Simile fit in cognatæ significationis verbo τρέπω, ejusque compositis. Hesiod. in Deorum Generat. ver. 58.

Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, ΠΕΡΙ δ' ἜΤΡΑΠΟΝ ὧραι,

Sed cum jam annus erat, et circumvoluta essent tempora.

tarcho in Solone significat, ἐξεστηκέναι τοῦ νοῦ, *mente dejectum esse*. Nec alienum verbum παροινεῖν, id est, *insanire, ut ebrii solent* [65].

IX. Στρέφειν, maxime in Aorist. 1. id est, *conversus sum*, aut *converti:* unde ἐπαναστρέφειν, quod idem est, ac ἐπανακάμπτειν, de quo paulo ante Reg. 2. et ὑποστρέφειν, *redire:* quod etiam verbum militare est, significans, *repente a fuga in hostem converti:* quod etiam dicunt, ἐξ ὑποστροφῆς μάχεσθαι [66]. Στρέφειν, *converti.*

Apud Rhetores autem est, *reflecti ad id quod postremo dictum est, oratione per quandam parenthesin interrupta;* ut cum Demosthenes pro Corona, dixisset, τοῦ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου, id est, *conflato Phocensi bello*, subjungit, οὐ δι' ἐμέ, οὐ γὰρ ἔγωγε ἐπολιτευόμην πώποτε· *non mea profecto culpa, qui ad Rempub. nondum accesseram;* hæc verba καθ' ὑποστροφὴν inserta esse, et oratorem ὑποστρέψαι, id est, in ea quæ de conflato bello dixerat, *se reflexisse*, docet Hermogenes: quam etiam ὑποστροφὴν, ἐπεμβολὴν, idem appellat, quasi *intercalationem quandam.* Ὑποστροφή, *oratoria.*

Imitati hoc etiam sunt Latini; ut Curtius lib. IV. cap. 6. 29. *Ira deinde VERTIT in rabiem.* Item lib. VII. cap. 1. init. *Invidia in misericordiam VERTIT.* Pro *versa est;* et Virgil. Æn. I. l. ver. 108.

Franguntur remi: tum prora AVERTIT. Pro *avertitur.*

Alia ad hunc locum exempla addit Servius, quem adi. Hinc *annus vertens*, crebro apud Latinos, apud quos *terra movere* frequens est; vid. Suet. Claud. cap. 22. Gell. lib. II. cap. 28. et IV. cap. 6. Similiter *volventia plaustra* dixit Virg. Georg. lib. I. *quæ volvuntur.* Similiter lib. X. ver. 363.

At parte ex alia, qua saxa ROTANTIA late
Intulerat torrens, —

Pro *rotata.* Rursus Georg. lib. III. ver. 365.

Et totæ in solidam glaciem VERTERE lacunæ.

In plerisque tamen, si non in omnibus verbis, apud Græcos hoc modo usurpatis, significationem activam latere clam, autumo, suppresso accusativo patiente. Sic v. g. Pronomen reciprocum subaudi in ἀνακάμπτειν, ἀπαλλάττειν, παρακινεῖν, στρέφειν, et similibus. In verbo ἐπιδίδωμι accusativus πολὺ, πλεῖστα etc. fere additur, q. d. *Addo multum progressibus meis.* Minus arridet pronomen reciprocum subauditum apud Cl. Bos. Præpositione εἰς λείπει, sc. τὴν λέξιν. Μεταβάλλει εἰς τὸ ὁμοδίαιτον, subaudi τρόπον vel βίον. Quum formæ mutatio innuitur, subaudienda est vox μορφὴν, quam addit Ælian. V. H. lib. I. cap. 15. in fine: Τὸν Δία αὐτὸν ΜΕΤΑΒΑΛΕΙ͂Ν ΤΗ'Ν ΜΟΡΦΗ'Ν εἰς περιστερὰν, *Ipsum Jovem mutatum esse in formam columbæ.* Τὰ τῶν φυτῶν συνάπτει τῇ γῇ Verbatim: *Plantæ connectunt terræ*, sc. τὴν ῥίζαν, *radicem.* Συνάπτειν τοῖς πολεμίοις, [sc. τὴν μάχην Z.] integre reddunt Latini, *Conserere manum cum hostibus.* [Idem dicitur συμμίξαι τινὶ, Ælian. V. H. III. 9. Z.] Similem ellipsin etiam apud Latinos observa, ut cum Virgilius ait: *Venti posuere*, supple *vim.* Neque enim satisfacit Servius, illud explicans *quievere*, tanquam neutraliter accipiendum esset. Locus est lib. VII. ver. 27. Similis est lib. X. ver. 103. *Tum Zephyri posuere.*— Ex adverso accusativus *vim* intelligitur, cum dicit idem Georg. lib. I. ver. 333. *Ingeminant austri.* Ellipsin supplet ipse Æn. lib. V. 681.

Sed non idcirco flammæ atque incendia VIRES
Indomitas POSUERE.—

Idem potest intelligi in hoc Propertii lib. III. eleg. 17. ver. 5.

Flamma per incensas citius SEDARE aristas.

Στείχειν, *ordinari.*

X. Στείχειν, pro στείχεσθαι militare vocabulum est, et significat, κατὰ στοίχους τάττεσθαι, id est; *aciem in varios ordines, et quasi versus distribui;* unde συστοιχεῖν, *ejusdem ordinis esse,* ἀντιστοιχεῖν, *adversis opponi ordinibus* [67].

Συνάπτω, *hæreo.*

XI. Συνάπτω, id est, *firmiter adhæresco, et quasi colligatus sum:* ut cum Theophrastus ait, Τὰ τῶν φυτῶν ἐν λίμναις ὀ συνάπτει τῇ γῇ, id est, *Plantæ, quæ in paludibus seruntur, terræ non admodum firmiter adhærescunt.*

Συνάπτειν, *confligere.*

Significat etiam *confligere,* seu *committi,* ut in prælio fieri solet; idque cum dandi casu, ut, τοῖς πολεμίοις συνάπτειν, vel cum accusandi casu, et præpositione εἰς, adhibito tamen, vel intellecto personam significante dativo, ut apud Polyb. Συνάπτειν εἰς τὰς χεῖρας, Galli, *Venir aux mains* [68]. Eodem fere modo usurpatur verbum προσμίξαι, id est, *propius admoveri hostibus, muris, urbi:* quæ πρόσμιξις, Gallice non minus proprie; *la melée.*

XII. Τελεῖν, inter alia significata, sumitur pro τελεῖσθαι, id est,

Adde Plaut. Mil. Glor. A. II. S. 6. ver. 100.

Dum hæ consilescunt turbæ, atque iræ LENIUNT.

Plura vide sic congesta apud Pareum in Mantissa ad Lex. Plaut. in V. *Verba.* Alibi Virgil. Georg. lib. I. ver. 74. *Siliqua quassante* dicit; ubi Ruæus: Quassante, *active pro* quassata, *nimirum a vento, cujus impulsu siliquæ crepitant.* Sed servatur activa virtus, quippe legumina, vento impellente, siliquæ intus motæ quatiunt. Quo minus tamen dicam, omnibus absolute ac perpetuo significationem activam subesse, facit Josephi locus, qui est Antiq. Jud. lib. I. cap. 11. §. 4. de uxoris Loti metamorphosi: Εἰς στήλην ἁλῶν ΜΕΤΕ'ΒΑΛΕΝ, *In columnam salis conversa est.* Nulla utique actio potest adsignari uxori Loti; nam, sive verbum μεταβάλλειν per se consideratur, sive accusativus μορφὴν vel σῶμα subauditur, non illa formam mutavit, sed Deus. Cæterum nostratibus quoque sunt verba in terminatione activa passionem significantia, sed non nisi extra Præteritum: Talia sunt, Vermeerderen, Verminderen, Beteren, Breeken, Veranderen.

67 At στείχειν, συστοιχεῖν, ἀντιστοιχεῖν verba sunt neutra, atque adeo actionem non deponunt, nec ad hanc verborum seriem pertinent. [Recte. Etenim στείχειν nil est, nisi *incedere instructum, secundum aliquem ordinem.* Hinc Iliad. λ'. 331; est στείχειν ἐς πόλεμον. Z.] Cæterum de his vide Budæum pag. 328. et 329.

68 Sic συνάπτειν εἰς πόλεμον occurrit Machab. lib. I. cap. VII. 43. Καὶ ΣΥΝΗ'ΨΑΝ αἱ παρεμβολαὶ ΕἸΣ ΠΟ'ΛΕΜΟΝ, *Et exercitus prælium commiserunt.* Variaque hic notanda est constructio; nam non solum dicitur συνάπτειν εἰς χεῖρας, εἰς μάχην, εἰς πόλεμον, sed etiam συνάπτειν πόλεμον, συνάπτειν πρός τινα μάχην, imo et πόλεμος συνάπτει. Exempla sunt Machab. lib. I. cap. IX. 47. et X. 49. et 53. Xenoph. Instit. lib. III. pag. 79. init. Ἤντε ἐπ' ἐκείνους ἰόντες τὴν μάχην συνάπτωμεν, *Sive adversus eos euntes manus conferemus.* Unde satis constat, συνάπτειν suam agendi vim non deponere. H.

Ad classem hanc referri etiam alia nonnulla possunt verba. V. c. Ἄγειν, pro *ire,* ut Joan. XI. 7. ἄγωμεν εἰς Ἰουδαίαν, *Eamus in Judæam.* Xenoph. Exped. Cyr. lib. IV. pag. 220. ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἦγον οἱ Ἕλληνες, *Postquam propius accesserunt Græci.* Similiter ejus composita usurpantur, ut προσάγειν, in sensu *appropinquandi,* Actor. XXVII. 27. ubi χώρα προσάγειν dicitur: item διάγειν, ut ἀνόσως διάγειν, h. e. *sine morbo vitam traducere,* Hippocrat. Epidem. lib. I. pag. 354. 16. Nec non συνάγειν, veluti Ælian. V. H. III. 9. συνάγοντος τοῦ πολέμου, h. e. *cum pugna appropinquat,* seu, *committenda est,* 'ΕΝΙΣΧΥ'ΕΙΝ, quod proprie

τάττεσθαι, ἐγκρίνεσθαι, *censeri*, vel *numerari*. Pausanias Ἠλιακῶν I. Αἱ ἐς τὸ Ἀχαϊκὸν τελοῦσαι πόλεις, id est, τῇ Ἀχαΐᾳ προςνεμόμεναι, *Urbes Achaicæ contributæ.* Sic τελεῖν εἰς ἄνδρας, *viris accenseri;* quod Romani dicebant, *virilem togam sumere.* Sic πόλεις εἰς τὴν Ῥώμην συντελοῦσαι, *Romanorum municipia* dici potuerunt.

XIII. Aorista, maxime prima, verborum in ομαι, quæ vocem activam non habent, active ut plurimum significant, atque interdum etiam passive, ut a verbo διαλέγομαι, διελέχθην, id est, *disserui;* ab ἰάομαι, ἰαθεὶς, i. e. *curans*, vel *curatus;* a παραδέχομαι, παραδεχθεὶς, *qui excepit*, vel *exceptus est*, a θεάομαι, ἐθεάθην, *contemplatus sum*, vel *lustratus ab alio.* [Sic ἐπιμεληθῆναί τινος, pro ἐπιμελήσασθαι, apud Xenoph. Mem. I. 13. 11. I. 4. 13. et II. 10. 2. Z.] Aorista in θην active signific.

Quæ observatio Præteritis etiam perfectis eorundem verborum accommodari potest. Dicunt enim διείλεγμαι, pro *disputavi:* imo quibusdam præterea, quorum in usu activum est, ut, ἐνδέδειγμαι, pro ἐνδέδειχα, id est, *ostendi*, a δείκνυμαι, apud Demosth. pro Corona, et alibi passim: πεποίημαι, pro πεποίηκα, sæpissime [69]; ηὐτρέπισμαι, pro ηὐτρέπικα, *instruxi*, ab εὐτρεπίζομαι [70]. Præter. pass. act. signific.

significat *corroborare*, interdum dicitur *corroborari*, *recreari*, ut Actor. IX. 19. λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν, h. e. *sumto cibo recreatus est.* Ἀμείβειν proprie *mutare*, sed transitive, seu passive, *ultra ferri*, Hippocrat. lib. κατ' ἰητρεῖον pag. 671. 14. εἰς μὲν τὸ πρόσθεν γόνατα μὴ ἀμείβειν, i. e. *adeo ut genua non longius in anteriorem ferantur partem.* Sic ἀναλαμβάνειν et ἀναφέρειν (sc. intellecto nomine τὴν ἰσχὺν, aut ἑαυτὸν) apud eundem est *ex morbo recreari*, *vires amissas recuperare*, v. c. lib. 2. περὶ γυναικ. pag. 267. 28. ὑπὸ τῆς διαίτης καὶ τῆς φαρμακοποσίης λεπτυνθεῖσα, ἣν μὴ δύνηται ἀναλαμβάνειν. Sine ellipsi dixit Thucydides, ἀναλαμβάνειν ἙΑΥΤΟ'Ν ἀπὸ τῆς νόσου. Et de ἀναφέρειν exemplum extat apud Hipp. lib. 2. περὶ γυναικ. pag. 268. 22. αἱ δὲ γεραίτεραι (sc. γυναῖκες) οὐ δύνανται ἀναφέρειν, ἀλλ' ἀπόλλυνται ὑπὸ ἀσθενίης. Confer. Aphorism. II. 43. Διαναπαύειν, quod proprie *sedandi* habet vim, nonnunquam apud Hippocratem, veluti Aph. II. 48. VI. 18. etc. significat *quiescere.* Similiter Adjectivis nonnullis jungitur Infinitivus activus, sed in sensu passivo: v. g. Eurip. Med. 320. ἀνὴρ ῥᾴων φυλλάσσειν, pro φυλάσσεσθαι, *qui facilius potest caveri:* it. δυνατὸς κατανοῆσαι, *qui potest intelligi:* ἡδὺς ἰδεῖν, *qui est grato adspectu:* πόλεις χαλεπαὶ λαβεῖν, *difficiles captu:* ἄξιος ἀκοῦσαι, *dignus qui audiatur:* νόμος ῥᾴδιος νοῆσαι, *facilis intellectu*, et alia exempla, quæ reperies collecta apud Dorvillium ad Charit. pag. 386. et 534. ¶. 134. Ipsa verba neutra interdum passive usurpantur: e. g. εὖ πάσχειν ὑπό τινος, *ab aliquo beneficio ornari:* ἐκπίπτειν ὑπό τινος, *ab aliquo ejici in exilium:* θνήσκειν ὑπό τινος, *interfici*, ut Xenoph. Hier. X. 4. ἤδη δὲ πολλοὶ καὶ δεσπόται βίᾳ ὑπὸ τῶν δούλων ἀπέθανον· Id. in Ages. II. 4. μαχόμενος σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἀποθνήσκει· et Plat. in Epist. τέθνηκεν ὑφ' ὑμῶν, *a vobis est occisus.* ¶. 135. Multa exempla Latinorum collegit Vechner. Hellenol. lib. I. cap. 6. et Cuper. Observat. lib. II. cap. 20. Ex Thucydide plurima exempla verborum activorum passive usurpatorum collegit Cel. Baverus in Lect. Thucyd. pag. 17. seq. Præterea ipsa verba media nonnunquam vim passivorum habent: ut Xenoph. Apol. 26. Οἶδ' ὅτι καὶ ἐμοὶ ΜΑΡΤΥΡΗ'ΣΕΤΑΙ ὑπό τε τοῦ ἐπιόντος καὶ ὑπὸ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου. It. Xenoph. Mem. III. extr. αὐτὸς σὺ οὐκ ἐλάχιστα ἨΩΦΕΛΗ'ΣΗι, pro ὠφεληθήσῃ. Plat. in Phileb. cap. 33. οὗτος καταγελάσεται, pro καταγελασθήσεται. Xenophon Œcon. IV. 9. ἡ γῆ εὖ φυλάξεται. Conf. Kuster de Verbis Med. Sect. III. Z.

69 Ita Pausanias in Eliacis, p. 310. Τῷ Αὐγούστῳ ΠΕΠΟΙ'ΗΝΤΑΙ τὴν εἰκόνα, pro πεποιήκασι, *Augusto statuam fecere.*

70 His adde ἐντέθειμαι. Demosth. adversus Phorm. pag. 589. Ὡς ἘΝΤΕΘΕΙΜΕ'ΝΟΣ τὰ χρήματα εἰς τὴν ναῦν, *Quasi merces in navim imposuisset.* Rarius hic græcissant Latini, in quibus Suet.

Futur. pass. pro medio.

[Interdum, sed raro, ipsum Futurum passivum ponitur loco medii. E. g. Xenoph. Mem. II. 7. 8. ἐπιμεληθησόμεναι, pro ἐπιμελησόμεναι. Conf. Cl. Fischer. ad Plat. Apol. cap. 17. not. 12. Z.]

Verbum act. cum suo casu.

XIV. Verbum activum, maximeque *sensum*, aut *affectum* significans, cum suo casu jungitur, licet casum alium more Latino postularet: ut, θαυμάζω σου, ὅτι, vel εἰ, ὁ αὐτὸς ὢν σαυτῷ ἀεὶ διατελεῖς, pro θαυμάζω ὅτι σὺ, id est, *miror te tui semper similem esse.* Sic apud Xenoph. IV. Memorabilium, γῆν, ὁπόση ἐστιν, εἰδέναι, verbatim, *terram, quanta est, nosse:* Latine vero melius, *nosse, quanta terra sit* [71]. Οἶδά σε, ὅτι μήποτε ἡσυχάσεις, verbatim, *Novi te, quod nunquam quiesces,* id est, *novi, te nunquam quieturum.* Ita, Μέμνημαί σου, ὅπως ἀπεκρίνου, verbatim, *Memini tui, quomodo responderes.*

Verba interrogandi et respond.

XV. Verba interrogationibus et responsionibus servientia, tum etiam, cum illa a tertio quodam referuntur, eodem plane modo cum sequentibus ordinantur, quasi interrogatio et responsio fieret potius, quam narraretur. Plutarch. in Alexandro, Ἐπερωτῶντος Φιλίππου, πῶς ἔχουσιν ὁμονοίας πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἕλληνες; pro πῶς ἂν

in Aug. cap. 21. *Neque crebrius aut perfidiosius rebellantes graviore unquam MULTATUS EST pœna:* pro, *Multavit.* Sed codicum dissensio (nam nonnulli dant *ultus est)* rem dubiam facit; quare aliud ex Cicerone addam pro Mil. c. 13. init. *Cujus tu inimicissimum multo crudelius etiam PUNITUS ES.* Quæ verba, ut et hæc: *FABRICATUS EST gladium,* figurate dici ex Quinctiliano lib. IX. c. 3. refert P. Manutius, additque loca ex Offic. lib. I. et Tuscul. Quæst.

71 Latini tamen hoc imitati sunt. Sic notissima hæc in Terentio: *Scin' ME, in quibus sim gaudiis,* Et: *Ipsum ME noris, quam elegans formarum spectator siem.* [it. in Andr. I. 1. 20. *Quas credis esse* has, *non sunt veræ nuptiæ.* Z.] Horat. lib. IV. od. 14. ver. 8. de Augusto:

QUEM legis expertes Latinæ
Vindelici DIDICERE nuper,
Quid Marte possis. ---

Huc refertur illud Maronis, Æn. I. ver. 577.

URBEM, quam statuo, vestra est:

Ubi tamen adjunctum verbum nullum sensum vel affectum significat. Ob jucundam auribus idiotismi hujus elegantiam non possum non aliud atque aliud addere exemplum. Sic enim Plutarch. Vit. Cic. pag. 878. lin. 30. Ὁ Μίλων ΤΟ`Ν ΚΙΚΕ´ΡΩΝΑ δείσας, μὴ πρὸς τὴν ὄψιν ἀηθείᾳ διαταραχθεὶς, χεῖρον διαγωνίσηται, *Milo metuens Ciceronem, ne spectaculi insolentia, minus feliciter caussam diceret.* Pro δείσας, μὴ ὁ Κικέρων, *Metuens, ne Cicero* etc. Plane ut Horat. lib. I. od. 35. ver. 9.

TE Dacus asper, TE profugi Scythæ,
Urbesque, gentesque, et Latium ferox,
Regumque matres barbarorum, et
Purpurei METUUNT tyranni,
Injurioso NE pede PRORUAS
Stantem columnam. ---

Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 5. Ἐνταῦθα μανθάνει ΠΤΟΛΕΜΑΙ͂ΟΝ καὶ ἈΣΑΝΔΡΟΝ, ὅτι ἐκράτησαν Ὀροντοβάτου. Aristoph. in Nubib. ver. 1113.

ΤΟΥ`Σ ΚΡΙΤΑ`Σ ἃ κερδαίνουσι βουλόμεσθ'
ὑμῖν φράσαι,

Quid lucri judices sint percepturi, vobis
volumus dicere.

Pro οἱ κριταί. [It. in Nubib. 145. Ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης, ΨΥ´ΛΛΑΝ, ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας; Ubi ψύλλαν positum est pro ψύλλα, nisi quis forte legendum putet ψύλλ' ἄν. Z. [Hoc, nisi Zeunio, in mentem venire poterat nemini. *Herm.*] Conf. Homer.

ἔχοιεν; verbatim, *Quærente Philippo, quam bene Græcis inter se convenit?* id est, *conveniret.*

Sic dum narrant, quid nuncius dixerit, eodem modo loquentem illum inducunt, quo Dominus rem ipsi mandaverat: ut in Evangelio Joan. I. 20. cum se illi a Pharisæis ad Joannem missos esse dicerent, ut ex eo quærerent, *Tu qui es?* Græce, σὺ τίς εἶ; id est, ὅστις ἂν αὐτὸς εἴη, *quinam ille tandem esset?*

In responsionibus similiter, ut de eodem B. Joanne dicitur, respondit, *quia non sum ego Christus,* ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ Χριστὸς, pro ὅτι οὐκ ἦν Χριστὸς, id est, *se non esse Christum.* Quo loco verba sonare videntur, responsum a Joanne fuisse, nuncium ipsum, aut Evangelistam non esse Christum; proindeque hæc loquendi ratio, ad tollendam sensus ambiguitatem, diligenter observanda erit.

XVI. Digna hoc in genere sunt, quæ observentur ex Demosthene exempla duo, Orat. pro Coron. Καὶ νῦν εἶπέ που λέγων, ὁ τὴν Ἀλεξάνδρου ξενίαν ὀνειδίζων ἐμοὶ, verbatim, *Et nunc dicebat, qui Alexandri hospitium exprobrabat mihi,* id est, *Et vero jam jam dicebat, sibi abs me Alexandri hospitium crimini dari.* Nam ὁ τὴν, etc. ip-

Iliad. E. ver. 85. Priorem Petri Epist. cap. II. 7. Turbam exemplorum ministrat Kusterus ad Aristophanis Plut. ver. 55. ¶. 136. minus tamen cautus in eo, quod hunc idiotismum, quem Atticismum dicit, in hoc versari ait, quod accusativus pro nominativo ponatur, cum non accusativus solus, sed et alius casus esse possit, quem verbum præcedens, cui jungitur, postulat, ut θαυμάζω σοῦ, ὅτι etc. Μέμνημαί σου, ὅπως ἀπεκρίνου. Quin nec nominativi casus terminari constanter potest, quum constructio sequens diversum exigere possit: ut quum dicimus: *Menti obversatur meæ, quomodo Christum nullo crimine nocentem de medio sustulerint Judæi;* cur non Græce ita efferre liceat? Μέμνημαι ΤΟΥ͂ ΧΡΙΣΤΟΥ͂, ὅπως μηδὲν ἨΔΙΚΗΚΌΤΑ ἈΝΕΙ͂ΛΟΝ οἱ Ἰουδαῖοι, pro ὅπως τὸν Χριστὸν ἀνεῖλον. Cæterum audacius Aristophanes in simili loquendi forma accusativum præmittit, quem sensus vetat nos credere a præmisso verbo regi. Ita enim ille in Acharn. ver. 649. ait, Persarum regem quæsivisse diligenter e Lacedæmoniorum legatis:

Ἠρώτησε πρῶτα μὲν αὐτοὺς, πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν·
Εἶτα δὲ ΤΟΥ͂ΤΟΝ ΤῸΝ ΠΟΙΗΤῊΝ, ποτέρους εἴποι κακὰ πολλὰ,

Rogabat primum eos, qui navibus essent superiores; dein super hoc poëta, quibus convicia multa dixerit? Hic τὸν ποιητὴν non plane ad τὸ ἠρώτησε potest referri; non enim rex rogabat poëtam, nempe Aristophanem, sed legatos de Aristophane. Sensit hoc etiam Scholiastes, qui ita ad hæc verba: Ἀντὶ τοῦ, Περὶ τοῦ ποιητοῦ, τίνας κωμῳδεῖ καὶ διαβάλλει; unde ergo accusativus ποιητὴν, si non regitur a verbo ἠρώτησε? Possit esse loquendi forma, qua accusativus absolute ponitur, et de qua supra ad Cap. III. Sect. 1. extrema.

72 Pag. 318. lin. 46. Ubi nolim conjunctionem ὅτι omnino παρέλκοντα dicere, quatenus est index ipsissimorum verborum, quæ quis locutus est, et cujus vicem in superiori exemplo explet participium λέγων. Confer Nostrum cap. VIII. §. 9. Reg. 4. H.

Illud ὅτι abundat igitur 1. in narrandi forma recta, cum persona dicentis inducitur ipsa. Id quod non solum fit in libris divinis N. T. inprimis ex consuetudine Syrorum, qui in omni forma orationis suum? præponere solent, etiam tum, cum in Græcis ὅτι non est expressum; verum etiam apud puros Græcos. Aliquot hujus rei exempla luculenta ex Demosthenis Orat. de falsa Legat. collecta reperies apud Devarium de Partic. cap. 19. 2. in locis iis, ubi illam particulam sequitur Accusativus cum Infinitivo: e. g. Actor. XXVII. 10. θεωρῶ, ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας — μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. Ad quem

sissima verba sunt, quibus Æschines adversus Demosth. usus erat. Ibid. [72] Philippi literas explicans, Ἀκούετε, ὡς σαφῶς δηλοῖ, καὶ διορίζεται, ὅτι ταῦτα ἐγὼ πεποίηκα ἀκόντων Ἀθηναίων, verbatim, *Auditis, ut aperte declarat, ac profitetur, quod hæc ego feci, invitis Atheniensibus*, id est, *hæc abs sese facta esse:* alioqui sensus esset, rerum
Ὅτι in his exempl. παρέλκει. illarum Demosthenem ipsum auctorem fuisse. Quo in exemplo, aliisque similibus, nota etiam, conjunctionem ὅτι omnino παρέλκειν, hoc est, *abundare* [73].

locum Raphelius similia aliquot loca collegit ex Polybio, Arriano et Plutarcho. Adde locum Plat. in Politic. cap. 27. Ὅτι γὰρ ἓν τῶν ὄντων ὡς ἔστιν ἑνός γε τινὸς ὄργανον εἰπόντα, δοκεῖν εἰρηκέναι τὶ πιθανόν. Sunt, qui ad hoc rerum genus quoque referant locum Plat. in Phæd. 8. ὍΤΙ μέν τοι παρὰ θεοὺς δεσπότας πάνυ ἀγαθοὺς ἥξειν, εὖ ἴστε ὅτι etc. Verum perperam. Nam ἀπὸ κοινοῦ repeti debet ἐλπίζω. Conf. ea quæ dicta sunt ad Xenoph. Cyrop. I. 6. 18. Z.

73 Opportunum hic fuerit duo verborum genera addere, quorum alterum μιμητικὸν desinit semper in ίζω, et similitudinem, vel imitationem notat ejus rei, a qua derivatur: ita v. g. locus dicitur λιμενίζειν, *qui speciem portus refert*, apud Polyæn. lib. IV. Hinc defluxit, quod Latini dicunt, *Favere partibus alicujus, Stare ab aliquo, Facere cum aliquo* etc. Græcos uno verbo desinente in ίζω, et derivato a nomine ejus, cujus partibus favetur, exprimere. Exemplorum satis unus Plutarchus in vita Demosthenis exhibet. Sic Μακεδονίζειν, *A Macedonibus stare*, pag. 852. lin. 22. Φιλιππίζειν, *Cum Philippo facere*, pag. 854. in fine. Sic Ἰουδαΐζειν, *Cum Judæis facere* etc. *Judæorum religioni adhærere*, pag. 864. lin. 23. Δημοσθενίζειν, pag. 872. lin. 49. Sic Πλατωνίζω, unde nostrum Platonisten. Qualia apud nos sectam significare solent. Hinc substantiva Μακεδονισμός, Ἰουδαϊσμὸς, Μηδισμός. Thucyd. lib. I. cap. 95. Κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ οὐχ ἥκιστα ΜΗΔΙΣΜΟΣ, *Accusabatur in primis, quod cum Medis sensisset.* Et lib. IV. cap. 133. Θηβαῖοι Θεσπιέων τεῖχος περιεῖλον, ἐπικαλέσαντες ἈΤΤΙΚΙΣΜΟΝ, *Thebani Thespiensium muros destruxerunt, crimini dantes, quod cum Atheniensibus sentirent.* Tale substantivum aliud post se habens nominis proprii, in generandi casu, per periphrasin redditur. ibid. cap. 135. Τοῦ δὲ ΜΗΔΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ, Λακεδαιμόνιοι, πρέσβεις πέμψαντες παρὰ τοὺς Ἀθηναίους ξυνεπῃτιῶντο καὶ τὸν Θεμιστοκλέα, *Lacedæmonii, missis ad Athenienses legatis, etiam Themistoclem criminabantur, quod cum Medis fecisset, quemadmodum Pausanias fecerat.* At, sequente dandi casu, mutatur sententia, pro natura substantivi, quod subjungitur. Sic, qui Græcam linguam loquitur, dicitur Ἑλληνίζειν τῇ φωνῇ, apud Æschin. contra Ctesiph. pag. 299. lin. 11. In passivo quoque Ἑλληνίζεσθαι ἀπό τινος est, *discere ex aliquo linguam Græcam.* Thucyd. lib. II. cap. 68. Ἑλληνίσθησαν τὴν νῦν γλῶσσαν τότε πρῶτον ἀπὸ τῶν Ἀμβρακιωτῶν, *Didicerunt linguam Græcam, quæ nunc est in usu, ex Ambraciotis.* Ubi cum accusativo construitur. Non absimili modo vox ipsa dicitur, v. g. Ἀττικίζειν, i. e. *juxta Atticam dialectum formari.* Ita Photius testatur de Herodiano, in excerptis ejus librorum eum uti vocibus μὴ ὑπεραττικιζούσαις, *non supra modum Atticis.*

Verba ἐπιτηδείως usurpata [latine dici possunt *verba propria*, seu, *solemnia.* Z.] ea voco, quæ, cum auctores quidam citantur, eorum verbis præmittuntur et cum studio eorum proxime conveniunt. e. g. Si Poëtæ verba citantur: Οὕτως ἐποίησεν ποιητὴς, *Sic dixit Poëta*, pro, οὕτως εἶπεν. [Sic ποιεῖν, h. e. *carmina facere, canere, poëtam esse*, quoque occurrit Plat. in Phæd. cap. 4. aliquoties, it. Apol. 7. Athen. Deipnosoph. XIII. 8. pag. 604. Hinc ab hoc ipso verbo factum est nomen Ποιητοῦ. Z.] *Sic Philosophus Plato scripsit*, Οὕτως ἐφιλοσόφει Πλάτων ὁ φιλόσοφος. Thucyd. lib. I. cap. 10. de Homero: Τοξότας γὰρ πάντας ΠΕΠΟΙΗΚΕ τοὺς προσκώπους, *Remiges omnes scripsit esse sagittarios.* Ubi scholia: Ἐπιτηδείως τὸ, ποιητὴς πεποίηκεν, ὥσπερ λέγομεν τὸ, ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ἘΦΙΛΟΣΟΦΗΣΕ. Eodem modo apud Æschin. Socrat. Dialogo περὶ πλούτου, pag. 46. Καλῶς δ', ἔφη, δοκεῖ μοι καὶ τὸ τοῦ Ἀρχιλόχου ΠΕΠΟΙΗΣΘΑΙ, *Pulcre, inquit, hoc etiam mihi videtur ab Archilocho dictum.* Vid. et Pausan. in Messeniacis pag. 372. init.

XVII. Singularis numerus a Poëtis, nonnunquam pro plurali usurpatur; quod tamen non nisi sobrie admodum imitandum. Pindarus Olymp. Od. XI. 4. sq. *Μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων τέλλεται*, pro *τέλλονται*, id est, *Melliti hymni posteriorum carminum principia sunt.* Quod interdum etiam a solutæ orationis auctoribus usurpatur. Aristot. *Οὐκ ἐνεξεφύετο τοῖς μὲν αἱ τρίχες, τοῖς δὲ τὰ πτερὰ*, pro, *ἐνεξεφύοντο* [74], *Non innascebantur aliis pili, aliis pennæ.* ¶. 137. Singularis pro plurali.

ΠΕΠΟΙ'ΗΚΕ δὲ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι ὡς Ἰφιδάμας etc. *Scripsit etiam Homerus in Iliade, Iphidamantem* etc. Perspicue distinguit Lysias inter ΠΟΙΕΙ͂Ν et ΕΙ'ΠΕΙ͂Ν, quorum illud sit carmine, hoc soluta oratione dicere. Verba sunt in Orat. Funebr. non longe ab initio: *Τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν παρεσκεύασεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς* ΠΟΙΕΙ͂Ν *δυναμένοις, καὶ τοῖς* ΕΙΠΕΙ͂Ν *βουληθεῖσιν*, *Tam copiosam enim materiam horum virtus suppeditavit et illis, qui carmine celebrare possint, et iis, qui oratione laudare velint.* Eodem modo Latini utuntur verbo *facio.* Ita Terent. in prolog. Eunuch.

Bonas matronas FACERE, meretrices malas.

Disertius tamen Græci, ubi poëtarum verba citant, ut apud Aristot. de Rep. lib. I. cap. 2. Καὶ ὀρθῶς Ἡσίοδος εἶπε ΠΟΙΗ'ΣΑΣ·

Οἶκον μὲν πρώτιστα, γυναῖκά τε βοῦν τ' ἀροτῆρα,

Et recte Hesiodus cecinit hos versus:

Esto domus primum, et mulier tibi, bos et arator.

Et cap. 8. sub. fin. Ὥσπερ Σόλων φησὶ ΠΟΙΗ'ΣΑΣ.

Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνδράσι κεῖται,

Ut Solon ait ita canens:

Nulla homini finis certa hæret divitiarum. H.

Sic *λέγειν* est oratorum: *συγγράφειν* historicorum: *ἱστορῆσαι* geographorum: *διδάσκειν* præceptorum: *διαλέγεσθαι* philosophorum Socraticorum, qui scite rogant, et interrogatorum idoneam reddunt rationem: *συμβουλεύειν* senatorum etc. Sicut apud Latinos proprie dicitur *creare Consulem, dicere Dictatorem, legere Senatorem, cooptare Pontificem, capere Vestalem, prodere Interregem, jubere* de populo, et *decernere* de Senatu etc. Z.

74 Si verbum *ἐνεξεφύετο* ad utrumque et *τρίχες* et *πτερὰ* refertur, juxta Atticorum loquelam apud cæteros Græcos receptam, singularis numerus nihil novi parit, quanquam et sic, licet rarissime, verbum plurale invenitur. Exemplum est in Tab. Ceb. *Πάντα κακὰ λέγεις αὐτοῖς ἀκολουθεῖν.* Νὴ Δία, ΠΑ'ΝΤΑ, ἔφη, ἈΚΟΛΟΥΘΟΥ͂ΣΙΝ. Pro, *ἀκολουθεῖ*, *Omnia mala, dicis, illos sequi. Per Jovem, omnia, respondit, sequuntur.* Sed et citra hanc Atticorum consuetudinem præmisso nomini pluralis numeri, aliud diversi numeri cum verbo additur, ut videre est apud Apostolum ad Galatas scribentem Cap. VI. init. Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τοιοῦτον ἐν πνεύματι πρᾳότητος, ΣΚΟΠΩ͂Ν ΣΕΑΥΤΟ'Ν, μὴ καὶ ΣΥ' ΠΕΙΡΑΣΘΗ͂Σ. Ubi *τὸ, σκοπῶν σεαυτὸν* etc. numero a superioribus dissentit, et requirit subaudiri *ἕκαστος*, ita ut Apostolus principio universos, mox singulos compellet. Reddo itaque: *Fratres, si quis imprudenti lapsu ceciderit, vos spirituales refingite talem miti ac leni animo, cavens tibi quisque, ne et tu tenteris.* Ellipsin vocis *ἕκαστος* non esse peregrinam, sed et quandoque suppleri, doceri possumus ex Ælian. V. H. lib. I. cap. 31. ΠΑ'ΝΤΕΣ αὐτῷ ΠΕ'ΡΣΑΙ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἝΚΑΣΤΟΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙ'ΖΕΙ, *Omnes ei Persæ, pro suis quisque facultatibus, munera offert.* Adde Apocal. Joann. cap. I. 19. Γράψον ἃ εἶδες καὶ Ἃ ΕἸ'ΣΙ, καὶ Ἃ ΜΕ'ΛΛΕΙ γίνεσθαι μετὰ ταῦτα, *Scribe, quæ vidisti, et quæ sunt, et quæ fient post hæc.* Ubi licet dixisset *ἃ εἰσι*, in plurali, subdit tamen *ἃ μέλλει*, in singulari. Simile exemplum habet Homerus Iliad. B. ver. 135.

Καὶ δὴ ΔΟΥ͂ΡΑ ΣΕ'ΣΗΠΕ νεῶν, καὶ ΣΠΑ'ΡΤΑ ΛΕ'ΛΥΝΤΑΙ.

Verba neutra pro activis.

[Multa verba neutra interdum obtinent vim activorum. V. c. Plat. in Phæd. cap. 66. οὐδένα ὅντινα οὐ κατέκλαυσε τῶν παρόντων, h. e. *neminem non præsentium commovit, ut fleret.* Id. in Politic. cap. 16. εἰς γῆν σπέρματα πίπτειν, pro καταβάλλειν. uti Sophoc. Ajac. 42. ἐμπίπτεις βάσιν. ¶. 140. h. e. *fulcis gradum.* Sic λάμπειν interdum est *illustrare*, ut Eurip. Ion. 235. πέτρα λάμπουσα πυρὸς δικόρυφον σέλας. Ῥεῖν, pro *effundere*, seu, *facere ut fluat*, ut Theocrit. V. 124. Ἱμέρα ἀνθ' ὕδατος ῥείτω γάλα, *Himera pro aqua fundat lac.* Ζεῖν adhibetur pro *adigere ad ebullitionem* apud Eurip. Cyclop. 391. Si-

Et jam ligna navium putrefacta sunt, et funes usu contriti. Ubi itidem, præcedente utrobique nomine plurali, alterum tamen verbum in singulari ponitur. Confer posteriorem Petri epistolam cap. III. 10. ΣΤΟΙΧΕΙ͂Α δὲ καυσούμενα ΛΥΘΗ΄ΣΟΝΤΑΙ, καὶ γῆ καὶ ΤΑ` ἐν αὐτῇ ἜΡΓΑ ΚΑΤΑΚΑΗ΄ΣΕΤΑΙ, *Elementa arsura solventur, et tellus, quæque in ea sunt opera, exurentur.* [Soph. Œd. R. 1271. *Herm.*] Idem Evang. Joan. cap. X. 27. Vid. Steph. ad locum Thucyd. lib. I. cap. 22. in fine. Simili modo singulari pro plurali utitur Ovid. Trist. lib. I. eleg. 3. ver. 10.

Non aptæ profugo vestis opisve FUIT.

Non aptæ fuit, pro *fuerunt*. Huc refer illud Terentii, Eun. Act. II. sc. I. *Adeon' homines immutarier ex amore, ut non cognoscas EUNDEM esse?*

Contra plurali pro singulari utitur Sophocles, Aj. Flag. ver. 739.

— Κοὔ τις ἔσθ' ὍΣ οὐ
Τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατοῦ
Ξύναιμον ἈΠΟΚΑΛΟΥ͂ΝΤΕΣ,

Pro ἀποκαλῶν, ¶. 138. *Neque quisquam est, quin eum furentis et exercitui insidiantis fratrem appellet.* Confer Gen. I. 26. Ποιήσωμεν ἌΝΘΡΩΠΟΝ κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν· καὶ ἈΡΧΕ΄ΤΩΣΑΝ τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, *Faciamus HOMINEM secundum imaginem et similitudinem nostram; et IMPERANTO piscibus maris* etc. Ubi per pluralem numerum totum genus intelligitur, qua de re plura congessi supra ad C. III. Sect. 1. Reg. 1. ¶. 139.

A numero plurali ad singularem, et contra a singulari ad pluralem transit Herodot. Melpom. cap. 22. Εἰσὶ τοῖσι οὔνομα κεῖται Ἰύρκαι· καὶ οὗτοι ἀπὸ θήρης ζώοντες τρόπῳ τοιῷδε· Λοχᾷ ἐπὶ δένδρεον ἀναβάς. Pro λοχῶσι ἀναβάντες. Hæc, et quæ sequuntur, a præcedentibus Ἰύρκαι et οὗτοι ζώοντες, numero differunt, *Sunt, quibus nomen est Iurcæ, et ipsi e venatione victitantes. Insidiantur* (Gr. *Insidiatur) conscensa arbore.* Quæ sequuntur, iterum in plurali: Τὰ δέ ἐστι πυκνὰ ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώρην, *Quarumper omnem regionem magna est frequentia.* Ubi τά ἐστι, cum præcedat δένδρεον in singulari. H.

Hæc enallage numeri in Verbo triplex inprimis est. 1. Sæpe verbum singularis numeri præmittitur pluribus substantivis, quamvis pluralis numeri, dummodo quod proxime sequitur substantivum, est singularis numeri. V. c. Demosth. adv. Androt. pag. 704. Συνεβεῖ Φίλιππος καὶ Ἀντιγένης καὶ ὁ ἀντιγραφεὺς καί τινες ἄλλοι. Plura hujusmodi exempla exhibet Dorvillius ad Charit. pag. 487. 2. Nonnunquam verbum singulare additur pluribus substantivis, quamvis pluralis numeri, modo proxime antecedens sit vel singularis numeri vel neutrum plurale. V. g. Charit. pag. 46. ver. 19. Βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νὺξ μακρὰ κατελάμβανε. Diodor. Sic. XX. 72. Δάκρυα καὶ δεήσεις καὶ θρῆνος ἐγένετο συμφορητός. Plura loca habet Dorvill. ad Charit. pag. 271. 3. Raro substantivo multitudinis masculino sive feminino jungitur verbum singularis numeri. Præter loca, a Vigero laudata, huc pertinent locus Manethon. lib. IV. 354. Ἑρμείου ἀκτῖνες βάλλῃ, pro βάλλωσιν, Eurip. Bacch. 1348. Δέδοκται τλήμονες φυγαί. Illiad. ψ'. 380. Πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον, εὐρέε τ' ὤμω θέρμετο. Fallitur igitur Scholiastes Pindari, qui ad l. 1. ait: Σημείωσαι ἐνταῦθα τὸ ΤΕ΄ΛΕΤΑΙ· οὐδεὶς γὰρ οὔτε τῶν προγενεστέρων, οὔτε τῶν ἔπειτα, ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς καὶ θηλυκοῖς ὀνόμασι τῷ ἑνικῷ ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἐχρήσατο, ὥσπερ οὗτος etc. Præterea aliquot huc pertinentia exempla ex Thucydide attulit Cel. Baverus in libello de

militer ἐλπίζειν pro *spem facere:* στασιάζειν, *ad seditionem compellere:* βασιλεύειν, *regem creare:* μανθάνειν, *docere,* sive, *ad discendum invitare:* ἀρέσκειν, *probare, efficere, ut quid placeat:* ἐπιστρατεύειν, *exercitui præficere.* Plura hujus rei exempla reperies apud Reiskium in Miscell. nov. Lips. Vol. VI. pag. 520. sqq., ubi et latina quædam sunt notata: it. apud Dawes. Misc. Crit. pag. 495. Abresch. ad Thom. Mag. sub. v. ἐλπίζω, ¶. 141. et Fischer. ad Plat. Polit. cap. 16. Fortassis hæc verba ita possunt ad propriam revocari significationem, ut intelligatur κελεύω, s. ἐάω, s. ἀναγκάζω. Z.] [Hoc absurdum est. *Herm.*]

Lectione Thucyd. optima interpretandi disciplina pag. 7. sq. Z.

Interdum idem verbum jungitur duobus substantivis, quamquam uni tantum proprie jungi possit: v. c. Hesiod. Θ. 640. Νέκταρ τ' ἀμβροσίην τε, τάπερ θεοὶ αὐτοὶ ἔδουσι. Vid. Dorvill. ad Charit. pag. 395. sqq. Z.

SECTIO SECUNDA

De idiotismis Indicativi, Imperativi, Optativi, et Subjunctivi propriis.

REGULA PRIMA.

Indic. præs. pro subj. vel optat.

INDICATIVUS sæpe pro subjunctivo et optativo usurpatur, idque per omnia fere tempora, ubi ἂν δυνητικὴ particula commode adhibita

75 Locus Philonis est pag. 770. lin. 11. ubi tamen ὅτι νοσεῖ, pro ὅτι ἂν νοσοίη poni, non facile, puto, dicet, cui Græcæ sunt aures; scimus enim, particulam ἂν semper derogare aliquid verbi, cui jungitur, actioni, eamque reducere vel ad potentiam, vel ad voluntatem, vel ad officium, vel denique ad futurum. At non indicat Philo, Caium aut potuisse, aut voluisse, aut debuisse ægrotare, aut denique ægrotaturum: sed revera percrebuisse famam, eum in morbum incidisse. Res igitur certa narratur, cui particula, ἂν omnino non idonea est. Malim dicere, verbum in narrationibus post ὅτι in præsenti poni pro imperfecto, ut hic νοσεῖ pro ἐνόσει. Qua de re postea ad Sect. III. Reg. 10. fusius. Latini quoque crebro usurpant indicativum pro subjunctivo. Sic in præsenti apud Plaut. *Nunc dicam, cujus jussa VENIO, et quamobrem venerim.* Adde Terent. Andr. Act. V. sc. 1. ver. 26.

— Ah nescis, in quantis malis verser miser,
Quantasque hic suis consiliis mihi CONFECIT sollicitudines.

et Act. V. sc. 1. ver. 18. Adde et Virg. lib. XI. ver. 848.

Nam, quicunque tuum VIOLAVIT vulnere corpus,
Morte luat merita.—

Pro *violaverit.* Dummodo satis fida sit lectio; nam ver. 591. dixerat:

Nam, quicunque sacrum VIOLARIT vulnere corpus,
Tros Italusve, mihi pariter det sanguine pœnas.

76 Similiter Naso Met. lib. X. ver. 635.

— Quod si felicior essem,
Nec mihi conjugium fata importuna negarent,
Unus ERAS, cum quo sociare cubilia vellem.

Pro *Unus esses.* Et lib. I. ver. 679.

Quisquis es, hoc POTERAS mecum considere saxo.

fuisset. Ac primum quidem in præsenti. Xenoph. Hist. VI. Παρ' ἐμοὶ οὐδεὶς μισθοφόρος, ὅςτις μὴ ἱκανός ἐστιν ἴσα ποιεῖν ἐμοὶ, id est, *Mercenarius apud me nemo est, qui non idoneus est*, pro *qui non idoneus sit, eadem facere, quæ abs me fiunt.* Quo loco verbum ἐστὶ, pro ἂν ᾖ, vel ἂν εἴη, positum est. Philo de Legat. ad Caium: Διαγγελείσης οὖν τῆς, ὅτι νοσεῖ, φήμης· verbatim, *Nunciata igitur, quod ægrotat, fama*, id est, *vulgata de ipsius morbo fama:* ubi, ὅτι νοσεῖ, pro ὅτι, vel ὡς ἂν νοσοίη, positum est [75].

II. In Imperfecto. Idem Xenophon VII. ejusdem operis: Οὐδὲν οὕτω βραχὺ ὅπλον ἑκάτεροι εἶχον, ᾧ οὐκ ἐξικνοῦντο ἀλλήλων, id est, *Nullum utrisque tam breve telum erat, quo non se mutuo attingebant:* id est, *attingerent;* ubi ἐξικνοῦντο, pro ἂν ἐξικνοῖντο sumitur [76]. Item imperf.

III. In Præterito perfecto [77]. Demosth. Olynth. II. Οὐδείς ἐστιν, ὅν τινα οὐ πεφενάκικεν, *Nemo est, quem non decepit*, pro *deceperit;* ubi πεφενάκικεν, pro ἂν φενακίσειεν, usurpavit [78]. Item præteritum.

IV. In Aoristo Xenoph. Ἀπομνημ. II. Οὐδὲν πώποτε αὐτῇ οὔτε εἶπα, οὔτε ἐποίησα, ἐφ' ᾧ ᾐσχύνθη, hoc est, *Nihil unquam ei vel dictum abs me, vel factum est, quo erubuit*, pro *erubuerit* [dic potius, *erubesceret*. Z.] ubi ᾐσχύνθη posuit, pro ἂν αἰσχυνθείη. Item Aoristum.

V. In futuro sæpissime. Aristoteles VIII. Histor. Animal. Ἡ κάμηλος, inquit, ἀπὸ τῶν ποταμῶν οὐ πίνει πρότερον, ἢ συνταράξει, id est, Item futurum.

Pro, *posses.* [Sed solent sic Latini dicere; ut in illo Themistoclis: *Perieram nisi periissem.* Z.]

77 Imitatur Maro Æn. IV. ver. 19. perf. ind. pro plusquamperf. subj. utens:

Si non pertæsum thalami tædæque fuisset,
Huic uni forsan POTUI succumbere culpæ,

Clarius Ovid. Trist. lib. V. eleg. 5. ver. 42.

Hæc igitur lux est: quæ si non orta fuisset,
Nulla FUIT misero festa videnda mihi.

Pro, *fuisset.* Et de Tullio Juvenalis, Sat. X.

Antoni gladios POTUIT contemnere, si sic omnia dixisset.

Confer Virg. Æn. XI. ver. 112.

Nec VENI, nisi fata locum sedemque dedissent.

Veni pro *venissem.* Neu quis hoc poëtarum proprium esse putet, sic Suet. Cæs. cap. 52. *Pæne Æthiopia tenus Ægyptum PENETRAVIT, nisi exercitus sequi recusasset.* Et Cic. in Miloniana cap. 11. *Quod si ita putasset, optabilius Miloni FUIT, dare jugulum P. Clodio.* Item Curt. IV. 9. 2.

78. In præterito plusquam perfecto imitatus est idem Virg. Æn. II. ver. 55.

Et, si fata Deum, si mens non læva fuisset,
IMPULERAT ferro Argolicas fœdare latebras,

Pro, *Impulisset.* Et. lib. XI. ver. 115.

Æquius huic Turnum FUERAT se opponere morti.

Pro *FUISSET.* Item Horatius lib. II. Od. 17. ver. 28.

Me truncus illapsus cerebro
SUSTULERAT, nisi Faunus ictum
Dextra levasset.—

Camelus e fluviis non bibit, antequam eos conturbabit; pro ἂν συνταράξειε, vel συνταράξῃ, *conturbarit* [79].

Id quod apud Atticos frequentissimum est, etiam præcedente εἰ, significante, *si quidem, si modo, si tamen.* Quæ loquendi ratio etiam Ciceroni mirum in modum placuit. Demosth. Olynth. I. Εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν, *Si quis vobis mentem adhibebit;* quæ locutio satis obscura, clarior erit, si resolvatur hoc modo: Εἰ μέλλει τις ὑμῖν προσέχειν τὸν νοῦν, id est, *Si quis de vobis cogitaturus est;* quod idem est, ac si diceretur, εἴπερ ἂν βούλησθε τοὺς ἄλλους ὑμῖν προσέχειν τὸν νοῦν, id est, *si alios vobis studere volueritis.*

Imperativ. per se possit.

VI. Imperativus apud Græcos nude usurpatur, ubi Latini præmittunt verbum, *noli.* Demosth. passim, Μὴ γὰρ οἴεσθε, *Nec enim putatote*, id est, *nolite enim existimare;* ubi Græce barbarus esset, qui diceret, μὴ γὰρ οἴεσθαι βούλεσθε, ¶. 142.

Imper. pro 2. pers. futuri indicat. 2. pers. fut. indicat. pro imper.

VII. Imperativo Poëtæ nonnunquam utuntur, maximeque in Aoristo, pro persona secunda futuri indicativi. Euripides, Οἶσθ' οὖν ὃ δράσον, pro δράσεις, id est, *Scis ergo quid fac*, pro *quid facturus sis* [80]. ¶. 143.

[Et vice versa, secunda persona fut. indicativi sæpe pro imperativo, usurpatur: ut Matth. XV. 21. Οὐ φονεύσεις, *Non occides*, pro μὴ φόνευσον, *ne occidito* [81]. ¶. 144. Sic apud Latinos, *valebis et salvebis*, pro *salve et vale.* Virg. Æneid. II.

Et lib. III. Od. 16. init.

Inclusam Danaën turris ahenea
Robustæque fores, et vigilans canum
Tristes excubiæ MUNIERANT satis
Nocturnis ab adulteris,
Si non Acrisium virginis abditæ
Custodem pavidum Jupiter et Venus
Risissent.—

Sed perfectum indicativi pro futuro subjunctivi est apud Cic. ad Cassium: *Qui si conservatus erit, VICIMUS,* Pro *Vicerimus.* Cæterum puto, Auctorem hic et in superioribus respicere morem Latinorum, apud quos relativum *QUI* inter duo negativa semper cum subjunctivo construitur, non item apud Græcos.

79 Eodem modo Theognis ver. 216.

Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ
Τῇ ΠΡΟΣΟΜΙΛΗ'ΣΕΙ τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη,

Polypi indolem habe versipellis, qui talis apparet, qualis est petra, cui adhæserit. Pro προσομιλήσῃ vel προσομιλήσειεν ἄν. Plaut. non semel. ut, *Illuc sursum ADSCENDERO, atque inde optime dispellam virum.* Pro, *adscendam.*

80 Est et apud Aristoph. in Pace ver. 1061. Ἀλλ' οἶσθ', ὃ δρᾶσον. Similiter Plat. in Phædro pag. 236. lin. 14. Τῶν δὲ λοιπῶν ἕτερα πλείω καὶ πλείονος ἄξια ἀπὼν τῶν Λυσίου, παρὰ τὸ Κυψελιδῶν ἀνάθημα σφυρήλατος ἐν Ὀλυμπίᾳ ΣΤΑ'ΘΗΤΙ, *In aliis si plura et digniora Lysiæ oratione dixeris, juxta Cypselidas in Olympia de solido metallo stabis.* Eodem modo Virgilius Ecl. VII. ver. 35. de Priapo:

Nunc te marmoreum pro tempore fecimus: at tu,
Si fœtura gregem suppleverit, aureus ESTO.

Pro, *Eris.*

81 Frequens hoc est in sensu ἀπαγορευτικῷ. Sed et in sensu παρακελευστικῷ invenitur, ut Matth. V. 48. ἜΣΕΣΘΕ οὖν ὑμεῖς τέλειοι, *Eritis*, h. e. *Este igitur vos perfecti.* [Adde locum Sophoc. Antig. 84. Ἀλλ' οὖν προμηνύσεις γε τοῦτο μηδενὶ τοὔργον κρυφῇ δὲ κεῦθε. Z.]

82 Cic. lib. V. ad fam. epist. 12. in fine:

Referes ergo hæc, et nuncius *ibis* Pelidæ genitori [82].]

Imo et pro infinitivo apud Oratores. Demosth. Philipp. I. [83] Δεηθεὶς ὑμῶν τοσοῦτον, ἐπειδὰν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε, id est, *Id a vobis unum precatus, ut auditis solum omnibus, judicium feratis, nullumque præjudicium afferatis.* Ubi, κρίνατε, pro κρίνειν, et προλαμβάνετε, id est, προλαμβάνειν. Imper. pro infinit.

VIII. Optativus Attice vicissim pro Indicativo passim usurpatur, quod præcipue Xenophonti placuit: ut II. Hist. Græc. Λύσανδρος δὲ Φιλοκλέα πρῶτον ἐρωτήσας, ὃς τοὺς Ἀνδρίους καὶ Κορινθίους κατακρημνίσειε, τί εἴη ἄξιος παθεῖν etc., id est, *Lysander cum ex Philocle, qui Andrios et Corinthios præcipites egerat, quæsisset, qua pœna dignus esset* etc., ubi κατακρημνίσειε, pro indicativi plusquamperfecto κατεκεκρημνίκει, posuit. ¶. 146. Optat. pro Indicativo.

Sic Plato, in Protagora, Ἔλεγες, ὅτι Ζεὺς τὴν δικαιοσύνην πέμψειε τοῖς ἀνθρώποις. Ubi, πέμψειε, pro ἔπεμψε, id est, *A Jove dicebas immissam hominibus justitiam fuisse.* Atque hic usus crebrior est, præcedente una ex sequentibus particulis ὃς, ὅςπερ, ὅςτις, ὅσοι, ὅτε, ὅτι, et ὡς, [et ἵνα, et μὴ, et εἰ, ἐπεὶ, ὅθεν, ὅπου, ὁσάκις, τίς, ὁποῖος, et ἀοριστοις omnibus. *Reizius.*] Exempla passim obvia [84]. ¶. 147.

IX. De Subjunctivo pauca hæc notanda. Primum est, ἂν in subjunctivo sæpius, quam in optat. prætermitti; ut, Οὐκ οἶδα, ὅ, τι Subjunct. et optat. fine ἄν.

Tu interea non cessabis, et ea, quæ habes instituta, perpolies, nosque diliges. Vale. Horat. lib. I. epist. 18. ver. 96.

Inter cuncta LEGES et PERCUNCTABERE doctos.

Imo cum imperativo futurum conjungit Curtius, lib. VIII. cap. 14. *Tu Antigenes, et tu Leonnate, et Tauron INVEHIMINI in mediam aciem, et URGEBITIS frontem.* Mire quoque variat Virgilius Æn. lib. V. ver. 308. sed in 3 persona:

Omnibus hic ERIT unus honos, tres præmia primi
ACCIPIENT, flavaque caput NECTENTUR oliva.
Primus equum phaleris insignem victor HABETO.
Alter Amazoniam pharetram, plenamque sagittis
Threiciis: lato quam circumplectitur auro
Baltheus, et tereti subnectit fibula gemma.
Tertius Argolica hac galea contentus ABITO.

Habet hoc idioma magnam emphasin, si id fiat cum interrogatione. Ita Herodianus, lib. II. cap. 1. Οὐ ΠΑΥΣΗι ἀνάξια σαυτοῦ καὶ τῶν προβεβιωμένων σοι λέγων; *Non desines?* i. e. *Quin desine indigna te et superiori tua vita dicere.* Confer quod dicetur infra Cap. VII. Sect. 12. Reg. 3. ¶. 145.

83 Pag. 16. lin. 32. Sed exemplum desidero clarius; nam participium δεηθεὶς, quod ad ipsum referatur, jam habet, nempe τοσοῦτον· neque dicit, κρίνατε τοσοῦτον, sed δεηθεὶς τοσοῦτον. id, quod precatur, est τοσοῦτον, quod mox, quasi repetita de integro sententia, explicat, κρίνατε καὶ προλαμβάνετε. Nam facile potuit dicere δεηθεὶς τοσοῦτον κρίνειν, nisi ante τὸ κρίνειν per repetitionem subaudito participio δεηθείς. Contra infinitivum pro imperativo usurpari. docebitur Sect. sq. Reg. 9.

84 Est et ubi Optativus pro imperativo ponitur, comitante particula ἄν. Ita Sophoc. Electr. ver. 1498.

Χωροῖς ἂΝ εἴσω σὺν τάχει,

I statim intro.

Triclin. Schol. Εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ ἔσθ' ὅτε τὰ προστακτικὰ εὐκτικῶς φέρειν. [ἐκφέρειν edidit Brunckius. *Herm.*]

τῷ λόγῳ χρήσωμαι, καὶ ποῖ τράπωμαι, *Nescio, quid dicturus sim, aut quam in partem me conversurus.* Sic ὅσα βϋλῃ, pro ἂν βυληθείης, *quæcunque volueris.* Prætermittitur tamen etiam cum optativo, ut reg. superiori, τί εἴη ἄξιος παθεῖν, pro τί ἂν εἴη. ¶. 148.

Subjunct. fine ὅπως, ἵνα, ὡς. X. Secundo, ὅπως, vel ἵνα, vel ὡς non raro subauditur in subjunct. Chrysost. II. de Fato, Ἑτέρως λυμήνηται, πείθειν ἐπιχειρῶν, pro ὅπως ἂν λυμήνηται, id est, *Aggressus ei suadere, ut alia quadam ratione noceret* [85].

Subjunct. pro futur. indic. XI. Tertio, per sese aliquando sumitur pro futuro indicativi: ut, τί λέγω; pro λέξω, *quid dicam?* et βϋλει εἴπω; *vis dicam?* [86] ¶. 149.

85 Sic apud Ovid. met. lib. IX. ver. 734.

Vellem nulla forem. —

86 Diserte aor. ά subjunctivi pro futuro indicativi utitur Joannes, Apoc. cap. II. 11. Ὁ νικῶν ϰ μὴ ἈΔΙΚΗΘῌ͂ ἐκ τϋ θανάτϋ τϋ δευτέρϋ, *Qui vincit, nequaquam lædetur a morte secunda.* Pro ἀδικηθήσεται. Conf. Evang. Luc. VIII. 17. Οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν, ὃ ϰ φανερὸν γενήσεται· ϰδὲ ἀπόκρυφον, ὃ ϰ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἘΛΘῌ͂, pro ἐλεύσεται, *Nihil enim est occultum, quod non innotescet et propalam fiet.* Adde Matth. VI. 31. Joann. VIII. 51. et priorem Petri epist. cap. II. 6. H. ¶. 150.

SECTIO TERTIA

De Idiotismis Infinitivi, et Temporum quorundam propriis.

REGULA PRIMA.

De Infinitivo pluscula sunt observatione digna. Primo interdum a genitivo ad accusativum eo in modo transitus fit. Isocrates cum dixisset, Δεόμεθα ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι, addit ἐνθυμηθέντας, pro ἐνθυμηθέντων, *Vos obsecramus, ut cum benevolentia audiatis, cogitantes* etc. [Similiter Lys. advers. Theomnest. pag. 364. Vol. V. Ed. Reisk. Δέομαι ὑμῶν — τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους, ὅτι etc. pro ἐνθυμουμένων, quia præcedit ὑμῶν. Plura hujusmodi constructionis exempla laudavit Marklandus ad h. l. et ad pag. 620. Z.] Vide Cap. III. de Nomine, Sect. 1. Reg. 1. Cum accusat. pro al. casu.

II. Secundo, nominativum in eodem modo, pro accusativo ab Atticis usurpari, etiam cum ὡς, et ὥστε. Xenoph. Memorab. I. 2. 1. de Socrate, Ὥστε πάνυ μικρὰ κεκτημένος, πάνυ ῥᾳδίως ἔχειν ἀρκοῦντα, ubi κεκτημένος, pro κεκτημένον, id est, *Cum valde pauca possideret, facile tamen iis contentus esset.* Demosth. cum artic. neutro nominativum etiam conjungit: ut pro Coron. Σεμνύνομαι, οὐ τῷ γραφεὶς ἀποφυγεῖν, *Glorior, non quod ab accusatione absolutus fuerim* *. Infinit. cum nomin. et accusat.

* Græci omnino solent non solum accusativum jungere infinitivo, uti fere fit apud Latinos, sed etiam sæpe nominativum, genitivum et dativum, prout antecedens nomen, ad quod refertur, postulat. Sic *a. Nominativum* jungunt: v. c. præter locum Xenophontis, quem Vigerus laudavit, vid. Mem. III. 13. 2. ἀκούμενος ἔφη τοῦτο φάρμακον ἀγαθὸν διδάσκειν, pro ἀκούμενον. ¶. 151. Nominativus autem participii hujus pendet a nominativo Σωκράτης, qui latet in verbo ἔφη. Conf. Mem. II. 1. 15. II. 3. 17. IV. 8. 7. Demosth. ad Callipp. pag.

Rarius etiam, quod ibid. sequitur, cum eod. artic. Τὸ μὲν μυριάκις μυρίους κεκηρύχθαι παραλείπω, καὶ τὸ πολλάκις αὐτὸς ἐστεφανῶσθαι πρότερον, id est, *Mitto infinitos centies proclamatos esse, ac me ipsum antea sæpius coronatum.* Ubi licet accusativus μυρίους præcesserit, sequitur tamen τὸ αὐτὸς ἐστεφανῶσθαι, pro τὸ ἐμαυτόν [87]. Contra etiam accusativus pro nominativo eleganter ponitur, cum aliquem citamus, ac fere cum particula δή, vel γε, ut, φάναι δή, vel γε τὸν Πλάτωνα, id est, φησὶ γοῦν ὁ Πλάτων, *ut quidem ait Plato.*

Infinit. pro supin. act.

III. Tertio, usurpatur hic modus, ubi Latini supino activo utuntur; ut, ἥκουσιν ἀσπάζεσθαι, *veniunt salutatum.* Qui Gallorum etiam idiotismus est, *ils viennent salver* [88].

1239. ed. Reisk. et primum ἡγοῦμαι δίκαιος εἶναι ἔχειν, pro δίκαιον. Deinde ὧν ἐγὼ ἤθελον τούτῳ ταύτην, ἥτις εἴη μεγίστη πίστις, δοῦναι, ἢ μὴν ἘΓΩ͂ τοῦ πατρὸς ἀκούειν, pro ἐμέ. Sed casus pendet a nominativo, qui latet in ἡγοῦμαι et in ἤθελον. Hunc Græcismum imitantur interdum Latini, inprimis Poëtæ: v. c. Horat. III. Od. 27. *Uxor invicti Jovis esse nescis.* Id. I. Ep. 16. *Cum pateris sapiens emendatusque vocari.* Vid. Vechner. Hellenol. I. 32. Sanctii Minerv. pag. 433. et Linacer de emendat. Struct. pag. 505. sq. *b. Genitivum:* ut Actor. XXII. 17. Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΈΝΟΥ ΜΟΥ ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, pro προσευχόμενον. Conf. Markland. ad Lys. Vol. V. pag. 682. ed. Reisk. et Dorvillius ad Charit. pag. 254. *c. Dativum:* v. c. Xenoph. Mem. I. 1. 9. Δαιμονᾷν δὲ καὶ τοὺς μαντευομένους φησὶ, ἃ τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκαν οἱ θεοὶ ΜΑΘΟΥ͂ΣΙ διακρίνειν. Id. Œcon. XI. 6. Θεμιτὸν καὶ ἐμοὶ ἈΓΑΘΩ͂Ι ἈΝΔΡῚ γενέσθαι· Aristoph. in Pluto, 286. Οὕτως γάρ ἐστι ΠΛΟΥΣΊΟΙΣ ἅπασιν ἡμῖν εἶναι. ¶. 152. Sic Latini quoque: ut Cic. Epist. 16. ad Brut. *Ecquis supplicat, ut optime meritis de repub. liceat esse salvis?* Et Horat. Art. Poët. 372. *Mediocribus esse poëtis non homines, non Di, non concessere columnæ.* Cæterum de hac enallage casuum egregie præceperunt dudum Ernestius ὁ πάνυ ad Xenoph. Mem. I. 1. 9. Bach. ad Xenoph. Œcon. I. 4. et Dorvill. ad Charit. pag. 52. Z.

87 At Pronomen αὐτὸς, reciprocationem significans, hoc sibi peculiare habet. Herodot. Erat. cap. 57. Εἶπε φὰς, ΑΥ̓ΤΟ͂Σ μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπειρῆσθαι, κεῖνον δὲ, οὔ, *Dixit, se utrumque expertum esse, illum autem, non.* Atque hoc non *rarius*, sed toties fieri videbis, quoties diversitas personarum diversos casus exigit: nec apud Atticos solum, sed et reliquos Græcos, ut ex Herodoti exemplo liquet. Nam persona quælibet reciprocationem, vel ad proxime præcedentem casum relationem nullam habens, in quarto casu ponitur. Quæ autem ad proxime præcedentem personam refertur, in primo casu ponitur, ut apud Xenoph. de Instit. Cyri lib. II. pag. 42. lin. 9. Ἀκούσαντες δὲ οἱ Πέρσαι ἐνόμισαν, εἰ παρακαλούμενοι, ὭΣΤΕ τὰ ὅμοια ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΕΣ τῶν αὐτῶν ΤΥΓΧΆΝΕΙΝ, μὴ θελήσουσι ταῦτα ποιεῖν, δικαίους ἂν διὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος ἈΜΗΧΑΝΟΥ͂ΝΤΕΣ ΒΙΟΤΕΎΕΙΝ· *His auditis, Persæ putarunt, si vocati, ut similia facientes (sive simili labore) eadem præmia consequerentur, nollent hæc facere, merito omne ævum se inopia rerum transacturos esse.* Quæ differentia unde clarius liquet, nisi in duobus præmissis ex Demosth. et Herodoto exemplis? Nam primum ex Xenophonte exemplum, nihil aliud docet, quam posse Nominativum Infinitivo præmitti etiam post ὡς vel ὥστε. Hanc super personarum differentia observationem miror effugisse Vigerum, cum ex secundo Demosthenis loco eam doceri potuerit; in quo et diversæ et ejusdem personæ concurrit exemplum: nam ubi de aliis loquitur, μυρίους nominat in quarto casu: ubi vero de se, αὐτὸς dicit in primo. Quæ personarum differentia nisi observatur, σολοικίζει ὁ λόγος.

88 Nec tantum nostrates totidem verbis: zy komen groeten: sed imitantur et hoc aliquando inter Latinos in primis Poëtæ. Virg. Æn. I. ver. 531.

Non nos, aut ferro Libycos POPULARE penates

IV. Quarto, etiam pro supino passivo ponitur infinitivus activus, Infinit. pro sup. pass.
καλὸς ἰδεῖν, id est, *pulcher videre*, id est, *visu*[89]; quod et Galli dicunt, *beau à voir*, et *beau voir*. Lucianus ait paludem, βαθεῖαν τοῖς ποσὶ διαβαίνειν, verbatim, *profundam superare pedibus*, id est, *profundiorem, quam ut commode a pedite trajici posset*.

V. Quinto, cum gignendi casu articuli ponitur, præcedentibus Infinit. cum genit. artic.
ἐν καλῷ καλλίστῳ, δέοντι, δικαίῳ, προσήκοντι, et similibus: ut, ἔστιν ἐν καλῷ τοῦ ποιεῖν, verbatim, *est in bono faciendi*, id est, *commodum fuerit hoc facere*. Sic, *optimum factu id fuerit*, ἐν καλλίστῳ τοῦ ποιεῖν τοῦτὶ γένοιτ' ἄν. ¶. 153.

VI. Sexto, pro participiis impersonalibus[90], vel indicativo, cum Infinit. pro part. imperson.

Venimus, aut raptas ad litora VERTERE prædas.

Est et singularis aoristi β'. verbi βαίνω usus apud Poëtas cum infinitivus verborum motum significantium. Ita Homer. Iliad. Δ. ver. 199.

ΒΗ͂ δ' ἸΈΝΑΙ κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,

Incedebat autem ambulans per populum Achivorum ære loricatorum. Et Iliad. Α. ver. 606.

ΒΗ͂ δὲ ΘΈΕΙΝ παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,

Nos quoque satis feliciter: Hy ging wandelen. Hy ging loopen. Propius ad supini naturam accedere videtur, quod habet auctor libri Tobiæ c. V. 16. ἘΞΗ͂ΛΘΟΝ ἀμφότεροι ἈΠΕΛΘΕΙ͂Ν, *Exierunt ambo peregre profecturi.* Ita ut ἐξῆλθον notet, eos *domo exiisse*, et ἀπελθεῖν, ut iter ingrederentur.

89 Aliquando, mutatis vocibus, Latini vertunt per adjectivum et substantivum. Sic apud Plat. in Phædro pag. 253. Λευκὸς ἰδεῖν, *Albo colore*. Et apud Oppian. Halieut. lib. I. ver. 156. Ξανθὸς ἰδεῖν. *Flavo colore* piscis. Optime expressit Horatius, nisi quod ille *videri* pro *videre* dicat, lib. IV. od. 2.

Qua notam duxit, NIVEUS VIDERI,
Cætera fulvus.

90 Vel pro Participio Personali, i. e. quod refertur ad præcedentem personam, qua in occasione frequentissimi sunt infinitivi verborum, quæ similandi significationem habent. Ita Lucian. Demosth. Encom. pag. 913. Εἰ καὶ μηδὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτόν, οἱ δὲ Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιά, ΠΑΡΑΒΑ'ΛΛΕΙΝ τῷ τούτου κρότῳ. Sic enim Latini: *Quanquam Python cum hoc collatus nullus erat, et oratores Attici ludus, collati cum hujus actione.* Addatur Plato Hipp. Maj. pag. 289. Πιθήκων ὁ κάλλιστος, αἰσχρὸς ἄλλῳ γένει ΣΥΜΒΑΛΕΙ͂Ν· καὶ χυτρῶν ἡ καλλίστη, αἰσχρὰ παρθένων γένει ΣΥΜΒΑ'ΛΛΕΙΝ, *Simius pulcerrimus turpis est, si cum alio animantium genere conferatur; et ollarum pulcerrima turpis, si quis eam cum virginum genere comparat.* Ubi συμβάλλειν et συμβαλεῖν pro Participio, vel pro ἄν τις συμβάλλῃ, ut loquitur paulo post: Τὸ τῶν παρθένων γένος θεῶν γένει ἊΝ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑ'ΛΛΗι, οὐ ταυτὸν πείσεται; *Virginum genus si quis cum Deorum genere comparet, nonne idem accidet?* Atque idem rursus nostrates admodum ἰδιολόγως: De Atheensche redenaars zyn maar kinderspel, te vergelyken by etc. Non absimili modo adhibitum invenies infinitivum εἰκάσαι apud Philostrat. Icon. lib. II. in Arrich. Γέγραπται ὁ μὲν ἀποπνίξας, νεκρῷ ΕἸΚΆΣΑΙ, *Pictus est hic quidem [adversarium] suffocans, mortui instar.* Pro Indicativo cum ὡς, vel simili hoc modo frequentes sunt Infinitivi εἰπεῖν et φράσαι. Et συνελόντι εἰπεῖν vel φράσαι est, *Ut breviter simpliciterque dicam*, apud Demosth. Phil. I. pag. 15. et ad Philipp. epist. pag. 66. Sic, τό γε ἀληθὲς εἰπεῖν, *ut ingenue dicam, ut vera dicam.* Vide Aristid. pro Quatuorviris pag. 311. Præmittitur et Infinitivo Accusativus, qui nominativi vim habet. Herodot. Thal. cap. 82. Ἑνὶ δὲ ἔπεϊ πάντα ΣΥΛΛΑΒΟ'ΝΤΑ ΕἸΠΕΙ͂Ν, *Ut omnia in unum colligens dicam.*

ὡς aut simili: ut ἐμοὶ, vel ἔμοιγε δοκεῖν, ¶. 154. pro ἐμοὶ δοκοῦν, vel ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, *ut mihi quidem videtur.*

Infinit. pro gerund. in *dum.*

VII. Septimo, usurpatur etiam pro gerundiis in *dum*, ut, δίδωμί σοι χρήσασθαι τὸ βιβλίον, *librum tibi commodo*, verbatim, *do tibi uti librum* [91], quod et Latini Poëtæ imitati sunt, ut Virgilius cum ait [92], *Magnum dat ferre talentum.* [V. Abresch. ad Cattier. pag. 34. Casaub. ad Athen. I. 7. pag. 24. *Herm.*]

Infinit. cum ὡς pro indicat.

VIII. Octavo, cum particula ὡς sumitur pro indicativo, tam præsenti, quam præterito: ut, Ὡς ἰδεῖν τὸν ἐχθρὸν, verbatim, *Ut vidisse inimicum*, id est, ὡς εἶδεν, *ut vidit* *.

Infinit. subauditur.

IX. Nono, interdum subauditur, ex sola dictionis consequentia intelligendus. Demosth. Olynth. III. [93] Οὔτε Φίλιππος ἐθάρρει τούτους, οὔθ' οὗτοι Φίλιππον, id est, *Neque Philippus eos audebat, neque illi Philippum ;* supp. *lacessere.*

At μικροῦ δεῖν, ὀλίγου δεῖν, absolute ponuntur pro *Propemodum.* ¶. 155. Lucian. Κατέβαλον γοῦν, ΜΙΚΡΟΥ͂ ΔΕΙ͂Ν, *Parum abfuit, quin abjecissem.* Ita orationem in Philipp. incipit Demosthenes: Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι λόγων γινομένων, ὈΛΙ΄ΓΟΥ ΔΕΙ͂Ν καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν, *Quum multa, o viri Athenienses, verba fiant, fere in singulis concionibus.* Infinitivus ille etiam per Ellipsin intelligitur. Vide Nostrum Cap. III. Sect. 7. Reg. 11. Contra dicunt πολλοῦ δεῖν absolute pro ἥκιστα. V. g. Ὅ, ΠΟΛΛΟΥ͂ ΔΕΙ͂Ν, εἴποι τις ἄν, *Quod multum abest, ut quis dicat:* i. e. *Quod nequaquam ab aliquo concedetur.* Quod etiam non minus eleganter ita efferunt: Ὃ οὐκ ἂν εἴποι τις, ΟΥ̓ΔῈ ἘΓΓῪΣ, *Quod nemo dixerit, neque prope*, q. d. *Non prope adest*, sive *multum abest, ut* etc. Vid. infra VII. 13. 18. Aliquando non minus scite mutua fit modorum permutatio, ut Infinitivus δεῖν abeat in modum finitivum, sequens autem Verbum Infinitivum adsumat. Demosth. pro Rhod. pag. 79. Ὀλίγου δὲ δέω λέγειν, Verbatim: *Parum absum dicere*, pro, *Parum abest, quin dicam.* Addo locum ex Thucydide, lib. II. c. 77. Τὰς Πλαταιέας τἄλλα διαφυγόντας ἘΛΑΧΙ΄ΣΤΟΥ ἘΔΕ΄ΗΣΕ ΔΙΑΦΘΕΙ͂ΡΑΙ, *Absumsit (ignis* scil.) *propemodum Platæenses, qui cætera effugerant.* Hæc constructio manet etiam in Participiis. Sic Plut. in Demosth. pag. 849. Ὀδυρομένου δὲ τοῦ Δημοσθένους πρὸς αὐτὸν, ὅτι πάντων φιλοπονώτατος ὢν τῶν λεγόντων, καὶ ΜΙΚΡΟΥ͂ ΔΕ΄ΩΝ ΚΑΤΑΝΗΛΩΚΕ΄ΝΑΙ τὴν τοῦ σώματος ἀκμὴν εἰς τοῦτο, χάριν οὐκ ἔχει πρὸς τὸν δῆμον, *Querente apud eum Demosthene, quod cum omnium oratorum esset laboriosissimus, et fere consumsisset in studiis corporis vigorem, populo placere non posset.* Cæterum, ut hoc obiter moneam, pro μικροῦ ἐδέησεν, etiam eleganter dicunt, μικρὸν ἀπέλιπε, sequente itidem infinitivo. Idem in V. Cæsaris, pag. 719. ΜΙΚΡῸΝ ἈΠΕ΄ΛΙΠΟΝ ῾ΗΙΡΗΚΕ΄ΝΑΙ κατὰ κράτος, *Parum abfuit, quin vi expugnarent.*

91 Ita Ælian. V. H. lib. IX. cap. 16. ἜΔΩΚΕΝ αὐτῇ προῖκα ἜΧΕΙΝ τὰ ἔπη τὰ Κύπρια, *Dedit illi dotem habere carmina Cypria*, Et Theog. ver. 1164.

— Δῶρ' ἀθανάτων, οἷα ΔΙΔΟΥ͂ΣΙΝ ἜΧΕΙΝ,

Dona immortalium, qualia dant habere.

[Lys. pro Polystrat. pag. 666. ed. Reisk. ὁρᾶτε αὐτοῦ τὴν ἡλικίαν, ᾗ καὶ τοὺς ἄλλους ῾ΙΚΑΝΟ΄Σ ἐστιν ἈΠΟΤΡΕ΄ΠΕΙΝ τούτων. Z.]

92 Æn. V. ver. 248. Confer ver. 262. 307. et 538. lib. IX. ver. 362. *Ille suo moriens DAT HABERE nepoti.* H.

* Ubi ὡς cum Infinitivo construitur; verbum aliquod intelligendum esse mihi videtur, pro diverso sensu diversum. Etenim cum significat *postquam:* commode potest intelligi συμβαίνει, seu συνέβη, aut simile quod huic est; etiamsi latine non est quod interpreteris: veluti, Plat. Sympos. cap. 2. ὡς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα, h. e. *postquam Agatho vidit.* Atque Herodot. lib. I. pag. 5. lin. 18. ed.

X. Decimo, cum *mandata dantur*, vel *leges feruntur*, aut *a legibus præscripta denuntiantur*; infinitivus fere usurpatur pro subjunctivo, vel optativo cum ὅπως, vel ὡς, aut simili partic. [94]. Exempla passim. Demosth. pro Coron. Τὸ ψήφισμα τοῦτο γράφω πλεῖν ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ᾖ Φίλιππος, id est, *Hoc decretum edo, navigare ad ea loca,* (id est, *ut navigaretur*) *in quibus Philippus esset.* [Talis quoque Infinitivus pendet ab omisso verbo δεῖν. Vid. Ernest. ὁ πάνυ ad Xenoph. Mem. III. 9. 4. ad phrasin: προαιροῦμαι ταῦτα πράττειν, scil. δεῖν. ¶. 158. Z.] [95]. — ¶. 159.

Infinit. cum ὅπως, vel ὡς pro subjunct. vel optat.

XI. Jam, ut de temporum aliquot Idiotismis dicamus: Primum quidem, Imperfectum, præter illud, quod in conjunctione ἂν infra monebimus, sæpe pro aoristo sumitur, et cum eo simul conjungitur. Demosth. passim; ut, Ἐχθρῷ τε προσεφέρετο πικρῶς, καὶ πολλὰ κατὰ αὐτὸν ἐποίησεν, ubi προσεφέρετο cum ἐποίησε conjungitur, id est,

Imperf. Aoristo.

Camer. ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι αὐτοὺς κληθέντας, etc. *Ubi igitur arcessiti sunt.* Conf. Herodot. lib. I. pag. 18. lin. 35. Sin vero significat *quemadmodum*, aut, *ut*, ὥστε: intellige δεῖ, ἔξεστι, εἰκός ἐστι, etc. V. g. Herodot. I. pag. 7. lin. 19. ὡς εἰκάσαι, sc. ἔξεστι, *uti conjicere licet.* ¶. 156. Aristoph. Plut. 736. ὥς γέ μοι δοκεῖν. Id quod ipsum aliquoties occurrit apud Herodotum, qui interdum permutat cum forma ὡς ἐμοίγε δοκέει, ut lib. I. pag. 11. lin. 11. et lib. II. pag. 46. lin. 16. vel ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται εἶναι, pag. 11. lin. 9. Item in his formulis: ὡς ἔπος εἰπεῖν, h. e. *ut summatim dicam*, apud Plat. Phæd. cap. 25. 29. 58. Apol. 1. 7. 8. Symp. 6. 12. Item, ὡς δὲ συνελόντι εἰπεῖν, *ut breviter, summatim, omnino dicam*, Xenoph. Mem. III. 8. 10. IV. 3. 7. Item ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, *ut summatim dicam.* Plat. Symp. cap. 12. Nam pro hac forma Plato Phæd. cap. 45. dicit ἐνὶ λόγῳ, et Theoph. Charact. I. et X. τὸ ὅλον, et cap. II. τὸ κεφάλαιον sc. κατά. Item ὡς τύπῳ λαβεῖν, Theoph. Charact. I. et de Plaut. I. h. e. *ut rem summatim comprehendam.* Nam Plato de Repub. III. pag. 443. ait, ὡς ἐν τύπῳ, ΜΗ' ΔΙ' ἈΚΡΙΒΕΙ'ΑΣ, εἰρῆσθαι. Item ὡς λόγῳ (sc. ἐνὶ, aut ὀλίγῳ) εἰπεῖν, Herodot. lib. II. pag. 48. lin. 25. et pag. 53. lin. 10. Ὡς μὲν νῦν ἐν ἐλαχίστῳ δηλῶσαι, πᾶν εἴρηται, ibid. pag. 50. lin. 3. et 5. Ὡς ὅρῳ περιλαβεῖν, *ut definitione complectar*, Theoph. Charact. cap. 5. 9. 14. 20. Ὡς εἰπεῖν, *ut ita dicam*, Xenoph. Œcon. III. 4. Item Ὡς ἐμὲ κατανοέειν, *Adeo ut mihi intelligere liceret.* Herodot. lib. II. pag. 50. lin. 39. Nonnunquam vero particula ὡς prætermittitur: ut ibid. pag. 12. lin. 12. Οὐ πολλῷ λόγῳ εἰπεῖν, h. e. *ut breviter dicam.* Item λόγῳ εἰπεῖν, eodem sensu, ibid. pag. 49. lin. 32. Z.

93 Pag. 10. lin. 21.

94 Vel pro imperativo, quæ locutio Atticis propria est, ¶. 157. ut ex Aristophanis Avibus probat Mœris in voce λαμβάνειν· Ἐάν τις ἀποκτείνῃ τύραννον, τιμὰς ΛΑΜΒΑ'ΝΕΙΝ, *Si quis tyrannum occiderit, præmium habeto.* Hinc Imperativo subjungitur Infinitivus in illo Homer. Iliad. E. ver. 606.

ΕἼΚΕΤΕ, μηδὲ θεοῖς ΜΕΝΕΑΙΝΕ'ΜΕΝ ἶφι μάχεσθαι.

Cedite, neque cupite pugnare fortiter cum diis.

95 De infinitivo post verbum finitum sequente hæc observatione digna visa sunt:

I. Ubi apud Latinos post verbum finitum infinitivus sequitur, præcedente quarto casu, ibi apud Græcos præterquam quod fere ὅτι vel ὡς usurpant, infinitivus, dissimulato accusativo. Plat. in Gorg. pag. 486. Νῦν γὰρ, εἴτις σοῦ λαβόμενος, ἢ ἄλλου ὁτουοῦν, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπάγοι, ΦΑ'ΣΚΩΝ ἈΔΙΚΕΙ͂Ν, pro σὲ ἀδικεῖν, *Nunc enim, si quis te comprehensum, vel alium quempiam, in vincula conjiciat, dicens, te injuriam fecisse.* Imitantur tamen Poëtæ Latini hunc loquendi morem. Ita enim Virgilius Æn. lib. II. ver. 25.

acerbe inimico usus est, ¶. 160. *ac multis eum affecit calamitatibus* *.

Aorist. pro præsenti.

XII. Aoristum utrumque [96] aut præsentis sæpe significationem habet, aut per verbum *soleo* reddi debet, tam apud Oratores, quam apud Poëtas. Demosth. Olynth. II. Μικρὸν πταῖσμα ἀνεχαίτισε, καὶ διέλυσε πάντα, id est, *Exigua belli offensio cuncta sæpe retro flectere solet, atque dissolvere.* Sic, Ὡς τὸ πλεῖστον, τοῦ παραβοῦλου ὁ σύννους ἐκράτησεν, *Ut plurimum cogitabundus præcipitem superavit*, id est, *superat*, aut *superare solet.* Quod etiam in Perfecto locum habet interdum, tametsi rariorem.

Aorist. primus vel secundus pro præsenti. Διέλυσε. Ἐξαλείψειε. Ἐπορεύθησαν. Ἀνάλωσεν. Ἐμάρανε. Ὠφέλησεν.

[Per Enallagen Atticam sæpe usurpatur Aorist. primus vel secundus pro præsenti: exempla nonnulla ex Isocratis parænesi, quod familiarius pueris in scholis innotescat, subjiciam:

Καὶ τὰς μὲν τῶν φαύλων συνηθείας ὀλίγος χρόνος διέλυσε· τὰς δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ᾽ ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν. ubi διέλυσε pro διαλύει, et ἐξαλείψειεν pro ἐξαλείφει. Idem paulo post: Ὅσοι γὰρ τοῦ βίου ταύτην τὴν ὁδὸν ἐπορεύθησαν, οὗτοι μόνοι τῆς ἀρετῆς ἐφικέσθαι γνησίως ἠδυνήθησαν, ἧς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον, οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστι. Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνάλωσεν ἢ νόσος ἐμάρανε. Πλοῦτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ καλοκἀγαθίας ὑπηρέτης ἐστὶν ῥώμη δὲ μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας

Nos ABIISSE, rati, et ventis PETIISSE Mycenas.

supple *eos.* Conf. lib. IX. ver. 354.

Sensit enim nimia cæde atque cupidine FERRI.

scil. *se et Euryalum.*

II. Quod si ad præcedentem personam per reciprocationem relatio fit, pro accusandi ante infinitivum, nominandi casum invenies. Idem Plat. in Phæd. pag. 90. Οἴονται ΣΟΦΩ΄ΤΑΤΟΙ γεγονέναι, *Arbitrantur, se sapientissimos evasisse.* Hic etiam quandoque græcissant Latini, inprimis Poëtæ. Horat. lib. III. Od. 27. ver. 73.

UXOR invicti Jovis esse nescis.

Pro, *te esse uxorem.* Deprehenditur hoc clarius, ubi et reditio est ad eandem personam, et transitio ad aliam. Sic apud Isocratem contra Sophistas, pag. 577. Οἰόμενοι, ΑΥ΄ΤΟΙ΄ τε θαυμασθήσεσθαι, καὶ ΤΗ΄Ν ΠΑΙ΄ΔΕΥΣΙΝ τὴν τῶν λόγων πλείονος ἀξίαν δόξειν εἶναι, *Rati, et se ipsos in admiratione futuros, et institutionem oratoriam majori pretio dignam visum iri.*

III. Pro Infinitivo quandoque Participium ponitur. Herodot. Clio, cap. 131. Πέρσας δὲ οἶδα νόμοισι τοιοῖσι ΧΡΕΩΜΕ΄ΝΟΥΣ, *Persas autem novi talibus legibus utentes.* Pro, *uti.* Cum autem manetur in eadem persona, pro accusativo nominativum invenies. Vide nostrum infra Cap. VI. Sect. 1. Reg. 13. et nos ibidem.

IV. Infinitivo cum Accusativo utuntur (sed rarius) Græci, pro Nominativo cum Verbo, et ab oratione recta ad obliquam temerarius sit transitus. Herodotus: Τῷ δὴ (ὡς αὐτός τε ἔλεγε Φειδιππίδης, καὶ Ἀθηναίοισιν ἀπήγγειλε) περὶ τὸ Παρθένιον οὖρος τὸ ὑπὲρ Τεγέης, ὁ Πὰν περιπίπτει. Hactenus oratione recta, sequitur: ΒΩ΄ΣΑΝΤΑ δὲ τοὔνομα τοῦ Φειδιππίδεω τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἈΠΑΓΓΕΙ͂ΛΑΙ etc. *Huic Phidippidi (ut ipse retulit et Atheniensibus narravit) circa Parthenium montem, qui est supra Tegeam, Pan fuit obvius. Compellatoque Phidippidis nomine Pana jussisse nunciari Atheniensibus*, pro *Pan jussit.* Structuram mire variat Pausanias in Corinth. pag. 133. ἈΡΕΣΘΑ΄ΝΑΣ δὲ, ὡς ἀριθμὸν οὐχ εὕρισκεν ὁμολογοῦντα τῶν αἰγῶν, καὶ ὁ κύων ἅμα ἀπεστάτει τῆς ποίμνης, οὕτω ΤΟ΄Ν ἈΡΕΣΘΑ΄ΝΑΝ ἐς πᾶν φασιν ἈΦΙΚΝΕΙ͂ΣΘΑΙ ζητήσεως, ΕΥ῾ΡΟ΄ΝΤΑ δὲ ἘΠΙΘΥΜΗ͂ΣΑΙ τὸν παῖδα ἀνελέσθαι, καὶ, ὡς ἐγγὺς ἐγένετο, ἀστραπὴν ΕΙ͂ΔΕΝ ἐκλάμψασαν ἀπὸ τοῦ παιδός. ΝΟΜΙ΄ΣΑΝΤΑ δὲ εἶναι θεῖόν τι ὥσπερ ἦν, ἈΠΟΤΡΑΠΕ΄ΣΘΑΙ, *Aresthanam aiunt, ut caprarum numerum non convenire, et canem*

ἔβλαψε, καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀσκέντων ἐκόσμησε, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησεν. ubi ἐπορεύθησαν pro πορεύονται *ingrediuntur*. ἠδυνήθησαν, (pro ἐδυνήθησαν est, Atticorum more, ε in η mutato) ponitur pro δύνανται, *possunt*. Istud præterea observandum, τὸ ἠδυνήθησαν in forma passiva activam habere significationem. ἀνάλωσεν, ἀορ. α', pro ἀναλίσκει *consumit*. ἀνάλωσα vero sine augmento pro ἀνήλωσα, et per metathesin ἠνάλωσα· sicut et præt. ἀνάλωκα sine augm. pro ἀνήλωκα, et per metathesin ἠνάλωκα. ἐμάρανε ἀορ. β' pro μαραίνει *marcescere facit*. ὠφέλησεν ἀορ. α' pro ὠφελεῖ *prodest*. ἔβλαψε ἀορ. α' pro βλάπτει *nocet*. ἐκόσμησε ἀορ. α' pro κοσμεῖ *ornat*. ἐπεσκότησεν ἀορ. α' pro ἐπισκοτεῖ *tenebras offundit*. Notavit hoc Servius ad illud Virg. Æn. VI. ver. 78. Ἔβλαψε. Ἐκόσμησε. Ἐπεσκότησεν.

——— *magnum si pectore posset*
Excussisse deum. ———

Excussisse inquit pro *excutere*. Tempus pro tempore. Matth. III. 17. Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα. Hic est filius meus dilectus, in quo *acquiesco*: εὐδόκησα, Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ εὐδοκέω [97]. ¶. 162.

insuper a reliquo grege abesse vidit, diligentissime perscrutatum fuisse omnia, inventum autem puerum voluisse tollere, et, simulac propius accederet, fulgur vidisse a puero effulgens: Divinumque quiddam id esse existimantem, sicut erat, retrocessisse. Hæc tamen et similia apud Herodotum et Pausaniam tironibus magis intelligenda sunt quam imitanda. H.

* Omnino optimi quique auctores interdum diversa verborum tempora conjungunt, et inprimis futura et aoristos. Cujus rei ignoratio sæpe Grammaticos intempestive ad corrigendi audaciam perduxit. Id quod bene monuerunt Ernestius V. C. ad Iliad. δ'. 161. et Callim. in Apoll. 14. Dorvill. ad Charit. pag. 268. Duker. ad Thucyd. pag. 125. et Hindenb. ad Xenoph. Mem. III. 4. 4. Wopken. Lect. Tullian. pag. 279. ¶. 161. Cæterum de ratione temporum verbi græci vide quæ præcepe-runt Clarkius ad Iliad. α'. 57. et Cel. Reizius in diatr. de Temporibus et Modis verbi græci. Z.

96 Frequentius tamen Aoristum primum. Aoristum secundum hunc fere usum obtinet, cum verbum hoc tempore vel omnino caret, vel in eo raro usurpatur, vel denique in carmine. Exemplum habet Homerus, Iliad. Π.

Ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος ἠέ περ ἀνδρῶν,
Ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἈΦΕΊΛΕΤΟ νίκην
Ῥηϊδίως, —

Sed semper Jovis consilium prævalet humano, qui etiam fortem virum terret, eique facile victoriam aufert, vel *auferre solet*. Et apud Theog. ver. 640.

Πολλάκι παρ' δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εἶναι
Ἔργ' ἀνδρῶν· βουλαῖς δ' οὐκ ἘΠΕ΄ΤΕΝΤΟ τέλος,

Sæpe fit, ut præter opinionem et spem res humanæ eveniant: consilia vero [optatus] finis non sequitur. Confer Homer. Iliad. E. ver. 770. Theogn. ver. 202. et 116. Ælian. V. H. lib. I. cap. 10. Quin, deficiente utroque aoristo, imperfectum hunc usum præstare, docemur ex eodem lib. cap. 7. ἮΣΑΝ ἄρα οἱ σῦς οἱ ἄγριοι ἰατρικῆς οὐκ ἀπαίδευτοι, *Sunt sues agrestes medicinæ non imperiti*, et cap. 11. ἮΣΑΝ δ' ἄρα μαντικωτάτων ζώων καὶ μῦες, *Sunt etiam mures inter animalia vaticinandi peritissima*. Conf. Theog. ver. 208.

97 Non tamen, prout cuique lubitum fuerit, promiscue in omnibus occasionibus ita agendum censeo, ut aoristus pro præsenti adhibeatur, nec licere dicere ᾠκοδόμησα pro οἰκοδομέω· sed hic, ubi indefinita plane temporis est significatio, et præsertim generaliter loqui-

Præs. pro futuro.

Aliquando præsens pro futuro ponitur. Eurip. in Hecuba [98]:

Ποίαν ἢ ταύταν ἢ κείναν
Στείχω; ποῖ δ' ἥσω;

Quo an hac an illac
Ibo? Quo sedebo?

mur de persona vel re, quæ ita agere vel agi *solet;* per quod verbum etiam Latini vertere possunt. V. c. in illo Platonis Phædro pag. 232. in fine: *Καὶ μὲν δὴ τῶν ἐρώντων πολλοὶ πρότερον τοῦ σώματος* 'ΕΠΕΘΥ'ΜΗΣΑΝ, *ἢ τὸν τρόπον* ἜΓΝΩΣΑΝ, *Quin etiam ex amantibus multi corpus expetunt h. e. expetere solent prius quam mores cognoverint.* Et hinc magnam lucem mutuatur locus ille modo ex Matth. citatus. Nam: *Hic est filius meus dilectus, in quo εὐδόκησα, acquiesco* vel *acquievi*, perinde est acsi dixisset Deus: *in quo ego ab æternitate usque acquiescere soleo, acquiesco, et in æternitatem acquiescam.* In Deo enim præterita, præsentia vel futura ne punctum quidem temporis efficiunt. Commodissimum itaque hoc tempus est, quum vel de æterno Numine sermo est, vel divinitus oracula eduntur, in quibus nec apud Latinos certi temporis habetur ratio; id quod testantur tot prophetarum dicta, qui de futuris tanquam præsentibus et præteritis loquuntur; quæ consuetudo etiam apud auctores profanos servatur. Sic triplex tempus adhibetur in vaticinio illo Chironis apud Horatium Epod. 13. ubi Achilli alumno hæc canit:

Te manet Assaraci tellus, quam frigida parvi
Findunt Scamandri flumina, Lubricus et Simois:
Unde tibi reditum certo subtemine Parcæ
RUPERE: nec mater domum
Cærula te REVEHET.
Illic omne malum vino cantuque LEVATO
Deformis ægrimoniæ
Dulcibus aloquiis.

Et in his quidem casibus aoristus neque præsentis significationem habet, neque per verbum *soleo* reddi potest, sed indeterminato tempore etiam futurum continetur: nam dantur loci, in quibus neque per præsens, neque per verbum *soleo*, sed per futurum reddi debet, ita tamen, ut infiniti temporis significatio non perdatur; itaque in versione commode adverbium *semper* additur, aoristi Græcorum naturam aliquatenus referens. Utriusque aoristi per futurum explicandi exemplum occurrit apud Epict. cap. 59. *Ἂν ὑπὲρ δύναμιν ἀναλάβῃς τὶ πρόσωπον καὶ ἐν τούτῳ* 'ΗΣΧΗΜΟ'ΝΗΣΑΣ, *καὶ ὃ ἠδύνασο ἐκπληρῶσαι,* ΠΑΡΕ'ΛΙΠΕΣ, i. e. *Si quando supra vires personam susceperis, et ipsam non sustinebis, et quam sustinere potuisses, semper negliges.* Ubi *ἠσχημόνησας* et *παρέλιπες*, neque per præsens satis commode, neque per verbum *soleo* redditur. Similiter in Evang. Joann. XV. 6. *Ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοὶ,* 'ΕΒΛΗ'ΘΗ *ἔξω, ὡς τὸ κλῆμα, καὶ* 'ΕΞΗΡΑ'ΝΘΗ, *Nisi quis manserit in me, ejicietur extra, ut palmes, et arescet.* ¶. 163. Videntur et hoc Græcorum idioma imitari fuisse conati poëtæ Latini, præterito perfecto pro Aoristo *ά* usi. Ita enim Lyricorum Princeps lib. I. Od. 34. in fine:

— Hinc apicem rapax
Fortuna cum stridore acuto
SUSTULIT; hic posuisse gaudet.

h. e. *solet tollere.* Plurimus in hoc est Virgilius, quem vide Æn. lib. V. ver. 145.

Non tam præcipites bijugo certamine campum
CORRIPUERE, ruuntque effusi carcere currus:
Nec sic immissis aurigæ undantia lora
CONCUSSERE jugis. —

Et lib. XI. ver. 810.

Ac velut ille, priusquam tela inimica sequantur,
Continuo in montes sese avius ABDIDIT altos,
Occiso pastore, lupus, magnove juvenco
Conscius audacis facti, caudamque remulcens
SUBJECIT pavitantem utero sylvasque PETIVIT.

Conf. Georg. lib. II. ver. 124. lib. III. ver. 197. 378. 459. lib. IV. 213. Æn.

Hic στείχω pro στείξω. Joan. XVI. 17. Μικρὸν καὶ ἐ θεωρεῖτέ με. καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. ubi θεωρεῖτε pro θεωρήσετε, et ὑπάγω pro ὑπάξω [99].

E contrario Præt. pro præsenti. Demosth. pro Corona: Οἰκοδομῆσαι τὲς προγόνες ἡμῶν ταῦτα τὰ δικαστήρια ὑπείληφα, *Majores nostros existimo istas curias ædificasse;* hic ὑπείληφα ἀντὶ τȣ̃ ὑπολαμβάνω Præt. pro præsenti.

IX. ver. 59. Æn. X. 711. 726. 804. et XII. 588. Senec. in Med. ver. 200. Hippol. ver. 248. Horat. lib. I. epist. 19. ver. 48. Extra poësin hoc rarius fit. Exemplum habet Curtius lib. III. cap. 8. §. 10. *Ritu ignobilium ferarum, quæ strepitu prætereuntium audito, sylvarum latebris se OCCULUERUNT.* Explicat se probe Horatius lib. II. Od. 13.

— Improvisa leti
Vis RAPUIT RAPIETque gentes.

Similiter Aoristo ά addit præsens Plato in Phædro pag. 277. lin. 35. Εἴτε Λυσίας ἤ τις ἄλλος πώποτε ΈΓΡΑΨΕΝ ἢ ΓΡΆΦΕΙ, *Sive Lysias, sive quis alius unquam scripsit aut scribit.*

98 Præter hunc locum, aliorum etiam multam turbam congesserunt doctissimi viri Wasse et Dukerus ad Thucyd. lib. II. cap. 44. init. Confer 1 Thess. c. V. 11. Marc. XIV. 25.

99 Ita apud Ælian. V. H. lib. II. cap. 13. Socrates dicitur exiisse ad theatrum, spectatum Aristophanis Nubes, non temere, nec fortuito, εἰδὼς δὲ ὅτι ΚΩΜΩιΔΟΥ͂ΣΙΝ αὐτὸν, Pro κωμῳδήσουσιν, *Sciens, se comœdia illa agitatum iri.* Latini quoque, interdum præsenti pro futuro utuntur. Sic apud Terent. in Phorm. II. 4. 7.

Quid AGO? Dic Hegio.—

Pro *Quid agam!* Et in Eun. II. 3. 46. *Cras EST mihi judicium.* Pro, *Erit.* Idem in Phorm. III. 2. 47. *Cras mane argentum mihi Miles DARE se dixit,* pro, *daturum esse.* Et Horat. lib. I. epist. 5. ver. 9.

— Cras nato Cæsare festus
DAT veniam somnumque dies.—

Contra futuro pro præsenti utitur idem lib. I. epist. 18. ver. 3.

Ut matrona meretrici dispar ERIT atque
Discolor, infido scurræ DISTABIT amicus.

Pro *est* et *distat.* H.

Cum ejusmodi temporum enallages observatio inprimis ad cautionem in locis auctorum corrigendis facere videatur: non alienum puto, tironum gratia exempla aliquot addere. *Primum* igitur Præsens nonnunquam vim Futuri habet: v. c. Xenoph. Mem. II. 8. 5. Οὕτω ἥκιστα μὲν σε οἶμαι ἐν αἰτίᾳ ΕΙ͂ΝΑΙ, μάλιστα δὲ τῇ ἀπορίᾳ βοήθειαν εὑρεῖν, ῥᾶστα δὲ καὶ ἀκινδυνότατον ζῆν. Id. Œcon. VI. 11. Καὶ ταῦτα μοι δοκῶ ἡδέως ἑκάτερα ἈΚΟΥΈΙΝ σȣ̃. Id. Sympos. I. 15. Νῦν δὲ τίνος ἕνεκα γὰρ ΚΑΛΕΙ͂ μέ τις; Plat. Apol. cap. 17. Εἰ ȣ̃ν με ἐπὶ τȣ́τοις ἈΦΙΌΙΤΕ. Id. Crit. cap. 15. Καὶ τȣ̃το ποιȣ̃ντι ἄρα ἄξιον ἜΣΤΙ σοι ζῆν; ἢ πλησιάσεις τȣ́τοις etc. Id. Phæd. cap. 58. Ἰσόῤῥοπον γὰρ πρᾶγμα, ὁμοίȣ τινὸς ἐν μέσῳ τεθὲν, ȣ̓χ ἕξει μᾶλλον ȣ̓δ' ἧττον ȣ̓δαμόσε κλιθῆναι· ὁμοίως δ' ἔχον, ἀκλινὲς ΜΈΝΕΙ. Aristoph. Plut. 222. Τί ΔΡΩ͂, λέγε. Ibid. 57. Ἄγε δὴ σὺ πρότερον σαυτὸν, ὅςτις εἶ, φράσον, ἢ τἀπὶ τȣ́τοις ΔΡΩ͂. Sic de verbo εἶμι *eo*, cum ejus compositis tenendum est, apud Atticos formam futuri non esse in usu, sed semper adhiberi Præsens tempus, etiam in significatione Futuri. Hinc ἄπειμι Aristoph. Plut. 70. significat *abibo*. Plat. Phæd. 17. est ȣ̓κ εὐθὺς ἀφήσω αὐτὸν, ȣ̓δ' ἌΠΕΙΜΙ, ἀλλ' ἐρήσομαι αὐτὸν καὶ ἐξετάσω, καὶ ἐλέγξω. Sic haud dubie intelligendum est id, quod Phrynichus pag. 12. et Mœris Attic. de vi futuri ἄπειμι tradunt. Nam hanc formam semper potestatem habere futuri facile locis Atticorum refellitur ipsorum. *Deinde* contra Futurum sæpe loco Præsentis ponitur, forte continuationem rei indicandi gratia. E. g. Xenoph. Mem. III. 2. 1. Ὥςπερ τὸν ποιμένα ἐπιμελεῖσθαι δεῖ, ὅπως σῶαί τε ἜΣΟΝΤΑΙ αἱ ὄϊς, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἝΞΟΥΣΙΝ, ȣ̓́τω καὶ τὸν στρατηγὸν ἐπιμελεῖσθαι δεῖ, ὅπως σῶοί τε οἱ στρατιῶται ἜΣΟΝΤΑΙ, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἝΞΟΥΣΙΝ, καὶ ȣ̃ ἕνεκα στρατεύονται, τȣ̃το ἜΣΤΑΙ. Idem Æs-

ponitur [1]. Isocrat. ad Demonic. statim ab initio: Πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφασιν, etc. pro λαμβάνουσιν [2].

Præt. pro futuro. Præteritum aliquando pro futuro ponitur, Hesiod. ἔργ. 334.

Ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν,

Pro operibus iniquis gravem exhibebit talionem.

Ἐπέθηκεν hic positum est pro ἐπιθήσει. locutio emphatica, et summam rei futuræ indicat certitudinem: nempe hanc rem tam certo futuram, ac si jam facta esset [3].

Imperf. pro præs. Imperfectum etiam nonnunquam pro præsenti. Homer. Iliad. Α.

Ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ,

chin. Dial. III. 11. Ποίαν δέ τις ἑλόμενος ἐπιτήδευσιν ἢ τέχνην, οὐ ΜΕ´ΜΨΕΤΑΙ καὶ τοῖς παροῦσι ΧΑΛΕΠΑΝΕΙ͂; Plat. Euthyphr. 15. Οὐκοῦν θεραπεία γε πᾶσα ταυτὸν διαπράττεται, οἷον τοιόνδε ἐπ' ἀγαθῷ τινι ἜΣΤΑΙ καὶ ὠφελείᾳ τοῦ θεραπευομένου. Rom. III. 30. Ἐπείπερ εἷς ὁ Θεὸς, ὅς ΔΙΚΑΙΩ´ΣΕΙ περιτομὴν ἐκ πίστεως. Item Sophoc. Œdip. Tyr. 445. Τοιαῦτ' ὀνείδιζ', οἷς ἐμ' ΕΥ῾ΡΗ´ΣΕΙΣ μέγαν, Xenoph. Cyrop. III. 3. 50. οὐδεμία γὰρ οὕτως ἜΣΤΑΙ καλὴ παραίνεσις, ἥτις τοὺς μὴ ὄντας ἀγαθοὺς αὐθημερὸν ἀκούσαντας ἀγαθοὺς ποιήσει· ἔσται h. e. *solet esse*, s. *est*. Conf. Cel. Fischer. ad l. l. Platonis, et inprimis Græv. Lectt. Hesiod. 5. pag. 24. Z. ¶. 164.

1 Atque hoc quidem toties hoc verbum patitur, ut ipsi fere peculiare videatur. Est tamen ubi Demosthenes præsenti tempore utitur. Videatur epistola quarta pag. 118. lin. 33. Ἐγὼ τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν εὐτυχεστάτην πασῶν πόλεων ὑπολαμβάνω, *Ego urbem vestram fortunatissimam omnium urbium existimo.*

2 Eodem modo πεφόβημαι pro φοβοῦμαι apud Thucyd. lib. I. c. 144. Μᾶλλον γὰρ ΠΕΦΟ´ΒΗΜΑΙ τὰς οἰκείας ἡμῶν ἁμαρτίας, ἢ τὰς τῶν ἐναντίων διανοίας, *Magis enim metuo domestica nostra peccata, quam adversariorum consilia.* Similiter cognatum verbum δέδοικα pro δείδω apud Theog. ver. 38.—Δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα, *Timeo, ne virum sit paritura.* Et ἤλπικεν pro ἐλπίζει· epist. priori ad Tim. c. V. 5. et VI. 17. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἨΛΠΙΚΕ´ΝΑΙ ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, *Divites hoc in seculo mone, ne superbiant, neque spem in opibus fluxis ponant.* Pro eodem utitur Hom. præterito medio ἔολπα Iliad. Ψ. 187. [Adde Euripid. Hecub. 550. ubi moriens Polyxena ait, Ἐν νεκροῖσι γὰρ δούλη ΚΕΚΛΗ͂ΣΘΑΙ βασιλὶς οὖσ', αἰσχύνομαι. Z. ¶. 165.

Contra præsenti pro præterito utitur. Pausanias in Achaicis pag. 399. lin. 9. Τὸ μὲν γένος πᾶν τὸ ἄρσεν ἀπέκτειναν, πλὴν ὅσοι τῆς πόλεως ἁλισκομένης ἘΚΔΙΔΡΑΣΚΟΥΣΙ, *Omnem masculam prolem obtruncarunt, exceptis, qui, dum urbs caperetur, aufugerant.* Vide et Joann. cap. IX. 8. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ ΘΕΩΡΟΥ͂ΝΤΕΣ αὐτὸν τοπρότερον, ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον. Pro τεθεωρηκότες. Confer Epict. Enchir. cap. 29. et Joann. VIII. 58. Nec dissentiunt Latini: ita enim Thraso apud Terent. in Eun. IV. 7. 23. *Thais, primum hoc mihi responde: Cum tibi DO istam virginem Dixtin' hos mihi dies soli dare te?* Ubi Donatus: *Cum tibi do*, pro, *cum tibi darem.* Similiter Virg. lib. XI. ver. 172.

Magna tropæa ferunt, quos DAT tua dextera leto.

Dat pro *dedit.* Ita de Paride Amata apud eundem Æn. VII. 363.

An non si Phrygius PENETRAT Lacedæmona pastor?

Pro *penetravit.* Sic. lib. IX. ver. 662.

Cratera antiquum, quem DAT Sidonia Dido.

Pro *dedit.* Et ver. 361.

Qui Diis obtemperat, valde exaudiunt eum.

ἔκλυον imperf. est verbi κλύω audio [4].]

XIII. Eadem Aorista, vel activa, vel media, in imperativo et infinitivo sæpissime pro præsenti usurpantur: ut ποίησον, pro ποίει, ποιῆσαι pro ποιεῖν· Quod rarius in passivis locum habet, præterquam in verbis activa voce carentibus, in quibus hic etiam usus est creberrimus: ut πρὸς τὸ διαλεχθῆναι, *ad disserendum*, quia διαλέγω in usu non est. Aorist. infinit. et imp. pro præsenti.

XIV. Aorista secunda verborum quartæ conjugationis, in δον, et derivata inde tempora, vix in usu reperiuntur, ut, ἐνόμιδον, a νομίζω, *puto:* uti præteritum etiam activum eorundem verborum in κα, apud elegantiores auctores. Quorum temporum in locum succedit sæpissime Aoristum primum longe usitatissimum. Aorist. 2. in δον.

— Tiburti Remulo ditissimus olim
Quæ MITTIT dona hospitio cum jungeret absens
Cædicus; ille suo moriens DAT habere nepoti.

Adde Senecam in Œdip. ver 848.

Huic aliquis a te TRADITUR quondam puer?

Pro, *traditus fuit.* Quin, ut obiter hoc dicam, præsenti subjunctivi pro plusquamperfecto subjunctivi utitur Maro Æn. XI. in fine:

Ac simul Æneas fumantes pulvere campos
Prospexit longe, Laurentiaque agmina vidit;
Et sævum Ænean agnovit Turnus in armis,
Adventumque pedum statusque audivit equorum:
Continuo pugnas INEANT, et prælia TENTENT:
Ni roseus fessos jam gurgite Phœbus Ibero
TINGAT equos, noctemque die labente REDUCAT.

Pro *iniissent*, *tentavissent*, *tinxisset*, *reduxisset.* Sic lib. II. ver. 293.

— Ni mea cura RESISTAT,
Jam flammæ tulerint, inimicus et hauserit ensis,

Pro *restitisset.* Et lib. VI. ver. 293.

Et, ni docta comes tenues sine corpore vitas
ADMONEAT volitare cava sub imagine formæ,
IRRUAT et frustra ferro DIVERBERET umbras.

Pro, *admonuisset*, *diverberavisset.*

3 Idem ex Livio et Quinctiliano probat Thom. Linacer, Grammaticus: *Si tales animos in prælio habebitis, quales hic ostenditis, VICIMUS.* Pro *vincemus certe.* Quod exemplum plenius mihi arridet, quam illud ex Hesiodo citatum, in quo aoristum ἐπέθηκεν indefinite accipi pro *solet exhibere* quis non videt? [Κέκλημαι pro κεκλήσομαι ponitur apud Euripid. Hecub. 478. Ἐγὼ δ᾽ ἐν ξείνᾳ χθονὶ δὴ ΚΕΚΛΗΜΑΙ δούλα, λιποῦσ᾽ Ἀσίαν! Z.]

4. Idem ibid. ver. 418.

Νῦν δ᾽ ἅμα τ᾽ ὠκύμορος τε καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
Ἔπλεο. —

Pro πέλεις. *Nunc simul et brevis ævi et miser es supra omnes.* Et ver. 506.

Τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ᾽ —

Pro πέλει. *Honora mihi filium, qui brevis est ævi præ cæteris.* Simili modo inquit Horatius, l. 1. Od. 37. init.

Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus: nunc saliaribus
Ornare pulvinar Deorum
Tempus ERAT dapibus sodales.

Ubi, *Tempus erat*, pro, *est.* Locus Homeri exstat ver. 218.: sed et hic ἔκλυον accipi debet ἀοριστολογικῶς pro *exaudire solent.* [Sic inprimis Attici solent Imperfectis ᾔδει, προσῆκεν, ἔπρεπεν, χρῆν etc. pro Præsentibus uti. Vid. Hemsterhus. ad

Plusq. perf. pro. perfect. Plusquamperfectum, pro perfecto quibusdam in verbis usurpatur, maxime apud Poëtas; ut, εἱστήκειν, pro ἕστηκα· ᾔειν, pro ἦα, ab εἶμι, eo [5].

Aorist. et præt. pass. pro act. et mediis. XV. Parcius quidem, aliquando tamen Aorista etiam, et Præterita passiva, pro activis aut mediis sumuntur: ut δαπανηθεὶς, pro δαπανήσας, *qui consumsit:* διαλεχθῆναι, pro διαλέξασθαι, *disputasse:* εὐλαβήθην, melius quam εὐλαβησάμην, *considerate*, aut *verecunde me gessi:* ἰαθεὶς, pro ἰασάμενος, *qui sanavit:* παραδεχθεὶς, pro παραδεξάμενος, *qui excepit:* ἐργασθεὶς, pro ἐργασάμενος, *qui fecit:* διανοηθεὶς, pro διανοησάμενος, *qui excogitavit:* δυνηθῆναι, pro δύνασθαι *. ¶. 166.

Quorum verborum pars maxima voce activa caret; quædam Præteritum passivum eadem significatione habent; ut, διείλεγμαι, παραδέδεγμαι, εἴργασμαι, imo et πεποίημαι, pro πεποίηκα, διανενόημαι, et cætera, quæ docebit usus. Monuisse sat est.

Futura in ήσω et έσω. XVI. Futura verborum in έω, quando gemina sunt, sæpius et elegantius in έσω desinunt, quam in ήσω, cum temporibus inde derivatis, quæ fere vocalem ε retinent. Ἐπαινέω, ἐπαινέσω, νεκα, νέθην [6]. Εὑρίσκω autem licet ab εὑρέω, εὑρήσω habeat, et εὕρηκα, εὕρημαι, Aoris-

Aristoph. Plut. pag. 200. 496. Valkenar. ad Eurip. Phœnis. 966. Thom. Mag. sub. v. χρῆν. Dorvill. ad Charit. pag. 670. et Cel. Fischer. ad Plat. Apol. cap. 1. Z.] Contra præsenti utuntur Græci, ubi imperfecto Latini, quoties narrant vel aliquid factum, vel quempiam admonuisse, vel interrogavisse: hi enim respiciunt tempus, quo res narratur, illi, quo res narrata accidit; respectu ergo temporis, quo facta est, indicatur præsens, quod sequuntur Græci: rursus respectu temporis, quo res narratur, ea præteriit, quod sequuntur Latini: hinc videtur tantum apud Græcos præsens pro imperfecto poni, quod tamen non fit. Sic apud Lucian. Deor. Dial. Tom. I. 279. Ed. Amstel. purgans se Apollo apud Jovem, quod filio permisisset habenas, ait: Ἀναβιβασάμενος ἐπὶ τὸ ἅρμα ὑπεθέμην, ὅπως μὲν ΧΡΗ' βεβηκέναι αὐτὸν, *Currui impositum monui, quomodo oporteret insistere.* Quod si Lucianus hic scripsisset ἔχρη, intelligeremus, monuisse eum, quomodo Phæthon antea, alio nempe tempore præterito, debuisset currum conscendere: nunc, cum præsenti utitur, intelligimus illud tempus, quo monebat filium. Sic Ælian. V. H. lib. II. cap. 13. Ἐζήτουν, ὅστίς ποτε οὗτος ὁ Σωκράτης, ἘΣΤΙ'Ν; *Quærebant, quis tandem hic Socrates esset?* Hic rursus si legeremus ἦν, non fuisset ex Græcorum more sensus seu quæstio, quis tunc esset Socrates, sed quis antea fuisset. Confer Evang. Joann. cap. VI. 64. Ἤιδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες ΕΙ'ΣΙ'Ν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἘΣΤΙΝ ὁ παραδώσων αὐτὸν, *Noverat enim Iesus ab initio, qui essent, qui non crederent, et quis esset, qui ipsum proderet.* Et Evang. Luc. cap. XIX. 3. Ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν, τίς ἘΣΤΙΝ, καὶ οὐκ ἠδύνατο, *Et quærebat videre Iesum, quis esset, et non potuit.* Act. Apost. cap. XII. 3. Ἰδὼν, ὅτι ἀρεστόν ἘΣΤΙ τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον, *Vidensque, gratum hoc esse Judæis: hoc insuper addidit, vt Petrum comprehenderet.* Et cap. XXVIII. init. Καὶ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν, ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος ΚΑΛΕΙ͂ΤΑΙ, *Quumque evasissent, tunc cognoverunt, insulam vocari Meliten.* Sic cap. XIX. 34. Evang. Marc. V. 14. Joann. V. 13. VI. 24. Sic melius intelligimus Philonis verba supra Sect. 2. Reg. 1. a Nostro citata, Διαγγελείσης οὖν τῆς, ὅτι ΝΟΣΕΙ͂, φήμης, *Vulgata de ipsius morbo fama.* At verius præsens pro imperfecto ponitur in Apocal. cap. XXI. init. Καὶ εἶδον οὐρανὸν, καινὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς, καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἘΣΤΙΝ ἔτι, *Et vidi cœlum novum et terram novam: nam primum cœlum et prima terra præterierat, et mare non amplius est*, pro, *erat.*

5 Imitatur inter Latinos Virg. Æn.

tum tamen passivum εὑρέθην, habet per ε, indeque εὑρεθήσομαι· et verbum ἐρέω, licet habeat ἐρήσω, et εἴρηκα, habet tamen εἰρέθην in Aoristo passivo.

[Hujus vero verbi formatio sic se habet: εἴρω ἐστὶν ἄχρηστον· ὁ μέλλων ἐρῶ. Ἰωνικῇ διαλύσει, ἐρέω· καὶ μετάγεται ἀπὸ τοῦ μέλλοντος εἰς ἐνεστῶτα, ἐρέω· καὶ κατ' ἀφαίρεσιν, ῥέω ῥῶ (ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρύω ῥύω)· ὁ μέλλων ῥήσω, ὁ παρακείμενος ἔῤῥηκα, Ἀττικῶς εἴρηκα (ὡς ἀντὶ τοῦ λέληφα οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν εἴληφα). Ὁ παρακείμενος τῶν παθητικῶν-ἔῤῥημαι, ἔῤῥησαι, ἔῤῥηται (ὅθεν ῥῆμα, ῥῆσις, ῥήτωρ) ἀορ. α-ἐῤῥήθην, καὶ τροπῇ τοῦ η εἰς ε, ἐῤῥέθην· ἡ μετοχὴ ῥηθεὶς-εῖσα-έν· τὸ ῥηθὲν, *dictum, responsum:* τὰ ῥηθέντα *pronunciata*, ἀπαρέμφατον-ῥηθῆναι, ἀπὸ τοῦ παρακειμένου Ἀττικοῦ εἴρημαι ἀορ. α εἰρήθην· καὶ ἀναυξήτως-ἐρήθην, ἡ μετοχὴ εἰρημένος, τὰ εἰρημένα *dicta*. Hæc ex Eustathio in Homer. colligere licet.] Εἴρηκα præt. Atticum a ῥέω etc.

XVII. Futura λέξων, φράσων, ἀφηγησόμενος, et similia, cum verbo ἔρχομαι, ab Ionibus maxime conjunguntur. Herodot. sæpe lib. II. Μακρὸς οὕτω δή τι καὶ στενὸς, ὡς ἔρχομαι φράσων, id est, *Ita longus et angustus, ut jam jam dicturus sum:* Gallice, *comme je m' en vais dire.* Ibid. Τὸν δὲ (supp. κόλπον) Ἀράβιον, τὸν (pro ὃν) ἔρχομαι λέξων, i. e. Futuro cum verbo ἔρχομαι.

lib. V. ver. 397.

Si mihi, quæ quondam FUERAT, quaque improbus iste
Exsultat fidens, si nunc foret illa juventa.

Pro *fuit.* Contra perfectum pro plusquamperfecto adhibet idem Æn. lib. II. ver. 600.

— Ni mea cura resistat,
Jam flammas TULERINT, inimicus et HAUSERIT ensis.

Pro *tulissent* et *hausisset.* H.

* Exemplis de hac enallage generis verborum adde hæc: Plat. de Rep. IV. pag. 446. Πύκτης κάλλιστα ἐπὶ τούτῳ ΠΑΡΕΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟΣ, h. e. *Pugil qui maxime ad hanc rem paraverat.* Lucian. in Timon. pag. 164. ed. Amstel. Σοῦ δ' αὐτοῦ χάριν ἘΣΤΑΛΗΝ, *Tua ipsius causa huc veni.* Thucyd. II. 78. ἐκκεκομισμένος, *qui sua exportavit.* Demosth. Orat. de Pace extr. προσενηνεγμένος, *qui se gessit.* Thucyd. I. pag. 5. ed. Hervag. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπιόντων τῶν Μήδων, ΔΙΑΝΟΗΘΕΝΤΕΣ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἀνασκευασάμενοι etc. Id. lib. I. pag. 10. Τῶν ἄλλων Πελοποννησίων δίχα ἘΨΗΦΙΣΜΕΝΩΝ. Id. lib. I. cap. 116. ἘΣΑΓΓΕΛΘΕΝΤΩΝ ὅτι νῆες πλέουσιν. Similiter ἐκρύβην, ἀντιπεποίημαι, ἀντιποιηθεὶς, μεταπεποίημαι, πεφόβημαι, περαιωθεὶς, ἠράσθην, ἐπιδεδειγμένος passive et active dicuntur. In N. T. præter illud ἀπεκρίθη et ἀποκριθεὶς, quod subinde occurrit, etiam locus 2 Pet. I. 3. huc pertinet: Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν ΔΕΔΩΡΗΜΕΝΗΣ. Latina exempla vid. apud Vechner. Hellenol. lib. I. cap. 8. Z.

6 Adeo futura in έσω, præ cæteris in ήσω sunt usitata, ut etiam Aoristus α, cujus penultima regulariter debet produci, tamen ε retineat, et naturalis syllabæ productio huic consuetudini cedat. Ita tantum abest, ut in carmine, ubi vocalis ante characteristicam producenda est, vocali η utantur poëtæ, ut metri gratia characteristicam per epenthesin duplicare malint. Ita Homerus Iliad. A. ver. 54.

Τῇ δεκάτῃ ἀγορήνδε καλΕΣΣατο λαὸν Ἀχιλλεύς.

Ubi salva lege metrica dicere potuisset καλΗσατο. Similiter lib. eod. ver. 304.

Ὡς τώγ' ἀντιβίοισι μαχΕΣΣαμένω ἐπέεσσιν Ἀνστήτην.—

Potuisset, non indignantibus Musis, dicere μαχΗσαμένω.

Alterum autem, (sinum) Arabicum, quo de jam jam dicturus sum. Ita Pausanias: Ἔρχομαι ἀφηγησόμενος, *Jam jam narraturus sum* [7].

Aorist. 2. pass. usitatior.

XVIII. Verba passiva utrumque Aoristum habentia, sæpius utuntur secundo: ut, πλήττομαι, ἐπλάγην [8] sæpius quam ἐπλήχθην.

7 Eodem modo cum verbo Εἶμι constructum invenio apud Plat. Theæt. pag. 198. lin. 42. Ὅταν ἈΡΙΘΜΗ'ΣΩΝ ἼΗι ὁ ἀριθμητικὸς, ἤ τι ἈΝΑΓΝΩΣΟ'ΜΕΝΟΣ ὁ γραμματικὸς, *Quum numeraturus est Arithmeticus, aut lecturus quid Grammaticus.* [Hæc observatio non tantum de his Participiis futuri, quæ Vigerus nominavit, nec de solo verbo ἔρχομαι aut εἶμι valet: sed in universum erat dicendum, apud Græcos poni hæc Participia, ubi Latini utantur Supino priori. De qua re vid. infra in Capite de Participio. Z.]

8 Ἐπλάγην *Perculsus* sive *consternatus sum*, quod ad animum, at ἐπλήγην, *Percussus sum*, quod ad corporis ictum pertinet. Vide Clenardi Gramm. a Vossio editam. Hactenus de temporibus: de numerorum enallage dictum est in fine sectionis primæ: sequuntur ordine *Personæ*, de quibus hoc observandum, *a persona ad personam nonnunquam fieri transitum;* sed rarius hoc, nec tironibus ideo temere imitandum.

Enallage personarum.

A prima ad tertiam personam transit Marcus cap. XI. 32. ubi de baptismo, quid Iesu roganti respondeant, deliberantes οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς inter se dicunt: *Si dicimus, baptismum Joannis esse e cœlo, respondebit; Cur ergo non credidistis ei?* Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων· ἘΦΟΒΟΥ͂ΝΤΟ τὸν λαόν. pro φοβούμεθα, *Sed, si dicimus, ex hominibus: timemus populum.* Quæ verba ita intelligenda sunt, ut Marcus usque ad τὸ, ἐξ ἀνθρώπων ex persona scribarum locutus, ea relicta, ipse loquatur. Nisi mavis hic agnoscere ἀποσιώπησιν, ita ut, illis orationem imperfectam relinquentibus, hanc suppleverit ipse Evangelista: quare etiam non personarum tantum, sed et temporis fit mutatio. Sic illi dixerint: Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων — et subjunxerit Marcus: ἐφοβοῦντο etc. Atque ita post ἀνθρώπων, distinguente puncto, absolvenda est sententia. Interim non dissimulandum, editionem anni 1604. cum interpretatione Latina Bezæ, exhibere φοβούμεθα.

A secunda ad tertiam transitur in Psalmo CXLIII. 9. 10. Ὁ Θεὸς, ᾠδὴν καινὴν ᾄσομαί σοι, ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι, τῷ διδόντι τὴν σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσι, τῷ λυτρουμένῳ Δαυὶδ τὸν δοῦλον ΑΥ'ΤΟΥ͂ ἐκ ῥομφαίας πονηρᾶς, *O Deus, novam cantilenam tibi canam, psalterio decem chordarum cantabo tibi, qui reges incolumes reddis, qui Davidem, servum suum* (pro *tuum) liberas a gladio malo.* Videtur interpres vocem עַבְדּוֹ fideliter reddere voluisse. Similiter lib. Eccles. cap. XLVIII. 8. Ecclesiasticus alloquens κατὰ προσωποποιΐαν Eliam, ait Ὁ χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα, καὶ προφήτας διαδόχους μετ' ΑΥ'ΤΟ'Ν. pro μετά σε. *Qui unxisti reges, ut vicem reponerent, et prophetas tibi successuros.*

A tertia ad primam transitus fit in Act. Apost. cap. I. 4. Καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἣν ἨΚΟΥ'ΣΑΤΕ' ΜΟΥ, *Convocatisque iis præcepit, Hierosolymis ne discederent, sed exspectarent promissionem Patris, quam audivistis ex me.* Stabit sensus, si post ἣν intelligas ἔφη. Confer cap. XVII. 3. Κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, διανοίγων καὶ παρατιθέμενος, ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἘΓΩ' ΚΑΤΑΓΓΕ'ΛΛΩ ὑμῖν, *Paulus vero more suo introiit ad eos, et tribus continuis sabbatis disseruit inter eos ex scriptis, explicans et proponens, oportuisse Christum pati, et resurgere ex mortuis, et hunc esse Christum Iesum, quem ego [inquit] nuncio vobis.* Ellipsin supplet Marcus cap. II. 10. in transitione a numero plurali ad singularem: Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας (ΛΕ'ΓΕΙ ΤΩ͂Ι ΠΑΡΑΛΥΤΙΚΩ͂Ι) σοὶ λέγω, ἔγειραι, *Ut autem sciatis, penes filium hominis esse remittere peccata in terra (paralytico inquit) tibi dico, surge.*

A tertia ad secundam transitur in Evang. Lucæ cap. V. 14. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· ἀλλ' ἀπελθὼν ΔΕΙ͂ΞΟΝ ΣΕΑΥΤΟ'Ν τῷ ἱερεῖ, καὶ ΠΡΟΣΕ'ΝΕΓΚΕ περὶ τοῦ καθαρισμοῦ ΣΟΥ, *Et ipse præcepit ei, ut nemini diceret: sed abi et ostende te ipsum sacerdoti, et offer pro purificatione tua.* Ubi iterum

Sic ἐῤῥάγην, *fractus sum*, ἡρπάγην, *raptus sum*, ἐτράπην, *conversus sum*, vel *in fugam versus:* a verbis ῥήγνυμαι, ἁρπάζομαι, τρέπομαι.

Aoristum primum medium, utraque significatione, creberrimum est: at secundum longe sæpius active significat, quam passive: ut, εἱλόμην, *accepi*, vel *delegi:* raro *captus*, vel *delectus sum*, ab αἱρέομαι. Aorista media.

omnis ἀνακολουθία evanescit, intellecto ἔφη. Conf. Machab. lib. I. sub. fin. Καὶ προδραμών τις ἀπήγγειλεν Ἰωάννῃ εἰς Γάζαρα, ὅτι ἀπώλετο ὁ πατὴρ ΑΥ'ΤΟΥ῀, καὶ οἱ ἀδελφοὶ ΑΥ'ΤΟΥ῀, καὶ ὅτι ἀπέσταλκε καὶ ΣΕ' ἀποκτεῖναι, *Et præcurrens aliquis Gazaram nunciavit Joanni, interemtum esse ipsius patrem, et fratres ipsius, missosque esse, qui TE quoque trucidarent*. Pro; *Ipsum*. Act. XXIII. 22. Ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι, ὅτι ταῦτα ἘΝΕΦΑ'ΝΙΣΑΣ πρός με, *Tribunus igitur dimisit adolescentem, addito mandato, ne cui enunciaret, te hæc mihi indicavisse;* pro ὅτι ἐνεφάνισεν πρὸς αὐτόν. At ἀνακολουθία agnoscenda in lib. Baruch. cap. IV. 14. ἘΛΘΕ'ΤΩΣΑΝ αἱ πάροικοι Σιὼν, καὶ ΜΝΗ'ΣΘΗΤΕ. Pro, ἔλθετε καὶ μνήσθητε, vel ἐλθέτωσαν καὶ μνησθήτωσαν, *Venite, quæ accolitis Sionem, et mementote*. H.

Quæcunque ad hanc personarum mutationem inter se demonstrandam allata sunt exempla, cum petita sint ex libris sacris non tam græcismum, qui quæritur, quam hebraismum comprobant. Cæterum nec desunt apud puros Græcos loca, ubi hujuscemodi enallage facta sit. V. c. Xenoph. Mem. IV. 8. 4. ubi a prima persona, seu ab oratione recta, fit transitus ad tertiam, seu orationem obliquam: Ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἤρετο, ὅπως; εἰπεῖν αὐτὸν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ποιῶν ΔΙΑΓΕΓΕ'ΝΗΤΑΙ, etc. pro διαγεγένημαι. Id. Cyrop. I. 4. extr. Ἐνταῦθα δὴ τὸν Κῦρον γελάσαι τε ἐκ τῶν πρόσθεν δακρύων, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ ἀπιόντα θαῤῥεῖν, ὅτι παρέσται αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου· ὥστε ὁρᾶν ΣΟΙ ἐξέσται, κἂν ΒΟΥ'ΛΗι, ἀσκαρδαμυκτεί. pro αὐτῷ, et βούληται. Ex Latinis huc pertinet oratio Sabinarum apud Livium I. 13. quæ ab initio est obliqua, sed postea repente mutatur in rectam: *Hinc patres, hinc viros orantes, ne se sanguine nefando soceri generique respergerent: ne parricidio macularent partus suos, nepotum illi, liberûm hi progeniem. Si affinitatis inter* vos, *si connubii piget, in* nos vertite *iras* etc. Plura Græcorum exempla reperies apud Dorvill. ad Charit. pag. 89. et 347. ¶. 167. atque Raphel. Annotat. philolog. ex Xenoph. ad Actor. I. 4. Z.

SECTIO QUARTA

De Verbis ἀγαπᾷν, στέργειν, ἀποχρῆν, ἀσπάζεσθαι, ἄγειν καὶ φέρειν, ἀπολαύειν.

REGULA PRIMA.

Ἀγαπᾷν, *eligere.*

VERBUM ἀγαπάω [nempe præter significationem vulgarem *amandi;* item præter usum *benigne excipiendi*, et inprimis *osculandi* s. *amplexandi*, ut Odyss. ψ'. 214. et χ'. 35. Z.] duos præcipue usus habet, observandos. Primum enim idem est sæpissime, quod αἱρεῖσθαι, id est, *eligere;* adeoque cum præpositione πρὸ, vel ἀντὶ, et gignendi casu significat, *alicui anteponere.* Demosth. pro Corona, Ἀγαπᾷν τὰ δῶρα ἀντὶ τῶν κοινῇ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι συμφερόντων, id est, *Munera communi Græcorum omnium utilitati anteferre.* Plutarch. in Camillo, Ἀγαπῆσαι τὴν ἧτταν πρὸ τῆς ἐλευθερίας, id est, *Victoriæ jacturam libertate potiorem ducere.* Ita, quod Demosthenes habet initio primæ Olynth. Ἀντὶ πολλῶν ἂν χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι νομίζω, dicere potuisset, ἀγαπῆσαι, pro ἑλέσθαι, id est, *Multis vos pecuniis antiquius habituros existimo.*

* De origine hujus significationis est haud inepta observatio Eustathii, qui ait, fundum hujus usus esse in illo Homer. Odyss. φ'. 289. Οὐκ ἀγαπᾷς, (*nonne contentus es?*) ὃθ' ἕκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν δαίνυσαι; Z.

† It. Ælian. V. H. IV. 8. Γνώμην μὲν εἶχεν, ὡς καὶ ἀπολείψων τὴν χώραν τελέως· ἠγάπα γὰρ, εἰ δυνηθείη διασῶσαι αὐτὸν γοῦν μόνον. Aut sequente particula ἦν: ut Xenoph. Œcon. XI. 10. Πολλοὶ ἀγαπῶσιν, ἢν δύνωνται τὰ ἑαυτοῖς ἀρκοῦντα πορίζεσθαι. Z.

9 Vel cum Participio; quo sensu etiam rebus inanimis tribuitur, more Latinis ignoto. [Certe hoc non patet ex loco allato. Nam πόλις hic non pertinet ad res inanimas. Significat enim *Populum*, seu *Cives*, quos satis animatos esse, inter omnes constat. Z.] Quare etiam in versione redditur, *sufficit* vel *satis est:* Νῦν δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δημοσίᾳ μὲν ἡ πόλις ἡμῶν τὰς ὁδοὺς ἈΓΑΠΑῚ ΚΑΤΑΣΚΕΥΆΖΟΥΣΑ, *Nunc vero, o viri Athenienses, urbi nostræ satis est* (verbatim: *Urbs nostra contenta est)*

[Ἀγαπᾷν scribendum sine ι subscripto, non ἀγαπᾷν, ut in prioribus exemplaribus. A veteribus enim Græcis hujusmodi traditur regula: Τὰ εἰς ᾶν ἀπαρέμφατα ἐκ ἔχει τὸ ι προσγεγραμμένον· ὅτι τὰ εἰς ν λήγοντα ῥήματα ἐδέποτε ἔχει πρὸ τῆ ν τὶ ἀνεκφώνητον, hoc est, *Infinita in ᾶν desinentia non habent ι subscriptum: quia verba in ν finita nunquam habent ante ν quicquam non prolatum.* Quicquid enim in verbis præcedit ν plene profertur, quod exemplis patet: ut, τύπτειν, ἐτύφθην, ἐτύπην, τυφθείην, τυπείην, ποιεῖν, ἐποίεον-ἐποίεν· ἐβόαον-ων· ἐβοήθην, βοηθείην etc. Sic Etymologus, eumque secutus Urbanus, aliique Grammatici: quod etiam in correctissimis librorum exemplaribus accuratissime observatur. ¶. 168. Ἀγαπᾷν sine ι subscripto, κανὼν τῶν παλαιῶν. Veterum Græc. regula.

Notandum etiam προσγεγραμμένον idem esse apud veteres Græcos, quod ὑπογεγραμμένον, apud recentiores: veteres enim ad latus scribebant, hoc modo: ΤΩΙ ΛΟΓΩΙ, recentiores sic, τῷ λόγῳ.]

II. Deinde sumitur pro *contentum esse, æqui bonique consulere* *. Qua in significatione primum per se solum ponitur sine ulla præpositione; ac fere sequente particula εἰ. Xenoph. III. histor. Εἰς τὸ πεδίον ἐ κατέβαινεν, ἠγάπα δὲ, εἰ δύναιτο ταύτην τὴν χώραν ἀδῄωτον διαφυλάττειν, id est, *In campum non descendebat, sed contentus erat, si modo regionem illam a direptione immunem servare posset* †. Contentum esse.

Secundo, cum accusandi casu jungitur: ut, ἀγαπᾷν τὰ πάλαι νενομισμένα, *antiquis institutis contentum esse.* Cum accusat.

Tertio, cum dandi casu: Lysias, Ὁ τῆς Ἀσίας Βασιλεὺς ἐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχεσιν ἀγαθοῖς, id est, *Asiæ rex, qui bonis præsentibus contentus non esset.* Cum dativo.

Quarto, cum præpositione ἐπὶ, et eodem dandi casu: ut, Ἐπὶ τοῖς ἐν τῇ πολιτείᾳ καθεστῶσιν ἀγαπᾷν, *Contentum esse*, vel, *acquiescere in iis, quæ constituta in republica fuerint* [9]. Cum præpos. ἐπί.

III. Eadem in significatione, prope synonyma illa sunt στέργειν, ἀτρεμεῖν, ἡσυχάζειν, ἐνασμενίζειν ‡. Ac στέργειν quidem omnibus modis constituitur, quibus ἀγαπᾷν· ἀτρεμεῖν vero et ἡσυχάζειν, fere tantum cum ἐπὶ et dativo casu: ἐνασμενίζειν denique cum solo dativo casu. Στέργειν, etc.

publice vias munire. [Adde Ælian. V. H. XIII. 41. Ὀδυρομένων τῶν μετὰ Φωκίωνος μελλόντων ἀποθνήσκειν, εἶπεν ὁ Φωκίων· εἶτα ἐκ ἀγαπᾷς, Θέδιππε, μετὰ Φωκίωνος ἈΠΟΘΝΗ'ΣΚΩΝ; Nonnunquam construitur quoque cum Infinitivo: ut Herodian. lib. IV. sub finem: Ἀγαπῶν τε τὰς αἰχμαλώτες καὶ τὰ χρήματα ἀναιμωτὶ ἈΠΟΛΑΒΕΙ'Ν. It. II. 15. 8. Ἀγαπήσας ἄνευ μάχης καὶ κινδύνε ΛΑΒΕΙ'Ν ταῦτα, ὧν ὠρέγετο. Z.]

‡ Ad hanc classem quoque referri debet verbum ἀσπάζεσθαι, cujus œconomiam copiose tradit Jensius in Ferc. litter. pag. 13. sq. Nam, præter notionem osculandi, significat *a. amare;* Xenoph. Ages. XI. 3. Τῶν γε μὴν φίλων ἐ τὲς δυνατωτάτες, ἀλλὰ τὲς προθυμοτάτες μάλιστα ἠσπάζετο. ἐμίσει δὲ etc. Hic ἀσπάζεσθαι et μισεῖν inter se opponuntur. *b. contentum esse aliqua re:* veluti Max. Tyr. Diss. XXI. 1. Ubi auctor conqueritur, quod nemo sua sorte contentus vivat: ἔτω δυσάρεστόν τι ἐστὶν, inquit, ὁ ἄνθρωπος κομιδῇ, καὶ φιλαίτιον, καὶ δεινῶς δύσκολον, καὶ ἐδὲν τῶν αὐτῆ ἀσπάζεται. *c. partes alicujus sequi:* v. c. Plutarch. in Cæs. cap. 23. τὰ Ῥωμαίων ἀσ-

Ἀποχρῆν. Ἀποχρῆν etiam, cum dativo personæ, absolute ac per sese idem prope significat. Demosth. Philipp. I.[10] Εἰ γὰρ ἔχων ἃ προείληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἤθελεν, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἄν μοι δοκεῖ, *Si enim iis, quæ jam cepit, contentus, quiescere deinceps vellet, nonnullos vestrum æquo animo justius futuros existimo.*

Ἄγειν cum διὰ et genit. IV. Ἄγειν, tres præcipuas acceptiones habet. Prima est cum gignendi casu, et præpositione διὰ, cujus significatio petenda est ex genitivo adjuncto: ut, Ἄγειν τινὰ διὰ τιμῆς, *aliquem honorare:* ἄγειν διὰ φροντίδος, *curare:* ἄγειν διὰ μνήμης, *mentionem facere:* ἄγειν δι' εὐχῆς, *in votis habere:* ἄγειν δι' αἰδοῦς, *venerari.*

Ἄγειν cum ἐν et dat. V. Secunda est, cum dandi casu, et præpositione ἐν, in qua fere significat *ducere,* id est, *habere, censere, numerare:* ut, Τοὺς φίλους ἐν ἀδελφοῖς ἄγειν, id est, *Amicos fratrum loco ducere;* vel cum præpositione παρὰ, et accusandi casu, nam παρ' οὐδὲν ἄγειν τινὰ, idem est quod παρ' οὐδὲν τίθεσθαι, *nullo loco aliquem ducere:* ἄγειν παρὰ πολὺ, *plurimi facere:* ἄγειν παρὰ πλεῖον, *pluris facere*[11].

Ἄγειν *existimare.* VI. Tertia est, pro *existimare,* idque fere tantum cum accusandi casu: Xenoph. de Agesilao, Τὰς μὲν τῶν ἰδιωτῶν ἁμαρτίας πρᾴως ἔφερε, τὰς δὲ τῶν ἀρχόντων μεγάλας ἦγε, id est, *Privatorum hominum peccata leviter ferebat, principum vero magna ducebat.*

Ἄγειν καὶ φέρειν. VII. Quarta est, cum verbo φέρειν, pro *diripere, populari, vas-*

πάζεσθαι. *d. sectari;* Lucian. de Conscrib. histor. pag. 696. ἀσπάζεσθαι τὸ μυθῶδες· *e. laudare:* Id. in Muscæ encom. pag. 531. πάνυ δὲ ἐπαινεῖ καὶ ἀσπάζεται τὴν μυῖαν; *f. suscipere erudiendum:* ut Plat. in Theage pag. 92. Θεάγη ἀσπάζεται. Z. [ἐὰν Θεάγη τοῦτον ἀσπάζῃ. *Herm.*]

10 Pag. 19. lin. 45. Locus, a Nostro et interprete, opinor, minus intellectus, integer hic est: Εἰ γὰρ ἔχων, ἃ κατέστραπται καὶ προείληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἤθελε, καὶ μηδὲν ἔπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἄν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἴσχιστα ὠφληκότες ἂν ἦμεν δημοσίᾳ. Ostendit Orator, ea, quæ Philippus hactenus egerat, quæque Athenienses cum probro suæ civitatis passi erant, satis caussæ extitisse, cur eum debuerint ulcisci. Itaque reddo: *Si enim iis, quæ evertit et occupavit, acquiescere voluisset, nec quicquam ultra molitus esset, hæc, opinor, nonnullis vestrum sufficere debuissent, quare dedecoris, et ignaviæ omniumque probrorum labes, civitati adspersæ, condemnandi fueritis.*

11 Vel citra præpositionem cum solo generandi casu. Ita Arrianus de Exped. Alex. lib. II. cap. 16. Ἀλλὰ λέγει Ἡρόδοτος, ὅτι τῶν δώδεκα ΘΕΩΝ Ἡρακλέα ΑΓΟΥΣΙΝ Αἰγύπτιοι, *Sed Herodotus scribit, Ægyptios Herculem inter duodecim Deos recensere.*

12 Pag. 50. lin. 12. Adde Homer. Iliad. Ε. ver. 484.

—Ἀτὰρ οὔτί μοι ἐνθάδε τοῖον,
Οἷόν κ' ἠὲ ΦΕΡΟΙΕΝ Ἀχαιοί, ἠκεν ΑΓΟΙΕΝ.

13 Invenitur etiam solum verbum φέρω in hac significatione, ut infra ostendetur, Cap. V. Sect. 13. Reg. 10. H.

His addatur quinta eaque exquisita significatio verbi ἄγειν et compositi ἀπάγειν, quod significat sæpenumero *ducere* vel *in custodiam,* vel *ad supplicium,* vel *in jus;* modo simpliciter, modo addito nomine rem determinante; *a.* significat *in custodiam abducere:* ut Polyb. V. 27. ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τὸν Λεόντιον πρὸς τὴν ἀναδοχὴν, h. e. *abduci jussit in vincula Leontium ad luendam pecuniam.*

tare: idque tam de personis dicitur, quam de rebus aut locis. Isocrat. in Archid. Ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους, καὶ κατὰ γῆν, καὶ κατὰ θάλατταν, *Hostes terra marique vexare, agitare.* Demosth. Philipp. III. [12] Ἡ φύσις τῆς ἐκείνου χώρας, ἧς ἄγειν καὶ φέρειν ἐστὶ πολλὴν, καὶ κακῶς ποιεῖν, *Ejusmodi est regionis illius natura, ut magnam ejus partem diripere ac vastare liceat;* ubi ἡ φύσις, pro τοιαύτη φύσις ἐστὶ, et πολλὴν, pro πολλὴν μέρι δα ponitur. Ita Livius non semel locutus est, et Virgil. ipse, Æneid. II.

Alii rapiunt incensa feruntque Pergama [13].

[Verbum ἀκούω, quando *dicor et vocor* significat (sicut verba nuncupandi) utrinque nominativum admittit, ut Nazianzen. de Christo: Σαμαρείτης ἀκούει καὶ δαιμονῶν, *Samaritanus vocatur et Dæmoniacus.* Thucyd. Ἐσθλὸς ἀκούω, *bonus perhibeor;* sic apud Latinos *audio.* Horat. — Ἀκούω, vocor.

Tu recte vivis, si curas esse quod audis.] [14]

VIII. Ἀπολαύω *fruor, particeps sum, fructum aut detrimentum capio,* in bonam et in malam partem variis modis usurpatur. Primo, cum solo genitivo rei, τῶν διαλλαγῶν ἀπολαύειν, *induciarum opportunitate frui:* τῶν κοινῶν ἀπολαύειν κακῶν, id est, μετέχειν, *communium malorum participem esse.* — Ἀπολαύω, cum genit. rei.

pro qua spoponderat. Id. Excerpt. Leg. XIII. οὓς ἐγὼ δήσας εἰς τὴν ἅλυσιν, ἀπάξω πάντας. Ælian. V. H. I. 34. πρὸς τοὺς δικαστὰς ἤγαγε τὸ παιδίον. Isocrat. in Amart. pag. 594. οὐ χρέος ἐγκαλῶν ἀλλ' ἀπάξειν ἀπειλῶν. It. Actor. XII. 19. ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι. Nota hic Latinismum Lucæ, pro ἀπαγαγεῖν. Plutarch. Cæs. 14. Κάτωνα ἀπῆγεν εἰς φυλακὴν ὁ Καῖσαρ; *b.* significat, *duci ad supplicium:* v. c. Xenoph. Hist. Græc. lib. II. pag. 321. edit. Bryling. Undecim viri dicuntur Theramenem, ἀπαγαγεῖν διὰ τῆς ἀγορᾶς. Æschin. Dial. III. 19. est ἀχθῆναι ἐπὶ Μίνω καὶ Ῥαδάμανθυν. Ibid. 21. Ὅσοις δὲ τὸ ζῆν διὰ κακουργημάτων ἠλάθη, ἄγονται πρὸς Ἐριννύων ἐπ' Ἔρεβος καὶ Χάος· Ælian. V. H. I. 30. rei dicuntur ἄγεσθαι ἐπὶ θανάτῳ, et paulo post iidem simpliciter nominantur ἀγόμενοι. Lycurg. Orat. pag. 198. 12. ed. Reisk. occurrit ἄγειν πρὸς τὴν τιμωρίαν. Et Arrian. Exped. Alex. VII. 8. 7. τούτους μὲν δὴ ἀπάγειν κελεύει τὴν ἐπὶ θανάτῳ. Plura in utramque partem exempla collegit Kypkius ad Actor. XII. 19. Latinos quoque *ducere* eodem sensu adhibere, docet Gesnerus in Thes. Z.

14 De verbo Ἀκούω sequentia nota. Habet post se

I. Genitivum personæ. Ita Plat. in Euthyphron. pag. 3. lin. 39. Εἴτις μου ἐθέλοι ἀκούειν, *Si quis me vult audire.* Vel vertunt Latini per Præpositionem *Ex.* Ut, Ἤκουόν τινος, *ex aliquo audivi.* apud Demosth. Olynth. II. pag. 8. lin. 12.

II. Accusativum rei, apud eundem Platon. in Apolog. Socrat. Ταῦτα ἀκούσας, *His auditis.*

III. Vel utrumque hoc simul. Sic idem ibid. pag. 17. lin. 18. Ὑμεῖς δέ μου ἀκούσεσθε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, *Vos autem audietis ex me omnem veritatem.* Hic notanda phrasis apud Dinarch. in Demosth. pag. 98. lin. 38. Ἀκούσατέ μου βραχέα, *Paucis me audite.*

IV. Vel addunt Præpositionem περί. Plat. in Phæd. pag. 61. lin. 36. Οὐκ ἀκηκόατε περὶ τούτων; *Nonne de his audivistis?* Estque hæc Ellipsis, subaudito τί.

Cum genit. personæ. Secundo, cum solo genitivo personæ [15]: Ἀνδρὸς ἑνὸς εὖ φρονοῦντος ἅπαντες ἀπολαύουσι, pro ἀνδρὸς ἑνὸς φρονήσεως, *Unius hominis ex prudentia fructum universi percipiunt.* Sic Ἑνὸς μοχθηροῦ πᾶσα ἡ πόλις ἀπολαύει, *Unius ex improbitate civitas omnis detrimentum capit.* Sic illa apud Senecam, de Hercule, *Iraque nostra fruitur*, id est, *fructum capit ex ira;* et ille apud Juvenalem Marius, *fruitur Diis iratis.*

Cum utroque genit. IX. Tertio, cum utroque genitivo simul: Plutarch. in Antonio: Ἀπέλαυσαν τῆς φιλοτιμίας αὐτοῦ οἱ πολέμιοι, id est, *Ex illius ambitione commodum ipsi quoque hostes perceperunt.*

Cum accusat. rei. Quarto, cum solo accusativo rei, non personæ. Isocrat. de pace: Δέδοικα, μὴ πειρώμενος ὑμᾶς εὐεργετεῖν, αὐτὸς ἀπολαύω τι φλαῦρον, *Vereor ne dum vobis prodesse studeo, damni aliquid capiam.* Sic Ἐλπίζω ἀγαθόν τι ἀπολαύσειν, *Spero me aliquid boni consecuturum.* Ille autem accusativus, *boni* aut *mali* aliquid per se significare debet: male enim diceretur, ἀπολαύειν τὴν συνουσίαν, pro *fructum aut damnum ex consuetudine percipere.*

Cum accusat. et gen. X. Quinto cum accusativo rei, et genitivo personæ, vel rei; vel rei simul et personæ: ut, Φιλομαθοῦς ἑνὸς μειρακίου μέγα τι πάντες, οἱ συμμαθητεύοντες ἀπολαύουσιν, *Adolescentis unius ex studio, condiscipuli omnes fructum maximum capiunt.* Lucianus in Timone, ubi de improbis, fulmen Jovis irridentibus, Μόνον δὲ τοῦτο οἴεσθαι ἀπολαύειν τοῦ τραύματος, ὅτι ἀναπλησθήσονται τῆς ἀσβόλου, id est, *Sed hoc unum se putent ex eo vulnere incommodi percipere, quod fuligine impleantur.*

Cum πρὸς et accusat. XI. Sexto, in qualibet ex his constructionibus additur nonnunquam πρὸς, et accusativus rei, ad quam fructus damnumve pertineat: ut, Τῶν φιλοπόνων πρὸς τὴν μίμησιν ἀπολαῦσαι, *Diligentium exemplis ad eorum imitationem juvari.* Plutarch. Alcib. Τῆς Σωκράτους πρὸς αὐτὸν εὐνοίας, καὶ φιλίας οὐ μικρὰ πρὸς δόξαν ἀπέλαυσεν, *Ex Socratis erga se benevolentia, et amicitia, haud parum existimationis et gloriæ consecutus est.*

XII. Septimo, cum genitivo præterea vel personæ vel rei solo,

V. Nonnunquam, sed hoc rarius, res ipsa, quæ auditur, in generandi casu invenitur. Ita idem in Gorg. pag. 523. init. Ἄκουε δὴ (φασί) μάλα καλοῦ λόγου, *Audi sane (aiunt) pulcerrimum sermonem.* [Ejusmodi genitivus pendet fere ab omissa præpositione περί. Sic Xenoph. Mem. I. 2. 41. est ὡς ἔγωγε ἀκούων τινῶν ἐπαινουμένων, ὅτι νόμιμοι ἄνδρες εἰσὶν etc. h. e. *cum audiam* de *quibusdam viris, eos laudari ob cultum legum* etc. Hic non potest intelligi ἐκ, uti aliis in genitivis personæ, sed περί. Z.] Alias hujus generis structuras ex lexicis petant tirones.

Ἀπολαμβάνειν. Verbum ἀπολαμβάνω inter alia notandum habet significatum, et venti dicuntur ἀπολαμβάνειν eum, qui iis adversis utitur. Ita idem in Phæd. pag. 58. Τοῦτο δ' ἐνίοτε ἐν πολλῷ χρόνῳ γίνεται, ὅταν τύχωσιν ΟΙ ἌΝΕΜΟΙ ἈΠΟΛΑΒΌΝΤΕΣ ΑΥ̓ΤΟΎΣ, *Ad hoc interdum multo tempore opus est, quum forte ventis utuntur adversis.*

est *oblectationem capere ex aliquo, prendre son plaisir de quelqu'un.* Plutarch. Pomp. Πολὺν δὲ χρόνον ὅτω κατειρωνευσάμενοι, καὶ ἀπολαύσαντες τῦ ἀνθρώπυ, *Cum perdiu hominem ludificati essent, eoque sese oblectassent.* ¶. 169. *Oblectationem capere.*

15 Genitivus ille, sive personæ, sive rei, non dubium est quin nascatur a præpositione ἐκ, quæ subaudienda relinquitur, ita ut ἀπολαύω σῦ ponatur pro ἀπολαύω ἐκ σῦ, [Præsertim cum interdum illa præpositio diserte addita legatur. V. c. Isocrates in Paneg. Πολλάκις πλεῖστον ἀγαθὸν ἀπολαύομεν 'ΕΚ τῶν κινδύνων. It. Dionys. Halic. lib. VI. pag. 343. 'Ρωμαίυς ὐδὲν ἀπολαύσειν 'ΕΚ τῆς τριβῆς τῦ χρόνυ. Vid. Bos. Ellips. pag. 491. Z.] et ἀπολαύω per se proprie notet, *capio, percipio,* nempe *fructum,* si in bonam partem accipiatur: plane ut apud Latinos, *Fruor amicitiam,* pro *fructum percipio ex amicitia.*

SECTIO QUINTA

De Verbis βȣλομαι[16], γεννᾷν, τίκτειν, γινεσθαι, γιγνώσκειν, διαχωρεῖν, διώκειν, φεύγειν, ἐπεξιέναι.

Γεννᾷν. Τίκτειν. [QUEMADMODUM verbum γεννᾷν, proprium viris, καταχρηστικῶς tribuitur feminis: eodem etiam modo verbum τίκτειν, feminis peculiare, apud bonos auctores de viris dictum invenitur, et *gignere* significat. Lucian. Ἄιδȣσιν, ἄνευ τῆς πρὸς τὸν ἄνδρα ὁμιλίας ὑπηνέμιον παῖδα τὴν Ἥραν γεννήσασθαι τὸν Ἥφαιστον, Canunt absque virili conversatione subventaneum puerum Junonem *edidisse* Vulcanum.

Hesiod. in Theogon. passim:

Ναυσίθοον δ' Ὀδυσῆϊ Καλυψὼ δῖα θεάων
Γείνατο, Ναυσίνοόν τε, μιγεῖσ' ἐρατῇ φιλότητι.
Αὗται μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν εὐνηθεῖσαι
Ἀθάναται, γείναντο θεοῖς ἐπιείκελα τέκνα.

Βȣλομαι. 16 Præmitto verbum βȣλομαι, quod præter notos usus eleganter etiam adhibetur, ubi quid speciem alicujus rei præbere indicamus; est et ubi per verbum *videor* simpliciter reddi potest. E. g. illud Terentii in Andria, Act. V. sc. 2. ver. 14. *Cum faciem videas, videtur esse quantivis pretii.* Sic commode Græce reddatur: Ὅτε βλέπεις εἰς πρόσωπον αὐτȣ, βȣλεταί τι εἶναι. Hoc modo utitur Aristoteles Polit. lib. II. cap. 6. Ἡ δὲ σύνταξις ὅλη ΒΟΥΛΕΤΑΙ μὲν εἶναι, μήτε δημοκρατία, μήτε ὀλιγαρχία, μέση δὲ τȣτων, ἣν καλȣσι πολιτείαν, *Tota illa Reipub. constituendæ ratio neque Democratiæ, neque Oligarchiæ speciem habet, sed videtur esse media inter has, quam Politicam vocant.* ¶. 170. Nostrates hic maxime græcissant, dicentes: Het wil iets groots zyn, Gr. Βȣλεται μέγα τι εἶναι. Eodem redit et altera versio, qua βȣλεσθαι redditur *affectatum esse:* quomodo opponitur τῷ πεφυκέναι. Ita Isocratem Lysiæ comparans ait Dionys. Halic. Πέφυκε γὰρ ἡ Λυσίȣ λέξις ἔχειν τὸ χαρίεν, ἡ δὲ Ἰσοκράτȣς ΒΟΥΛΕΤΑΙ, *In Lysiæ dictione nativa quædam est elegantia, in Isocratis vero, affectata.* [Sic explica illud βȣλεται Plat. Phæd. 19. ὅταν τις τὶ ἰδὼν ἐννοήσῃ, ὅτι ΒΟΥΛΕ

Nausithoum v. Ulyssi Calypso excellentissima dearum *genuit* Nausinoumque, apud mortales viros cubantes Deæ, *pepererunt* Diis pares filios. Homer. Iliad. B. Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς, Filius Pirithoi, quem immortalis *genuit* Jupiter.

Τὸ μὲν γεννᾷν ἐπὶ ἀνδρῶν κυρίως λέγεται, τὸ δὲ τίκτειν ἐπὶ γυναικῶν. Ὅμηρος δὲ πολλάκις τὸ τίκτειν ἐπὶ ἀνδρῶν τάττει. Μοσχόπελος. Ὁμηρικώτατος *Duportus* clariss. ling. Gr. apud Cantabrigienses Professor in præclaro illo poëmate, Homerico filo contexto (quod inscribitur Σολομῶν ἔμμετρος, dignissimumque est sane quod omnium juvenum manibus teratur), hoc vocabulum tribuit Davidi: Proverb. cap. I. ver. 1.

Αἶνοι τοῦ Σολομῶντος ἀγακλειτοῦ βασιλῆος,
Δαβίδης ὃν ἔτικτεν. —

Proverbia Solomonis inclyti regis,
Quem David genuit — [17].]

REGULA PRIMA.

Latissimus est verbi *γίνεσθαι* usus, quique certis finibus haud satis includi possit: ubicunque enim præsentia quædam significatur, τῷ γίνεσθαι locus esse potest. Præcipue tamen notanda sunt, quæ sequuntur, præter ea quæ in participio *γινόμενος* dicturi sumus, et creberrimam acceptionem, qua pro εἰμὶ sumitur; ut cum dicunt, ἐπὶ τῆς γνώμης γίγνεσθαι, *in ea opinione versari; γίνεσθαι ἐπὶ τῆς ἐλπίδος, spem concipere.* Γίνεσθαι late patet

II. Primo, cum præpositione διὰ, et gignendi casu eleganter jungitur, ac per verbum illud redditur, cujus nomen significationem habet: ut, *γενέσθαι διὰ φόβου,* id est, *timere: γενέσθαι τινὶ δι' ὀργῆς, irasci alicui: γενέσθαι δι' ἔχθρας, inimicum esse* [18]. ¶. 171. Cum διὰ, et genit.

III. Γίνομαι, cum præpositione ἐπὶ, et dandi casu, est πεποιθέ- Cum ἐπὶ, et dativo.

ΤΑΙ μὲν τοῦτο, ὃ νῦν ἐγὼ ὁρῶ, εἶναι οἷον ἄλλό τι τῶν ὄντων· ἐνδεῖ δὲ, καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον εἶναι. Nam quoniam opponitur τῷ ἐνδεῖν et οὐ δύνασθαι, accipiendum est de *specie externa*, qua quidem videtur, sed non est re. Z.] [V. supra not. pag. 65. *Reizius.*]

17 Adde Homer. Iliad. E. ver. 151. de Phænope sene:

Υἱὸν δ' οὐ ΤΕΚΕΤ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.

Alium vero non suscepit filium, quem bonorum hæredem relinqueret.

18 Sic διὰ μιᾶς γενέσθαι γνώμης, *Concordibus animis esse;* apud Isocrat. in Paneg. pag. 134. Cum eadem præpositione et genitivo substantivi studium aliquod seu exercitationem significantis, vertitur per verbum *Versari.* Lucian. Macrob. pag. 831. Διὰ πολλῶν μαθημάτων γενόμενος, *Multis in disciplinis versatus.*

19 Non semper tamen; aliquando enim reddendum est, *Præfectum esse.* Ita Dinarch. contra Demosth. pag. 101. lin. 46. ἘΠΙ δὲ ΤΟΙ͂Σ ΞΕΝΟΙΣ τοῖς εἰς Ἄμφισαν συλλεγεῖσι Πρόξενος ὁ προδότης ἘΓΕΝΕΤΟ, *Peregrinis autem adver-*

ναι, *inniti*, vel *confidere* [19]: ut, γενόμενος ἐπ' ἀνδρειοτέροις, ἀντιστάντων κατεγέλα, *Fortiorum præsidio confisus, adversarios irridebat.*

Cum πρὸς, et genit. IV. Πρὸς ἀγαθοῦ, πρὸς κακοῦ γίνεσθαι, dicitur; id est, *bene aut male aliquid cedere:* ut, πρὸς κακοῦ τὸ πρᾶγμά μοι ἐγένετο, *res mihi male cessit.*

Cum πρὸς, ἐν, ἐπὶ, et dativo. V. Usitatissima est acceptio pro *versari*, cum præpositionibus πρὸς, ἐν, ἐπὶ, et dandi casu; vel περὶ et accusativo casu: ut, Σφόδρα γενέσθαι πρὸς τῷ πράγματι, *Vehementer in negotium incumbere* [20].

Quamquam aliquando significat potius, *res pro imperio administrare.* Plutarch. in Theseo [21], Ἐν δὲ τοῖς πράγμασι τῆς Ἀριάδνης γενομένης, id est, *Cum rerum administrationem Ariadne suscepisset.*

Cum adverb. καλῶς, κακῶς. VI. Cum adverbiis καλῶς, et κακῶς, significat *bene vel male se habere;* et quidem vel impersonaliter, cum dandi casu personæ; ut, γίνεταί μοι καλῶς, *bene mecum agitur.* Personaliter autem, cum nominandi casu, ut Plutarchus de Platonis convivio, cum ait, Οἱ παρὰ Πλάτωνι δειπνήσαντες, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ καλῶς γίγνονται, *Qui apud Platonem cœnaverunt, etiam postridie bene habent* [22].

Cum ἀπὸ et genit. VII. Γενέσθαι ἀπό τινος πράγματος, id est, *rem aliquam paulo*

sus Amphissam conscriptis, Proxenus proditor ille præerat. [Xenoph. Cyrop. III. 3. 24. Διδασκάλους δεῖ καὶ ἄρχοντας ἐπὶ τούτοις γενέσθαι. Z.] Præterea cum præpositione eadem et accusandi casu construitur et dativo nominis γνώμη. Thucyd. lib. I. cap. 139. Ἐπ' ἀμφότερα γιγνόμενοι ταῖς γνώμαις, *In utramque partem sententias dicentes.*

20 Ita Demosth. de Cherson. pag. 36. lin. 44. Οὐδενὶ τῶν ἁπάντων πλέον κεκράτηκε τῆς πόλεως Φίλιππος, ἢ τῷ πρότερος ΠΡΟΣ ΤΟΙΣ ΠΡΑΓΜΑΣΙ ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ, *Nulla alia re superior hac urbe exstitit Philippus, quam quod prior omnibus negotiis adfuit.* Sic γίγνεσθαι ἐν λόγοις τινὶ, *Versari cum aliquo in sermonibus*, i. e. *disputare.* apud Plat. in Theag. pag. 130. lin. 12. Ὁ δὲ Θουκυδίδης τῇ προτεραίᾳ ΜΟΙ δι' ἀπεχθείας ἘΝ ΛΟΓΟΙΣ τισὶν ἘΓΕΓΟΝΕΙ, *Thucydides autem pridie odiosius mecum disputaverat.* Γίγνεσθαι ἐν κακῷ, *Versari in malis.* Apud Æschin. in Timarch. pag. 179. lin. 37. Ἐν πάθει, *Laborare morbo*, Plutarch. Quæst. Nat. 928. Cum Præpositione περὶ et Accusativo, in Tab. Ceb. Περὶ μὲν τούτων καὶ αὖθις διαλεξόμεθα, νῦν δὲ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΝ ΓΕΝΩΜΕΘΑ, *De his quidem alias disseremus, nunc autem fabulæ expositioni intenti simus.*

21 Pag. 8. lin. 43.

22 Peculiariter absque adverbio καλῶς dicuntur sacrificia γίγνεσθαι, quando *feliciter cedunt:* sin contra, dicuntur οὐ γίγνεσθαι. Res autem, quam sacrificantes a Diis petunt, in dandi casu ponitur, præmissa præpositione ἐπὶ; e. g. *Jovi rem sacram faciens de abitu consuluit, sed perlitare non potuit*, Διῒ θυομένῳ ἐπὶ ἀφόδῳ τὰ ἱερὰ οὐκ ἐγένετο. Exempla cumulat Xenoph. de Exped. Cyr. lib. VI. pag. 382. et 383. Pro eodem dicitur, τὰ ἱερὰ φαίνεσθαι. Vide Nostrum Sect. 13. Reg. 2. Itidem absque illis adverbiis dicitur res quælibet bene vel male cadere, γίγνεσθαι ἢ οὐ γίγνεσθαι. Thucyd. lib. VI. cap. 74. Ἃ μὲν ἐπράσσετο, οὐκ ἐγένετο, *Quæ struebantur, non successerunt.* Et lib. IV. cap. 131. Ἱδρύθησαν ἐπὶ καρτεροῦ λόφου πρὸ τῆς πόλεως, ὃν εἰ μὴ ἔλαβεν οἱ ἐναντίοι, ΟΥΚ ἘΓΙΓΝΕΤΟ σφῶν περιτείχισις, *Consederunt in colle natura munito, quem nisi hostes occupabant, non succederet obsidio*, i. e. *urbs illorum operibus claudi non posset.* Plat. de Rep. lib. IV. pag. 502. Νῦν δὴ, ὡς ἔοικε, ξυμβαίνει ἡμῖν περὶ τῆς νομοθεσίας, ἄριστα μὲν εἶναι, ἃ λέγομεν, εἰ ΓΕΝΟΙΤΟ· χαλεπὰ δὲ ΓΕΝΕΣΘΑΙ, *Nunc jam, ut videtur, in legibus condendis evenit nobis, ut ea, quæ dicimus, optima quidem sint, si effectum sortiantur; id*

ante perfecisse, et quasi recentem esse ab aliquo negotio. Plutarch. Alexand. Ἀπὸ τῶν ἱερῶν γενομένῳ τῷ βασιλεῖ προσελθόντες. *Sacrificio jam jam peracto regem adeuntes*, vel *regem a peracto sacrificio recentem adeuntes.* Ibid. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπὸ τῆς πυρᾶς γενόμενος, καὶ συναγαγὼν πολλοὺς τῶν φίλων, id est, *Alexander autem a busto illo rediens, convocatis amicorum quam plurimis.* Idem Themist. Γενόμενος δὲ ἀπὸ τῶν πράξεων ἐκείνων, *Simul atque rebus illis perfunctus esset* *.

VIII. Ἐκποδὼν γίνεσθαι [23], pro ἐκ, vel ἀπὸ ποδῶν, vel ἀπὸ τῆς ὄψεως, est *ejici*, quasi *longe a pedibus removeri.* Philo Jud. de Legatione ad Caium, Εἰ βραχὺν ἐπεβίω χρόνον Τιβέριος, ὁ μὲν ἂν ἐκποδὼν ἐγεγένητο Γάϊος, *Si modico adhuc tempore Tiberius superstes fuisset, summotus quidem esset depulsusque Caius* etc. Vid. infra, Sect. 10. Reg. 12. Cum ἐκποδὼν et simil.

IX. Γενέσθαι ἑαυτοῦ vel ἐν ἑαυτῷ, *apud se esse*, vel *ad se redire*, vel *sui juris esse*, vel *suis viribus confidere.* Demosth. Philipp. I. Ἢν ὑμῶν αὐτῶν ἐθελήσητε γενέσθαι, id est, *Si modo apud vos ipsos esse volueritis.* Contra, γενέσθαι τινὸς, *in alterius esse potestate;* ut, *servi in dominorum potestate versantur*, οἱ δοῦλοι γίνονται τῶν δεσποτῶν [24]. Cum ἑαυτοῦ.

autem sit difficile. Vota quoque sive preces dicuntur γίγνεσθαι, quoties audiuntur. Sic Plato de Legg. lib. VII. pag. 801. monens poëtas, ne veri boni ignari imprudenter a diis mala pro bonis petant, addit: Γελοῖον γὰρ δὴ τὸ πάθος, οἶμαι, τοῦτ' ἂν γίγνοιτο, ΕΥΧΗΣ τοιαύτης ΓΕΝΟΜΕΝΗΣ, *Ridiculum, opinor, hinc oriretur malum, si tales preces audirentur.* Eodem modo et Terentio *fieri* et *non fieri* dicuntur nuptiæ, quæ promoventur, vel secus. H.

* Nonnunquam γίγνεσθαι ἀπό τινος significat *ab aliquo abesse, alicujus consuetudine non amplius uti:* v. c. Xenoph. Mem. I. 2. 25. πολὺν χρόνον ἀπὸ Σωκράτους γεγονότε, *cum diu a Socrate abfuissent*, seu, *cum a multo tempore Socratis consuetudine uti desiissent.* Z.

23 Hoc vocabulum soli Verbo γίγνεσθαι non est peculiariter devinctum, sed amat conjungi cum omnibus Verbis, quæ absentiam, discessum vel amotionem notant. Itaque regula hæc est generalior, et vis idiomatis non consistit in verbo γίνεσθαι, sed in ἐκποδὼν, de quo vide infra Cap. IX. Sect. 3. Reg. 5. Omnis autem hujus locutionis ἐνέργεια huc redit, ut ἐκποδὼν, verbatim, *e pedibus*, idem sit, quod apud Latinos, *e conspectu, de medio*, ἐκ τοῦ μέσου, ut explicat Schol. Aristoph. Θεσμ. ver. 36. Nos non raro in quotidianis sermonibus totidem verbis dicimus, Uit de voeten gaan. etc. Huc itaque refer id, quod Auctor docet infra Sect. 10. Reg. 12. Quod autem dicit Cap. IX. Sect. 3. Reg. 5. (Ubi ἐκποδὼν γίνεσθαι, pro, *De medio tolli*) nihil aliud est, quam Metaphora analogice ex iis, quæ diximus, deducta. Hoc ideo inculco, quod præsertim in docendo opera supervacanea omnis est vitanda.

24 Vix ullum est Verbum apud Græcos, in quo tot notanda occurrant idiomata. Versatus est Noster maximam partem in ejusdem cum Præpositionibus constructione et usu, quare visum est pauca subjicere de hujus Verbi usu cum aliis orationis partibus ac

I. Primo quidem cum Nominativo substantivi ponitur pro verbo Activo, cujus significatio ex ipso Nomine petenda est. Ita Thucyd. lib. III. cap. 23. Κωλυτὴς γίγνοιτο τῆς διαβάσεως, *Impediret transitum.* Vel neutraliter, apud Plat. in Phæd. p. 241. Φυγὰς δὴ γίγνεται ἐκ τούτων, pro φεύγει. Cum Nomine Adjectivo fere pro Verbo Passivo ponitur. Ita Ἀνάρπαστος γίγνομαι, pro ἀναρπάζομαι, *Rapior.* Ibid. pag. 229. Λεχθῆναι, (supple ex præcedentibus, φασὶν αὐτὴν) ὑπὸ τοῦ Βορέου ἈΝΑΡΠΑΣΤΟΝ

Γιγνώσκω, *scisco*, ἐγνωσμένα, *decreta.*

[Γιγνώσκω inter cætera significat *scisco*, unde ἐγνωσμένα, *scita, decreta.* Plutarchus: Ἔγνω κινδυνεύειν, *Statuit dimicare.* Julianus: Εἰ δ' ἔγνωκας ταῖς μελέταις ἄχρι γήρως προσκαρτερεῖν, *Si decrevisti in studiis consenescere.*] ¶. 174.

Διαχωρεῖν.

X. Διαχωρεῖν, de *nummis*, id est, *avoir cours.* Lucianus, dialogo de luctu, ubi eos ridet, qui mortuis obolum in os conjiciant, Οὐ πρότερον ἐξετάσαντες, ὁποῖον τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχωρεῖ παρὰ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δύναται παρ' ἐκείνοις, id est, *Qui non prius expenderint, cujusmodi nummus hoc in genere legitimus habeatur:* (hoc enim est νομίζεται) *neque utrum apud inferos admittatur, ac valeat;* ubi Erasmus nimis leviter, *ambuletque apud inferos.*

Διώκω.

XI. Verbum διώκω, interdum non tam persequendi, quam festinandi, ac properandi significationem habet, idque fere cum participio futuri temporis. Plutarch. in Pomp. Πρὸς τὰς πρώτας ἀγγελίας, ἐδίωκε βοηθήσων, *Ad primum ejus rei nuntium, opem ferre continuo festinavit.* Dicere potuisset, ἤλαυνε βοηθήσων.

ΓΕΓΟΝΕ'ΝΑΙ, *Hinc dicerem, eam fabulatos fuisse a Borea esse abreptam.* Eodem modo et nobis dicere licet: zy is geroofd geworden. Sic, Οὐκ ἂν ἜΞΑΡΝΟΣ ΓΕ'ΝΟΙΟ, dixit Lucian. Edit. Amst. Tom. I. Dial. Mort. pag. 394. pro, *Haud inficias iveris.* Similiter dicitur ἀποσυνάγωγος γίγνεσθαι, *qui synagoga arcetur.* Joh. IX. 22. Ad hæc cum Nominativo vel expresso vel intellecto hujus verbi usus est in desperatione, sive ambigua animi sollicitudine. Nam ubi Latini dicunt: *Quid de me fiat nescio. Quid agam? Quorsum evadam?* et similia: ibi Græci, οὐκ ἔχω ὅτι γένωμαι, plane ut, οὐκ ἔχω, ὅτι χρῶμαι ἐμαυτῷ, de quo dicemus infra Sect. 14. Reg. 7. Vide Thucyd. lib. II. cap. 52.

II. Præter Genitivum Pronominis, vel Nominis, possessionem significantis, quod modo tetigit Auctor, etiam construitur cum Genitivo significante pretium. Ita Xenoph. de Adm. Dom. p. 869. Τοὺς ἐξειργασμένους [sc. χώρους] ἔφη ΠΟΛΛΟΥ͂ 'ΑΡΓΥΡΙ'ΟΥ ΓΙ'ΓΝΕΣΘΑΙ, *Agros inquit cultos magno pretio constare.*

III. Cum Dativo *interesse* vel *adesse* notat. Plat. Euthyph. pag. 5. Μανθάνω, ὦ Σώκρατες, ὅτι δή σὺ τὸ δαιμόνιον φὴς ΣΑΥΤΩ͂Ι ἑκάστοτε ΓΙ'ΝΕΣΘΑΙ, *Intelligo, Socrates, quod dicis, genium tibi quotidie adesse.* Ubi obiter notanda Ellipsis vocum ante ὅτι. Integer sensus est. *Intelligo, idcirco hæc ab illo fingi, quod* etc. Vide, quæ notabimus ad Cap. VIII. Sect. 9. Reg. 4.

IV. Cum Accusativo συνεκδοχικῶς. Ita aliquis dicitur ΓΙ'ΓΝΕΣΘΑΙ ΤΗ'Ν ΔΙΑ'ΝΟΙΑΝ ἔν τινι τόπῳ, *Cujus animus vel mens est in aliquo loco.* Vid. Æschin. contra Ctesiph. pag. 296.

V. Cum infinitivo et accusativo constructum ponitur eo loco, ubi Lat. *Fit, Accidit.* ut apud Theog. ver. 639.

Πολλάκι παρ' δόξαν τε καὶ ἐλπίδα ΓΙ'ΝΕΤΑΙ ΕΥ῾ΡΕΙ͂Ν
Ἔργ' ἀνδρῶν, —

Sæpe fit, ut præter opinionem et spem res humanæ eveniant. Sic, Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, *Evenit, ut moreretur pauper,* in Evang. Luc. XVI. 22. Confer. Act. Apost. XXI. 1. et XXII. 17. Ἐγένετο μοι — γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, *Evenit mihi, ut raperer extra me.* [Ad ejusmodi exempla ad Ebraismum probandum pertinent, non ad Græcismum. Rectius dixit Xenoph. Cyrop. VIII. 2. 2. Ἐπειδὴ δὲ ἘΓΕ'ΝΕΤΟ αὐτῷ ῞ΩΣΤΕ χρήμασιν εὐεργετεῖν etc. Z.] ¶. 172.

VI. Cum Adverbio: ut Γενέσθαι ἔξω τοῦ φθονεῖσθαι, *Extra invidiæ aleam positum esse,* Lucian. Epist. Saturn. [Δίχα γίγνεσθαι τοῦ σώματος, *a corpore se-*

[Illud etiam notandum est, verbum διώκω tam *de persona* quam *de re* dictum significat singulare studium ejus obtinendæ, et fere semper in laude ponitur, et tum Latine vertitur *sector, assequi conor.* Xenophon: Τοὺς εὐγνώμονας διώκειν, *Consectari bonos*, seu, *bona mente præditos.* Διώκω de re, *sector.*

Isocrat. [25] Μιμοῦ τὰ βασιλέων ἤθη, καὶ δίωκε τὰ ἐκείνων ἐπιτηδεύματα, *Imitare mores regum, et sequere eorum studia;* et in epig. Græc.

Εἴτις ἅπαξ γήμας πάλι δεύτερα λέκτρα διώκει,
Ναυηγὸς πλώει δὶς βυθὸν ἀργαλέον.

Qui sequitur rursus thalamos uxore sepulta,
Naufragus horrisono bis perit ille salo.

De Persona notat nocendi cupiditatem, et vertitur *persequor*, proprie, *expello persequendo*, a δίω, et in media voce δίομαι *expello*, verbo poëtico, et adverbio ὦκα *celeriter*, et *accuso;* unde ὁ διώκων *accusator* vel *actor* *.] [Ineptissima hæc derivatio est. *Herm.*] De Persona, *Persequor.*

parari, Xenoph. Cyrop. VIII. 7. 20. Et χωρὶς γίγνεσθαι, *dividi, in diversis locis collocari.* Ibid. IV. 1. 18. Z.] Et γίνεσθαι ἐγγὺς τοῦ πλοίου, *navi appropinquare.* Joann. cap. VI. 19. et 25. Πότε ὧδε γέγονας; *Quando huc venisti?*

VII. Cum præpositione, cujus plurima exemplà et usus habet noster. Addo Præpositionem ἐπὶ cum accusativo, ubi motus significatur ad locum vel rem, in qua significatione etiam περὶ invenitur, ut ex Eustathio notat Casaubonus ad Suet. Γενοῦ περὶ δωμάτιον. Εὐθὺς οὖν ἐξανέστη τραπέζης, καὶ ΠΕΡΙ' ΔΩΜΑ'ΤΙΟΝ ΓΕ'ΓΟΝΕΝ, *Abi in cubiculum: statim igitur surrexit, et in cubiculum abiit.* Construitur etiam cum ἐπὶ et secundo casu, ubi tamen motus significatur, apud Joann. Evang. cap. VI. 21. Εὐθέως τὸ πλοῖον 'ΕΓΕ'ΝΕΤΟ 'ΕΠΙ' ΤΗ͂Σ ΓΗ͂Σ, *Statim navigium litori appropinquavit.* H.

VIII. Cum Participio, ubi servit periphrasi: veluti Plat. Phæd. cap. 20. εἰ μὲν λαβόντες τὴν τοῦ ἴσου ἐπιστήμην, πρὸ τοῦ γενέσθαι, 'ΕΧΟΝΤΕΣ 'ΕΓΕΝΟ'ΜΕΘΑ, pro εἴχομεν. Ibid. cap. 21. ἔχοντες γιγνόμεθα, pro ἔχομεν. Ibid. cap. 62. φερόμενοι γίγνονται, pro φέρονται. Z. ¶. 173.

Subjungo levia duo observata in verbis διατελέω, et διαφέρω.

I. Διατελέω *Perago* cum participio constructum redditur per adverbium. Isocrat. contr. Sophist. Χρώμενοι διατελοῦμεν, *Perpetuo utimur.* Et, Τὸν λοιπὸν χρόνον vel βίον ΚΑΘΕΥ'ΔΟΝΤΕΣ ΔΙΑΤΕΛΕΙ͂Ν, Platoni Apol. Socrat. pag. 31. lin. 7. est, *Per totam vitam dormire.* [Sæpe verbo διατελεῖν adjectivum loco participii eodem sensu jungitur: ut διατελῶ εὐδαίμων, *perpetua fruor felicitate* Xenoph. Ages. I. 37. διατελῶ ἀήττητος, *semper invictus sum* ibid. X. 4. Conf. Xenoph. Cyrop. I. 5. 10. Mem. I. 6. 2. Z.]

II. Quod Latini dicunt, *Non minus quam*, vel *æque ac tu laboro*, id Græci: Διαφέρω σοι οὐδὲν τῷ πόνῳ. Ut apud Lucian. Demosth. encom. pag. 918. Καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διεφέρομεν οὐδὲν ἐκπλήξει τῶν ὁρώντων, *Etenim nos, qui spectavimus, non minus obstupuimus, quam [alii] qui viderunt.*

25 Orat. ad Demosth. pag. 18. in fine.

* Διώκειν interdum significat *fugere, aversari;* v. c. Xenoph. Ages. III. 1. πάντων τῶν καλῶν ἤρα, καὶ πάντα αἰσχρὰ ἐδίωκεν. Anacr. XXXIV. 5. μὴ τάμὰ φίλτρα διώξῃς. Faber, qui ignorabat vim verbi διώκειν, inepte ad corrigendi audaciam fugiebat. Conf. Pet. Victor. Var. Lect. XXXVI. 17. qui verbum ὠθεῖν quoque duplici eoque contrario sensu adhiberi docet, nempe in sensu *arcendi*, et *impellendi.* Z.

XII. Idem verbum in re forensi, *accusare*, significat: et *accusator*, ὁ διώκων, quasi *persequens* dicitur: quod etiam Gallice dicimus, *pour suivre sa partie en jugement.* Ergo, διώκειν τινὰ φόνου [26], id est, φόνου δίκην ἐπάγειν τινὶ, *aliquem cædis reum agere.* Vicissim

Φεύγειν. φεύγειν, *fugere*, id est, *reum esse*, *causam dicere:* et ὁ φεύγων, *reus*, proprie dicebatur: unde ἐπεξιέναι, et ἐπεξέρχεσθαι τῷ φεύγοντι, est *reum peragere*, id est, *eum non ante dimittere, quam damnatus fuerit* [27]. Ἀποφεύγειν autem est ἀπολύεσθαι *absolvi* [28].

26 Additur et accusativus δίκην, subaudita, ut videtur, præpositione κατά. Isocrat. adversus Callimach. pag. 733. Ἐκεῖνος δὲ ἐχθρὸς ὢν Καλλιμάχῳ, τῷ νῦν ἐμὲ διώκοντι τὴν δίκην, *Ille autem infensus Callimacho, qui nunc me judicio persequitur.*

27 Hoc modo itaque φεύγειν δίκην notat: *accusari:* inprimis sequente præpositione ὑπὸ cum generandi casu personæ accusantis. Plutarch. in Vit. Cic. pag. 878. lin. 37. φεύγοντι δίκην ὑπὸ Κάτωνος, *Accusato a Catone.* Cæterum reus, ὁ φεύγων et φεύγειν δίκην dicitur non quod *effugit omnino pœnam*, sed vel vi ἀντιθετικῇ τοῦ διώκοντος, vel ex consuetudine fortasse judicii Areopagitici, qua reo facultas dabatur, defendendi se duabus orationibus; quarum priore perorata, si de causa desperabat, ei licebat fuga sibi consulere. Docet hoc argumentum, quo Socrates utitur contra consilium Critonis, ipsi persuadere conantis, ut ex carcere liberari se patiatur. Ita enim apud Platonem in Crit. pag. 52. lin. 24. ex persona Reipub. argumentatur: Ἔτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τιμήσασθαι, εἰ ἐβούλου, *Jam tum et in ipso judicio licuit tibi, si velles, exilii multam subire.* Neque cuiquam licebat fugientem persequi, id quod liquet ex disertissimis verbis Demosthenis, contra Aristocratem, pag. 438. Τῷ δὲ φεύγοντι — τὸν πρότερον ἔξεστιν εἰπόντα λόγον μεταστῆναι· καὶ οὔθ᾽ ὁ διώκων, οὔθ᾽ οἱ δικάζοντες, οὔτ᾽ ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεὶς κύριος κωλῦσαι, *Reo autem, priore habita oratione, fuga sibi consulere liberum est: et neque accusator, neque judices, neque quisquam alius id prohibere potest.*

SECTIO SEXTA

De Verbo εἰμί.

REGULA PRIMA.

GRÆCI dicunt, ἔστιν οἵ τινες, vel εἰσὶν οἵ τινες, pro τινὲς simpliciter: ut, οὐκ ἔστιν οἵ τινες ἂν τούτῳ ἐπιχειρήσωσι τῷ πράγματι, id est, *Nulli hoc negotium aggredi ac suscipere potuerunt.* Sic ἔστιν ὃς, *aliquis*, ἔστιν οἳ, *aliqui*, ἔστιν οἷς, *quibusdam*, per omnes casus, numeros, et genera [29]. ¶. 175. *Ἔστιν εἰσὶν οἵ τινες, aliqui.*

II. Ἔστιν ὅτε, quod verbatim significat, *est quandò*, sumitur ab- *Ἔστιν ὅτε, aliquando.*

28 Verbum δύναμαι præter communis structuræ naturam cum accusativo construitur; idque non tantum ἐλλειπτικῶς, subaudito verbo ποιεῖν, ut, δύναται πάντα, *Omnia potest;* neque in significatione pretii, qua aliquid dicitur, *Valere duos obolos*, δύνασθαι δύο ὀβολοὺς, sed etiam plane more verborum activorum. Thucyd. lib. I. cap. 141. Τὴν γὰρ αὐτὴν δύναται δούλωσιν. Verbatim, *Eandem enim servitutem potest:* i. e. *Ad eandem servitutem valet.* *Δύναμαι.*

29 Exemplis hoc per omnes casus illustrare longum est. Videsis Thucyd. lib. I. cap. 12. lib. II. cap. 13. et 26. et lib. III. cap. 92. Et Arrian. lib. III. cap. 14. et 23. Et alibi sæpe. Hoc interim tironibus tenendum, verbum ἔστι (non εἰσί) semper accentum rejicere in suam priorem syllabam. Hunc idiotismum Latini imitati sunt, et satis feliciter, si tria excipias. Primum est, quod relativum apud Latinos necessario conveniat numero cum præcedenti verbo substantivo. Ita Horat. lib. I. Od. 1.

> *EST, QUI nec veteris pocula Massici,*
> *Nec partem solido demere de die*
> *Spernit.* ——

Et ibidem:

> *SUNT, QUOS curriculo pulverem Olympicum*
> *Collegisse juvat.* ——

Defendit tamen illud Propertii sui lib. III. eleg. 7. ver. 17. Broekhusius:

> *EST QUIBUS Eleæ concurrit palma quadrigæ;*
> *EST QUIBUS in celeres gloria nata pedes.*

Altera differentia est, quod Græci in media verborum structura τὸ, ἔστιν ὅς

solute pro ποτὲ vel ἐνίοτε, *interdum* [30], tam initio periodi, quam in medio [31]: ut, Ἀθυμοῦσιν ἔστιν ὅτε, οἱ σφοδροτάτους αὐτοὺς τὸ κατἀρχὰς ἀποδείξαντες, id est, *Interdum animo concidunt, etiam qui se longe vehementissimos sub initium ostenderunt:* tuncque ἔστι penultimam acuit. Sic ἔστιν ὥς, cum accentu acuto in ὥς, id est, *quodammodo*, et ἔστιν ὃν τρόπον. Sic ἔστιν ὅπως, *fieri potest* *: ut, οὐκ ἔστιν ὅπως τοῦτο ἂν ποιήσῃς, *hoc facere non poteris* [32]. Sic ἔστιν ὅπου, *alicubi*, vel *aliquando.* Imo etiam interrogando [33], *ubi*, vel, *quando tandem?* Demosth. pro Coron. [34] Ἔστιν ὅπου σὺ παρὼν ἠγανάκτησας; *Ubi*, vel *quando tandem id te moleste ferre ostendisti?*

Ἔστιν ὥς, *quodammodo.* Ἔστιν ὅπως, *fieri potest.* Ἔστιν ὅπου, *alicubi, aliquando.*

[Ἔστιν ὅτε *aliquando:* sæpe vero scribitur, ἔσθ' ὅτε.]

Ἐστὶν, *omittitur.*

III. Tertia singular. ἐστὶν, aliquando Attice, brevitatis causa omittitur, cum quibusdam præcipue nominibus; ut, ἀνάγκη, ἐλπὶς, δέος, λόγος, εἰκὸς, τοῦτο, vel τουτίγε, οἷον, et aliis quibusdam lectione observandis; v. c. Δεινὸν γὰρ τουτίγε· supple ἔστιν, vel ἂν εἴη, id est, *Grave enim hoc est, vel fuerit:* vel δεινὸν solum. Demosth. pro Corona: Καὶ τὸ μὲν δὴ φανερῶς συναγωνίζεσθαι Φιλίππῳ, δεινὸν μὲν, ὦ γῆ καὶ Θεοί! *Enimvero, palam Philippo studere, indignum, o terra, et Superi, facinus!* Μηδὲν οἷον, τοῦτο ποιεῖν, sup. ἐστίν· verbatim, *Nihil quale hoc facere*, id est, *nihil vetat hoc facere* [35]. Vide supra de Nomine, Cap. III. Sect. 8. Reg. 6.

etc., interponant, more Latinis insolito: v. g. Ἀκρίτους καὶ βουλομένους ἜΣΤΙΝ ἍΑ εἰπεῖν ἀπέκτειναν πάντας. Verbatim: *Indemnatos et SUNT QUÆ volentes dicere*, pro, *quædam dicere volentes interfecerunt omnes.* vid. Thucyd. lib. II. c. 67. Tertia differentia est, quod ἔστι et εἰσὶ semper præsenti tempore efferuntur, licet reliqua oratio de re præterita vel futura instituatur. Ita apud Eundem, lib. VI. cap. 88. Σῖτόν τε κατεκόμιζον τῷ στρατεύματι, καὶ ΕἼΣΙΝ ΟἿ καὶ χρήματα, *Frumentum ad exercitum comportabant, quidam et pecunias.* Ubi Latine non licet dicere, *sunt*, *qui*, sed, *erant*, *qui.* Dixit tamen Plutarchus in Cæs. pag. 717. ἮΝ Ὅ, ΤΙ καὶ πρὸς τὴν ἔφοδον αὐτὴν ἐτέθραυστο τῆς τόλμης τοῦ Ἀριοβύστου, *Aliquantum hoc adventu Ariovisti animus fractus est.*

30 Et hoc commune cum Græcis habent Latini. Ita Terent. Phorm. V. 7. *EST UBI vos ulciscar probe.* Intelligimus *tempus* vel *locus.* Suppletur ellipsis in lib. Eccles. cap. XXXVIII. 13. Ἔστι καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσὶν αὐτῶν εὐωδία· fortasse pro εὐοδία, *Est tempus, quo medicorum manus successum sortiuntur.* Ut in ἔστιν ὥς, ἔστιν ὅπως et ἔστιν ὃν τρόπον, subauditur *modus:* et in ἔστιν ὅπου *locus.* Contra, οὐκ ἔστιν ὅτε vel ὁπότε idem sonat, quod οὐδέποτε. Dio: Οὐ γὰρ ἔστιν ὁπότε ὑπὸ κηρύγματος οὐ σιγάζονται, *Nunquam enim sub præconio fit, ut non sileant.* Nec defugiunt hanc locutionem Græci, etsi verbum ἐστὶ statim sequitur, ut cum Calasiris ait apud Heliodor. Æthiop. lib. V. cap. 12. Οὐκ ἔστιν ὅτε ἐστὶν ἐνδεὴς ὁ σοφὸς, *Non est, quando*, i. e. *nunquam vir sapiens est egenus.*

31 Est et ubi in fine invenitur: ita Ælianus claudit caput undecimum lib. IV. Αἷσπερ οὖν ἐχρῆτο Σωκράτης ἜΣΤΙΝ ὍΤΕ, *Quibus aliquando Socrates utebatur.* H.

* Hunc quoque Græcismum imitatus est Horatius Carm. III. 1. 9. *Est ut viro vir latius ordinet arbusta sulcis:* etc. Z.

32 Ita apud Isocratem in Paneg. pag. 150. Οὐκ ἜΣΤΙΝ ὍΠΩΣ οὐχ ὁμονοήσομεν, *Fieri aliter non poterit, quin concordes simus futuri.* Et Euripid. in Phœniss. ver. 1658.

IV. Sic, Ἐλπὶς ἄρα μεγίστη, αὐτὸν τὰ πράγματα διαπράξεσθαι, id est, *Maxima spes est, futurum ut negotia conficiat;* ὡς λόγος, *ut fama est*[36]*:* hoc autem in alias personas convenire non potest, nisi forte in tertiam pluralem εἰσὶ, at longe rarius.

V. Ἔστι δὲ initio periodi, apud Oratores, sine alio adjuncto, absolute ponitur, pro Ἔχει δὲ οὕτως, *Atqui res ita se habet.* Demosth. de Chersoneso [37], adversus eos, qui dicerent, Oratorem, absolute aut belli, aut pacis auctorem esse debere: Ἔστι δὲ εἰ μὲν ἡσυχίαν Φίλιππος ἄγει etc. οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀλλ᾽ ἁπλῶς εἰρήνην ἀκτέον, *Atqui ita se res habet: si Philippus quiescit, nihil verbis opus est, pax simpliciter ineunda.* Sequitur, Εἰ δὲ, *sin autem.* Ἔστι δὲ, *Ita se res habet.*

VI. Ἔστι, vel ἦν, cum pronomine οὗτος, et substantivo aliquo, novum habet significandi modum. Demosth. Olynth. I. Ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι etc., verbatim, *Nam est maximus hic metus*, id est, *valde enim hoc metuendum est, ne vafer, et in rebus tractandis acer.* Eodem modo dici posset, ἔστι μάλιστα οὗτος ὁ φόβος, ὁ κίνδυνος, αὕτη ἡ ἐλπὶς, et similia. Ἔστι δέος, *metuendum est.*

VII. Imperfectum ἦν, aliquando pro ἐστιν, ut ἐχρῆν, et χρῆν pro Ἦν, pro ἐστί.

Οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως σὺ τόνδε τιμήσεις νέκυν,

Nullo modo tu hunc honorabis mortuum. Et Heliodor. Æthiop. lib. V. cap. 16. Οὐκ ἔστι δὲ ὅπως μᾶλλον ἄν τις τὸν Ἑρμῆν ἱλάσαιτο, *Nulla alia ratione Mercurium quis placare possit.*

33 Intellige tamen, interrogationem extrinsecus esse arcessendam: ita illud Demosthenis ἔστιν ὅπου, non *Ubi?* sed potius, *An alicubi?* reddendum: plena enim oratio est: Μῶν ἔστι τόπος, ὅπου; et ejusmodi interrogandi ratio in superioribus simili jure locum habere potest.

34 Pag. 316. initio.

35 Malim: *Nihil præstat, quam hoc facere.*

36 Eleganter etiam omittitur in hoc Platonis: Οὐδὲν χαλεπόν. qua locutione Græci utuntur, ubi aliquem in re, quam acturus est, difficultatem aliquam proponentem, verbo levare volunt. Nostrates quoque totidem verbis: Geen zwarigheid. Ita apud Platonem, Hipp. maj. pag. 290. lin. 20. Socrati scrupulum objicienti, et roganti: Ταῦτα οὖν λέγοντι τί ἀποκρινώμεθα; *Quid hæc dicenti respondebimus?* Respondet Hippias: Οὐδὲν χαλεπὸν, *Nihil grave. Non est, quod hæreas.* etc. Pro eodem etiam dici potest, οὐδὲν δεινόν. Vid. Eund. Apol. Socrat. pag. 28. lin. 10. Item φαυλότατον, apud Aristoph. in Equit. ver. 215. ubi Agoracrito miranti, quomodo ipse, qui fartor erat, possit præesse populo, respondet Demosthenes: Φαυλότατον ἔργον, *Leve hoc est.* Simile huic Οὐδὲν θαυμαστὸν, Geen wonder. Vid. Theog. ver. 25. Item post κεφάλαιον: Ita cum apud Isocratem Nicocles cives multa et egregia monuisset, sub finem orationis hæc omnia in unum quasi fasciculum colligit, his verbis: Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων· οἵουσπερ ἂν τοὺς ὑφ᾽ ὑμῶν ἀρχομένους οἴεσθε δεῖν περὶ ὑμᾶς εἶναι, τοιούτους χρὴ περὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν ὑμᾶς γίνεσθαι, *Omnium vero, quæ a me dicta sunt, hæc summa est: Quales putatis eos, qui vobis parent, erga vos esse oportere, tales vos decet esse erga meum imperium.* Eleganter quoque omittitur post ἔργον, ubi significat officium, vid. supra Cap. III. Sect. 4. Reg. 11. Item post οὐδεὶς φθόνος, vid. supra ad Cap. III. Sect. 12. Reg. 2.

37 Pag. 36. lin. 5.

χρὴ, ἔδει pro δεῖ, *oportet*, προσῆκεν pro προσήκει, *convenit*. Sic apud Poëtas ἔπλεο, et ἔπλετο, sæpissime, pro ὑπάρχεις, et ὑπάρχει, *es*, et *est*. Exempla passim obvia. [Thucyd. II. 61. pr. εἰ δ' ἀναγκαῖον ἦν — *Reizius*.]

Εἴη, *utinam*. VIII. Εἴη tertia optativi, maximeque initio periodi, videtur interdum reddi debere per *utinam*, vel *optandum fuerit*, sequente infinitivo. Plutarch. in Theseo [38]. Εἴη μὲν οὖν ἐκκαθαιρόμενον λόγῳ τὸ μυθῶδες, ὑπακοῦσαι, καὶ λαβεῖν ἱστορίας ὄψιν, *Atque utinam quicquid fabulosum inest, oratione purgatum, votis nostris obsequatur, et aliquam historiæ speciem induat.*

Εἶεν, *per se positum.* IX. Εἶεν, tertia pluralis ejusdem optativi, per se sola, servit transitioni, qua pars aliqua concluditur, et sequens inchoatur, ut, *Esto*, apud Latinos; vel, *Ac de his hactenus*. Demosth. sæpe, ut Philipp. I. ubi absolvens partem aliquam bellici apparatus, Εἶεν, inquit, τί πρὸς τούτοις ἔτι; *Esto: quid præterea?* Plato de Repub. lib. VIII. sic orditur; Εἶεν· ταῦτα μὲν δὴ ὡμολόγηται, *Hoc igitur maneat; Siquidem inter nos jam convenit* etc. * ¶. 176.

38 Paulo post principium.

* Vox εἶεν, quantum ex comparatione locorum Platonis, apud quem inprimis frequens est, collegi, adhibetur tum, cum antecedentia comprobantur et conceduntur, sed cum correctione aliqua, quæ statim additur. Quare fere sequitur particula aliqua adversandi seu corrigendi, δὲ, ἀλλὰ etc. Convenit igitur cum Germanico, *Gut:* aut, *Das mag nun wohl gut und richtig seyn: allein* etc. Ut clarum id fiat, aliquot exempla explicabimus. Plat. in Phæd. cap. 64. Ταῦτα δὴ εἰπόντος τοῦ Σωκράτους, ὁ Κρίτων, ΕΙ͂ΕΝ, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Τί δὲ τούτοις ἢ ἐμοὶ ἐπιτέλλῃ; h. e. *Hæc cum Socrates dixisset, Crito, recte, inquit, mi Socrates. Sed quid his aut mihi mandas?* Ibid. cap. 66. Socrates, viso homine, qui venenum exhibiturus erat, ΕΙ͂ΕΝ, inquit, ὦ βέλτιστε· σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων· τί χρὴ ποιεῖν; h. e. *Recte:* sive, *Placet mihi, quod ipse ades: nam quid in potione sumenda faciendum sit, tute pulcre calles.* Idem in Apol. cap. 2. Postquam Socrates dixit, a judicibus veniam sibi datum iri, ut sese defendat adversus calumnias quorundam adversariorum; addit: ΕΙ͂ΕΝ, ἀπολογητέον δὴ etc. h. e. *Recte*, s. *conceditur mihi illa venia. Quare defensio est suscipienda* etc. Paulo post cap. 3. Cum dixisset, calumniæ originem et causam altius esse repetendam, adjungit, ΕΙ͂ΕΝ. Τί δὴ λέγοντες διέβαλλον οἱ διαβάλλοντες; h. e. *Concedetur hoc haud dubie. Igitur quomodo calumniantur* etc. Ibid. cap. 22. extr. Socrates, absoluta gravissima defensione addit: ΕΙ͂ΕΝ δὴ, ὦ ἄνδρες· ἃ μὲν ἐγὼ ἔχοιμ' ἂν ἀπολογεῖσθαι, σχεδόν τι ἐστὶ ταῦτα, καὶ ἄλλα ἴσως τοιαῦτα; h. e. *Hactenus*, sive, *Hæc sufficiant*, etc. Idem in Critone, cap. 7. Crito convictus et rogatus, quid habeat quod contra dicat; rem concedit hac formula, ἔστι ταῦτα. Tum Socrates addit, ΕΙ͂ΕΝ, ἀπειθήσας δὲ etc. *Rem recte quidem concedis: sed si quis* etc. Idem in Sympos. cap. 4. Invitatione ad bibendum facta, Pausanias sermonem exorditur ita: εἶεν, ἄνδρες, τίνα τρόπον (adde δὲ, id quod in tali structura constanter alias adjungitur) ἥδιστα πιώμεθα; h. e. *Concedo quidem esse bibendum; sodales; sed quæritur, qua ratione suavissime bibamus?* Alia exempla reperies apud eundem. v. c. Apol. cap. 26. Crit. cap. 12. Phæd. cap. 55. etc. Z.

39 Exemplum quære apud Thucyd. lib. II. cap. 89. Τὸν δὲ ἀγῶνα οὐκ ἐν τῷ κόλπῳ ἙΚΩ͂Ν ΕΙ͂ΝΑΙ ποιήσομαι, *Prælium vero non in sinu libens committam.* In fem. gen. apud Plat. in Phædro pag. 252. init. Ὅθεν ἙΚΟΥ͂ΣΑ ΕΙ͂ΝΑΙ οὐκ ἀπολείπεται, *Unde sponte non recedit.*

Exemplum pluralis numeri habet Plat. de Repub. lib. VII. pag. 518. Ὅτ

X. Infinitivus εἶναι, apud Atticos, præsertim cum voce ἑκὼν, id est, *libens, libenter*, interdum abundat: ut, Ἑκὼν ἂν εἶναι τοῦτο ποιήσαιμι, id est, *Libenter hoc fecerim* [39]: quod etiam in plurali locum habet: ut, Ἑκόντες ἂν εἶναι ὅλον τὸν κίνδυνον ὑπομένοιεν, *Libenter totum periculum subirent.* ¶. 177. Ἑκὼν εἶναι, *libenter.*

XI. Aliquando jungitur cum τὸ et præpositione ἐπί*. Thucyd. lib. VIII. Καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι καὶ ἄκριτοι ἂν, καὶ βιαιότερον ἀποθνήσκειν, id est, *Et quidem sub illorum imperio*, vel *quantum ad illos attinet*, (ὀλιγαρχικοὺς intelligit,) *se cum indicta causa, tum etiam crudelius perituros esse:* ἄκριτοι enim pro accusativo ἀκρίτους, Attice cum infinitivo conjunxit [40]. ¶. 178. Τὸ εἶναι ἐπί τινι.

XII. Significat aliquando *filium esse* [41], idque vel cum genitivo πατρὸς, vel sine illo. Cum illo quidem, ut apud Isæum, Οἱ συνδικοῦντες αὐτῷ Σμικροῦ πατρὸς εἶναί φασι τὸν Νικόστρατον, id est, *Qui eum defendunt, Smicri parentis filium esse dicunt Nicostratum.* Sine illo autem: Ibidem, φασὶ μὲν οὖν, εἶναι Θρασυμάχου Νικόστρατον, *Aiunt quidem, Nicostratum Thrasymachi filium esse:* idque in parti- Εἶναι, *filium esse.*

ἙΚΌΝΤΕΣ ΕἿΝΑΙ οὐ πράξουσιν, *Quod lubentes non facient.* Et Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. V. pag. 120. in fine: Οὔτε ἀσεβεῖν ἂν θέλοιεν, οὔτε ἀδικεῖν, οὔτε ἂν ψεύδοιντο, ἙΚΌΝΤΕΣ ΕἿΝΑΙ, *Neque impii, neque injuriosi, neque sponte sua mendaces esse velint.* Semperque (quod sciam) ἑκὼν ante εἶναι ponitur. H. ¶. 179.

* Sunt qui contendant, et in his Bachius ad Xenoph. Hier. VII. 11. illud εἶναι in ejusmodi formulis ex Atticismo abundare. Verum hic commode intelligi potest præpositio κατά. V. c. Thucyd. IV. 28. ἐκέλευεν τὸ ἐπὶ σφᾶς εἶναι ἐπιχειρεῖν. Alciphron. Epist. I. 1. Τὸ σήμερον εἶναι. Cæterum non negari potest, Atticos sæpe hoc verbum usurpare, ubi, si rem ex consuetudine latina consideres, abesse, salvo sensu, possit. V. c. Xenoph. Mem. I. 2. 26. Νέω ὌΝΤΕ αὐτὼ Σωκράτης παρέσχε σώφρονε, h. l. *Utrumque juvenem Socrates præstitit modestum.* Z.

40 Cave credas, ἄκριτοι poni pro accusativo ἀκρίτους. Sic barbarus quispiam potius, quam Thucydides loquatur: nominativus adhibetur; quia reflexio fit ad personam præcedentem; ubi vero non manetur in eadem persona, accusativum invenies, ut ibidem; nam ita pergit: Τὸν δὲ δῆμον σφῶν καταφυγὴν εἶναι, *Populum vero, suum esse perfugium.* Consule, sis, quæ plura dixi ad Sect. 3. Reg. 2. Locus Thucydidis est cap. 48. in fine. Est et alius hujus infinitivi usus, præsertim apud Poëtas et Ionas, qui vel per Appositionem, vel potius, dissimulato articulo τοῦ, per conjunctionem *ut* exponitur [vel ut suppleatur particula ὥστε, Z.] Ita Homerus Iliad. E. 315. sq.

Πρόσθε δέ οἱ, πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
Ἕρκος ἜΜΕΝ βελέων, —

Ipsum vero pepli nitidi sinu contexit, ut esset munimentum contra tela. [Item Iliad λ'. 20. Θώρηκα ποτὲ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον ΕἿΝΑΙ. Et Hesiod. Theogon. 610. τῷ δὲ ἀπ' αἰῶνος κακὸν ἐσθλῷ ἀντιφερίζει ἜΜΜΕΝΑΙ. Item Plat. Cratyl. cap. 12. Ὁ γὰρ Ἄναξ καὶ ὁ Ἕκτωρ σχεδόν τι ταυτὸν σημαίνει, βασιλικὰ ἀμφότερα ΕἿΝΑΙ τὰ ὀνόματα. Z.] Apud Pausaniam non semel: qui etiam eodem casu aliud verbum adjungit, sed præfixo genitivo τοῦ. Ut in Achaicis: Ἀπεστέλλοντο δὲ ἐς Μέγαρα, φρουρά τε ΕἿΝΑΙ Μεγαρεῦσι, καὶ ἣν Μέτελλος ἐπίῃ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, ΤΟΥ͂ πρόσω σφᾶς ΚΩΛΥ΄ΕΙΝ, *Mittebantur vero Megara, ut et præsidio essent Megarensibus, et, si Metellus et Romani invaderent, illis mature obsisterent.*

41 Non adeo hoc significat: sed κατ' ἔλλειψιν intelligitur παῖς. quomodo et ipsum verbi substantivi participium ab-

cipium etiam redundat; Pausanias in Atticis [42]: Ἀγαθοκλεῖ Λύσανδραν γυναῖκα ἠγάγετο, Πτολεμαίου καὶ Εὐρυδίκης οὖσαν, id est, *Agathocli Lysandram uxorem dedit, Ptolemæi et Eurydices existentem,* id est, *filiam.* ¶. 180.

Εἶναι, servum esse. XIII. Per se quoque εἶναι significat, *servum esse* [43]: ut, τῶν ἡμᾶς καλόν τι πεποιηκότων, ὁμολογοῦμεν εἶναι, id est, *Eorum, a quibus aliquid beneficii accepimus, servos nos esse profitemur.* Contra vero εἶναι ἑαυτοῦ, idem est quod αὐτεξούσιον εἶναι, id est, *Sui juris ac potestatis esse.*

Εἶναι, licere. XIV. Præterea εἶναι, tametsi rarius quam ἐστὶ, pro *licere* aliquando sumitur. Demosth. in Timocratem, Εἶναι αὐτῷ, ἢ ἄλλῳ ὑπὲρ ἐκείνου ἐγγυητὰς καταστῆσαι τοῦ ὀφειλήματος, id est, *Licere ipsi, aut alteri ejus nomine, debiti sponsores dare.*

Εἶναι, salvum esse. XV. Per se aliquando idem est quod *salvum esse.* Demosth. oratione de pace, loco admodum notando, ubi de natura sociorum in bello: Οὐκ ἄχρι τῆς ἴσης ἕκαστός ἐστιν εὔνους, οὔθ' ἡμῖν, οὔτε Θηβαίοις, ὥστε εἶναι, καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων, id est, *Nemo, vel nostri, vel Thebanorum usque adeo studiosus est, ut eosdem pariter et salvos esse, et alios superare velit:* ubi εἶναι idem est quod σῶς εἶναι, et ἄχρι τῆς ἴσης, *usque adeo,* vel *ex æquo.* Id quod etiam Tullius Offic. I. expressit, dum ait, *Sic cum Celtiberis, cum Cimbris bellum, ut cum inimicis, gerebatur; uter esset, non uter imperaret.* Atque id eo loco significare τὸ εἶναι, constat ex sequentibus. Addit enim Demosthenes, Ἀλλὰ σῶς μὲν εἶναι ἅπαντες ἂν βούλοιντο, ἕνεκα

est, involvente articulo præpositivo υἱὸς vel παῖς. Vide Cap. I. Reg. 12.

42 Pag. 16. lin. 43. ubi γυναῖκα ἠγάγετο, malim reddere: *stipulatus est uxorem,* nam minus solerter dicitur Lysimachus alienam filiam Agathocli dedisse.

43 Ita sæpissime reddi potest, sed hinc non sequitur, hanc esse hujus verbi notionem. Regula latius patet, et verbum εἶναι cum Genitivo generaliter fere notat possessionem vel propriam vel metaphoricam, et cui servimus, gratias debemus, adhæremus, cujus verbis adducimur, vel partes sequimur, illius esse dicimur. Huc pertinet, quod supra tetigimus, εἶναι τοῦ λέγοντος, *Alicujus oratione persuaderi.* Verbatim: *esse dicentis,* qui nos oratione suos fecit. [Demosth. ad Pantæn. pag. 982. lin. 3. edit. Reisk. μήτε συγγνώμης, μήτ' ἄλλου μηδενός εἰσιν, ἀλλ' ἢ τοῦ πλείονος, h. e. *neque clementiam curant, neque ullam aliam rem, nisi rem familiarem.* Z.] Exemplum ministrat Aristoph. in Equit. ver. 856. Μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι, *Ne hujus verbis persuaderi te sine:* ubi vide Casaubonum. [Sophoc. Œd. R. 917. *Herm.*] Huc refer 1 Cor. III. 22. 23. Ἐγὼ εἰμι Παύλου. Πάντα ὑμῶν ἐστιν. Ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ. Χριστὸς δὲ Θεοῦ. [Item Demosth. pag. 456. lin. 9. ὑμῶν αὐτῶν ὄντες, h. e. *cum soli estis, et vestri arbitrii, adeo ut nemo vos interpellet et impediat.* Z.] Qualia fere omnia etiam Latinorum sunt. Cæterum Genitivus ἑαυτοῦ eodem modo cum verbo γίγνεσθαι jungitur: vid. supra Sect. 5. Reg. 9.

44 Ut Heliodorus per σώζεσθαι, Æthiop. lib. VI. cap. 5. Θεάγης ἐστὶ καὶ σώζεται, θεῶν βουλομένων, *Theages vivit, et incolumis est, diis volentibus.* H.

* In ejusmodi formulis dicendi εἶναι significat *prodesse,* συμφέρειν, et construitur vel cum Dativo simpliciter, ut Demosth. ad Leptin. pag. 463. lin. 5. σκεψώμεθα δὴ, τί τοῦτ' ΕΣΤΑΙ τῇ πόλει, *Videamus quæso, quid utilitatis inde ad civitatem sit redundaturum,* vel cum præpositione aliqua; veluti εἰς, vide Vigerum; aut πρὸς, ut Demosth. pag. 1241. lin. 23. οἶμαι γάρ τί μοι καὶ τοῦτο

ἑαυτῶν· κρατήσαντας δὲ τοὺς ἑτέρους δεσπότας ὑπάρχειν αὐτῶν, οὐδὲ εἷς, *At sua quidem causa, incolumes esse facile omnes patiuntur, aliis vero superatis*, vel *alterutros autem superiores factos, sibi dominari, ne unus quidem:* ubi quod ante dixerat εἶναι, explicat per σῶς εἶναι, id est, *salvos esse* [44].

Εἶναι εἰς ἀρετήν.

XVI. Εἶναι εἰς ἀρετὴν, id est, ἐπιδοῦναι, seu προχωρεῖν, *in virtute proficere:* quæ loquendi ratio nomine etiam mutato locum habere potest: ut, Εἶναι εἰς παιδείαν, aut πολυμαθίαν, *in eruditione proficere.* Ita Gregor. Nazianzenus oratione XXVI. Ὥστε εἰ καὶ μὴ αὐτοὶ τοσοῦτον ἦσαν εἰς ἀρετὴν, πάντας ὑπεραίρειν τῇ εὐτεκνίᾳ, id est, *Ut si quidem ipsi non tantum in virtute profecissent; omnes tamen liberorum felicitate superarent* * [45].

Εἰμὶ cum dativo partic.

XVII. Idem verbum εἰμὶ, in tertia persona singulari præsentis, vel imperfecti, vel futuri, non tantum indicativi modi, sed etiam optativi, et subjunctivi, cum dativis participiorum quorundam, affectum animi significantium, pro verbis ipsis usurpari solet. Participia illa tria præcipue sunt, βουλόμενος, ἡδόμενος, ἀχθόμενος, quibus nomen ἄσμενος adjungitur [46]. ¶. 181.

Xenophon IV. Ἑλληνικ. Τί οὖν οὐ πυνθάνῃ, εἰ καὶ ἐκείνῳ βουλομένῳ ταῦτά ἐστι; *Quin tu ergo sciscitaris, num hæc illi etiam placeant* [47]?

Plato in Phædone, cap. 24. Ὅθεν δὲ ἀπελίπομεν, ἐπανέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστὶ, *Jam eo redeamus, ubi sermonem abrupimus, si quidem id probas.*

Xenoph. Cyrop. IV. 5. 10. Ὅτῳ ὑμῶν μὴ ἀχθομένῳ εἴη, *Cui vestrum id molestum non erit.*

εἶναι πρὸς τὴν ἀλαζονείαν τὴν τουτοῦ, *arbitror, hoc quoque quodammodo mihi prodesse ad istius fastum retundendum, aut* ἐπὶ· ut Demosth. pag. 1072. lin. 15. ἐστὶ μοὶ ἐπὶ τὸ ἄμεινον, *Cedit mihi in melius.* At si persona sequitur, interdum *obesse* significat: ut Demosth. pag. 73. lin. 26. ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἐστιν, *hæc nocent vobis, his vos petimini*, etc. Z.

45 Cum Præpositione περὶ constructum sequente quarto casu significat, *alicui rei operam dare, versari circa aliquid.* Plat. Phæd. pag. 248. lin. 39. Ἢ ΠΕΡῚ σώματος ἸΑΣΙ΄Ν τινα ἘΣΟΜΕ΄ΝΟΥ, *Vel medicandis corporibus operam adhibituri.* Eodem plane modo, quo supra in γίγνομαι. [Eodem sensu quoque adjunctam habet præpositionem ἐν· e. g. Ælian. V. H. I. 31. ἐν γεωργίᾳ εἶναι, est *agriculturæ operam dare*, et IX. 4. ἐν Μούσαις εἶναι, significat *litteris liberalibus operam navare.* Et IV. 8. ἐπεὶ δὲ ἐν τούτοις ἦν, *h. e. cum in eo esset*, sive, *cum id moliretur.* Z.]

46 Addo participium προσδεχόμενος ex illo Arriani, de Exped. Alex. lib. I. cap. 23. Ἐκδρομὴ γίγνεται — ᾗ οὐδὲ πάνυ τι ΠΡΟΣΔΕΧΟΜΕ΄ΝΟΙΣ ΤΟΙ͂Σ ΜΑΚΕΔΟ΄ΣΙΝ ἮΝ, *Eruptio fit ea parte, qua Macedones minime exspectabant.* Verb. *Macedonibus minime exspectantibus erat.* Quod si quis dicitur non ἁπλῶς *velle*, sed fieri posse, vel futurum ut velit, pro εἶναι invenies etiam γίνεσθαι similiter cum ejusmodi participiis constructum, aptissime in sensu ἀοριστολογικῷ, ut apud Heliodor. Æthiop. lib. II. cap. 29. Πεύσῃ δὲ, ὅταν ΣΟΙ ΒΟΥΛΟΜΕ΄ΝΩι ΓΙ΄ΓΝΗΤΑΙ, *Audies autem, si tibi lubuerit.* Et lib. VII. cap. 11. ubi Calasiris moriturus mandata dat de juvenibus quibusdam Græcis, ὡς ἔνι μάλιστα προνοεῖν, καὶ ἐν οἷς ἂν ΒΟΥΛΟΜΕ΄ΝΟΙΣ ΑΥ΄ΤΟΙ͂Σ ΓΙ΄ΝΕΤΑΙ [an γένηται?] τὰ δυνατὰ συμπράττειν, *Ut iis pro virili opem ferrent, et quibuscunque in rebus id desiderarent, quam maxime fieri posset, adessent.*

47 Adde Dionys. Halic. lib. III. pag. 196. Ἐπειδὴ πᾶσι βουλομένοις ἦν, *Postquam omnibus ita visum erat.*

Homer. Iliad. Ξ. ver. 108. Ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη, *Mihi quidem gratum fuerit.* Ita Tacitus in vita Agricolæ [48]: *Quibus bellum volentibus erat.* De infinitivo rariora sunt exempla.

Ἐστί τε καὶ εἴη. [Apud posteriores Græcos occurrit formula optandi ἐστί τε καὶ εἴη. V. c. Psellus in vita Constantini Ducæ, θυγατέρα δὲ, inquit, ἡ τῆς ἀρετῆς ἐπώνυμος, μνηστεύεται θεῷ, καὶ νῦν ἐστὶ, καὶ εἴη μέχρι πολλοῦ. Philostrat. in Aspas. sub finem, ex certissima conjectura Valesii, Νικαγόρας καὶ τοῦ Ἐλευσινίου ἱεροῦ κῆρυξ ἐστί τε καὶ εἴη. Eadem formula quoque apud Latinos reperitur; v. c. Ovid. Fast. VI. 219. *Est mihi, sitque, precor, nostris diuturnior annis, Filia, qua felix sospite semper ero.* Et Martial. IX. Epig. 18. *Est mihi, sitque, precor, longum te præside, Cæsar, Rus minimum: parvi sunt et in urbe Lares.* Plura vid. apud Henr. Vales. Emendatt. lib. III. cap. 13. Z.]

48 Cap. 18. H. Item Macrobius, qui alias quoque subinde Græcismos imitatur, Saturnal. I. 7. *Si volentibus vobis erit.* Conf. Vechner. Hellenol. II. 9. Dorvillius ad Charit. pag. 439. sq. et Marklandus ad Max. Tyr. XIII. 5. ubi ex ejus conjectura reperitur, ἐδὲ ἈΚΟΥΣΗι ἐστι τῇ γενναίᾳ ψυχῇ φθορὰ σώματος, h. e. *animus generosus non aversatur corporis interitum.* Z.

SECTIO SEPTIMA

De Verbis εἰπεῖν, ἐλπίζειν, ἐξέρχεσθαι, ἐξιέναι, ἔοικα, ἔχω.

REGULA PRIMA.

Εἰπεῖν, *abundat.*

Infinitivus εἰπεῖν sæpissime apud Atticos παρέλκει, id est, *ornatus* solum causa adhibetur. Ita Xenoph. Παιδείας I. Καὶ τὸν Ἀστυάγην σκώψαντα εἰπεῖν· οὐχ ὁρᾷς, φάναι, ὡς καλῶς οἰνοχοεῖ, *Non vides, inquit Astyages, hominem irridens, quam belle quamque eleganter vinum fundat?* ubi necessario, vel εἰπεῖν, vel φάναι abundat. Imo, quod etiam admirabilius est, hic infinitivus cum aoristo ejusdem verbi φημὶ conjungitur, maxime apud Dialogorum Scriptores. Ita Plato sæpe, καὶ ὃς ἔφη, εἰπεῖν, μηδαμῶς, id est, *ille autem, nequaquam, inquit,* ubi sine dubio, ἔφη, satis fuisset [49]. [Ἔφη εἰπεῖν est *aiebat se dixisse.* Ita et ἔφη φάναι. Utrumque igitur habet significationem suam. Sed comma post ἔφη nullum faciendum. *Reizius.*]

Εἰπεῖν, *sententiam dicere.*

II. Sæpe hoc verbum significat, *sententiam dicere*, vel *statuere.* Passim apud Demosth. εἶπεν, id est. *Hanc sententiam dixit:* quod etiam γνώμην λέγειν, et ἀποφαίνεσθαι dicebatur *.

Γνώμην εἰπεῖν, *auctorem esse.*

At γνώμην εἰπεῖν, sæpius est *auctorem esse alicujus sententiæ.* Plutarch. Pomp. Ἕως ἔδωκαν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν, Λευκίου Φιλίππου γνώμην εἰπόντος, id est, *Donec imperium ipsi decernerent, auctore L. Philippo;* ubi male interpres, *Philippo referente.* Nam v. c. quod

49 Horum alterum aliquando in Participio positum invenies. sic Herodot. Erat. cap. 67. Ὁ δὲ, ἀλγήσας τῷ ἐπειρωτήματι, ΕΙ͂ΠΕ ΦΑ΄Σ, *Ille vero, hanc interrogationem ægre ferens, inquit.* Vel utrumque in indicativo ponitur. Ita apud Plat. in Theag. pag. 129. Ἀνιστάμενος πρός με ΕΙ͂ΠΕ, Τί λέγεις, ἜΦΗ, ὦ Σώκρατες, *Adsurgens mihi dixit, quid ais, inquit, Socrates.* Et in Repub. lib. I. pag. 337. init. Καὶ ΕΙ͂ΠΕΝ, ὦ Ἡράκλεις, ἜΦΗ. Sed semper inter utrumque aliquid interponitur.

* Sic apud Demosth. pag. 103. 10. edit. Reisk. φυλακὴν εἰπεῖν, significat *decernere, constituere, custodiam. Z.*

Latini dicunt, *Senatusconsultum in Ciceronis sententiam factum est*, Græcis diceretur, δόγμα τῆς βȣλῆς ἐγένετο, Κικέρωνος γνώμην εἰπόντος. At *referre*, seu *rogare*, Græci, γνώμας προτιθέναι, ἀναδιδόναι, ἐπαγαγεῖν, ἐπιτρέπειν. Quod alias etiam dicitur, προσιέναι, vel προσελθεῖν τῇ βȣλῇ, vel χρηματίζειν ἐν τῇ βȣλῇ, vel τὴν βȣλὴν προθεῖναι. Et Latinæ dictioni propius, ἀναφέρειν πρὸς τὴν σύγκλητον, nec male εἰσηγεῖσθαι, maxime ad populum. Dicunt præterea, ἐπιψηφίζειν εἰς τὴν βȣλὴν, τὸν πόλεμον ἀνελεῖν, id est, *De suscipiendo bello ad Senatum referre* [50].

Ἐξέρχεσθαι et ἐξιέναι, verba militaria.

III. Ἐξέρχεσθαι, ἐξιέναι, absolute posita, sunt verba militaria, quæ significant *ad bellum proficisci:* vulgo, *sortir en campagne.* Demosth. Olynth. II. Ἐξεληλυθότων ὑμῶν ἀξίως τῆς πόλεως, *Vobis ad bellum pro hujus urbis dignitate profectis*, id est, *eo modo, eoque apparatu, quem urbis dignitas postulet.* Paulo post, Εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιȣ͂ντας ἑτοίμως, id est, *Contribuendo, ad bellum exeundo, omnia promte faciendo.*

Ἔοικα, *paratus sum.*

IV. Ἔοικα, præter vulgares acceptiones, quibus significat *similis*

Ἔλπομαι,

50 Hic intersero ἔλπομαι, quod Poëtice et Ionice pro Ἐλπίζω, *spero*, contrariam admittit significationem, et notat *Metuo.* Herodot. Erat. cap. 109. Ἢν μέν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἜΛΠΟΜΑΙ τινα στάσιν μεγάλην, ἐμπεσȣ͂σαν, *Quod si prælium non committimus, vereor, ne magna exoriatur seditio.* Lysias orat. fun. pag. 505. Μεγίστην δὲ συμφορὰν ὑπὸ τῶν βαρβάρων εὐτυχησάντων τȣ̀ς ὑπεκτεθέντας ἤλπιζον πείσεσθαι. *Maximas vero ærumnas ne a victoribus barbaris paterentur sui, quos* [Salamine] *deposuerant, metuerunt.* Cum tamen omne verbum unam tantum natura sua, eamque primariam notionem obtineat, non plura, multo minus duo contraria significare potest, tirones hoc loco monendos volui, ut, si quid tale accidit, in neutra significatione acquiescant, sed tertiam aliquam quærant, in quam duæ illæ, tanquam in genus suum, speciales concurrant. V. g. si videant, unum atque idem verbum τίω modo *honorandi*, modo *puniendi* significatum habere, tertius quærentes generalior non diu latebit, qui est, *Pendere*, *Luere*, *Solvere*, unde secundaria nascitur notio; nempe: *Tractare aliquem pro meritis.* Si nunc bene quis meritus est, sponte inde fluit significatio *honorandi*, sin contra, *puniendi.* Eodem modo in ἐλπίζω inter duo illa *spero* et *metuo* tanquam medium est, *Credo*, *Existimo*, qua acceptione tum alibi, tum apud Homerum occurrit, Iliad. N. non procul ab initio:

Οὐ γὰρ ὅγ' ἀθανάτων τιν' ἘΈΛΠΕΤΟ ὃν κατὰ θυμὸν
Ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν ἢ Δαναοῖσιν,

Neque enim ille existimavit, immortalium quempiam venturum, qui vellet vel Trojanis vel Danais opem ferre. Rursus Oppian. Halieut. lib. I. ver. 88.

Οὐ μὲν γὰρ γαίης πολυμήτορος ἜΛΠΟΜΑΙ ἄλμην
Παυροτέρας ἀγέλας, ȣ̓δ' ἔθνεα μείονα φέρβειν,

Non enim crediderim, mare pauciores greges neque minora numero animalia nutrire, quam terram multorum matrem. Confer Plat. de Repub. lib. V. pag. 451. lin. 6. Ἐλπίζω γὰρ ȣ̓͂ν ἔλαττον ἁμάρτημα ἀκȣσίως τινὸς φονέα γενέσθαι, ἢ ἀπατεῶνα καλῶν τε, καὶ ἀγαθῶν, καὶ δικαίων, καὶ νομίμων, *Ita arbitror, minus eum peccare, qui invitus occidit, quam impostorem in rebus pulcris, et bonis, et justis, et legitimis.* V. et Theogn. ver. 46. Hinc si malum aliquod sequitur, commode explicatur per φοβȣ͂μαι, ut apud Herodot. Erat. cap. 109. Ἢν μέν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἜΛΠΟΜΑΙ τινα στάσιν μεγάλην ἐμπεσȣ͂σαν διασείσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, ὥστε Μηδίσαι, *Quod si prælium non committimus, metuo, ne magna suborta seditio mentes Atheniensium moveat ad partes Medorum sequendas.* Nec aliter voces Latinæ *spero* et *spes* explicandæ veniunt, quæ natura sua nihil aliud quam περὶ τῶν μελλόντων δόξαν notant.

sum, *videor*, et similia, conjunctum cum infinitivo, maximeque futuri temporis, deliberatam aliquid jam jam faciendi voluntatem ostendit. Lucianus in Charonte: Ἔοικα δὲ καὶ νῦν ὑποκαταβήσεσθαι, ὡς μᾶλλον βλέποιμι, καὶ ἀκούσαιμι, id est, *Je pense, que je m'en vais descendre tout bellement, à fin de mieux voir et entendre.* Loquitur Charon, qui e summo monte, quæ infra vel fiebant, vel dicebantur, minus commode videre, vel audire posset.

V. Ἔοικε, cum dandi casu, sæpe vertendum videtur, *convenit*, *consentaneum est:* atque adeo, *tribuendum est:* quod postremum et rarius est, et præcipue observandum. Demosth. Olynth. II. [51] Δαιμονίᾳ τινὶ, καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ, *Fortunato cuidam, planeque divino beneficio tribuendum fuerit.* Ἔοικε, *convenit.*

VI. Ὡς ἔοικε, non tantum significat, *ut videtur, ut par est*, et similia: verum etiam sumitur interdum, pro *utique, plane*, et similibus adverbiis. Plutarch. in Theseo [52], Ὁ γὰρ δὴ χρόνος ἐκεῖνος ἤνεγκεν ἀνθρώπους, χειρῶν μὲν ἔργοις, καὶ ποδῶν τάχεσι, καὶ σωμάτων ῥώμαις, ὡς ἔοικεν, ὑπερφυεῖς καὶ ἀκαμάτους, id est, *Tempus enim illud homi-* Ὡς ἔοικ. *plane.*

vid. Flor. lib. III. init. *Quis SPERARET post Carthaginem aliquod in Africa bellum?* Et Sueton. Cæs. cap. 60. *Prælia non tantum destinato, sed ex occasione sumebat, ac sæpe ab itinere, interdum spurcissimis tempestatibus; quum minime quis moturum SPERARET.* Quamquam alii legunt *PUTARET.* consule Dukerum ad Flor. l. c. Luculentus est Virgilii locus lib. IV. Æn. ver. 419.

Hunc ego si potui tantum SPERARE dolorem.

Ubi *sperare* manifesto pro *putare, credere, existimare.* Manifestius tamen lib. II. ver. 658.

Mene efferre pedem, genitor, te posse relicto,
SPERASTI? —

Manifestissime lib. X. 291.

— Speculatus litora Tarchon,
Qua vada non SPERAT, nec fracta remurmurat unda.

Confer lib. XI. ver. 275. *Hæc* [mala vel supplicia] *adeo ex illo mihi jam*

Speranda fuerunt
Tempore —

Imo Catullus carm. 83. ut nullus dubitet amplius, cum præterito construit:

Chommoda *dicebat, si quando* commoda *vellet*
Dicere, et hinsidias *Arrius* insidias:
Et tum mirifice SPERABAT se ESSE LOCUTUM,
Cum, quantum poterat, dixerat hinsidias.

Contra *reor* pro *spero* utitur Virg. Æn. lib. XII. ver. 188.

Cesserit Ausonio si fors victoria Turno etc.
Sin nostrum annuerit nobis victoria Martem,
Ut potius REOR, et potius Di numine firment.

Si jam illa *existimatio* cum affectu animi conjuncta versatur circa bonum quodpiam futurum, inde nascitur verbi ἔλπομαι notio *sperandi*, sin contra, *metuendi.* Et sic in aliis hujusmodi quid patientibus. In malam partem pro *metu* vocem ἐλπὶς intelligas apud Eurip. in Orest. ver. 857.

Οἴμοι, προσῆλθεν ἐλπὶς, ἣν φοβουμένη
Πάλαι, τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις.

Hei mihi, metus adest, quem olim timens, propter futura tabescebam luctu. Ad rem appositissime Plato eodem modo explicat cognatum substantivum ἐλπὶς, de Legibus lib. I. pag. 644. Ubi, postquam dixerat, unicuique duos inesse consiliarios contrarios, qui vocantur voluptas et mœstitia, ita pergit: Πρὸς δὲ τούτοιν ἀμφοῖν αὖ δόξας μελλόντων, οἷν κοινὸν

nes ferebat manuum operibus, celeritate pedum, et corporum viribus eximios plane atque invictos. Amiotus vertit, *grandement.*

Ἔοικε, *videlicet.* VII. Aliquando commode reddi potest, *videlicet, nimirum, quippe.* Idem Plutarch. ibid. [53] Παίων γὰρ, ὡς ἔοικε, κεφαλῇ τοὺς ἐντυγχάνοντας ὁ Τέρμερος, ἀπώλλυεν, *Videlicet*, aut *quippe, Termerus enim illo incusso capite occurrentes perimebat.* Quas ibi voces addidit Plutarchus, ut ostenderet, quam juste a Theseo simili mortis genere occisus interierit. Demosth. pro Corona, Ἀλλ' οὐκ ἦν ταῦτα, ὡς ἔοικε, τοῖς Ἀθηναίοις πάτρια, οὐδ' ἀνεκτὰ, οὐδ' ἔμφυτα, *At hæc, nimirum, Athenienses a majoribus non didicerant, nec omnino, vel ferenda, vel moribus suis consentanea existimabant.* ¶. 182.

Ὡς ἔοικε, *ut aiunt.* VIII. Alias vertere mallem, *ut perhibent, ut fama est, ut aiunt*, aut simil. Plutarch. ibid. [54] Λέγεται δὲ καὶ περὶ Χαιρώνειαν ἑτέρας (Ἀμαζόνας) ἀποθανεῖν, καὶ ταφῆναι περὶ τὸ ῥευμάτιον, ὃ πάλαι μὲν, ὡς ἔοικε, Θερμώδων, Αἵμων δὲ νῦν καλεῖται, id est, *Ferunt, circa Chæroneam alias etiam interiise, ac secundum eum rivulum sepultas esse, qui olim, ut perhibent, Thermodon, nunc vero Hæmon vocatur.*

Ut credo. Interdum, *ut credo, ut mihi persuadeo.* Demosth. pro Coron. Μέλλων δὲ ἰδίου βίου παντὸς, ὡς ἔοικε, λόγον διδόναι τήμερον, *Cum autem privatæ totius vitæ reddenda, ut credo, mihi hodie ratio sit.*

Ut video. Interdum significat, *ut video:* Plautus, *Ut hoc natum intelligo.*

μὲν ὄνομα ἐλπίς· ἴδιον δὲ φόβος μὲν, ἡ πρὸ λύπης ἐλπίς· θάῤῥος δὲ, ἡ πρὸ τῦ ἐναντίυ, *Ad quas ambas accedunt opiniones de futuris, quarum quidem commune nomen spes est, peculiare vero alteri metus, quæ est spes vel opinio dolorem antecedens, alteri confidentia, quæ contrarium præcedit affectum.*

51 Paulo post principium.

52 Pag. 3. lin. 26.

53 Pag. 5. lin. 20.

54 Pag. 13. lin. 26.

55 Simile illud Heliodori Æthiop. lib. I. cap. 3. Ὡς δρόμου εἶχον, ἔφευγον, *Quanto potuerunt cursu contendere, fugerunt.* Locutio est elliptica. V. c. cum dico, οὕτως ἔχω τῆς γνώμης, post ἔχω subaudi ἐμαυτὸν, ut recte observat Cl. Bos, et ante γνώμης in proclivi est intelligere præpositionem περί. [Vel intellige præpositionem ὑπὲρ, quæ diserte addita legitur Ælian. V. H. XIV. 1. ὑπὲρ τῶν ἐν Δελφοῖς ψηφισθέντων μοι, καὶ ὧν ἀφῄρημαι νῦν, οὕτως ἔχω. Nec tamen plane est damnanda præpositionis περὶ ellipsis. Etenim illa interdum additur: veluti Xenoph. Œcon. II. 12. οὕτω δὴ καὶ ἐμοὶ ἔχει ΠΕΡΙ τῆς οἰκονομίας. Z.] Ut sit integra locutio: Οὕτως ἔχω ἐμαυτὸν περὶ τῆς γνώμης. Rarius cum Dativo. Demosthenes epist. III. ubi vergit ad finem: ΤΗ͂ γε ΕΥ̓ΝΟΙ͂Α ΟὝΤΩΣ ἘΧΩ ΠΡῸΣ ὙΜΑ͂Σ, ὡς ὑμᾶς ἂν εὐξαίμην, πρὸς ἐμέ, *Tam bene vobis cupio, quam vos mihi optarim.*

56 Exemplis nihil tritius. Similiter dixerunt ὡς ποδῶν εἶχον, vel, ut Herodot. lib. IV. cap. 116. εἴχοντο. pro quo et non raro invenies, ἢ ποδῶν εἶχον. Est et ubi duo adduntur Genitivi. Videsis Arrian. Exped. Alex. lib. VI. cap. 6. Οἱ δὲ ψιλοὶ ὩΣ ΤΑ΄ΧΟΥΣ ΕἾΧΟΝ ΠΟΔΩ͂Ν. ἐφείποντο, *Levis autem armaturæ milites, quanta pedum celeritate poterant, eum sequebantur.* [Alia exempla vid. apud Markland. ad Lys. pag. 665. edit. Reisk. Z.]

Cum aliis Adverbiis constructum eorundem significationem adsumit, idque quintuplici modo.

Primo, Adverbium simpliciter sine ullo casu additur: ut, Ἀδυνάτως ἔχω, pro, Οὐ δύναμαι. Quo modo et sequentem habet Infinitivum, quemadmodum δύναμαι. Idem Arrian. lib. I. cap. 26. Τὸν δὲ ὑπὸ καμάτου ἘΓΕΡΘΗ͂ΝΑΙ μὲν ἈΔΥΝΑ΄ΤΩΣ ἜΧΕΙΝ ἐκ τοῦ ὕπνου, *Eum præ lassitudine e somno excitari non potuisse.*

Secundo, additur Accusativus a ver-

Platonis in convivio, cum unus diceret, aliquid se puero factum esse, infert alter, πάνυ ἄρα πάλαι, ὡς ἔοικεν· *Pervetustum id quidem, ut video;* quo modo etiam superius illud Demosthenis reddi posset. Idem Demosth. ibid. Καὶ, ὡς ἔοικεν, ὁ σύμβουλος καὶ ῥήτωρ ἐγὼ, τῶν μὲν ἐκ λόγου, καὶ τοῦ βουλεύεσθαι, πραχθέντων, οὐδενὸς αὐτῷ συναίτιος εἶναι δοκῶ, *Atque, ut video, consiliarius ego cum sim et orator, nihil ipsi tamen ad ea, quæ vel oratione, vel consilio meo perfecta sunt, contulisse videor.*

Ἔχω cum adverb. et genit.

IX. Verbum ἔχω notandos habet usus, qui sequuntur. Primo cum his præsertim adverbiis, πῶς, ὅπως, ὡς, οὕτως, εὖ, καλῶς, κακῶς, et genitivo casu [55], eleganter Atticeque conjungitur: ut, Οὕτως ἔχω τῆς γνώμης, *ejus sententiæ sum.* Plutarch. Camillo, Ὡς ἕκαστος ἑτοιμότητος, ἢ βουλήσεως, ἔσχε, *Ut quisque paratus, aut animatus fuerit;* verbatim, *ut quisque promtitudinis, aut voluntatis habuerit.* Sic, εὖ ἔχειν τῆς ῥώμης, aut τῆς συνέσεως, *robore aut prudentia valere.* Sic, ὡς εἶχε τάχους ἕκαστος [56], *ut habebat quisque celeritatis,* id est, *pro sua quisque celeritate;* licet cum εὖ, καλῶς et κακῶς sæpe accusativum adsciscat *.

X. Secundo, cum præpositionibus ἀμφὶ et περὶ, postulat accusativum et significat, διατρίβω, *versor, occupor:* ut, ἀμφὶ τοδὶ νῦν ἔχω, *nunc quidem in eo sum, aut versor* [57].

bo rectus: Aristoph. Νεφ. ver. 979. Ἴσχειν τὼ ποδ' ἐναλλάξ, *Habere pedes alternatim,* i. e. *Alternare pedes.*

Tertio, alius casus additur ab Adverbio rectus. Demosth. Philip. IV. pag. 60. Ἐκ δὲ τοῦ ΤΟΥΤΩΝ ὈΛΙΓΏΡΩΣ ὑμᾶς ἜΧΕΙΝ, *Ex quo hoc neglexistis.*

Quarto, additur Dativus personæ, erga quam hoc vel illo modo, bene maleve adfecti sumus, ut, Ἔχω σοὶ φιλανθρώπως, ἀπεχθῶς, οἰκείως, etc. V. Demosth. contra Phorm. pag. 587. lin. 49. et Philostrat. Heroic. c. 1. Ὑμναῖος Πεπαρήθιος ἘΠΙΤΗΔΕΊΩΣ ΜΟΙ ἜΧΩΝ, *Hymnæus Peparethius, necessarius meus.*

Quinto, pro Dativo illo invenies quandoque Accusativum cum Præpositione πρός. Herodian. lib. I. cap. 12. Ἀπεχθῶς ἔχοντες πρὸς αὐτὸν, *Infensi ipsi.* H. [Ἔχειν ὁμοίως τινί. Herodot. III. 24. *Reizius.*]

* Καλῶς ἔχει, seu in superlativo Κάλλιστα ἔχει, interdum est formula, qua quid modeste negatur, aut, qua quis se beneficio oblato usurum esse negat, sed gratum tamen se profitetur. Germanis solemne est: *Es ist gut: ich bedanke mich.* V. c. apud Athenæum Deipnosoph. XIV. 12. aliquis rogatus Λάβ' ὕδωρ κατὰ χεῖρας, respondet, μηδαμῶς· καλῶς ἔχει. It. Theocrit. XV. 3. mulier advena, cui sella et pulvinar paratur, ait: Ἔχει κάλλιστα. Sic Latini usurpant suum *Recte,* et *Benigne.* V. c. Terent. Eun. II. 3. 50. *Rogo, num quid velit? Recte, inquit.* Atque Horat. Epist. I. 7. 16. *Vescere sodes.* Alter respondet, *Jam satis est.* Tum invitatus ut *quantumvis tollat,* respondet, *Benigne.* Confer ver. 62. Vid. Casaub. ad l. l. Theocriti. Cæterum illa formula καλῶς ἔχει, inprimis cum dativo personæ, significat *laudabile est et honorificum:* quemadmodum οὐ καλῶς ἔχει notat, *turpe est.* V. c. Xenoph. Mem. I. 3. 3. οὔτε γὰρ τοῖς θεοῖς ἔφη καλῶς ἔχειν, εἰ ταῖς μεγάλαις θυσίαις μᾶλλον, ἢ ταῖς μικραῖς ἔχαιρον. Z.

57 In genere dicamus, verbum ἔχω constructum cum aliqua præpositionum cum suo casu, reddi per illud verbum, ad cujus significationem expressum nomen proxime accedit. E. g. Ἔχω διὰ φροντίδος, i. e. φροντίζω, *Est mihi curæ.* Lucian. Demosth. Encom. pag. 907. Διὰ στόματος ἔχειν, *In ore habere,* vel, *memoriter tenere.* Athen. Deipnosoph. lib. XIV. cap. 3. Ἔχω σε ἐν ὀργῇ, *Succenseo tibi.* Thucyd. lib. II. cap. 18. Ἔχειν ἐν αἰτίαις, vel δι' αἰτίας. *Culpare.* vid. Nostrum infra Cap. IX. Sect. 3. Reg. 12. Sic, *in spe habere,* pro, *spe-*

Tertio, cum participiis quibusdam, maximeque aoristi temporis, explicatur per aoristum Indicativi, et verbi, cujus participium adjunctum habet: ut, *μαθὼν ἔχω*, id est, *ἔμαθον*, *didici:* *συλλαβὼν ἔχω*, id est, *συνέλαβον*, *comprehendi:* *ποιήσας ἔχω*, id est, *ἐποίησα:* ut Gallice dicimus, *J' ai appris, j' ai fait*. Demosth. in Leptin. Τὰς μὲν καθ' ἕκαστον ἐάσω, μίαν δ', ἣ συλλαβοῦσα τὰς ἄλλας ἔχει, δίειμι, id est, *Singulas omittam recensere, unam illam, quæ cæteras omnes comprehendit, exponam* [58]. [Ab hoc pleonasmo differt, si ejusdem verbi ἔχειν Participium verbo alicui finito jungitur: ubi plane abundat. E. g. Aristoph. Nub. 509. Τί κυπτάζεις ἜΧΩΝ περὶ τὴν θύραν; h. e. *Quid moraris ad fores?* Scholiastes ad hunc locum ita: Ἀττικῶς περιττεύει τὸ ἔχων. Plat. in Gorg. φλυαρεῖς ἔχων, h. e. *nugaris*. Cratin. apud Scholiast. Aristoph. Nub. 354, ληρεῖς ἔχων, *garris*. Sic illud Platonis in Phædro pag. 340. Τί δῆτα ἔχων στρέφῃ; explicat Timæus Sophista in Lexico, ἀντὶ τοῦ ἐνδιατρίβεις. It. Theocrit. XIV. 8. Παίσδεις (pro παίζεις) ἔχων. Ad quem locum Schol. Ἀττικῶς τὸ ἔχων παρέλκει. ἤγουν, σὺ μὲν παίζεις. Z.] Rarius cum participio præsentis temporis. Arrianus lib. IV. cap. 8. Ἱκανὸν εἶναι τίθεμαι, ἐν τοιᾷδε παροινίᾳ, τὸ καθ' αὑτὸν σιγῶντα ἔχειν, *Satis me judico*

rare dixit Sallust. B. C. cap. 31. Cum præpositione ἐπὶ sequente dandi, vel κατὰ, sequente generandi casu, significat *hostili* vel *offenso in quempiam animo esse*. Ita Herodot. Erat. cap. 49. Δοκέοντες, ἐπὶ σφίσι ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας δεδωκέναι (supple, γῆν τε καὶ ὕδωρ), *Putantes, hostili in ipsos animo dedisse terram et aquam Æginetas*. Similiter cum præpositione κατὰ non semel in capite II. Apocal. Joann. Ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα· Verbatim, *Habeo pauca adversum te*. Nos satis feliciter, Hy, of tegen wien heeft hy het:

58 Quia non admodum crebra sunt exempla, tertium addo ex Platonis Phædro pag. 257. lin. 21. Τὸν λόγον δέ σου πάλαι ΘΑΥΜΑ'ΣΑΣ ἜΧΩ, *Tuam vero orationem jam dudum admiror*. [It. Hesiod. Oper. 42. Κρύψαντες ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι, *Occultarunt Dii victum hominibus*. Simile est illud Lucretii VI. 898. *quia multa quoque in se Semina* habent *ignis stupæ tedæque* tenentes. Ubi *habent tenentes* positum est pro *tenent* simpliciter. Z.] Potest etiam hoc modo apud Latinos verbum *Habeo* construi cum Participio, sed non nisi Præterito Passivo. E. g. *Vinculis illum constrictum habet*. Quod Græce diceremus: Αὐτὸν ἔχει δήσας. Curt. lib. IV. cap. 1. §. 18. *Cæterum date aliquem regiæ stirpis, qui meminerit, a vobis acceptum habere se regnum*. Sed tamen, apud Latinos certe, si ad participium spectas, præteriti; si ad verbum, præsentis significationem habet. Adeo ut *acceptum habere regnum* et *accepisse* differant, quod posterius notat tantum accepisse, licet jam amissum, sed prius, non tantum accepisse, sed etiamnum possidere. Quod inde vel maxime patet, quia ipsum verbum *Habeo* hoc modo præterito aliisque temporibus variari potest. Exemplum habet Sallustius B. J. cap. 10. *Neque ea res falsum me habuit*. Et B. C. cap. 23. *Tale periculum Reipub. haud occultum habuit*. Confer Terent. Hecyr. IV. 2. 6. Et in Eun. II. 3. 92. Quin et exemplum, quod ex Demosth. affert Auctor, præsentis temporis rationem habet, quo minus convenit cum Gallico *j' ai appris, j' ai fait;* quæ plane præterita notant. Contra ἔχω θαυμάσας præsens potius quam præteritum significat, ut apud Heliodor. Æthiop. lib. V. cap. 16. Τὴν ἄλλην μὲν τῆς οὐσίας πολυτέλειαν ἜΧΩ ΘΑΥΜΑ'ΣΑΣ, *Reliquum apparatuum splendorem admiror*. Dico, *potius;* nam etiam in præterito de re exacta loquitur Ulysses apud Sophoc. in Ajac. Flag. ver. 22.

Νυκτὸς γὰρ ὑμᾶς τῆσδε πρᾶγος ἄσκοπον
ἜΧΕΙ ΠΕΡΑ'ΝΑΣ. ——

Hac enim nocte contra nos inopinum facinus patravit. Temporis interim differentia dependet a verbo, cui participium jungitur; sic præteritum sit, θαυμάσας εἶχον, vel ἔσχηκα. [Si genera ver-

tum fuisset, in tanta ejus temulentia, quietum se ac silentio tenere: se tenir coy [59].

XI. Quarto, ἔχειν πρὸς, vel ἐς, id est, *respicere, spectare, pertinere ad;* ut, ὅδε ὁ λόγος ἔχει πρός σε, id est, *Hæc ad te spectat oratio.* Sic, ὅσον ἔχει πρὸς ἐμὲ, τοῦτο δὴ ποίησον, id est, ἐμοῦ γε ἕνεκα, *mea quidem causa, hoc facito:* id est, *per me licet hoc facias.* Quo sensu eleganter de oraculorum explicatione usurpari solet. Pausanias Eliacôn I. Κρεσφόντου δὲ συμφρονήσαντος, ὡς ἐς τοῦτον τὸν ἄνδρα ἔχει τὸ μάντευμα, id est, *Cumque Cresphontes, re secum expensa, conjecisset, ad istum hominem oraculum pertinere,* id est, *de illo intelligendum esse;* ubi obiter notandus usus verbi συμφρονεῖν, pro *diligenter secum expendere, vel conjicere de sensu oraculi,* de quo infra, Sect. 11. Reg. 3.[60] Ἔχειν πρός.

XII. Quinto, ἔχειν est παρέχειν, cum dandi casu personæ [61], et accusativo rei: ut, πολὺν κίνδυνον ἔχει τοῦτο τῇ πόλει, verbatim, *multum hoc periculum habet civitati,* id est, *civitatem in magnum discrimen adducit.* πολλὰ πράγματα ἔχειν τινὶ, vel παρέχεσθαι, aut παρέσθαι, *plurimum negotii alicui facessere* [62]. εὔνοιαν ἔχειν τινὶ [63], *ali-* Ἔχειν, i. e. παρέχειν.

bi perfecti et infecti tenuisset, melius esset locutus. conf. §. XIII. *Reizius.* ¶. 183.] Cæterum quomodo Græci verbum cum participio passivo jungant, mox Reg. 14. dicemus.

59 Non videtur pro locutionis novitate unicum hoc suppetere exemplum; quare ἔχειν σιγῶντα, subaudito pronomine ἑαυτὸν, eadem forma dictum putaverim, qua τηρεῖν ἑαυτὸν πιστὸν, de quo idiomate supra ad Cap. III. Sect. 2. Reg. 1. Verbum ἔχειν hunc usum obtinere, docuit Stephanus ex Platone, apud quem, ἑαυτὸν ἔσχεν ἀφανῆ, *Se ipsum e conspectu eripuit.* H.

Ad Vigeri observationem a vanitate vindicandam pertinet illud Favorini apud Gellium IX. 8. ἔχω προσδεόμενος, pro προσδέομαι. Z.

60 Cum præpositione πρὸς etiam comparationi inservit. Ita Lucian. Demosth. Encom. pag. 890. Καὶ μὴν, ὅπως ΠΡΟ'Σ ΤΟ'Ν 'ΗΣΙ'ΟΔΟΝ ΕΙ'ΧΕΝ (Ὅμηρος) ἡλικίας, σαφῶς εἰδέναι, *Nec etiam, quomodo ad Hesiodum sese habeat Homeri ætas, evidenter scire,* i. e. *utrum Hesiodo Homerus sit antiquior.* Confer Cap. IX. Sect. 8. Reg. 13.

61 Si additur; nam sæpius abest, ut apud Isocrat. ad Demosth. Τὸ γὰρ ἀφανὲς, ἐκ τοῦ φανεροῦ ταχίστην ἕξει τὴν διάγνωσιν, *Nam quod obscurum est, ex eo quod manifestum est, celerrimam exhibebit cognitionem,* h. e. *cognoscitur.* Conferenda, quæ supra dixi ad Cap. III. Sect. 8. Reg. 8.

62 Alias ἔχω πράγματα, absente Dativo, neutraliter explicatur pro *vehementer occupatus sum, operoso labore incumbo;* quo sensu fere sequitur Participium. Ita Demosth. de Class. pag. 74. Πάνυ πολλὰ ΠΡΑ'ΓΜΑΤΑ ἜΣΧΟΝ ΣΚΟΠΩ˜Ν. *Considerando vehementer fui occupatus.* Nostro idiomate, Ik heb veel moeite gehad met onderzoeken. Et Plat. Theæt. pag. 174. Ζητεῖ τε καὶ ΠΡΑ'ΓΜΑΤΑ ἜΧΕΙ ΔΙΕΡΕΥΝΩ'ΜΕΝΟΣ, *Inquirit et magno labore perscrutatur.*

63 Cui opponitur, χόλον ἔχειν τινί, *Infensum esse alicui,* apud Herodot. Uran. cap. 27. Ac diverso sensu dicitur res ἔχειν χόλον, ὀργὴν, συγγνώμην etc. *Quæ iram movet, venia digna est* etc. Exemplum habet Demosth. Philip. IV. pag. 57. in fine: Ταῦτ' ἀπιστίαν, ταῦτ' ὀργὴν ἔχει, *Hæc diffidentiam, hæc iram habent,* i. e. *movent, pariunt.* Sic, quemadmodum dicitur quis ἔχειν θαῦμα, i. e. *mirari,* ita non dubito, quin res dicatur ἔχειν θαῦμα, i. e. *admiratione digna esse.* Sophoc. Elect. ver. 900.

Ἰδοῦσα δ' ἜΣΧΟΝ ΘΑΥ˜ΜΑ καὶ περισκοπῶ,

Quod quum vidi, admirabar et circum-

quem benevolentia prosequi. συγγνώμην ἔχειν τινί, id est, *alicui veniam dare*[64].

Ἔχω cum particip. tempus signific.

XIII. Sexto, cum accusativo temporis conjungitur, sequente participio præsentis vel aoristi ad significandum intervallum temporis, ex quo res aliqua facta sit, vel infecta; ut, πολὺν ἤδη τὸν χρόνον ἔχω, μὴ πρὸς αὐτὸν ἐπιστείλας, *a longo jam tempore ad eum non scripsi.* Ita Chrysost. loquitur in Epistol.

Οὐκ ἔχω nescio.

XIV. Septimo, οὐκ ἔχω, non tantum significat, *non possum*, ut ἔχω sæpe loco τοῦ *possum* usurpatur, sed etiam *nescio;* idque cum

specto. Huc refer, quod supra jam tetigimus. Cap. III. Sect. 8. Reg. 8. Ἔχειν φόβον. ¶. 184.

64 Cum dativo loci ponitur pro ἐπιπλεῖν, πελάζειν vel simili. Ita apud Thucyd. lib. III. cap. 33. Ἔπλει διὰ τοῦ πελάγους, ὡς ΓΗ͂Ι ἑκούσιος οὐ ΣΧΗ'ΣΩΝ ἄλλ' ἢ Πελοποννήσῳ, *Per altum duxerit cursum, non ultro alii terræ, nisi Peloponneso appulsurus.* ¶. 185. Idem effert per accusativum, præfixa præpositione εἰς, lib. XI. cap. 62. Ἔσχόν ἐς Ἱμέραν, *Himeram appulerunt.* Et alibi.

65 Pag. 368.

66 Rara avis, quando post ἔχω in hac acceptione sequitur participium passivum. Invenies apud Platonem Sophist. pag. 226. lin. 35. Τῆς μὲν ὄνομα ΟΥ'Κ ἜΧΩ ΛΕΓΟ'ΜΕΝΟΝ, *Alterius quidem nomen dicere non possum.*

67 Multis cum Accusativis notandos habet usus, quos hic præterire nefas duxi: et in genere quidem, quemadmodum verbum ποιέω cum Accusativis substantivorum uno verbo active explicatur, ut suo loco dicemus, ita verbum ἔχω cum multis Accusativis neutraliter sumitur. Talia sunt, quæ modo tetigimus, πράγματα ἔχειν, pro πραγματεύεσθαι, θαῦμα ἔχειν, i. e. θαυμάζειν. Ἡσυχίαν ἔχειν, i. e. ἡσυχάζειν etc. [it. Συγγνώμην ἔχειν τινὶ, pro συγγινώσκειν, Lys. pag. 759. edit. Reisk. Δυστύχημα ἔχειν, pro δυστυχεῖν ibid. pag. 746. Ἔργον ἔχειν, pro ἐργάζεσθαι, *laborare, operam dare,* Xenoph. Mem. II. 10. 6. Ages. XI. 12. Ἐπίδοσιν ἔχειν, h. e. ἐπιδιδόναι, Xenoph. Œcon. XX. 23. Ἀπολογίαν ἔχειν, h. e. ἀπολογεῖσθαι, Ælian. V. H. II. 39. Βίον ἔχειν, h. e. βιῶναι, ibid. III. 29. Δεῖπνον ἔχειν, h. e. δειπνεῖν, ibid. III. 39. Γνώμην ἔχειν, h. e. γιγνώσκειν, *statuere, decernere,* ibid. IV. 8. Z.] Sic cum comparativo ἧσσον et ἔλασσον, ut ἧσσον ἔχειν. *Inferiore conditione esse.* Sic in prælio dicuntur ἔλασσον ἔχοντες, qui sunt *inferiores*, apud Thucyd. lib. III. cap. 5.

Cum nonnullis Accusativis reciprocam admittit constructionem, atque inprimis cum Accusativo ἡσυχίαν. Nam, ut dicimus ἡσυχίαν ἔχω, ita ἡσυχία ἔχει με, quo sensu et genitivus additur, qui Latinis per infinitivum exponitur. Herodot. Erat. cap. 135. Ὡς σφέας ἡσυχίη τῆς πολιορκίης ἔσχεν. Verbatim: *Ut illos quies obsidionis habebat*, h. e. *Postquam obsidere desierunt.* [Idem valet quoque de multis aliis nominibus; veluti Δύη ἔχει με πολλὴ *vehementer timeo.* Odyss. ξ. 215. Θάμβος ἔχεν εἰσορόωντας. h. e. ἐθάμβησαν οἱ εἰσορόωντες, Iliad. γ'. 342. Δία οὐκ ἔχε ὕπνος, h. e. *Jupiter non dormiebat.* Iliad. β'. 2. Πολλὴ μέντ' ἄν με φιλοψυχία ἔχοι, *Essem vitæ cupidissimus*, Plat. Apol. cap. 27. etc. Z.]

Cum Accusativo artis, scientiæ etc. constructum notat, *Scio, Teneo, Calleo.* Sic Platoni, Ion. pag. 531. Ὁ τὴν ἀριθμητικὴν ἔχων, est, *Arte Arithmetica instructus.* Nos quoque dicimus, Er heeft de konst weg. Imo, quod et notatu dignum puto, ubi Latini addunt Adverbium (puta *pulcre, bene, vel probe instructus*) illud Græci mutant in adjectivum, cum præcedenti substantivo conveniens. Quale est illud in Ceb. Tab. Ὅμως μέντοί γε οὐκ ἄχρηστον ἦν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς φωνὴν ἈΚΡΙΒΕΣΤΕ'ΡΑΝ ἔχειν, *Et tamen non inutile fuerit, nos quoque ipsos* (verbatim) *linguam accuratiorem habere*, i. e. *linguæ istius accuratiorem habere cognitionem.*

Adhæc, præter Accusativos regula 12. notatos, in primis sequentes observa.

I. Primus est καιρόν. Res dicitur καιρὸν ἔχειν quæ opportuno tempore fit.

ὅτι, vel ὅπως, interdum solo, interdum una cum verbo χρὴ sequente infinitivo: ut, οὐκ ἔχω ὅ, τι λέγω ἐν τῷ παρόντι, *in præsentia quid dicam, nescio*, Plato de Repub. II. [65] Οὔτι γὰρ ὅπως βοηθῶ, ἔχω, οὔτ' αὖ ὅπως μὴ βοηθήσω ἔχω, *Nec video quemadmodum opem feram, nec rursus, quemadmodum non feram, intelligo*, Sic οὐκ ἔχω, ὅ, τι χρὴ ποιεῖν, *Quid agendum sit nescio* [66]. [οὐδ' ὅ, τι χρὴ ποιεῖν ἕξετε, *quid sit faciendum non habebitis*. Demosth. pag. 425. 10. edit. Reisk. Z.]

XV. Cum multis accusativus jungi solet [67]. Rarior illa est, cum accusativo φύσιν, conjunctio, quam habet Demosthenes Olynth. II. φύσιν ἔχειν.

Thucyd. lib. I. cap. 42. Ἡ γὰρ τελευταία χάρις ΚΑΙΡΟ'Ν ἜΧΟΥΣΑ, κἂν ἐλάσσων ᾖ, δύναται μεῖζον ἔγκλημα λῦσαι, *Novissimum enim beneficium, opportune collatum, quantumvis minus, potest majus delere crimen.*

II. Ἔχειν κακὸν dicitur is, qui *male affectus est* sive corpore sive animo, sequente præpositione ἐν cum suo casu. Plat. in Gorg. pag. 478. Ἀθλιώτερος πότερος δυοῖν ἘΧΟ'ΝΤΟΙΝ ΚΑΚΟ'Ν, εἴτ' ἘΝ ΨΥΧΗ͂, *Uter eorum miserior, qui male affecti sunt, isne qui corpore, an, qui animo?*

III. Res dicitur ἔχειν λόγον, *quæ ratione nititur*. Ita Demosthenes l. c. pro οὔτε εὔλογον, οὔτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν, potuisset dicere: οὔτε λόγον, οὔτε φύσιν ἔχει. Exemplum habet Plato in Phædone, pag. 62.

IV. Ἔχειν ὄνομα dicitur res, quæ, vera caussa suppressa, specioso nomine prætexitur. Herodot. Polymn. cap. 138. Ἡ δὲ στρατηλασίη ἡ Βασιλέως ΟΥ̓́ΝΟΜΑ μὲν ΕἾΧΕ, ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύνει, κατίετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, *Hæc regis expeditio verbo quidem fiebat contra Athenas, re autem vera contra cunctam Græciam mittebatur.* Neque nostrates hic Græcis cedunt. Dicimus enim: Het had den naam, als of etc. Atque hæc ex pluribus pauca sufficiant.

Imperativus hujus verbi duos habet usus observandos. Prior est, quando in secunda persona, adjecta particula δὴ (ἔχε δὴ) ponitur pro φέρε δὴ, ἴθι δὴ, de quibus infra Cap. VIII. Sect. 5. Reg. 9. Plat. Ion. pag. 535. ἜΧΕ ΔΗ', καί μοι τόδε εἰπὲ, *Agedum, etiam mihi hoc dic.*

Alter est in tertia persona, ubi prolixiori paulo orationi finis imponitur, tum familiaris Græcis est imperativus ἐχέτω cum Adverbio ἱκανῶς. Item in Phædro, pag. 274. Οὐκοῦν τὸ μὲν τέχνης τε καὶ ἀτεχνίας λόγων πέρι, ἹΚΑΝΩ͂Σ ἘΧΕ'ΤΩ, *Itaque hæc de arte et imperitia dicendi satis dicta sunto: sufficiant.*

Restat ut de usu Passivo hujus verbi dicamus, qui varius et mirus est. Præmoneo tamen tirones, quantumvis variæ sint significationes, eas tamen omnes primariam notionem redolere, quæ est *adhærere*; construitur tunc cum generandi casu, ut apud Heliodor. Æthiop. lib. V. cap. 16. Τὰ δ' ἔτι ἀδιήγητα καὶ ἘΧΟ'ΜΕΝΑ ΤΩ͂Ν ΕἸΡΗΜΕ'ΝΩΝ ἔνθεν ἑλὼν, *Alia, quæ nondum erant narrata, et cum præmissis cohærebant, continuabat, inde sumto exordio.* Dein præter ea, quæ ex Lexicis satis nota sunt, significat primo *amore aliquem amplecti, colere.* Apud Plat. epist. 6. ἜΧΕΣΘΑΙ δὴ παντὶ ξυμβουλεύω δικαίῳ τρόπῳ ΤΟΥ'ΤΩΝ ΤΩ͂Ν ἈΝΔΡΩ͂Ν, *Amplecti sane benevolentia quovis meliore modo hos viros suadeo.* Adde Theog. ver. 31.

— Αἰεὶ ΤΩ͂Ν ἈΓΑΘΩ͂Ν ἜΧΕΟ,

Cole semper et amplectere viros bonos. Deinde dicitur quis ἔχεσθαί τινος, qui in re quapiam firmiter perstat. Ita in Epicteti Compendio cap. 29. ΤΩ͂Ν ΒΕΑΤΙ'ΣΤΩΝ σοι ΦΑΙΝΟΜΕ'ΝΩΝ οὕτως ἜΧΟΥ, ὡς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμένος εἰς ταύτην τὴν τάξιν, *In iis, quæ tibi constant esse optima, serva firmiter stationem, in qua a Deo collocatus es.* Plato in Phæd. pag. 100. lin. 40. ΤΟΥ'ΤΟΥ ἘΧΟ'ΜΕΝΟΣ ἡγοῦμαι οὐκ ἄν ποτε πεσεῖν, *Hac in re si firmiter perstitero, me nunquam perturbatum iri, autumo.* Præterea cum genitivo artis vel scientiæ notat, *incumbere, operam dare.* Idem

Ἀλλ᾽ οὔτ᾽ εὔλογον, οὔτ᾽ ἔχον ἐστὶ φύσιν τοῦτό γε, *At hoc quidem neque rationi consentaneum est, nec habens naturam*, id est, *neque cum na-*

ille Plato suppeditat nobis exemplum in epistola 7. pag. 340. lin. 33. Παρὰ πάντα δὲ ἀεὶ ΦΙΛΟΣΟΦΙ'ΑΣ 'ΕΧΟ'ΜΕΝΟΣ, *Præter omnia vero Philosophiæ operam dans.* Consentit Aristides, orat. funebr. in Eteon. pag. 136. init. Τῶν δὲ μαθημάτων οὕτως εἴχετο, *Literis tantam operam navabat.*

Et, quoniam rem, cui incumbimus, magno studio promovere conamur, hinc ἔχεσθαι ἔργου τινὸς per *Festinare*, *Celerare* vel simile quidpiam pro varia occasione redditur. Sic apud Herodian. lib. II. cap. 11. Τῆς ὁδοιπορίας εἴχετο, *Summa festinatione itineri se accingit.* Et Heliodor. Æthiop. lib. X. cap. 16. Παύσασθε μὲν δακρύοντες, καὶ ἡμᾶς κατοικτιζόμενοι μάτην, τῆς δ᾽ ἹΕΡΟΥΡΓΙ'ΑΣ 'ΕΧΩ'ΜΕΘΑ, *Absistite a lacrymis, et nos commiseratione monere desinite, et sacris accingamur.*

Res quoque dicitur ἐγκλήματος ἔχεσθαι, *quæ vitio datur.* Antoninus εἰς ἑαυτὸν lib. II. c. 7. Ἀξίως ἔφη, μείζονος 'ΕΓΚΛΗ'ΜΑΤΟΣ "ΕΧΕΣΘΑΙ τὸ μεθ᾽ ἡδονῆς ἁμαρτανόμενον, ἤπερ τὸ μετὰ λύπης, *Recte dicebat*, *peccato*, *quod cum voluptate fit*, *majorem culpam subesse*, *quam quod cum dolore.* Eodem idiomate, sed diverso sensu dicitur aliquid ἀληθείας ἐχόμενον, *adhærere* seu *proximum esse veritati*, i. e. *prope verum* vel *verosimile esse*, apud Euseb. in Hierocl. cap. 12. Ἐγὼ μὲν οὖν εὖ μάλα προθύμως τοῖς εἰκόσι τε καὶ ΑΛΗΘΕΙ'ΑΣ 'ΕΧΟΜΕ'ΝΟΙΣ πειθόμενος, *Porro ego lubentissime probabilibus et verosimilibus fidem habens.* Significat et tempus proxime subsequens, et quasi superiori adhærens; ut, ἐν τῷ ἐχομένῳ ἐνιαυτῷ, *Anno subsequenti*, 1 Machab. IV. 28.

Deinde, si ad rem quampiam gerendam plurium opera desideratur, hi dicuntur ἔχεσθαι τοῦ ἔργου· unde *Adstare*, *Adesse*, *Manum admovere*, *Operam præstare*, etc. redditur. Hinc Ælian. de Natur. Animal. lib. V. cap. 3. "ΕΧΟΝΤΑΙ δὲ ἄνθρωποι ΤΟΥ͂ "ΟΠΛΟΥ τριάκοντα, *Triginta homines ad funem adstant.* Non absimili ratione, ἐχόμενός μου καθήσῃ, invenio in libro Esdræ cap. IV. 42. *Juxta me sedebis.*

Denique non minus eleganter res dicitur ἔχεσθαί τινος, ad quam opera alicujus desideratur, seu, cujus perfectio ad alicujus operam peculiariter pertinet. Plat. in Protag. pag. 324. Οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοὶ τὰ μὲν ἄλλα τοὺς αὐτῶν υἱεῖς διδάσκουσιν, ἃ ΔΙΔΑΣΚΑ'ΛΩΝ "ΕΧΕΤΑΙ, *Viri boni aliis quidem artibus suos filios instruant, ad quos magistrorum opera desideretur.* [Sive, *quæ ad magistros pertinent*, *quæ a magistris doceri possunt.* Sic Æschin. Dial. I. 4. et 6. occurrit ὅσα διδασκάλων ἀγαθῶν εἴχετο. Conf. Bach. ad Xenoph. Œcon. VI. 1. ubi occurrit τὰ τούτων ἐχόμενα διεκπεραίνειν, h. e. *absolvere*, *persequi ea*, *quæ cum illis sunt arcto vinculo conjuncta.* Z.] Huic affine est ἐμοῦ ἔχεται, *Penes me est*, *In mea potestate situm est.* Homer. in Terram Matrem:

— ΣΕΥ͂ δ᾽ "ΕΧΕΤΑΙ δοῦναι βίον, ἠδ᾽ ἀφελέσθαι,

In tua potestate situm est vitam dare et auferre. Idem Iliad. lib. I. ver. 102.

— ΣΕΟ͂ δ᾽ "ΕΞΕΤΑΙ ὅ, ττι κεν ἄρχῃ,

Penes autem te erit, *quodcunque prior dixerit.* Locutionem explicat ibidem Eustathius: Δυσμίμητος φράσις τὸ, ΣΕΟ͂ δ᾽ "ΕΞΕΤΑΙ ὅ, ττι κεν ἄρχῃ, ληφθεῖσα ὡς ἀπὸ πείσματος, ὅ ἐστι σχοίνου, ἀρχομένου μὲν ποθεν, συνδέοντος δὲ πρὸς τῷ ἑτέρῳ ἄκρῳ ἄλλό τι· καὶ δηλοῖ, ὡς ὁ ἔκ τινος ἀγαθὸς λόγος τελεσφορηθεὶς ὑφ᾽ ἑτέρου, ἀρχὴν μὲν ἄλλοθεν ἔσχεν, ἔχεται δέ πως καὶ τοῦ ἀποτελέσαντος αὐτόν· καὶ δοκεῖ αὐτοῦ μάλιστα εἶναι, ὃς ἴσχυσε τὸν ἀγαθὸν λόγον εἰς τέλος ἀγαγεῖν, i. e. *Locutio non facile imitabilis*, *nempe* Σεὸ δ᾽ ἔξεται ὅ, ττι κεν ἄρχῃ; *desumta tanquam a reste*, *hoc est fune*, *qui aliunde quidem incipit*, *sed connectit quid alteri extremitati*; *et significat id*, *quod a quopiam optime dictum est*, *et ab altero effectum datum*, *aliunde quidem initium habere*, *sed quodammodo esse illius*, *qui id perficit*: *et ejus maxime esse*, *qui sua potestate id ad finem perducit*, *videtur.* In quibus omnibus, si quis modice attendat, princeps significatio est *adhærendi*, a qua cæteræ sunt deductæ. H.

"Εχεσθαι τινὸς quoque significat *aliquid magno studio persequi*, *non remittere a re.* Sic Demosthenes pro Coron. pag. 251. ait, se ἔχεσθαι τῶν ἀδικημάτων τοῦ Φιλίππου, h. e. *Continuo et acriter Philippi maleficia indagare*, *et indagata aperire et castigare*, *exagitare.* Nostri dicunt: *Schritt vor Schritt folgen*, *im-*

tura congruit: præter naturam est. Herodian. lib. II. Ἕνα ὄντα κῶς (pro πῶς) φύσιν ἔχει πολλὰς μυριάδας φονεῦσαι; *Quomodo verosimile sit, eum, unus cum esset, multa millia interfecisse?*

mer hinter drein seyn, immer auf dem Nacken seyn etc.

Interdum significat *aliquid unice curare, aliis rebus neglectis.* V. c. Demosth. Philip. I. pag. 51. Ὁ πληγεὶς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, h. e. *Ictus, cæteris partibus corporis neglectis et vulneri expositis non nisi plagam,* seu, *partem læsam curat, eamque tuetur adversus novam injuriam.* Z.

Ad exquisitos usus verbi ἔχειν pertinere quoque videtur, quod nonnunquam significat *divitem esse.* E. g. Lys. pag. 579. edit. Reisk. χρὴ τοὺς ἔχοντας παρέχειν τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ἀπόρως διακειμένοις. Sophoc. Ajac. Flag. 157. Πρὸς γὰρ τὸν ἔχονθ' ὁ φθόνος ἕρπει. Demosth. pag. 1123. et Aristoph. Plut. 596. ἔχειν et πλουτεῖν, ut synonyma, conjunguntur. Eandem vim etiam Latini suo *habere* subjiciunt: ut Senec. Vit. beat. 26. *Quid ergo inter me stultum, et te sapientem interest, si uterque* habere *volumus? Plurimum. Divitiæ enim* etc. Sic Terent. Eun. V. 8. 49. *Habet quod det.* Contra μὴ ἔχειν est *pauperem esse;* ut 1 Cor. XI. 22. aut μηδὲν ἔχειν, ut Aristoph. Plut. 552. Πτωχοῦ μὲν βίος ὃν σὺ λέγεις, ζῆν ἐστὶ μηδὲν ἔχοντα. Z.

SECTIO OCTAVA.

De Verbis ἥκω, [καταλαμβάνω, κεῖμαι,] λανθάνω, μέλλω, νικάω, νομίζω, οἶδα, ἴσθι, οἶμαι.

REGULA PRIMA.

Ἥκω cum particip. PRÆTER ea quæ attigimus Cap. III. de Nomine, Sect. 7. Reg. 5. et Sect. 9. Reg. 6. primum, Ἥκω Attice, quemadmodum ἔχω, jungitur etiam cum participio præsentis, præteriti et futuri temporis. Præsentis, ἥκω φέρων, *venio afferens*, id est, *affero*. Isæus, Τῶν ᾽

Καταλαμβάνω. 68 Syntaxi eadem dicitur etiam Ἔρχομαι, Ἄπειμι ἔχων. Thucyd. lib. I. cap. 9. Ἃ [χρήματα] ἮΛΘΕΝ ἐκ τῆς Ἀσίας ἜΧΩΝ, *Quam pecuniam ex Asia attulerat*. Xenoph. Cyrop. lib. I. cap. 14. ἜΧΩΝ ἌΠΕΙ οὓς ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς, *Abi, tecum ducens, quoscunque velis*.

69 Observetur præteritum ἐσκεμμένος formæ quidem passivæ, sed significationis activæ. Minus tritum est in hujusmodi idiomate præteritum, cujus ἡ διάθεσις non tantum, sed et τὸ σημαινόμενον est passivum. Occurrit cum verbo ἔρχομαι apud Homer. Iliad. Σ. ver.

Κεῖται. 180.

— Αἴ κέν τι νέκυς ἠσχυμμένος ἔλθῃ,

Si quid indignum cadaver passum fuerit. Quo sensu Belgæ etiam verbum **komen** usurpamus, sed non nisi cum infinitivo: ut, **Hy koomt smaad te lyden.**

70 Intersero duo verba καταλαμβάνειν, et κεῖσθαι, quorum prius præter vulgarem et ubique obviam, significationem *comprehendendi, invadendi* et *occupandi*, etiam impersonaliter videtur usurpari. Nam quemadmodum dicitur, θάνατος αὐτὸν κατέλαβεν, ita quoque dicimus, κατέλαβεν αὐτὸν ἀποθανεῖν. Pausan. in Corinth. pag. 95. Ἐπωπέα κατέλαβεν ἀποθανεῖν, *Epopeum mors occupavit*.

Alterum idiomate nostratibus communi de legibus usurpatur, et dicunt Græci, κεῖται νόμος. Nos: **'Er leyteen wet.** Lucian. Abdicat. Κακῶς ἑρμηνεύεις, ὦ πάτερ, καλῶς ΚΕΙΜΕ'ΝΟΥΣ τοὺς νόμους, *Male interpretaris, o pater, leges bene conditas*. Lysias contra Frumentar. Τοῖς νόμοις τοῖς ΚΕΙΜΕ'ΝΟΙΣ ἐβοήθουν, *Leges latas defendebam*. Confer 1 Tim. I. 9. Hinc μεταφορικῶς de fatali necessitate, quæ tanquam firmissi-

πραχθέντων γραμματεῖον ἥκει φέρων, *Rerum nunquam gestarum schedulam affert.* [it. Plat. Phæd. cap. 66. ἧκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον, *Adduxit eum, qui venenum erat exhibiturus.* Z.] [68] Præteriti, Demosth. Ἧκεν ἀναστρέψας, id est, ἀνέστρεψε, *rediit.* Item Olynth. I. initio, Εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος [69] ἥκει τις, *Si quis huc veniat, utile quid meditatus.* [it. Demosth. Olynth. I. pag. 11. ἥκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες, *Rediimus domum ab expeditione Euboica.* Z.] Futuri, Demosth. sæpe, ἥκω συμβουλεύσων, *huc consilii dandi causa venio.*

II. Secundo, cum πόῤῥω, εὖ, ἐπὶ et πολὺ, gaudet genitivo: ut, πόῤῥω τῆς ἡλικίας ἥκων, *admodum ætate pro vectus;* πόῤῥω, vel εὖ ἥκειν vel ἐπὶ πολὺ τῆς παιδείας, verbatim, *longe, bene, ad multum venire doctrinæ:* id est, *multum in doctrina profecisse: être bien, ou beaucoup avancé.* Sic, εὖ ἥκειν τῶν χρημάτων, apud Herodotum, *pecuniis abundare* [70]. Ἥκειν cum πόῤῥω et simil.

III. Λανθάνω, cum participio [71] jungi solet, tuncque Latine per adverbium *clam* explicatur: ut, ἔλαθεν ὑπεκφυγὼν, *clam aufugit.* Aliquando per nomen *imprudens,* ut, ἔλαθεν εἰς μέσους ἐμπεσὼν τοὺς πο- Λανθάνω, cum partic.

ma lex hominibus *jacere* dicitur, apud Orpheum, seu quisquis Argonauticorum auctor, ver. 104.

Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι, ἃ δὴ πεπρωμένα ΚΕΙ͂ΤΑΙ,

Sed vitari non possunt, quæ a fato sunt destinata. Diverse ab hac translatione apud sacros scriptores persona dicitur κεῖσθαι εἴς τι, cui tanquam provincia vel necessitas imposita est aliquid faciendi. Sic in priori ad Thessal. epist. cap. III. 3. Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ὅτι ΕἸΣ ΤΟΥ͂ΤΟ ΚΕΊΜΕΘΑ, *Nostis enim ipsi, nos ad hanc rem esse constitutos.* Et ad Philippens. I. 17. Εἰδότες, ὅτι ΕἸΣ ἈΠΟΛΟΓΊΑΝ τοῦ εὐαγγελίου ΚΕΙ͂ΜΑΙ, *Gnari, mihi defendendi Evangelii provinciam esse impositam.* Pro eodem τίθεμαι utitur priori epist. ad Timoth. cap. II. 7. et epist. posteriori cap. I. 11.

Alia tamen acceptione dicitur Christus κεῖσθαι, i. e. ΠΡΟΚΕΙ͂ΣΘΑΙ ΕἸΣ πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, *Positus esse casui et resurrectioni multorum in Israel et in signum, cui contradicatur,* ut vertit Beza, Luc. II. 34. Adhæc ἐν φανερῷ res dicitur κεῖσθαι, quæ manifesta est. Contra κεῖται ἐν ἀφανεῖ, *quod incertum est,* Thucyd. I. 42. Deinde, κεῖται τῇ πόλει ὄνομα, *Urbi nomen est inditum,* apud Plat. Cratyl. At, τὰ σωτήρια πόλεως κεῖται ἐν αὐτῷ. *In illo salus Reipub. est sita.* V. Dinarch. contra Demosth.

71 Quod cum substantivo in casu convenit, qui ut plurimum est Nominativus: aliquando Dativus, ut apud Aristoph. Ἐκκλησ. ver. 26.

Ἡ θοιμάτια τ' ἀνδρεῖα ΚΛΕΨΑΊΣΑΙΣ ΛΑΘΕΙ͂Ν
Ἦν χαλεπὸν αὐταῖς.—

Verbatim: *An difficile fuit illis furantibus vestes virorum LATERE?* i. e. *vestes virorum clam subducere?* Est ubi Participium ex præcedentibus repetendum relinquitur. Vid. Xenoph. Instit. lib. II. pag. 53. Καὶ ναὶ μὰ Δία ἔπαιόν γε τῇ μαχαίρᾳ πᾶν ὅ, τι δυναίμην ΛΑΝΘΆΝΕΙΝ, *Et per Jovem gladio feriebam, quicquid clam poteram.* Subaudi post λανθάνειν ex præcedentibus παίων. H.

At non semper verbum λανθάνω adjunctum habet participium, sed interdum jungitur particulæ ὅτι et verbo finito, loco participii. V. c. Xenoph. Mem. III. 5. 24. Οὐ λανθάνεις με, ὍΤΙ — ΛΈΓΕΙΣ ταῦτα etc. pro λανθάνεις με λέγων. Idem in Œcon. I. 19. Καὶ ὍΤΙ πονηρότατοί γε ΕἸΣΙ͂Ν, οὐδέ σε λανθάνουσιν. Similiter quoque ponitur particula ὅτι vel ὡς cum verbo finito, ubi alias solet vel infinitivus vel participium sequi. E. g. Xenoph. Mem. III. 3. 14. Οὐκοῦν οἴει, ὩΣ πολὺ ἂν καὶ τοῦτο

λεμίες, id est, *imprudens medios in hostes incidit* [72]. Imo, per particulam καὶ cum alio verbo conjunctum, redditur etiam *clam:* ut, ἔλαθον καὶ ἀπέκτειναν, *clam interfecerunt*, verb. *latuerunt et interfecerunt* [73].

Λανθάνειν ἑαυτὸν, muneris oblivisci.

Aliquando λανθάνειν ἑαυτὸν, absolute, est, *sui, munerisque sui*, vel *orationis*, et cæterorum id genus, *oblivisci*. Eusebius Præparat. III. de Porphyrio loquens, Ὁ δὲ τὰς Αἰγυπτιακὰς μυθολογίας ἐπὶ ἀσωμάτους μεταφέρει δυνάμεις, λαθὼν ὁ σοφώτατος αὐτὸς ἑαυτὸν, id est, *Ille autem Ægyptiacas fabulas ad naturas corpore vacuas transfert; in quo suimet ipsius homo consultissimus obliviscitur.*

Μέλλω, cum infinit.

IV. Μέλλω, in vulgata significatione, nunquam nisi cum infinitivo jungitur, licet reddatur per futurum participii Latini: ut μέλλω ποιεῖν, non ποιῶν, *facturus sum;* quod moneo, quia tirones plerique omnes cum participio conjungunt, quod Græcos φιλομετόχους esse audierint. Infinitivus autem, aut præsentis, aut futuri, aut Aoristi esse potest *.

V. Secundo, idem infinitivus aliquando reticetur, ut apud Jo-

ΔΙΕΝΕΓΚΟΙΕΝ τῶν ἄλλων, pro infinitivo, διενεγκεῖν, neglecta particula ὡς. Id. IV. 2. 21. Δῆλος ἐστὶν, ὍΤΙ οὐκ ΟἸΔΕΝ, pro εἰδώς. Vid. Hindenburg. ad Xenoph. Mem. III. 5. 24. Z.

72 Vel per verbum *Ignoro, non animadverto*. Plat. Crit. pag. 49. lin. 11. ἘΛΑΘΟΜΕΝ ἡμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΕΣ, *Non animadvertimus, nos a pueris nihil differre*. Heb. XIII. 2. Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἜΛΑΘΟΝ τινες ΞΕΝΙΣΑΝΤΕΣ ἀγγέλους, *Hospitalitatis ne obliviscamini; nam per hanc nonnulli ignari angelos hospitio exceperunt*. Quo modo et verbum γιγνώσκω, præcedende negatione, usurpatur. Aristoph. Nub. ver. 909. Χρυσῷ ΠΑΤΤΩΝ μ' οὐ ΓΙΓΝΩΣΚΕΙΣ, *Non animadvertis, quod auro me conspergas.*

Idem quoque observa in verbo ἀποκρύπτω. Ut, ἔχων ἀποκρύπτει pro κρύβδην ἔχει, *Clam habet*. Plutarch. in Vit. Cic. pag. 869. lin. 29. Ξίφη δὲ καὶ στυππεῖα, καὶ θεῖον εἰς τὴν Κεθήγου ΦΕΡΟΝΤΕΣ οἰκίαν ἈΠΕΚΡΥΨΑΝ, *Enses, et stupam, et sulphur in domum Cethegi clam portaverunt*. Verbatim: *Ferentes abdiderunt*. [Sic ipsum Medium ἀποκρύπτομαι adhibetur: Xenoph. Mem. II. 3. 14. ἐπιστάμενος πάλαι ἀπεκρύπτου, *te dudum scivisse ignoravisti*. Z.] ¶. 185.

Aliquando mutua fit casuum permutatio (casum hic voco quamcunque variationem, quæ verbis accidere solet) et ipsum verbum λανθάνω in participio ponitur. Thucyd. lib. I. cap. 65. Ἐκπλεῖ ΠΟΙΕΙΤΑΙ ΛΑΘΩΝ τὴν φυλακὴν τῶν Ἀθηναίων, *Enavigat clam præsidio Atheniensium*. Eodem modo Herodian. lib. II. cap. 14. Προὔλεγον λανθάνοντες, *Clanculum prædicebant*. Quomodo et alia similis significationis participia cum verbis construuntur; ut participium ἐγκαλυπτόμενος apud Athenæum Deipnosoph. lib. VII. pag. 278. Καὶ γὰρ οὐκ ἘΓΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΣ ὁ Ἐπίκουρος ΛΕΓΕΙ, ἀλλὰ μεγάλῃ τῇ φωνῇ, *Non enim obscure Epicurus dicit, sed disertis verbis*. Pro οὐκ ἀσαφῶς, οὐκ αἰνιγματωδῶς, Pro eodem utitur idem ἀποκρυπτόμενος. pag. seq. in fine. Eandem, quam verbum λανθάνω, sortiuntur structuram cum Participiis verba continuationem vel absolutionem significantia, quorum alterum per Adverbium *semper*, alterum per *tandem* sæpissime redditur, e. g. Μανθάνων διατελεῖ, *Semper*, seu, *per totam vitam discit*. Εἰπὼν ἀπαλλάγηθι, Verbatim: *Dicens perfungere*, pro, *Tandem dic*. Estque hujus locutionis scita elegantia, cum quis vel dicturus cunctatur, vel prolixa oratione usus monetur, ut, quæ supersunt, uno verbo dicat, et sic a dicendi partibus, tanquam ab onere se liberet. Vid. Plat. in Gorg. pag. 491. lin. 25.

73 Vel etiam pro καὶ particula δὲ ponitur. Ita Homer. Iliad. x. ver. 277.

sephum, II. in Appionem, Τί γὰρ οὐκ ἔμελλον, ὁπότε μηδ' ὁ πρεσβύτατος ἠδυνήθη ἐπισχεῖν τὴν ὁρμήν; id est, *Nam quid facturi non erant, cum omnium natu maximus impetum cohibere non potuerit?* ubi post ἔμελλον, vel παθεῖν, vel ποιεῖν intellige. Demosthenes in Leptinem, Φημὶ τοίνυν ἐγὼ, (καὶ πρὸς Διὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδεὶς φθόνῳ τὸ μέλλον ἀκούσῃ, ἀλλ' ἂν ἀληθὲς ᾖ, σκοπείτω) ubi τὸ μέλλον significat, τὸ μέλλον λεχθήσεσθαι, id est, *Dico igitur: (ac nemo per Jovem, Athenienses, cum invidia, quod abs me dicetur, audiat, sed, utrum illud verum sit, attendat.)* Idem pro Corona, Τότε τοίνυν, τὰ μὲν ἔμελλεν, ὡς ἐδόκει, τῶν δεινῶν, τὰ δ' ἤδη παρῆν, id est, *Atqui tunc ex calamitatibus, uti videbatur, imminebant aliæ, aliæ jam præsentes erant.* Post ἔμελλεν, supp. γενήσεσθαι, συμβήσεσθαι, aut aliud simile, id est, *eventuræ erant.*

VI. Tertio, idem infinitivus ex alio verbo præcedente subaudiri debet. Isocrates in Helenæ Laud. Τὰς μὲν ἐπόρθουν, τὰς δὲ ἔμελλον, ταῖς δὲ ἠπείλουν τῶν πόλεων, *Urbes alias vastabant, alias vastaturi erant, aliis denique minabantur;* ubi post ἔμελλον, subaudi πορθήσειν, ex præcedente verbo ἐπόρθουν [74].

Ἂψ δ' Ἀχιλῆϊ ΔΥΔΟΥ, ΛΑΘΕ Δ' Ἕκτορα —

Rursus Achilli dedit, latuit vero Hectorem, i. e. *Achilli dedit clam Hectore.* H.

* Præsens μέλλω, et ἔμελλον Imperfectum servit fere periphrasi Futuri, sequente infinitivo sive præsentis sive aoristi utriusque sive futuri temporis sive, sed rarissime, præteriti. 1. cum *præsente:* Ælian. V. H. III. 32. μέλλω κιθαρίζειν. et Lys. Vol. V. pag. 280. ὅστις καὶ διαγινώσκειν ἔμελλον περὶ τοῦ πράγματος. 2. cum *aoristo priori:* Homer. Iliad. ω'. 46. Μέλλει γάρ που τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι. Lys. pag. 412. ed. Lond. ἐνομάσαι μέλλων. Homer. Iliad. σ'. 98. Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι. Ælian. V. H. III. 27. ἔμελλον ἀποδημῆσαι ἐπὶ στρατείαν. Plura vide apud Dorvill. ad Chariton. pag. 38. 3. cum *aoristo posteriori:* Ælian. V. H. V. 20. μελλόντων ἁλῶναι λιμῷ. Æschyl. in Prometh. 626. Μήτοι με κρύψῃς τοῦθ' ὅπερ μέλλω παθεῖν. Æschin. Dial. II. 13. ἐμέλλετε ἀπαλλαγῆναι. Ælian. V. H. XII. 49. καὶ ἔμελλε πιεῖσθαι τὸ κώνειον. 4. cum *præterito:* Plat. Apol. 17. οὐδ' εἰ μέλλω πολλάκις τεθνάναι. Hoogevenus [in exam. animad. Zeunii, præf. pag. XVI.] censet τεθνάναι esse præsens. Ergo si hominis sententiam probas; res redit ad usitatam dicendi rationem. 5. cum *futuro:* Plat. Apol. 6. Μέλλω ὑμᾶς διδάξειν· et cap. 4. est ἔμελλε ποιήσειν. Hæc pauca ex multis exempla sufficiant ad errorem quorundam veterum Grammaticorum, et in his Phrynichi et Thomæ Magistri, refellendum. Ille enim negat, ἔμελλον sine barbarismo posse jungi aoristis et præterito. [Fischer. ad Weller. III. part. 2. pag. 19. *Herm.*] Hic autem concedit usum quidem Atticum aoristorum et præteriti, post μέλλω, sed non nisi addita particula ἄν· v. c. μέλλω ποιῆσαι ἄν. Quare putat, in loco Plat. Apol. 17. negligentia librariorum, particulam ἂν excidisse. Cæterum consuetudinem Græcam τοῦ μέλλω jungendi infinitivum futuri imitantur interdum Latini, quando *Fore* addunt futuris. Cujus rei loca extant in Ernest. Clav. Ciceron. s. voce *Fore.* Z.

74 Estque hic idiotismus non minus gratus in responsionibus. Ita Plutarchus in Apoph. narrat, Pyrrhum, τῶν στρατιωτῶν ἀετὸν αὐτὸν προσαγορευόντων, i. e. *militibus ipsum Aquilam nominantibus*, statim subjecisse: Τί γὰρ ΟΥ ΜΕΛΛΩ, τοῖς ὑμετέροις ὅπλοις, ὥσπερ ὠκυπτέροις, αἰρόμενος; *Quid ni essem, vestris armis, tanquam alis, sublevatus?* Potestque in hac acceptione verbum μέλλω eadem subticentia nostro idiomate reddi: Ik zoude. Parique modo ad præcedentia sic responderemus: Waerom zoude ik niet? Eodem modo apud Platonem de Repub. lib. III. pag. 405. roganti Socrati, *Nonne, dominan-*

VII. Quarto, reddi Gallico idiomate potest, *je dois;* quod etiam Latinis inusitatum non est: Homer. Iliad. Ξ. ver. 125.

Τὰ δὲ μέλλετ' ἀκȣέμεν, ὡς ἐτεόν πε̣ρ,

vulgo, *vous devez déja avoir entendu cela.* Latini dicerent, *hæc vos jam audiisse mihi persuadeo,* aut *verisimile est.* Ita etiam Lucian. usurpat. Sic, Ἔμελλεν ἄρα ȣ̓ μετρίως περὶ τὰ μείζω σπȣδάσεσθαι, ὅςγε καὶ τὰ μικρὰ ȣ̓κ ὤκνει μανθάνειν, *Verisimile admodum est, eum majoribus non mediocrem operam daturum fuisse, qui non dubitavit in longe minoribus studium collocare.* Hoc ipsum Tullius imitari voluit, epistola quadam ad Lentulum, dum ait: *Certorum hominum, quos jam debes suspicari, sermones referebantur ad me,* Τῶν δεινῶν ἀνθρώπων, ȣ̔̔ς γε σὺ δι' ὑπονοίας ἔχειν ἤδη μέλλεις. Eodem pertinet illud Demosth. pro Corona cum futuro conjunctum. Τί ἔμελλόν κελεύσειν; ἢ τί συμβȣλεύσειν αὐτῇ ποιεῖν; *Quid me jubere oportuit, quid me eidem consilii dare?* * [Dionys. Halic. V. 24. καὶ ἔμελλεν, ὥσπερ εἰκός, εἰς ἀθρόȣς βάλλων, ἀεί τινος τεύξεσθαι σκοπȣ̃. *Reizius.*]

Οἱ μέλλοντες. VIII. Quinto, apud Aristotelem potissimum, οἱ μέλλοντες, opponuntur, τοῖς ἐξεληλυθόσι· quemadmodum apud Romanos designati magistratus opponuntur magistratu jam perfunctis. Dici ergo potest, οἵ τε τȣ̃ ἄρχειν ἐξεληλυθότες, καὶ οἱ μέλλοντες, *tam qui magistratu abierunt, quam qui magistratus designati sunt.*

Μέλλω, cupio. IX. Sexto, passim apud Demosth. et alios Atticos, pro βȣ́λεσ-

tibus in urbe intemperantia et morbis, curiæ et pharmacopolia aperiantur, et in magno sint honore? respondetur, Τί γὰρ ȣ̓ μέλλει; Waerom zouden zy niet? [Adde Plat. Phæd. 24. extr. Socrates admonitus, ὅθεν δὲ ἀπελίπομεν, ἐπανέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστίν· respondet, ἀλλὰ ἡδομένῳ γε. πῶς γὰρ ȣ̓ ΜΕ'ΛΛΕΙ; scil. μοὶ ἡδομένῳ εἶναι. Et Xenoph. Œcon. XVIII. 1. Ὅτι μὲν ȣ̓ τέμνειν τὸν σῖτον δεῖ, οἶσθα. Alter respondet, Τί δ' ȣ̓ μέλλω; scil. εἰδέναι. Id quod latet in præcedenti οἶσθα. Conf. Bach. ad h. l. et qui ibi laudantur auctores Z.]

Idem infinitivus ex verbo subsequente subaudiri debet. Thucyd. lib. I. cap. 134. Ubi de Pausaniæ morte agit: Καὶ αὐτὸν ἘΜΕ'ΛΛΗΣΑΝ μὲν ἐς τὸν Καιάδαν, ȣ̔̃περ τȣ̀ς κακȣ́ργȣς ἐμβάλλειν εἰώθεισαν, *Et illum quidem in Cæadem dejecturi erant, quo loco facinorosos homines dejicere solent.* Ubi post ἐμέλλησαν subaudi ἐμβάλλειν ex sequentibus. Consentit Athenæus, Deipnosoph. lib. IV. pag. 166. Ubi refert Tarentinorum dictum prædicantium, alios ex labore et sedulitate sibi quærere solitos, unde in posterum vivant, αὐτȣ̀ς δὲ διὰ τὰς συνȣσίας καὶ τὰς ἡδονὰς ȣ̓ ΜΕ'ΛΛΕΙΝ, ἀλλ' ἤδη βιῶναι, *Se autem ob consuetudines familiares ac voluptatem non victuros, sed jam vivere.* H.

* Verbum μέλλειν significare *verosimile esse,* multis ex Homeri locis fit clarum. Nam Odyss. α'. 232. Telemachus ait: Μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων Ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν, h. e. *Verosimile erat, hanc domum fore opulentam et salvam, quamdiu ille vir* (Ulysses) *erat apud suos.* Igitur non est, quod cum Clarkio interpreteris *solebat,* aut cum Scholiaste, ὤφειλεν. It. ibid. δ'. 181. Ἀλλὰ τὰ μέν πȣ μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτόν. *Verosimile erat* (ἐῴκει recte hic interpretatur Scholiastes) *ipsum deum ex invidia illis impedimentum objecisse.* Ibid. ver. 377. ἀλλά νυ μέλλω Ἀθανάτȣς ἀλιτέσθαι, *Verosimile est, a me esse offensos immortales deos.* Ibid. σ'. 137.

θαι, *velle*, aut ἐπιθυμεῖν, *cupere:* ut, χρὴ φιλομαθεῖς εἶναι τοὺς πολυμαθεῖς ἔσεσθαι μέλλοντας, *studiosos oportet esse, qui docti esse velint*, aut, *quos doctos esse velis.* Sic, εἰ τουτονὶ τὸν κίνδυνον ἀπώσασθαι μέλλετε, *si de amoliendo hoc periculo cogitatis.* Tale illud Solonis ad Periandrum, apud Laërtium; Εἰ μέλλεις ἐκποδὼν πάντας ποιήσεσθαι, οὐκ ἂν φθάνοις, *Si omnes expellere statuis, nunquam voti compos eris*[75].

X. Hoc sensu μέλλω, etiam inanimatis tribuitur: ut, εἰ μέλλει ὀρθῶς διοικεῖσθαι ἡ πόλις, verbatim, *si recte administranda est respublica,* id est, *ut recte administretur.* Quamquam sæpe tum adhibetur dativus personæ: ut, εἰ μέλλει καλῶς ἡμῖν φέρεσθαι τὰ πράγματα, *si res feliciter nobis cedere cupiamus.* Inanimatis tributum.

Contra ἐθέλειν, *velle,* interdum pro μέλλειν, usurpatur, ac rebus etiam inanimis tribuitur. Herodot. sæpe: ut lib. II.[76] Εἰ ὦν δὴ ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον ὁ Νεῖλος, *Quod si aliquando Nilus cursum alio velit avertere,* id est, *si avertere contingeret:* vel *si quando avertet.* Idem ibid. Εἴ σφιν ἐθελήσοι ἡ χώρη, ἡ ἔνερθε Μέμφιος, εἰς ὕψος αὐξάνεσθαι, verbatim, *Si eis voluerit regio infra Memphim in altum attolli,* id est, *si quando regio illa in altum attolletur,* εἰ μέλλῃ αἴρεσθαι[77]. Ἐθέλειν, pro μέλλειν.

XI. Postremo, μέλλειν significat *existimari,* vel *ita se gerere, ut merito existimari possit.* Homer. Odyss. Σ. ver. 137. Μέλλειν, existimari.

Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι.

Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι, h. e. *Spes mihi erat, fore, ut aliquando inter homines sim beatus.* Sic quoque intelligi debet locus Odyss. χ'. 332. quem ipsum vulgo minus recte capiunt, si μέλλειν per *solere* reddunt. Sic enim Ulysses ad Leioden jamjam interficiendum ait: *Si tute ipse fateris, te fuisse vatem apud procos,* πολλάκι, addit, που μέλλεις ἀρήμεναι etc. h. e. *Verosimile est utique, a te vota esse facta, ne ego domum redirem.* Z.

75 Item Cebetis in Tab. Δεικνύει, ποίαν ὁδὸν αὐτοὺς δεῖ βαδίζειν, εἰ σώζεσθαι μέλλουσιν ἐν τῷ βίῳ, *Ostendit, quæ via sit ingredienda, si velint vitam incolumem agere.*

76 Cap. 11.

77 Verba sunt cap. 14. Videtur hæc locutio Herodoto potissimum peculiaris, nec a Belgismo abhorret. Dicimus enim v. c. Zoo ons de wind wil dienen. Græce: Εἰ ὁ ἄνεμος ἘΘΕΛΉΣΕΙ ἡμῖν συλλαμβάνειν. Nec ineleganter verbum hoc rebus inanimis tribuitur, ubi ponitur pro σημαίνειν, ut apud eundem lib. VI. cap. 36. Πλανωμένων δὲ τῶν Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λόγοισι, τί ΘΈΛΕΙ τὸ ἔπος εἶναι, τό σφι ἀπείλησεν ὁ Κροῖσος, *Ambigentibus Lampsacenis, quid sibi vellet hoc dictum, quod Crœsus ipsis minatus erat.* Est et ubi hac acceptione apud Herodotum per δύναμαι explicatur. Ita lib. I. cap. 74. Ἄνευ γὰρ ἀναγκαίης ἰσχυρῆς συμβάσιες ἰσχυραὶ οὐκ ἘΘΈΛΟΥΣΙ συμμένειν, *Nam sine firma necessitudine conventiones stabiles non manere volunt,* i. e. *non possunt.* Tale est illud Solonis:

Οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἑκάστῳ,
Αὔλειοι δὲ τ' ἔχειν οὐκ ἘΘΈΛΟΥΣΙ θύραι,

Ita malum publicum occupat cujuslibet ædes, et atriales januæ non possunt illud arcere: Adde Platonem in Phædro pag. 230. lin. 35. Τὰ χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδέν με ΘΈΛΕΙ διδάσκειν, *Regiones et arbores nihil me docere possunt.* Nec aliter Horat. Art. Poët. ver. 89.

Ejusmodi eram, qui jure beatus esse viderer posse [78].

[Nihil hoc aliud est, quam quod supra Reg. 7. dixerat. *Herm.*]

XII. Νικᾷν, quod universe *vincere* est, ac proprie, *in judicio causam vincere*, quatuor præterea usus habet observandos. Primus est, ut cum accusandi casu, sententiam aut decretum significante conjungatur: hoc modo νικᾷν τὴν γνώμην, vel τὰς γνώμας περί τινος, verbatim, *vincere sententiam*, vel *sententias de re aliqua*, id est, *sententia vincere, aut superiorem evadere.* Sic ψήφισμα νικᾷν, *decretum vincere*, is dicitur, *cujus sententiam populi voluntas, et decretum consequatur.* Plato in Gorgia [79], Ὁρᾷς, ὡς οἱ ῥήτορές εἰσιν οἱ συμβουλεύοντες, καὶ οἱ νικῶντες τὰς γνώμας περὶ τούτων; *Vides, ut Oratores ii sint, qui his in rebus, et consilium dant, et sententia superiores evadunt?*

Γνώμη νικᾷ. XIII. Secundus usus est, ut eadem in significatione dicatur sententia ipsa νικᾷν. Thucyd. lib. II. Ἦν γὰρ Περικλέους γνώμη πρότερον νενικηκυῖα, *Prius enim Periclis sententia vicerat* [80].

Versibus exponi tragicis res comica non VULT.

Potest et per *soleo*, reddi, aut adverbium *plerumque*, ut apud Herodot. in Polyhymn. cap. 157. Τῷ εὖ βουλευθέντι πρήγματι τελευτὴ ὡς τὸ ἐπίπαν χρηστὴ ἘΘΈΛΕΙ ἐπιγίνεσθαι, *Negotium consilio bono initum optatus fere finis consequi solet.* Ita loquitur Plat. de Repub. lib. VI. pag. 503. Εὐμαθεῖς καὶ μνήμονες, καὶ ἀγχίνοι, καὶ ὀξεῖς, καὶ ὅσα ἄλλα τούτοις ἕπεται, οἶσθ' ὅτι οὐκ ἘΘΈΛΟΥΣΙΝ ἅμα φύεσθαι, *Nempe non solent homines natura simul esse docili, memori, sagaci, perspicaces, aliisque dotibus ornati.* [De hoc significatu verbi θέλειν vid. Bach. ad Xenoph. Hier. I. 30. et Hindenburg. ad Xenoph. Mem. III. 12. 8. Z.]

Est et ejus usus in summa dubitatione: et admiratione: quale est illud ejusdem Erat. cap. 37. Τί ΘΈΛΕΙ τὸ ἔπος εἶναι; *Quid sibi vult hoc dictum?* Nec non illud, quod exstat in Act. Apost. cap. II. 12. Ubi simillima est eorum oratio, qui festo pentecostes magna Dei opera admirantes exclamabant: Τί ἂν ΘΈΛΟΙ τοῦτο εἶναι; Nos totidem verbis ita vertimus: Wat wil dog dit zyn? Ubi alia ex Aristotele a Casaubono citata loca consule. Eodem modo cap. XVII. 20. Βουλόμεθα οὖν γνῶναι, τί ἂν ΘΈΛΟΙ ταῦτα εἶναι.

78 Atque adeo hoc sensu commode per *possum* redditur, quomodo et Latini futuris utuntur. Ita Horat. lib. IV. Od. 3.

O mutis quoque piscibus
DONATURA cycni, si libeat, sonum.

Quæ Græce ita reddi possent:

Ὦ τοῖς ἀφώνοις ἰχθύσι
Μέλλουσα δώσειν, εἰ θέλεις, φθόγγον κύκνου.

Similiter Epod. carm. I.

— Non, ut adsit, auxili
LATURA plus præsentibus.

Græce:

— Μέλλουσα μὴ
Μᾶλλον παροῦσα τοῖς παροῦσ' ἄλκαρ φέρειν.

Adde Lucan. Pharsal. lib. V. ver. 366.

— Unumque caput tam magna juventus,
Privatum FACTURA, timet.—

Sic fere Græce:

Καὶ δὴ ἴαν κεφαλὴν μεγάλη νεότης ἰδιῶτιν
Δειμαίνει μέλλουσα τιθεῖν.—

Per se denique positum significat *Cunctari* (Talmen, Dreygen.) Cujusmodi est illud Platonis in Critia pag. 108. lin 40. Τοῦτ' οὖν αὐτὸν ἤδη δραστέον,

Tertius, eadem item significatione, est, ut absolute cum infinitivo conjungatur, qui loco τῆς γνώμης, et cujuscunque nominis usurpatur; ut, Ἐνίκησε τὸν Πομπήϊον θαλάσσης κύριον ἀναγορεύεσθαι, id est, *Vicit ea sententia, quæ Pompeio maritimum imperium deferri jubebat.* Plutarch. Pomp. pag. 660. Ὡς δ' ἦν ἐνίκα φεύγειν εἰς τὴν Αἴγυπτον, *Cum ergo sententia illa vicisset, quæ fugam in Ægyptum suadebat.* Νικᾷν, cum infinit.

XIV. Quartus usus est, ut simplex νικᾷν et composit. ἐκνικᾷν, sumatur pro *invalescere*, vel *obtinere:* idque duobus modis. Νικᾷν, *invalescere.*

Primo, casu præcedente nominis ejus, quod *invaluisse*, vel *obtinuisse* dicitur, ut, τόδε τὸ ἔθος ἐνίκησε, vel ἐξενίκησε, *hic mos obtinuit;* ἡ φήμη, ἡ δόξα ἐνίκησε, *fama, opinio invaluit.* Quo sensu jungitur etiam cum Infinitivo. Aristid. Panathen. de Attica regione: Ὅπερ πᾶσι τοῖς ἐπιγείοις ἐστὶν ἡ πᾶσα γῆ, τοῦτο ἤδε νενίκηκεν εἶναι τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει μήτηρ καὶ τροφὸς κοινή, id est, *Quod terrenis omnibus terra est universa, id ipsum ut hominum generi terra hæc esset, mater, communisque nutrix, obtinuit.*

καὶ ΜΕΛΛΗΤΕ'ΟΝ οὐδὲν ἔτι, *Hoc igitur ipsum faciendum jam est, neque amplius cunctandum.* Confer B. Luc. in Act. cap. XXII. 16. Καὶ νῦν τί ΜΕ'ΛΛΕΙΣ; *Et nunc quid stas?* Sic passim de Atheniensibus queritur Demosth. in suis orationibus, ὅτι ἀεὶ ΜΕ'ΛΛΟΥΣΙ, *quod semper cunctantur.* Non satis feliciter: Sy zal altyd, en 't foomt 'er nooyt toe. Hinc apud Thucyd. Ἔχθρα ΟΥ' ΜΕ'ΛΛΟΥΣΑ, vertitur, *Præsentes inimicitiæ:* verba sunt lib. I. cap. 42. Φανερὰν ἔχθραν ἤδη καὶ ΟΥ' ΜΕ'ΛΛΟΥΣΑΝ πρὸς Κορινθίους κτήσασθαι, *Apertas et præsentes jam contra Corinthios inimicitias suscipere.* [Sic Aristoph. Plut. 606. Ἀλλ' οὐ ΜΕ'ΛΛΕΙΝ χρῆν σ', ἀλλ' ἀνύτειν. Z.] Res etiam et promissum dicitur μέλλειν, cum in eo perficiendo moræ nectuntur. Ita Julianus apud Herodianum, lib. II. cap. 6. imperium, quod venale erat, licitans, militibus magnam pecuniæ summam pollicetur, additque, τὰ χρήματα μὴ ΜΕΛΛΗ'ΣΕΙΝ, ἀλλ' οἴκοθεν ἤδη μεταπέμψεσθαι, *In numerando argento nullam moram esse futuram, sed illico id domo translatum iri.* Hinc etiam substantiva μέλλησις et μέλλημα inde deducta, *cunctationis* significatum obtinent. Prioris exemplum habet idem lib. III. cap. 4. ΜΕΛΛΗ'ΣΕΩΣ καὶ βραδύτητος δοὺς δίκας, *Cunctationis et tarditatis pœnas dans:* et Thucyd. lib. modo allati, cap. 69. Ἡσυχάζετε γὰρ μόνοι Ἑλλήνων, ὦ Λακεδαιμόνιοι, οὐ τῇ δυνάμει τινά, ἀλλὰ τῇ ΜΕΛΛΗ'ΣΕΙ ἀμυνόμενοι, *O Lacedæmonii, otiosi estis soli ex omnibus Græcis, non vi quadam, sed cunctatione ulciscentes.* Participium quoque neutrius generis, præfixo articulo (τὸ μέλλον) pro μέλλησις usurpatur apud Eurip. Orest. ver. 426.

—ΤΟ' ΜΕ'ΛΛΟΝ δ' ἴσον ἀπραξίᾳ λέγω.

Cunctatio vero similis est inertiæ. Hinc τὸ βραδὺ et μέλλον, tanquam ἰσοδυναμοῦντα, conjungit Thucyd. lib. I. cap. 84. init. Καὶ τὸ βραδὺ καὶ ΜΕ'ΛΛΟΝ, ὃ μέμφονται μάλιστα ἡμῶν, μὴ αἰσχύνεσθε, *Neque tarditatis aut cunctationis, quam in nobis maxime reprehendunt, vos pudeat.* (De Participio cum Articulo pro substantivo vide infra Cap. VI. Sect. 1. Reg. 18.) Imo cum genitivo conjungit idem lib. eod. cap. 42. Καὶ ΤΟ' ΜΕ'ΛΛΟΝ ΤΟΥ͂ ΠΟΛΕ'ΜΟΥ ἐν ἀφανεῖ ἔτι κεῖται, *Et instans belli periculum adhucdum incertum est.* Contra ἀμέλλητον, *quod sine cunctatione fit*, apud Lucian. Nigrin. et adverbium ἀμελλητὶ, *sine mora: promtissime:* quo opportune admodum utitur Philo de Sacr. Ab. et Cain. pag. 109. Δεόντως οὖν μιμούμενοι τὴν τοῦ πατρὸς φύσιν οἱ ὑπήκοοι παῖδες ἈΜΕΛΛΗΤΙ' μετὰ πάσης σπουδῆς τὰ καλὰ δρῶσιν, *Decenter igitur imitantes patris naturam obedientes filii promtissime et magna alacritate id, quod bonum est, agunt.*

Secundo absolute, ac verborum impersonalium more. Pausan. Messenic. Καθὰ δὴ καὶ τὸν ἐπὶ Ἰλίῳ (sup. πόλεμον) κληθῆναι Τρωϊκὸν καὶ ἐκ Ἑλληνικὸν, ἐξενίκησε, *Quemadmodum invaluit, ut bellum, quod apud Ilium gestum est, Trojanum diceretur, non Græcum.* Sic, Ἐνίκησε κατ' ἔτος ἡμέρα ῥητῇ γενέσθαι τὴν πανήγυριν, *Invaluit, uti quotannis certo die solennis ac publica celebritas fieret.* Quod hac reg. de verbo νικᾷν dictum est, idem de verbo κρατεῖν, dictum putetur. ¶. 186.

Νομίζω, *observo.* XV. Verbum, νομίζειν præter vulgarem acceptionem, Primo, sumitur pro νόμῳ δίκην καταστῆσαι, aut φυλάξαι, *Legis instar constituere*, vel, *observare* [81]; unde τὰ ἐν πόλει νενομισμένα, id est, τὰ νόμιμα, *instituta Reipub.* vel *mores ac ritus in ea observari soliti.* Thucyd. lib. II. Ὥσπερ καὶ οἱ ἀπ' Ἀθηναίων Ἴωνες ἔτι καὶ νῦν νομίζουσι, id est, *Quemadmodum ipsi quoque Iones ab Atheniensibus oriundi hodie quoque celebrare solent;* prisca scilicet Bacchanalia.

Rarius quod sequitur, ac parcius imitandum, cum solo dandi casu [82]; ibid. II. 38. Ἀγῶσι μὲν θυσίαις διετησίοις νομίζοντες, ἰδίαις δὲ κατασκευαῖς εὐπρεπέσιν, id est, *Patrio more nos exercentes cum ludis et sacrificiis annuis, tum etiam privato, sed honesto apparatu* *.

Rarum etiam illud Herodoti lib. II. Ἀμμώνιοι, ἐόντες Αἰγυπτίων τε, καὶ Αἰθιόπων ἄποικοι, καὶ φωνὴν μεταξὺ ἀμφοτέρων νομίζοντες, id est, *Ammonii, quippe qui Ægyptiorum atque Æthiopum coloni sint, ac linguam utroque cum populo commune aliquid habentem instituerint.* ¶. 187.

79 Pag. 456. init.

80 Frequens hic est ellipsis, qua dicitur, ἡ ἐμὴ νικᾷ, sc. γνώμη. Plat. de Repub. lib. III. pag. 397.

81 *Instituere* dicit Virg. Æn. lib. VII. ver. 690.

— *Vestigia nuda sinistri*
INSTITUERE pedis, crudus tegit altera pero.

h. e. *in more positum est sinistri pedis plantas habere nudas.* H.

Sic Xenoph. Hier. III. 3. Μόνους τοὺς μοιχοὺς νομίζουσι πολλαὶ τῶν πόλεων νηποινὰ ἀποκτείνειν, *Multæ civitates lege sanxerunt, solos adulteros impune esse occidendos.* Demosth. pag. 1077. edit. Reisk. ὥσπερ οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον, *quemadmodum majores lege sanxerunt.* Xenoph. Cyrop. XIII. 7. 1. et Antiphont. pag. 749. ἱερὰ νομιζόμενα sunt *sacrificia vetusto ritu et cerimonia probata et recepta.* Et Antiphont. pag. 753. ὅρκος νομιζόμενος est *jusjurandum ritu vetusto sancitum.* Z.

82 Minus rarum cum dandi casu eorum, quibus aliquid legitimum est. Sic legimus apud Sozomenum lib. VIII. cap. 10. Παρὰ τὸ νενομισμένον Ῥωμαίοις, *Præter institutum Romanorum.* H.

* Apud Æschinem Dial. II. 24. bis νομίζειν cum dativo occurrit, ubi de nummis usurpatur, qui publice sunt recepti et probati: et permutatur cum verbo χρῆσθαι. v. c. τῷ νομίσματι νομίζουσι· et paulo ante auctor dixerat νομίσματι χρῶνται. Plura exempla collegit Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 193. et docet, rationem rei petendam esse ex intellecto verbo χρῆσθαι. Z.

83 Sive τὰ νομιζόμενα. Aristid. pro Quatuorviris, pag. 509. [item Demosth. pag. 733. edit. Reisk. Ἐπειδὰν ἀποθάνωσιν, ὅπως τῶν νομιζομένων τύχωσι, παρασκευάζουσι. Ibid. pag. 1399. Τῶν νομιζομένων τυγχάνουσιν ἐν μεγάλῃ τιμῇ καὶ πολλῷ ζήλῳ etc. Z.]

84 Locus Platonis est pag. 466. lin. 10. Addo acceptionem hanc quartam. Ubi quid *serio* aliquem dicere innuunt Græci, utuntur hoc verbo, quo in casu græcissant admodum nostrates. Dici-

Secundo proprie, *de justis exsequiarum* dicitur, ut vocantur a Tullio: hæc enim absolute vocantur, τὰ νενομισμένα [83] hoc est, τὰ ἐναγίσματα. Νενομισμένα, de justis funebribus.

Tertio, νομίζεσθαι est *illustri existimatione prœditum esse.* Plato in Gorgia. Ἆρ᾽ οὖν δοκοῦσί σοι, ὡς κόλακες ἐν ταῖς πόλεσι φαῦλοι, νομίζεσθαι οἱ ἀγαθοὶ ῥήτορες; (ita enim distinguendum est, alioqui pravus omnino sensus existeret) id est, *Num ergo tibi videntur, ut solent nequam assentatores in civitatibus, ita boni Rhetores, clari et illustres haberi* [84]? Νομίζεσθαι, illustri opinione esse.

XVI. De verbo οἶδα duo præcipue notanda sunt. Alterum est, illud magis in usu esse, quam præsens, εἴδω, ut *novi*, apud Latinos, quam *nosco:* unde illud tam frequens οἶσθα γὰρ, οἶσθα σαφῶς, *nôsti enim, nôsti plane:* et compositum σύνοιδα, pro συνείδω, vel συνείδομαι, quæ vix unquam usurpantur. ¶. 188. Οἶδα, pro εἴδω.

Alterum est, idem præteritum sequente ὅτι, et præcedente εὖ, parenthesi sæpe includi, ac tum aut vacare omnino, aut verti posse, *sat scio.* Demosth. περὶ τῆς παραπρεσβ. [85] Βούλομαι, inquit, πρὸ πάντων, ὧν μέλλω λέγειν μνημονεύοντας, (εὖ οἶδ᾽ ὅτι) τοὺς πολλοὺς ὑπομνῆσαι, id est, *Antequam ea, quœ ad rem meam pertinent, dicere aggredior, eorum vos admonitos esse volo, quorum tamen optime, sat scio, meministis.* Εὖ οἶδ᾽ ὅτι.

Rarius est exemplum quod sequitur, ex eodem petitum, Ὡς ἅπαντες, εὖ οἶδ᾽ ὅτι, τοῦτον τὸν λόγον ἀκηκόατε, *Nam vos omnes, sat scio,*

mus enim. Dat hy zegt, meent hy. Gr. Νομίζων λέγει· Ita loquitur Socrates apud Plat. in Phæd. pag. 257. lin. 32. Ἴσως δὲ καὶ τὸν λοιδορούμενον αὐτῷ οἴει ΝΟΜΙ´ΖΟΝΤΑ λέγειν, ἃ ἔλεγεν, *Fortasse putas, eum, qui conviciabatur, serio hæc, quœ dicebat, dixisse.*

85 Pag. mihi 201. lin. 37.

86 Post εὖ οἶδ᾽ ὅτι malim quædam subintelligere, quam mutare verborum ordinem: sic enim hæc verba positivam sententiam magis confirmare videntur. Clarus est locus apud Xenophontem Hist. Gr. lib. VI. non longe ab initio: Ἠκούετε μὲν οὖν, εὖ οἶδ᾽ ὅτι, καὶ ὑμεῖς Ἰάσονος ὄνομα. Quæ verba si ita transponis: Εὖ οἶδ᾽, ὅτι ἠκούετε etc. sensum hunc habent: *Probe scio, vos audivisse nomen Jasonis.* At, si post ὅτι intelligis, τοῦτ᾽ ἀληθές ἐστιν, vel ἠκούετε, vel simile quid, vehementius affirmant, ita: *Audivistis utique (quin probe scio, vos audivisse) nomen Jasonis.* [Item Plat. Apol. 27. Ἐλωμαί τι ὤν, ΕΥ̓ ΟἸΔ᾽ ὍΤΙ κακῶν ὄντων; hic intelligi debet κακά ἐστι. Z.] Hanc ellipsin pati conjunctionem ὅτι, infra notabimus, Cap. VIII. Sect. 9. Reg. 4. quam supplet Paulus Act. Apost. cap. XXVI. 27. Πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; ΟἸΔΑ ὍΤΙ ΠΙΣΤΕΥ´ΕΙΣ, *Credis, o Rex Agrippa, prophetis? scio te credere.* Neque semper necesse est, ut εὖ præcedat, quod ab Aristide sæpe omittitur. Ita ille Orat. Leuct. pag. 91. Εἴ τις τούτων μὲν παρεληλυθέναι τὴν ἐξέτασιν ἡγεῖται, τὴν δὲ τοῦ νῦν παρόντος πολέμου πρόφασιν ἀκριβῶς ζητεῖ, ἀδικεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους, ΟἸΔ᾽ ὍΤΙ, κρίνει, *Si quis prœteritorum nullam rationem habendam existimat, sed in prœsentis belli caussam acriter inquirit, is Lacedœmonios, sat scio, injuste agere judicat.* Omittit etiam Demosth. Philipp. II. pag. 28. Ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἐπὶ τοῦ βήματος ἐνταυθοῖ μνημονεύετε, ΟἸΔ᾽ ὍΤΙ ῥηθέντα, *Nam omnia hæc in suggestu hic dicta esse, sat scio, meministis.* [Et Aristoph. Lysist. 60. *Herm.*] At, Οἶσθ᾽ ὅτι in secunda persona vertitur per *Ita habeto.* Barbare: *Posito.* Belgice: Stem eens. Plat. Gorg. pag. 486. Νῦν γὰρ εἴ τις σοῦ λαβόμενος, ἢ ἄλλου ὁτουοῦν, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπάγοι, φάσκων ἀδικεῖν, μηδὲν ἀδικοῦντα, ΟἸΣΘ᾽ ὍΤΙ οὐκ ἂν ἔχοις

aliquid hac de re jam audiistis; quæ phrasis ita ordinanda esset, εὖ οἶδ' ὅτι ἅπαντες etc.[86]

Εὖ ἴσθι, *mihi crede.* XVII. Eodem fere modo usurpatur, εὖ ἴσθι[87], verbatim, *bene scito;* ut apud Lucianum, Αἰσχυνοίμην ἄν, εὖ ἴσθι, ἐπ' αὐτῷ, id est, *Hujus causa erubescerem utique;* nam εὖ ἴσθι, verti debet, *profecto, utique, enimvero, mihi crede:* ut apud Tullium in Verr. *Fuit tanti, mihi crede.* Græce, Τοσῦτον, εὖ ἴσθι, διενήνοχε· aut particulæ istæ omnino vacant.

Οἶμαι, *credo.* XVIII. Οἶμαι, inclusum parenthesi, non minus ironice, quam serio usurpari solet: ut, *credo,* et *opinor,* Latine. Cujus exempla passim obvia.

Οἶμαι, *utique.* Secundo, verti potius debet, *utique, nimirum, plane, profecto.* Demosthenes de Cherson. Εἶτ', οἶμαι, συμβαίνει, τῷ μὲν, ἐφ' ἃ ἂν ἔλθῃ, ταῦτα ἔχειν, *Ita fit plane, ut ille quidem, quæcunque in loca veniat, eadem occupet.*

Sic Olynth. II. Ὥσπερ γὰρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ, id est, *Prorsus enim, quemadmodum et domus, et navigii fundamentum firmissimum esse debet.* Ibid. Ὅπη τις ἄν, οἶμαι, προσθῇ κἂν μικρὰν δύναμιν, πάντ' ὠφελεῖ, *Videlicet cuicunque parti vel exiguas vires addideris, eam summopere juveris:* id enim est, πάντ' ὠφελεῖ, Gallice, *Vous l' avancez du tout.* Ibid. Ἀλλ' οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ, τούτοις τὸ κατορθοῦν, *Sed, nimirum hæc omnia nunc quidem felix rerum successus tegit.*

Οἴει, *obsecro.* XIX. Secunda persona verbi ejusdem, οἴει, cum aliis modis, quam infinitivo, maximeque cum indicativo futuri temporis, aut abundat, aut verti potest, *obsecro, tandem.* Plato de Repub. VI. Ἀνόνητα δὲ πονῶν, οὐκ, οἴει, ἀναγκασθήσεται τελευτῶν αὐτόν τε μισεῖν, καὶ τοιαύτην πρᾶξιν; *Qui autem rebus inutilibus vacat, an non is, obsecro, tandem aliquando et se, et ejusmodi occupationem odisse cogetur?* Communiter diceretur πονοῦντα οὐκ οἴει ἀναγκασθήσεσθαι; *non coactum iri arbitraris?* Gallice, *ne pensez vous pas qu'il soit un jour contraint?* Idem lib. VII. Οὐκ ἄτοπον, οἴει, ἡγήσεται τὸν νομίζοντα γενέσθαί

ὅ τι χρήσαιο σαυτῷ, *Nunc enim si quis te comprehensum, vel alium quempiam, in vincula conjiciat, dicens [te] injuriam fecisse, cum tamen nullam feceris, ita habeto, te nihil habere, quod ageres* etc.

87 Cui itidem subjungitur ὅτι, apud Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. V. haud longe ab initio: Νῦν μέντοι ἐξαιροῦμεν ἀνδρί σε, ΕΥ ΙΣΘΙ ΟΤΙ, οὔτε τὸ εἶδος ἐκείνου χείρονι, οὔτε τὴν γνώμην, οὔτε τὴν δύναμιν, *Nunc tamen ejusmodi viro te seligimus, qui illi profecto, neque corporis forma, neque animi dotibus, neque potentia cedit.* Nec aliud est Terentianum illud in Hecyra, Act. I. sc. 1.

Nam nemo illorum quisquam, SCITO, ad te venit.

Notandum est etiam, τὸ εὖ ἴσθ' ὅτι nonnunquam claudere periodum. Aristoph. Plut. ver. 183.

Μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος
Καὶ τῶν κακῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν, ΕΥ ΙΣΘ' ΟΤΙ,

Nam tu solus auctor es omnium (scito) malorum et bonorum. [Adde loca, quæ collegit idem Hoogev. in lib. de partic. pag. 876. ubi οἶδ' ὅτι etiam elliptice clau-

τε ταῦτα ἀεὶ ὡσαύτως, καὶ ὀυδαμῇ ὀυδὲν παραλλάττειν; Nonne absurdum, obsecro, cum arbitrabitur, qui hæc eodem semper modo fieri existimet, nec levissimam inclinationem subire?

dit periodum. V. c. Aristoph. Vesp. 1339. Ἀλλ' ὀυκ ἀποδώσεις, ὀυδὲ φιαλεῖς, ΟΙ͂Δ' ὍΤΙ, scil. τοῦτ' ἀληθὲς, aut simile aliud. Idem in Pac. 364. Ἑρμῆς γὰρ ὢν κληρῷ ποιήσεις, ΟΙ͂Δ' ὍΤΙ. - Eurip. Phœniss. 1611. Τίς ἡγεμὼν μοι ποδὸς ὁμαρτήσει τυφλοῦ; Ἥδ' ἡ θανοῦσα; Ζῶσα γὰρ, σάφ' ΟΙ͂Δ' ὍΤΙ, hic ex antecedentibus repeti debet ὡμάρτησεν ἄν. Confer Aristoph. Plut. 890. Z.]

SECTIO NONA

De Verbis καταγινώσκειν, [λέγειν ¶. 189.] [ὁμολογεῖν,] ὀφλισκάνειν, παριστάναι, πάσχειν, περιϊδεῖν, περιορᾷν.

REGULA PRIMA.

Καταγινώσκειν, ὀφλισκάνειν.

VERBA, καταγινώσκειν, et ὀφλισκάνειν in propria significatione ἀντίστροφα sunt. Nam illud cum genitivo personæ, et accusativo rei, est *dignum aliquem statuere ea*, vel *opinione*, vel *re*, vel *pœna*, quæ accusativo exprimitur: ut, καταγινώσκω σου πολλὴν ἀμαθίαν, *dignum te judico, qui admodum imperitus habeare*; ὀφλισκάνειν autem significat cum accusandi casu, *ea ipsa re pœnave dignum esse, vel damnatum.* Ita Chrysost. Τοσούτῳ πλείω τὸν γέλωτα ὀφλισκάνουσι παρ' ἡμῶν, verbatim, *Tanto majorem risum a nobis debent*, id est, *tanto digniores sunt, qui a nobis rideantur.* Sic, πολλὴν ἄνοιαν ὀφλισκάνεις, verbatim, *multam stultitiam debes: dignus es, qui stultissimus habeare* *.

[Est tamen ubi e contrario καταγινώσκω reperitur cum genitivo rei, et accusativo personæ; ut Lysias ὑπὲρ Ἐρατοσθένους· Τῷ δικαστη-

* Ἄνοιαν ὀφλισκάνων, *dementiæ damnatus, qui dementissimus habetur*, occurrit Demosth. Olynth. I. sub finem, Ἄρά γε ὁρᾶτε καὶ καταμανθάνετε, ἐφ' ἑκάστου τούτων, ἡλίκην ἂν ὠφληκότες παράνοιαν ἦτε, εἴ τι τοιοῦτον ἐτυγχάνετε ἐψηφισμένοι; *Num videtis et intelligitis, quantæ amentiæ, ob illa singula, accusaremini, si ejusmodi quid decrevissetis?* Id. adv. Aristocrat. pag. 660. Item Ὑμεῖς δὲ ὅσῳ χεῖρον, ἢ προσῆκε, κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείονα αἰσχύνην ὠφλήκατε, *Quo infelicius rem gessistis, eo digniores vos contumelia esse existimamini.* Idem Olynth. II. ab initio. Item Ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἄν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἴσχιστα ὠφληκότες ἂν ἦμεν δημοσίᾳ, *Arbitrarer, ea nonnullis vestrum sufficere, ex quibus pudorem, ignaviam et omnis generis infamiam nobis publice contraximus*, Demosth. Philipp. I. pag. 52. Z.

88 Exemplum ἀπροσδιόνυσον, vocis significationem, non constructionem indicans.

89 Desidero exemplum. At ὀφλισκά-

ρίῳ τῷ ἐξ Ἀρείου πάγου διαῤῥήδην εἴρηται, τοῦτον μὴ καταγινώσκειν φόνου, ὃς ἂν ἐπὶ δάμαρτι ἑαυτοῦ μοιχὸν λαβὼν ταύτην τὴν τιμωρίαν ποιήσηται, *In foro, quod est in Areopago, disertis dictum esse verbis, ne cædis hunc damnaret, qui in uxore sua adulterum deprehensum, hac pœna affecerit.* Sed hic usus est magis Latinorum; ut quum dicimus, *damnare aliquem furti*, aut *alligare furti*, quod est apud Herodotum καταδῆσαι τῆς κλοπῆς· cui contrarium *absolvere.* Græci tamen usitatius secundum casum personæ tribuunt, quartum rei. Chrysost. ad pop. Antiochenum: Οὐκ ἐπειδὴ κατέγνων ὑμῶν ῥαθυμίαν, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὸ πλέον κατορθωθὲν ἔγνων, *Non, quod vos inertiæ condemnavi, sed, quia maximam partem jam a vobis perfectam esse cognovi.* Simile est illud Juliani apud Sozomenum, ἀνέγνων, ἔγνων, κατέγνων, de libello, quem ei Christianus quidam exhibuit, qui videbatur accurate compositus. Dicit enim, se et legisse illum librum, et penitus cognovisse, et suo judicio damnasse; id est, non dignum, qui iterum legeretur, judicasse. Scite quidem; ingenium enim huic homini non defuit. Sed non minus scite respondit ei Basilius Magnus, ut fertur, Ἀνέγνως, ἀλλ᾽ οὐκ ἔγνως,· εἰ γὰρ ἔγνως, οὐκ ἂν κατέγνως, *Legisti forsan, sed non intellexisti; nam si intelligeres, neutiquam condemnares* [88]. [Immo, *nam si intellexisses, neutiquam condemnasses. Reizius.*]

Ὁμολογεῖν significat (ut Budæus) *spondere*, id est, *roganti promittere:* nam cum quispiam me ad cœnam vocat, si dico me venturum, condico, καὶ ὁμολογῶ. Plato Convivio: Ὡμολόγησα δ᾽ εἰς τήμερον παρέσεσθαι, nempe, ἐπὶ δεῖπνον εἰς Ἀγάθωνος, *Ad cænam domum Agathonis.* Fere Synonyma sunt hæc verba, et *aliquid pacisci* significant, ὁμολογῶ, συγχωρῶ, συμφωνῶ, συντίθεμαι et συμβαίνω.] Ὁμολογεῖν, *spondere.*

II. Absolute ὀφλισκάνειν, vel ὠφληκέναι δίκην, id est, *damnatum esse judicio:* ut, ὀφλισκάνειν δίαιταν, *ab arbitris damnatum esse* [89]. Ὀφλισκάνειν, δίκην.

III. Notandum est Athenis dictos esse, ὀφλισκάνοντας τῷ δημοσίῳ, verbatim, *debentes publico*, qui a Romanis postea *Ærarii* sunt appellati: et προστιμᾶν τῷ δημοσίῳ dicebatur Judex, qui damnatum reum mulctam ærario publico solvere jubebat. Ὀφλισκάνειν τῷ δημοσίῳ.

IV. Aorist. secund. verbi ὀφείλω, usurpatur optando, vel solum, Ὤφελον, Aorist. 2. *utinam.*

νειν δίκην ἔρημον est, *Vadimonium deserere*, ap. Theophrast. Charact. Περ. Λόγοποι. Accusativus δίκην non raro dissimulatur, sequente genitivo, crimen velvitium significante, ut apud Aristidem pro Quatuorviris pag. 237. Πρότερον δ᾽ ἔγωγ᾽ ἂν ᾤμην τὸν Μελέαγρον ὈΦΛΗ͂ΣΑΙ ΔΕΙΛΊΑΣ, ἢ Περικλέα, *Prius equidem crediderim, Meleagrum damnandum esse ignaviæ, quam Periclem.* [Ὄφλειν, quod plane idem valet quod ὀφλισκάνειν, absolute poni, intellecto nomine δίκην, duobus comprobatur exemplis in Bosii Ellips. Græc. alterum sumtum est ex Platone, ubi est, ἐὰν δὲ ὁ φεύγων ὄφλῃ, *si reus fuerit damnatus:* alterum ex Marmore Sandwicensi. At vero ἐρήμην δίκην ὄφλειν, h. e. *contumaciæ condemnari, ob vadimonium desertum condemnari*, occurrit apud Antiphont. pag. 711. edit. Reisk. ubi permutatur cum προσκληθέντα μὴ ἐλθεῖν. Item apud Isæum pag. 101. δεδίαμεν μὴ ὄφλωμεν δίκην, *Metuimus, ne condemnaremur*, et alibi. Tum formula ὀφλισκάνειν τὴν δίαιταν, reperitur apud Demosth. adv. Aphob. sub-

vel cum particulis εἴθε, αἴθε, et ὡς· et solum quidem, Plutarchus in Bruto, Ὤφελε ζῆν Βροῦτος, *Debuit vivere Brutus*, id est, *utinam Brutus viveret.* Demosth. pro Coron. Ὧι γὰρ ἐκείνους σωθῆναι μάλιστα διέφερεν, οὗτος καὶ παθόντων, ἃ μήποτ' ὤφελον, τῆς ὑπὲρ πάντων λύπης πλεῖστον μετεῖχε, id est, *Cujus enim maxime intererat, salvos illos esse, is, passi cum essent quæ nunquam debuerunt*, id est, *quæ utinam passi nunquam essent, omnium maxime eorum vicem doluit.* ¶. 190.

Εἰ ὤφελον. V. Cum particula εἰ: Plato de Repub. IV. Εἰ γὰρ ὤφελον ἔφη, verbatim, *si enim debui inquit*, id est, *utinam vero inquit.*

[Cum particula εἴθε: Aristoph. Vesp. 730. Εἴθ' ὤφελε μοι κηδεμὼν ἢ ξυγγενὴς εἶναί τις! *Utinam mihi sit curator aliquis aut cognatus!* Z.]

Cum Αἴθε. Cum particula αἴθε: Iliad. Α. ver. 415.

Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
Ἧσθαι!

Utinam in navi sine lacrymis, ac sine incommodo sessitares!

Ὡς ὤφελον. Cum particula ὡς: Iliad. Γ. [90]

— Ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι!

Utinam ibi periisses! Synesius Epist. 44. ad Joannem Ἀτυχεῖς μὲν ἄρα, ἀλλ' οὐκ ἀδικεῖς, ὡς ὤφελες μηδ' ἀτυχεῖν! *Id fortunæ quidem potius, quam tua culpa contigit: utinam tamen ne fortuna quidem ipsa tam mala uterere!*

VI. In exemplis allatis valde notandum est, numeri simul ac personæ rationem haberi: male enim diceretur, ὡς ὤφελες μηδ' ἀτυχεῖν, pro *utinam, ne mala quidem fortuna uterer* [91]: licet apud Latinos *utinam* omni personæ numeroque conveniat.

Ὄφελον per ο. At vero ὄφελον per ο, omnibus promiscue numeris personisque servit [92]. Greg. in Julianum, Ἥκει μὲν εἴς τι τῶν ἀδύτων, ὡς ὄφελόν γε,

finem: ὦφλε τὴν δίαιταν, *condemnatus est ab arbitro.* Item in Dionys. Halic. Isæo, pag. 362. ὡς μὲν τοίνυν καὶ τότε ὦφλον τὴν δίαιταν, ἀκηκόατε, *Illos ab arbitris esse condemnatos, audivistis.* Z.]

90 Prop. fin. ver. 428.

91 In prima persona, pro, *utereris.* Nec mirum; nam ὤφελες est secunda persona. Conjugent tirones in hunc modum: Ὡς ὤφελον ὀλέσθαι, *Utinam periissem!* Ὡς ὤφελες ὀλέσθαι, *Utinam periisses!* Ὡς ὤφελεν ὀλέσθαι, *Utinam periisset!* etc.

92 Nam quod Homerus l. c. ὄφελες dicit, Ionum more loquitur, detracto augmento. H.

* Ubi ὡς ὄφελον simpliciter ponitur, Infinitivus ille, qui requiritur, est eruendus ex serie orationis. Ut in illo Gregorii intelligi debet ἰέναι. Atque apud Heliodor. VIII. 11. Οὐ γὰρ που καὶ ἀθανασίαν, ὩΣ ὈΦΕΛΕ, ἐπαγγέλλεται, repete ἐπαγγέλλεσθαι, h. e. *Neutiquam promittit immortalitatem, utinam promittat!* Z.

93 Imo barbarum. Decepit Vigerum locus corruptus, quem corrigit Kusterus ex MS. codice Parisiensi, qui dat ὄφελες. H.

καὶ τὴν εἰς ᾅδου φέρουσαν! id est, *In obscurum aliquod adytum penetravit, qui utinam inferos quoque subiisset!* *

Idem ubi loquitur de apum mellificio, Ἡ δὲ μέλι ταῖς ἀποθήκαις ἐναποτίθεται· ὡς ὄφελόν γε καὶ ἡμεῖς, τοῦτο λαβόντες σοφίας ὑπόδειγμα! id est, *Apis mel suum recondit in cellulis; atque utinam nos ipsi, qui eiusmodi sapientiæ exemplum accipimus!* Denique Suidas existimat, ὄφελος eadem significatione usurpari, quod tamen superioribus longe rarius est [93].

VII. In verbis παρίστημι et παρίσταμαι, pauca hæc observa. Primum est, παριστάναι, in voce activa, fere sumi pro *sistere:* ut, Τοῖς δικασταῖς τὸν φεύγοντα παραστῆσαι, *Judicibus reum sistere.* Τῷ ἀναβάτῃ τὸν ἵππον παραστῆσαι, *Sessori equum admovere.* Παριστάναι, sistere.

Secundum est, pro, *afferre, præbere, movere:* ut, λόγον παραστῆσαι, *sermonem*, vel, *loquendi occasionem præbere.* Ὀργὴν παραστῆσαι, *iram movere.* Ὑποψίαν παραστῆσαι, *Suspicionem præbere.* Εὐκαιρίαν παραστῆσαι, *Opportunitatem præbere* †. Παριστάναι, afferre.

Tertium est, pro *mentem injicere*, aut *persuadere:* idque vel absolute: ut, Παρέστησέ μοι τοῦτο ποιεῖν, *Hoc ut agam mihi persuasit:* vel, cum accusat. δόξαν, γνώμην, et simil. Χρησιμωτάτην αὐτῷ παρέστησα τὴν γνώμην, id est, ἐνέβαλλον, ἐνεποίησα, *Utilissimam ei mentem injeci.* [item διαλογισμόν; ut Æschin. de fals. Leg. pag. 324. Πολλὰ καὶ χαλεπὰ τῷ κρινομένῳ διαλογισμὸν παρίστησι, μή τι παραλίπῃ τῶν κατηγορημένων. Z.] Demosth. pro Coron. initio, Ὅπερ ἐστὶ μάλισθ' ὑπὲρ ὑμῶν, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς Θεοὺς ὑμῖν, id est, *Quod vestra maxime interest, hanc ut Dii vobis mentem injiciant.* [Et ibidem paulo post: ὅ, τι μέλλει συνοίσειν καὶ πρὸς εὐδοξίαν κοινῇ, καὶ πρὸς εὐσέβειαν ἑκάστῳ, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς πᾶσιν ὑμῖν περὶ ταυτησὶ τῆς γραφῆς γνῶναι, *Quod et ad gloriam civitati et ad religionem singulis profuturum sit, id in mentem injiciant Dii vobis omnibus, ut de hac causa judicetis.* Z.] Παριστάναι, mentem injicere.

VIII. Quartum est, παρίστασθαι in voce media sumi ut plurimum, Παρίστασθαι, producere.

Sæpe ὄφελον, tanquam particula, simpliciter habet vim optandi, poniturque pro εἴθε, *utinam*, et jungitur ita vel optativo, ut Psalm. CXIX. 5. ὄφελον κατευθυνθείησαν! vel Imperfecto, ut Gregor. Orat. 28. ὄφελόν γε μὴ δὲ ἦν προεδρία! vel Futuro, ut Gal. V. 12. ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς! vel Infinitivo, pro εἴθε ἔμελλον, uti auctor est Thomas Magister, ut Herodot. I. 111. μήτε ἰδεῖν ὄφελον. Ὤφελε quoque, quod vulgo Infinitivis tantum jungitur, apud Callimach. Epig. XVIII. construitur cum Indicativo, id quod rarissimum existimandum est, cujus simile exemplum occurrere negat Hoogevenus in de Part. ¶. 191. Locus Callimachi est, Ὤφελε μηδ' ἐγένοντο θοαὶ νέες! Cæterum quæritur, annon illud ὤφελον, junctum particulis ὡς, εἴθε, αἴθε vim optandi per se habentibus, abundet? Rem recte negare videtur Hoogevenus, qui ait, illud adjectum ὤφελον *fatale quid* indicare, q. d. *utinam fatale hoc esset*, vel *fuisset:* id quod Græci efferant per ὤφελε, *debuisset.* Z.

† Demosth. adv. Mid. pag. 537. 22. Οὐ γὰρ ἡ πληγὴ παρέστησε τὴν ὀργήν, ἀλλ' ἡ ἀτιμία, *Non enim plaga movit iram, sed ignominia.* Idem adv. Aristocrat. pag. 654. 24. Τὸ ψήφισμα τουτὶ — φόβον καὶ δέος παριστάν, *Plebis scitum illud,*

pro *in medium producere*, tam in judicio, quam extra judicium: ut, παρίστασθαι [94] τοὺς μάρτυρας, idem quod προβάλλεσθαι, *testes producere* *.

Adesse. Aliquando, pro *adesse, præsto esse, favere, patrocinari.* Sic apparitores dicuntur τοῖς δικάζουσι παρίστασθαι, *præsto esse Judicibus;* et οἱ συνδικοῦντες τοῖς φεύγουσι παραστήσασθαι, *patroni reis adesse, opitulari* †.

Παρίστασθαι, in mentem venire. Aliquando, pro ἐπέρχεσθαι, ἐπιέναι, παρατυγχάνειν, id est, *in mentem subire*, aut *venire*. Dicunt enim, παρίσταταί μοι τοῦτο ποιεῖν, *venit in mentem hoc agere:* ¶. 192. unde ἐκ τοῦ παρισταμένου λέγειν idem est, quod ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ἐκ τοῦ παραυτίκα, ἐκ τοῦ παρατυχόντος, αὐτόθεν, ἐκ καιροῦ, id est, *Ex tempore dicere:* vel τὸ ἐπερχόμενον, τὸ παρατυγχάνον, τὸ εἰσιὸν εἰπεῖν ‡.

Παρίστασθαι, præsenti animo esse. IX. Aliquando, pro *fidenti ac præsenti animo esse*, ¶. 193. ac fere cum dativo ψυχῇ, θυμῷ, aut alio simili: ut, οὕτω παρέστη τῷ θυμῷ, ὡς κἂν αὐτοψεὶ τὸν πολέμιον ἐκφοβεῖν· *tam fidenti animo constitit, ut hostem aspectu ipso terreret.* Hinc τὸ παράστημα, id est, τὸ φρόνημα, vel τὸ λῆμα, *animi fiducia, atque præsentia* **; et παραστατικὸς ἀνὴρ, id est, ὁ φρονηματίας, et ὁ πρὸς τὰ παρατυγχάνοντα πρόθυμος, ἕτοιμος, πρακτικὸς, ἐνεργητικὸς, βουλευτικὸς, id est, *in omni casu acer, vividus, ac solers.* [v. c. Polyb. XVI. 4. Τῇ μὲν σωματικῇ δυνάμει παραλυόμενος ὑπὸ τῶν τραυμάτων, τῇ δὲ τῆς ψυχῆς γενναιότητι λαμπρότερος ὢν καὶ παραστατικώτερος, ἢ πρόσθεν. Z.]

Παρίστασθαι, subigere. Aliquando, *in ditionem redigere, deditione capere*, hoc est, χειρώσασθαι, ὑποχείριον ποιεῖσθαι, ὑπὸ χεῖρας ποιεῖσθαι, ὑφ' ἑαυτὸν ποιεῖσθαι· ut, Οἱ πάλαι αὐτοκράτορες ἔργον ἐποιοῦντο, τὴν οἰκουμένην παραστήσασθαι· *Prisci Imperatores id agebant, ut orbem terrarum in ditionem suam redigerent* [95].

[Nonnunquam significat *persuadere, commovere, impellere*, cum præpositione εἰς, πρὸς etc. ut Polyb. Excerpt. Leg. 85. Ταχέως παρεστήσατο τὸν νεανίσκον πρὸς τὸ κοινωνεῖν τῷ Περσεῖ τῶν αὐτῶν ἐλπίδων, *Facile persuasit adolescenti, ut idem speraret, quod Perseus.* Ibid. Ἔφα-

quod timorem metumque attulit. Æschin. adv. Timarch. παραστήσειν τῷ μὲν φυγόντι θαῤῥεῖν, ἐκπεπλῆχθαι δὲ τῷ κατηγόρῳ καὶ πεφοβῆσθαι περὶ αὐτοῦ, *allatu-rum esse reo fiduciam, sed accusatori trepidationem metumque sui.* Polyb. IV. 5. παριστάναι τινὶ ὁρμὴν, *ardorem injicere.* Id. IV. 30. πίστιν παριστάναι τοῖς ἀκούουσι, *fidem facere audientibus.* Z.

94 Παραστήσασθαι dant edd. Paris. et Argent. H.

* Sic Isæus pag. 75. Μάρτυρας παρίστανται, *Testes ad latus suum adstare jubent.* Id. pag. 207. Τὸν δ' ἂν αὐτῷ παρίστατο, *hunc sibi adstare jussit.* Quando quis vero testes dicere jubet, is dicitur παρέχεσθαι τοὺς μάρτυρας. Z.

† Demosth. de fals. Legat. pag. 366. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἂν ἔδωκα οὐδενὶ οὐδὲν, ὥστε μοι παραστάντας ἐνταυθοῖ βοᾶν οἷα πεπόνθασιν, *Non enim equidem quicquam ulli dedi, ut mihi hic adstarent, (causam meam adjuvarent), clamando, quæ essent perpessi.* It. adv. Stephan. pag. 1120. Τῷ μὲν υἱεῖ τῷ τούτου, πολλῶν πραγμάτων ὄντων, οὐ παρέστη πώποτε, οὐδ' ἐβοήθησεν, *Hujus filio, quamquam sæpe causas forenses habuit, nunquam patronus adstitit, nec auxilium tulit.* Z.

‡ Haud dubie in hac forma intelligi debet ἐν τῇ γνώμῃ, id quod diserte additum legitur apud Demosth. Philipp. I. pag. 44. Δεῖ γὰρ ἐκείνῳ τοῦτο ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆναι, *Illud enim ei in animo ob-*

σαν παραστήσασθαι τὸν βασιλέα πρὸς τὰ παρακαλούμενα, *Ostenderunt, se commoturos esse regem, ut, quæ poscerentur, faceret.* Id. II. 59. Ὁ συγγραφεὺς βουλόμενος παραστήσασθαι τοὺς ἀκούοντας εἰς τὸ μᾶλλον αὐτῷ συναγανακτεῖν ἐφ' οἷς ἔπαθεν, *Cum scriptor id spectarit, ut lectoribus commoveret majorem indignationem ex casibus hominis.* Z.]

X. De verbo πάσχειν notentur sequentia. Primo cum adverbio εὖ, aut neutro ἀγαθὸν, significat *beneficium*, aut *emolumentum accipere*, opponiturque τῷ εὖ ποιεῖν. Aristoteles in Ethic. Ἐλάττων, inquit, ὁ παθὼν εὖ, τοῦ ποιήσαντος, id est, *Inferior est, qui beneficium accipit eo qui fecit.* Lysias, Τίς ἐλπὶς ὑπὸ τούτου ἀγαθὸν πείσεσθαι; *Quæ spes ullius emolumenti ex eo capiendi?* [cum eadem præpositione quoque occurrit apud Plat. in Critone cap. 10. οὐ δεῖ κακῶς ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν ὁτιοῦν πάσχῃ τις ὑπ' αὐτῶν, *Nemo debet injuria affici, ne is quidem, a quo quis injuriam aliquam accepit.* Z.] Sic ἀντευπαθεῖν, *vicissim beneficio affici*, opponitur, τῷ ἀντευποιῆσαι, *vicissim beneficium facere.* Πάσχειν εὖ, etc.

XI. Secundo, affici animo et voluntate, vel aliquo sensu: idque cum adverbio, aut neutro, ac fere præpositione πρός. Plato in Gorgia, Ὁμοιότατον, inquit, πάσχω πρὸς τοὺς φιλοσοφοῦντας, ὥσπερ πρὸς τοὺς ψελλιζομένους, καὶ παίζοντας. *Eundem adversus philosophos animum et sensum experior, quem adversus balbutientes, et puerorum more lusitantes.* Ubi obiter notanda etiam est conjunctio neutrius, τοῦ ὁμοιότατον, cum ὥσπερ· quod etiam dicunt, ὁμοίως, ὥσπερ. Latini, *perinde ac, velut, quasi.* Πάσχειν, *affici animo.*

XII. Tertio, eadem prope verborum constructione manente, significat potius *facio*, quam *patior:* quemadmodum apud Latinos, contra, *facere* interdum *pati* significat; *jacturam facere.* Sic ὅμοιόν τι πάσχει, id est, *perinde facit*, verbatim, *simile quid patitur* [96]. Πάσχω, *facio.*

versari debet. It. apud Andocid. pag. 87. ἤδη παύσασθε, εἴ τῳ ὑμῶν διάβολόν τι ἐν τῇ γνώμῃ περὶ ἐμοῦ παρέστηκεν, *Jam quiescite, si cui vestrum aliqua criminatio adversus me animo vestro obversatur.* Z.

** Similiter παράστασις, quod non modo dicitur de pecunia, quæ a certantibus in jure deponitur, ut victus amittat, et vincens recuperet, ut Isæ. pag. 45. *der Vorstand:* sed etiam de *fortitudine, audacia, fiducia*, v. c. Polyb. III. 63. XV. 3. V. 9. etc. Z.

95 Hæc et plura de hoc verbo observata, exemplorumque auctoritate fulta, congessit Budæus Comment. L. G. pag. 114. 115. 116. 117. et alibi. Item de verbo πάσχειν, quod sequitur, eundem consule pag. 45.

96 Hoc modo eleganter dixeris, πάσχειν τὶ τεκτονικὸν, *more fabrorum agere.* πάσχειν τὶ φιλοσοφικὸν, *More Philosophorum agere.* Aristides Orat. pro Quatuorviris, pag. 250. ἜΠΑΘΟ'Ν ΤΙ 'ΟΜΗΡΙΚΟ'Ν, καὶ παραπλήσιον αὐτὸν τοῖς Θεοῖς ἐνόμισαν. Verbatim: *Passi sunt aliquid Homericum*, i. e. *Homerico more*, vel, *ut Homero mos est, et eum Diis similem censuerunt.* [Similiter Aristoph. Nub. 814. Τί χρῆμα πάσχεις, ὦ πάτερ; *Quid agis, pater?* Id. in Vesp. 1008. Τοῦτο σκαιῶν θεατῶν ἐστι πάσχειν, *hoc inepti spectatores solent facere.* Scholiastes ad Eurip. Hecub·

Hinc Attica illa et elegans locutio: Ἀλλὰ τί ἂν πάθοιμι; vel, τί ἂν καὶ πάθοιμι; id est, *quid enim agerem?* quod Galli dicerent, *qu'y serois je?* Galenus X. Θεραπευτικ. Τί ἂν τις πάθοι, inquit, πρὸς ἀνθρώπους, μήτε ἔργῳ μήτε λόγῳ πεισθῆναι δυναμένους; id est, *Quid feceris huic hominum generi, cui nec re ipsa, nec oratione persuaderi possit?* Sic, ἀτοπώτατόν τι ἔπαθεν, *absurdissimum quid passus est*, id est, *ineptissime fecit.*

Παθεῖν τι, *aliquid humanitus accidere.*

XIII. Quarto, παθεῖν τι, aliquando significat, quod Latini dicunt, *aliquid humanitus accidere;* vel *aliquo quid fieri;* hoc est *mori.* Tull. in Philipp. *Ut si quid mihi humanitus accidisset, hanc vocem testem relinquerem egregiæ voluntatis*, Ἵνα ἄν τι πάθοιμι, τήνδε τὴν φωνὴν καταλίποιμι ἄν, τῆς ἀξιεπαίνου προαιρέσεως μάρτυρα γενησομένην. Ita pro lege Manilia; *Si quid eo factum esset, in quo spem essetis habituri.* Græce, Εἰ γοῦν τι πάθοι, ἐπὶ τίνα δὴ τὰς ἐλπίδας μετατρέψετε; Dicunt etiam, εἰ παθεῖν τί μοι συμβαίη, vel εἴ τι πάθοιμι ἀνήκεστον, *si quid patiar insanabile.* Quod etiam in rebus inanimatis usurpatur; ut, εἴ τι πάθοι ναῦς ἀνήκεστον, id est, *si navis naufragium fecerit.* Quæ phrases ὑποκοριστικαὶ sunt [97].

Παθεῖν, *puniri.*

XIV. Quinto, Attica loquendi formula et forensis est; ὅ, τι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι, verbatim, *quod oporteat pati, aut solvere*, id est, *quid aut pœnæ, aut mulctæ subeundum sit.* Nam κρίνεσθαι ὅ, τι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι, est *judicium subire hac formula, quid aut pœnæ luendum sit, aut pecuniariæ mulctæ subeundum.* Sic ἐπάγειν τίμημα, ὅ, τι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι, est *mulctam pro ratione criminis irrogare, seu pœna luenda sit, seu pecunia tantum persolvenda.*

Περιϊδεῖν, *negligere.*

XV. Περιϊδεῖν, et περιορᾷν, verbatim, *circumspicere* vulgo et eleganter sumuntur, pro *negligere, habere susque deque*, aut *sinere aliquid impune fieri*, ac fere cum accusativo participii. Cujus idiotismi exemplis nihil frequentius. Isocrat. Paneg. Τοσούτους τῶν συμμάχων περιορᾷν αὐτοῖς δουλεύοντας, id est, *Tot socios permittere, illorum servitute oppressos teneri.* Herodian. lib. II. Τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν μὴ περιϊδεῖν ἐῤῥιμμένην, *Non permittere, ut Romanum imperium prostratum jaceret.* [Aristoph. Nub. 124. ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης ἄνιππον. *Reizius.*]

Περιόπτομαι, idem.

Rarius, aliquando tamen, cum infinitivo, loco participii conjungitur. Thucyd. lib. I. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς δυνα-

614. ΤΙ' ΓΑ'Ρ ΠΑ'ΘΩ; ἤγουν τί ποιήσω; τὸ γὰρ ποιεῖν πάθος ἐστίν· ἐπειδὴ ὁ ποιῶν τι πάσχει τρόπον τινὰ κατ' αὐτὸ τὸ ποιεῖν. Conf. Spanhem. ad Aristoph. Plut. 603. et Valkenar. ad Eurip. Phœniss. 902. Z.]

97 Quibus mirum, quantum veteres delectati fuerint: et hinc πάθος pro *morte* vel *cæde* apud Herodot. lib. I. cap. 13. [Sic παθεῖν τὶ apud Thucyd. lib. IV. pag. 97. dicitur *de militibus in acie cadentibus. Z.*] Vide simile quid, supra ad Cap. III. Sect. 4. in fine. Cæterum hanc structuram si sequatur Participium, non est, quod Latine verbum verbo reddere coneris. Idiotismi hujus soli Græciæ concessi exemplum exhibetur in Ceb. Tab. non ita longe ab

μιν προςλαβεῖν περιόψεσθε, *Sed etiam ex vestra ditione vires sibi comparare patiemini.* [Περιόψομαι, in futuro utuntur hoc verbo; in aliis temporibus, περιιδεῖν et περιορᾷν. Bergler. ad Aristoph. *Reizius.*]

initio: ΟΥ'ΔΕ'Ν ΔΕΙΝΟ'Ν ΠΑ'ΣΧΕΤΕ, ὦ ξένοι, ἔφη, 'ΑΠΟΡΟΥ͂ΝΤΕΣ περὶ τῆς γραφῆς ταύτης. Ita enim ad verbum perperam: *Nihil mirum patimini, o hospites, inquit, dubitantes de hac pictura.* Elegantius ita reddas: *Non mirum, o hospites, inquit, vos dubitare de hac pictura.* Quæ verba, mutua casuum permutatione facta, ita efferri possunt; Οὐδὲν δεινὸν ΠΑΘΟ'ΝΤΕΣ, ὦ ξένοι, ἔφη 'ΑΠΟΡΕΙ͂ΤΕ etc. Adi Ælian. V. H. lib. ult. cap. 47. Τί δὴ ΠΑΘΩ'Ν οὕτω ΘΑΥΜΑ'ΖΕΙ τὴν τέχνην; *Quid patiens, quo animo,* vel simpliciter, *Quid est, quod artem adeo miretur?* ¶. 194. Cæterum, quomodo τί cum participio construatur, vide infra Cap. VI. Sect. 1. Reg. 7. H.

SECTIO DECIMA

De Verbis ποιεῖν, ποιεῖσθαι, πράττειν, προσποιεῖσθαι.

REGULA PRIMA.

Ποιεῖν et ἐργάζεσθαι, *beneficio, aut damno afficere.*

PRIMO, ποιεῖν et ἐργάζεσθαι, significant *beneficio*, aut *damno afficere*, tuncque vel cum adverbio et accusativo personæ; vel sine adverbio, cum duobus accusativis, altero rei, altero personæ, conjunguntur: ut, κακῶς, vel πολλὰ κακὰ, vel καλὰ τὸν ἐχθρὸν ποιεῖν, vel ἐργάζεσθαι, id est, *multis vel damnis, vel bonis inimicum afficere* *.

Ποιῶ cum adverb. et particip.

II. Ποιῶ cum adverbiis καλῶς, δικαίως, εἰκότως, δεόντως, et si quæ sint ejusdem significationis, sequente participio, verti debet, *jure merito:* participium autem sequens, per verbum ejusdem participii reddendum est; ut, Καλῶς ἄρα ποιεῖς, τῶν ἀδικουμένων προϊστάμενος, id est, *Jure omnino eos, qui injuriam patiuntur, defendis* [98].

Quod autem rarius est, interdum neutrum, τὸ καλὸν, aut aliud simile, adverbii loco ponitur, sequente τὸ cum infinitivo. Demosth.

* Interdum ποιεῖν, et δρᾶν simpliciter significat κακοποιῆσαι, intellecto κακόν. Ut Eurip. Med. 289. Κλύω σ' ἀπειλεῖν, ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι, τὸν δόντα, καὶ γήμαντα, καὶ γαμουμένην δράσειν τι. *Audio te minari, ut nunciant mihi, socero, sponso et sponsæ te aliquid mali illaturum esse.* Anacr. Od. XII. Τί σοι θέλεις ποιήσω; *quibus te plectam pœnis?* It. Demosth. pag. 968. παρὰ τοῦ πεποιηκότος δίκην λαβεῖν, *Ulcisci eum, qui male fecit.* Id. pag. 855. Τί σοι ποιήσουσιν οἱ μάρτυρες; *Quid mali tibi afferent testes?* Sic Xenoph. de Re Eq. VI. 4. 5. ποιεῖν permutatur cum κακουργεῖν. Vid. Cuperi Observatt. I. 9. Z.

98 Adi Aristoph. in Pac. ver. 1311. Εὖ ποιεῖς δὲ καὶ σὺ φράζων, *Bene mones.* Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. I. pag. 16. Καλῶς ἐποίησας προειπών, *Bene fecisti, qui præmonueris.* Conf. Act. Apost. cap. X. 33. Σύ τε ΚΑΛΩ͂Σ ἘΠΟΙ'ΗΣΑΣ παραγενόμενος. *Et tu recte fecisti, quod veneris.* et epist. III. Joann. com. 6. Οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας, *Quos recte facies, si prosecutus fueris.* Vel mutua casuum permutatione facta, sæpius dicunt Græci:

pro Corona, Καί τοι καλὸν μὲν ἐποιήσατε, καὶ τὸ σῶσαι τὴν νῆσον, πολλῷ δ' ἔτι τῦτυ κάλλιον, τὸ etc., *Et quidem, cum insulam illam jure defendistis*, vel *cum defendenda insula juste, præclareque fecistis; tum hoc etiam multo præclarius, quod* etc. [99] Vide cap. de Particip. Sect. 4. Reg. 4.

III. Ἀνόνητον ποιῆσαι, cum gignendi casu est, *spoliare fructu ejus rei, quæ per genitivum significatur:* verbatim, *utilitate carentem facere.* Demosth. pro Corona, Εἰ δ' αἰτίαν ἐπάγω τῦτῳ ψευδῆ, πάντων τῶν ἀγαθῶν ἀνόνητόν με ποιῆσαι, id est, *Sin autem crimen ei falsum impingo, tum vero uti me bonorum omnium fructu spoliare velint.* Est enim ὄνασθαι, cum gignendi casu, *fructum ex aliqua re capere:* ut, Ὄναιο σύγε τῆςδε τῆς εὐφυΐας, id est, *Macte præstantis hujus indolis.* Ἀνόνητον ποιῆσαι. Ὄνασθαι.

IV. Secundo, διαδικασίαν ποιεῖν, est *judicium constituere*, aut *rem in disceptationem et judicium vocare.* Demosth. adversus Timocratem, Ἐὰν δὲ ἀμφισβητῆταί τι, ποιεῖν διαδικασίαν, id est, *Sin autem controversia erit aliqua, judicium ut de ea constituatur;* quod simplicius dicitur, κρίσιν ἐπί τινι ποιῆσαι [1]. Ποιεῖν διαδικασίαν.

V. Tertio, ποιεῖσθαι, significat *adoptare;* idem enim est παῖδα, vel υἱὸν ποιεῖσθαι, quod παῖδα θέσθαι, id est, *filium adoptare.* Quod etiam de patre ac matre dici potest, qui nonnunquam a viris principibus adoptantur. Plutarch. in Alex. loquens de Leda, Ἣν ἐποιήσατο, inquit, μητέρα, καὶ Καρίας βασίλισσαν ἀπέδειξε, id est, *Quam in matrem adoptavit, et Cariæ reginam creavit.* Dicunt etiam εἱςποιεῖν eodem sensu. At ἐκποιεῖν, est in *adoptionem dare.* Sic enim Isæus Rhetor: Κἂν ἐν τῷ πατρῴῳ μένοι τις οἴκῳ, κἂν ἐκποιηθείη, id est, *Seu paternis in ædibus maneat, seu adoptandus alteri detur.* Hinc ποιητὸς, et εἱςποιητὸς υἱὸς, *filius a nobis adoptatus:* ἐκποιητὸς vero, *quem adoptandum tradimus.* Hinc etiam εἱςποίησις, idem quod υἱοθεσία, *adoptio activa;* ἐκποίησις vero *passiva* *. Ποιεῖσθαι, adoptare.

VI. Quarto, ποιεῖσθαι ἐν ὀργῇ τινα, verbatim, *aliquem in ira facere*, id est, *alicui succensere, et irasci.* Demosth. Olynth. I. Τὺς ὑστά- Ποιεῖσθαι ἐν ὀργῇ.

ΚΑΛΩ͂Σ ἄρα ΠΟΙΩ͂Ν τῶν ἀδικυμένων ΠΡΟΐΣΤΑΣΟ. Confer Cap. VI. Sect. 4. Reg. 4.

99 Non omnino huic absimile est, quando pro Infinitivo est accusativus, præcedente εὖ. Insignis est elegantiæ, τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν, *Rebus præsentibus opportune uti*, apud Plat. Gorg. pag. 499.

1 Cum substantivo tempus significante moram in loco notat: ut, *Triduum in urbe moratus sum* vel *transegi*, Τρεῖς ἡμέρας ἐποίησα ἐν τῇ πόλει. Exempla pete ex Actis Apost. cap. XVIII. 23. et XX. 3. Consule omnino Casaub. ad Act. Apost. Cap. XV. 33. [It. Demosth. pag. 392. Οὐκ ἀνέμειναν τὸν κήρυκα, ὐδ' ἐποίησαν χρόνον ὐδένα, *Nec præconem manserunt, nec ullam interposuerunt moram.* Z.]

* Demosth. pag. 1364. ποιήσασθαι υἱὸν αὑτῷ, *adoptare sibi filium*. Æschin. pag. 212. υἱὸν ἐποιήσατό σε, *te adoptaverat.* Apud Isæum Orat. de sorte Apollodori, ab initio, absolute et ποίησις, *adoptio*, et ποιεῖσθαι, *adoptare*, occurrit: Ὤιμην μὲν, ὦ ἄνδρες, προςήκειν ὐ τὰς τοιαύτας ἀμφισβητεῖσθαι ποιήσεις, εἴ τις αὐτὸς ζῶν καὶ εὖ φρονῶν ἐποιήσατο. Z.

τὺς περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, id est, *Iis, qui de negotiis postremi dixerint, succensetis* [2].

Πίστεις ποιεῖσθαι.

VII. Quinto, πίστεις ποιήσασθαι idem quod πίστεις, vel πιστὰ διδόναι, vel τίθεσθαι, id est, *fidem suam alteri alterum obligare:* quo sensu jungitur potissimum cum præpositione πρὸς, et accusat. casu. Athenæus lib. VIII. de Iphiclo quodam, qui nuncium promissis ad munus explendum adducere conabatur, Πίστεις, inquit, πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, πέμπει [3], id est, *Eum ablegat, posteaquam suam ei fidem certa mercedis promissione obligasset.* Ita Polybius lib. V. de Leontio verbum τίθεσθαι usurpavit: Ἐξέπεμψεν, inquit, τὺς θησομένυς τὰς πίστεις πρὸς τὸν Ἀντίοχον, id est, *Nonnullos summisit, qui*

2 In genere verbum ποιέω cum præpositione ἐν constructum, cum sequente casu, si potest, uno verbo redditur: alioquin pro natura nominis a præpositione recti, vertendum est. Ποιεῖσθαι ἐν νόμῳ (ad verbum, *in lege facere*) dicebantur ii, quibus aliquid in more positum et lege sancitum erat. Ita Herodot. Clio cap. 131. Πέρσας δὲ οἶδα νόμοισι τοιοῖσι χρεωμένυς ἀγάλματα μὲν καὶ νηὺς, καὶ βωμὺς ὐκ ΈΝ ΝΟ'ΜΩι ΠΟΙΕΥΜΕ'ΝΟΥΣ ἱδρύεσθαι, *Persas autem scio hisce legibus uti, statuas, neque templa, neque altaria apud illos lege sancitum est exstruere.* Ubi obiter observa Participium χρεωμένυς pro Infinitivo, de quo Sect. 3. §. 8.

Ποιεῖσθαι ἐν δευτέρᾳ τάξει, sequente Genitivo, significat, *Posthabere.* de quo vide infra Sect. seq. §. 7. Cui simile est illud Thucydidis lib. VII. cap. 3. Ἐν ὀλιγωρίᾳ ἐποιῦντο, *Parvi faciebant.*

Ποιεῖν ἐν μέσῳ, proprie, *Facere in medio,* Græci dixerunt pro, *Medium includere.* Exemplum habet Thucyd. lib. I. cap. 62. Καὶ, (supple ex præcedentibus, ἦν ἡ γνώμη τῦ Ἀριστέως) ὅταν Ἀθηναῖοι ἐπί σφας χωρῶσι κατὰ νώτυ βοηθῦντας ΈΝ ΜΕ'ΣΩι ΠΟΙΕΙ͂Ν αὐτῶν τὺς πολεμίυς, *Et Aristei sententia erat, quum Athenienses in se impetum facerent, a tergo accurrentes, hostes medios includere.*

Huic simile est, Ποιεῖν ἐν αἰσχύνῃ, *Probro afficere.* Demosth. de Cor. pag. 332. lin. 37. Ἐν αἰσχύνῃ ποιήσων τὴν πόλιν, *Probro affecturus urbem.*

Eodem modo, ποιεῖσθαι ἐν αἰτίᾳ, *criminari,* vel, *crimini dare.* Pausan. in Achaicis, pag. 411. Ἀχαιοὶ δὲ ἐποιῦντο ἐν αἰτίᾳ Φλαμίνιον, *Achæi Flaminio crimini dabant.* Sic ποιεῖν ἐν χερσὶ τὴν μάχην, est, *Cominus congredi,* apud Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 10. Ἀλέξανδρος μὲν σπυδῇ ἐς ποταμὸν ἐμβαλὼν, καὶ ΈΝ ΧΕΡΣΙ' ΜΑ'ΧΗΝ ΠΟΙΗ'ΣΑΣ, *Alexander celeriter amnem ingressus, et cominus congressus.* [Sic ποιεῖν ἐν χάριτι est, *gratificari.* Ut Plat. in Phæd. cap. 64. Ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελέμενοι ὑμεῖς, καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε ἅττ' ἂν ποιῆτε, *Si vosmet ipsos curatis, et mihi et meis et vobis ipsis quicquid faciatis, gratum feceritis.* Atque ποιεῖσθαι ἐν ὑποψίᾳ, est *suspectum habere aliquid,* Æschin. adv. Timarch. pag. 55. Z.]

Simili ratione construitur cum præpositione ἄνευ, sequente generandi casu, adeo ut ποιεῖν ἄνευ significet, *Privare.* Plato Hipp. maj. pag. 290. in fine: Τὺς μέλλοντας ἑστιᾶσθαι "ΑΝΕΥ "ΟΨΟΥ ἂν πάνυ γενναίυ ΠΟΙΗ'ΣΕΙΝ, *Convivaturos generosissimo opsonio privaret.* Ad verbum: *Faceret sine opsonio.* Eadem ratio est in aliis præpositionibus: Ut ποιεῖσθαι ἐς φυλακὴν, *Conjicere in carcerem.* Ita Thucyd. lib. III. cap. 3. Τὺς ἄνδρας ἐξ αὐτῶν ΈΣ ΦΥΛΑΚΑ'Σ ΈΠΟΙΗ'ΣΑΝΤΟ, *Viros, qui in illis (triremibus) erant, in custodias conjiciebant.* Ποιεῖν ἀπὸ ὄψεως, *E conspectu dimittere.* Quam locutionem imitatus est Apuleius, cujus verba: *Hæc ut primum ANTE judicis CONSPECTUM FACTA EST.* Et: *Intra limen sese facit.* Exempla Græca suppeditat Casaubonus ad Sueton. in vita Aug. vid. mox Reg. 12.

Eodem modo cum præpositione ἐξ, apud Aristidem, pro Quatuorviris, pag. 505. ΈΞ "ΙΣΟΥ πάντας αὐτὺς ΠΟΙΕΙ͂Σ, *Omnes illos eodem ordine habes.* Tale quoque est, ποιεῖσθαι ὑφ' ἑαυτὸν, de quo Noster Reg. 11. At ποιεῖσθαι περὶ ἑαυτὸν, in malam partem, pro, *Ad se rapere,* apud Isocrat. Panathen. pag. 552.

Similis quoque est hujus verbi cum

certis conditionibus cum Antiocho rege paciscerentur, ejusque fidem obligarent.

VIII. Sexto, ποιεῖσθαι κέρδος, quod Latini *quæstum facere*, Galli, *faire son profit* [4]. Plutarch. in Cicerone, Ὧν ἐδὲν ἐποιήσατο κέρδος, id est, *Quorum nihil omnino privatam in utilitatem convertit*, ubi notandum est, id etiam quod compendii fiat, in accusandi casu, quemadmodum et ipsum κέρδος, a Græcis collocari. Ποιεῖσθαι κέρδος.

IX. Septimo, γνώμην ποιήσασθαι, idem est quod γιγνώσκειν, *statuere*, ac fere cum infinitivo jungitur: ut apud Thucyd. Γνώμην ἐποιῦντο κηρύγμασι χρήσασθαι ἐπιτηδείοις, id est, *Opportunis præconiis uti statuebant.* [5] Γνώμην ποιήσασθαι.

Adverbio ἔξω constructio. Ita Ælian. V. H. lib. X. cap. 2. Ubi de perdicibus ait, Ἐπειδὰν τάχιστα τὲς πόδας ΕΞΩ ΠΟΙΗ´ΣΗι τῦ λέμματος, *Simulac pedes de ovi testa exserverunt*. Verbatim: *Extra fecerunt*. Conf. Act. Apost. cap. V. 34. Ἐκέλευσεν ΕΞΩ βραχύ τι τὲς ἀποστόλες ΠΟΙΗ͂ΣΑΙ, *Jussit apostolos paulisper abduci.* [Interpretes ad hunc locum laudant quoque Xenoph. Cyrop. IV. 1. 2. ἔξω βελῶν τὴν τάξιν ποιεῖν, *Extra telorum jactum abducere cohortem.* Philostrat. VIII. 3. ἐκποιεῖν ἑαυτὸν τῦ δικαστηρίε, *ex dicasterio abire.* Z.] Contra ποιεῖσθαι ἐντὸς, *Intro mittere.* Ita Thucyd. lib. II. cap. 83. in fine: Τά τε λεπτὰ πλοῖα, ἃ ξυνέπλει, ἘΝΤΟ´Σ ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΑΙ, *Parvaque navigia, quæ simul navigabant, intro recipiunt*, i. e. *Intra navium, quæ ita ordinatæ erant, circulum.* [Item cum particula ἔσω, seu εἴσω: veluti Palæphat. 50. ubi Daphne cum fugeret Apollinem, dicitur orasse Terram matrem, Πάλιν αὐτὴν εἴσω ποιῆσαι, *ut illam rursus in se reciperet.* Xenoph. de Re Eq. VI. 8. ἔσω τῆς γνάθε ποιῆσαι τὸν δάκτυλον, *digitum in maxillam inserere.* Z.] Latinis hoc insolens, nisi illi construunt verbum *facio* cum accusativo pronominis reciproci, ut *facere se extra*, *facere se intro.* Quo facit Apuleii locus lib. V. Metamorph. quem in hunc usum citat Vorstius de Lat. falso susp. cap. 27. *Invitata Psyche talium locorum oblectatione, propius accessit: et paulo fidentior INTRA LIMEN SESE FACIT.* Cum suo casu ita adverbium πορρωτάτω construit Isocrat. in Nicocl. pag. 66. in extremo: Βελόμενος ἅμα μὲν ἘΜΑΥΤΟ´Ν ὡς ΠΟΡ´ΡΩΤΑ´ΤΩ ΠΟΙΗ͂ΣΑΙ ΤΩ͂Ν ΤΟΙΟΥ´ΤΩΝ ὙΠΟΨΙΩ͂Ν. Verbatim: *volens me facere quam longissime a talibus suspicionibus.* Significat, *se hujusmodi suspiciones velle a se quam remotissimas.* [It. Appian. Bell. Parth. pag. 267. συνεβέλευε, πορρωτάτω τῦ νεανίσκε ποιεῖν ἑαυτόν. *Auctor erat, ut quam longissime ab adolescente sese subduceret.* Z.]

3 Ut pateat, præpositionem πρὸς hic non referendam esse ad τὸ πέμπει, sciendum est, hoc verbum revera apud Athenæum non sequi: videtur hunc locum, ut et alios plures hausisse Auctor ex Budæo, apud quem pag. 62. totidem verbis citatur. Locus est lib. VIII. cap. 16. Verba sunt: Πίστεις πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, θηρεύσας ἰχθύδια ἐκ τῆς κρήνης, καὶ ἐμβαλὼν εἰς ὑδρεῖον, ἔδωκε τῷ Λάρκῳ. Locus Polybii est pag. m. 404. in fine.

4 Belgæ, Winst doen.

5 Locus Thucydidis extat lib. II. cap. 2. Conferatur Pausaniæ epistola apud eundem, lib. I. cap. 128. ΓΝΩ´ΜΗΝ ΠΟΙΟΥ͂ΜΑΙ θυγατέρα τὴν σὴν ΓΗ͂ΜΑΙ, *Animum induco, filiam tuam ducere uxorem.* At, non sequente infinitivo, diversam ab hac significationem, *putandi* scilicet, *judicandi* etc. obtinet. Arrian. de Exped. Alex. lib. IV. cap. 27. Ἔνθεν δὲ Κοῖνον μὲν ὡς ἐπὶ Βάζιρα ἐκπέμπει, ΓΝΩ´ΜΗΝ ΠΟΙΗΣΑ´ΜΕΝΟΣ, ὅτι μαθόντες τῶν Ἀσσακηνῶν ἅλωσιν ἐνδώσουσι σφᾶς αὐτοὺς, *Hinc Cœnum Bazira mittit, ratus, illos, cognita Assacenorum expugnatione, se ipsos dedituros.* Sed hæc et similia, quorum maxima hic turba cumulari potest, una regula recte quis comprehendat hoc modo: verbum ποιεῖσθαι cum multis substantivorum accusativis constructum, una voce Latine redditur, atque idem notat, quod substantivum, si in verbum mutetur. E. g. Ποιεῖσθαι καταστροφήν, pro κατα-

Χάριν ποιεῖσθαι. X. Octavo, *χάριν ποιεῖσθαι*, id est, *μετ' εὐχαριστίας ἀποδέχεσθαι* idem prope, quod *χάριν εἰδέναι*. Cui opponitur *ὀργὴν ποιεῖσθαι*, id est, *δι' ὀργῆς ἄγειν*, vel *ἔχειν*. Demosth. Oratione *περὶ τῆς παραπρεσβείας* [6], utrumque conjungit; *Καὶ χάριν*, inquit ille, *ἂν ταύτης ἄξιος ᾖ, καὶ τὸ ἐναντίον ὀργήν, ἂν τοιαῦτα φαίνηται πεποιηκώς, πεποιῆσθαι*, id est, *Eique gratiam habere, si ea dignus erit: contra vero succensere, si quid ejusmodi perpetrarit*, supp. *cui debeatur iracundia.*

Ποιεῖσθαι ὑφ' ἑαυτόν. XI. Nono, *ποιεῖσθαι ὑφ' ἑαυτὸν*, vel *ἐφ' ἑαυτῷ*, id est, *in potestatem redigere* v. c. *τὴν πόλιν, τὴν χώραν, τὸν ἄνδρα* [7]. At *ποιεῖσθαι εἰς ἑαυτὸν*, idem est quod *ἀναδέχεσθαι*, *in sese recipere.* Demosth. Πάντα

στρέφειν, *Evertere.* Vi porro istius substantivi res ea, quæ v. c. dicitur *everti*, pro quarto secundum casum obtinet. Sic apud Herodot. Erat. cap. 27. *Καταστροφὴν εὐπετέως αὐτέων ἐποιήσατο*, *Facile eorum subactionem fecit.* Latinius, *subegit.* Habet autem semper activam significationem, non tamen semper transitivam. Dixeris enim *φυγὴν ποιεῖσθαι* pro *φεύγειν*, *Fugere*, non indignante Græcia. v. Thucyd. lib. III. cap. 33. Ἀπὸ δὲ τῆς Ἐφέσου ὁ Ἀλκίδας ἔπλει, κατὰ τάχος, καὶ ΦΥΓΗ͂Ν ἘΠΟΙΕΙ͂ΤΟ, *Celeriter, relicta Epheso, navigavit Alcidas, et dedit se in fugam.* Et cum genitivo, *Τῆς πατρίδος φυγὴν ποιεῖσθαι*, *In exilium abire.* [Imo potius hoc in loco significat, *exilium decernere*, sive *exilii pœnam in facinus aliquod constituere.* Z.] v. Lysian *ἐν τῇ πρὸς Σίμωνα ἀπολογίᾳ*, pag. 39. Hic quoque non raro græcissant Latini. Nam, *facerent fugam* dixit Terentius in Eun. IV. 7. 17. Et Cæs. B. C. I. 20. 1. *Prima vespera secessionem faciunt.* Ita Cornel. Nep. in Vit. Thrasyb. cap. 3. *Cædem facere eorum vellent:* Gr. *Φόνον ποιεῖσθαι ἐκείνων ἐβούλοντο.* Similiter *Cicero* in Orat. III. in Cat. cap. 4. *Cædemque infinitam civium fecissent;* et Sallust. B. C. cap. 11. *Nihil reliqui victis fecere.* Pro *Nihil reliquere.* Cum autem dicimus, pro Accusativo Genitivum addi personæ patientis, non est, quod quis objiciat Thucydidis locum, lib. VIII. cap. 62. ubi, *ποιεῖσθαι ἁρπαγὴν, σκεύη καὶ ἀνδράποδα*, in quarto casu. Ideo enim non licet dicere, *φόνον ποιεῖσθαι τοὺς ἐχθροὺς, ζήτησιν ποιεῖσθαι τὰς ναῦς.* [Recte. Quare locus ille Plat. in Phæd. cap. 47. extr. merito corruptus esse videtur viris doctis: ubi est, *Τὸν δεύτερον πλοῦν ἐπὶ τὴν τῆς αἰτίας ζήτησιν ᾗ πεπραγμάτευμαι, βούλει σοι, ἔφη, ἐπίδειξιν ποιήσωμαι;* Nolo hic repetere, quæ copiosius de hoc loco disputavi in Animadverss. ad Anacr. et Plat. pag. 132. Z.] Perinde enim est ac si nos dicamus: De daden en sladen tot duit maten. Quomodo et *τὰ χρήματα λείαν ποιεῖσθαι*, i. e. *Pecuniam in prædam vertere*, dixit Plutarchus in Cæs. pag. 708. Confer eundem pag. 715. lin. 32. *Τοὺς ἄλλους ἐποιοῦντο λείαν*, *Alios prædæ addicebant.* Nec plane absimile est illud Heliodori Æthiop. lib. IX. cap. 2. ubi Hydaspes Syenen aggressus, quam primo impetu se capturum putabat, cum experiebatur strenuam oppidanorum defensionem, dicitur *ὀργὴν τὸ πρᾶγμα ποιήσασθαι*, verbatim, *iram rem fecisse*, h. e. *rem*, puta *obsidionem, in iram vertisse*, sive repudiato consuetæ oppugnationis consilio, in iram exarsisse, nova scilicet expugnandi ratione inventa. Quæ structura ab illo idiomate longe est diversa. Rarum est in hoc genere illud Theophrasti in Garrulo: *Εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ*, *Si Jupiter fecerit aquam*, i. e. *pluerit.* Conf. Aristoph. in Vesp. ver. 261. 263.

Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν τεττάρων τὸ πλεῖστον
ὝΔΩΡ ἀναγκαίως ἔχει τὸν θεὸν ΠΟΙΗ͂ΣΑΙ·
Ἔπεισι γοῦν τοῖσιν λύχνοις οὑτοιῒ μύκητες·
Φιλεῖ δ', ὅταν ᾖ τουτὶ, ΠΟΙΕΙ͂Ν ὙΕΤΟ͂Ν μάλιστα.

Fieri aliter non potest, quin per quatriduum plurimum imbrem immittat deus, nam lucernas fungi obsident; hoc quum fit, solet uberrima cadere pluvia. Etiam illud Platonis in Phædone: *Ποιεῖν μουσικὴν*, *Facere Musicam*, i. e. *exercere, componere carmen.* Plane ut Phædrus:

MEDICINAM ignoto FACERE cœpisset loco.

ἀναδεχόμενος, καὶ εἰς ἑαυτὸν ποιέμενος τὰ τέτων ἁμαρτήματα, *Cuncta illorum peccata in sese recipiens.*

XII. Decimo, ἐκποδὼν, vel ἀπὸ τῆς ὄψεως ποιεῖσθαί τινα, id est, *Aliquem nostro conspectu summovere, expellere*[8]. Χωρὶς ποιεῖσθαι τοῦ κινδύνου, *Periculo liberare.* Ἀρχὴν ἐπί τινι ποιεῖσθαι, *Imperium in aliquem transferre.* Plutarch. in Theseo: Ἀλλ' ἐπὶ νόθῳ καὶ ξένῳ παιδὶ τὴν ἀρχὴν πεποιημένος, *Qui in spurium quendam, alienumque filium imperium transtulit.* Ἐκποδὼν ποιεῖσθαι.

XIII. Undecimo, ἔργον ποιεῖσθαι[9], verbatim *opus facere*, id est, Ἔργον ποιεῖσθαι.

Et *Pecuariam facere* legimus apud Sueton. in Cæs. cap. 42. Et *argentariam fecit* apud Cic. pro Cæcin. cap. 4.

Eodem modo cum Adjectivis ποιέω active construitur. Demosth. de Fœd. Al. pag. 88. prop. fin. ἘΚΣΠΟΝΔΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΙΗΣΑΝΤΕΣ συμβουλευώμεθα, πῶς δεῖ χρῆσθαι τοῖς etc. *Fœdere illos excludamus, et deliberemus, quomodo tractandi sint*, etc. Ubi ἐκσπόνδους αὐτοὺς ποιήσαντες redditur Latine potius per Verbum, sequente Conjunctione *Et*, quam per Participium. Rationem vide infra Cap. VI. Sect. 1. Reg. 14. Consentit. Aristid. pro Quatuorviris, pag. 36. Λακεδαιμονίων ἐθελόντων ἘΚΣΠΟΝΔΟΥΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΠΟΙΕΙ͂Ν, *Lacedæmoniis volentibus civitates fœdere excludere.* Similiter Plat. epist. 2. init. ΔΙΩ͂ΝΑ δὲ μόνον ἘΞΑΙΡΕΤΟΝ ΠΟΙΗ͂, *Dionem autem solum excipis.* Confer Dinarch. pag. 102. lin. 16. Et Evang. Joann. cap. XVI. 2. Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς, *E synagogis vos ejicient.* Item Act. Apost. VII. 19. Ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη, *Exponere infantes.* Huc pertinet id, quod Auctor mox monebit, Reg. 15. Atque hoc in idiotismo plurimum græcissant Latini. Ita Horat. lib. I. Sat. 4. ver. 59.

—— *Eripias si*
Tempora certa, modosque, et, quod prius ordine verbum,
POSTERIUS FACIAS. —

i. e. *Post ponas.*

Adde Ovid. Met. lib. V. ver. 480.

—— *Vitiataque semina fecit.*

—— Μεμιασμένα σπέρματ' ἐποίει.

Similiter apud Comicum Heaut. II. 3. 100.

—— *Ademtum tibi jam faxo omnem metum.*

Hujusmodi sunt: *Me missum face. Missa isthæc face*, eidem familiaria.

6 Pag. 212. lin. 25.

7 Rarius Præpositio ἐπὶ a Pronomine reciproco aufertur et additur sequenti substantivo cum Accusativo. Herodian. lib. I. cap. 9. Ποιησάμενος ἑαυτὸν ἐπ' ἐξουσίαν, *Quum sibi vindicaverat auctoritatem.* Qualemcunque tamen differentiam vide Cap. IX. Sect. 4. Reg. 20.

8 Vel *de medio tollere.* Ἡγούμενος οὐ δυνήσεσθαι κατασχεῖν τὴν ἀρχὴν, εἰ μὴ κἀκεῖνον ἘΚΠΟΔΩ͂Ν ΠΟΙΗΣΕΙΕΝ, *Arbitrans se imperium obtinere non posse, nisi et hunc e medio sustulisset:* Isocrat. in Evag. Confer Cap. IX. Sect. 3. Reg. 5.

9 Confer Bud. pag. 146. Vel, omisso substantivo ἔργον, pro eodem dixerunt, πᾶν ποιεῖν. Plat. in Phædro pag. 252. lin. 44. ΠΑ͂Ν ΠΟΙΟΥ͂ΣΙΝ, ὅπως τοιοῦτος ἔσται, *Omne faciunt*, i. e. *omni studio id agunt, ut talis evadat.* Nec nostrum illud est absimile: Hy doen alles om hem zo te krygen. Vel pluraliter πάντα. Idem, de Repub. lib. VI. pag. 488. ΠΑΝΤΑ ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΑΣ, ὅπως ἂν σφισι τὸ πηδάλιον ἐπιτρέψοι, *Omnia facientes*, sive, *Omnem lapidem moventes, ut sibi gubernaculum committat.* Ex Latinis imitatur Ovid. Met. lib. IX. ver. 540.

—— *OMNIA FECI,*
(Sunt mihi Dii testes) ut tandem sanior essem.

Confer Cic. epist. ad Fam. lib. XVI. epist. 9. *Scio te OMNIA FACTURUM, ut nobiscum quamprimum sis.* Obtinet eadem loquendi ratio, ubi interrogative profertur per *quid*, ut apud Virg. Eclog. II. ver. 35.

aliquid studiose conari, se mettre en grand devoir. Plutarch. in Theseo: Τότε πρῶτον (supp. λέγουσι τὸν Θησέα) ὄψει γνωρίσαι τὸν Ἡρακλέα, ποιησάμενον ἔργον ἐντυχεῖν αὐτῷ περὶ Τραχῖνα, *Tum primum aiunt Theseum de vultu Herculem novisse, cum jam eum circa Trachinem convenire studiose conatus esset.* Plato in Timæo: Τίμαιον περὶ φύσεως τοῦ παντὸς εἰδέναι, μάλιστ' ἔργον πεποιημένον, id est, *Timæum, qui proprio ac singulari studio universi naturam nosse conatus erat.* Gall. *Qui avoit pris à tâche.*

Ποιεῖσθαι, *interpretari.*

XIV. Duodecimo, ποιεῖσθαι, idem est, quod Latine, *interpretari*, id est, *existimare* dicitur; quo sensu cum duobus accusat. fere conjungitur. Gregorius Nazianzen. de invictissimo quodam Martyre, Πομπὴν, inquit, ἀλλ' οὐ συμφορὰν τὸ πρᾶγμα ποιούμενος, id est, *Rem eam non calamitatem, sed honorificam pompam interpretatus.* Plutarch. Pomp. Ὥστε καὶ Πομπήϊον εὐτύχημα ποιεῖσθαι μέγα τὸν τοῦ πολιτεύματος καιρὸν, i. e. *Ita ut Pompeius etiam rei gerendæ occasionem summæ felicitatis loco duceret.* Sic, Τὴν τῶν πολεμίων ἀκαιρίαν εὐκαιρίαν ποιεῖσθαι τὴν ἡμετέραν, id est, *Tempus hostibus importunum, opportunitatem nostram interpretari* [10].

Ἐξώλη, et προώλη ποιεῖν.

XV. Decimo tertio ἐξώλη καὶ προώλη ποιεῖν, *funditus aliquem perdere*, Demosth. pro Coron. extrem. versib. Τούτους ἐξώλεις καὶ προώλεις ἐν γῇ καὶ θαλάττῃ ποιήσαιτε, *Eos funditus terra marique profligetis.* Ἐξώλης ab ἐξόλλυμι, ut προώλης a προόλλυμι. Dicunt etiam ἐξώλης ἀπολοίμην, *funditus intercam.*

Hæc eadem ut sciret, QUID non FACIEBAT Amyntas?

At Græci idem aliquando per participium efferunt: v. g. ΠΑ͂Ν ΠΟΙΩ͂Ν ἀποφεύγει τὸν θάνατον· pro, πᾶν ποιεῖ, ὅπως ἀποφεύγοι, *Mortem, qua licet arte, evitat.*

10 Huic affinis est significatio *præ se ferendi*, sive, *sibi vindicandi.* Ita Plat. Theag. pag. 128. lin. 17. Τοῦτο μέντοι τὸ μάθημα παρ' ὁντινοῦν ΠΟΙΟΥ͂ΜΑΙ δεινὸς εἶναι, *Hujus vero disciplinæ præ unoquoque me esse peritum præ me fero.* Et in Hippia minore, pag. 372. lin. 27. Οὐ γὰρ πώποτ' ἔξαρνος ἐγενόμην μαθών τι, ἐμαυτοῦ ΠΟΙΟΥ'ΜΕΝΟΣ τὸ μάθημα εἶναι ὡς εὕρημα, *Non enim unquam inficiatus sum, me aliquid didicisse, id, quod didiceram, mihi vindicans, ac si esset inventum meum.* Ubi ποιεῖσθαι pro περιποιεῖσθαι.

11 At ποιεῖσθαι λόγον, sequente genitivo, duo præcipue notat, quæ ex diversa τοῦ λόγου significatione nascuntur: quatenus enim deliberationem notat (ut patuit Cap. III. Sect. 6. Reg. 3.) hæc locutio commode redditur, *diligenti cogitatione perpendere;* ut apud Philostr. de vita Apollon. lib. V. cap. 35. Ἀνδρὶ μὲν οὖν φιλοσόφῳ τὸ ἐπὶ νοῦν ἐλθὸν εἰρήσεται, ΠΟΙΗ'ΣΕΤΑΙ δὲ, οἶμαι, ΛΟ'ΓΟΝ ΤΟΥ͂ μή τι ἀνοήτως ἢ μανικῶς εἰπεῖν, *Philosopho sane, quidquid in mentem venit, licebit dicere: diligenti autem (credo) cogitatione perpendet, ne quid stulte, et rationi dissentaneum proferat.* Quatenus autem æstimationem notat (ut ostensum est ibid Reg. 7.) significat, *in pretio habere:* ut apud eundem in Heroicis, cap. 11. Φησὶ γὰρ, κἀκείνους πολὺν ΠΕΠΟΙΗ͂ΣΘΑΙ ΛΟ'ΓΟΝ ἈΡΕΤΗ͂Σ, *Nam ait illos virtutem magno in pretio habuisse.* Cæterum, quod in hoc verbo observatione dignum visum est, coronidis loco addam. Habent Græci, Latini, aliique hoc commune, quod verbum *Faciendi* cum pronomine relativo constructum implicite significat id, quod præcedens verbum, ad quod refertur, denotavit, e. g. *Descripsit res gestas Achillis Homerus, quod ni fecisset,* i. e. *ni ejus facta memoriæ prodidisset, ejus nomen etiam oblivione obrutum fuisset.*

XVI. Decimo quarto, ποιῆσαί τινι τὸν λόγον, id est, *Alicui orationis argumentum dare*, vel *aliquem ad dicendum excitare*. Aristid. Panathen. Οὐ μὴν ἀλλ᾽ αὐτό τε τοῦτό ἐστι καὶ τὸ μόνον πεποιηκός μοι τὸν λόγον, *Enimvero illud ipsum est, adeoque solum, quod me ad hoc orationis genus excitavit.* [11] Ποιῆσαι λόγον.

[Adde αἷμα ποιεῖν, vel πράττειν, vel δρᾶν, h. e. *occidere*. V. g. Polyb. XV. 31. Τοῦ δὲ ποιεῖν αἷμα καὶ φόνους ἐγένετό τις ἐκ ταὐτομάτου καταρχὴ τοιαύτη, *Sanguinis fundendi cædisque patrandæ casu hujuscemodi extitit initium.* Euripid. Orest. 406. Πυλάδης, ὁ συνδρῶν αἷμα καὶ μητρὸς φόνον. Idem ibid. 1140. Κακῆς γυναικὸς οὕνεχ᾽ αἷμ᾽ ἐπράξαμεν. Confer Cuper. Observat. III. 19.

Quemadmodum πάσχειν interdum ponitur pro ποιεῖν, ita contra ποιεῖν videtur significare πάσχειν. V. c. Polyb. XI. 2. ποιεῖν ἧτταν pro *vinci:* Τοιγαροῦν οἱ πλεῖστοι διὰ τὴν αὐτῶν ἀμέλειαν καὶ τὴν ἐν τούτοις ἀβουλίαν αἰσχρῶς μὲν ἐποίησαν τὰς ἥττας. Z.] — ¶. 195.

XVII. Πράττειν, primo verti potest, *dare operam, satagere, diligenter exquirere*. Thucyd. lib. IV. [12] Ἔπρασσεν ὅτῳ τρόπῳ τάχιστα τοῖς μὲν ξυμβήσεται, τῶν δὲ ἀπαλλάξεται, id est, *Diligenter ac studiose videbat, qua ratione cum aliis celerrime conveniret, ab aliis dissideret.* Hic enim futurum indicat. pro optat. vel subjunct. ξυμβήσεται, pro ξυμβήσοιτ᾽ ἄν, vel ἂν ξυμβήσηται, et ἀπαλλάξεται, pro ἀπαλλάξοιτ᾽ ἄν, vel ἂν ἀπαλλάξηται, usurpavit. De quo jam sup. Sect. 2. Reg. 5. [13] Πράττειν, dare operam.

In hac tamen occasione id sibi peculiare vindicant Græci, ut articulus subjunctivus retineat aliquando genus substantivi, quod in præcedenti membro invenitur. Isocrat. in Paneg. Ἧς (δυνάμεως) ἡμεῖς ὁπόταν κρείττω διαβιβάσωμεν (ἣν βουληθέντες ῥᾳδίως ἂν ποιήσαιμεν) ἀσφαλῶς ἅπασαν τὴν Ἀσίαν καρπωσώμεθα, *Quibus si nos robustiores copias trajecerimus (quod, velimus modo, facile facere possemus) secure tota Asia potiremur.* Ubi, ἣν ποιήσαιμεν, pro ὃ ἂν ποιήσαιμεν. H.

Vulgo ποιεῖν et πράττειν cum accusativo personæ conjungitur, uti supra est demonstratum: v. c. ποιεῖν τινὰ κακῶς, *male facere alicui.* Verum non est quod dubitemus, recte quoque dativo personæ jungi posse. V. g. Dinarch. adv. Demosth. pag. 13. ὁ μεγάλα ΤΗ͂Ι ΠΟ´ΛΕΙ ἀγαθὰ ποιήσας. Lys. adv. Eratosth. pag. 417. Πολλοῖς τεκμηρίοις παραστήσω τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἑαυτῶν γινομένας, ὁπότεροί ΜΟΙ ταῦτα πράξουσι. *Multis argumentis docebo mutuas inter se simultates, non vestra sed sua ipsorum causa susceptas, utri mihi hæc sint facturi.* Demosth. pro Phan. pag. 855. Τί ΣΟΙ ποιήσουσιν οἱ μάρτυρες; sc. κακόν. Id. ad Phænipp. pag. 1045. Οὐδὲν πώποτε ΤΟΥ´ΤΟΙΣΙ πεποίηκας. scil. προσφιλές. Lys. adv. Agorat. pag. 472. Οὓς σὺ, βουλομένους ἀγαθόν τι πρᾶξαι ΤΗ͂Ι ΠΟ´ΛΕΙ, ἀπέκτεινας. Luc. Act. Apost. IX. 13. Ὅσα κακὰ ἐποίησε ΤΟΙ͂Σ ʹΑΓΙ´ΟΙΣ σου. Ibid. XVI. 28. Μηδὲν πράξῃς ΣΕΑΥΤΩ͂Ι κακόν. Isocrat. de Bigis sub fin. Τισίας μὲν μηδὲν ἀγαθὸν ποιήσας ΤΗ͂Ι ΠΟ´ΛΕΙ. Xenoph. Hellen. IV. pag. 540. Ἐνόμισε καταπρᾶξαι ἄν τι ΤΗ͂Ι ΠΟ´ΛΕΙ ἀγαθόν. Isæ. pro Nicostrat. pag. 78. Ὃς ΤΩ͂Ι ΤΕΘΝΕΩ͂ΤΙ μηδὲν τῶν νομιζομένων ποιήσας. Ælian. Hist. Animal. I. 58. Καίτοι ῥᾳδίως ΑΥ´ΤΗ͂Ι τοῦτο δράσαντες. Ambitiosi in his exemplis cumulandis fuimus propterea, quod animum inducere non poteramus, ut crederemus, cum Wolfio et Reiskio, loca omnia, in quibus ejusmodi occurrat constructio, esse culpa librariorum depravata. Z.

12 Cap. 128. in fine.

13 Vel sequente ὅπως. Thucyd. lib. I. cap. 56. Τῶν γὰρ Κορινθίων ΠΡΑΣ-

Πράττειν, *occulte moliri.* XVIII. Secundo, *occulte moliri, practiquer*, cum accusativo. Demosth. Philipp. I. Μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν τῶν Θηβαίων κατάλυσιν, *Philippum aiunt una cum Lacedæmoniis Thebanorum eversionem moliri.* [It. Andocid. pag. 92. Πράττοντές τινες δήμου κατάλυσιν ἐλήφθησαν, *Quorundam molitio et conatus formæ democraticæ evertendæ deprehensus est.* Z.] Affine illud Plutarchi in Cicerone, sed in bonam partem, Πράττειν κάθοδον τῷ Κικέρωνι, *Ciceroni reditum moliri*, id est, *id agere, ut redeat.* *

Πράττειν, *impetrare.* XIX. Tertio, πράττειν τι παρά τινος, est *aliquid ab aliquo impetrare*, vel *conari impetrare*. Isocrat. ad Nicoclem: Πράττειν παρὰ των Θεῶν ἀγαθὸν, *Boni aliquid a Diis impetrare.* [14] [Hinc apud Xenoph. πρακτικὸς παρὰ θεῶν dicitur. Z.]

Πράττειν, *Convenire.* Quarto, πράττειν τι πρός τινα, est *aliquem certa de re convenire*, vel *agere cum illo de tali re*, vel *transigere*. Thucyd. Πράξαντες πρὸς αὐτὸν τὴν λῆψιν τῆς πόλεως, *Qui cum illo de capienda urbe egissent, transegissent.* [15] Quod etiam, rarius licet, dicitur, πράττειν ἔς τινα. Sæpe autem, πράττειν πρός τινα περί τινος, ut πολέμε, εἰρήνης, et similibus.

Πράττεσθαι, *exigere.* XX. Quinto, πράττεσθαι et εἰσπράττεσθαι, cum duobus accusativis, uno rei, altero personæ est, *exigere aliquid ab aliquo*. Demosth. in Leptin. Πράττεται τὲς παρ' αὐτε σῖτον ἐξάγοντας, τριακοστὴν, id est,

ΣΟ'ΝΤΩΝ, ʹΟΠΩΣ τιμωρήσωνται αὐτοὺς, et quæ sequuntur. *Corinthiis enim id agentibus, quomodo eos ulciscerentur* etc. Hoc modo Attice construitur cum præpositione εἰς, quod eidem frequens est. In promtu est apud eum exemplum lib. I. cap. 65. ʹΕΣ ΤΕ Πελοπόννησον ʹΕΠΡΑΣΣΕΝ, ὅπῃ ὠφέλειά τις γενήσεται. Oratio hæc elliptica ita suppleri potest: ʹΕς τε Πελοπόννησον ἄνδρας πέμψας ἔπρ. etc. *Et in Peloponnesum misit, qui id agerent, ut auxilium quoddam mitteretur.* H.

* Hinc πράττειν τὴν πόλιν τινὶ est *urbem alicui prodere*. Polyb. IV. 17. Τούτοις ἔπρατον τὴν πόλιν. Conf. lib. XIII. 2. Z. ¶. 196.

14 Nos satis feliciter: Sy kan veel by hem doen; dat is, te weg brengen.

15 Verba Thucydidis exstant lib. IV. cap. 114. Cæterum observetur et frequens hujus verbi usus, in primis apud Demosthenem: τὰ κοινὰ πράττειν, pro, *Fungi magistratu*, vel *Administrare Rempub.* vid. epist. 3. pag. 116. lin. 5. Τὸ μὲν γὰρ πᾶσιν ἀρέσκειν τὸν συμβελεύοντα καὶ ΤΑ' ΚΟΙΝΑ' ΠΡΑ'ΤΤΟΝΤΑ ἀδύνατον, *Fieri enim non potest, ut vir consiliarius et rempub. administrans omnibus placeat.* [Hinc οἱ πράττοντες τότε τὰ πράγματα, apud Lys. pag. 483. sunt *Principes reipub. qui tum erant.* Z.] Adhæc absolute ponitur pro *rem ex voto conficere*, cui opponitur ἀπρακτεῖν. Homer. Odyss. Γ. ver. 60.

Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ ΠΡΗ'ΞΑΝΤΑ νέεσθαι,

Da insuper Telamachum et me, re ex voto confecta, redire.

Denique εὖ πράττειν, *Feliciter vivere.* Κακῶς πράττειν, *Male multari.* Exemplis plena omnia. Et πράττειν ὑπέρ τινος, *Stare a partibus alicujus*, apud Dinarchum contra Demosthenem. Cujus contrarium est ἀντιπράττειν. [In hoc sensu πράττειν quoque dativo jungitur. E. g. Demosth. Philipp. III. pag. 126. Φιλιστείδης μὲν ἔπραττε Φιλίππῳ, *Philistides a partibus Philippi stabat.* Item cum præpositione μετά. Ut Isæi Orat. de Sort. pag. 96. Μεθ' ἡμῶν πάλιν ἔπραττεν, *Iterum nobis favere cœpit.* Z.]

16 At πράττεσθαί τινα χρήματα est *Pecunia aliquem multare*. Thucyd. lib. IV. cap. 65. Ἐλθόντας δὲ τὲς στρατηγὲς οἱ ἐν τῇ πόλει Ἀθηναῖοι τὲς μὲν φυγῇ ἐζη-

Ab iis, qui suis ex provinciis frumentum exportent, trigesimam exigit, supple *partem.* [16]

XXI. Sexto, διαπέπρακται, absolute pro *actum est,* præcedente nominativo casu. Plutarch. in Fabio, Διανοηθεὶς (Annibal) ὡς πάσῃ τέχνῃ καὶ βίᾳ κινητέος ἐστὶν εἰς μάχην ὁ ἀνὴρ, ἢ διαπέπρακται τὰ Καρχηδονίων, *Statuens omni arte ac vi pertrahendum in certamen Fabium, aut de rebus Carthaginiensium actum esse.* Gallice, *Ou autrement, que les affaires des Carthaginois étoient faites,* vel, *que c' étoit fait des affaires des Carthaginois.* Διαπέπρακται, *actum est.*

XXII. Verbum προσποιεῖσθαι, id est, *simulare,* ἐλλειπτικῶς, nonnunquam usurpatur; ita ut, quod subauditur, ex antecedentibus intelligi debeat. Demosth. pro Corona: Ὅρα, μὴ τούτων μὲν ἐχθρὸς ᾖς, ἐμοὶ δὲ προσποιῇ. (supple, ἐχθρὸς εἶναι) id est, *Vide tu, ne horum vere sis inimicus, dum mihi te inimicum esse fingis.* Προσποιεῖσθαι.

Idem ibidem adversus Æschinem, qui liberalibus doctrinis imparatus cum esset, eruditi nomen et famam ambiebat: Τοῖς δ' ἀπολειφθεῖσι μὲν, ὥσπερ σοι, προσποιουμένοις δὲ ὑπ' ἀναισθησίας, τὸ τοὺς ἀκούοντας ἀλγεῖν ποιεῖν ὅταν λέγωσιν οὐ τὸ δοκεῖν τοιούτοις εἶναι περίεστιν, id est, *Derelictis autem,* (id est, *ab omni doctrina imparatis,) cujusmodi es, qui tamen ea instructi præ stupore videri volunt, unum hoc superest, ut auditoribus suis, dum ita loquuntur, molesti sint, non tales esse videantur.*

μίωσαν, Πυθόδωρον καὶ Σοφοκλέα· τὸν δὲ τρίτον Εὐρυμέδοντα ΧΡΗ'ΜΑΤΑ 'ΕΠΡΑ'ΞΑΝΤΟ, *Reversos domum duces populus Atheniensis multavit, Pythodorum et Sophoclem exilio, at tertium Eurymedonta pecunia.* De usu verbi πράττω plura vide apud Budæum pag. 162. H.

Verum nonnunquam πράττεσθαι cum præpositione παρὰ construitur. Ut Ælian. V. H. XIV. 35. Πολὺ ἐπράττετο, καὶ ἔτι μᾶλλον παρὰ τῶν ξένων. Deinde ipsum activum πράττειν eodem occurrit subinde sensu. E. g. Luc. Evang. XIX. 23. Διὰ τί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἜΠΡΑΞΑ αὐτό; Lucian. in Vit. Auct. Φέρ' ἴδω τί καὶ ΠΡΑ'ΞΕΙΣ με ὑπὲρ αὐτοῦ, *Age videam, quid pretii a me pro eo exigas.* Demosth. adv. Androtion. pag. 617. Διπλᾶς ΠΡΑ'ΤΤΟΝΤΕΣ τὰς εἰσφοράς. Eodem sensu apud Cic. Verr. II. 6. 52. 53. dicitur *pecuniam facere.* Hinc πρηκτῆρες apud Homerum sunt *mercatores, negotiatores:* v. c. Odyss. Θ'. 162. Ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν. Conf. Spanhem. ad Callim. pag. 31. Cæterum πράττειν nonnunquam, uti δρᾶν et ῥέζειν, habet vim *sacrificandi.* Vid. Cuper. Observatt. III. 13. Z.

SECTIO UNDECIMA

De Verbis συγκροτεῖν, συῤῥηγνύναι, συμφρονεῖν, τιθέναι, τίθεσθαι, τυγχάνειν.

REGULA PRIMA.

Συγκροτεῖν, *constare.* Συγκροτέω, quod proprie est *complodo*, usus aliquot notandos habet. Primo, *quæcunque in unum coëunt, ac veluti compinguntur, atque conflantur,* συγκροτεῖσθαι *dici possunt.* Ita literæ plures syllabam in unam coëuntes, συγκροτοῦνται. Ita *consensus*, quem Tullius vocat *conspirantem* atque *conflatum*, συμπνέουσα, καὶ συγκεκροτημένη ὁμόνοια dici possit. Ita δύναμιν, aut στρατείαν συγκροτεῖν, *exercitum conflare.* Ita συνωμοσίαν συγκροτεῖν, *conspirationem conflare.*

Συγκροτεῖν, *exercere.* II. Secundo, qui *comparantur*, *instruuntur*, et in aliquo diligenter *exercentur*, συγκροτεῖσθαι quoque dicuntur. Ita συγκροτεῖν τὸν πόλεμον, *bellum instruere, aut conflare;* συῤῥηγνύναι vero *committere* est. Hoc sensu dictum est a Demosth. Olynth. II. Δόξαν ἔχουσιν, ὡς εἰσι θαυμαστοὶ, καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, *Vulgo habentur egregii quidam milites, atque in re bellica plurimum exercitati.*

Sic, τὸν πότον συγκροτῆσαι, *egregie convivium instruere, simulque*

17 Pag. 496. lin. 48.

* Œconomia verbi συγκροτεῖν hæc mihi esse videtur. Proprie dicitur in fabris, qui malleo ferrum aliaque *metalla vel ducunt, vel coagmentant.* Etenim Scholiastes Theocriti ad illud ἐξ ἀπάτας κεκροταμένοι ἄνδρες, h. e. *versuti homines et vafri*, Idyll. XV. 49. Ἡ δὲ μεταφορὰ, inquit, ἀπὸ τῶν κεκεντρωμένων χαλκῶν. Hinc factum est, ut idem verbum transferretur omnino ad res, quæ *coguntur in unum, coalescunt, congregantur, et in ordinem quendam rediguntur.* Quare Demosth. adv. Mid. pag. 250. συγκροτεῖν καὶ διδάσκειν τον χορὸν, est *chorum colligere et docere.* Et in argum. ad eand. orat. pag. 512. συγκροτεῖν et λαμβάνειν, ut idem valentia, copulantur, quibus opponitur τὸ *spernere aliud, aliud probare.* Similiter Joseph. Bell. Jud. IV.

ad hilariter bibendum invitare. Quod postremum sæpius dicitur, πότον συῤῥηγνύναι.

Huc pertinet illud Philonis, de vita Mosis, [17] Συνεκρότεν ἄλλος ἄλλον, μὴ ἀποκάμνειν, id est, *Sese mutuo, ne deficerent, conjunctis vocibus excitabant.* *

III. Συμφρονεῖν, ut obiter supra monui, cum universe significat, *aliquid secum animo reputare,* aut etiam, *ratiocinando percipere:* tum vero peculiariter est, ex certo rerum ac περιστάσεων concursu, *de vera oraculi sententia probabilem ducere conjecturam, cum ante incertus omnino dubiusque penderes.* Vide sup. Cap. III. Sect. 6. Reg. 3. et Sect. 7. Reg. 11. hujus capitis. Συμφρονεῖν, *de sensu oraculi conjicere.*

Plutarch. in Themist. Ὡς κελευσθεὶς (Dodonæo quodam oraculo) πρὸς τὸν ὁμώνυμον τῷ Θεῷ βαδίζειν, συμφρονήσειε πρὸς ἐκεῖνον ἀναπέμπεσθαι, id est, *Quomodo, jussus cum esset, ad aliquem Deo cognominem proficisci, re tandem expensa intellexerit, se ad illum mitti.*

Dicebant etiam συμβαλεῖν, et συμβάλλεσθαι τὸ λόγιον, vel τὸ μάντευμα, *oraculi mentem conjicere, vel percipere.* Pausanias in Messenic. Οἱ μάντεις ἀπείρως εἶχον συμβάλλεσθαι τὸ εἰρημένον, *Vates oraculi mentem assequi non poterant.* Vide Reg. 16. Συμβαλεῖν, καὶ συμβάλλεσθαι τὸ λόγιον.

IV. De verbis τιθέναι, et τίθεσθαι, notanda sequentia. Primo, τίθεσθαι cum dativo casu idem est, quod προστίθεσθαι, vel κατατίθεσθαι, vel συγκατατίθεσθαι, id est, *assentiri.* Chrysost. ad Thessalonic. II. Οἱ μὲν τῷ πνεύματος τὴν χάριν φασίν, οἱ δὲ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν, οἷς ἔγωγε μάλιστα τίθεμαι, id est, *Alii Spiritus gratiam esse volunt, alii Romanum imperium, quibus ego maxime assentior.* Τίθεσθαι, *assentiri,* cum dativo.

Eodem sensu accipi videtur τὸ κατακοσμεῖσθαι, cum præpositione, quod proprie *componi ornari*que significat. Plutarch. in Fabio pag. 191. Οἱ δ' ἄλλοι προσετίθεντο, καὶ κατεκοσμοῦντο πάντες εἰς τὴν ἐκείνου γνώμην, ὑπὸ μεγέθους αὐτοῦ τῆς δυνάμεως, id est, *Cæteri vero, summa ejus auctoritate potentiaque compulsi, ad ejus sese voluntatem adjungebant.* Κατακοσμεῖσθαι.

V. Secundo, τίθεσθαι cum accusativo, [et adverbio modum ac rationem indicante, *Herm.*] est *moderari ac regere,* μεταχειρίζεσθαι, vel διατίθεσθαι. Xenoph. Mem. I. Οἴεσθαι χρὴ τὴν φρόνησιν τὰ πάντα, ὅπως ἂν αὐτῇ ἡδὺ ᾖ, οὕτω τίθεσθαι, id est, *Existimandum est,* Τίθεσθαι, cum accusativo, *moderari.*

3. 12. copiæ alicujus dicuntur inferiores fuisse non quidem numero, at ὅπλοις καὶ τῷ μὴ συγκροτεῖσθαι, h. e. *armorum præstantia, et eo, quod non in ordines erant redactæ, et instructæ.* Ib. Arch. XIII. 13. 5. occurrit συγκροτεῖν στρατιωτικόν, *milites cogere, conscribere.* Deinde quoniam metalla, quæ *ita tractantur, fiunt duriora et robustiora:* significat *ita exercere aliquem, ut fiat melior et aptior et fortior.* Sic Polyb. I. 16. dicuntur συγκεκροτημένα πληρώματα. Aliquot ejusmodi exempla laudat ex Luciano Dorvillius ad Chariton. pag. 86. Tum quia duo ferra illa a fabris quasi colliduntur: translatum est ad eos, qui *manus complodunt probandi gratia.* V. c. Xenoph. Symp. VIII. 1. Ὁ μὲν δὴ Σωκράτειος ἐξελθὼν συνεκροτεῖτο. Atque cum plausus habeat vim excitandi: in-

prudentiam universa, prout ipsi libuerit, moderari. Hinc αὐτεξουσίως, vel αὐτοκρατορικῶς τὸν πόλεμον τίθεσθαι, id est, *summa cum potestate bellum administrare.*—¶. 197.

Τιθέναι, vel τίθεσθαι, *pro confesso sumere.*

VI. Tertio, τίθεναι, vel τίθεσθαι, apud Dialecticos, idem fere est, quod λαμβάνειν, *sumere*, vel ὑποτίθεσθαι, quod barbari *supponere* dicunt. Tullius vero *ponere*, id est, quasi *pro confesso sumere;* sed τιθέναι, fere adjunctum habet εἶναι, quod τίθεσθαι respuit: ut οἱ τὸ κενὸν εἶναι τιθέντες, vel οἱ τὸ κενὸν τιθέμενοι, *qui vacuum esse volunt.*

Τίθεσθαι τὸν ἀγῶνα, *certamen instituere.*

Quarto, τίθεσθαι τὸν ἀγῶνα, *certamen instituere*, vel *edere*. Gregorius de Martyre, Οὐ περὶ τῶν χρημάτων, ἀλλὰ τοῦ εὐσεβοῦς τόνδε τὸν ἀγῶνα τιθέμενος, *Non pro pecunia, sed pro pietate hoc certamen edens*, aut *committens*.

Τίθεσθαι, *ducere.*

VII. Quinto, τίθεσθαι, est *existimare ac ducere:* qua in significatione aliquando jungitur cum παρὰ et οὐδὲν, vel πολύ. nam, παρ' οὐδὲν τίθεσθαί τινα, est, *aliquem nihili facere:*[18] παρὰ πολὺ vero, id est, *plurimi*. Aliquando cum solo accusativo: ut, δεύτερόν σε τίθεμαι τῶν φίλων,[19] id est, *secundum tibi locum inter amicos tribuo.* Quo modo sæpe δεύτερον sequitur genitivus, tuncque δεύτερον τίθεσθαι, est *posthabere:* ut, δεύτερον χρὴ τίθεσθαι τῆς φρονήσεως τὴν ὑγίειαν, id est, *posthabenda est prudentiæ corporis valetudo.*[20] Sic μέγα, vel σμικρὸν τίθημι, vel τίθεμαι τόδε τὸ κέρδος, *magnum vel exiguum hoc lucrum duco.* Frequentissime cum præpositione ἐν, et dandi casu: ut, ἐν οὐδενὸς μέρει, vel ἐν οὐδενὶ λόγῳ,[21] vel ὑπὸ λόγῳ τίθεσθαι, *nullo in numero vel loco habere.*[22] Ἐν καλῷ, vel αἰσχρῷ τίθεσθαι, *honestum vel turpe ducere.* Ἐν σπουδῇ τίθεσθαι, *studio dignum ducere.*[23]

terdum quoque, ut in loco Philonis a Vigero laudato, significat *excitare, adhortari* etc. Z.

18 Exemplum habet Plutarch. in vit. Demosth. pag. 852. lin. 43. ΠΑΡ' ΟΥ'ΔΕ'Ν τὸ προσκροῦσαι τῷ δήμῳ ΘΕ'ΜΕΝΟΣ, *Nihili faciens populum offendisse.*

19 Vel ἐν τοῖς φίλοις, quod malim, tum quod nescio, an hic sit verborum Græcorum sensus, tum saltem ad tollendam ambiguitatem: nam eadem verba notant: *Amicis te posthabeo*, sive, *ultimo te inter amicos loco pono.* Cæterum *ponere* pro *ducere* adhibent etiam Latini: ita enim Nepos in Alcib. cap. 3. *Neque ei par quisquam in civitate PONERETUR.*

20 Pro eodem dicitur, ἐν δευτέρᾳ τάξει ποιεῖσθαι vel τίθεσθαι, *Secundo ordine ponere*, verbatim; itidem sequente Genitivo, pro *postponere*. Plutarch. in Vit. Demosth. pag. 852. lin. 14. Τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σωτηρίαν οἴεται δεῖν 'ΕΝ ΔΕΥΤΕ'ΡΑι ΤΑ'ΞΕΙ ΤΟΥ͂ ΚΑΛΟΥ͂ ΠΟΙΕΙ͂ΣΘΑΙ καὶ τοῦ πρέποντος, *Securitatem et salutem putat postponendam honesto et decoro.* Gr. *In secundo ordine honesti facere et decori.*

21 Exemplum habet Aristides, Orat. ad Capitonem, pag. 550. Ἐκεῖνος τοὺς μὲν τῆς τραγῳδίας ποιητὰς οὐδὲ ἐν λόγῳ τίθησιν, *Ille tragicos quidem poëtas, nullo numero habet.* Est et ubi ἐν μέρει, ἐν λόγῳ, vel si quid his simile subaudiendum relinquitur, sequente genitivo, a dissimulato substantivo profecto. Ita idem pro Quatuorviris, pag. 251. Ἐγὼ μᾶλλον ἂν τοῦτο ἔδεισα, μήτις αὐτὸν τῶν ῥητόρων μὲν ἀποστεροίη, ΤΙΘΕΙ'Η ΔΕ' ΤΩ͂Ν ΣΤΡΑΤΗΓΩ͂Ν, *Ego potius hoc timuissem, ne quis, eum de rhetorum numero eximeret, et inter duces recenseret.* Ubi τιθείη τῶν στρατηγῶν, pro ἐν μέρει τῶν στρατηγῶν. Eandem habet significationem, si cum præpositione εἰς construitur. Ibid. pag. 326. Εἰς εὐεργεσίας τιθέναι μέρος, *Beneficii loco habere.* Eodem modo εἰς λόγον τιθέναι. Ibid. pag. 345.

22 Exempla vid. apud Bud. pag. 92. in fine.

VIII. Sexto, τιθέναι, vel τίθεσθαι, est *tribuere, assignare.* Qua in acceptione duobus fere modis usurpatur. Primo cum accusativo rei, quam tribuit, et genitivo rei vel personæ, cui tribuit. Demosth. Olynth. I. Τὸ πολλὰ ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον, τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἄν τις θείη δικαίως, id est, *Quod multa hoc* [24] *bello amiserimus, id inertiæ nostræ jure ac merito tribuatur.* Τιθέναι, vel τίθεσθαι, *tribuere.*

Secundo, cum duobus accusativis. Demosth. ibid. consequenter; Τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι, πεφηνέναι τέ τινα ἡμῖν συμμαχίαν τούτων ἀντίῤῥοπον, τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θείην, id est, *Quod autem nec idem ante nobis evenerit, et quædam belli societas his calamitatibus æqualis* [25] *subito extiterit; id vero ipsorum erga nos amoris beneficio tribuendum censeo.*

IX. Septimo, τιθέναι, cum præpositione εἰς, [26] et accusativo casu, redditur per verbum affine huic accusativo. Nam τιθέναι εἰς ὀργὴν, id est, ὀργίζεσθαι, *irasci,* τιθέναι εἰς μνήμην, id est, μεμνῆσθαι, *meminisse:* τιθέναι εἰς εὔνοιαν, id est, εὔνουν ὑπάρχειν, *bene velle.* Demosth. pro Coron. Ἀλλ' οὐ τίθεται ταῦτα παρ' ὑμῖν εἰς ἀκριβῆ μνήμην, οὐδ', ἣν προςῆκεν, ὀργὴν, id est, *Verum ista vos diligenti recordatione, quaque par esset iracundia, non prosequimini.* Τιθέναι cum præp. εἰς, et acc.

X. Τιθέναι, vel τίθεσθαι τὰ ὅπλα, verbatim, *ponere arma:* (qua de phrasi apud Lexicographos vix quicquam reperias) nonnulli sumi posse putant, pro ὅπλα κατατίθεσθαι, vel ἀποτίθεσθαι, Gallice, *mettre bas les armes.* Quam acceptionem ipse quoque Thucydidis Scholiastes probat. Mihi nondum locus occurrit, in quo ita Τιθέσθαι ὅπλα.

23 Eodem modo apud Thucyd. lib. I. cap. 35. Εἶτα ἐν ἀδικήματι θήσονται, *Deinde criminis loco ponent.*

Cum præpositione ἐκ cum genitivo ἴσου constructa comparationem notat τίθημι (Gleich stellen) sequente dandi casu ejus, cui aliquem æquiparamus. Aristid. Orat. eadem: Καὶ μὴν ἘΞ ἼΣΟΥ μὲν ἔγωγ' οὐδέποτ' ἂν ΘΕΙΉΝ Αἰσχίνην ΠΛΆΤΩΝΙ, *Enimvero nunquam ego Æschinem Platoni æquipararem.* Quod apud eum est ἐξ ἴσου, apud Athenæum est ἐκ παραλλήλου, ita enim ille lib. Deipnosoph. penult. pag. 647. Λυγκεὺς, ὁ Σάμιος, ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ ἘΚ ΠΑΡΑΛΛΉΛΟΥ ΤΙΘΕΊΣ τὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν ἐξαιρέτως γινόμενα ΤΟΙ͂Σ ἐν τῇ Ῥόδῳ, γράφει οὕτως, *Lynceus Samius in epistola ad Diagoram illa, quæ in Attica gignuntur eximia, iis, quæ Rhodi, æquiparans, ita scribit.*

24 Quo bello? at nondum susceptum erat. An, ad quod apparandum Athenienses Demosthenes hortatur? At in eo non potuerunt multa amisisse. Intellige bellum in genere, sive varia bella, in quibus Athenienses multa amisisse paulo ante exemplis ostendit Orator. Juvat in partem notata alia in editione mea MS. lectio, quæ articulum τὸν rejicit, et sic κατὰ πόλεμον notabit, *quotiescunque bellum gessimus.* de quo idiomate vide, quæ infra notabo Cap. IX. Sect. 5. Reg. 4. Locus Demosth. est pag. 2. lin. 39. Subaudi ἔργον, vel si quid occurrit commodius, ut genitivi ἀμελείας constet ratio; et nihil novitatis mirare. Habebis duos accusativos, de quibus mox.

25 Reddere malim: *Quod autem id antea non evenerit, et nobis ostensa sit belli societas, quæ has calamitates compenset* etc.

26 At τίθεσθαι passive εἴς τι dicitur persona, cui tanquam provincia, aliquid agendum est impositum, pro quo et κεῖσθαι dixerunt. Vid. ad Sect. 8. Reg. 2.

Nec non cum aliis præpositionibus et propriis illarum casibus. Sic dicitur

proprie sumi credam, nisi qui armati consistunt, nec tamen re ipsa pugnant, ii proprie arma dicantur abjicere. Quatuor præcipue modis usurpari reperio, quorum tres postremi communi quodam ex fonte manant. [Semper τίθεσθαι τὰ ὅπλα dicitur, numquam τιθέναι, his quidem, quæ hic enumerantur, significationibus. *Herm.*]

Aciem instruere.

XI. Primus est, pro τάττειν, vel τάττεσθαι, id est, *aciem instruere*, vel *instrui*, Gallici, *mettre ses gens en ordonnance*, ou *se mettre en ordonnance:* non tam ad certamen ineundum, (quod potius παρατάττεσθαι, vel ἀντιπαρατάττεσθαι, vel παράταξιν εὐτρεπίσαι, diceretur:) quam vel πρὸς ἐπίδειξιν, *pour faire monstre*, (Plutarch. in Pomp. Ἐξοπλίζειν καὶ διακοσμεῖν τὴν δύναμιν) vel ad securitatem, dum verbi causa bellicum habetur concilium, aut urgente hoste milites Imperator alloquitur. Xenoph. Exped. lib. VII. pag. 395. Εἰ δὲ τούτων ἐπιθυμεῖτε, θέσθε τὰ ὅπλα ἐν τάξει ὡς τάχιστα, *Hæc si expetitis, jam jam armati ordine consistite:* ubi Xenophon Imperator vagos et inordinatos milites alloquitur. Et paulo post: Τοὺς ἄλλους ἐκέλευσε ταῦτα παρεγγυᾷν, καὶ τίθεσθαι τὰ ὅπλα, *Alios* (Duces) *jubebat eadem ad suos cohortatione uti, ac milites ordinare.* Qui sensus ex sequentibus elicitur; subjungit enim de militibus, οἱ δὲ αὐτοὶ ὑφ' ἑαυτῶν ταττόμενοι etc., *Illi autem sese ultro ac sponte ordinantes.* Tum infert ἐπεὶ δὲ ἔκειτο τὰ ὅπλα, verbatim, *postquam arma jacuerunt:* id est, *postquam ordinata acies, et quieta constitit.* Thucyd. lib. II. [27] Καὶ ἀνεῖπεν ὁ κήρυξ, εἴ τις βούλεται κατὰ τὰ πάτρια τῶν πάντων Βοιωτῶν, ξυμμαχεῖν, τίθεσθαι παρ' αὐτοὺς τὰ ὅπλα, *Edixitque præco, qui ex patriis Bœotorum omnium institutis, in belli societatem venire vellent, ii ut secum in armis consisterent. Qu' ils se rengeassent avec eux en armes;* non ut interpres, *apud ipsos arma poneret.* Melius Scholiast. σὺν αὐτοῖς ὁπλίζεσθαι. Idem lib. VIII. [28] Καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα, ἐξεκκλησίασαν, id est, *Armis instructi, et ordine collocati, concionem habuerunt.* Imminebat enim hostis.

Κεῖσθαι τὰ ὅπλα.

Affini admodum sensu dicitur καθέζεσθαι, *sedere;* id est, *interquiescere, subsistere, faire alte.* Thucyd. lib. II. [29] Καὶ καθεζόμενοι, ἔτεμνον, πρῶτον μὲν Ἐλευσῖνα, id est, *Ibique subsistentes*, vel, *castris positis, mox populari cœperunt, primum Eleusinem.* Τέμνειν enim *vastare* est, *populari, diripere*, idem quod δηῶσαι, κακῶσαι, ἄγειν καὶ φέρειν.

πρὸς καλοῦ τίθεσθαι, pro *Probare;* cui contrarium est ἀπὸ καλοῦ τίθεσθαι, *Improbare.* Πρὸς οἰωνοῦ τίθεσθαι, *Augurari*, sive, *pro omine habere.* Athenæus, Deipnosoph. lib. I. pag. 13. Καὶ ταῦτα ἔπρασσον ΠΡΟ'Σ ΟΙ'ΩΝΟΥ͂ ΤΙΘΕ'ΜΕΝΟΙ, *Et hæc faciebant boni ominis caussa.* Ad quæ verba ita apud Casaub. Eustathius: καθά φησιν Ἀθήναιος· ἔπρασσον οἱ παλαιοὶ, ΠΡΟ'Σ ΟΙ'ΩΝΟΥ͂, φησι, ΤΙΘΕ'ΜΕΝΟΙ, τουτέστιν, οἰωνιζόμενοι. [At, πρὸς τὸ καλῶς ἔχον τίθεσθαι, est *ad decori rationem referre.* Demosth. adv. Aristocrat. pag. 664. Z.] Simili modo cum adverbio ἔξω construitur; sequente Genitivo. Plutarch. in Demosthene, pag. 852. Ἔξω λόγου τίθεμαι Φωκίωνα, *Phocionem excipio, ex cæterorum numero eximo.* Imo citra ullam præpositionem cum solo accusativo per verbum cogna-

Idem ibid. paulo post, Καθεζόμενοι ἐς αὐτὸ (id est, παρ' αὐτὸ, supp. χωρίον) στρατόπεδον ἐποιήσαντο, *Ad illud* (supp. *oppidum) subsistentes, castrametati sunt.* Unde καθέδρα, *obsidio, le siege,* vel *mora, quæ in obsidione trahitur.* Ibid. Ἐν ὀργῇ ὁ στρατὸς τὸν Ἀρχίδαμον ἐν τῇ καθέδρᾳ, (id est, διὰ τὴν καθέδραν [30]) εἶχεν, *Archidamo iratus erat exercitus, ob longiorem obsidionis moram.*

XII. Secundus usus est, pro στρατοπεδεύεσθαι, vel καταστρατοπεδεύεσθαι, *castra metari:* (quod etiam στρατοπεδείαν ποιεῖσθαι, χάρακα βάλλεσθαι, aut καταβάλλεσθαι, aut τίθεσθαι, παρεμβάλλειν, aut παρεμβολὴν ποιεῖσθαι.) Qui usus, inter cæteros, Dionysio Halicarnass. perfamiliaris est. Lib. V. pag. 311. Θέμενοι δὲ (Sabini) πλησίον αὐτῶν τὰ ὅπλα, id est, *Juxta eos castra metati.* Thucyd. lib. II. [31] de Thebanis, qui Platæam invaserant: Θέμενοι δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν τὰ ὅπλα, id est, *Cum in foro armati constitissent, castra posuissent.* Quis ibi vertat, *arma ponere, cum hostilem urbem invaderent?* Scholiastes reddit, περιτίθεσθαι, id est, *arma induere.* Sed iis jam induti erant. *Castra metari.*

Tertius, præcedenti affinis ac geminus, pro *castra munire* potius quam *metari:* Gallice, *se fortifier.* Idem Dionys. lib. VIII. pag. 549. Ὀλίγον στῖφος, εἰς ὄρους κορυφήν τινα ἀναδραμὸν, καὶ θέμενον ἐνταῦθα τὰ ὅπλα, τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα διέμενε, *Exigua manus, conscenso montis jugo, et castris eo in loco munitis, sequentem ibi noctem exegit.* Et alibi. Thucyd. lib. IV. pag. 282. [32] Ὑπεχώρησαν πρὸς τὸν λόφον, καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα, *In collem se receperunt, ibique castra munierunt.* Ubi Scholiastes perperam explicare videtur, ἀπέθεντο. Idem lib. VIII. pag. 620. Εὐθὺς ἐχώρουν ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἔθεντο αὐτοῦ τὰ ὅπλα, id est, *Urbem continuo petiere, ibique castra muniere;* ubi Scholiastes adhuc, ἀπέθεντο. *Castra munire.*

XIII. Quartus usus est cum secundo tertioque conjunctior, ἀντὶ τοῦ πολιορκεῖν, *obsidere:* Gall. *planter son camp devant une place.* Quo sensu Thucydides lib. VIII. pag. 573. [33] præpositionem cum accusativo adhibuit: Πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν τῶν Μιλησίων, κρατοῦντες ἤδη, τὰ ὅπλα τίθενται, i. e. προσμιγνύουσι τῇ πόλει, *Ad ipsam Milesiorum urbem jam victores castra ponunt.* Herodotus lib. I. [34] ubi de Pisistrato ab exilio redeunte, atque Athenas invadente: Οἱ ἀμφὶ Πεισίστρατον, ἀπικνέονται ἐπὶ Παλληνίδος, Ἀθηναίης ἱερὸν καὶ ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα, *Pisistrati exercitus, ad Pallenidis Minervæ templum* *Obsidere.*

tum redditur. Apud Athenæum lib. VI. pag. 223. Ὅπερ Ἀντιφάνης ἐν Νεοττίδι ΠΑΙΔΙΑ'Ν ΘΕ'ΜΕΝΟΣ ἐρεσχελεῖ τόνδε τὸν τρόπον, *Quod Antiphanes in Neottide jocans cavillatur hunc in modum.*

27 Cap. 2. Et paulo ante: Θέμενοι ἐς τὴν ἀγορὰν τὰ ὅπλα, *Cum in foro armati constitissent.* Ad quem locum consule Hudsonum.

28 Cap. 93.

29 Cap. 19.

30 Malim ἐν τῇ καθέδρᾳ pro ἐν τῷ καθέζεσθαι, *In ipsa obsidione:* vel etiam, *dum urbem corona cingebant.* Locus est in fine capitis 18.

31 Cap. 2.

32 Cap. 44.

33 Cap. 25.

34 Cap. 62.

pervenit, illudque castris positis obsidere cœpit. Ubi minus recte Interp. *altrinsecus arma posuerunt.* [35]

Eodem modo explicari possit, quod Dionysius Halicarnass. ait, πλησίον τῶν πολεμίων ὅπλα τίθεσθαι.

Κατατίθεσθαι κλέος, *Gloriam etc. sibi comparare.*

XIV. Κατατίθεσθαι κλέος, δόξαν, εὐδοξίαν, et simil. *gloriam sibi comparare;* κατατίθεσθαι τιμὴν, aut ζημίαν, *mulctam persolvere;* κατατίθεσθαι χάριτας, vel χάριν τινὶ, est ὀργὰς ἐπιφέρειν, vel ἦρα φέρειν, de quibus supra Cap. III. Sect. 8. Reg. 15. i. e. *se ad alicujus voluntatem accommodare, ab aliquo gratiam inire.* At cum præposit. et accusat. κατατίθεσθαι εἰς vel πρός τινα τὴν χάριν, aut τὴν εὐεργεσίαν, *beneficium in aliquem conferre.* Sic, κατατίθεσθαι ὀργὴν ἔς τινα, Xenophonti est, *iram in aliquem effundere.* At, σπουδὴν πρός τινα κατατίθεσθαι, *studium in aliquem conferre.*

XV. Τυγχάνειν, inter alias [36], quandam *fortuiti* significationem involvit, in qua primo, cum participio conjungitur. Herodot. lib. VIII. Ἔφη τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δημαρήτῳ, id est, *Dixit se tum forte cum Demareto fuisse.*

Secundo, cum variis particulis: v. c. cum εἰ οὕτως, in Aoristo 2. indicativi. Aristoteles Ethic. III. 8. Καὶ εἰ οὕτως ἔτυχεν, ἑκὼν νοσεῖ, id est, *Quod si aliquando contingat, tum vero sponte morbo laborabit.* [37]

35 Vid. et Heliodor. Æthiop. lib. VII. cap. 1. Περὶ μέρος τοῦ τείχους τὰ ὅπλα καταθέσθαι κελεύσας, *Circa aliquam muri partem castra poni jubens.* Ubi itidem interpres, *arma deponere* reddit. H.

De usu elegante et exquisitio verbi διατιθέναι vide quæ tradit Hemsterhusius ad Lucian. Nigrin. Tom. I. pag. 81. et Ernestius V. C. ad Xenoph. Mem. I. 6. 3. Z.

36 Ego fortuiti casus significationem principem ac dominantem statuo, quæ sese extendit per omnes usus existendi, contingendi, assequendi, ut diligentius intento facile ex sequentibus patebit. H.

Verissime judicat Hoogevenius. Falluntur igitur Grammatici ii, qui opinantur, τυγχάνειν cum part. meræ servire periphrasi, et veluti τυγχάνω ἔχων idem valere quod ἔχω, cum tamen sit *nanciscor*, seu *casu, sorte, fortuna aliquid mihi obtigit.* Sic illud Cebetis ab initio, ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες, significat *forte ambulabamus.* Plat. in Phæd. ab initio, Rogatus aliquis, quare Socrates diu post condemnationem supplicio sit affectus, respondet, Τύχη τις αὐτῷ συνέβη. ἜΤΥΧΕ γὰρ τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης ἡ πρύμνα ἐστεμμένη τοῦ πλοίου etc. Z.

37 Verba sunt in edit. Lugdun. c. 7. minus recte, ut puto, versa: ait ille: *si quis sciens ac volens injuste agit, ex ejus voluntate non pendet, ut desinat esse injustus, sed erit injustus.* Tum subdit: Οὐδὲ γὰρ ὁ νοσῶν, ὑγιής, καὶ, εἰ οὕτως ἔτυχεν, ἑκών· νοσεῖ ἀκρατῶς βιοτεύων. Sic enim distinguo. i. e. *Neque enim, qui ægrotat* (supple ex præcedentibus: *si voluerit) erit sanus, etiamsi forte sponte laborat: ægrotat ille ex intemperantia.*

38 Quod si adverbium οὕτως hic interponatur, sæpius et eleganter ponitur pro οἷον, *Exempli gratia, Verbi caussa, Puta,* vel simili. Exemplum quære apud Æschin. contra Ctesiph. pag. 280. lin. 14. Διεπράττοντο ἀναγορεύεσθαι, ὅτι στεφανοῖ αὐτοὺς ὁ δῆμος, ΕἸ ΟΥ̓ΤΩ ΤΥ'ΧΟΙ, ὁ τῶν Ῥοδίων, ἢ Χίων, ἢ καὶ ἄλλης τινὸς πόλεως, *Confecerunt, ut proclamaretur, se coronari a populo, puta, Rhodiorum, vel Chiorum, vel alius cujusdam urbis.* Potest tamen in hac acceptione adverbium οὕτως abesse. Ita enim Scholiastes Aristophanis ad hæc verba, quæ exstant in Avibus, ver. 1069. Ἑρπετὰ καὶ δακετά. Καὶ τὰ ἄλλα δακετά, ὥσπερ, ΕἸ ΤΥ'ΧΟΙ, ὁ σκορπίος, *Et alia mordentia, ut, verbi gratia, scorpius.*

Tertio, cum εἰ solo, in Aoristo 2. optativi: nam εἰ τύχοι, est, *si ita ceciderit*, aut *cecidisset*, vel *contingeret*. [38]

Quarto, cum ἂν, et Aoristo 2. optat. vel subjunct. Demosth. Olynth. II. Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα, εἰς μὲν ἅπαξ, καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχοι, *At quæ hujusmodi sunt, semel (pour une fois) ac brevi tempore consistunt, et vero magnam fortasse de se spem concitant* [39].

Quinto, cum ἡνίκα, et ἂν, in eod. Aorist. 2. Demosth. Olynth. I. Τὰ μὲν εἴκων. ἡνίκα ἂν τύχῃ, τὰ δ' ἀπειλῶν, id est, *Nunc quidem cedens, si res ita tulerit, nunc vero minitans.* [40]

XVI. Sexto, cum ὅ, τι, et ἂν, in eod. Aorist. 2. nam ὅ, τι ἂν τύχῃ, est *quicquid forte contigerit*, vel *prout se aliquid forte obtulerit*, vel *quicquid in manus*, aut *in mentem venerit*. *

Septimo, cum ὅπου, ὅπῃ, ὅπη, et ἂν, in eod. Aorist. 2. utriusque numeri, id est, *ubilibet, quocunque in loco, ac sine ullo delectu;* ut, οὐχ ὅπου ἂν τύχοι, ῥᾳδίως διέτριβεν, *non facile quovis in loco promiscue morabatur*. † Dicitur etiam ὅπου, et ὅπῃ καὶ τύχῃ, vacante particula καί. [41]

Octavo, cum ὁπόθεν, id est, *undelibet;* ut τοὺς συμμάχους, ὁπόθεν ἂν τύχῃ, συνεκρότησεν, *socios undelibet, undecunque potuit, collegit.*

Nono, cum partic. ὅπως, in Aorist. 2. indicativi, id est, *fortuito*, ac *temere*, ὅπως ἔτυχεν. [42]

39 Cum, τάχ' ἂν εἰ. Idem Demosthenes pro Phormione, pag. 607. lin. 4. Ὁ μὲν γὰρ περὶ πάντα ἄδικος, ΤΑ'Χ' ἊΝ ΕΙ' ΤΥ'ΧΟΙ, καὶ τοῦτον ἠδίκει, *Nam qui in omnibus injuriose agit, etiam hunc si res ita tulerit, læserit.* [Τάχ' ἂν pertinet ad ἠδίκει. *Herm.*] Cum κἂν. Epictet. cap. 22. Μὴ ὄκνει συμπεριφέρεσθαι αὐτῷ, ΚἊΝ ΟΥ῞ΤΩ ΤΥ'ΧΗι, συνεπιστενάξαι, *Ne tergiverseris una cum illo circumferri, et, si res ita tulerit, congemiscere etiam.* Constante κἂν ex καὶ ἐπιδοτικῷ et ἄν.

40 In his acceptionibus potest hoc verbum in omni persona usurpari, e. g. Plat. in Theag. pag. 129. lin. 17. Ἥξω δὲ ὀλίγον ὕστερον, ἘἊΝ ΤΥ'ΧΩ, *Redibo paulo post, si ita fors ferat.* Nisi hoc loco quis vertere mallet: *si voti compos factus ero.* H.

* Sic occurrit Xenoph. Œcon. VIII. 3. Ἔστι δ' οὐδὲν οὕτως οὔτ' εὔχρηστον οὔτε καλὸν ἀνθρώποις, ὡς ἡ τάξις. Καὶ γὰρ χορὸς ἐξ ἀνθρώπων συγκείμενος ἐστιν. Ἀλλ' ὅταν μὲν ποιῶσιν, Ὅ, ΤΙ ἊΝ ΤΥ'ΧΗι ἕκαστος, ταραχή τις φαίνεται, καὶ θεᾶσθαι ἀτερπές. Ὅταν δὲ τεταγμένως ποιῶσιν etc. Hic ποιεῖν ὅ, τι ἂν τύχῃ ἕκαστος, et ποιεῖν τεταγμένως inter se opponuntur. Z.

† Sic Xenoph. Œcon. III. 5. aliquis interrogatus, cur alii rem familiarem mediocrem recte administrent, alii vero, multo opulentiores, minus recte rebus suis uti possint, respondet, Τί τούτων ἐστὶν αἴτιον (sc. ἄλλο), ἢ ὅτι τοῖς μὲν ὍΠΟΥ ἜΤΥΧΕΝ ἕκαστον καταβέβληται, τοῖς δὲ ἘΝ ΧΩ'ΡΑι ἕκαστα ΤΕΤΑΓΜΕ'ΝΑ κεῖται; Z.

41 Vacat particula καὶ non magis, quam nostratium ook cum dicimus: waar hy ook zyn mag. Dicamus potius, explere illam vicem particulæ ἂν· pro ὅπη ἂν τύχῃ. Estque locutio elliptica, quæ ita suppleri possit, cum v. c. dicimus: *Quocunque arma intulit, maximum sui terrorem injecit:* Græc. Ὅπη καὶ ἔτυχεν ὅπλα ἐπενέγκας, τὸν μέγιστον τὸν ἀφ' ἑαυτοῦ φόβον ἐνεποίησεν suppl. οὐ μόνον πολλαχῇ, ἀλλὰ καὶ ὅπη etc. Cæterum malim ὅπῃ ἂν dicere, quam ὅπῃ καί, cum illud sit tutius ac certius.

42 Vel cum particula ὡς. Ælian. Var. Hist. lib. XII. cap. 19. Ἀπέδειξε, πάντας Ἀθηναίους πρὸς δύσιν κειμένους κατὰ τὸ πατρῷον αὐτοῖς ἔθος, τοὺς δὲ Μεγαρεῖς εἰκῇ, καὶ ὩΣ ἜΤΥΧΕ, τεθαμμένους, *Ostendit, omnes Athenienses ortum versus jacere secundum patrium eorum institutum, Megarenses vero temere et fortuito*

Decimo, cum ὁπότερον, vel ὁπότερα in Aorist. 2. indicativi, significat, *id quod æque potest esse, ac non esse;* aut vice versa, maximeque apud Philosophos. — ¶. 198.

XVII. Aliquando, *tritum aliquid, commune, obvium* ac *vile*, significat: tuncque sæpissime participium usurpatur, vel simplex vel compositum ex præpositione ἐπὶ, v. c. οὐκ ἔστιν εἷς τῶν τυχόντων, vel ἐπιτυχόντων, hoc est, τῶν εὐτελῶν, καὶ ἀπεῤῥιμμένων, *Non est unus e populo, non vilis et contemtus aliquis.* Rarius dicitur eodem sensu, ὧν ἔτυχεν· Demosth. pro Corona, Οὐ γὰρ ὧν ἔτυχεν, ἦν, *Nec enim erat unus e vulgo.* *

Τυγχάνειν, *sortiri.* XVIII. Τυγχάνειν, cum genitivo est *sortiri*, tam in bonam, quam in malam partem. [Recte. Nam ἡ τύχη est vel ἀγαθὴ, vel κακὴ. Sic Xenoph. Cyrop. V. 4. 31. est καταδακρύειν τὴν αὐτοῦ τύχην, et ibid. IV. 2. 25. τύχη de victoria adhibetur. Z.] In bonam: ut τυγχάνειν τῶν δικαίων, *jus suum obtinere.* [Recte. Etenim hic quoque maximam partem sibi vindicat Fortuna. Non semper obtinet constantia legum, sed causa tua obnoxia est favori judicum et suffragiis, eloquentiæ patroni, aliisque rebus, quæ casui debentur. Z.] Quod etiam dicunt, ἐλλειπτικῶς, sine genitivo expresso. Dionysius Halicarnass. lib. III. 43 Ἵνα μηδετέρα πολέμου ἄρχῃ, (*Albanorum et Romanorum urbes intelligit,*) ἡ δὲ ἐγκαλοῦσα ὅ, τι δήποτε ἀδίκημα, δικάζηται παρὰ τοῖς ἀδικοῦσιν· εἰ δὲ μὴ τυγχάνῃ, τότε τὸν ἐξ ἀνάγκης ἐπιφέρῃ πόλεμον, *Ut neutra bellum incipiat, sed utravis accepta qualibet injuria quereretur, ea judicio apud injuriæ*

esse sepultos. [Sic Ptolemæus, Ælian. V. H. XII. extr. ne Perdiccas rem sentiret, Alexandri cadaver λιτῶς καὶ ὩΣ ἜΤΥΧΕ προπέμψαι κρυπταῖς ὁδοῖς dicitur, h. e. *negligenter, incuriose, simpliciter, sine ornatu, pompa,* et *splendido comitatu.* Z.] Confer Isocrat. Areop. pag. 300. Cæterum ex præcedentibus satis constat, hoc verbum fortuitum casum sive sortem significare, et eandem vim habere, quam Latinorum syllabica illa adjectio, *cunque* vel *libet*, ut *ubicunque, undecunque, quilibet* etc. Jungitur tunc cum particulis ὡς, τὶς, ὅπου, ὁπόθεν, et similibus; ut, ὅστις ἔτυχεν, *Quem sors obtulit, Quilibet.* Scylax in Periplo: Οἰκοῦσι δὲ ἐν Κρήτῃ Ἕλληνες, οἱ μὲν ἄποικοι Λακεδαιμονίων, οἱ δὲ Ἀργείων, οἱ δὲ Ἀθηναίων, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τῆς ἄλλης, ὉΠΌΘΕΝ ἜΤΥΧΕΝ, *Habitant vero in Creta Græci, alii Lacedæmoniorum coloni, alii Argivorum, alii Atheniensium, alii ex aliis Græciæ partibus undecunque.* Arrian. de Exped. Alex. lib. VI. cap. 4. Προσορμιζόμενος δὲ ὍΠΗ ΤΎΧΟΙ, ταῖς ὄχθαις, *Ubicunque appellebat ripis.* Et sic in cæteris. Potuisset dicere, ὅπῃ τύχοι τῶν ὀχθῶν, nam habet hoc modo sequentem generandi Casum, ut de Antiocho ex Polybio Athenæus, Deipnosoph. lib. V. pag. 193. Ἀποδιδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς ἐνίοτε τοὺς θεραπεύοντας, ὍΥ ΤΎΧΟΙ ΤΗ͂Σ ΠΌΛΕΩΣ ἀλύων (Ita ὁ πάνυ Casaubonus pro αὐτῶν· deque hujus mutationis qualiscunque necessitate vide, quæ supra diximus ad finem Sect. 2. capitis III.) ἐφαίνετο, *Quandoque ex aula ministris se subducens, ubivis per urbem otiose vagans conspiciebatur.* Potest et hoc modo in omni persona usurpari, idque non tantum in ἀορ. β΄. sed etiam in aliis temporibus. Cum Particula ὡς; ut, Οὐχ ὩΣ ἘΤΎΓΧΑΝΟΝ, ἀλλὰ δικαίως καὶ νουνεχόντως ἐποίησα, *Non utcunque,* sive, *temere, sed jure et prudenter feci.* Cum ᾗ et Genitivo, pud Xenoph. de Exped. Cyr. lib. VI. pag. 386. Παραγγείλας διαβαίνειν, ΗΙ̑ ἕκαστος ἘΤΎΓΧΑΝΕ ΤΟΥ͂ ΝΆΠΟΥΣ ὤν, *imperans, ut quisque, ad quamcunque partem saltus forte esset, illac transiret.* H.

* Demosth. de Falsa Legat. pag. 415. οἱ τυχόντες ἄνθρωποι sunt *homines triviales, plebeii, de infima plebe, qui*

auctores experiatur: quæ si jus suum non obtineat, tum necessarium denique bellum inferat. In malam vero partem: dicunt enim τυγχάνειν τῆς ὀργῆς, *iram subire alterius:* τυχεῖν φθόνυ, *in invidiam adduci:* τυχεῖν ζημίας, *mulctam subire:* τυχεῖν τιμωρίας, *pœna mulctari:* Plato in Gorgia, ἀθλιώτερος μὲν, ἐὰν μὴ διδῷ δίκην, μηδὲ τυγχάνῃ τιμωρίας ὁ ἀδικῶν· *Miserior quidem fuerit auctor injuriæ, si pœnas non dederit, atque omne supplicium effugerit.* τυγχάνειν μέμψεως, et κατηγορίας, *reprehendi*, et *accusari* [44]. Vide quæ supra diximus in ἀπολαύω. Sect. 4. Reg. 8.

XIX. Ἐπιτυγχάνειν, absolute sumitur, pro εὐστοχεῖν, id est, *conjectura assequi, rem tangere,* vulgo *rencontrer.* [Alias, si cum gen. construitur, idem valet quod simplex τυγχάνειν, h. e. *consequi*, seu *nancisci.* Cum dat. occurrit Æschin. adv. Ctesiph. pag. 553. ubi ἐπιτυγχάνειν μάχῃ, si vera est lectio, significat *prospere pugnare.* Z.] Plutarch. in Pericle, 155. a. ubi loquitur de ostento quodam explicando: Ἐκώλυε δ' ἐδὲν, καὶ τὸν Φυσικὸν ἐπιτυγχάνειν, καὶ τὸν μάντιν· τῦ μὲν τὴν αἰτίαν, τῦ δὲ τέλος καλῶς ἐκλαμβάνοντος, *Fieri autem poterat, uti et Physicus, et vates rem attingerent:* (Gall. *rencontrassent bien:) altero rei causam, altero finem assignante.* Est enim hic ἐκλαμβάνειν, *accipere*, i. e. *interpretari, assignare.* Quo modo etiam δέχεσθαι et ἐκδέχεσθαι aliquando sumuntur. Ex quo illud Polybii citatum a Suida, Οὐκ ὀρθῶς τὺς ἡμετέρυς ἐκδέχῃ λόγυς, id est, νοεῖς, ὑπολαμβάνεις, uno verbo, παρακύεις. Galli ad verbum eleganter, *vous ne prenez pas bien paroles.*

Ἐπιτυγχάνειν, pro εὐστοχεῖν.

neque illustri loco nati sunt, nec rebus præclare gestis inclaruerunt. Xenoph. Mem. III. 9. 10. οἱ ὑπὸ ΤΩ͂Ν ΤΥΧΟ'ΝΤΩΝ αἱρεθέντες sunt, *qui a plebe creati sunt.* Ibid. I. 1. 14. ξύλα ΤΑ' ΤΥΧΟ'ΝΤΑ sunt *ligna vulgaria, ubivis facile obvia.* Atque οἱ τυχόντες φόβοι apud Lycurg. Orat. pag. 164. sunt *discrimina leviora, contemnenda.* Interdum quoque τὰ τυχόντα significant *parva, mediocria,* quoniam talia facile possunt reperiri, nec magni æstimantur. V. c. apud Polyb. I. 70. ἐδὲ τὸν ΤΥΧΟ'ΝΤΑ χρόνον ἀναστροφὴν δόντες, h. e. *qui ne ad breve quidem tempus rem differendam putabant.* Ibid. IV. 40. κἂν τὸ ΤΥΧΟ'Ν εἰςφέρηται, *si vel minimum inferatur.* Et paulo post τὸ τυχὸν et λίαν πολὺ invicem sibi opponuntur. Z.

43 Pag. mihi 138. lin. 21.

44 In bonam et malam partem simul. e. g. Cum dicuntur aliqui dignum meritis suis vel supplicium vel præmium ferre: id Græci exprimunt non minus eleganter quam breviter, Τυγχάνειν τῶν προςηκόντων. Exemplum quære apud Isocratem in Evag. pag. 389. in fine: Ὥςτε πάντας τυγχάνειν τῶν προςηκόντων, *Adeo ut omnes pro suis quisque meritis tractarentur.* H.

Nec hic prætermitti debet usus verbi συμβαίνει, quod, sequente Infinitivo, abundare videtur ex Atticismo. V. c. Plat. in Phæd. cap. 12. et 13. συμβαίνει εἶναι, pro ἐστίν. Actor. Apost. XXI. 30. συνέβη βαστάζεσθαι, pro ἐβαστάζετο. Apud Theophrast. Charact. I. occurrit συμβέβηκεν ἡμῖν ἔχειν, pro εἴχομεν. Thucyd. lib. I. pag. 13. extr. edit. Hervag. Ταῦτα συνέβη γενέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, h. e. *hæc evenerunt Atheniensibus.* Ex Polybio aliquot loca collegit Raphelius ad locum laud. Actorum. Z.

SECTIO DUODECIMA

De Verbis ὑβρίζω[45], *ὑπάρχω*, *ὑπερβάλλω*, et *ὑποστέλλομαι*.

REGULA PRIMA.

Ὑπάρχω pro *auctorem esse* etc.

Ὑπάρχω, præter vulgatam acceptionem, nonnullas habet observatione dignas. Primum enim sumitur absolute: pro *auctorem esse*, *incipere*, *initium dare*, tam in bonam, quam in malam partem. Quo in sensu quinque fere modis usurpatur.

Primo, per se solum, ac sine ullo casu. Demosth. contra Neæram, Οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος, ἀγωνίζομαι τὸν ἀγῶνα τουτονὶ, *Ego non auctor, sed ultor injuriæ, hac in causa et actione versabor.*

Ὑβρίζειν.

45 Præmitto ὑβρίζειν, cujus verbi prima notio statui potest, ex nimia fortuna insolescere, pristinæ conditionis immemorem; hinc alios superbe et contumeliose tractare, tanquam se inferiores. Vid. Ælian. V. H. lib. VIII. cap. 15. Ubi dicitur Philippus, fusis prælio Atheniensibus, victoria elatus, tamen λογισμοῦ κρατῆσαι, καὶ οὐχ ὑβρίσαι, *rationi obtemperavisse, et nihil insolenter egisse.* Et de viro opulento Theognis ver. 749. ait:

Ὑβρίζει πλούτῳ κεκορημένος —

Divitiis saturatus insolentius se jactat. Si quisquam alius, hoc manifestum facit Paupertas apud Aristoph. in Plut. ver. 564. Ubi, postquam se ipsam commendavit a modestia, statim subjungit: Τοῦ πλούτου δέ ἐστιν ὑβρίζειν, *Sed cum Pluto*, i. e. divitiis, *est morum insolentia.* Tale est cognatum nomen ὑβριστής apud Palæphatum de Incredib. cap. 1. ubi loquens de Centauris ait: Λαβόντες χρήματα, καὶ γαυριῶντες ἐπὶ τῇ πράξει, καὶ τῷ πλούτῳ, ὑβρισταὶ ὑπῆρχον καὶ ὑπερήφανοι. *Nacti pecunias, et re bene gesta gloriosi, et propter divitias contumeliosi extiterunt et superbi.*

II. Hinc μετωνυμικῶς designat omnes illos affectus, quos omnium rerum abundantia parturire solet, quales sunt ferocia, petulantia, stuprum, contumelia, injuria, [et imprimis de ea injuria et

Itaque τῷ ὑπάρχειν, in malam partem opponuntur, τὸ ἀμύνεσθαι [46], τὸ τιμωρεῖσθαι [47], in bonam vero, τὸ ἀντευποιεῖν, ἀντευεργετεῖν [48], id est, *beneficium reponere:* in utramque, τὸ ἀμείβεσθαι, τὸ ἀνταμείβεσθαι. Thucyd. lib. II. in malam partem, Δικαιοῦντες τοῖς αὐτοῖς ἀμύνεσθαι, εἴπερ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ὑπῆρξαν, id est, *Æquum statuentes injuriam eodem modo reponere, quo Lacedæmonii priores fecerant.*

II. Secundo, jungitur cum genitivo, beneficium aut injuriam

contumelia dicitur, quæ alteri infertur eam ob causam, ut rideatur et contemnatur. Z.] quæ omnia uno nomine ὕβρις signantur. Vid. denuo Ælian. V. H. lib. I. cap. 19. Ἐσθῆτι πολυτελεῖ ἐθρύπτοντο, καὶ τραπέζης ἀσωτίᾳ καὶ ὑπὲρ τὴν χρείαν χρώμενοι ὕβριζον, *Splendidis vestibus luxuriabant, et mensæ intemperantia supra modum effusi, ad contumelias et injurias erant proclives.* Hinc recte opponuntur ὕβρις et σωφροσύνη. [uti σώφρων et ὑβριστὴς apud Xenoph. Apol. 19. Z.]

III. Construitur ὑβρίζεσθαι cum εἰς Præpositione, suum casum postulante, id est, Accusativum ejus rei, in qua quis contumelia afficitur; qui Casus si est nominum γυνὴ vel παῖς, vel alius similis significationis substantivi, mutatur etiam ipsius verbi propria et generalis denotatio in specialem. Tunc enim notat *Stuprari.* Sic Demosth. de fœd. Alex. pag. 87. lin. 18. Τοὺς δὲ τυραννουμένους, ἀκρίτως ἐστὶν ὁρᾷν ἀπολλυμένους ἅμα, καὶ ὙΒΡΙΖΟΜΈΝΟΥΣ ΕἸΣ ΠΑΙ͂ΔΑΣ καὶ ΓΥΝΑΙ͂ΚΑΣ, *Tyrannide oppressos indicta caussa interimi videre licet simul, et eorum uxores liberosque ad stupra rapi.* Lucian. in Solœc. Tom. III. pag. 580. [edit. Amstel.] sic notat differentiam inter ὑβρίζειν τινὰ et ὑβρίζειν εἴς τινα. Τὸ μέν σε ὑβρίζειν, τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ· τὸ δὲ εἰς σὲ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γίγνηται ἡ ὕβρις· καὶ γὰρ ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζει, i. e. *Illud,* contumeliose te tracto, *pertinet ad corpus, nempe verberibus, aut vinculis, aut etiam alio modo: at,* Contumeliosus sum in te, *dicitur, cum contumelia fit, in tuorum aliquid. Qui enim contumeliose tractat uxorem tuam, in te contumeliosus est.* Cui Lucianeæ tamen sententiæ quomodo occurrat Kusterus, vid. eum ad Aristoph. in Plut. ver. 900. et doctorum virorum notas ad hunc Luciani locum. [Conf. Markland. ad Lysiam pag. 17. et 149. edit. Reisk. qui eundem Luciani canomen refellit. Z.]

IV. Minus trite, sed non minori elegantia res ipsa dicitur ὑβρίζεσθαι, in qua quis luxuriat. V. g. si quis vestem purpuream aureis laciniis superinducat, gemmis aliisque rebus pretiosis operiat, dicerent Græci, ὑβρίζεσθαι τὴν πορφύραν. Quod egregie patet ex Xenophontis Κύρ. παιδ. lib. II. pag. 56. sub. fin. ubi vestis, quæ nullo auro, purpura, aliove opere Phrygio erat contexta, dicitur οὐδέν τι ὑβρισμένη. Latini *illudere auro* dicunt. Ita Virg. Georg. lib. II. ver. 464. dicit:

Illusasque auro vestes, Ephyreiaque æra.

Hinc τὰ ὑβρισμένα explicantur per τὰ ἄγαν πολυτελῆ, apud Ælian. V. H. lib. I. cap. 31. ubi loquitur de consuetudine Persarum, regibus munera offerentium. Verba sunt: Οὐδὲν τῶν ὑβρισμένων, οὐδὲ τῶν ἄγαν πολυτελῶν προσφέρουσιν· ἀλλ' ἢ βοῦς, ἢ ὄϊς, ἢ δὴ σῖτον, καὶ οἶνον ἄλλοι, *Nihil pretiosum nimis, aut nimis magnificum offerunt, sed vel boves, vel oves, vel frumentum, alii vinum.* Nec placet interpretis sententia, vertentis, *neque nimis attrita et vilia, neque nimis pretiosa et magnifica;* quia in sequentibus enumerat φοίνικας, quibus nescio an quid vilius in orientalibus regionibus nasceretur.

46 Hinc apud Aristid. Orat. pro Quatuorviris, pag. 259. Ἀμύνεσθαι τοὺς ὑπάρξαντας, redditur, *Vim vi repellere,* i. e. *Injuria nos afficientibus,* q. e. τοὺς ὑπάρξαντας sc. τῶν ἀδικημάτων, ἀμύνεσθαι, *parem gratiam referre.* Maxime notus est hujus verbi usus ex Homero, et oppositio hæc egregie patet ex ejus versu, quem Claudius in ore habebat, et cujus meminit Sueton. in ejus vita cap. 42.

Ἄνδρ' ἐπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπαίνῃ.

47 Apud Demosth. in Neæram pag.

significante, et præpositione πρὸς, vel εἰς cum accusativo personæ. Plutarch. Pomp. Πάλαι δεόμενος χρείας τινὸς ὑπάρξαι, καὶ φιλανθρωπίας πρὸς αὐτὸν, id est, *Cum pridem optaret, eum sibi priore quadam opera beneficioque demereri* [49].

Ὑπάρξαι χάριτος vel ὕβρεως. Tertio, cum genitivo rei, et dativo personæ: ut, ὑπάρχειν τινὶ τῆς εὐεργεσίας, aut ὕβρεως, *aliquem vel beneficio, vel injuria provocare* *.

Quarto, cum duplici accusativo; uno rei, altero personæ, cum præpositione πρὸς, vel εἰς. Demosth. de Falsa Legat. Οὓς διὰ τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑπῆρξαν εἰς ὑμᾶς, σπονδῶν καὶ κρατήρων κοινωνὸς πεποίησθε, id est, *Quos propter beneficia, quibus vos priores affecerunt, libationum et poculorum participes esse voluistis.*

Ὑπάρχειν εὐεργεσίαν. III. Quinto, cum accusativo rei, et dativo personæ. Æschin. de Falsa Legat. Τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑμεῖς ὑπήρξατε Ἀμύντᾳ τῷ Φιλίππου πατρὶ, id est, *Beneficia, quæ priores in Amyntam Philippi patrem contulistis.*

Sexto, cum participio, *beneficium* aut *injuriam* significante. Xenoph. lib. V. de Cyri expedit. Οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς ὑμᾶς οὐδὲν πώποτε ὑπήρξαμεν κακῶς ποιοῦντες, *Nec enim ulla vos unquam injuria priores affecimus.* Sic ὑπῆρξα καλῶς, vel εὖ ποιῶν, *beneficio prior affeci.* Porro, quicquid hic de ὑπάρχω dictum est, de composito προϋπάρχω dictum puta.

Ὑπάρχειν, *favere.* IV. Secunda acceptio τοῦ ὑπάρχειν, est *favere, adesse, stare a partibus alicujus,* cum dativo casu. Demosth. de Falsa Legat. Δῆλός ἐστιν, ἐὰν περ ἐκφύγῃ νῦν, καθ' ὑμῶν ὑπάρξων ἐκείνῳ, id est, *Liquet eum, si hoc judicium effugerit, contra nos illi adfuturum esse.* Xenoph. lib. V. de expeditione Cyri: ubi Timasio milites alloquens et profectionem illis suadens: Καὶ ὑπάρξει ὑμῖν (inquit) ἡ ἐμὴ πόλις, ἑκόντες γάρ με δέξονται, *Vobis etiam præsto erit civitas mea, siquidem me libenter excipient.* Gallicus idiotismus non abludit, *je suis à vous.*

Tertia acceptio, ἀντὶ τοῦ εἶναι, quæ cum vulgaris est, tum præcipue notanda cum gignendi casu: Xenoph. lib. V. Memorabilium, sub finem: Ἀλλὰ καὶ παιδείας δεῖν φημι τῷ ταῦτα μέλλοντι δυνήσεσθαι, καὶ φύσεως ἀγαθῆς ὑπάρξαι, id est, *Sed etiam ei, qui ea posse voluerit, cum disciplina opus esse, tum bona indole præditum illum esse oportere.*

Ὑπάρχει, *impersonaliter,* V. Quarta acceptio hujus verbi est, ἔξεστι, *licet;* συμβαίνει, *con-*

519. lin. 30. Ὥστε καὶ ἀνεπίφθονον αὐτῷ ΤΙΜΩΡΕΙ͂ΣΘΑΙ ΤΟ'Ν 'ΥΠΑ'ΡΞΑΝΤΑ, *Ita ut ei non sit invidiosum ulcisci injuria lacessito.*

48 Vel etiam τιμᾷν. Exemplum habet Arrianus loco mox citando.

49 Cum præpositione εἰς apud Arrian. lib. III. de Exped. Alex. cap. 27. Τούτους Ἀλέξανδρος, ὩΝ ἘΣ Κῦρον ὙΠΗ͂ΡΞΑΝ οἱ πρόγονοι αὐτῶν, τιμήσας, *His Alexander, quod illorum majores de Cyro bene meriti fuissent, honore adfectis.* H.

* Sic apud Andocid. pag. 71. οἳ ὑπῆρξαν τῆς ἐλευθερίας ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι, *qui auctores libertatis universæ Græciæ extiterunt.* Z.

tingit, ἀνάγκη, *necesse est:* in qua nonnunquam absolute ponitur sine ullo casu. Plutarch. Τότε δὲ ἀναλαβεῖν τὸν στρατὸν καὶ διαναπαῦσαι οὐχ ὑπῆρξε, *Tum exercitum recreare, et quiete reficere non licuit.* Thucyd. Καὶ οἱ μὲν τοὺς νεκροὺς ἀνείλοντο, καὶ διὰ τάχους ἔθαπτον, ὥσπερ ὑπῆρχε, *Mortuos extulerunt, ac subito sepelierunt, prout licuit.* Sæpius cum dativo jungitur. Plato in Sympos. Ὡς ὑπάρχον μοι χαρισαμένῳ Σωκράτει πάντ' ἀκοῦσαι, ὅσα περ οὗτος ᾔδει, *Tanquam liceret mihi, ubi hoc Socrati dedissem, quæcunque novit, audire.* Æschin. [50] Ὑπῆρχεν αὐτῷ ἢ φεύγειν, ἢ τεθνάναι, id est, *Ipsi necesse erat, aut fugere, aut mori.* [Plutarch. Cæs. cap. 7. τῇ βουλῇ γνῶναι ὑπάρξει, *licebit Senatui statuere*, Plat. Phæd. cap. 29. ὑπάρχει τῇ ψυχῇ εὐδαίμονι εἶναι, *licet animo esse felici.* Z.] De participio hujus verbi, vide Cap. de Participio Sect. 4. Reg. 9. * [51]

VI. Verbum ὑποστέλλομαι, tribus præcipue modis usurpatur: Primo, ἀντὶ τοῦ φοβεῖσθαι, *timere*, cum solo accusandi casu: Dinarch. [52] Τῆς ἐξ Ἀρείου Πάγου βουλῆς, οὔτε τὴν Δημοσθένους, οὔτε τὴν Δημάδου δύναμιν ὑποστειλαμένης, *Areopagitico Senatu, neque Demosthenis, neque Demadæ potentiam formidante.* Ὑποστέλλεσθαι, *timere.*

Secundo, pro *submittere se* [53], aut *subsidere*, absque ullo casu: Philo de Mose, Ἅμα τὴν ψυχὴν εὐλαβὴς ὢν ὑπεστέλλετο, *Cum animo modestus esset, ultro se submittebat.* *Submittere se.*

VII. Tertio, ἀντὶ τοῦ ὑφίεσθαι, vel καθυφίεσθαι, id est, *remittere aliquid de contentione, levius aliquid facere, et quasi se ad vincendum facilem præbere.* Quo sensu aliquando jungitur cum accusativo, idque duobus præcipue modis. Ὑποστέλλεσθαι, *remittere.*

Primo, ita ut solus sit accusativus, ut Isocrat. de Pace, Οὐδὲν ὑποστειλάμενος, μέλλω ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, *Ita dicam, ut nihil omnino remittam, aut dissimulem.* Cum accusativ. solo.

Secundo, ita ut sequatur πρὸς, quæ modo significet *contra*, vel *cum*, modo κατὰ, vel ἐν. *Contra;* ut Demosth. de Falsa Legat. Ὡς πρὸς πεπρακότας ἑαυτοὺς, καὶ ἀνοσιωτάτους ἀνθρώπους, μηδὲν ὑποστειλαμένου, *Utpote adversus homines, qui seipsos vendidissent, adeoque sceleratissimos, nihil omnino remittente.* Κατὰ vero; Idem adversus Midiam, Οὐκ ἔστι δίκαιον, τὴν τοῦ παθόντος εὐλάβειαν, τῷ μηδὲν ὑποστειλαμένῳ πρὸς ὕβριν, μερίδα εἰς σωτηρίαν ὑπάρχειν, *Æquum non est, ut ejus, qui injuriam passus est, modestia, ei, qui nihil in eadem inferenda remiserit, aliquid ad salutem conferat.* Hoc modo Patronus in causa prævaricans, atque ἐθελοκακῶν, ὑποστέλλεσθαι dicitur. Cum eodem, sequente πρὸς.

50 Contra Ctesiph. pag. 273. lin. 26. H.

* Ὑπάρχειν etiam significat *esse sub alicujus potestate*, q. d. ὑπὸ τῇ ἀρχῇ τινὸς εἶναι. Sic terra, quæ erat jam sub ditione Philippi, Demosth. Olynth. I. pag. 16. vocatur ἡ ὑπάρχουσα καὶ ἡ οἰκεῖα. It. de Falsa Legat. pag. 384. Ὅλην τὴν πόλιν καὶ σφᾶς ὡμολόγουν ὑπάρξειν αὐτῷ, *Fatebantur, se totamque civitatem ejus fore.* Z.

51 Verbi Ὑπερβάλλω scita admodum cum aliis est constructio. Inprimis elegans hoc Platonis in Theæt. pag. 192. lin. 23. Πάντα ταῦτα ὑπερβάλλει ἀδυναμίᾳ τοῦ ἐν αὐτοῖς ψευδῆ τινα δοξάσαι, *Hæc* Ὑπερβάλλω.

Cum genitivo.

VIII. Aliquando, cum solo genitivo; ut, ὑποστέλλεσθαι τῆς παῤῥησίας, *aliquid*[54] *de fiducia remittere:* ὑποστέλλεσθαι τῆς ὕβρεως, *minus atrocem in injuria facienda se præbere.* Aristot. in Problem. Διὰ τί ὑγιεινὸν, τὸ τῆς τροφῆς ὑποστέλλεσθαι; *Quare ad sanitatem conducit, cibi parciorem esse?* Sic Gregor. Nazianz. dicebat, apud Hæreticos τὸν Υἱὸν ὑποστέλλεσθαι τȣ̃ Πατρὸς; *Filium Patre inferiorem esse.* Itemque, τὸ Πνεῦμα τȣ̃ Υἱȣ̃, *Spiritum sanctum Filio.*

Cum genitivo et περὶ.

Aliquando denique, cum præpositione περὶ, et genitivo casu: Demosth. Olynth. I. Οὐ μὴν οἴμαί γε δεῖν, τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοπȣ̃νθ', ὑποστείλασθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγȣ̃μαι, *Sed minime decere arbi-*

omnia longe lateque absunt ab eo, ut fieri possit, ut in iis falsum opinari nemo possit. Ad verbum ita: *Hæc omnia abundant impossibilitate, ut* etc. Citra circumlocutionem Latine reddi non potest.

52 Locus extat pag. mihi 93. lin. 53.

53 Quæ versio, ut principem redoleat potestatem, ita explicari possit: Στέλλομαι sive στέλλω ἐμαυτὸν ὑπό τινα, νόμον etc. i. e. *ita me paro, ut legibus sim moriger.* Hæc ut plenius cognoscantur, liceat simplicis naturam paulo fusius exponere. Simplicis verbi στέλλω princeps notio non commode satis statui videtur *mitto*, quia hæc cum reliquis omnibus nihil commune habet, statuiturque primariæ cujuscunque vocabuli notionis indicium, eam per reliquas omnes, quæ hinc rite deducuntur, dominari: jam vero, quid στολὴ vestis genus, cum significatu *mittendi* habet commune? Genuinam ergo significationem statuo *adorno, paro, adapto, instruo*, cujus notionis exemplorum satis ubivis occurrit. Στέλλω itaque sit *adapto, instruo*, eo scilicet sensu, quo quid aptatur, ut idoneum sit ad certum usum, cui destinatur. Non longe fortasse aberravero, si inde vernaculum stellen deduxero, quo verbo utimur cum in aliis, tum in re musica, cujus instrumenta, ut fides in cithara, convenienter aptantur, quo harmonice sibi respondeant. Hinc sponte sequitur secundaria notio *vestiendi, comendi, ornandi,* qui enim se vestit, *aptat* vel *ornat*, atque ita *accingit se*, quo honeste ac decore prodeat. Vid. Lucian. Dial. Mort. Tom. I. pag. 339. [ed. Amstel.] Εἰ μὴ εἰς Λεβάδειαν γὰρ παρέλθω, καὶ ΕΣΤΑΛΜΕ'ΝΟΣ ταῖς ὀθόναις γελοίως, μᾶζαν ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων ἐσερπύσω, *Nisi enim Lebadiam pervenero, et ornatus linteis ridicule, offam manibus tenens irrepsero.* Unde στολὴ *amictus*, et Latinorum *stola*, cujus vocis concinnam, opinor, originem videmus; sed pergendum. Στέλλω redditur sæpissime *mitto*, ita tamen, ut ἀπὸ τȣ̃ πέμπειν differat: est enim πέμπειν simpliciter *mittere*, sed στέλλειν *instructum quempiam mittere*, quem scilicet necessariis ad rem quampiam probe instructum mittimus; quanquam hæc duo sæpe usus confundit. Hinc στόλος *commeatus, iter, classis*, quæ omnibus ad expeditionem necessariis instructa et ornata mittitur. Hinc ἀπόστολοι non simpliciter dicuntur *missi*, sed *missi cum mandatis*, quibus divinitus sunt instructi. Ejusdem farinæ est ἐπιστέλλειν et ἐπιστολὴ similiaque a στέλλω composita, quæ recensere hic longum. At quomodo στέλλομαι, verbum medium hac ratione notare potest *caveo?* Si primigeniam significationem firmiter tenemus, nihil est, quod æque facile inveniatur: nam, si στέλλω active significat *instruo, paro*, ergo passive *instruor, paror:* et medie sive reciproce *instruo, paro me ipsum.* Qui cavet sibi ab hostibus, a periculo vel quibuslibet malis, *parat* se atque *instruit* iis, quæ conductura putat vel ad hostes excipiendos, vel periculum depellendum, vel saltem leviori cum damno superandum. Hinc στέλλεσθαι in forma media notat *cavere.* Utitur B. Paulus in posteriori ad Thessal. epist. cap. ult. com. 6. Στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφȣ̃ ἀτάκτως περιπατȣ̃ντος, *Ut vobis caveatis ab omni fratre indecore vivente.* Ita malim, quam quod Beza habet, *subducatis;* quia sæpe fit, ut malorum commercium evitare omnino non possimus, quod et idem Paulus diserte ait in priori ad Cor. epist. cap. VIII. 20. Στελλόμενοι τȣ̃το, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται, non facile reddiderim: *Vitantes hoc, ne quis nos vituperet*, cui consentiunt Belgæ et Erasmus, qui habet *declinantes*, sed in hunc fere sensum intelligam: *Una etiam misimus fratrem,* στελλόμενοι τȣ̃το etc. i. e. *hoc ita parantes*, sive, *dirigentes* (vernacule, dit alzo bestellende.) *ut ne quis nos reprehendat.* Hæc si

tror, propriæ salutis causa, quicquam in iis, quæ vestra interesse putem, prævaricari.

Tertio, quemadmodum ὑποστέλλειν aliquando est *subducere*, aut *detrahere:* ita ὑποστέλλεσθαι, *subduci*, aut *detrahi:* tuncque conjungitur etiam cum gignendi casu. Sic apud Aristot. ὑποστέλλεσθαι τῶν ἀγαθῶν, aliquis dicitur, *cui bonorum aliquid subtrahitur.* Sic ὑποστέλλομαι τῆς ἀξίας, *aliquid mihi de mea dignitate detrahitur:* quanquam ita quoque reddi potest, *remitto aliquid de mea dignitate:* ὑποστέλλομαι τῆς δυνάμεως, *potentia mea remittitur*, vel *remitto aliquid de potestate.* *Subducere.*

rite attendimus, non difficile erit invenire quomodo verbum ὑποστέλλεσθαι *submittendi se* significationem sumserit: nam ut superius dictum, ὑποστέλλομαί σοι perinde dicetur ac στέλλομαι ὑπὸ σοὶ, *Ita me paro, ut sim sub te*, i. e. *tibi moriger;* quod uno verbo dicimus, *tibi me submitto.* Hinc pendet superior notio *timendi:* nam Dinarchi verba sic reddi possunt, *senatu non submittente se potentiæ Demosthenis*, i. e. *non reverente.* Et quis non videt, tertiam notionem *præbendi se ad vincendum facilem*, ex eodem fonte sponte fluere? ut et *remittendi aliquid de jure, de fiducia* etc. ¶. 199.

54 Ex ipsa versione intelligas, nomen τὶ subaudiri, quo constet genitivi ratio. At exemplum ex Gregor. Naz. sequens pertinet potius ad secundum usum.

SECTIO DECIMA TERTIA

De Verbis φαίνομαι, φέρω.

REGULA PRIMA.

Φαίνεται, *constat.*

De Verbo φαίνομαι, duo solum tirones moneo. Alterum est, non minus sæpe verbo illo significari, *liquere, constare, manifeste comperiri ac teneri*, quam *apparere*, aut *videri.* Apud Demosth. passim, ut Olynth. II. Τȣτ' ἐκεῖνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι, i. e. *Tum ut illum nequam esse, quod utique verum est, omnes perspicue videant.* Idem Pro Corona, Εἰ δὲ ἔδει τȣτων τινὰ κωλυτὴν φανῆναι, *Sin aliquem existere, qui hæc impediret, oportebat.* Item ibid. Οὐκ ἀπιστῶν ὑμῖν, ὥς γέ μοι φαίνεται, id est, *Non quod fidem vestram suspectam haberet, ut mihi omnino constat* [55]. [Sic λόγος ἁπλȣ̃ς καὶ φαινόμενος, Polyb. XVII. 1. est *oratio simplex et clara, quæ non ambagibus involucrisque rerum utitur, nec obscura ambiguaque efficitur.* Z.]

Ἐξετάζεσθαι, *certis argumentis deprehendi.*

Affinis est significatio τȣ̃ ἐξετάζεσθαι, id est, *certis argumentis deprehendi*, tam in bonam, quam in malam partem. In bonam; Demosthenes pro Corona, Καὶ λέγων, καὶ γράφων ἐξηταζόμην τὰ δεον-

55 Sic perspicue a verbo δοκεῖν distinguitur apud Æschin. Socrat. in Dialogo περὶ πλȣ́τȣ in fine, Ἔμοιγε δοκεῖ ȣ̃τω φαίνεσθαι, *Mihi sic liquere videtur.* [Recte. Nam δοκεῖν cernitur in *opinione*, quæ falsa esse potest et vana. Sed φαίνεσθαι plerumque est in *re* extra mentem, quamvis nemo opinatur. Hinc τὰ μὴ φαινόμενα Ebr. XI. 3. sunt *ea, quæ omnino non sunt, nec adeo ullo modo in conspectum venire possunt.* Sic Demosth. adv. Conon. pag. 1267. ἀληθῆ εἶναι et φαίνεσθαι, ut idem valentia, copulantur. Interdum tamen δοκεῖν, inprimis ap. Socraticos scriptores, nihil ambigui significat, sed rem quæ est. Vid. Lamb. Bos. Exercitatt. Philolog. ad Act. Apost. XVI. 23. Z.]

56 Vel γίγνεσθαι, de quo vide quæ notavi supra ad Sect. 5. Reg. 6. H.

τα ὑπὲρ ὑμῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς φοβεροῖς, *Videbant me omnes, in mediis etiam periculis, quæ essent e republica dicere tum atque decernere.* In malam vero; Idem ibid. Ὅπερ ἂν φαυλότατος ποιήσειε, τῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι, *Quod pessimus quisque faceret, id te manifeste rerum exitu fecisse constat:* id est, ἐξελήλεγξαι.

II. Alterum est, peculiari quadam ratione apud Plutarch. in Aristide dici φαίνεσθαι τὰ ἱερὰ pro καλλιερεῖν [56], id est, *litare.* Locus est pag. 329. e. Ταῦτα τῦ Παυσανίυ θεοκλυτῦντος, ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ, καὶ νίκην οἱ μάντεις ἐμήνυον, *Cum ita Numen Pausanias obsecraret, læta cum precibus exta simul apparuerunt, et victoriam aruspices prædixerunt,* qui videlicet pluribus ante sacrificiis litare non potuerant. Cætera dabunt lexica *. Φαίνεσθαι τὰ ἱερὰ, *litare.*

III. De verbo φέρειν, observa quæ sequuntur. Primo, usurpatur interdum pro *pertinere,* aut *interesse:* ut apud Platonem: Πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν φέροντα, *Quæcunque ad beatitudinem pertinent,* aut etiam *ducunt;* nam Tullius quidem ita vertit, *Omnia quæ ad beate vivendum ferunt.* Sic apud eundem Plat. de Repub. V. Μέγα καὶ ὅλον φέρειν εἰς πολιτείαν, id est, πάνυ καὶ πάντως τῆς πολιτείας διαφέρειν, *Plurimum, aut omnino, reipublicæ interesse.* Μέγα γάρ τοι φέρειν, inquit, οἰόμεθα, καὶ ὅλον εἰς πολιτείαν, ὀρθῶς, ἢ μὴ ὀρθῶς γιγνόμενον, id est, *Id enim, seu bene, seu male fiat, permagni arbitramur, imo penitus interesse reipublicæ.* Gallice, *qu' il importe de beaucoup, voire du tout.* Φέρειν, *pertinere.*

IV. Secundo, ut Latini dicunt, *moleste ferre,* et simil. sic Græci, χαλεπῶς φέρειν· hoc discrimine, quod tunc φέρειν, non tantum jungatur cum accusativo, ut Latine, sed etiam cum dativo et præpositione ἐπί: Plutarch. Pomp. Ἐπὶ τύτοις εἰσενεχθεῖσιν εἰς τὺς πολλὺς, χαλεπῶς ἔφερον οἱ πρῶτοι, id est, *Hæc in vulgus emanasse viri principes moleste ferebant.* Imo, quod rarius videtur, cum solo dativo: Xenoph. lib. I. de expedit. Cyri: Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε, ὅτι χαλεπῶς φέρω τοῖς παρῦσι πράγμασιν, *Nolite mirari, me præsentem rerum statum moleste ferre.* Idem histor. Græc. V. Πράγματα δ' ἔχοντες, καὶ παρέχοντες, χαλεπῶς ἔφερον τῷ πολέμῳ, id est, *Cum vicissim et vexarentur ab aliis, et alios vexarent, bellum illud moleste ferebant* [57]. *Moleste ferre.*

V. Tertio, φέρειν νύκτα, vel ἡμέραν, *noctem diemve ferre,* i. e. *tra-* Φέρειν, νύκτα, *noctem traducere.*

* Verbum φαίνομαι cum participio aliquo jungi admodum frequens est Atticis. V. e. Plat. Phæd. ab initio, φαίνεται ἀποθανὼν, h. e. *mortuum esse eum constat.* Ibid. cap. 63. ἀθάνατόν γε ἡ ψυχὴ φαίνεται ὖσα, *immortalem esse mentem certum est.* Demosth. de Falsa Legat. pag. 378. οἷάπερ αὐτὰ προδὺς καὶ διαφθείρας σὺ πεποίηκας, τοιαῦτα ἐξεταζόμενα φαίνεται, *Quæ tute prodidisti et corrupisti, ea satis sunt explorata.* Id. in Epist. pag. 1470. Ἐν οἷς ἐγὼ φανήσομαι ὐ μόνον αὐτὸς ἐξητασμένος πρῶτος, ἀλλὰ καὶ τὺς ἄλλυς παρακεκληκὼς, *In quibus ego manifeste non modo meam ipsius operam probavi, sed et alios sum exhortatus.* Z.

57 Pro Dativo illo, si participium non præcedat, participio uti ausim: χαλεπῶς ἔφερον πολεμῦντες. Vide simile quid infra ad Cap. seq. ad calcem Sect. 1. n. 11.

ducere, διανυκτερεύειν διημερεύειν [58]. Plutarch. in Alex. post Cliti cædem, Ἐπεὶ δὲ τήν τε νύκτα κακῶς κλαίων διήνεγκε, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν, *Ubi autem et noctem illam, et diem consequentem fœdo ejulatu traduxisset*. De participio φέρων vide Cap. de Participio, Sect. 2. Reg. 5.

Φέρε, *age*.

VI. Quarto, imperativus φέρε, adhortantis est, ut *age* apud Latinos, idque vel solum, vel cum ἄγε, vel cum aliqua ex sequentibus particulis, pro sensus diversitate usurpandis, δὴ, (οὖν, τοίνυν, *igitur;* δὲ, *vero*, γὰρ, *enim*, νῦν, *nunc*, et similibus; ut, φέρε δὲ, ἐπανερχώμεθά ποτε, ὅθεν ἐξέβημεν, *Age vero, tandem eo redeamus, unde digressi sumus* [59].

Φέρε, εἰπεῖν, *verbi causa*.

VII. Quinto, idem imperativus cum infinitivo εἰπεῖν, redditur, *verbi causa, exempli causa, ut ita dicam*, quod alias uno verbo dicitur οἷον· tuncque si sequitur nomen aliquod, in eodem casu poni debet, quo præcedens, si ad illud utrumque referatur: ut, Ἥδε ἡ γνώμη πάντων ἄρα τῶν Φιλοσόφων ἐστι, φέρε εἰπεῖν, τοῦ Πλάτωνος ἐν Κρατύλῳ, *Hæc sententia Philosophorum plane omnium est, verbi gratia, Platonis in Dialogo, qui Cratylus inscribitur*. Alias φέρε εἰπεῖν, absolute periodum inchoare posset, ut apud Latinos, *exempli gratia*, vel *enimvero:* ut φέρε εἰπεῖν, σχεδὸν ὅσοι φιλομαθεῖς, οὗτοι καὶ πολυμαθεῖς, id est, *exempli gratia, studiosi prope omnes docti evadunt*. Atque ita φέρε εἰπεῖν, per modum adverbii usurpatur: nec ulla ratio accusativi casus habetur, qui verbo activo alioqui deberetur. ¶. 200.

Φέρε, εἰπεῖν, initio periodi.

VIII. Sexto, eædem voces, φέρε εἰπεῖν, initio periodi, rarius

58 Desidero exemplum; nam Plutarchus non ἤνεγκε, sed διήνεγκε dixit. Locus exstat. pag. mihi 694. lin. 41.

59 Pro eodem utuntur imperativo ἴθι. Sic Plato Hipp. maj. pag. 288. lin. 6. Ἴθι μοι, ὦ Σώκρατες, ἀπόκριναι, *Agedum, Socrates, responde mihi*. H.

De Imperativo φέρε, si vim habet particulæ *adhortantis et incitantis*, tenendum est, eodem modo, quo ἄγε, adhiberi, et easdem quoque adjunctas habere posse particulas δὴ, γὰρ, νῦν. In eo tantum ab ἄγε differre videtur, quod non nisi in numero singulari occurrit, cum contra ἄγετε sæpenumero apud Homerum reperiatur: veluti Iliad. α'. 26. 165. 700. η'. 194. ξ'. 74. Odyss. π'. 376. etc. Jungitur igitur φέρε cum omnibus personis utriusque numeri vel in Subjunctivo, vel Imperativo, vel si est interrogatio, in Indicativo, vel sequitur Infinitivus. Ad singula illa confirmanda sufficiant exempla hæc: Lucian. in Vit. Auct. Φέρ' ἴδω τί καὶ πράξεις με ὑπὲρ αὐτοῦ. Demosth. de Fals. Legat. pag. 414. Φέρε δὴ περὶ τοῦ ψηφίσματος εἴπω, *Agedum de plebis scito dicam*. Ælian. V. H. I. 30. Φέρε, εἴ σοὶ δοκεῖ, Διόσκουροι τοῖς δειλαίοις γενώμεθα σωτῆρες, *Age, si tibi videtur, fiamus illis miseris, Dioscuri servatores*. Plat. in Euthyphron. Φέρε δὴ, ἐπισκεψώμεθα, τί λέγομεν. Æschin. Socrat. II. 37. Εἴπερ γὰρ ταῦτα χρήσιμά ἐστι — φέρε, πῶς ἂν τὰ τοιαῦτα φήσαις; Demosth. de Rhod. Libert. φέρε γὰρ, πρὸς θεῶν σκοπεῖτε. Aristoph. Thesmoph. 795. Φέρε δὴ νῦν, εἰ κακόν ἐσμεν, τί γαμεῖθ' ἡμᾶς; Æschin. Socrat. I. 1. Φέρε, εἴ τις βούλοιτο — πόθεν ἂν γένοιτο; ibid. 10. Φέρε γὰρ, εἰσὶν ἡμῖν φύσεις ἵππων ἀγαθῶν; Ibid. 2. Φέρε δὴ, τίνες ἡμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γεγόνασι; etc. Ex his patet, quam vana sit Mœridis Atticistæ regula: Οἶσε, Ἀττικῶς· φέρε, Ἑλληνικῶς καὶ κοινῶς. De Infinitivo vide Vigerum in sequenti φέρε εἰπεῖν. Cui adde illum Porphyrii locum, quem laudat Stephanus, in Thesauro, Εἰς ἕνα ἀνάγουσι, φέρε εἰπεῖν τὸν δία, *Ad unum referunt, utpote Jovem*. Atque Nazianzeni, ὡς φέρε εἰπεῖν, *ut ita dicam*. Z.

quidem, aliquando tamen transitionibus serviunt, reddique possunt, *at enim, at forte, sin vero* et simil. ac fere cum ἀλλά. Dionysius Halicarnass. lib. IV. [60] ubi Servius Tullius, refutatis criminibus aliis, quæ sibi a Tarquinio objici potuissent, ita pergit: Φέρε εἰπεῖν, ἀλλὰ ὑπερήφανός εἰμι, καὶ διὰ βαρύτητα ἐπαχθὴς etc., *At fortassis arrogans sum, et propter morum acerbitatem gravis ac molestus:* vel *an vero? an forte?*

IX. Septimo, quod non minus rarum est, φέρε solum accipi nonnunquam videtur, pro φέρε εἰπεῖν, id est, *verbi gratia* [61]. Sic omnino sumitur apud Euseb. Præpar. III. pag. 120. novæ editionis, tit. 8. Εὐλόγως τῆς ἀναισχυντίας ἐπιμεμψάμενος τοῖς, φέρε, τὸν ἥλιον αὐτὸν εἶναι τὸν Ἀπόλλω, καὶ πάλιν τὸν Ἡρακλέα, καὶ αὖθις τὸν Διόνυσον, καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν ὁμοίως ἀποφηναμένοις, id est, *Jure homines istos impudentiæ arguens, qui unum eundemque Solem, verbi causa* (vel *ut hoc præcipue seligam) non Apollinem modo, sed etiam Herculem, et Bacchum, et Æsculapium esse statuerunt.* Rursus lib. VI. pag. 247. b. Καὶ νοῦς, ὁ φρονήσεως οἰκεῖος, ἀφραίνει πολλάκις κατά τι συμβεβηκὸς, παρατραπεὶς ἐν ὑπερβαλλούσαις, φέρε, σώματος ἀῤῥωστίαις, id est, *Et mens illa, cujus propria prudentia est, aliquo persæpe casu delirat, dum eam, exempli causa, graviores corporis morbi sua de sede movent.* Φέρε, sine εἰπεῖν.

X. Passivum φέρομαι, cum adverbiis καλῶς, κακῶς, et similibus, id est, *bene*, aut *male mecum agitur*, ut Gallice dicitur, *je me porte bien, je me porte mal* [62]. Plutarch. Alcib. Ἐκ δὲ τούτου κακῶς φερομένῳ τῷ Νικίᾳ, παρῆσαν πρέσβεις ἀπὸ τῆς Λακεδαίμονος, *Exinde* Φέρεσθαι καλῶς, bene agi.

60 Opportunius exemplum desidero: nam in verbis Servii Tullii, quæ extant pag. 239. lin. 19. φέρε εἰπεῖν referri potest ad superiora. Dixerat Servius, nullius se criminis conscium esse; non tyrannidem a se affectatam, nullam virginem violatam, neminem indicta causa damnatum, si quid horum perpetrasset, non mortem se deprecari: Tum addit. φέρε εἰπεῖν, q. d. *si quid habetis ejusmodi, agedum dicite.* Et sequitur nova objectio: ἀλλὰ ὑπερήφανός εἰμι etc. [Illud φέρε εἰπεῖν in loco laudato Dionys. Archæol. IV. cap. 36. servit occupationi. Etenim verba ἀλλὰ ὑπερήφανός εἰμι est objectio adversarii, quæ fingitur ab oratore. Igitur φέρε εἰπεῖν, ἀλλὰ recte latine redditur *At vero:* id quod in occupationibus adhiberi satis constat: ad verbum, *fac te dicere*, seu, *profer dicere*, h. e. *profer hoc dictum, profer hanc objectionem* etc. Φέρειν autem sæpe significare *proferre, in medium proferre*, Lexica ipsa te docebunt, si negare audes. Z.]

61 Hoc sensu conjungitur cum οἷον, de quo supra Cap. III. Sect. 8. Reg. 12. Ita Clem. Alex. Pædag. lib. III. pag. 260. Πολλὰς δ' ἂν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις εὕρομεν ὑποθήκας· Οἷον ΦΕ'ΡΕ, εὐχῆς μὲν πέρι etc. *Multa etiam apud alios invenire possumus præcepta; quale est illud exempli gratia, de precatione.*

62 Desidero auctoritatem; nam sequentia exempla aliud confirmant. Quod Galli dicunt, *Je me porte bien, ou mal*, pertinet ad corporis valetudinem. At καλῶς φέρεσθαι, Latine, *bene rem gerere*, [Sic quoque Vigerus rem intellexit, uti ex latina interpretatione fit clarum; nempe *adversa vel secunda uti fortuna.* Z.] est vox militaris, et armorum successum notat. Id quod ex Plutarcho et Thucydide probatur. Quo sensu eleganter res ipsa dicitur καλῶς ἢ κακῶς φέρεσθαι, apud Xenoph. Hist. Gr. lib. III. pag. 501. Γνοὺς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Περσῶν βασιλεὺς, Τισσαφέρνην αἴτιον εἶναι τοῦ ΚΑΚΩ͂Σ ΦΕ'ΡΕΣΘΑΙ τὰ αὐτοῦ etc. *Ipse autem Rex Persarum, cognito,*

Niciæ adversa utenti fortuna, sistunt se legati ex Lacedæmone. Thucydidi, εὖ φερόμενος ἐν στρατηγίαις dicitur, *cui munus imperatorium bene cedit.*[63]

Tissaphernem in caussa esse, quod res ipsius male gereretur.

63 Denique idem significat, quod ἄγειν καὶ φέρειν conjunctim (de quo supra Sect. 4. §. 7.) i. e. *populari.* Thucyd. lib. I. cap. 7. Ἔφερον γὰρ ἀλλήλους, *Se invicem populabantur.*

Construitur cum accusativis; ut φέρεσθαι δόξαν, τιμὴν etc. pro, *Consequi.* Sic, φέρεσθαι τὰ πρῶτα, *Primas partes habere.* Unde participium apud Pausan. in Achaicis pag. 415. Φερόμενοι τὰ πρῶτα ἐν Θήβαις, sunt *Proceres, Primores, Principes Thebanorum.* Ex hac significatione defluxerunt comparativus et superlativus φέρτερος et φέρτατος, pro *præstantior et præstantissimus* apud Homer. Iliad. A. ver. 186. et 581.

——Ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ὅσσον ΦΕΡΤΕΡΟΣ εἰμι σέθεν.——

Ut scias, quanto præstantior sim te. Et

—Ὁ γὰρ πολὺ ΦΕΡΤΑΤΟΣ ἐστιν.

Is enim longe est præstantissimus.

SECTIO DECIMA QUARTA

De Verbis φθάνειν, [φύειν, χαίρειν, χρᾶσθαι,] χωρεῖν, et ἐγχωρεῖν.

REGULA PRIMA.

VERBUM φθάνω, fere cum participio jungitur, quod infinitivi loco est. Ac primo idem significat, quod significaret verbum illud solum, cujus participium annexum habet: ut, ἔφθην κάλλιστον τὸν δρόμον διαδραμὼν, id est, διέδραμον, *præclarum cursum absolvi*[64]. ¶. 201. φθάνω.

64 Ita verbum φθάνω abundat omnino. Vellem, Auctor exemplum auctoritate fulsisset. Quæ Budæus affert pag. 213. minus probant, quippe in quibus notio *antevertendi* et *occupandi* eluceat, ut nempe ex nudis verbis, a reliquo orationis corpore distractis, conjicere licet: nam ipsa verba consulere non licuit, solito egregio cæteroquin illo Auctore lectorem ad diffusa sæpe veterum scriptorum opera remittere, sæpissime et nomine contento. Sic ex Athenæo citat hæc verba: Περὶ δὲ Καλλίου καὶ τῶν τούτου κολάκων ΦΘΑ'ΝΟΜΕΝ καὶ πρότερον ΕΙ'ΠΟ'ΝΤΕΣ. Ex Xenophonte: Ἔφθη κατακωλυθείς. Ex Synesio: Ἐφθάκειν πυθόμενος. Et ex Aristotele lib. I. de Generatione Animal. Νέοις δὲ ἐσι, (suppl. ex præcedentibus, οὐκ ἐνυπάρχει τὸ σπέρμα) διὰ τὴν αὔξησιν· ΦΘΑ'ΝΕΙ γὰρ 'ΑΝΑΛΙΣΚΟ'ΜΕΝΟΝ τὸ πᾶν. Verba sunt cap. 18. i. e. ἀναλίσκεται, ait. Ubi tamen τὸ φθάνει *antevertendi* significationem minime deponit. Affert Aristoteles scilicet rationem, cur in prima ætate semen non detur, quia omnis materia in corporis incremento absumatur prius, i. e. prius quam in semen formetur. [Mihi quoque videtur semper in omnibus exemplis notio *occupandi*, *præveniendi et antevertendi* obtinere. Certe nondum locus occurrit, ubi contexti ratione coactus fuerim ab illa regula recedere. Sic in illo Æschin. adv. Ctesiph. pag. 639. ΦΘΑ'ΝΟΥΣΙ δ' ἐπ' αὐτὰ ΚΑΤΑΦΕΥ'ΓΟΝΤΕΣ τῷ λόγῳ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τοῖς ἔργοις πλεῖστον ἀπέχοντες, illud φθάνουσι καταφεύγοντες non est secundum præceptum Vigeri idem quod καταφεύγουσι, sed *facile*, *statim confugiunt*. Sermo enim est de nomine humanitatis et popularitatis, quod quasi in medio sit propositum, ad quod adeo quivis *facile* fugiat, *verbo* quidem, etiamsi *re* longissime ab illo sit alienus. Hinc quoque

Antevertere. II. Secundo, significationem suam retinet *occupandi* et *antevertendi*, sic ut reddi possit per adverbium *prius*, vel nomen *prior*: ut, ἀξιέπαινος, ὅστις ἂν φθάνῃ τὸν φίλον εὐεργετῶν [65], i. e. *Laude dignus est, qui amicum beneficio prior afficit* [66]. Quo sensu interdum, at raro, cum infinitivo jungitur. Sic Livius lib. I. *Fidenates occupant bellum facere*, φθάνουσι πολεμοῦντες, vel πολεμεῖν [67].

Possum cum infin. III. Tertio, cum infinitivo, significat, ut plurimúm, idem quod ἔχω, id est, δύναμαι, *possum*. Philo de Legat. ad Caium, Οὐ γὰρ φθάνει προσαναβαίνειν ὁ λόγος πρὸς τὸν ἄψαυστον, καὶ ἀναφῆ πάντῃ Θεὸν, id est, *Nec enim potest ratio* (vel *oratio*) *ad Deum, qui nulla ratione tangi queat, adspirare.*

IV. Quarto, præcedente negatione οὐκ, et sequente καὶ, in alio membro, significat idem quod ἅμα καὶ, in diversis membris, (de quibus postea dicemus in adverbio) id est, *ut primum, continuo*: ut, οὐκ ἔφθη ἐλθὼν, καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἐνεδείξατο, id est, *ut primum venit, continuo honoris cupiditatem, qua flagrabat, ostendit* [68]. Quo item sensu, rarius licet, aliquando tamen cum infinitivo conjungitur. ¶. 203.

V. Quinto, in optativo præcedente eadem negatione, cum particula ἂν, significat aliquando plane id futurum, quod participio

absolute, sine adjuncto participio occurrit: ut Demosth. adv. Mid. pag. 526. bis reperitur φθάσας τὸν λογισμὸν, et dicitur is, qui ab iracundia et temeritate animi ad rem suscipiendam impellitur, priusquam rem ipsam recte consideraverit. Tum quoque ponitur, sequente particula πρὶν cum Infinitivo: ut Antiph. Orat. adv. Venefic. pag. 620. Sermo est de iis, qui intelligunt, sibi insidias esse factas, seque versari in summo periculo: τότε δὲ, pergit orator, ἐὰν μὲν δύνωνται, καὶ μὴ φθάνωσι, πρὶν ἀποθανεῖν, h. e. *Tum si possunt, nec morte occupantur*, i. e. *non prius pereunt, quam sibi providere, malumque propulsare possunt.* Z.]

65 Ita fere Xenoph. in secundo ἀπομνήμον. quem citat Budæus l. c. [Antiph. Orat. pag. 631. Εἰ γὰρ μὴ ἜΦΘΗΣΑΝ ΠΕΡΙΔΥ͂ΣΑΝΤΕΣ, ἀλλά τινας προσιόντας φοβηθέντες ἀπέλιπον ἐσωφρόνουν, *Quod si enim* (sc. sicarii) *non ante veste* (sc. occisum) *spoliarunt, sed metu quorundam supervenientium reliquerunt, haud stulti fuerunt.* Demosth. pro Coron. pag. 239. Ἐὰν μὴ ἐμμένητε τοῖς ὡμολογημένοις, οὐδὲν προτερήσετε ἔξω τοῦ ἘΦΘΑΚΈΝΑΙ ἈΔΙΚΟΥ͂ΝΤΕΣ. *Si pacta non servaveritis, nihil lucramini, nisi ut initium injuriæ feceritis.* Z.]

66 Eodem modo construitur compositum ὑποφθάνω. Arrian. de Exped. Alex. lib. I. pag. 30. init. Ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες, πρὶν ἐκείνους ἐς τάξιν καθίστασθαι, *Nam prius ipsi transierimus, quam illi aciem instruere possint.*

67 Quando in Optativo cum Particula ἂν sequentem habet Particulam ἢ cum infinitivo, Latini additum Participium vertunt per Plusquamperfectum subjunctivi, sequente *Priusquam*. Herodot. Erat. cap. 108. ΦΘΑΙ͂ΗΤΕ γὰρ ἊΝ πολλάκις ἀνδραποδισθέντες Ἢ τινα ΠΥΘΈΣΘΑΙ ἡμέων, *Capti enim sæpe fuissetis* vel *potuissetis capi, priusquam nostrum quis audivisset.* ¶. 202.

68 Ne suo auctore careat exemplum, aliud addam ex Isocrate in Panegyrico, pag. 113. b. Οἱ δὲ ΟΥ̓Κ ἜΦΘΗΣΑΝ πυθόμενοι τὸν περὶ τὴν Ἀττικὴν πόλεμον, ΚΑῚ πάντων τῶν ἄλλων ἀμελήσαντες, ἧκον ἡμῖν ἀμυνοῦντες, *Hi, quamprimum intellexerant, bello Atticam circumventam esse, rebus omnibus relictis, nobis subsidio venerunt.* Et in Ægin. ΟΥ̓Κ ἘΦΘΗΜΕΝ εἰς Τροιζῆνα ἐλθόντες ΚΑῚ

significatur; idque affirmando, licet constructio sit negativa; ut, οὐκ ἂν φθάνοι τῆς κακουργίας τίσιν ἀποτίνων, id est, *nunquam effugiet pœnam sceleri suo debitam.* Sic, οὐκ ἂν φθάνοι ἀποθνήσκων, id est, *mortem nunquam effugiet.* Dio Chrysost. Orat. XII. Εἰ δὲ ὑμῖν ὑπαίτιός εἰμι τοῦ σχήματος, οὐκ ἂν φθάνοιτε Ὁμήρῳ πρότερον χαλεπῶς ἔχοντες, *Quod si ejus formæ causa,* (supp. qua Jovem expressi, Phidias enim loquitur:) *reus apud vos fuero, prius omnino vos Homero infensos esse oportebat.* Qua constructione reddi aliquando potest, *jam jam, illico;* ut, οὐκ ἂν φθάνεις ἀκούων, id est, *jam jam audies*[69].

VI. Sexto, eadem significatione, qua res omnino futura significatur, interdum subintelligitur participium ex priori membro repetendum. ut obsecrandi alterum, ὡς τἀληθὲς εἰπεῖν ἂν βούλοιτο, id est, *verum ut dicere velit;* respondere alter possit, οὐκ ἂν φθάνοιμι, id est, *ego vero id omnino faciam:* ubi subintelligendum est, τἀληθὲς εἰπών.

VII. Aliquando, οὐκ ἂν φθάνοιμι contraria significatione est, *nunquam voti compos esse potero*[70]: ut, οὐκ ἂν οὑτωσὶ φθάνοις τὴν Ἑλλάδα μεμαθηκώς, id est, *nunquam hoc modo linguam Græcam perdiscere poteris,* ubi aliquando etiam subintelligendum est superius aliquod participium, ut, Εἰ μέλλεις ἅπασιν ἀρέσκειν, οὐκ ἂν φθάνοις, supple ἀρέσκων: id est, *si omnibus placere coneris, nunquam voti compos eris*[71].

τοιαύταις νόσοις, ἐλήφθημεν, *Quamprimum Trœzenem venimus, talibus morbis correpti sumus.* [It. Demosth. ad Macrat. pag. 1073. ΟΥ' γὰρ ἜΦΘΗ ὁ Θεόπομπος τὴν ἐπιδικασίαν ποιησάμενος, ΚΑΙ' εὐθὺς ἐνεδείξατο etc. Vix *Theopompus effecerat, ut hereditas adjudicaretur, cum statim ostenderet,* etc. Z.] Est et ubi potius *priusquam* reddendum; Ita Tantalus apud Lucianum in Dialog. Menippi et Tantali: ΟΥ' ΦΘΑ'ΝΩ ΒΡΕ'ΞΑΣ ἄκρον τὸ χεῖλος, ΚΑΙ' διὰ τῶν δακτύλων διαῤῥυὲν οὐκ οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μου, *Priusquam summum labellum irrigo, per digitos dilapsa* [aqua], *nescio quomodo rursus aridam meam manum relinquat.* Sensum hic minus assequemur, si vertimus, *simul ac irrigo labellum,* nam id ipsum erat, quod Tantalus efficere non poterat. Ex adverso superioribus locis hæc versio minime quadrat.

69 Ita ex Platonis Euthydemo Budæus pag. 214. [Conf. Demosth. adv. Timocrat. pag. 745. Εἰ οὖν μὴ τιμωρήσησθε τούτους, οὐκ ἂν φθάνοι τὸ πλῆθος τούτοις τοῖς θηρίοις δουλεῦον, *Quod si igitur istos* (sc. oratores) *non castigaveritis, multitudo servitutem istarum belluarum non effugiet.* Id. adv. Aristogit. pag. 783. οὐκ ἂν φθάνοι κατακοπτόμενος, *Jam jam,* seu, *primo quoque tempore debet trucidari.* Plat. Symp. cap. 11. Οὐκ ἂν φθάνοις λέγων, *Statim, sine mora, dic.* Id. in Phæd. cap. 49. ὡς διδόντος σοι, οὐκ ἂν φθάνοις περαίνων, *Cum rem tibi concedam, statim perfice,* seu, *doce quæ inde consequuntur.* Xenoph. Mem. II. 3. 11. Οὐκ ἂν φθάνοις λέγων, *Quin mihi statim dic.* Ibid. III. 11. 1. Οὐκ ἂν φθάνοιτε ἀκολουθοῦντες, *Statim me sequimini.* Ernestius V. C. ad hunc locum ita: Facile intelligitur, hanc vim esse a prima et propria verbi φθάνειν significatione: quod, qui alterum occupare et prævertere vult, *celeritatem* adhibeat necesse est. Z.] ¶. 204.

70 Vide, an hæc non congruant cum iis, quæ dicta sunt Reg. 3.

71 Operæ pretium visum est hic interserere trium verborum φύειν, χαίρειν et χρᾶσθαι usum.

Elegans admodum est usus præteriti perfecti activi verbi φύω· et πέφυκα notat: *Ita natura comparatus sum, ita soleo, ita ingenium fert,* vel simile quid. Construiturque Primo cum infinitivo. Ut, πέφυκα ἡγεμονεύειν, *Natura ita sum* Φύω.

Χωρεῖν καὶ ἐγχωρεῖν.

VIII. Verbi χωρεῖν, et compositi ἐγχωρεῖν, hi potissimum usus observandi sunt:

comparatus, ut imperem. Plat. Phæd. pag. 80. lin. 5. Πέφυκε μισεῖν, *Naturali odio persequitur.* Hinc eleganter Dionys. Halic. de Antiq. Orat. τὸ πεφυκέναι opponit τῷ βούλεσθαι, cum ita cum Lysia comparat Isocratem: ΠΕ'ΦΥΚΕ γὰρ ἡ Λυσίου λέξις ἔχειν τὸ χαρίεν, ἡ δ' Ἰσοκράτους ΒΟΥ'ΛΕΤΑΙ, *In Lysiæ dictione est nativa quædam elegantia, in Isocratis vero, adfectata.*

Secundo, illi infinitivo præmittitur præpositio εἰς cum articulo. Ut, Καλῶς πέφυκεν εἰς τὸ μαθεῖν, *Ad discendum pulcre natura ejus est comparata,* sive, *Celeriter arripit ea, quæ traduntur.* Vide et Platonem epist. 7. pag. 343. in fine.

Tertio construitur cum præpositione πρός. Ita Epictet. Enchir. cap. 38. ΠΕ'ΦΥΚΕ γὰρ ΠΡΟ'Σ τοῦτο πᾶν ζῶον, τὰ μὲν βλαβερὰ φαινόμενα, καὶ τὰ αἴτια αὐτῶν φεύγειν, *Illud enim naturæ omnium animantium insitum est, ut, quæ videntur nocitura, eorumque caussas fugiant.* Adde cap. 36. Ἄλλο ΠΡΟ'Σ ἄλλο ΠΕ'ΦΥΚΕΝ, *Aliud ad aliud natura idoneum est.* ¶. 205.

Χαίρω. Verbum χαίρω, *Gaudeo,* primo scite admodum construitur cum participio, quod Latini solent vel in infinitivum mutare, vel mutata verborum structura, per nomen efferre. E. g. apud Plat. in Phæd. pag. 273. lin. 29. Φεῦ, δεινός γε ἔοικεν ἀποκεκρυμμένην τέχνην ἀνευρεῖν ὁ Τισίας, ἢ ἄλλος, ὅςτις δήποτ' ὢν τυγχάνει, καὶ ὁπόθεν ΧΑΙ'ΡΕΙ 'ΟΝΟΜΑΖΟ'ΜΕΝΟΣ, *Phy! solers quidem in abscondita arte invenienda est Tisias, vel quicunque alius fuerit, vel unde GAUDET NOMINATUS,* i. e. *quocunque alio nomine gaudet,* vel, *nominari velit.* Consentit Athenæus lib. VII. pag. 277. Ὁ τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὔμηλός ἐστιν ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκτῖνος, ἢ ὅςτις δήποτε ΧΑΙ'ΡΕΙ 'ΟΝΟΜΑΖΟ'ΜΕΝΟΣ, *Qui Titanum pugnam carminibus celebravit,* sive, *Qui Titanomachiæ auctor est, sive is fuerit Eumelus Corinthius, sive Arctinus, sive alio nomine gaudet.* Cum participio activo construit Plato in Hipp. min. pag. 369. init. Ἐν ἧτινι βούλει σοφίᾳ, τοῦτο σκέψαι, ἢ πανουργίᾳ, ἢ ὁτιοῦν ΧΑΙ'ΡΕΙΣ 'ΟΝΟΜΑ'ΖΩΝ, *Specta hoc in qualibet cognitione, sive versutia, aut si qua alia tibi arridet appellatio.* [It. Æschin. adv. Ctesiph. pag. 627. Ἔχαιρε κολακευόμενος, *Gavisus est adulatione.* Z.] Haud plane absimili idiomate dixit Horatius lib. Epod. Od. 2.

Ut GAUDET insitiva DECERPENS pyra.

[Eandem fere rationem construendi admittit synonymum εὐφραίνεσθαι. V. c. Xenoph. Mem. I. 6. 8. Οἱ δ' ἡγούμενοι καλῶς προχωρεῖν ἑαυτοῖς γεωργίαν, 'ΩΣ εὖ ΠΡΑ'ΤΤΟΝΤΕΣ ΕΥ'ΦΡΑΙ'ΝΟΝΤΑΙ, *Qui putant, sibi recte procedere agriculturam, rerum successu delectantur.*

Secundo, amat verbum ἐάω præcedere, ¶. 206. et ἐάω χαίρειν, eleganter pro *omitto, prætermitto* ponitur. Sic apud Platonem frequenter, ut in Gorg. pag. 476. in initio: Καὶ ἐγώ σε μόνον ἐπιψηφίζων τοὺς ἄλλους 'ΕΩ~ ΧΑΙ'ΡΕΙΝ, *Et tuum vnius sententiam exquirens, alios mitto.* Pro verbo ἐᾶν additur nonnunquam εἰπεῖν, ut apud eundem in Phædro pag. 272. fin. Καὶ πάντως λέγοντα, τὸ δὴ εἰκὸς διωκτέον εἶναι, πολλὰ ΕΙ'ΠΟ'ΝΤΑ ΧΑΙ'ΡΕΙΝ τῷ ἀληθεῖ, *Et in omni oratione probabilia esse persequenda inprimis, nulla veritatis ratione habita.*

Tertio, dicitur aliquis χαίρων τι ποιεῖν, i. e. *Impune aliquid facere.* Ita Herodot. Erat. cap. 50. Ὅς οὐκ ἔφη αὐτὸν οὐδένα ἄξειν ΧΑΙ'ΡΟΝΤΑ Αἰγινητέων, *Qui negabat, eum GAUDENTEM,* i. e. *impune, quemquam Æginetarum obducturum esse.* ¶. 207. Nec multum ab hoc differt id, quod pueri in Morali carmine discunt:

Nemo diu GAUDET, qui judice vincit iniquo.

Quarto est hujus verbi in infinitivo usus in epistolarum initiis. Cujus moris Cleon narratur auctor fuisse. Mœris in Atticismis: Χαίρειν ἐν ἐπιστολῇ πρῶτος λέγεται γράψαι Κλέων Ἀθηναίοις μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν Πύλον· ἔνθεν καὶ τὸν Κωμικὸν [nempe *Eubulum,* uti Suidas est auctor. Z.] ἐπισκώπτοντα εἰπεῖν· Πρῶτος γὰρ ἡμῖν ὁ Κλέων χαίρειν προσεῖπε, πολλὰ λυπῶν τὴν πόλιν. *Χαίρειν in epistolis primus traditur scripsisse Cleon ad Athenienses, postquam Pylum expugnaverat. Hinc etiam Comici scomma: Primus enim nobis Cleon illud χαίρειν objecit, multa mala urbi afferens.* Nec tamen

Primus est, simplicis χωρεῖν, cum præpositione διὰ et gignendi casu: idque vel proprie; ut διὰ ξίφους καὶ φόνου χωρεῖν, per ferrum Χωρεῖν cum διὰ et gen.

hoc fuit perpetuum; Platoni enim familiare fuit præfigere epistolis εὖ πράττειν. Vide omnino Lucianum pro lapsu inter salut. pag. 197. Pythagoræ ὑγιαίνειν. Epicuro εὖ διάγειν. Consule omnino Scholia ad Aristoph. Νεφ. ver. 609. et Πλοῦτ. ver. 322. et Diog. Laërt. lib. III. pag. 223. [Conf. Interpretes ad Thomam Magist. ubi eadem res traditur. Z.]

Denique verbum χρᾶσθαι elegantes admodum constructiones admittit, quas ut tirones facilius intelligant, non alienum videtur hujus verbi unam notionem ubique dominantem, et cum qua cæteræ omnes cognationem habent, in medium proferre; quæ est, *Agere aliquid opera alterius, sive rei sive personæ*, quæ, tanquam instrumentum, quo quid agimus, in Ablativo ponitur: et, si recte deducimus a nomine χεὶρ, speciatim notabit actionem, quæ manibus fit. Hanc sententiam confirmat idioma Græcorum, qui accusativum τί, ταῦτα, πολλὰ, τοιαῦτα, vel similia infinitæ significationis vocabula, non raro addunt. V. c. Τί χρήσῃ τούτῳ; Ταῦτα, πολλὰ, παντοῖα χρῶμαι αὐτῷ. Verbatim: *Quid ages hac re? Hæc, multa, varia ago eo*, i. e. *opera ejus.* Latinius: *In his, multis, variis ejus opera utor.* Nos satis feliciter: Wat zult gy daar mede doen? Ik doe er alles mede. Auctoritatem si desideras, consule Aristidem, Orat. pro Quatuorviris, pag. 404. Καί τοι ΠΟΛΛΑ' γε καὶ ΠΑΝΤΟΙ͂Α 'ΕΧΡΗ'ΣΑΤΟ ΑΥ'ΤΟΙ͂Σ, *Licet multas ac varias res eorum opera gessisset.* Suffragatur Demosthenes, contra Phorm. pag. 590. lin. 44. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἔχω, ΤΙ' ΧΡΗ'ΣΟΜΑΙ ΤΟΙ͂Σ τούτου ΜΑ'ΡΤΥΣΙΝ, *Ego vero, quid cum illis testibus agam, non habeo.* Adde Aristoph. in Pace ver. 229. et 1239. Non ignoro, a multis, ut accusativi ratio constet, intelligi præpositionem εἰς. vide sis Nostrum et Cl. Bos Ellips. Græc. in præpositione εἰς. [Recte. Sic enim Scholiastes ad verba Thucydidis lib. II. Ἃ γὰρ πόλιν ὕμνησα, *Quæ in urbem cecini*, intelligit præpositionem εἰς. Sic Aristoph. Nub. 22. est τί ἐχρησάμην. ubi Glossator τί explicat ἐς τί, κατὰ τί conf. Kuster. et Spanhem. ad h. l. Verum quoque intelligi potest interdum præpositio πρὸς, quæ extat expressa in Demosth. adv. Mid. ab initio: τῇ ὕβρει χρῆσθαι ΠΡΟ`Σ ἅπαντας· aut ἐπὶ, ut Demosth. adv. Aristogit. pag. 779. 'ΕΦ' ἃ δ' ἂν καὶ χρήσαιτό τις τοιούτῳ θηρίῳ; *ad quam rem quis tali bellua uteretur?* Z. ¶. 208.] In illis tamen generalibus, τί ταῦτα etc. nunquam, quod sciam, præpositionem adhibuerunt Græci. Hinc istam, tanquam dominantem notionem suo, h. e. primo, loco colloco, quam in omnibus sequentibus aut clare elucere, aut clam subesse, vel parum attendens facile deprehendet. Ad hanc primam refer: Χρᾶσθαι Οὐκ ἔχω, ὅ, τι χρήσομαι ἐμαυτῷ. Proprie, *Non habeo, quod mecum agam*, sive: *Quo me vertam, nescio.* Estque elegans phrasis, qua utitur Plato in Gorg. pag. 485. lin. 10. Οἶσθ' ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις, "Ο, ΤΙ ΧΡΗ'ΣΑΙΟ ΣΑΥΤΩ͂Ι, *Finge te non habere, quid agas.* [It. Plat. Critone cap. 4. οὐκ ἔχεις, ὅ, τι χρῷ σεαυτῷ, *Non habes unde vivas.* Z. ¶. 209.]

Secundo: si Dativo personæ adverbium addatur, Latini totidem verbis exprimere possunt: dicunt enim: *Ago tecum bene vel male*, i. e. *tracto.* Ita Plutarch. in Vit. Cic. pag. 865. lin. 33. ΤΟΙ͂Σ ΚΙΝΔΥΝΕΥ'ΟΥΣΙΝ ἀεὶ, καθ' ὅσον οἱ νόμοι παρείκουσι, ΚΕΧΡΗΜΕ'ΝΟΣ 'ΕΠΙΕΙΚΩ͂Σ, καὶ ΦΙΛΑΝΘΡΩ'ΠΩΣ, *Semper, quatenus leges permittunt, in reos æquus et benignus quum fuisset.* [Sic Xenoph. Ages. II. 25. χρῆσθαι εὐγνωμόνως ἑαυτῷ, *se prudenter gerere, se ut virum bonum prudentemque præstare.* Z.]

Tertio: Si Dativus ille sit rei inanimæ, vix ac ne vix quidem citra circumlocutionem Latine reddere poteris. Ita enim modo laudatus Demosthenes de Fœd. Alex. pag. 87. lin. 7. 'ΑΝΕΓΚΛΗ'ΤΩΣ πρὸς ἅπαντας ΧΡΗ͂ΣΘΕ ΤΩ͂Ι ΣΥΜΦΕ'ΡΟΝΤΙ, *Ita utilitatis vestræ rationem habete, ut apud omnes reprehensione careatis.* Abhorret enim a Latino more: *Ita agite cum utilitate;* sicut tamen nuda verba sonant. Ita Fabium dictatorem incusant apud Polyb. lib. III. Ὡς ἀτόλμως χρώμενον τοῖς καιροῖς, *Quasi minus audacter usum temporibus*, i. e. *Quasi non satis in illo animi sit ad captandas occasiones.* Sic Demosthenem accusat Dinarchus pag. 98. "Οτι ΤΩ͂Ι ΨΕΥ'ΔΕΣΘΑΙ καὶ μηδὲν ὑγιὲς λέγειν 'ΕΤΟΙ'ΜΩΣ ΧΡΗ͂ΤΑΙ, *Eum ad mentiendum et omnia absurda dicenda promtum esse.*

ac cædes viam moliri, erumpere: vel metaphorice; ut apud Philon. de Legat. ad Caium, Ὁ μὲν ἂν ἐκποδὼν ἐγεγένητο Γαΐος, δι' ὑποψιῶν κεχωρηκὼς ἀνηκέστων, *Summotus ac depulsus Caius fuisset, qui gravissimas in suspiciones venerat.*

Cum ἐπὶ et acc. succedere. Secundus cum præpositione ἐπὶ et accusandi casu, id est, *procedere, succedere:* ut, Ἐπὶ τὸ βέλτιον χωρεῖ τὰ πράγματα, *Res lætiore cursu feruntur.* Quo sensu crebro jungitur cum πολὺ, πλεῖον, πλεῖστον, ac fere genitivo sequente: ut, Ἐπὶ πλεῖστόν τῆς παιδείας χωρεῖν, *Plurimum in eruditione proficere.* Χωρεῖν ἐπὶ πλεῖστον δυνάμεως, *Ad maximam potentiam pervenire.*

In hostem ferri. IX. Tertius est *militaris* ac *bellicus*, pro *in hostem ferri*, vel cum præpositione ἐπὶ, aut πρὸς, et accusandi casu; vel cum ad-

Quarto: Proximum ab hoc locum obtineat elegantissima locutio. Quod enim nostratibus est familiare: **Iemand met alle onder daanigheit zyn dienst aanbieden, zyn respect bewyzen**, vel si quis alius verborum honor in adornandis obsequiis est in usu, id Græci: Παρέχειν ἑαυτὸν χρῆσθαι ὅ, τι τὶς ἂν δέῃ vel βούληται. Hæc locutio cum naturali *agendi* notione arctissimam habet cognationem; ita enim verba strictim sonant: *Exhibere se eum, cum quo vel, cujus opera quis omnia, quæ velit,* sive, *cum quo in omnibus pro lubitu, agat.* Ita apud Xenophontem Κύρ. παιδ. lib. VIII. cap. 1. et 2. Ubi, postquam Chrysantes dixisset, Παρέχωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ΧΡΗ͂ΣΘΑΙ ΚΥ'ΡΩι Ὅ, ΤΙ ἂν δέῃ, *Præsto simus Cyro ad omnia, quæ velit.* multi hanc sententiam sunt secuti, iisque visum est, Τοὺς ἐντίμους ἀεὶ παρεῖναι ἐπὶ θύρας, καὶ παρέχειν αὐτοὺς ΧΡΗ͂ΣΘΑΙ Ὅ, ΤΙ ἂν βούληται, *Ut omnes viri principes semper in aula adessent, et ad omnia quæcunque exigerentur obsequia parati essent.* At eadem locutio etiam in malam partem accipitur, cum sermo est de hostibus victis vel sese in fidem tradentibus, de quibus aliquis pro arbitrio statuit. Ita Alexander tyrannos urbium in urbes misit, χρήσασθαι ὅπως ἐθέλοιεν, *ut de iis pro arbitrio statuerent,* apud Arrian. lib. III. cap. 2. in fine: et cap. 23. Græcorum legatis postulantibus, ut Alexander omnes exteros in fidem reciperet, jussit ut omnes se dederent, ἐπιτρέποντες Ἀλεξάνδρῳ ΧΡΗ͂ΣΘΑΙ, Ὅ, ΤΙ ΒΟΥ'ΛΟΙΤΟ. **zig op genade aan Alexander overgevende.** ¶. 210.

Quinto, χρῆσθαι τῷ Θεῷ est *oraculum consulere.* Ita apud eundem lib. eod. cap. 4. Ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος τόν τε χῶρον ἐθαύμασε, καὶ ΤΩ͂Ι ΘΕΩ͂Ι ἘΧΡΗ'ΣΑΤΟ, *Hic Alexander et miratus est regionem, et oraculum consuluit.* Et apud Lucian. Dialog. Jun. et Lat. dicitur Phœbus ἐξαπατᾷν ΤΟΥ`Σ ΧΡΩΜΕ'ΝΟΥΣ ΑΥ'ΤΩ͂Ι, *Fallere eos, qui ipsius oraculum consulunt.* Contra frequentissimus hujus verbi usus est, cum notat *Respondere.* Plat. in Phæd. pag. 95. lin. 10. Πάνυ ἐθαύμασα εἴ ΤΙ ἕξει τὶς ΧΡΗ'ΣΑΣΘΑΙ ΤΩ͂Ι ΛΟ'ΓΩι αὐτοῦ, *Maxime mirabar, si quis haberet, quod ad ipsius verba responderet.* Et in Euthydem. pag. 287. lin. 15. Εἶτ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Διονυσόδωρος ὑπολαβὼν, οὕτως εἶ Κρόνος, ὥστε, ἃ τοπρῶτον εἴπομεν, νῦν ἀναμιμνήσκῃ, καὶ εἴτι πέρυσιν εἶπον, νῦν ἀναμνησθήσῃ, ΤΟΙ͂Σ δ' ἐν τῷ παρόντι ΛΕΓΟΜΕ'ΝΟΙΣ οὐχ ἕξεις Ὅ, ΤΙ ΧΡΗ'ΣΗι; *Itane, o Socrates, excipiens Dionysodorus inquit, bardus es, ut, quæ superius diximus, nunc repetas, repetiturus quoque, si qua superiori anno dixerimus: ad ea autem, quæ nunc dicuntur, nihil habeas, quod respondeas?* Hinc substantivum χρησμὸς, *Oraculum, Divinum responsum.* [Atque χράω est interdum *oraculum edo*, vel omnino, *respondeo.* Exempla vide apud Stephanum in Thesauro. Z.] Et hæc locutio a prima omnino dependet; quid enim aliud est: *Nescio, quid ad hæc verba respondeam,* quam (si ita loqui fas esset), *Nescio quid cum his verbis faciam* vel *agam?*

Sexto, Χρᾶσθαί τινι λέγοντι, est, *Aliquem inducere loquentem.* Quod discere est ex Proclo in Platonis Polit. pag. mihi 389. paulo post initium; Ἢ αὐτὸς λέγων, ἢ ἌΛΛΩι ΛΕ'ΓΟΝΤΙ ΧΡΩ'ΜΕΝΟΣ, *Vel ipse dicens, vel alium loquentem inducens.* At χρᾶσθαί τινι λέγων [scribere volebat λέγοντα. *Herm.*] est *aliquem in exemplum citare.* Occasio autem; qua aliquis vel alicujus factum

verbio ὁμόσε, et dandi casu; ut, ὁμόσε χωρεῖν τῷ πολεμίῳ. Plutarchus, in Romulo, jungit cum ἐναντίως et εἰς ὅπλα, ubi de Romulo, Ἐβούλετο μὲν εἰς τὰ ὅπλα χωρεῖν τοῖς φεύγουσιν ἐναντίως, id est, *Cupiebat fugientibus ex adverso armatus occurrere*. Quod etiam metaphorice dicitur, ὁμόσε χωρεῖν τῷ κινδύνῳ, *objicere se periculo:* ὁμόσε χωρεῖν τῷ ἐναντία φρονοῦντι, *cum eo, qui contrariæ opinionis est, collato pede contendere:* vel ὁμόσε ἰέναι, φέρεσθαι, γίνεσθαι, ὠθεῖσθαι, [Χωρεῖν τοῖς Ἑβραίοις εἰς μάχην. Josephus pag. 74. *Herm.*]

X. Quartus usus est, pro *capacem esse:* idque vel accusandi casu, ut apud Philon. de Legat. ad Caium, Μηδὲ τῆς ἡλικίας χωρούσης ἔγκλημα τοιοῦτον, id est, *Cum ne ipsa quidem ætas ejusmodi crimen caperet* [72], vel (quod rarius est) cum infinitivo, tuncque χωρῶ, *Capacem esse.*

citatur, in quarto casu ponitur, præmissa præpositione εἰς: ut videre est apud Plutarch. de Herodoti maledic. pag. 858. ΠΙΤΤΑΚΩῙ τοίνυν εἰς μικρὰ καὶ οὐκ ἄξια λόγου ΧΡΗΣΑ'ΜΕΝΟΣ, ὃ μέγιστόν ἐστι τῶν πεπραγμένων τῷ ἀνδρὶ, καὶ κάλλιστον ἐν ταῖς πράξεσι γενόμενον, παρῆκεν, *Pittacum igitur in paucis, iisque memoratu non dignis, allegans, quod præclarissimum illius est factum, et pulcerrimum viri facinus, id omisit.*

Septimo. Quod si Dativus sit nominis vitii vel defectus, per verbum *Laboro* Latine effertur. Thucyd. lib. I. cap. 68. Σωφροσύνην μὲν ἔχετε, ἈΜΑΘΙΑι δὲ πλείονι πρὸς τὰ ἔξω χρήματα ΧΡΗ͂ΣΘΕ, *Moderationem* (al. *æquitatem) quidem habetis, sed ignorantia majori laboratis in rebus externis.* Huic adde laudatum modo Proclum in Platonis Rempub. pag. m. 369. lin. 50. Τὴν μέθην διαφθείρειν τά τε σώματα καὶ τὰς ψυχὰς τῶν ΧΡΩΜΕ'ΝΩΝ, sc. αὐτῇ, *Ebrietatem perdere et corpora et animas hoc vitio laborantium.*

Octavo. Non absimile est huic significatui, cum v. g. Nauta dicitur χρῆσθαι χειμῶνι, i. e. *Conflictari cum tempestate.* Demosth. de Cor. pag. 341. lin. 12. Εἶτα ΧΕΙΜΩ͂ΝΙ ΧΡΗΣΑ'ΜΕΝΟΝ καὶ πονησάντων αὐτῷ τῶν σκευῶν, ἢ καὶ συντριβέντων ὅλως, τῆς ναυαγίας αἰτιῷτο, *Dein cum tempestate conflictatus, vel etiam fatiscentibus ei instrumentis et penitus confractis, naufragii criminetur.* Thucyd. lib. IV. cap. 120. Φασὶ δὲ οἱ Σκιωναῖοι Πελληνῆς μὲν εἶναι ἐκ Πελοποννήσου, πλέοντας δ' ἀπὸ Τροίας σφῶν τοὺς πρώτους κατενεχθῆναι ἐς τὸ χωρίον τοῦτο τῷ χειμῶνι, ᾯι ἘΧΡΗ'ΣΑΝΤΟ Ἀχαιοὶ, καὶ αὐτοῦ οἰκῆσαι, *Dicunt Scionæi, Pellene se oriundos ex Peloponneso, et majores suos primos, a Troja navigantes in hunc locum fuisse delatos, per tempestatem, qua Achivi jactati sunt, ibique sedem posuisse.*

Nono. Mulier dicitur κραυγῇ τε καὶ ὀλολυγῇ ΧΡΩΜΕ'ΝΗ, *quæ clamorem et ululatum edit.* Thucyd. lib. II. cap. 3.

Decimo. Non raro in significatione verbi ἔχω invenitur. Exemplum habet Thucyd. lib. I. cap. 10. Πόλεως οὔτε ἹΕΡΟΙ͂Σ οὔτε ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ͂Σ πολυτελέσι ΧΡΗΣΑΜΕ'ΝΗΣ, *Urbe neque templis, neque ædificiis magnificis instructa.* Similiter Aphthonius in Progymn. ΠΡΟΓΟ'ΝΟΙΣ μὲν ΒΑΣΙΛΕΥ͂ΣΙΝ ἘΧΡΗ'ΣΑΤΟ, *Habuit reges generis sui auctores.* Hunc verbi usum imitatus est Cic. Rhetoricorum lib. I. cap. 34. *Navis optime cursum conficit ea, quæ scientissimo GUBERNATORE UTITUR.* Et in secunda Catilinaria cap. 8. *Quod si maturius facere voluissent, neque (id quod stultissimum est) certare cum usuris, fructibus prædiorum: locupletioribus his et melioribus CIVIBUS UTEREMUR.* Et Nep. in Attic. init. *Patre USUS EST diligente.*

Undecimo. Est denique ubi in versione non redditur. Ita enim Thucydides, lib. II. cap. 34. Οἱ Ἀθηναῖοι ΤΩῙ ΠΑΤΡΙ'Ωι ΝΟ'ΜΩι ΧΡΩ'ΜΕΝΟΙ δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρῶτον ἀποθανόντων, *Athenienses patrio instituto publice humarunt eos, qui primi in hoc bello mortui sunt.* Quæ locutio, ut hoc denuo inculcem, primigeniam significationis *agendi* sapit originem. Quid enim aliud est, ταφὰς ποιεῖσθαι τῷ πατρίῳ νόμῳ χρώμενον, quam, *sepelire, secundum patrium institutum id agentem?* Obiter præterea hic observari vellem, verbum ποιέω cum accusativo ταφὰς constructum, idem significare, quod

Posse. est *possum;* ut, Οὐχ ἱκανῶς τὰ θεῖα νοῆσαι χωρῦμεν, i. e. *Divina satis intelligere non possumus.*

Οὐχωρεῖ, *non potest, non solet.* Quinto est, cum impersonaliter sumitur; ut, Οὐ χωρεῖ γενέσθαι τῦτο, id est, ὐκ ἐνδέχεται, ὐκ ἔχει φύσιν, id est, *Non potest,* aut, *non solet hoc fieri.* Quo sensu fere cum dandi casu jungitur, significatque *locum,* aut *facultatem non esse;* ut, Οὐ χωρεῖ μοι περιπατῦντι, *Mihi satis ad ambulandum loci non est* [73]. ¶. 211.

Εγχωρεῖν, impersonale. XI. At ἐγχωρεῖν, longe sæpius impersonaliter sumitur: idque, vel absolute: ut, καθόσον ἂν ἐγχωρῇ, *quatenus licuerit *:* aut cum infinitivo, præcedente accusativo, vel dativo, vel utroque simul. Plato de Repub. III. [74] Οὐ γὰρ, οἶμαι, σώματι σῶμα θεραπεύυσιν· ὐ γὰρ ἂν αὐτὰ (Medicorum corpora) ἐνεχώρει κακὰ εἶναί ποτε, καὶ γενέσθαι· ἀλλὰ ψυχῇ σῶμα· ᾗ ὐκ ἐγχωρεῖ κακὴν γενομένην τε, καὶ ὖσαν, εὖ τι θεραπεύειν. δικαστὴς δὲ γε ψυχῇ ψυχῆς ἄρχει, ᾗ ὐκ ἐγχωρεῖ ἐκ νέας ἐν πονηραῖς ψυχαῖς τεθράφθαι etc., i. e. *Nec enim (Medici) opinor, corpore corpus curant, (alioqui mala, hoc est, morbis obnoxia corpora, nec habere, nec habuisse deberent:) sed animo corpus: qui si malus fuerit, et est: (malum* autem intelligit, vel improbitatis, vel ignorantiæ), *recte aliquid curare non poterit. At Judex animo imperat animo, quem proinde non oportet a juventute cum improbis animis educatum esse.* Quem locum, meo judicio, Interpretes male habuerunt.

verbum ipsum θάπτω· Vide, quæ notavi supra ad Sect. 10. Reg. 9.

72 Ita μεταφορικῶς· at citra metaphoram ita Plato ait in Symposio pag. 214. Ψυκτὴρ πλέων ἢ ὀκτὼ κοτύλας χωρῶν, *Psycter plures quam octo Cotylas capiens.*

73 Hinc sponte sequitur sextus usus, quo *succedere* notat. [De hac significatione etiam Vigerus supra monuit §. 8. Z.] Occurrit apud Polyb. lib. II. Κατὰ λόγον σφισὶ ΧΩΡΗΣΑΝΤΩΝ τῶν πραγμάτων, *Ex sententia rebus succedentibus.* His subjungo notandam phrasin: Ἐχώρει ἐμῦ τὰ δάκρυα, *Obortæ sunt mihi lacrymæ.* H.

* Sic absolute occurrit Plat. in Phæd. cap. 65. Crito cum narrasset Socrati, solem nondum prorsus occidisse, et alios admodum sero hausisse venenum, rogat ne festinaret. Ἔτι γὰρ, addit, ἐγχωρεῖ, h. e. *adhuc tempus est, adhuc per tempus licet,* sc. *abstinere a potione veneni.* Plene dicitur Xenoph. de Re Eq. XII. 13. ὁ χρόνος ἐγχωρεῖ, *tempus concedit.* Z.

74 Pag. 408. in fine.

CAPUT SEXTUM

DE PARTICIPIO.

SECTIO PRIMA

De Participio in Universum.

REGULA PRIMA.

PLURIMOS eosque perelegantes participium usus habet apud Græcos. Participium pro opt. aut subjunct.

Primo, si cum particula εἰς conjungatur [75], vicem optativi gerit,

75 Adde in Accusandi casu, qualis structura apud Græcos crebro occurrit. Vide Aristid. pro Quatuorviris, pag. 220. Ὡς τὸ μὲν εἶναι ῥήτορα τȣ̃το ὌΝ, ὅπερ ἦν ὁ Περικλῆς, αὐτοῖς δὲ ȣ̉κ ἐξ ἴσȣ ΤΗ'Ν ΤΥ'ΧΗΝ ΟΥ̃ΣΑΝ. *Perinde ac si oratorem esse, idem esset, quod Periclem esse, et ipsis non eadem esset fortuna.* Estque hic idiotismus frequentissimus. Conf. Pausan. in Bœot. pag. 561. lin. 40. et 593. lin. 26. et Arrian. de Exped. Alex. lib. III. cap. 24. Πολλοὶ δὲ αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ ὄρη κατέφυγον, 'ΩΣ πρὸς ταῦτά γε ȣ̉χ ἭΞΟΝΤΑ 'ΑΛΕ'ΞΑΝΔΡΟΝ, *Multi etiam illorum ad montes confugerant; perinde ac si Alexander eo non esset perventurus.* Ne tamen hic temere agant tirones; nam si participium refertur ad personam, quæ immediate præcedit, regulariter pro Accusativo erit Nominativus vel alius casus cum suo substantivo conveniens: regulariter, inquam, quia quandoque Participium ad præcedentem Personam spectans, neglecto ejusdem casu, in Accusativo ponitur. vid. infra Reg. 12. sed hoc raro fit, et tunc, cum inde nulla oriri potest ambiguitas. At si personarum est diversitas, diversus etiam est Participiorum casus, et alterum cum præcedente persona convenit, alterum in Accusativo ponitur. ¶. 212. Ratio est, quod accusativus ille ponatur pro genitivo absoluto. Luculentus est Thucydidis locus lib. IV. cap. 5. qui hanc differentiam clarissime ostendit: Οἱ δὲ ἑορτήν τινα ἔτυχον ἄγοντες, καὶ ἅμα πυνθανόμενοι ἐν ὀλιγωρίᾳ ἐποιȣ̃ντο, 'ΩΣ, ὅταν ἐξέλθωσιν, ἢ ΟΥ'Χ 'ΥΠΟΜΕΝΟΥ̃ΝΤΑΣ σφᾶς, ἢ ῥᾳδίως ΛΗΨΟ'ΜΕΝΟΙ βίᾳ; *Illi vero (Lacedæmonii) forte festum aliquod agebant, simulque cognito (hostium conamine) hoc contemnebant, quasi,*

aut subjunctivi: ut, ὡς τὸν ἄνδρα κρύβδην ὑπεκφυγεῖν μηχανώμενον, *quasi homo sese clam subducere moliatur aut moliretur;* pro ὡς ἂν ἀνὴρ μηχανήσαιτο. [Hoc barbarum est. Melius, ὡς εἰ ὁ ἀνὴρ μηχανήσαιτο. *Herm.*] [Plutarch. in Cæs. 2. Αὐτὸς ἐπορεύθη πρὸς τὸν διέποντα τὴν Ἀσίαν Ἰέϰνιον, ὩΣ ἐκείνῳ ΠΡΟΣΗ͂ΚΟΝ, ὄντι στρατηγῷ, κολάσαι τὲς ἑαλωκότας, *Ipse profectus est ad Junium, qui Asiam cum imperio obtinebat, quippe cui, ut prætori, conveniret de captivis sumere supplicium.* Z.]

Particip. impersonalia. II. Secundo, sine particula ὡς, accusativus in neutro participii verbi impersonalis usurpari solet ἐλλειπτικῶς, deficiente κατά· ut, τό γε δοκȣ̃ν ἐμοὶ, *ut mihi quidem videtur.* ¶. 213. δόξαν ἐμοὶ ἐς χωρίον ἀσφαλέστερον μεταβῆναι, *cum securiorem in locum me recipere statuissem;* ubi tamen δόξαν, pro genitivo absoluto ponitur.

Ἐξὸν, ἐνὸν, παρὸν, *cum liceat, vel liceret.* Idem est usus trium istorum, ἐξὸν, ἐνὸν, παρὸν, *cum liceat, vel liceret;* ut, ἐξὸν αὐτῷ περὶ τῆς νίκης ἀπὸ τῶν ἴσων ἀνθαμιλλᾶσθαι, *cum ei liceat*, vel, *liceret æquis viribus de victoria contendere.* Aristid. initio Panathen. subobscure: Οὕς τινας ἂν τροφέας προτέρȣς ὑμῶν ἄγοι τις, (δοκȣ̃ν γε δή πως εἰς Ἕλληνας τελεῖν) ȣ̓ ῥᾴδιον εὑρεῖν, *Quos vobis priores nutritios habeat, (qui quidem Græcos inter censeri possint) non facile quisquam inveniat* [76].

Διαφέρον, *cum intersit.* III. Eodem modo usurpatur διαφέρον, *cum intersit*, vel *interesset:* ut, Πολύ γε διαφέρον τῷ στρατεύματι, τὸν στρατηγὸν τῆς ἑαυτȣ̃ σωτηρίας ὑπὲρ τῶν κοινῶν φείδεσθαι, *Cum exercitus plurimum intersit*, vel *inter-*

cum exiissent, vel suum adventum non exspectarent (hostes) vel ipsi facile vi expugnarent. Ubi ὑπομενοῦντας in quarto casu, quia diversi a Lacedæmoniis intelliguntur, et ληψόμενοι in Nominativo, quia refertur ad eandem personam, quæ præcedit. Nam ὑπομενȣ́ντων dicere potuisset in Genitivo absolute, non autem ληψομένων. Eodem modo lib. VI. cap. 24. Καὶ ἔρως ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῦσαι. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις, ὡς ἢ ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΟΜΕ΄ΝΟΙΣ ἐφ᾽ ἃ ἔπλεον, ἢ ȣ̓δὲν ἂν ΣΦΑΛΕΙ͂ΣΑΝ μεγάλην δύναμιν, *Desiderium cepit omnes pariter abeundi, ac seniores quidem, tanquam vel ea, ad quæ contenderent, in suam potestatem redacturos, vel exercitu, qui magnus erat, nullam cladem accepturo.* Ubi similiter καταστρεψομένοις præcedenti πρεσβυτέροις, ad quod refertur, casu respondet; σφαλεῖσαν autem absolute in Accusativo pro Genitivo absoluto, qualem constructionem cernere est in Enchir. Epictet. cap. 29. Παρασκευάζȣ αὐτόθεν, ὡς ΚΑΤΑΓΕΛΑΣΘΗΣΟ΄ΜΕΝΟΣ, ὡς ΚΑΤΑΜΩΚΗΣΟΜΕ΄ΝΩΝ σȣ ΠΟΛΛΩ͂Ν, ὡς ἘΡΟΥ΄ΝΤΩΝ, ὅτι etc. *Ita te para, tanquam futurum, ut deridearis, et multis ludibrio sis, dicturis* etc. Idem observandum, præcedente particula ὥσπερ· cujus exemplum quære supra init. cap. 3. [Omnino ὡς cum casibus absolutis omnibus participiorum construi, infra docebitur, Cap. VIII. Sect. 10. Z.]

76 Clarius Epictetus apud Arrian. lib. III. cap. 26. Ἦλθον, ὅτ᾽ ἐκείνῳ ἔδοξεν, καὶ ἄπειμι πάλιν ἘΚΕΙ΄ΝΩι ΔΟΚΟΥ͂Ν, *Veni, quando illi ita visum est, et abeo rursus, cum ita illi videatur.* Et Plato de Repub. lib. VI. pag. 487. Οὐκ οἶδα ἀλλὰ ΤΟ΄ ΣΟΙ ΔΟΚΟΥ͂Ν ἡδέως ἂν ἀκȣ́οιμι, *Nescio, sed, si ita tibi videtur,* [Apage: immo *tuam sententiam. Herm.*] *audire gestio.* Participii δόξαν exemplum habet Pausanias in Achaicis, pag. 398. ΔΟ΄ΞΑΝ δὲ σφίσιν ἀνενεγκεῖν ἐς τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖς, δίδωσι Μέδοντι ἡ Πυθία βασιλείαν τὴν Ἀθηναίων, *Cum autem illis visum esset rem ad oraculum Delphicum referre, dedit Pythia regnum Atheniensium Medonti.* Jam ut trium posteriorum ἐξὸν, ἐνὸν, παρὸν, auctoritas constet, vid. Isocrat. Paneg. pag. 132. Οἵτινες ȣ̃τω περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἘΞΟ΄Ν

esset, Imperatorem saluti suæ reipublicæ causa parcere. Eodem quoque modo ἐνδεχόμενον accipitur: ut, Ἐνδεχόμενον, τόνγε μὴ ῥαθυμοῦντα, τῆς πολυμαθίας ῥᾳδίως εὖ ἥκειν, *Cum fieri soleat,* vel *possit, ut qui minime piger et ignavus fuerit, is facile ad magnæ eruditionis laudem perveniat.* Ἐνδεχόμενον.

IV. Similis est usus participiorum ἐγχωροῦν, παρασχὸν, et παρατυχὸν, quæ pro eodem fere sumuntur, id est, *ubi liceat, cum liceret, si quando res tulerit,* et simil. ut, ἐγχωροῦν δι' ὀλίγων ἀφικέσθαι τῶν ἡμερῶν, *cum liceat,* vel *liceret, paucis diebus pervenire.* Sic παρασχὸν ἀπηλλαχέναι τοῦ κινδύνου, *si liceret,* vel *licuerit hoc liberari periculo.* Thucyd. lib. I. pag. 77. [77] jungit εὖ παρασχὸν, id est, *si res fauste successerit.* Ἀνδρῶν γὰρ σωφρόνων μέν ἐστιν, εἰ μὴ ἀδικοῖντο, ἡσυχάζειν· ἀγαθῶν δὲ, ἀδικουμένους, ἐκ μὲν εἰρήνης πολεμεῖν, εὖ δὲ παρασχὸν, ἐκ πολέμου πάλιν ξυμβῆναι, id est: *Hominum quippe moderatorum est, ubi lædantur nihil, quiescere: fortium vero, si injuriam patiantur, ex pace ad bellum se convertere: tum, ubi res successerit, iterum ex bello in gratiam redire.* Ἐγχωροῦν. Παρασχόν.

V. Sic παρατυχὸν ἀκονιτὶ ἄρασθαι τὴν νίκην, id est, *cum liceat victoriam sine pulvere consequi.* Idem Thucyd. lib. I. pag. 51. Τῷ δικαίῳ λόγῳ νῦν χρῆσθε, ὃν οὐδείς πω (παρατυχὸν, ἰσχύϊ τι κτήσασθαι) προθεὶς, τοῦ μὴ πλέον ἔχειν ἀπετράπετο, *Nunc æqui boni rationem objicitis: quam quidem nemo adhuc (cui modo liceret vi aliquid obtinere) ita potiorem duxit, ut propter eam ab augendis possessionibus abstineret* [78]. Παρατυχόν.

ἀδεῶς πολλὰ κεκτῆσθαι, *Qui ob res minutas adeo periclitamur, cum liceat multa secure possidere.* Et Demosth. adv. Phorm. pag. 588. ἘΞΟ'Ν δ' αὐτῷ ἀμφοτερόπλουν Ἀθήνησιν ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον, *Cum ei liceret pecuniam ultro citroque creditam Athenis reddere.* In Act. Apost. cap. II. 29. videtur poni pro ἔξεστι. Participium ἐνὸν occurrit apud Ælian. lib. XIII. cap. 38. de Alcibiade: Εὐήθες τὸν ἔχοντα δίκην μὴ ἀποφυγεῖν, ἘΝΟ'Ν φυγεῖν, *Stultum esse, crimine accusatum non effugere, cum fugere possit.* Παρὸν habet Lucian. ΠΑΡΟ'Ν αὐτῷ κατ' ἐξουσίαν κωμᾶν, *Cum liceret ei voluptatibus obsequi.* Aristid. pro Quatuorviris, pag. 248. Καὶ ΠΑΡΟ'Ν εἰρήνην ἄγειν, οὐδαμοῦ τὸν πόλεμον προῃρεῖτο, *Et cum liceret pacem agere, neutiquam bellum præoptabat.* Pro iisdem etiam adjectivum δυνατὸν itidem impersonaliter ponitur, ut apud Plat. de Repub. lib. VII. pag. 519. prop. fin. Ποιήσομεν αὐτοὺς χεῖρον ζῆν, ΔΥΝΑΤΟ'Ν αὐτοῖς ἄμεινον, *Efficiemus, ut pejus vivant, cum melius possint.* ¶. 214. His addo aliud compositum ex verbo εἰμὶ, μετὸν, cujus idem, qui superiorum, usus est. Pausan. in Achaic. pag. 398. Οὐδέν σφισι γένος τῶν Ἰώνων ΜΕΤΟ'Ν, *Cum nulla Ionas cognatione contingerent.* Pro quo dicitur etiam: Οὐ μετόν σφισι τοῦ γένους. In his subaudit Noster κατὰ, Cl. Lamb. Bos, μετά. Mihi in quibusdam præpositionis κατὰ, in aliis τοῦ μετὰ potior videtur ellipsis.

77 Cap. 120.

78 Eandem constructionem sequitur participium δεδογμένον ap. Thucyd. lib. I. cap. 125. Τὸ πλῆθος ἐψηφίσαντο πολεμεῖν. ΔΕΔΟΓΜΕ'ΝΟΝ δὲ αὐτοῖς, εὐθὺς μὲν ἀδύνατα ἦν ἐπιχειρεῖν ἀπαρασκεύοις οὖσιν, *Vulgus bellum gerendum decrevit. Cum autem ita illis visum est, statim tamen bellum suscipi non poterat, quippe qui imparati erant.*

Idem patitur participium δέον, Demosth. de Coron. pag. 353. lin. 40. Ἀλλὰ ΔΕ'ΟΝ ποιεῖν αὐτοὺς περίδειπνον, ὡς παρ' οἰκειοτάτῳ τῶν τετελευτηκότων—τοῦτ' ἐποίησαν παρ' ἐμοὶ, *Sed quum oporteret eos parentalia agere, id apud me, ut qui cum defunctis fueram conjunctissimus, fecerunt.* Et contra Phorm. pag. 585. lin.

Particip. pro ger. in *do*, vel *ablat.*

VI. Usurpatur etiam participium pro gerundiis in *do*, vel pro auferendi casu, præsertim participii vocis passivæ: ut apud Xenophontem de Agesilao: Αἱρεῖσθαι ἐπιόντα μᾶλλον, ἢ ὑπομένοντα μάχεσθαι αὐτῷ, id est, *Malle cum eo dimicare, expeditionem adversus illum suscipiendo, quam illius sustinendo.* Sic, Προαιρετέον ἂν εἴη ὀλίγες τινὰς φιλοπονεντα τὲς ἐνιαυτὲς, τῆς εὐφημίας, ἢ κἂν πλείστες ῥᾳθυμεν-

45. ΔΕ'ΟΝ δ' αὐτὸν καταγοράσαι φορτ' Ἀθήνηθεν μνῶν ἑκατὸν δεκαπέντε.—ὲ κα..ηγόρασεν ἀλλ' ἢ πεντάκισχιλίων καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, *Cumque eum oporteret coëmere onera Athenis minis centum et quindecim, non amplius mercatus est quam quinquies mille et quingentis drachmis.* Nec tantum in præsenti, sed et in aoristo α'. Ita Aristides, Orat. pro Quatuorviris, pag. 342. Τειχίσαι τε ΔΕΗ͂ΣΑΝ, μόνος ἐξ ἁπάντων εὗρεν, ὅπως δυνήσονται. *Cumque [urbem] munire oporteret, unus ille ex omnibus, qua ratione id fieri posset, invenit.* Sic idem participium eodem tempore in significatione *egendi* construitur impersonaliter apud eundem, epist. de Smyrna, pag. 295. Ἔτι δὲ ἐσθῆτος ΔΕΗ͂ΣΑΝ ὑμετέρῳ στρατοπέδῳ.—πρὸς τὲς στρατιώτας τὲς χιτῶνας ἐνείμαντο, *Deinde, cum vester exercitus vestimentorum indigeret, inter milites tunicas distribuerunt.*

Idem patitur participium προσῆκον, *cum oporteat.* Idem Aristides de Quatuorviris, pag. 463. Καὶ μέγιστον τἔτο σύμβολον πεποίηται τε μηδὲν βελτίες ὑπ' αὐτῶν Ἀθηναίες γεγονέναι, ΠΡΟΣΗ͂ΚΟΝ etc., *Et hinc quam firmissime concludit, Athenienses ab ipsis nihilo meliores redditos fuisse, cum debuerit, si ipsi justi erant, eos tales reddere.*

Nec non participium προσταχθὲν, *cum mandatum erat.* Ita Lysias in Nicomach. Τίς ἐκ οἶδεν, ὅσα τὴν πόλιν ἐλυμήνατο; ΠΡΟΣΤΑΧΘΕ'Ν γὰρ αὐτῷ τεσσάρων μηνῶν ἀναγράψαι τὲς νόμες τε Σόλωνος, ἀντὶ μὲν Σόλωνος αὐτὸν νομοθέτην κατέστησεν, *Quis ignorat, quantum intulerit detrimentum reipub.? Nam cum jussus erat Solonis Leges exscribere intra quatuor mensium spatium, pro Solone se ipsum legislatorem fecit.*

His addas participium συγχωρηθὲν impersonaliter orationi insertum. Arrian. de Exped. Alex. lib. I. cap. 18. in fine: Γνὲς, ὅτι ὁμε τοῖς αἰτίοις καὶ ὲ ξὺν δίκῃ τινὰς, τὲς μὲν κατ' ἔχθραν, τὲς δὲ καθ' ἁρπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ΞΥΓΧΩΡΗΘΕ'Ν αὐτῷ, ὁ δῆμος, *Animadvertens, populum una cum sontibus etiam quosdam immerito, partim odio, partim spe prædæ, interemturum, si illi potestas esset facta.* Hic eleganter substantivum, δῆμος, periodum claudit, de quo supra Cap. III. Sect. 1. §. 2. Idem si patiuntur alia participia, est Atticismus, de quo vide in fine hujus Sectionis. Cæterum hoc idioma Græcorum exprimere voluisse creditur Maro Æn. lib. XI. ver. 383.

Proinde tona eloquio, SOLITUM tibi:
meque timoris
Argue tu Drance.—

Quasi Græce diceres, εἰωθός.

79 Adde locum ex Thucydide lib. I. cap. 13. in fine: Φωκαεῖς Μασσαλίαν οἰκίζοντες, Καρχηδονίες ἐνίκων ΝΑΥΜΑΧΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Phocæenses, Massiliam dum conderent, Carthaginienses vicerunt prælio navali*, vel *navali prælio pugnantes.* Aliquando tamen Latinorum structura ablativum pati non videtur, sed per conjunctionem *quod* exponere tunc solent. E. g. In oratione Æschinis contra Ctesiph. occurrunt hoc modo duo participia, quorum alterum per auferendi casum, alterum per conjunctionem reddendum est. Verba sunt pag. 284. Τὸ δὲ τῆς συμμαχίας ὄνομα ὑπερέβησαν, ἐκ ἘΠΙΛΕΛΗΣΜΕ'ΝΟΙ, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰρήνην ἀναγκαιοτέραν ἢ καλλίω ὙΠΟΛΑΜΒΑ'ΝΟΝΤΕΣ εἶναι, *Societatis autem nomen omiserant non ex oblivione, sed etiam, quod pacem magis necessariam, quam honestam putabant.* [It. Xenoph. Mem. II. 6. 35. Ἔγνωκας ἀνδρὸς ἀρετὴν εἶναι, νικᾶν τὲς μὲν φίλες εὖ ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΑ, τὲς δὲ ἐχθρὲς κακῶς, *Intellexisti, decorum esse, vincere amicos benefaciendo, sed hostes malefaciendo.* Z.]

80 Et hic et alias, ubi generalioribus regulis aliquid comprehendi ac doceri potest, versatur nimium Noster circa specialia. Hinc fit, ut regularum numerus citra necessitatem crescat, et discentium memoria gravetur. Ideoque in opere hoc, ubi hic illic, qui ad unam regulam revocari potest, idem idiotismus per multas dispergitur, in unam generaliorem cogere conatus fui. Vide, quæ notavi supra ad Cap. V. Sect. 6. Reg. 8. et Sect. 7. Reg. 10. et Sect. 10.

τα, δυςφημίας ἀπολαύειν, id est, *Præstabilius omnino fuerit, paucis annis laborando*, vel, *paucorum annorum labore, gloriam, quam multis otiose traductis, ignominiam reportare* [79].

VII. Participium aliquando jungitur cum nomine τίς interrogante [80], in omni genere, numero et casu, more Latinis parum usita- Particip. cum τίς interr.

Reg. 9. et infra ad Cap. IX. Sect. 2. Reg. 5. Eodemque, quo alibi, modo hunc elegantem participii usum ad solum nomen τίς interrogans refert, cum etiam in eadem acceptione cum alio nomine et particulis jungi possit. Patet hoc vel ex ipsis Auctoris nostri verbis; etenim in primo exemplo participium ὢν non modo cum nomine τίς, sed etiam adverbio πόθεν conjungitur. Similiter in exemplo secundo, quemadmodum interrogamus, Τί βυλόμενος αὐτὸν λοιδορεῖς; cur eodem idiomate non liceret responderi? ΤΟΥ͂ΤΟ βυλόμενος αὐτὸν λοιδορῶ, *Hoc volens illum conviciis afficio*, i. e. *Eo conviciis afficiendo hoc sequor*: seu potius: *Eo animo illum conviciis afficio.* Sic pro, ΤΙ' παθὼν εἰς τῦτο τῆς ἀναιδείας ἦλθεν; secundum eandem syntaxin cum adverbio πῶς loqui nobis permittunt Græci: ΠΩ͂Σ διακείμενος τὸ ἀναγκαῖον πέρας τῆς ζωῆς ἐξεδέξατο; *Quomodo affectus*, sive, *Quo animo fatalem vitæ terminum excepit?* Dicamus ergo, quodvis participium cum quibusdam nominibus, particulis, in primis his interrogativis, τίς; πῶς; πόθεν; πότε; et pronomine τῦτο, itemque τὸ καὶ τὸ, et simili construi ante verbum eo modo, quem familiaris Latinorum sermo vix ac ne vix quidem admittit. Operæ pretium est unumquodque exemplis illustrare, et, si qua mihi in probatis scriptoribus occurrit, auctoritate munire. Ita participium conjungitur cum nomine Τίς; apud Aristoph. in Nub. ver. 890. Ἀπολεῖς σύ; ΤΙ'Σ ὬΝ; *Tune perdas? Quis homo?* Cum neutro τί; apud Demosth. de Coron. pag. 316. lin. 17. ΤΙ' γὰρ καὶ ΒΟΥΛΟ'ΜΕΝΟΙ μετεπέμψασθε ἂν αὐτὺς ἐν τύτῳ τῷ καιρῷ; *Quid volentes*, i. e. *Quorsum, qua de caussa eos hoc tempore arcessistis?* Ubi, τί βυλόμενοι, pro τίνος ἕνεκα. quemadmodum hæc duo idem conjungit in eadêm oratione, pag. 338. lin. 10. ΤΙ'ΝΟΣ ἝΝΕΚΑ ταῦτ' ἔπραττεν ὁ Φίλιππος καὶ ΤΙ' ΒΟΥΛΟ'ΜΕΝΟΣ; *Qua de caussa hæc fecit Philippus, et quid sibi voluit?* Eodem modo participium ἀποβλέπων eleganter construitur. V. c. ΠΡΟ'Σ ΤΙ' ἂν ἈΠΟΒΛΕ'ΠΟΝΤΕΣ ἀποψηφίσεσθε τὴν γραφήν; *Ad quid respicientes*, i. e. *Quorsum abolebitis criminationem?* vel, *Quæ res vos movet, ut* etc. Apud Æschin. in Orat. contra Ctesiph. pag. 307. lin. 4. Cum adverbio πῶς; construitur apud Aristidem Orat. pro Quatuorviris, pag. 268. Ὥςπερ Πλάτων εἴωθεν ἐρωτᾷν, ΤΙ' διδάσκων, ἢ ΤΙ' συμβυλεύων ἐποίει βελτίυς Ἀθηναίυς, ἢ ΠΩ͂Σ ἌΓΩΝ καὶ ΤΡΕ'ΦΩΝ ἐκ νέων εὐθύς; *Ut Plato solet rogare: Quid docens, vel quid consulens*, i. e. *Qua doctrina, quibusve consiliis, vel quomodo ducens et educans*, i. e. *quo ductu et qua mox a pueris educatione meliores reddidit Athenienses?* [Plat. in Euthyphron. cap. 12. Πάλιν εἰπὲ ἐξ ἀρχῆς, τί ποτε ὌΝ τὸ ὅσιον, pro ἐστίν, *Dic iterum ab initio, quid tandem sit sanctum.* Ibid. cap. 18. Φράσον δή μοι, τίς ἡ ὠφέλεια τοῖς θεοῖς ΟΥ͂ΣΑ ἀπὸ τῶν δώρων; *Dic quæso mihi, quæ sit utilitas Diis ex muneribus nostris.* Idem in Phæd. 19. Πόθεν ΛΑΒΟ'ΝΤΕΣ αὐτῦ τὴν ἐπιστήμην; pro ἐλάβομεν. Ibid cap. 21. Πότε ΛΑΒΟΥ͂ΣΑΙ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν τὴν ἐπιστήμην; pro ἔλαβον. Xenoph. Symp. IV. 53. Τί τοσῦτον ΝΟΜΙ'ΖΟΝΤΕΣ ἠδικῆσθαι, pro νομίζυσι. In ejusmodi formulis intelligi debet verbum εἰμί. ¶. 215. At vero hoc fieri non potest in his formulis, veluti Ælian. V. H. IV. 13. ΤΙ' ΒΟΥΛΟ'ΜΕΝΟΣ Ἐπίκυρος ἐπῄνει τὴν ἡδονήν, εἰσόμεθα ἄλλοτε, h. e. *Cur Epicurus voluptatem laudaverit, alio tempore videbimus.* Hic enim resolvi debet ita: Τί ἐβύλετο, ὅτι ἐπῄνει etc. It. Xenoph. Mem. I. 3. 10. Τί δὴ ἸΔΩ'Ν ποιῦντα, ταῦτα κατέγνωκας αὐτῦ; h. e. Τί δὴ ἴδες, ὅτι etc. *Quid eum facere vidisti, quod tam male de eo sentias?* It. Plat. in Phæd. cap. 64. Τί ἐπιτέλλῃ, ὅ, τι ἂν σοι ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΕΣ ἡμεῖς, ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῖμεν; h. e. Ὅ, τι ἂν σοι ποιοῖμεν, ὥςτε ἐν χάριτι μάλιστα ποιῦμεν; Z.] Cum pronomine τῦτο, eodem modo construi, patebit ex exemplo mox e Platone citando. Cum adverbio πότε· Ut: ΠΟ'ΤΕ ἘΛΘΩ'Ν ὡς ἐπικαίρως παρέσομαι· Ad verbum: *Quando veniens quam opportune adero?* h. e. *Quodnam maxime opportunum adeundi tempus captabo?* Cum τὸ καὶ τὸ in Orat. ex Aristide modo citata, pag. 267. Ἔβλαψε ὁ δεῖνα ΤΟ' ΚΑΙ' ΤΟ' ΠΟΙΗ'ΣΑΣ, *Læ-*

to: v. g. τίς ὢν, καὶ πόθεν ἐπιχειρεῖς τ8τωΐ; *quis existens*, id est, *qui homo, et unde, hoc aggrederis?* Sic, τί β8λόμενος αὐτὸν λοιδορεῖς; *quid volens ipsi conviciaris? quid sequeris eo conviciis afficiendo?* Sic, τί ποιήσας κατεγνώσθη θάνατον; *quodnam ob facinus morte damnatus est?* Sic, τί παθὼν εἰς τ8το τῆς ἀναιδείας ἦλθεν, *quid passus*, id est, *quo animo, quo sensu*, vel *quo affectus incommodo, eo devenit impudentiæ?* Demosthenes cum illo τί genitivum absolutum participii conjungit: Olynth. II. Τί ποι8ντων ὑμῶν ἅπας ὁ χρόνος διελήλυθεν 8τος; *Quid facientibus vobis hoc tempus omne consumtum est?* id est, *Quid egistis toto hoc tempore?* aut *qua in occupatione vestra* etc.

VIII. Sic apud Atticos maxime, subjunctivus articulus, aut vox ei significatione respondens, ut οἷος, ὁποῖος, ὅσος, præmittitur participio, in eo casu, quem participium exigit, præcedente ut plurimum aliqua præpositione: ita ut vix Latine phrasis reddi possit. Demosthenes pro Corona: Οὐδ' ὑπὲρ οἷα πεποιηκότων ἀνθρώπων κινδυνεύσετε, διαλογισάμενοι, *Nec reputantes ipsi vobiscum, quidnam egissent illi, quorum causa periculum adiretis.* Ita enim hæc locutio resolvi debet, οἷα πεποιήκοιεν ἂν οἱ ἄνθρωποι, ὑπὲρ ὧν κινδυνεύσετε. Sic, Λόγον ἑαυτῷ διδ8ς, πρὸς ὅσα, vel οἷα κατωρθωκότα στρατηγὸν ὁ πόλεμός ἐστιν, *Secum diligenter æstimans, quam multa feliciter peregisset Imperator, quocum id bellum gerendum esset.*

IX. Participium, in oratoriis præsertim interrogationibus, respondens præcedenti nomini, vel pronomini eodem in casu, resolvi debet per verbum, cujus participium est. Demosth. sæpius, ut Orat. pro Coron. [81] Ἐγώ σοι ξενίαν Ἀλεξάνδρ8; πόθεν λαβόντι; ἢ πῶς ἀξιωθέντι; *Ego ut tibi hospitalem cum Alexandro necessitudinem objiciam?* (subauditur enim ὀνειδίζω,) *unde tu tandem eam tibi para-*

sit me quidam hoc vel illo facto. Nec minus gratum hoc auribus Græcis est idioma, cum participium et verbum ejusdem vocis conjunguntur. Ita eleganter Plato de Repub. lib. I. pag. 331. prop. fin. ΤΙ' φὴς τὸν Σιμωνίδην ΛΕ'ΓΟΝΤΑ ὀρθῶς ΛΕ'ΓΕΙΝ περὶ δικαιοσύνης; Ὅτι, ἦ δ' ὅς, τὸ τὰ ὀφειλόμενα ἑκάστῳ ἀποδιδόναι δίκαιόν ἐστι, ΤΟΥ~ΤΟ ΛΕ'ΓΩΝ δοκεῖ ἐμοὶ καλῶς ΛΕ'ΓΕΙΝ, *Quale illud dicis esse præclarum, quod Simonides dixit de Justitia? Unicuique, inquit, quod suum est, tribuere, justum esse. Hoc mihi a Simonide præclare dictum videtur.* Verbatim ita: *Quid dicentem, ais Simonidem recte dixisse* etc. Et: *Hoc dicens videtur mihi pulcre dixisse.* Hoc modo in sermonibus τῶν διαλεγομένων scite admodum alter utitur participio ejusdem verbi, quo alter modo usus est. Ita apud eundem libro eodem, pag. 334. in fine: ubi Polemarchus ait: Κινδυνεύομεν 8κ ὀρθῶς τὸν φίλον καὶ ἐχθρὸν ΘΕ'ΣΘΑΙ. Respondet Socrates: ΠΩ~Σ ΘΕ'ΜΕΝΟΙ, ὦ Πολέμαρχε; *Videmur non recte definivisse amicum et inimicum. Quomodo ergo definivimus?* Vel participium potest esse cujusvis verbi; late enim patet idiotismus: ut apud Eurip. in Phœniss. ver. 1649. dicenti Creonti:

Καὶ τῷ τάφῳ νῦν τὴν δίκην παρασχέτω,

Et sepulturæ jactura nunc supplicium luat; respondet Antigone interrogans: Τί πλημμελήσας; *Quo commisso scelere?* i. e. *Ob quod peccatum?* Quin etiam participio plura simul vocabula præmitti possunt. Sic apud eundem de Repub. lib. III. pag. 404. prop. fin. Ὅλην γάρ, οἶμαι, τὴν τοιαύτην σίτησιν καὶ δίαιταν τῇ μελοποιΐᾳ τε καὶ ᾠδῇ, τῇ ἐν τῷ παναρμονίῳ καὶ ἐν πᾶσι ῥυθμοῖς πεποιημένῃ ἈΠΕΙΚΑ'ΖΟΝΤΕΣ, ὀρθῶς ἂν ἈΠΕΙΚΑ'ΖΟΙΜΕΝ, *Universam enim, arbitror, talem victus ac diætæ rationem si cum Lyricis car-*

re, vel ea dignus esse potuisses? ubi πόθεν λαβόντι; pro πόθεν ἂν αὐτὴν σύ γε λάβοις; Gallic. *Et où l' aurois tu prise?* Sic, πῶς ἀξιωθέντι; pro πῶς ἂν αὐτῆς ποτ' ἀξιωθείης.

Idem ibid. Σοὶ δὲ τῆς ἀρετῆς, ὦ κάθαρμα, ἢ τοῖς σοῖς, τίς μετουσία; ἢ μὴ τοιούτων, τίς διάγνωσις; πόθεν λαβόντι; ἢ πῶς ἀξιωθέντι; *Tibi autem, o labes, vel etiam tuis, quodnam esse possit cum virtute commercium? aut qui tandem eos, qui tales non sint, designare posses?* etc. Ubi hoc etiam notandum, πόθεν λαβόντι; et πῶς ἀξιωθέντι, ad pronomen σοὶ tantum referri; licet interjectum sit ἢ τοῖς σοῖς [82].

X. Participium [83], cum verbo λανθάνω conjunctum, per verbum explicari debet; verbum vero λανθάνω, per adverbium *clam*, et *occulte*: ut, ἔλαθε τῆς ἐκκλησίας ὑπεκρυεὶς, *sese clam e concione subduxit.* Sic, ἐλάνθανεν ὑποδυόμενος τοὺς ἐν τῷ τέλει, *clam se ac furtim in magistratuum benevolentiam insinuabat.*

XI. Participium masculinum, multitudinis numeri, cum nomine singulari et feminino, sed multitudinem significante, jungi potest; ut apud Lucian. Ἡ πόλις ἅπασα κεχηνότες ἀκούουσι, pro κεχηνυῖα ἀκούει, *Urbs universa hiantibus audit auribus* *.

XII. Aliquando, sed rarius, participii casus in accusativum mutatur, licet præcedat nomen, aut pronomen, aut aliud participium in diverso casu: idque vel cum particula ὡς, vel sine illa. Cum illa quidem, Aristot. Οὐδὲ τοῖς συνδιαμένουσιν ἐν ταῖς ἀτυχίαις ἀξιοῦσι πιστεύειν, ὡς ἐξαπατῶντας, pro ἐξαπατῶσι, *Nec iis, qui simul in calamitate versantur, fidem habendam putant, quasi fallentibus.* At sine illa, Demosth. Olynth. quad. Οὐ προσεκτέον ὑμῖν τοῖς τούτων

minibus aliisque canticis, quæ harmonia omnibusque rhythmis constant, conferamus, recte nos esse collaturos. Nonnunquam participium sequitur, ut apud Aristot. de Repub. lib. II. cap. 9. ΤΩ͂Ι ΔΕ` περὶ τοὺς ναυάρχους νόμῳ καὶ ἕτεροί τινες ἘΠΙΤΕΤΙΜΗ΄ΚΑΣΙΝ, ὀρθῶς ἘΠΙΤΙΜΩ͂ΝΤΕΣ, *Legem quoque de navium præfectis alii nonnulli reprehenderunt; et merito.* Et lib. I. cap. 9. Διὸ ΖΗΤΟΥ͂ΣΙΝ ἕτερόν ΤΙ τὸν πλοῦτον, καὶ τὴν χρηματιστικὴν, ὀρθῶς ΖΗΤΟΥ͂ΝΤΕΣ, *Quare quærunt alias divitias, aliamque pecuniæ quærendæ rationem, et recte.* Confer Plat. in Phædro pag. 266. lin. 29. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν τὸ εἶδος ὀρθῶς ἔμοιγε δοκεῖς ΚΑΛΕΙ͂Ν, διαλεκτικὸν ΚΑΛΩ͂Ν, *At mihi quidem recte hanc speciem videris dialecticam appellare.* Nec huic syntaxi absimile est, quod habetur infra Sect. 4. Reg. 4.

81 Pag. m. 320.

82 Hoc modo Participium Imperativi vicem obtinet in illo Platonis Phæd. pag. 228. lin. 36. Ἕκαστον ἐφεξῆς δίειμι, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ πρώτου. ΣΩΚΡ. ΔΕΙ΄ΞΑΣ γε πρῶτον, (pro δεῖξον) ὦ φιλότης, τί ἆρα, ὃ ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἔχεις ὑπὸ τῷ ἱματίῳ, *Singula ordine percurram, incipiens ab origine. SOCR. Ostende, amabo, primum, ecquid* [immo *quid. Herm.*] *illud sit, quod sinistra gestas sub veste.*

83 Repetit Auctor ea, quæ supra docuit Cap. V. Sect. 8. Reg 3. ubi consule notas. H.

* Idem valet quoque de nomine neutrius generis: v. e. Xenoph. Ephes. I. 4. ἦλθον δὲ εἰς τὸ ἱερὸν ΘΥ΄ΣΑΝΤΕΣ ΠΑ͂Ν ΤΟ` ΠΛΗ͂ΘΟΣ. It. Actor. Apost. V. 16. συνήρχετο δὲ καὶ ΤΟ` ΠΛΗ͂ΘΟΣ τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλὴμ, ΦΕ΄ΡΟΝΤΕΣ etc. Cum nomine masculini generis occurrit Act. Apost. III. 11. συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς ΠΑ͂Σ Ὁ ΛΑΟ`Σ

λόγοις, εἰδότας etc. pro εἰδόσι, nam præcessit ὑμῖν, id est *Negligenda vobis illorum oratio est, cum sciatis* etc. [84]

Particip. pro infin.

XIII. Participium aliquando pro infinitivo usurpatur, ut apud Isocrat. περὶ τῆς ἀντιδόσ. Σκοπούμενος, inquit, εὕρισκον οὐδαμῶς ἂν ἄλλως τοῦτο διαπραξάμενος, id est, *Diligenti maturoque judicio reperi, me non aliter rem illam esse confecturum;* ubi διαπραξάμενος, pro διαπράξασθαι, et aoristum cum particula ἂν, pro futuro sumitur. Vid. Cap. VIII. Sect. 2. Sic Demosth. de Falsa Legat. Ἵνα, inquit, ὅσα ὑπεσχόμην, ἀρχόμενος τοῦ λόγου, δείξω πεποιηκὼς, pro πεποιηκέναι, id est, *Ut quæcunque vobis sub initium orationis promisi, ea me perfecisse demonstrem.* ¶. 218. Sic, *Cum audissem, nullo alio modo eum in gratiam cum hoste rediturum esse,* Καταμαθὼν οὐ-

— ἔκθαμβοι. Alia exempla reperies apud Grammaticos, quos laudat Dorvillius ad Chariton. pag. 298. Z.

84 Quoniam hoc rarum est, addam aliud atque aliud. Sic Herodot. Erat. cap. 109. Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε ἐστι, ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας, ἢ ἐλευθέρας ΠΟΙΗ΄ΣΑΝΤΑ μνημόσυνον λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, *In tua nunc potestate, Callimache, est, vel Athenas ad servitutem redigere, vel in libertatem vindicantem tui in omne ævum memoriam relinquere.* Et Thucyd. lib. I. cap. 120. Ἀνδρῶν γὰρ σωφρόνων μέν ἐστιν, εἰ μὴ ἀδικοῖντο, ἡσυχάζειν, ἀγαθῶν δὲ, ἈΔΙΚΟΥΜΕ΄ΝΟΥΣ, ἐξ εἰρήνης πολεμεῖν, *Virorum enim moderatorum est, si non læduntur, quiescere: bonorum vero, injuria affectos* (ita Græce, vel *cum injuria afficiuntur*) *ex pace se ad bellum convertere.* Vide etiam Lucian. Necyom. pag. 105. Audacius illud Thucydidis, qui lib. VI. cap. 24. participium ad præcedens nomen referendum, in Nominativum mutat: Τοῖς δ' ἐν ἡλικίᾳ, (supple ex præcedentibus, ἔρως ἐνέπεσεν ἐκπλεῦσαι) τῆς τε ἀπούσης πόθῳ ὄψεως καὶ θεωρίας, καὶ ΕΥ'Ε΄ΛΠΙΔΕΣ ὌΝΤΕΣ σωθήσεσθαι, *Juniores autem, tum cupientes peregrinas regiones visere et spectare, tum spem concipientes bonam, fore ut salvi redirent.* ¶. 216. [Libenter, inquit Ernest. ὁ πάνυ ad Xenoph. Mem. II. 6. 26. cum ἔξεστι conjungunt participium accusativo Attici, eorumque imitatores, vid. Duker. ad Thucyd. IV. 2. Lucian. in Elect. cap. 2. οἷς ἔξεστι πλουτεῖν ἈΝΑΛΕ΄ΓΟΝΤΑΣ, pro ἀναλέγουσι. Xenoph. I. 1. εἰ ἐξῆν τοῖς κρατίστοις ΣΥΝΘΕΜΕ΄ΝΟΥΣ ἐπὶ τοὺς χείρους ἰέναι, pro συνθέμενοις. Similiter quoque cum aliis verbis: veluti Xenoph. Mem. III. 11. 1. ἰτέον ἂν εἴη ΘΕΑΣΟΜΕ΄ΝΟΥΣ, pro θεασομένοις. Conf. ad Xenoph. Cyrop. II. 1. 15. Z.] ¶. 217.

Rarum est, quod ita pro infinitivo usurpatur, ut præcedat articulus τὸ per omnes casus. Sic apud Thucyd. (quid enim novitatis apud hunc non invenias?) initio libri VI. de magnitudine Siciliæ: Καὶ τοσαύτη οὖσα ἐν εἴκοσι σταδίων μάλιστα μέτρῳ τῆς θαλάσσης διείργεται, ΤΟ' μὴ ἤπειρος ΟΥ'ΣΑ. Pro, εἶναι, *Et cum tanta sit, freti (tamen) spatium viginti ferme stadiorum (latitudine) facit, quo minus sit continens.* Quanto magis hoc mirum videbitur juventuti φιλέλληνι, si idem participium neutrum ita pro infinitivo usurpatur, ut expleat vicem gerundii in *do* apud Latinos? Scholiastes Thucydidis ad lib. I. cap. 142. hæc verba: Ἐν ΤΩ͂Ι μὴ ΜΕΛΕΤΩ͂ΝΤΙ ἀξυνετώτεροι ἔσονται, *Se non exercendo imperitiores erunt,* per infinitivum explicat [ἐν τῷ μὴ μελετῶντι, ἀντὶ τοῦ, μὴ μελετᾷν.] Et hinc creditur existimasse, participium hic pro infinitivo poni: quam sententiam probat H. Stephan. Append. ad Joann. Gramm. et Corinth. de Dialect. Mihi tamen longe aliter videtur. Primo, quia tali participio adjectivum alibi addit idem Thucydides: deinde etiam genitivum regit, ut ex locis mox subsecuturis constabit. Atque ita, quia idem participii ac substantivorum regimen est, hinc mihi constat, aperte pro substantivo usurpari: adeo ut ἐν τῷ μὴ μελετῶντι positum sit pro ἐν τῇ οὐ μελέτῃ. nam negativa οὐ et μὴ substantivis hoc modo præmitti, ostendemus ad Cap. VII. initio Sectionis VIII. Certe non per infinitivum explicat, nedum pro eodem poni putat Scholiastes participium, cui adjectivum jungitur, lib. III. cap. 43. Χρὴ δὲ πρὸς τὰ μέγιστα καὶ ἐν τῷ ΤΟΙΩ͂ΙΔΕ ἈΞΙ-

θαμῶς αὐτὸν ἂν ἄλλως, τὰς πρὸς τὸν ἐχθρὸν, διαλλαγὰς ποιησάμενον [85], pro ποιήσασθαι ἂν, vel ποιήσεσθαι, sine particula ἄν. Sed firmanda usu hæc regula, ne tirones dicant, ut solent, βούλομαι ποιῶν, pro ποιεῖν, et similia, quæ mera solœca sunt [86].

XIV. Sæpe participium, ac præsertim in Aoristo, Latine per verbum elegantius redditur, addita conjunctione, *et*, ac simili verbo sequente. Demosth. pro Coron. Ἀλλ' ἀναστάντες καταψηφίσασθε ἤδη, *Sed consurgentes, condemnate jam.* Elegantius, *sed consurgatis, ac me jam damnetis licet* [87].

XV. Idem Aorist. activ. participii, cum suo casu, elegantius verti Latine solet, per ablativum absolutum participii passivæ vo-

ΟΥ͂ΝΤΙ, ἡμᾶς περαιτέρω προνοοῦντας λέγειν, *Oportet autem nos in maximis rebus, in tali vestra æstimatione,* (i. e. *cum ita erga oratores vestros animati sitis) longius prospicientes verba facere.* Ubi ἐν τῷ τοιῷδε ἀξιοῦντι, manifeste pro ἐν τῷ τοιῷδε ἀξιώματι. Schol. Ἐν τοῖς τοιούτοις ὑμῶν ἀξιώμασι καὶ ἐπιτηδεύμασι. Genitivo jungit idem lib. eod. cap. 10. Ἐν γὰρ ΤΩ͂Ι ΔΙΑΛΛΑ'ΣΣΟΝΤΙ ΤΗ͂Σ ΓΝΩ'ΜΗΣ καὶ αἱ διαφοραὶ τῶν ἔργων καθίστανται, *Nam in animorum discordia etiam factorum diversitas existit.* Pro ἐν τῇ τῆς γνώμης διαλλαγῇ. [Τὸ καλῶς κτάμενον, *bene peracta cædes:* v. notam meam 230. *Herm.*] Confer super his, quæ in fine hujus sectionis ex ejusdem lib. I. cap. 36. afferemus. Adhæc pro infinitivo participium absolute poni non autumo, cum alius sit sensus, quando participium adhibetur, alius, quando infinitivus e. g. Apud eundem Thucyd. lib. V. cap. 34. Ὥστε μήτε ἄρχειν, μήτε ΠΡΙΑΜΕ'ΝΟΥΣ τὶ, ἢ ΠΩΛΟΥ͂ΝΤΑΣ, κυρίους εἶναι. Ubi interpres: *Ut nullum magistratum gererent, utque nullam haberent potestatem earum rerum, quas aut emissent, aut vendidissent.* Scholiastes: Ἤγουν μὴ εἶναι κυρίους ἢ πρίασθαι ἢ πωλεῖν. Rem diligenti examine perpendenti, licet non magna, tamen aliqua differentia occurret. Differunt enim, Κύριος οὐκ ἔστι πωλεῖν, et πωλῶν οὐ κύριός ἐστιν, eo quod οἱ μὴ κύριοι ὄντες πωλεῖν non jus habeant vendendi; sed οἱ πωλοῦντες οὐ κύριοι, possunt quidem aliquid vendere, sed non cuivis, quocunque tempore, vel qua velint conditione.

85 Ποιησάμενον in quarto casu, cum in duobus præcedentibus exemplis participium in casu recto inveniatur. Ratio est, quod hic a persona ad personam fit transitus, et illic in eadem persona manetur. Sic, v. g. Nominativus manebit in ultimo exemplo, si dicatur: *Cum audissem me rediturum esse in gratiam,* Καταμαθὼν διαλλαγὰς ποιησάμενος. Sed hoc satis tritum. Rarius est, quod participium illud, pro infinitivo in casu recto positum, mutat genus adjectivi, quod verbo personali antecedit, et a Latinis in neutro genere ponitur. e. g. Βελτίων εἰμὶ σιωπῶν, *Melior sum tacens,* pro, *Melius est, me tacere.* Occurrit apud Aristid. Orat. funeb. in Alex. pag. 144. Estque hic Hellenismus perpetuus in δῆλος, φανερὸς, similisque significationis adjectivis. Vide Nostrum, supra Cap. III. Sect. 4. Reg. 6.

86 Tutius est in verbis sensum aliquem significantibus: vid. mox Reg. XVI. [Vid. Perizon. ad Ælian. V. H. III. 17. Valkenar. ad Eurip. Phœniss. 711. Z.]

87 Ubi oratio sic continuatur, ut sit μονόκωλος· sequenti verbo addunt Græci particulam, quasi esset δίκωλος. Aristoph. in Vesp. ver. 583. Διὰ τοῦτ' ὈΔΥΝΗΘΕΙ'Σ, ΕΙ͂Τ' ἴσως ΚΕΙ͂ΤΑΙ πυρέττων. Pro ὠδυνήθη, εἶτα κεῖται, *Propterea dolet, deinde,* ex dolore nempe, *febri correptus cubat.* Plat. Symp. pag. 200. lin. 5. Πότερον ἜΧΩΝ αὐτὸ, οὗ ἐπιθυμεῖ τε καὶ ἐρᾷ, ΕΙ͂ΤΑ ἘΠΙΘΥΜΕΙ͂ τε καὶ ἘΡΑ͂; ἢ οὐκ ἔχων; *Utrum prius habet, quod desiderat amatque, tum desiderat et amat? an priusquam habet?* Bimembris esset oratio, Πότερον ἔχει, εἶτα ἐπιθυμεῖ; ¶. 219.

88 Quia Latini præterito Participii activæ vocis destituuntur, et nunquam, nisi per Deponentia hoc Græcorum idioma assequi possunt.

89 Exemplum habet Aristoph. in Acharn. ver. 455. Λυπηρὸς ἴσθ' ὢν, *Scito*

cis [88]. Demosthenes pro Corona: Τοσούτοις ὕστερον χρόνοις, αἰτίας καὶ σκώμματα, καὶ λοιδορίας συμφορήσας, ὑποκρίνεται, id est, *Tanto post, criminibus, dicteriis, contumeliisque congestis, histrionem agit.* Græce vix diceretur, σκωμμάτων συμφορηθέντων.

XVI. Participium cum verbis, aliquem animi sensum significantibus, ¶. 220. usurpari potest, in nominativo casu: ut μέμνημαι ποιήσας, *memini me facere.* αἰσθάνομαι διαμαρτὼν, *sentio me aberrasse* [89]. Si tamen alius casus præcessisset, ob verbum adjunctum, tunc participium cum verbo affectum significante conjunctum, in eodem, quo præcedens, casu ponetur. Demosth. pro Corona: Συμβέβηκε τοῖς προεστηκόσι, πρώτους ἑαυτοὺς πεπρακόσιν ᾐσθῆσθαι, *Iis qui præerant, contigit, ut sese omnium primos vendidisse sentirent.*

At cum præterito medio σύνοιδα [90], poni solet participium, vel in nominativo: vel in accusativo: imo etiam in dativo, si nomen aut pronomen in eo casu fuerit, e. g. Σύνοιδά μοι δι' ὅλου τοῦ ἔτους διηνεκῶς προσηλωθεὶς, vel προσηλωθέντα, [si ad alteram personam refertur. *Reizius.*] vel προσηλωθέντι τοῖς βιβλίοις, *Conscius mihi sum, quam toto anno libris affixus fuerim.* ¶. 221.

te miserum esse, et ver. 459. Ἴσθ' ὀχληρὸς ὢν, *Scito te molestum esse.* et Sophocles in Elect. ver. 294.

Ἀλλ' ἴσθι τοι τίσουσά γ' ἀξίαν δίκην,

Sed scito tamen, te dignum supplicium daturam. Adde tamen, manendum esse in eadem persona, quo casu nonnunquam Participium negligi, ubi adjectivum additur; ut apud Eurip. in Orest. ver. 800. Ποῦ γὰρ ἂν δείξω φίλος, pro φίλος ὢν, *Ubi enim ostendere potero, me esse amicum?* ¶. 220. b. Græcum non est, ποῦ γὰρ ἂν δείξω ἐμὲ εἶναι φίλον; Imitati sunt hunc idiotismum Latini. Ita Virg. Æn. lib. II. ver. 377.

— *Sensit medios DELAPSUS in hostes.*

Pro, *se esse delapsum.* Et Ovid. Met. lib. IX.

— *SUPERATA fateri*
Cogor. —

Simile illud Horatii lib. III. Od. 5.

INJECTA monstris terra dolet suis.

90 Nec tantum cum præterito medio, sed et aliis hujus verbi casibus. Exemplum Nominativi habet Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. I. pag. 24. Ἐπείπερ ΣΥΝΙ'ΣΜΕΝ ἩΜΙ͂Ν ΑΥ'ΤΟΙ͂Σ ἀπὸ παίδων ἈΡΞΑ'ΜΕΝΟΙ ἈΣΚΗΤΑΙ` ὌΝΤΕΣ τῶν καλῶν κἀγαθῶν ἔργων, *Quoniam nobismet ipsis conscii sumus, nos a pueris jam incepisse pulcras ac præclaras actiones exercere.* Dativi Epictet. Enchir. cap. 56. Ἀλλ' ἀντιτίθει, πόσῳ ἄμεινον τὸ ΣΥΝΕΙΔΕ'ΝΑΙ ΣΑΥΤΩ͂Ι ταύτην τὴν νίκην ΝΕΝΙΚΗΚΟ'ΤΙ, *Sed illud oppone, quanto satius sit, te tibi conscium esse, tantam victoriam reportavisse.* Æschin. contr. Ctesiph. pag. 506. in fine: ΣΥ'ΝΟΙΔΕΝ ἙΑΥΤΩ͂Ι οὐδὲν ὧν διαπέπρακται ΔΥΝΑΜΕ'ΝΩι φράσαι, *Conscius sibi est, nihil eorum, quæ fecit, posse se commemorare.* Accusativus quando sequitur, id pertinet ad regulam præcedentem XII.

91 Hoc modo Latinis redditur, *Quivis, Quilibet.* Ut: *Scripta in lucem publice edita tractat quivis cum qui intelligit, tum qui non.* Græce: Μεταχειρίζεται τοὺς λόγους τοὺς ἐν μέσῳ κειμένους Ὁ ΒΟΥΛΟ'ΜΕΝΟΣ ὁμοίως ἐπαΐων, καὶ μή. Hinc etiam adsumit naturam partitivorum post se regens genitivum pluralem. Æschin. contra Ctesiph. pag. 284. Προσέγραψαν ἐν τῷ δόγματι, ἐξεῖναι ΤΩ͂Ι ΒΟΥΛΟΜΕ'ΝΩι ΤΩ͂Ν ἙΛΛΗ'ΝΩΝ ἐν τρισὶ μησὶν εἰς τὴν αὐτὴν στήλην ἀναγεγράφθαι, *Decreto adscripserunt, licere cuivis Græcorum intra tres menses in eandem pilam adscribi.* Demosth. in Neæram pag. 519. lin. 44. Ἐὰν δὲ ξένος ἀστῇ συνοικῇ ἢ μηχανῇ ἡτινιοῦν, γραφέσθω πρὸς

XVII. Participium aliquando, pro optandi vel subjungendi modo, cum particula εἰ usurpatur; ut, Τὰ περὶ τοὺς λόγους τοῖς ἐῤῥωμένως προσέχειν βουλομένοις εὐπόριστα φαίνοιτ᾽ ἄν, id est, *Literarum cognitio, si qui modo constanter in eas incumbere voluerint, satis ad parandum facilis videatur;* ubi τοῖς βουλομένοις, pro εἴ τις βούλοιτο. Exempla passim apud auctores omnes, ac præsertim Atticos [91]. Particip. pro opt. vel subj. cum εἰ.

XVIII. Interdum, apud Atticos maxime, participium neutrum [92] accusat. casus, ita pro verbo ipso usurpatur, ut omnino sensus pendere videatur. Thucyd. lib. I. pag. 27. Τρία μὲν ὄντα λόγου ἄξια τοῖς Ἕλλησι ναυτικά, τὸ παρ᾽ ὑμῖν, καὶ τὸ ἡμέτερον, καὶ τὸ Κορινθίων· τούτων δ᾽ εἰ περιόψεσθε τὰ δύο εἰς τὸ αὐτὸ ἐλθεῖν etc., id est, *Cum tria sint apud Græcos digna memoratu navalia, vestrum, nostrum, et Corinthiorum, ex iis si duo in unum coire patiemini.* Hic, τρία μὲν ὄντα, pro τρία μέν ἐστι· quod etiam dici posset, τριῶν μὲν ὄντων. alioqui, δὲ sequens post τούτων aut omnino vacat, aut sumitur pro δὴ, ut infra observabimus. Hæc, et similia, intelligenda potius, quam temere imitanda [93].

τοὺς θεσμοθέτας ἈΘΗΝΑΊΩΝ Ὁ ΒΟΥΛΌΜΕΝΟΣ, *Si quis peregrinus civem Atticam duxerit, quacunque arte usus aut machinatione, ei dicam impingat apud Thesmothetas quilibet ex Atheniensibus.* Caveant interim tirones, ne, hanc locutionem imitari ubique volentes, in errorem impingant; neque enim ὁ βουλόμενος hanc significationem admittit, nisi cui competit agendi voluntas. Sic, si dicimus, *Manifestæ injuriæ deprehensus est in quemlibet;* cave reddas: Τὸν βουλόμενον ἠδικηκὼς ἀπεφάνη. nam nemo sponte cupit injuria affici. Sed pro eo reponendum: Πάντα ἕκαστον, ὁντιναοῦν, aut aliud simile.

92 Par occurit exemplum in lib. Esdræ cap. I. 10. Καὶ ΤΑΥ͂ΤΑ ΤΑ' ΓΕΝΌΜΕΝΑ, εὐπρεπῶς ἕστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ Λευῖται, *Et cum hæc rite fierent, juste ac decenti ordine stabant sacerdotes et Levitæ.* Vel distingue: Καὶ ΤΑΥ͂ΤΑ ΤᾺ ΓΕΝΌΜΕΝΑ εὐπρεπῶς, ἕστησαν etc. *Et cum hæc rite fierent, stabant* etc. ¶. 222. Cujuscumque generis participia hoc modo construi, conatur probare Kuhnius ad Ælian. V. H. lib. II. cap. 13. Verba sunt: Εἶτα καὶ φύσει ΦΘΟΝΕΡΟΥ͂Σ ὌΝΤΑΣ (de Atheniensibus loquitur) καὶ τοῖς ἀρίστοις βασκαίνειν ΠΡΟΑΙΡΟΥΜΈΝΟΥΣ. — ὡς ἄκουσμα ἜΔΟΞΕΝ ἥδιστον αἵδε αἱ Νεφέλαι, *Deinde cum natura ad invidiam essent proni, et optimis obtrectare studerent, hæ Nubes quam suavissimæ erant auditu.* Ubi pro accusativo sensus Dativum videtur postulare. Feminini generis exemplum suggerit et Thucyd. lib. II. cap. 52. ἘΠΙΣΚΕΥῊΝ οὐκ ΟΥ͂ΣΑΝ τῶν νεῶν, *Cum non esset, unde naves possent refici.* Aliud addit ex eodem Æliani capite: Ἅτε οὖν etc. Et vult, ut hi accusativi ponantur loco genitivi absoluti. Quod ad primum et ultimum attinet, quomodo participium accusativum assumat, particula ὡς (pro qua etiam ἅτε ponitur) vel præsente, vel absente, dictum est supra Reg. 1. et 12. Accusativus in verbis Thucydidis, ἐπισκευὴν οὖσαν, potest pendere a præcedenti ὁρῶντες. Vide Cl. Duker. ad h. l.

93 Quod ad generalem participiorum doctrinam attinet, multos et varios eorum usus in superioribus explicuit Vigerus: alias eorundem elegantias, quascunque mihi observare licuit, ad calcem hujus sectionis præterire religio fuit.

I. Primo itaque nota, participium ut plurimum cum articulo et verbo, quod fere est εἰμὶ, usurpari pro verbo, cujus est participium, δεικτικῶς. E. g. Herodot. Clio, cap. 171. Καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ κράνεα λόφους ἐπιδέεσθαι, Κᾶρές ἘΙΣΙ ὉΙ ΚΑΤΑΔΕΊΞΑΝΤΕΣ, *Etenim galeis cristas imponendas, Cares ostenderunt.* κυρίως, *Cares sunt ostendentes*, sive, *qui ostenderunt.* Et, paucis interjectis: Καὶ ὄχανα ἀσπίσι οὗτοί ἘΙΣΙ ὉΙ ΠΟΙΗΣΆΜΕΝΟΙ πρῶτοι, *Et lora scutis primi hi addiderunt.* Habet hoc interdum magnam emphasin, inprimis cum articulus,

additur. Ita Tyrannicida glorians inducitur apud Lucian. Τὴν μὲν οὖν τυραννίδα ʽΟ ΠΑΥ'ΣΑΣ ΕΙ'ΜΙ' ἐγὼ, *Ego itaque sum ille, qui tyrannum occidi.* Locutionis præterea emphasin non parum auget claudens sententiam pronomen ἐγὼ, de quo vide Cap. IV. init. Est ubi articulus negligitur. Thucyd. lib. 67. Ὅτι σπονδάς τε ΛΕΛΥΚΟ'ΤΕΣ ΕΙ'ΕΝ, καὶ ἀδικοῖεν τὴν Πελοπόννησον, *Quod et fœdera violassent, et in Peloponnesum injuriosi essent.* [Hunc græcismum nec Latinis esse inusitatum, multis exemplis docuit Vechnerus in Hellenol. II. 9. Sic. v. c. Terent. Andr. II. 3. *Id ego jam nunc tibi renuncio, here, futurum, ut sis sciens*, pro, *ut scias.* Cic. ad Div. XIII. 12. *Est præterea, quod apud te valet plurimum, a nostris studiis non abhorrens.* Est abhorrens, pro, non abhorret. Horat. Od. IV. 8. *Non tibi talium res est, aut animus deliciarum egens*, pro *eget* etc. Cæterum plura ejusmodi loca Græcorum reperies apud Dorvillium ad Chariton. pag. 624. ubi et alii Grammatici laudantur, qui talia collegerunt. Z.] [Aristot. Metaph. IV. 7. pag. 80. 5. οὐδὲν γὰρ διαφέρει τὸ ἄνθρωπος ὑγιαίνων ἐστὶν, ἢ τὸ ἄνθρωπος ὑγιαίνει, ἢ τὸ ἄνθρωπος βαδίζων ἐστὶν ἢ τέμνων, τοῦ ἄνθρωπον βαδίζειν ἢ τέμνειν. *Reizius.* E tragicis exempla collegi ad Eurip. Hecub. 1153. *Herm.*]

II. Participia verborum vocandi seu nominandi significationem habentium, eleganter cum suo præmisso articulo casum nominis proprii, cui junguntur, assumunt, omisso nomine appellativo, quod Latini necessario addere debent. Herodot. Erat. cap. 61. Τὸ τῆς ʽΕλένης ἱερὸν, τό ἐστι ἐν ΤΗ͂Ι ΘΕΡΑ'ΠΝΗι ΚΑΛΟΥΜΕ'ΝΗι, pro ἐν τῇ χώρᾳ, τῇ καλουμένῃ Θεράπνῃ, *Helenæ templum, quod est in Therapne vocata*, h. e. *in loco qui vocatur Therapne.* Nos prope accedimus: in het zoo genaamde Therapne, Consentit Pausan. in Achaicis, pag. 402. Βασιλεύειν δὲ αὐτὸν τῶν ΚΑΛΟΥΜΕ'ΝΩΝ ΛΕΛΕ'ΓΩΝ, *Imperasse eum populo, qui Leleges vocantur.* Huc refer illud Athenæi Deipnosoph. lib. XIII. pag. 577. Μάχων δὲ, ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν ΤΑΙ͂Σ 'ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕ'ΝΑΙΣ ΧΡΕΙ'ΑΙΣ, *Machon vero Comicus in fabula, quam inscripsit, Chriæ.*

III. Participium futuri temporis Latini, modo per conjunctionem *ut*, sequente subjunctivo; modo per supinum in *um* reddunt. Per conjunctionem in illo Platonis Gorg. pag. 478. ΣΩΚΡ. Ποῖ δὲ τοὺς ἀδικοῦντας καὶ τοὺς ἀκολασταίνοντας (sc. ἄγομεν); ΠΩΛ. Παρὰ τοὺς δικαστὰς, λέγεις. ΣΩΚΡ. Οὐκοῦν δίκην ΔΩ'ΣΟΝΤΑΣ; *SOCR. Quo injuste et dissolute agentes ducimus? POL. Ad judices, inquis. SOCR. Nonne pœnas daturos?* sive, *ut pœnas dent?* Per supinum apud Herodot. Erat. cap. 70. Ἐς Δελφοὺς ΧΡΗΣΟ'ΜΕΝΟΣ τῷ χρηστηρίῳ πορεύεται, *Delphos consultum oraculum proficiscitur.* Quod tamen fere cum Latinis habent commune. [Participium futuri temporis vulgo poni post verba motum in locum aut consilium significantia, veluti, ἔρχομαι, εἶμι, οἴχομαι, πέμπω, παραγίγνομαι, ἥκω, καλέω, etc. ¶. 223. dubium non est, et si quis dubitare auderet, facile sexcentis exemplis, quæ ubivis obvia sunt, convinci posset. Aliquot quoque ejusmodi loca collegit Pet. Victor. Var. Lect. IX. 4. Atque ipsa rei natura facile rem comprobat. Verum quæritur, an quoque participia Præsentis aut Aoristorum ¶. 224. ita adhiberi possint? Sunt, qui loca, ubi ejusmodi structura occurrit, audacter corrigenda putent et ad usitatam orationis formam redigere. Sic v. c. in illo Xenoph. Mem. I. 1. 6. Περὶ δὲ τῶν ἀδήλων ὅπως ἂν ἀποβήσοιτο, ΜΑΝΤΕΥΟΜΕ'ΝΟΥΣ ἔπεμπε, εἰ ποιητέα, Reiskius, quæ audacia in homine etiam in aliis locis non rara fuit, corrigere sustinet μαντευσομένους. Taylor illud Lycurgi adv. Leocr. pag. 148. οὓς ΣΩ'ΣΑΝΤΑΣ ἑαυτὸν ἐκ τῶν κινδύνων ἐπικαλέσεται, correxit σώσοντας, quemadmodum est ad pag. 236. Xenoph. Mem. II. 1. 7. reperitur τοὺς ἀδυνάτους ταῦτα ποιεῖν εἰς τὰς μηδ' 'ΑΝΤΙΠΟΙΗΣΑΜΕ'ΝΟΥΣ τοῦ ἄρχειν τάξομεν, ubi Leunclavius emendavit ἀντιποιησομένους. At vero ut tirones cauti sint in ejusmodi locis corrigendis, aliquot exempla ejusmodi enallages proferemus. Primum ad demonstrandum, *participium Præsentis* poni *pro Futuro*, pertinent hæc: Demosth. adv. Callic. ab. initio, ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἔτεσιν ἅπασιν οὔτ' 'ΕΓΚΑΛΩ͂Ν οὐδεὶς πώποτε ἦλθεν, οὔτε ΜΕΜΦΟ'ΜΕΝΟΣ. Isæus pro Nicostr. pag. 73. τὸ ἐκ τῆς ἑταίρας παιδίον ΕΙ'ΣΠΟΙΩ͂Ν ἦλθεν. Thucyd. lib. VI. παραγίγνονται ΒΟΗΘΟΥ͂ΝΤΕΣ τοῖς Ἀργείοις. Ibid. pag. 147. edit. Hervag. Λακεδαιμόνιοι δὲ πέμψαντες παρὰ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θρᾴκης "ΑΓΟΝΤΑΣ πρὸς Ἀθηναίους δεχημέρους σπονδάς, Id. lib. IV. ἢ ἐκπεμψίς μου γεγένηται, 'ΕΠΑΛΗΘΕΥ'ΟΥΣΑ τὴν αἰτίαν. Ibid. lib. VI. πόλιν χρὴ νομίσαι 'ΟΙΚΕΙΟΥ͂ΝΤΑΣ ἰέναι. Rom. XV. 25. Νῦν πορεύομαι εἰς ʽΙερουσαλὴμ ΔΙΑΚΟΝΩ͂Ν τοῖς ἁγί-

οις. Ebr. XIII. 13. ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ ΦΕΡΟΝΤΕΣ. Dionys. Halic. VIII. 47. ἀδυνάτων δεομένη ἐλήλυθας· Demosth. pro Coron. pag. 284. ἧκε δ' ἀγγέλλων τις. Deinde *Aoristus pro Futuro*: v. c. Thucyd. lib. VI. ἦλθετε εἰς ἀλλοτρίαν ἈΠΑΡΤΗΣΑΝΤΕΣ. Act. X. 17. διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα. Thucyd. lib. I. pag. 5. lin. 8. ΔΟΥΛΩΣΑΜΕΝΟΣ ἦλθεν. Demosth. adv. Androtion. pag. 614. εἶγε ὁ πατὴρ ὁ σὸς ᾤχετο αὐτόθεν αὐταῖς πέδαις ἐξορχησάμενος. Z]

IV. Participium, utpote adjectivum, conveniens cum præcedenti nomine, sequente ὡς, sæpe vicem obtinet participii verbi impersonalis. Ita, cum dicitur: *Ostensum*, seu, *probatum est, eum esse sapientem*: id Græcis est, Ἀποδεικνύμενος ὡς σοφὸς ἐστιν. Idem ibid. cap. 53. Ἐγὼ γράφω, τούτους τοὺς Δωριέων βασιλῆας καταλεγομένους ὀρθῶς ὑπ' Ἑλλήνων, καὶ ἈΠΟΔΕΙΚΝΥΜΕΝΟΥΣ, ὩΣ εἶσι Ἕλληνες, *Ego scribo, hos Doriensium reges recte recenseri a Græcis, et ostendi Græcos esse.*

V. Sæpe Participium verbo junctum mutuam patitur permutationem, et per verbum participii vim obtinet. Frequentissimum quidem hoc est in λανθάνω, de quo supra ad Cap. V. Sect. 8. Reg. 3. sed non minus usitatum in aliis verbis. V. g. pro ψεύδονται οἱ λέγοντες, tu eleganter repone, ψευδόμενοι λέγουσιν. Ita Hom. Il. E. ver. 635.

ΨΕΥΔΟΜΕΝΟΙ δέ σέ ΦΑΣΙ Διὸς γόνον Αἰγιόχοιο
Εἶναι. —

Mentientes dicunt, i. e. *Mentiuntur, qui dicunt, te esse subolem Jovis.* Atticismum hunc agnoscit Corinthus de Dial. [pag. 35. ubi v. Kœn. *Herm.*]

VI. Participium neutrius generis, præfixo articulo, pro substantivo habetur. Thucyd. lib. I. cap. 36. Καὶ ὅτῳ τάδε ξυμφέροντα μὲν δοκεῖ λέγεσθαι, φοβεῖται δὲ, μὴ δι' αὐτὰ πειθόμενος τὰς σπονδὰς λύσῃ, γνώτω ΤΟ μὲν ΔΕΔΙΟΣ αὐτοῦ ἰσχὺν ἔχον τοὺς ἐναντίους μᾶλλον φοβῆσον· ΤΟ δὲ ΘΑΡΣΟΥΝ, μὴ δεξαμένου, ἀσθενὲς ὂν πρὸς ἰσχύοντας τοὺς ἐχθροὺς ἀδεέστερον ἐσόμενον, *Et si cui hæc a nobis dicta, utilia videbuntur, sed qui metuit, ne iis obsequendo fœdera violet, sciat, metum vires habentem adversariis majori terrore fore, fiduciam vero, si non receperit, cum sit infirma contra potentes hostes, minus formidolosam futuram.* Ex quo unico exemplo tres notandos participiorum usus observa. Primum, quem nunc inculcamus, τὸ δεδιός, pro τὸ δέος, et τὸ θαρσοῦν (cum genitivis, tanquam essent mera substantiva) pro τὸ θάρσος, id, quod modo tetigimus ad Reg. 13. Deinde πειθόμενος redditum per Gerundium in *do*, quod habet Auctor Reg. 6. Denique φοβῆσον et ἐσόμενον, pro φοβήσειν et ἔσεσθαι, de quo vid. Reg. 13. Sic substantive sumuntur, τὰ γινόμενα, *facultates*, τὰ νενομισμένα, *instituta*, τὸ διαφέρον, *pretium*, τὸ περιέχον, *aër*, τὸ κεχηνός, *hiatus*, τὸ συμφέρον, *utilitas*, et sexcenta alia. Epictet. Enchir. cap. 32. Δὸς οὖν τὸ ΔΙΑΦΕΡΟΝ, εἴ σοι λυσιτελεῖ τὸ πωλούμενον, *Da igitur pretium, si e re tua est id, quod venditur.* Heliodor. Æthiop. lib. III. cap. 13. ubi Calasiris ait, Deos cognosci ex incessu pedum, τεμνόντων μᾶλλον ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΝ, ἢ διαπορευομένων, *Secantium potius aërem, quam transeuntium.* Quin et ut mera substantiva recipiunt adjectiva, certe pronomina; ut apud Lucian. in Tim. Tom. I. pag. 129. Εἰ μὴ ἐμφράξηται ΤΟ ΚΕΧΗΝΟΣ ΤΟΥΤΟ, *Nisi obstruxerit illum hiatum.* Rariora sunt participia diversorum generum pro substantivis posita. Sic ὁ κεκτημένος, et ἡ κεκτημένη, propr. *qui*, *quæ possidet*, quorum illud pro δεσπότης, hoc pro δέσποινα ponitur. Lucian. Dial. Meretr. Ἀπολώλαμεν, ὦ ΚΕΚΤΗΜΕΝΗ, ἀπολώλαμεν, *Periimus, o hera, periimus.* Sic ἡ πεπρωμένη et εἱμαρμένη, *fatum.* Epictet. fin. Isocrat. ad Demosth.

VII. Sæpe participia pro adverbiis ponuntur, idque vel nuda, vel in regimine. Nuda, qualia sunt λαθὼν, ἀποκρύπτων, ἐγκαλυπτόμενος, de quibus supra ad Cap. V. Sect. 8. Reg. 3. In regimine, ut ἐτελεύτησεν ἀνὴρ εὐλαβὴς ὤν, *Pie mortuus est.* Æschin. contra Ctesiph. pag. 296. lin. 21. ubi mentio est juvenum, quorum patres ἐτελεύτησαν ἐν τῷ πολέμῳ ἈΝΔΡΕΣ ἈΓΑΘΟΙ ΓΕΝΟΜΕΝΟΙ, i. e. *fortiter in bello mortem oppetierant.* Elegans hoc in genere est participium διαλιπὼν, quod cum μικρὸν, πολὺ, vel his simili conjunctum, intervallum notat, et explicatur per adverbium, *paulo post, diu post*, vel, *paucis interjectis* etc. Ita Plato in Phæd. sub finem: Ὁ δοὺς τὸ φάρμακον, ΔΙΑΛΙΠΩΝ ΧΡΟΝΟΝ ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ

τὰ σκέλη, *Qui pharmacum dederat, aliquo post tempore redit inspectum pedes et crura.* Et paulo post: Ἀλλ' ὀλίγον χρόνον ΔΙΑΛΙΠΩ'Ν ἐκινήθη. *Sed paulo post se movebat.* Sic, *Interjectis paucis ita pergebat:* Μικρὸν διαλιπὼν εἶπε. Quod etiam efferunt Græci: Εἶτα πάλιν πρόβας ἐπιλέγει, μικρὸν ὑποβὰς· μετὰ μικρὸν τὸ ἐν μέσῳ· μετ' ὀλίγους ἐν μέσῳ λόγυς καὶ ὅτω πως διώκει, vel si quid ejus generis aliud. Huc refer participia ἀρχόμενος, τελευτῶν, et τυχὸν μὲν, τυχὸν δὲ· de quibus infra suis locis.

VIII. Aliquando participii nominandi casus servatur, licet sequatur vel præcedat verbum, alium casum postulans. Ita Lucian. Demosth. Encom. non longe ab initio: Ἐξαναστὰς ἔδοξέ μοι, *Surgens visum est mihi,* i. e. *cum surrexeram,* pro ἐξαναστάντι. Ælian V. H. lib. XIII. cap. 23. Ἀπήντησε γὰρ ΑΥ'ΤΩ͂Ι τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκοπῆναι ὑπὸ Ἀλκάνδρου, ὡς μὲν τινὲς φασιν, ἐξ ἐπιβουλῆς λίθῳ ΒΛΗΘΕΙ'Σ· ὡς δὲ ἄλλος διαφοιτᾷ λόγος, βακτηρίᾳ ΠΑΘΩ'Ν τὸ πάθος, *Accidit enim huic, ut oculus ipsi erueretur ab Alcandro, ex insidiis, ut nonnulli dicunt, lapide petito: sive, ut alias ferunt, baculo id factum sit.*

IX. Servatur idem Nominativus, sequente verbo, quod alio nominativo est vestitum. Idque fit duplici modo, vel verbum plurale κατὰ σύλληψιν ad duas personas, vel verbum singulare ad alteram e duabus referendo. De priori vid. Lucian. in Tox. pag. 642. Ὁ μέντοι Ἀμιζώκης οὐκέτι ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι, ἀλλὰ ΤΥΦΛΩ'ΣΑΣ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἈΜΦΟ'ΤΕΡΟΙ ΚΑ'ΘΗΝΤΑΙ, *Amizoces tamen non diutius tulit, ut videret ipse, cum cæcus esset Dandamis, sed ipse se luminibus privans, ambo sedent.* Pro, *Ipse se luminibus privavit, atque ita ambo sedent.* Alterius exemplum habet Evangelista Joannes cap. XV. 5. Ὁ ΜΕ'ΝΩΝ ἐν ἐμοὶ, ΚἈΓΩ' ἐν αὐτῷ, ΟΥ῟ΤΟΣ ΦΕ'ΡΕΙ καρπὸν πολὺν, *Si quis in me maneat, et ego in illo, is feret fructum multum.* Ubi nihil est, quod nominativo κἀγὼ respondeat.

X. Est et ubi participium præcedentis substantivi casum non servat, sed in genitivum absolutum vertitur. Sic apud Lucian. in Demosth. Encom. pag. 889. de Homero: Εἰ γοῦν τι σαφὲς αὐτῶν ἦν, οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἈΝΘΡΩ'ΠΟΙΣ ἔρις, πατρίδα μὲν ΔΙΔΟ'ΝΤΩΝ αὐτῷ Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν etc. *Si enim aliquid eorum constaret, non discrepans fuisset inter homines contentio, quorum alii patriam ipsi attribuunt Ionicam Colophonem, alii Cumam, vel Chium, vel Smyrnam.* Supple post διδόντων, τινῶν, ut Genitivus sit absolutus integre. Sed hæc, quæ proxime dicta sunt, tirones intelligant potius quam imitentur.

XI. Imitabuntur tutius participii Nominativum post verbum, ubi alias adhiberent accusativum nominis substantivi. V. c. *Adeo leniter ferebat contemtum sui,* Οὕτως ἠνείχετο παρορώμενος, pro παρόρασιν. Exemplum habet Lucian. Epist. Saturn. Tom. III. pag. 408. lin. 90. Ἐπείτοι οἴει με αὐτὸν οὕτως ἄν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, καθῆσθαι ἰδιωτεύοντα, καὶ ἈΝΕ'ΧΕΣΘΑΙ ὑπ' ἄλλῳ ΤΑΤΤΟ'ΜΕΝΟΝ; *Alioquin sane, putas ipsum me adeo unquam insanire, ut, si præclarum quid essent divitiæ et imperium, relictis his atque aliis concessis, privatus desideam, et aliorum imperium subeam?*

XII. Participium cum nomine suo in generandi casu absolute ponitur, ubi Latini infinitivum habent, præcedente Accusativo: idque vel cum particula ὡς, vel sine illa. Cum particula quidem, de quo vide Nostrum infra Cap. VIII. Sect. 10. Reg. 3. Sine ea, apud Demosth. de Fœd. Alex. pag. 88. Οὐδένα δ' οἴονται αἰσθήσεσθαι ΤΥΡΑΝΝΙ'ΔΩΝ ἀντὶ δημοκρατιῶν ΚΑΘΙΣΤΑΜΕ'ΝΩΝ, καὶ ΤΩ͂Ν ΠΟΛΙΤΕΙΩ͂Ν ΚΑΤΑΛΕΛΥΜΕ'ΝΩΝ, *Neminem autem putant animadversurum, Tyrannides pro Democratiis constitui, et Respublicas dissolvi.* Quæ sic resolvuntur: Ὅτι τυραννίδες ἀντὶ δημοκρατιῶν καθίστανται, καὶ αἱ πολιτεῖαι καταλύονται. Vel, servata Græcorum structura, Latini dicerent: *Neminem animadversurum putant, tyrannidibus constitutis* etc. i. e. *cum constituuntur.* Ita enim Naso Trist. lib. I. eleg. 2. ver. 37.

At pia nil aliud quam ME dolet EXULE conjux.

Et alibi Tullius: *INTERVERSO REGALI HOC DONO nos graviter hoc tulisse.* Pro, *interversum regale donum.* Rursus Ovid. I. Met. XIV. ver. 242.

— *AMISSA sociorum PARTE DOLENTES.*

Et lib. IV. De Pont. eleg. 6. in extremo:

Quam quisquam vestrum, qui ME DOLUISTIS ADEMTO,
Arguat ingratum non meminisse sui.

Nonnunquam, ubi duo sunt membra, prius in generandi casu cum participio absolute ponitur, alterum in infinitivo, præcedente accusativo. Pausan. in Bœot. pag. 556. Ἔνθα ΚΑ'ΔΜΟΥ λέγουσι τοῦ δράκοντος, ὃν ἀπέκτεινεν ἐπὶ τῇ κρήνῃ, τοὺς ὀδόντας ΣΠΕΙ'ΡΑΝΤΟΣ, ἄνδρας δὲ ἀπὸ τῶν ὀδόντων 'ΑΝΕΙ͂ΝΑΙ ΤΗ'Ν ΓΗ͂Ν, *Hic aiunt, Cadmum draconis, quem ad fontem occiderat, dentes seminavisse, et terram ex illis dentibus viros emisisse.* [Vide quæ dixi in nota 219. *Herm.*] Ubi Κάδμου σπείραντος in genitivo, et γῆν ἀνεῖναι conjunguntur. Neque enim hic est conjunctionis δὲ pleonasmus, ut fertur, sed potius hic agnoscimus Ellipsin conjunctionis μὲν, in priori membro implicite latente, cui particula illa δὲ necessario respondet. Verba sic resolvuntur: Λέγουσι, Κάδμον μὲν τοῦ δράκοντος ὀδόντας σπεῖραι, γῆν δὲ ἀνεῖναι· Contra Herodianus, ubi præmiserat accusativum cum infinitivo, mox in sequenti membro subjicit genitivum cum participio. Verba sunt in libro II. cap. 8. Καὶ γὰρ οἱ τὰ ἐκεῖθεν ἀγγέλλοντες φασὶ, μηδὲ ΤΟΥ͂Σ ΣΤΡΑΤΙΩ'ΤΑΣ, οἳ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ χρημάτων ἀπέδοντο, πιστοὺς ΕΙ͂ΝΑΙ φρουροὺς ὑπηρέτας, μηδὲ ΠΛΗΡΩ'ΣΑΝΤΟΣ 'ΕΚΕΙ'ΝΟΥ, ἃ ὑπέσχετο, *Nam, qui inde nuncii huc veniunt, aiunt, neque milites, qui illi argento imperium tradiderant, satis ipsi fidos esse præsidiarios, neque illum, quæ pollicitus erat, præstitisse.* Ubi πληρώσαντος ἐκείνου, pro ἐκεῖνον πληρῶσαι· ¶. 225.

XIII. Nec tantum infinitæ orationis formam per genitivum absolutum ita exprimunt Græci, sed et similis syntaxis invenitur in interrogationibus dubitativis, ubi nempe ipsa vocula interrogativa cum suo participio in secundo casu ponitur, ratione sane haud ineleganti, ut apud Thucyd. lib. IV. cap. 20. Πολεμοῦνται γὰρ ἀσαφῶς 'ΟΠΟΤΕ'ΡΩΝ 'ΑΡΞΑ'ΝΤΩΝ, *Bella enim gerunt, nescientes, utri belli sint auctores.* h. e. 'Αδήλου ὄντος τοῦ πράγματος, τίς ἐστιν ὁ προκαταρξάμενος τοῦ πολέμου, ut explicat Scholiastes.

XIV. Genitivi absolute positi insolentior hic usus est, quo participium cum suo nomine, vel absque eo, in generandi casu positum, et ob incidentem parenthesin repetitum, vel in aliud similis significationis mutatum, assumit casum, quem verbum sequens postulat. Cum suo nomine apud Pausan. Corinth. pag. 97. in initio: 'ΕΧΟ'ΝΤΩΝ δὲ ἀσθενῶς ἤδη ΤΩ͂Ν ΣΙΚΥΩΝΙ'ΩΝ. in Genitivo absolute, *Cum Sicyoniorum res accisæ essent.* Quæ in parenthesi ibi subsequuntur, brevitatis causa omitto. Post parenthesin subdit: ΔΙΑΚΕΙΜΕ'ΝΟΙΣ οὖν ἀδυνάτως (in Dativo) 'ΕΠΙΓΕΝΟ'ΜΕΝΟΣ σεισμὸς ὀλίγου τὴν πόλιν ἐποίησεν ἀνδρῶν ἔρημον, *Cum itaque maxime infirmi essent, obruens eos terræ motus, eorum urbem fere ad vastitatem redegit.* Ubi obiter observa, ὀλίγου pro ὀλίγου δεῖν, usurpari: vid. supra Cap. III. Sect. 7. §. 11.

Absque nomine suo, apud eundem in Bœoticis pag. 578. lin. 19. ΔΙΑΒΑ'ΝΤΩΝ δὲ ποταμὸν καλέμενον ἀπὸ γυναικὸς τῆς Λύκου Δίρκην. ¶. 226. Et post parenthesin: ΔΙΑΒΑ͂ΣΙΝ οὖν τὴν Δίρκην, οἰκίας ἐρείπια τῆς Πινδάρου etc. *Transmisso amne, qui ab uxore Lyci Dirce vocatur, (apparent) domus Pindari rudera.*

XV. Parce imitandum censeo Atticismum apud Thucydidem, quo pro Genitivo absoluto Nominativus ponitur. Ita enim ille lib. II. cap. 53. Θεῶν δὲ φόβος, ἢ ἀνθρώπων νόμος οὐδεὶς ἀπεῖργε, τὸ μὲν, ΚΡΙ'ΝΟΝΤΕΣ ἐν ὁμοίῳ καὶ σέβειν καὶ μὴ, ἐκ τοῦ πάντας ὁρᾷν ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους· τῶν δὲ ἁμαρτημάτων ΟΥ'ΔΕΙ'Σ 'ΕΛΠΙ'ΖΩΝ μέχρι τοῦ δίκην γενέσθαι βιοὺς ἂν τὴν τιμωρίαν ἀντιδοῦναι, *Nec ullus Deorum metus, aut hominum lex eos arcebat: non ille, quia judicabant perinde esse Deos colere ac non colere, quoniam omnes videbant pariter mori: non hæc, quia nemo putabat, se tam diu victurum, dum judicium constitueretur, quo delictorum pœnas daret.*

XVI. Utuntur et Participiis Græci conditionaliter, ubi alias ἐὰν, εἰ, ἐφ' ᾧτε vel ἐπὶ τῷ cum Infinitivo dicerent. Ita Homer. Iliad. I. ver. 261.

— Σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Ἄξια δῶρα δίδωσι ΜΕΤΑΛΛΗΞΑΝΤΙ χόλοιο.

— *Tibique Agamemnon*
Munera digna dabit, si vis moderarier iræ.

Ubi μεταλλήξαντι χόλοιο, pro, ἐπὶ τῷ με-

παλλάσσειν, vide infra Cap. IX. Sect. 4. ad num. 11. [Vid. Abresch. ad Æschin. vol. II. pag. 47. et Dorvill. ad Chariton. pag. 227. 257. *Herm.*]

XVII. Non possum non corollarii loco observare, Græcos adeo fuisse φιλομετόχους, ut non solum duo, ut mox ostendemus, sed et tria participia absque ulla copula conjungere non erubescerent. Ita Isocrat. Panath. pag. 497. Οὓς οὐ πολὺν χρόνον ΔΙΑΛΙΠΟ'ΝΤΕΣ Λακεδαιμόνιοι, ΧΑΡΙΖΟ'ΜΕΝΟΙ Θηβαίοις, 'ΕΚΠΟΛΙΟΡΚΗ'ΣΑΝΤΕΣ ἅπαντας ἀπέκτειναν, *Quos Lacedæmonii non ita multo post in Thebanorum gratiam, capta urbe interfecerunt omnes.* Ubi obiter nota οὐ πολὺν χρόνον διαλιπόντες, pro, *non ita multo post:* de quo modo numero VII. Alterum exemplum habet Evangelista Marcus II. 28. Καὶ ΠΡΟΣΕΛΘΩ'Ν εἷς τῶν γραμματέων, 'ΑΚΟΥ'ΣΑΣ αὐτῶν συζητούντων, 'ΕΙΔΩ'Σ ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτὸν, *Et aliquis scribarum accedens, qui illos disputantes audiverat, et gnarus, eum recte illis respondisse, rogabat eum.* [Aliud ejusmodi exemplum ἀσυνθέτου in participiis vide apud Xenoph. Mem. I. 1. 18. Plura coëgit Reizius ad Lucian. Tox. cap. 2. et Forsterus in ind. II. partic. Platonis. Z.] — ¶. 227.

SECTIO SECUNDA

De Participiis Quibusdam in Oratione Abundantibus.

REGULA PRIMA.

PARTICIPIA quædam eleganter in oratione παρέλκουσιν, atque uni decoro [94] serviunt. Ejusmodi sunt ἀνύσας, ἀπιὼν, ἔχων, λαβὼν, φέρων. Hinc illud frequentissimum ᾤχετο ἀπιὼν, *abiit discedens*, id est, *discessit;* satis enim esset ᾤχετο, sine participio [95]. [V. Valcken. ad Callim. p. 261. Huschke Anal. p. 77. seq. *Herm.*]

Ὤιχετο ἀπιὼν *abiit.*

94 Græcorum scripta versanti quam plurima occurrunt vocabula, quæ orationi inserta prima fronte παρέλκειν videntur; diligentius tamen inspecta, non ornatum tantum, sed vel pondus, vel novam orationi significationem addunt, adeo ut fortasse non procul a vero aberraverim, si contendero, nullam in Græca lingua vocem habendam esse supervacuam, aut temere orationi insertam. At vero, quandoquidem hoc per omnia demonstrare longum esset, contentus fui sparsim in hoc libro ad ea, quæ ab Auctore nostro notantur παρέλκοντα, hic illic notas meas adjicere, et, quod supervacuum videbatur, suam, quæ latebat, significationem reddere. Itaque Auctorem nostrum minus recte dicere arbitror, *participia quædam* παρέλκειν, *atque uni decoro servire;* præsertim cum ipsemet aliter plane sentiat, cum participio ἀνύσας, quod abundare dicit, suum significatum reddit Reg. 2. Eodem modo participiis λαβὼν et φέρων, Reg. 4. et 5. sic supra Cap. III. 9. 7. Et quanquam nos quoque, ubi vel vocis alicujus additæ significatio latet, vel ea citra necessitatem repeti videtur, illam pro more Grammaticorum πλεονάζειν dicimus, purus putus tamen pleonasmus in lingua Græca propter ipsius elegantiam et verba significantia mihi semper est suspectus. Vide supra Cap. de Pronomine Reg. 2. et infra Cap. VIII. Sect. 7. Reg. 1. et alibi.

95 Ὤιχετο ἀπιὼν pro *obiit*, utitur Aristides, orat. pro Quatuorviris, pag. 248. Εἰ ἐπεβίω Περικλῆς, καὶ μὴ πρότερον ὬΙΧΕΤΟ ἈΠΙΩ'Ν, *Si Pericles superstes fuisset, nec prius e vita decessisset.* H.

Hoogevenus non male negat, illa participia abundare. Nam v. c. ἀπιὼν, uti simplex, ἰὼν, et ἐλθὼν, et similia habet vim *celeritatis* et *impetus.* E. g. Ælian. V. H. III. 33. aquila dicitur devolasse, et ancillis Rhodopidis meretricis custodientibus erepto calceo ἀπιὼν οἴχεσθαι, h. e. *statim*, *celeriter*, *abiisse.* Hinc quoque apud Demosth. pro Coron. pag. 246. εὐθὺς, ut orationi major concilietur vis, additur: ὡς ἐκράτησε Φίλιππος, ᾤχετ' εὐθὺς ἀπιὼν, h. e. *Simulatque rerum potitus est Philippus, confestim sine mora interposita abiit.* Atque pro ἀπιὼν Pausanias I. 24. eidem verbo jungit φεύγων· ut οἴχεται φεύγων, h. e. *extemplo aufugit.* De participio ἰὼν vide locum Callimachi Epig. I. ult. quem laudat, et rem egregie explicat Ernest. ὁ πάνυ ad Xenoph. Mem. III. 9. 9. καὶ σύ γ' ἰὼν τὴν κατὰ σαυτόν ἔλα, h. e. *tu quoque sine mora parem tibi junge* sc. *conjugem.* De participio ἐλ-

'Ανύσας, cum imperat.

II. 'Ανύσας, Aorist. 1. particip. verbi ἀνύω, *perficio*, cum imperativo tantum, sic abundat, ut tamen aliquam ei promtitudinem [96] addere videatur; tuncque vel adjunctum habet τι, vel eodem caret. Aristophanes sæpe, in Pace: Οὐκοῦν δῆτ' ἐκ Λακεδαίμονος μέτει ἀνύσας τι, id est, *Ergo age, et alterum quantocius affer*, vel *adduc Lacedæmone.* Nec enim video, quemadmodum eo loco τι interroget, et ἀνύσας, pro ἤνυσας, positum sit, ut innuit Scholiastes.

Idem in Ranis, sine τι, usurpavit: Ἴθι, πέραινε σύ, Αἴσχυλ', ἀνύσας, id est, *Age, Æschyle, ad alterum transi quantocius.*

Lucianus in Piscatore, sive, Reviviscentibus: Οὐκοῦν, ὦ Ἱέρεια, καὶ ἰσχάδας μοί τινας δὸς ἀνύσασα, καὶ ὀλίγον τοῦ χρυσίου, *Ergo, Sacerdos, cedo aliquot mihi caricas, et pauxillum auri: sed propera.*

Ἔχων abundans.

III. Participium ἔχων sæpissime jungitur cum verbis παίζειν, id est, *jocari*, φλυαρεῖν, id est, *nugari*, ληρεῖν, id est, *delirare*, aut *somniare.* Exempl. causa, Παίζεις ἔχων ἔφη, ait Lucianus, *Jocaris in-*

ϑὼν aliquot commemorat exempla Dorvillius ad Chariton. pag. 297. in quibus et illud Thucydidis III. 73. ἐσηγεῖται ἐλϑὼν τοῖς ἐν τέλει οὖσιν, *rem statim ad magistratus defert.* Simili modo nec abundat illi ὑπολαβὼν, et παραλαβὼν, quod jungi solet verbis εἶπεν, ἔφη etc. sed commode latine reddi potest, *TUM dixit.* Etenim solet dici in eo, qui quasi alterius sermonem excipit, qui, non interrogatus, post alterum incipit loqui. V. c. Xenoph. Mem. II. 1. 29. ἡ Κακία ὑπολαβοῦσα εἶπεν. Plenius rem expressit Dionys. Halic. Archæol. IV. 35. Παυσαμένου δὲ αὐτοῦ, παραλαβὼν τὸν λόγον ὁ Τύλλιος ἔλεξεν ὧδε. Z.

96 Hinc ad majorem emphasin aliquando ϑᾶσσον additur. Ita Aristoph. Nub. ver. 1255.

Οὐκοῦν ἈΝΎΣΑΣ ΤΙ ΘᾶΤΤΟΝ ἀπολιταργιεῖς
Ἀπὸ τῆς ϑύρας; —

Nonne quam celerrime te a foribus proripies? Hæc promtitudinis significatio clare patet, cum participium ἀνύσας in verbum, additum autem verbum in participium mutatur. Sic apud eundem in Avibus, ver. 242.

ἈΝΎΣΑΤΕ ΠΕΤΌΜΕΝΑ πρὸς ἐμὰν αὐδὰν,

Celerrime advolate ad meam vocem. q. d. *Perficite advolantes.* Gr. alias: Ἀπαλλάγητε πετόμενα. Atque hanc veram esse significationem, vel ex uno ejusdem Comici loco docere possumus. Vid. eum in Vesp. ubi, Philocleoni tergiversanti jam dudum, ut calceos induat, tandem sic acrius instat Bdelycleon: Ἄνυσόν ποτ' ὑποδυσάμενος, *Tandem aliquando perfice hoc, ut induas calceos.* Accusativum ὁδὸν vel δρόμον subaudit Cl. Lamb. Bos: quam tamen ellipsin non esse perpetuam, ex ultimo Aristophanis loco constat, ubi nulla itineris vel cursus est mentio. Cum tamen ἀνύω natura sua sit verbum transitivum, commode intelligitur τοῦτο, τὸ ἔργον, vel si quid aptius. [Recte. Hinc Aristoph. Plut. 349. Λέγ' ἀνύσας, ὅ, τι φῄς ποτε, h. e. *dic statim, quid sit tandem, quod dicas.* Z.]

97 Pag. mihi 490. Cum verbo ληρεῖν ibid. pag. 497. lin. 9. Ἔχων ληρεῖς, *Deliras.* Ubi Ficinus tamen mutat ἑκὼν ληρεῖς, *Ultro deliras.* [Conf. Kœn. ad Gregor. pag. 63. Z.] Fortasse, quod hoc participium eo modo adhibitum fere ultimum locum possidet. Sic apud Aristoph. in Avibus, ver. 341. Τοῦτο μὲν ΛΗΡΕΙ͂Σ ἜΧΩΝ, *Hac sane in re deliras.* Atticam esse locutionem, discere licet ex Mœride: Φλυαρεῖς ἔχων, Ἀττικῶς, ἐν τῇ προσϑήκῃ τοῦ ἔχων. Hujus προσϑήκης caussa obscurior est. Alicujus substantivi defectus mihi subolet. Id vero hactenus mihi observare licuit, participium hoc semper jungi verbis *cunctandi* sive *tergiversandi*, *nugandi*, *ineptiendi*, *ludendi*, seu *irridendi*, item *incondite quid agendi* vel *loquendi* significationem obtinentibus, non absimili ratione, qua nostrates verbum legen, cum similis significationis infinitivis conjungere solent. E. c. Plat. in Phæd. pag. 236. in fin. Τί δῆτα ἔχων στρέφῃ; *Quid tandem tibi est, quod tergiverseris?* Ubi ἔχων præmissum habes: potestque τί esse accusativus patientis, sic Aris-

quit, enimvero. Sic apud Platonem in Gorgia [97], Ποῖα ὑποδήματα φλυαρεῖς ἔχων; *Quos tu mihi calceos blateras?* Demosth. orat. contra Leptinem, cum alio verbo participium hoc conjunxit, nimirum παρατάττεσθαι, *in acie opponere*, dum ait: Ὃν μὲν τρόπον ὑμᾶς ἔχων, πρὸς ἅπαντας Πελοποννησίους παρετάξατο, *Quo modo vos cum universis Peloponnensibus commiserat;* nisi malumus, ἔχων eo loco, idem esse, quod vulgo dicimus, *vous ayant en sa conduite.*

IV. Λαβὼν, apud Demosthenem maxime, non semel abundat, aut vertendum est, *cape sis, prenez moi*, et ante imperativum præcedens explicandum. Pro Coron. Καί μοι λέγε τὴν γραφὴν λαβὼν, pro καί μοι λάβε τὴν γραφὴν, καὶ λέγε, *Prenez moi cette accusation, et la lisez.* Similia passim exempla [98]. Λαβὼν abundat.

V. Φέρων, eodem quoque modo usurpatur, ut apud Æschinem contra Ctesiphontem: Εἰς τοῦτο φέρων περιέστησε τὰ πράγματα, *Eo res* Φέρων abundat.

toph. in Eccles. ver. 1143. Τί δῆτα διατρίβεις ἔχων; Belg. Waar wat legt gy te talmen? Et in Nub. ver. 509. Τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν; *Quid moraris ad januam?* vel potius: *Quid est tibi, quod moreris?* Nam ita quodammodo redditur et participium ἔχων. Nostrates propemodum: Wat hebt gy daar te talmen? Nec absimilem in reliquis significationem obtinere participium ἔχων, autumo. Jungi et aliis verbis hoc participium, adfirmat H. Stephanus ad Corinth. art. 70. quod tunc credam, quum primum exemplo probatum invenero: nam quod ibidem ex Corintho affertur, ὡς κυρεῖς ἔχων apud Sophoclem, et ipse in Thesauro suo in V. Κυρῶ ex eodem affert, ὡς ἔχων κυρεῖ, longe aliud est: et participium ἔχων ponitur ibi pro διακείμενος, ita ut ὡς ἔχων κυρεῖ sit ὡς διακείμενος τυγχάνει. ¶. 228.

98 Confer Aristophanem, Avib. ver. 56. et 648. Non tamen necesse est, ut imperativus adsit, ut patet ex Platone in Phædro pag. 260. lin. 25. Ὅταν οὖν ὁ ῥητορικὸς ἀγνοῶν ἀγαθὸν καὶ κακὸν, ΛΑΒΩ'Ν πόλιν ὡσαύτως ἔχουσαν, πείθῃ, *Quando igitur orator ignarus boni et mali civitati eodem modo affectæ suadet.* Græci: *capiens civitatem persuadet.* Plutarch. in fine vitarum Demosthenis et Ciceronis comparatarum, addit pronomen ἑαυτὸν, quod vel itidem abundat, vel, quod malim, cum participio λαβὼν vertendum est, *subducens se.* Verba hæc sunt: Ἐκ τῶν ὅπλων καὶ τῶν δορυφόρων ΛΑΒΩ'Ν ἙΑΥΤΟ'Ν ᾤχετο, *Ex armis et satellitibus se subducens effugit.* Atque adeo non satis recte abundare dicitur, cum suam significationem retinens verbo majorem vim addat; patetque non otiosa ipsius præsentia inprimis in constructione, ut apud Homer. Iliad. lib. XII. ver. 451.

Ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα ΦΕ'ΡΕΙ πόκον ἄρσενος οἰὸς
Χειρὶ ΛΑΒΩ'Ν ἑτέρῃ. —

Sicut, quum pastor facile fert vellus ovis altera manu prehendens. His similia invenies in Evang. Matth. cap. XIII. com. 31. et 33. Latini, omissi participii significationem nudo verbo *habeo* tribuunt, ut in illo Terentii in Andria: *Habeas, valeas, vivas cum illa.* Ubi Græci dicerent λαβὼν ἔχε vel οἶχου, vel simile: nostrates, Loop 'er mee heen. Eodem plane modo construitur verbum ἔχω cum cognatæ significationis participio apud Homer. Iliad. lib. A. ver. 356. Ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, *Abstulit, abduxit præmium.* Ubi si participium ἑλὼν dicamus abundare, evanescit notio auferendi, quam tamen inprimis innuit Achilles querens præmium suum ab Agamemnone ablatum. Neque tamen λαβὼν ἔχω semper idem significat, sed pro varia occasione varie reddendum: ita pro *asservo* ponitur apud Athenæum Deipnosoph. lib. I. pag. 13. Ubi ait, apud Homerum convivas epularum reliquias domum non asportare, sed relinquere solitos, et subdit: Καὶ ἡ ταμία λαβοῦσα εἶχεν, ἵνα, ἄν τις ἀφίκηται ξένος, ἔχοι δοῦναι αὐτῷ. *Et ancilla eas capiens habebat,* i. e. *asservabat, ut, si veniret hospes quispiam, haberet, quod illi apponeret.* (Herodian. VIII. 4. 26. *Reizius.*]

adduxit nostras; tolle φέρων, idem sensus integer remanebit [99]. Ubi tamen notandum est, Participium illud, nescio quam verbo significationem addere, aliquando *voluntarii*, aliquando *præcipitis*, aliquando *fatalis impetus:* ut apud Plutarchum in Themistocle,

99 Nihil minus, quam abundare, videbimus hoc participium, si observamus, construi illud cum verbo motum ad rem significante: si enim verba cum Æschinis, tum Plutarchi, nulla Latinitatis elegantiæ ratione habita, proprie vertimus, apparebit pulcra in illis allegoria, quam Latini assequi non possunt. Nam ita nuda verba prioris sonant, quasi *res sustulerit, et in locum quempiam attulerit*. Simile quid in posterioris verbis tum loco citato, cum περ. παιδ. ἀγ. apparet, ubi deridet stultitiam illorum patrum qui, cum possideant multos servos, quorum alii ad alia præstanda utiles sint, si quem invenerint inter illos ad nullum ministerium idoneum τούτῳ ΦΕ'ΡΟΝΤΕΣ ὑποβάλλουσι τοὺς υἱοὺς, *huic filios suos subjiciunt*, q. d. *ad hunc portant suos filios et ipsi subjiciunt*. [Wolfius ad locum Æschinis pag. 474. edit. Reisk. a Vigero laudatum explicat illud φέρων per μετὰ φορᾶς καὶ ὁρμῆς. sed melior videtur esse ratio Brodæi et Taylori, qui φέρων in ejusmodi locis, quæ inprimis apud Æschinem sunt frequentia, accipiendum esse censent de *rerum inversione et mutatione in contrariam partem*. Id quod inprimis clarum fieri videtur ex loco Æschin. adv. Ctesiph. pag. 535. τὴν ἡγεμονίαν τὴν μὲν κατὰ θάλασσαν ἐποίησε κοινὴν, τὸ δ' ἀνάλωμα ἴδιον ὑμέτερον, τὴν δὲ κατὰ γῆν, εἰ μὴ δεῖ ληρεῖν, ἄρδην ΦΕ'ΡΩΝ ἀνέθηκε Θηβαίοις. Igitur ejusmodi φέρων commode explicari potest *contra*. It. ibid. pag. 482. ἀδικήσας δὲ Φίλιππον, κἀκεῖθεν ἀποδρὰς ὑπέβαλεν ἑαυτὸν ΦΕ'ΡΩΝ Θηβαίοις, *Injuria illata Philippo, inde aufugit, et sese* contra *tradidit Thebanis*. Plura exempla reperies apud Taylorum pag. 475. Z.] Idem fere sentiendum est de participio ἄγων, quod, ut et φέρων, aperte πλεονάζειν dicit H. Stephanus ad al. script. de Dial. Att. pag. 78. Exempla, quæ omnia ex Homero citat, præferunt sibi motus alicujus significationem, unde patet, hoc participium non abundare. Ad hoc probandum sufficiat nuda Homeri verborum versio. Loca sunt Odyss. P. Δὸς τῷ ξείνῳ πάντα ΦΕ'ΡΩΝ, *Aufer omnia et hospiti trade*, Iliad. Ψ. circa finem:

Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος
Θῆκ' ἐς ἀγῶνα ΦΕ'ΡΩΝ, —

At Pelides prælongam hastam in certamen attulit ac deposuit. Odyss. T. ver. 96.

— Ἐκ δὲ βοείην
Θῆκε θύραζε ΦΕ'ΡΩΝ, —

Extra [domum] foras extulit bovinam [pellem] et deposuit. Lib. A. ver. 128.

Ἔγχος μὲν ῥ' ἔστησε ΦΕ'ΡΩΝ πρὸς κίονα μακρὴν,

Hastam tulit et statuit ad columnam longam. In Bœot. ver. 65.

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἌΓΩΝ, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες,

Ajax vero ex Salamine adduxit duodecim naves, adductasque statuit ibi, ubi Atheniensium stabant phalanges. Nec enim obstat, quod verbum ἄγεν præcedendi versu præmittatur. Iliad. X. ver. 350.

Οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήριτ' ἄποινα
Στήσωσ' ἐνθάδ' ἌΓΟΝΤΕΣ, —

Non si decies vel vicies tanta dona huc afferrent et statuerent. Lib. Ψ.

Ἦ ῥα, καὶ ἵππον ἌΓΩΝ μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου, —

His dictis adducebat equum magnanimi Nestoris filius, et Menelao in manus tradebat. In quibus omnibus participia ἄγων et φέρων suam habent significationem, nec abundant, sed more Græcorum pro Verbis adhibentur et conjunctione *et:* ἄγων ἔστησε, pro ἦγε καὶ ἔστησε, de quo Noster. Sect. præcedenti Reg. 14. Nec absimile hoc Maronis Æn. lib. VIII. ver. 609.

At Venus æthereos inter dea candida nimbos
Dona FERENS ADERAT. —

Simili modo construitur participium ἔχων cum verbis ἥκω, πορεύομαι et similibus: ut ἥκει ἵππον ἔχων, *Venit equum*

ubi de eodem loquens, Μᾶλλον, inquit, φοβηθεὶς συγγενῆ, καὶ πρόσφατον φθόνον, ὀργῆς παλαιᾶς καὶ βασιλικῆς, ταύτῃ φέρων ὑπέθηκεν ἑαυτόν, *Cum vehementius civilem ac recentem invidiam metueret, quam antiquam et regiam iram, huic sese prudens volensque submisit* [1].

habens, pro *Equum adducit.* Xenoph. Instit. lib. II. pag. 60. lin. 35. Ἐγὼ δὲ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, τοὺς ἡμίσεις μὲν τῶν πεζῶν ἜΧΩΝ, ἅπαντας δὲ τοὺς ἱππέας πορεύσομαι, *Ego vero primo mane cum dimidia parte peditum, et universo equitatu proficiscar.*

1 Agmen claudant φεύγων et τρέχων, quæ participia simili modo construuntur. Prioris exemplum est apud Herodot. Οἴχοντο φεύγοντες, *Abierunt fugientes.* Nisi ibidem verbum οἴχοντο πλεονάζειν mavis, et simpliciter reponis ἔφυγον, ut et apud Arrian. de Exped. Alex. lib. III. cap. 7. Μαζαῖος δὲ, ὡς ἤκουσεν ἤδη προσάγοντα Ἀλέξανδρον, ΩἼΧΕΤΟ ΦΕΎΓΩΝ σὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, *Mazæus autem, ut Alexandri adventum cognovit fugam capessebat cum universo exercitu.* Pro ἔφυγεν. Adeo ut verbum ᾤχετο addatur, ad celeritatem sive festinationem significandam. Hinc quandoque fit, ut duo participia absque ulla copula uni verbo addantur. Ita Herodot. Erat. cap. 33. ΟἼΧΟΝΤΟ ΦΕΎΓΟΝΤΕΣ ἈΠΟΛΙΠΌΝΤΕΣ τὴν πόλιν. Ad verbum, *Abierunt fugientes relinquentes urbem*, vel rectius: *Fugerunt urbe relicta.* Huic simile est participium ἀποδράς. Ita Aristoph. Ἐκκλ. ver. 196.

> Ὁ τοῦτ' ἀναπείσας εὐθὺς ἈΠΟΔΡΆΣ ᾤχετο,

Qui hoc persuaserat illico fugiens abiit. Posterioris exemplum quære apud eundem Nub. ver. 778.

> —Ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
> Πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ' ἀπαγξαίμην ΤΡΈΧΩΝ.

> —*Instante adhuc una dica,*
> *Priusquam mea citetur, ego me strangulem.*

Ubi itidem participium illud τρέχων celeritatem aliquam notat. Latini dicerent: *Ego abeam cito, et me strangulem.* Ita enim Terent. Andr. Act. I. sc. 5. ver. 21.

> —*Id mihi visus est dicere: ABI cito ET SUSPENDE te.* H.

SECTIO TERTIA

De Participiis [ἀπολελειμμένος, ἀρχόμενος] γιγνόμενος, [ἐχόμενος,] et ἐνδεχόμενος.

Ἀπολελειμμένος, *ignarus.* [Ἀπολελειμμένος—*ignarus*, ut vertit Budæus. Sophocles, Œdipo tyranno: Quum Œdipus Tiresiæ cæcitatem exprobrasset, hoc illi Tiresias respondit: *Tu et vides, nec tamen cernis in quanto es malo.* Fuit ergo Œdipus πολὺ ἀπολελειμμένος τῶν ἑαυτοῦ κακῶν, *nesciebat se patrem occidisse: ex matre liberos suscepisse.* Isocrat. περὶ ἀντιδόσεως: Τῆς παιδείας ταύτης οὐκ ἂν ἐγὼ φανείην ἀπολελειμμένος, *Ego non possum videri ignarus hujusce disciplinæ.* Ἀπολείπομαι, proprie, *relinquor a tergo, non assequor*, cui contrarium παρακολουθῶ. sed utrumque verbum ad *intelligentiam* sæpe transfertur; ut is dicatur παρακολουθεῖν, qui rem aliquam *assequitur atque intelligit* *: ἀπολείπεσθαι, *qui minus intelligit, sed est rei penitus ignarus; is enim quasi relinquitur et deseritur a re, quæ illum fugit* [2]. Hinc Latini dicunt, *hoc me non fugit;* id est, παρακολουθῶ, *non sum ignarus*

* Triplicem hujus verbi œconomiam tradit et idoneis argumentis comprobat Raphelius Observat. ex Polyb. ad Luc. I. 3. Primum enim significat *comitari, multum cum aliquo esse*, atque non modo in personis, sed et in rebus dicitur. Deinde *interesse alicui rei, in ea versari.* Denique *mente atque intelligentia consequi, intelligere, cognoscere.* Cæterum ad discrimen utriusque verbi παρακολουθεῖν et ὑπολείπεσθαι facit locus Demosthenis adv. Leochar. pag. 1083. ubi tanquam antitheta sibi opponuntur: νομίζω γὰρ ἂν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ ἀγῶνος σαφῶς ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΤΕ, καὶ τῶν ἄλλων ὑμᾶς οὐδενὸς ἈΠΟΛΕΙΦΘΗΣΕΣΘΑΙ, *Arbitror enim, si hanc partem causæ satis intellexeritis, reliquarum nullum vos esse ignoraturos.* Z.

2 Quo plane sensu hoc verbo utitur Plato scribens ad Perdiccam: Ταύτας φαῖεν μὲν ἂν ἐπίστασθαι πάμπολλοι, πλεῖστον δ' ἀπολείπονται τοῦ κατανοεῖν αὐτάς, *Has intelligere se quam plurima profiteantur, longe tamen abest ut cognoscant.*

3 Participium ἀρχόμενος eleganter admodum ponitur pro ἐν ἀρχῇ, ita ut ἀρχόμενος εἶπον notet, *Initio dixi:* apud Isocrat. ad Nicocl. in fine, et Thucyd. lib. IV. cap. 64. init. Quam constructionem sortitur etiam desinendi participium τελευτῶν per omnes numeros, ut ostendetur infra ad Sect. 4. Reg. 6. Hoc sensu sequentem post se amat generandi casum. Plat. Phæd. pag. 263. lin. 39. Ἀλλὰ καὶ ὁ Λυσίας ἈΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ἘΡΩΤΙΚΟΥ ἠνάγκασεν ἡμᾶς ὑπολαβεῖν, et quæ sequuntur; *Sed et Lysias in exordio illius de Amore orationis hanc nos coëgit suscipere sententiam* etc. Simile exemplum invenies in illis, quæ ibidem paulo ante præcedunt. Et apud Pausan. in Lacon. pag. 211. lin. 6. Ὅμηρος δὲ ἔγραψε μὲν ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ἈΡΧΟΜΕΝΟΣ, *Scripsit Homerus in principio operis poëtici.* Eo modo opponitur, τῷ, διὰ τέλους, apud eundem in Sophist. pag. 237. ἈΡΧΟΜΕΝΟΣ γε καὶ ΔΙΑ ΤΕΛΟΥΣ τοῦτο ἀπεμαρτύρατο, *Ab initio ad finem usque hoc testatus est.* Idem participium ἀρχόμενος ita cum suo substantivo construitur, ut ad verbum reddi non possit, sed necessario mutari debeat in

3

hujus rei. Hinc εὐπαρακολούθητον, *facile intellectu:* δυσπαρακολούθητον, *difficile intellectu*[3].]

REGULA PRIMA.

Participium γιγνόμενος[4] variis et elegantibus modis reddi potest. Primo enim significat *justum*, aut *legibus quasi constitutum:* ut, γιγνομένη τιμὴ, *justum pretium* *; et γιγνόμενον τίμημα, *mulcta legibus constituta*, vel *justa legis æstimatio* †. Sic γιγνομένη χάρις, *justa et quasi debita gratia.* Demosth. pro Coron.[5] Ἐκ δὲ τοῦ ἐμοῦ νόμου, τὸ γιγνόμενον κατὰ τὴν οὐσίαν ἕκαστον τιθέναι, id est, *Legis autem meæ vi*, vel *ex præscripto legis meæ, quod æquum et justum est singulos pro facultatibus suis pendere, vel contribuere.* Sic ἀγῶνες γιγνόμενοι, *ludi solennes et certo quodam solennique tempore recurrentes* ‡. Γιγνόμενος, *legitimus.*

II. Secundo, *naturalem*, aut *proprium;* quo pacto *Atheniensium civitas* ab Aristide, in Panathenaica dicitur[6], Τὴν γιγνομένην τάξιν ἔχουσα πρώτη πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, *Prima Græcarum urbium, naturali quodam et proprio situ, ad solem orientem conversa.* Γιγνόμενος, *proprius.*

III. Tertio, *verum, germanumque*, non *fictitium*, et *adulterinum:* ut ibidem, Διὸ καὶ ἄνδρας, inquit, κρατίστους, καὶ τῆς γιγνομένης ἀρετῆς ἐπὶ πλεῖστον ἥκοντας ἤνεγκεν, id est, *Quare viros etiam ferre vulgo solet, cum robustissimos, tum ejusmodi, qui maximos in vera germanaque virtute profectus faciant*[7]. Γιγνόμενος, *verus.*

substantivum cum generandi casu nominis, ad quod refertur. V. c. Demosth. de Cor. pag. 347. in fine: Ἰδεῖν τὰ πράγματα ἀρχόμενα, pro, τὴν τῶν πραγμάτων ἀρχὴν, *Videre initia rerum.*

4 Hoc participium etiam in sua prima, vel certe primæ proxima significatione tironibus crucem figere solet ob id, quod, cum aures Hellenismo nondum assuetas habeant, nihil satis intelligunt, quam quod cum Latinorum consuetudine quodammodo convenit. Discant illi pro eo, quod in N. T. est familiare, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ex Xenophonte dicere ἐν ταῖς γιγνομέναις ἡμέραις. Ad verbum: *In diebus, qui fiebant* vel *erant.* Ita enim ille lib. V. Κύρ. παιδ. pag. 141. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος οὕτως ἘΝ ΤΑΙ͂Σ ΓΙΓΝΟΜΈΝΑΙΣ ἩΜΈΡΑΙΣ ἀφικνεῖται πρὸς τὰ μεθόρια τῶν Ἀσσυρίων καὶ Μήδων, *Hoc modo proficiscens per illos dies ad Assyriorum et Medorum fines pervenit.* Hoc idiomate, ejusque auctoritate nixus illud vernaculum, **dit loopende jaar**, verterem, τὸ γιγνόμενον ἔτος. Præsentis enim rei progressionem denotat. H.

* V. c. Demosth. de Coron. Trier. pag. 1230. Καίτοι πῶς οὐκ ἄδικον, τῶν μὲν ἀναλωμάτων ἀφεστηκέναι, τῶν δὲ ΓΙΓΝΟΜΈΝΩΝ δι᾽ ἐκεῖνα ΤΙΜΩ͂Ν ἀξιοῦν αὐτοῖς μετεῖναι; *Jam vero nonne est iniquum, nihil sumtuum præbere, at consequi velle præmia iis, quæ sumtus fecerint, debita?* Z.

† Demosth. adv. Timocrat. pag. 726. ἐκτίειν τὸ ΤΊΜΗΜΑ ΤῸ ΓΙΓΝΌΜΕΝΟΝ, *solvere multam debitam.* Z.

5 Pag. mihi 537. lin. 49. (pag. 261. lin. 1. edit. Reisk. Z.) Idem δίκαιον et γιγνόμενον jungit: ut ἰσοδυναμοῦντα advers. Nausimach. pag. 635. Ἐγὼ δ᾽ ὅτι μὲν ψεύσονται, καὶ τὰ πολλὰ ἀπολωλεκότες τῶν ὄντων αὐτοῖς, μικρὰ τῆς πόλεως μετειλειφυίας, οὐ ΔΙΚΑΊΑΝ, οὐδὲ ΓΙΓΝΟΜΈΝΗΝ ΧΆΡΙΝ ἀξιώσουσι κομίζεσθαι παρ᾽ ὑμῶν, ἐάσω, *Ego vero illud omittam, mentituros illos, et, cum pleraque bona sua perdiderint, unde respublica parum emolumenti cepit, non justam neque legitimam gratiam a vobis repetituros.* H.

‡ Sic αἱ θυσίαι αἱ γινομέναι sunt *sacrificia solennia*, apud Dinarch. advers. Aristogit. pag. 81. Sic quoque dici

Γιγνόμενον ἀργύριον.

IV. Quarto, *γιγνόμενον ἀργύριον, pecunia non modo proba, sed etiam integræ summæ, et nulla ex parte decurtata:* nam τὸ γιγνόμενον ἀργύριον ἀποτίνειν, est, *integram justamque pecuniæ summam persolvere* [8]. Quod Tullius dicit, *recte dare:* Titus Livius *recte restituere:* Ulpianus *recte præstare.*

Γιγνόμενον, *usura.*

V. Quinto, τὸ γιγνόμενον, absolute, id est, τὸ ἐκ τοῦ ἀργυρίου κέρδος, *usura creditæ pecuniæ legitima:* qui etiam τόκοι γιγνόμενοι dicebantur. Quamquam etiam pro *justa mercede* [9] sumitur: ut τὸ γιγνόμενον φέρεσθαι, *justam auferre mercedem.*

Γιγνόμενον, *absolutum.*

VI. Sexto, τὸ γιγνόμενον in universum, est *id omne cui nihil omnino ad perfectionem et integritatem desit.* Sic Aristides loco citato ait, τοὺς δρομέας τὸ γιγνόμενον πεπληρωκέναι, *cursores justum et integrum curriculum absolvisse.* Quo sensu eleganter sumitur, ἀντὶ τοῦ καθήκοντος, *pro officio omni ex parte cumulato:* ut, μηδὲν ἑαυτῷ σύνοιδα, τοῦ πρὸς σὲ γιγνομένου μηδαμῶς ἐλλείψαντι, *Conscius mihi sum, nihil a me penitus officii erga te mei prætermissum fuisse.*

Γιγνόμενον, *facultas.*

VII. Septimo, idem est, quod τὸ μέρος τὸ ἐπιβάλλον, de quo in capite de nomine supra diximus: non tantum *rata portio,* sed etiam *virilis pars et facultas:* ut, πάντες οἱ κληρονόμοι τὸ γιγνόμενον ἐκομίσαντο, id est, *suam quamque partem hæredes omnes abstulerunt.* Sic, Τό γ' ἐπ' ἐμοὶ γιγνόμενον, διαπράξασθαι πειράσομαι, id est, *Quantum in me erit, rem perficere conabor.*

Γιγνόμενος, *cohærens.*

VIII. Octavo, γιγνόμενος, est *cohærens et consentaneus,* vel etiam *cum decoro et dignitate conjunctus:* unde oppositum, οὐ γιγνόμενος significat *absurdum, commentitium, inanem, et indignum;* v. g. ἐμπλέως φαίνεται οὐ γιγνομένων ἐλπίδων, *spes inanes absurdasque fovet:* quæ etiam ἐλπίδες μὴ οὖσαι, *spes nullæ,* dici possunt.

Hinc fit, ut τὰ γιγνόμενα in neutro, dicantur, *ea quæ decent, atque debentur:* ut apud Aristidem loco citato: Τιμᾶν τοῖς γιγνομένοις τὴν πόλιν, *Dignos civitati honores persolvere:* nisi malis significare *proprios ac peculiares fructus, qui tamen ad singularem istius civitatis rem conditionemque pertineant.*

Γιγνόμενα, *commoditates.*

IX. Nono, τὰ γιγνόμενα *proprias commoditates* [10] significant,

mihi videntur τραγῳδοὶ γινόμενοι apud Æschin. adv. Ctesiph. pag. 431. et 541. qui admodum male habuerunt Reiskium, sed injuria. Z.

6 Pag. mihi 167.

7 Verba Aristidis extant pag. mihi 176. Hinc affine est, cum in affirmatione dicitur, ΤᾺ ΓΙΓΝΌΜΕΝΑ λέγειν, i. e. *Vera prædicare; Id quod res est dicere:* vel simile quid. Plat. in Theæt. pag. 175. lin. 18. Παντάπασι ΤᾺ ΓΙΓΝΌΜΕΝΑ λέγεις, ὦ Σώκρατες, *Omnino vera prædicas, o Socrates.* [Herodot. II. 28. εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε. *Reizius.*]

8 Ita in Syngrapha apud Demosth. contra Lacritum, pag. 592. creditoribus, a quibus mutuo acceperant argentum, promittunt debitores, σωθέντων τῶν χρημάτων Ἀθήναζε, ἀποδώσειν ΤῸ ΓΙΓΝΌΜΕΝΟΝ ἀργύριον, i. e. *si salvæ Athenas advectæ fuerint merces, se integram pecuniam reddituros.*

9 Quam scilicet aliquis ex laboribus sibi parat. Ita Lucian. in Tox. de eo, qui operam suam purpurariis locaverat, καὶ ΤῸ ΓΙΓΝΌΜΕΝΟΝ ἐκ τούτου ἀποφέρων,

quarum amore ac studio quisque ducatur; ut apud Demosth. Philipp. II. ubi de Philippo Rege loquitur; Τὰς Θηβαίους ἡγεῖτο, inquit, ἀντὶ τῶν αὐτοῖς γιγνομένων, τὰ λοιπὰ ἐάσειν ὅπως βούλεται πράττειν αὐτὸν, id est, *Thebanos existimabat propriis commodis conciliatos et allectos, integram sibi liberamque reliquorum omnium potestatem esse permissuros.*

X. Participium ἐνδεχόμενος, primo idem fere est, quod πρόχειρος, *promtus, ad manum, cujus copia nobis est.* Hinc apud Antiphontem, Ταῖς ἐνδεχομέναις ἐκόλασαν τιμωρίαις, *quibus licuit, affecere suppliciis.* Ita contrario sensu, τιμὰς ἀπένειμαν τὰς ἐνδεχομένας τοῖς αὐτῷ κατωρθωμένοις, id est, *quibus potuerunt honoribus res ab eo præclare gestas prosequuti sunt.* Ἐνδεχόμενος, *promtus.*

XI. Secundo aliquam *facilitatis ac probabilitatis* significationem habet: ut, ἐνδεχομένη πίστις, *fides quæ satis facile ac probabiliter adhibeatur,* apud Herodianum lib. II. initio. Sic ἐνδεχομένη πρόφασις, *color, et prætextus vero similis:* ἐνδεχόμενον ἔγκλημα, *crimen probabile:* ἐνδεχομένη ἀπολογία, *defensio bonæ fidei,* vel *digna quæ utcunque probetur.* Ἐνδεχόμενος, *probabilis.*

XII. Tertio, jungitur etiam eleganter cum superlativo, idemque tum fere est, quod ὡς, vel ὅτι, *quam* apud Latinos. Aristoteles Politicorum, VII. Ἡ πόλις κοινωνία τίς ἐστι τῶν ὁμοίων, ἕνεκεν δὲ ζωῆς τῆς ἐνδεχομένης ἀρίστης, *Civitas quædam similium communitas est, ad vitam quam optime fieri potest instituendam comparata.* Sic, τὴν προθυμίαν ἐπιδείξασθαι τὴν ἐνδεχομένην στασιμωτάτην, *constantissimam alacritatem ostendere.* Ἐνδεχόμενος, cum superlat.

XIII. Quarto, τὸ ἐνδεχόμενον, de quo jam superius aliquid attigi, est *perficiendæ rei facultas qualiscunque,* ut, κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον, *pro virili parte;* quod etiam efferri solet per adverbium ἐνδεχομένως, ut apud Polyb. lib. V. Ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ παρὸν ἐνδεχομένως ἐβουλεύσατο, *Rex opportunum pro tempore consilium cepit;* vel per genitivum pluralis numeri, sed neutrius generis, cum præpositione ἐκ· ut: ἐκ τῶν ἐνδεχομένων τοὺς πολεμίους ἠμύνατο, *qua potuit ratione hostes propulsavit.* Thucyd. fere dicit: ὡς ἐκ τῶν ἐνδεχομένων. Ἐνδεχόμενον, *facultas.* Ἐνδεχομένως, idem.

ἔτρεφε τὸν Δεινίαν, *Et hac pecunia, quæ ipsi hinc redibat, alebat Diniam.*

10 Τὰ γιγνόμενα *proprias* significare *commoditates,* tunc credam, cum exemplis probatum videro, neque si addidisset Auctor *cum dativo personæ, cujus privatæ rationes exprimuntur.* Neque Demosthenis verba pag. 26. lin. 12. quidquam probant. Ait ille, Philippum de Thebanis bene meritum, ut eos sibi devinciret, eorumque opera contra reliquas Græcorum civitates abuteretur. Putabat, inquit, Thebanos, ἀντὶ τῶν αὐτοῖς γιγνομένων (intellige ἀπὸ Φιλίππου) i. e. *pro iis (beneficiis) quæ in ipsos a Philippo collata erant* etc. Atque hunc verborum esse sensum, patet ex sequentibus, ubi ait: Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργείους, ταῦτα (an ταυτὰ?) ὑπειληφὼς, εὖ ποιεῖ, *Et nunc, de Messeniis et Argivis eadem mente bene meretur,* scilicet ut illi ἀντὶ τῶν αὐτοῖς γιγνομένων, αὐτῷ συμπράττωσιν, *beneficiis ab ipso conciliati secum facerent.* Nec dubito, quin in malam partem possit adhiberi, ut si quis dicatur *calamitatibus succum-*

Ἐνδεχόμενον, *contingens.*

XIV. Quinto, apud Philosophos illud est, quod *contingens* dici solet; quod nimirum tam fieri, quam non fieri ex sese potest: ut in bello vincere, aut non vincere, ἕν τι τῶν ἐνδεχομένων [11] vocatur: quo sensu opponitur, τῷ τε ἀναγκαίῳ, id est, *tam rei necessariæ;* καὶ τῷ ἐφ᾽ ἡμῖν, *quam ei, quæ in nostra potestate sita est;* καὶ τῷ κατὰ προαίρεσιν, id est, *et ei, quam sponte ac deliberate suscipimus* [12].

bere sive, *re male gesta desperare:* ἐπὶ τοῖς αὐτῷ γιγνομένοις ἀθυμεῖν.

11 Ut tironibus hæc planiora fiant, sciendum est, ellipticam esse locutionem, et subaudiri accusativum, sive orationem infinitivam accusativi partes agentem. Quando itaque verbum ἐνδέχεσθαι vel participium ἐνδεχόμενον proprium *aliquid in se recipiendi* sive *admittendi* significatum obtinet, hinc planum est, aliquid dici ἐνδεχόμενον, quod aliud quodpiam, casum, puta, vel habitum vel conditionem aliam, in se recipere et admittere potest: atque adeo, quod alio modo se habere, aliter accidere potuisset. Patet hoc ex verbis Aristotelis, Eth. lib. VII. cap. 1. Ubi animæ ratione præditæ facultates in duas partes dividit, ἓν μὲν, ᾧ θεωροῦμεν τὰ τοιαῦτα τῶν ὄντων, ὧν αἱ ἀρχαὶ μὴ ἘΝΔΈΧΟΝΤΑΙ ἌΛΛΩΣ ἜΧΕΙΝ, ἓν δέ γε, ᾧ τὰ ἘΝΔΕΧΌΜΕΝΑ, *vel qua consideramus talia, quorum principia necessario ita se habent, vel qua contingentia.* Ubi τὸ ἄλλως ἔχειν accusativi loco subjungitur verbo ἐνδέχονται. q. d. *Non recipiunt in se* τὸ ἄλλως ἔχειν, i. e. ἄλλην ἕξιν. Illud autem ἄλλως ἔχειν aliquando additur, aliquando supprimitur, ut in eodem cap. et seq. Ex hac *aliquid in se recipiendi* notione fluxit illa, quam Auctor modo Reg. 12. ex Budæo attigit: qui verba Aristotelis ζωῆς τῆς ἐνδεχομένης ἀρίστης, reddit κυριώτερον, *vitæ, quam humana natura capit, optimæ.* Vide, num magis huic loco apposite: *vitæ quam* (sc. civitas) *capit, optimæ.* Locus Aristotelis est lib. VII. de Repub. cap. 8.

12 Claudat hanc Sectionem participium ἐχόμενος, cujus plurali neutro cum genitivo τούτων utuntur Græci eo loco, ubi, recitatis quibusdam alicujus scriptoris verbis, cætera ob orationis longitudinem recitare supersedent. Latini dicunt: *Et cætera. Et sic deinceps.* Græci: Καὶ τἄλλα τούτων ἐχόμενα. Quod etiam aliter efferunt: Καὶ τὰ ἀκόλουθα τούτοις. Vel, Καὶ τὰ ἑξῆς τοῦ ἔπους. Vel, Καὶ τὰ τούτοις ἐφεξῆς. Utuntur etiam Græci hoc participio cum genitivo post recensionem rerum quarumvis. Ita Antoninus εἰς ἑαυτ. lib. I. cap. 3. postquam plurima, quæ a Diogneto doctus erat, enumeraverat, ita caput claudit: Καὶ ὅσα τοιαῦτα τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς ἐχόμενα, *Et cætera quæ ad Græcorum disciplinam pertinent.*

SECTIO QUARTA

De Participiis Verborum ὀνομάζω, παρέχω, περιέχω, ποιῶ, [τελευτάω,] τυγχάνω, ὑπάρχω, εἰμί.

REGULA PRIMA.

Notandus usus participii ὀνομάζων, præcedente adverbio. Demosth, pro Coron. de Æschine, qui dixerat οἰκειότητας, *necessitudines*, non tam verbis, quam communi utilitate βεβαιῦσθαι, *firmari:* addit, μάλα σεμνῶς ὀνομάζων, *admodum graviter nominans*, id est, *specioso admodum nomine, vel etiam oratione usus.* Ὀνομάζων.

II. Ὁ παρασχὼν, et τὸ παρασχὸν [13], rarius quidem, aliquando tamen, idem videtur esse, quod παρὼν καιρὸς, *præsens occasio:* sic enim intelligo illud Aristidis in Panathenaica: Ἐναργῆ, inquit ille, καὶ θαυμαστὰ τῆς αὐτῶν ἐπιεικείας σημεῖα ἐξήνεγκαν, ἐν παντὶ τῷ παρασχόντι, *Illustria prorsus, atque egregia æquitatis suæ documenta dederunt, quoties se dedit occasio.* Vide Sect. 1. Reg. 4. Ὁ παρασχὼν, τὸ παρασχόν.

III. Participium περιέχων, id est, *continens*, cum articulo junctum, sæpe pro *aëre* sumitur; quod is inferiora omnia complectatur [14]. Plutarchus in Alexandro, Λέγεται, inquit, παρὰ δεῖπνον, ὑπὲρ ὡρῶν καὶ κράσεως τῦ περιέχοντος, λόγων ὄντων, *Ferunt, cum aliquando super cœna de tempestatum varietate, deque aëris temperatione sermo incidisset.* Ibid. Πλείστην φθορὰν ἀπορίαι τῶν ἀναγκαίων καὶ δυσκρασίαι τῦ περιέχοντος ἀπειργάσαντο τῆς ςρατιᾶς, id est, *Stragem exercitus maximam, cum rerum necessariarum penuria, tum cœli gravior temperies ediderunt.* Ὁ περιέχων, *aër.*

IV. Participium activum verbi ποιῶ, cujuscunque temporis fue- Καλῶς ποιῶν, *jure.*

13 Esse potest hoc Participium τὸ παρασχὸν impersonale, deductum a παρέχει, *Licet, Facultas est*, atque ita ἐν παντὶ τῷ παρασχόντι, est, *ubicunque licet*, sive *occasio sese offert.* Adeoque a παρὼν differt, si ei non adversetur. Alioquin prius illud ὁ παρασχὼν personale est et ellipticum, subaudito καιρὸς, id quod nonnunquam additur. Integrum habes apud Plutarch. in Cæsare pag. 711. Ὡς ἄριστα τῷ καιρῷ τότε παρασχόντι μὴ χρησάμενος, *Quod optima hac occasione non usus esset.*

14 Ellipsin substantivi ἀὴρ agnoscit Cl. Bos, quem adi.

rit, junctum cum adverbio καλῶς, significat *jure ac merito*, idque vel continuata oratione, vel nonnihil etiam disjuncta. Et continuata quidem; ut, καλῶς δὴ ποιῶν αὐτῷ συγγνώμην ἂν ἔχοις τῆ παρὰ γνώμην ἡμαρτημένῃ *merito sane, peccati præter voluntatem admissi veniam ei dederis;* quod vulgo satis feliciter dicimus, *vous ferez bien de lui pardonner* [15]. Sic apud Demosth. oratione I. Ἵνα ὑπὲρ πολλῶν, ὧν, καλῶς ποιοῦντες, ἔχουσι, μικρὰ ἀναλίσκοντες, τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, id est, *Ut eorum, quæ jure obtinent, plurimorum loco, paucis quibusdam impensis, reliquorum fructu secure potiantur.*

Distincta vero: ut, τἀνδρὸς φιλίαν ἀντὶ πάντων εἵλοντο τῶν χρημάτων, καὶ μάλα γε καλῶς ποιήσαντες, id est, *hominis amicitiam divitiis omnibus potiorem habuerunt, et merito quidem;* quod sæpius dicunt, καὶ μάλα γε εἰκότως. Vide Cap. V. de Verb. Sectione 10. Regula 2.

V. Secundo, hujus idiotismi usus est adjuncto etiam, illustrioris significationis gratia, καὶ τὰ δίκαια, vel τὸ δίκαιον, vel τὰ καθήκοντα, vel τὸ καθῆκον. quæ voces *jus officiumque* significant: dicunt enim καλῶς γε, καὶ τὰ δίκαια ποιῶν, eodem plane sensu.

15 Pro varia tamen occasione varie vertitur. Ita Demosth. epist. I. pag. 108. lin. 49. Ἐπειδήπερ οἱ Θεοὶ ΚΑΛΩ͂Σ ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΕΣ, σώσαντες τὴν πόλιν ἀποδεδώκασιν ὑμῖν ὅ, τι ἂν βούλεσθε, ἐξ ἀρχῆς βουλεύσασθαι, *Postquam Deorum benignitate, conservata repub. vobis licitum est de integro, vestro arbitratu deliberare.* Prop. *Dii bene facientes, conservantes* vel *conservando rempub. dederunt* etc. Vide, utrum præstet: *Dii jure merito urbem servantes*, an, *pro benignitate sua servantes.* Similis vertendi ratio est in epistola sequenti pag. 111. lin. 34. Ἐπειδὴ δὲ ΚΑΛΩ͂Σ ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΕΣ πᾶσι τοῖς ἐν ταῖς αἰτίαις διηλλάχθητε. Quæ verba ita versa invenio: *Postquam vero pro vestra sapientia reis omnibus reconciliati estis.* Similiter apud Heliodor. Æthiop. lib. VI. cap. 5. Ἐπίφορός πως ἀεὶ τυγχάνεις τὰ χείρονα μαντεύεσθαι, καὶ ψεύδη γε ἅμα ΚΑΛΩ͂Σ κατὰ τοῦτο ΠΟΙΟΥ͂ΣΑ, *Proclivis quodammodo semper es ad auguria pejora, et quidem, quæ simul falsa sunt, hac in parte sapienter faciens.* Latini vel omittentes participium, adverbium *bene* cum verbo jungunt; unde apud Terentium: *Bene mones.* Gy doet wel, dat gy het zegt. Vel plane, ut nostrates, utuntur verbo *Facio*, sequente particula *Quod.* Ita Horatius lib. I. Sat. 4. ver. 17.

Di BENE FECERUNT, inopis me
QUODque pusilli
Finxerunt animi —

Vel in fine sententiæ verbum ποιῶ cum præcedentibus conjunctio καὶ connectit, quod cum Latinis commune habent Græci. Ita ex Demosthene Aristides pro Quatuorviris, pag. 439. Εἶτα τῶν πρότερον γεγενημένων ἀνδρῶν ἀγαθῶν μέμνησαι, ΚΑῚ ΚΑΛΩ͂Σ ΠΟΙΕΙ͂Σ, *Deinde virorum bonorum, qui olim fuerunt, meministi, et recte facis.* Participii tamen longe frequentiorem esse usum, tirones moneo. Eodem modo εὖ ποιῶν, construitur, et commode redditur, *si sapiat*, apud Plutarch. in Conjug. præc. pag. 142. lin. 13. Διὸ δεῖ καὶ τὴν οἰκοδέσποιναν πᾶν τὸ περιττὸν καὶ ἑταιρικὸν καὶ πανηγυρικὸν, ΕΥ̓͂ ΠΟΙΟΥ͂ΣΑΝ, φεύγειν, *Idcirco docet matrem familias, si sapiat, omne supervacuum, et meretricium, et quidquid ad pompam pertinet, fugere.* Alias quoque idem, quod καλῶς ποιῶν, notat. Ita apud Plat. de Repub. lib. I. pag. 351. ubi ad verba χαρίζομαί σοι, *Rem tibi gratam facio*, respondet Socrates: Εὖγε σὺ ποιῶν, *Recte tu quidem. Hæc est benignitas tua.* vel simile quid. Pro iisdem dicitur etiam ὀρθῶς ποιῶν. Ita Julian. Misopog. pag. 353. Ὃν καὶ ὑμεῖς, ὡς ὄντα μάλιστα αἰτιώτατον τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων, ὈΡΘΩ͂Σ ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΕΣ συλλοιδορεῖτέ μοι, *Cui vos etiam tanquam instituti mei principi, jure merito, mecum conviciamini.* Et in his quidem omnibus καλῶς ποιῶν, verbis actionem significantibus junctum, activam vim merito exercet: at est, ubi passivis junctum eandem constructionem obtinet, ut in illo Aristoph. Plut.

VI. Tertio, negationem aliquam præmittunt, vel continuata, vel disjuncta similiter oratione: ut, τὸν αὐτοκράτορα, τὸν μεγίστης ὅσης αἴτιον τῆς εὐτυχίας γενόμενον, τῆς πατρίδος, οὐ καλῶς ποιοῦντες, ἐξωρίσαντο, *Imperatorem, cujus virtute parta Reipublicæ felicitas magna fuerat, e patria per summam injuriam expulerunt.* Vehementior autem oratio distincta esset, hoc modo: τῆς πατρίδος ἐξωρίσαντο, οὐ καλῶς ἄρα ποιήσαντες, οὐ μὰ τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν, id est, *ejecerunt, et injuria certe quidem, per ipsam Reipublicæ salutem* [16].

VII. Aorist. 2. participii verbi τυγχάνω, fere significat *obvium ac tritum aliquid*, aut absolute, *fortuitum quidlibet* Sic τυχόντες ἄνθρωποι, *homines ex trivio*, ἡ τυχοῦσα ζημία, *pœna quælibet*, aut *vulgaris*, τὸ τυχὸν πταῖσμα, *quælibet offensio.* Demosthenes epist. ad Philipp. Μικρὰ πρόφασις, καὶ τὸ τυχὸν πταῖσμα, ἅπαντα διέσεισε, καὶ διέλυσε, *Levis prætextus, et quælibet offensio cuncta succutere ac dissipare solet*, quod ipsum dixerat, Olynth. II. Ἡ πρώτη πρόφασις ἅπαντα ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν. Est enim ἀναχαιτίζειν, *arrepto quasi ca-* Τυχὼν, *vulgaris.*

864. Καλῶς τοίνυν ποιῶν ἀπόλλυται, *Jure igitur merito perit.* Et apud Heliodor. Æthiop. lib. II. cap. 11. Σὺ μὲν καλῶς ποιοῦσα τέθνηκας, *Tu certe jure merito periisti.* ¶. 229. Et lib. VI. cap. 8. Εἰ δέ μοι περισώζῃ, καλῶς γε ποιῶν, *Sin incolumitate, qua dignus es, frueris.* Similem usum habet εὖ φρονῶν, apud Aristidem, pro Quatuorviris, pag. 431. Τὴν τέχνην τρίτον ὡρίσατο, ΕΥ͂ ΦΡΟΝΩ͂Ν, *Artem tertio loco constituit. Nec id immerito.* Cæterum, quemadmodum καλῶς ποιῶν ita, uti dictum est, constructum, notat *jure, merito* etc. ita κακῶς ποιῶν eodem idiomate cum verbo omnia contraria significare posse existemem. Certe hoc modo utitur Heliodorus Æthiop. lib. VII. cap. 27. Διότι καὶ ΚΑΚΩ͂Σ ΠΟΙΟΥ͂ΝΤΕΣ ἡμεῖς σιωπῶμεν, *Eo quod nos, non satis prudenter, tacemus.* vel *tacemus perversa ratione, stolide*, vel si quod aptius.

16 Huic subjungo, Participium τελευτῶν *finiens*, quod respondens præcedenti casui vel expresso, vel implicite sub verbo subaudito in omni numero ponitur pro adverbio, *Tandem.* [Τελευτῶν numquam *tandem*, semper *denique*, *postremo* vertendum. *Herm.*] Sic in numero singulari Plat. Phæd. pag. 89. lin. 40. ΤΕΛΕΥΤΩ͂Ν δὴ θαμὰ προσκρούων, μισεῖ τε πάντας, καὶ ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι τοπαράπαν, *Finiens, Tandem, subinde offensans omnesque odit, et censet nihil quicquam esse sanum omnino.* Et in Apol. Socrat. pag. 22. lin. 29. ΤΕΛΕΥΤΩ͂Ν ᾖα, *Tandem me contuli.* In Duali numero apud eundem in Phædro, pag. 254. lin. 11. Ubi sermo est de duobus equis, qui primum quidem indignabundi adversantur, ΤΕΛΕΥΤΩ͂ΝΤΕ δὲ, ὅταν μηδὲν ᾖ πέρας κακοῦ, πορεύεσθον ἀγομένω, *Tandem vero, quum nullus mali finis est, procedunt ducti*, vel, *duci se patientes.* Et in Plurali numero apud eundem in Phæd. pag. 90. lin. 21. ΤΕΛΕΥΤΩ͂ΝΤΕΣ οἴονται σοφώτατοι γεγονέναι, *Tandem opinantur, se sapientissimos evasisse.* Hinc aliquando fit, ut duo Participia absque ulla copula conjungantur. Sic idem in Phæd. pag. 228. lin. 12. Ἀλλὰ ΤΕΛΕΥΤΩ͂Ν παραλαβὼν τὸ βιβλίον etc., *Sed tandem librum apprehendens.*

Eundem sensum in contraria constructione obtinet verbum desinendi cognatum ἀπαλλάττομαι, quod non quidem in Participio positum, sequenti tamen participio casum suum commodat, ipsumque in versione adverbii *Tandem* vicem obtinet. Obscuriora verba exemplo plana facere conabor: Εἰπὼν ἀπαλλάγηθι, vertitur, *Tandem dic.* Ubi participium εἰπὼν assumit casum τοῦ ἀπαλλάγηθι, i. e. in versione redditur per Imperativum: verbum autem per Adverbium *Tandem.* Plat. Gorg. pag. 491. lin. 25. Ἀλλ' ὦ ἀγαθὲ, ΕἸΠΩ͂Ν ἈΠΑΛΛΑ΄ΓΗΘΙ, τίνας ποτὲ λέγεις τοὺς βελτίους τε καὶ κρείττους, καὶ εἰς ὅ, τι; *Sed tandem dic, sodes, quosnam dicis melioresque et præstantiores, et quor-*

pillo retrahere [17]. [Ita ὁ πιὼν, *quivis*, ap. Soph. Œd. R. 393. ubi v. Schol. *Herm.*]

Τὸ τυχὸν, *casu.*

VIII. Aliquando τὸ τυχὸν, in neutro significat *casu, forte fortuna;* cui opponitur, τὸ ἐκ προνοίας, *quod certo consilio, et providentia fit.*

Τυχὸν, *forte.*

Aliquando idem est quod ἴσως, *forte*, Synes. Epist. ad fratrem: Τυχὸν δ' ἂν καὶ τὰ πρωτεῖα συγχωρηθείημεν, id est, *Quin et primæ quoque partes nobis forte concederentur.* Quo sensu, apud Atticos dicitur, conjunctim, τυχὸν ἴσως [18].

Ὑπάρχοντα, *subsidia.*

IX. De participio verbi ὑπάρχω, pauca hæc notanda. Primo, præter vulgarem acceptionem, qua τὰ ὑπάρχοντα ponuntur ἀντὶ τῶν ὄντων, vel τῆς οὐσίας, id est, *pro bonis et facultatibus*, idem neutrum plurale sumitur loco τῶν δυνατῶν, καὶ ἀφορμῶν, vel ἐνδεχομένων, id est, *subsidiis et opibus.* Thucyd. lib. VI. Ὁρᾶτε ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων, ὅπῳ τρόπῳ κάλλιστα ἀμυνεῖσθε αὐτοὺς, *Videte, qua ratione pro viribus, opibusque vestris, eos quam optime propulsare possitis.* Cui loco inest etiam significatio præsentis rerum status. Sed clarius lib. VII. præmissis ὡς, et ἐκ, pro ἀπό· Ὁρῶν δὲ ὁ Νικίας τὸ στράτευμα ἀθυμοῦν, ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐθάρσυνέ τε, καὶ παρεμυθεῖτο, *Nicias exercitum videns animis consternatum, eum tamen, prout ferebat præsens rerum status, confirmabat, atque solabatur.* Et lib. VIII. sub initium: Ὅμως δὲ, ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, ἐδόκει χρῆναι μὴ ἐνδιδόναι, *Sed tamen ut in præsenti rerum statu*, vel, *prout præsens rerum status pateretur, cedendum ac remittendum nihil visum est* [19].

X. Secundo, idem neutrum plurale, non absimili sensu, sed con-

sum? Ad verbum: *Dicens absolve.* Vix tamen dubito, quin dicere liceat ἀπαλλαγεὶς εἰπέ.

17 Conf. Act. Apost. cap. XIX. 10. ubi Deus per manus Apostolorum virtutes edidisse dicitur οὐ τυχούσας, *non vulgares.* Et cap. XXVIII. 2. ubi barbari dicuntur præstitisse οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν.

18 Τυχὸν μὲν et in altero membro, τυχὸν δὲ, proprie *forte quidem, forte vero*, redditur elegantius per geminatum *sive.* Arrian. Exped. Alex. lib. I. cap. 10. prope fin. Καὶ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, (subaudi ex præcedentibus τὴν ὀργὴν) ΤΥΧΟ'Ν ΜΕΝ αἰδοῖ τῆς πόλεως, ΤΥΧΟ'Ν ΔΕ' σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου, *Et Alexander iram remisit, sive reverentia urbis, sive quod festinaret trajicere in Asiam.* Et lib. III. cap. 26. Ubi Parmenio, Philotæ pater, jussu Alexandri interfectus dicitur, ΤΥΧΟ'Ν ΜΕΝ, ὅτι οὐ πιστὸν ἐδόκει εἶναι Ἀλεξάνδρῳ, Φιλώτα ἐπιβουλεύοντος, μὴ ξυμμετασχεῖν Παρμενίωνα τῷ παιδὶ τοῦ βουλεύματος· ΤΥΧΟ'Ν ΔΕ', ὅτι εἰ καὶ μὴ ξυμμετέσχε, σφαλερὸς ἤδη ἦν Παρμενίων, τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνῃρημένου, *SIVE quod Alexandro non verosimile videretur, Parmenionem filii sui consiliorum non fuisse participem: SIVE, ut maxime illorum fuisset ignarus, quod jam periculosum esset, si Parmenio filio suo interfecto superesset.* [Εἰ τύχοι, *forte*, ait Paulus 1 Cor. XIV. 10. Z.]

19 Idem Participium in singulari numero, præcedente articulo τὸ, eandem rerum præsentium conditionis significationem obtinet. Plat. epist. 4. pag. 320. lin. 28. ΤΟ' δὲ νῦν ῾ΥΠΑ'ΡΧΟΝ περὶ σὲ τοιοῦτόν ἐστιν, ὥστε τοὺς ἐξ ἁπάσης τῆς οἰκουμένης — εἰς ἕνα τόπον ἀποβλέπειν, καὶ ἐν τούτῳ μάλιστα πρὸς σὲ, *Præsens autem rerum tuarum conditio talis est:* vel, *Ita nunc res tuæ sunt comparatæ, ut ex universo terrarum orbe — in unum locum, et in ipso maxime in te omnium oculi sint conversi.*

structione dissimillima, pro *Deo ipso*, vel *fortuna*, vel alio quovis ponitur, quo auctore, talis, aut, talis sit rerum nostrarum status. Demosth. Olynth. II. cum dixisset, Deos et fortunam populo Atheniensi favere, eum ne sibi desit cohortatur, μὴ χείρους εἶναι δόξωμεν περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων, *ne deterius nobis, quam Dii ipsi, a quibus ea habemus præsidia, consulere videamur*, aut simplicius [20], *deterius quam præsens rerum status exigat.*

XI. Tertio, ὑπάρχουσα τιμὴ, eadem significatione dicebatur, qua γιγνομένη τιμὴ, id est, *justa rei æstimatio*, ut ἀποδόσθαι τι τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς, *vendere aliquid justo pretio.*

Quarto, ὑπάρχων καιρὸς non tantum pro *præsenti statu*, vel *tempore*, sed etiam pro illo, *quod tum præsens erat, cum aliquid fiebat.* Demosth. pro Coron. eleganter: Ἀναγκαῖον, ὡς κατ᾽ ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχε τὰ πράγματα, ἀναμνῆσαι ὑμᾶς, ἵνα πρὸς τὸν ὑπάρχοντα καιρὸν ἕκαστα θεωρῆτε, *Necesse est, quomodo tunc sese res haberent, vobis in memoriam revocare, ut suo quæque tempore spectare possitis*, id est, *de singulis pro suo cujuscunque tempore judicare;* hoc est, *habita ratione temporis, quo fiebant.*

XII. Ὢν, participium verbi εἰμὶ (quo de superius aliquid obiter aspersimus) primo significat ζῶντα, *viventem* [21]; ὁ μὴ ὢν, idem est quod θανὼν *mortuus.* Thucyd. lib. II. Τὸν γὰρ οὐκ ὄντα ἅπας εἴωθεν ἐπαινεῖν, *Mortuum enim laudare omnes solent.* Et, Τῶν οὐκ ὄντων λήθη οἱ ἐπιγιγνόμενοί τισιν ἔσονται, *Mortuorum oblivio, qui postea nascentur, quibusdam erunt*, id est, *futura soboles extinctorum liberorum oblivionem afferet.* Ὢν participium signif. ζῶντα.

Adde Aristot. Ethic. lib. I. cap. 10. Πῶς οὐκ ἄτοπον, εἰ ὅτε ἐστὶν εὐδαίμων μὴ ἀληθεύσεται κατὰ αὐτοῦ τὸ ὑπάρχον; *Nonne absurdum est, si quis, cum sit felix, re vera felix non dicatur secundum præsentem ejus conditionem?*

20 Et melius, saltem tutius. Verba sunt initium orationis.

21 Ita Plat. Euthydem. pag. 275. lin. 11. Ἔστι δὲ οὗτος Ἀξιόχου μὲν υἱὸς, τοῦ Ἀλκιβιάδου, τοῦ παλαιοῦ, αὐτανεψιὸς δὲ τοῦ νῦν ὌΝΤΟΣ Ἀλκιβιάδου, *Est autem hic Axiochi filius, ex Alcibiade priore nati, patruelis vero ejus Alcibiadis, qui adhucdum est in vivis.* Sic ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ εἶναι συμπίπτειν, *de ipsa vita dimicare*, est apud Heliodor. Æthiop. lib. I. cap. 29. Et lib. IV. cap. 12. Ἐμοῦ δὲ ἅπαντα μαθόντος ἐκ θεῶν καὶ εἶναί τε καὶ ὅπου φράσαντος, *Ego autem cum omnino a diis didicissem, et vivere te, et ubi vitam degeres, dixissem.* Hinc τὸ εἶναι καὶ μὴ, exponitur *vita* et *mors* apud eundem lib. IX. cap. 6. Ἔχων τό τε ὑμᾶς εἶναι καὶ μὴ, κατ᾽ ἐξουσίαν, *Vitam vestram et mortem in sua habens potestate.* Sic *occidi* et *esse* opponuntur eidem ibid. cap. 27. Ἀναιρεῖν μὲν δυνάμενον, τὸ εἶναι δὲ φιλανθρωπευόμενον, *Cum interimere me possit, pro sua clementia vitam concedit.* Confer Matth. II. ver. 18. Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσὶ, *Rachel plorans liberos suos: nec consolationem admisit, quia non sunt*, sc. *in vivis.* Hinc in futuro apud Poëtas οἱ ἐσσόμενοι, *Qui erunt in vivis*, i. e. *Posteri.* Homer. Iliad. Β. ver. 119.

Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ᾽ ἐστὶ καὶ ἘΣΣΟΜΈΝΟΙΣΙ πυθέσθαι,

Turpe enim est hoc auditu etiam posteris. Locus Thucydidis est cap. 45. Latinis quoque *esse* est *vivere.* Ita enim Tibull. lib. III. eleg. 5. ver. 32.

Florens et vigens. XIII. Idem participium significat aliquid ἀκμάζον ἔτι καὶ κρατοῦν, *florens adhuc ac vigens.* Sic dicitur, ἀρχὴ οὖσα, *magistratus*, aut *principatus existens*, id est, *florentis adhuc vigoris ac roboris.* Sic οὖσα δίκη, *causa* vel *lis, qua de re ipsa disceptatur*, vel *nondum judicata, vel composita.* Sic, ὄντες νόμοι, hoc est, κύριοι, ut ante diximus, Cap. III. Sect. 5. Reg. 16. *leges, quarum integra vis est.*

Οὐκ ὤν, extinctus, abrogatus. XIV. Contra, negatione præmissa, *extinctum aliquid, vel ἄκυρον, et abrogatum*, significat. Nam ἀρχὴ οὐκ οὖσα, *sublatus, extinctusque magistratus*, aut *falsus*, οὐκ ὄντες νόμοι, *antiquatæ leges*, μὴ οὖσα δίκη, *transacta controversia*, vel *judicium nullum*, id est, *nullius auctoritatis ac momenti:* quod etiam ἡ μὴ οὖσα, tantum dicebatur, sine nomine δίκη. Hinc τὴν μὴ οὖσαν ἀντιλαγχάνειν τινὶ, apud Athenienses ille dicebatur, qui priore judicio, vel arbitrio damnatus, quod se tempori non stitisset, intra duos menses, *actorem in jus vocabat, et priorem sententiam nullam esse debere contendebat.*

Οὐκ ὤν, impertinens, alienum. XV. Eodem pertinet, quæ dicitur, οὐκ οὖσα ὑπόθεσις, verbatim, *non existens argumentum*, vel *materia*, id est, *alienum, minimeque ad rem pertinens argumentum.* Demosth. initio Olynth. III. Οὐδὲν ἄλλο μοι δοκοῦσιν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες, ἢ τὴν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς βουλεύεσθε, οὐχὶ τὴν οὖσαν παριστάντες ὑμῖν, ἁμαρτάνειν. Quæ oratio nonnihil Attico more trajecta, sic ordinanda est, ἢ παριστάντες ὑμῖν τὴν ὑπόθεσιν, οὐχὶ οὖσαν τὴν περὶ ἧς βουλεύεσθε [22], id est, *Qui hac utuntur oratione, aliud mihi agere nihil videntur, quam alienum a vestra deliberatione argumentum vobis obtrudendo aberrare.* Quo sensu dici potest, οὐκ οὖσαν ὑπόθεσιν ὑποτίθεσθαι, μεταχειρίζεσθαι, *alienum*, aut, *commentitium tractare argumentum* [23].

Τὸ ὄν, verum. XVI. Eodem ex fonte oritur, ut τὸ ὄν, et τὰ ὄντα *verum* signifi-

Vivite felices, memores et vivite nostri,
Sive ERIMUS, seu nos fata FUISSE volent.

Et Virg. Æn. VI. ver. 870.

Ostendent terris hunc tantum fata, neque ultra
ESSE sinent, ——

22 Durior sane, insolentiorque trajectio, cui ne ordinatio quidem satis medetur. An vero putemus, veterum quemquam Græcorum dicturum fuisse, ὑπόθεσιν οὐκ οὖσαν τὴν, περὶ ἧς βουλεύεσθε. An si illud, οὐκ οὖσαν, significatione conjunctum voluisset, non potius τὴν οὐκ οὖσαν, quam οὐχὶ τὴν οὖσαν dixisset Demosthenes? Nam sic articulus τὴν non οὖσαν solum, sed totum illud οὐκ οὖσαν restringere debuisset. Nunc οὖσα ὑπόθεσις est *verum argumentum*, (vid. mox Reg. 16.) quod particula οὐχὶ negat. Quare malo omnem trajectionem missam facere, unde sensus eveniet, contrarius quidem, sed forsan verior. Verto itaque: *Nihil aliud mihi videntur quam errare, qui talia dicunt, eam propositionem, de qua deliberatis, et non veram tractantes.* Nempe οὐχὶ negat oppositum, ut paulo post: Ἐπ' ἐμοῦ γὰρ, οὐχὶ πάλαι γέγονε, ταῦτα, *Hæc mea ætate, non olim facta sunt.* Quæ autem erat illa propositio, de qua deliberabant Athenienses? Nempe rebus utcunque prosperis elati, Philippum ulcisci volebant. Id quoque clamitaverant oratores; sed dissuadet Demosthenes, de sociorum potius salute cogitandum censens; quam quæstionem sive deliberationem vocat τὴν οὖσαν ὑπόθεσιν. Videtur mihi hæc versio nullam Demosthenis verbis vim afferre, nec a mente ipsius aberrare. Locus est statim in orationis initio.

cent: ut, ἀμήχανον ἄρα τοῦ ὄντος ἐξεύρησις, id est, *facultatem omnem superat veri investigatio.* Sic εἴγε τὸ ὄν, vel τὰ ὄντα λέγουσιν οἱ ταύτῃ που φιλοσοφοῦντες, id est, *si tamen verum dicunt, qui hoc modo philosophantur* [24]. Alias τὰ ὄντα, id est, ἡ οὐσία, vel τὰ ὑπάρχοντα, id est, *res familiaris* [25]. Hinc et dativus singularis τῷ ὄντι, idem est, quod ὄντως, ἀτεχνῶς, *vere.* Τὰ ὄντα, *res familiaris.* Τῷ ὄντι.

23 Ὁ ὢν quandoque explicatur, *Qualiscunque.* Ita Demosthenes epist. III. in fine, boni civis officium dicit esse, ita erga omnes esse animatum, ut liberos erga parentes oportet, et debere εὔχεσθαι μὲν ὡς εὐγνωμονεστάτων τυγχάνειν, φέρειν δὲ ΤΟΥ'Σ ΟΝΤΑΣ εὐμενῶς, i. e. *precari, ut illi sint quam æquissimi, ferre autem, qualescunque fuerint.*

24 Exemplum invenies apud Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 7. Ubi Alexander, audito Darii adventu, ex amicis quosdam mittit, κατασκεψομένους, εἰ ΤΑ' ΟΝΤΑ ἐξαγγέλλεται, *Exploraturos, utrum vera essent, quæ nunciabantur.* Pro eodem dicitur ὁ ὢν λόγος. Pausan. in Achaic. pag. 419. in fine: Δίαιος δὲ ὁ ΤΟ'Ν ΟΝΤΑ ἔλεγεν Ἀχαιοῖς ΛΟ'ΓΟΝ, *Diæus autem veritatem ad Achivos non retulit.* Nonnunquam τὰ ὄντα λέγειν est, *Id, quod res est, dicere.* Plat. Theæt. pag. 179.

25 Sic Arrian. libro modo citato, cap. 1. Τοὺς φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς ἡμίσεσι ΤΩ͂Ν τότε ΟΝΤΩΝ, ὅτε ἔφυγον, *Ut exules ipsorum redirent, restituta illis dimidia, parte bonorum, quæ tunc, cum fugiebant, possederant.* Ubi obiter observetur elegans præpositionis ἐπὶ usus, de quo infra ad Cap. IX. Sect. 4. Reg. 11.

CAPUT SEPTIMUM

DE PARTICIPIO.

SECTIO PRIMA

De certis aliquot Adverbiorum Terminationibus.

REGULA PRIMA.

Adverbiorum quidem, cum inter sese, tum vero cum aliis orationis partibus implicata sæpe ratio est. Quæ tamen eorum

26 Præmitto Adverbiorum locum significantium generaliorem usum: nam ut apud Latinos adverbia quædam genitivum post se requirunt, significantem locum generalem; ut, *ubi terrarum* etc. sic apud Græcos non tantum, πȣ͂ γῆς, πανταχȣ͂ γῆς sunt in usu, sed etiam, quod Latinis auribus durius est, adverbia hæc genitivum loci specialis amant, et reddenda sunt, *in hac* vel *in qua parte* ejus loci, qui per generandi casum effertur. Thucyd. lib. I. cap. 46. in fine: Οἱ μὲν ȣ͂ν Κορίνθιοι ΤΗ͂Σ 'ΗΠΕΙ'ΡΟΥ 'ΕΝΤΑΥ͂ΘΑ ὁρμίζονταί τε καὶ στρατόπεδον ἐποιήσαντο, *Corinthii igitur ad illam continentis partem appulerunt, et castra posuerunt.* Nam adverbium ἐνταῦθα aliquando etiam motum ad locum significat. Sic, πȣ͂ τȣ͂ προσώπȣ τραυματίας ἐστίν; *Ubi faciei*, i. e. *In qua faciei parte vulneratus est?* H. ["Οθεν ἀπέσχισάς με τȣ͂ λόγȣ Aristoph. Nub. 1410. *Reizius.*]

Etiam adverbia tempus significantia junguntur genitivo. V. c. 'ΟΨΕ' τῆς ἡμέρας, apud Thom. Mag. It. 'Οψὲ τῆς ὥρας, Dionys. Halic. Archæol. VIII. 'Οψὲ τῶν σαββάτων, Matth. XXVIII. 1. ὀψὲ τȣ͂ μετοπώρȣ, Lucian. in Tox. pag. 49. 'Οψὲ τῆς ἡλικίας, Ælian. V. H. II. 23. It. ΠΗΝΙ'ΚΑ· ut Aristoph. Avib. 1498. πηνίκ' ἐστὶν ἄρα τῆς ἡμέρας; It. 'ΕΝΤΑΥ͂ΘΑ; ut Ælian. de Anim. VIII. 10. ἐνταῦθα τȣ͂ καιρȣ͂, h. e. *tum.* De μέχρι aliisque particulis tempus significantibus et genitivum regentibus infra deinceps videbimus. Z.

27 Vid. Act. Apost. II. 1.

28 Sic φορμηδὸν, *Storeæ instar.* Thucyd. lib. II. cap. 75. Notantque fere similitudinem aliquam: redduntur autem Latine vel per adverbia in *im*, vel per *in morem*, *in modum.* Est tamen, ubi omnis similitudo abest, ut παρασταδὸν, *adstando:* Homer. Iliad. O. ver. 22.

Λῦσαι δ' ȣ̓κ ἐδύναντο ΠΑΡΑΣΤΑΔΟ'Ν. —

Solvere non poterant adstantes.

Theog. ver. 470.

Τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι ΠΑΡΑΣΤΑΔΟ'Ν οἰνοχοείτω,

propria magis, ac singularia videbuntur, seponere conabor: ubi vero plurium concursus erit, tum illud seligam, cujus præcipua vis in quolibet idiotismi genere fuerit [26].

Ac primum quidem, Adverbia, quæ proprium gentis idioma significant, in στὶ, in acutum fere desinunt, ut, Ἑβραϊστὶ, *Hebraice;* Ἑλληνιστὶ, *Græce;* Ῥωμαϊστὶ, *Romane;* Κελτιστὶ, melius quam Ἑβραϊκῶς etc. Adverbia in στὶ.

II. Secundo, præcipuæ venustatis et elegantiæ sunt, quæ in δὸν, acuta ultima terminantur; ut ἀγεληδὸν, *gregatim,* ἀναβαδὸν, *scansim,* βοτρυδὸν, *racematim, et in uvæ morem,* ἐπαναβληδὸν, *obvolutim,* ut ἐπαναβληδὸν τὴν ἐσθῆτα φορεῖν, *veste obvolutum esse.* ὁμοθυμαδὸν, *uno consensu* [27]. στοιχηδὸν, *ordine in versus quasi distributo.* ut δένδρα στοιχηδὸν πεφυτευμένα, *arbores in versus digestæ.* συσταδὸν, *cominus,* (de quo in capite de Nomine diximus, Sect. 12. Reg. 3. ubi de phrasi, ἐκ χειρὸς) σωρηδὸν, *cumulatim,* νεφεληδὸν, *nubium instar* [28]. In δὸν.

III. Tertio, nec minoris elegantiæ sunt in τὶ, vel in εὶ desinentia. Prioris generis exempla sunt, ἀκονιτὶ, *sive pulvere* [29]; ἀνιδρωτὶ, *sine sudore* [30]; ἀπονητὶ, *sine labore;* ἀμεταστρεπτὶ, *nusquam respectando, sans tourner la tête* [31]; ἀψοφητὶ [32], *sine ullo, vel tenuissimo, strepitu;* ἀσκαρδαμυκτὶ, vel ἀσκαρδαμυκτεὶ [33], vulgo, *sans siller;* πανστρατὶ, et πανστρατιᾷ [34], *cum toto exercitu.* In τὶ.

IV. Posterioris, quæ sequuntur: ἀκλαυστεὶ, vel ἀκλαυστὶ, *sine* In εὶ.

Adstet et infundens aliquis potare volenti.

Sic κατωμαδὸν ἵππους ἐλαύνειν, Homero est, *agitare equos scuticam trans humeros vibrando.* Similiter περισταδὸν, *Ab omni parte:* Q. Calab. παραλιπ. lib. X. ver. 402.

Τρῷαι καὶ Τρῶες με ΠΕΡΙΣΤΑΔΟ'Ν ἄλλοθεν ἄλλο:
Αἶψα διαῤῥαίσουσι, —

Trojades et Troës nos undique circumfusi
Discerpent subito. —

Addatur Orpheus, sive mavis Pseudorpheus, lib. Argon. ver. 316.

Ἡρῶας δ' ἐκέλευσα ΠΕΡΙΣΤΑΔΟ'Ν ἀμφιχυθέντας,

Heroas jussi tunc undique circumfusos.

[Huc pertinet γνωμηδὸν· ut Dionys. Halic. Archæol. VIII. 43. γνωμηδὸν ἐπυνθάνοντο, h. e. *sententias viritim rogarunt.* Z.]

29 Vide exemplum apud Herodian. lib. II. cap. 14.

30 Adi Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. II. cap. 9. [Homer. Iliad. ό. 228. ἀνιδρωτὶ τελέειν, *rem facile, sine sudore, perficere.* Z.]

31 Sic, τρέχειν ἀμεταστρεπτὶ, *Continuato cursu tendere.* Occurrit apud Phil. Jud. de confus. ling. pag. 255. [It. Xenoph. Symph. IV. 50. ἀμεταστρεπτὶ φεύγειν, h. e. uti Livius XXXII. 12. dixit, *Effuse et sine respectu fugere.* Z.]

32 Occurrit apud Antonin. εἰς ἑαυτ. lib. I. cap. 6. in fine, sed in sensu metaphorico: *sine strepitu, sine jactatione.*

33 Exemplum habet Xenoph. ibid. lib. I. cap. 27. in fine. Suntque fere negativa, ut ἀγελαστὶ, *Absque risu,* Plat. Euthydem. pag. 278. lin. 41. Ἀστεναχτὶ, *Absque gemitu,* Æschin. Socrat. dial. de Morte, cap. 2. Ἀδακρυτὶ, *sine lacrymis,* Herodian. lib. I. cap. 4. Ubi etiam ἀναιμωτὶ, pro quo Homer. ἀναιμωτεὶ, *sine sanguine.* At citra negationem ὀνομαστὶ, *Nomine, nominatim.* Ita Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. II. cap. 15. Ἀνακαλέσας τὸν λοχαγὸν ἈΟΝΟΜΑΣΤΙ', εἶπεν

fletu: αὐτοβοεὶ, id est, *primo clamore*, vel, *primo impetu*, ut αὐτοβοεὶ τὴν πόλιν ἑλεῖν, *primo impetu urbem capere* [35]*:* αὐτοψεὶ *primo*, vel *proprio intuitu:* πανσυδεὶ, vel πασσυδεὶ, apud Thucydidem maxime [36], idem, quod apud Poëtas, πανσυδίῃ, *viribus omnibus, omnique impetu *:* πανδημεὶ, *publice* [37]*:* ἀκηρυκτεὶ, *sine præconis voce* [38].

In δην acut. pen.

V. Quarto, notanda præterea sunt, quæ in δην, acuta penultima, terminantur: quorum ego, saltem præcipuorum, brevem, nec inutilem seriem hic attexto [39]. Primum est ἄρδην, quod aliquando significat μετεώρως, *sublime*, ut ἄρδην φέρεσθαι, *sublime ferri:* aliquando *funditus*, malam in partem, id est, ut Græci loquuntur, ἀναιρετικῶς, vel ἀφανιστικῶς, ut πόλιν ἄρδην ἐξολοθρεῦσαι, *urbem funditus evertere* [40]. [It. ἀμβολάδην, *valde, magna vi*, Herodot. IV. 181. idem quod ἀμβολαδὶς, apud Callimach. in Dian. 61. Z.]

Ἄρδην, *sublime*, vel *Funditus.*

Ἀριστίνδην.

VI. Secundum, ἀριστίνδην, quod nulla voce Latina reddi potest: significat enim *optimos quosque deligendo: virum e viro lectum*, dicit Tullius pro Milone. Sic apud Polybium, senes Lacedæmone ἀριστίνδην αἱρεθῆναι dicuntur, *ita deligi, ut non nisi optimi quique capiantur.* [Locus VI. 8. οἱ κατ' ἐκλογὴν ἀριστίνδην κεκριμένοι πάντες ἔμελλον ἀεὶ τῷ δικαίῳ προσνέμειν ἑαυτοὺς. Z.] [41]

ὧδε, *Compellans lochagum (ducem cohortis) nomine, ita infit.* Eleganter quoque Græci dicunt, βαίνειν ἀκροποδητὶ, *Summis pedum digitis*, seu, *suspenso gradu incedere.* Ita Lucian. in Dial. Mort. Ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἐπιβαίνοντες ἈΚΡΟΠΟΔΗΤΙ, *Quemadmodum illi, qui in spinis ingrediuntur summis pedum digitis.* [ἈΜΑΧΗΤΙ, *Sine pugna*, Dionys. Halic. Archæol. VIII. 43. Ἀμαχητὶ ἁλίσκειν τὴν πόλιν. Z.]

34 Πανστρατιᾷ habet Herodotus lib. I. cap. 62. Ubi Ionice πανστρατιῇ.

35 Vide supra Cap. IV. §. 12. et sequens αὐτοψεὶ ibidem.

36 Item apud Xenoph. Κύρου παιδ. lib. I. cap. 22. Ὁρῶν ἐκβοηθοῦντας καὶ ἄλλους πασσυδεὶ, *Videns etiam alios viribus omnibus auxilio accurrisse.* [Scribitur quoque πασσυδὶ, ut Xenoph. Ages. II. 19. Cæterum de vi hujus particulæ vid. Wass. ad Thucyd. VIII. 1. Z.]

† Sic Callimach. in Del. 159. Πασσυδίῃ φοβέονται, h. e. *omnes una fugiebant.* Sed ibi in varr. lectt. quas addidit Cl. Lœsner, reperitur πανσυδίῃ· quam scripturam quoque extare continuo in MS. Guelferbytano Apollonii Rhodii, idem tradit. Z.

37 Alio quoque sensu occurrit apud Thucyd. lib. I. cap. 73. ubi in bello Persico dicuntur Athenienses naves conscendisse πανδημεὶ. Ἐμβάντες ἐς τὰς ναῦς πανδημεὶ, *Universus (Atheniensium) populus naves conscendentes.* Pro eodem dicitur et παμπληθεί. v. Evang. Lucæ cap. XXIII. com. 18. Ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεὶ, *Clamabat universa multitudo.*

38 Ἀκηρυκτεὶ et reliqua, absunt ab edit. Paris. sed adduntur ἀκαίρως regulæ proxime antecedenti. Exstat hoc adverbium apud Thucyd. init. lib. II. poniturque pro ἀκηρύκτως, quo utitur idem in fine lib. I. Alia hujus generis sunt, ἀμαχεὶ, *sine prælio*, Ibid. lib. I. cap. 143. Ἀτοκεὶ, *sine usura*, Dio lib. LVII. Πανοικεὶ, pro quo et πανοικὶ invenitur, *cum tota domo, cum tota familia*, Æschin. Socrat. dial. περὶ Πλούτου pag. 26.

39 Ἀνέδην notat vel *Impune.* Dinarch. contra Demosth. pag. 98. lin. 12. Ἀνέδην ἐξέσται δῶρα λαμβάνειν καθ' ὑμῶν, *Impune licebit contra vos munera accipere.* Vel *Licenter, nullo prohibente.* Ita Plato in Protagora pag. 342. lin. 24. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐπειδὰν βούλωνται ἀνέδην τοῖς παρ' αὐτοῖς ξυγγενέσθαι σοφισταῖς, *Lacedæmonii vero quotiescunque volunt licentius cum suis sophistis versari.* Hinc, cum ex licentia fere oriatur copiosus usus, modum sæpe excedens, idem significat quod ἀφθόνως, *largiter, copiose.* Ita exercitus Cæsaris post longam inediam, captis Gomphis, subito ἀφθόνῳ ἐνέτυχεν οἴνῳ καὶ ἔπιεν ἀνέδην, i. e. *magna vini copia inventa, bibebant largius:* narrante Plu-

VII. Tertium, βάδην, quod proprie *sensim ac pedetentim*, reddi potest; idem ferme quod ἠρέμα, hoc est, *tranquille ac placide* *. Inde compositum ἀναβάδην, (quod tamen paulo ποιητικώτερον videtur) Aristophani tritum, in Comœdiis, ac potissimum in Acharnensibus; est *pedibus sursum versus extentis, pendente ac supino capite*. Unde etiam *negligenter et perfunctorie* significat, non autem (ut nonnulli perperam) *studiose et quasi totum aliqua in re occupari*. Euripides certe quidem ab Aristophane carpi videtur, quod ἀναβάδην ἐποίει, hoc est, *carmina sua pedibus sursum porrectis, otiose, negligenterque scriberet;* eique καταβάδην opponitur, id est, *corpore honestius composito*, quodque liberaliorem animi contentionem ostendat: tametsi per ἀναβάδην, *locum superiorem* [42], per καταβάδην, *locum inferiorem* intelligere possumus [43].

Βάδην, *sensim, tranquille.* Ἀναβάδην, *negligenter.* Καταβάδην.

VIII. Quartum, ἐπιγράβδην, quod idem est, ac λίγδην, ἐπιλίγδην, ἐπιψαύδην, et ἀκροθιγῶς, *strictim, obiter*, et quasi ἀφοσιουμένως, id est, *perfunctorie* [44]: ut ἐπιλίγδην ἅπτεσθαι τῆς Ἑλλάδος γλώττης, *strictim linguam Græcam attingere*.

Ἐπιγράβδην, etc. *obiter.*

IX. Quintum, ἐπιτροχάδην [45], hoc est, *cursim*, vel *expedite*, quo Poëtæ quidem sæpius, aliquando tamen Oratores utuntur [46].

Ἐπιτροχάδην, *cursim.*

tarcho in Cæsare pag. 728. Vel, *Universim*, ¶. 230. aliquando etiam *Promiscue*. Plat. in Hippia min. pag. 368. lin. 10. Ἴθι δή, ὦ Ἱππία, ἀνέδην πάσας ἐπίσκεψαι κατὰ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν, *Age vero, o Hippia, universim omnes disciplinas percurre.*

40 Utitur eo sensu Antoninus, εἰς ἑαυτ. lib. III. cap. 3. Ὅλας πόλεις ἄρδην τοσαυτάκις ἀνελόντες, *Totas urbes funditus toties delentes.* Et Plutarchus in Cæsare pag. 731. Τὴν δὲ στρατιὰν ἄρδην ἀνεῖλεν, *Et exercitum internecione delevit.*

41 Simile huic πλουτίνδην, utrumque jungit Aristoteles de Repub. lib. II. cap. 11. Οὐ γὰρ μόνον ἀριστίνδην, ἀλλὰ καὶ ΠΛΟΥΤΙ'ΝΔΗΝ οἴονται δεῖν αἱρεῖσθαι τοὺς ἄρχοντας, *Nam ex optimis non tantum, sed ex ditissimis etiam magistratus creandos putant.* Non multum hinc abit λογάδην τὶ αἱρεῖν, *Id, quod ex conjectura aptissimum videtur, capere.* Utitur Thucyd. lib. IV. cap. 4. Ἐγχειρήσαντες εἰργάσαντο, σιδήρια μὲν λιθουργὰ οὐκ ἔχοντες, ΛΟΓΑ'ΔΗΝ δὲ φέροντες λίθους, ὡς ἕκαστόν τι ξυμβαίνοι, *Manum operi admoverunt, et ferramenta ad lapides cædendos non habentes, comportabant lapides cum delectu, (sive, quos maxime idoneos conjiciebant,) eo, ubi quisque apte quadrare poterat.* H.

* Sic est Polyb. III. 65. προϊέναι βάδην, *Lente procedere.* Et apud Xenoph. Cyrop. III. 3. 62. opponitur τῷ δρόμῳ· ut, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κῦρος ἐπιλαθόμενος τοῦ βάδην, δρόμῳ ἡγεῖτο. Z.

42 Ita explicat Suidas, ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου καθήμενος, afferens locum, his Aristophanis verbis præmissum, nempe Acharn. ver. 398. Αὐτὸς ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ τραγῳδίαν. Locus obscurus videtur: cæterum videtur Aristophanes ludere in voce ἀναβάδην et καταβάδην, quia præcedit verbum καταβαίνειν. Nam Dicæopoli Euripiden evocanti, responderat ille: καταβαίνειν οὐ σχολή, *Non otium est descendere.* Mox alter: ἀναβάδην ποιεῖν, ἐξὸν καταβάδην. Fortasse significat. *supra versus facis, cum liceat infra.* q. d. *Descende: potes et hic versus facere, ut illic.* Consule Budæum pag. 229. Henr. Steph. Tom. 1. col. 640. Kusterum ad loc. Aristoph.

43 Διαῤῥήδην *Clare, Aperte, Manifesto.* Æschin. contra Ctesiph. pag. 275. in fine. Ubi lex dicitur lata esse præclara, ΔΙΑΡ'Ρ'Η'ΔΗΝ ἀπαγορεύων, τοὺς ὑπευθύνους μὴ στεφανοῦν, i. e. *Manifesto vetans aliquem, nondum relatis rationibus, coronare.*

44 Proprie *leviter*, ἐπιπολῆς, ut si quis dicatur *leviter vulneratus:* ἐπιγράβδην τιτρωσκόμενος. Quo sensu utitur Homerus Iliad. Φ. ver. 166.

Κρύβδην, *clam.* X. Sextum, κρύβδην, idem est, quod κρύφα, et λανθανόντως, *clam et occulte*: junctumque cum verbo substantivo adjective sumitur, ut apud Demosth. Οὐ γὰρ εἰ κρύβδην ἐστὶν ἡ ψῆφος, λήσει τοὺς Θεοὺς, *Suffragium, etsi obscurum est, Deos tamen latere non potest.* Quod etiam Latini dicerent, *clam esse*; ut κρύβδην τι κακουργήσασθαι, *clam scelus aliquod moliri.*

Προτροπάδην, XI. Septimum, προτροπάδην, magis Poëticum [47], et ab Homero sæpius usurpatur; ut προτροπάδην φοβεῖσθαι, *fuir à vau de route.*

Σποράδην, *sparsim.* XII. Octavum σποράδην, *sparsim, huc illuc, passim, ac temere*: σποράδην ἔκειντο ἀνὰ τὸ πεδίον οἱ στρατιῶται, *sparsim fusi per campum milites jacebant* [48].

Τῷ δ' ἑτέρῳ (sc. δουρὶ) μιν πῆχυν ἘΠΙΓΡΑ'ΒΔΗΝ βάλε χειρὸς
Δεξιτερῆς. —

Altera vero hasta ipsius cubitum dextrum leviter perstrinxit. Ubi Eustathius pag. 1229. Δηλοῖ δὲ τὸ ἘΠΙΓΡΑ'ΒΔΗΝ, τὸ ἐπιπολῆς, ὡς μόνον ἐπιγράψαι καὶ ξέσαι τὸν πῆχυν· τραχύτερον δὲ τοῦτο τοῦ ἐπιλίγδην, ὃ καὶ αὐτὸ ἐδήλου τὸ ὅσον ἐπιψαῦσαι, λείως ὀνοματοποιηθὲν ἀπ' ἀῤῥήτου ῥήματος τοῦ λίζειν, i. e. *Significat vero* ἐπιγράβδην, ἐπιπολῆς· in superficie, *ita ut tantum scarificaverit et raserit cubitum. Asperius vero hoc quam* ἐπιλίγδην, *quod et ipsum significat* leviter attingere, *molliori vocis appellatione ab inusitato verbo* λίζω. Consule Budæum pag. 308.

45 Vel ἐπιδρομάδην, *Cursim.* Hinc ἐπιδρομάδην λέγειν, pro, *Raptim dicendo percurrere. Obiter dicere.* Occurrit apud Cyrillum lib. I. contra Julianum, pag. 11. Ejusdem significationis est παραδρομάδην apud Orpheum, Argonaut. ver. 856. At μεταδρομάδην apud Homer. Iliad. E. ver. 80. rectius vertas, *in ipso cursu*, sive *insequendo*;

Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα ΜΕΤΑΔΡΟΜΑ'ΔΗΝ
ἔλασ' ὦμον

Ante se fugientem in ipso cursu feriebat in humero.

46 Καταλογάδην dicitur aliquis scribere, i. e. *soluta oratione.* Arrian. Exped. Alex. lib. I. cap. 12. Plat. Symp. pag. 177. lin. 14.

47 Utitur tamen Arrianus de Exped. Alex. lib. III. cap. 28. Τότε δ' ἐγκλίναντες οἱ βάρβαροι ΠΡΟΤΡΟΠΑ'ΔΗΝ ἔφευγον, *Tum vero terga vertentes barbari præcipitanter fugiebant.* Et Plato Symp. pag. 221. lin. 21. Τοὺς ΠΡΟΤΡΟΠΑ'ΔΗΝ φεύγοντας διώκουσιν, *In fugam effusos persequuntur.* Vide etiam Phil. Jud. de Vita Moysis pag. 487. in fine. [Item apud Xenoph. Mem. I. 3. 13. occurrit προτροπάδην φεύγειν, *Effuse et sine respectu fugere.* Z.]

48 Exemplum habet Isocrat. Panegyr. pag. 94. Ubi sermo est de antiquis Græcis σποράδην οἰκοῦσιν, i. e. *sparsim habitantibus.* Huic subjungo Συλλήβδην q. d. *Comprehensim.* Utuntur hac voce Græci, ubi, quibusdam enumeratis, cætera uno vocabulo comprehendi volunt; Latini, *In summa, Denique.* Æschin. contra Ctesiph. pag. 276. in fine: Τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰς ἱερείας ὑπευθύνους εἶναι κελεύει ὁ νόμος καὶ ΣΥΛΛΗ'ΒΔΗΝ ἅπαντας, et quæ sequuntur, *Utriusque sexus sacerdotes reddendis rationibus obnoxios esse, lex jubet, et in summa omnes* etc.

Ὑποβλήδην, *Interpellato sermone*, Homer. Iliad. A. ver. 292.

Τὸν δ' ἄρ' ὙΠΟΒΛΗ'ΔΗΝ ἠμείβετο δῖος
Ἀχιλλεύς,

Huic interpellans respondit divus Achilles.

Magis poëticum est. Hesych. Ὑποβλήδην, ὑποβάλλων τὸν λόγον, πρὶν σιωπῆσαι τὸν λέγοντα. Alia in δην desinentia pete ex I. Polluce lib. VI. cap. 37. Sect. 175.

49 Exemplum habet Lucian. Dial. Alex. et Philippi: Εἴ ποτε τρωθείς, καὶ βλέποιέν σε ΦΟΡΑ'ΔΗΝ τοῦ πολέμου ἐκκομιζόμενον, *Si quando vulneraveris, viderentque te manibus sublatum prælio efferri.* H.

* Quemadmodum, uti supra est demonstratum, interdum Adjectivum pro Adverbio ponitur: sic contra Adverbia sæpenumero locum Adjectivorum sustinent, intellecto participio ὢν s. γιγνό-

XIII. Nonum, φοράδην de eo dicitur, qui aut *lectica*, aut *alienis manibus efferatur;* ac fere cum verbo κομίζεσθαι jungitur: ut, τῆς μάχης τραυματίαν φοράδην ἐκκομίζεσθαι, *e pugna manibus alienis vulneratum auferri* [49]. Φοράδην.

XIV. Decimum, φύρδην, id est, *mixtim*, seu *promiscue:* quod etiam πεφυρμένως, a verbo φύρω dicitur: de iis proprie, *quæ simul subiguntur, et quasi macerantur:* tum metaphorice de iis, *quæ distingui cum deberent, perturbantur et confunduntur.* Cui non absimile χύδην, et κεχυμένως, hoc est, *temere, ac sine delectu,* ὡς ἔτυχεν· ut, χύδην λέγειν καὶ γράφειν, id est, *temere dicere ac scribere.* Φύρδην, promiscue. Χύδην, temere.

Jam proprios Adverbiorum quorundam, tum singulorum, tum etiam cum aliis conjunctorum idiotismos, alphabetico, quantum fieri poterit, ordine prosequamur *.

μενος; v. c. οἱ πάλαι, *pristini:* οἱ οἴκοι γάμοι, *nuptiæ domesticæ:* ἡ παραυτίκα ἡδονή, *voluptas subita:* ὁ ἄνω, *superior:* ὁ μεταξὺ χρόνος, *tempus interjectum* etc. de qua re supra in cap. de Articulo est expositum: veluti ἡ ὡς ἀληθῶς γῆ, *vera terra*, Plat. Phæd. cap. 58. Οἱ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφοι, *veri philosophi*, ibid. cap. 9. Οἱ γνησίως φιλόσοφοι, *genuini philosophi*, ibid. cap. 11. Οἱ ὀρθῶς φιλομαθεῖς *qui, recte verum cognoscere student*, ibid. Τὸ ὄντως Ἀλεξάνδρου σῶμα, *verum Alexandri corpus*, Ælian. V. H. XII. extr. Πάντα πολυπόνως γινώσκειν, *miseriarum plena cognoscere*, Phalar. epist. 34. ¶. 231. Diserte ponitur εἶναι et γίγνεσθαι ap. Demosth. Epist. 3. pag. 1485. lin. 4. Ἀσφαλῶς εἶναι, *tutum esse:* it. Χαλεπῶς αὐτοῖς ἡ ἀνάστασις ἐγίγνετο, *difficilis ipsis erat restitutio*, Thucyd. II. 14. It. Μὴ ῥᾳδίως αὐτῷ πάλιν οὔσης ἀποχωρήσεως, *Cum non facilis ei esset discessio*, ibid. IV. 10. Latini quoque hunc Græcismum interdum sunt imitati; ut Cic. pro Rosc. Amer. 5. *Quæstionem haud* remissius *futuram.* Alia exempla reperies apud Vechner. Hellenol. I. 12. Z.

SECTIO SECUNDA

De Adverbiis ἀκριβῶς, [ἄλλως τε καὶ,] et ἅμα.

REGULA PRIMA.

Ἀκριβῶς, *severe.*

Ἀκριβῶς præter notam significationem, pro *exquisite et accurate*, significat etiam, Primo ἀνενδότως, id est, *severe omnino, ac veluti summo jure;* idemque, quod Tullius ait, *ad vivum resecare:* ut,

Ἄλλως τε καί.

50 Ἄλλως τε καὶ apud optimos auctores in usu est frequenti pro μάλιστα, *Præsertim.* Exempla passim obvia. Aliquando deest particula καί. ¶. 232. Isocrat. Paneg. pag. 105. Δοκεῖ δέ μοι καὶ περὶ τῶν πρότερον τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους τῇ πόλει πεπραγμένων προσήκειν εἰπεῖν ἌΛΛΩΣ ΤΕ, ἐπειδὴ καὶ τὸν λόγον κατεστησάμην περὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς ἐπ' ἐκείνους, *Videtur autem mihi et de rebus a nostra urbe prius contra barbaros gestis dicendum esse, præsertim, quoniam orationem institui de nostro in illos imperio.* Ubi vel καὶ reddendum est, *etiam* vel inter Ἄλλως τε et καὶ vocabulum interseritur. At omnino deest in orat. ad Nicocl. ubi vergit ad finem: Μηδὲ τοὺς εὐφρονοῦντας τῶν ἀνθρώπων (δεῖ) ταῖς ἡδοναῖς ἀνακρίνειν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν χρησίμων αὐτοὺς δοκιμάζειν, ἌΛΛΩΣ ΤΕ ἐπειδὴ περὶ τῶν γυμνασίων τῶν τῆς ψυχῆς ἀμφισβητοῦσιν οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρίβοντες, *Neque hominum prudentia voluptatibus est metienda, sed ii ex utilibus actionibus judicandi: præsertim cum de animæ exercitiis inter se Philosophis non conveniat.* H.

Quæ omnino de usu hujus particulæ sunt tenenda, ea hic paulo diligentius tradamus. 1. Prima et propria vis particulæ ἄλλως, quæ dominatur per reliquas significationes omnes, est *alio modo, alia ratione, aliter*, h. e. *alio modo, quam quid est dictum vel factum.* V. c. Isocrat. Paneg. εἰ μὲν μηδαμῶς ἄλλως οἷόν τ' ἦν δηλοῦν τὰς αὐτὰς πράξεις, *Si alio modo fieri haud poterat, ut eædem res manifestarentur.* * Interdum est *aliam ob causam:* v. c. Xenoph. Cyrop. I. 2. 11. ἢν δέ τι δέῃ θηρίου ἕνεκα ἐπικαταμεῖναι, ἢ ἄλλως βουληθῶσι διατρίψαι περὶ τὴν θήραν· 2. Significat *temere, inconsulto.* Nam res, quæ *alio modo* fit, potest fieri deteriori modo, alio modo, quam quem ratio dictitat reique natura poscit, secius, quam fieri debet, ὡς ἔτυχε, quemadmodum interpretatur Hesychius. Sic occurrit Demosth. Epist. I. pag. 1466. ubi ὀρθῶς βουλεύειν et ἄλλως χρῆσθαι, opponuntur: Τὰ γὰρ ὀρθῶς βουλευθέντα καὶ δοκιμασθέντα σὺν πολλῇ σπουδῇ καὶ πόνῳ, πολλάκις τῷ τοὺς ἐπιστάντας ἄλλως χρήσασθαι διελυμάνθη. *Nam quæ recte deliberata sunt, et probata diligentissime et curiosissime, ea sæpe temeraria administratione præfectorum sunt depravata.* 3. Quoniam, quæ temere suscipiuntur, ea fere fructu carere solent: factum est, ut quoque ἄλλως poneretur pro μάτην, h. e. *frustra, in cassum, sine fructu.* Ut Plat. in Phæd. cap. 64. ἄλλως λέγειν, h. e. *frustra dicere, non persuadere.* 4. Ut *aliter* apud Latinos, ita quoque ἄλλως apud Græcos interdum significat *alioqui*, h. e. *alia ex parte.* Nam qui rem *alio modo* contemplatur, is *alia parte* contemplatur. V. c. Iliad. ί. 695. ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως· νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας, *Iste est insolens alioqui*, (si cæteras hominis consideras actiones et partes vitæ) *nunc eundem multo insolentiorem reddisti.* 5. Si res

λίαν ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν ἡμαρτημένων ἐξετάζειν, id est, *quosvis errores nimis ad vivum resecare.*

II. Secundo, quod vulgo dicimus, *justement, autant qu' il faut* Ἀκριβῶς, *justement.*
et non plus, cujus significationis insigne est exemplum illud Plutarchi in Alexandro: ubi de Alexandri galea loquitur: Τὸ δὲ κράνος, inquit, πρὸς τὴν πληγὴν ἀκριβῶς, καὶ μόλις ἀντέσχεν, ὥστε τῶν πρώτων ψαῦσαι τριχῶν τὴν πτέρυγα τῆς κοπίδος, id est, *Galea vix quantum opus erat, ictui restitit, ut summos ei capillos securis ala stringeret;* ubi Interpres ἀκριβῶς, *certo* reddit, minus apte, meo judicio; πτέρυγα vero, *mucronem* vertit, cum sit *ala*, id est, *pars latior ejus instrumenti ad secandum apta, et in alæ morem expansa.*

III. Tertio, *parce:* quæ significatio superiori affinis est: *parce* Ἀκριβῶς, *parce.*
enim est *vix tantum, quantum necessi sit;* ut ἀκριβῶς τὰ πρὸς τὸν βίον ἀναγκαῖα χορηγεῖν, *parce res ad victum necessarias suppeditare.* Quo sensu ἀκρίβεια quoque Plutarcho dicitur in Pericle, ubi Xanthippus adolescens profusus, χαλεπῶς ἔφερε τὴν τοῦ πατρὸς ἀκρίβειαν, γλίσχρα καὶ μετὰ μικρὸν αὐτῷ χορηγοῦντος, *Nimiam patris, sordide ac minutatim pecuniam suppeditantis, parcimoniam ægre ferebat* [50].

alio modo considerata quoque talis, seu eadem reperitur; ea *per se, suapte natura, simpliciter, omnino,* talis sit necesse est. Quare ἄλλως quoque significat ὅλως, *omnino, simpliciter, absolute.* Sic occurrit bis apud Demosthenem, ut de Fals. Legat. pag. 348. οἱ δ' ἀντιλέγοντες, ὄχλος ἄλλως καὶ βασκανία κατεφαίνετο, *Qui contra dicebant,* omnino *colluvies hominum et ad perniciem aliorum nata natio esse videbatur.* Et pag. 931. ἡγοῦντο εἶναι τὴν συγγραφὴν ἄλλως ὕθλον καὶ φλυαρίαν, *Arbitrabantur, esse syngrapham* omnino *ludum jocumque.* Quod si igitur rem ita contemplamur, non est quod cum Tayloro aliisque, in illis locis, substituamus ὅλως. 6. Nonnunquam significat *præterea.* Etenim qui rem alio modo, quam adhuc, contemplatur, is quoque *præterea* considerare dici potest. E. g. Theocrit. Idyll. XXI. 34. ἄλλως καὶ σχολή ἐστι, *præterea* (si rem alio modo contemplor,) *quoque nobis otium est.* 7. Ἄλλως τε καὶ sign. *maxime, præsertim,* μάλιστα, καὶ ταῦτα, est particula restringens, sed quæ superioribus servatis vim cumulumque addit. Igitur illud τε *copulat* antecedentibus, καὶ *intendit,* et ἄλλως hic quoque est *alio modo,* sed *meliori.* Nam quicquid *aliud* sive *diversum* est, vel pejus vel melius esse reperitur. Quemadmodum igitur in superioribus significationibus modus *prior* dominabatur, sic hic obtinet modus *melior.* Quare hæc formula posset quoque ita exprimi, *cum alio modo, tum inprimis hoc modo.* Sicut illa, ὅ, τε ἄλλως καί: ut Plat. Apol. cap. 16. φαῦλοι γὰρ ἂν εἶεν τῶν ἡμιθέων ὅσοι ἐν Τροίᾳ τετελευτήκασιν, οἵ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Θέτιδος υἱὸς, *Viles enim forent, quotquot ad Trojam ceciderunt heroës,* cum alii, tum inprimis *Thetidos filius.* Hactenus de sensu particulæ, nunc de usu ejus paucis videamus. Construitur illa *a.* vel cum participio, ut Plat. in Phæd. pag. 247. τολμητέον τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν, ἄλλως τε καὶ περὶ ἀληθείας λέγοντα, *Audendum est verum dicere, præsertim cum quis de veritate disserit: b.* vel cum particula εἰ, ἂν, pro ἐὰν, ἐπειδὴ etc. ut Plat. Epist. IX. ἥδιστόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ τὸ τὰ αὑτοῦ πράττειν, ἄλλως τε καὶ εἴ τις ἕλοιτο τοιαῦτα πράττειν, οἷα καὶ σύ. Demosth. pro Coron. initio, πάντων ἀποστερεῖσθαι λυπηρόν ἐστι καὶ χαλεπόν, ἄλλως τε κἂν ὑπ' ἐχθροῦ τῳ τοῦτο συμβαίνῃ. Thucyd. II. 3. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ ἐς οὐδένα οὐδὲν ἐνεωτέριζον. *c.* vel absolute, ut Plat. in Phæd. pag. 229. ῥᾷστον οὖν ἡμῖν κατὰ τὸ ὑδάτιον βρέχουσι τοὺς πόδας ἰέναι, καὶ οὐκ ἀηδὲς, ἄλλως τε καὶ τήνδε τὴν ὥραν τοῦ ἔτους τε καὶ τῆς ἡμέρας. *d.* Interdum inter τε et καὶ aliquid inseritur. Quod cum nonnulli non observassent, inducti sunt ut putarent, particulam καὶ aut excidisse, aut ab auctore ipso esse neglectam. V. c. Xenoph. Mem. I. 2. 59. ἔφη, τοὺς μὴ βοηθεῖν ἱκανοὺς ἄλλως τ' ἐὰν πρὸς τούτῳ ΚΑΙ θρασεῖς ὦσι, πάντα τρόπον

"Αμα, cum dativo.

IV. "Αμα, cum dandi casu, tempus [51] significante, eleganter conjungitur: ut, ἅμα τῷ καιρῷ, id est, *commode* vel *ut primum se dedit occasio*, ἅμα τῷ πρωὶ, id est, *summo diluculo*, ἅμα τῇ ἑσπέρᾳ, *sub primam vesperam*, ἅμα τῷ ἔαρι, θέρει, χειμῶνι, *primo vere, prima æstate, prima hieme.* [ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ, *in ipso peccato*, Antiph. Orat. pag. 664. Z.]

"Αμα, cum infinitivo.

V. Non absimili modo, cum infinitivo, nominis instar jungitur: ut, "ΑΜΑ ΤΩ͂Ι συγκεκροτῆσθαι, vel συῤῥαγῆναι τὸν ἀγῶνα, *ut primum certamen commissum est;* ἅμα τῷ αἰσθέσθαι τοῦ σκευωρήματος, *ut primum fraudem sensit* [52]. Quo sensu jungi etiam solet cum Indicativo, sequente particula καὶ, et verbo rem factam significante: ut ἅμα ἐνέτυχεν αὐτῷ, καὶ πικρότερόν τι προσεφέρετο, *ut primum in eum incidit, continuo gravius ipsum appellavit* [53]. Tum vero particula, τε, sæpe huic adverbio postponitur: ut, ἅμα τό τε γενόμενον ἀκήκοα, καὶ κωλύεσθαι. ¶. 232. It. Heliodor. II. 17. ἄλλως τε γὰρ ἄπιστον τὸ βουκόλων γένος, ΚΑΙ` νῦν πλέον, *Nam genus pastorum et alias est infidum, et nunc magis.* Ibid. III. 4. ἐγὼ μὲν ἄλλως τε ὀκνῶ τὸ πρᾶγμα πρὸς ὑπόμνησίν με τῶν λυπούντων ἄγον, ΚΑΙ` σὲ ἀποκναίειν ᾠήθην, *Cum alias nolo repetere rem mihi ingratam, tum inprimis tibi me molestiam creare existimassem.* Ibid. VIII. 13. Ἀρσάκη μὲν ἄλλως τε οἰμώζει, ΚΑΙ` τὸ παρὸν ἐν ἐσχάτοις διάγει. Id. Thucyd. IV. 78. τὴν γάρ Θεσσαλίαν ἄλλως τε οὐκ εὔπορον ἦν διϊέναι ἄνευ ἀγωγοῦ, ΚΑΙ` μετὰ ὅπλων γε δὴ, *Thessaliam sine duce peragrare cum omnino era: difficile, tum inprimis armatis*, seu, *Thessaliam sine duce peragrare difficile erat inprimis armatis.* It. Aristoph. δεῖ ἀποδοῦναι τὰ χρήματα, ἄλλως τε μέντοι ΚΑΙ` κακῶς πεπραγότι. e. Cæterum in quibusdam locis, si sunt integra, negari nequit, illud καὶ plane abesse. Præter locum Isocratis, quem supra laudavit Hoogev. affert loca duo ex Juliani Cæsaribus Cl. Hindenburgius ad Xenoph. pag. 22. nempe pag. 7. edit. Heusing. ἄλλως τε οὐδὲ κοσμίαν οὖσαν, et pag. 30. "Αλλως τε οὐδὲ ᾤμην ἐγὼ etc., *Inprimis ego non arbitrabar* etc. Z.

51 Vel quamlibet actionem. Sic ἅμα τῷ γέλωτι, *Per jocum* dixit Plutarch. in Cæs. pag. 712. Cæterum dativum illum, sive mavis, ablativum non vi adverbii ἅμα, sed intellectæ præpositionis σὺν, addi, jam ante me observavit Cl. Lamb. Bos.

52 Exemplum addo ex Aristide, Orat. pro Quatuorviris pag. 270. Οἱ γεωργοὶ πολλοστῷ μηνὶ τῶν σπερμάτων τὴν ἐπικαρπίαν κομίζονται, καὶ οὐχ "ΑΜΑ ΤΩ͂Ι ΚΑΤΑΒΑΛΕΙ͂Ν, *Agricolæ aliquot post sementem mensibus fructus capiunt, non ut primum sementem fecere.* Infinitivo illi pro accusativo potest jungi nominativus, si a persona ad personam transitus non fit, ut apud Herodian. lib. III. cap. 2. §. 9. Ὁ Σεβῆρος "ΑΜΑ ΤΩ͂Ι ΒΑΣΙΛΕΥ`Σ 'ΑΝΑΔΕΙΧΘΗ͂ΝΑΙ—διὰ φροντίδος εἶχε, *Severus, simulatque imperator creatus est, id egit.*

53 Isocrat. in Paneg. "ΑΜΑ διαλλάττονται, ΚΑΙ` τῆς ἔχθρας τῆς προγεγενημένης 'ΕΠΙΛΑΝΘΑ'ΝΟΝΤΑΙ, *Simulac in gratiam redeunt, præteritarum inimicitiarum obliviscuntur.* Eandem hic retinent Latini loquendi consuetudinem, hoc tamen discrimine, quod hi conjunctionem *Ac* vel *Atque* ita cum adverbio *simul* conjungant, ut una vox videatur. Sed, quando adverbio *una* utuntur, particulæ disjunguntur. Ita Virgil. Æn. XI. ver. 964.

Extemplo teli stridorem aurasque sonantes
Audiit UNA Aruns, hæsitQUE in corpore ferrum.

Aliquando infinitivus vel indicativus ille e præcedentibus intelligendus omittitur. Ita Æschines Socrat. Dialogo περὶ πλούτου pag. 50. Εἰ οἴεται, ἡμῖν παρὰ τῶν Θεῶν, ἃ εὐχόμεθα, γενέσθαι ἂν ΚΑΙ` "ΑΜΑ, *Si putat, nobis quæcunque petimus a Diis datum iri, simul ac,* Supple, *Petimus.*

54 Vel ubi duo participia sunt, repetitur ἅμα cum particulis μὲν et δὲ: ut apud Heliodor. Æthiop. lib. V. cap. 16. Ἐπείθετο ὁ Καλάσιρις, "ΑΜΑ ΜΕ`Ν τῷ Κνήμωνι ΧΑΡΙΖΟ'ΜΕΝΟΣ, "ΑΜΑ ΔΕ` τὸν Ναυσικλέα τῶν μετὰ ταῦτα ἕνεκεν 'ΥΠΟ-

βοηθήσων ἐδίωξα, *Simul atque rem audivi, statim ad opem ferendam equum admisi.*

VI. Potest et cum duplici participio jungi, sequente καί: ut ἅμα τε γράφων, καὶ λέγοντος ἀκούων, *simul et scribens, et dicentem audiens.* [ut Æschin. Dial. II. 11. ἅμα γελῶν τε καὶ ἐρυθριῶν. Atque ἅμα καὶ eleganter ponitur pro τε καί, ut Ælian. V. H. I. 21. σοφὸν ἅμα καὶ ἑλληνικὸν ἔργον. Z.] [54] vel cum uno tantum participio, sequente verbo, sine καί· ut ἅμα γὰρ τοιαῦτα ἀπειλῶν πληγὴν ἐνετείνατο πικρὰν, id est, *hæc enim interminando, grave simul inflixit vulnus* [55]. Ἅμα, cum participio.

VII. Ἅμα ἔπος, ἅμα ἔργον, verbatim, *simul dictum, simul opus;* quod Latini brevius adhuc, nec minus eleganter *dictum, factum:* Galli *aussi tôt fait, que dit* [56].

ΠΟΙΟΥ'ΜΕΝΟΣ, *Parebat Calasiris, simul et Cnemoni gratificans, et Nausiclen exspectatione sequentium suspendens.* ¶. 233.

55 Conjunctum cum participio, suo substantivo in Dativo casu respondente, vertitur *simulac, quamprimum* etc. Plat. Symp. pag. 183. lin. 42. ἍΜΑ γὰρ ΤΩ͂Ι τοῦ σώματος ἈΝΘΕΙΛΗ'ΓΟΝΤΙ, οὗπερ ἤρα, οἴχεται ἀποπτάμενος, *Nam simul atque corporis flos, cujus tenebatur amore, emarcuit, avolat.* Ubi etiam observanda est Participii syntaxis, de qua supra Cap. IV. Sect. 2. §. 1. Eodem modo Thucyd. IV. in init. Ἅμα τῷ σίτῳ ἀκμάζοντι, *Simul atque frumentum esset adultum.*

56 Ita ἅμα repetitum celeritatem notat, quam agnoscit quoque Cerdanus ad Virg. Æn. I. ver. 635.

Sic memorat, SIMUL Ænean in regia ducit
Tecta, SIMUL Divum templis indicit honores,

Egregie vero lib. XII. ver. 268.

Dixit, et adversos telum contorsit in hostes
Procurrens: sonitum dat stridula cornus, et auras

Certa secat: SIMUL HOC; SIMUL ingens clamor et omnes
Turbati cunei.

Est et ubi ἅμα abundat more Latinorum, apud quos in usu est, *Una cum.* Plat. Critia pag. 10. in initio: Μυθολογία γὰρ, ἀναζήτησίς τε τῶν παλαιῶν, μετὰ σχολῆς ἅμ' ἐπὶ τὰς πόλεις ἔρχεσθον, *Fabularum enim rerumque, antiquarum disquisitio simul cum otio in civitates venit.* [Sic quoque cum indicativo et seq. καὶ construitur. Ut Lys. pag. 820. ἍΜΑ γὰρ πλουτοῦσι ΚΑΙ' ὑμᾶς μισοῦσι. *Simulatque ad opes pervenerunt, statim vos odisse incipiunt.* Z.]

SECTIO TERTIA

De Adverbiis ἀμέλει, ἀντικρὺ, et ἄντικρυς.

REGULA PRIMA.

'Αμέλει, *utique.* Ἀμέλει [57], factum ex imperativo verbi ἀμελέω, quasi dicatur, *securus esto:* Primo, eleganter ponitur confirmandæ et illustrandæ rei gratia; quo modo Latini, *certe, profecto, utique, plane, omnino,* usurpare solent; ut, τοῦτο γὰρ, ἀμέλει, τῷ γε τὴν ἡλικίαν προβεβηκότι ἀπρεπέστατον φαίνοιτ' ἄν, *Id enim profecto homine jam ætate maturo indignissimum habeatur* [58].

'Αμέλει, ironice. II. Secundo εἰρωνικῶς ponitur, ut *nimirum, scilicet, videlicet,* apud Latinos; e. g. οὕτω γὰρ ἀμέλει, ῥεμβεύων ἀεὶ, καὶ ἀναβαλλόμενος ἐς τοὔπιον, συμπερανεῖς κατὰ γνώμην τὸ πρᾶγμα, *Ita enim, videlicet, dum fluctuas continuo, dumque procrastinas, rem ex animo conficies.*

'Αμέλει, *quippe.* III. Tertio, etiam initio membri aut periodi, est *enim vero, et quidem, quippe enim;* ut, ἀμέλει, τίς γὰρ ἀνειμένως τοιαῦτά τινα πάθοι ἄν; *enim vero, quis enim hæc negligenter, ac dissolute ferat?*

'Αμέλει, fiduciæ index. IV. Quarto, non absimili modo usurpari potest, cum nostra ipsi fiducia dubitationem alteri omnem eximimus; ut, Τί ὀῤῥωδεῖς τὸ νυνί; τί δὲ ἀποκνεῖς; ἀμέλει, οἵοις γε καὶ πρότερον, συμπεσεῖν ἐχθροῖς μέλλομεν, *Quid metuis nunc? quid hæsitas? nempe cum iisdem nobis, quibuscum ante, hostibus futura res est.*

Tale videtur illud Aristophanis in Nub. actu primo, Scen. 6. [59]

57 Mœris in Atticismis hujus adverbii usum ita exponit: Ἀμέλει σημαίνει τρία· Διὰ τοῦτο, καὶ τὸ πάνυ, καὶ ἔστι καὶ περιττὸν ἐν ταῖς γραφαῖς κόσμου χάριν παραλαμβανόμενον.

58 Exemplum habet Plato in Hipp. maj. pag. 295. lin. 18. Καὶ ἐὰν νῦν εὕρωμεν, ἀμέλει οὐκ ὀχληρὸς ἔσομαί σοι, *Et si nunc invenerimus, crede mihi, non tibi molestus ero.*

59 Ver. 488. Cæterum Hesych. explicat ἀμέλει, διὸ, ἁπλῶς, οὕτως, [nisi pro οὕτως sit legendum ὄντως, uti conjicit idem Hoogev. in Doctrin. Partic. Z.] τοιγαροῦν. Et Suidas, Ἀμέλει, τοιγαροῦν, μή σοι μελέτω τούτου.

60 Ita Aristides de Quatuorviris, pag. 422. Postquam præmisisset, in ludis Olympicis fere aliquid mirum evenire solere, subdit: Οἷον ἀμέλει καὶ τὸ τοῦ Πολυδάμαντός ποτέ φασι συμβῆναι, *Quale, exempli gratia, est id, quod Polydamanti evenisse aiunt.* H.

Descriptio vocis ἀμέλει, Hoogev. du-

ubi cum ex Strepsiade quodam, ridiculo ac joculari homine quæreretur, quomodo tandem aliquid discere posset? respondet ille fidenter, Ἀμέλει καλῶς, *Ego vero præclare scilicet.* Tametsi Scholiastes velit ἀμέλει παρέλκειν, vel Ἀττικῶς esse, μὴ ἀθύμει, *ne labores, soluto es animo, ne vous en mettez pas en peine, laissez moi faire;* quo modo Imperativi significationem retinebit.

V. Quinto, ac postremo, cum exemplo rem illustramus, idem fere est, quod οἷον· quasi dicas, *exempli causa;* ut, si quis dixisset naturam ἀμήχανόν τι χρῆμα φαίνεσθαι, *superari non posse;* dicti firmandi causa subjungeret, ἀμέλει, τὰ ἐξ ἀπαλῶν διεστραμμένα τῶν δένδρων, οὐδεμία μηχανὴ ὀρθὰ τὸ λοιπὸν ἀποφαίνειν, id est, *Exempli gratia, pravas ab tenerioribus usque radicibus arbores, nulla deinde vi erigere possis* [60]. Ἀμέλει, *verbi causa.*

VI. De Adverbiis ἀντικρὺ, acuta ultima, et ἄντικρυς, acuta antepenultima, notandum primo, tametsi ἀντικρὺ sæpius *e regione, vis à vis,* significet: ἄντικρυς vero, *palam,* et *aperte:* tamen alterum pro altero usurpari apud Oratores simul et Poëtas. [Καταντικρὺ τῆς Ἰβηρίας Diodor. Sic. V. 17. *Herm.*] Ἀντικρὺ et ἄντικρυς.

VII. Secundo, utrumque apud Homerum, sæpe idem esse, quod vulgo dicimus, *de part en part:* tametsi ἄντικρυς, potius, quam ἀντικρὺ, hoc modo usurpet: unde creberrimum illud, ἄντικρυς δι' αὐχένος ἦλθεν ἀκωκὴ, id est, διαμπερὲς, et διαπρὸ, cum significat teli cuspidem alicujus cervices *omnino penetrasse.* Ἄντικρυς, *de part en part.*

Ita videtur accipiendum illud Thucyd. lib. II. [61] ubi de Thebanis, qui Platæensium in urbe male habiti, in muri arcem subierant; cujus portas, extra murum, exitum aperire putarent: Οἰόμενοι πύλας (τοῦ τείχους, vel τῆς πόλεως) τὰς θύρας τοῦ οἰκήματος εἶναι, καὶ ἄντικρυς δίοδον ἐς τὸ ἔξω, id est, *Rati fores hujus ædificii, (muri* aut *urbis) portas esse, atque ulteriorem et apertum extra urbem exitum dare.* Scholiast. etiam annotat, hic τὸ ἄντικρυς, esse ἐξεναντίας, non alio sensu.

VIII. Tertio, ἄντικρυς, in acie potissimum et certamine est, κατὰ πρόσωπον, *a fronte,* opponiturque τῷ κατόπιν, *a tergo,* Dionys. Halic. lib. III. Οἱ μὲν ἄντικρυς, ἐπιόντες, οἱ δὲ κατόπιν, ἵτε σὺν πολλῇ Ἄντικρυς, *a fronte.*

ce, paucis teneri potest ita. 1. Proprie est secunda Imperativi, et significat *noli esse sollicitus,* μή σοι μελέτω τούτου, auctore Suida, sive μὴ ἀθύμει, uti interpretatur Scholiastes Aristoph. ad Nub. 488. Sic sæpenumero occurrit apud Aristophanem: ut in Acharn. 367. ἀμέλει, μὰ τὸν Δία, οὐκ ἐνασπιδώσομαι, *Es bono animo, per Jovem, non induar clypeo.* In Lysist. 172. ubi Lampitonem sollicitam, qua ratione Atheniensibus, turbulento hominum generi, res persuaderetur, consolatur et confirmat Lysistrata ita: ἡμεῖς ἀμέλει, σοι, τάγε παρ' ἡμῖν, πείσομεν, *Nos, ne id te sollicitet, quantum in nobis erit, persuadebimus illis, uti cupis.* Confer. eundem in Nub. 873. 488. 1208. etc. 2. Deinde, ut alii imperativi, v. c. ἄγε, φέρε etc. vim particularum quoque acceperunt; ita quoque τῷ ἀμέλει naturam *particulæ affirmantis, adhortantisque* tribuit

καταφρονήσει ἐπ' αὐτοὺς, id est, *Alii a fronte, alii a tergo invadentes, ite porro, atque illos omnino contemnite.*

Ἄντικρυς, *palam.*

IX. Quarto, ἄντικρυς, *aperte* eleganter aliquando reddi potest, per id quod *purum putumque,* vulgo dicimus: ut ἄντικρυς διαβολὴ ταῦτα, supple ἐστὶν, *hæc vero pura puta calumnia est;* Gallice, *c' est une pure calomnie que cela:* hoc est, *aperta,* et *perspicua.* Sæpius *palam,* et γυμνῇ κεφαλῇ. Dionys. Halic. lib. VIII. de Coriolano, Οὐ κρύφα, καὶ δι' εὐλαβείας τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαινόμενον, ἀλλ' ἄντικρυς καὶ θρασέως, *Non clam ac verecunde sententiam dicens, sed palam ac fidenter.*

X. Quinto, ἄντικρυς apud recentiores, (vix enim antiquiores sic usurparunt) aliquam habet *comparationis,* et *proportionis* significationem. Cujus hæc duo præcipua exempla sunto: Alterum apud Aristidem in exordio Panathenaici, Τὰς μὲν ἄλλας χάριτας, inquit ille, οὐ τῶν πραγμάτων ἄντικρυς εἶναι συμβέβηκεν, id est, *Alia gratiarum genera, vix rebus paria,* vel *cohærentia,* vel *congruentia fuerint.* Loquitur autem de Athenis, quas oratione potissimum, tanquam orationis parentes, celebrandas esse putat.

Alterum apud Themistium, Oratione IX. Ἀλλὰ, inquit, τὰ νῦν γε, ἄντικρυς τῆς Σωκράτους μεγαλοψυχίας, οὐχ ἥρπασε τὸν καιρὸν βουλιμιῶν· quem locum eleganter, ut omnia, Interpres ita reddit: *Sed*

usus, ut significaret *utique,* h. e. *haud dubie, omnino, certo, profecto, sane, nimirum, revera, ergo.* Etenim qui jubet alterum esse bono animo dicit rem esse *veram, certam.* Hinc commode potestatem accepit τοῦ *utique* seu *revera.* V. c. Xenoph. Mem. I. 4. 7. ἀμέλει καὶ ταῦτα ἔοικε μηχανήμασί τινος ζῶα εἶναι βουλευσαμένου, *Haud dubie hæc quoque videntur opera alicujus, qui animalia esse decreverit.* Lucian in Nigrin. T. I. pag. 65. ἠξίου γὰρ τὸν πλούτου καταφρονεῖν διδάσκοντα, πρῶτον ἑαυτὸν ὑψηλότερον λημμάτων. Ἀμέλει καὶ πράττων ταῦτα διετέλει, *Censebat enim, qui doceret divitiarum contemtum, eum debere primum liberum esse a cupiditate lucri. Et* revera *ille talem abstinentiam vita sua expressit.* Plane eodem sensu accipi debet apud Theophrastum in Charact. v. c. περὶ τῆς περιεργ. ab initio, Ἀμέλει περιεργία δόξειεν εἶναι προσποίησις λόγων καὶ πράξεων μετ' εὐνοίας etc. Atque mihi nondum exemplum ullum occurrit, quod non ad alterutram classem commode posset referri. Igitur non est, quod cum Budæo in Comment. L. G. quem postea secuti sunt alii, novas et ineptas comminiscamur significationes τοῦ *exempli gratia, videlicet, igitur, ideo,* aut cum nonnullis veteribus Grammaticis interdum abundare putemus. Z.

61 Cap. 4. H.

* Similiter apud Demosth. adv. Callip. pag. 1242. ἄντικρυς παρὰ τῷ Καλλίππῳ καταλιπεῖν τὸ ἀργύριον, *Argentum relinquere apud Calippum aperte, recta, sine ambagibus.* It. Lys. adv. Agorat. pag. 497. Ἐπειδὴ δὲ εἶδον αὐτὸν, τάχιστα συλλαβόντες, ἄγουσιν ἄντικρυς ὡς ἀποκτενοῦντες, *Simulatque viderunt, statim comprehendunt, ducuntque recta ad supplicium.* It. Isæus de Agniæ hered. pag. 282. ἄντικρυς οὑτωσὶ πᾶν τοὐναντίον, *Plane ita contrarium est.* Z.

62 Pag. 220. H. Ibid. pag. 581. edit. Reisk. Καὶ ψήφισμα ἄντικρυς περὶ τούτου τοῦ ὀνόματος γέγραπται, *Et plebis scitum disertis verbis de hoc nomine est factum.* Cæterum œconomia hujus particulæ hæc mihi esse videtur. Prima et propria significatio, cujus fundus reperitur apud Homerum, est *recta,* seu *penitus per* aliquid; diciturque in telo, quod recta transit per membrum aliquod ita, ut in parte opposita exeat. Hinc factum est, ut postea adhiberetur modo

ut in præsentia sese gerit, plane Socraticam illam constantiam, atque animi robur expressit: non enim occassionem illam temporis arripuit, quamvis gravis eum fames urgeret. Brevius tamen, tironum causa, ita verti possit; *At nunc quidem, Socraticam animi magnitudinem æmulatus, urgente licet gravi fame, non statim occasionem arripuit:* ubi τὸ ἄντικρυς, *instar* significat.

XI. Sexto, sumitur etiam ἄντικρυς, pro τῷ ὄντι, vel ἀτεχνῶς, id est, *vere, proprie, plane.* Eusebius Præparat. 11. Παραθεμένου δὲ τὸν Θεὸν μόνον ἄντικρυς ὄντα, *Cumque Deum unum ex omnibus vere ac proprie esse declarasset.* Item Demonstrationis lib. I. Τοιοῦτος δὲ καὶ οὗτος γεγονὼς, (de Enocho loquitur) ἄντικρυς Χριστιανικῶς, ἀλλ' οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς ζῶν ἀναπέφηνεν, *Non Judaico, sed plane Christiano more vixit.* *

XII. Septimo, reddi potius debet, *diserte*, vel *conceptis verbis*, Demosth. de Falsa Legat. [62] Γράψας ὥσπερ νῦν λέγω, τοῖς ῥήμασιν οὕτως ἄντικρυς, *Quod ego decretum, totidem plane, quibus nunc dico verbis, conceptum edidi*, Dionys. Halic. lib. V. Ῥούτυλοι δὲ Λατίνοις ἐπικουρίαν πέμπειν ἄντικρυς ὑπέσχοντο, *Rutuli autem, se auxilia Latinis missuros diserte promiserunt.* Idem lib. IV. Ὁρίσας ἄντικρυς τὴν αἰτίαν τῆς δίκης, ὅτι τὸν δῆμον ἀδικοῦσιν, id est, *Hanc diserte accusationis causam proferens, quod populum violarent.* [v] Ἄντικρυς, *diserte.*

pro *e regione*, vel *ex opposito*, modo pro *recta*. Quod *recta* fit, id fit *sine ambagibus*, et adeo *brevissime*, *sine mora*, aut *perspicue*, aut *proprie*, seu *diserte*. Z.

SECTIO QUARTA

De Adverbiis ἀραρότως, [ἄρτι, ἀπαρτὶ, ἕως ἄρτι, ἀρτίως, ἀτεχνῶς,] ἀτρέμα, ἀτρέμας, [αὖ, αὖθις, αὖτε,] αὐτίκα.

REGULA PRIMA.

Ἀραρότως, *firmiter.* Ἀραρότως (quod Adverbium a vulgatis Lexicis, atque omnium amplissimo Stephani thesauro abesse miror) a præterito med. ἀραρὼς, id est, *firmus*, atque *compactus; firmitatis* etiam, atque *constantiæ* [63] significationem habet, maximeque *militaris.* [et neutrum participii ἀραρὸς Timæus in Gloss. Platon. interpretatur, βέβαιον, ἀμετακίνητον. Z.] Dicunt enim Græci, μένειν, ἑστηκέναι, στῆναι ἀραρότως, *gradum figere* et quasi ἐν προβολῇ, *in procinctu stare.* Plutarchus utrumque jungit in Pompeio [64]: Παράγγελμα, inquit, τοῖς προτεταγμένοις ἔδωκεν, ἑστῶτας ἐν προβολῇ, καὶ μένοντας ἀραρότως, δέχεσθαι τοὺς πολεμίους, *In mandatis* Pompeius *dederat antesignanis, ut in procinctu stantes, pressoque vestigio, hostem exciperent.* Eadem repetit in Cæsare [65]. Ita Diodor. Siculus lib. III. de quodam ferocissimi tauri genere, quod alias quidem cornua, perinde atque aures movet, κατὰ δὲ τὰς μάχας, inquit, ἵστησιν ἀραρότως, *At ubi pugnandum, fixa cornua immotaque tenet.*

Ἄρτι. [De adverbio temporis ἄρτι hæc fere tironibus sunt tenenda. Significat inprimis duo: 1. *jam*, νῦν, *nunc*, *hoc ipso tempore, quo id evenit, de quo sermo est.* [Hæc secunda est significatio; quam secundam posuit, prima. *Herm.*] Atque ita tantum jungitur Præsenti. V. g. Theocrit. Idyll. II. 104. ἄρτι θύρας ὑπὲρ οὐδὸν ἀμείβεσθαι ποδί. *Jam* (s. *cum maxime*) *limen portæ superare.* Id. Idyll. XXIII. 26. ἄρτι δὲ χαίρειν τοῖσι τεοῖς προθύροις ἐπιβάλλομαι, *Jam vestibulis tuis valedico.* Idyll. XXV. 163. Ξεῖνε, ΠΑ'ΛΑΙ τινὰ πάγχυ σέθεν πέρι μῦθον ἀκούσας, ὡσεί περ σφετέρῃσιν ἐνὶ φρεσὶ βάλλομαι ἌΡΤΙ, Dudum, *hospes, omnino aliquem de te audivi sermonem talem, qualem* jam *animo repeto.* Idyll. XI. 9. Ἄρτι γενειάσδων περὶ τὸ στόμα τὼς κροτάφως τε, *Qui* jam *pubescit circa os et tempora.*

63 Hæc tamen significatio neque perpetua, neque primaria est, quippe ἄρω, unde ἀραρὼς, verbum notat *apto*, rem quampiam omnibus suis partibus et membris, quæ requiruntur, rite compositis absolutisque adorno; atque ita, si de domo, navi etc. sermo sit, *firmiter compingo*, quæ notio ex priori sponte fluit.

Sic quoque Xenoph. Exped. Cyr. VII. 4. 7. occurrit υἱὸς ἄρτι ἡβάσκων, *Filius jam pubescens.* Sophoc. Ajac. 9. Ἔνδον γὰρ ἀνὴρ ἄρτι τυγχάνει, *Intus homo jam est.* [Eurip. Alcest. 1069. *Herm.*] Plat. in Critia ab init. ἄρτι et πάλαι opponuntur: Ἄρτι δὲ ἥκεις, ἢ πάλαι; Quemadmodum autem apud Latinos *jam* copulatur cum Numeralibus, ita quoque ἄρτι apud Græcos. V. c. Theocrit. Idyll. XXIV. 63. Ὄρνιθες ΤΡΙ´ΤΟΝ ἌΡΤΙ τὸν ἔσχατον ὄρθρον ἄειδον, *Galli* jam tertium *cantabant ultimum diluculum.* Ex his exemplis intelligi posse arbitror errorem quorundam veterum Grammaticorum, qui vel omnino negabant, ἄρτι de præsente tempore pro νῦν adhiberi, vel certe apud scriptores atticismi expertes. Sic enim Mœris Attic. ἄρτι οἱ μὲν Ἀττικοὶ τὸ πρὸ ὀλίγου· οἱ δὲ Ἕλληνες καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν. Et Aristot. Physic. IV. 13. τὸ δὲ ΝΥ͂Ν ἐστι συνέχεια χρόνου, τὸ δὲ ΠΟ´ΤΕ χρόνος ὡρισμένος πρὸς τὸ πρότερον νῦν, καὶ τὸ ἌΡΤΙ τὸ ἐγγὺς τοῦ παρόντος νῦν καὶ μόριον τοῦ παρεληλυθότος. 2. Significat, uti quoque τὸ νῦν, *tempus paulo ante prœterlapsum, modo,* germ. EBEN, ALLEWEILE, πρὸ ὀλίγου seu ἐξ ὑπογυίου, ut interpretatur Scholiastes Aristoph. Nub. 154. Nam ibi est, ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης. Atque ita jungitur omnibus temporibus, præter Præsens et Futurum. Nam Lucianus in Solœc. ab initio, tanquam exemplum solœcismi profert ἄρτι σολοικιῶ, cum futuro. Huc pertinet Æschin. Socrat. Dial. III. 15. κἂν πιθανωτέρους τούτων λόγους ἄρτι κεροτήσῃς, *Etiamsi modo rem probabilius demonstrasti.* Theocrit. Idyll. II. 80. Ὡς ἀπὸ γυμνασίοιο καλὸν πόνον ἄρτι λιπῶσι, *cum* modo *honestum gymnasii laborem reliquissent.* Conf. Græv. ad Lucian. Solœc. Eundem sensum fere eadem particula obtinet in compositis: v. c. ἀρτιγλυφὴς Theocrit. Epig. IV. 2. est *recens sculptus:* ἀρτιγένεθλος Orph. Argon. 384. est, *recens natus* etc. 3. Repetitio τοῦ ἄρτι quoque, uti apud Lat. repetitum *modo*, servit copulandis orationis membris: E. g. Lucian. Dial. Diogenis et Alexandri, Ἐπαινῶν ἌΡΤΙ ΜΕ`Ν ἐς τὸ κάλλος, ἌΡΤΙ ΔΕ` ἐς τὰς πράξεις καὶ τὸν πλοῦτον, *Qui* modo *ob formam,* modo *ob res gestas et divitias laudabat.* Conf. Interprr. ad Thom. Mag. v. ἄρτι. Ἄρτι μὲν, ἄρτι δὲ.

Composita particula ἀπαρτὶ significat *Dehinc, ab hoc ipso tempore, posthac.* V. c. Aristoph. Plut. 388. ubi Plutus ait: τοὺς χρηστοὺς μόνους ἔγωγε, καὶ τοὺς δεξιοὺς, καὶ σώφρονας ἀπαρτὶ πλουτῆσαι ποιήσω, *Bonos solos ego, et rerum peritos, et modestos locupletabo.* Sic occurrit eadem in N. T. ut Matth. XXIII. 29. XXVI. 29. propterea quod Ebræi suum מעתה sic usurpant. At ἕως ἄρτι, h. e. *adhuc, ad hoc tempus usque,* videtur tantum in N. T. occurrere, ad exprimendum Ebraicum עד־עתה, quod οἱ ὁ reddunt ἕως τοῦ νῦν. Ἀπαρτί. Ἕως ἄρτι.

Ἀρτίως, si audis Ammonium, dicitur ἐπὶ τοῦ ἀπηρτισμένου ἔργου τελείως, *plane, penitus.* Sic quoque videtur intelligenda esse Phavorini glossa: Ἀρτίως, ὑγιῶς, ὁλοκλήρως, καὶ Ἄρτι διαφέρουσι παρ' Ἀττικοῖς· Ἄρτι μὲν γὰρ ἀντὶ τοῦ νῦν, Ἀρτίως δὲ, πρὸ ὀλίγου. Sophoc. Ajac. 25. Ἐφ- Ἀρτίως.

Ex priori acceptione nascitur τοῦ ἀραρότως notio *congruenter, apte.* Ita fere utitur Socrates apud Platonem in Phædro pag. 240. lin. 32. Ὥστε μεθ' ἡδονῆς ἀραρότως αὐτῷ ὑπηρετεῖν, *Ita ut cum voluptate congruenter illi subserviat.*

64 Pag. 656.
65 Pag. 729.

θαρμένας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν λείας ἁπάσας. *Prædam omnem, plane corruptam, deprehendimus.* Aristoph. Nub. 724. Socrates ait, Ἀπολεῖ κάκιστα, *Peribis misere,* Strepsiades respondet, Ἀλλ' ὦ 'γάθ', ἀπόλωλ' ἀρτίως, *Jam,* (seu, *plane) perii.* [Ἀρτίως est *modo,* quæ est prima significatio adverbii ἄρτι. *Herm.*]

Ἀτεχνῶς. Nomen τέχνης duo significat, *artem,* seu peritiam, et *dolum* seu versutiam. Hinc oritur duplex Adjectivum, ἄτεχνος, h. e. ἀμαθής, *imperitus, ineptus,* et ἀτεχνής, h. e. *candidus, sine dolo.* A priori formatum est adverbium ἀτέχνως, h. e. *imperite,* ἀμαθῶς, *inepte, stolide:* a posteriori autem originem duxit ἀτεχνῶς, de quo nunc exponere attinet. 1. Proprie igitur significat *sine dolo, candide, sincere, bona fide,* εὐήθως, seu, secundum Timæum Sophistam, ἀπλάστως, *sine fuco.* Sic Plat. in Phæd. cap. 49. conjungitur cum ἁπλῶς, et εὐήθως: Τὰ μὲν ἄλλα χαίρειν ἐῶ· ταράττομαι γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι. τοῦτο δὲ ἁπλῶς, καὶ ἀτεχνῶς, καὶ ἴσως εὐήθως, ἔχω παρ' ἐμαυτῷ. *Cæteris relictis, nam omnibus aliis perturbor, hoc simpliciter,* sine artis fuco, *et fortassis inepte teneo* etc. 2. Significat ἀληθῶς, ὄντως, *revera, vere.* Etenim quæ sine fraude et dolo fiunt, *vera, nec ficta,* esse existimantur. Sic Aristoph. in Vesp. 806. Σοφόν γε τουτί, καὶ γέροντι πρόςφορον ἐξεῦρες ἀτεχνῶς φάρμακον στραγγουρίας, *Aptum hoc quidem, et seni conveniens invenisti remedium stranguriæ.* Plat. in Ion. pag. 541. sub. fin. Ἀλλ' ἀτεχνῶς, ὥςπερ ὁ Πρωτεύς, παντοδαπὸς γίγνῃ, *Sed* revera, *ut Proteus, varias induis formas:* Plutarch. de Discrim. Amic. et Adulat. Ὁ δὲ κόλαξ ἀτεχνῶς τὸ τοῦ χαμαιλέοντος πέπονθεν, *Adulator* vere *similis est chamæleonti.* 3. Significat *plane, prorsus, omnino, ex toto, aperte.* Nam quod verum est, ei nihil deest, et quod sine fuco est, id patet. Sic Aristoph. Plut. 362. Φεῦ! ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγιές ἐστιν οὐδενός! *Phy! ut* omnino *nihil sani quicquam in ullo est!* Id Nub. 407. Νὴ Δί' ἔγωγ' οὖν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτί ποτε, *per Jovem* plane *idem evenit mihi olim.* Ibid. ver. 424. Οὐδ' ἂν διαλεχθείην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις, *cum aliis nullo modo disseram.* Ibid. 437. Νῦν οὖν χρήσθων ἀτεχνῶς ὅ, τι βούλονται. *Nunc age prorsus me tractent, quocunque sibi visum fuerit.* Ibid. 452. Δρώντων ἀτεχνῶς ὅ, τι χρῄζουσι. *Faciant plane, quicquid volunt.* Plat. Euthyhpron. 5. Ubi τῷ ὁρᾷν opponitur κατιδεῖν ὀξέως, *(acute, celeriter,)* ἀτεχνῶς *(aperte non tecte)* καὶ ῥᾳδίως, *facile, sine difficultate.* Z.]

Ἀτρέμα, *accurate.* II. Ἀτρέμας, et ἀτρέμα [66], idem fere sunt; nec enim tantum significant *absque motu,* aut *sensim et placide,* sed etiam παντάπασιν ἁρμοζόντως καὶ ἀκριβῶς, *convenienter omnino et accurate, nihil ut non suo loco et ordine positum sit.* Plutarch. in Themistocle [67]: Τοῖς χρονικοῖς δοκεῖ μᾶλλον Θουκυδίδης συμφέρεσθαι, καίπερ οὐδὲ αὐτοῖς ἀτρέμα συνταττομένοις, id est, *Magis Thucydidi cum annalibus convenire videtur, tametsi ne secum ipsi quidem in omnibus omnino consentiant:*

66 Ἀτρέμα pro ἀτρέμας dixisse, qui post Homerum secuti sunt, auctor est Eustathius pag. 578. in fin. quare idem pag. 1017. ad ver. 313. Iliad. lib. O.

Ὄφρα μὲν αἰγίδα χερσὶν ἔχ'
ἈΤΡΕ´ΜΑ Φοῖβος Ἀπόλλων.

ἀτρέμα metri gratia dictum putat pro

vel, *tametsi non satis exquisite ac diligenter confecti sint.* Ubi meo judicio Stephanus male vertit, *sensim et placide:* nisi (quod tamen ipse reprehendit) placide factum id dicitur, quod non tumultuarie, sed otiose diligenterque factum sit. Melius Amiotus: *Encor qu' elles mêmes ne soient gueres bien faites.*

III. Dicitur etiam ἔχε ἀτρέμας, Homero et Aristophani [68]: vulgo, *ne vous bougez, ne vous mettez point en peine.* Quomodo usurpavit etiam Lucianus in Charonte [69], cui descendere cupienti, quod eminus non videret, Mercurius, Ἔχε ἀτρέμας, inquit, καὶ τοῦτο γὰρ ἰάσομαί σοι, id est, *Mane modo, nam huic etiam incommodo probe medebor.* Dixit eodem sensu Xenophon Instit. VI. [70] ἀτρεμίαν ἔχειν, ubi equites aliquot jubet sub aliquam speculam provectos: ἀδήλους τοῖς πολεμίοις ἀτρεμίαν ἔχειν, *Efficere ne ab hoste conspicerentur, ac tantisper immotos ibi consistere.* Ἔχε ἀτρέμας, quiesce.

[Hoogevenus conjicit, particulam αὖ proprie esse neutrum adjectivi αὖς, quod, auctore Hesychio, Laconum et Cretensium dialecto dicatur pro αὐτός. Œconomiam autem hujus particulæ hanc esse statuo. 1. Proprie et ab initio dicta esse videtur in re corporea pro εἰς τοὐπίσω, *retro, retrorsum:* uti Iliad. α'. 459. ubi αὖ ἔρυειν dicitur in cervice victimæ resupinanda: et Iliad. θ'. 325. in nervo, qui retrahitur. 2. Deinde translata est ad membra orationis, quæ quasi aliorsum, aliam in partem flectuntur, et significat *similiter, quoque, vicissim, contra, ut utar alio exemplo, vel argumento ad eandem rem confirmandam.* Nam inprimis adhibetur tum, cum novum exemplum aut argumentum commemorandum est, sive repetendum est, quod cum antecedente habet conjunctionem. Quodsi igitur id quod commemorandum est, simile antecedenti reperitur: commode αὖ reddi potest *similiter,* [Numquam vertendum est per *similiter. Herm.*] *quoque, rursus:* sin diversæ est conditionis et naturæ, interpretare *contra, e contrario, vicissim.* V. c. Xenoph. Cyrop. III. 3. 22. Cyrus, cum in eo esset ut expeditionem susciperet, dicitur Jovi cæterisque Diis sacrificasse. Tum posteaquam fines hostium superaverit, dicitur ἐκεῖ ΑΥ καὶ Γῆν ἱλάσκεσθαι χοαῖς, καὶ Θεοὺς θυσίαις etc. Hic αὖ commode reddideris *similiter.* Ibid. cap. 2. §. 30. Cyrus dicit, a se legatum missum iri ad Indum, et ut Chaldæi quoque legatos mittant, est auctor. Ubi autem exposuerat, quæ daturus esset suo mandata, pergit, Ταῦτα μὲν ὁ παρ' ἐμοῦ λέξει· τοῖς δὲ παρ' ὑμῶν ὑμεῖς ΑΥ (h. e. *quoque, similiter,*) ἐπιστέλλετε ὅ, τι ὑμῖν δοκεῖ συμφέρον εἶναι. Id Mem. II. 1. 13. commemorata est sententia bimembris καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ κλαίοντας καθιστάναι. Tum primo membro, ubi explicatum erat illud κοινῇ absoluto, pergit ad alterum, καὶ ἰδίᾳ ΑΥ οἱ ἀνδρεῖοι etc. Ibid. §. 11. ubi Aristippus, qui ante negaverat, se velle esse in numero regnantium, hic *similiter* negat alterum, quo

Αὖ. Significat retro.

Similiter, quoque.

ἀτρέμας. Nam ita ille quasi mirans: Ἰδοὺ ἐνταῦθα δίχα τοῦ σ κεῖται διὰ μέτρον, *En hic absque σ exaratum est metri gratia.*

67 Pag. 125.

68 In Nubibus, ver. 260. et in Avibus ver. 1200. et 1244.

69 Pag. 141.

70 Pag. 165. H.

Contra, vicissim. urgebatur, οὐδὲ εἰς τὴν δουλείαν ΑΥ͂ ἐμαυτὸν τάττω. Quod si Reiskius vim particulæ αὖ tenuisset, non ausus esset locum hunc mutare. Plat. in Phædro pag. 251. Πᾶσα κεντουμένη κύκλῳ ἡ ψυχὴ οἰστρᾷ καὶ ὀδυνᾶται· μνήμην δ' αὖ ἔχουσα τοῦ καλοῦ γέγηθεν, *Omnis animus undique stimulis agitatus furit et dolet: ubi vero* contra *memoria pulcri illius rediit, lætatur*. Idem de Repub. lib. IV. pag. 420. ᾠήθημεν γὰρ ἐν τῇ τοιαύτῃ (πόλει εὐδαίμονι) μάλιστα ἂν εὑρεῖν δικαιοσύνην, καὶ ΑΥ͂ ἐν τῇ κάκιστα οἰκουμένῃ ἀδικίαν. Aristoph. Vesp. 57. Ὀλίγ' ἄττ' ὑποειπὼν πρότερον αὐτοῖσι ταδί, μηδὲν παρ' ἡμῶν προσδοκᾶν λίαν μέγα, μηδ' ΑΥ͂ (contra) γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον. Demosth. adv. Leptin. pag. 480. οὐδ' ἐστὶν οὐδενὶ τῶν ἡμετέρων ἐχθρῶν τρόπαιον οὐδὲν ἀφ' ἡμῶν· ἡμῖν δ' ΑΥ͂ ἀπὸ πολλῶν, *Non ulli nostrorum hostium est tropæum ex nobis: nobis vero* contra *ex mul-*

Rursus. *tis*. 3. Interdum, significat *rursus*, poniturque pro πάλιν, in simplici repetitione, si, quamquam nihil simile ante est commemoratum, simile tamen aut idem alio tempore evenit. Hinc recte Harpocratio ait, Αὖ, Δημοσθένης ἀντὶ τοῦ πάλιν ἐν τῷ κατ' Ἀφόβου πρώτῳ. Sic reperitur Iliad. α'. 540. ubi Juno ita jurgium exorditur: Τίς δ' ΑΥ͂ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς; ΑΙ'ΕΙ' τοι φίλον ἐστὶν etc., *Quis Deorum tecum, versute,* rursus *consilia contulit? Semper tibi placet*

Non est μόριον παραπληρωματικόν. etc. Conf. Iliad. φ'. 394. et alibi. Igitur omnia loca, ubi hæc particula occurrit, commode posse referri arbitror ad hanc a nobis descriptam œconomiam; nec est, quod cum quibusdam grammaticis temere opinemur, αὖ interdum esse παραπληρωματικὸν, quod miserum refugium malorum grammaticorum esse solet, si non statim reperiunt, quæ potestas alicui particulæ subjici commode possit ¶. 234.

Αὖθις differt ab αὖθι. Eustathius quidem ad Iliad. π'. pag. 1062. et Odyss. τ'. pag. 1879. ait, αὖθις et αὖθι esse synonyma, et adhiberi ut χαμάδις et χαμάδι, πολλάκις et πολλάκι, χωρὶς et χωρί. Sed refellitur a Hoogeveno, qui contendit, αὖθι in loco dici, pro *illic*, secundum analogiam τοῦ τόθι *ibi*, πάντοθι *ubique*, κεῖθι *illic*, οἴκοθι *domi*, Ἰλιόθι *Trojæ*, Κορινθόθι *Corinthi*, etc. v. c. Iliad. ε'. 296. τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, h. e. *Ille ibi*

Αὖθις et αὖτις idem valent. seu *eo ipso loco animam efflavit*. At vero αὖθις et αὖτις sensu nil differe, sed αὖτις tantum dici Ionice, sive Homerice. Nam clarum id fieri ex Plat. Repub. lib. III. pag. 393. ubi illos versus Iliad. α'. 26. Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω, ἢ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕστερον ΑΥΤΙΣ ἰόντα, Philosophus ita sine metro rationeque poëtica reddat, ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἠγρίαινεν, ἐντελλόμενος νῦν τε ἀπιέναι, καὶ ΑΥ͂ΘΙΣ μὴ ἐλθεῖν. Cæterum αὖθις fere eodem modo adhibetur, quo αὖ usurpari ante docuimus. Nam significat 1. repetitionem ejusdem loci,

* Differt itaque, uti recte præcepit Hoogevenus, a νῦν, quod *tempus præsentissimum* significat: αὐτίκα vero *tempus paulo post futurum*, et reddi debet, *mox*, *statim*, *continuo*, exclusa omni mora. Hinc apud Plat. de Repub. lib. IV. pag. 420. νῦν et αὐτίκα opponuntur invicem: ΝΥ͂Ν μὲν οὖν, ὡς οἰόμεθα, τὴν εὐδαίμονα πόλιν πλάττομεν, οὐκ ἀπολαβόντες ὀλίγους ἐν αὐτῇ τοιούτους τινὰς θέντες, ἀλλ' ὅλην· αὐτίκα δὲ τὴν ἐναντίαν σκεψόμεθα, *Nunc igitur, ut opinamur, felicem civitatem fingimus, non adeo ut paucos tales, quales esse volumus, seligamus, sed universam: mox vero contrariam contemplabimur*. Hinc ut quam brevissima mora intelligatur, additur μάλα: v. c. Xenoph. Cyrop. III. 2. 8.

h. e. *retro*. Vid. Iliad. l. l. item Iliad. κ'. 62. ubi θέειν αὖτις est *recurrere*. Iliad. ε'. 257. αὖτις ἀποφέρειν est *reportare, revehere*. 2. *Similiter, quoque;* ¶. 235. ut Aristoph. Nub. 670. ἰδὲ μάλ' αὖθις τὸ θ' ἕτερον· τὴν κάρδοπον ἄῤῥενα καλεῖς, θήλειαν. 3. *Contra;* ut Plat. in Phæd. pag. 263. ἢ οἴει ἄν σοι συγχωρῆσαι εἰπεῖν, ἃ νῦν δὴ εἶπες περὶ αὐτοῦ, ὡς βλάβη τέ ἐστι τῷ ἐρωμένῳ καὶ ἐρῶντι, καὶ αὖθις, ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν τυγχάνει; 4. *Rursus:* ut Aristoph. Nub. 1382. Ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι, *Sed rursus similiter vapulabo*. 5. Interdum quoque repetitionem temporis significat, h. e. *alias, posthac*. Ut, in illo Homerico, μεταφρασσόμεθα αὖτις. *De hac re alias videbimus*. Aristoph. Acharn. 854. οὐδ' αὖθις αὖ σε σκώψεται Παύσων ὁ παμπόνηρος, *Neque* posthac *similiter te conviciis lacerabit Pauso nequissimus*. ¶. 236. Hinc ἐσαῦθις, vel disjunctim ἐς αὖθις, ut Thucyd. IV. 63. τὰς ἰδίας διαφορὰς ἐς αὖθις ἀναβαλώμεθα, *Privatas simultates* in aliud tempus *differemus*. Retro. Similiter. Contra. Rursus. Alias. Εἰσαῦθις.

De particula αὖτε, quæ inprimis apud Homerum occurrit, eadem sunt tenenda, quæ supra de vi αὖ sunt dicta. Igitur exemplis opus non esse videtur. ¶. 237. Αὖτε.

IV. Αὐτίκα, præter communem acceptionem, qua *mox*, vel *statim* significat, in qua, vis majoris gratia, nonnunquam adjunctas etiam habet particulas, δὴ μάλα, vel γε μάλα *.

Primo, interdum cum articulo præpositivo et nomine, significat *præsens:* ut ὁ αὐτίκα φόβος, *præsens metus;* τὸ αὐτίκα δεινὸν, *præsens calamitas:* αἱ αὐτίκα ἡδοναὶ, *præsentes voluptates*, quo etiam modo compositum παραυτίκα usurpatur: imo ἐν τῷ παραυτίκα, significat etiam *in præsentiarum* †. ¶. 238. Ὁ αὐτίκα, præsens.

Secundo, cum particulis τε, et καὶ sumitur eodem sensu, quo adverbium ἅμα, ut αὐτίκα τε τὸ ἐχθρὸν ἑώρακε, καὶ πρὸς τὰς διαλλαγὰς ὥρμησεν, id est, *simul atque inimicum vidit, cum eo in gratiam redire voluit*. Αὐτίκα τε, καί.

VI. Tertio, apud Thucydidem sæpe opponuntur, τὸ μὲν αὐτίκα, τὸ δὲ μέλλον· ut, Τὸ μὲν αὐτίκα, δύσμαχον· τὸ δὲ μέλλον, εὐκαταγώνιστον ἂν γένοιτο, *In præsentia quidem, ægre superari queat: in posterum tamen, facilius expugnabitur* ‡.

VII. Quarto, αὐτίκα γέ τοι, et αὐτίκα δή που, initio ferme periodi, significant, *Ac primum quidem*, vel *Atque ut inde ordiar:* præsertim, ubi res exemplo confirmanda est. Sic apud Lucianum [71]: Αὐτίκα γε ὁ μὲν ἥλιος οὑτοσὶ, οὐδ' ὅσον κνήσασθαι τὸ οὖς (φασὶ) σχολὴν ἄγων, Αὐτίκα γέ τοι, initio periodi.

ἆρ' οἶσθ', ὅτι αὐτοὺς ἡμᾶς ΑΥ'ΤΙ'ΚΑ ΜΑ'ΛΑ δεήσει μάχεσθαι; Z.

† Demosth. de Fœd. Alex. pag. 215. νομίζοντες τὴν παραυτίκα ἡσυχίαν οὐκ ἔσεσθαί ποτ' αἰτίαν ταραχῆς ἀτόπου, *Rati, præsentem quietem non fore aliquando causam turbarum ineptarum*. Id. Olynth. III. pag. 34. προεῖνται τῆς παραυτίκα ἡδονῆς καὶ χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγματα, *Prodita est pro præsente voluptate et gratia respublica*, Z.

‡ Similiter τὸ παραυτίκα et τὸ μέλλον. Ut Demosth. Philipp. II. pag. 72. οὕτως ἡ παραυτίχ' ἡδονὴ καὶ ῥᾳστώνη μείζων ἰσχύει τοῦ ποθ' ὕστερον συνοίσειν μέλλοντος! *Ita præsens voluptas et ignavia plus valet, quam quod, aliquando profuturum est!* Z.

Ac primum quidem, ut inde ordiar, sol qui ne tantum quidem vacat, ut aurem scalpat. Ita sæpe, Αὐτίκα γὰρ, *Principio enim*, cum primam confirmationis nostræ rationem allaturi sumus *. [Non *principio*, sed *statim*: nos *gleich*. Adhibetur enim, etiam si non sequatur alterum argumentum. *Herm.*]

71 *In Bis accus. init.* H.

* Cum Grammatici vim particulæ minus observassent; factum est, ut interpunctione illam antecedentibus adderent, cum primum locum sequentis periodi obtinere deberet. Sic multa loca emendavit Marklandus ad Lys. pag. 647. et 855. edit. Reisk. Cæterum quoniam ita exemplo commemorando præponitur: facile intelligitur, reddi posse *Exempli gratia, inprimis, primo;* cum doceat, argumentum rei non longe esse repetendum, sed *statim* adesse, in promtu esse. Adhibetur sic vero *a.* simpliciter, non sequente alia particula ut Xenoph. Mem. IV. 7. 2. ἐδίδασκε δὲ καὶ μέχρι ὅτου δέοι ἔμπειρον εἶναι ἑκάστου πράγματος τὸν ὀρθῶς πεπαιδευμένον. ΑΥ'ΤΙ'ΚΑ, γεωμετρίαν μέχρι μὲν τούτου ἔφη δεῖν μανθάνειν, ἕως etc. Conf. Cel. Ernest. ad h. l. et Hindenburg. it. Xenoph. Œcon. XIX. 18. αὐτίκα ἄμπελος ἀναβαίνουσα μὲν ἐπὶ τὰ δένδρα etc. Xenoph. Cyrop. III. 1. 29. Ἦ καὶ δύναιο ἄν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐν τῷ παρόντι εὑρεῖν νῦν, ὅτῳ ἂν χαρίσαιο ὅσαπερ τῷ ἐμῷ πατρί; ΑΥ'ΤΙ'ΚΑ, ἔφη, ἣν τινα ἐᾷς ζῆν etc. Callimach. in Jov. 76. Αὐτίκα χαλκῆας μὲν ὑδείομεν Ἡφαίστοιο. *b.* sequente particula γάρ: ut Æschin. Dial. II. 24. αὐτίκα γὰρ, οὗτοι Καρχηδόνιοι etc. Xenoph. Hier. II. 7. αὐτίκα γὰρ, εἰ μὲν εἰρήνη δοκεῖ etc. *c.* sequentibus particulis δὴ μάλα: ut Demosth. adv. Aristog. pag. 778. εἰ γάρ τις αὐτίκα δὴ μάλα εἴποι, ὡς etc. Conf. Casaubon. ad Athenæum pag. 604. et Markland. ad Max. Tyr. Diss. XXIV. 5. Z.

SECTIO QUINTA

De Adverbiis αὐτόθεν, εἶτα, et ἔπειτα [ἔμπης.]

REGULA PRIMA.

Αὐτόθεν, præter vulgarem significationem pro, *ex eodem loco, aut tempore*, primo, sæpe idem est, quod ἐκ τοῦ παραχρῆμα, *in promtu, ex tempore.* Hermogenes: Ἐν δικανικῇ ἰδέᾳ λόγου, κἂν ἐσκευασμένος ἥκῃς, προσποιοῦ αὐτόθεν λέγειν, id est, *In forensibus causis, ut maxime paratus venias, finge tamen ex tempore te dicere.* Sic αὐτοσχεδιαζόμενα omnia, *quæ tumultuaria opera fiunt*, αὐτόθεν fieri dici possent. Αὐτόθεν, *ex tempore.*

II. Secundo non prorsus absimili significatione reddi potest *e re nata*, vel *per se*, vel *ex iis, quæ sunt ad manum, quæ oculis tenentur ac manibus:* quomodo Tullius, *rem ipsam per sese loqui* dicit. Ita Chrysostomus Tom. V. ubi de sancti Babylæ miraculo: Τότε δὲ αὐτόθεν, inquit, ἐδείκνυτο, ὅτι δαιμόνων ἦν ἔργα, τὰ τελούμενα, τῇ τε ἄλλῃ ἀπάτῃ καὶ ταῖς θυσίαις αὐταῖς, ubi vocem hanc Interpres omisit. Sensus autem est: *Tum vero dæmonum opera esse, quæ fiebant, res satis ipsa, cum aliis fraudibus, tum sacrificiorum genere loquebatur*, id est, ἀνθρωποθυσίαις. Αὐτόθεν, *e re nata.*

Ita sæpe Eusebius: ut primo Præparationis: Αὐτόθεν δὲ οὖν τοῦτο, καὶ οὐκ ἐκ μακροῦ διελέγξομεν, *Atque hoc commentum promtis et obviis, non longius arcessitis rationibus refellemus.* Ibidem: Καὶ τὸ αὐτόθεν δὲ πρὸς εὐζωΐαν πᾶσιν ἀνθρώποις προβεβλημένον, id est, *Jam vero illud ipsum, quod omnibus per sese hominibus ad bene beateque vivendum propositum est.*

III. Tertio, interdum idem est quod *manifeste, sine larva, ultro, ac de industria.* Ita sumere videtur Plutarch. in comparatione Solonis et Publicolæ: cum enim dixisset, Solonem παιδιᾶς τινι τρόπῳ, καὶ προσποίημα μανίας ἀναλαβόντα, *joco, et quadam furoris simulatione*, ad rempub. accessisse; de Publicola subjungit: Ὁ δὲ αὐτόθεν ἀναῤῥίψας τὸν ἐπὶ μεγίστων κίνδυνον, ἐπανέστη Ταρκυνίῳ, *Ipse autem ultro, sine larva, ac simulatione, jacta de maximis rebus alea, in Tarquinium consurrexit.* Tametsi Latinus et Gallicus Inter- Αὐτόθεν, *palam.*

pres, *illico*, vel *ipso statim initio*, reddere maluerint: sed meo judicio, non ita hoc sensu Publicola Soloni opponeretur [72].

Εἶτα, *quid ergo?*

IV. Εἶτα, quod proprie *deinde* significat, Primo, ab Atticis oratoribus, initio periodi ἐνθυμηματικῶς, id est, *argumentis premendo*, usurpatur; ac fere ὀργητικῶς, *iracunde;* præsertim, ut rei alicujus indignitatem exaggerent: tuncque reddi potest, *quid ergo? ergone? itane vero? et tu? nunc demum? an vero?* Exempla passim apud Demosth. obvia: ut pro Corona [73], in Æschinem, ea sibi tum objicientem, quæ cum fierent, ipse tacebat; Εἶτα, inquit, ὦ τί ἂν εἰπών σέ τις ὀρθῶς προςείποι; ἔστιν ὅπου σὺ παρὼν, τηλικαύτην πρᾶξιν ὁρῶν ἀφαιρούμενόν με τῆς πόλεως, ἠγανάκτησας; *Quid ergo*, vel *an vero tunc, (o quo te nomine appellem?) tunc, inquam, præsens cum esses, cum abs me tanta commoditate rempublicam spoliari videres, significationem indignationis ullam dedisti?*

Ibidem, cum ex eo quæsiisset, sibine, an urbi hostis esset, ac sibi potius esse responderet; subdit, Εἶτα, οὗ μὲν ἦν παρ' ἐμοῦ δίκην ὑπὲρ τούτων λαβεῖν, ἐξέλιπες· οὗ δ' ἐγὼ ἀθῶος παντάπασιν, ἐνταῦθα ἀπήντηκας; *Quid ergo?* vel *Itane vero? ubi pœnas horum abs me criminum repetere potuisses, dissimulasti: ubi nullus in me culpæ locus esse potest, tum me demum aggrederis?* Quo loco Gallus ita verteret, *Et cependant.*

V. Secundo, eodem fere sensu in medio membro usurpari potest. Demosth. ibid. Ἐμβρόντητε, εἶτα νῦν λέγεις; *Homo stupidissime, nunc demum hoc dicis?*

72 Quid ni? Solon, præmissa, tanquam præludio, stultitiæ simulatione, rempub. capessivit: at Poplicola jam inde ab initio, se Tarquinio opposuit. Αὐτόθεν pro ἐξ αὐτοῦ sc. χρόνου, vel πράγματος· ἐξ αὐτῆς sc. ὥρας, quæ significatio in reliquis usibus vel modice attendenti sese dat. Locus est pag. 111. lin. 11. H.

Omnino vis particulæ αὐτόθεν commode, opinor, ita potest describi. 1. Significat, *ex eo loco, illinc*, ἐξ αὐτοῦ τόπου: ut Demosth. adv. Androtion. pag. 614. εἰ μάτην τὸ δεσμωτήριον ᾠκοδομήθη; καταφαίην ἂν ἔγωγε, εἴγε ὁ πατὴρ ὁ σὸς ᾤχετο αὐτόθεν αὐταῖς πέδαις ἐξορχησάμενος, *Quid? num frustra carcer est exstructus? equidem id dicerem, si pater tuus statim illinc postquam abierit, cum ipsis pedicis saltasset.* Οἴκοθεν, *ex ipsa urbe:* Xenoph. Mem. II. 8. 1. 3. *Statim, ex tempore*, ἐξ αὐτοῦ τοῦ χρόνου: ut Polyb. Exc. Leg. 6. ὁ Τίτος αὐτόθεν ἐξ ἕδρας καὶ θυμικῶς φησὶ etc. 4. *Sine præparatione et meditatione*, ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος: quoniam, quod fit *ex tempore*, fit sine cura et præparatione: ut Polyb. VII. 3. ὁ μὲν οὖν Δημήτριος αὐτόθεν ἐκ τοῦ προβεβηκότος ἔφη, *Demetrius statim* (sine meditatione et hæsitatione) *ex rè nata inquit.* 5. *Facile, in promtu:* quia, quæ ex tempore fiunt, ea facilia et jam parata sunt, vel certe videntur. V. c. Polyb. IV. 39. εἰσὶν αἰτίαι διτταί· μία μὲν αὐτόθεν καὶ πᾶσιν προφανὴς, *Sunt duæ causæ: altera est* in promtu, *et nemini non manifesta.* Z.

73 Pag. 316. init.

* Quæ Hoogevenus copiosius et accuratius de usu particulæ εἶτα disseruit, ea hic summatim repetamus. 1. Significat ordinem temporis, vel rerum, ut lat. *deinde:* Aristoph. Vesp. 49. Ἄνθρωπος ἦν, εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης κόραξ. Hinc sæpe præcedit πρῶτον, ut Id. in Acharn. 649. Ἠρώτησε πρῶτα μὲν αὐτοὺς, πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν· εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν, ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά. Interdum πρῶτον intelligitur: ut, ib. ver. 396. ubi Dicæopolis puero dicenti οὐκ ἔνδον, ἔνδον ἐστὶν, εἰ γνώμην ἔχεις, respondet, Πῶς ἔνδον (sc. πρῶτον), εἶτ' οὐκ ἔνδον· Quæ ellipsis quoque intelligi debet tum, cum

Tertio, sine interrogatione, initio periodi, reddi potius debet, *Et tamen:* Gall. *Et cependant.* Demosth. ibid. Εἶτα τοῦτο μὲν οὐχὶ λέγει τὸ ψήφισμα· εἰ δὲ etc. *Et tamen de hoc decreto, nihil dicit: quod autem* etc. Εἶτα, *et tamen.*

VI. Quarto, etiam cum interrogatione, periodorum initio, paulo interdum mitius est, vertique potest, *Age ergo:* Gall. *Et bien.* Demosthenes ibidem cum ostendisset, Athenienses omnia semper pro salute Græcorum, et egisse libenter, et fortiter sustinuisse, concludit: Εἶτα, ἐγὼ τεθεωρηκὼς, ἐν τοσούτοις καὶ τοιούτοις τὴν πόλιν ὑπὲρ τῶν τοῖς ἄλλοις συμφερόντων ἐθέλουσαν ἀγωνίζεσθαι, ὑπὲρ αὐτῆς τρόπον τινὰ τῆς συμβουλῆς οὔσης, τί ἔμελλον κελεύσειν; etc. *Age ergo; cum viderem hanc urbem, tot atque hujusmodi occasionibus, aliorum causa dimicationem adire voluisse: cum ejus ipsius gratia suscepta esset deliberatio, quid me jubere oportuit?* Εἶτα, *age ergo.*

Ibidem, cum διὰ τί, commodius redderetur, *cur ergo?* Εἶτα παρὼν, ὅτε με εἰσῆγον οἱ λογισταὶ, διὰ τί οὐ κατηγόρεις; *Quidni ergo, præsens cum esses, quo tempore me rationibus exigendis præpositi, ad eas reddendas sisterent, me accusabas *?* Εἶτα, *cur ergo?*

VII. Ἔπειτα compositum, eundem etiam usum habet, tametsi rariorem. Demosth. ibidem Ἔπειτα, ὦ κατάρατε, σὺ τὸ τῆς παρὰ τουτωνὶ τιμῆς ἐμὲ ἀποστερῆσαι βουλόμενος, τρόπαια, καὶ μάχας, καὶ παλαιὰ ἔργα ἔλεγες! *Et tu, homo execrande, quo me civium honore spoliares, tropæa, pugnas, antiqua facinora prædicabas † !* ¶. 239. Ἔπειτα.

[Particula ἔμπης Ionicæ formæ, sed ἔμπας et ἔμπα Atticæ, com- Ἔμπης.

ex duobus membris, per participium, factum est unum: v. c. Aristoph. in Vesp. 284. διὰ τοῦτ' ὀδυνηθεὶς, εἶτ' ἴσως κεῖται πυρέττων, h. e. διὰ τοῦτο (sc. πρῶτον) ὠδυνήθη, εἶτ' ἴσως κεῖται πυρέττων. Quod si igitur rem ita capimus, non est, quod cum nonnullis putemus εἶτα interdum abundare. 2. Signif. *demum, denique, cæterum.* Nempe tum, inquit Hoogev. cum ex prioribus non dependent posteriora, sed ab aliis plane differunt. V. c. Aristoph. in Avib. 1424. ubi Sycophanta interrogatus, quis sit, respondet: Κλητὴρ εἰμὶ νησιωτικὸς, καὶ συκοφάντης, καὶ πραγματοδίφης· εἶτα δέομαι πτερὰ λαβὼν κύκλῳ περισοβεῖν τὰς πόλεις καλούμενος. Verum ne hic quidem amittit vim *consecutionis.* Nam refertur ad antecedens, potestque reddi etiam *Igitur.* Uti clare id patet ex laudato exemplo. 3. Eleganter adhibetur in interrogationibus, quæ fiunt cum quadam animi indignatione, habetque adeo eandem vim, quæ tributa est latinæ particulæ *Itane?* Veruntamen in hoc quoque sensu servat primam et propriam significationem *consecutionis,* nempe intelligi debet veluti, *posteaquam tale est factum* etc. V. c. Aristoph. Acharn. 311. Ταῦτα δὴ τολμᾷς λέγειν ἐμφανῶς ἤδη πρὸς ἡμᾶς; εἶτ' ἐγὼ σοῦ φείσομαι; *Hæc quidem audes jam palam ad nos dicere? itane ego tibi parcam?* h. e. *Itane, cum talia tu audeas palam nobis dicere, ego tibi parcam?* It. Lucian. Dial. Mort. T. I. pag. 413. ubi Æacus ad umbram Xerxis: εἶτα σὲ, ὦ κάθαρμα, ἡ Ἑλλὰς ἔφριττε, ζευγνῦντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διὰ δὲ τῶν ὀρῶν πλεῖν ἐπιθυμοῦντα; *Itane* (posteaquam talis es) *te, sceleste, Græcia timuit, jungentem Hellespontum, et per montes navigare cupientem?* It. Ælian. V. H. I. 34. εἶτα τολμήσεις τοῖς ὀφθαλμοῖς ἑαυτοῦ τὸν υἱὸν ἀποθνήσκοντα ὑπομεῖναι; *Itane* (Postquam tot tantaque crimina, quæ mortem merentur, in filium conjecisti) *audebis oculis tuismet ipsis filii supplicium æquo animo ferre?* Z.

† Omnino quoque ἔπειτα, uti εἶτα, consecutionem aliquam ubique significat. 1. Igitur reddi potest *ita:* v. c

posita ex ἐν et dat. πᾶσι, vix apud alium auctorem, nisi Poëtam occurrit. Habet vim βεβαιωτικὴν sive simpliciter per se, sive relate ad superiora, quæ impedire videntur, quo minus res, quæ affirmatur, vero similis haberi possit. 1. Significat igitur ἐν πᾶσι τρόποις, *omnibus modis, omnino, plane, utique.* Ut Odyss. ό. 214. Μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης, *Prorsus enim vehementi ira commovebitur.* Conf. Odyss. τ'. 37. ubi ἔμπης ὥςει Hesychius recte explicat πάντως ὁμοίως. Iliad. ή. 196. ἐπεὶ ἔ τινα δείδιμεν ἔμπης, *Quoniam neminem prorsus timemus.* Conf. Odyss. ξ'. ¶. 240. 2. Significat relate ad superiora *tamen.* Hinc Hesychius ἔμπά γε μὴν explicat ὅμως μέντοι. Iliad. α'. 563. Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, ἐδέ σε λήθω· πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι δυνήσεαι, *O misera, semper suspicaris ea, quæ ineo consilia: efficere tamen nil poteris.* Conf. Iliad. ε'. 191. In hoc sensu interdum respondet particulæ καίπερ. Ut Sophoc. Ajac. 122. Ἐγὼ μὲν ἐδέν' οἶδ', ἐποικτείρω δέ νιν δύστηνον ἔμπης, καίπερ ὄντα δυςμενῆ, *Equidem neminem novi: at tamen miseri illius, quamvis mihi infesti me miseret.* Præcedente particula περ, aliquid ex antecedentibus est repetendum. V. c. Iliad. ί. 514. Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀποῤῥίψαντα κελοίμην Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέεσί περ ἔμπης, *Non ego te, ira deposita, juberem Argivis opem ferre, utcunque indigentibus, non juberem tamen.* Confer Odyss. ό. 360. Z.]

Signif. *plane.* — *Tamen.* — Respondet τῷ καίπερ. — Περ ἔμπης, elliptice.

Iliad. ή. 36. εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τῦτον (sc. μῦθον) ἀπὸ σπεδῆς ἀγορεύεις, ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί, *Si revera, uti dubitare non licet, serio hoc dicis; haud dubie ita* (h. e. ob illam conditionem, quæ dicta est) *mentem tibi ademerunt Dii.* 2. Similiter ponitur in oratione μονοκώλῳ, pro δικώλῳ, reddique potest, *deinde:* ut Aristoph. Acharn. 497. Μή μοι φθονήσητ', ἄνδρες οἱ θεώμενοι, εἰ πτωχὸς ὬΝ, ἜΠΕΙΤ' ἐν Ἀθηναίοις λέγειν μέλλω περὶ τῆς πόλεως, pro εἰ πτωχός εἰμι, ἔπειτα etc. 3. Adhibetur quoque in interrogationibus ad exprimendam admirationem, indignationem et vehementiam quandam, pro *Itane.* Ut Aristoph. Nub. 226. Ἔπειτ' ἀπὸ ταῤῥῦ τὺς θεὺς ὑπερφρονεῖς; *Itane e fiscella deos despicis?* Id. Vesp. 1128. Ἔπειτα παῖδας χρὴ φυτεύειν καὶ τρέφειν; *Itane oportet filios gignere et nutrire?* 4. Eustathius ait apud Homerum interdum abundare hanc particulam: ut Iliad. σ'. 506. κ'. 166. 243. et ν'. 586. Verum commode in his locis potest reddi *postea,* seu, *ita.* Z.

SECTIO SEXTA

De Adverbiis ἐπεὶ, [ἐπειδὴ, ἐπὰν, ἐπειδὰν,] et ἐπιεικῶς.

REGULA PRIMA.

Ἐπεὶ, quod proprie vel *postquam*, vel *quandoquidem* significat, sæpe tamen significantius redditur, *nam:* idque vel per se solum, quod usitatissimum est, vel cum particulis τοί γε. Demosth. Philipp. I. Ἐπείτοιγε, (unica voce) εἰ πάντα ἃ προςῆκε, πραττόντων, οὕτως εἶχε, *Nam si, cum ea, vos quæ oporteret, omnia præstaretis, res tamen ita se haberent.* Ἐπεὶ *nam.*

II. Idem adverbium tres alios potissimum usus habet observatione dignos. Primus est, ut cum adverbiis εὐθέως, τάχιστα, et aliis similibus, reddatur Latine, *cum primum*, vel, *simul atque:* tametsi ἐπειδὴ, pro ἐπεὶ, hoc sensu non raro usurpetur. Exempla apud Xenophontem præcipue obvia; ut, Ἐπεὶ τάχιστα ὑπέλαβον, id est, *Cum primum suspicari cœperunt;* ἐπειδὴ εὐθέως ᾔσθοντο, *simulatque senserunt*, vel *subodorati sunt.* Quo etiam modo, sæpe adverbium utrumque cum infinitivo modo [74] conjungitur, ut ἐπεὶ, vel ἐπειδὴ εὐθέως αἰσθέσθαι. Ἐπεὶ τάχιστα, *ut primum.*

III. Secundus est Plutarchi fere proprius, ut sequente particula δὲ, significet ἀλλὰ, id est, *veruntamen* [75]*:* alioqui sensus hære- Ἐπεὶ δὲ, *verum tamen.*

74 Infinitivo quoque jungitur simplex ἐπεὶ in propria significatione τοῦ *postquam*, quum scilicet media infinitæ sive obliquæ orationi interseritur. Vide Herodot. Erat. cap. 84. Σκύθας γὰρ τοὺς Νομάδας, ἐπεί τέ σφι Δαρεῖον ἐςβαλεῖν (al. ἐμβαλεῖν) ἐς τὴν χώρην, μετὰ ταῦτα μεμονέναι μιν τίσασθαι, *Scythas enim Nomades, postquam eorum regionem invaserat Darius, in posterum perstitisse ad eum ulciscendum.* Est hic usus Herodoto familiaris.

75 Mira, fateor, vocis interpretatio, ad quam stabiliendam non unicus, sed plures et clariores loci requiruntur. Videtur Auctor non observavisse particulam οὖν, quæ post longius ὑπέρβατον additur ἀποδόσει, et medetur aliquo modo læsæ per μακροκωλίαν perspicuitati. Ut igitur pateat τοῦ ἐπεὶ vulgaris significatio *postquam*, vel, quam malim in verbis Plutarchi, *quandoquidem*, integer locus foret adscribendus, quem tamen ob nimiam prolixitatem hic contraham: Ἐπεὶ δὲ τὸν περὶ Λυκούργου καὶ Νομᾶ λόγον ἐκδόντες ἐδοκοῦμεν οὐκ ἂν ἀλό-

ret in plerisque. Sic accipe locum illum in Theseo, pag. 1. ubi, cum dixisset tempora supra Lycurgum et Numam fabulosa esse; subdit: Ἐπεὶ δὲ τὸ περὶ Λυκούργου, καὶ Νουμᾶ λόγον ἐκδόντες, ἐδοκοῦμεν οὐκ ἂν ἀλόγως τῷ Ῥωμύλῳ προσαναβῆναι, id est, *Veruntamen vulgata jam a nobis Lycurgi Numæque historia, visi nobis sumus, non abs re ad ipsum usque Romulum aspirare posse.* Quo loco si vertas ἐπεὶ, *postquam*, pendebit omnino sententia. Obiter quoque hic nota, Latinum Interpretem male reddidisse, ἂν προσαναβῆναι, *evasisse*, cum significet *evadere*, seu *pervenire posse*, ob particulam ἄν.

Ἐπεὶ, *deinde.* IV. Tertius eidem Plutarcho familiaris, et in Stephani notis observatus, est, ut initio periodi, pro ἔπειτα, id est, *deinde*, absolute sumatur. Sic in Publicola [76]: Ἐπεὶ δὲ Ταρκύνιον inquit, μισῶν ὁ δῆμος, ἀρχὴν ἀποστάσεως ἔλαβε τὸ Λυκρετίας πάθος, id est, *Deinde vero*, vel *deinceps, perosus Tarquinium populus, defectionis ansam ex Lucretiæ casu arripuit.* Quo loco interpres Latinus, quod ἐπεὶ vertisset *postquam*, ne hiaret sententia, particulam consequentem unam alter, alter alteram omisit. Amiotus longe consultior: dum vertit: *Si advint que Tarquinius fut si hay et mal voulu du peuple.*

γως τῷ Ῥωμύλῳ προσαναβῆναι· σκοποῦντι δέ μοι, κατ' Αἴσχυλον — Τίν' ἀντιτάξω τῷδε — ἐφαίνετο τὸν — οἰκιστὴν Ἀθηνῶν — παραβαλεῖν τῷ πατρὶ τῆς Ῥώμης· Sequitur ἀπόδοσις. εἴη μὲν ΟΥ͂Ν ἡμῖν ἐκκαθαιρόμενον λόγῳ τὸ μυθῶδες ὑπακοῦσαι καὶ λαβεῖν ἱστορίας ὄψιν, *Quandoquidem vero, Lycurgi et Numæ edita historia, visi sumus non abs re ad Romuli tempora adspirare posse, mihique perpendenti illud Æschyli: Quem huic æquiparem? visum est illum, qui Athenas civibus frequentavit, parenti Romæ comparare; hoc igitur votis meis cedat, ut oratio a fabulis repurgata historiæ accipiat faciem,* Ita relegata peregrina particulæ notione, et propria significatio reservatur, neque pendet sententia, sed rite servat ἀνταπόδοσιν.

76 Non longe ab initio. Et hic longius ὑπέρβατον Auctoris diligentiam fefellit, sequente eadem particula οὖν, sed non nisi post plurima interjecta. Sensus longioris periodi hic est: Poplicola, inquit Plutarchus, ob liberalitatem et humanitatem, videbatur, si quando libera foret respub., in ea primas partes habiturus, ἐπεὶ δὲ Ταρκύνιον Σούπερβον, et reliqua, quæ multa interjiciuntur fere usque ad finem pag. 97. ubi sequitur ἀπόδοσις· Ἀγανακτῶν ΟΥ͂Ν ὁ Οὐαλέριος, εἰ μὴ πιστεύεται πάντα πράττειν ἕνεκα τῆς πατρίδος, ὅτι μηδὲν ἰδίᾳ κακὸν ὑπὸ τυράννων πέπονθε, τῆς τε βουλῆς ἀπέστη, καὶ τὰς συνηγορίας ἀπεῖπε, καὶ τὸ πράττειν τὰ κοινὰ παντελῶς ἐξέλιπεν. Particula δὲ post ἐπεὶ, τῷ πρωτεύειν ἐν δημοκρατίᾳ opponit τὸ ἀποστῆναι τῆς βουλῆς etc. estque sensus: *Valerius videbatur primas partes habiturus, sed, POSTQUAM, Tarquinio superbo expulso, hac exspectatione excidit* (quomodo et quam ob caussam excidisset, narrat fusius, quæ brevitatis gratia hic omitto) *tum indignatus Valerius, quod sibi fides non habebatur, omnia se pro patria experturum, quia nullam privatam injuriam a tyrannis passus erat; et curia abstinuit et forum vitavit, et administrationem reipub. prorsus neglexit.* Viden' ἐπεὶ diserte servare propriam notionem, quæ est temporis consequentia? Similis ratio est alterius loci ex Plutarchi Pompeio pag. 621. Ubi post ἐπεὶ δὲ πρὸς Κίνναν et reliquum ὑπέρβατον, sequitur tandem ἀπόδοσις. Τότε ΟΥ͂Ν ὁ Πομπήϊος ἐν τῇ Πικηνίδι τῆς Ἰταλίας διέτριβεν, *POSTQUAM vero ad Cinnam etc. tunc Pompeius in Picenis agebat.* Quod ad Herodoti verba attinet, ea se mihi nondum obtulerunt, sed vix dubito, quin simile quid lateat. ¶. 241. Quare duas has τοῦ ἐπεὶ notiones, nempe *veruntamen*, et *deinde* a natura adverbii alienas esse putabo, donec clariora, quæ affirment, se offerent. H.

* De vi et usu particulæ ἐπεὶ paulo accuratius, duce Hoogeveno, præcipere conabimur. 1. De *tempore* adhibita significat *Postquam*, cum Indicativo:

Quod si ἐπεὶ significaret *postquam*, mallem ego primum καὶ consequens, vertere *tum:* qui usus est hujus particulæ non insolens. Idem in Pompeio: [1134. f. *Reizius.*] Ἐπεὶ δὲ πρὸς Κίνναν πορευθεὶς, ἐξ αἰτίας τινὸς ἔδεισεν, καὶ ταχὺ λαθὼν ἐκποδὼν ἐποίησεν ἑαυτὸν, id est, *Deinde profectus ad Cinnam, ob crimen aliquod in se conjectum, metuere cœpit, ideoque sese ex ejus oculis furtim subduxit.* Ubi si vertas *postquam*, particula καὶ initio consequentis periodi expungenda erit: nisi, ut ante jam monui, reddere malis ἐπεὶ *postquam*, et καὶ *tum.* [Rursus in Pomp. 1144. f. ἐπεὶ δὲ ταχὺ τοῦ Σύλλα — *Reizius.*]

Eodem modo sumi videtur apud Herodot. ut cum ait lib. II. pag. 114. Ἐπεὶ ὦν τοὺς νεανίας ἀποπεμπομένους ἰέναι τὰ πρῶτα μὲν διὰ τῆς οἰκεομένης etc., i. e. *Inde*, vel, *tum igitur dimissos adolescentes primum quidem cultam regionem peragrasse.* Ubi oratio, nisi ἐπεὶ, eo modo sumeretur, esset prorsus ἀναπόδοτος *. [Ita et Thucyd. II. 64. pr. ἐπεὶ γεγένηταί τε πέρα ὦν — *Reizius.*]

[Ἐπειδὴ, pro quo poëtæ dicunt ἐπειὴ, [Ἐπειὴ est ἐπεί. *Herm.*] compositum est ex ἐπεὶ et δή. Quapropter idem fere quoque valet, quod simplex ἐπεί. Etenim 1. rationem temporis continet et significat *Postquam, a quo:* hinc Hesych. ἐπειδὴ, ἐξότε: cum indicat. Ἐπειδή. *Postquam, a quo tempore.*

ut Iliad. β'. 16. βῆ δ' ἄρ' ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε. It. ί. 92. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο, etc. Quanquam vero nonnunquam Infinitivus sequitur: cave tamen existimes cum quibusdam, eum pendere a vi particulæ, cum potius causa sit quærenda in oratione obliqua. Præter locum supra ex Herodoto ab Hoogev. laudatum, huc pertinet Xenoph. Apol. §. 4. ἐπεὶ δ' αὐτὸν πάλιν λέγειν. Intellige ex antecedentibus Ἑρμογένης ἔφη. Eandem quoque ob causam particulæ ἐπειδὴ jungitur Infinitivus Plat. Symp. cap. 2. ἐπειδὴ δὲ γενέσθαι ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ τῇ Ἀγάθωνος. Repete ex superioribus ἔφη. 2. De *causa* sumta significat, *quando, quandoquidem, quoniam,* V. c. Iliad. φ'. 95. Μή με κτεῖν', ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι. Lucian. Dial. Ven. et Cupid. Θάῤῥει, μῆτερ, ἐπεὶ καὶ τοῖς λέουσι αὐτοῖς ἤδη ξυνήθης εἰμί. 3. Interdum tota sententia in antecedentibus est omissa, cujus ratio per ἐπεὶ redditur: ut Aristoph. in Ran. 673. Bacchus vapulans exclamat, ἄπολλον etc. Xanthias ad Æacum ait, ἤλγησεν· οὐκ ἤκουσας; Tum Bacchus, οὐκ ἔγωγε. et addit rationem, non, cur non *doluerit*, sed cur exclamaverit ἄπολλον. Ἐπεὶ Ἴαμβον Ἱππώνακτος ἀνεμιμνησκόμην. 4. Similiter sæpe post ἐπεὶ, cum particulis interrogantibus, aliqua sententia eleganter omittitur, quæ ex antecedente oratione facile potest erui. E. g. Aristoph. Nub. 689. ΣΩ. Ἀλλ' ὦ πόνηρε, ταῦτά γ' ἔστ' οὐκ ἄῤῥενα. ΣΤΡ. Οὐκ ἄῤῥεν' ὑμῖν ἐστιν; ΣΩ. Οὐδαμῶς γ'· ἐπεὶ πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ; hic post ἐπεὶ intellige εἰ ταῦτ' ἔστιν ἄῤῥενα. It. Rom. III. 6. Μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργὴν; Μὴ γένοιτο. Ἐπεὶ (supple εἰ ἄδικος εἴη) πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; Conf. Lucian. adv. Indoct. Πόθεν γάρ σοι διαγνῶναι δυνατὸν, τίνα μὲν παλαιὰ καὶ πολλοῦ ἄξια, τίνα δὲ φαῦλα καὶ ἄλλως σαπρὰ, εἰ μὴ τῷ διαβεβρῶσθαι καὶ κατακεκόφθαι αὐτὰ τεκμαίροιο, καὶ συμβούλους τοὺς σέας ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν παραλαμβάνεις; ἐπεὶ (repete εἰ μὴ τῷ διαβεβρῶσθαι etc.) τοῦ ἀκριβοῦς ἢ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐν αὐτοῖς τίς ἢ ποία διάγνωσις; Igitur minus probandum est, quod Devarius ait, in ejusmodi locis ἐπεὶ poni pro εἰ δὲ μή. 5. Elliptice quoque ἐπεὶ ponitur cum Imperativo; quod inprimis fieri solet tum, cum res videtur certa et minime dubia, adeo ut tuto adversarius ad objiciendum provocari possit. V. c. Plat. in Euthydem. pag. 287. lin. 21. Τὸ γὰρ, οὐκ ἔχω ὅ, τι χρῶμαι, ὅ, τί ποτε λέγεις, ὦ Διονυσόδωρε; ἢ δηλονότι, ὡς οὐκ ἔχω ἐξελέγξαι αὐτὸν; ἘΠΕῚ, ἘΙΠΈ, τί σοι ἄλλο ἐννοεῖ τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ, οὐκ ἔχω ὅ, τι χρήσομαι τοῖς λόγοις. Hic post Ἐπεὶ intellige οὐδὲν ἄλλο ἐννοεῖν δύναται· εἰ δὲ δύναται, εἰπὲ, τί etc. Latine illud ἐπεὶ reddi potest, *Sin minus*, aut, *Alioquin.* [Melius *nam. Herm.*] Ibid. paulo post: Ἄλλο σὺ λέγεις, ἔφη, τοῦτο τὸ πάνυ χαλεπὸν χρῆσθαι. ἐπεὶ ἀπόκριναι,

ut Eurip. Elect. 20. Ταύτην, ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ' ἥβης χρόνος, μνηστῆρες ᾔτουν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός. Plat. de Repub. lib. V. pag. 452. Ὅτε ἤρχοντο τῶν γυμνασίων πρῶτον μὲν Κρῆτες, ἔπειτα Λακεδαιμόνιοι, ἐξῆν τοῖς τότε ἀστείοις ταῦτα πάντα κωμῳδεῖν· ἀλλ' ἐπειδὴ χρωμένοις ἄμεινον τὸ ἀποδύεσθαι τοῦ συγκαλύπτειν πάντα τὰ τοιαῦτα ἐφάνη, καὶ τὸ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς δὴ γελοῖον ἐξεῤῥύη. Apud Thucyd. lib. I. cap. 6. bis sic ἐπειδὴ occurrit: veluti, Ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμενοι μάχῃ ἐκράτησαν. Atque, Ἐπειδή τε οἱ Ἕλληνες μᾶλλον ἐπλωΐζοντο, etc. Cum optativo occurrit Plat. Phæd. cap. 3. ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη (sc. τὸ δεσμωτήριον). Sed forte locus est corruptus, adeo ut vel ἐπειδὰν, quod cum tali modo conjungi solet, sit legendum, vel Plato scripserit ἀνεῴχθη, quod vero mutatum sit a librariis in ἀνοιχθείη, quia idem modo præcessisset. ¶. 243. Eadem particula juncta aliis, ut εὐθέως, πρῶτα, τάχιστα, significat, *Simul ac, ut primum.* V. c. Xenoph. Hellen. III. ἘΠΕΙΔῊ ΕΥ'ΘΕ'ΩΣ ᾔσθοντο. Iliad. α'. 136. Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους φύσει, ἘΠΕΙΔῊ ΠΡΩ͂ΤΑ τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν. Demosth. Ἐπειδὴ τάχιστα ἐγκρατὴς ἐγένετο τοῦ ἀργυρίου. Idem Ἐπειδὴ τάχιστα ἐξουσία ἐγένετο. Infinitivus, qui interdum jungitur, non a vi particulæ regitur, sed ab orationis obliquæ ratione, uti antea vidimus in loco de particula ἐπεί. 2. Quemadmodum ἐπεί, ita quoque ejus compositum ἐπειδὴ significat, *quoniam, quandoquidem.* Et in hoc quoque sensu constanter cum Indicativo copulatur. Æschin. Socrat. II. 13. Νῦν δὲ ἐπειδὴ τετυχήκατε περὶ τοῦτου πράγματος διαφερομένω. Ibid. 26. ἐπειδὴ ἀναγκαῖον μὲν φαίνεται. Id. III. 6. ἐπειδὴ ζητητικός εἰμι τῶν πραγμάτων. Plat. Phæd. pag. 271. ἐπειδὴ λόγου δύναμις τυγχάνει ψυχαγωγία οὖσα. Demosth. Olynth. I. ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων μισοῦσι. Particula ἐπειδήπερ usu non differt ab ἐπείπερ, de qua supra vidimus. Hinc Hesychius, Ἐπειδήπερ. ἐπειδή. Æschin. Socrat. Dial. II. 12. ἐπειδήπερ οἵ γ' ἔμπροσθεν λόγοι οὐ περὶ τούτου δοκοῦσι σοι εἰρῆσθαι, *Quandoquidem priora argumenta non hoc tibi probare videntur.*

Ἐπειδὴ εὐθέως. Ἐπειδὴ πρῶτα. Ἐπειδὴ τάχιστα. *Quia.* Ἐπειδήπερ.

Ἐπάν, *postquam*, c. Conj.

Particulam ἐπὰν conflatam esse ex ἐπεὶ et ἄν, intelligitur non modo ex Iliad. ζ'. 313. ubi occurrit ἐπεὰν, sed etiam ex poëtico illo

h. e. εἰ μὴ ταῦτα οὕτως ἔχει, ἀπόκριναι. Sophocles in Elect. 353. Οὐ ταῦτα πρὸς κακοῖσι δειλίαν ἔχει; ἘΠΕΙ', δίδαξον, ἢ μάθ' ἐξ ἐμοῦ, τί μοι κέρδος γένοιτ' ἂν τῶνδε ληξάσῃ γόων; h. e. ἐπεὶ ταῦτα σοὶ ἄλλως δοκεῖ. Conf. Aristoph. in Vesp. 517. 6. Ellipsis quoque statuenda est τοῦ εἰ δὲ, vel εἰ δὲ μὴ, quando ἐπεὶ cum particula ἂν futurum obliquum notante, ponitur: v. c. Ebr. X. init. Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις, ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς, οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι· ἘΠΕΙ' (supple εἰ δύναιτο τελειῶσαι) ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ etc.

Præterea aliæ quoque particulæ junguntur. V. c. 1. Ἐπεὶ ἄρα, h. e. *quoniam adeo;* ut 1 Cor. VII. 14. Ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικὶ, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί· ἘΠΕΙ' ἌΡΑ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστι. 2. Ἐπεὶ οὖν, eodem sensu. Vid. Ebr. IV. 6. 3. Ἐπεὶ ὅτι γε. Ut Plat. de Repub. lib. V. pag. 471. lin. 28. Ἐπεὶ ὅτι γε εἰ γένοιτο, πάντ' ἂν εἴη ἀγαθὰ πόλει, ᾗ γένοιτο. In his verbis, inquit Hoogev. vel ἐπεὶ otiosum est vel ὅτι, aut, quod malim, elliptica est locutio, quæ proxime ad ἀποσιώπησιν accedit, atque ita suppleri possit: Ἐπεὶ τοῦτό γ' ἐν τοῖς μάλιστα κεῖται ὅτι etc. exercente particula γὲ suam περιγραφικὴν potestatem: ut sit sensus: *Quandoquidem tum multæ hujus rei utilitates ostendi possunt, tum vero hæc maxima, quod, si hæc existat, optimus sit reipub. sta-*

2

ἐπεί κε, aut ἐπεί κεν, atque ex eo, quod Iones pro ἐπὰν dicunt ἐπὴν, quemadmodum omnino pro ἂν seu ἐὰν solent ponere ἤν. Cæterum ἐπὰν ab ἐπεὶ duplici ratione differt. Primo enim ἐπὰν tantum de tempore usurpatur, et significat *postquam.* Deinde ob vim particulæ ἂν, unde conflata est, nunquam non cum Subjunctivo copulatur. ¶. 244. Sic Demosth. Olynth. II. ἐπὰν δὲ ἀῤῥώστημά τι συμβῇ. Conf. Matth. XI. 8. Luc. XI. 22. Iliad. α΄. 168.

Particula ἐπειδὰν, quæ composita est ex ἐπειδὴ et ἂν, ab ἐπειδὴ eodem modo differt, quo ἐπεὶ ab ἐπάν. Igitur non tantum de solo tempore, in sensu *postquam*, abhibetur, sed etiam, ob vim particulæ ἂν, jungitur Conjunctivo. ¶. 245. Quapropter si loca occurrunt, ubi ἐπειδὰν vel *causam* significet, vel Indicativum habeat adjunctum: dubium ne sit tibi, quin a manu auctoris sit ἐπειδή. Hæc confusio sæpenumero facta est ab inscitia aut incuria librariorum, et typothetarum quoque, qui minus intelligebant vel attendebant compendium scripturæ, quod in ultimis utriusque particulæ obtinet syllabis. Sic Xenoph. Mem. I. 2. 35. Ἐπειδὰν ἀγνοεῖς, ob Indicativum non minus quam ob sensum, debet legi ἐπειδή. Similiter IV. 3. 4. et 6. et 9. Idem Lucian. Dial. Mort. cap. 11. ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζομεν καὶ στένομεν etc. Z.] Ἐπειδὰν, *Postquam*, c. Conj.

V. Ἐπιεικῶς, præter vulgatam *æqui bonique*, atque adeo, *moderati* significationem; Primo, sumitur interdum quo modo *probe*, apud Latinos, ut, *probe intellexi*, ἐπιεικῶς ἔμαθον; *probe mihi conscius sum*, id est, ἐπιεικῶς ἐμοὶ σύνοιδα [77]. Ἐπιεικῶς, *probe.*

VI. Secundo, reddi potest, *admodum*, ut apud Xenophontem Ἑλληνικῶν V. ubi de Thebanis adversus Lacedæmonios castrametantibus: Καὶ γὰρ ἦν στενὸν ἐπιεικῶς ταύτῃ, καὶ δύσβατον χωρίον, id est, *Angustus enim admodum locus is erat, accessuque difficilis.* Ἐπιεικῶς, *admodum.*

VII. Tertio, significat *commode, omnino*, seu *belle*. Demosth. Ἐπιεικῶς, *commode.*

tus. ¶. 242. 4. Ἐπεὶ τοι cum interrogatione, ubi τοι valet ad rationem confirmandam. V. c. Lucian. Epist. Saturnal. Tom. III. pag. 408. lin. 86. Εἰ γοῦν ἠπίστασθε τοὺς φόβους καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φευκτέον ὁ πλοῦτος ἔδοξεν· ἘΠΕΙ' ΤΟΙ οἴει με αὐτὸν οὕτως ἄν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς, εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις καθῆσθαι ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ᾽ ἄλλῳ ταττόμενον; 5. Ἐπεί τοι γε, *Quoniam profecto quidem.* Nulla particula otiosa est putanda. Nam ἐπεὶ ratiocinatur, τοὶ confirmat, et γε urget. V. c. Demosth. Philipp. I. ab initio: ἐπεί τοι γε, εἰ πάνθ᾽, ἃ προσῆκε, πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ᾽ ἂν ἐλπὶς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι. 6. Ἐπείπερ, *inprimis quoniam, quandoquidem.* Plat. de Repub. lib. V. pag. 452. Ἐπείπερ ὡρμήσαμεν λέγειν, οὐ φοβητέον τὰ τῶν χαριέντων σκώμματα. 7. Ἐπείπερ — γε, eodem sensu. Plat. in Phæd. pag. 114. Ἐπείπερ ἀθάνατόν γε ἡ ψυχὴ φαίνεται οὖσα, τοῦτο καὶ πρέπειν ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ἄξιον κινδυνεῦσαι, οἰομένῳ οὕτως ἔχειν. 8. Ἐπεὶ τάχιστα, aut τάχιστα ἐπεὶ, *Simul atque.* Vid. antea Viger. Z.

77 Affertur pro hoc usu Locus Aristophanis in Vesp. ver. 1241.

Τυτὶ μὲν ἐπιεικῶς σύγ᾽ ἐξεπίστασαι,

Hoc tu quidem probe novisti.

Olynth. I. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς τοῦθ', ὅπερ δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ἡμῖν, *Sed commode omnino accidit, ut quod ex Philippi rebus ad vincendum maxime difficile est, idem quoque nobis sit utilissimum.* Vulgo diceremus, *cela va le mieux du monde.*

Aliquando, *Satis commode* potius, quam, *admodum commode.* Idem ubi de Philippo convalescente: Ἐπεὶ ἀνέλαβεν ἑαυτὸν, inquit, καὶ ἐπιεικῶς ἔσχε τὸ σῶμα, id est, *Ubi se recreare cœpit, et corpore esse firmo satis ac valente.*

Ἐπιεικῶς, *satis.*

VIII. Quarto, reddi potest *satis*, absolute. Plato in Phædone: Τὸ μὲν σῶμα οὐκ εὐθὺς οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἐπιεικῶς συχνὸν ἐπιμένει χρόνον, id est, *Corpus nihil quicquam istorum continuo subire solet: sed potius satis multo tempore incorruptum manet.* Quo loco istud ἐπιεικῶς etc. Gallice reddi potest, *un assez bonne espace de tems.*

Ἐπιεικῶς, *circiter.*

IX. Quinto, significat etiam *circiter*, quod tamen Latini per *admodum* exprimere solent. Polyb. lib. VI. de sociorum equitatu, ejusque distributione loquens: Ἐκ δὲ τούτων λαμβάνουσιν, inquit, τῶν μὲν ἱππέων, εἰς τοὺς ἐπιλέκτους, ἐπιεικῶς τὸ τρίτον μέρος, id est, *Ex ea sociorum multitudine, sumunt equitum in extraordinarios partem admodum tertiam.* Gallice, *bien la troissiême partie.*

Quam eandem sententiam aliter expressit Plutarchus in Lycurgo, particulis usus που, et μάλιστα. Ἔτεσί που μάλιστα τριάκοντα καὶ ἑκατὸν, μετὰ τὸν Λυκοῦργον, id est, *Annis post Lycurgum admodum triginta supra centum.*

Ἐπιεικῶς, *bona fide, serio.*

X. Sexto, ac postremo, reddi potest, *bona fide, ex animo, serio, ac sine fuco;* eodem fere sensu, quo εὐγνωμόνως. Plato in Alcibiade I. Οὐκοῦν τοσοῦτον μὲν ἡμῖν ἐς τὸ πρόσθεν πεπέρανται; ὃ γάρ ἐσμεν, ἐπιεικῶς ὡμολόγηται, id est, *Hactenus igitur id a nobis effectum est, ut, quidnam simus, sincere a nobis ac bona fide statueretur.* Sic, quod ait Plautus in Captivis: *Bona fide, tu mihi isthæc verba dixisti?* Græce reddi potest: Μῶν σύγε ἐπιεικῶς, vel ἐσπουδασμένως τούσδε τοὺς λόγους ἔλεγες;

SECTIO SEPTIMA

De Adverbiis ἐπίπροσθεν, [εὖγε,] ἦ, ἧ, *cum aliis Particulis,* [ἤδη.]

REGULA PRIMA.

Ἐπίπροσθεν εἶναι, cum dativo, idem est quod verbum ἐπιπροσθεῖν, id est, *luminibus officere.* [Suidas. ἐπιπροσθεῖ, ἐπισκιάζει. Z.] Plutarch. in Pericle, Ἔοικε πάντη χαλεπὸν εἶναι, καὶ δυσθήρατον ἱστορίᾳ τἀληθὲς, ὅταν οἱ μὲν ὕστερον γεγονότες τὸν χρόνον ἐπίπροσθεν ὄντα τῇ γνώσει τῶν πραγμάτων ἔχωσι. Quæ postrema verba male accipit Latinus Interpres, dum reddit: *Antequam res cognoscant, præveniuntur tempore.* Integrum locum sic verte: *Ægre omnino potest historia verum investigare et consequi, quod posteriorum cognitioni ac veluti luminibus, quo minus res gestas intelligant, elapsum tempus officiat* *. Ἐπίπροσθεν εἶναι, *luminibus officere.*

[Hoogeveno, ad vim particulæ compositæ εὖγε subtilius intelligendam, videtur ellipsis esse admittenda. Veluti εἰ μὲν ἄλλο ποτε, ἀλλὰ τοῦτό γε εὖ εἴρηκας, seu πεποίηκας. Cæterum Latine potest exprimi *Bene quidem,* et habet vim collaudandi. Plat. in Phæd. cap. 4. Νὴ τὸν Δία, εὖγ' ἐποίησας ἀναμνήσας με, h. e. auctore Hoogev. εἴ τι ἄλλο, ἀλλὰ τοῦτό γ' εὖ ἐποίησας. Sic Strepsiades cum audivisset, gallinam dicendam esse ἀλεκτρύαιναν et gallum ἀλέκτορα, Aristoph. in Nub. 667. exclamat, et cum plausu repetit ἀλεκτρύαιναν; εὖγε νὴ τὸν Ἀέρα! Theophrastus Charact. περὶ Λαλιᾶς, addit particulam ὅτι. Ut, Εὖγε, ὅτι με ὑπέμνησας! *Factum bene, quod mihi in memoriam revocasti!* Interdum vero ironice sumitur ad rem ridiculam et stolidam explodendam. Sic apud Plat. in Gorg. pag. 494. lin. 24. Callicli, vitam omni genere voluptatum diffluentem laudanti, respondet Socrates, Εὖγε, ὦ βέλτιστε· διατέλει γὰρ, ὥσπερ ἤρξω etc. Εὖγε, particula collaudantis et comprobantis. Cum ὅτι. *Ironice.*

Particulæ poëticæ εὖτε et Ionice ἦύτε, duplex subjecta est potestas, similitudinis et temporis. Significat igitur 1. *Sicut*, seu, *Plane* Εὖτε, seu ἠύτε. *Sicut.*

* Polyb. Exc. Legat. 74. τὴν ἰδίαν ἔχθραν ἐπίπροσθεν ποιεῖν τοῦ τῶν ἄλλων εὐσχήμονος, *Sed odii rationem potiorem habere, quam aliorum gloriam:* seu, *facere ut odium meum impediat aliorum gloriam.* Ibid. 41. τὸ τῶν βασιλέων λυσιτελὲς ἐπίπροσθεν γίνεσθαι τοῦ ἰδίᾳ συμφέροντος, *Regum utilitatem præferri suis commodis.* Hinc ἐπιπρόσθησιν ad Polyb. III. 71. Ven. Ernest. explicat, *id quod eminet a solo, ut prospectum impediat, officiat.* Z.

ut. Nam haud dubie originem duxit ab Ionico ἠὓς, seu ἐὓς, h. e. *bonus*, s. *qui talis est, qualis videtur.* Ut Iliad. γ'. 10. Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὀμίχλην, — ὣς ἄρα etc., *Plane ut in montis verticibus auster effundit nebulam — ita adeo* etc. ' Iliad. α'. 360. Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς ἠΰτ' ὀμίχλη. Et φ'. 237. Μεμυκὼς

Quando postquam. ἠΰτε ταῦρος. 2. *Quando*, vel *postquam:* ut Theog. 356. Τόλμα, Κύρνε, κακοῖσιν, ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν ἔχαιρες, εὖτέ σε καὶ τέτων μοῖρ' ἐπέβαλλεν ἔχειν, *Forti animo perfer mala, quandoquidem et bonis gavisus es, quando fortuna te horum quoque participem reddidit.*

Εὖτ' ἄν. Particula εὖτ' ἂν apud Poëtas idem significat, et eodem modo construitur, quo apud prosaicos scriptores ἐπὰν vel ἐπειδάν; de quibus supra diximus. Vid. Hesiod. Oper. 430. 448. 564. Theog. 840. Z.]

'Ἤ, *an?* II. Particula ἤ, cum accentu acuto, præter vulgaria significata, *quam* et *vel*, Primo sæpe reddi debet, *an*, cum dubitatione, quando diversa orationis, et opposita membra proponuntur. Demosth. pro Corona: Τῆς ποίας μερίδος γενέσθαι τὴν πόλιν ἐβέλετ' ἄν; πότερον τῆς συναιτίας τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἕλλησι κακῶν, ἢ τῆς περιεωρακυίας ταῦτα γιγνόμενα; *Utrius partis urbem hanc fuisse vellet, ejusne, quæ con-*

78 Τεθέαται lege; nam ex eo, quod anima humana, antequam in corpus venit, res contemplata est, argumentatur Plato. Verba sunt pag. m. 249. in fine: Πᾶσα μὲν ἀνθρώπε ψυχὴ φύσει τεθέαται etc. H.

* Particula ἤ, et poëtice ἠέ, significat 1. *Disjunctionem*, qua reddi debet, *a. aut, vel.* Ut Aristoph. Vesp. 8. Ἀλλ' ἢ παραφρονεῖς ἐτεόν, ἢ κορυβαντιᾷς, *At profecto aut deliras, aut Corybantum more furis. b. alioqui, sin minus*, pro εἰ δὲ μή. Ut Plat. in Phæd. pag. 249. Πᾶσα μὲν ἀνθρώπε ψυχὴ φύσει τεθέαται τὰ ὄντα, ἢ ἐκ ἂν ἦλθεν εἰς τόδε τὸ ζῶον, *Omnis hominis mens natura est contemplata ea quæ sunt, alioquin in hoc animal non venisset.* Sic pro *alioqui* etiam apud Latinos *aut* interdum usurpatur: v. c. Sueton. in Cæs. 66. *Proinde desinant quidam quærere aut opinari, mihique, qui compertum habeo, credant: AUT quidem vetustissima nave impositos quocunque vento in quascunque terras jubebo avehi.* 2. *Dubitationem.* Hic si geminatur, redde *ne, an:* ut Iliad. ε'. 671. Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, Ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδέποιο διώκοι, Ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο, *Tum ambigebat secum*, utrum *Jovis Tonantis filium longius persequeretur*, an *pluribus Lyciis vitam eriperet. b.* in priori membro interdum est εἰ, vel πότερον seu πότερα. ¶. 246. Ut Iliad. β'. 301. Τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν, ΕΙ' ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, 'ΗΕ' καὶ ἐκί, Xenoph. Cyrop. III. 1. 12. Ἢν ἄρχων τις τύχῃ καὶ ἁμάρτῃ, ΠΟ'ΤΕΡΟΝ ἐᾷς ἄρχειν, Ἢ ἄλλον καθίστης ἀντ' αὐτῦ; *c.* Illud εἰ, aut ἤ, aut πότερον, nonnunquam in priori membro deest. Ut Xenoph. l. l. ἐᾷς πλετεῖν, Ἢ πένητα ποιεῖς; Plat. de Repub. VI. pag. 491. Τὰς ψυχὰς ὅτω φῶμεν τὰς εὐφυεστάτας, κακῆς παιδαγωγίας τυχέσας, διαφερόντως κακὰς γίγνεσθαι· Ἢ οἴει τὰ μεγάλα ἀδικήματα καὶ τὴν ἄκρατον πονηρίαν ἐκ φαύλης, ἀλλ' ἐκ ἐκ νεανικῆς φύσεως, τροφῇ διολλυμένης γίγνεσθαι; 3. habet vim *comparationis*, et redditur lat. *quam.* Ut Xenoph. Cyrop. III. 217. Ἄλλε τε, Ἢ τέτε γε ἕνεκα, εἰρήνης νῦν ἐπιθυμεῖτε; *Aliam ob causam, quam ob hanc, pacem nunc petitis?* Aristoph. Acharn. 1077. Στρατηγοὶ πλείονες Ἢ βελτίονες. At vero sæpenumero comparativus, aut particula comparationis omittitur, veluti ἄλλο, μᾶλλον etc. V. c. Theog. 145. Βέλεο (sc. μᾶλλον) δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν, Ἢ πλετεῖν, ἀδίκως χρήματα πασσάμενος. Aristoph. Vesp. 1262. Πεινῇ γὰρ (scil. μᾶλλον) ἤπερ Ἀντιφῶν. Macc. II. 14. 42. Εὐγενῶς θέλων (hic quoque intellige μᾶλλον) ἀποθανεῖν, ἤπερ

juncta quædam malorum, quæ Græcis evenerunt, causa esset? an illius, quæ mala ista fieri negligenter permisisset?

III. Ἢ, cum particula ἄν, significat *alioqui.* Plato in Phædro: Πᾶσα ψυχὴ φύσει θεᾶται [78] τὰ ὄντα, ἢ οὐκ ἂν ἦλθεν εἰς τόδε τὸ ζῶον, id est, *Omnis animus res suapte natura contemplatur, alioqui nunquam hoc in animantis genus venisset.* Quo sensu additur interdum γε, post aliquid aliud interjectum. Demosth. πρὸς Βοιωτ. Ἢ δεινόν γε ἂν εἴη, *Alioqui grave sane id fuerit.* Interdum etiam additur γάρ, non tantum absolute et serio, sed etiam per ironiam: ut apud Lysiam, πρὸς Σίμωνα ἀπολογία, ubi, cum dixisset, exilium indictum esse non tantum adversus mutua certamina, rationem dicti reddens subjungit: Ἢ πολλοὺς γὰρ ἐξήλασαν, id est, *Alioqui multos videlicet exilio damnavissent.* Ἢ ἄν, *alioqui.*

IV. Ἢ οὐ; tam initio periodi, quam in medio, significat, *nonne?* ut apud Plat. Ἢ οὐχ ὁρᾷς, ὅσον ἔργον προστάττεις; *Nonne vides, quantam et quam difficilem rem imperes?* * Ἢ οὐ; *nonne?*

τοῖς ἀλιτηρίοις ὑποχείριος γενέσθαι. Id. Luc. XVIII. 14. Κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος (sc. μᾶλλον) εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος. Particula μεῖζον deest Sirac. XXXIX. 11. Ἐὰν ἐμμείνῃ, ὄνομα (sc. μεῖζον) καταλείψει, ἢ χίλιοι. Conf. cap. XLI. 12. Atque μεῖζον abest Luc. XV. 7. Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐννενηκονταεννέα δικαίοις. Sic ἄλλο videtur intelligendum esse Plat. Apol. 27. τί δείσας (sc. ἄλλο) ἢ μὴ πάθω τοῦτο; Item Xenoph. Mem. IV. 3. 9. εἰ ἄρα τι ἐστὶ θεοῖς ἔργον (sc. ἄλλο), ἢ ἀνθρώπους θεραπεύειν. Plat. in Critone cap. 15. διαλεγόμενός τινας λόγους (sc. ἄλλους), ἢ ὥσπερ ἐνθάδε. 4. Interdum videtur idem valere, quod ἤπου, *nimirum, nempe.* Ut Plat. Criton. cap. 3. Τίς ἂν αἰσχίων εἴη ταύτης δόξα, Ἢ δοκεῖν χρήματα περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ἢ φίλους; *Quæ turpior est opinio quam hæc, nimirum opinari, divitias pluris esse faciendas, quam amicos?* 5. Sunt, qui putent, particulam ἢ interdum post Comparativum abundare. Sed falluntur. ¶. 247. In loco enim Thucyd. VII. 77. ἤδη τινὲς καὶ ἐκ ΔΕΙΝΟΤΕ΄ΡΩΝ Ἢ ΤΟΙΩ͂ΝΔΕ ἐσώθησαν, genitivus τοιῶνδε non pendet a præcedente Comparativo, sed a præpositione ἐκ, a qua etiam genitivus δεινοτέρων regitur. Atque in locis Xenoph. Hist. Gr. II. 1. 6. μακρότερον ἢ χειρός; III. 2. 14. πλέον ἢ σταδίου, et IV. 6. 5. πλέον ἢ δώδεκα σταδίων genitivus pendet ab intellecto nomine χρῆμα seu μῆκος seu διάστημα. In loco Plat. de Legg. X. pag. 81. edit. Bip. quem inprimis urget Abresch. Diluc. Thucyd. Auctar. pag. 414. οὔσης ψυχῆς πρεσβυτέρας ἢ σώματος, genitivus σώματος regitur a præc. structura genitivorum absolutorum, pro ἐπειδὴ ψυχὴ ἐστὶ πρεσβυτέρα ἢ σῶμα. Ad compositas particulas ex ἢ pertinent 1. illæ poëticæ ἠμὲν, ἠδὲ seu ἰδὲ, quæ in oratione bimembri sibi invicem respondent. Significant autem *a. Vel, Vel:* ut Iliad. ι΄. 105. οἷον ἐγὼ νοέω ἨΜΕ͂Ν πάλαι, ἨΔ᾽ ἔτι καὶ νῦν, *Qualem ego meditor vel dudum, vel etiam nunc. b. Utrum, an:* ut Iliad. ε΄. 128. ὄφρ᾽ εὖ γινώσκῃς, ἨΜΕ͂Ν θεὸν, ἨΔΕ͂ καὶ ἄνδρα, *Ut probe cognoscas, utrum sit deus, an homo.* [Fallitur cum Hoogeveno, unde hoc hausit. Dicit poëta, *ut sive deum sive hominem agnoscas. Herm.*] c. ἠδὲ significat *Et*, præcedente μὲν, aut τε aut καί. Exempla pete ex Iliad. η΄. 379. ι΄. 99. 100. μ΄. 61. ε΄. 822. 2. ἤπου, h. e. *vel fortassis.* Ut Plat. Phæd. pag. 235. Νῦν μὲν οὕτως οὐκ ἔχω, εἰπεῖν· δῆλον δὲ ὅτι τινῶν ἀκήκοα, ἬΠΟΥ Σαπφοῦς τῆς καλῆς, ἢ Ἀνακρέοντος τοῦ σοφοῦ, ἢ καὶ συγγραφέων τινῶν. 3. ἤτοι non differt a simplici ἤ, nisi quod particula τοι majorem addit vim. Significat igitur *a. vel quidem, vel sane.* Ut Eurip. Orest. 1197. Ἃ δ᾽ ἐκ θαλάμων ἐγένετο διὰ προδόμων ἄφαντος (ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς, καὶ νὺξ) ἤτοι φαρμάκοισιν, ἢ μάγων τέχναις, ἢ θεῶν κλοπαῖς. *b. nimirum, nempe.* ut

Ἦ γάρ; *nonne?* V. Item quoque significat ἦ γὰρ cum accentu circumflexo. Plato in Hippia minore: Ἦ γὰρ, ὦ Ἱππία, ἐ ταῦτα ἦν, ἃ ἔλεγες; *Nonne, mi Hippia, ejusmodi erant quæ dicebas?* respondet ille, ἔγωγε, id est, *plane istuc ipsum dicebam.*

Idem fit præmissa propositione, cui assensum impetrare volumus: ut ibid. Δεινοὶ, inquit, ὡς ἔοικεν, εἰσι, κατὰ τὸν σὲ λόγον, καὶ πολύτροποι· ἦ γάρ; id est, *Versuti, ut videtur, illi sunt, atque, ut ex oratione tua colligo, vafri et versipelles; nonne?* *

Ἦ γὰρ ἄν, *alioqui.* VI. Tertio ἦ γὰρ ἂν, significat etiam *alioqui* [79]. Chrysostomus II. de Providentia: Ταῦτα μὲν ἐ φανερῶς προσέθηκε τὰ ῥήματα· ἦ γὰρ ἂν, ὑποπτεύσαντες αὐτὸν εἶναι ἐχθρὸν, ἔφυγον, *His quidem verbis palam et aperte non utebatur; alioqui suspectum eum, tanquam inimicum, habentes, protinus aufugissent.* [Non *alioqui*, sed *profecto*. Est enim ellipsis horum: *nisi ita esset. Herm.*]

Ἦπε, *enimvero.* VII. Ἦπε, circumflexa penultima, initio periodi significat primo, *utique, enimvero, hercle, nimirum;* idque fere sequentibus particulis ὅτι γε, id est, *quandoquidem.* Plato in Phædone: Ἦ πε χαλεπῶς ἂν τὲς ἄλλες ἀνθρώπες πείσαιμι, ὅτι γε μηδὲ ὑμᾶς δύναμαι πείθειν, id est, *Ægre enimvero*, vel *utique aliis id persuaderem, quando ne vobis quidem persuadere possum.*

VIII. Secundo, in media periodo, eodem sensu accipitur, præcedente εἰ, et sequente γε, idque fere post aliam particulam. Demosth. in Aristocratem: Εἰ περὶ τῶν ἀνδροφόνων, τῶν ἤδη κεκριμένων τοσαύτη σπεδὴ γίνεται, ἦπε περίγε τε μήτε ἑαλωκότος, μήτε κατεγνωσμένε, πάνδεινον γράφειν, id est, *Si de homicidis jam damnatis usque adeo*

Iliad. ε΄. 724. 842. φ΄. 90. Odyss. δ΄. 77. Z. ¶. 248.

* Particula simplex ἦ, quæ haud dubie contracta est ex Ionico ἔα, vel ἦα, h. e. ἦν, in duplici sumitur sensu, *confirmandi* et *interrogandi.* Significat igitur 1. ἀληθῶς, ὄντως, uti recte explicat Hesychius. Ut Aristoph. in Pac. 909. Ἦ χρηστὸς ἀνὴρ πολίτης γ' ἐστὶ ἅπασιν, ὅστις γ' ἐστὶ τοιῦτος, *Profecto civis is de omnibus bene meretur, qui talis est.* 2. *an revera.* Ut Plat. in Phæd. pag. 262. Ἦ ἂν οἷος τε ἔσται, ἀλήθειαν ἀγνοῶν ἑκάστε, τὴν τε ἀγνοεμένε ὁμοιότητα μικρὰν τε καὶ μεγάλην ἐν τοῖς ἄλλοις διαγιγνώσκειν; *An vere igitur fieri potest, ut, qui veritatem singularum rerum ignorat, is ejus rei quam ignorat, similitudinem, sive parvam sive magnam, in aliis discernat?* De ἦ γὰρ vero tenenda sunt hæc: 1. est *Profecto enim.* Exemplis, ubivis facile obviis, opus non est. 2. In interrogationibus ponitur illa formula *a.* in fine membri absolute, ubi commode redditur lat. *Nonne?* et Suidas explicat per ἐχ ἔτως; v. c. Plat. in Phæd. pag. 263. Τί δὴ ἐν ἔτος ἁμαρτάνει, καὶ ἄτεχνον ποιεῖ, λεκτέον. ἮΓΆΡ; *Jam vero quid hic peccet contra artem, dicendum est: nonne?* Ibid. pag. 365. Μανίαν γάρ τινα ἐφήσαμεν εἶναι τὸν ἔρωτα. ἦ γάρ; *Diximus enim amorem esse furorem aliquem: nonne?* Quamquam γὰρ non reddi debet in tali constructione per *Enim?* negandum tamen non est, vim causæ non amittere. Non enim quæreretur, nisi res esset certa, et fundamentum haberet in antegressa oratione. *b.* a principio orationis, ubi reddi potest *an vero? an ergo revera?* aut *quid enim?* quo inprimis Cicero utitur. Sic Orestes apud Eurip. in Orest. 736. de reditu Menelai: ὅστερ ἐκ ἐλθὼν, ἔμοιγε ταυτὸν ἀπέδωκεν μολὼν, *Adventus ejus perinde mihi profuit, ac si non venisset.* Respondet Pylades, ἦ

cautum est, profecto longe indignissimum fuerit, hoc de illo sancire, qui neque convictus, neque condemnatus fuerit.

IX. Tertio, eodem loco reddi potest, *multo magis;* dum ait: Εἰ τῶν ἀψύχων οὐδὲν ἐσθ' ὅσιον ἐᾶν ἄκριτον· ἤπου, τὸν ἄνθρωπόν γε ὄντα, ἀνόσιον καὶ δεινὸν, ἄνευ λόγου, καὶ ψήφου ποιεῖς ἔκδοτον, id est, *Si nefas est inanimatum quidpiam legitimo judicio spoliare, multo sane magis impium ac sceleratum fuerit, hominem indicta causa atque indemnatem dedere.* *Ἦτοι, multo magis.*

X. Quarto, eodem aliquando sensu, absque particula γε, respondet præcedenti ὅπου, quod, *si*, vel *quandoquidem* significat. Isocrates de Pace: Ὅπου γὰρ οἰκίσαι πόλεις οἷοίτε γεγόνασιν, ἦπου βουληθέντες ἡμεῖς πολλοὺς ἂν τόπους τοιούτους δυνηθείημεν κατασχεῖν, id est, *Si urbes ædificare potuerunt, multo magis, si modo voluerimus, loco ejusmodi plurima tenere poterimus.* Ἦτοι, ὅπου.

XI. Quinto, in media quoque periodo, vel solum, vel additis particulis γε, et καὶ contrarium significat, id est, *multo minus*, vel *nedum;* σχολῇ γε. Plutarchus in Politicis præceptis: Οὐδὲ τούτων ἐπιμελητέον ἐστὶ παρέργως· ἦπου τῶν περὶ τὸν βίον ἀμελητέον, *Ne horum quidem perfunctorie suscipienda cura est: multo minus quæ ad vitam pertinent negligenda.* Ubi particula οὐδὲ verti debet, *ne quidem,* quemadmodum et alibi sæpe. Dicere autem poterat, ἦπού γε καὶ τῶν περὶ τὸν βίον ἀμελητέον. *Ἦτοι, multo minus.*

XII. Id etiam fit, præcedente ὅπου. Plutarch. ibid. Ὅπου, inquit, τἀνδρὶ τ' ἄλλα θαυμαστῷ, μικρὸν οὕτω φιλανθρώπευμα παραλειφθὲν, ὑπερορψίας ἤνεγκε δόξαν; ἦπου κολούων ἄν τις ἀξίωμα συνάρχοντος, ἐπιεικὴς ἂν φα-

γὰρ ἔστιν ὡς ἀληθῶς τήνδ' ἀφιγμένος χθόνα; *Quid enim? venitne revera in has terras?* 3. Interdum indicat admirationem cum indignatione quadam conjunctam. Quod si est, reddi potest, *Itane vero!* e. g. Plat. in Gorg. pag. 494. Callicli interroganti οὐκ αἰσχύνῃ εἰς τοιαῦτα ἄγων τοὺς λόγους, ὦ Σώκρατες; respondet Socrates, ἦ γὰρ ἐγὼ ἄγω ἐνταῦθα, ὦ γενναῖε; ἢ ἐκεῖνος, ὃς ἂν φῇ ἀναιδὴν οὕτω, τοὺς χαίροντας, ὅπως ἂν χαίρωσιν, εὐδαίμονας εἶναι; *Itane ego huc deduco sermonem, Vir bone? an ille potius, quicunque dixerit tam impudenter, eorum sortem esse felicissimam, qui gaudent, quacunque de causa gaudeant?* Z.

Ἦ μὴν, *revera, omnino*, adhibetur in formulis jurandi, obtestandi et asseverandi, ad rem augendam et confirmandam: ut Xenoph. Cyrop. VIII. 3. 47. ὀμόσας εἶπεν, ἦ μὴν σπουδῇ λέγειν, *juratus dixit se* profecto *dicere serio.* Xenoph. Hist. Gr. III. 4. 6. ὤμοσεν, ἦ μὴν πράξειν ἀδόλως τὴν εἰρήνην, *juravit, se* revera *pacem servaturum esse sine fraude.* Z.

79 Tutius et simplicius videtur, si dicamus tres has particulas suam retinere vim singulas, adeo ut ἦ affirmet, γὰρ caussam reddat, et ἂν faciat ad sequentis verbi, in Indicativo positi, significationem, ita: *Certe*, vel, *procul dubio enim (si hoc fecisset) omnes eum aufugissent.* [Nam in iis locis, ubi talis formula occurrit, inquit Hoogev. in Partt. intelligi debet conditio aliqua. E. g. Iliad. α'. 232. Δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις· ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο. Hic recte Eustathius hanc ellipsin statuit, εἰ μὴ οὐτιδανοῖσιν ἤνασσες. Conf. Iliad. β'. 242. Cæterum, dummodo vis harum particularum recte intelligatur, latine reddi potest per *alioquin.* Z.]

νείη, id est, *Si viro, alias plane singulari, omissum tam exiguum humanitatis officium, arrogantiæ suspicionem attulit, multo sane minus, qui collegæ dignitatem infringat, vir bonus ac civilis habeatur* [80]. Ubi alterutrum ἂν abundat, de quo infra.

Ἦτε σχολῇγε. XIII. Aliquando vero τῷ ἦπε, additur σχολῇγε, tuncque, vel σχολῇ abundat, vel ἦπε affimat, significatque *profecto*. Sic supra dici posset, ἦπε σχολῇ γε κολέων.

XIV. At ἤπε, acuta penultima, significat, εἴτε, id est, *sive*, quemadmodum ἤτοι, et aliquando tantum ἤ, *quam*. Exempla passim obvia [81].

Ἤδη cum præs. [Particula temporis ἤδη, *jam*, constructa 1. cum tempore præsente significat *actionem maturatam*. Ut Demosth. Philipp. IV. Οὐ μόνον ἤδη πάρεστιν, ἀλλὰ καὶ πάλαι παρελήλυθε, *Non modo* jam *adest, sed et dudum præteriit*. Matth. III. 10. Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν c. præt. ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται. 2. cum præterito significat *rem paratam peractamque sine termino*. Ut Matth. XIV. 15. Ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν. Iliad. α'. 251. Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων ἐφθίατο. 3. Est nonnunquam termini signum, a quo quid incipit esse. Aristoph. Acharn. 538. Κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων, *Ex illo tempore jam*, h. e. *statim, fragor clypeorum est auditus*. Conf. Matth. V. 28. Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 4. De-

80 Plutarchi locus est pag. 816. sed ibi putaverim, vel interrogative legendum: *An ille vir bonus habeatur?* vel ironice: *Is, credo, vir bonus profecto haberi possit!* Non enim possum adduci, ut credam, τὸ ἦπε per se *multo minus* significare posse, præcedente sententia affirmativa, cum neutra particula ἦ aut πε, ex quibus constat, negativum quid habeat. Sed hac de re fusius agam, volente Deo, in peculiari de Particulis Linguæ Græcæ libro. Vid. Devar. pag. 98. edit. Rom. Neque alterum ἂν abundat, sed prius participio junctum, tollit ei præsentem actum, quem reducit ad voluntatem: *Qui collegæ dignitatem infregerit* (non *infringit*), vel, *infringere voluerit*. Posterius reducit actum ad potentiam, estque δυνητικόν. H.

Propria vis particulæ compositæ ἦπε est 1. *Profecto ni fallor: Recte fortassis: Mirum ni*. Nam certitudo, quæ inest in ἦ, minuitur adjecta particula πε. ut Xenoph. Cyrop. II. 2. 13. ἦπε ἂν ὦ Ἀγλαϊτάδα, εἴ γε κλαίειν ἐπειρώμεθά σε ποιεῖν, σφόδρα ἂν ἡμῖν ἐμέμφε, *Mirum ni, Aglaitada, si te ad fletum commovere conati essemus, nos vehementer reprehendisses*. 2. *Multo magis*, in argumentatione a minori ad majus, sed præmissa sententia aiente. Vide locum Isocratis a Vigero ad §. 10. laudatum. 3. At præcedente negatione, reddi debet *multo minus*, propterea quod ἦπε præmissam negationem stabilit. Vid. Viger. §. 11. 4. In interrogatione significat *An forte*. Ut Eurip. in Orest. 435. Τίς δ' ἄλλος; ἦπε τῶν ἀπ' Αἰγίσθε φίλων; *Quis est alius? an forte aliquis ex Ægisthi amicis?* It. Lucian. Tom. I. Dial. Mort. pag. 443. Τί δακρύεις τηλικοῦτος ἀποθανών; τί ἀγανακτεῖς, ὦ βέλτιστε, καὶ ταῦτα γέρων ἀφιγμένος; ἦπε βασιλεὺς ἦσθα; Z.

81 Notandam hic censui singularem adverbii καλῶς cum genitivo constructionem: qua occasione reddendum est, *in opportuno loco*. Thucyd. lib. I. cap. 36. Τῆς τε γὰρ Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς παράπλε κεῖται, *Sita enim est (Corcyra) in loco opportuno trajicientibus in Italiam et Siciliam*. Aliquando genitivus per præpositionem ἐν, sequente tertio casu, resolvitur; ut eodem libro cap. 44. in fine, de eadem insula: Ἅμα δὲ τῆς τε Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς ἐφαίνετο αὐτοῖς ἡ νῆσος ἘΝ ΠΑΡΑ΄ΠΛΩι κεῖσθαι, *Simul etiam in Italiam et Sici-*

signat quoque tempus remotissimum: ut Iliad. α'. 261. Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν, ἤπερ ὑμῖν, ἀνδράσιν ὡμίλησα. 5. Cum futuro notat rem a præsenti non longe remotam. Ut Odyss. α'. 303. Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη, *Cæterum ego ad navem jamjam descendam.* Conf. Iliad. λ'. 760. Igitur eadem particula interdum ad tempus remotius exprimendum habet adjunctam particulam ποτὲ, sed νῦν ad propius tempus significandum. Z.] c. futur. ἤδη ποτέ. ἤδη νῦν.

liam ad trajiciendum loco opportuno hæc insula sita esse videbatur illis. Quod Thucydideum plane loquendi genus esse, ad hunc locum testatur Hudson.

SECTIO OCTAVA

De Adverbiis μᾶλλον et μάλιστα.

REGULA PRIMA.

Μᾶλλον δὲ, *vel potius.* Μᾶλλον, ut plurimum adjunctam habet conjunctionem δὲ [82], nec tamen verti debet, *potius vero,* sed Latina phrasi, *seu potius, vel potius:* quod nunquam Græce dicitur, ἢ μᾶλλον.

Μᾶλλον ἀεὶ, *magis atque magis.* II. Idem adverbium junctum cum ἀεὶ significat *magis atque magis,* vulgo, *de plus en plus;* ut, Πρȣχώρει καθ' ἡμέραν ἀεὶ μᾶλλον, id est, *In dies magis magisque proficiebat.* Quo sensu τῷ ἀεὶ non raro additur enclitica τι [83].

Μᾶλλόν, cum comparat. III. Jungitur interdum comparativo; ut apud Isæum: Πολὺ μᾶλλον ἑτοιμότερον, *Longe promtius* [84]. Apud Isocrat. [85] Κρεῖττον

82 Quoties scilicet potior sententia sequitur, tuncque ἐπανορθωτικὴν vim habet, et sæpius redditur *imo vero:* ut Ἦν παῖς, μᾶλλον δὲ μειρακίσκος ἁπαλὸς, *Erat puer, imo vero tener adolescentulus,* Quo sensu non raro sequentem habet particulam καὶ intendendi gratia. Demosth. de Coron. pag. 321. Εἰ δὲ ἁπάντων τὸ ἀξίωμα, τὴν ἡγεμονίαν, τὴν ἐλευθερίαν, περιείλετο, ΜΑ͂ΛΛΟΝ ΔΕ' ΚΑΙ' τὰς πολιτείας, ὅσων ἠδύνατο, *Sin omnibus, quibuscunque poterat, dignitatem, principatum, libertatem, quin etiam respublicas ademit.* At præcedente potiore sententia, abest δὲ, additurque sæpe particula τι, sequente in altero membro ἤ. Arrian. de Exped. Alex. pag. 21. lin. 9. Καὶ ἡ Μήλȣ, καὶ Σκιώνης ἅλωσις, νησιωτικά τε πολίσματα ἦν, καὶ τοῖς δράσασιν αἰσχύνην ΜΑ͂ΛΛΟΝ ΤΙ προσέβαλεν, Ἢ ἐς τὸ ξύμπαν Ἑλληνικὸν μέγαν τὸν παράλογον παρέσχεν, *Et Meli et Sciones expugnatio, quæ erant insularia oppidula, expugnatoribus dedecus potius attulerunt, quam universam Græciam in magnam admirationem rapuerunt.* Pro μᾶλλον δὲ utuntur etiam ἄλλως δὲ, natura quidem imbecilliori, sed ejusdem usus vocabulo. Ita Plutarch. in Cæs. pag. 717. in fine: Καὶ ταύτην λαβὼν αἰτίαν πρὸς αὐτȣ̀ς ὁ Καῖσαρ, ἍΛΛΩΣ ΔΕ' δόξης ἐφιέμενος, *Arrepta hac adversus illos ansa Cæsar, re autem vera, gloriæ ardore ductus* etc. Ubi pro ἄλλως δὲ substitue μᾶλλον δὲ, et eundem habebis sensum.

83 Non multum abludit illud Horatii, Carm. secular. sub finem :

Remque Romanam, Latiumque felix,
Alterum in lustrum, MELIUSque
SEMPER
Proroget ævum.

Et Tibull. lib. I. eleg. 8. in fine:

At tu, natalis, multos celebrande per
annus.
CANDIDIOR SEMPER CANDIDIORque redi.

84 Simili modo utens contrario ἧττον Plato de pœna dixit lib. IX. legg. pag. 854. Ἢ γὰρ βελτίονα ἢ ΜΟΧΘΗΡΟ'ΤΕΡΟΝ ἫΤΤΟΝ ἐξειργάσατο τὸν τὴν δίκην

εἶναι τεθνάναι μᾶλλον, id est, *Præstare mori.* Ita Tullius non semel ait, *potius malo*, cum *malo* satis esset [86].

IV. Jungitur etiam eleganter cum genitivo παντὸς, ad exprimendum singularem aliquem excessum: vulgo diceremus, *plus que tout autre:* ut, παντὸς μᾶλλον παρὰ τῦτο ἡ νίκη μεθ' ἡμῶν γένοιτ' ἄν, id est, *Hoc modo facilius, quam alio quolibet, victoriam consequi poterimus* *. Παντὸς μᾶλλον.

V. Postremo, sæpe μᾶλλον subauditur, in verbo βύλομαι [et Maccab. II. 14. 42. post verbum θέλω. Item post alia verba. V. c. Andocid. Orat. de Mysteriis pag. 62. edit. Reisk. τεθνᾶναι νομίζυσα λυσιτελεῖν (sc. μᾶλλον), ἢ ζῆν. Z.] sequente tantum ἤ, id est, *quam*, cum tamen verbum illud cum ea particula verti debeat, *malo quam:* ut, βύλομαί τε ἀπιέναι, ἢ παρόντα ῥαθυμεῖν, id est, *abire te malo, quam præsentem otio languescere* [87]. Μᾶλλον, subintellectum.

VI. De adverbio μάλιστα, quatuor notanda sunt. Primo, sæpe jungitur cum articulo neutro plurali τὰ, tumque significat *præsertim*, aut *maxima ex parte* [88]: ut, ὁ στόλος τὰ μάλιστα διεφθάρη, *Classis maxima ex parte consumta est.* Sic, ὑπ' ἄλλων μὲν ὅσων, τὰ δὲ μάλιστα, ὑπὸ ῥαθυμίας ἡμῖν ἔῤῥει τὰ πράγματα, id est, *cum aliis plerisque de causis, tum inertia maxime res nostræ pessum eunt.* Τὰ μάλιστα, præsertim.

VII. Secundo, idem fere est, quod ἐπιεικῶς, id est, *admodum*, vulgo, *bien jusques;* apud Atticos præsertim, ut apud Thucydidem, Xenoph. et alios. Sed tunc fere cum numeralibus jun- Μάλιστα, admodum.

παρασχόντα, *Reddit enim eum, qui patitur, vel meliorem vel minus pravum.*

85 In Helenæ Laud. pag. 417. Alia præter hæc duo exempla suppeditat Budæus pag. 212. [In Archid. pag. 265. bis. *Reizius.*]

86. Similiter quoque Cornel. Nep. in Vit. Con. cap. ultimo: *Quod POTIUS patriæ opes augeri, quam regis MALUIT.* H. Conf. Interpr. ad Justin. III. 2. 7. Z.

* Formula παντὸς μᾶλλον, quæ inprimis apud Platonem est frequens, et magnam affirmandi vim habet, reddi potest, *omnino, ut nihil supra* etc. Ut Plat. Crit. cap. 10. ἢ παντὸς μᾶλλον ὕτως ἔχει, ὥσπερ τότε ἡμῖν ἐλέγετο; *an omnino res ita est, ut tum a nobis est demostrata?* In Phæd. cap. 11. sub. fin. Simmias, rogatus, *an res sibi secus videatur*, respondet πάντός γε μᾶλλον, h. e. *Minime, sed plane mihi quoque ita videtur.* Ibid. cap. 17. Ἔστι γὰρ, ἔφη, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, παντὸς μᾶλλον ὕτω. Ibid. cap. 37. οἴοιτο ἀποδεδεῖχθαι, ὅτι παντὸς ἄρα μᾶλλον ὅ γε ἄνθρωπος σῶς ἐστιν. Ibid. cap. 56. Παντὸς μᾶλλον ἄρα, ἔφη, ὦ Κέβης, ψυχὴ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον. Z.

87 Eleganter etiam construitur cum Genitivo participii δέον, præmisso articulo: ut Μᾶλλον τῦ δέοντος, *Plus æquo*, apud Plat. Gorg. pag. 487. Postremo, Μᾶλλόν τι, significat, *Adhuc magis;* [Minime. *Herm.*] augente utcunque significationem vocula τί. Æschin. Socrat. Dial. de Virtute: Ἐφυλάττομεν ἄν, ὥσπερ τὸ ἀργύριον, καὶ ΜΑ͂ΛΛΟΝ ΤΙ, *Servaremus ut argentum, vel adhuc magis* i. e. *diligentius.* Ubi observa etiam, conjunctionis ἂν cum imperfecto indicativi constructionem. qua de re inferius dicetur Cap. VIII. Sect. 2. §. 4.

88 Adi regulam generalem, quam dedi supra pag. 22. et 23. H.

Μάλιστα quoque, ad vim ejus augendam, adjunctum habet genitivum non modo πάντων sed etiam παντός. Vid. Hemsterhus. ad Lucian. Tom. I. pag. 173. Z.

gitur. Thucyd. II. Ἐν τεσσαράκοντα μάλιστα ἡμέραις. *Diebus admodum*, vel *omnibus quadraginta*. Quo sensu non raro adjunctas habet particulas πη, τοι, aut πως, aut πυ, encliticas. [V. Wesseling. ad Herodot. VIII. 65. pag. 647. *Herm.*]

Μάλιστα μὲν, εἰ δὲ μή. VIII. Tertio, μάλιστα μὲν, sequentibus postea, εἰ δὲ μή, reddi potest: *principio*, vel *ante omnia*. Sic Terentius in Andriá; *Te per amicitiam obsecro, principio ut ne ducas; (uxorem scilicet)*. Græce reddi potest, μάλιστα μὲν οὐ γῆμαι. Sequitur, *sed si id non potest* Græce tribus his voculis, εἰ δὲ μή, hoc est, *sin minus*. Ita ut per μάλιστα μὲν significetur id, quod omnino vellemus fieri, si quo modo fieri posset: tum per εἰ δὲ μὴ subjiciamus id, quod saltem ejus vice fieri cupimus: vulgo, *au defaut de l' autre*. Ita plane accipiendus Platonis locus in Menexeno, ubi præclaram illam ad liberos superstites defuncti parentes exhortationem habent: Πᾶσαν πάντως προθυμίαν πειρᾶσθε ἔχειν, ὅπως μάλιστα μὲν ὑπερβαλεῖσθε· εἰ δὲ μή, ἴστε, ὡς ἡμῖν ἡ νίκη αἰσχύνην φέρει, id est, *Omni studio contendite, principio quidem uti superetis; sin minus, intelligite, hanc nobis victoriam probro futuram* [89].

Μάλιστα φάσκω. IX. Quarto, μάλιστα cum verbo φάσκω et similibus, videtur significare παῤῥησίαν quandam: ut vulgo dicimus, *haut et clair*. Plutarchus in Alexandro de Clito indignante quod Macedones in convivio deriderentur: Ἠγανάκτει, μάλιστα φάσκων, οὐ καλῶς ἐν βαρβάροις ὑβρίζεσθαι Μακεδόνας· ubi μάλιστα, cum sequente φάσκων, non cum præcedente ἠγανάκτει, jungit etiam Amiotus; *Disant tout haut, que c' ètoit une grand' honte d' injurier les Macedoniens, parmi les Barbares*. Ita Lucianus in Charonte: Ἐπὶ δεῖπνον, οἶμαι, κληθεὶς, ἐς τὴν ὑστεραίαν, Μάλιστα, ἥξω, ἔφη, *Ad cœnam, opinor, invitatus, magna voce, cras, inquit, veniam*, nisi quis, μάλιστα, jun-

89 Obscuram sententiam reddit loci mutilatio, quem ideo integrum hic addere non pœnituerit. Verba sunt pag. 247. init. Ὧν ἕνεκα καὶ πρῶτον, καὶ ὕστατον, καὶ διαπαντὸς πᾶσαν πάντως προθυμίαν πειρᾶσθε ἔχειν, ὅπως ΜΑ´ΛΙΣΤΑ ΜΕ`Ν ὑπερβαλεῖσθε καὶ ἡμᾶς καὶ τὰς πρόσθεν εὐκλείᾳ· ΕΙ᾿ ΔΕ` ΜΗ`, ἴστε, ὡς ἡμῖν, ἂν μὲν νικῶμεν ὑμᾶς ἀρετῇ, ἡ νίκη αἰσχύνην φέρει, ἡ δὲ ἧττα, ἐὰν ἡττώμεθα, εὐδαιμονίαν, i. e. *Quare et primum, et postremum et semper omni studio contendite, principio quidem et superetis et nos et majores gloria; sin minus, intelligite, hanc nobis, si vos virtute vicerimus, victoriam pudori futuram; at, si vincimur eo ipso, quod succumbimus, feliciores nos fore.*

90 Vicina huic significationi constructio est, ubi cum articulo plurali præcedente præpositione ἐν junctum superlativi vice fungitur. V. c. Ἐν τοῖς μάλιστα σοφός ἐστιν. *Si quis alius, sapiens est.* Pausanias in Achaicis, pag. 403. Τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐν τοῖς μάλιστα ἀρχαῖον, *Hoc templum inter cætera est vetustissimum.* [Male igitur Reiskius in verbis Xenoph. Mem. I. 1. 8. τὰ δὲ μέγιστα ΤΩ͂Ν ἐν τούτοις, illud τῶν delendum putavit. Nam ejusmodi formula admodum est frequens. Sic Ælian. V. H. I. 31. Νόμος οὗτος Περσικὸς ᾿ΕΝ ΤΟΙ͂Σ ΜΑ´ΛΙΣΤΑ ὑπ᾿ αὐτῶν φυλαττόμενος. Plat. in Critone cap. 14. καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναίων σε, ἀλλ᾿ ἐν τοῖς μάλιστα. Et paulo post: λέγοντες, ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς ὡμολογηκὼς τυγχάνω ταύτην τὴν ὁμολογίαν. Idem. in Symp. cap. 1. Σωκράτους ἐραστὴς ὢν ἐν τοῖς μάλιστα τῶν τότε. Ælian. V. H. II. 7. Νόμος οὗτος Θηβαϊκὸς ὀρθῶς ἅμα καὶ φιλανθρώπως κείμενος ἐν τοῖς μάλιστα etc. Z.] ¶. 250.

gat cum ἥξω, tunc autem significabit, *omnino, libentissime;* vulgo, *sans faute.* ¶. 249.

X. Quinto, præcedente, vel sequente ὁμοίως, cum dandi casu, reddi potest, *quam*, vel, *ut qui maxime.* Demosth. de reditu suo: [1473. 11.] Εὔνουν ἐμὲ εὑρήσετε τῷ πλήθει τοῖς μάλισθ᾽ ὁμοίως, id est, *Me tam populi studiosum reperietis, quam qui maxime.* Contra dici posset, τοῖς ἥκιστα ὁμοίως, vel ὁμοίως τοῖς ἥκιστα, *quam qui minime:* quod supra de Nomine Cap. III. Sect. 13. Reg. 4. dicebatur, ὡς οὐδὲν χρῆμα 9°. Μάλιστα, *ut qui maxime.*

SECTIO NONA

De Adverbiis μεταξὺ, μέχρι, [μὴν, μόνον οὐ, μῶν, ναὶ, νὴ, νῦν, οἳ, οἴμοι,] οἵγε, ὁμοῦ, [ὅμως.]

REGULA PRIMA.

Μεταξὺ, cum particip. Μεταξὺ cum participio eleganter conjungitur, eo in casu, quem sententia postulat; ut *inter*, apud Latinos, cum gerundiis in *dum;* ut, μεταξὺ περιπατῶν τῷ ἐχθρῷ ἐνέτυχεν, *inter ambulandum in hostem incidit,* quod dici posset, μεταξὺ περιπατοῦντι ἀπήντησεν ὁ ἐχθρὸς, *inter ambulandum ipsi hostis occurrit*[91].

Μεταξὺ, *cum.* II. Aliquando, sed rarius sumi videtur pro μετὰ, *cum;* ut apud Plutarch. in Theseo: Καὶ μεταξὺ τε δυνατοῦ σύνεσιν[92] ἔχοντες, *Prudentiam cum potestate conjunctam habentes.* [Sign. quoque *postea,* Act. XIII. 42. τὸ μεταξὺ σάββατον, *Sabbatum sequens.* Loca alia vid. ap. Interprr. ad h. l. Z.

Μέχρι τίνος; *quo usque.* III. De adverbio μέχρι, adverte sequentia. Primo μέχρι, vel ἄχρι ante consonantem; ut μέχρις, vel ἄχρις ante vocalem[93], cum

91 Exemplum exhibet Æschin. contra Ctesiph. pag. 306. lin. 28. Τίς ἂν εἴη τοιοῦτος ἰατρὸς, ὅστις τῷ νοσοῦντι μεταξὺ ἀσθενοῦντι μηδὲν συμβουλεύοι; *Quisnam esset talis medicus, qui ægroto, dum morbo laboret, nihil det consilii?* Et Lucian. Dial. Alexandri et Philippi: Οἶδα ταῦτα πάντα· Κλεῖτος γὰρ ἀπήγγειλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας ΜΕΤΑΞΥ ΔΕΙΠΝΟΥ̃ΝΤΑ ἐφόνευσας, *Novi hæc omnia: Clitus enim mihi renunciavit, quem tu inter cœnandum spiculo trajectum trucidavisti.* Adde locum ex Isocrat. in Evag. pag. 396. Πρὸς δὲ τοῦτον οὕτως ἐκ πολλοῦ περιδεῶς ἔσχεν, ὥστε μεταξὺ πάσχων εὖ, πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν ἐπεχείρησε, *Ab hoc vero sibi tam circumspecte cavit, ut inter accipiendum beneficia bellum contra eum moliretur.* [It. Demosth. pro Coron. pag. 284. εὐθὺς ἐξαναστάντες μεταξὺ δειπνοῦντες, *Cum repente consurrexissent inter cœnandum.* Z.] Idem adverbium genitivo λόγων junctum, præterquam quod tritum est in significatione τοῦ *inter dicendum*, etiam Græci usurpant, ubi Galli *à propos;* ubi scilicet absolute ponitur in non continuata sententia. Ita apud Lucianum in Charonte cum Mercurio sermones cædens Charon de urbibus dirutis, videt interim duos exercitus manum conferentes, atque ait: Ἀλλὰ ΜΕΤΑΞΥ ΛΟΓΩΝ, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι; Gallice: *Mais à propos, qui sont, qui combattent là?* Similiter Mort. Dial. Tom. I. pag. 271. in fine: Ἀλλὰ ΜΕΤΑΞΥ ΛΟΓΩΝ, οὐ κραυγή τις ἀκούεται ὥσπερ τινῶν ἀπὸ γῆς βοώντων; *Mais à propos, n' entends je pas une voix comme un cri, qui se leve de la terre?* Et apud Plat. in Phæd. pag. 230. Ἀτὰρ, ὦ ἑταῖρε, μεταξὺ λόγων,

interrogativo τίνος; vel ποῦ; significat *quousque;* ut, μέχρι ποῦ, vel τίνος τοῖς πράγμασιν ἀνειμένως χρησόμεθα; *quousque tandem res negligenter curabimus*[94]? [Μέχρις non occurrit apud tragicos. Vide meam præfat. ad Eurip. Hecub. pag. LIV. *Herm.*]

IV. Secundo, μέχρι που, et ἄχρι που, sine interrogatione, cum infinitivo jungitur, significatque, *ut etiam:* ut, μέχρι που καὶ ἐπιδακρῦσαι τἀνδρὶ προσέπαθεν, *Tanta eum cepit hominis commiseratio, ut ejus quoque malis illacrimaretur;* vulgo, *jusques aux pleurs, jusques à en pleurer.* Μέχρι που, *ut etiam.*

V. Tertio, additur etiam πρὸς, quemadmodum Latini dicunt, *usque ad:* μέχρι πρὸς τὰς οἰκουμένης ἐσχατιὰς διεφοίτησεν ἡ φήμη, *Ad ultimos usque orbis fines ea fama pervenit*[95]. Μέχρι πρὸς, *usque ad.*

VI. Quarto, cum aliis adverbiis et particulis jungitur; ut, μέχρις ἐνταῦθα, *hactenus,* vel *huc usque,* μέχρι τοῦδε vel μέχρι δεῦρο, *huc usque, hactenus, eatenus;* cum de oratione vel disputatione aliquatenus progressa loquimur: μέχρι πόῤῥω, *longe,* vel *diu:* μέχρι τοῦ παρόντος, *in præsens usque tempus:* μέχρι σήμερον: *jusques à aujourd' huy:* μέχρις ἐχθὲς, *jusques à hier:* μέχρι πρώην, quod Latine vix exprimi potest, *jusques à avant hier.* Synes. Ἀπενθὴς μέχρι πρώην διαγενόμενος, verbatim, *Cum usque ad nudius tertius luctu caruisset.* [μέχρις ἵνα, *usquedum,* Callimach. in Dian. 28. πολλὰς δὲ μάτην ἐτανύσσατο χεῖρας, μέχρις ἵνα ψαύσειε. Z.] Μέχρι τῶδε, *hactenus.*

VII. Quinto, cum genitivis quibusdam; ut, μέχρι τοῦ λόγου, vel τοῦ λέγειν, *verbis tenus:* μέχρις ἡμῶν, *ad nos usque,* id est, *ad nostram usque ætatem:* μέχρις οὗ, *donec,* vel *quo ad:* μέχρι τῆς ζωῆς, id est, διὰ βίου, *per totam vitam:* ut, μέχρι ζωῆς ἄρχων διετέλεσεν, *tota vita in magistratu fuit:* μέχρις εἴκοσι ἐτῶν, id est, *ab anno 20.* Μέχρι λόγου, *verbis tenus.*

ἆρ' οὐ τόδε ἦν τὸ δένδρον, ἐφ' ὅπερ ἦγες ἡμᾶς; *Mais à propos, mon ami, est ce cet arbre, auprès du quel vous m' avez conduit?*

92 Lege τὸ συνετόν. Locus est pag. 1. [Locus hic unus non sufficit ad novam verbi significationem probandam. Nam in aliis libris hæc verba plane absunt a loco Plutarchi: in aliis pro μεταξὺ legitur μετά.

93 Sic usus voluit. Atticum tamen esse ἄχρι vel μέχρι affirmat Mœris: Ἄχρι ἄνευ τοῦ σ, Ἀττικῶς· Ἄχρις, Ἑλληνικῶς. In quibusdam Thucydidis codicibus ἄχρι et μέχρι invenias ante vocalem. Ut et in Act. Apost. I. 2. [Cæterum utramque particulam plane esse ejusdem significatus, dubitare non licet, si verum est, quod Eustathius ad Homer. pag. 1062. lin. 52. ait, alteram ab altera esse ortam: Γίνεται, inquit, φασὶ, τὸ ἄχρις ἀπὸ τοῦ μέχρις, ἀποβολῇ τοῦ μυ, καὶ τροπῇ τοῦ φωνήεντος. Z.]

94 At cum indefinito τινὸς significat, *Aliquamdiu.* Herodot. lib. I. cap. 8. Μέχρι μὲν οὖν τινὸς ἐπεῖχε τὸν νεανίσκον ἡ τοῦ πατρὸς μνήμη, *Aliquamdiu cohibuit adolescentem patris memoria.*

95 Exemplum exhibet Arrian. de Exped. Alex. cap. 6. prope finem: Ἐγένετο δὲ ἡ δίωξις τοῖς μὲν ἀμφὶ Ἀλέξανδρον ΜΕ'ΧΡΙ ΠΡΟ'Σ τὰ ὄρη τῶν Ταυλαντίων, *Fiebat persecutio iis, qui circa Alexandrum erant,* i. e. *Alexander cum suis eos persequebatur usque ad montes Taulantios.* Ubi τοῖς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον pro Ἀλεξάνδρῳ. vid. supra cap. I. §. 5. Eodem modo dicitur ἄχρι πρὸς τὰ ὄρη. Sic Lucian. V. H. lib. I. Κατεδιώξαμεν ἄχρι πρὸς τοὺς φωλεοὺς, *Persecuti sumus (eos) usque ad ipsorum latibula.*

96 Pag. 11. init.

et infra. Demosth. Olynth. III.[96] Ἐψηφίσασθε, τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν, αὐτοὺς ἐμβαίνειν, *Decrevistis, ut qui essent intra quintum et quadragesimum annum, in naves conscenderent;* quo numero comprehendebantur, qui annum illum 45. attigerant, quique infra illum erant, modo ætate militari essent [97].

Μέχρις οὗ. VIII. Sexto, apud Herodotum maxime, et alios Ionicos, μέχρις οὗ, simul jungitur cum alio gignendi casu; particula οὗ prorsus abundante, ut μέχρις οὗ τῶν διαλλαγῶν, id est, *usque ad gratiæ reconciliationem* [98].

Μὴν, affirmat. [Particulæ μὴν vis primaria est βεβαιωτική. Quare reddi potest *quidem, sane, revera* etc. Ut Plat. de Repub. lib. VI. pag. 485. Postquam docuit, verum esse philosophum, qui omnem curam ponat in animo colendo, subdit, σώφρων μὴν ὅγε τοιοῦτος, καὶ οὐδαμῇ φιλοχρήματος. Eurip. in Orest. 1116. Orestes ait, Καὶ μὴν τόδ' ἔρξας, δὶς θανεῖν οὐ χάζομαι. Respondet Pylades, Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μήν. 2. Sustinet vicem τοῦ δὲ, habetque adeo vim adversandi. pro δὲ. Veluti Plat. in Sophist. cap. 1. ubi opponitur τῷ μέν· Φθόνος μὲν γὰρ οὐδεὶς, οὐδὲ χαλεπὸν εἰπεῖν, ὅτι γε τρία ἡγοῦντο· καθ' ἕκαστον μὴν διορίσασθαι σαφῶς τί ποτ' ἐστὶν, οὐ σμικρὸν οὐδὲ ῥᾴδιον ἔργον. Ibid. καί μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ οὐδαμῶς εἶναι, θεοῖς μήν. Hic illud μὴν commode reddi potest per *tamen.* Thomas Magister contendit quidem, apud Poëtas esse particulam otiosam, sed rem recte negat Hoogevenus.

Μόνον οὐ. Illud μόνον οὐ, et μόνον οὐχὶ, quod et a nonnullis conjunctim scribitur, μονονοὺ, et μονονουχὶ, plane idem valet, quod Lat. *Tantum non*, h. e. *fere, pæne, propemodum.* Ut Aristoph. in Vesp. 514. Καταγελώμενος μὲν οὖν οὐκ ἐπαΐεις ὑπ' ἀνδρῶν, οὓς σὺ μονονοὺ προσκυνεῖς, *Non sentis, te risui esse istis, quos tu* tantum non *adoras.* De-

97 Huc refer illud Herodiani lib. I. cap. 3. de Nerone, Ὃς ἐχώρησε μέχρι μητρῴου φόνου, *Qui progressus est eo impietatis, ut matrem occideret.* Simili modo apud Ælianum, lib. VII. cap. 8. Alexander, cum in luctu Hephæstionis mortui capillos scidisset, dicitur μέχρι τῆς κόμης τῆς ἑαυτοῦ Ἑλληνικὰ δρᾷν, *usque ad suas comas Græcorum more fecisse*, id est, *quatenus comas radebat.* Huc facit illud Periclis: Μέχρι τοῦ βωμοῦ φίλος, *Usque ad aram amicus.*

98 Exemplum vid. lib. I. apud Herodot. Καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ πύργῳ ἄλλος πύργος ἐπιβέβηκε, καὶ ἕτερος μάλα ἐπὶ τούτῳ, μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων, *Et huic turri alia superstructa est, atque alia item in hac, ad octavam usque turrim.* H. ¶. 251.

Summa eorum, quæ de usu particulæ μέχρις seu ἄχρις sunt tenenda, fere huc redit. 1. Dicitur de termino, vel *temporis*, vel *loci*, vel *modi*, ad quem quid perdurare aut pertinere statuitur. E. g. Plat. in Symp. pag. 220. Μέχρις ἕως ἐγένετο, *Donec aurora illucesceret.* Ἄχρι τῆς θαλάσσης, *Ad mare usque.* Epict. cap. 46. Τὰ περὶ τὸ σῶμα μέχρι χρείας τῆς ψυχῆς παραλαμβάνειν, *Ea quæ ad corpus pertinent, eatenus sunt adhibenda, quatenus animo sunt usui.* s. *quatenus usum animi non excedunt.* Sic Thucyd. III. 82. μέχρι τοῦ δικαίου, *usque ad justitiam*, s. *ne fines justitiæ excedantur*, s. *intra fines et modum justitiæ.* Sic illud Periclis est capiendum, μέχρι τοῦ βωμοῦ φίλος, h. e. *amicitia eatenus est sanctæ colenda, quatenus religio permittit, intra fines religionis, ne modus religionis excedatur.* 2. Adhibetur de duratione et tractu temporis, per quod aliquid durare dicitur. Sic recte Cel. Ernest. interpretatur illud Actor. Apost. ἄχρι

mosth. Olynth. I. ab init. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεὶς, *Præsens igitur tempus* tantum non, *emissa voce, loquitur.*

Particula μῶν conflata esse videtur ex μὴ interrogativo, et οὖν seu Ionico ὦν, uti veteres tradunt Grammatici ¶. 252. aut, quod Hoogeveno verosimile videtur, ex verbo μάω, poët. μώω, sive μώομαι, h. e. ζητῶ. Cæterum est particula interrogandi, quæ apud Atticos est in usu, auctore Mœride; qui ait, Μῶν Ἀττικῶς, μὴ ἆρα Ἑλληνικῶς. Igitur non modo interrogat, sed et simul colligit, reddique debet *Num igitur?* V. c. Aristoph. in Equit. 185. Μῶν ἐκ καλῶν εἶ, κἀγαθῶν; *Num igitur es ex bonis et probis?* Sæpe junctim occurrit μῶν μή. Sunt, qui putent, reddi debere *nonne?* At vero hæc opinio facile refellitur exemplis, quorum membrum prius, quod pendet a μῶν μὴ, nihil negationis continet propterea, quod membrum posterius habet negationem. V. c. Plat. de Repub. I. pag. 351. Ἐὰν δὲ ἐν ἑνὶ ἐγγένηται ἀδικία, μῶν μὴ ἀπολεῖ τὴν αὑτῆς δύναμιν, ἢ οὐδὲν ἧττον ἕξει; Μηδὲν ἧττον ἐχέτω, ἔφη. Quapropter vel cum Devario statuendum est, utramque particulam ἐκ παραλλήλου dici, adeo ut μῶν et μὴ simpliciter interroget, vel amplectenda est Hoogeveni conjectura, qui, cum conjiciat μῶν ortum esse ex μάω, interpretatur μῶν μὴ, *Quæro ergo, utrum.* Itaque loci Platonici sensus est hic: *Utrum* (seu, *Quæro igitur, utrum) injustitia, si in uno fuerit, vim suam amittit, an nihilominus retinet? Nihilominus, inquit, retineto.* Huc pertinet quoque Plat. in Phæd. cap. 35. Τί; ἔφη, ὑμῖν τὰ λεχθέντα μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς λέγεσθαι; πολλὰς γὰρ δὴ ἔτι ἔχει ὑποψίας καὶ ἀντιλαβὰς, *Quid? inquit, an igitur dictis aliquid deesse existimatis? Nam utique restant multa, quæ quis suspicari objicereque possit.* Eadem vis quoque subjecta est particulis μῶν μήτι, h. e. *numquid igitur.* Ut Plat. de Repub. VI. pag. 505. Τί δὲ; οἱ τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν ὁριζόμενοι, μῶν

Μῶ, *num igitur?*

Μῶν μή.

Μῶν μήτι.

χρόνον ἀποκαταστάσεως πάντων, de tempore omni, quod inter Christi ascensum in cœlum et reditum ejus in fine rerum humanarum interjectum est. Sic Lucian. in Judic. Vocal. ab initio: Μέχρι μὲν, ὦ φωνήεντα δικασταὶ ὀλίγα ἠδικούμην ὑπὸ τουτοὶ τοῦ Ταῦ, καταχρωμένου τοῖς ἐμοῖς, καὶ καταίροντος, ἔνθα μὴ δεῖ, οὐ βαρέως ἔφερον τὴν βλάβην, *Quamdiu, o Vocales judices, leviori affectus sum injuria ab isto Tau, meis abutente, et auferente, unde non decet; non graviter tuli damnum.* Demosth. Philipp. III. pag. 118. edit. Reisk. οὕτω δὲ κακῶς διακείμεθα, — ὥστε, ἄχρι τῆς τήμερον ἡμέρας, οὐδὲν οὔτε τῶν συμφερόντων, οὔτε τῶν δεόντων πρᾶξαι δυνάμεθα, *In hæc misera incidimus tempora, ut usque ad hunc diem non possimus ea perficere, quæ vel utilitatis vel honestatis ratio a nobis exigat.* Sext. Empir. lib. II. 23. ἤδη δὲ καὶ κατὰ τὸν βίον ἄχρι καὶ τοὺς παῖδας ὁρῶμεν διαστελλομένους ἀμφιβολίας, *Jam per omnem vitam usque ipsos pueros videmus discernere ea, quæ sunt ambigua.* Plutarch. in Poplicol. ab initio: Μέχρι μὲν ἐπίδοξος ἦν ὁ δῆμος ἕνα χειροτονήσειν ἀντὶ τοῦ βασιλέως στρατηγὸν, *Quamdiu putabatur populus unum regis loco creaturus ducem.* Xenoph. Mem. I. 2. 35. ὅρισατέ μοι, μέχρι πόσων ἐτῶν δεῖ νομίζειν νέους εἶναι τοὺς ἀνθρώπους, *Definite mihi, intra quot annos homines sint existimandi juvenes.* Ibid. III. 5. 27. μέχρι τῆς ἐλαφρᾶς ἡλικίας, *durante ætate agili.* 3. Interdum significat exceptionem, *præter.* Ut Thucyd. pag. 18. lin. 3. edit. Camer. Τῶν ἄλλων ἤδη μέχρι ἡμῶν δουλευόντων, *Cum cæteri præter nos, jam servitute essent oppressi.* Verum facile hic significatus potest referri ad classem priorem, quam constituimus. Z.

μήτι ἐλάττονος πλάνης ἔμπλεοι τῶν ἑτέρων; ἢ οὔ; *Quid vero? qui voluptatem definiunt esse bonum, numquid ergo* (seu, *rogo utrum) in minore versantur errore, quam alii? nec ne?* Sed μῶν οὐ adhibetur de interrogatione negante. V. c. Aristoph. in Plut. 372. Μῶν οὐ κέκλοφας, ἀλλ' ἥρπακας; *Num non* (seu, *Quid ergo? non*) *furatus es, sed rapuisti?* Plat. Epist. III. pag. 316. Ἐν οἷς τί χρῆν ποιεῖν ἐμέ; Μῶν οὐχ, ὅπερ ἐποίουν; *In his quid me facere oportuit? (Nonne, quod feci?*

Μῶν οὐ;

Ναὶ, in interrogatione. Particula ναὶ affirmat, et stabilit sententiam aut alterius sive dubitantis, sive rogantis, sive aliquid statuentis: aut nostram confirmat. Igitur 1. ad interrogationem affirmandam adhibetur: ut Plat. de Repub. V. pag. 449. Οὐκοῦν ὀρθῶς ἔφην, ὦ Ἀδείμαντε; Ναὶ, ἦδ' ὅς, *Num bene* [Immo *rectene. Herm.*] *dixi, Adimante? Recte, inquit.* Item rem negatam interrogative propositam affirmat. Sic roganti apud Plat. de Repub. II. pag. 381. Ψυχὴν δ' αὐτὴν ἀνδρειοτάτην καὶ φρονιμωτάτην ἥκιστ' ἄν τι ἔξωθεν πάθος ταράξειέ τε καὶ ἀλλοιώσειε; respondetur Ναὶ h. e. *Sic est, ut dicis,* seu, *Nequaquam potest.* 2. Sine interrogatione sententiam alterius confirmat. Ut Æschin. adv. Ctesiph. pag. 281. Ἐπειδὰν τοίνυν ἐξαπατῶντες ὑμᾶς λέγωσιν, ὡς προσγέγραπται ἐν τῷ νόμῳ ἐξεῖναι στεφανοῦν, ἐὰν ψηφίσηται ὁ δῆμος, ἀπομνημονεύετε αὐτοῖς ὑποβαλεῖν· ναὶ, *Cum igitur, ut vos decipiant, dicunt, legi esse adscriptum, coronari licere, si populus sciverit; mementote illis respondere, Ita est.* Aut nostra confirmamus verba: Callimach. in Cerer. 64. Ναὶ, ναὶ, τεύχεο δῶμα, κύον, κύον, ᾧ ἔνι δαίτας ποιήσεις· θαμιναὶ γὰρ ἐς ὕστερον εἰλαπίναι τοι. *Sane, sane, strue domum canis* etc. 3. In obtestationibus: Epist. ad Philem. ver. 20. Ναὶ, ἀδελφὲ, ἐγώ σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ. It. Apocal. in fine: ναὶ ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ, *Veni obsecro, Domine Jesu.* 4. Eustathius ad Homer. pag. 92. et 1450. et Devarius contendunt, ναὶ quoque habere vim jurandi. At vero recte rem negat Hoogevenus, qui ait, ναὶ junctum particulis jurantibus μὰ et πρὸς, non nisi vim confirmandi habere. V. c. Plat. in Euthyphron. cap. 5. Ναὶ μὰ Δία, idem valet, quod cap. antecedente δὴ πρὸς Διός. Iliad. α'. 235. Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, *Næ per hocce sceptrum.* Xenoph. Cyrop. III. 1. 27. ναὶ μὰ Δία. Aristoph. Nub. 781. ναὶ πρὸς τῶν θεῶν. Igitur illud ναὶ additur formulis jurandi in sensu aiente. Hinc ubi per formulam jurandi aliquid tollitur et negatur, loco ναὶ adhibetur οὐ. Ut Iliad. α'. 86. οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα. Quo loco Scholiastes inepte contendit, illud οὐ abundare Obstat locus Aristoph. in Pac. 213. Ναὶ τὼ σιὼ, *Per Dioscuros.* Verum Hoogevenus non male conjicit, legendum esse Νὴ τὼ σιὼ, propterea quod paulo post in simili re occurrat Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν· νὴ Δία, οὐχὶ πειστέον. Aut, si quis nolit ad corrigendi audaciam confugere, statuendum, post νὴ intelligi debere μὰ, quemadmodum post ὡς sæpe intelligendum est πρὸς aut ἐπί. 5. in ἀνθυποφοραῖς, ubi adhibetur ναὶ ἀλλὰ, habet ναὶ vim concedentis, sed ἀλλὰ vim objicientis. V. c. Demosth. pro Coron. pag. 310. ubi formatur objectio ex Cephali dicto: Ναί, φησιν· ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου καλὸν· τὸ μηδεμίαν γραφὴν φεύγειν. Hic ναὶ concedit superiora, Demosthenem nempe recte dixisse, se semper a judicibus esse absolutum. Verum ἀλλὰ

Sine interrogatione.

In obtestatione.

An habeat vim jurandi.

Ναὶ seq. ἀλλὰ habet vim concedentis in anthypophoris.

format objectionem, honestum esse secundum illud Cephali, nunquam fuisse reum. 6. Ad majorem vim consentiendi aut confirmandi exprimendam, interdum conjunctim occurrit ναὶ δὴ, ut Iliad. α'. 286. atque ναὶ μὴν, quod Hesychius interpretatur ὄντως δή. E. g. Oppian. Halieut. lib. III. ver. 482.

Particula νὴ quamquam ex ναὶ natum esse videtur, non tamen Νὴ, *Per.*
est ejusdem usus. Nam νὴ nunquam sine casu invenitur, nec unquam comitem habet particulam jurandi μά. Igitur νὴ τὸν Δία idem valere videtur, quod μὰ τὸν Δία, [Non: hoc enim idem quod ὐ μὰ τὸν Δία. *Herm.*] aut ναὶ μὰ τὸν Δία, atque adhibetur in jurando ad aliquid confirmandum, concedendum et assentiendum. V. c. Aristoph. in Acharn. 751. Megarensis rogatus quid agant Megarenses, respondet, Διαπεινᾶμες ἀεὶ ποττὸ πῦρ. *Esurimus semper ad ignem.* Tum alter: Ἀλλ' ἡδύ τοι, νὴ τὸν Δία, ἢν αὐλὸς παρῇ. Demosth. Philipp. III. Ἐπειδὴ τοῖς ὅλοις ἡττᾶσθαι ἐνόμιζον, ὃ νὴ Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω, δέδοικα ἔγωγε μὴ πάθητε καὶ ὑμεῖς. Aristæn. epist. XI. ancilla, rogata, laudentne mulieres formam amatoris, respondet: Νὴ τὴν Ἄρτεμιν, ἐγὼ πολλῶν ἀκήκοα γυναικῶν αὐτήκοος etc. Demosth. Philipp. II. Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω, καὶ καλεῖν φημι δεῖν τούτους; Ἐγὼ, νὴ τοὺς θεοὺς, ἀληθῆ μετὰ παῤῥησίας ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι etc. 2. Videtur ironice adhiberi apud Demosth. de Ironice.
Cherson. fere ab initio: Πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσι, νὴ Δία, ἕως ἂν ἀπέχηται τῆς Ἀττικῆς καὶ τοῦ Πειραιῶς ὁ Φίλιππος, οὔτ' ἀδικεῖ τὴν πόλιν, οὔτε ποιεῖ τὸν πόλεμον, *Nisi hoc dicunt, si Diis placet, quamdiu abstineat ab Attica* etc.

Particula νὺ et νὺν est poëtica tantum, et duo habere videtur Νὺ, et Νύν,
significatus; primum *temporis individui:* ut Iliad. ψ'. 48. Δεῦρό νυν, *Age nunc jam.* Ibid. ε'. 311. Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας, εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη, *Jam jam perierat Æneas, nisi* etc. Deinde *argumentationis:* ut Iliad. α'. 383. Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ θνῆσκον ἐπασσύτεροι, *Perlatum est ad Argivos grave telum:* quare *militum vis magna peribat.* Eurip. in Hecub. 996. Σῶσόν νυν αὐτόν, *Serva* igitur *ipsum.*

Particula νῦν quamquam non modo cum Præsente, sed etiam Νῦν, de
cum Præterito et Futuro jungitur, recteque ait Eustathius ad Iliad. tempore præsente.
β'. pag. 164. ὅτι τὸ νῦν κατὰ τοὺς παλαιοὺς τοὺς τρεῖς χρόνους δηλοῖ, τὸν ἐνεστῶτα, τὸν παρῳχημένον, καὶ τὸν μέλλοντα· tamen nunquam, uti verissime contendit Hoogevenus, plane amittit præsentis aut certe exigui temporis notionem. Quod si enim Præterito jungitur, nunquam significat tempus dudum elapsum; nec cum Futuro constructum, tempus longius protractum. Igitur cum Præsente junctum significat *Jam, nunc.* Exemplis res sat nota et minime dubia non eget. Cum Præterito sign. *modo, paulo ante,* ἀρτίως. Ut Plat. in Phæd. pag. 259. Οὐκοῦν, ὅπερ νῦν προὐθέμεθα σκέψασθαι — σκεπτέον, *Igitur, quod* modo *contemplandum nobis sumebamus,—contemplandum est.* In hoc sensu Plato solet conjungere νῦν δὴ, germ. Νῦν δή.
EBEN ALLEWEILE. Ut in Phæd. cap. 16. ὧν νῦν δὴ ἔλεγον. Ibid. cap. 19. 22. etc. [Eurip. Heracl. 235. *Herm.*] Cum Futuro si junctum occurrit, interpretare *statim, nunc.* Ut Plat. Phæd. cap.

4. ὕστατον δή σε προσερεῦσι νῦν οἱ ἐπιτήδειοι. Conf. Iliad. ε'. 279. Joann. Evang. XII. 31. Sed νυνὶ, quæ est Atticorum particula, a νῦν nil differt, nisi quod tantum cum Præsente construitur; uti auctor est Eustathius ad Homer. pag. 1840. Secundo νῦν habet usum adhortandi, et ita jungitur Imperativis: ut Aristoph. in Vesp. 30. λέγε νῦν, *dic nunc.* Eurip. Orest. 1101. πιθοῦ νῦν, *ausculta quæso.* Aristoph. in Pac. 851. Ἄγε νῦν, ἴωμεν etc.

Νυνί. Νῦν de adhortatione.

Νῦν δέ. Νῦν δὲ solet adhiberi in oppositionibus, quando præcedit *a.* πρὶν, τότε, aut alia particula tempus præteritum significans: ut Eurip. Orest. 1096. Ὃς, πρὶν μὲν ὑμᾶς δυστυχεῖν, φίλος παρῆν, νῦν δ' οὐκέτ' εἰμὶ δυστυχοῦντί σοι φίλος; *b.* Tempus futurum: ut Plat. Euthyphron. cap. 7. ταῦτα μέν μοι εἰσαῦθις ἐπὶ σχολῆς διηγήσῃ· νυνὶ δὲ, ὅπερ ἄρτι σε ἠρόμην, πειρῶ σαφέστερον εἰπεῖν. *c.* εἰ μὲν· ut Eurip. Orest. 1134. Εἰ μὲν γὰρ εἰς γυναῖκα σωφρονεστέραν ξίφος μεθεῖμεν, δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος· νῦν δ' ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος δώσει δίκην. Sed sæpe illud μὲν omittitur: ut Aristoph. in Vesp. 710. Εἰσίν γε πόλεις χίλιαι, αἳ νῦν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσι· τούτων εἴκοσιν ἄνδρας βόσκειν εἴ τις προσέταξεν ἑκάστῃ· δύο μυριάδες τῶν δημοτικῶν ἔζων ἐν πᾶσι λαγῴοις—νῦν δ' ὥσπερ ἐλαιολόγοι χωρεῖθ' ἅμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι. Conf. Xenoph. Cyrop. III. 3. εἰ γὰρ——νῦν δ', ἔφη etc. Thucyd. IV. cap. 104. Joann. XV. 24. VIII. 40. IX. 41. XVIII. 36. 1 Corinth. XII. 18. XV. 19.

Οἴ, *hei!* Dolentis adverbium οἲ jungitur fere Nominativo: ut οἲ ἐγὼ, Eurip. Orest. 1018. et 1347. Raro cum Accusativo: ut οἲ ἐμὲ, δειλήν! *hei miseræ mihi!* quod exemplum laudat Stephanus ex Epigrammate.

Οἴμοι! *hei mihi!* absolute. Ex οἲ et Dativo μοὶ conflatur novum dolentis adverbium οἴμοι, unde factum est verbum οἰμώζειν, h. e. οἴμοι λέγειν. Occurrit autem 1. absolute, sine adjecto casu, quem regat. Ut Aristoph. in Vesp. 845. Οἴμοι, διατρίψεις κἀπολεῖς τριψημερῶν, *Hei mihi! obteres et terendo tempus occides.* Eurip. in Belleroph. apud Suidam: Οἴμοι! τί δ' οἴμοι; θνητά τοι πεπόνθαμεν, Οἴμοι! τὸ μὲν νοσοῦντι θυμοῦσθαι κακόν. 2. Cum casu recto: v. c. Aristoph. in Vesp. 1. 45. οἴμοι δείλαιος! ὡς θερμὸν ἡ μιαρά τί μου κατήρυγεν! *Hei misero mihi! quam fervidum scelesta in me eructavit!* Idem in Plutarch. 851. 881. et 931. 3. Sequitur quidem interdum Genitivus; is vero pendet ab omisso ἕνεκα. Ut ibid. 389. οἴμοι τῶν κακῶν, h. e. ἕνεκα τῶν κακῶν! *Me miserum ob mala!* Lucian in Piscat. T. I. pag. 573. et in Catap. pag. 642. Οἴμοι τῶν κτημάτων! Οἴμοι τῶν ἀγρῶν! 4. Invenitur ὤμοι, seu potius ὤ μοι, Eurip. in Phœniss. 1545. ὤ μοι ἐμῶν παθέων! Apoll. Rhod. I. 290. ὤ μοι ἐμῆς ἄτης! 5. Geminatur μοι, ibid. 1465. Ἃ δ' ἴαχεν, ἴαχεν, ὤ μοι μοι! 6. Apud Aristoph. Nub. 771. idem est adverbium lætantis: id quod est rarissimum: οἴμ' ὡς ἥδομαι! ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη. Sed recte judicat Hoogevenus, hoc loco comice expressum esse ingenium senis negligenter et incondite loquentis, inprimis ob repentinum gaudium. Simile est illud Terentii Adelph.

cum Nominat. seq. Genitivo. ὤμοι!

99 Non longe ab initio.

1 Lib. Antiq. Rom. III. pag. 163. lin. 39.

2 Lib. VIII. pag. 530. lin. 18. [It. Demosth. adv. Aristogit. pag. 785. εἰσὶν ὑμοῦ δισμύριοι οἱ πάντες Ἀθηναῖοι. Z.]

IV. 1. 6. *Hunc diem* MISERE nimis cupio, *ut cœpi, perpetuum lætitia degere.* Z.]

IX. Οἶγε, interdum cum verbo βλέπω, aut alio simili verbatim est, *quo quidem respicio*, vel *specto:* sicque apud Atticos, impeditam efficit orationem, et significationem habet ab sequenti aliqua voce pendentem. Aristides in Panathenaico[99]: Οὐ μὴν ἀλλ' οἶγε βλέπων, τὸ δίκαιον ἐποιέμην, καὶ περὶ ἧς εἶχον ἐν νῷ τροφῆς εἰπεῖν. Quo loco Interpres, *Jam*, inquit, *ejus alimenti, de quo, cum eo tenderem, et in animo habebam dicere.* Quis hoc intelligit, *cum eo tenderem!* Deinde τὸ δίκαιον ἐποιέμην omittit. Forte ita reddi possit: *Jam vero illius alimenti, quo, dum in illud intuerer, hujus orationis æquitatem maxime niti arbitrabar; de quo etiam mihi propterea dicendum esse statuebam.* Qua in oratione οἶγε, pendentem significationem habet ex sequente voce, τροφῆς. Οἶγε.

X. Ὁμοῦ, pro *simul:* aliquando tamen, *circiter* aut *fere*, significat: ut apud Dionys. Halic. [1] Ὁμοῦ πεντακόσια ἔτη, *Anni circiter quingenti.* Quo sensu dicitur etiam ὁμοῦ τι. Apud eundem [2]: Ετῶν ὁμοῦ τι πεντακοσίων· quod Thucydides, aliique Attici, per adverbium ἐγγὺς, efferre solent. Ὁμοῦ, circiter.

[Hoogevenus existimat, ὅμως proprie esse idem quod ὁμοίως, *Similiter, simul.* Laudat Lucian. Dial. Menel. et Prot. Καὶ ἐς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὍΜΩΣ οὐδὲ τοῦτο ἔξω πίστεως. At vero locus non est evidens. Nam cur non reddi potest ita? *Etiamsi in leonem conversus fueris, nec tamen hoc fidem excedet.* Luculentior est locus 1 Cor. XIV. 7. Sic contra pro ὅμως est ὁμοίως in Tab. Ceb. pag. 220. οὐδὲν γὰρ κωλύει, εἰδέναι μὲν γράμματα, καὶ, κατέχειν τὰ μαθήματα πάντα, ὉΜΟΙ'ΩΣ δὲ μέθυσον καὶ ἀκρατῆ εἶναι. Deinde habet vim adversandi, et significat *tamen*, atque fere respondet particulis καίτοι, καίπερ, εἰ καὶ, ὡς etc. in priori membro. Quæ vero sæpe omittuntur, veluti *a.* in oratione μονοκώλῳ· e. g. Lucian. adv. Indoct. T. III. pag. 115. εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς περιουσίας ἀναλίσκεις, *In ea, quæ tibi plane nil prosunt, tamen ex nimia abundantia aliquid impendis. b.* Præcedente Participio: Thucyd. VI. 50. Λάμαχος μὲν ταῦτα εἰπὼν, ὍΜΩΣ προσέθετο καὶ αὐτὸς τῇ Ἀλκιβιάδου γνώμῃ. Conf. Xenoph. Mem. II. 1. 15. *c.* Quando sequitur ἀλλ' ὅμως· ut Plat. in Euthyphron. cap. 16. Καὶ γὰρ οἱ στρατηγοὶ, ὦ φίλε· ἈΛΛ' ὍΜΩΣ τὸ κεφάλαιον αὐτῶν ῥᾳδίως ἂν εἴποις, ὅτι νίκην ἐν τῷ πολέμῳ ἀπεργάζονται, ἢ οὔ; Tum pergit Socrates: Πολλά γε, οἶμαι, καὶ καλὰ καὶ οἱ γεωργοί· ἈΛΛ' ὍΜΩΣ τὸ κεφάλαιον αὐτῶν ἐστι τῆς ἀπεργασίας ἡ ἐκ τῆς γῆς τροφή. Ellipsin statuit Hoogev. esse hanc: Ἀλλ', εἰ καὶ πολλὰ καὶ καλὰ οἱ στρατηγοὶ ἀπεργάζονται, ὅμως etc. Et, Ἀλλὰ κἂν πολλὰ καὶ καλὰ οἱ γεωργοὶ, ὅμως etc. Idem in Phæd. pag. 240. Ἡ χρόνων ἰσότης, ἐπὶ ἴσας ἡδονὰς ἄγουσα, δι' ὁμοιότητα φιλίαν παρέχεται· ἈΛΛ' ὍΜΩΣ, κόρον γε καὶ τούτων συνουσία ἔχει. h. e. Ἀλλὰ κἂν φιλίαν παρέχηται, ὅμως etc. Idem de Repub. II. pag. 365. Οὐδὲ γὰρ ἄλλο οὐδὲν εὐπετὲς φήσομεν τῶν μεγάλων· ἈΛΛ' ὍΜΩΣ, εἰ μέλλομεν εὐδαιμονήσειν, ταύτῃ ἰτέον. Hic post ἀλλὰ intelligit idem ex antecedentibus, καίτοι οὐδὲν τῶν μεγάλων ἐστὶν εὐπε- Ὅμως, Similiter. Tamen.

τές. *d*. Eadem ellipsis est ante ὅμως δέ. V. c. Ceb. Tab. pag. 219. Ἔστι γὰρ καὶ ἄνευ τούτων βελτίους γενέσθαι· ὍΜΩΣ ΔῈ οὐκ ἄχρηστα κἀκεῖνα ἐστιν. *e*. Similiter ante ὅμως δ' οὖν. Ut Plat. Epist. III. Ὅμως δ' οὖν πάντα ταῦτα χαίρειν ἐάσας ἦλθον. Plenam hic orationem putat idem hanc: Τούτων δὲ καίπερ οὕτως ἐχόντων, ὅμως ταῦτα χαίρειν εἴων· ἦλθον οὖν. *f*. Sic quoque ante ὅμως μέντοι, quod inprimis ab principio periodi solet poni, et commode reddi potest *Veruntamen*. Ut Demosth. adv. Nausimach. pag. 991. Ὅμως μέντοι ὦ Ξενοπείθη καὶ Ναυσίμαχε, εἰ μεγάλα ὑμῖν καὶ θαυμαστὰ εἶναι τὰ δίκαια ταῦθ' ὑπολαμβάνετε, ἀποδόντες τὰ τρία τάλαντα περαίνετε. Z.] [Eurip. Orest. 679. κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι, καὶ γυνή περ οὖσ', ὅμως. *Herm.*]

SECTIO DECIMA

De Adverbiis ὅπῃ, ὅπου, ὅπως, [ὁπόταν, ὅταν, ὅτε] οὕτω, ῥᾳδίως, [ὄφρα, πάλιν, πὲρ, πρὶν, ῥα.]

REGULA PRIMA.

Ὅπῃ, cum verbo παρείκοι, in tertia persona optativi, vel etiam subjunctivi, et particula ἂν, significat proprie, *quocunque*, vel *loco*, vel *tempore*, vel *modo liceat:* ut, ὅπῃ ἂν παρείκοι, ἅψομαι τοῦ πράγματος, *ut primum licebit*, vel, *quomodocunque licebit, rem aggrediar;* ubi παρείκοι est impersonale, quemadmodum per sese etiam apud Atticos, sine particula ὅπῃ, tuncque significat, *promtum*, *facile*, *integrum est.* Plato Legum V.[3] Βουλόμενον ἡδέως ζῆν, οὐκέτι παρείκει ἑκόντα γε ἀκολάστως ζῆν, id est, *Qui suaviter et jucunde vivere volet, ei non tam facile*, aut, *integrum erit, sua sponte intemperanter vivere.* Eodem modo usurpatur ἐγχωρεῖν, de quo Cap. V. Sect. 14. Reg. 11. Ὅπῃ ἂν παρείκοι.

II. Eodem fere sensu, ὅπῃ δοκοῖ, a Thucydide, et aliis Atticis usurpatur, id est, *ubi commodum visum est:* ut, Ὅπῃ δοκοῖ, ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς, εἰσέβαλον εἰς τὸ στράτευμα τῶν Θρᾳκῶν[4], id est, *Ubi commodum visum est*, vel, *Qua parte commodum visum est, pauci licet adversus multos, in Thracum aciem impetum fecerunt.* Ὅπῃ δοκοῖ.

III. Ὅπῃ οὖν, vel ὅπῃ ἂν, duabus vocibus, vel ὁπηδηοῦν, ὁπηδήποτε, et ὁπηδηποτοῦν, unico verbo, id est, *quoquo modo*, vel *quomodocunque;* ut, Πειράσομαι ὅπῃ οὖν τὸ ἄχθος ἀποσείσασθαι, *Conabor id oneris quoquo pacto excutere**. Ὅπῃ οὖν, *quoquo modo.*

3 Pag. 734.

4 Verba Thucydidis, lib. II. cap. 100. H.

* De vi ac potestate particulæ ὅπῃ ita statuendum esse mihi videtur. Haud dubie est dativus, et debet scribi ὅπῃ, adeo ut intelligatur ὁδῷ. Etenim sæpe refertur ad ταύτῃ (sc. ὁδῷ), quod modo præcedit, modo sequitur. V. g. Plat. in Phæd. pag. 246. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὴ, ὅπῃ τῷ θεῷ φίλον, ταύτῃ ἐχέτω τε καὶ λεγέσθω, *Jam vero hæc quidem, quatenus Deo placet, hactenus habenda sunt et dicenda.* Id. in de Repub. II. Ὅπῃ ἂν ὁ λόγος, ὥσπερ πνεῦμα, φέρῃ, ταύτῃ ἰτέον, *Quacunque via sermo nos, ut ventus, fert, hac eundum est.* Id. Epist. ad Dionys. pag. 315. Σὺ δ᾽ ἀναγνοὺς αὐτὰ, ὅπῃ βούλει δέξασθαι, ταύτῃ δέχου, *Quæ si tu legeris, ut accipienda censueris, ita ac-*

Ὅπε, usque. IV. Ὅπε, præter significationem *ubi*, et eam, quæ paulo ante in ᾗπε allata est, aliquando reddi debet *quo usque*, sine interrogatione, vel *eo usque dum*. Plutarchus in Publicola [5], ubi loquitur de arboribus, et aliis quæ ex agro Tarquinio in Tiberim projecta fuerant: Ὑπήγαγεν ὁ ῥȣ̃ς, ȣ̓ πολὺν τόπον, ἀλλ᾽ ὅπε τὰ πρῶτα συνενεχθέντα, καὶ περιπεσόντα τοῖς στερεοῖς ὑπέστη, id est, *Fluxus amnis haud procul detulit; sed eo tantum usque, dum primi manipuli vadis illisi, et incurrentes subsisterent.* Hic enim ὑπάγειν, est *secundo amne deferre*. συμφέρεσθαι vero, et περιπεσεῖν, *incursare, rencontrer:* τὰ στερεὰ denique, quod vulgo dicimus, *terre ferme* *.

Ὅπως; pro πῶς; V. Ὅπως, Primo, interdum, licet rarius, pro πῶς interrogante sumitur, ac fere respondendo ei, qui per illud πῶς interrogaverat, ut si quærenti, πῶς ἂν αὐτὸν προσείποιμι; *quomodo eum appellem?* re-

cipe. Id. Epist. VII. pag. 359. Πρῶτον μὲν σοι τὰ περὶ Δίωνα ὑπάρξει ταύτῃ γιγνόμενα, ὅπῃπερ ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. Ex hac ellipsi, quam statuimus, intelligitur, proprie esse adverbium *loci*, nec adeo *temporis*, uti Vigero videtur, et reddendum esse 1. *qua*, *qua via*, *ubi*, *qua parte:* v. c. Plat. in Phæd. cap. 61. ȣ̃ καὶ οἱ ῥύακες ἀποσπάσματα ἀναφυσῶσι, ὅπῃ ἂν τύχωσι τῆς γῆς, *Cujus* (Phlegethontis) *rivi decerptas particulas terrestres emittunt, quacunque parte terræ sunt.* Conf. Iliad. ξ'. 507. 2. Significat *quo*, *quem in locum.* Nam etiam alia adverbia, quæ proprie quietem in loco significant, interdum de motu in locum dicuntur. Sic Odyss. ξ'. 517. Πέμψει δ᾽ ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει. Ceb. Tab. cap. 6. ὥσπερ ὁρᾷς καὶ τȣ̀ς πρότερον εἰσπορευομένȣς, ὡς περιάγοντας, ὅπῃ ἂν αὗται δεικνύωσιν, *Quemadmodum vides prius ingressos oberrare, quo illæ monstrant.* Plat. Phæd. pag. 3. τȣ̃τ᾽ ἤδη, ὅπῃ ἀποβήσεται, ἄδηλον, *hoc jam quorsum evasurum sit, incertum.* 3. Significat quoque *Qua ratione*. Nam *via* sæpe ponitur pro *ratione* s. *modo*, quo quis ad rem pervenire possit: ut Plat. Phæd. cap. 35. μαθεῖν ὅπῃ ἔχει, *Discere, quæ sit ratio rerum.* Ibid. cap. 36. λέγε, ὅπῃ δὴ ȣ̓χ ἱκανῶς, sc. φαίνεται εἰρῆσθαι, *Dic, qua ratione res non satis demonstrata esse videatur.* Cæterum minus subtiliter interpretari videntur, qui ὅπῃ per ὅπως explicandum esse censent. Etenim in ὅπῃ inest notio *rei*, quæ est eligenda, ut quid perficias: verum ὅπως continet *modum*, quo illa res electa debeat tractari et adhiberi, ut pervenias, quo tendis. Quare utraque particula sæpenumero conjungitur. V. c. Plat. in Phæd. cap. 49. ἐκείνȣ τȣ̃ καλȣ̃ εἴτε παρȣσία, εἴτε κοινωνία, εἴτε ὅπῃ δὴ καὶ ὅπως προσγενομένη, *Quacunque via et quocunque modo insit*, seu, *conveniat*. Plutarch. de Anim. procr. pag. 1025. Ὅπῃ καὶ ὅπως συμβαίνει καταγινόμενα πρὸς ἕκαστον εἶναι. Ælian. V. H. I. 32. Νῦν σε, ὅπῃ τε καὶ ὅπως ἔχω, τιμῶ, h. e. *Jam, ut te honorem, offero id, quod habeo* (ὅπῃ), *et eo modo, quo possum* (ὅπως). Z.

5 Pag. 100. in fine. Sed non video, quomodo hic usus sit diversus a significatione τȣ̃ *ubi*, a qua tamen separat diserte Auctor. Imo maneat eadem notio, dummodo admittatur ellipsis post ἀλλὰ, atque integra oratio sic restituatur: Οὐ πολὺν τόπον, ἀλλ᾽ εἰς ἐκεῖνον, ὅπε, *Sed in illum usque locum, ubi* etc. Cæterum τὸ ὅπε motum ad locum significare posse, non negabit, qui legerit Evang. Joann. cap. VIII. 21. et cap. XIV. 4. Ὅπε ἐγὼ ὑπάγω, *Quo ego vado.* H.

* Descriptio adverbii loci ὅπε hæc est. 1. Significat *Ubi:* ut Matth. VI. 21. Ὅπε γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν. Xenoph. Cyrop. II. 4. 31. ἣν δ᾽ ἐρωτᾷ ὅπε εἰμὶ, λέγε τἀληθῆ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ὁρίοις. 2. *Quo*, *quem in locum:* vid. loca Io. quæ ante laudavit Hoogevenus. 3. In argumentationibus est *cum*, *quandoquidem:* ut Lucian. in Timon. pag. 103. ὅπε γε, καθάπερ ὑπὸ μανδραγόρȣ, καθεύδεις, *Cum, tanquam, vi mandragoræ correptus, dormias.* Id. adv. Indoct. Tom. III. pag. 116. Καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ τȣ̃το ἔπαθες ἀνόητος καὶ ἀπαίδευτος ἄνθρωπος, καὶ προῄεις ἐξυπτιάζων καὶ μιμȣ́μενος βάδισμα, καὶ σχῆμα, καὶ βλέμμα ἐκείνȣ, ᾧ σεαυτὸν εἰκάζειν ἔχαιρες, ΟΠΟΥ καὶ Πύῤῥον, φασὶ,

spondeas, ὅπως; vel ὅπως ἄν; *quomodo?* quasi dicas, *quærisne quomodo*[6]?

Secundo, præcedente ȣ̓χ, licet aliquando nativam significationem retineat, sæpius tamen significat, *non solum*, vel *non solum non*, ¶. 253. vel *ne dum*. *Non solum*, ut, Οὐχ ὅπως τȣ̀ς πολεμίȣς ἐτρέψατο, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐκάκωσεν, *Non tantum hostes fugavit, sed etiam eorum regionem vastavit.* Demosthenes in Midiam[7]: Οὐχ ὅπως μὴ τὸ σῶμα ὑβρίζεσθαί τινος ἐν ταύταις ἡμέραις ᾤεσθε χρῆναι, id est, *Non modo cujusquam per eos dies corpus non violandum putavistis* *. Οὐχ ὅπως.

Non solum non. Demosth. pro Coron.[8] Οὐχ ὅπως χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ μισθώσας σεαυτὸν κατὰ τȣτωνὶ πολιτεύῃ, *Non modo nullam iis gratiam habes, sed etiam mercede corruptus, rempublicam horum in perniciem geris.*

τὸν Ἠπειρώτην, τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ȣ̔́τως ὑπὸ κολάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ διαφθαρῆναι, ὡς πιστεύειν, ὅτι ὅμοιος ἦν Ἀλεξάνδρῳ. Ibid. pag. 111. Καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὍΠΟΥ καὶ καθ' ἡμᾶς αὐτȣ̀ς ἐγένετό τις, καὶ ἔτι ἐστὶν, οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτȣ λύχνον τȣ̃ Στωικȣ̃, κεραμεȣ̃ν ὄντα, τρισχιλίων δραχμῶν ἐπρίατο; Xenoph. Cyrop. VIII. 4. 31. Ἦπȣ αὐτός γε πολλὰ ἔχει, ὅπȣ γε καὶ ἡμῶν ἑκάστῳ τοσαῦτα δέδωκεν, *Mirum ni ipse multa habet, cum et cuique nostrum tot sit largitus.* 4. Ὅπȣ μὲν, ὅπȣ δὲ est *illic, hic: partim, partim:* seu, *in aliis locis, in aliis.* Velut, Plutarch. de Anim. Procr. pag. 1027. ἂν ȣ̃ν ἀπὸ τῆς μονάδος ἀρξάμενοι, τȣ̀ς διπλασίȣς καὶ τριπλασίȣς ἐν μέρει τιθῶμεν, γενήσονται κατὰ τὸ ἑξῆς, ὍΠΟΥ ΜῈΝ (*illic.* sc. ὅπȣ μὲν διπλασίȣς τίθεμεν) τὸ δεύτερον, καὶ τὸ τέταρτον, καὶ ὄγδοον· ὍΠΟΥ ΔῈ (*hic*) τρίτον, καὶ ἔννατον, καὶ εἰκοστοέβδομον. Id. in lib. de Def. Orac. Λιμνῶν τε γὰρ γεγόνασι καὶ ποταμῶν, ἔτι δὲ πλείονες ναμάτων θερμῶν, ὍΠΟΥ μὲν ἐκλείψεις καὶ φθοραὶ παντάπασιν, ὍΠΟΥ ΔῈ οἷον ἀποδράσεις καὶ καταδύσεις. *Nam lacus, fluvii, et maxime thermæ, quibusdam in locis defecerunt et omnino evanuerunt; in aliis quasi subterfugerunt et delituerunt.* Id. in Camill. cap. 6. extr. Ἀλλὰ τοῖς τοιȣ́τοις καὶ τὸ πιστεύειν σφόδρα, καὶ τὸ λίαν ἀπιστεῖν, ἐπισφαλές ἐστι, διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, ὅρον ȣ̓κ ἔχȣσαν, ȣ̓δὲ κρατȣ̃σαν αὑτῆς, ἀλλ' ἐκφερομένην ὍΠΟΥ ΜῈΝ (*partim*) εἰς δεισιδαιμονίαν καὶ τύφον, ὍΠΟΥ Δ' (*partim*) εἰς ὀλιγωρίαν τῶν θείων καὶ περιφρόνησιν. [Interdum ὅπȣ δὲ non sequitur. Diodor. Sic. III. 34. Pro eo ibi legitur περὶ δὲ τὰς ἐσχατίας κ. τ. λ. *Schæfer.*] 5. Ὁπȣ̃ȣ̃ν est *ubicunque, quolibet loco.* V. c. Plat. in Cratyl. pag. 403. Δεσμὸς ζώῳ ὁτῳȣ̃ν, ὥστε μένειν ὉΠΟΥΟΥ͂Ν, πότερος ἰσχυρότερός ἐστιν, ἀνάγκη ἢ ἐπιθυμία; Z.

6 Ita Aristophanes in Thesmoph. ver. 210.

Κάκιον ἀπολοίμην ἂν ἢ σύ. ΕΥ. Πῶς
ΑΓ. Ὅπως;

AG. Pejus perirem quam tu. EU. Quomodo? AG. Quomodo?

Idem observa in τί; et ὅ, τι; πȣ̃; et ὅπȣ; et similibus. Neque hoc adeo rarum, sed tritissimum est in responsionibus. [Immo necessarium. *Herm.*]

7 Pag. 386. in fine. Ubi particulæ interjectione voculæ γὰρ interrumpuntur, ȣ̓ γὰρ ὅπως. v. Bud. pag. 479. H.

* Οὐχ ὅπως pro ȣ̓ μόνον Demosth. Philipp. IV. pag. 142. καὶ προσήκει τȣ́τȣς ȣ̓χ ὅπως, ὧν ἡ πόλις δίδωσιν, ἀφελέσθαι τι· ἀλλ' εἰ καὶ μηδὲν ἦν τȣ́των, ἄλλοθεν σκοπεῖν, ὅπως μηδενὸς ὄντες ἐνδεεῖς περιοφθήσονται. *Atque æquum erat, hoc* non solum *partem aliquam eorum, quæ civitas largiri solet, sibi sumere: verum etiam si nihil illorum esset, aliunde videre, ne egeni negligerentur.* Deinde ȣ̓χ ὅπως ponitur pro ȣ̓ μόνον ȣ̓. V. c. Lys. adv. Nicom. pag. 862. Ἀλλ' ȣ̓χ ὅπως ὑμῖν τῶν αὑτȣ̃ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφῄρηται, *Sed non solum non quicquam de suo vobis dedit, sed et de vestris multa abstulit.* Z.

8 Pag. 331. in fine.

Ne dum; Lucianus Prometh. Οὐδὲ μνημονεύσειν ἔτι ᾤμην τὸν Δία, ὐχ ὅπως καὶ τηλικαῦτα ἀγανακτήσειν, id est, *Eorum ne recordaturum quidem amplius Jovem putabam, nedum adeo graviter indignaturum.* [Sophocles Elect. 796. πεπαύμεθ' ἡμεῖς, ὐχ ὅπως σε παύσομεν. *Herm.*]

Ὅπως, defectivum. VI. Tertio, ὅπως, seu *præcipiendo* [9], seu *vetando*, sæpe usurpatur ἐλλειπτικῶς, idque ut plurimum præcedente ἀλλὰ, vel καὶ, vel sequente γε, δὴ, δὲ, ἄρα, τοίνυν, ἂν, et similibus: tunc autem construitur vel cum futuro indicativi, vel cum subjunctivo, vel cum optativo. Plato de Repub. I. Καὶ ὅπως μοὶ μὴ ἐρεῖς, *Ac vide ne mihi dixeris.* Demosthenes de Falsa Legat. Καὶ ὅπως γε, ἄν τι τύτων γίγνηται, τύτυς ἐπαινέσεσθε, καὶ μέν τοι, κἄν τι τῶν ἐναντίων, ὅπως τύτοις ὀργιεῖσθε, *At videte, ut, si quid istorum fiat, hos laudetis; sin con-*

Ἀτάρ. *trarium quid, ut iis irascamini* [10]. Ἀτὰρ eodem modo usurpatur.

9 De hoc hujus particulæ usu consulendus omnino Devarius.

10 Unum, quod notandum putavi, addam: nempe, Græcos hac particula usos eo loco, ubi Latini *Prout.* Eleganter ita construitur cum Genitivo et Verbo ἔχω apud Aristidem, Orat. in Romam, pag. 352. Οὐδὲ μέχρι τύτων τῶν ὅρων ἐκεῖνός γε κυρίως ἀεὶ βασιλεὺς, ἀλλ' ὍΠΩΣ ἢ Ἀθηναῖοι δυνάμεως, ἢ Λακεδαιμόνιοι ἔχοιεν τύχης, νῦν μὲν ἕως Ἰώνων καὶ Αἰολέων καὶ θαλάττης βασιλεύς· πάλιν δὲ ὐκέτι Ἰώνων, ὐδὲ ἕως θαλάττης, ἀλλ' ἄχρι Λυδῶν, *Neque semper hactenus ille constanter imperavit, sed modo usque ad Ionas et Æolos et mare, modo ne ad Ionas quidem, neque ad mare, sed ad Lydos usque, prout vel Atheniensium potentia vel Lacedæmoniorum felicitas accreverat.*

11 Aut lege ἀτὰρ ὅπως, aut hæc verba, Ἀτὰρ *eodem modo usurpatur*, in regulæ clausula ponenda: cæteroquin exemplum est ἀναποδοτικόν. H.

* Tironum gratia paulo diligentius, ex nostris Hoogevenique observationibus, de usu particulæ ὅπως præcipiendum videtur. 1. Significat *quomodo, quemadmodum, prout*: duciturque a πῶς, ut vim relativam accipiat, eodem modo, quo ὁπότε a πότε, ὁπόθεν a πόθεν, et ὅπου a ποῦ. Igitur sæpe respondet particulis οὕτως, aut τρόπον, sive positis, sive intellectis. V. c. Lys. adv. Alcib. I. pag. 520. εὖ εἰδότας, ὅτι, ὍΠΩΣ ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐτῶν γνῶτε, ΟΥΤΩ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἡ πόλις αὐτοῖς χρήσεται. Plat. in Phæd. pag. 228. νῦν ἤδη ποιεῖν ἐμοὶ ὡς ἀληθῶς πολὺ κράτιστόν ἐστιν, ὕτως, ὅπως δύναμαι, λέγειν. Ibid. pag. 236. ῥητέον σοὶ παντὸς μᾶλλον οὕτως, ὅπως οἷός τε εἶ. Lucian. in Lapith. Tom. III. pag. 434. ὅπως ἔχω πρὸς δεῖπνα, ὁ παρεληλυθώς μου βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο. Cæterum in hoc sensu jungitur *a. Indicativo:* ut Lys. adv. Agorat. pag. 469. ὅπως αὐτῷ ἐδόκει. Id. adv. Alcib. I. sub fin. θαυμάζουσιν, ὅπως ποτ' οὕτως ἀκριβῶς ἐδυνήθην ἐξευρεῖν τὰ τούτων ἁμαρτήματα. *b. Optativo*, haud dubie ob intellectam particulam ἂν. ¶. 254. V. c. Lys. adv. Phil. pag. 881. οὗτος τοίνυν οὐχ ὅπως ὠφελῆσαι τὴν πόλιν διενοήθη, ἀλλ' ὅπως τι κερδαίνοι. Xenoph. Cyrop. I. 4. 14. ὅπως ἕκαστος τὰ κράτιστα δύναιτο, *ut quisque optime possit.* Etenim sæpe in hoc sensu illud ἂν adjungitur: ut Demosth. de Fals. Legat. pag. 345. edit. Reisk. εἰ πάνυ πολὺν, ἔφη, χρόνον ἐσκόπει Φιλοκράτης, ὅπως ἂν ἄριστα ἐναντιωθείη τῇ εἰρήνῃ, οὐκ ἂν etc. *c. Conjunctivo:* ¶. 254. ut Plat. in Euthyphron. cap. 12. Ἀλλ' οὐκ ἔχω ἔγωγε, ὅπως εἴπω ὃ νοῶ. Qui modus pendet nimirum ab omissa particula ἂν, quæ frequenter addi solet. V. c. Ibid. cap. 13. αὐτός σοι ξυμπροθυμήσομαι δεῖξαι, ὅπως ἄν με διδάξῃς περὶ τοῦ ὁσίου· Ibid. in Euthydem. pag. 288. ἑξῆς πειράσομαι, ὅπως ἂν δύνωμαι, διελθεῖν. 2. Significat *quo*, h. e. *ut eo, ut hoc modo*, ἵνα οὕτως. Atque hoc sensu *a.* inprimis jungitur *Indicativi Futuro*, ¶. 254. præsertim si præcesserit verbum *curam studiumque* significans. V. c. Xenoph. Œcon. IV. 9. ταῦτα ποιῶν δοκεῖ ἧττον ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως ἡ γῆ ἐνεργὸς ἔσται ὑπὸ τῶν κατοικούντων, ἢ ὅπως εὖ φυλάξεται ὑπὸ τῶν φρουρούντων; Id. Mem. III. 2. 1. ἐπιμελεῖσθαι δεῖ, ὅπως σῶαί τε ἔσονται αἱ ὄϊες etc. Plat. Apol. cap. 17. χρημάτων μὲν οὐκ αἰσχύ-

Ita Gallice, *qu'on ne face pas cela*, ἀλλ' [11] ὅπως μὴ τῦτο διαπράττοιτ' ἂν *.

[Particula temporis ὁπόταν, *si quando, quandocunque, quoties,* conflata est ex ὁπότε et ἂν. Quare nunquam Indicativo jungitur, nisi in Futuro. Construitur autem 1. *Optativo.* ¶. 256. Ut Plat. Symp. cap. 35. Ὁπόταν γῦν ἀναγκασθείημεν, ἀπολειφθέντες πυ, οἷα δὴ ἐπὶ στρατείας, ἀσιτεῖν, ὐδὲν ἦσαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ καρτερεῖν, *Quotiescunque igitur cogebamur, penuria laborantes, uti sane in castris fieri solet, abstinere a cibo; aliorum patientia cum hujus non comparari poterat.* 2. Inprimis cum *Conjunctivo.* V. c. Xenoph. Cyrop. III. 2. 7. μισθῦ στρατεύονται, ὁπόταν τις αὐτῶν δέηται. Plat. in Phæd. pag. 250. Ὁπόταν τὶ τῶν ἐκεῖ ὁμοίωμα ἴδωσιν, ἐκπλήττονται. 3. Cum *Futuro Indicativi.* ¶. 257. Ut Iliad. φ'. 341. Μηδὲ πρὶν ἀπόπαυε τεὸν μένος, ἀλλ' ὁπόταν δὴ φθέγξομ' ἐγὼν ἰάχυσα, τότε σχεῖν ἀκάματον πῦρ. Ὁπόταν, *Quoties.*

νῃ ἐπιμελόμενος, ὅπως σοι ἔσται ὡς πλεῖστα, etc. Xenoph. Œcon. VII. 12. βουλευσόμεθα περὶ τῶν τέκνων, ὅπως ὅτι βέλτιστα παιδεύσομεν αὐτά. Id. Cyrop. II. 1. 15. νῦν δὲ, ὅπως μὲν ταῦτα ἕξετε, ἐμοὶ μελήσει. Lys. adv. Eratosth. pag. 413. ἐπεβουλεύεσθε, ὅπως μήτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφίσεσθε, πολλῶν τε ἐνδεεῖς ἔσεσθε. Ibid. pag. 416. ἐδεδοίκει, ὅπως τι μὴ φανήσεται ἐν τῷ λόγῳ τοῖς τριάκοντα ἐναντιούμενος. Id. adv. Ergocl. pag. 821. ἕτοιμοί εἰσιν πάντες πράττειν, ὅπως ὑμεῖς ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔσεσθε. Conf. Plat. de Repub. IV. pag. 421. Eurip. Med. 322. Xenoph. Cyrop. II. 2. ab initio. Thucyd. III. 4. extr. Sequitur quidem Xenoph. Cyrop. II. 1. 29. post ἐπιμέλεσθαι, ὅπως cum opt. præsentis: sed causa haud dubie est, quod, uti supra docuimus, verbum ἰέναι apud Atticos in Futuro non est receptum. Locus est: Ἐπεμέλετο δὲ καὶ τῦδε ὁ Κῦρος, ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι γενόμενοι ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον εἰσίοιεν, Igitur h. l. Optativus pendet a μήποτε. [Minime *Herm.*] *b.* Jungitur, sed admodum raro, *Imperfecto*, ¶. 254. ubi Hoogev. particulam ἂν intelligi vult: V. c. Aristoph. in Pac. 135. Οὐκοῦν ἐχρῆν σε Πηγάσου ζεῦξαι πτερὸν, ὅπως ἐφαίνου τοῖς θεοῖς τραγικώτερος. *c. Optativo*, intellecta quoque particula ἂν. V. c. Iliad. φ'. 548. πὰρ δὲ οἱ αὐτὸς ἔστη, ὅπως θανάτοιο βαρείας χεῖρας ἀλάλκοι. Aristoph. Acharn. 756. Ἄνδρες πρόβουλοι τῦτ' ἔπραττον τῇ πόλει, ὅπως τάχιστα καὶ κάκιστ' ἀπολοίμεθα. Æschin. Socrat. Dial. III. 1. ἐδόκει οὖν μοι ἀφειμένῳ τῆς εὐθὺ ὁδοῦ, ἀπαντᾷν αὐτοῖς, ὅπως ῥᾷστα ὁμοῦ γενοίμεθα. Conf. Sophoc. Elect. 760. Plat. de Anim. Mund. pag. 99. *d. Conjunctivo.* ¶. 254. Ut Lucian. in Lapith. pag. 437. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεθέμην, ὅπως μάθῃς, οἷον ἄνδρα παραλιπὼν, Δίφιλον ἑστιᾷς. Xenoph. Œcon. VI. 11. ὅπως, ἃ μὲν ἀγαθά ἐστι, ποιῶμεν. Plat. Phæd. cap. 23. ὅπως μὴ ἅμα ἀποθνήσκοντος τῦ ἀνθρώπυ διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ, καὶ αὐτῇ τῦ εἶναι τῦτο τέλος ᾖ. Conf. Xenoph. Cyrop. II. 1. 2. Matth. II. 8. 23. V. 45. XXII. 15. XXVI. 59. 2 Thess. 1. 12. *e. Infinitivo*, quod est rarissimum. Sic est Xenoph. Œcon. VII. 29. δεῖ ἡμᾶς πειρᾶσθαι, ὅπως ὡς βέλτιστα τὰ προσήκοντα διαπράττεσθαι. Conf. Xenoph. Hist. Gr. VI. 2. 20. Diodor. Sic. Tom. II. pag. 467. et 408. et Wesseling. ad h. l. Videtur autem Infinitivus pendere ab ellipsi verbi alicujus, v. c. ἔξεστι, s. δυνατὸν, s. aliud. 3. Sæpe ante ὅπως, in utroque sensu, intelligi debet ὅρα, φρόντιζε, aut ἄγε. Sic Lys. Apol. pag. 24. Ὅπως τοίνυν ταῦτα μηδεὶς ἀνθρώπων πεύσεται, h. e. *Videndum est, ne quis hæc exaudiat.* Aristoph. Plut. 326. ὅπως δέ μοι καὶ τἄλλα συμπαραστάται ἔσεσθε, *Videte, ut et in reliquis mihi adsitis.* Id. in Vesp. 1217. τὰ σκόλι' ὅπως δέξει καλῶς, *Vide, ut scolia rite accipias.* Conf. Id. in Pac. 1017. 76. Ἄγε diserte additur. Aristoph. Nub. 489. Ἄγε νῦν, ὅπως, ὅταν τι προβάλωμαί σοφὸν περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσει. Conf. Id. in Equit. 1008. et Acharn. 252. Quoniam igitur ὅπως in his quoque exemplis ad verbum refertur, quod curam studiumque significat, recte cum Futuro conjungitur, uti ante monuimus. Raro igitur cum Conjunctivo in tali ellipsi occurrit: uti

Ὅταν, Quoties. Ejusdem fere significationis est particula ὅταν, ex ὅτε et ἂν composita. Quare et Poëtæ pro ὅταν solent adhibere ὅτε κεν· vid. Iliad. ι'. 498. Cæterum jungitur fere Conjunctivo, et significat *a. Si quando, quoties.* Ut Plat. Symp. Cap. 11. ὅταν γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ ἔλθωσιν ἐραστής τε καὶ παιδικὰ, etc. Ibid. cap. 13. ὅταν δὲ ὁ μετὰ τῆς ὕβρεως Ἔρως ἐγκρατέστερος περὶ τὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥρας γένηται, Ibid. cap. 21. ἀλλ᾽ ὅταν τὶς λέγῃ, ὅτι etc. Cum Indicativo, quod est rarissimum, occurrit Cebet. Tab. pag. 229. οὕτως οὐδὲ συμφέρει ἄρα ἐνίοις πλουτεῖν, ὅταν μὴ ἐπίστανται τῷ πλούτῳ χρῆσθαι. Cum optativo: ¶. 257. *Quamdiu.* *Herm.*] *b.* Pro *quamdiu* ponitur Joann. Evang. IX. 5. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμὶ τοῦ κόσμου. *c.* Significat, sed perraro, causam, *Quandoquidem, Cum.* *Quandoquidem, quia.* V. c. Aristot. de Mundo Cap. 4. μάλιστα ὅταν τὸ μὲν τάχιστον ᾖ τῶν ὄντων. *d.* Dicitur simpliciter de tempore, et respondet τότε. Ut Plat. in Sophist. pag. 240. Ὅταν περὶ τὸ φάντασμα αὐτὸν ἀπατᾶν φῶμεν, καὶ τὴν τέχνην εἶναί τινα ἀπατητικὴν αὐτοῦ, τότε πότερον ψευδῆ δοξάζειν τὴν ψυχὴν ἡμῶν φήσομεν ὑπὸ τῆς ἐκείνου τέχνης, ἢ τί ποτ᾽ ἐροῦμεν;

Particula ὅτε non vagum tempus significat, uti antecedentes particulæ ὁπόταν et ὅταν fere, sed certum ac definitum, quod jam est transactum. Quapropter *a.* fere cum Indicativo Præteriti copulatur, vel Aoristorum vim Præteriti habentium. Ut Demosth. Olynth. I. pag. 11. Ὅθ᾽ ἥκομεν Εὐβοιεῦσι βεβοηθηκότες, *Cum a bello, quo Eubœenses defenderamus, domum rediissemus.* Athen. Deipnosoph. XI. pag. 505. ὅτι ἴδεν αὐτὸν, *Cum videbat eum.* Matth. XXI. 34. Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε etc. *b.* Interdum vero etiam cum Præsente jungitur. Ut Xenoph. Cyrop. II. 4. 6. ἢ νῦν, ὅτε οὕτως ὀξέως σοι ὑπακούω. *c.* Ubi vero cum Optativo aut Subjunctivo conjungitur, intellecta particula ἀοριστολογικῇ ἂν, significat *Quoties.* *si quando, quoties, quandoque.* Ut Xenoph. Cyrop. II. 1. 30. Ἐκάλει δὲ καὶ ἐτίμα, ὅτε τινὰς ἴδοι τοιοῦτό τι ποιήσαντας, ὃ πάντας ἐβούλετο ποιεῖν. Iliad. φ'. 323. οὐδέ τί μιν χρεὼ ἔσται τυμβοχοῆς, ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί. *d.* Sæpe vero quoque *causæ* significationem continet, *Quandoquidem.* *quandoquidem, quia,* uti *cum* apud Latinos. V. c. Plat. in Symp. pag. 206. Ὅτε δὴ τοῦτο ὁ Ἔρως ἐστὶν ἀεί. Demosth. Olynth. I. ab *Adeo ut.* initio: Ὅτε τοίνυν τοῦθ᾽ οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν. *e.* Interdum poni videtur pro ὥστε, *ita ut.* V. c. Aristoph. in Ran. 22. Εἶτ᾽ οὐχ ὕβρις ταῦτ᾽ ἐστι καὶ πολλὴ τρυφὴ, ὅτ᾽ ἐγὼ μὲν ὢν Διόνυσος,

est Aristoph. Nub. 1179. Νῦν οὖν ὅπως σώσῃς μ᾽, ἐπεὶ κἀπώλεσας. 4. Recte refellit Hoogev. opinionem eorum, qui putant, interdum ὅπως interrogative poni pro πῶς. Nam non potest deponere vim relativam, sed, ubi videtur rogare, intelligi debet verbum aliquod rogandi. V. c. Aristoph. in Nub. 677. Πῶς με χρὴ καλεῖν; *Socrat.* Ὅπως; τὴν καρδόπην. Hic supple ἐρωτᾷς, ὅπως; Id. in Vesp. 48. roganti πῶς; alter respondet ὅπως; ἀνθρώπως ἦν etc. Conf. in Thesmoph. 210. 5. Raro ὅπως videtur poni pro ὡς, sive ὅτι, in usu διηγηματικῷ· v. c. Iliad. β'. 252. Οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα. Aristoph. in Pac. 131. Ἄπιστον εἶπας μῦθον, ὦ πάτερ, πάτερ, ὅπως κάκοσμον ζῶον ἦλθεν εἰς θεούς. Xenoph. Cyrop. III. 3. 20. Ἀλλ᾽ ὅπως μὲν ἐγω ἄχθομαι τρέφων ὑμᾶς, μηδ᾽ ὑπονοεῖτε. [In his exemplis ὅπως est *quomodo. Herm.*] 6. Sunt, qui putent ὅπως quoque jungi superlativis pro ὡς, aut ὅτι. V. c. Aristoph. in Pac. 206. Αὐτοὶ δ᾽ ἀνῴκισαν θ᾽ ὅπως ἀνωτάτω. Sed recte Hoogev. contendit, genuinam vim non amit-

υἱὸς Σταμνίου, αὐτὸς βαδίζω καὶ πονῶ, τοῦτον δ' ὀχῶ· Nisi quis cum Hoogeveno malit ὅτε accipi h. l. pro ἐπεί. *f.* Particulæ ὅτε μὲν, ὅτε δὲ. ¶. 258. ponuntur pro ποτὲ μὲν, ποτὲ δὲ, *modo, modo.* E. g. Aristot. Polit. II. 5. Οὐ γὰρ ὅτε μὲν ἄλλοις, ὅτε δὲ ἄλλοις, μέμικται ταῖς ψυχαῖς ὁ παρὰ τοῦ θεοῦ χρυσὸς, ἀλλ' ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς. Apoll. Rhod. I. 1270. Ὥς ὅγε μαιμώων ὅτε μὲν θοὰ γούνατ' ἔπαλλεν συνεχέως, ὅτε δ' αὖτε μεταλλήγων καμάτοιο τῆλε διαπρύσιον μεγάλη βοάασκεν ἀϋτῇ. *g.* Particulæ ὅτε μὲν, ἄλλοτε δὲ idem valent. Iliad. λ'. 64. Ὥς Ἕκτωρ ὅτε μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν, ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι. Confer Iliad. σ'. 599. *h.* Interdum præmittitur illud ὅτε μὲν in priori membro: ut Iliad. ρ'. 178. Ὅστε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην ῥηϊδίως, ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι. *i.* Ὅτε μὴ videtur poni εἰ μὴ, *nisi.* V. c. Iliad. γ'. 319. Αἰπύ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι, νῆας ἐνιπρῆσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῇσιν. Conf. Iliad. π'. 227. et Odyss. ϖ'. 197.

Ὅτε μὲν, ὅτε δὲ. *Ὅτε μὲν, ἄλλοτε δὲ.* *Ὅτε μὴ, nisi.*

Non multum differt particula ὁπότε, quæ significat *a. quandoquidem,* c. indicat. v. c. Xenoph. Exped. VII. 7. 6. ὁπότε πρὸς ἡμᾶς ἦλθες πρέσβεων etc. *cum ad nos legatus venisses* etc. Id. Symp. IV. 15. ὁπότε γε πάντες παρακαλοῦσί με etc. *quandoquidem omnes me invitant* etc. *b. quotiescunque,* c. optat. inprimis præsentis: ut Xenoph. Ages. XI. 4. ὁπότε δὲ ψεγόντων ἢ ἐπαινούντων τινὰς ἀκούοι, οὐχ ἧττον ᾤετο καταμανθάνειν τοὺς τῶν λεγόντων τρόπους ἢ περὶ ὧν λέγοιεν. *c.* αὐτίκα — ὁπότε ἂν id. quod αὐτίκα — ἐπειδὰν, *statim — simulatque:* et Xenoph. Cyrop. IV. 2. 37. αὐτίκα μάλα παρέσονται, ὁπότε ἂν κρατῶσι. Z.] *Ὁπότε.*

VII. Οὕτω, vel οὕτως, etiam ante consonantem, Attice idem fere est, quod apud Latinos, *ita demum,* vel *tum demum:* ut apud Xenoph. παιδείας II. [12] Προσευξάμενοι θεοῖς, ἵλεως καὶ εὐμενεῖς πέμπειν σφᾶς, οὕτω διέβαινον ὅρια, id est, *Cum vota diis nuncupassent, uti ab iis volentibus ac propitiis mitterentur, ita demum fines transierunt.* Apud Demosth. passim obvium. *Οὕτως, ita demum.*

VIII. Secundo, cum eo adverbio particulæ πως, vel που, sæpe ornatus causa tantum conjunctæ, παρέλκουσι· [Non: sed significant *ferme. Herm.*] ut, Οὕτω πως ἔλαθεν ὑποδυσάμενος τὸν αὐτοκράτορα, *Ita clam omnibus sese in imperatoris gratiam insinuavit.* *Οὕτω πως et που.*

tere, sed ellipsin esse, et plenam orationem esse hanc: ἀνῳκίσαντο οὕτως, ὅπως οἱ ἀνωτάτω ἀνοικίζονται. Hæc ratio confirmari videtur mihi illo Latino, *ut qui maxime, ut nihil supra* etc. 7. Videtur poni quoque pro οὕτως. ¶. 255. E. g. Eurip. Hecub. 398. Ὁποῖα κισσὸς δρυὸς, ὅπως τῆσδ' ἕξομαι, *Ut hedera quercui, ita ego huic adhærebo.* Id. in Troad. 148. αἰάζωμεν· μάτηρ δ' ὡς τις πτηνοῖς κλαγγὰν ὄρνισιν, ὅπως ἐξάρξω 'γὼ μολπάν. 8. Ponitur pro ἐπειδὴ, *postquam.* Ut Eurip. in Phœniss. 1155. Ἠχῆς δ' ὅπως ἤκουσαν, ἀργὸς οὔτις ἦν, *Postquam vero vocem audiverunt, nemo ignavus erat.* Conf. ver. 1464. it. Homer. Odyss. δ'. 109. 9. Ὅπως μὴ, h. e. *ut non, ne,* jungitur Conjunctivo: ¶. 254. ut Thucyd. IV. 66. ξυνέβησαν πρῶτα μὲν τὰ μακρὰ τείχη ἑλεῖν Ἀθηναίους, ὅπως μὴ ἐπιβοηθήσωσιν ἐκ Νισαίας οἱ Πελοποννήσιοι. Sed, ὅπως μὴ, h. e. *quomodo non,* [Immo hic quoque *ne. Herm.*] adjunctum habet Indicativum: ¶. 254. ut Plat. de Repub. VI. pag. 506. Ἀλλ' ὅπως μὴ οὐχ οἷός τ' ἔσομαι, sc. βλεπτέον. 10. De usu οὐχ ὅπως vid. Viger. paulo ante Sect. V. Z.

12 Initio.

Οὔτω, *temere.* IX. Tertio significat *temere.* Demosthenes Philipp. I. Ὑμεῖς δὲ οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνετε εἰς τὰς ἑορτὰς, *Vos autem pecunias temere, nec rebus exigentibus, in festa impenditis.*

Οὕτως ὄναιο σύγε, *macte animo.* X. Quarto, eleganter, Attici præsertim, cum eo adverbio jungunt ὄναιο σύγε, et alias similes pro diversitate personarum loquendi formulas: eodem sensu quod Latini dicunt, *macte animo;* idque fere cum gignendi casu: ut, Οὕτως ὄναιο σύγε τῆσδε τῆς φιλοπονίας, id est, *Macte animo, et hanc diligentiam novis semper incrementis auge.*

Ὅπως, οὕτως; XI. Interdum præcedente [13] ὅπως, vel ὡς, respondet, verboso quodam orationis tractu οὕτως. Demosth. Olynth. II. Φημὶ δεῖν ὑμᾶς τοῖς Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι, *Dico, vos oportere Olynthiis opem ferre; atque ut quis hoc accuratissime ac diligentissime faciendum esse dixerit, ita mihi placuerit maxime.*

Οὕτω ῥᾳδίως. XII. Quinto etiam ῥᾳδίως cum οὕτω jungitur, significatque *temere.* Plato de Repub. II. Ἆρ᾽ οὖν ῥᾳδίως οὕτω παρήσομεν, τοὺς ἐπιτυχόντας μύθους ἀκούειν τοὺς παῖδας; id est, *An igitur passim ac temere adeo, quasvis fabulas a pueris audiri patiemur?* [14]

Ῥᾳδίως, *temere.* XIII. Hoc ipsum etiam ῥᾳδίως per sese aliquando significat. Demosth. Philipp. I. sub finem: Ὅταν γὰρ ὑμεῖς, ἐξ ὧν ἂν ἀκούητε, ὅ, τι ἂν τύχῃ ῥᾳδίως ψηφίζεσθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾷν; id est, *Cum vos ex iis modo, quæ audieritis, quicquid in mentem venerit, temere statuatis, quid tandem exspectandum vobis est?*

Ῥᾳδίως, *admodum.* XIV. Præterea ῥᾳδίως, interdum est *facile admodum,* interdum vero *admodum* solum: ut apud Lysiam: Ἀγρὸν ταλάντου ῥᾳδίως ἄξιον, id est, *Agrum talento facile,* vel *admodum æstimandum.*

Ῥᾳδίως, ἔχειν. XV. Ῥᾳδίως ἔχω, idem quod *meliuscule,* vel, *satis commode habeo,* ῥᾷον ἔχειν, *commodius habere.*

Ῥᾴδιον ἢ, pro ῥᾷον. XVI. Notandum postremo etiam ῥᾴδιον, sequente ἢ, *quam,* usurpari pro ῥᾷον, ut apud Plutarch. in Pompeio: Ὁ δὲ ῥᾴδιον οἰόμενος, αὐτοῦ καταλύσειν τὴν δύναμιν πολεμοῦντος, ἢ τὸ σῶμα λήψεσθαι φεύγοντος, *Ille autem ratus, sese facilius, ejus bellum gerentis copias profligare posse, quam fugientem comprehendere.*

Ὄφρα, *Quamdiu.* [Particulæ poëticæ temporis triplex subjecta reperitur potestas. Nam 1. significat actum rei continuum, *Quamdiu, Dum.* Ut Odyss. κ'. 176. Ἀλλ᾽ ἄγετ᾽, ὄφρ᾽ ἐν νηῒ θοῇ βρῶσίς τε, πόσις τε, μνησόμεθα βρώμης.

13 *Præcedenti* sec. Edit. Paris.

14 Nota denique, οὐχ οὕτως, sequente in altero membro, ὡς, in distinctionibus frequentari, et denotari *Non tam, quam.* Plutarch. in Cicerone pag. 864. Σπανίον εἴ ποτε πρὸ δυσμῶν ἡλίου κατακλινόμε-

Quodsi de duratione temporis præsentis adhibetur, cujus exitus quidem est incertus ac dubius, jungitur Subjunctivo: sin de re præterita est sermo, recte copulatur cum Indicativo rem certam ac definitam significante. V. c. Theog. 1139. Ἀλλ' ὄφρά τις ζώῃ, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο, εὐσεβέων περὶ θεὰς ἐλπίδα ποςμενέτω, *Sed quamdiu quis vivit solisque lucem videt; pius erga Deos bene speret.* Iliad. η'. 379. Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκȣροι, ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. [Hic est *ut Herm.*] Conf. Theog. 971. Cum Indicativo autem, Iliad. ε'. 788. Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεὺς, ȣδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων οἴχνεσκον, *Quamdiu divus Achilles in bello versabatur, nunquam portis Dardaniis progrediebantur Trojani.* Conf. Ibid. ι'. 352. Fere intelligenda est particula τόφρα, *tamdiu*, cui respondeat, quæ sæpe quoque exprimitur. Ut Iliad. ι'. 546. Ὄφρα μὲν ȣ̓ν Μελέαγρος ἀρηΐφιλος πολέμιζε, τόφρα δὲ Κȣρήτεσσι κακῶς ἦν. 2. Significat continui actus terminum, *Donec:* ubi similiter τόφρα vel diserte ponitur, vel intelligitur *Donec.*
certe. V. c. Iliad. α'. 509. Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, *Tam diu Trojanos redde superiores, donec filio meo habuerint honorem Achivi.* Ibid. ν'. 141. Ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, ὄφρ' ἂν ἵκηται ἰσόπεδον, *Ille vero constanti ac perpetua vi fertur, donec pervenerit in planitiem.* Conf. ibid. φ'. 558. ε'. 557. Oppian. Halieut. I. 166. III. 551. et 573. Interdum autem respondet particulæ δηθὰ *diu.* Ut Iliad. ε'. 588. Δηθὰ μάλ' εἱστήκει, τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης, ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι. 3. Sæpe significat τελικῶς, *ut*, vel cum Subjunctivo fere, vel, intellecta particula ἂν, cum Optativo. E. g. Iliad. α'. 158. Ἀλλά σοι, ὦ μέγ' ἀναιδὲς, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς. Hesiod, Theog. 128. Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἶσον ἑαυτῇ ȣ̓ρανὸν ἀστερόενθ', ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτοι, ὄφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἕδος ἀσφαλὲς αἰεί. ¶. 259. *Ut.*

Particula πάλιν, pro qua recentiores Græci dicunt πάλι, auctore Phrynicho, est loci propria, quæ vero postea quoque ad tempus denotandum est adhibita. Significat autem 1. *Retro, Retrorsum.* Ut Odyss. η'. 143. Καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀὴρ, *Tum vero ab eo retro dissipatus est divinus aër.* Sic Galat. IV. 9. ἐπιστρέφειν πάλιν est *relabi, reverti.* Iliad. α'. 116. δόμεναι πάλιν est *reddere.* Odyss. ι'. 225. ἰέναι πάλιν est *redire.* Aristoph. Acharn. 820. ἥκειν πάλιν, *redire.* 2. *Iterum*, ἐκ δευτέρȣ, *denuo.* Ut Odyss. τ'. 533. Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο, *Et optat jam, ut denuo ex ædibus exeam.* 3. *Contra.* Ut Odyss. ν'. 254. Οὐδ' ὅγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον, *Nec ille vera dixit, sed contra* (εἰς τȣ̓ναντίον τȣ̃ ἀληθȣ̃ς, auctore Scholiaste,) *cœpit loqui.* Conf. Iliad. δ'. 357. Plat. in Phæd. pag. 267. Ὀργίσαι τε αὖ πολλȣ̀ς ἅμα δεινὸς ἀνὴρ γέγονε, καὶ πάλιν ὠργισμένȣς ἐπᾴδων κηλεῖν. Ceb. Tab. pag. 176. Οἱ μὲν δοκȣ̃ντες χαίρειν, — ȣ̓̃τοι δὲ καὶ ἀγαθὴν Τύχην αὐτὴν καλȣ̃σιν· οἱ δὲ δο-

Πάλιν, Retro, retrorsum. *Iterum.* *Contra.*

νος, ΟΥ'Κ ΟΥ"ΤΩΣ διὰ ἀσχολίαν, 'ΩΣ διὰ τὸ σῶμα τῷ στομάχῳ μοχθηρῶς διακείμενον, *Rarum si quando ante solis occasum accumberet, non tam propter occupationes, quam ob corpus stomachi imbecillitate laborans.*

κᾶντες κλαίειν, — ἔτοι πάλιν κακὴν Τύχην αὐτὴν καλᾶσι. 4. In compositis, auctore Hesychio, habet vim augendi. Sic esse videtur in nomine παλίσκιος, *valde opacus*, Xenoph. de Venat. V. 9.

Πέρ, *Omnino.* Particula πὲρ, quæ inprimis apud Poëtas est in usu, videtur 1. proprie significare *omnino, penitus.* ¶. 260. Ut Iliad. φ'. 410. Νηπύτι', ὀδέ νύ πώ περ ἐπεφράσω, ὅσσον ἀρείων εὔχομ' ἐγὼν ἔμεναι; *Fatue, ne nunc quidem adhuc penitus intellexisti, quanto ego sim habendus præstantior?* Conf. ibid. 441. Odyss. ρ'. 13. α'. 353. Plat. in Phæd. pag. 235. Πλῆρές περ, ὦ δαιμόνιε, τὸ στῆθος ἔχων αἰσθάνομαι, παρὰ ταῦτα ἂν ἔχειν εἰπεῖν ἕτερα μὴ χείρω. Eandem quoque vim videtur servare in compositis. Ut ὥσπερ et ἥπερ, *plane ut:* ὅπερ, *quod quidem, quod plane:* διόπερ, *quare sane, quapropter quidem, quare revera* etc. V. c. Euthyphron. initio: ὀ γάρ πε καί σοι δίκη τις ὄσα τυγχάνει πρὸς τὸν βασιλέα, ὭΣΠΕΡ ἐμοί. Aristoph. Vesp. 1262. Πεινῇ γὰρ, ἫΠΕΡ Ἀντιφῶν, *Nam esurit plane ut Antipho.* Xenoph. Cyrop. III. 1. 4. εὐθὺς πορεύεται πρὸς τὸν Κῦρον, ἫΠΕΡ εἶχεν, *statim ad Cyrum proficiscitur, plane ut erat comparatus.* Plat. Phæd. pag. 228. Ἔμελλε, καὶ εἰ μή τις ἑκὼν ἀκόοι, βίᾳ ἐρεῖν. σὺ ὄν, ὦ Φαῖδρε, αὐτὸ δεήθητι, ὍΠΕΡ τάχα πάντως ποιήσει. Plat. ibid. pag. 232. ΔΙΌΠΕΡ καὶ τῆς πρὸς ἄλλους τῶν ἐρωμένων συνεσίας ἀποτρέπεσι, *Ob eandem ipsam causam ab aliorum consuetudine amasios avertunt.* 2. Exprimit Latinorum *cunque, libet.* Ut Iliad. ι'. 301. σὺ δ' ἄλλους περ

Cunque. Παναχαιὲς τειρομένες ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, *Tu alios quos libet* [Immo *alios certe. Herm.*] *Achivos afflictos per exercitum miserare.* Et ita indicat infinitas res, personas, modos, tempora, loca: v. c. Aristoph. Acharn. 1049. καλῶς ποιῶν, ὅστις περ ἦν, *Recte facit, quicunque tandem est.* Ibid. 559. λέγει γ', ἅπερ λέγει, δίκαια πάντα, ὀδὲν αὐτῶν ψεύδεται. Iliad. δ'. 259. ὅτε περ τε γερόσιον αἴθοπα οἶνον Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κερῶνται. Theog. 270. Πάντη δ' ἐχθρὰ

Quamvis. ὅμως γίγνεται, ἔνθά περ ᾖ. 3. Habet vim adversandi, *quamvis, etiamsi:* atque in hoc sensu, ubi fere ὅμως intelligi debet, Poëtis est propria, conjungiturque cum Participio, quod interdum intelligendum est. Sic Iliad. α'. 275. Μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐών, ἀποαίρεο κέρην, *Noli tu hunc, quamvis es præstans, privare puella.* Iliad. φ'. 63. Γῆ φυσίζοος, ἥτε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει, intellige particip. ἐόντα. Iliad. ξ'. initio: Νέστορα δ' ὀκ ἔλαθεν ἰαχὴ, πίνοντά περ, ἔμπης, h. e. Νέστορα δὲ, πίνοντά περ, ὀκ ἔλαθεν ἔμπης ἰαχὴ, *Nestorem vero, quamvis bibebat, non tamen fugit clamor.* Apoll. Rhod. I. 251. ὀψέ περ, ἔμπης ἤλυθεν, *Licet sero, venit tamen.* Conf. Iliad. ι'. 514.

Πρὶν, *antea, olim.* Prima potestas particulæ πρὶν, quæ apud Poëtas frequens repetitur, 1. fuisse videtur, *antea, olim,* πρότερον. Ut Iliad. β'. 112. ὅς ΠΡῚΝ μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν, Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι· ΝΥ͂Ν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο. Iliad. ε'. 472. Ἕκτορ, πῇ ΔΗ' τοι μένος οἴχεται, ὃ ΠΡῚΝ ἔχεσκες; Plat. in Symp. pag. 196. πᾶς ποιητὴς γίγνεται, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν, ὃ ἂν ἔρως ἅψηται. Interdum

cum gen. jungitur Genitivo, vel more Præpositionis, vel, quod magis placet, ob vim Comparativi, quam habet. E. g. Pind. Pythic. Od. IV. 76. Καὶ νῦν ἐν τᾷδ' ἄφθιτον νάσῳ κέχυται Λιβύας εὐρυχόρου σπέρμα ΠΡῚΝ ὩΡΑΣ, h. e. auctore Scholiast. πρὸ τοῦ δέοντος χρόνου. Demosth. de

2

Fœd. Alex. 217. ὐ πρότερον ἀφεῖσαν, πρὶν ὐ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε etc. 2. Significat *priusquam*, sequente particula ἤ: vel *a*. cum *Infinitivo*: ut Matth. I. 18. πρίν ἢ συνελθεῖν αὐτὺς, *Priusquam hi convenirent*. Plat. de Repub. VI. pag. 501. μηδὲ γράφειν νόμυς πρὶν ἢ παραλαβεῖν καθαρὰν, ἢ αὐτοὶ ποιῆσαι. vel *b*. cum *Indicativo*: ut Demosth. adv. Leptin. pag. 486. χρῆν τοίνυν Λεπτίνην μὴ πρότερον τιθέναι τὸν ἑαυτῦ νόμον πρὶν ἢ τὸν παλαιὸν τῦτον ἔλυσε. vel *c*. cum *Optativo*: [si res narratur ut cogitatio alicujus. *Herm.*] ut Pausanias: μὴ πρότερον φάναι ζητῦντι μηνύσειν πρὶν ἢ οἱ καὶ ἐν Ἀκροκορίνθῳ γένοιτο ὕδωρ. Conf. Actor. XXV. 16. *d*. cum *Conjunctivo*: ut Luc. II. 26. μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίυ. 3. Sæpe vero omittitur illud ἤ. *a*. cum *Infinitivo*: ut Matth. XXVI. 34. 75. πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι. Joann. IV. 49. κατάβαθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μυ. Conf. Joann. VIII. 58. XIV. 29. Plat. in Euthyphron. cap. 4. ὑπὸ γὰρ λιμῦ καὶ ῥίγυς καὶ τῶν δεσμῶν ἀποθνήσκει, πρὶν τὸν ἄγγελον παρὰ τῦ ἐξηγητῦ ἀφικέσθαι. Aristoph. Vesp. 1316. ἀλλ᾽ ἐκποδὼν ἄπειμι πρὶν πληγὰς λαβεῖν. Conf. Eurip. Phœniss. 82. *b*. cum *Indicativo*: ut Iliad. α'. 29. Τὴν δ᾽ ἐγὼ ὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν. *c*. cum *Optativo*, sequente κεν aut ἂν, sed quod raro fit. [Non raro, sed quum res ut cogitatio alicujus narrantur. *Herm.*] Sic Aristoph. Pac. 1076. πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ, [Hic vero conjunctivus est. *Herm.*] *priusquam lupus connubio sibi junxerit ovem*. *d*. cum *Conjunctivo*, sequente ἂν; id quod admodum est frequens. Sic Sophoc. Antig. 181. Ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ. Id. Ajac. Flag. 107. θανεῖν γὰρ αὐτὸν ὔτι πω θέλω. ΑΘ. Πρὶν ἂν τί δράσῃς; ἢ τί κερδαίνῃς πλέον; 4. Apud Poëtas πρὶν repetitur: ubi posterius constanter, auctore Eustathio, Infinitivo jungitur. V. c. Iliad β'. 384. Πρὶν Ἄργος ἴεναι, πρὶν καὶ Διὸς Αἰγιόχοιο γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἠὲ καὶ ὐχὶ, *Prius Argos redeamus, quam experiamur, Jovis promissum sit vanum, nec ne*. Iliad. α'. 97. Οὐδ᾽ ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει, πρίν γ᾽ ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κύρην. Unus locus Aristoph. Pac. 1112. reperitur, ubi ita loco Infinitivi est Optativus: [Immo conjunctivus. *Herm.*] Οὐ γὰρ οἷον τε ἡμῖν πρὶν διδόναι, πρὶν καὶ λύκος οἶν ὑμεναιοῖ. Nisi quis suspicetur, legendum esse ὑμεναιῦν, ut adeo locus Homericis similis reddatur.

Πρὶν ἤ, *priusquam*.

Πρὶν sine ἤ.

Πρίν, πρίν.

Particula Poëtica ῥα, quæ Hoogeveno verissime videtur ex ἄρα, ablata prima littera α, orta, idem valet, quod ἄρα. Igitur significat *igitur, adeo, ita* etc. Vid. supra, quæ de vi particulæ ἄρα sunt dicta. Exempla apud Homerum ubivis facile occurrunt, nec ullus est locus, ubi plane otiosa particula sit existimanda quæ est quorundam Grammaticorum opinio, ad quam refellendam quoque valet Clarkii Homerica editio, qui multus est in vi hujus particulæ subinde vindicanda. Z.]

Ῥα.

SECTIO UNDECIMA

De Adverbiis πῶς, πȣ̃, [τάχα,] ὦ, *et iis, quibus approbamus aliquid, aut improbamus.*

REGULA PRIMA.

Πῶς γάρ;

Πῶς γάρ; et πῶς γὰρ ἄν; usurpantur ἐλλειπτικῶς, ubi aliquid ante negavimus: ut, Τῶν ἀριστευόντων ȣ̓κ ἂν σύ ποτε γένοιο· πῶς γάρ; vel πῶς γάρ ἄν; ὅ γε πρὸς ὁντιναȣ̃ν καταπεπτηχὼς κίνδυνον; *Nunquam ex strenuissimis futurus es: quomodo enim* (suppl. *id fieri possit?) qui ad quodvis periculum animo concidas?*

Πῶς ȣ̓; *nonne?*

II. Secundo, πῶς ȣ̓; in consequentia dictionis verti potest, *nonne?* aut *quis neget?* ut, Πῶς ȣ̓κ ἀδικεῖς, τȣ̃το ποιῶν; verbatim, *Quomodo non injuriosus es, hoc faciens?* id est, *nonne injustus es, dum hoc agis* [15].

At in periodi vel membri clausula reddi potius debet, *quidni enim?* vel *quis enim hoc neget?* ut, Ἐκεῖνα μὲν ἄξια χάριτος καὶ ἐπαίνȣ

15 Ita Demosth. epist. 3. pag. 118. initio: Πῶς γὰρ ȣ̓κ ἀτυχὴς, scilicet εἰμί; *Nonne infelix sum?* H.

* Devarium, qui putat πῶς ȣ̓ ubique dici pro διὰ τί ȣ̓, recte refellit Hoogevenus. Etenim facile πῶς in omnibus locis de *modo* accipi potest, præsertim cum additum ȣ̓ non tam ad πῶς pertineat, quam ad orationem sequentem, aut ad ellipsin, si quando in fine periodi sit positum. Deinde non modo sensus frigidus sæpe oriretur, si πῶς de *causa* intelligeretur, sed etiam ineptus, et vitiosa tautologia, veluti tum, cum διὰ τȣ̃το, quod causam indicat, proxime sequitur. V. c. Lys. adv. Agorat. cap. 24. Πῶς ȣ̓ καὶ διὰ τȣ̃το, καὶ διὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι. Sic in loco Aristoph. Nub. 498. quem laudat, ad suam opinionem stabiliendam, Devarius, ubi Strepsiades rogat, εἴπερ βάλλει τȣ̀ς ἐπιόρκȣς, πῶς δῆτ' ȣ̓χὶ Σίμων' ἐνέπρησεν; commode propria et recepta significatio *modi* potest defendi, si interpreteris ita: *Quomodo quæso factum est, ut, si ferit perjuros, Jupiter non combureret Simonem?* Similiter in illo Plat. in Phæd. pag. 243. Πῶς ȣ̓κ ἂν οἴει, αὐτὸν ἡγεῖσθαι ἀκȣ́ειν ἐν ναύταις πȣ τεθραμμένον; *Qui fieri potest, ut non existimes, hunc inter nautas alicubi esse educatum?* Z.

† In hoc sensu non solum opponitur ἁπλῶς, sed et ὅλως· Ut idem Aristot. de Repub. lib. II. cap. 5. Δεῖ γὰρ ΠΩ͂Σ μὲν εἶναι κοινὰς κτήσεις, ὍΛΩΣ δ' ἰδίας, *Oportet enim certo quodam modo bona esse communia, universe vero propria.* Z.

16 Quatuor hæc postrema per totidem orationis partes disponit Proclus in Platonis Theolog. lib. I. cap. 4. non longe ab initio: Φαίνεται γὰρ (sc. Plato) ȣ̓ τὸν αὐτὸν πανταχȣ̃ τρόπον μετιὼν τὴν περὶ τῶν θείων διδασκαλίαν· ἀλλ' ὍΤΕ ΜῈΝ, θεαστικῶς· ὍΤΕ ΔῈ, διαλεκτικῶς ἀνελίττων τὴν περὶ αὐτήν ἀλήθειαν· καὶ

κρίνω, πῶς γὰρ οὔ; *Illa quidem gratiarum actione, et laude digna esse judico: quidni enim?* vel *quis enim hoc neget?* tuncque οὔ acuitur *. [Sophocles Œd. R. 936. τάχ' ἂν ἥδοιο μέν. πῶς δ' οὐκ ἄν; *Herm.*]

III. Tertio, licet non interroget, accentum tamen retinet, cum significat *certo quodam et peculiari modo;* nam cum ἀδιαφόρως, ponitur, pro *aliquo modo*, tunc encliticum est. Aristoteles ita sæpe usurpat, ut Ethic. II. Οὐ ψέγεται ὁ ἁπλῶς ὀργιζόμενος, ἀλλ' ὁ πῶς, id est, *Non reprehenditur, qui absolute irascitur, sed qui certo quodam modo* †. Πῶς, *certo modo.*

Quo sensu, πῶς μὲν, et πῶς δὲ, sæpe opponuntur: Themistius de illis, qui Aristotelem putabant duplicem intellectum statuere, illorum ex opinione ait: Πῶς μὲν δύο φύσεις τούτους εἶναι τοὺς νοῦς, πῶς δὲ μίαν, id est, *Certo quodam modo duos illos intellectus, duas esse naturas, alio vero, tantum unam.* Licet eædem particulæ reddi quoque possint, *partim*, vel *interdum*, ut, πῆ μὲν, πῆ δέ. ὅτε μὲν, ὅτε δέ. ποτὲ μὲν, ποτὲ δέ [16]. [Xenoph. Symp. VIII. 5. ubi male τοτὲ μὲν, τοτὲ δέ. [*Reizius.*]

Aliquando certus ille modus, ἔμφασιν addit. Sic ille apud Aristoph. in Pluto, cum dixisset, Μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε, *Quippe nunquam modestum in hominem incidisti*, subjungit de se ipso, ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πῶς εἴμ' ἀεί, *at ego, singulari quodam modo, iis semper moribus fui* [17].

IV. Ποῦ, interrogativum, proprie quidem est, *ubi?* aliquando tamen sumitur ἀντὶ τοῦ, πῶς; Ita Demosth. pro Coron. Ποῦ δὲ παιδείας σοι θέμις μνησθῆναι; *Quomodo autem eruditionis tibi meminisse fas sit?* ‡ Ποῦ; *ubi?*

ΠΟΤΕ` ΜΕ`Ν συμβολικῶς ἐξαγγέλλων τὰς ἀῤῥήτους αὐτῶν ἰδιότητας. ΠΟΤΕ` ΔΕ`, ἀπὸ τῶν εἰκόνων ἐπ' αὐτὰς ἀνατρέχων, *Videtur autem non eodem ubique modo doctrinam de rebus divinis persecutus esse, sed modo divino numine afflatus: modo dialectice earum veritatem explicasse: interdum etiam obscure enunciasse ineffabiles ipsarum proprietates; interdum, ab imaginibus ad ipsas recurrisse.*

17 Locus Aristophanis extat ver. 246. de quo vid. Devar. de Partic. in v. πῶς, et Budæum in Comment. pag. mihi 590. H.

In raris significationibus, quæ huic particulæ interdum subjiciuntur, numerari debet 1. quod Aristoph. Nub. 664. ponitur pro ὅπως. Ibi enim Strepsiadi roganti πῶς δή; φέρε, *quomodo quæso? dic.* respondet Socrates, πῶς; pro, ἐρωτᾷς, ὅπως; At vero Hoogevenus non male conjicit, forte legendum esse, ΣΤ. Πῶς δὴ φέρ' ΣΩ. ὅπως; [Recte vero. *Herm.*] 2. Quod Matth. IX. 12. pro ὡς usurpatum legitur: Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ ΠΩ͂Σ γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενωθῇ. Nisi quis malit ad vulgarem significationem referri ita, ut post ἀνθρώπου interrogationis signum ponatur. 3. In N. T. sæpe τὸ πῶς materialiter accipitur: ut Luc. XXII. 2. ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ΤΟ` ΠΩ͂Σ ἀνέλωσιν αὐτόν. Conf. ver. 4. 1 Thess. IV. 1. Actor. IV. 21. Z.

‡ Particula ποῦ 1. interrogat de loco, ubi quid fiat aut contineatur. v. c. ποῦ γῆς ἐστιν; *ubi terrarum est?* 2. Interdum de motu in locum dicitur. Ut Lucian. Dial. Mort. 3. Ποῦ σου τὸ θεοῦ ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπελήλυθε; *Quo ista tui Dei dimidia pars abiit?* Similiter in N. T. sæpe pro ποῖ ponitur. Ut Joann. III. 8. οὐκ οἶδας, πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει. Conf. cap. VII. 35. XVI. 5. VIII. 14. 3. Circumflectitur quoque,

At που encliticum, est particula παραπληρωματικὴ [18], id est, *ornatus causa tantum adhibita;* eodem fere sensu, quo γε, δὴ, πως. Plena exemplis omnia.

Τάχα, *cito.* [Prima et antiquissima vis particulæ τάχα est *cito, celeriter, brevi,* αὐθέως· atque a ταχὺ s. ταχέα eodem modo formata est, quo σάφα a σαφέα, ἄντα ab ἀντία, et ὦκα ab ὠκέα. Apud Homerum certe, uti Eustathius recte observavit, nunquam aliter occurrit, nisi in hoc sensu. V. c. Odyss. α΄. 251. τάχα δή με διαῤῥαίσουσι καὶ αὐτόν. Polyb. Exc. Leg. 6. Τάχα γὰρ αὐτοὺς πεῖραν λήψεσθαι τῆς Θρακῶν καὶ Γαλατῶν παρανομίας. *Fortassis.* Tum significat *fortassis,* ἴσως. V. c. Plat. in Phæd. pag. 205. ἴσως μὲν ἀληθοῦς τινος ἐφαπτόμενοι, τάχα δ᾽ ἂν καὶ ἄλλοσε παραφερόμενοι. Idem de Repub. V. pag. 451. ubi etiam ἴσως et τάχα synonymice ponuntur: Λέγειν δὴ, ἔφην ἐγὼ, χρὴ ἀνάπαλιν αὖ νῦν, ἃ ποτε ἴσως ἔδει ἐφεξῆς λέγειν· τάχα δὲ οὕτως ἂν ὀρθῶς ἔχοι. Hinc ἴσως et τάχα inter se permutantur: Aristoph. Vesp. 280. ΤΑ´ΧΑ δ᾽ ἂν διὰ τὸν χθεσινόν γ᾽ ἄνθρωπον, ὃς ἡμᾶς διεδύετ᾽ ἐξαπατῶν, καὶ λέγων ὡς φιλαθήναιος ἦν, καὶ τὰ ᾽ν Σάμῳ πρῶτος κατείποι, διὰ τοῦτ᾽ ὀδυνηθεὶς εἶτ᾽ ῎ΙΣΩΣ κεῖται πυρέττων. Conf. Æschin. Socrat. Dial. I. 2. Hinc additum habet εἰ τύχοι· ut Demosth. pro Phorm. pag. 961. ὁ μὲν γὰρ περὶ πάντα ἄδικος, τάχ᾽ ἂν, εἰ τύχοι, καὶ τοῦτον ἀδικεῖ. Interdum ad rem augendam utraque particula, ἴσως et τάχα, conjungitur. V. c. Aristoph. Vesp. 1447. Τάχα δ᾽ ἂν ἴσως οὐκ ἐθέλοι. Conf. Plat. Apol. 18. Ob eandem hanc causam conjunctim occurrit τάχα που. E. g. Aristæn. epist. X. Τάχα που τὸ σὸν αἰδούμενος κάλλος. Plat. in Phæd. pag. 256. Ἐὰν δὲ διαίτῃ φορτικωτέρᾳ τε καὶ ἀφιλοσόφῳ, φιλοτίμῳ δὲ χρήσονται, τάχ᾽ ἄν που ἐν μέθαις, ἤ τινι ἄλλῃ ἀμελείᾳ τὼ ἀκολάστω αὐτοῖν ὑποζυγίω λαβόντε τὰς ψυχὰς ἀφρούρους etc.

Τέως. Particula τέως 1. significat *quamdiu:* ut Demosth. contra Timocrat. pag. 721. edit. R. ἐὰν δ᾽ ἀργυρίου τιμηθῇ, δεδέσθω τέως· ἕως ἂν ἐκτίσῃ ὅ τι ἂν αὐτοῦ καταγνωσθῇ, *Si lis æstimata fuerit; in vinculis tam-*

ubi non vim interrogandi habet, sed materialiter ponitur. V. c. Aristot. Physic. IV. Τὸ δὲ πᾶν, οὐ πού· τὸ γὰρ πού αὐτό τέ ἐστί τι, καὶ ἔτι ἄλλό τι δεῖ εἶναι παρὰ τοῦτο, ἐν ᾧ ὃ περιέχει, *Universum vero non est alicubi: nam illud Alicubi et ipsum est aliquid, et præterea oportet aliud quid esse præter hoc, in quo sit, quod contineat.* Et mox: ἔστιν ὁ τόπος καὶ πού· οὐχ ὡς ἐν τόπῳ δὲ, ἀλλ᾽ ὡς τὸ πέρας ἐν τῷ πεπερασμένῳ, *Est locus etiam alicubi: non autem ut in loco, sed ut terminus in terminato.* Z.

18 Largiori, quam æquum est, harum particularum παραπληρωματικῶν imbre nos perfundunt Grammatici. Longum est omnia hic diligenter excutere. Quam minus sint παραπληρωματικαὶ, peculiari commentario, quem de doctrina particularum σὺν Θεῷ paro, animus est ostendere. H.

Που encliticum, h. e. quod non circumflectitur, nunquam plane otiosum est putandum: sed significat 1. locum vagum, nec definitum v. g. Iliad. ρ΄. 446. Οὐ μὲν γάρ τι ΠΟΥ ἐστὶν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς, *Non enim quicquam uspiam est miserius homine.* Plat. in Phæd. pag. 67. Πολλὴ ἐλπὶς ἀφικομένῳ, οἷ ἐγὼ πορεύομαι, ἱκανῶς ἐκεῖ, εἴπερ ΠΟΥ ἄλλοθι, κτήσασθαι τοῦτο. Iliad. ε΄. 193. Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι. Redde h. l. που per *alicubi, aliquo in loco, nescio quo.* Pari sensu jungitur adverbiis ἐνταῦθα, ἐκεῖ. Ut Lucian. Dial. Nept. et Nereid. οὐδὲ καλὸν ἘΝΤΑΥ͂ΘΑ´ ΠΟΥ *(illic alicubi)* κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτήν. Id. Dial. Jov. et Merc. ἘΚΕΙ͂ δὲ ΠΟΥ ὁ Ἄργος βουκολεῖ. 2. Ex significatione loci vagi et incerti nascitur usus στοχαστικὸς, ut omnino dicatur de *re non satis certa ac definita,* nempe *for-*

diu retineatur, donec omnem, cujus damnatus fuerit, solverit multam. Ibid. Olynth. II. pag. 24. ὥςπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν, τέως μέν ἂν ἐῤῥωμένος ᾖ τις, ὀυδὲν ἐπαισθάνεται τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν· ἐπὰν δὲ ἀῤῥώστημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, etc. Conf. Aristoph. in Pace 32. 2. Sign. *primum, antea,* πρότερον. Xenoph. Exped. VII. 7. 55. οἱ δὲ στρατιῶται τέως μὲν ἔλεγον, ὡς Ξενοφῶν οἴχοιτο—ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἥκοντα εἶδον etc. *Milites antea quidem dicebant, Xenophontem abiisse—sed postquam eum redeuntem viderunt* etc. Conf. Ibid. Ages. II. 2. Z.]

V. Adverbium vocandi ὦ jungitur interdum cum pronomine οὗτος, eodem sensu, quo apud Latinos, *heus tu,* et apud Gallos, *un tel:* etiamsi verbatim sonent ista duo, *o hic.* Imo quod magis mirum est, illud οὗτος sine adverbio vocandi ὦ, cum nominativo ejus, qui vocatur, eodem sensu conjungi solet. Plato initio convivii: Ὄπισθεν κατιδών με πόῤῥωθεν ἐκάλεσεν· ὁ Φαληρεύς, ἔφη, οὗτος Ἀπολλόδωρος, οὐ περιμενεῖς; id est, *Me a tergo conspicatus, vocavit a longe; heus tu, inquit, Phaleree, Apollodore, non exspectabis?* [19] Arnobius amat hunc idiotismum, ut lib. II. *Et tamen, o isti, qui pollutas res nostras vitiorum criminamini fœditate.* Jungitur etiam ὦ cum voce ἐτᾶν, sed per aphæresin ὦταν, vel ωτᾶν, vel ὦ ταν, ὦ τᾶν, ut significetur, *amice, bone vir,* et alia et genus.

VI. Observanda quoque adverbia sunt, quibus fere in dialogis, ad probandum, quod ab alio dicitur, vel ad improbandum uti solent. Prioris generis sunt, Πῶς γὰρ οὐχί; *Quidni enim?* Quod tamen Plutarchus in Pompeio ironice usurpavit: Πῶς γὰρ οὐχὶ γενναῖα ἐνταῦθα, (forte legendum ταῦτα) καὶ καλά; *Quis enim egregia hæc et præclara esse neget?* Θαυμαστῶς, *mirum quam id verum sit.* Ναί, *etiam ita.* Ὀρθῶς, *præclare.* Οὕτως, *ita est ut dicis.* Πάντως δήπου, *utique,* vel *omnino sane.* Πάνυγε, vel πάνυ μὲν οὖν.

Πῶς γὰρ οὐχί; Θαυμαστῶς. Ναί. Ὀρθῶς. Οὕτως. Πάντως δήπου. Πάνυγε. Πάνυ μὲν οὖν.

tassis, et serviat modestiæ et cautioni dicentis. Iliad. φ'. 83. μέλλω ΠΟΥ ἀπέχθεσθαι Διῒ πατρὶ, *Fortasse Jovi patri sim invisus.* Plat. in Phæd. pag. 244. Νόσων γε καὶ πόνων τῶν μεγίστων δι' ἁμαρτήματα ἐκ μηνιμάτων ΠΟΥ θεῶν ἔν τισι γενομένων, ἡ μανία ἐγγενομένη, καὶ προφητεύσασα, οἷς ἔδει, ἀπαλλαγὴν εὕρετο, Iliad. ε'. 473. Ἕκτορ, πῆ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες· φῆς ΠΟΥ, ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν ἠδ' ἐπικούρων, οἶος σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσι, *Hector, quo quæso tibi animus abiit, quem ante habebas? Jactabas,* ni fallor, *te sine copiis et sociis urbem esse defensurum, solum cum affinibus et fratribus tuis.* Z.

Πως encliticum, ut Hoogevenus docet, est imminuentis, dubitantis et sign. *quodammodo, nescio quomodo:* ut Plat. Euthyphron. pag. 11. οὐκ ἔχω ὅπως σοὶ εἴπω ὃ νοῶ· περιέρχεται γάρ πως ἀεὶ ἡμῖν, ὃ ἂν ὑποθώμεθα, *Non habeo quomodo, quod cogito, tibi dicam. Semper enim nescio quomodo obversatur mihi id quod statuimus.* Sic ἄλλως γέ πως, præcedente negatione, est *nullo prorsus modo:* v. c. Æschin. de Mort. cap. 16. Μὴ συνυποθέμενος ἄλλως γέ πως μίαν αἴσθησιν κατὰ τὸ ἀνεπιστῆμον, οὐκ ἄν ποτε πτυρείης τὸν θάνατον, *Si nullum prorsus sensum statuas, plane ut res sui ipsius prorsus ignara, morte non terrereris.* Ἀμῶς γέ πως, *uno* vel *aliquo saltem modo.* Plat. Phæd. pag. 228. Δοκεῖς σὺ οὐδαμῶς με ἀφήσειν, πρὶν ἂν εἴπω ἁμῶς γέ πως, *Tu videris minime dimittere, priusquam uno saltem modo,* h. e. *quomodocunque dixero.* Μάλα πως, valde nescio quomodo. Οὕτω πως, *in hunc fere modum* Ὧδέ πως, *sic fere.* Z.

19 Eodem modo femininum αὕτη solum, apud Aristoph. in Avib. ver. 1199. et 1243. Ἄκουσον αὕτη, *Audi, heus tu.*

Πῶς δ' ἔ; Πῶς γὰρ ἔ; Eodem sensu, πῶς δ' ἔ; vel πῶς γὰρ ἔ; *quidni enim?* vel, *qui enim aliter fieri posset?* Quomodo, aliis etiam adjunctis, usurpatur. Demosth. pro Corona [20]: Συναγωνίζεσθαι Φιλίππῳ, δεινὸν, ὦ γῆ καὶ θεοί! πῶς γὰρ ἔ, κατὰ τῆς πατρίδος, id est, *Philippo studere, indignum, o terra, vosque o Superi, facinus! cui enim aliud videri possit, cum adversus patriam id fieret?* Σφόδρα γε. Τί μήν; Σφόδρα γε, *equidem perlibenter;* vel, *et quidem admodum.* Τί μήν; *quidni enim?* vel, ut Plautus, *quippeni?* ['Αλλὰ τί μήν; *at quid aliud.* Plato in Symp. III. 1. *Herm.*] Ὑπερφυῶς δή. Ὑπερφυῶς δὴ, *majorem in modum probo;* vel, *etiam atque etiam probo.*

Ἀνάγκη. Ἔγωγε. Ἔμοιγε δοκεῖ. His adduntur aliæ voces, quæ adverbia non sunt: Ἀνάγκη, *prorsus necesse est.* Ἔγωγε, *equidem ita sentio.* Ἔμοιγε δοκεῖ, *mihi*

Quin etiam nonnunquam ipsum pronomen ἔτος abest, cujus vice fungitur solus Articulus. Vide, quæ notavi supra ad Cap. de Articulo præpositivo, Reg. 7. Cæterum frequens est adverbii ὦ usus in blandis allocutionibus, ubi Latini vel omnino omittunt, vel pro eodem utuntur pronomine *mi.* Qualia apud Platonem frequentia, ὦ μακάριε, ὦ φέριστε, ὦ φίλε Σώκρατες, ὦ 'γαθέ (pro ὦ ἀγαθέ,) ὦ φιλότης, ὦ δαιμόνιε, Pro, *Vir ornatissime: præstantissime: mi Socrates: o bone: lepidum caput:* et similibus.

20 Pag. 333.

21 Ut pateat Græcorum copia in loquendo, in eundem sensum hæc sequentia addo, sive adverbia, sive cujuslibet orationis partis vocabula. Talia sunt: Ἀληθῆ, *Verum.* Ἀληθέστατα *Verissime.* Δηλαδή. *Manifeste, sane.* Plat. de Repub. lib. III. pag. 387. Παντελῶς μὲν ἔν. Id. ibid. pag. 401. Πάντων μάλιστα, *Omnium maxime.* Ælian. V. H. lib. I. cap. 34. Κομιδῆ μὲν ἔν, vel, Παντάπασιν μὲν ἔν, *Omnino sane.* Καὶ μάλα δή, *Et quidem maxime.* Μάλα γε, *vel,* Μάλιστά γε, *Maxime.* Ναὶ, ἀληθῆ γε, *Næ, verum quidem.* Ὑπερφυῶς μὲν ἔν, *Egregie sane.* Ἔστι ταῦτα, *Ita est.* Καὶ γὰρ ἔστι τἔτο γε, *Etenim hoc ita est.* Καὶ ὀρθῶς γε, *Et recte quidem.* Καὶ πάνυγε, *Et omnino quidem.* Ἐμφαίνει ἔτως ἔχειν, *Ita videtur res se habere.* Ἀνάγκη γὰρ ἔν. Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. II. pag. 39. Ἀνάγκη μὲν ἔν, *Necesse sane.* Ἀναγκαιότατον μὲν ἔν, *Maxime necessarium quidem.* Νὴ Δί' ἔγωγε, *Equidem per Jovem.* Πάνυ μὲν ἔν ὀρθῶς λέγεις, *Rectissime sane dicis.* Δηλονότι, *Scilicet.* Καὶ ἐδέν γε κωλύει, *Nihil quidem obstat,* (sc. *quominus hæc ita sint.)* Ἔμοιγε δοκεῖ ἔτω φαίνεσθαι, *Mihi vero simile hoc videtur,* Φημί ἐγώ, *Ego aio.* Γὰρ ἔν, præcedente vocula aliqua. [Sophoc. Philoct. 766. Eurip. Bacch. 920. Elect. 290. Æschyl. Eumen. 374. *Herm.*] Aliquando Latinorum more repetitur præcedens vocabulum, quod non raro sequentem habet particulam γὰρ· ut apud Plat. Theæt. ubi Socrate dicente: Τἔτο μὲν τοίνυν ἐκείνων πρῶτον ἦν, ὧν ἔλεγον, *Illud quidem illorum, quæ dicebam, primum erat:* subdit Theætetus: Ἦ γὰρ, *Erat utique.* Vel sequitur particula μέν τοι, ut apud eundem in Repub. lib. II. pag. 371. dicenti, Συχνῶν καὶ ἄλλων προσδεήσεται τῶν ἐπιστημόνων τῆς περὶ τὴν θάλασσαν ἐργασίας, *Multarum aliarum rerum peritos adesse necesse est in re nautica:* respondetur, συχνῶν μέν τοι, *Multarum profecto.* Nonnunquam non quidem priora repetuntur, sed vocabulum additur, quod si sit adjectivum præcedens substantivum intelligitur. Sic apud eundem in Parmen. Ἓν δὲ γιγνόμενον καὶ πολλὰ, ἆρ' ἐκ ἀνάγκη διακρίνεσθαί τε καὶ συγκρίνεσθαι; Responsum est: Πολλήγε, sc. ἀνάγκη. *Quum autem fiat unum et multa, nonne discerni et componi necesse est? Maxime.*

22 His itidem adde: Μὰ Δί' ἐκ ἔγωγε, *Per Jovem non ego.* Οὐδαμῶς ὁπωςἔν, *Nullo plane modo.* Οὐ μὰ τὸν Δία, *Non per Jovem.* Οὔ μοι δοκεῖ, *Non mihi videtur.* Ἀδύνατον, *Impossibile.* Ἥκιστά γε, *Minime.* Οὐ πάνυ, *Non prorsus.* Οὐδ' ὁπωςτιἔν, *Nullo modo.* Μὰ Δί' ἐκ ἔμοιγε δοκεῖ, *Per Jovem non mihi videtur.* Οὐκ ἂν ἔγωγε φαίην, *Ego non dixerim.* Μὰ Δία in responsione, sequente ἀλλὰ, vim habet negantis et corrigentis. Aristoph. in Avib. ver. 1422. Ubi roganti, *num recta Pellenen volare cogitaret?* respondetur: Μὰ Δία, ἀλλὰ κλητὴρ εἰμι νησιωτικὸς, *Non per Jovem, sed citator sum insulanus.* Similiter ibidem paulo inferius: Ὑπαὶ πτερύγων τι προςκαλεῖν σοφώτερον; *An cum alis sapientius est citare?* Resp. Μὰ Δί, ἀλλ' ἵν' οἱ λῃσταί γε μὴ λυπῶσι με, *Non per Jovem, sed ne*

quidem ita videtur. **Εἰκός γε**, vel *εἰκός τοι*, vel *ἔοικε*, vel *κινδυνεύει*, vel *φαίνεται*. Quæ omnia reddi possunt, *simile vero est*, vulgo, *il y a bien de l' apparence:* **πανтάπασι μὲν οὖν**, idem quod *πάνυ μὲν οὖν*[21]. Εἰκός γε. Εἰκός τοι. Ἔοικε. Κινδυνεύει. Φαίνεται.

VII. Alterius generis pauciora sunt, ac fere quæ sequuntur: **Καὶ πῶς;** *quomodo enim id esse posset?* **Οὐ γὰρ**, et **οὐ γὰρ οὖν**, *nequaquam hercle.* **Οὐδαμῶς**, *nullo plane modo*, **Οὐ δῆτα**, **οὐ μὲν δὴ**, *neutiquam sane.* **Οὔκουν ἔγωγε** *ego vero, nequaquam.* Absolute autem **οὔκουν** est, *non igitur:* at **οὐκοῦν**, *igitur*, affirmando. ¶. 261. **Οὐκ ἔοικε**, vel **οὐ φαίνεται** *il n' y a pas d' apparence.* **Πῶς γὰρ**, *quorsum enim?* vel *qui enim id esse, vel fieri possit?*[22] Καὶ πῶς; Οὐ γάρ. Οὐ γάρ οὖν. Οὐδαμῶς. Οὐ δῆτα. Οὐ μὲν δή. Οὔκουν ἔγωγε. Οὔκουν, Οὐκοῦν. Οὐκ ἔοικε. Οὐ φαίνεται.

latrones mihi negotium facessant. [Xen. Mem. III. 13. 3. vid. Cel. Ernest. ad h. l. et quos laudat, ut Observatt. Misc. V. pag. 281. et Bergler. ad Alciphron. pag. 242. Z.] Neque tamen *μὰ Δία* per se negat, ut docet Budæus pag. 490. sed suppressam negationem ex præcedentibus repetendam prodit τοῦ ἀλλὰ vis ἐναντιωτική. [Hoogevenus ait, *μὰ Δία* per se non negare, quæ fuit sententia Budæi, quam postea secuti sunt alii. Sed negare tantum, ubi vel addatur οὐ, aut sequatur adversandi, particula ἀλλά. Z.] [Adde οὐ δῆτα. Eurip. Heracl. 508. Helen. 1244. *Herm.*]

SECTIO DUODECIMA

De Adverbiis, quæ præcipuam in negando vim ac suavitatem habent; ac nominatim de iis, in quibus μὴ præcedit.

REGULA PRIMA.

Οὐκ postpositum verbo. ADVERBIUM negativum aliquando verbo postponitur, licet constructio et Latinitas, ut præponatur, exigat. Plato de Repub.

23 Non infrequens hoc est, quando post οὐ finitur sententia, et verbum ex præcedentibus repetendum est, quod per particulam οὐ negatur, ut in fine Epicteti Enchir. Ἐμὲ δὲ Ἄνυτος καὶ Μέλιτος ἀποκτεῖναι μὲν δύνανται, βλάψαι δ' οὔ, *Anytus et Melitus interficere me possunt, lædere vero non possunt.* ubi non tam οὐ postponitur verbo βλάψαι, quam post οὐ intelligitur verbum δύνανται. Et quid vetat in Platonis loco, qui est pag. 388. post δεῖ δέ γε, οὐχ, intelligere præcedentia, quæ per particulam οὐ negantur? Agitur illic de poëtis, horrenda multa de rebus, quæ apud inferos fiunt, canentibus, et flentes heroas inducentibus; quæ omnia alius rideat, alius infirmior πολλοὺς ἐπὶ σμικροῖς παθήμασι θρήνους ἂν ᾄδοι καὶ ὀδυρμοὺς, i. e. *ad quoslibet vel exiguos casus multum lugeat et lamentetur.* Assentiente altero, sic pergit prior: Δεῖ δέ γε οὐχ etc. ubi post τὸ οὐχ si intelligatur præcedens illud, θρήνους ᾄδειν καὶ ὀδυρμοὺς· non postponitur verbo δεῖ, sed præponitur verbo ᾄδειν. Demosthenis verba sunt pag. 389. lin. 30. Sed clarius adhuc exemplum desidero, quo regula firmetur: nam, quatenus officium τοῦ οὐδὲ est copulare, junguntur οὐχ οὕτω et οὐδ' ἐγγὺς, atque ita οὐχ pertinet magis ad adverbium, quam ad verbum. [Pind. Ol. VII. 86. ἔχοντες σπέρμ' ἀνέβαν φλογὸς οὔ. *Herm.*]

24 Cap. 15.

25 Et Virgilius Æn. XII. ver. 189.

Non ego NEC Teucris Italos parere jubebo,
NEC mihi regna peto.—

Scite admodum quatuor negativa conjungit Plato in Parm. prope finem: Ὅτι τἄλλα τῶν μὴ ὄντων οὐδενὶ οὐδαμῆ οὐδαμῶς οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει, *Quoniam alia cum eorum, quæ non sunt, aliquo nullibi ullo modo aliquod commercium habent.* Eodem modo apud eundem in Phæd. pag. 236. lin. 40. Ὄμνυμι γάρ σοι—μηδέποτέ σοι ἕτερον λόγον μηδένα μηδενὸς μήτε ἐπιδείξειν, μήτε ἐξαγγελεῖν, *Juro enim tibi,—nunquam me cujusquam tibi orationem, aut ostensurum esse, aut renunciaturum.* Et Æschines in Timarch. pag. 183. lin. 37. Μηδὲ ἀρξάτω ἀρχὴν μηδεμίαν μηδέποτε, μήτε ἔνδημον, μήτε ὑπερόριον, μήτε κληρωτὴν, μήτε χειροτονητὴν, μηδὲ κηρυκευσάτω, μηδὲ πρεσβευσάτω, μηδὲ τοὺς πρεσβεύσαντας κρινέτω, μηδὲ συκοφαντείτω μισθωθεὶς, μηδὲ γνώμην εἰπάτω μηδέποτε μήτε ἐν τῷ δήμῳ, μήτε ἐν τῇ βουλῇ, μηδ' ἂν δεινότατος ᾖ λέγειν Ἀθηναίων, *Neque ullum unquam magistratum gerito, neque domi, neque foris, sive per sortem, sive per suffragium deferri solitum, neque caduceatorem, neque legatum agito, neque legatione functos judicato, neque reum agito mercede conductus, neque unquam sententiam dicito, neque ad po-*

III. Δεῖ δέ γε οὐχ, ὡς ἄρτι ἡμῖν ὁ λόγος ἐσήμαινεν. pro οὐ δεῖ δὲ, id est, *Non oportet autem, uti paulo ante a nobis dicebatur.* Demosth. in Midiana: Ἔχει δ' οὐχ οὕτω ταῦτα, οὐδ' ἐγγὺς, pro, ταῦτα δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, id est, *Hæc autem non eo se modo habent; ac ne ad eum quidem propius accedunt* [23]. De illo οὐδ' ἐγγὺς, et simil. paulo post Sect. 13. Reg. 18.

Negationes plures.

II. Secundo, notandum est, plures negationes interdum vehementius negare: ut, Οὐδὲ μὴν ἔγωγε μὴ οὐχὶ τοῦτο ποιήσαιμι, *Neque ego id unquam fecerim.* Quod Tullius ipse cum alibi, tum etiam de Finibus III.[24] imitatus est, dum ait: *Quanquam negent, nec virtutes, nec vitia crescere.* Quod Græce reddi potest, καί τοι οὔ φασι μηδὲ τὰς ἀρετὰς, μηδὲ τὰς κακίας αὐξάνεσθαι [25].

Aliquando tamen, licet rarius, more Latino affirmant. Demosth. Μὴ οὖν διὰ ταῦθ', ὧν ἡμᾶς οὕτως ἐξηπάτησε, μὴ δότω δίκην, id est, *Ne vero propterea nullas eorum, quibus nos decepit, pœnas persolvat;* id est, *aliquas persolvere debet* *.

Negatio cum interrogatione affirmat.

III. Tertio, negationem, etiam cum interrogatione, ut plurimum affirmare †. Xenophon in Agesilao: Τὸ δέ γε μὴν πῶς οὐ σα-

pulum, neque in senatu, neque si Atheniensium eloquentissimus sit. Ubi modo quatuor, modo tres negationes conjunguntur, quæ omnes vehementissime negant. [Adde Plat. Apol. cap. 19. ΟΥ' γάρ ἐστιν ὅστις ἄνθρωπος σωθήσεται, ΟΥ'ΤΕ ὑμῖν, ΟΥ'ΤΕ ἄλλῳ ΟΥ'ΔΕΝΙ' πλήθει γνησίως ἐναντιούμενος. Igitur οὔτε, οὔτε positum est pro ἢ, ἢ, et οὐδενὶ pro τινί. Nam sensus est: *Non enim ullus homo salvus esse potest, qui aut vobis aut alii cuivis populo vere adversatur.* Perperam huc referunt locum Xenoph. Mem. I. 7. 5. ἀπατεῶνα δὲ ἐκάλει τὸν ΟΥ' μικρὸν μὲν, ΟΥ'Δ' εἴ τις ἀργύριον ἢ σκεῦος παρά του πειθοῖ λαβὼν ἀποστεροίη, πολὺ δὲ μέγιστον etc. Nam sensus loci hic est: *Qui homo nullius pretii aliis persuadet, se esse quantumvis* [*quantivis Herm.*] *pretii, maximeque dignum, cui administratio reipub. permittatur, eum deceptorem vocabat Socrates, non parvum, nec talem, qualis argentum aut vas alicui suadendo auferat, sed maximum.* Maxime hæc regula de concursu plurium negationum valet tum, cum ad idem verbum pertinent: sin ad diversa verba, alia est ratio. V. c. Plat. in Phæd. cap. 11. ΜΗ' καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι ΜΗ' ΟΥ' θεμιτὸν ᾖ. Hic μὴ οὐ, cum ad idem verbum, nempe ᾖ, pertineant, fortius quidem negant: sed prius μὴ, quod ad aliud verbum, ad καθαρῷ refertur, non conjungi debet cum negationibus μὴ οὐ. Sensus enim est: *Et, qui purus non est,* (h. e. *impuro*) *minime fas est tangere rem puram.*] Z.

* Noli ad hanc regulam referre loca ea, ubi μὴ repetitur, quo gravior existat negatio. V. c. Aristoph. in Vesp. 1409. ubi quis, cui alter injuriarum postulationem minitatus erat, ait: ΜΗ' ΜΗ' καλέσῃς, πρὸς τῶν θεῶν. Callimach. Hymn. in Cer. 18. Μὴ μὴ ταῦτα λέγωμες, ἃ δάκρυον ἄγαγε Δηοῖ. Xenoph. Mem. I. 2. 7. εἴ τις φοβοῖτο, ΜΗ' ὁ γενόμενος καλὸς κἀγαθὸς τῷ τὰ μέγιστα εὐεργετήσαντι ΜΗ' τὴν μεγίστην χάριν ἔχῃ. ¶. 262. Odyss. λ'. 612. ΜΗ' τεχνησάμενος, ΜΗΔ' ἄλλό τι τεχνήσαιτο, ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἐῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ. Rem imitatus est Virgilius Æn. XI. 278. *Ne vero, ne me ad tales impellite pugnas.* Alia exempla vid. apud Dorvill. ad Charit. pag. 200. Sed ad demonstrandum, ex duabus negationibus fieri affirmationem, pertinet illud οὐχ ἥκιστα, h. e. *maxime:* de quo infra dicetur. Z.

† Non tantum affirmat, sed etiam cum emphasi, ad rei veritatem declarandam. Non enim boni et diligentes scriptores interrogant, nisi in re certa et minime dubia. Quare illud Sophoc. in Philoct. 1281. Πῶς εἶπας; οὐκ ἄρα δεύτερον δολούμεθα; non est, sublata interrogationis figura, *Igitur iterum deci-*

φῶς πρὸς τὸ γενναῖον ἔγνω; *Quis porro non videat, hoc eum generosa prorsus animi inductione sensisse?* verbatim, *Hoc autem quomodo non aperte secundum fortitudinem sensit?* [26]

Μὴ οὐ, *quin, nisi.* IV. Μὴ οὐ, μὴ οὐκ, et μὴ οὐχὶ, sequente participio, redduntur, *quin*, vel *nisi:* ut, οὐκ ἂν ἀξιόπιστος εἴην τοῦτο λέγων, μὴ οὐχὶ πρότερον ἀληθευσάμενος, id est, *Dignus non essem, cui hac in re fides haberetur, nisi jam ante vera dixissem* [27]. ¶. 265.

Μὴ οὐχὶ καὶ, *quin.* V. Additur etiam καὶ, post οὐ, vel οὐχὶ· ut, οὐ γὰρ ἂν Ἕκτωρ ἀνῃρέθη, μὴ οὐχὶ καὶ Τροίας αὐτῷ συμπεσούσης, *Nec enim Hector interfici poterat, quin Troja simul cum eo rueret.* Tullius sæpe dicit, *ut non*, pro *quin.*

Μὴ οὐ, cum infinitivo. VI. Interdum infinitivo jungitur: ut, οὐδαμῶς ἐνδέχεται τὸν διηνεκῶς

pimur: sed, *Igitur iterum revera, utique, decipimur.* ¶. 263. Atque Joann. XVIII. 26. Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; est, *Ego te utique in horto cum eo vidi.* Lucian. in Lapith. Tom. III. pag. 445. Οὐ παύσῃ βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; h. e. sine interrogatione: *Desine quæso tandem barbarica nobis cantare.* Ob vitiosam Grammaticorum interpunctionem interdum illud οὐ etiam in interrogationibus negare videtur. V. c. Aristoph. in Pac. 94. Τί πέτει; Τί μάτην οὐκ ὑγιαίνεις; Verum si distinxeris ita: Τί πέτει; Τί μάτην; (sc. πέτει) οὐχ ὑγιαίνεις· ¶. 264. nihil, quod a communi loquendi consuetudine recedat, reperitur. Sensus enim est: *Quid conaris volare? quid frustra?* (sc. conaris volare) *Non es sanus.* Z.

26 Negativam quoque vim amittit adverbium οὐ cum futuro constructum interrogative, redditurque vel, *Quin*, vel per imperativum. Plutarch. in Apophth. pag. 180. prope finem: ΟΥ'Κ 'ΑΠΑ'ΞΕΙΣ εὐθὺς ἐκ τοῦ συμποσίου τὴν γυναῖκα; *Non educes?* i. e. *Educ*, vel, *Quin educis statim e convivio mulierem?* Cum indicativi præsenti hoc modo adverbium negandi construit Ælian. V. H. lib. II. cap. 1. ubi Socrates Alcibiadem verentem verba pro concione facere, excitans: ΟΥ' ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΙ͂Σ, εἶπεν. ἐκείνου τοῦ σκυτοτόμου; *Non contemnis, inquit*, i. e. *Contemne, illum sutorem?* Terent. Eun. IV. 7. 29. *Non tu hinc abis?* Cave ad hanc græcam rationem æstimaveris loca N. T. ubi οὐ cum Futuro habet vim prohibentis, pro μή. Ut Matth. V. 21. οὐ μοιχεύσεις, h. e. μὴ μοίχευε, aut μὴ μοιχεύσῃς. Nam si pure loquentium consuetudinem tenes; post οὐ μοιχεύσεις debet esse signum interrogandi; ut adeo affirmatio gravior existat, h. e. *adulterare omnino.* Quem sensum ineptum et pessimum si quis nolit concedere, uti concedi non potest; is quoque concedat necesse est, græcitatem N. T. non esse judicandam ad normam Atticorum scriptorum, sed ex sermone Ebraico, ubi לא־ modo simpliciter negat, poniturque pro gr. οὐ, modo vim prohibendi habet, significatque μή. Si quis plura ejusmodi loca N. T. cognoscere velit, adeat Matth. V. 48. VI. 5. Rom. VII. 7. etc. Z.]

27 Exigua verbi immutatione exprimit locum Luciani, quem citat Devarius in μὴ οὐ. Verba sunt in Catap. [edit. Amst.] Tom. I. pag. 645. Οὐκ ἂν οὖν ἀξιόπιστος εἴην λέγων, μὴ οὐχὶ πρότερον αὐτὸς φανεὶς, οἷος εἶμι, *Quare fide dignus non fuerim, nisi ante apparuerit, qualis ipse sim.*

28 *Sæpe*, at non *semper*, ut ex modo allato exemplo patet. Ceterum infinitivus ἐπιτυχεῖν, præcedente μὴ οὐ, referri debet ad verbum ἐνδέχεται, quod cum accusativo et infinitivo construitur, servatoque verborum ordine totidem verbis Latine dixeris: *Minime fieri potest, ut, qui assidue in labore versatur, non etiam eruditionis compos fiat.* Quin etiam, si quis hic præmittat ἐφ' ὅτῳ, vel phrasin resolvat in ἢν μὴ, vel mutet infinitivum in participium, sententia obscurior redditur. Similem sensum nonnunquam simplex μὴ efficit. Ita obscura horum verborum Latina est ad verbum interpretatio quæ extant

φιλοπονοῦντα, μὴ οὐ καὶ παιδείας ἐπιτυχεῖν, *fieri nullo modo potest, quin eruditionis compos fiat, qui assidue in labore versatur.* Atque hæc constructio sæpe [28] obscuritatem affert, quæ tamen tolletur, si præmittamus particulis negantibus ἐφ' ὅτῳ, vel si phrasin resolvamus per ἢν μή; id est, *nisi*, et subjunctivum aut optativum: vel denique mutemus infinitivum in participium. Synesius ad Euoptium: Νόμους Ἀδραστείας αἰδέσεται, μὴ οὐχὶ μικρόν τι μέρος ἀποδάσασθαι τῷ χαρισαμένῳ τὸ πολλαπλάσιον, id est, *Divinæ justitiæ leges verebitur, nisi partem quæstus aliquam in eum derivarit, a quo tanto plura perceperit.* Locus erit clarior, si legas, ἐφ' ὅτῳ μὴ οὐχὶ ἀποδάσαιτο [29], vel μὴ οὐχὶ ἀποδασάμενος *.

VII. Μὴ et οὐκ, ante verba quædam, ita construi debent, quasi sequerentur. Verba illa fere sunt, λέγω, φημὶ, φάσκω, προσποιοῦμαι, ἀξιῶ, δικαιῶ· ut, οὐ φημί σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ ἐχόμενον εὐθυπορεῖν. pro φημὶ οὐ, id est, *Nego te hac via posse recta progredi* †. Μὴ et οὐκ.

apud Plutarch. in vit. Cic. pag. 882. non procul a fine: Ἐνδεῖν δὲ τῆς ἐκείνου παρουσίας τὰ πράγματα, μὴ τὴν ἀρίστην ἔχειν διάθεσιν, *Carere autem ejus præsentia res, quin*, vel *quominus optimam habeant constitutionem.* Sensus est: *Neque aliud quidpiam ad optimam rerum conditionem deesse, præter ipsius præsentiam.* At omnis obscuritas evanescet plane, si dicamus, totam hanc infinitivam orationem esse nominativum, sive, quoniam oratio est obliqua, accusativum, et ita verba construamus, distinctiuncula prorsus submota: Τὰ πράγματα, vel τὸ τὰ πράγματα, μὴ τὴν ἀρίστην ἔχειν διάθεσιν ἐνδεῖν τῆς ἐκείνου παρουσίας. Verbatim: *Quod res non satis recte se habent, est, quod ejus præsentiæ indigeant.* Vel si infinitivum in participium mutemus, hoc modo: Τὰ πράγματα μὴ τὴν ἀρίστην ἔχοντα διάθεσιν ἐνδεῖν τῆς ἐκείνου παρουσίας. Clariora illa Sophoc. in Elect. ver. 136.

— Οὐδὲ θέλω προλιπεῖν τόγε,
ΜΗ' ΟΥ' τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον.

Neque hoc prætermittere volo,
Quin meum lugeam patrem miserum.

Participium infinitivo jungit Aristides post simplex μή. Vide sis Orat. in Romam pag. 347. Ὥσπερ τις ἀνὴρ πολὺ νικῶν τοὺς ἄλλους μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ οὐκ ἀγαπᾷ, ΜΗ' ΚΑΙ' ἄλλους ὑπὲρ αὑτὸν ἈΡΑ'ΜΕΝΟΣ ΦΕ'ΡΕΙΝ, *Quemadmodum vir aliquis corporis magnitudine ac robore longe supra alios eminens, non contentus est, nisi et alios in se sublatos ferat.*

29 Verba sunt Budæi in comment. L. G. pag. 492. hunc locum citantis: *In qua locutione* ἐφ' ᾧ *vel* ἐπὶ τῷ *subaudiri videtur: ut,* ἐφ' ᾧ μὴ οὐχὶ ἀποδάσασθαι. H.

* Interdum μὴ οὐ, in sensu *nisi* simpliciter poni videtur: v. c. Demosth. de Fals. Legat. pag. 379. lin. 6. αἵ τε πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν, ΜΗ' ΟΥ' χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ, *Urbes multæ, et quæ ægre capi possunt, NISI tempore et obsidione.* Nisi quis repeti velit Infinitivum λαβεῖν. Cæterum μὴ οὐ εὐθὺς Demosth. adv. Callipp. pag. 1240. lin. 17. est, *non statim.* At μὴ οὐ, sequente Conjunctivo, elliptice dicitur. Intelligi enim debet φοβοῦμαι, δέδοικα, aut simile quid. V. c. Plat. in Phæd. cap. 13. Μὴ οὐχ αὕτη ᾖ ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετήν, *Vereor ne non (sc. vereor ut) hæc sit recta via ad virtutem.* Id. Apol. cap. 29. Ἀλλὰ μὴ οὐ τοῦτ' ᾖ χαλεπὸν, θάνατον ἐκφυγεῖν, ἀλλὰ πολὺ χαλεπώτερον, πονηρίαν, *Sed vereor, ne non sit difficile, mortem effugere, et difficilius, improbitatem.* Z.

† Sic est Iliad. η'. 386. Πάντ' ἔθελει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι· Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο ΟΥ' ΦΗΣΙ δώσειν, *negat se daturum esse.* Thucyd. IV. 28. Οὐκ ἔφη αὐτὸς, ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν, *Negabat, se esse prætorem, sed illum.* Plat. in Euthyphron. cap. 9. οἱ μέν φασιν τοὺς θεοὺς ἀδικεῖν ἀλλήλους, οἱ δὲ οὔ φασιν. Z.

Sic in προςποιοῦμαι apud Æschinem in Ctesiphontem: Ἐὰν δὲ μὴ προςποιῆται ὑμᾶς ἀκούειν, pro προςποιῆται μὴ, id est, *sin autem vos audire se dissimulabit.* Gallice commode, *que s' il ne fait pas semblant de vous entendre.* Interdum vero, μὴ προςποιεῖσθαι, absolute ac per se solum, pro *dissimulare;* Gallice: *n'en faire aucun semblant.* Ita Thucydides: Δεῖ δὲ εἰ ἠδίκησαν μὴ προςποιεῖσθαι, id est, *Ut illi vos injuriis affecerint, dissimulandum tamen est.*

Οὐκ ἀξιῶ. VIII. Sic verbum ἀξιῶ usurpatur: nam οὐκ ἀξιῶ μὴ [30], *cupio, volo, æquum censeo, ne,* vel, *indignum censeo, ut* Demosth. Ὑμᾶς, ὦ στρατιῶται, συνεκάλεσα, οὐκ ἀξιῶν τὰ μὴ δεινὰ ἐν ὀῤῥωδίᾳ ἔχειν [31], id est, *Vos ego, milites, convenire jussi, quod indignum censerem, vos, ubi nihil gravius subesset, timere.* Hic οὐκ ἀξιῶν, pro ἀξιῶν οὐκ. Sic apud Poëtas, ἀνώγω, *jubeo,* passim construitur. Iliad. Ρ. ver. 357.

Οὔτέ τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνώγει,

pro ἀνώγει δὲ οὔ τινα, id est, *Jubebat, ne quis a cadavere recederet* [32].

Μὴ γάρ γε, μὴ γὰρ δή. IX. Μὴ γάρ γε, et μὴ γὰρ δὴ, id est, *absit enim;* ut Τοὺς εὐσταθῶν παίδων παροξυνομένους, μήτι δὴ ὑπό γε τῶν φίλων. Ubi γε post interjectam voculam sequitur: *Ego etiam in theatris video, qui certant, a pueris exacui, nedum ab amicis.* At μήτι γε δὴ, apud Demosth. Olynth. II. Μηότι, sive μὴ ὅτι, apud Aristid. pro Quatuorviris, pag. 429. Cujus longiorem sententiam brevitatis caussa contraham: *Tantum aberat,* inquit, *ut exercitum totum numerarent,* ὥςτ' οὐδὲ ὁπόσοι τινὲς αὐτοῖς εἰσιν οἱ βασιλεῖς, ἔμελλον εὑρήσειν, μὴ ὅτι τὴν στρατιὰν, *Ut neque, quot reges haberent, invenire possent, nedum exercitum numerare.*

30 Ita habet Leidensis, sed melius Paris. et Argentor. *nam* οὐκ ἀξιῶ est ἀξιῶ μή.

31 Negatio, præmissa verbo, cui debet, quicquam hic novi afferre, non video. Et in sequenti Homeri loco non jungitur verbo ἀνώγει, sed particulæ τινὰ, ut sit sensus: *Mandata dedit,* (affirmative) *ne quis* etc.

32 Negativum μὴ in Antithetis supprimit vocem præcedentem, quæ tamen subaudienda, et in Latina versione exprimenda est. Ita Plat. Phæd. pag. 228. lin. 34. Ἔφη διαφέρειν τὰ τοῦ ἐρῶντος, ἢ τὰ τοῦ μὴ sc. ἐρῶντος. *Dicebat, differre habitum amantis ab habitu non,* scil. *amantis,* et ibid. pag. 258. lin. 35. Τίς οὖν ὁ τρόπος τοῦ καλῶς τε καὶ μὴ, γράφειν, *Quæ igitur est ratio bene, et non* (subaudi, *bene*) *scribendi?*

33 Hæc ex Budæi Comment. L. G. quem adi pag. m. 480.

34 Habet aliquid ἐμφατικώτερον, si pronomen sententiam finiat. Ita Aristides pro Quatuorviris, pag. 432. Μηδέ γ' ἐλάττους φῶμεν αὐτοὺς τῶν ἀντιπάλων γενέσθαι· μὴ δῆτα ἡμεῖς γε, *Neque eos suis adversariis fuisse inferiores dicamus. Absit enim.*

35 Plat. ad Dionem: Ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις ὁρῶ τοὺς ἀγωνιστὰς ὑπὸ τῶν παίδων παροξυνομένους, μήτι δὴ ὑπό γε τῶν φίλων.

36 Ita ibidem, pag. 368. Ἐγὼ δὲ οὐδ' ἄλλον τινὰ ἠξίουν ἂν ταῦτα ὀνειδίζειν, ΜΗ'ΤΟΙΓΕ ΔΗ' Πλάτωνα, *Ego vero a quovis hæc objicienda non censeo, nedum a Platone.* Ubi μὴ ὅτι præcedit sequens membrum inchoat particula ἀλλά· quem sensum Latini exprimunt: *Non dicam, sed* etc. E. g. Ita verba Æschinis contra Ctesiph. pag. 298. Σὺ γὰρ ἂν προςέλθοις ΜΗ' ὍΤΙ πρὸς πόλιν, 'ΑΛΛΑ' πρὸς οἰκίαν, ὅπου κίνδυνος πρόςεστιν; sic commode reddas: *Tu enim, non dicam ad urbem, sed ad domum, ubi periculum est, accederes?*

Componitur idem adverbium cum particula ποτὲ, ut fiat μήποτε, vocula

θεῖς προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα ὁ Δαίμων οὐκ ἀφαιρήσεται· μὴ γὰρ δὴ καὶ τῆς γνώμης ἡμῶν κατισχύσειεν, *Fortuna viris fortibus rerum optimarum nunquam optionem eripiet: absit enim, ut nostra sit voluntate potentior.* [V. Musgrav. ad Eurip. Troad. 212. *Herm.*] Ita Demosth. pro Coron. Τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἄν σου; μὴ γὰρ τῆς πόλεώς γε, μηδ' ἐμοῦ, id est, *Quis te non exsecratus esset? absit enim, ut id, vel in rempub. vel in me ominari velim.* Cui orationi deest, καταπτύσαι ἂν φήσαιμι [33].

X. Eodem fere sensu, μὴ δῆτα. Synesius, Μὴ δῆτα, ὦ πάντων ἐμοὶ προσφιλέστατε, *Absit vero, o mihi mortalium omnium suavissime.* Quod etiam in fine periodi absolute ponitur: ut, Οὐκ ἄν ποτε πατροδοθεῖσαν καταισχύναιμι τὴν εὐδοξίαν, μὴ δῆτα, *Nunquam fama a majoribus accepta per me obsolescet; absit enim:* vel, *Superi meliora* [34]. Μὴ δῆτα.

XI. Μήτι, μήτιγε, ¶. 266. μήτι δή, μήτιγε δὴ [35], ἤτοι γε, ἤτοιγε δή, μὴ ὅτι, μηότι, μὴ ὅτι γε, μὴ ὅτι δή, μήτοιγε, vel μήτοιγε δὴ [36], significant *ne dum*, vel *non solum non.* Plato in Epistola ad Dionysium: Ἐγὼ οὐδὲ ἀνθρώπῳ, μὴ ὅτι δὴ Θεῷ, παρεκελευσάμην ἂν δρᾶν τοῦτο, id est, *Ego ne hominem quidem id facere juberem, nedum Deum aliquem.* Cicero, *quo minus*, ait lib. de Fato [37]. Μήτι, μήτιγε, etc. nedum.

tironibus sæpissime crucem figens, cum significat *fortasse*, vel *si quando.* 2 Timoth. II. 25. Μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, *Fortasse*, vel etiam, *si quando Deus illis dederit resipiscentiam ad cognitionem veritatis.*

37 Cap. 14. *Ita ne præterita quidem ea, quorum nulla signa, tanquam vestigia, extarent, Apollini nota esse censebat; quo minus futura.* H.

Forma μὴ ὅτι est elliptica. Nam post μὴ intelligi debet λέγω ¶. 267. aut λέγοιμι, et post ὅτι, si non verbum aliquod expressum est, facile ex serie orationis erui potest. V. c. Xenoph. Mem. I. 6. 11. Καίτοι τόγε ἱμάτιον, ἢ τὴν οἰκίαν, ἢ ἄλλο τι, ὧν κέκτησαι, νομίζων ἀργυρίου ἄξιον εἶναι, οὐδενὶ ἂν ΜΗ' ΟΤΙ (h. e. μὴ λέγοιμι ὅτι) προῖκα δοίης, ἀλλ' οὐδ' ἔλαττον τῆς ἀξίας λαβών. Plat. in Cratyl. cap. 38. Δοκεῖ σοι ῥᾴδιον εἶναι οὕτω ταχὺ μαθεῖν τε καὶ διδάξαι ὁτιοῦν πρᾶγμα, ΜΗ' ΟΤΙ (sc. μὴ λέγω, ὅτι μανθάνεις τε καὶ διδάσκεις) τοσοῦτον, ὃ δὴ δοκεῖ ἐν τοῖς μεγίστοις μέγιστον εἶναι. Cæterum hæc ratio loquendi semper obtinet in oratione bimembri, ubi priori in membro fere ponitur μὴ ὅτι, in posteriori autem, ubi majus et gravius quid dicitur, reperitur ἀλλά. Ut Xenoph. Cyrop. III. 2. 21. Οὐκ ἂν ἡμεῖς ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα ΜΗ' ΟΤΙ τὴν τούτων, ΑΛΛ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέραν, *Non poterimus tuto colere*, non dicam *horum, sed ne nostrum quidem.* Aut redde: *Non modo horum poterimus colere, sed ne nostrum quidem agrum.* Sic enim Cic. ad Divers. I. epist. 9. *Non modo dignitatis* (scil. *non*), *sed ne libertatis quidem partem sibi relinquit.* Plura ejusmodi loca ex Demosthene laudavit Reiskius in Indice Demosth. v. μή. Igitur μὴ ὅτι non dici potest poni pro μὴ μόνον, propterea quod illud in imparibus membris, hoc vero ad paria conjungenda adhibetur. Veruntamen in μὴ ὅτι intelligi potest μόνον, si post ἀλλὰ sequitur καί. V. c. Plat. in Symp. cap. 26. it. Xenoph. Cyrop. VIII. 1. 18. ubi est: ΜΗ' γὰρ ΟΤΙ τὸν ἄρχοντα, ΑΛΛΑ' ΚΑΙ' οὓς οὐ φοβοῦνται, μᾶλλον τοὺς αἰδουμένους αἰδοῦνται τῶν ἀναιδῶν οἱ ἄνθρωποι, *Etenim, non dicam, principem* tantum, *sed eos etiam, quos alioquin non metuunt, magis reverentur homines, si verecundi sunt, quam si inverecundi.* Quod si ἀλλὰ non sequitur, sed id membrum, quod adjunctum alias habet ἀλλά, ante μὴ ὅτι ponitur: illud μὴ ὅτι reddi potest *nedum* vel *multo minus.* V. c. Plat. in Phæd. pag. 240. ἃ καὶ λόγῳ ἐστὶν

ἀκούειν οὐκ ἐπιτερπὲς, μὴ ὅτι δὴ ἔργῳ, *Quæ non placent, cum narrantur, ea multo minus, cum fiunt.* Gregor. Μέγα σοι μαθεῖν, ὅτι γεγένηται· τὸ δὲ πῶς, οὐδὲ ἀγγέλοις ἐννοεῖν, μὴ ὅτι γέ σοι συγχωρήσομεν, *Magnum tibi est didicisse, rem esse: sed quomodo acciderit, ne angelis quidem nosse*, nedum *tibi quidem concedemus.*

Quæ vero omnino de usu vario particulæ μὴ copiose disputavit Hoogevenus, ea hic summatim cognoscere non alienum putamus. ¶. 268. 1. Propria vis est *prohibendi*, et respondet latino *Ne.* Jungitur autem apud Atticos *a.* Imperativis Præsentis: ut Plat. de Repub. IV. pag. 240. Μὴ οἴου δεῖν ἡμᾶς οὕτω καλοὺς ὀφθαλμοὺς γράφειν, ὥςτε μηδὲ ὀφθαλμοὺς φαίνεσθαι, μηδ' αὖ τἄλλα μέρη. *b.* Conjunctivis aoristi utriusque: ut Lucian. Dial. Jun. et Laton. φοβηθεῖσα, μὴ ὁ νεανίσκος ἐξαγορεύσῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς. Demosth. Olynth. I. pag. 14. ὀκνῶ μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται. *c.* Indicativo Præteriti: ut Thucyd. III. 53. νῦν δὲ φοβούμεθα, μὴ ἀμφοτέρων ἡμαρτήκαμεν. Demosth. de Fals. Legat. pag. 342. δέδοικα μή τινα λήθην ἢ συνήθειαν τῶν ἀδικημάτων ὑμῖν ἐμπεποιήκει. *d.* Indicativo aoristi: ut Odyss. ε'. 300. Δείδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν. *e.* Optativo, intellecta particula ἄν: ut Iliad. φ'. 329. Ἦρη δὲ μέγ' ἄυσε, περιδδείσασ' Ἀχιλῆϊ, μή μιν ἀποέρσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης. Odyss. υ'. 344. Μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν. *f.* Indicativo Futuri: ut Eurip. in Heracl. 272. Μὴ, πρὸς θεῶν, κήρυκα τολμήσεις θένειν. Sed fortasse locus interrogative est interpretandus. ¶. 269. *g.* Infinitivis, intellecto verbo δεῖ, aut εὐλαβοῦ· ut Antonin. εἰς ἑαυτ. lib. IV. §. 14. Μὴ ἀποῤῥέμβεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ πάσης ὁρμῆς τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι, καὶ ἐπὶ πάσης φαντασίας σώζειν τὸ καταληπτικόν. *h.* Interdum in sermone populari, si animus loquentis est commotus, μὴ ponitur sine verbo, quod vero intelligi debet. E. g. Aristoph. Acharn. 457. Μή· ἀλλὰ μοι δὸς ἓν μόνον κυλίσκιον etc. *Ne* sc. *hoc fiat: sed da mihi tantum unum poculum* etc. *i.* Particulis ἵνα, ὅπως, ἐφ' ᾧτε etc. ut Aristoph. Vesp. 70. ἽΝΑ θύραζε ΜΗ' 'ξίῃ, *Ne foras prorumpat.* Id. Acharn. 722. Ἐνταῦθ' ἀγοράζειν τοῖσι Πελοποννησίοις ἔξεστι, καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις, ἘΦ' ὯιΤΕ πωλεῖν πρὸς ἐμὲ, Λαμάχῳ δὲ ΜΗ'. Thucyd. IV. 8. ἐν νῷ εἶχον τοὺς ἔσπλους τοῦ λιμένος ἐμφράξαι, ὍΠΩΣ ΜΗ' ᾖ τοῖς Ἀθηναίοις ἐφορμίσασθαι ἐς αὐτόν. Id. IV. 4. ὅπως μὴ ἀποπίπτοι. Aristoph. Vesp. 141. ὅπως μὴ 'κδύσεται. 2. Subjecta vero est quoque vis *interrogandi, numquid? an?* Plat. de Repub. IV. pag. 486. Μή πη δοκοῦμέν σοι οὐκ ἀναγκαῖα ἕκαστα διεληλυθέναι; Lucian. T. III. in Lapith. pag. 441. Ἔπειτα δὲ εἴρηει με(μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ᾖ. ¶. 270. 3. Si res judicatur ex consuetudine latine scribentium: interdum μὴ abundare videtur: *a.* post *verba negantia:* v. c. Lucian. in Lapith. Tom. III. τοῦ παιδίου ἀρνουμένου μὴ ἀποβεβληκέναι, *Negante puero, sibi excidisse,* sc. *numos.* Sed Hoogevenus, ut ab abundantia particulam μὴ vindicet, ait, intelligi debere participium λέγοντος. Sicuti in illo Demosth. Philipp. III. ὧν οὐδ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι, ὡς οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι, intelligit λέγοντες· *b.* post *verba prohibendi*, et omnino post verba nonnulla ex ἀπὸ composita, qualia sunt, ἀπαγορεύειν, ἀπιστεῖν, ἀπέχεσθαι, ἀπειπεῖν, ἀπογινώσκειν, etc. At vero si ante μὴ intellexeris particulam ὥςτε, nihil abundare videbis. V. c. Plat. in Phæd. pag. 251. ἃ πάλαι ὑπὸ σκληρότητος συμμεμυκότα εἶργε μὴ βλαστάνειν, *Quæ antea præ duritie concreta impediebant, quo minus germinarent.* Aristoph. Acharn. 168. ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν, *Interdico, ne concionem habeatis.* Demosth. adv. Aristogit. initio: οἱ νόμοι διαῤῥήδην ἀπαγορεύουσιν, μὴ ἐξεῖναι τοῖς τοιούτοις λέγειν. Idem pro Coron. pag. 278. ἀπειπεῖν τοῖς Ἀμφισσεῦσι τοῦ λοιποῦ μὴ ἐπιβαίνειν. Idem de Rhod. Libert. pag. 193. τῷ μὲν ἀπέγνω μὴ βοηθεῖν. Thucyd. II. 101. οἱ Ἀθηναῖοι οὐ παρῆσαν ταῖς ναυσὶν, ἀπιστοῦντες αὐτὸν μὴ ἥξειν. Quod si verba ἀπογινώσκειν et ἀπιστεῖν per *metuere* interpretaris: facile intelliges, illud μὴ nec secundum rationem latinam abundare. Sicut quoque εὐλαβεῖσθαι, Eurip. Orest. 1059. ηὐλαβεῖτο μὴ σώζειν φίλους. It. Thucyd. VII. 29. αἱρεῖ, ἀφυλάκτοις τε ἐπιπεσὼν καὶ ἀπροσδοκήτοις, μὴ ἄν ποτέ τινα σφίσιν ἀπὸ θαλάττης τοσοῦτον ἐπαναβάντα ἐπιθέσθαι. Id. III. 32. ἐλπίδα οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην εἶχον, μήποτε, Ἀθηναίων τῆς θαλάσσης κρατούντων, ναῦς Πελοποννησίων εἰς Ἰωνίαν παραλαβεῖν. Id. V. 25. ἐπὶ ἓξ ἔτη καὶ δέκα μῆνας ἀπέσχοντο μὴ ἐπὶ τὴν ἑκατέρων γῆν στρατεῦσαι. Ellipsin ipse supplet Thucydides I. 49. τὸ μὲν πρῶτον ἀπεχόμενοι, ὭΣΤΕ μὴ ἐμβάλλειν τινί. Z. ¶. 271.

SECTIO DECIMA TERTIA

De Adverbiis ȣ̓, vel ȣ̓κ, et Particulis cum iis Conjunctis.

REGULA PRIMA.

Οὐκ [38] aliquando in fine periodi, aut vehementioris negationis, aut ornatus caussa ponitur. Οὐκ in fine periodi.

Primo, cum accentu, absolute atque indefinite: ut ΟΥ'κ ἂν ποτε τοῦτο ποιήσαιμι, ȣ̓χ οὕτω μαίνομαι, ȣ̓̓κ, *Nunquam id faciam, nec enim tantum insanio* [39]. Qui idiotismus Gallorum maxime proprius est; dicunt enim, *je ne suis pas si fol, non* [40].

38 Notandum est, hoc adverbium non tantum nominibus adjectivis, verbis, particulis et aliis adverbiis, verum etiam substantivis præmitti. Thucyd. lib. III. cap. 95. Ὡς ȣ̓ προσεδέξαντο διὰ τῆς Λευκάδος τὴν ΟΥ' ΠΕΡΙΤΕΙ'ΧΙΣΙΝ, Ad verbum: *Cum illi hoc non admisissent ob Leucadis non circummunitionem.* i. e. *quia non circummunita erat.* Ut Scholiast. expl. διότι ȣ̓ περιετειχίσθη. Addatur Lucian. in libro, qui Verarum Historiarum mentitur titulum, primo: Αἰτία δὲ τοῦ πολέμου ἔμελλεν ἔσεσθαι τοῦ φόρου Ἡ ΟΥ'Κ ἈΠΟ'ΔΟΣΙΣ, *Causa belli futura erat tributi non redditio.* i. e. *quod tributa non solverentur.* Vide Clariss. Dukerum ad Thucyd. lib. I. cap. 37. Latinis hoc vix concessum est per Hyphen: ut, *Non-homo; uxor non-mater, non-virgo* etc.

29 Exemplum exhibet Plato in Hipp. maj. pag. 292. lin. 14. Οὔ μοὶ δοκεῖ, ὦ Ἱππία· οὔκ, *Non mihi videtur, o Hippia. Nequaquam.* Rectius etiam postponitur, cum diversa duo inter se relative opponuntur: ut, Ἐμὲ δὲ Ἄνυτος καὶ Μέλιτος ἀποκτεῖναι μὲν δύνανται, βλάψαι δ' οὔ, *Me autem Anytus et Melitus interficere quidem possunt, sed lædere neutiquam.* Ubi, βλάψαι δ' οὔ, multo melius quam, ȣ̓ δὲ βλάψαι.

40 Non absimili plane ratione Latini voculam, *Non,* vel negationi vel interrogationi subjungunt. Negationi quidem apud Terent. in Andr. IV. 2. ver. 12.

Per omnes tibi adjuro Deos, nunquam eam me deserturum.
NON, si capiundos mihi sciam esse inimicos omnes homines.

Interrogationi vero apud Virg. Æn. Lib. II. ver. 577. et seqq. De Helena sunt verba Æneæ:

Scilicet hæc Spartam incolumis, patriasque Mycenas
Adspiciet? partoque ibit regina triumpho?
Conjugiumque, domumque, patres, natosque videbit,
Iliadum turba et Phrygiis comitata ministris?
Occiderit ferro Priamus? Troja arserit igni?
Dardanium toties sudarit sanguine litus?
NON ITA. —

Οὐ γὰρ, *nonne?* II. Secundo, οὐ γὰρ, sæpissime interrogat, significatque, *nonne?* Plato de Repub. VI. ΟΥ' γὰρ ταῦτα μέγιστά ἐστιν; ἀλλ' ἔτι τι μεῖζον; id est, *Nonne hæc maxima vere sunt? An aliquid aliud majus esse potest?* Quo modo sæpe indignationi servit. Lucianus: ΟΥ' γὰρ ἐχρῆν γέροντα ἄνδρα ἀπελθεῖν τοῦ βίου, παραχωρήσαντα τοῖς νέοις; id est, *Quid malum? nonne oportebat hominem senio confectum ex vita discedere, locoque junioribus cedere?* [41]

III. Alias οὐ γὰρ, sine interrogatione, initio periodi, sequentibus μὲν et δὲ, in diversis membris, orationem efficit Latinis auribus parum usitatam, quæque satis explicari non possit, nisi posterius membrum ante prius exponatur, idque additis aliquot vocibus. Demosth. pro Corona insigne exemplum suppeditat: Οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δι' ἐμέ· ἐμὲ δὲ εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν αὐτὸς [42], οὐκ ἂν ἐγράψατο. Ad verb. *Non enim videlicet Ctesiphontem quidem propter me accusare potest: me autem, si quidem convincere se posse putavisset, non accusasset.* Quæ oratio sic ordinari supplerique potest, *Nec enim profecto credibile est, ab eo me ipsum accusatum non iri, si convincere posse credidisset, qui nunc odio mei Ctesiphontem accuset* [43].

Οὐ γὰρ ἀλλά. IV. Tertio, οὐ γὰρ ἀλλὰ, apud Atticos, affirmat, idemque est,

41 Hæc ex Budæi comm. pag. 495. [Etsi οὐ γὰρ in ejusmodi locis reddi potest per *nonne?* noli tamen putare, γὰρ vim suam propriam amisisse. Nam hic quoque reddit rationem antecedentium, quæ vel sunt expressa, vel intelligi debent. Sic quoque statuendum est de particula hac, quocunque in loco occurrit. Sic v. c. Aristoph. Plut. 856. ubi alicui roganti, τί πότ' ἐστιν, ὅ, τι πέπονθεν ἄνθρωπος κακόν; alter respondet, οὐ γὰρ σχέτλια πέπονθα νυνὶ πράγματα; Supple: *ERRAS; nonne enim* etc. Z.]

42 Pro αὐτὸς legendum αὐτὸν, ut habent editiones Aureliensis et Basiliensis. Locus, quantum video, ab interprete non satis intellectus; est pag. 314. lin. 46. In eo est Orator, ut Æschinis privata in se maledicta neque vera esse, neque ad caussam Ctesiphontis facere ostendat. Si enim vera essent, esse leges, judices, supplicia, quibus condemnari legitime potuisset. Mox addit, Οὐ γὰρ δήπου etc. quorum verborum mens est: *Non enim utique Ctesiphontem judicio potest persequi propter me*, i. e. propter mea crimina, *neque, si illum convinci posse credidisset, me accusavisset.* Reprehendit nempe Æschinem, quod, cum argumenta contra Ctesiphontem satis firma desint, fictis criminationibus defensorem in odium atque invidiam apud judices rapere studeat.

43 Interdum citra interrogationem ἐμφατικῶς præcedentem negationem confirmat. Ita apud Lucian. in Dial. Mort. Mausolo cum indignatione roganti, essentne Diogenes et Mausolus in pari honore? respondet Diogenes: Οὐκ ἰσότιμοι, ὦ γενναιότατε, οὐ γὰρ, *Non in pari honore, o generose; nequaquam.* Locus Demosthenis extat pag. m. 514.

44 Ita etiam Budæus pag. 495. num satis recte, viderit uterque. Nec non H. Stephanus, qui in Append. ad alia script. de Dial. Att., quia οὐ γὰρ ἀλλὰ et καὶ γὰρ vel simpliciter γὰρ cognatam habere videntur significationem, inde argumentatur, duas particulas οὐ et ἀλλὰ supervacaneas esse; quam minus recte, ostendit ipsa singularum particularum notio: οὐ negat, ἀλλὰ negationi adversatur, et γὰρ causam infert: quod quo minus plenius exponam, facit Devarii diligentia, qui exempla, tum a Nostro, tum a Stephano allata, explicat, et ostendit, non πλεονάζουσαν, sed ἐλλειπτικὴν esse orationem. Hac de re commodior fortassis alias dicendi dabitur locus, ubi data opera de particulis agam. [Sic Plat.

quod καὶ γὰρ, *etenim* [44]. Aristophanes in Ranis ver. 58. Μὴ σκῶπτέ με, οὐ γὰρ ἀλλ' ἔχω κακῶς, *Ne me irrideas, male siquidem habeo.*

V. Quarto, οὐ γάρ τοι ἀλλὰ eodem fere sensu dicitur, addito etiam, γε, post aliam vocem. Plato in Euthydemo [45] Οὐ γάρ τοι ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν λόγον πολλῶν δὴ καὶ πολλάκις ἀκηκοὼς ἀεὶ θαυμάζω, id est, *Quippe, hoc enim dictum* [46], *ut sæpe jam et a multis audierim, mihi tamen semper mirum videtur.* Reddi etiam aliquando potest *enimvero.* Οὐ γάρ τοι ἀλλά.

VI. Quinto, οὐ γὰρ ἄν, id est, *alioqui non:* ut, τῆς γὰρ αὐτοῦ βοηθείας ἔτυχες, οὐ γὰρ ἂν τοσοῦτον προὐχώρησας, id est, *Ejus auxilio usus es; alioqui tamen* [47] *perficere non potuisses.* Lucianus in Timone: Ἦπου φιλόσοφός ἐστιν, οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἀσεβεῖς τοὺς λόγους διεξῄει καθ' ἡμῶν, id est, *Utique philosophus est, alioqui nunquam tam impiis adversum nos verbis uteretur.* Demosthenes eodem modo usurpat, οὐδὲν γὰρ ἄν, pro Coron. Οὐδὲν γὰρ ἦν ἂν εὐδαιμονέστερον προδότου, *Alioqui nihil proditore felicius.* Οὐ γὰρ ἄν.

VII. Additur interdum ποτέ. Plato Reipub. V. Οὐ γὰρ ἄν ποτε ἐτόλμων τὴν τροφόν τε καὶ μητέρα κείρειν. *Nunquam enim alioqui nutricem matremque tondere*, id est, *diripere ausi essent.*

in Phæd. pag. 276. Phædro dicenti, οὐ δὴ τό γ' εἰκός· respondet Socrates: ΟΥ' ΓΑ'Ρ, 'ΑΛΛΑ' τοὺς μὲν ἐν γράμμασι κήπους, ὡς ἔοικε, παιδιᾶς χάριν, σπερεῖ τε καὶ γράψει· Interpretare ita: *Recte: non enim quicquam proficeret, sed hortos literarios, ut videtur, ludi gratia conseret scribetque.* Sic Actor. Apost. XVI. 37. Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; ΟΥ' ΓΑ'Ρ· 'ΑΛΛΑ' ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. Ellipsin ita supple: *Male: nam non sic fieri debet, sed* etc. aut, *non debemus clam ejici, nam Romani sumus:* sed etc. Nec a sua vi recedit γὰρ, si οὐ γὰρ sub finem periodi ponitur, V. c. Plat. in Gorg. pag. 480, Δεῖ μὲν γὰρ δὴ, ἐκ τῶν νῦν ὡμολογημένων, αὐτὸν ἑαυτὸν μάλιστα φυλάττειν, ὅπως μὴ ἀδικήσῃ, ὡς ἱκανὸν κακὸν ἕξοντα· ΟΥ' ΓΑ'Ρ; Hic quidem illud οὐ γὰρ reddi potest *nonne?* sed si resolveris interrogationem negantem in graviorem affirmationem, facile intelliges, γὰρ tueri vim propriam. Nam sic est: *Nam hoc verissimum est: nam hoc in dubium vocari nequit* etc. Similiter statue de sequentibus exemplis, quæ profert Vigerus. Z.]

45 Pag. 286. Auctor sequens Budæum, qui pag. 495. eundem locum affert, ita loquitur et reddit, quasi οὐ et ἀλλὰ abundarent. Non animadvertisse videntur locutionem ellipticam, quæ ita suppleri potest: Οὐ γάρ τοι συνίημι, ἀλλὰ etc. *Nam revera non intelligo, sed* etc. Et sic omnes particulæ egregie funguntur suo officio: οὐ enim negat, γὰρ ratiocinatur, τοι negativam rationem firmat, et ἀλλὰ diversum quid ponit. Consule Devar. in οὐ γὰρ ἀλλά.

46 Verte hoc *saltem dictum.* i. e. *si quod aliud unquam, hoc certe;* ea enim vis est particulæ γέ.

47 Editiones aliæ hanc lectionem confirmant: non dubito tamen, quin scripserit Auctor *tantum.*

48 Sive, *neutiquam enim.* Vocula ἄν, præcedente οὐ, notat, hoc vel illud *fieri omnino non posse.* Cæterum versio hæc *absit enim*, abominantis est, quam potestatem non habet οὐ, sed μή; at simplex est negatio cum ratiocinatione limitata per particulam γε, quam aliquo modo imminuit τὸ που, et suspendit ab alterius judicio. Ut quam proxime sensum assequamur, vertendum potius: *Non enim ut videtur, iis saltem* etc. Locus est e Budæo mutuatus pag. 480. Sed pluribus de his in Particularum doctrina.

Οὐ γὰρ ἄν πυ. VIII. Οὐ γὰρ ἄν πυ significant *absit enim* [48]. Plato in Symposio: Ὅπως ἂν φαίνηται κάλλιστος τοῖς μὴ γιγνώσκυσιν· ὐ γὰρ ἄν πυ τοῖς γε εἰδόσιν, *Ut videlicet iis, qui minus hominem norunt, optimus appareat: absit enim, ut iis, qui norunt:* supple, *talis videatur.*

Οὔμενυν. IX. Οὔμενυν, unica voce, accentu in antepenultima, tribus præcipue modis usurpatur. Primo, pro, *Atqui non.* Demosth. pro Corona [49]: ΟΥ̓́μενυν ἦν εἰπεῖν ἑτέρῳ, *Atqui alii tum nemini vacuus erat ad dicendum locus.* Verti etiam posset, *et tamen non.*

Secundo, pro *non utique, non sane:* ut, ὐχ ἑταῖρος ὑτός ἐστιν ὁ ἡμέτερος, ὔμενυν ἄλλος [50], *Numquid* [*Nonne. Herm.*] *socius iste noster est? profecto non alius.* Quo modo eleganter includitur parenthesi. S. Gregor. Nazianz. de S. Basilio: Πάντα γὰρ τῦ ἀνδρὸς θαυμάζω (ὔμενυν ὁπόσον εἰπεῖν δυνατόν·), *Nam cum in omnibus virum hunc admiror, (quantum profecto dici non possit.)*

X. Tertio, sumitur pro ὐ μέν τοιγε, vel ὐ μὴν, id est, *veruntamen non, neque tamen.* Ita Pausanias de incendio, quod in Praxitelis officinam incubuerat; tum enim servus casum hunc nuncians, addebat, ὔμενυν πάντα γε ἀφανισθῆναι, id est, *neque tamen consumta esse omnia.*

XI. Οὐ μὴν, *neque vero, neque tamen.* ὐ μὴν ὐδὲ, vel ὐ μὴν ἀλλ'

49 Pag. 333. lin. 25. citatus locus a Budæo pag. 486. et a Devario in P. Μὲν ὖν.

50 Verba, paucis mutatis, ex Luciano depromta apud Bud. et Devar. l. c. Luciani verba sunt: Ὁ Θρασυκλῆς, ὁ φιλόσοφος ὑτός ἐστιν; ὔμενυν ἄλλος.

51 Utcunque ὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ, vel frequentius ὐ μὴν ἀλλὰ καὶ, veruntamen vere redditur; suam quodque vocabulum significationem habere, cuivis, attendat modo, palam est. Verbatim ita reddenda sunt: *Non tamen, sed etiam.* Priora negant, posteriora ponunt aliquid diversum, et post ὐ μὴν vel præcedentia subaudiuntur, vel aliud quid e re nata intelligitur. Apparet etiam ἐπανορθώσεως species, qua vel præcedentia corriguntur, vel iis aliquid additur, præsertim cum sequatur καὶ post ἀλλά. Clarum est illud Dionis lib. XLII. pag. 205. Οὕτω μὲν τὴν Αἴγυπτον ὁ Καῖσαρ ἐχειρώσατο. ΟΥ̓ ΜΕ'ΝΤΟΙ ΚΑΙ' ἀλλὰ τῇ Κλεοπάτρᾳ, ἧσπερ ἕνεκα καὶ ἐπεπολεμήκει, ἐχαρίσατο, *Atque ita quidem Ægyptum subegit Cæsar, veruntamen Cleopatræ, cujus gratia bellum moverat, indulsit.* Q. d. Non omnino Ægyptum subegisse, quippe quem a Cleopatra subactum ipsi regnum detulisse. Clarius illud Plutarchi in libro de sui laude: ubi postquam tres præcipue erant rationes allatæ, quare quis se ipsum laudare non debeat subdit: Οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ τύτων ὕτως ἐχόντων, ἔστιν ἢ παρακινδυνεύσειεν ἂν ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ ἅψασθαι τῆς λαλυμένης περιαυτολογίας, *Veruntamen licet hæc ita sese habeant, est, ubi viro civili audendum est de propria laude aliquid dicere.* Ubi voculæ ὐ μὲν præcedentes rationes, ut ut probabiles, infirmant, utpote non semper veras; et post μὴν intelliguntur, ταῦτα ἀεί ἐστιν ἀληθῆ, vel simile quid. Conjunctio autem ἀλλὰ diversum quid ponit, et ostendit, dari aliquando occasiones, in quibus viro civili convenit se ipsum laudare. Cæterarum hujusmodi particularum similis ratio est. Sic, ὐ μὴν ὐδ' εἰ, commode redditur, *Licet, Quamvis.* Isocrat. Paneg. pag. 134. ΟΥ̓ ΜΗ'Ν ΟΥ̓Δ' ΕΙ' συναγορεύυσι τοῖς ὑπ' ἐμῦ λεγομένοις, ὐδ' ὡς ὀρθῶς περὶ τῆς ἐκείνυ δυνάμεως γινώσκυσιν, *Etsi autem ea, quæ a me dicta sunt, affirmant, tamen ne sic quidem recte de ejus potentia judicant.* Est et ubi simplex conjunctio *sed* Græce effertur per ὐ μὴν ἀλλά· V. g. si dicas:

ὐδὲ, *verum enimvero non*, aut *ne*: at ὐ μὴν ἀλλὰ, vel ὐ μὴν ἀλλὰ καὶ, *verum enimvero*, affirmando, in periodorum initiis. Exempla passim [51].

XII. Οὐχ ἥκιστα, *non minime*, sæpe apud Atticos sumitur ὑποκοριστικῶς, pro μάλιστα, *maxime* [52]: quemadmodum, ὐχ ἧττον, *non minus*, pro λίαν, ἄγαν, id est, *valde*. Οὐχ ἥκιστα.

XIII. Οὐχ ὅτι, ὐχ ὅπως, vel μὴ ὅτι, μὴ ὅπως, μονονὲ, μονονὐχὶ, sæpe significant *non solum*, vel *non solum non* [53]: [vide supra pag. 355. *Herm.*] utrum vero tali vel tali loco, ex antecedentibus et consequentibus intelligi poterit. Sic apud Ciceronem, *non modo*, utrumque significat [54].

XIV. Οὐχ ὁρᾷς, verbatim, *non vides?* fere apud Oratores parenthesi includitur, et cum interrogatione conjunctim ironice usurpatur pro οἶμαι, *videlicet*, *nimirum*. Demosth. pro Corona in Æschinem, genus suum despicientem, Ἀγαθῇ δὲ, inquit, (ὐχ ὁρᾷς;) τύχῃ συμβεβιωκὼς, τῆς ἐμῆς ὡς φαύλης κατηγορεῖς, id est, *Egregia scilicet vitæ fortuna usus, meam ut humilem obscuramque traducis*. Οὐχ ὁρᾷς;

Ibid. Æschini verbum, quod sibi exciderat, irridenti, Πάνυ γὰρ, inquit, παρὰ τῦτο (ὐχ ὁρᾷς;) γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, εἰ τυτὶ τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ μὴ τυτὶ διελέχθην ἐγώ. i. e. *In hoc enim, videlicet, positæ erant fortunæ Græciæ, quod hanc, non illam vocem usurpa-*

Sed de his suo loco commodius dicemus. Græce: ΟΥ' ΜΗ'Ν 'ΑΛΛΑ' περὶ τύτων οἰκειότερος ἔσται τῦ λόγυ τόπος. Q. d. *Non tamen [de his nunc loquemur,] sed commodior de his erit dicendi locus.* Quæ manifesta est ἐπανόρθωσις se ipsum corrigentis quasi non satis opportune de hac vel illa re mentionem injecerit: ita resolvuntur: Καὶ τί γὰρ πολλὰ περὶ τύτων ἂν λέγοιμι, οἰκειότερος τῦ λόγυ τόπος ἔσται. Simile quid in superiori, ὐ γὰρ ἀλλὰ, dictum puta.

52 Exemplum habet Plutarch. in Vit. Cic. pag. 865. lin. 40. Ὃ δ' ὑπέστη προθύμως, ὐχ ἥκιστα διὰ Πομπήϊον ἀπόντα, *Quod alacriter suscepit, maxime ob Pompeium absentem.* [Sic Socrates Plat. Phæd. cap. 66. amicos flentes ita reprehendit: οἷα ποιεῖτε, ὦ θαυμάσιοι; ἐγὼ μέντοι ΟΥ'Χ 'ΗΚΙΣΤΑ τύτυ ἕνεκα τὰς γυναῖκας ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν. . Id. in Symp. cap. 6. μέγας θεὸς ἐστὶν ὁ Ἔρως καὶ θαυμαστὸς ἐν ἀνθρώποις τε καὶ θεοῖς, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, ΟΥ'Χ 'ΗΚΙΣΤΑ δὲ κατὰ τὴν γένεσιν. Id. in Critone cap. 14. initio: ταύταις δὴ φαμὲν καὶ σὲ, ὦ Σώκρατες, ταῖς αἰτίαις ἐνέξεσθαι, εἴπερ ποιήσεις ἃ ἐπινοεῖς· καὶ ὐχ ἥκιστα Ἀθηναίων σε, ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα. Z.]

53 Sic Thucydides, lib. II. cap. 97. Ταύτῃ δὲ ἀδύνατα ἐξισῦσθαι ὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀλλ' ὐδ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνος ἓν etc. *Huic* (sc. *Scytharum potentiæ*) *nulla gens, non modo in Europa, verum etiam in Asia adæquari potest.* Similiter Xenoph. Cyrop. lib. I. cap. 13. Μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' ὐδ' ὀρθῦσθαι ἐδύνασθε, *Non solum non ad numerum saltare, sed ne recti quidem stare potuistis.* Adde Aristid. orat. pro Quatuorviris pag. 230. Καὶ τὸ πάντων ἔσχατον καὶ μέγιστον ἀκῦσαι, μὴ ὅτι μιμήσασθαι· *Quod sane postremum et maximum est, quod quis audire, non solum non imitari possit.* Pro iisdem etiam dicitur, ὐχ ὡς, μὴ ὡς, ὐχ οἷον, ἧπυ γε καὶ Singula exemplo confirmare longum est. Conferantur Arrian. lib. III. pag. 142. Athenæus lib. XI. pag. 505. Paul. ad Phil. II. 12. Ubi etiam μόνον additur. ¶. 272.

54 Vide lib. II. de Offic. cap. 13. *Quia NON MODO invidetur illi ætati, verum etiam favetur.* Adde Justin. lib. II. cap. 1. *Ita ut NON MODO primæ*

rem. Galli hunc idiotismum egregie repræsentant: *ne voyez vous pas?* nisi quod verba illa parenthesi non includunt, sed orationis initio collocant: v. c. *ne voyez vous pas comme il tremble?* de homine admodum securo, μάλα γὰρ, (οὐχ ὁρᾷς;) τρόμῳ κατέχεται.

Οὐδὲ, *ne quidem.* XV. Οὐδὲ, per se solum, reddi sæpe debet, *ne quidem:* barbarus enim esset, qui diceret οὐ μέν. Demosth. pro Corona, Οὗτοι δὲ, οὐδὲ γράψαντος ἐμοῦ, ταῦτα ποιεῖν ἠθέλησαν, i. e. *At isti, ne decreto quidem per me edito, hæc facere voluerunt.* Idem Olynth. I. Οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς, οὐδ' εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν Θεῶν χρηστὸν, μνημονεύουσι, id est, *Qui occasionibus bene usi non sunt, ii ne si quidem a Diis bonum aliquod acceperint, meminerunt.*

Dicitur etiam μηδέ. Demosthenes pro Corona: Εἰ μὲν ἴστε με τοιοῦτον, οἷον οὗτος ᾐτιᾶτο, μηδὲ φωνὴν ἀνάσχησθε, μηδὲ, *nequidem*, reddi debet; sic, *Me si talem esse nostis, qualem ille criminabatur, ne vocem quidem meam auditote: ne si quidem*, vel, *ut etiam in publicis omnibus negotiis summa fuerim cum laude versatus* [55].

Μηδὲ, vel οὐδὲ ἄν. XVI. Μηδὲ, et οὐδὲ, sequentibus ἄν εἴ τι, vel ὁτιοῦν γένοιτο, vel γένηται, vel ποιῇ vel simili, nonnihil orationem intricatam efficiunt, ac fere construenda sunt cum verbo aut participio, voces illas consequente. Nazianz. II. in Julian. Ὡς οὐδ' ἂν ὁτιοῦν γένηται, περισώσοντος ἐκ τῆς αὐτοῦ δυναστείας πόλιν, id est, *Utpote qui urbem ab ejus potestate vindicaturus non esset, quicquid demum eveniret.* Quæ oratio ita construenda est: ὡς οὐδὲ περισώσοντος etc. ὁτιοῦν ἂν γένηται· non autem, quod ista omnia, οὐδὲ ἂν ὁτιοῦν γένηται, significent *quicquid evenerit:* alioqui sensus esset plane contrarius, et affirmaret, non negaret [56].

Οὐδὲ εἷς. XVII. Οὐδὲ εἷς, μηδὲ εἷς, et μήτε εἷς, pro μηδεὶς et οὐδεὶς, sæpe apud Atticos usurpantur, tam in fine, quam initio periodi: imo etiam inter utramque vocem inseritur aliquando ἄν; quod ad sequens verbum referatur. Demosth. contra Leptin. Ὑμῶν τοίνυν οὐδ' ἂν εἷς

[*terræ*] *generare homines, sed ne advenas quidem recipere ac tueri possent.* Pro, *Non modo non.* [*Non* post *Non modo* tantum eleganter prætermittitur, tum, cum in altero membro sequitur *nequidem.* Nam in laudato loco Cic. additur *non* in correctis libris. Z.]

55 Verba sunt pag. 314. lin. 13. Cæterum vim habet ἐπιδοτικὴν in propria significatione, quando repetitur hoc adverbium. Plato in Phædro, prope finem: Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν σὸν ἑταῖρον δεῖ παρελθεῖν, *Neque enim socius tuus etiam est prætermittendus.* Confer id, quod mox notabimus ad Reg. 17.

56 Quid si ita verba hæc distinguas? Ὡς οὐδ' ἄν, ὁτιοῦν γένηται, etc. Ita certe minus erit intricata structura, ut in illo Plutarch. περὶ παιδ. ἀγ. Οἱ δὲ ἁρμάτειοι τροχοὶ πόνῳ καμφθέντες, ΟΥ̓Δ' ἌΝ, ΕἼ ΤΙ ΓΈΝΟΙΤΟ, τὴν ἐξ ἀρχῆς δύναιντο ἂν λαβεῖν εὐθυωρίαν, *Curruum rotæ, semel magno labore curvatæ, nullo conatu ad pristinam revocare possis rectitudinem.* Neque obstat, quod conjunctio ἂν post δύναιτο sequitur; solet enim hæc particula sæpe repeti, ut ostendetur Cap. VIII. Sect. 3. Reg. 1.

57 Addam et aliud ex eodem Demosthene petitum, ubi particula illa ἂν omittitur, μηδὲν in fine invenitur, et ipsum illud μηδὲν abundare videtur. Ita enim ille in epist. I. prope finem: Μηδὲ ποιήσητε ΤΟΥ͂ΤΟ ΜΗΔΕ'Ν, *Ne tale quicquam faciatis.* [Recte Reiskius τοιοῦτο. *Herm.*] Similiter μηδὲ ἕτερος pro μηδέ-

ὐδὲν ὢν ἰδίᾳ τινὶ δοίη, ταῦτ' ἀφέλοιτο πάλιν, id est, *Nemo quidem vestrum quicquam ulli unquam abstulerit, quod ei semel dederit;* ubi etiam ταῦτα, videtur abundare [57].

XVIII. Οὐδ' ἐγγὺς et μηδ' ἐγγύς· (quod secundum rarius est) verbatim, *neque prope;* Galli feliciter, *ni à peu pres,* id est, *multum abest.* Demosth. sæpissime, ut in Midiana [58]: Ἔχει δὲ ὐχ ὕτω ταῦτα, ὐδ' ἐγγὺς, *Atqui hæc non ita se habent: multum abest.* Οὐδ' ἐγγύς.

Quo sensu creberrimum etiam est, πολλῦ γε δεῖ, et πολλῦ γε καὶ δεῖ. Gallice, *il s' en faut bien.* Sed Plato cum interrogatione conjungit, ut legum VII. Βὐλεσθε ζημίαν τοῖς μὴ ποιῦσι γράφωμεν, ἢ πολλῦ γε δεῖ; *Placetne vobis, ut mulctam adversus eos, qui hoc non fecerint, decernamus, an longe secus videtur?* Πολλῦ γε δεῖ, *multum abest.*

XIX. Eodem significatu dicunt, ὐδὲ πολλῦ δεῖ· sed (quod a tironibus diligenter observandum) illud ὐδὲ cum superiore verbo potius construendum est, quam cum πολλῦ δεῖ. Demosth. de Falsa Legat. Οὐ γὰρ ταῦτα ἀντ' ἐκείνων γέγονεν, ὐδὲ πολλῦ δεῖ. *Non enim hæc illorum vice contigerunt, multum abest.* Quam orationem sic ordina: Οὐ γὰρ ὐδὲ ταῦτα ἀντ' ἐκείνων γέγονεν, πολλῦ δεῖ. Alioqui si construatur cum πολλῦ δεῖ, vel ὐδὲ affirmabit, vel sensus erit plane contrarius. Exemplum illustrius est contra Leptin. Φανήσεται γὰρ ὐδὲ πολλῦ δεῖ, τῆς γενησομένης ἄξιον αἰσχύνης, id est, *Nec enim id cum futura ignominia compensari poterit: multum abest.* Ordo igitur est: ὐδὲ γὰρ φανήσεται, πολλῦ δεῖ, τῆς γενησομένης ἄξιον αἰσχύνης· vel πολλῦ δεῖ in finem rejiciendum est. Οὐδὲ πολλῦ δεῖ.

XX. Dicunt præterea ὐδ' ὀλίγυ δεῖ, sed tunc ὐδὲ construitur cum ὀλίγυ δεῖ, non autem cum alio verbo. Demosth. de Falsa Legat. Οὐδέ γε ἴσον ἐστὶν ἀδίκημα, ὐδ' ὀλίγυ δεῖ, *Nec par sane flagitium id fuerit, neque parum abest,* id est, *multum abest,* vel *imo plurimum inter utrumque discriminis est.* Οὐδ' ὀλίγυ δεῖ.

τερος. Plutarch. Symp. lib. IX. pag. 742. Ἀτελὴς γὰρ ἔμεινεν ὁ ἀγὼν, καὶ πέρας ἀναμφισβήτητον ὐκ εἶχε, μηδὲ ἑτέρυ πεσόντος, *Imperfectum enim relinquebatur certamen, et non diremit controversiam finis, neutro occiso.* Cæterum obiter hic observa frequentem numeri in hac voce Enallagen. Dicitur enim, ὐδέτερά ἐστι τύτων. Pro, ὐδέτερον, *Neutra sunt horum,* pro, *Neutrum est.* Plat. in Phæd. pag. 228.

Aliquando geminatur particula ὐδὲ, ita tamen, ut vocabulum aliquod interponatur. Æschin. contra Ctesiph. pag. 280. prope finem: Μὴ γὰρ ὅτι πόλις, ἀλλ' ὐδ' ἂν ἰδιώτης ὐδὲ εἷς ὕτως ἀγεννὴς γένοιτο, *Nam non solum non urbs, sed nec privatus quidem ullus adeo illiberalis esse potest.* De significatione particularum μὴ ὅτι, adi Nostrum Sect. 12. §. 11. Rursus vocula εἷς vel ἕν, quod in compositione τῦ ὐδεὶς vel ὐδὲν invenitur, aliquando repetitur. Thucyd. lib. II. cap. 51. Ἕν τε ὐδὲν κατέστη ἴαμα, *Nullumque fuit remedium.* Heliodor. Æthiop. lib. II. cap. 27. extremo: Τῶν κατ' Αἴγυπτον ἓν ὐδὲν ἀπελίμπανον ἱστορῦντες, *Rerum Ægyptiarum nihil non inquisitum relinquebant.*

58 Pag. 389. lin. 30.

CAPUT OCTAVUM

DE CONJUNCTIONE.

SECTIO PRIMA [59]

De Conjunctione ἀλλά.

REGULA PRIMA.

Ἀλλὰ, interrogat. etc. respons. serviens.

De hac Conjunctione, ut communia mittam, notanda quæ sequuntur.

Primo, sæpius in oratione, Attica præsertim, reperitur, et inter-

59 Priusquam ad singularum Conjunctionum explicationem accingamur, in genere aliquid de iis dicendum est. Et quidem primo, cum Conjunctionis natura sit similes orationis partes conjungere, fit aliquando, ut dissimiles copulet. De conjunctionibus μὲν et δὲ, vid. Auctorem nostrum Sect. 8. §. 4. Sic Conjunctio ἀλλὰ Participium et Verbum copulat apud Herodot. Clio cap. 131. Πέρσας δὲ οἶδα νόμοισι τοιοῖσι χρεωμένες, ἀγάλματα μὲν, καὶ νηὲς, καὶ βωμὲς ἐκ ἐν νόμῳ ΠΟΙΕΥΜΕ'ΝΟΥΣ ἱδρύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρίην 'ΕΠΙΦΕ'ΡΟΥΣΙ, pro ἐπιφέροντας, *Persas autem scio talibus legibus uti; statuas, neque templa, neque altaria exstruere consueverunt, sed etiam hoc facientibus insaniæ tribuunt.* Ad verbum ita: *Persas autem scio talibus legibus utentes, statuas et t. et alt. non solitos ext. sed et h. fac. ins. tribuunt.* Eodem modo adverbium cum substantivo copulat conjunctio καὶ apud Pausaniam in Arcadicis, pag. 522. lin. 6. Τηνικαῦτα δὲ καὶ θυσίας ΔΗΜΟΣΙ'Αι τε καὶ 'ΙΔΙΩ'ΤΑΙ θύεσιν, *Tum sacra faciunt publice et privati:* pro, *privatim.* Similiter a genitivo absoluto ad orationem finitam transit Thucydides lib. II. cap. 47. Νόσῳ τε γὰρ ἐπιέζοντο κατ' ἀμφότερα· ΤΗ͂Σ τε "ΩΡΑΣ τε ἐνιαυτε ΤΑΥ'ΤΗΣ ΟΥ͂ΣΗΣ, ἐν ᾗ ἀσθενεσιν ἄνθρωποι μάλιστα, καὶ ΤΟ' ΧΩΡΙ'ΟΝ ἅμα, ἐν ᾧ ἐστρατοπεδεύοντο, 'ΕΛΩ͂ΔΕΣ καὶ ΧΑΛΕΠΟ'Ν ἮΝ· *Morbo enim premebantur duplici de caussa: tum quia hoc anni erat tempus, quo maxime ægrotant homines, tum quia locus, in quo castra posuerant, erat palustris ac difficilis.* Cum præcedat, Τῆς τε ὥρας ὄσης, debuisset sequi, καὶ τε χωρίε ἑλώδες καὶ χαλεπε ὄντος. Similiter conjunctiones δὲ et μηδὲ genitivum participii absolutum cum infinita oratione conjungere, exemplis probavi supra ad Cap. VI. Sect. 1. Reg. 18. n. 12. Estque hæc licentia Græcis concessa, Latini analogia arctius tenentur. Levius enim illud Terentii in Phorm. Act. V. sc. 6. ver. 46.

rogationi simul, ac responsioni servit. Demosthenes pro Coron[60]. Τί γὰρ βουλόμενοι μετεπέμπεσθ' ἂν αὐτούς; ἐπὶ τὴν εἰρήνην; ἀλλ' ὑπῆρχεν ἅπασιν· ἀλλ' ἐπὶ τὸν πόλεμον; ἀλλ' αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἐβουλεύεσθε, *Quo tandem consilio eos convocaretis? ad pacem ne? at jam omnes in pace erant: an ad bellum? at de pace deliberatis.* Ubi ex tribus ἀλλὰ, primum et ultimum respondent, secundum interrogat[61]. Sic *at* apud Cic. Verrina III. *At mores commodi; quis contumacior? at hæc sine cujuspiam malo: quis acerbior?* Græce: Ἀλλά γε τρόπον ἐπιεικής· ἀλλὰ τίς ἰσχυρογνωμονέστερος; ἀλλ' ἐν τούτοις μηδένα βλάψας· ἀλλὰ τίς ἀπηνέστερος;

II. Secundo, in iisdem responsionibus, aliquando significat, *Enimvero, utique, plane, prorsus:* estque tunc concedentis potius, aut indulgentis, quam refellentis. Xenophon lib. VII. Exped. se ipsum inducit, militibus, ut occasionem arriperet, urgentibus, ita respondentem: Ἀλλ' εὖ τε λέγετε, καὶ ποιήσω ταῦτα etc. *Enimvero recte loquimini, atque hæc libenter fecero.*

III. Tertio [62] idem est quod, *at certe*, vel *saltem;* quo tamen sensu particulas γε οὖν, vel οὖν γε [63], vel γοῦν, sæpius adjunctas habet. Ἀλλά, *saltem.* Aristoteles: Εἰ μὴ πᾶσι δυνατὸν, ἀλλὰ κατὰ φυλάς. id est, *Si minus hoc universi possunt, at certe per tribus.* Galenus ad Glaucon. Εἰ μὴ οἷοντε περὶ ἡμέραν τὴν πρώτην, ἀλλὰ τῇ δευτέρᾳ γε πειρατέον ἐξευρεῖν τὴν ἰδέαν τοῦ πυρετοῦ, id est, *Si minus primo die licebit, at secundo quidem conandum est, ut febris speciem cognoscas,* ubi ἀλλά et γε interjecta voce aliqua separantur. Ita, quod Tullius pro Cluentio ait, *non timuisse, si minus vim deorum, at illam ipsam noctem!* Græce reddi

Summa ELUDENDI occasio est mihi nunc senes,
Et Phædriæ curam ADIMERE argentariam.

Ubi conjunctio et infinitivum et gerundium copulat.

60 Pag. 316. lin. 17.

61 Minus recte meo judicio conjunctio ἀλλὰ interrogare dicitur, cum potius sit nota ὑποφορᾶς. Nam, quemadmodum Græci suum ἀλλὰ in prolepsi, ita Latini suum *At* modo ὑποφορᾷ, modo ἀνθυποφορᾷ præfigunt. Prioris exemplum suppeditat Cicero Orat. pro Arch. cap. 4. *AT domicilium Romæ non habuit! Is, qui tot annos ante civitatem datam sedem omnium rerum ac fortunarum suarum Romæ collocavit. AT, non est professus! Imo vero iis tabulis professus*, etc. Alterius Idem pro Planc. *Male judicavit populus. AT judicavit. Non debuit. AT potuit. Non fero. At multi clarissimi et sapientissimi viri tulerunt.* Demosthenis locus extat pag. m. 316. H.

Interdum ἀλλὰ, præcedente μὲν, ponitur pro δὲ. Ut Iliad. π'. 240. Αὐτὸς ΜΈΝ γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι, ἈΛΛ' ἕταρον πέμπω· Demosth. adv. Androt. pag. 597. τὰ ΜΈΝ πολλὰ ἐάσω· ἈΛΛ' ἐπὶ τοῦ Δεκελεικοῦ πολέμου etc. Z.

62 Ex Budæo pag. 473.

63 Isocrat. in Archidam. pag. 144. Ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτον μὲν Ἀθηναίους, εἰ καὶ μὴ πάντα μεθ' ὑμῶν εἰσιν, ἀλλ' οὖν ὑπέρ γε τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας πάντα ποιήσοντας, *Scio enim, Athenienses, si non per omnia nobiscum faciunt, saltem pro sua ipsorum salute omnia experturos esse.* In quibus verbis obiter observa idiotismum, πάντα ποιεῖν, pro *sedulo conari:* de quo supra, Cap. V. Sect. 10. Reg. 13. ¶. 274.

64 Nonnunquam hac acceptione conjunctio ἀλλὰ præcedentia involvit; quæ βραχυλογία nescio quam Græcorum idiomati gratiam addit. Hoc modo

potest, οὐκ ἄρα φοβηθῆναι, εἰ μὴ τὸ θεῖον, ἀλλὰ τὴν αὐτήν γε νύκτα[64]. ¶. 273.

IV. Quarto, ἀλλὰ, sequente ἆρα, vel ἦ, vel μὴ, vel οὐ, οὐκ, οὐχὶ interrogat. Plato Legum X. Ἀλλ' ἆρά τισι προςφερεῖς τῶν ἀρχόντων, ἢ τινὲς τούτοις; *Utrum tandem similes (Dii) sunt principum quorundam, an potius Deorum, principes aliqui?* Idem in Gorgia[65]: Ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἑορτῆς ἥκομεν; *An vero (quod aiunt) post festum venimus?* Xenophon IV. Memorabilium: Ἀλλὰ μὴ γεωμέτρης ἐπιθυμεῖς γενέσθαι ἀγαθός; *An vero cupis bonus esse geometra?* Sæpissime tamen ἀλλ' οὐχὶ citra interrogationem verti debet, *non autem.* Demosth. pro Coron. Εἰ τουτοῒ τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ μὴ τοδὶ διελέχθην ἐγὼ, *Si hoc verbum, non autem aliud hoc protulerim.* Barbarum enim esset, οὐ δὲ *.

ἀλλὰ νῦνγε redditur, *Nunc maxime,* suppressa per ellipsin vocula εἴποτε. Ita Sophocles in Electr. ver. 411.

Ὦ Θεοὶ πατρῷοι, συγγένεσθέ γ' ἀλλὰ νῦν!

O Dii patris, adeste nunc maxime! vel, *nunc saltem.*

Plenior structura est: Ὦ Θεοὶ πατρῷοι εἴποτε συνεγένεσθέ μοι, ἀλλὰ νῦνγε συγγένεσθε! *O Dii patrii, si unquam alias mihi adfuistis, at nunc adeste saltem!* Est et ubi reddendum *vel*, eo sensu, quo v. c. dicimus, *Hoc vel omnibus notum est*, Ἀλλὰ τοῦτό γε ἅπασι πρόδηλόν ἐστιν. Ita Ælian. V. H. lib. XII. c. 21. Αἱ Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπυνθάνοντο τοὺς παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι, ΑΛΛ' αὐταί ΓΕ ἀφικόμεναι τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν, *Lacedæmoniorum matres, quotquot audiverant, filios suos in prælio cecidisse, vel ipsæ abibant inspectum eorum vulnera.* In versione has particulas omittit interpres, quæ tamen suam vim ut habeant, necesse est. Mihi oratio elliptica videtur. Ἀλλὰ enim priori orationi, quæ hic intelligenda relinquitur, adversatur. Ita ergo supplenda videntur, quæ desunt: Αἱ Λακεδαιμονίων μητέρες, οὐκ ἄλλον τινὰ ἀποστέλλειν δὴ ἔθος εἶχον, ἀλλ' αὐταί γε etc. *Lacænæ matronæ non alium quempiam mittere solebant, sed ipsæ potius* etc.

65 In principio. Vid. Budæum pag. 474. H.

* Recte Vigerum, qui particula ἀλλὰ tribuit vim interrogandi, castigat Hoogevenus in Partt. gr. Nam in loco Platonis de Legg. X. vis interrogandi est in ἆρα, sed ἀλλὰ obtinet suam potestatem διαφορικὴν, et respondet antecedenti μὲν, in verbis, Ἀρχόντας ΜΕ'Ν ἀναγκαῖόν που γίγνεσθαι τοὺς γε διοικήσαντας τὸν ἅπαντα ἐντελεχῶς οὐρανόν· ἈΛΛ' ἆρα etc. Idem quoque existimandum est de locis laudatis Platonis ex Gorgia, et Xenophontis ex Memorab. ubi non ἀλλὰ, sed ἦ et μὴ vim habent interrogandi. Z.

66 Pag. 365. lin. 37. Ubi tamen sententia non est interrogativa, sed affirmativa, cujus indicium est particula δή.

67 Exemplum habet Plato Phæd. pag. 228. Εἰ ἐγὼ Φαῖδρον ἀγνοῶ, καὶ ἐμαυτοῦ ἐπιλέλησμαι· ἈΛΛΆ ΓᾺΡ οὐδέτερά ἐστι τούτων, *Si ego Phædrum ignoro, mei quoque ipsius oblitus sum. Atqui neutrum istorum est.* Non minus crebro quam eleganter harum particularum utraque neutralem vim retinet, et altera præcedentibus aliquid opponit, altera ejus oppositionis rationem reddit. ¶. 275. Idque fit vel implicite, cum ex præcedentibus intelliguntur quædam suppressa, ut in exemplo citato, quasi dicat: ἈΛΛΆ Φαῖδρον οὐκ ἀγνοῶ· οὐ ΓᾺΡ ἐμαυτοῦ ἐπιλέλησμαι· οὐδέτερα ἄρα ἐστὶ τούτων. Vel explicite, ut ex eodem loco ostendere posset quispiam, nempe additis, quæ sequuntur, paucis: εὖ οἶδα, ὅτι, Λυσίου λόγον ἀκούων etc. Structura sola omnia plana reddet: Ἀλλὰ οὐδέτερά ἐστι τούτων· εὖ οἶδα γὰρ etc. Ubi ἀλλὰ opponit negative, *ipsum non ignorare Phædrum:* et γὰρ reddit rationem; *quia probe sciebat, Phædrum non semel Lysiæ orationem legisse.* Nam ex Phædri consuetudine argumentatur Socrates. Clarius tamen exemplum suppeditat Arrianus de Exped. Alex. lib. II. cap. 6. ubi Darius e qui-

V. Aliquando etiam, ἀλλ' ἦ, periodorum initio citra interrogationem, verti debet, *enimvero*, *utique*, *plane*, *profecto*. Ita Dio Chrysostom. novo sane more, duodecimam orationem exorsus est: Ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, ὦ ἄνδρες, ἐγὼ καὶ παρ' ὑμῖν, καὶ παρ' ἑτέροις πλείοσι, πέπονθα τὸ τῆς γλαυκὸς, ἄτοπον καὶ παράδοξον πάθος, id est, *Mihi quidem, Auditores, cum apud vos, tum apud alios plerosque, id ipsum usu venit, quod noctuæ contigisse ferunt, absurdum utique, ac præter exspectationem.* Ἀλλ' ἦ.

VI. Ἀλλὰ γὰρ, et ἀλλὰ δὴ, sæpe etiam interrogant. Plat. de Repub. II. [66] Ἀλλὰ δὴ Θεοὺς οὔτε λανθάνειν, οὔτε βιάσασθαι δυνατόν; id est, *An vero Deos, nec latere, nec cogere quisquam potest?* Sæpius tamen non interrogant, sed significant *at enim* [67]: nec aliter Ἀλλὰ γὰρ, vel, δή.

busdam adulari ipsi studentibus, cognoscit, μηκέτι Ἀλέξανδρον ἐθέλειν προϊέναι τοῦ πρόσω, ἈΛΛ' ὀκνεῖν ΓΑ'Ρ, πυνθανόμενον, ὅτι αὐτὸς προσάγοι. i. e. *Alexandrum neutiquam velle ulterius progredi, sed tergiversari, audito ipsius adventu.* Quæ ut planiora fiant, et utriusque particulæ ratio constet, sic sunt ordinanda: Μή τι Ἀλέξανδρον ἐθέλειν προϊέναι τοῦ πρόσω, ἈΛΛ' ὀκνεῖν, πυνθανόμενον ΓΑ'Ρ, sive ἐπυνθάνετο γὰρ, i. e. ὅτι ἐπυνθάνετο, ὅτι αὐτὸς προσάγοι. Confer eundem lib. III. cap. 18. Consulatur omnino Devarius. Idiotismum hunc optime expressit Maro Æn. lib. I. ver. 23.

— *Hoc regnum Dea gentibus esse,*
Si qua fata sinant, jam tum tenditque fovetque.
Progeniem SED ENIM, Trojano a sanguine duci,
Audierat, Tyrias olim quæ verteret arces.

Ubi conjunctio *sed* adversative refertur ad illa: *Hoc regnum Dea gentibus esse tendit:* et altera illa *enim* ad τὸ *Audierat*, hoc modo: Juno Carthaginem in regnum crescere volebat SED conatibus obstabant fata; audierat ENIM, gentem ex Trojanorum sanguine esse nasciturum, quæ olim everteret Carthaginis arces. Addam Ovidii locum Met. lib. IX. ver. 248.

— *SED ENIM ne pectora vano*
Fida metu paveant, Œtæas spernite flammas;
Omnia qui vicit, vincet, quos cernitis, ignes.

Ita enim distinguo, ut post τὸ *flammas* non finiatur, sed continuetur oratio. In quibus verbis aperte elucet Græcorum idioma, modo ita ordinentur: *Ne pectora fida paveant metu vano, SED spernite flammas Œtæas; qui ENIM vicit omnia, vincet ignes, quos cernitis.* Quæ postrema rationem dant, quare flammæ essent spernendæ. Confer lib. XI. ver. 401. Quod si in modo citatis Arriani verbis participium πυνθανόμενον in verbum mutetur, commode sequens membrum superiori connectet particula δὲ, ἐπυνθάνετο δέ. Ita in libro Argonaut. qui sub Orphei nomine circumfertur, ver. 771.

ἈΛΛ' οὐ ΓΑ'Ρ Μινύαισιν ἑήνδανε πᾶσι νέεσθαι,
Δεῖμα δ' ἐνὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.

Verbatim: *Sed enim Minyis non placuit una ire: injecit vero* etc. pro, *SED Minyis non placuit una ire, injecit ENIM iis timorem candidas ulnas habens Juno.* Hoc idioma si quando Latini imitari volunt, loco conjunctionis δὲ substituunt copulativam *et* vel *que.* Ad rem apposite Naso Met. lib. X. ver. 323.

Si tamen hoc scelus est: SED ENIM damnare negatur
Hanc venerem pietas: coëuntQUE animalia nullo
Cætera delectu.—

Ordo est: *sed pietas damnare negatur; namque animalia cætera* etc.

Græce dici potest, *non autem*, quam, ἀλλὰ μὴ, vel rarius, ἀλλ' ὂ.

VII. Ἀλλὰ νὴ Δία· vel νὴ Δία ἀλλὰ, ironice pro *at enimvero, scilicet, nimirum.* Demosth. in Leptin.[68] Ἀλλὰ, νὴ Δία, ἐκεῖνο ἂν ἴσως εἴποι πρὸς ταῦτα, *At enim vero, id forte nobis objiciet.*

Ἀλλὰ δὴ καὶ, imo.

VIII. Ἀλλὰ δὴ καὶ [69], *imo etiam*, vel *usque adeo*, significant. Libanius: Οὗτοι ἄδειαν ἔσχον ἀπιέναι ὅπε ἂν βέλωνται, ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς πολεμίες, id est, *Liberam, quocunque vellent, abeundi potestatem habuere, atque adeo ad ipsos hostes* [70].

Πλὴν ἀλλὰ, tamen.

IX. Πλὴν ἀλλὰ fere significat *tamen, veruntamen*, ut etiam πλὴν καί. Lucian.[71] Πλὴν ἀλλὰ, τί ἂν πάθοιμι; *Veruntamen quid agerem?* Quo modo interdum repellentis est, ac refellentis: interdum approbantis, et concedentis.

68 Nempe sub principium. Sed distinguendum puto inter ἀλλὰ νὴ Δία, et νὴ Δί' ἀλλά. Utriusque usus est ἐν ταῖς προλήψεσι, verum illius ἐν ταῖς ὑποφοραῖς, hujus ἐν ταῖς ἀνθυποφοραῖς, i. e. illud aptius est objectionibus formandis, hoc ad objectiones respondendo. Utrumque una cum Nostro confundere videtur Budæus pag. 473.

69 Vel transpositis vocabulis ἀλλὰ καὶ δή. Plat. in Phædro pag. 236. Οὐκ (suppl. εἴπω;) ἀλλὰ καὶ δὴ λέγω, *Non dicerem? Imo etiam affirmo.*

70 Hæc ex Bud. Comment. L. G. quem adi pag. 473. in fin.

71 In Prometheo in fine. Vid. Devar. pag. 424.

72 Cap. I. ex Bud. pag. 552.

73 Sub finem Jovis Tragœdi.

74 Eædem particulæ, si sequatur particula καὶ, ponuntur pro καὶ μὴν καὶ, *Quin etiam.* Ita Herodianus lib. II. cap. 4. postquam dixerat, Pertinacem omnium suis virtutibus animos sibi conciliasse, addit: Ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν βαρβάρων ὅσοι πρότερον ἀφηνίαζον καὶ ἐστασίαζον. — ἑκόντες αὐτῷ προσεχώρεν, *Quin etiam Barbari, quotquot antea jugum excusserant et rebellaverant, sponte ad eum accedebant.*

75 Ita ἀλλ' ἢ etc. si præcedat aliqua vel negatio vel interrogatio, redditur *quam*, vel *nisi: quam quod*, vel, *nisi quod.* Ita Demosth. adversus Phorm. pag. 585. lin. 47. Οὐ κατηγόρασεν ἀλλ' ἢ πεντακισχιλίων καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, *Mercatus est non amplius quam quinquies mille et quingentis drachmis.* Sic Æschin. in Timarch. pag. 191. lin. 42. Ὥστε μηδὲν ἀλλ' ἢ τὰς αἰσχύνας αὐτῷ περιεῖναι, *Ita ut illi nihil nisi dedecus reliquum sit.* Singularis est Herodiani locus, lib. III. cap. 10. ubi, postquam dixerat Severum in Pontianum maxima contulisse beneficia, eumque opibus et honoribus auxisse, subdit, οὐδὲν ἕτερον, ἀλλ' ἢ μερισάμενος πρὸς αὐτὸν τὴν ἀρχὴν, *Nihil reliqui faciens, nisi quod imperium cum illo non communicaret.* Ubi post ἀλλ' ἢ videtur deesse negatio, vel participium παραλιπὼν, aut si quod aptius, post οὐδὲν ἕτερον, [Intellige potius ποιησάμενος. Sic post *aliud* sæpe Latini omittunt *fecit.* V. c. Petron. cap. 86. *Nihil aliud* (sc. *feci*) *quam puerum basiavi.* Liv. II. 63. *Et hostes quidem nihil aliud* (sc. *faciunt*), *quam perfusis vano timore Romanis citato agmine abeunt.* Z.] ut sensus constet. Sic ἀλλ' ἢ, præcedente οὐδὲν, denotat, *nihil aliud, quam*, et subauditum ante se vult verbum ποιῶ. Lucian. Demosth. Encom. pag. 924. Οὐδὲν ἀλλ' ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον, *Nil aliud, quam orare illum, suspicabar.* Cum interrogatione, ut apud Plat. Phæd. pag. 258. lin. 42. Τίνος μὲν οὖν ἕνεκ' ἄν τις, ὡς εἰπεῖν, ζῴη, ἀλλ' ἢ τῶν τοιούτων ἡδονῶν ἕνεκα; *Quamobrem enim aliquis, ut ita dicam, vivat, nisi talium voluptatum gratia?* Est et ubi ἀλλὰ sine aliqua conjunctione adjecta in hac significatione invenitur.

At vero *πλὴν ἀλλ' ἤ*, redditur, *nisi*, ut *πλὴν εἰ*, et *πλὴν ἐάν*. Aristot. Metaphys. I. [72] Οὐ γὰρ ἄνθρωπον ὑγιάζει ὁ ἰατρεύων, πλὴν ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκὸς, id est, *Nec enim hominem sanat medicus, nisi per accidens.*

X. Ἀλλὰ τοι, ¶. 276. et *ἀλλά μὴν*, *atqui, at certe, at vero.* Exempla passim obvia: sed ἀλλὰ μὴν id assumtionibus dialecticis usurpatur, quo modo *atqui* apud Latinos: unde est hoc Luciani [73] argumentum: Εἰ γάρ εἰσι βωμοί· εἰσι καὶ Θεοί· ἀλλὰ μήν εἰσι βωμοί· εἰσὶν ἄρα καὶ Θεοί· *Si enim aræ sunt, sunt etiam Dii; atqui aræ sunt, ergo et Dii* [74]. Ἀλλά τοι vel μήν.

XI. Ἀλλ' ἤ, ἀλλὰ ὅτι, et ἀλλὰ ἢ ὅτι, *nisi quod.* Synesius Epist. Ὃ δὲ παρὰ πόδας ἐποιεῖτο κίνδυνον, οὐχ ἕτερον ἦν, ἀλλ' ὅτι πᾶσιν ἱστίοις ἡ ναῦς ἐφέρετο, *Quod præsens periculum intentabat, aliud erat nihil, quam quod passis velis navis ferebatur* [75]. Ἀλλ' ἤ, ἀλλὰ ὅτι. ἀλλὰ ἢ ὅτι.

Ita Aphthonius in Progymn. de Thucydide: Οὐ γὰρ ἑτέρωθεν γέγονεν, ἀλλ' ὅθεν οἱ λόγοι, *Non enim alio in loco natus est, quam unde orationis elegantia profluxit.* Nonnunquam præcedente negatione commode redditur *prorsus, plane.* Herodian. lib. I. cap. 13. Οὐδὲν ἀλλ' ἢ πένθους σχῆμα δείξασα, *Nihil aliud quam luctus habitum ostendens*, i. e. *plane lugubrem habitum.* H.

Quæ de particulis ἀλλ' ἢ vel alii, vel nosmet ipsi observavimus, ea hic summatim repetere haud alienum videtur. 1. Ἀλλ' ἢ sæpe nil peculiare continet: nam significat *sed vel.* Ut Theog. 485. Μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην, ἀλλ' ἤ, πρὶν μεθύειν, ἐπανίστασο, ἢ παρεὼν μὴ πῖνε. Epict. Enchir. cap. 24. Ἐμοὶ οὐδὲν ἐπισημαίνεται, ἀλλ' ἢ τῷ σωματίῳ μου, ἢ τῷ κτησιδίῳ μου, ἢ τῷ δοξαρίῳ, ἢ τοῖς τέκνοις, ἢ τῇ γυναικί. Conf. 2 Cor. I. 13. et Aristoph. in Vesp. 8. 2. Significat *Sed an*, *Num vero*, ubi scribi debet ἀλλ' ἦ, quod interdum a librariis corrumpitur. Sic esse debet Plat. in Phæd. pag. 261. ubi Phædro dicenti, περὶ τὰς δίκας λέγεται καὶ γράφεται (sc. ἡ τέχνη ῥητορικὴ) λέγεται δὲ καὶ περὶ τὰς δημηγορίας· ἐπὶ πλέον δὲ οὐκ ἀκήκοα. respondet Socrates, ἈΛΛ' ἮΗ τὰς Νέστορός τε καὶ Ὀδυσσέως τέχνας μόνον περὶ λόγων ἀκήκοας, ἃς ἐν Ἰλίῳ σχολάζοντε συνεγραψάτην, τῶν δὲ Παλαμήδους ἀνήκοος γέγονας; Hic enim ἀλλὰ haud dubie adversatur antecedentibus, et ἦ vim rogandi obtinet. 3. Sæpissime ἀλλ' ἢ nil est nisi ἄλλο ἤ, et ita fortasse rectius feceris, si scripseris et distinxeris, ἄλλ', ἤ. V. c. Plat. in Phæd. pag. 231. Οὐδὲν ὑπολείπεται, ἀλλ' ἢ ποιεῖν προθύμως. Melius sic: οὐδὲν ὑπολείπεται ἄλλ', ἢ π. π. Nam sensus est: *Nil ALIUD reliquum est, quam ut alacriter perficias.* Aristoph. in Ran. 1105. Οὐκ ἠπίσταντ' ἀλλ' (rescribe ἄλλ',) ἢ μᾶζαν καλέσαι καὶ ῥυππαπαὶ εἰπεῖν. Item ibid. ver. 229. οὐδὲν γάρ ἐστ' ἀλλ' ἢ κοάξ. Heliodor. V. 2. Καὶ τί γὰρ ἀλλ' ἢ τάφος; 1 Cor. III. 5. Τίς οὖν ἐστι Παῦλος, τίς δ' Ἀπολλὼς ἀλλ' ἢ διάκονοι; Recte in nonnullis libris distinguitur Plat. Apol. cap. 5. δι' οὐδὲν ἄλλ' ἢ διὰ σοφίαν τινὰ τοῦτο τὸ ὄνομα ἔσχηκα. It. Plat. in Sophist. pag. 225. οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὸ χρηματιστικὸν γένος ὁ σοφιστής. Ad hanc normam quoque interpretare Aristoph. in Pac. 475. Οὐδ' οἵδε γ' εἷλκον, οὐδὲν Ἀργεῖοι πάλαι ἀλλ' (scribe ἄλλ') ἢ κατεγέλων τῶν ταλαιπωρουμένων, h. e. *Nec isti traxerunt, nec Argivi dudum aliud* (sc. *fecerunt*) *quam miseros deriserunt.* Itaque non est, quod cum Devario ἀλλ' ἢ putemus positum pro ἀλλὰ μόνον, aut cum Hoogeveno, verba οἵδε γ' εἷλκον οὐδὲν parenthesi includamus. Item Luc. XII. 51. Δοκεῖτε, ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ ἢ διαμερισμόν. Rescribe, ἄλλ' ἢ δ. scil. παρεγενόμην δοῦναι. 4. Nonnunquam ἀλλ' ἢ ponitur pro ἄλλως ἤ, aut ἄλλο ἤ, ita ut ἄλλο adverbialiter usurpetur. Cæterum latine reddi potest, *nisi præ-*

'Αλλ' ἄγε.
ἀλλ' ἄγε δή.

XII. 'Αλλὰ, interdum adhortantis est; tuncque fere conjungitur cum ἄγε, vel ἄγε δὴ, vel imperativo verbi εἶμι, *eo;* nec quicquam per se significat. Dionysius Halic. lib. III. Οἱ μὲν ἄντικρυς ἐπιόντες, οἱ δὲ κατόπιν, ἀλλ' ἴτε σὺν πολλῇ καταφρονήσει ἐπ' αὐτὺς. id est, *Alii a fronte, alii a tergo ingruentes, ite porro, atque illos omnino contemnite;* ubi ἀλλ' ἴτε, pro ἴτε δή[76].

Eadem conjunctio ita nonnunquam post comparativum adverbium sequitur, ut sumi videatur pro ἢ, *quam.* Thucyd. sæpe, ut lib. II.[77] Τὸν τάφον ἐπισημότατον (ἐλάμβανον), ὐκ ἐν ᾧ κεῖνται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ δόξα αὐτῶν ἀείμνηστος καταλείπεται. id est, *Sepulchrum illustrissimum* (supple *habuerunt*) *non illud potius, in quo jacent, quam in quo perpetua eorum gloria remanet.* Latini tamen potius dicerent, *tam, quam.* [Wyttenb. ad eclogas hist. pag. 423. *Herm.*]

terquam, secus quam. E. gr. Isæ. de Aristarch. Hered. pag. 261. ὁ νόμος ὐκ ἐᾷ τῶν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, 'ΑΛΛ' Ἢ τοὺς παῖδας ἐπὶ δίετες ἡβήσαντας κρατεῖν τῶν χρημάτων. Laudavimus locum ex recensione Reiskii, qui forte male pro ἐᾷ τὸν correxit ἐᾷ τῶν. Nam haud dubie τὸν est retinendum, et pro ἀλλ' ἢ legi debet ἄλλον ἤ. Hanc emendationem non minus scripturæ compendium ΑΛΛ' Ἡ commendat quam τοὺς παῖδας, qui opponuntur. Igitur ad hanc regulam potius pertinere videtur Plat. in Phæd. pag. 258. Τίνος ἕνεκα ἄν τις ζώη 'ΑΛΛ' Ἢ τῶν τοιούτων ἡδονῶν ἕνεκα; Nisi quis malit pro ἀλλ' legi ἄλλου. Lucian. Tyrannicid. sub finem: εἴθε τὴν τάξιν προὔλαβον τοῦ φόνου· ἀπέθανον ἂν 'ΑΛΛ' Ἢ ὡς τύραννος μόνον, h. e. *Si prius trucidatus essem; mortuus essem secus quam ut merus tyrannus.* ¶. 277. Hæc ratio melior et facilior mihi esse videtur, quam Hoogeveni, qui illud ἀλλ' ἢ μόνον interpretatur per *duntaxat.* Similiter pro ἄλλως accipiendum esse censeo, quoties præcedit nomen ἄλλος. V. c. Plat. in Phæd. pag. 97. Οὐδὲν ἌΛΛΟ σκοπεῖν προσήκειν ἀνθρώπῳ καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, 'ΑΛΛ' ἢ τὸ ἄριστον καὶ τὸ βέλτιστον. Id. in Apol. pag. 34. Τίνα ἌΛΛΟΝ λόγον ἔχουσι βοηθοῦντες ἐμοί, 'ΑΛΛ' ἢ ὀρθόν τε καὶ δίκαιον; At vero dicet aliquis, ita oritur pleonasmus. Audio: sed tamen talis pleonasmus, qualis apud Platonem non est infrequens. Atque malo hunc admittere, quam cum aliis ad contortas fugere interpretatiunculas. Z.

76 Adhortationis quoque vim retinet ante imperativos quorumlibet verborum. Aristoph. Nub. ver. 183.

— 'Αλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν!

Quin aperis ostium?

In verbis Dionysii ἀλλ' ἴτε ἐπ' αὐτοὺς, in constructione invenitur, et ἴτε non est particula, sed verbum, et vis hortandi est in particula ἀλλὰ, quare minus recte dicit auctor, ἀλλὰ per se nihil significare. H.

Inprimis eleganter ponitur ἀλλὰ in cohortationibus tum, cum repente ab antecedente oratione transitus fit ad cohortationem, adeo ut reddi possit: *Sed quid verbis opus est? Quid vero moror in rebus ad rem causamque minus pertinentibus?* ¶. 278. *Sed ut ad rem redeam* etc. V. c. Iliad. β'. 139. Postquam Agamemnon ostendit, Trojam capi non posse: transit ad hoc: 'Αλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες. Similiter Iliad. α'. 274. ubi Nestor docuit, suam auctoritatem apud pristinos homines permagnam fuisse: repente defertur ad hoc: 'Αλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον. Ibid. 393. Achilles, expositis iis, quæ sibi per injuriam Agamemnonis acciderant, matrem adhortatur: 'Αλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος. Sic Minerva ad Achillem ibid. 210. ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος. Ibid. 337. Achilles ubi quædam dixit ad legatos Agamemnonis, repente se convertit ad Patroclum et ait, ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην. Hanc vim huic particulæ esse subjectam, quam diximus, patet

Idem paullo post: Οὐ γὰρ οἱ κακοπραγοῦντες δικαιότερον ἀφειδοῖεν ἂν τοῦ βίου, ἀλλ᾽ οἷς ἡ ἐναντία μεταβολὴ ἐν τῷ ζῆν ἔτι κινδυνεύεται. id est, *Nec enim, qui duriore fortuna utuntur justius vitam profundant, quam qui de adversa quadam mutatione, dum vivunt, adhuc periclitantur.* Felices ac fortunatos intelligit, qui dum vivunt, in continuo adversæ sortis periculo versantur.

quoque ex eo, quod, quantulum equidem scio, nunquam a principio orationis occurrit, sed post aliquot verba, quæ ante sunt dicta. *Z.*

77 Cap. 43.

SECTIO SECUNDA

De Conjunctione ἂν, spectata in primo et secundo casu.

REGULA PRIMA.

Quatuor usus conjunctionis ἄν.

Conjunctio ἂν, (præterquam quod sæpe sumitur pro εἰ, ¶. 279. et præter alium vulgarem usum, quo fere cum optativo et subjunctivo conjungitur) apud Græcos, oratores maxime, usus habet tam elegantes, quam varios, quos etiam apud Poëtas, κε et κεν, encliticæ repræsentant. Nos, facilitatis causa, illos omnes ad quatuor præcipuos revocamus. Primus est ἀοριστολογικὸς, id est, *indefinitus:* secundus δυνητικὸς, quasi *potestativus:* tertius παραπληρωματικὸς, id est, *abundans:* quartus ἐλλειπτικὸς, id est, *deficiens.*

Ἂν cum optat. vel subjunct.

II. Primus igitur indefinitus, omnium facillimus, maximeque contritus est, cum indefinitam loci, temporis, ac cæterorum id genus significationem habet: quomodo fere cum optativo, vel subjunctivo construitur: ut ὅ τι ἂν λέγοις, πλέον γενήσεται μηδὲ ἕν, vel μηδέν· *Quicquid dicas amplius fiet nihil,* id est, *nihil propterea consequere*[78].

III. Secundus δυνητικὸς amplissime patet, itaque dicitur, quod fere sententia commode per verbum δύνασθαι declarari possit; licet etiam per verbum ὀφείλειν, *debere,* id fieri queat.

Ἂν cum imperf. indic.

IV. Primum igitur, cum imperfecto indicativi seu præcedat, seu

78 Exemplis nihil tritius: habetque fere eandem significationem quam Latinorum syllabica adjectio *cunque.* Ut, ὅσοι ἂν, *Quotcunque.* Marc. VI. 11. Apud quem et ἐὰν pro ἂν invenitur. Sic ὃ ἐὰν, *Quodcunque.* Ibid. 22. Ὅπου ἐὰν, *Quocunque.* Matth. VIII. 19. et alibi in N. T. sæpe. ¶. 313. ad pag. 517.

79 Ita Demosth. epist. III. pag. 117. initio: Ταῦτα δ' εἰ μὲν παρῆν, λέγων ἂν ὑμᾶς ἐδίδασκον, *Hæc si adessem, verbis vobis exponerem.*

80 Verba, paucis mutatis, desumta ex Platonis Philebo, pag. 36. lin. 31. Δόξας μὲν ἔγωγ' ἂν που συγχωροίην, τὰ δ' ἕτερα ταῦτ' οὐκ ἄν, *Opiniones fortasse quidem concesserim* (sc. *alias esse veras, alias falsas*) *reliqua vero hæc non item.* Exemplum aliud quære apud Lucianum, Demosth. Encom. pag. 906. Τούτῳ ἀργύριον μὲν προείμην ἄν, φιλίαν δ' οὐκ ἄν, *Huic argentum quidem offerrem, amicitiam vero non.* Ubi supprimitur προείμην. Cæterum aliquando cum Optativo construitur ut merum

sequatur, affert significationem præsentis, et imperfecti optativi: ut, Εἴπερ ἑώρων ἀδικοῦντα, οὐκ ἂν περιεώρων, *Si viderem injuriis afficientem, non paterer;* pro ἂν ὁρῴην, ἂν περιορῴην[79]. ¶. 280.

Sæpe etiam pro plusquamperfect. quia imperfectum pro aoristo poni solet. Demosth. initio Philipp. I. Ἡσυχίαν ἂν ἦγον, *Quievissem*, vel *quiescerem*.

V. Secundo, cum aoristo utroque indicativi, sumitur pro aoristo, vel plusquamperfecto optativi: ut Ἐκεῖνον ἂν ἐξέβαλον, εἰ παρεισεδύσατο· ubi ἐξέβαλον, idem, quod ἐκβάλοιμι, id est. *Illum ejecissem, si clam se ingessisset.* Demosth. Philipp. I. Οὐδὲν ἄν, ὧν νυνὶ πεποίηκεν, ἔπραξεν, id est, *Nihil eorum, quæ nunc fecit, præstitisset.* Ἂν cum aorist. utroque.

VI. Tertio, cum plusquamperfecto indicat. pro eod. plusquamperfect. optativi. Demosthenes pro Coron. Ὥστε τῆς εἰρήνης ἂν διημαρτήκει, *Ita pacem non obtinuisset.* Ibidem: Ὅτι τῶν ἀδικημάτων ἂν ἐμέμνητο τῶν ἑαυτοῦ, id est, *Quia suarum etiam injuriarum*, id est, *nobis ab eo illatarum, meminisset.* Ibid. in voce passiva, Ἐξήρπαστο ἂν τοιοῦτος, id est, *Homo ejusmodi ereptus fuisset;* nempe, judicum manibus. Ἂν cum plusq. perf. ind.

VII. Quarto, cum præterito, etiam medio, tametsi rarius. Demosth. ibid. Ἐπεὶ διά γε ὑμᾶς αὐτοὺς, πάλαι ἂν ἀπολώλατε, id est, *Alioquin, quantum ad vos attinet, pridem utique jam periissetis.* Ἂν cum præt. med.

VIII. Quinto, non tantum cum imperfecto, vel aoristis indicativi, sed etiam cum optativo sæpius, quam cum subjunctivo, vim habet supprimendi aliquid, sed tamen δυνητικῶς· ut: Τοῦτο μὲν τῷ ἀντιδίκῳ ἑκὼν ἂν συγχωροίην, τὰ δ᾽ ἕτερα, οὐκ ἄν· supple, συγχωροίην, id est, *Hoc quidem adversario libens concesserim, alia vero non item*[80]. Ἂν cum optativ.

IX. Sexto Latini vim illam δυνητικὴν, fere per futurum optativi, vel per aoristum subjunctivi exprimunt: ut patet e superiori exemplo. Tullius pro Cœlio[81]: *Jam ista deseruerit, jam ætas omnia, jam dies mitigarit:* Ταῦτα μὲν ἂν ἤδη ἀφείη, πάντ᾽ ἂν ἤδη ἡλικία που καὶ χρόνος καταπραΰνειεν. Ἂν cum futuris.

Aliquando per imperfectum, aut plusquamperfectum optati-

Indicativum vel Imperativum sensus postulare videatur. Indicativum quidem apud Herodot. Erat. cap. 63. Οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη, *Non est filius meus.* Subauditur enim υἱός. Nisi mavis: *Hic non potest esse meus;* quippe qui ante justum tempus esset natus. Et sane videtur hæc optativi cum particula ἂν otiosa esse constructio, sed latere aliquid δυνητικόν. Quid? quod illud, quod Latini significant per *facile*, Græci per hanc particulam cum Optativo exprimunt. E. g. *Philosophorum suæ ætatis facile princeps est.* Græce: Τῶν καθ᾽ αὑτὸν φιλοσόφων κορυφαῖος ἂν εἴη. Huc refer locum Platonis, de Leg. Lib. 1. Ὑμῖν γὰρ, εἴπερ καὶ μετρίως κατεσκεύασται τὰ τῶν νόμων, εἷς τῶν καλλίστων ἌΝ ΕἼΗ νόμων, *Nam, si quidem vobis satis æquæ sunt leges, hæc certe inter omnes facile eminet.*

Imperativum autem apud Plat. Phæd. non longe ab initio: Λέγοις ἄν, *Dic modo.*

81 Cap. 31. in fine.

vi [82]: ut, *Ires tu vero, obsecrares, obtestarere:* pro *ire, obsecrare deberes* aut *debuisses:* Ἀμέλει, σὺ μὲν ἂν προσέρχοιό τε, καὶ ἀντιβολοίης, καὶ καταμαρτύροιο.

Ἂν cum γάρ. X. Septimo, cum interrogatione, ac fere particula γὰρ, et optativo, indignationis sensum aliquem indicat, et contemtus. Æschines in Ctesiph. Σὺ γὰρ ἂν (Demosthenem appellat,) κώμην ἀποστήσαις; Σὺ γὰρ ἂν προσέλθοις, μὴ ὅτι πρὸς πόλιν, ἀλλὰ πρὸς οἰκίαν, ὅπου κίνδυνος πάρεστι; *Tu, ut vel unum vicum ad defectionem impelleres? Tu, ut adires, non dico urbem, sed domum unam, ubi aliquid subesset periculi?* Quasi dicat, *nunquam id faceres.* Sic apud Latinos cum indignatione: *Tu, ut id feceris! Ut præsente me verberaris?* Σὺ γὰρ ἂν τοῦτο ποιήσειας, σὺ γὰρ ἂν καὶ παρόντος ἐμοῦ τύψειας; Gallice, *que tu l' ayes battu en ma presence?*

XI. Octavo, vim illam δυνητικὴν et cum futuri significatione conjunctam habet, non modo cum optativo, sed etiam cum futuro indicativi, et aliorum modorum: itemque cum præsenti, præterito, et utroque aoristo infinitivi, et participiorum.

Ἂν cum fut. indic. Ac primo cum futuro indicativi: Isocrat. in Areopagitico: Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἂν σχεδὸν ἅπαντα κακὰ πεισόμεθα, id est, *Fieri non potest, quin omnia fere malorum genera patiamur* [83].

Cum futuro infinit. XII. Cum futuro infinitivi: Idem in Busir. [84] Ἐνόμισε τοὺς μὲν τούτων ὀλιγωροῦντας, τυχὸν ἂν καὶ τῶν μειζόνων καταφρονήσειν, *Existimavit, qui hæc nihili facerent, eos majora quoque contemturos.*

Cum futuro particip. XIII. Cum futuro participiorum rarius, aliquando tamen: ut, Αὐτῷ δὴ, ὡς μάλα φιλοφρονητικῶς ἂν δεξιωσόμενος ἀπήντησεν, *Obviam ei profectus est, quasi eum peramanter excepturus.*

Cum præs. infinit. XIV. Cum præsenti infinitivi sæpissime: Xenophon παιδείας I. Δοκεῖ μοι ἆθλα προτιθεὶς, μάλιστα ἂν ποιεῖν ἐνασκεῖσθαι ἕκαστα, ὥστε, ὁπότε δέοιτο, ἔχειν ἂν παρεσκευασμένοις χρῆσασθαι, id est, *Mihi quidem videtur, si præmia proponet, effecturus maxime, ut in singulis optime exercitati sint, eosque, ubi opus erit, maxime promtos et expeditos habeat;* ubi ποιεῖν pro ποιήσειν, et ἔχειν pro ἕξειν. Demosth. initio Philipp. I. Ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς, εἰκότως ἂν συγγνώμης τυγχάνειν, *Existimo, ut primus etiam ad dicendum surrexerim, me tamen veniam jure consecuturum;* ubi ἂν τυγχάνειν, pro τεύξεσθαι.

Cum Aorist. infinit. XV. Cum Aoristis infinitivi: Xenophon Ἑλληνικῶν VI. Νομίσας

82 Per præsens. Virgil. Æn. II. ver. 8.

——*Quis talia fando*
Myrmidonum, Dolopumve, aut duri
miles Ulyssei
Temperet a lacrymis? ——

i. e. *temperare possit.*
Quæ Græce ita verti possunt:

— Τίς ἂν τοιαῦτ' ἀγορεύων

2

οὐκ ἂν ἔτι συμμίξαι αὐτῷ τοὺς μισθοφόρους· pro συμμίξειν, *Ratus, mercenarios sese cum eo deinceps minime conjuncturos.* Idem Παιδείας VIII. Ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη ἔσομαι, ὡς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, pro πείσεσθαι, *Jam in tuto collocatus ero, sic ut mali amplius pati nihil possim;* quo loco maxima vis δυνητικὴ exprimitur.

XVI. Cum participio præsentis: Idem Ἑλληνικῶν VII. Ἐπεὶ ἔγνω οὐκ ἂν δυνάμενος τῆς πόλεως κρατεῖν, pro δυνησόμενος, *Ubi se urbis dominum esse non posse cognovit.* Demosth. pro Coron. Τῶν τότε Ἀθηναίων πολλὰ ἂν ἐχόντων μνησικακῆσαι καὶ Κορινθίοις, καὶ Θηβαίοις, *Cum Athenienses eo tempore, acceptarum a Corinthiis ac Thebanis injuriarum memoria commoveri potuissent.* Cum particip. præsent.

XVII. Cum Aorist. 1. participii: Idem Παιδείας I. Ὡς οὐδένα ἂν λήσαντα τὰ τοῦ μεγίστου θεοῦ σημεῖα. ¶. 281. id est, *Quasi neminem summi Numinis signa latere possent:* pro λήσοντα. Cum Aorist. 1. particip.

XVIII. Cum 2. Aoristo participiorum: Idem Ἑλληνικῶν VI. Ἐλογίζοντο δὲ καὶ τοῦτο, ὡς καὶ συνελθοῦσαν ἂν ταχέως τὴν Λακεδαιμονίων δύναμιν, id est, *Secum etiam ita ratiocinabantur, brevi simul coituras Lacedæmoniorum vires;* ubi συνελθοῦσαν, pro συνελευσομένην. Demosth. pro Coron. inter ἂν et particip. verbum inservit: Θηβαίοις δ' ὅ, τι οὖν ἂν ἐφησθῆναι παθοῦσιν, *Quicquid vero Thebani paterentur, id jucundum vobis futurum esset.* ¶. 282. Cum 2. Aorist. particip.

Μυρμιδόνων, Δολόπων τ', ἢ Ὀδυσσῆος στρατιώτης Φράζοι ἀδάκρυτος;—

83 Vid. Bud. pag. 497.
84 Pag. 448.

SECTIO TERTIA

De tertio et quarto usu ejusdem Conjunctionis.

REGULA PRIMA.

Ἂν abundat. TERTIUS usus, qui παραπληρωματικὸς dicitur, is est, cum particula ista παρέλκει, *abundat*. Aristoteles Ethic. X. [85] Μάλιστα ἂν τοῦτο δύνασθαι δόξειεν ἂν ἐκ τῶν εἰρημένων, νομοθετικὸς γενόμενος, id est, *Ex superioribus id maxime posse videatur, qui condendarum legum peritus fuerit;* ubi prius ἂν abundat, nisi dicamus, ἂν δύνασθαι, sumi pro δυνήσεσθαι.

Aristophanes in Vesp. [86] Ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἂν ὀρνίθων γάλα ἀντὶ τοῦ βίου λάβοιμι ἂν, οὗ με νῦν ἀποστερεῖς, id est, *Ego quippe ne lac quidem avium huic vitæ prætulerim, quam tu mihi eripis.*

Plato IV. Legum [87]: Τοῦτο γὰρ ἔχουσα, (supple πόλις) πολλὴν ἐξαγωγὴν ἂν παρεχομένη, νομίσματος ἀργύρου καὶ χρυσοῦ πάλιν ἀντεπίμπλατο ἄν, id est, *Hoc enim si haberet, ut rerum inde multarum exportatio fieret, ita magna vicissim auri argentique copia repleretur;* ubi ἂν, cum παρεχομένη junctum manifeste redundat, significat παρέχειν δυνησομένη [88].

Demosth. initio Philipp. I. cum aoristo particip. vocem hanc ita conjunxit: Ἐπισχὼν ἄν, ἕως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο. ubi ἐπισχὼν ἄν, pro ἐπισχὼν tantum: id est, *Ubi expectassem, donec eorum qui solent, plurimi sententiam dixissent;* nisi trajectio sit, pro ἕως ἄν.

Ἂν deficit. II. Quartus ac postremus usus ἐλλειπτικὸς, id est, *deficiens*, bifariam dividi potest. Primum enim, conjunctio illa præsens, vim

85 Pro usu παραπληρωματικῷ citat hunc Aristotelis, ut et sequentem Aristophanis locum, Budæus pag. 495.

86 Ver. 506. De quo loco ut et superiori ex Aristotele vid. Bud. pag. 495.

87 Pag. 705. lin. 13.

88 Idem Plato in Phædro, pag. 276. lin. 18. hoc modo hanc conjunctionem ter repetit: Ἐφ' οἷς δὲ ἐσπούδακε, τῇ γεωργικῇ ἂν χρώμενος ἂν τέχνῃ, σπείρας εἰς τὸ προσῆκον, ἀγαπῴη ἂν ἐν ὀγδόῳ μηνὶ ὅσα ἔσπειρε τέλος λαβόντα; ¶. 283. *In quibus vero artem agriculturæ adhibens serio egerit, serens ubi convenit, nonne contentus erit, si eorum, quæ seminaverit, octavo mense fructum ceperit?*

89 Ex Budæo pag. 496.

90 Pag. 2. lin. 28.

91 Hic desiderantur exempla quædam ex Demosthene citata, quæ editio

habet subintelligendi aliquid, quod orationi desit, adhibita fere verbi ejus repetitione, in quo vis significationis præcipua est. Synesius ad fratrem [89], de incerto quodam cædis auctore: Τοιοῦτός ἐστιν, ὡς εἰ καὶ μὴ πεποίηκεν, ἀλλ' ἐποίησεν ἄν, *Ejusmodi ille est, ut facinus, etiamsi non admiserit, admittere tamen potuerit;* vel *data occasione, admissurus etiam fuerit;* ubi et verbum ποιεῖν repetitur, et ἄν, præter vim δυνητικὴν, simul aliquid aliud involvit, v. c. ἡνίκα ἂν τύχῃ, *si res ita ferret,* aut aliud simile.

III. Ejusdem ἐλλείψεως clarius etiam exemplum hoc est, quod apud eundem Synesium ibidem exstat: Τοὺς δὲ καὶ μὴ πλάσαντας, (*delatores* intelligit; et supplendum ex præcedentibus, οἶμαι δεῖν ἀποτροπιάζεσθαι) ὅτι συνέπλασαν ἄν, *Hos vero,* (supple, *delatores exsecrandos puto*) *quod rem, ut minus forte confinxerint, confingere tamen parati per sese fuerint;* nempe, εἴπερ ἂν καιρόν τε λάβοιεν, *si qua sese daret occasio.*

IV. Alter modus, quo illa conjunctio ἐλλειπτικῶς usurpatur, est, cum ipsamet desideratur, ac subintelligitur: tunc eodem modo loca illa explicari debent per optativum, ac si expressa esset illa conjunctio. Ita, cum alicui loco, vel imperfecti, vel aoristi, vel perfecti significatio minus conveniet, statim conjiciendum erit, particulam ἂν subintelligi: similiterque præsens, vel aorist. et perfectum, vel infinitivi, vel participiorum, per futurum explicandum esse. Pauca ex Demosthene et Xenophonte subjiciemus exempla:

V. De Imperfecto, clarum illud est, Olynth. I. [90] Ῥᾴονι, καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ, id est, *Faciliore nunc, multoque modestiore Philippo uteremur;* pro ἐχρώμεθα ἂν [91]. Ἂν cum imperf. deficit.

VI. Item de Infinitivo præsentis temporis. Ibidem: Βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς, ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν, ἔχειν· pro σχήσειν, vel ἔχειν ἄν· loquitur enim ibi de constantia in futurum: id est, *Constantes ab iis, propter illa quæ metuunt, quæque passi jam sunt, inimicitias gestum iri* [92]. Ἂν cum infinit. deficit.

Jam de Aoristo ejusdem infinitivi. Ibid. [93] Σκοπεῖτε, εἰς τί ποτε ἐλπὶς ταῦτα τελευτῆσαι, pro τελευτήσειν, *Videte, quem ista finem habitura speretis.* Idem pro Corona, cum Aoristo primo medio, sequente futuro activo: Ῥᾷον ἤλπιζε τὰ μὲν παρακρούσασθαι, τὰ δὲ πείσειν,

Parisiensis habet; qua ratione ea hoc loco non addiderim, in prologo dixi. Tu ea quære Sectione 4. Regula 5. ubi illa editio eadem repetit.

92 At controversa hæc possit videri versio; cur enim non liceat reddere: *Probabile est, eos propter ea, quæ metuunt, et passi sunt, constantes inimicitias exercere.* Loquitur de Olynthiis, quos, si ad belli societatem ab Atheniensibus fuissent invitati, minus fortasse firmos habuissent et ad tempus socios, sed nunc, cum ob injurias ipsi Philippo essent infensi et arma moverent, credibile erat, inimicitias ipsos alere constantiores. Quæ si ita sunt, supervacua sit particula ἄν. Locus est pag. 2. lin. 14.

id est, *Sperabat se facilius partim in fraudem inducere, partim etiam persuadere posse.*

Ἂν cum particip. deficit. VII. Denique de participio, in quo tamen id rarius accidit. Xenophon Παιδείας VI. [94] Ἄλλους δὲ μισθοῦνται, ὡς ἄμεινον μαχομένους ὑπὲρ σφῶν, ἢ αὐτοί, id est, *Alios mercede conducunt, quasi melius sua caussa pugnaturi sint, quam ipsimet;* ubi μαχομένους, pro μαχομένους ἂν, vel μαχεσομένους. Et lib. VII. in Aorist. participiorum: Ὡς οὕτω μᾶλλον ἐπιπεσὼν ἀπαρασκεύοις τοῖς ἐναντίοις, id est, *Quasi hoc pacto ad-*

93 Pag. 3. lin. 15. sed scribendum σκοπεῖσθε.

94 Pag. 160. lin. 6. H.

* Quæ Hoogevenus satis copiose et subtiliter de vi particulæ ἂν disputat, huc fere redeunt. 1. Præcipua hujus vis, quæ per omnes usus dominatur, videtur esse ἀοριστολογικὴ, qua Nominum et Adverbiorum δήλωσις et Verborum actus imminuitur, et oratio infinita efficitur. Sic in ὃς ἂν et ὅστις ἂν tollitur persona certa, et redditur incerta: in ὅ, τι ἂν tollitur res certa, atque in οὗ ἂν et ὅπου ἂν locus certus, in ὅπως ἂν modus certus, in ὅταν h. e. ὅτε ἄν, tempus certum, atque in γράφοι ἂν actus verbi tollitur. Construitur autem *a.* fere cum *Conjunctivo:* ut Plat. in Phæd. pag. 266. Σοφοὶ μὲν αὐτοὶ λέγειν γεγόνασιν ἄλλους τε ποιοῦσιν, ΟἹ ἊΝ *(quicunque)* δωροφορεῖν αὐτοῖς ὡς βασιλεῦσιν ἘΘΕ΄ΛΩΣΙ. Ibid. pag. 264. Μεταμέλει, ὧν ἂν εὖ ποιήσωσιν. Ibid. 268. Ἀξιῶ ἰατρὸς εἶναι καὶ ἄλλον ποιεῖν, ᾧ ἂν τὴν τούτων ἐπιστήμην παραδῶ. *b.* Cum *Optativo:* v. c. Iliad. α΄. 550. ὋΝ δ' ἊΝ ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἘΘΕ΄ΛΟΙΜΙ νοῆσαι. *c.* Cum *Indicativo:* ut Aristoph. Acharn. 873. ὋΣ' ἜΣΤ' ἊΝ ἀγαθὰ Βοιωτοῖς ἁπλῶς. ¶. 285. In verbis per particulam ἂν actus sublatus vel certe imminutus redigitur vel ad *potentiam*, vel *voluntatem*, vel *officium*, vel *tempus futurum*, De hoc quadruplici usu in Verbis nunc deinceps dicemus. Igitur sequitur 2. Usus particulæ δυνητικὸς, qui jungitur *a.* fere *Optativo:* ut Aristoph. Acharn. 313. Πολλ' ἂν ἀποφήναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἃ κἀδικουμένους, *Illos multas perpessos esse injurias, ostendere POSSUM.* Demosth. Olynth. I. Τί οὖν, ἄν τις εἴποι, *Quid igitur? aliquis objicere potest*, seu, *objiciet.* *b. Infinitivo:* v. g. Plat. de Repub. IV. pag. 421. ᾠήθημεν γὰρ ἐν τῇ τοιαύτῃ πόλει μάλιστα ἊΝ ΕΥ῾ΡΕΙ͂Ν δικαιοσύνην, κατιδόντες δὲ ΚΡΙ͂ΝΑΙ ἊΝ, ὃ πάλαι ζητοῦμεν. Id. in Phæd. pag. 235. Τοῦτο δὲ, οἶμαι οὐδ' ἂν τὸν φαυλόλατον παθεῖν συγγραφέα. *c. Participio:* ut Plat. ibid. pag. 260. Οὕτως περὶ τούτων ἀκήκοα, οὐκ εἶναι ἀνάγκην τῷ μέλλοντι ῥήτορι ἔσεσθαι τὰ τῷ ὄντι δίκαια μανθάνειν, ἀλλὰ τὰ ΔΟ΄ΞΑΝΤΑ ἊΝ πλήθει, h. e. *quæ populo videri possunt.* *d. Imperfecto Indicativi:* ut Aristoph. Vesp. 278. Μόνος οὐκ ἂν ἐπείθετο, *Soli persuaderi non poterat.* ¶. 286. *e. Aoristo Indicativi:* v. c. Aristoph. Plut. 983. Οὐ πολλὰ ἐδεῖτο, καὶ γὰρ ἐκνομίως μ' ᾐσχύνετο· ἀλλ' ἀργυρίου δραχμὰς ἊΝ ἨΙΤΗΣ' εἴκοσι εἰς ἱμάτιόν γ'· ὀκτὼ δ' ἊΝ εἰς ὑποδήματα· καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον ἘΚΕ΄ΛΕΥΣΕΝ ἊΝ, τῇ μητρί τε θοιμάτιδιον· πυρῶν τ' ἊΝ ἘΔΕΗΘΗ μεδίμνων τεττάρων, *Non multa a me petiit: nam mirum in modum me colebat: sed potuisset argenti drachmas viginti petere ad pallium emendum: octo ad calceos* etc. ¶. 287. *f. Futuro Indicativi:* ut Iliad. α΄. 138. ὁ δέ ΚΕΝ ΚΕΧΟΛΩ΄ΣΕΤΑΙ, ὅν κεν ἵκωμαι. 3. Sæpe vero ἂν actum verbi mutat in *voluntatem agendi.* Atque ita quoque jungitur *a.* fere *Optativo:* ut Xenoph. Cyrop. III. 1. 36. πόσου ἊΝ ΠΡΙ΄ΑΙΟ, ὥστε τὴν γυναῖκα ἀπολαβεῖν; *Quanti redimere velles*, seu latinius, *quanti redimeres uxorem?* Plat. de Repub. IV. pag. 420. ὁ δ' ἐκεῖνο λέγων ἄλλο ἄν τι ἢ πόλιν λέγοι, *Qui vero id dicit, aliud quodcunque, quam civitatem, vult dicere.* Iliad. α΄. 60. Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν, *Si mortem effugere velimus.* Interdum commode Optativus per Imperativum reddi potest: veluti Plat. in Phæd. non longe ab initio: Λέγοις ἄν, h. e. θέλε λέγειν, *Dic si vis, Dic quæso.* Ibid. pag. 229. προάγοις ἄν, eandem rem paulo ante expresserat Socrates πρόαγε δὴ καὶ σκόπει. Lycoph. ver. 9. Κλύοις ἄν, ὦ 'ναξ, κἀναπεμπάζων φρενὶ πυκνῇ διοίχνει δυσφάτους αἰνιγμάτων οἴμας τυλίσσων, *Audi, quæso. rex, et reputans mente sagaci obscura ænigmata, cantus revolve.* Sophoc. Elect. 1498. Χωροῖς ἂν εἴσω σὺν τάχει

versarios magis imparatos invasurus; ubi ἐπιπεσὼν, pro ἐπιπεσὼν ἂν vel ἐπιπεσεῖν μέλλων, cum de futura expeditione loquatur. ¶. 284.

VIII. Idem usus fere perpetuus est, præcedente conjunctione εἰ, cum imperfecto vel aoristo. Tunc enim vix unquam conjunctio ἂν exprimitur; semper tamen, meo quidem judicio, subauditur. Exemplis nihil frequentius. Ego sectione sexta pauca subjiciam, hic tantum monuisse contentus *.

λόγων γὰρ ὁ νῦν ἐστιν ἀγὼν, ἀλλὰ σῆς ψυχῆς πέρι, *Intra celeriter: non enim certamen hic est de verbis, sed de capite. b.* Interdum *Imperativo*: ut Aristoph. Acharn. 1200. ΦΙΛΗ΄ΣΑΤΟ΄Ν με μαλθακῶς, ὦ χρυσίω, τὸ περιπεταστὸν, κἀπιμανδαλωτὸν ἌΝ, *Oscula mihi mollia, o aureæ, et morsiunculis et linguis date.* ¶. 288. 4. Nonnunquam ἂν per *debeo* exprimi potest. V. c. Iliad. β'. 250. Τῷ ὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις, *Quare non debes regum nomina temere in ore ferre.* 5. Sæpissime autem ἂν mutat actum verbi in *tempus futurum*, ¶. 289. quod Latini per conjunctivum exprimere solent. In hoc sensu ἂν omnibus, præter imperativum, modis jungitur. *a. Indicativo.* Sic Joann. Evang. VIII. 42. Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν με, *Si Deus esset pater vester, me diligeretis.* Phil. Legat. ad Cai. pag. 474. Τρὶς, ὐχ ἅπαξ ἀνήρπαστο ἂν, ἐπ' αὐτῷ Τιβερίυ φονῶντος, εἰ μὴ δι' ἐμὲ, *Nisi ego intercessissem, ter, non semel sublatus fuisset, Tiberio in cædem ejus prono.* Lucian. Dial. Jun. et Laton. Ἐκεῖνος θαυμαστὸς, ὃν ὁ Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια αἱ Μῦσαι δικάσαι ἤθελον, ἀπέδειρεν ἂν, αὐτὸς κρατήσας τῇ μυσικῇ. Theog. 436. Εἰ δ' ἦν ποιητόν τε καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα, ὔ ποτ' ἂν ἐξ ἀγαθῦ πατρὸς ἔγενετο κακός. Conf. Iliad. ί. 679. φ'. 544. Joann. Evang. V. 46. VIII. 19. 39. XI. 32. XV. 19. Ebr. IV. 8. Matth. XXIV. 43. Luc. X. 13. *b. Optativo*: v. c. Plat. Phæd. pag. 229. Εἰ ἀπιστοίην, ὐκ ἂν ἄτοπος εἴην, *Si fidem derogarem, haud absurde facerem.* ¶. 290. *c. Infinitivo*: uti Plat. ibid. pag. 268. Τί ἂν οἴει ἀκύσαντας εἰπεῖν; *Quid ad hæc, si audierint, responsuros putas?* Demosth. Olynth. I. ab initio: Ἀντὶ πολλῶν ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, *Multis opibus, Athenienses, vos prælaturos esse arbitror, si constaret, qua ratione reipublicæ consuli possit. d. Participio:* e. g. Isocrat. in Nicocl. pag. 70. Καὶ πάντα ταῦτα ἐν ἑτέροις μὲν ἴσως ἂν ὤκνυν εἰπεῖν, ὐχ ὡς ὐ φιλοτιμύμενος ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, ἀλλ' ὡς ὐκ ἌΝ ΠΙΣΤΕΥΘΕΙ΄Σ ἐκ τῶν λεγομένων. Cæterum sæpe ἂν deesse, multis ostendit Vigerus exemplis. 6. Quæritur de usu παραπληρωματικῦ. Sunt, qui putent ἂν interdum plane otiosum: sed Hoogevenus haud male, ut mihi videtur, contendit, nunquam abundare, ne tum quidem, cum repetitum in eadem oratione occurrat. Nam vel pertinet ad duo verba. Sic ter repetitur Plat. Phæd. pag. 276. Ἐφ' οἷς δὲ ἐσπύδακε, τῇ γεωργικῇ ἌΝ χρώμενος ἂν τέχνῃ, σπείρας εἰς τὸ προσῆκον, ἀγαπῴη ἌΝ ἐν ὀγδόῳ μηνὶ, ὅσα ἔσπειρε, τέλος λαβόντα. Sed postremum pertinet ad ἀγαπῴη, medium ad χρώμενος, et primum videtur per trajectionem referendum esse ad ἐσπύδακε. [v. notam meam 283. *Herm.*] vel medetur μακροκωλίᾳ, adjuvatque intelligentiam, v. c. Aristoph. in Acharn. 210. Plat. de Repub. lib. IV. pag. 420. lin. 25. vel servit emphasi, ut Aristoph. Vesp. 506. Ἐγὼ γὰρ ὐδ' ἂν ὀρνίθων γάλα ἀντὶ τῦ βίυ λάβοιμ' ἄν. Et Eurip. Orest. 710. Plat. in Phæd. pag. 257. lin. 28. 7. Sæpe ἂν *Si* significat; [v. notam meam 279. *Herm.*] quia enim conditio efficit rem incertam, parum a prima et propria vi, quæ est ἀοριστολογικὴ, recedit. Ex pluribus exemplis unum attulisse sat fore putamus. Sic est Plat. de Repub. lib. IV. pag. 420. Ἀλλ' ἡμᾶς μὴ ὕτω νυθέτει, ὡς, ἂν σοι πειθώμεν, ὔτε γεωργὸς γεωργὸς ἔσται, ὔτε κεραμεὺς κεραμεύς. Interdum ἂν eodem sensu additur participiis. Quod mirum non videbitur ei, qui non ignorat particulam ὡς sæpe jungi participiis, uti infra docebitur. Sic est Plat. Politic. pag. 301. Ἐπεὶ ΓΕΝΟ΄ΜΕΝΟ΄Ν γ' ἌΝ, οἷον λέγομεν, ἀγαπᾶσθαι ἄν. Hic γενόμενον ἂν positum est pro ἂν γένηται. ¶. 291. Z.

SECTIO QUARTA

De Conjunctionibus ἄρα, [ἆρα,] et γε.

REGULA PRIMA.

Ἄρ' οὖν, *itaque.* Ἄρα, acuta penultima, (nam ἆρα circumflexum, adverbium est, quod *utrum* significat: ¶. 292.) Primo initio periodi, ac præsertim cum particula οὖν, sonat *itaque*, vel *quamobrem*. Plato Repub. V. [95] Ἄρ' οὖν ἐκ τοῦδε τὸ τοιόνδε γίγνεται· *Quamobrem ex hoc tale quid sequitur.*

Ἄρα, *forte, tamen.* II. Frequentissime voci alteri subjungitur, significatque idem quod πού, vel ἴσως, id est, *forte*, vel *tamen*, vel *quodammodo:* ut, Εἴ τις ἄρα τοῦ βραβείου ἄξιος ἐν τοσούτοις γένοιτο· id est, *Si quis forte*, vel, *tamen, in tanta multitudine præmio dignus reperitur* [96].

Ἄρα, *utique.* III. Non minus sæpe significat *utique, nimirum, videlicet, obsecro, quæso*: ¶. 293. adeoque ornatui magis, quam novæ significationi servit. Appianus: Ἠδόξησεν ἄρα, εἰ μὴ τὰ ὅμοια γενναίως ἐνέγκοι· id est, *Male nimirum audiisset, ni similia constanter pertulisset;* hic enim ἠδόξησεν posuit pro ἠδόξησεν ἄν. Sic ἐννόησον ἄρα, *cogitâ obsecro:* νῦν ἄρα πρόσεχε, *attende, quæso.*

Ἄρα, *videlicet*, ironice. IV. Quo etiam modo non raro sumitur ironice, ut et νὴ Δία, et οὐχ ὁρᾷς; Verbi causa: Ἕξει ἄρ' ἄνθρωπος ἀεὶ χαμαὶ ῥέπων, τὴν πόλιν ἑλεῖν αὐτοβοεὶ, *Poterit videlicet homo semper humi repens, civitatem primo impetu capere* [97].

Ἆρα; [Ἆρα, habet vim interrogandi et ponitur 1. simpliciter: ut Plat.

95 Pag. 462. Ex Budæo pag. 477.

96 Ex Budæo, pag. 477. Ita Aristides ostendens, Platonem in suo Symposio temporum rationem non habuisse, post quam omnia non sat temporibus ab eo esse divisa, dixerat, subjungit: Εἰ μὴ ἌΡΑ ἐν τῷ Ἠλυσίῳ πεδίῳ τὸ Συμπόσιον συνεκροτεῖτο, *Nisi forte in campis Elysiis convivium fuit congregatum.*

97 Maximus hujus particulæ usus est in syllogismorum conclusionibus. E. g. Apud Proclum in Plat. Rempub. pag. m. 405. lin. 30. Ὁ ποιητὴς μιμητής· ὁ μιμητὴς τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας· ὁ ποιητὴς ἌΡΑ τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας, *Poëta est imitator. Imitator est tertius a veritate. Ergo poëta est tertius a veritate.* Et Lucian. sub finem Jovis Tragœdi: Εἰ γάρ εἰσι βωμοὶ, εἰσὶ καὶ Θεοί· ἀλλὰ μὴν εἰσι βωμοί· εἰσὶν ἌΡΑ καὶ Θεοὶ, *Si sunt aræ, sunt et Dii. Atqui aræ sunt. Ergo sunt etiam Dii.* H.

* Sic Demosth. pro Coron. pag. 317.

Euthyphron. cap. II. ἌΡ' οὕτω βούλει ἡμῖν ὡρίσθαι νῦν περὶ τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ἀνοσίου; *Num ita vis nobis nunc definiri, quid sit sanctum, et quid a sancto abhorreat?* ¶. 294. 2. sequente particula ἤ: ut ibid. cap. 12. ἌΡΑ τὸ ὅσιον, ὅτι ὅσιόν ἐστι, φιλεῖται ὑπὸ τῶν θεῶν· Ἤ, ὅτι φιλεῖται, ὅσιόν ἐστιν; *Num sanctum, quia sanctum est, diligitur a Diis: an, quia diligitur, sanctum est?* 3. Ἆρα μὴ, et ἆρα οὐ est *Nonne?* ¶. Ἆρα μή,
295. Ut Xenoph. Mem. II. 6. 34. Ἐὰν δέ σου προςκατηγορήσω, ὅτι et ἆρα οὐ, *Nonne?*
διὰ τὸ ἄγασθαι αὐτοῦ, καὶ εὐνοϊκῶς ἔχεις πρὸς αὐτὸν, ἌΡΑ ΜΗ' διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ; Plat. Euthyphron. cap. 8. ἌΡ' ΟΥ'Χ οὕτως; *Nonne res ita est?* Xenoph. Mem. I. 5. 4. Ἆρά γε οὐ χρὴ πάντα ἄνδρα ἡγησάμενον τὴν ἐγκράτειαν ἀρετῆς εἶναι κρηπῖδα, ταύτην πρῶτον ἐν τῇ ψυχῇ κατασκευάσασθαι; *Nonne, uti vix dubitare licet, quicunque arbitratur temperantiam esse virtutis fundamentum, is illius studium ante omnia in animo incendere debet?* 4. Quemadmodum apud Latinos sæpenumero interrogationibus additur *igitur:* ita quoque sæpe Græci dicunt ἆρ' οὖν, ἆρ' οὖν οὐ; Plat. Euthydem. pag. 292. Ἆρ' οὖν ἡ βασιλι- Ἆρ' οὖν, *Num igitur?*
κὴ σοφοὺς ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀγαθοὺς; Id. in Politic. pag. 258. Ἆρ' οὖν οὐκ ἀριθμητικὴ μὲν, καί τινες ἕτεραι ταύτῃ συγγενεῖς τέχναι, ψιλαὶ τῶν πράξεών εἰσι, τὸ δὲ γνῶναι παρέχονται μόνον; 5. Interdum ἆρα aliis par- Πῶ ἆρα, τίς ἄρα;
ticulis interrogandi, velut πῶ et τίς jungitur. Quod si lectio est genuina, statuendum est, vel pleonastice addi ἆρα, vel majorem vim afferre interrogationi. V. c. Lucian. Dial. Mort. Tom. I. pag. 416. Ὁ Σωκράτης δὲ, ὦ Αἰακοῦ, ΠΟΥ͂ ποτε ἌΡΑ' ἐστι; Aristoph. Vesp. 888. ΤΙ'Σ ἌΡ' ὁ φεύγων οὗτος; Ibid. ver. 234. Εὐεργίδης ἆρ' ἐστι ποῦ 'νταῦθα; Verum fortassis in ejusmodi locis pro ἆρα interrogativo legi debet ἄρα, *igitur.* Sic Xenoph. Mem. I. 3. 11. in quibusdam libris reperitur καὶ τί ἆρ' οἴει παθεῖν καλὸν φιλήσας; Sed in aliis recte pro ἆρ' legitur ἄρ'. ¶. 296. Z.]

V. Particula γε, sola cum est, fere significat *saltem,* aut eam Γε, *saltem.*
tacite significationem involvit: ut, Τοῦτό σοι ἰάσομαι, τὸ ἐμόν γε μέρος· id est; *Huic malo medebor tuo, quantum saltem contendere potero.* Atque hic usus frequentissimus est *.

VI. Eadem cum pronominibus, ἐγὼ, σὺ, αὐτὸς, significat *quidem:* Ἔγωγε,
ut ἔγωγε, *equidem:* ubi notandum in ἔγωγε, et ἔμοιγε, accentum in *equidem.*
antepenultimam retrahi, cum in ἐμοῦγε, ἐμέγε, et aliis casibus id non fiat †.

εἰ μὴ ὅλον, μέρος γε, *Si non totum, certe pars.* Id. Olynth. I. sub finem: Προςέσται ἡ ὕβρις καὶ ἔτι ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας, τοῖς γε σώφροσι, *Accedet et contumelia, et insuper rerum dedecus, quod a prudentibus saltem hominibus cuivis damno æquiparatur.* Z.

† Similiter articulo ὅς, et aliis nominibus particula γε addit vim quandam: v. c. Iliad. ε'. 321. Ἀλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε ἵππους, etc., *Sed hic quidem, hic ipse de quo sermo est, nec alius,* etc. Iliad. δ'. 21. Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, *Hæ quidem, hæ adeo, s. hæ ipsæ, quas dixi, assidebant.* Xenoph. Œcon. IV. 2. Καὶ γάρ αἵγε βαναυσικαὶ καλούμεναι καὶ ἐπίῤῥητοί εἰσι, *Etenim hæc ipsæ artes sellulariæ, quæ dicuntur, infames sunt.* Xenoph. Mem. I. 2. 27. Ἀλλ' οἵγε πατέρες. Ernestius recte interpretatur *Ipsi parentes, parentes adeo.* Ibid. §.

VII. A Platone potissimum solius ornatus causa sæpissime usurpatur: ut, πάνυ γε, id est, *admodum; sic* εὖ γε τῆς εὐφυΐας, *macte egregiæ indolis* [98].

Γε, *imo.*

VIII. Præcedente καὶ, et interjecta ut plurimum alia quadam voce, significat *imo*. Plato in Protagora: Ἠρόμην τοῦτον, εἰ τοὺς ἀνδρείους λέγοι θαῤῥαλέους. ὁ δὲ καὶ ἴτας γε ἔφη, id est, *Quærebam ex eo, num viros fortes audaces esse diceret. Ille autem, imo temerarios, inquit* [99].

Γε δὴ, *saltem.*

IX. Γε δὴ, ut plurimum quoque significant *saltem*. Demosthenes in Midiana: Μέτριον παρέσχεν ἑαυτὸν, τόν γε δὴ μέχρι τῆς κρίσεως χρόνον, id est, *Moderatum ac tolerabilem sese præbuisset, saltem toto illo judicii tempore;* hic enim παρέσχε, pro παρέσχεν ἂν *. ¶. 297.

Γέτοι, γεοῦν, *certe quidem.*

X. Γέτοι, γέτοιπερ, γεοῦν, et γοῦν, idem quoque significant; nisi quod sæpius reddi possunt, *certe quidem*, vel *quidem certe*. Exempla passim obvia †. ¶. 297.

Nec raro γε, γε οὖν, et γοῦν, redduntur, *nam*, vel *enim* [1]: qua significatione interdum etiam apud Latinos, *saltem*, *quidem* et *certe*

54. αὐτοί τε γε αὐτῶν ὄνυχάς τε καὶ τρίχας καὶ τύλους ἀφαιροῦσι, καὶ τοῖς ἰατροῖς παρέχουσι etc. *Ipsi quidem* etc. Iliad. ε'. 303. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν, οἷοι νῦν βροτοί εἰσι. Hic δύο γε explica, *duo admodum*, aut οὐ δύο γε redde, *ne duo quidem*. Aristoph. Nub. 1381. roganti, οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς σοφώτατον; respondetur Σοφώτατόν γ' ἐκεῖνον; h. e. *Sapientissimum adeo istum?* h. e. *istum homuncionem vel sapientissimum appellas?* Z.

98 Aliquando γε repetitur, et alterum significat *saltem* vel *tantum*, alterum videtur παραπληρωματικόν. Sic Plat. in Phædro pag. 241. lin. 36. Καίτοι γε ᾤμην γε μεσοῦν αὐτὸν scil. λόγον, *Atqui putabam eam* (orationem) *tantum dimidia parte absolutam:* sive: *nos in dimidia ejusdem parte versari.* H.

Etsi concedo particulam γε ornatus gratia interdum adhiberi, ad numerum orationi conciliandum; non tamen censeo ita poni, quæ est multorum grammaticorum opinio, ut plane sine sensu sit: nam ejusmodi numerus esset satis ineptus, et pleonasmus admodum frigidus; et cum Eustathio putare ab Homero sæpe usurpari ad hiatum versus vitandum, est patri ingenii humani et artifici elegantiæ divinæ detrahere haud mediocrem laudem. Atque utique dubito, an ullus locus reperiundus sit, ubi non commode aliqua *vis restringendi, definiendi, augendi, explicandive* illi subjici possit. Certe in loco Platonis, modo ab Hoogeveno laudato, illud repetitum γε haud otiosum existimandum est. Etenim prius γε pertinet ad vim καί τοι definiendam, et posterius haud dubie referri debet ad ᾤμην, ad modestiam judicantis declarandam. Z.

99 Est et alius hujus particulæ elegans usus, ubi ponitur pro εἴπερ, *Si quidem*. Plat. Hipp. maj. pag. 289. in fine: Ὅπου ἂν τοῦτο προσγένηται, κἂν πρότερον αἰσχρὸν φαίνηται, καλὸν φανεῖται, χρυσῷ ΓΕ κοσμηθὲν, *Hoc ubi accedit, licet prius turpe visum fuerit, pulcrum videbitur, siquidem auro ornatur.* Et pag. 294. lin. 26. Ἀδύνατον ἄρα, τῷ ὄντι καλὰ ὄντα μὴ φαίνεσθαι καλὰ εἶναι, παρόντος ΓΕ τοῦ ποιοῦντος φαίνεσθαι, *Fieri igitur aliter non potest, quin, quæ revera pulcra sunt, pulcra esse videantur, siquidem id adest, quod illa ut pulcra esse videantur, efficit.* H.

His exemplis non efficitur id quod Hoogevenus contendit. Nam quamquam illud γε cum participio resolvi potest per verbum finitum et εἴπερ· tamen per se hæc potestas, repugnante rei natura, particulæ non tribui potest. Con-

quidem usurpantur: et apud Gallos, *au moins*. Plato in Phæd. Τυτονὶ γῦν τὸν λόγον θαυμαστῶς μοι εἶπες ὡς παρὰ δόξαν, id est, *Nam hac quidem in disputatione, mirum quantum præter exspectationem meam versatus es.* Ubi etiam notandum, illas ὑποκοριστικῶς usurpari: nec enim in vehementi asseveratione, ἀντὶ τῦ γὰρ recte ponerentur.

XI. Præterea γέτοι, et γε μὴν, aliquando significant *enimvero, sane, atqui.* Plato Legum X. Ἑπόμενοί γε μὴν αὐτοῖς, σκεψώμεθα τὺς ἐκεῖθεν, τί ποτε καὶ τυγχάνυσι διανοὐμενοι. Præcesserat autem, εἰκὸς γέτοιπυ σοφὺς ἄνδρας ὀρθῶς λέγειν. Quem locum ita Ficinus vertit; *Certe non absurdum est, viros sapientes probe dixisse: quare sequamur ipsos, inquiramusque, quidnam intellexerint.* Ego sic verterem: *Probabile sane fuerit, eruditos homines recte locutos esse: nos autem eorum vestigiis insistentes, quid ii porro senserint, qui eorum ex disciplina profecti sunt, videamus.* Nam per τὺς ἐκεῖθεν, illorum aut *discipulos*, aut *sectatores* intelligit. Γέτοι, γε μὴν, *sane, atqui.*

XII. Γε μὴν, significat etiam *præterea*, vel *quinetiam*. Xenophon in Agesilao: Ἐλπίδων γε μὴν πάντας ἐνέπλησε, *Quin etiam bona spe omnes implevit* ‡. ¶. 298. Γε μὴν, *præterea.*

ditio enim, quam refert εἴπερ, non inest in particula γε, sed latet ea in participio. Z.

* Utrique particulæ γε δὴ vis sua subjecta est. Sic in loco laudato Demosthenis γὲ pertinet ad illud tempus definiendum, ut hoc tempus, non aliud, intelligatur: atque additum δὴ omnino rem auget, vel confirmat et corroborat. Sic Plat. Phæd. pag. 242. illud λέγεται γε δὴ reddi quidem potest *dicitur certe:* sed si rem paulo subtilius contemplatus fueris: formulæ sensus hic esse reperitur: *Dicunt alii, non ego, et hunc aliorum esse sermonem, negari nequit.* Z.

† Γέτοι sic est accipiendum, ut additum τοι vel valeat ad determinationem, quæ inest in γε, gravius confirmandam et stabiliendam, vel ad aliam pertineat orationis partem corroborandam. Ut Aristoph. Vesp. 928. Κλέπτον τὸ χρῆμα τἀνδρός· ὐ καὶ σοὶ δοκεῖ ὠ 'λεκτρυὼν; νὴ τὸν Δί' ἐπιμύει γέ τοι. Hic γε definit ἐπιμύει, Gallum annuisse, non alio modo rem significasse, et τοι commode ad affirmationem, νὴ Δία potest referri ad vim illius augendam. Pari modo res debet intelligi in congerie illa particularum γέ τοι πυ. Hic πυ, quod accessit, valet ad rem minuendam, modestiamque in dicendo declarandam. Nam πυ commode reddi potest, *opinor, ni fallor.* V. c. Plat. de Legg. lib. X. Εἰκός γέ τοι πυ σοφὺς ἄνδρας ὀρθῶς λέγειν, *Non a vero quidem, ni fallor, abhorret, sapientes viros recte dicere.* Illud γε ὖν aut contracte γῦν significat omnino, *Quidem igitur, Certe igitur, Quidem ita.* Cæterum fieri potest, ut interdum latine reddatur *nam.* Z.

1 Ita Lucianus in Demosth. Encom. de incerta Homeri patria: Τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς, καὶ γένος, καὶ χρόνος· εἰ ΓΟΥ͂Ν τι σαφὲς αὐτῶν ἦν, ὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις, *De reliquis alia quidem incerta sunt, patria scilicet, et genus, et ætas. Si enim* [Immo *quodsi. Herm.*] *horum quidquam certum esset, non discrepans inter homines fuisset contentio.* In quibus verbis item alium observa Græcismum: nam τὰ μὲν ἄλλα pro τῶν μὲν ἄλλων ponitur. Vid. supra Cap. I. §. 4. Verba Platonis inveniuntur pag. 95. lin. 7. H.

‡ Sæpe γε μὴν ponitur pro δὲ, præcedente μὲν. Ut Plat. de Legg. lib. IV. pag. 705. Πρόσοικος γὰρ θάλαττα χώρα τὸ ΜΕ'Ν παρ' ἑκάστην ἡμέραν ἡδὺ, μάλα ΓΕ ΜΗ'Ν ὄντως ἁλμυρὸν καὶ πικρὸν γειτόνημα. Xenoph. Cyrop. III. sub finem: Οἱ ΜΕ'Ν δὴ Πέρσαι οὕτως ἔχοντες ὁμόσε ἐφέροντο· οἱ ΓΕ ΜΕ'Ν πολέμιοι οὐκέτι ἐδύναντο μένειν, ἀλλὰ στραφέντες ἔφευγον εἰς τὸ ἔρυμα. Z.

SECTIO QUINTA

De Conjunctionibus γὰρ et δὴ.

REGULA PRIMA.

Γὰρ δὴ, *enim.* PRÆTER ea, quæ in superioribus adspersimus; quæ sequuntur de particula γὰρ, notanda sunt.

Primo in significatione vulgari, sæpe adjunctam habet particulam δὴ superfluam. Plato in Apologia: Ἐγὼ γὰρ δὴ ὔτε μέγα, ὔτε

2 Non video, in addito exemplo superfluam esse particulam δή. Verba Platonis extant pag. m. 21. Ubi Socrates perpendens oraculi responsum, quod ipsum sapientissimum nominaverit, ait: Τί ποτε λέγει ὁ Θεός; καὶ τί ποτε αἰνίττεται; Ἐγὼ ΓΑ'Ρ ΔΗ' οὔτε μέγα, οὔτε σμικρὸν ξύνοιδα ἐμαυτῷ σοφὸς ὤν, *Quid tandem ait Deus? Quid demum intendit? Nam utique ego neque in re magna neque parva sapiens sum.* Notat ergo hic *utique:* ut et in sequentibus: Τί οὖν ποτε λέγει, φάσκων ἐμὲ σοφώτατον εἶναι; Οὐ ΓΑ'Ρ ΔΗ' ψεύδεταί γε, *Quid tandem vult, cum ait, me sapientissimum esse? Non enim utique mentitur.* At est ubi particula δὴ post γὰρ geminata invenitur. Pausanias in Arcad. pag. 457. Λέγουσι γὰρ δὴ ὡς Λυκάονος ὕστερον δή τις ἐξ ἀνθρώπου λύκος γένοιτο, *Nam et post Lycaonem quemdam ex homine lupum factum ferunt.* Quandoque ornatus gratia ei adjungitur particula τοι. Plat. Phæd. non longe ab initio: Ὁ γάρ τοι λόγος ἦν, περὶ ὃν διετρίβομεν, ὐκ οἶδ' ὄντινα τρόπον ἐρωτικὸς, *Sermo enim ille, in quo versabamur, erat, nescio quomodo amatorius.* ¶. 299.

3 Vix ausim affirmare, particula hanc soli servire interrogationi citra ullam caussæ redditionem. ¶. 300. Exemplo addito non probat doctrinam suam Auctor; in quo τίς, non γὰρ interrogat: et ex pronomine τῦτο liquet, illud γὰρ præcedenti cuidam respondere sententiæ αἰτιολογικῶς; quod si sit, quid novi in hac locutione deprehenditur? V. g. si quis præmittat: *Homini, qui antea sæpe manifesto pejeravit, fidem non habuit.* Gr. Ἀνθρώπῳ, τοπάλαι πολλάκις ἐπιορκήσαντι φανερῶς, ὐκ ἐπίστευσεν. commode sequitur: Τίς γὰρ ἂν τῦτο ποιήσειεν; Ubi γὰρ a superioribus pendet, et argumentum infert ab exemplo omnium, qui vel tantillum sapiunt, desumtum. Nec video, voculam *nam*, in compositione pronomini *Quis?* postpositam apud Latinos eandem vim habere, quam apud Græcos γὰρ post τίς; Mallemque pro *Quisnam?* vertere *Nam quis?* Quia *nam* in *Quisnam?* non est caussale, sed potius significat *vero.* Vid. eruditiss. G. I. Vossium, Etym. ling. lat. in v. *Ut.* Clarum hoc est in verbis Pilati, Judæis, ipsum, ut Christum ad crucem trahi jubeat, continuo clamore impellentibus, respondentis: Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Ubi τί γὰρ redditum *Quidnam?* non satis exprimit mentem loquentis. Addit enim rationem, cur eorum petitioni satisfacere cesset, quam rationem interrogative profert. Atque adeo γὰρ commode hic redditur, *ergo*, *itaque*, infertque ex proposita oratione conclusionem. Ita apud Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. V. non

σμικρὸν σύνοιδα ἐμαυτῷ, *Ego enim mihi nullius plane rei conscius sum* [2].

II. Secundo, ironice sumitur: ut, Σὺ γὰρ ἀπὸ τούτων ὁρμήσας, ἅπασαν μέλλεις καταλαβεῖν τὴν χώραν, id est, *Tu scilicet, his viribus et initiis, universam occupabis regionem.* Γὰρ, *videlicet.*

III. Tertio interrogationi servit [3], ut apud Latinos particulæ *nam* et *enim:* ut, *quisnam hoc fecerit?* Τίς γὰρ ἂν τοῦτο ποιήσειε; Quo in genere notanda præcipue est hæc particula, cum indignationem adjunctam habet. Aristophanes in Pluto [4]: Τὸ γὰρ ἀντιλέγειν τολμᾷς ὑμᾶς, ὡς οὐ πάντ' ἔστ' ἀγαθ' ὑμῖν διὰ τὴν πενίαν; id est, *Itane vero audeatis etiam negare bonorum vobis omnium caussam esse paupertatem?* Ita sæpe Tullius particulam *enim* usurpat: ut Philipp. VIII. *Semel enim pacem defendi?* Ἅπαξ γὰρ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἔπραξα ἐγώ; Γὰρ, interrogat.

IV. Οὐ γὰρ, sæpe vehementer interrogat. Chrysostom. in cap. 15. Epistolæ I. ad Corinthios; Οὐ γὰρ ἐκκοπῆναι τὴν γλῶτταν ἐκείνην ἔδει; οὐ γὰρ σβεσθῆναι τὴν καρδίαν τὴν ταῦτα τεκοῦσαν; id est, *Quid enim? an non linguam istam exscindi oportuit? non cor istud extingui, quod talia pareret?* Contra γὰρ, interdum παρέλκον [5], responsioni et Οὐ γὰρ, *nonne?*

longe ab initio, ubi Araspes conatur persuadere Cyro, ut formosam quampiam mulierem amet, timentique, ne forte hujus formæ intempestivus spectator, majores res, quæ ipsi essent obeundæ negligeret, subdit illico adolescens: Οἴει γὰρ, ὦ Κῦρε, ἱκανὸν εἶναι κάλλος ἀνθρώπου ἀναγκάζειν τὸν μὴ βουλόμενον πράττειν παρὰ τὸ βέλτιστον; *Existimasne ergo, Cyre, formam mulieris, invitum posse cogere ad ea, quæ facto sunt optima, non præstanda?* Clarius Sophocles Elect. ver. 1226. ubi postquam Orestes ab Electra interrogatus, ubi ipsius esset sepulcrum, respondisset, vivi hominis nullum esse sepulcrum, vicissim eum rogat Electra: Ἦ ζῇ γὰρ ἀνήρ; *An igitur vivit ille?* Ex ejus scilicet verbis colligit, Orestem vivere, quod tamen interrogat. Rursus dicente illo: *si quidem ego vivo*, hinc iterum concludit, illum Orestem ipsum esse, et denuo excipit: Ἦ γὰρ σὺ κεῖνος; *An igitur tu es ille?* Cum Vigero consentire videtur Devarius, qui in V. γὰρ ait, τί γὰρ esse interrogationis notam, et totum illud significare *nonne?* vel *nunquid?* id quod confirmat verbis Xenophontis ἀπομν. II. pag. m. 748. ubi dicitur Socrates ita ordiri quæstionem: Τί γὰρ ὅστις δαπανηρὸς etc. sed sic quidem quædam tacita latet consequentia; non enim omnino incipit quærere Socrates, sed præcedenti quæstioni aliam addit. Rogaverat enim, num amicus gulosus etc. esset quærendus? Quo negato, denuo rogat, num *igitur* sumtuosus? itemque in sequentibus sæpe repetit illud τί γὰρ; Significat itaque γὰρ ibidem *igitur;* utpote compositum ex γὲ et ἄρα. Q. d. *si non gulosus, ergo alius quærendus est. Quis ille?* Patet hoc clarius ex prima quæstione Socratis, ubi hæc nostra ratio non valeret. Hanc non inchoat τί γὰρ; sed ἆρα πρῶτον μὲν etc. Pro iisdem in sequentibus reponit τί δὲ; Latine, *Quid tum?*

4 Vid. Bud. pag. 520. qui intelligit, τίς ἀνάσχοιτο; vel πῶς οὐκ ἂν τιμωρίας ἄξιον; vel πῶς οὐκ ἀναιδείας μεστόν;

5 Non adeo παρέλκει, sed eandem vehementiam, quæ est in interrogatione, οὐ γὰρ; servat etiam in responsione, et ut plurimum *sane, profecto* reddendum est. Ita Plat. in Phæd. pag. 229. ΦΑΙΔ. Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἐνθένδε μέντοι ποθὲν ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ λέγεται ὁ Βορέας τὴν Ὠρείθυιαν ἁρπάσαι; ΣΩΚΡ. Λέγεται ΓΑΡ. *PHÆD. Dic mihi, Socrates, nonne hinc dicitur ab Ilisso Boreas Orithyiam rapuisse? SOCR. Dicitur sane.* Nec absimili usu adhibetur apud Latinos *enim*. Ita Terent. Andr. 3. 2. 22. Ubi

Γὰρ, abundat. approbatione servit. Plato sæpe: Ἔστι γὰρ οὕτω, *Ita est.* — ¶. 301.

Δὴ, nunquam periodorum initio. V. Δὴ, in soluta oratione nunquam præponitur initiis periodorum, aut membrorum, in versu, modo sequitur, modo præmittitur:

Simo Davo dicenti: *Quasi tu dicas, factum id consilio meo:* respondet: *Certe ENIM scio.* Nec raro post interrogationem diserte pro ὅτι ponitur in responsione. Exemplum suppeditat idem Plato in Hipp. maj. statim in vestibulo: ubi Hippias interroganti Socrati: cur longo temporis spatio Athenas non venisset, respondet: Οὐ ΓΑ'Ρ σχολὴ, ὦ Σώκρατες, *Non enim fuit otium, Socrates.* q. d. *Caussa, cur tam diu abfuerim, est,* ὅτι οὐκ ἦν σχολή. Et Ælian. V. H. lib. XI. cap. 10. Ἤρετο αὐτὸν (Zoilum intellige) τίς τῶν πεπαιδευμένων, διὰ τί κακῶς λέγει πάντας· ὁ δὲ, ποιῆσαι ΓΑ'Ρ κακῶς βουλόμενος οὐ δύναμαι, *Interrogabat eum eruditorum quispiam, cur omnibus malediceret. Quoniam, inquit, cum volo, illis malefacere non possum.* Consentit Plut. de aud. Poët. pag. 15. Σιμωνίδης μὲν ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν εἰπόντα, τί δὴ μόνους οὐκ ἐξαπατᾷς Θετταλούς; ἀμαθέστεροι ΓΑ'Ρ εἰσιν, ἢ ὡς ὑπ' ἐμοῦ ἐξαπατᾶσθαι, *Simonides interroganti, cur solis Thessalis non imponis? Quoniam, inquit, rudiores sunt, quam quibus a me imponi possit.* Rarius in eadem significatione eadem particula in initio ponitur, cum nihil præcedat, ad quod referri potest. Ita Dionysius apud Herodot. Erat cap. 11. suam incipit orationem: Ἐπὶ ξυροῦ ΓΑ'Ρ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα, Ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, καὶ τούτοισι ὡς δρηπέτῃσι· νῦν ὦν τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται etc. Ad verbum: *In summo enim periculo res nostræ sunt constitutæ, Viri Iones, ut vel simus liberi, vel servi, et quidem fugitivi. Nunc igitur impræsentiarum nobis subeundus est labor.* Mutato verborum ordine, sensus erit: *Nunc sane subeundus est labor, nam,* vel, *quoniam in summo periculo res* etc. De phrasi, ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἔχεσθαι, dicetur postea ad Cap. seq. Sect. 11. Reg. 15. Ad hæc duos inprimis elegantes usus observa. Prior est, cum ante particulam γὰρ quædam subaudienda relinquuntur. Ita Athen. lib. XIII. statim in init. Ἀντιφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς ὡς ἀνεγίνωσκέ τινα τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ τῶν ἑαυτοῦ κωμῳδιῶν, (ὁ δὲ δῆλος ἦν οὐ πάνυ τι ἀποδεχόμενος) δεῖ ΓΑ'Ρ, ἔφησεν, ὦ βασιλεῦ, τὸν ταῦτα ἀποδεχόμενον ἀπὸ συμβολῶν πολλάκις δεδειπνηκέναι, *Antiphanes Comicus cum quandam ex suis comœdiis regi Alexandro recitabat, regique ea non admodum arridere videbatur: Oportet ENIM, inquit, o Rex, hæc qui probaturus est, de symbolis sæpe cœnavisse.* Sententiam hiantem ita supple: Οὐδὲν δεινὸν πάσχεις ταῦτα οὐ πάνυ τι ἀποδεχόμενος· δεῖ γὰρ etc. i. e. *Non mirum est, tibi non admodum hæc placere; oportet enim* etc. Adde Antoninum lib. VII. cap. 14. init. Φοβεῖταί τις μεταβολήν; ΤΙ' ΓΑ'Ρ δύναται χωρὶς μεταβολῆς γενέσθαι; *Metuit quis mutationem? Quid enim potest fieri sine mutatione?* Ubi ante conjunctionem γὰρ adde: οὐ καλῶς πράττει, vel si quid aptius; ut sensus sit: *Is non recte facit; nam nihil* etc. Latinos quoque sua conjunctione *enim* hoc modo elliptice usos fuisse, liquet ex verbis Tiresiæ apud Flaccum, lib. II. sat. 5. ver. 79. qui Ulyssi, objicienti Penelopes suæ pudicitiam, quæ frustra a procis sollicitata erat, respondet:

Venit ENIM magnum donandi parca juventus.
Nec tantum Veneris, quantum studiosa culinæ.

Q. d. *Non mirum est Penelopen conjugii fidem sanctam servavisse; nam* etc. Alter usus est, quando hujus conjunctionis vis conclusiva quærenda est in sententia sequenti, cui tunc, nota absentis conjunctionis γὰρ, additur δὲ, quomodo paulo obscurior fit oratio: Ita, cum Circe Ulyssi abire volenti prædixerat iter ad inferos, mœstus animo Ulysses illi respondet (apud Homer. Odyss. κ.)

Ὦ Κίρκη, τίς ΓΑ'Ρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
Εἰς Ἄϊδος Δ' οὔπω τίς ἀφίκετο νηῒ μελαίνῃ.

In quibus verbis τὸ γὰρ post τὸ Ἄϊδος est collocandum, ut sit sensus: *O Circe, quis hoc monstrabit iter? nam nemo hactenus ad Inferos pervenit nave nigra.* In his verbis si γὰρ ponitur post Ἄϊδος, evanescet conjunctio δὲ, id quod supra jam tetigimus, Sect. 1. Reg. 6. Denique levius est, sed tamen observatione dig-

et tunc utrobique significat *prorsus*, *utique*, *sane*, *enimvero*, *plane*, *certe*. Exempla passim apud Homerum.

Καὶ δή, affirmat.

VI. Secundo, (præter communem illam et contritam acceptionem, qua significat *igitur*; in qua dicunt etiam δῆτα [6], quod tamen

num visum, particulam hanc cum copulativa τὲ conjungi: quo idiomate usi sunt Græci, quando duæ sunt rationes, quarum ex priore nascitur posterior. E. c. Apud Aretæum de causs. et sign. morb. lib. II. cap. 9. *Δυσαλθέα τάδε· ὔτε γὰρ ὠτειλὴν ῥηϊδίως ἴσχει, ῥηΐτερόν* TE ΓΑ'Ρ *λύονται*, *Hæc sanatu difficilia sunt, neque enim facile cicatricem ducunt; nam facile aperiuntur.* H.

Equidem statuo, semper particulam *γὰρ* reddere rationem antecedentis, quod aut diserte est expressum, aut per ellipsin facile intelligitur. Posterior ratio inprimis dominatur in dialogis. Quare in scriptis Socraticorum, apud Lucianum, poëtas comicos et tragicos frequentissima reperitur. Eodem modo apud Terentium non raro occurrit *Nam* et *Enim*. Ut Andr. V. 1. 4. Chremeti dicenti, *Orandi jam finem face* etc. respondet Simo: *Imo ENIM nunc cum maxime abs te postulo atque oro*. Intellige, *Non finem orandi faciam: IMO ENIM* etc. Phorm. IV. 4. 13. Antiphonti roganti, *cedo nunc porro, Phormio dotem si accipiet, uxor ducenda est domum: quid fiet?* respondet servus, *Non ENIM ducet*. Supple, *Ne time:* Non enim ducet. Cave autem existimes, ellipsin esse, ubi *γὰρ* sequitur interrogationem. Nam interrogatio est id ipsum, cujus rationem reddit *γάρ*. V. c. Xenoph. Mem. II. 3. 16. Chærecrati dicenti, *καί τοι τῦτό γε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις τἀναντία νομίζεται, τὸν πρεσβύτερον ἡγεῖσθαι παντὸς καὶ ἔργυ καὶ λόγυ*, respondet Socrates, ΠΩ͂Σ; 'ΟΥ ΓΑ'Ρ *καὶ ὁδοῦ παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται*; Hic *πῶς* enim idem valet quod *Erras*, s. *Mirum est quod dicis*. Sic Terent. Andr. II. 6. 27. *Quidnam hoc rei est? quid hic volt veterator sibi? NAM si hic mali est quicquam, hem illic est huic rei caput.* Illa enim interrogatio valet, *Utique iste veterator molitur mihi malum.* Qui difficiles sunt in admittenda ellipsi ante *γὰρ*, objiciunt loca, ubi *γὰρ* a principio orationis ponitur. E. g. Odyss. κ'. 501. ubi Ulysses ita exorditur orationem: *Ὦ Κίρκη, τίς* ΓΑ'Ρ *ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει*; At vero recte Clarkius vidit, hic quoque eleganter omissum esse: *Nequaquam eo ire possum: QUIS ENIM* etc. Igitur *γὰρ* non minus pendet ab antegressa oratione, quam *vero*, si ab initio ponitur. V. v. Cic. Epist. ad Divers. IV. 6. *Ego VERO, Servi, vellem, ut scribis, in meo gravissimo casu affuisses.* Illud *vero* enim respondet verbis Sulpicii, *Qui, si istic affuissem, neque tibi defuissem, coramque meum dolorem tibi declarassem.* Z.

6 Vel *τι δή*, præcedente vocula aliqua, [Aristot. Politic. II. 3. §. 9. *Reizius.*] ut in illo Herodiani, lib. I. Ubi post peractas Marci exsequias successuro in imperium Commodo suadent amici, ut milites alloquatur, et *μεγαλόφρονι ἐπιδόσει* animos militum sibi adjungat: dein subjungitur: *Παρηγγέλθη* TE ΔΗ' *πᾶσιν ἐλθεῖν εἰς τὸ εἰωθὸς πεδίον αὐτοὺς ὑποδέχεσθαι.* Quæ verba Angelus Politianus ita vertit: *Edictum itaque omnibus, ut in campo de more adessent frequentes.* Quem locum a Tanaquillo Fabro male intellectum non possum non obiter hic ab omni menda vindicare. Politiani versio, elegantior quam fidelior, erroris ansam dedisse videtur, ita ut ille illud *De more* tantum restrinxerit ad *τὸ, εἰς τὸ εἰωθὸς*, quasi *τὸ, ὑποδέχεσθαι* ab interprete esset omissum, per quod videtur intellexisse: *Ut illam* (scil. *ἐπίδοσιν*, quod præcedit) *acciperent.* Itaque pro *αὐτοὺς* restituendum putat *αὐτὴν*, ut referratur ad *ἐπίδοσιν*. En ejus verba: *Sed ibi necessario reponendum* ΑΥ'ΤΗ'Ν. *Intelligit enim τὴν ἐπίδοσιν.* In notis etiam brevibus, quæ in editione Oxoniensi, 1699. ad paginæ marginem infimum subjectæ sunt, invenio: *suadet textus, reponendum (αὐτὴν) intelligit enim τὴν ἐπίδοσιν.* Sed nihil omnino mutandum, et manifestus patebit error, si modo verborum structura instituatur, quæ hæc est: *Παρηγγέλθη τι δὴ πᾶσιν ἐλθεῖν εἰς τὸ πεδίον εἰωθὸς ὑποδέχεσθαι αὐτούς.* Verbatim: *Et sane edictum est omnibus, ut venirent in campum, solitum recipere eos:* sive, *in quem convenire solebant.* *Αὐτοὺς* itaque referendum est ad præcedens *πᾶσιν*. Nihil

sæpius significat *videlicet*,) eleganter postponitur particulæ καὶ, asseverandi gratia: ut, καὶ δὴ βουλοίμην ἂν, id est, *equidem omnino vellem.* Quomodo non raro duplici καὶ includitur: ut, καὶ δὴ καὶ ἀνόσιον τοῦτό γε, id est, *et impium sane id fuerit:* ubi alterum καὶ, παρέλκειν videtur [7].

VII. Interdum aliquid inter καὶ et δὴ, majoris elegantiæ causa, inseritur, ut, Τοῦτο ἄρα τῷ ἐλευθέρῳ [8] πρέπει, καὶ τῷ δικαίῳ δὴ, id est, *Hoc profecto liberalem hominem decet, et vero etiam justum.*

Eodem pertinent ista, καὶ τὸ δὴ μέγιστον, sine ullo verbo, id est,

planius. Cæterum τὲ δὴ vel καὶ δὴ passim redditur *igitur* vel *itaque*, ut ab interprete h. l. quod, quamvis huic loco posse quadrare non negem, tamen non vere genuinam particularum vim exprimit, nam quod in versione quadrat, et concedi debet interpreti, ne tironum in morem verbatim omnia reddendo in solœcismum incurrat; id non statim veram alicujus vocis significationem exhibet: id quod, si unquam alias, certe in particulis ejusmodi usu venit. Utraque igitur particula suam notionem et vim retinere debet. Et καὶ quidem seu τε conjunctio suo copulandi fungitur officio: particula vero δὴ non tantum probat vel confirmat præcedentia, quod in fine hujus sectionis ostendetur; sed etiam nescio quid addit et auget. V. g. si quis roget: *Visne post hanc vitam beatissima sorte frui?* Et respondeat quis: Καὶ δὴ, vel, Καὶ δὴ καὶ διώκω μάλιστα, explebunt illæ particulæ partes particularum οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ. q. d. Οὐ μόνον βούλομαι, ἀλλὰ καὶ διώκω μάλιστα. altero illo καὶ non abundante, sed significante *etiam.* Porro ob vim suam ἐπιδοτικὴν, qua superioribus aliquid addit, solet hæc particula frequenter sequi post nomina superlativa, ut asserit Stephanus ad locum Thucyd. lib. I. cap. 18. Inter alia, quæ profert exempla, est illud quod extat eodem libro cap. 1. Κίνησις γὰρ αὕτη ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΗ τοῖς Ἕλλησιν ἐγένετο, *Hic maximus profecto motus inter Græcos fuit.* Adjungo, non tantum solere hanc particulam sequi post nomina superlativa, sed etiam superlativorum naturam habentia, atque ubi increscit oratio, perinde ac apud Latinos, *Tum demum*, *Tum vero.* Exemplum habet idem eodem libro cap. 91. ubi postquam narravit, quomodo Themistocles Ephoros, qui Athenienses, muros ædificantes, impedire conabantur, continua temporis procrastinatione et fallaciis eluserit, tandem (nam hic oratio increscit, et ad summum quasi fastigium venit) subjungit: Καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπελθὼν τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐνταῦθα ΔΗ φανερῶς εἶπεν, *Et Themistocles adiens Lacedæmonios tunc demum aperte dixit.* Solent, inquam, Latini adhibere, *Tum vero.* Liceat mihi subjungere exempla, majorem lucem huic Græcæ structuræ datura. Continuo crescentem orationem habemus in Curtio, qui, postquam lib. III. cap. 11. descripserat prælium Alexandri contra Darium, et eo pervenerat, ubi cominus pugnare cœperunt, addit: *TUM VERO multum sanguinis fusum est.* Paulo post increscente cadentium numero: *TUM VERO similis ruinæ strages erat.* Deinde jam ad fugam inclinante Darii exercitu: *TUM VERO cæteri dissipantur metu.* Et tandem toto jam exercitu profligato: *TUNC VERO impotentis fortunæ species conspici potuit.* Eodem modo Ovidius lib. I. trist. eleg. 3. ubi describit miseram rerum suarum conditionem, quam extremum tempus, quo sibi in Urbe manere licitum erat, attulit: cum autem eo pervenit, ut domo egrederetur et a sua uxore divideretur, ait:

TUM VERO exoritur clamor gemitusque meorum,
Et feriunt mæstæ pectora nuda manus.
TUM VERO conjux humeris abeuntis inhærens,
Miscuit hæc lacrymis tristia dicta suis.

In ejusmodi occasionibus Græce dicas, τότε δὴ, vel τότε δὴ τότε, ut loquitur in simili occasione Aristides, Orat. pro Quatuorviris, pag. 320. init. et Cyril-

Quodque maximum est. Sic, καὶ τὸ δὴ προὐργιαίτατον, *Quodque potissimum*, vel *maximum operæ pretium est;* vel, *quodque maxime urget:* et similia, in quibus præpositivus τὸ, sumitur pro subjunctivo ὅ [9].

VIII. Δὴ præfixum particulæ πυ, vel πυθὲν, significat, *videlicet, nimirum, opinor*, idque tam serio, quam joco. Serio, ut, μέμνησθε γὰρ δήπυ, *meministis enim, opinor* [10]. Joco autem, Σὺ δήπυ τηλίκος ὢν, καὶ τῶν ἀνδρειοτάτων ἂν περιγένοιο, id est, *Tu videlicet hac ætate, fortissimos etiam superare poteris* *. Δήπου, δήπουθεν, nimirum.

lus contra Julianum, lib. X. pag. 341. Ubi Christianos et Judæos defendit contra criminationes Juliani, quasi sepulcris advolverentur, et incantationibus fidem haberent. Ac Judæi quidem, inquit, dum verum Deum colebant, hujus criminis omnino fuerunt immunes: postquam autem falsos Deos coluerunt, ΤΟ'ΤΕ ΔΗ' ΤΟ'ΤΕ καὶ τοῖς ἀκαθάρτοις μνήμασιν ἐνδιαιτωμένους, καὶ τῆς δι' ὀνείρων μαντείας γεγονότας ἐραστὰς κατίδοι ἄν τις αὐτοὺς, *Tunc vero, tunc et in impuris sepulcris versantes, et divinationi illi per somnia deditos illos videas.*

7 Vel potius sit ἐπιδοτικόν.

8 Parisiensis Edit. habet ἐλευθερίῳ.

9 Vide Cap. I. Reg. 13.

10 Verba sunt Demosthenis de Fals. Legat. citata a Bud. pag. 487. Adi epist. Pauli ad Heb. II. 16. Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται, *Non enim videlicet angelos assumit, sed semen Abrahami assumit.* Et Demosthenem de Classibus pag. 76. lin. 50. Ἐκεῖνό γε δήπουθεν ἅπαντες ἐπίστασθε, *Illud utique omnes novistis.* H.

* Particula composita δῆθεν 1. significat ἀπὸ τοῦ δὴ, h. e. ἀπὸ τοῦ νῦν, *statim, illico, sine mora, ab hoc ipso temporis puncto.* V. c. Eurip. Orest. 1119. Εἴσειμεν ἐς οἴκους δῆθεν, ὡς θανούμενοι, *Intremus ædes illico, ut morituri.* 2. Habet vim confirmandi, auctore Hoogeveno, sed in causis fictis potius, quam veris, et veritatem speciosa simulatione tegit. Hinc Suidas de hac particula: προσποίησιν ἀληθείας ἔχει, δύναμιν δὲ ψεύδους. Cæterum reddi potest *scilicet, nimirum, quasi* etc. [Mark. ad Eurip. Supp. 521. *Herm.*] Ut Eurip. Orest. 1320. Κἄγω σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἕξω κόρας; ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα. Heliodor. IV. 4. Προσδραμὼν οὖν τῇ Χαρικλείᾳ, πολύς τε ἐξεπίτηδες, ἐς τὸ στέρνον ἐμπίπτει, τοῦ δρόμου δῆθεν τὴν ῥύμην οὐκ ἐνεγκὼν, *Accurrens itaque ad Charicleam totus de industria in gremium ipsius incidit, simulans se impetum cursus ferre non posse*, seu, *quasi cursus vehementiam non possit sustinere.* Id. I. 14. ubi δῆθεν et τὸ ἀληθὲς opponuntur: Θρήνων οὐκ ἐπαύετο, δῆθεν μὲν τῶν ἐπί σοι, τὸ δ' ἀληθὲς τῶν ἐφ' ἑαυτῇ, *Continue lamentabatur*, quasi *propter casum tuum, sed revera ob sortem suam.*

Δήπουθεν autem idem valet, quod δήπου, habetque adeo usum in asseverationibus iis, quæ ex alterius assensu et consentiente sententia suspenduntur. Ut Aristoph. Plut. 140. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὠνήσεται δήπουθεν, ἣν σὺ μὴ παρὼν αὐτὸς διδῷς τἀργύριον, *Non erit, unde quis emat utique* (s. *opinor, haud dubie) nisi tu* etc. Idem in Vesp. 295. Εἰπὲ, τί βούλει με πρίασθαι καλόν; οἶμαι δέ σ' ἐρεῖν ἀστραγάλους δήπουθεν, ὦ παῖ. Demosth. de Class. pag. 187. ἐκεῖνό γε δήπουθεν ἅπαντες ἐπίστασθε.

Restat, ut etiam paucis videamus de usu δῆτα. 1. Poni videtur pro δὴ, in sensu *jam.* Ut apud Synesium: Καὶ δῆτα διαλέξομαι πρὸς σὲ, *Et jam tecum colloquar.* 2. Habet vim adhortandi, obtestandi, precandi, *age, quæso, obsecro.* Ut Eurip. Orest. 220. Λαβοῦ, λαβοῦ δῆτα, *Age prehende, prehende*, Ibid. ver. 1231. ὦ πάτερ, ἱκοῦ δῆτα, *Veni quæso, Venidum.* Ibid. 92. πρὸς θεῶν, πίθοι' ἂν δῆτά μοί τι, παρθένε! *Per deos te, virgo, obtestor, hoc mihi appone gratiæ!* 3. Habet vim confirmandi; *tandem, utique.* Ut Aristoph. Vesp. 1171. Τίνα δῆτ' ἂν λέγοις; *Quæ tandem es dicturus?* Plat. Symp. pag. 218. Σώκρατες, καθεύδεις; Οὐ δῆτα, ἦ δ' ὅς, *Minime, inquit.* Aristoph. Vesp. 13. Καὶ δῆτ' ὄναρ θαυμαστὸν εἶδον ἀρτίως, *Et sane mirum somnium modo vidi.* Perperam nonnulli vim concludendi pro οὖν, *igitur*, huic particulæ tribuunt, uti δὴ, de

Φέρε δὴ, *age vero.*

IX. Interdum vel incitando, vel concedendo, sumitur, pro *sis, vero, porro.* Incitando quidem: ut, Φέρε δὴ, ἴθι δὴ, id est, *Age sis, age vero.* Sic Δεῦρο δὴ, id est, *Huc age.* Concedendo autem, ut, Εἶεν δὴ ταῦτα, *Sint ista vero.*

X. Post adverbium ἐνταῦθα videtur commode reddi, *enimvero* [11]: ut, Ἐνταῦθα δὴ ἔτος δεινόν τι παθὼν, id est, *Tum*, vel *hic enimvero graviter commotus.*

Τί δήποτε; *quid tandem?*

XI. Sæpissime præfigitur particulæ ποτέ, tuncque aut παρέλκει, aut ejus significatio cum vocis illius significatione confunditur. Reddi enim debet, *tandem*, vel *demum:* ut, Τί δὴ ποτέ σε ἔτωσὶ παροξύνει; *Quid tandem usque adeo te commovet* [12]*?*

Οὕτω δὴ, *atque ita.*

XII. Οὕτω δὴ, non raro verti potest, *atque ita:* ut, Οὕτω δὴ, πάντα διειργασμένος, ᾤχετο χαίρων, *Atque ita confectis omnibus exsultans abiit.*

Δὴ, ironicum.

XIII. Ironice quoque per sese ponitur: ut, Ὑμεῖς ἄρα φιλομαθεῖς δή τινες ὄντες, ἄσμενοι ἂν τῆς παιδείας ἕνεκα πάνθ' ὑπομένητε, id est, *Vos*

qua paulo post videbimus. Nam facile in locis, quæ laudantur, potest tribui vis vel confirmandi, vel cohortandi vel obsecrandi. Non minus errant ii, qui δῆτα interdum otiosum et παραπληρωματικὸν putant: veluti in illo, quod laudat Stephanus, Τί δῆθ' ὁρᾷς; Nam commode reddi potest, *Quid tandem vides?* Z.

11 Aliquando tamen, ut liquet ex loco, modo ex Thucydide citato.

12 Et hic eandem vim habere, quam Reg. 6. modo innui, contendo.

13 Hinc patere potest, hanc conjunctionem non esse superfluam, sed superiora vel confirmare, vel ad ea aliquid addere, vel denique, ut Noster ait, comprobationis esse notam.

14 Atque ita solet hæc particula quam vehementissime assertionem stabilire, ut si dicas: *Si unquam alias, nunc utique Respub. in periculo magno versatur.* Sic Græce: Εἴπερ ποτε, νῦν γε δὴ μέγαν κίνδυνον τὰ τῆς πόλεως κινδυνεύει. Nam particula γε solet fere addi. Aristid. serm. sacr. I. pag. 506. in fine: Καὶ ἐδόκει αὐτοῖς, νῦν γε δὴ πάντως δεῖν τομῆς, *Et videbatur illis, nunc utique omnino sectione opus esse.* Utriusque particulæ vice fungitur non raro sola particula καὶ. ita Εἴπερ ποτε, καὶ νῦν. Sic Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. V. pag. 115. lin. 24. Εἴτις καὶ ἄλλος ἀνὴρ, ΚΑῚ ὁ Κῦρος ἄξιός ἐστι θαυμάζεσθαι, *Si quis alius, Cyrus utique admiratione dignus est.* H.

De Particula δὴ quoque quæ omnino sunt tenenda, inprimis duce Hoogeveno, breviter et summatim videamus. Vis prima videtur esse *temporis*, qua significat *jam*. Suidas sic: Δὴ ἀντὶ τοῦ νῦν· Ἀριστοφάνης, Νεφέλαις· (ver. 700.) Φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει. Σωκράτης λέγει πρὸς τὸν πρεσβύτην· τὸ δὴ ἰσοδύναμον τῷ νῦν. Et Hesychius, Δὴ γὰρ, ἤδη γάρ. Sic occurrit Aristoph. Vesp. 1059. Πρίν ΠΟΤ' ἦν, πρὶν ταῦτα. ΝΥ͂Ν δ' οἴχεταί γε, (loquitur Senex de sua pristina virtute) κύκνου τε πολιώτεραι ΔῊ αἵδ' ἐπανθοῦσι τρίχες. Xenoph. Cyrop. III. 3. 24. ὥρα δὴ ἀπαντᾷν. Ibid. §. 43. Οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ Κῦρον ἐν τούτοις ἦσαν. οἵδ' Ἀσσύριοι καὶ δὴ ἠριστηκότες ἐξῄεσαν, Hesiod. Oper. 414. Ἦμος δὴ λήγει μένος ὀξέος ἠελίοιο. Iliad. φ'. 148. Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες. Conf. Aristoph. Vesp. 974. Eurip. Orest. 39. Iliad. ε'. 334. 762. 769. φ'. 450. ω'. 785. etc. Sæpe occurrit νῦν δὴ, cum præterito, h. e. *paulo ante, modo,* ἀρτίως, ἄρτι. Ut Plat. Gorg. pag. 455. Περὶ ὧν ΝΥ͂Ν ΔῊ Σωκράτης ἔλεγε. 2. Subjecta est vis *adhortandi, age, quæso.* Nam qui hortatur, is suadet, ne quid differatur. Plat. Phæd. pag. 229. πρόαγε ΔῊ καὶ σκόπει, *Præi quæso, et vide.* Judith. XIII. 11. Ἀνοίξατε δὴ τὴν πύλην. Sic subinde occurrit ἄγε

nempe doctrinæ tam studiosi, ejus caussa nihil non feratis. [Markland. ad Eurip. Supp. 521. *Herm.*]

XIV. Aliquando uni tantum elegantiæ servit: ut Αὐτίκα δὴ μάλα, id est, *Subito admodum*, vel *continuo*, qua in acceptione, non raro, vel sequitur particulam δὲ, ut ἐὰν δὲ δὴ, *quod si:* vel cum particulis similitudinem aut accessionem indicantibus conjungitur; ut, Καθ' ἃ δὴ, ὥςπερ δή. sic, Καθ' ὃ δὴ πρότερον, id est, *Quemadmodum etiam ante factum idem est*, ubi fungitur vice particulæ ἂν, de qua postea. Imo et cum ea quoque conjungitur; ut, καθάπερ ἂν δὴ, eodem sensu. Δὴ, abundat.

XV. Sed notandum hic primo, non initio periodi hoc loquendi genus usurpari [13]. Erraret enim, qui orationem inchoans hac similitudine: *Quemadmodum ferociens quidam leo;* sic eam Græce redderet, Ὥςπερ δὴ vel δὴ ἂν λέων τις ἄγριος. Sola enim particula ὥςπερ, aut similis adhibenda tum est.

Notandum secundo, cum mediis in periodis usurpatur, indicari, placere admodum ac probari comparationem illam, vel accessionem, ideoque latere significationem adverbii *etiam*, vel *utique*, aut alterius similis [14].

δὴ, φέρε δὴ, ἴθι δὴ, h. e. *agedum*, *agesis*, *age vero*. Et Plat. Phæd. pag. 260. est ὧδε δὴ σκοπῶμεν αὐτὸ, *Id adeo sic contemplemur*, s. *Agedum rem contemplemur ita*. 3. Eandem vim obtinet in interrogationibus, ubi reddi potest, *quæso*, *tandem*. Sic sæpe occurrit πότερα δὴ; ποῦ δὴ; πῶς δὴ; τί δὴ; ποῖος δὴ; etc. Plat. Phæd. pag. 265. πῶς δὴ οὖν τοῦτο λέγεις; *Quomodo tandem igitur hoc dicis?* Ibid. pag. 243. Ποῦ δή μοι ὁ παῖς, πρὸς ὃν ἔλεγον; *Ubi quæso* (s. *ubi vero*) *est mihi puer, quocum loquebar?* Id. de Repub. lib. IV. pag. 421. Τὰ ποῖα δὴ ταῦτα; Nonnunquam δὴ præmittitur particulæ interroganti: ut Plat. Phæd. pag. 242. Λέγεις δὲ δὴ τί; *Quid tandem est, quod dicis?* Ibid. pag. 259. Ἔχουσι δὲ δὴ τί τοῦτο; 4. Non fere differt sensu, ubi in orationum primordiis ponitur, ad significandum animum paratum. V. c. Aristoph. Avib. 551. Καὶ δὴ τοίνυν πρῶτα διδάσκω, *AGE igitur, primum moneo*. Plat. in Symp. pag. 204. Τοῦτο δὴ μετὰ ταῦτα πειράσομαί σε διδάξαι, *Age, hoc deinceps te docere conabor*. 5. Eidem particulæ quoque vis *confirmandi* subjecta est admodum frequenter, et significat, *utique*, *profecto*, *sane*, *quidem*, *uti dubitare non licet*, *uti facile intelligitur* etc. E. g. Plat. in Euthyphron. init. Οὔτοι ΔΗ Ἀθηναῖοί γε, ὦ Εὐθύφρον, δίκην αὐτὴν καλοῦσιν, ἀλλὰ γραφὴν, *Profecto Athenienses certe, hanc non litem appellant, sed accusationem*. Aristot. de Repub. lib. I. pag. 185. Ἐπεὶ δ' ἐστὶν ἐνίοις γεγραμμένοις περὶ τούτων, οἷον Χάρητι δὴ (*quidem, uti constat,*) τῷ Παρίῳ, καὶ Ἀπολλοδώρῳ τῷ Λημνίῳ. Plat. de Repub. lib. V. pag. 455. Ἐν οἷς δή τι δοκεῖ τὸ γυναικεῖον γένος εἶναι, etc. In has classes œconomia totius usus, quem habet δὴ, commode distribui potest. Perperam autem a nonnullis tribuitur eidem vis ἐπιδοτικὴ, *etiam*, *igitur*. Z.

SECTIO SEXTA

De Conjunctionibus εἰ, ἢ, ἂν, ἐὰν, *et adjacentibus particulis.*

REGULA PRIMA.

Εἰ et ἢν, quemadmodum ἂν et ἐὰν, per se solæ promiscue usurpantur, in vulgari acceptione, qua significatur Latinum *si*. Latius tamen patet usus conjunctionis εἰ, quam cæterarum, ut constabit ex sequentibus: ubi tum de cæteris quoque monebimus, cum idiotismus aliquis æqualiter illis omnibus conveniet.

Εἰ, *utinam.* II. Εἰ per se solum [15], aliquando sumitur pro εἴθε· id est, *utinam!*

15 Nunquam, quod sciam, per se solum, ¶. 302. sed conjunctum cum particula γὰρ, ut ex exemplis subjectis patet, ut et Lucian. in Prometh. sub finem: Εἰ γάρ γένοιτο ταῦτα! *Utinam hæc fierent!* et Homer. Iliad. B. ver. 371.

> Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
> Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν!

O utinam, o Jupiter, et Pallas, et Apollo, tales decem mihi consiliarii essent Achivorum!

16 Pag. 154. lin. 16. H.

* Εἰ in sensu optandi conjunctum habere γὰρ, præter diligentem Hoogevenum observavit quoque Valkenarius ad Eurip. Phœniss. 761. Quæritur autem, quænam utriusque particulæ sit ratio in ejusmodi locis? Non inepta est sententia Hoogeveni, qui, ut suam quæque particula retineat vim, existimat, duplicem intelligendam esse ellipsin, aliam ante εἰ γὰρ, quæ votum contineat; aliam post εἰ γὰρ, quæ efficiat ἀπόδοσιν. Nemini enim hoc durum videri debet propterea, quod alias ἀποσιωπήσεις haud infrequentes reperiuntur tum, cum animus est commotior, qui utique solet esse in ejusmodi locis. Accedit hoc, quod aliis quoque in locis sæpe ante γὰρ integra intelligenda est sententia, et post εἰ deest ἀπόδοσις, veluti καλῶς ἔχει etc. [Mark. post Eurip. Supp. pag. 286. *Herm.*] Egregie porro ad illam ἀποσιώπησιν τῆς ἀποδόσεως comprobandam valent loca Homerica, de quibus postea videbimus, ubi ἀπόδοσις satis expressa reperitur. Age videamus illum locum Xenoph. Cyrop. VI. 1. 38. a Vigero laudatum! Intellige ante εἰ γὰρ vel καλὸν τοῦτό ἐστιν, vel καλῶς εἶπες vel, quod Hoogeveno placet, γένοιτο, h. e. *fiat.* s. *utinam hoc fiat:* atque post χρήσιμος supple καλῶς ἔχει, aut καλῶς ἂν ἔχοι. Igitur sensus integer loci est: *Pulchre monuisti;* (seu, *utinam hoc fiat!*) *nam si fieret, ut ego opportune tibi prodessem; bene esset.* Sed Odyss. υ'. 236. altera pars ellipseos, quam ἀπόδοσιν appellavimus, expressa est: Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων· γνοίης χ' οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται. Supple tantum, *Bene dixisti!* et sequentium sensus erit planus: *Nam, si hoc, hospes, perficeret Jupiter, cognosceres, quam fortem strenuumque me haberes adjutorem.*

apud Poëtas quidem sæpius, rarius apud Oratores. Homerus Odyss. Γ. ver. 205.

> Εἰ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε Θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν!
>
> *Utinam tantum mihi facultatis et virium Dii concederent!*

Xenoph. παιδ. VI. [16] Εἰ γὰρ γένοιτο, ἔφη ὁ Ἀράσπας, ὅ τι ἐγώ σοι ἐν καιρῷ ἂν γενοίμην αὖ χρήσιμος, id est, *Utinam vero, inquit Araspas, existat aliquid, in quo tibi rursum usui esse possim.* Ita forte sumendum illud Virgil. Æn. VI. ver. 187.

> *Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus*
> *Ostendat nemore in tanto.* —

Sæpius jungitur cum ὤφελον, ἔφη, id est, *utinam, vero, inquit!* quibus in locis particula γὰρ, aut omnino vacat, aut reddi debet, *vero:* ut, δὲ sæpe significat *enim* *.

III. Εἰ, aliquando sumitur pro ὅτι, *quod;* ac fere post aliquod verbum affectum aliquem animi significans, ut sunt θαυμάζω, *miror;* χαίρω, *gaudeo;* ἄχθομαι, *doleo;* δακρύω, *lugeo;* κλαίω, *fleo;* et simil. Demosth. de Falsa Legat [17]. Καὶ τὺς Ἀρκάδας ὑμῖν ἀπήγγειλεν, ὡς *Εἰ, quod.*

Pari modo Iliad. β'. 373. Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον, τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν· τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος etc. Hic nihil omnino intelligi debet. Nam præcedit ἦ μὰν αὖ ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν. Conf. Odyss. σ'. 309. Locus Luciani Dial. Meret. IV. Tom. III. pag. 487. paululum recedit a vulgari loquendi ratione: ΕΙ" τινα εὕροιμι, ὦ Βακχί, γραῦν, ὡς ἔφην· ἀποσώσοι ΓΑ'Ρ ἂν φανεῖσα. Hoogevenus locum sic resolvit: Εἴθε γραῦν τινα εὕροιμι, ἀποσώσοι ἂν φανεῖσα. Occurrit locus Odyss. η'. 311. ubi εἰ γὰρ cum Infinitivo conjungi videtur. Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον, τοῖος ἐὼν, οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων, ἅ τ' ἐγώ περ, παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι, αὖθι μένων· οἶκον δέ τ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην αἴκ' ἐθέλων γε μένοις. Hic quoque γὰρ luculenter reddit rationem antecedentium, et infinitivi ἐχέμεν et καλέεσθαι reguntur vel ab omisso ὤφελον, vel ἐθέλοις. Z.

17 Pag. 241. Locus Budæo citatus pag. 519. ut et sequens Synesii, ibid. Cæterum affert Budæus ibidem alium ex Demosthene locum, qui invenitur in Orat. de Fals. Legat. pag. 239. Ubi sequitur εἰ post verbum κρίνειν, quod nullum affectum significat. Verba sunt: Τί γὰρ δήποτε Μυροκλέα μὲν ἜΚΡΙΝΑΣ, ΕΙ' παρὰ τῶν τὰ μέταλλα ἐωνημένων εἴκοσι ἐξέλεγξε δραχμὰς παρ' ἑκάστου, καὶ Κηφισοφῶντα γραφὴν ἱερῶν χρημάτων ἘΔΙ'ΩΚΕΣ, ΕΙ' τρισὶν ὕστερον ἡμέραις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἔθηκεν ἑπτὰ μνᾶς; *Nam cur tandem Myroclem accusavisti, quod a singulis, qui metalla redemerant, viginti drachmas exegerat, et Cephisophontem judicio, sacrilegii nomine, persecutus es, quod post triduum septem minas in mensa numeraverat?* H.

Huc pertinent quoque loca Xenoph. Mem. I. 1. 13. ἐθαύμαζε δὲ, εἰ μὴ φανερὸν αὐτοῖς, ἐστὶν, et §. 18. ὅσα δὲ πάντες ᾔδεσαν, θαυμαστὸν, εἰ μὴ τούτων ἐνεθυμήθησαν. Ibid. I. 2. 13. ἐγὼ δ' εἰ μέν τι κακὸν ἐκείνω τὴν πόλιν ἐποιησάτην, ὀκ ἀπολογήσομαι. In his locis omnibus rem non dubiam et incertam indicat εἰ, sed plane certam et perspicuam. Igitur reddi debet *quod, quandoquidem, quia.* Conf. Iliad. φ'. 216. αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσιν θεοὶ αὐτοὶ, εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι. Adde Rom. VIII. 17. 31. Act. Apost. IV. 9. XXVI. 23. et Markland. ad Lys. pag. 670. edit. Reisk. Z.

ἔχαιρον, εἰ προςέχει τοῖς πράγμασιν ἤδη ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις, id est, *Arcadas etiam eo vobis lætari nunciavit, quod jam Atheniensium civitas rerum satageret.* Synes. Ἔκλαιον, ἐκ εἰ τεθνηξοίμην, *Flebam, non quod paulo post moriturus essem.*

Isocrat. Θαυμάζω τῶν ἐν ταῖς πόλεσι δυναστευόντων, εἰ προςήκειν αὐτοῖς ἡγῦνται μέγα φρονεῖν, id est, *Miror equidem civitatum principes, quod efferri suum esse putent.* Œnomaus apud Eusebium Præparat. VI. [18] Ἐμοὶ δὲ θαυμάζειν ἔπεισιν, εἰ τοιαῦτα λέγων, ἐκ ᾔσθάνετο τῆς ματαιολογίας τῆς ἑαυτῦ, *Mihi vero plane mirari subit, ipsum dum ista diceret, quam inania quamque frivola diceret, non sensisse.*

Utrum. IV. Aliquando idem est, quod πότερον, *utrum, an,* [¶. 812. ad pag. 422.] *num,* [Non *num. Herm.*] dubitando potius, quam interrogando. [Cum indicativo. *Herm.*] Plutarch. Lycurgo, Εἰ καλῶς κείμενοι νόμοι τυγχάνυσιν, ἠρώτησε, id est, *Rogavit, num rite constitutæ leges essent.* Quod etiam, raro licet, aliquando tamen Latini auctores imitantur [19]. Hic vero notandum est, hac in acceptione, non raro, εἰ μὲν, et εἰ δὲ μὴ, inter sese opponi. Xenoph. παιδ. VIII. [20] Εἰ μὲν ὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω, εἰ δὲ μὴ, καὶ παρὰ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε, id est, *Utrum ego vos satis doceam, nec ne, ex senioribus etiam intelligite* [21]. [Immo est illa usitata ellipsis τῦ εὖ ἔχει. *Si ego satis vos doceo, bene est: sin minus, etiam rerum præteritarum exemplis discite. Reizius.*]

18 Pag. 264.

19 Sic enim Terent. Heaut. I. 1. 117. *Visum, SI domi est.* Et Adelph. IV. 2. 10.

Nunc redeo: SI forte frater redierit, viso.

20 Pag. 237. in fin. Alium tamen, quo regula firmetur, locum desidero, quia non satis perspicuum est, particulam εἰ ibi obliquam interrogationem aut dubitationem inferre, ac non potius oppositas conditiones, quarum prior sit elliptica, ut mox ad Reg. 9. dicetur: ita ut verba sic reddantur: *si itaque satis vos doceo,* [*recte habet*]; *sin minus* etc. Quomodo paulo ante εἰ μὲν et δὲ μὴ opposuerat, sed plenius: ΕΙ' ΜΕ`Ν ὖν ὕτως ἔχει ταῦτα, ὥςπερ ἐγὼ οἴομαι, καὶ ἡ ψυχὴ καταλείπει τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν καταιδύμενοι ποιεῖτε, ἃ ἐγὼ δέομαι· ΕΙ' ΔΕ` ΜΗ` ὕτως etc. *Si ergo hæc ita se habent, ut ego arbitror, et anima corpus relinquit, meam quoque animam reverentes facite, quæ peto: sin minus,* etc. H.

Εἰ inseruit 1. interrogationibus obliquis, et tamen jungitur fere Indicativo, contra consuetudinem Latinorum, qui in hoc sensu Conjunctivo utuntur. E. g. Iliad. ε'. 183. σάφα δ' οὐκ οἶδ' εἰ θεός ἐστιν, *Certo non scio, an Deus sit.* Plat. de Repub. lib. IV. pag. 420. Ἄθρει, εἰ τὰ προςήκοντα ἑκάστοις ἀποδιδόντες, τὸ ὅλον καλὸν ποιῦμεν, *Vide, an, cum suum cuique tribuimus, totum corpus pulcrum fingamus.* Conf. Epist. I. cap. 1. 1. Interdum eodem in sensu occurrit cum Optativo, qui pendet ab intellecta particula ἂν, quæ ipsa cum aliis particulis subinde, uti sæpe docuimus, est intelligenda. Sic occurrit Plutarch. in Cæs. pag. 713. ἠρώτησεν, εἰ τοὺς νόμυς ἐπαινοῖεν, h. e. ἐπαινοῖεν ἄν. Conf. Act. Apost. XVII. 11. 2. Eadem particula etiam servit interrogationibus rectis, ubi dubitatio locum habet nullum, E. g. Plat. de Repub. lib. V. pag. 478. εἰ δ' ἀμφοῖν μεταξὺ κεῖται; *Nam inter scientiam et inscientiam media posita est opinio?* Odyss. α'. 158. Ξεῖνε φίλ', εἰ καί μοι νεμεσήσεαι ὅ, ττι κεν εἴπω, *Mi hospes, num ægre feres mea dicta?* Conf. Act. Apost. I. 6. VII. 1. XIX. 2. XXI. 37. Luc. XIII. 23. XIV. 3. Lib. Tob. V. 5. 3 Reg. XX. 20. Z.

21 Alias, cum in dubitatione diversa membra proponuntur, εἰ et ἢ sibi invicem respondent. Pausan. in Achaicis

V. Eadem conjunctio proprium id habet, ut per se sola imperfecto et aoristis, aliquando etiam, licet multo rarius, cum perfecto conjungatur sine conjunctione ἂν [22]. Quibus tamen in locis idem sensus est, ac si vel adhiberetur ἂν, vel optandi modus usurparetur. Plena exemplis omnia. Clarum illud ex Demosth. Philipp. I. quam sic orditur: Εἰ μὲν περὶ κοινῦ τινος πράγματος πρϋτίθετο λέγειν· verbatim, *Si de communi quodam negotio propositum esset dicere:* vel, *si novum argumenti genus ad dicendum esset propositum.*

Item Olynth. I. [23] Εἰ γὰρ τὴν αὐτὴν παρειχόμεθα ἡμεῖς, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, *Si enim eandem in nostra ipsorum caussa alacritatem ostendissemus.* Ubi imperfectum pro aoristo positum est.

Item Olynth. II. [24] Σφόδρα ἂν ἡγϋμην φοβερὸν εἶναι τὸν Φίλιππον, εἰ τὰ δίκαια πράττοντα ἑώρων αὐτὸν ηὐξημένον, id est, *Philippum equidem valde metuendum putarem, si eum justis actionibus crevisse cernerem.*

Similiter de Aoristo judicandum. Idem Olynth. I. [25] Εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ἡμῶν πεισθέντες, ἀνείλοντο τὸν πόλεμον· pro ἀνέλοιντο ἂν· id est, *Si enim a nobis persuasi, bellum hoc suscepissent.* Ibid. [26] Εἰ τότε τϋτων ἑνὶ τῷ πρώτῳ προθύμως ἐβοηθήσαμεν αὐτοὶ, *Si tunc uni eorum, cui primum libuisset, alacriter opem tulissemus;* pro ἐβοηθήσαμεν ἂν [27].

[Ad rariores significatus particulæ εἰ referunt, quando ponitur pro εἰ καὶ, *quamvis, etiamsi:* sed hoc fit tantum post negationem: ut Aristoph. Vesp. 297. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Δί', εἰ κρέμοισθέ γ' ὑμεῖς, *Non per Jovem, licet pendeatis,* Eodem sensu sumitur *Si,* Εἰ, *quamvis.*

pag. 420. prop. fin. Οὐδὲ οἶδα, ΕΙ' ἀφικόμενος ἐς Ῥώμην ὠφέλησεν ἄν τι Ἀχαιοὺς, Ἢ κακῶν σφισιν ἐγένετο μειζόνων ἀρχή. *Nec satis scio, utrum, si Romam pervenisset, Achæis aliquo modo profuturus, an majorum calamitatum caussa fuisset.* Nam ἢ hoc modo etiam reddendum esse *an,* supra docuit Noster Cap. præcedenti, Sect. 7. Reg. 2.

22 Confer Sect. 3. Reg. ult.

23 Pag. 2. lin. 18.

24 Pag. 6. lin. 44.

25 Pag. 2. lin. 11.

26 Pag. 2. lin. 26.

27 Præterea observanda est βραχυλογία, qua post hanc conjunctionem aliquid subaudiendum relinquitur. Tale est illud Xenophontis Hist. Gr. lib. IV. pag. 532. Ἐδέοντό τε, εἰ μηδὲν ἄλλο, ἀλλὰ τοσῦτόν γε χρόνον καταμεῖναι αὐτὸν etc. *Orabant, si nihil aliud, ut saltem tam diu maneret.* Ubi intellige vel ex persona rogati, ποιεῖν sive ἐπιτρέπειν ἐβέλετο· vel ex personis rogantium, διαπράττεσθαι ἐδύναντο, vel simile quid. H.

Εἰ in sensu conditionis jungitur. 1. *Optativo,* intellecta particula ἂν: ¶. 303. Ut Xenoph. Cyrop. III. 2. 18. Τί ἦν, ἔφη ὁ Κῦρος, βϋλοισθ' ἂν ἀποτελῦντες, ὥσπερ οἱ ἄλλοι Ἀρμένιοι, ἐξεῖναι ὑμῖν τῆς Ἀρμενίας γῆς ἐργάζεσθαι ὁπόσην ἂν βϋλησθε; Ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, ΕΙ' ΠΙΣΤΕΥ'ΟΙΜΕΝ μὴ ἀδικήσεσθαι. Isocrat. ad Nicocl. pag. 32. Εἰ δέ τις τϋς κρατῦντας τῦ πλήθϋς ἐπ' ἀρετὴν ΠΡΟΤΡΕ'ΨΕΙΕΝ, ἀμφοτέρϋς ἂν ὠφελήσειε. Plat. Euthyphron. cap. 3. Εἰ μὲν ὖν, ὃ νῦν δὴ ἔλεγον, ΜΕ'ΛΛΟΙΕ'Ν μϋ καταγελᾷν, ὐδὲν ἂν εἴη ἀηδὲς παίζοντας καὶ γελῶντας ἐν τῷ δικαστηρίῳ διαγαγεῖν· εἰ δὲ σπϋδάσονται etc. 2. *Futuro Indicativi.* Præter antecedens exemplum vid. Demosth. Olynth. I. pag. 13. εἰ δ' ὁ μὲν, ὡς αἰεί τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκὼς ἜΣΤΑΙ· ὑμεῖς δὲ, ὡς etc. Ibid. paulo post: ἀλλὰ μὲν εἰ τῦτο γενήσεται, δέδοικα, μὴ φανῶμεν ἂν etc. Ibid. pag. 14. εἰ δὲ θατέρϋ τϋτων ὀλιγωρήσετε, ὀκνῶ μὴ ματαίοις ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται. 3. *Indicativo Præsentis:* ut in illo Luciani: εἰ γάρ ΕΙ'ΣΙ βωμοὶ, εἰσὶ καὶ θεοί· ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοί· εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί. 4. *Indicativo Aoristorum, Perfecti et Imperfecti.* Præter loca a Vigero laudata, vid. Ebr. IV. 8. εἰ γὰρ αὐτϋς Ἰησῦς ΚΑΤΕ'ΠΑΥΣΕΝ, ὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας· Iliad. α'. 395. Ἐλθῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι ἢ ἔπει ὬΝΗΣΑΣ κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ. Conf. Iliad. φ'. 544. α'. 40. 5. Quæritur, an etiam

Terent. Eun. ab initio: *Exclusit, revocat, redeam? NON, SI me obsecret.* Conf. Horat. lib. IV. Od. 14. Virg. Eclog. X. 65.

Εἰ, *quasi.* Interdum εἰ reddi potest per *quasi*, quam vim Hoogevenus arcessit ab intellecta particula ὡς· ut Aristoph. Acharn. 558. καὶ, συκοφάντης εἴ τις ἦν, ὠνείδισας, *Et criminatus es, quasi essem sycophanta.* ¶. 306.

Εἰ reticetur. Nonnunquam εἰ reticetur: v. c. Epict. cap. 21. Γέγονέ τι κατά σε, ἐκτείνας τὴν χεῖρα κοσμίως μετάλαβε· παρέρχεται, μὴ κάτεχε· οὔπω ἥκει, μὴ ἐπίλαβε πόῤῥω τὴν ὄρεξιν. Pro εἰ γέγονε· εἰ παρέρχεται· εἰ οὔπω ἥκει. Simili modo apud Latinos *Si* omittitur: ut Virg. Æn. VI. 30. *Tu quoque magnam partem opere in tanto, sineret dolor, Icare, haberes*, pro *Si sineret.* Terent. Eun. II. 2. 21. *Negat quis, nego: ait: aio*, pro *si negat: si ait.* Plura exempla Latinorum collegit Linacer de Emendat. Struct. pag. 409.

An significet ὅπως? Eustathius putat εἰ dici pro ὅπως. Odyss. ζ'. 144. ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς, ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην, ἢ αὔτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι λίσσοιτ᾽ ΕἸ δείξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοίη. Eustathius enim, Τὸ δὲ ΕἸ ΔΕΙ'ΞΕΙΕ ΠΟ'ΛΙΝ, inquit, ἀντὶ τοῦ ΕἼΠΩΣ ΔΕΙ'ΞΕΙΕ· αὐτὸ δὲ, ταυτό ἐστι τῷ ὍΠΩΣ, κατὰ μετάληψιν συνδέσμων, ὥς φασιν οἱ ῥήτορες. At vero non est quod fugiamus ad novam significatiunculam particulæ comminiscendam, cum commode reddi possit *Si forte*, seu *An forte.* Z.]

Εἰ καὶ, *et si.* VI. Εἰ καὶ, verbatim *si et*, significat *et si;* quod etiam dicunt, καὶ εἰ, ¶. 307. sed fere interposito, γὰρ, *nam:* καὶ γὰρ εἰ significat *etsi enim.* Εἰ ἄρα, εἴγε, εἴπερ, εἰ δὴ, εἴ πυ· vel ἦν, et ἐὰν cum iisdem particulis sumuntur pro *si modo*, vel *si quidem*, vel *si forte:* quæ postrema significatio sæpius cadit in εἴπυ, ἤνπυ, ἐάνπυ· vel *sicubi.* Quarum acceptionum trita sunt exempla.

Εἰ δὲ, *quod si.* VII. Εἰ δὲ, et ἐὰν δὲ, aliquando significant *quod si;* nunquam

Conjunctivo jungatur. ¶. 304. Devarius laudat locum Galeni lib. II. de Caus. Puls. εἰ δέ πυ ΣΦΑΛΗ͂ι περὶ τὴν ἐνέργειαν, διαφθείρει ταύτῃ τὴν ἰσότητα. Sed Devarius ipse dubitat, an legendum sit σφαλείη, in Optat. 6. *Infinitivo* jungitur Æsop. Fab. 124. ἀλλ᾽ ἔγωγε ἄνυς ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος, κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον ἘΛΠΙ'ΖΕΙΝ. ¶. 305. Si locus est sanus, nec forte legendum est ἤλπιζον, s. ἐλπίσειε, intelligi debet ἔμελλον ἂν, aut ἤθελον. Z.

28 Pag. 415. lin. 50.

29 Sola Argent. edit. habet ἂν, quod a Paris. et Leidens. abest. H. [Et debet abesse. *Herm.*]

† Sequente εἰ δὲ sæpe elliptice ponitur εἰ μὲν, h. e. ἀπόδοσις eleganter reticetur, quæ respondeat προτάσει, quam regit εἰ μέν, V. c. Iliad. α'. 139. Ἀλλ᾽, ΕἸ ΜΕ'Ν δώσυσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ, ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται· ΕἸ ΔΕ' κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι. Hic post ἔσται intellige ἀπόδοσιν hanc: καλῶς ἔχει, s. παύσομαι, s. καλὸν ἂν εἴη, s. ἡσυχάσω etc. Eustathius ad hunc locum alia ejusmodi exempla commemorat: ¶. 308. Εἰσὶ δὲ, inquit, καὶ ἄλλα τοιαῦτα σχήματα ἐλλείψεως παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς παρὰ τῷ Κωμικῷ· ἘΑ'Ν ΜΕ'Ν ἀποφήνω πάντων αἰτίαν ἐμὲ· εἰ δὲ μὴ, ποιεῖτε, ὅπερ ἂν δοκῇ ὑμῖν. Καὶ Μένανδρος ὁ κωμικὸς· ΕἸ ΜΕ'Ν δή τινα πόρον ἔχεις· εἰ δὲ μὴ, νενόηκ᾽ ἐγώ. Καὶ Πλάτων ὁ κωμικὸς· ΕἸ ΜΕ'Ν σοι τὴν θάλασσαν ἀποδώσει ἑκὼν· εἰ δὲ μὴ, ταῦτα πάντα συντριαινῶν ἀπολέσω. Καὶ Σοφοκλῆς· ΕἸ ΜΕ'Ν τις οὖν ἔξεισιν· εἰ δὲ μὴ, λέγε. Pari modo post εἰ δὲ solet omitti βούλει, aut βούλεσθε. V. c. Iliad. ι'. 262. Σοὶ δ᾽

enim dicitur, ὅτι εἰ. Qua in acceptione, vel plena est oratio, ut, Εἰ δὲ κἂν τοῦτο λίαν σοι δόξειεν, id est, *Quod si hoc etiam nimium tibi videatur:* vel aliquid ad justum integrumque sensum desiderat. Demosth. in Midiam [28], Θάῤῥει, φήσειέ τις ἄν· οὐ γὰρ ἔτ' οὐδὲν ὑβρισθήσῃ· ἐὰν δὲ, τότε ὀργιεῖσθε, νῦν ἀφέντες; id est, *Bono es animo; dicat aliquis: nec enim ullam amplius injuriam accipies: quod si,* vel, potius *quid si;* (supple ἔτι ἂν [29] ὑβρισθήσομαι, *novam aliquam injuriam accipiam:) num vos ei tum demum succensebitis, quem nunc impune dimiseritis?* *

VIII. Εἰ μὴ, vulgo quidem significant *nisi:* aliquando tamen apud Atticos, qui vocum et sententiarum trajectione gaudent, voces illæ simul conjunctæ, significationem istam amittunt, quod ad sententiæ totius explicationem, verbum aliquod inter eas interjici debeat. Tunc autem reddi possunt, *si non jam.* Thucyd. lib. I. Καὶ συγγνώμη, εἰ μὴ μετὰ κακίας, δόξης δὲ μᾶλλον, ἁμαρτίᾳ τῇ πρότερον ἀπραγμοσύνῃ, ἐναντία τολμῶμεν, id est, *Et venia quidem,* (supple *dari nobis possit,) si non jam improbitate quadam, sed potius cum gloria superioris negligentiæ peccato contraria moliamur* [30]. Hic enim τολμῶμεν inseri debet inter εἰ et μὴ, ut sensus clarior habeatur [31].

Εἰ μὴ, *nisi.*

Εἰ μὴ, *si non jam.*

IX. Εἰ δὲ μὴ, et aliquando εἰ δὲ οὐ ¶. 309. communiter verti debet, *sin minus:* ut, Ἀλλ' ὅπως ἐς τοὐπιὸν μετριώτερος ἂν φαίνοιο, εἰ δὲ μὴ, πικρῶς ἂν προσφέροιτο, id est, *Sed vide sis, ut majorem in posterum modestiam probes; sin minus acerbe tecum acturus ille est.*

Εἰ δὲ μὴ, *sin minus.*

Aliquando tamen illæ voces magis ἐλλειπτικῶς usurpantur. Demosth. de Falsa Legat. Ὁ ὑπὲρ ὑμῶν γράψας μὴ ἄγειν ἐν τῷ πολέμῳ πρὸς τὸν Φίλιππον ὅπλα· εἰ δὲ μὴ, θανάτῳ ζημιοῦσθαι, ἀπόλωλε, καὶ ὕβρισται, id est, *Qui vestra causa decretum ediderat, ne quis ad Philippum belli tempore arma deferret, sin minus* (id est, *qui secus fa-*

Εἰ δὲ μὴ, defective.

Ἀγαμέμνων ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο. Εἰ δὲ, (sc. βούλει) σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω etc. Ibid. ver. 46. Εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ (sc. βούλονται ἀπιέναι) φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. Hæc ellipsis inprimis frequentissima reperitur tum, cum post εἰ δὲ sequitur ἄγε. V. c. Iliad. α'. 303. εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε, h. e. *Si vis* sc. *auferre me invito, age fac periculum, ut et hi cognoscant.* Conf. Iliad. ι'. 170. τ'. 108. ψ'. 580. 582. Odyss. α'. 271. Z.

30 Locus est lib. I. cap. 32. in fine, ab Auctore minus recte distinctus, nec adeo recte versus. Tu post ἁμαρτίᾳ distingue, non autem post ἀπραγμοσύνῃ, et redde: *Et venia danda est, si, non malo animo, sed opinionis potius errore superiori nostræ quieti contraria molimur.* Corcyræi enim, quorum institutum fuerat nullis sociorum bellis se immiscere, sed, illis præliantibus, quiescere, nunc ipsi ad angustias redacti, aliorum auxilio indigentes opem petunt.

31 Est et ubi adverbium ἐκτὸς præmissum habet, quod tum abundare videtur. Ita ut ἐκτὸς εἰ μὴ simpliciter notet *Nisi.* Ita Plutarch. in Vit. Demosth. pag. 850. lin. 21. Ἐκτὸς εἰ μὴ νὴ Δία πρὸς τὸν ὑπὲρ Ἁλοννήσου λόγον ὁ Ἀντιφάνης καὶ τοῦτο πέπαιχεν, *Nisi sane ad orationem de Haloneso Antiphanes etiam hic allusit.* H.

Quemadmodum εἰ interdum, ubi conditionem plane certam et perspicuam significat, dicitur pro ὅτι, seu διότι, uti supra vidimus: ita quoque εἰ μὴ nonnunquam ponitur pro ὅτι μὴ, *quod non.* V.

ceret) morte mulctaretur: is nunc periit, fœdeque tractatus est. Hic post εἰ δὲ μὴ supplendum videtur, Τίς τῷ νόμῳ πειθαρχήσῃ, id est, *Legi quis paruerit* [32].

Εἰ δὲ ἄγε, defective.

X. Εἰ δ' ἄγε, apud Poëtas sæpius, rarius apud Oratores etiam κατ' ἔλλειψιν usurpantur; reddique possunt, *quod si non credis*, vel, *non creditis, age:* tuncque illud *age*, ad sequentia potius pertinere videri possit, Homer. Iliad. Α. ver. 524. Εἰ δ' ἄγε, τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς, *Quod si dubitas; age, tibi jam capite annuam, ut fidem adhibeas.* [Εἰ δ' ἄγε poëtarum epicorum est. *Herm.*]

Aliquando tamen, ad idem ἄγε, pertinet εἰ δὲ, tumque, tria illa verti possunt, *age vero;* vel, *nunc autem age sis.* Theocrit. in Pharmaceut. ver. 95. Εἰ δ' ἄγε, Θέστυλί, μοι χαλεπᾶς νόσω εὗρέ τι μᾶχος, id est, *Age vero, Thestyli, gravis morbi remedium mihi aliquod excogita* [33]. Hic enim τὸ μᾶχος, posuit pro τὴν μηχανὴν, id est, *Artem aliquam et machinam, qua morbus ille pellatur.*

Εἰ βόλει δέ.

XI. Εἰ βόλει δὲ, vel εἰ δὲ βόλει, verbatim, *si vis autem*, eleganter et Attice, pro, *vel si mavis, atque adeo.* Gregorius de Athanasio, Τὸς μὲν ἐν λόγῳ δεινὸς, τῇ πράξει, τὸς πρακτικὸς δὲ, τῷ λόγῳ νικήσας· εἰ

c. Plutarch. in Poplicola, non longe ab initio: Ἀγανακτῶν οὖν ὁ Οὐαλέριος, εἰ μὴ πιστεύεται πάντα πράττειν ἕνεκα τῆς πατρίδος, *Indignatus igitur Valerius, quod sibi fides non habebatur, omnia se pro salute patriæ tentaturum.* Z.

32 Demosthenis locum citat Budæus pag. 526. Estque hoc perpetuum, cum præcedit vox negativa; sic eadem elliptica oratione utitur Matthæus cap. IX. 17. Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκὸς παλαιός. ΕΙ' ΔΕ' ΜΗ'ΓΕ, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί· *Neque injiciunt vinum novum in utres veteres: alioquin rumpuntur utres.* Hic post εἰ δὲ μήγε subaudi εὐλάβειαν ἔχωσι, *Cautionem adhibeant*, vel simile quid. Vide et Epict. Enchir. cap. 39. Est et ubi oratio ellipsin patitur ante εἰ δὲ μή. Ita apud Thucyd. lib. III. cap. 3. Καὶ ἢν μὲν ξυμβῇ ἡ πεῖρα. εἰ δὲ μὴ, Μιτυληναίοις εἰπεῖν, ναῦς τε παραδοῦναι καὶ τείχη καθελεῖν. Verbatim: *Et si succederet conatus. Sin minus, Mitylenæos juberent, et naves tradere et demoliri muros.* Quæ oratio ut sit integra, post ἡ πεῖρα subaudi καλῶς ἂν εἴη. ut sit sensus plenior: *Et si hic conatus succederet, bene se res habere.* Dignissimus, qui super hac re consulatur Lamb. Bos, sub finem vere aurei libelli, quem de Ellips. Gr. conscripsit. Eleganter Plato in Gorg. pag. 516. lin. 41. post εἰ μὴ omittit sequentia, quæ ab attento lectore interseri debent. Ita enim: Μιλτιάδην δὲ τὸν ἐν Μαραθῶνι εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν ἐψηφίσαντο, καὶ ΕΙ' ΜΗ' διὰ τὸν Πρύτανιν, ἐνέπεσεν ἄν. *Miltiadem illum, qui in campo Marathonio* (sc. *victoriam reportavit*, de qua Ellipsi vide supra ad cap. I. §. 19. n. 29.) *in Barathrum conjiciendum decreverunt, et nisi per Prytanim*, verbatim, vel *nisi Prytanis obstitisset, injectus fuisset.* Eodem modo Thucydides, lib. II. cap. 18. Ἐδόκουν οἱ Πελοποννήσιοι ἐπελθόντες ἂν διὰ τάχους, πάντα ἔτι ἔξω καταλαβεῖν, εἰ μὴ διὰ τὴν ἐκείνου μέλλησιν, *Videbantur Peloponnesii, si celeriter invasissent, omnia quæ extra urbem erant, occupare potuisse, nisi propter illius cunctationem.* supple: *prohibiti fuissent.* vel, *nisi illius cunctatio ipsis in mora fuisset*, Confer. Aristidem sacr. serm. I. pag. 509. [Ubi est: Καί μοι δοκεῖ καὶ πλείω βιῶναι χρόνον, εἰ μὴ δι' ἀρετήν τινα ἑαυτοῦ. Adde Phil. Jud. Legat. ad Cai. pag. 774. Τρὶς, οὐχ ἅπαξ, ἀνήρπαστο ἄν, ἐπ' αὐτῷ Τιβερίου φονῶντος, εἰ μὴ δι' ἐμὲ, *Nisi ego restitissem, ter, non semel, occisus fuisset, prono in ipsius cædem Tiberio.* Demosth. de Fals. Legat. pag. 370. Ἐκεῖνα δὲ τούτοις ἂν προσῆν, εἰ μὴ διὰ τούτους· Ibid. pag. 395. Ἐπεὶ, εἰ μὴ διὰ τὸ τούτους βούλεσθαι σῶσαι, ἐξώλης ἀπολοίμην. Z.]

βούλει δὲ, λόγῳ μὲν τοὺς εὐδοκίμους ἐν λόγῳ, πράξει δὲ τοὺς πρακτικωτάτους ὑπερβαλὼν, id est, *Qui eloquentia præstantes, agendi laude: in agendo excellentes, oratione superavit: vel, si mavis,* imo vero, *et dicendo eos qui præstarent eloquentia, et eos qui agendo excellerent, agendo vicit* [34].

XII. Εἴπερ, præter eum usum, quem Reg. 6. observavimus *, tres alios habet. ¶. 310. Primus est, ut sumatur pro *siquidem*, instituendo comparationem inter diversa: tuncque particulas illas sequitur καὶ in opposito membro. Demosth. in Timocrat. [35] Ἄξιον δὲ, εἴπερ περὶ τοῦ καὶ ἄλλου, καὶ περὶ τοῦδε διελθεῖν, id est, *Æquum autem est, si de quoquam alio, certe de hoc etiam dicere.* Ubi prius καὶ abundat. † *Εἴπερ, siquidem.*

Secundus est, ut significet ἐπεὶ, vel ἐπειδὴ, vel ἐπειδήπερ, vel ὅτι δὴ, id est, *quandoquidem.* Aristot. Politic. VI. Εἴπερ τοῦ δούλου ὄντος [36], τὸ ζῆν μὴ ὡς βούλεται, id est, *Quandoquidem servi hoc proprium est, ut non vivat quomodo voluerit.* *Εἴπερ, quoniam.*

XIII. Tertius usus rarior est, ut sumatur pro *sic:* quod mirandum potius videtur, quam imitandum. Aristid. in Panathen. ubi Athenas, et Athenarum Acropolim, terrarum umbilicum esse ait: *Εἴπερ, sic.*

33 Editio certe Wintertoni habet: Εἰ ἄγε. unde Latinorum *Eia age*, adhortandi formula. Hesychius tamen εἰ δ' ἄγε explicat per ἄγε δή. Adi Lamb. Bos, Ellips. Gr. qui eadem exempla citat, in V. βούλεσθαι. et Budæum pag. 526.

34 Ex Budæo pag. 526. H.

Formula εἰ δὲ βούλει, vel εἰ βούλει δὲ significat 1. *Adhæc, insuper, præterea.* Ut Plat. Phæd. pag. 230. Ἥ γε αὖ πηγὴ χαριεστάτη ὑπὸ τῆς πλατάνου ῥεῖ μάλα ψυχροῦ ὕδατος, ὥστε τῷ ποδὶ τεκμήρασθαι etc. mox addit, εἰ δ' αὖ βούλει, τὸ εὔπνουν τοῦ τόπου ὡς ἀγαπητὸν καὶ σφόδρα ἡδύ. 2. In gradationibus, *imo vero.* Huc pertinet locus a Vigero ex Gregorio laudatus. Z.

* Nempe ubi dictum est, significare *si modo.* Hæc vis videtur esse præcipua propterea, quod particula περ valet ad conditionem limitandam et coërcendam. Ut Plat. de Repub. lib. V. pag. 457. Οὐκ οἶμαι, ἦν δ' ἐγὼ, περί γε τοῦ ὠφελίμου ἀμφισβητεῖσθαι ἂν, ὡς οὐ μέγιστον ἀγαθὸν, κοινὰς μὲν τὰς γυναῖκας εἶναι, κοινοὺς δὲ τοὺς παῖδας, ΕἼΠΕΡ οἷόν τε. Demosth. Olynth. I. non longe ab initio: Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεὶς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστὶν, ΕἼΠΕΡ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε. Conf. Rom. VIII. 9. Z.

35 Pag. 468.

† Interdum vero καὶ illud abest. U Thucyd. IV. 55. Ἔς τε τὰ πολεμικὰ, εἴπέρ ποτε, μάλιστα δὴ ὀκνηρότεροι ἐγένοντο. Xenoph. Cyrop. III. 3. 19. Συμφέρει δ' ὑμῖν, εἴπέρ τῳ καὶ ἄλλῳ, τὸ νικᾷν. Cæterum facile intelligitur, post εἴπερ ellipsin esse statuendam. Sic in loco Thucydideo plena est oratio, εἴπέρ ποτε ὀκνηροὶ ἐγένοντο; et in Xenophonte, εἴπέρ τῷ καὶ ἄλλῳ συμφέρει. Adde locum Aristoph. Nub. 226. Ἔπειτ' ἀπὸ ταῤῥοῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς; εἴπερ. Hic supple εἴπερ ὑπερφρονεῖν δεῖ τοὺς θεοὺς, uti hæc ellipsis alio loco est suppleta, Aristoph. in Ran. 76. εἶτ' οὐχὶ Σοφοκλέα πρότερον ὄντ' Εὐριπίδου μέλλεις ἀναγαγεῖν, εἴπερ ἐκεῖθεν δεῖ σ' ἄγειν. Z.

36 Supple ex præcedentibus ἔργον ἐστίν. Integriorem locum habet Budæus, ut et superiorem Demosthenis, pag. 526. [Adde locum Platonis in Phædro pag. 245. Ἐξ ἀρχῆς γὰρ ἀνάγκη πᾶν τὸ γιγνόμενον γίγνεσθαι, αὐτὴν δὲ μηδ' ἐξ ἑνός· εἰ γὰρ ἔκ του ἀρχὴ γίγνοιτο, οὐκ ἂν ἐξ ἀρχῆς γίγνοιτο. ἐπειδὴ δὲ ἀγένητόν ἐστι, καὶ ἀδιάφθορον αὐτὴν ἀνάγκη εἶναι· ἀρχῆς γὰρ δὴ ἀπολομένης, οὔτε αὐτή ποτε ἔκ του, οὔτε ἄλλο ἐξ ἐκείνης γενήσεται, ΕἼΠΕΡ ἐξ ἀρχῆς δεῖ τὰ πάντα γίγνεσθαι. Z.]

"Ὥσπερ γὰρ ἐπ' ἀσπίδος, inquit, κύκλων εἰς ἀλλήλους ἐμβεβηκότων, πέμπτος εἰς ὀμφαλὸν πληροῖ διὰ πάντων ὁ κάλλιστος· εἴπερ ἡ μὲν Ἑλλὰς ἐν μέσῳ πάσης τῆς γῆς· ἡ δὲ Ἀττικὴ, τῆς Ἑλλάδος· τῆς δ' αὖ πόλεως, ὁμώνυμος, (legendum videtur ἡ ὁμώνυμος. Ἀκρόπολιν enim Athenarum intelligit, quæ ut ipsemet ait, et certum est, πόλις vocabatur) id est, *ut enim in clypeo, ita circuli aliis alii imponuntur, ut quintus inter omnes pulcherrimus justum compleat umbilicum.* Hic enim εἰς abundare videtur, aut πληροῖ, pro πληροῦται positum est.) *Sic Græcia in medio universæ terræ sita est; Attica Græciæ; Urbs Atticæ; Urbis demum in medio, cognominis ejusdem Acropolis collocata est.* Hic εἴπερ, respondet τῷ ὥσπερ [37].

Εἴπερ, — ἀλλὰ, *quamvis, — tamen.* [Certior vero est vis ea, qua sequente ἀλλὰ significat *Quamvis—tamen.* Ut Iliad. φ'. 577. Εἴπερ γὰρ φθάμενός μιν ἢ οὐτάσῃ, ἠὲ βάλησιν, ἀλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει ἀλκῆς, *Nam quamvis eam prior vel cominus vel eminus vulneraverit; tamen hasta transfixa non amittit vim.* Z.]

Εἴπερ ἄρα, defective. XIV. Εἴπερ ἄρα, in medio fere periodi membro, (nunquam orationis initio) ἐλλειπτικῶς usurpatur. Tunc autem, quod integræ orationi deest, ex superioribus fere membris suppleri debet. Synesius Epist. [38] Τοῦτο μὲν οὐκ ἔστι φιλίαν ἀπειπεῖν, ἀλλ' ἔχθραν ἀνειπεῖν, ἤρκει γὰρ, εἴπερ ἄρα, τὸ μὴ συναλγεῖσθαι· τὸ δὲ καὶ προσανιάσαι, πόῤῥω δεινόν: id est, *Hoc quidem, non jam amicitiam renunciare est: sed inimicitias denunciare: alioquin satis erat, non simul dolere; at dolorem etiam addere, atrox prorsus atque indignum est.* Hic εἴπερ ἄρα, commode verti potest, *alioquin;* quod autem deest, ita suppleri possit: Εἴπερ ἄρα μόνον ἦν ἀπειπεῖν [39], id est, *Siquidem tantum id esset amicitiam renunciare.*

Aristot. X. de Cœlo, Τὰ πάντα, καὶ τὸ πᾶν, καὶ τὸ τέλειον, οὐ κατὰ τὴν ἰδέαν διαφέρουσιν· ἀλλ', εἴπερ ἄρα, ἐν τῇ ὕλῃ, id est, *Universum, et perfectum, forma non differunt, sed materia tantum.* Ubi in εἴπερ ἄρα, supplendum tantum est, διαφέρουσι.

Œnomaus apud Eusebium Præparation. VI. Ὁ δὲ Ζεὺς οὗτος, ἡ τῆς ὑμετέρας ἀνάγκης ἀνάγκη, τί ἡμᾶς τίννυται, ἀλλ' οὐκ (εἴπερ ἄρα) αὐτὸν, ὅτι τοιαύτην κατέδειξεν εἶναι τὴν ἀνάγκην; id est, *Nam iste quidem Jupiter, illa, inquam, necessitatis vestræ necessitas, quorsum in nos, ac non potius (quando pœnas libet exigere,) in se ipsum animadvertit, qui ejusmodi esse necessitatem ostenderit?* Ubi post, Εἴπερ ἄρα, subauditur, τίννυσθαι χρή τινα, id est, *Siquidem punire aliquem oporteat.*

37 Obscura omnino ratio, quam tamen mihi videor planiorem reddere posse, si dicam, τὸ εἴπερ hoc loco retinere suam significationem τοῦ ἐπειδήπερ, et similitudinem imperfectam sua ἀποδόσει carere; quæ ita suppleri possit, si sequantur, τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ πασῶν καλλίστη ἐστί. Suspicionem enim ἀποσιωπήσεως injiciunt sequentia: Ἀλλ' ἐντεῦθεν μὲν ἡμᾶς ὁ λόγος παρήνεγκε τῆς ἀεὶ παραπιπτούσης ἀκολουθίας ἐχόμενος· ἐπιστρεπτέον δὲ πάλιν etc. Et conjunctio ἀλλὰ est nota corripientis μακρολογίαν quandam, in quam se fingit incidisse orator; quæ tamen ipsi arrisit, sed quam verbo attigisse satis habuit. Integer itaque sensus erit: [*Eo-*

Diogenianus ibid. pag. 265. εἰ ἄρα, pro εἴπερ ἄρα posuit: Πῶς τοίνυν δι' αὐτῶν σημαίνεται τὰ πάντα ἁπαξαπλῶς καθ' εἱμαρμένην εἶναι· καὶ μὴ εἰ ἄρα, ταῦτα μόνον, ὧν ἐστιν εἱμαρμένην; *Quomodo tamen omnia prorsus fato fieri significant, ac non potius; si qua nominum istorum vis, ea tantummodo, quæ fati lege teneantur?* [Et Sextus Empiricus εἰ καὶ ἄρα· quem locum affert Devarius in εἴ καί. Dicitur et ἐὰν ἄρα. *Reizius.*]

Εἰ δ' ἄρα, non absimili modo, ab Atticis usurpatur: nisi quod, εἰ δ' ἄρα, membri sequentis initio collocatur, non autem in medio, ut εἴπερ ἄρα. Quare verti potest, *sin vero*, vel *alioquin*, supplendo tamen, quod justæ orationi deest, ex præcedentibus. Demosth. in Midiam: Ἐπεὶ περιαιρεθεὶς οὗτος τὰ ὄντα, ἴσως μὲν οὐκ ἂν ὑβρίζοι· εἰ δ' ἄρα, ἐλάττονος ἄξιος ἔσται τοῦ μικροτάτου παρ' ὑμῖν, id est, *Is enim facultatibus suis spoliatus cum fuerit, nulli forte amplius injuriam faciet: sin vero, tum vilior sane fuerit homine apud vos despicatissimo.* Ubi in εἰ δ' ἄρα, suppleri potest, ἔτι καὶ ὑβρίζοι, *injuriam facere perget.*

[Particula bis vel sæpius repetita εἴτε significat *sive, sive.* Ut Plato Apol. cap. 21. Εἰ δέ τις ἐμοῦ λέγοντος, καὶ τὰ ἐμαυτοῦ πράττοντος, ἐπιθυμοῖ ἀκούειν, ΕΙ"ΤΕ νεώτερος ΕΙ"ΤΕ πρεσβύτερος, οὐδενὶ πώποτε ἐφθόνησα. Ibid. cap. 23. Εἰ οὖν ὑμῶν οἱ δοκοῦντες διαφέρειν ΕΙ"ΤΕ σοφίᾳ, ΕΙ"ΤΕ ἀνδρείᾳ, ΕΙ"ΤΕ ἄλλῃ ᾑτινιοῦν ἀρετῇ, τοιοῦτοι ἔσονται etc. Conf. 1 Cor. III. 22. Εἴτε, εἴτε.

Interdum quoque repetitæ illi particulæ εἴτε adjungitur οὖν. E. Εἴτ' οὖν, g. Plat. Apol. cap. 15. οὐκοῦν δαιμόνια μὲν φῄς με καὶ νομίζειν καὶ διδάσκειν, ΕΙ"Τ' ΟΥ͂Ν καινὰ, ΕΙ"ΤΕ παλαιά; Ibid. cap. 23. Οὔ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι ἐμὲ τούτων οὐδὲν ποιεῖν, καὶ τηλικόνδε ὄντα, καὶ τοῦτο τοὔνομα ἔχοντα, ΕΙ"Τ' ΟΥ͂Ν ἀληθὲς, ΕΙ"Τ' ΟΥ͂Ν ψεῦδος. ¶. 311. εἴτ' οὖν.

Nonnunquam particulam εἴτε sequitur in altero membro ἢ, pro Εἴτε, ἤ. εἴτε. V. c. Plat. Phæd. pag. 277. ΕΙ"ΤΕ Λυσίας, Ἤ τις ἄλλος πώποτε ἔγραψεν ἢ γράφει.

Eundem habet usum repetitum ἄντε. Ut Plat. de Repub. lib. Ἄντε, ἄντε. V. pag. 453. "ΑΝΤΕ τις εἰς κολυμβήθραν μικρὰν ἐμπέσῃ, "ΑΝΤΕ εἰς τὸ μέγιστον πέλαγος μέσον, ὅμως γε νεῖ οὐδὲν ἧττον.

Interdum illud εἴτε repetitum valet idem quod πότερον, ἤ. V. c. Εἴτε, εἴτε, Plat. Euthyphron. cap. 4. Γελοῖον, ὦ Σώκρατες, ὅτι οἴει τὶ διαφέρειν ΕΙ"- pro πότε- ΤΕ ἀλλότριος ΕΙ"ΤΕ οἰκεῖος ὁ τεθνεὼς, *Ridiculum est, te putare, aliquid* ρον, ἤ. *differre, utrum is, qui occisus est, alienus fuerit an propinquus.* Id. in Phæd. pag. 237. Τὴν σκέψιν ποιώμεθα, εἴτε ὠφέλειαν, εἴτε βλάβην παρέχει, *Disquiramus, utrum prosit an obsit.* Ibid. pag. 264. Σκέψαι

dem plane modo,] *quoniam Græcia in meditullio orbis terrarum sita est, Attica Græciæ, urbs Atticæ, Urbis demum in medio cognominis ejusdem Acropolis collocata est.* [*hæc inter omnes est pulcerrima,*] *sed hæc perpetua rerum incidentium serie me abripuit oratio: quare redeundum est* etc. Quæ si ita sint, evanescet nova hæc τοῦ εἴπερ significatio. Locus Aristidis extat pag. mihi 171. tom. 1.

38 Ex Budæo pag. 526.

39 Ita Leid. edit. at Argentor. habet, Εἴπερ ἄρα μόνον ἂν εἴη φιλίαν ἀπειπεῖν. et Parisiensis, Εἴπερ ἄρα μόνον ἦν φιλίαν ἀπειπεῖν.

τοίνυν τὸν τῦ ἑταίρυ συ λόγον, εἴτε ὕτως, εἴτε ἄλλως ἔχει. Ibid. pag. 275. Οὐ γὰρ ἐκεῖνο μόνον σκοπεῖς, εἴτε ὕτως, εἴτε ἄλλως ἔχει. Demosth. de Rhod. Libert. Σκοπεῖτε, εἴτε ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι ταῦτα, εἴτε καὶ μή. Sic plane est Xenoph. Cyrop. II. 1. 7.

Ἐάν. Restat, ut, quæ de usu particulæ ἐάν, ortæ ex εἰ et ἄν, tenenda sunt, breviter tironum gratia afferamus. Ἐὰν autem seu ἤν, et poetice αἴκε seu αἴκεν et αἴκε, quoque significat *Si*, nec differt ab εἰ, ¶. 312. nisi quod εἰ fere Indicativo, ἐὰν vero ob vim τῦ ἄν, unde compositio est facta, *Conjunctivo* jungitur. Certe solo cum Conjunctivo copulari vulgaris est Grammaticorum opinio. Sic v. c. Thomas Magister, sub. v. εἰ, ait, Τὸ δὲ ἐάν, τὸ ἄν, τὸ κἄν, τὸ ἤν, καὶ τὸ ὅταν, ἀεὶ μετὰ ὑποτακτικῦ παρὰ τοῖς ἀκριβεστάτοις. Verum loca sunt, licet pauca, ubi *Optativus* reperitur. Etsi vero loca Luciani, quæ ipse Thomas laudat, hodie aliter leguntur, habentque Conjunctivum: sunt tamen alia, ubi Optativus adhibitus deprehenditur. V. c. Thucyd. III. 44. ἯΝ τε καὶ ἔχοντές τι ξυγγνώμης ΕἼΕΝ. Demosth. pro Coron. pag. 318. edit. R. φυλάττειν ἐμὲ καὶ τηρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ παρακρύσωμαι, μηδ' ἐξαπατήσω, δεινόν, καὶ γόητα, καὶ σοφιστήν, καὶ τὰ τοιαῦτ' ὀνομάζων· ὡς, ἘᾺΝ πρότερός τις ΕἼΠΟΙ etc. [V. notam nostram 291. Etiam in Demosthene vera est altera lectia εἴπῃ. *Herm.*] Atque αἴκε cum eodem modo reperitur Odyss. η'. 315. οἶκον δὲ ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην, ΑἼΚ' ἐθέλων γε ΜΈΝΟΙΣ. Αἴκε c. conjunct. est *utinam* [Ohe! Hæc propria Zeunio cæcitas est. *Herm.*] Hom. Odyss. δ'. 34. Αἴκε ποθι Ζεὺς ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος, *Utinam Jupiter posthac tandem nos ab ærumna liberos esse jubeat.* Certe debemus cauti esse et difficiles in corrigendis locis, ubi Optativum offenderimus.

Ἐὰν pro ἄν. Sæpe ἐὰν pro simplici ἂν ponitur, non modo apud Interpretes Alexandrinos et Scriptores divinos N. T. post ὅς, ὅσος, ὁσάκις et ὅπυ, sed subinde apud ipsos auctores pure græcos. Ut Xenoph. Mem. III. 10. 12. ἀσπίδα, ᾧ ἐὰν ἁρμόττῃ. Ibid. IV. 2. 29. ὅσαι ἐὰν ἀγνοήσασαι τὴν etc. Id. Hier. I. 14. Πάντες γὰρ οἱ παρόντες ὑμῖν πάντα, καὶ ὅσα ἐὰν λέγητε, καὶ ὅσα ἐὰν ποιῆτε, ἐπαινῦσι. Demosthen. de Fals. Legat. pag. 436. 8. edit. R. Μή μοι σωζέσθω, μηδ' ἀπολλύσθω μηδείς, ὃ ἐὰν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα βύληται, ἀλλ' ὃν ἂν τὰ πεπραγμένα σώζῃ. Id. adv. Timocrat. pag. 733. 4. ὅ, τι ἐὰν τις ἀπολέσῃ, ἐὰν μὲν αὐτὸ λάβῃ etc. Id. adv. Everg. pag. 1152. 14. ἐπιτρέπειν ᾧ ἐὰν κελεύσω Ἀθηναίων Lys. pag. 753. ὓς ἐὰν βυληθῶσιν. Athen. Deipnosoph. IX. pag. 399. in fine: ὓς ἐὰν λάβωμεν. Non tam ambitiosus fuissem in cumulandis auctoritatibus, nisi vidissem viros alioquin græce doctissimos de hoc usu apud probatos auctores dubitasse, et ad corrigendi audaciam prolapsos esse. ¶. 313.

Ἐὰν μέν, ἐὰν δέ, elliptice. Ut εἰ μέν, εἰ δέ, ita ἐὰν μέν, ἐὰν δὲ elliptice ponuntur. V. c. Plat. Protag. pag. 328. ἘᾺΝ ΜῈΝ βύληται, ἀποδέδωκεν, ὃ ἐγὼ πράττομαι ἀργύριον· ἘᾺΝ ΔΕ ΜῊ (sc. βύληται), ἐλθὼν εἰς ἱερόν, ὀμόσας ὅσυ ἂν φησι (lege cum Hoogeveno φῇ) ἄξια εἶναι τὰ μαθήματα, τοσῦτον κατέθηκε.

Ἐάν τε, ἐάν τε. Quod valet εἴτε, εἴτε, et ἄντε, ἄντε, idem ipsum significat ἐάν τε re-

petitum, h. e. *sive*. Ut Plat. Euthyphron. cap. 6. ἐάν τε πατὴρ ὢν τυγχάνῃ, ἐάν τε μήτηρ, ἐάν δε ἄλλος ὅςτις ἦν, *Sive pater forte sit, sive mater, sive alius quicunque.* Conf. Plat. in Critone cap. 12. it. Xenoph. Cyrop. III. 3. 17. Νῦν δὲ ἴσοι μὲν ἐκεῖνοι ἔσονται, ἘΑ΄Ν ΤΕ ἐνθάδε ὑπομένωμεν, ἘΑ΄Ν ΤΕ εἰς τὴν ἐκείνων ἐπιόντες ὑπαντῶμεν αὐτοῖς· ἴσοι δὲ ἡμεῖς ὄντες μαχέμεθα, ἭΝ ΤΕ ἐνθάδε ἐρχομένες αὐτὲς δεχώμεθα, ἭΝ ΤΕ ἐπ' ἐκείνες ἰόντες μάχην συνάπτωμεν. Z.] [Κἄν τε, κἄν τε dicit Etymol. M. pag. 202. 19. *Herm.*]

SECTIO SEPTIMA

De Conjunctione [τε,] καὶ *cum particulis adjacentibus.*

REGULA PRIMA.

Τὲ καὶ, *cum* et *tum.*

Καὶ, præter ea, quæ de hac particula superius obiter attigimus, sequitur sæpissime particulam τε, tuncque ambæ reddi commode possunt, per *cum*, et *tum*, vel duplex *et;* ut, Ἀνὴρ ὀξύς τε τὴν διάνοιαν, καὶ τὸ σῶμα ἐῤῥωμένως ἔχων, *Vir cum* ¶. 314. *acuto ingenio, tum robusto corpore* *.

Τὲ, solum, *que.*

40 Aliquando tamen, ac præsertim apud Thucydidem τε solum reperitur, ut *que* apud Latinos: quod tamen Poëtis longe frequentius est. Thucyd. lib. II. 41 Τά τε ἔξω ἔλεγον αὐτοῖς μὴ ἀδικεῖν, id est, *Ac simul ipsis denuntiarunt, ea ne læderent, quæ foris essent.* Apud Iones autem, aliquando τε vacat, quemadmodum τι· Hero-

* Illud τε καὶ, quod 1. omnino servit duobus membris copulandis, reddi quoque potest, *non modo, sed etiam: partim, partim.* 2. Eundem quoque usum præstat tum, cum aliud καὶ præcedit. E. g. Thucyd. IV. 56. Τῶν δὲ ὁπλιτῶν δεξαμένων, ὑπεχώρησαν πάλιν, ΚΑῚ ἄνδρες ΤΕ' τινες ἀπέθανον αὐτῶν, ΚΑῚ ὅπλα ἐλήφθη. Hic, inquit Hoogevenus, ὑπεχώρησαν, et ὀλίγοι ἀπέθανον, et ὅπλα ἐλήφθη, non pari ratione copulantur: sed prior illa pars ὑπεχώρησαν per prius καὶ connectitur cum posteriori, ut causa cum effectu, qui cum geminus sit, divisionem admittit, constatque duobus membris per τε et καὶ iterum copulatis, ita: *Cum gravis armaturæ milites successissent, recesserunt, et non solum pauci ex illis interfecti sunt, verum etiam arma sunt capta.* Ibid. cap. 57. Αἱροῦσι τὴν Θυρέαν, ΚΑῚ τήν ΤΕ πόλιν κατέκαυσαν, ΚΑῚ τὰ ἐνόντα ἐξεπόρθησαν· Sic Virg. Æn. V. 619. *Ergo inter medias sese, haud ignara nocendi, conjicit, et faciemque deæ, vestemque reponit,* Ovid. Met. III. 758. *Si sum regina, Jovisque et soror et conjux.* 3. Ubi τε καὶ in eodem orationis membro reperiuntur, copulat τε, et καὶ intendit. Ut Iliad. φ'. 262. Τοδὲ τ' ὦκα κατειβόμενον κελαρύζει χώρῳ ἐνὶ προαλεῖ, φθάνει δέ ΤΕ ΚΑῚ τὸν ἄγοντα, *Aqua cito defluens strepit in loco declivi, et antevertit etiam ducentem.* Z.

40 Apud Poëtas particula τε bis vel pluries repeti solet, non sequente καὶ. Exemplis apud Homerum et alios nihil tritius. Sic Iliad. A. ver. 38.

Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.

Rarius in soluta oratione. Exempla hæc sunto. Apud Platonem in Phædro pag. 267. lin. 6. Τισίαν τε, Γοργίαν τε ἐάσομεν εὕδειν, *Tisiamque, Gorgiamque dormire sinamus.* [Ibid. pag. 248. ἡ ΤΕ δὴ προσήκουσα ψυχῆς τῷ ἀρίστῳ νομὴ ἐκ τοῦ ἐκεῖσε λειμῶνος τυγχάνει οὖσα· ἥ ΤΕ τοῦ πτεροῦ φύσις, ᾧ ψυχὴ κουφίζεται, τούτῳ τρέφεται· θεσμός ΤΕ Ἀδραστείας ὅδε etc. Z.] Et apud Athenæum lib. Deipnosoph. XIII. pag. 584. Σέ τε γὰρ λέγουσι διαφ-

dotus lib. II. Ἀλλ' ὅσον τε ἡμερέων τεσσάρων ἀνάπλόυ, στεινή ἐστιν, id est, *Sed ita angusta est, ut quatuor circiter dierum navigatione ambiri possit.* Ubi ὅσον τε, pro ὅσον τι [42].

[Vulgo putant, particulam τε, quæ inprimis apud Homerum et Τε non abundat.
alios quosque antiquissimos scriptores quibusdam aliis adjungi solet particulis, abundare. Etsi vero libenter concesserim, illam tum in latina interpretatione, salvo sensu, fere negligi posse: nullo modo tamen animum inducere possum, ut credam, olim sine omni sensu esse additam orationi. At dicunt, numeri gratia ad ornatum conciliandum orationi, hoc factum esse est existimandum. Næ turpis et malus ornatus mihi videtur, qui sensum omnino non afficit: et cur istum numerum ornatumque recentiores Græci, elegantiæ copiæque tantopere studiosi fere neglexerunt? Placet igitur sententia doctissimi Hoogeveni, statuentis, hic quoque vim copulandi subjectam esse particulæ τε, sed fere aliquid omissum esse, ad quod inprimis referatur τε. Sic solent τῷ ὃς veteres adjungere τε, sed elliptice. Ut Theog. 336. Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· πάν- Ὅς τε.
των μέσ' ἄριστα· καὶ ὅυτως, Κύρν', ἕξεις ἀρετὴν, ΗΝ ΤΕ λαβεῖν χαλεπόν. Hic post ἀρετὴν pone ταύτην τε, ἣν λαβεῖν χ. h. e. *virtutem habebis, et eam quidem, quæ paratu est difficilis.* Iliad ε'. 467. κεῖται ἀνὴρ, ΟΝ Τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ, h. e. *Jacet vir*, et is quidem, *quem honoravimus ut Hectorem divinum.* ¶. 315.

Sic οἷός τε positum est pro τοῖός τε, οἷος, seu τοῖος καὶ οἷος, *talis, qui* Οἷός τε.
etiam etc.

Ὅσος τε pro καὶ τόσος, ὅσος. Ut Odyss. λ'. 25. Βόθρον ὄρυξα. Ὅ- Ὅσος τε.
ΣΟΝ ΤΕ πυγέσιον, h. e. βόθρον ὤρυξα, καὶ τόσον, ὅσον πυγέσιον.

θείρειν τὸυς ἐντυγχάνοντάς σοι, ἐμέ τε ὡσαύτως, *Teque enim aiunt perdere eos; qui tecum versantur, meque eodem modo.* Adde Xenoph. Κύρ. παιδ. lib. 1. Ἐπιλέλησθε δὲ παντάπασι, σύ τε, ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, οἵ τε ἄλλοι, ὅτι σὺ Ἄρχων, *Obliti fuistis prorsus, et tu, te regem esse, et cæteri, te ipsis imperare.*

41 Locus exstat cap. 5. Ibidem tamen conjunctio ὅυτε præcedit, ad quod illud τε refertur, atque ita potius repetitur, quam solum invenitur. Verba sunt: Κήρυκα ἐξέπεμψαν παρὰ τὸυς Θηβαίους λέγοντες, ὅτι ὅυτε τὰ πεποιημένα ὁσίως δράσειαν, ἐν σπονδαῖς σφῶν πειραθέντες καταλαβεῖν τὴν πόλιν· τά τε ἔξω etc. [Sic est Xenoph. Cyrop. III. 1. 10. Mem. I. 2. 47. Z.]

42 Locus Herodoti est cap. 8. Frequens est hujus particulæ adjectio post ὅσον, Homer. Odyss. Λ. ver. 25.

Βόθρον ὄρυξα ὅσον τε πυγέσιον.—

Scrobem fodi cubitalem. De vocula ὅσον, quantitatem notante vid. ad Cap. III. Sect. 9. Reg. ult. Post οἷος, ἀντὶ τῦ δύνασθαι, fere perpetua est. V. ibid. Sect. 8. Reg. 9. Dein post præpositionem ἐς. Cap. seq. Sect. 2. Reg. 14. Post ipsam etiam conjunctionem cognatam καί. Pausan. in Achaicis pag. 401. Ἐχόντων δὲ αὐτὴν ὁμῦ τοῖς Κρησὶ Λυκίων καὶ, Κάρων τε καὶ Παμφύλων, *Tenentibus eam (urbem) simul cum Cretensibus, Lyciis, et, Caribusque et Pamphyliis.* Cæterum, quo sensu id accipiendum sit, cum abundare aliquam vocem dico, exposui ad Cap. 6. Sect. 2. §. 1. Nam et in his Pausaniæ verbis tantum abest, ut pleonasmum purum putum agnoscam, ut contra, hic aliquid deesse plane censeam, quod ita supplendum est: *Lyciis, et præter hos quoque Caribus*, etc. Ita ut planus sensus sit, Cretenses et Lycios præcipuos fuisse urbis ejus incolas, sed cum his quoque habitasse duos alios populos, Carasque et Pamphylios, ideoque post priorem conjunctionem καὶ omnino distinguendum est. Sed levius hoc, habentque cum Græcis commune Latini. Vide Virg. Æn. lib. I. ver. 50.

Ἔνθά τε. Ἔνθά τε pro καὶ ἐκεῖ, ἔνθα seu ὅπȣ. Ut Iliad. ε΄. 305. ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος. τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθά τε μηρὸς ἰσχίῳ ἐνστρέφεται.

Ὅτέ τε. Ὅτέ τε pro καὶ τότε, ὅτε. Ut Iliad. ε΄. 500. ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς, ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ κρίνει, etc.

Ὡσεί τε. Ὡσεί τε pro καὶ ȣ̔́τως, ὡσεί. V. g. Iliad. ι΄. 477. καί με φίλησ', ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ.

Ἐπεί τε. Ἐπεί τε pro καὶ ἀπ' ἐκείνȣ χρόνȣ ἐπεί. E. g. Herodot. Erat. cap. 84. Σκύθας γὰρ, τȣ̀ς Νομάδας, ἐπεί τέ σφι Δαρεῖον ἐσβαλεῖν ἐς τὴν χώρην, μετὰ ταῦτα μεμονέναι μιν τίσασθαι.

Ἔς τε, Ἔς τε pro καὶ ἐς τόσον, ἐς ὅ. Ut Arrian. Exped. Alex. II. 11. Ἀλέξανδρος γὰρ, ἔς τε μὲν φάος ἦν, ἀνὰ κράτος ἐδίωκεν. Alia exempla vide infra Cap. IX. Sect. 2. Reg. 14.

Γάρ τε. Γάρ τε idem valet, quod καὶ γὰρ, lat. *Etenim.* Vid mox καὶ γάρ.

Δέ τε. In formula δέ τε videtur τε habere vim intendendi, et significare *etiam.* Veluti Hesiod. Oper. 419. Τότε σείριος ἀστὴρ βαιὸν ὑπὲρ κεφαλῆς κηριτρεφέων ἀνθρώπων ἔρχεται ἠμάτιος, πλεῖον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ. Conf. Iliad. φ΄. 151. φ΄. 306. ¶. 316.

Μέν τε, δέ τε. Interdum δέ τε respondet præcedenti μέν τε. E. g. Iliad. ε΄. 139. Τȣ̃ μέν τε σθένος ὦρσεν, ἔπειτα δέ τ' ȣ̓ προσαμύνει. Conf. Iliad. φ΄. 260. [Sic legendum in Simmia V. 12. *Schæfer.*]

Καί τε. Καί τε videtur sæpe idem valere quod lat. *Atque:* ut Iliad. α΄. 521. ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι νεικεῖ, ΚΑΊ ΤΈ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν. Interdum vero τε potest accipi commode in

Τε, intendit. sensu intendendi, reddique *etiam, insuper.* Ut Theog. 662. ἐκ κακȣ̃ ἐσθλὸν ἔγεντο, καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθȣ̃· ΚΑΊ ΤΕ πενιχρὸς ἀνὴρ αἶψα μάλ' ἐπλȣ́τησε. Conf. ver. 138. Præsertim cum sæpe, etiam si simpliciter ponitur, vim eandem habeat. Ut Iliad. α΄. 218. ὅςκε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτȣ̃. It. Aristoph. Acharn. 598. κόκκυγές τε τρεῖς, *Et quidem tres cuculi.* Z.] ¶. 317.

Καὶ, etiam. II. Καὶ, plerumque usurpatur pro *etiam*, non modo cum ἀλλὰ conjunctum, (quod nemo nescit,) sed etiam, quod raro tirones advertunt, per sese solum. Itaque cum occurrit, nec sensus patitur, ut reddatur per *et*, statim cogitent sumi pro *etiam;* ut, Καὶ ἀναίτιος δίκην ὑπέμεινε, *Etiam innocens pœnas dedit.* Exempla pas-

Ast ego, quæ Divum incedo regina JovisQUE
ET SOROR, ET conjux.—

Conf. Ovid. Met. lib. II. ver. 758.

— Subit hanc arcana profana
Detexisse manu tunc, cum sine matre creatam.
Lemnicolæ stirpem contra data fœdera vidit:
ET gratamQUE deo fore jam, gratamQUE sorori.

Et lib. XIV. ver. 673.

Mille proci cupiunt, et semideique deique.

alibique crebro. H.

* Inprimis hanc potestatem habet καὶ apud scriptores græcos N. T. et interpretes Alexandrinos propterea, quod Ebr. ו sæpe hunc sensum habet. Sic dicitur Actor. X. 28. ὑμεῖς ἐπίστασθε, ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰȣδαίῳ, κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ. ΚΑΙ' (h. e. ἀλλὰ) ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξε, etc. Conf. 1 Thess. II. 18. Siracid. XLI. 13. Tob. III. 10. Apocal. II. 2. 9. Ve-

sim. Demosth. pro Corona, Ἐμοὶ τὴν εὔνοιαν καὶ νυνὶ παράσχεσθε, *Etiam nunc vestram mihi benevolentiam concedite.*

III. Καὶ, in parenthesi, cum aliquid postea vehementius pressuri sumus, commode reddi posse videtur, *sed, at.* Demosth. de Cherson. Αἴτιον δὲ τούτων· (καί μοι πρὸς Θεῶν, ὅταν ἕνεκα τοῦ βελτίστου λέγω, ἔστω παῤῥησία,) id est, *Istorum autem caussa hæc est: (sed* [Immo. *ac. Herm.*] *per Deos, liceat mihi, ubi de re utilissima dicendum est, fidenter loqui* *.) Καὶ, *sed, at.*

IV. Aliquando, initio membri, vel periodi, aut interrogantis [43] est, aut saltem dubitantis. Lucian. in Charonte: Καὶ δυνησόμεθα, ὦ Ἑρμῆ, δύ᾽ ὄντες, ἀράμενοι τὸ Πήλιον, καὶ τὴν Ὄσσαν; *An vero, Mercuri, cum duo tantum simus, Pelio et Ossa sublatis, id poterimus?* Gallice, *Et pourrions-nous bien?* Καὶ, *an vero?*

V. Apud Iones aliquando subauditur, ut apud Herodotum, cujus oratio interdum hiatus habet. Sic lib. II. [44] Εἰ δὲ ἡ στάσις ἤλλακτο τῶν ὡρέων, καὶ τοῦ οὐρανοῦ· τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης τε καὶ ὁ χειμὼν ἑστᾶσι, ταύτῃ μὲν τοῦ νότου ἦν ἡ στάσις, id est, *Quod si et tempestatum, et cœli stata ratio mutaretur; ita ut, ubi nunc boreas hiemsque consistunt, ibi austri situs esset.* Ubi τῇ μὲν νῦν, pro καὶ τῇ μὲν νῦν †. ¶. 319. Καὶ, subauditur.

VI. Contra sæpe καὶ apud Atticos vacat; ¶. 320. maxime post particulas τί ποτε· Xenoph. II. [45] Ἑλληνικ. Τί ποτε καὶ καλέσαι χρή; id est, *Cum quo tandem nomine appellari decet?* ubi plane abundat καί. Καὶ, Attice vacat.

VII. Aliquando deest ποτὲ; et sola particula τί; vel similis interrogans eodem sensu adhibetur: ut, Τί χρὴ καὶ λέγειν; *Quid attinet dicere?* et, Ὑμῖν δὲ πῶς ἄν τις καὶ χρήσαιτο; *Vobis autem quo modo tandem uti quis posset?* Demosth. pro Coron. Τί γὰρ καὶ βουλόμενοι, μετεπέμπεσθ᾽ ἂν αὐτοὺς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ; id est, *Quorsum enim illos evocassetis eo tempore?* verbatim, *Quid enim et volentes* etc. [46]

rum interdum quoque apud Poëtas, præcedente μὲν adhibetur pro δέ. Ut Eurip. Phœniss. 906. Βούλει σὺ μέν τοι, κ᾽ οὐχὶ βουλήσῃ τάχα; *Tu vis quidem, mox vero noles.* Z. ¶. 318.

43 Ita tamen, ut ipsum καὶ non interroget, sed interrogantis verba præcedat. Planius ex Plat. Theæt. pag. 188. lin. 37. Πῶς οὖν τί ἐροῦμεν, ὦ Θεαίτητε, ἐάν τις ἡμᾶς ἀνακρίνῃ· ΚΑΙ τίς ἀνθρώπων τὸ μὴ ὂν δοξάσει; *Quomodo igitur (vel) quidnam dicemus, Theætete, si quis nos interroget: Quisnam hominum id, quod non est, opinetur?*

44 Cap. 26. H.

† Duo loca Xenophontis laudat. Cel. Hindenburg. ubi, præcedente οὐ μόνον, post ἀλλὰ deest καὶ. Ut Mem. I. 6. 2. καὶ ἱμάτιον ἠμφιέσαι οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ θέρους τε καὶ χειμῶνος. Et ibid. II. 7. 6. Ναυσικύδης οὐ μόνον ἑαυτόν τε καὶ τοὺς οἰκέτας τρέφει, ἀλλὰ πρὸς τούτοις καὶ ὗς πολλάς, καὶ βοῦς. It. Oppian. Cyneg. I. 159. οὐ μόνον, ὅττι χερείονές εἰσι πόδεσσι θηλύτεραι τελέειν δολιχὸν δρόμον ἐν ξυλόχοισιν· ἀλλ᾽ ὅτ᾽ ἀλεύασθαι χρειὼ φιλοδήμιον ἦτορ. Z.

45 Præter hunc locum alios cumulat Budæus pag. 213. et 485. Verba Xenophontis sunt pag. 468.

46 Verba sunt pag. 316. lin. 17.

Καὶ, *atque*, g. *als.*

VIII. Καὶ, interdum significat *atque*, sed eo sensu quo apud Latinos *atque* respondet adverbiis *æque*, vel *perinde:* tuncque apud Græcos præcedunt, fere κατὰ ταὐτὰ, vel κατὰ ταὐτὸ, *secundum eadem*, vel *idem;* vel ἴσα adverbialiter, pro ἴσως, *æqualiter*, vel ὁμοίως, *similiter*. Pausanias in Atticis: Κατὰ ταὐτὰ ἔτός τε ἤχησε, καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα, id est, *Is perinde resonare solet, atque*, vel, *ut cithara pulsata.* [Duker. ad Thucyd. VII. 71. pag. 494. 71. Valcken. ad Herodot. VII. 50. 2. pag. 534. *Herm.*]

Gregorius Nazianz. Πάσης τυχὼν παρ' αὐτῆς δεξιώσεως, ἴσα καὶ παίδων ὁ τιμιώτατος, id est, *Omnem ab eo benevolentiam consecutus, perinde ac si liberorum clarissimus fuisset.* Sic Οὐχ ὁμοίως διάκεινται τὴν ἕξιν, καὶ ὅτε ὑγίαινον, id est, *Non perinde habitu comparati sunt, atque cum bene habebant.*

Hoc Tullius imitatus est: Tuscul. V. *Pythagoram*, inquit, *respondisse, similem sibi videri vitam hominum, et mercatum eum, qui habetur maximo ludorum apparatu*, Græce, Ὁμοίως πως ἔχειν τόν τε βίον τὸν ἀνθρώπινον, καὶ ἀγοράν τινα etc.

IX. Interdum postponitur pronominibus ἕτερος et ἄλλος, eodem modo quo Latine *ac*, vel, *atque*, pronomini, *alius*. Aristoteles I. Politic. Ἔστι γὰρ ἑτέρα ἡ χρηματιστικὴ, καὶ ὁ πλοῦτος, ὁ κατὰ φύσιν, id est, *Ars enim quæstuaria, alia est ac divitiæ, quæ tales suapte natura sunt.* ¶. 321.

X. Interdum etiam duplici καὶ, nomen τὶς indefinite sumtum, aut particula γὰρ includitur; tuncque posterius καὶ vacat. Pausanias in Laconicis: [47] Καί τινες καὶ ἀπώλοντο τῶν στρατιωτῶν κεραυνωθέντες, id est, *Et aliqui ex militibus fulmine icti occubuerant.* Tametsi reddi tum possit, *etiam*, vel *quoque.* Sic, Καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ταλαντεύομαι τὴν γνώμην [48], id est, *Nam animi pendeo ipse quoque.* Sic enim red-

Exemplorum turbam collegit H. Stephanus in lib. de Dial. pag. 33. Sed in plerisque, si non in omnibus particula καὶ habet vel copulandi, vel superaddendi, vel temporis (de quo supra ad Cap. III. Sect. 7. Reg. 5. dixi) significatum, ut ostendam, volente Deo, cum de particulis Ling. Gr. dicam. Hic longum est excutere omnia.

47 Pag. 168. At minime ibi vacat, sed exercet vim ἐπιδοτικήν. Plenior locus est: Καὶ οὐ παρίει σείων ὁ θεὸς, καί τινες καὶ etc. Estque mens auctoris: *Et non cessavit terra divinitus moveri, atque etiam nonnulli milites de cœlo tacti perierant.* q. d. Οὐ μόνον οὐ παρίει σείων ὁ θεὸς ἀλλὰ καί τινες etc. Sed consentientem mox ipsum habemus Auctorem.

48 Verba Gregorii citata a Budæo pag. 483. ubi et Pausaniæ aliorumque verba affert.

49 In temporis mentione, καὶ pro ὅτε poni solet, quando scilicet temporis species præcedit. Thucyd. lib. I. cap. 50. Ἤδη δὲ ἦν ὀψὲ, ΚΑΙ` οἱ Κορίνθιοι ἐξαπίνης πρύμναν ἐκρούοντο, *Jam serus erat dies, quum repente in puppim remigare cœperunt Corinthii.*

Consentit Xenophon, Κύρ. παιδ. lib. I. cap. 26. Καὶ ὁδόν τε οὔπω πολλὴν διεληλύσθαι αὐτοῖς, ΚΑΙ` τὸν Μῆδον ἥκειν πάλιν, *Neque longe processerant, cum Medus reverteretur.* Confer Act. Apost. cap. V. 7. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα, ΚΑΙ` ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς εἰσῆλθεν, *Et factum est post trium horarum intervallum, ut uxor ejus, quid factum esset, ignara, intraret.* Huc revoca, quæ supra notavi in nomine

di debet nomen αὐτὸς præcedente καὶ, ut κἀγὼ, vel καὶ ἐγὼ, significat *ego quoque* [49].

[Καὶ quando jungitur Imperativis, et Interrogationibus habet vim impellendi et cohortandi. Ita fere solet adhiberi in citandis testimoniis et legibus: ut Lys. adv. Agorat. pag. 466. edit. Reisk. ΚΑΙ΄ μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα. Ibid. pag. 474. Καί μοι ἀνάγνωθι τὰ ψηφίσματα καὶ τὰς γραφάς. Ibid. pag. 493. Καὶ, ὡς ἀληθῆ λέγω, τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐλέγξει. Ibid. pag. 499. Καί μοι κάλει τὸν ταξίαρχον. Demosth. pro Coron. pag. 243. Καί μοι λέγε τὴν γραφὴν ταύτην λαβών. Ibid. pag. 253. Καί μοι λέγε καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών. Eurip. Orest. 1110. ΚΑΙ` πῶς; ἔχει γὰρ βαρβάρους ὀπάονας. Id. Phœniss. 907. Καὶ πῶς πατρῴαν γαῖαν οὐ σῶσαι θέλω; Ibid. ver. 1357. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδε δυσποτμώτερα; Tab. Ceb. pag. 203. Καὶ ποίους ἀγῶνας νενίκηκεν; Lucian. in Solœc. Tom. III. pag. 575. Καὶ πῶς φὴς οὐ δυνήσεσθαι; Sic Virg. Ecl. I. 27. *ET quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi?* Καὶ habet vim προτρεπτικήν.

Habet sæpissime eadem particula quoque vim ἐπιδοτικὴν, h. e. intendendi, *etiam*, *quoque*, *vel*. Ut Theog. 342. Δὸς δέ μοι ἀντὶ κακῶν ΚΑΙ΄ τι παθεῖν ἀγαθὸν, *Fac, ut pro malis* etiam *bona sorte fruar*. Iliad. ε΄. 362. Λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ Τυδείδης, ὃς νῦν γε ΚΑΙ` ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο, h. e. *qui nunc quidem vel adversus Jovem patrem pugnaret*. Xenoph. Cyrop. III. 1. 18. Τί δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, οὔπω ᾔσθου ΚΑΙ` ἕνα ἄνδρα δι' ἀφροσύνης μὲν ἐπιχειροῦντα κρείττονι ἑαυτοῦ μάχεσθαι, ἐπειδὰν δ' ἡττηθῇ, εὐθὺς πεπαυμένον τῆς πρὸς τοῦτον ἀφροσύνης; *Quid? an nondum sensisti*, ne *unum* quidem *hominem*, *qui* etc. Καὶ, etiam, vel.

Multa occurrunt loca passim, ubi τῷ καὶ vis ἀοριστολογικὴ sit subjecta, exprimatque Lat. *cunque*. Ut Lucian. in Lapith. Tom. III. pag. 428. Μάλα ἤδη παρεφύλαττον, ὅ, ΤΙ ΚΑΙ` μειδιάσειε, *Diligenter jam observabam, quodcunque, quicquid tandem rideret*. Heliodor. V. init. Ἡ μὲν δὴ πόλις ἡ Δελφῶν ἐν τούτοις ἦν, καὶ ἔδρασεν ὅ, ΤΙ ΔΗ` ΚΑΙ` ἔδρασεν· οὐ γὰρ ἔχω γινώσκειν. Iliad. φ΄. 268. Ζεῦ πάτερ, ὡς οὔτις με Καὶ, cunque.

μέσος· Νὺξ ἐν μέσῳ, καί. Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καί. Latini etiam non raro conjunctioni suæ *et* hunc significatum dederunt. Sic Virg. Æn. lib. VI. ver. 499.

Vix adeo agnovit pavitantem, et dira tegentem
Supplicia, ET notis compellat vocibus ultro.

[Similia loca Latinorum, ubi *atque*, *et* vel *que*, præter temporis notionem, etiam celeritatis vim continent, collegit auctor in Partt. Ut Virg. Æn. III. 9. *VIX prima inceperat æstas, ET pater Anchises dare fatis vela jubebat*. Ibid. lib. IV. 663. *Dixerat, ATQUE illam media inter talia ferro collapsam adspiciunt comites*. Ibid. lib. XI. 864. *Audiit UNA Aruns, hæsitQUE in corpore ferrum*. Conf. Æn. I. 86. II. 692. III. 356. V. 858. XI. 296. 621. Georg. II. 80. III. 493. Gellius lib. X. cap. 29. Inprimis apud scriptores sacros N. T. et eos, qui consuetudinem Ebraicam sequuntur, solent καὶ in sensu temporis usurpare: ut Marc. XV. 25. Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, ΚΑΙ` (h. e. ὅτε) ἐσταύρωσαν αὐτόν. Conf. Ebr. VIII. 8. Luc. II. 21. etc. Idem quoque ob usum Heb. particulæ ו solent antecedenti membro et consequenti καὶ præponere. V. c. 1 Macc. VII. 23. ΚΑΙ` (pro ἐπειδὴ) εἶδεν Ἰούδας πᾶσαν τὴν κακίαν, ἣν ἐποίησεν Ἄλκιμος, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὑπὲρ τὰ ἔθνη, ΚΑΙ` ἐξῆλθεν εἰς πάντα τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν, *Postquam Judas omnem injuriam cognovit, qua Alcimus ejusque asseclæ Israëlitas afficiebant magis, quam gentiles ipsi: obibat circa omnes fines*. Z.]

θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη ἐκ ποταμοῖο σαῶσαι· ἔπειτα δὲ ΚΑΙ' ΤΙ πάθοιμι, *In posterum* quidvis *subire sustinebo.* Demosth. adv. Timocrat. non procul ab initio: Ἐγὼ δ', εἴπερ τινὶ τοῦτο ΚΑΙ' ἌΛΛΩι προσηκόντως εἴρηται, νομίζω κἀμοὶ νῦν ἁρμόττειν εἰπεῖν, *Quod si quicunque alius recte dicere potest, arbitror, a me quoque idem recte dici.* [In duobus postremis exemplis καὶ significat *etiam. Herm.*]

Καὶ pro κἄν. Sæpe simplex καὶ vicem sustinet, τοῦ καίπερ, aut κἂν, *quamvis, licet, quantumlibet.* Ut Iliad. α'. 653. τάχα κεν ΚΑΙ' ἀναίτιον αἰτιόῳτο, *Mox quamvis insontem accusaverit.* Theog. 419. Πολλά με καὶ συνιέντα παρέρχεται, *Multa me fugiunt quamvis peritum.* Ibid. ver. 1114. Σύν σοι, καὶ κακὸς ὤν, γιγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ. Conf. Iliad. ι'. 651. μ'. 171. Evang. Luc. XVIII. 7. Aristoph. Plut. 945. ¶. 322.

Καὶ, nempe, hoc est. Eidem particulæ quoque vis explicandi interdum subjecta est, *hoc est, nempe, scilicet, et quidem.* Ut Aristoph. Plut. 29. Κακῶς ἔπραττον ΚΑΙ' πένης ἦν, *Rem male gerebam, hoc est, pauper eram.* Xenoph. Cyrop. VIII. 3. 1. Δίδωκεν αὐτοῖς τὰς Μηδικὰς στολάς· ΚΑΙ' τότε Πέρσαι πρῶτον Μηδικὴν στολὴν ἐνέδυσαν. Plat. Apol. cap. 8. Πολλὰ καὶ καλὰ ἐπισταμένους. Ibid. cap. 13. τῶν τοιούτων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων. Æschin. Socrat. I. 4. Καὶ ἄλλα πολλὰ ΚΑΙ' θαυμάσια εἰργάζετο, *Et alia multa,* eaque *mirabilia, fecit.* Z.] ¶. 323.

Κᾄν. XI. Κᾄν, unica voce, pro καὶ ἄν, cum iota subscripto, apostropho et accentu acuto: (nam cum solo apostropho et iota subscripto, est καὶ ἐν, et cum dativo jungitur,) interdum ut simplex καὶ, significat *etiam,* interdum *etiamsi;* ¶. 324. ut, Κᾄν παντάπασιν ἀπαίδευτος ὤν, τοῖς κομιδῇ πεπαιδευμένοις ἑαυτὸν ἀντιπαραβάλλει, id est, *Etiam,* vel, *etiamsi imperitus, sese tamen cum eruditissimis comparat.*

[— minus recte; nam scribi debet sine ι subscripto. In hujusmodi enim vocibus κᾄν pro καὶ ἄν, κᾄν pro καὶ ἐν, κἀκεῖνος pro καὶ ἐκεῖνος, κἀκεῖ pro καὶ ἐκεῖ, κἀγὼ pro καὶ ἐγὼ etc. — primo fit thlipsis τοῦ iota subjunctivi vocalis: deinde crasis, nec facta crasi amplius admittitur iota, sed prorsus exteritur. In κἀγὼ igitur et similibus contractio non fit ex αι et ε: sed extrito prorsus iota fit crasis vocalium α et ε in α longum: ut κἀγώ· iota vero nullo modo subscri-

50 Exemplum habet Plato, Euthydem. pag. 279. lin. 38. Τοῦτο δὲ κἂν παῖς γνοίη, *Hoc vel puer sciret.* Conferatur Marc. VI. 56. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται, *Et orabant illum, ut vel fimbriam vestimenti ipsius tangerent.*

51 At καὶ in his verbis non ad particulam ἄν, sed ad præcedens ἄλλως τε referendum est, ut fiat ἄλλως τε καί, ἄν.

52 Hæc et plura vide apud Bud. pag. 498. H.

* Exemplum formulæ κἂν εἰ μὴ extat Plat. Phæd. cap. 15. sub finem: Οὐκοῦν καὶ διακρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, καὶ ψύχεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι, καὶ πάντα οὕτω, ΚἊΝ ΕΙ' ΜΗ' χρώμεθα τοῖς ὀνόμασιν ἐνιαχοῦ, ἀλλ' ἔργῳ γοῦν πανταχοῦ οὕτως ἔχειν ἀναγκαῖον. Cæterum illud κἂν ante εἰ et εἰ μὴ Devarius putat positum pro simplici καί. Equidem vero censeo, potius εἰ abundare, [¶. 326. ad pag. 431.] quemadmodum non raro apud Latinos *Si* post *quasi* et *nisi* pleonastice adhiberi satis inter omnes constat. Exempla vide apud Turselinum de Partt. Omnino autem quæ de usu particulæ concretæ κἂν tironibus sunt tenenda, redeunt huc. 1. Ponitur pro καὶ ἐὰν, *et si:* Plat. Euthyphron. cap. 10. Κἄν μοι ἱκανῶς ἐνδείξῃ, ἐγκωμιάζων σε ἐπὶ σοφίᾳ οὐδέποτε παύσομαι,

bi potest, nisi supponamus, præter crasin, synæresin etiam: nulla autem est synæresis: iota enim in prædictis non subjungitur crasi factæ (subjungi autem oportuit ut fiat synæresis; nam quod subscribitur posterius est eo, cui subscribitur, ut apparet in omni diæresi, quæ synæresi opponitur, ubi ι subscribitur, ut Νηρηΐδες-Νηρῇδες.) Sed medium locum occupat inter α et ε ante crasin factam. At si contra eveniat, ut ex aliqua monophthongo præcedente et diphthongo διὰ τȣ̃ ι sequente fiat crasis, iota tum subscribitur: unde in hujusmodi contractis existit triplex passio: ut καὶ εἶτα per thlipsin τȣ̃ ι — κα εἶτα· per crasin vocalium αε — κᾶτα· et per synæresin α vocalis longæ ex contractione factæ cum subjunctiva vocali ι κᾆτα· Sic κῇπε Dorice pro καὶ εἶπε· κᾆνος pro καὶ οἶνος.] [De emend. rat. Gr. gramm. I. 8. pag. 36. *Herm.*]

XII. Κἂν *plane*, interdum in re vel insolenti, vel dubia, asseverandi causa ponitur; ut, Πάντων μοι ἀντιστάντων κἂν ἐπεχείρησα τῷ πράγματι, id est, *Vel invitis et repugnantibus omnibus, rem tamen omnino aggressus essem* [50]. Interdum est, *quod si*; Gall. *et si*. Demosth. pro Coron. Κἂν μὲν εὐλαβȣ́μενος τȣ̃το, μὴ λέγω τὰ πεπραγμένα ἐμαυτῷ, *Quod si, ut pudori consulam meo, res abs me gestas non dixero.* Ibid. pro *si:* Ἄλλως τε κἂν ὑπ' ἐχθρȣ̃ τῳ τȣ̃το συμβαίνῃ, *Præsertim si hoc ab hoste quisquam patiatur* [51]. ¶. 325. Κἂν, plane.

XIII. Aliquando κἂν εἰ, simul conjunguntur et significant *quod si*, vel *etiamsi autem.* ¶. 326. Demosth. de Falsa Legat. Κἂν εἰ ταῦτα πάντα ὑπῆρχεν, *Quod si omnia in illo essent.* Aliquando sumuntur pro *si*, voce quoque alia inter utramque posita. Ibid. Κἂν ἀσέβειαν εἰ καταγινώσκῃ τις τῶν πεπρεσβευμένων αὐτῷ, id est, *Si quis ejus legationem impietatis damnet* [52]. Κἂν εἰ, quod si.

Aliquando κἂν εἰ et κἂν sibi mutuo respondent, pro εἴτȣν, et εἴτε, id est, *sive*, geminato. ¶. 327. Aristot. Οἱ γὰρ ἀστέρες, κἂν εἰ μείζȣς, κἂν ἐλάττȣς φαίνωνται, *Stellæ enim, sive majores sive minores appareant.* Κἂν εἰ μὴ, *Etiamsi non* *.

Et, si mihi satis demonstraveris, tuam sapientiam nunquam laudare desinam. Epict. cap. 18. Μηδὲν βȣ́λȣ δοκεῖν ἐπίστασθαι· κἂν (h. e. καὶ, ἐὰν) δόξῃς τισὶν εἶναί τις, ἀπίστει σεαυτῷ. Hinc quoque ἀπόδοσις prætermittitur, uti post ἐὰν et εἰ. Ut Luc. XIII. 9. Κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν· (supple καλῶς ἔχει·) εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν. 2. Quod valet ἐάν τε, *sive*, repetitum, idem sæpe significat κἂν. Ut Plat. Phæd. cap. 25. cum Optativo: Οὐκȣ̃ν τȣ́των μὲν κἂν ἅψαιο, κἂν ἴδοις, κἂν ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν αἴσθοιο· etc. *Itaque hæc sive tactu, sive visu, sive aliis sensibus cognoveris* etc. ¶. 328. Demosth. Olynth. II. pag. 24. Ἐπὰν δὲ ἀῤῥώστημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, κἂν ῥῆγμα, κἂν στρέμμα, κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν ᾖ. 3. Habet vim augendi, *etiam, vel, adeo.* Ut Plat. in Ion. pag. 524. Εἰ περὶ ἑνὸς τέχνῃ καλῶς ἠπίσταντο λέγειν, κἂν περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. 4. Habet vim adversandi, *etiamsi, licet, quamvis.* ¶. 329. E. g. Demosth. Philipp. III. pag. 115. Ὁ γὰρ, οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην, τοιαῦτα πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, ȣ̃τος ἐμοὶ πολεμεῖ, κἂν μήπω βάλλῃ καὶ τοξεύῃ. It. in Epigrammate quodam: ΚΗ'Ν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὍΜΩΣ ἔτι καρποφορήσω ὅσσον ἐπισπεῖσαί σοι, τράγε, θυομένῳ. 5. Videtur quoque interdum significare, *forte, circiter.* ¶.

Καὶ δὴ, et quidem.

XIV. Καὶ δὴ, vel καὶ δὴ καὶ, vel καὶ δῆτα, vel καὶ δῆτα καὶ ut plurimum significant, *Et quidem, et certe, quin etiam:* ut, Καὶ δὴ καί σου ἡδέως ἂν πυθοίμην, *Et vero,* vel *quin etiam libenter ex te quæsierim.* Idque fere periodorum, aut membrorum initiis. Trita passim exempla [53]. ¶. 331.

Καὶ δὴ, *continuo.*

XV. Aliquando καὶ δὴ, præter notata superius, reddi potest, vel *continuo,* vel *ideo,* vel *jamjam.* Demosth. pro Coron. Ὡς ἐὰν πρότερός τις εἴποι τὰ προςόντα ἑαυτῷ, περὶ ἄλλου, καὶ δὴ ταῦτα οὕτως ἔχοντα· id est: *Quasi si quis ea prior objecerit, quorum ipse sibi conscius est, ea continuo talia esse oporteat.* Sic, Τοσοῦτον ὑπειπὼν, ἐπ᾽ αὐτὸν καὶ δὴ τρέψομαι [54], id est, *Ubi hoc unum dixero, jam jam ad eum me convertam.* Sic usurpatum est, *atque,* a Virgilio Georg. I.

> *Non aliter quam qui adverso vix flumine lembum*
> *Remigiis subigit; si brachia forte remisit,*
> *Atque illum in præceps prono rapit alveus amne.*

hic enim *atque,* significat *continuo.*

Καὶ, interrogat.

XVI. Alias vero, καὶ, sequentib. γε δὴ, videtur interrogare potius, quam affirmare. Plato sub initium Convivii Apollodorum illum, quem μανικὸν, id est, *furiosum,* vocabant, ita loquentem introducit: Καὶ δῆλόν γε δὴ, ὅτι οὕτω διανοούμενος, καὶ περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ περὶ ὑμῶν, μαίνομαι; *Ex eone vero insanire me constat, quod de me simul ac de vobis ita sentiam?*

Καὶ μὴν, *enimvero.*

XVII. Καὶ μὴν (nam καὶ μὲν, sine voce aliqua interjecta [55], vel nunquam, vel raro admodum reperias:) Primo, reddi potest: *Enimvero,* ¶. 332. *Et vero, et sane.* Demosth. pro Coron. Καὶ μὴν, εἴ τι τῶν ἄλλων, ὧν νυνὶ διέβαλλε, καὶ διεξῄει, ἢ καὶ ἄλλ᾽ ὅ, τιοῦν ἀδικοῦντά με ὑμᾶς ἑώρα, id est, *Enimvero,* vel, *et sane, si quid in* [56] *aliis, quæ jam jam dicendo criminabatur, aut aliud quidlibet abs me contra vos peccari videbat.* Ibid. [57] Καὶ μὴν εἰ τὸ κωλῦσαι τὴν τῶν Ἑλλήνων κοινωνίαν ἐπεπράκειν ἐγὼ Φιλίππῳ, id est, *Enimvero,* vel, *et quidem, si operam Philippo meam, ad impediendam Græcorum societatem vendideram.* Ibid. Καὶ μὴν, τὴν εἰρήνην ἐκεῖνος ἔλυσε, τὰ πλοῖα λαβὼν, id est, *Enimvero pacem ille tum violavit, cum hæc navigia cepit.*

330. Ut Xenoph. Cyrop. II. 1. 6. πελτασταὶ δὲ καὶ τοξόται γένοιντ᾽ ἂν ὡς ἐπὶ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως κἂν ἑξακισμύριοι. 6. Videtur significare *certe, saltem.* Ut Lucian. in Solœc. Tom. III. pag. 574. Οἶμαι γάρ σε κἂν νῦν δυνήσεσθαι, τοσούτων γε ἐπακούσαντα τῶν ἑξῆς λεγομένων. Z.

53 Vide, quæ diximus ad Sect. 5. Reg. 6.

54 Verba Gregorii citata a Bud. pag. 484.

55 Vel *adjecta,* ut καὶ μὲν δή. [Et tamen καὶ μὲν occurrit Iliad. ί. 628. Νηλής· ΚΑΙ` ΜΕ`Ν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο ποίνην, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος. Z.]

XVIII. Secundo, idem est, quod *profecto*, vel *certe quidem*. Ibid. Καὶ μὴν, ἐδὲ τῦτό γε ἐδεὶς ἂν εἰπεῖν τολμήσειεν· id est, *Nec illud profecto dicere quisquam audeat*. ¶. 332. Καὶ μὴν, profecto.

Tertio significat *porro*, vel *jam vero*, vel *cæterum*. Ibid. Καὶ μὴν, ὅτι πολλὲς μὲν ἐστεφανώκατε ἤδη τῶν πεπολιτευμένων, ἅπαντες ἴσασι· id est, *Porro, plerosque jam, Reipub. administratione perfunctos, a vobis coronatos esse, norunt universi*. ¶. 332. Porro.

XIX. Quarto, cum prima persona junctum, verti possit *equidem*. Plato sub initium Convivii: Καὶ μὴν ἐναγχός ἐζήτεν, *Equidem modo te quærebam*. ¶. 332. Equidem.

Quinto καὶ μὴν καὶ valent, *quin etiam*. Ibid. Καὶ μὴν καὶ κατ' αὐτὸ τῦτο, ἄξιός εἰμι ἐπαίνε τυχεῖν· id est, *Quin etiam, laude sum hac in parte dignus* [58]. ¶. 332. Καὶ μὴν καὶ, quin etiam.

Sexto, Καὶ μὴν γε, *At saltem, at vero*. Ibid. Καὶ μὴν, τῷ γε μὴ διαφθαρῆναι χρήματι κεκράτηκα Φιλίππε· id est, *At ego saltem Philippum vici, quod pecuniis ab illo corrumpi minime potuerim*. ¶. 332. Καὶ μὴν γε, at saltem.

XX. Καὶ, cum particula τοι enclitica, significat primo, *atqui*: ¶. 333. ut, Καί τοι ὅςτις ἂν τὰ τῆς πατρίδος ἀτυχήματα καρπώσαιτο, ἔτος ἂν ἀπολωλέναι δίκαιος γένοιτο [59], id est, *Atqui dignus profecto est, qui pereat, quisquis patriæ calamitatem felicitatem putat suam*. Demosth. pro Coron. Καί τοι πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις δικαίοις, οἷς ἂν εἰπεῖν τις ὑπὲρ Κτησιφῶντος ἔχοι, καὶ τῦτο ἔμοιγε δοκεῖ καὶ μάλα εἰκότως ἂν λέγειν· *Atqui præter cætera jura*, (id est, defensionis capita,) *quæ Ctesiphontis in causa proferri possunt, hoc etiam existimo, et quidem summa cum æquitate urgeri posse* [60]. Καί τοι, atqui.

XXI. Secundo, ¶. 333. significat *verum*, vel *at*, idque fere cum dubitatione vel indignatione. Demosth. pro Corona: Καί τοι πόσα χρήματα τὲς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν οἴεσθέ μοι διδόναι; *At quantum pecuniæ, sodalitatum mihi principes daturos putatis?* ubi διδόναι, pro διδόναι ἂν, id est, δώσειν. Sic Tullius ultima Verrina: *At quemadmodum ipse sese induit prima actione?* Græce, Καίτοι ποῖον αὐτός γε τρόπον περιέβαλεν ἑαυτὸν ἐν τῇ προτερολογίᾳ [61]; Καί τοι, at.

XXII. Tertio, rarius sumitur pro κἂν, id est, *etiam*, *Gall. voire même*, affirmando. [Minime. Purus putus error. *Herm.*] Eusebius lib. III. Præparation. pag. 106. Εἰ δή τις εἴη δυνατὸς ψυχῆς Καί τοι, etiam.

56 *Ex aliis* lego in edit. Paris.

57 Pag. 316.

58 Num hæc Platonis verba sint, dubito; quæ sequuntur certe, ex eodem allata, non sunt Platonis, sed Demosthenis de Corona pag. 348. lin. 15. Ejusdem significationis sunt Καὶ μὲν δὴ, et Καὶ μὲν δὴ καί. Utrumque apud Plat. in Phæd. pag. 233. Ita tamen, ut alterum καὶ *etiam* notet.

59 Et hæc, paucis commutatis, Demosthenis verba sunt, de Corona pag. 341. lin. 49. Καίτοι ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυχήματα ἐνευδοκιμεῖν ἀπέκειτο, ἀπολωλέναι μᾶλλον ἔτός ἐστι δίκαιος, ἢ κατηγορεῖν ἑτέρε, *Et sane, cui Græcorum cala-*

ἄγαλμα, καὶ μορφὴν ἐν εἰκόνι τεκτήνασθαι, δύναιτ' ἂν οὗτος καίτοι τῶν κρειττόνων, id est, *Quare, si quis animi simulacrum ac speciem fingendo architectari posset, idem quoque posset superiorum ac cœlestium mentium imaginem aliquam fabricari.* Nisi forte legatur καί τι, supple ἄγαλμα, pro καί τοι.

Καί τοι *quanquam.* XXIII. Quarto, ¶. 333. redditur, *quanquam,* vel *tametsi,* in correctionibus maxime rhetoricis: ut, Καίτοι, σύ γε οὕτω σοφὸς ὤν, οὐδὲν τῶν παρ' ἐμοῦ δεήσῃ λόγων [62], id est, *Quanquam tu, qui tantum prudentia vales, oratione mea non indigebis.*

Quo sensu addunt plerumque particulam γε. Gregor. Nazianz. ubi se dixit, ex Juliani apostatæ vultu et incessu, qualis futurus esset, cognovisse, addit, Καί τοι γε οὐ τῶν εὖ πεφυκότων περὶ ταῦτα εἷς ὤν [63], id est, *Tametsi ex iis non sim, qui artis hujus admodum periti sunt.*

Καίτοι, *et quidem.* XXIV. Quinto ¶. 333. significat, *et quidem, et vero,* initio periodi. Plutarchus in Cæsare: Καίτοι καὶ λόγον τινὰ κατέσπειραν εἰς τὸν δῆμον, id est, *Et quidem rumoris aliquid in populum sparserunt.* Ubi notandum, illud τοι duplici καὶ inclusum ac tectum esse. Eodem sensu dicunt interdum, καὶ μὴν καί [64]. Demosth. pro Coron. [65] Καίτοι δυοῖν αὐτῶν ἀνάγκη θάτερον, *Et vero, et sane, e duobus alterum fateatur necesse est.*

Proinde. XXV. Sexto ¶. 333. redditur, *proinde,* vel *itaque,* apud Isocratem sæpe: ut, Καί τοι, τί χρὴ νομίζειν, ποιεῖν ἂν τὸν τοιούτοις ἐπιχειροῦντα; *Proinde quid eum facturum putemus, qui talia conetur?* [66]

Quod. Septimo, ¶. 333. καίτοι εἰ, vel, ἄν, idem est quod εἰ δὲ, *quod si:* uti, Καίτοι, εἰ πρὸς αὐτὸν οὕτω πως διέκειςο, *Quod si hoc modo adversus eum affectus eras.*

Et tamen. XXVI. Octavo, ¶. 333. idem est, quod, *et tamen,* Gall. *Et cependant.* Demosth. pro Coron. Καίτοι σύγ' ἔφησθά με ταῦτα λέγοντα, εἰς ἔχθραν ἐμβαλεῖν τουτουί, *Et tamen, hoc me orationis genere, inimicitias istas conflare dicebas.*

Nono, καὶ γάρ τοι, significat *etenim.* [*Etenim profecto,* vel *sane. Herm.*] Ibid. Καὶ γάρ τοι πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐδείξατε ἐκ τούτων, *Etenim Græcis omnibus ita demum ostendistis* [67].

Etenim. XXVII. Καὶ οὐ rarius quidem, aliquando tamen, pro ἀλλ' οὐ, id est, *non autem.* Demosth. pro Coron. Φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ χάριτος τετυχηκὼς τότε, καὶ οὐ μέμψεως, οὐδὲ τιμωρίας, *Atqui tum gratiam pa-*

mitates ad nominis celebritatem reservantur, hic dignus est, qui pereat potius, quam alterum accuset. Citat locum Budæus pag. 482.

60 Hoc sensu additur aliquando particula γε. Sic Plat. Phæd. pag. 241. lin. 26. Ubi Socrates dixit, se ad finem orationis suæ pervenisse, respondet Phædrus: Καίτοι γε ᾤμην γε μεσοῦν αὐτὸν, *Atqui putabam ad dimidiam ejus partem tantum perventum esse.* Ubi alterum illud γε denotat *tantum.*

lam consecutus sum, non reprehensionem aut pœnam retuli. Ita enim καὶ μὴ, *usurpatur,* ut Gallice, *et non.* Diogenianus apud Euseb. Præparat. VI. Καὶ μὴ ταῦτα μόνα, ὧν ἐστιν εἱμαρμένη, *Non autem ea duntaxat, quæ fati lege teneantur?*

61 Ita Bud. l. c.

62 Luciani locus apud Bud. l. c.

63 Vid. Bud. pag. 482. qui et sequentia Plutarchi verba citat.

64 Vel καί τι καὶ, apud Arrian. lib. II. cap. 22.

65 Pag. 333. lin. 20.

66 Ita ferme ex Isocrate Bud. pag. 483.

67 Pro eodem dicitur et καὶ γὰρ ἐν. Lucian. Demosth. Encom. pag. 920. Καὶ γὰρ ἐν ὑπογραφέας παρεστησάμην, *Etenim adhibui, qui dicta exciperent.*

SECTIO OCTAVA

De Conjunctionibus μὲν, *et* δὲ, *cum adjunctis particulis.*

REGULA PRIMA.

PARTICULAS istas usu conjunctissimas etiam tractatione conjungimus. Primum igitur, μὲν cum particula γὰρ, ornatus causa solum adhibetur, quia μὲν γὰρ, idem quod, γὰρ, significat. [Minime. Ὁ μὲν γὰρ est *nam hic quidem. Herm.*] At per se solum, rarius licet, aliquando tamen, eodem modo vacat, ut *quidem*, apud Latinos. Atque id Platoni frequentius est. Sic VIII. de Repub. Ὅταν, ἦν δ' ἐγὼ, πρῶτον μὲν τῆς μητρὸς ἀκούῃ ἀχθομένης, id est, *Cum, inquam, primum quidem matrem moleste ferentem audiet.* Ibi enim δὲ non sequitur [68].

Nominatim autem observandum, vix unquam [numquam omnino. *Herm.*] reperiri ὃς μὲν, absolute positum, ut *qui quidem*, Latine [69]. Græci enim potius dicunt, ὅστις, ὅσπερ, ὃς δὴ, ὅς γε. Poëtæ vero etiam ὅστε, ut passim Homerus. [Ὅστε est *qui*, non *qui quidem. Herm.*]

II. In membrorum diversorum, quæ tamen ad sese mutuo referri possint, initiis, fere semper μὲν et δὲ collocantur: Latine au-

68 Sed intelligitur in sequentibus post ἔπειτα. Verba sunt pag. 549. lin. 28. Ὅταν, ἦν δ' ἐγὼ, πρῶτον μὲν τῆς μητρὸς ἀκούῃ ἀχθομένης, ὅτι οὐ τῶν ἀρχόντων αὐτῇ ὁ ἀνήρ ἐστι, καὶ ἐλαττουμένης διὰ ταῦτα ἐν ταῖς ἄλλαις γυναιξίν· ἔπειτα ὁρώσης etc. *Quod maritus inter magistratus non recenseatur, seque ob id ipsum inter reliquas mulieres parvi pretii esse: deinde videntem* etc.

69 Vide supra, Cap. II. Reg. 5.

70 Patet hoc cum innumeris locis, tum perquam clare ex illo Platonis, de Repub. lib. II. pag. 359. Τοῦτον δὲ ἄλλο ΜΕ῀Ν οὐδὲν, περὶ ΔΕ῀ τῇ χειρὶ χρυσοῦν δακτύλιον φέρειν, *Hunc autem nihil aliud quam aureum annulum in manu gestare.* Vitiose enim verteres: *Hunc autem aliud quidem nihil, in manu vero aureum annulum gestare.* Estque hæc familiaris Græcorum elegantia pro οὐδὲν ἄλλο ἢ, vel οὐδὲν ἄλλ' ἢ reponere ἄλλο μὲν οὐδὲν, sequente particula δέ. Addam aliud ex Demosthene Philipp. III. pag. 49. Ἡγεῖσθαι τὴν νῆσον ταύτην, ὅπερ ἐστὶν, ἌΛΛΟ ΜΕ῀Ν ΟΥ'ΔΕ῀Ν εἶναι βασιλεῖ χρησίμην ἐν τῷ παρόντι, τῆς δ' αὐτῆς ἀρχῆς ἐπιτείχισμα, *Existimare, hanc insulam, id quod res est, ad nihil aliud regi esse utilem, nisi quod regni ejusdem sit pro-*

tem rarissime, *quidem, vero,* quod Latini dissolutiones ament [70]. Itaque dum Græca Latine redduntur, μὲν et δὲ, ut plurimum omitti debent, alioqui putidam sæpe Latinitatem efficient: tuncque commode ablativus absolutus in priore membro usurpari poterit: ut, Τὸν μὲν ἐχθρὸν κατέβαλεν, αὐτὸς δὲ ἀραρότως ἔστη, *Ipse, afflicto jam hoste, presso gradu constitit.*

Contra, cum Græce Latina vertuntur, sæpe adhibendæ sunt illæ particulæ membris illis diversis, quæ Latine nulla conjunctione copulantur. Quod si plura essent illa membra, tum subinde addendum fuerit, καὶ vel πρὸς δὲ, vel πρὸς δὲ τούτοις, id est, *præterea,* initio membrorum, ante particulam ipsam μέν.

III. Monendi quoque tirones sunt, licet voculæ istæ tam crebro usurpentur, nunquam tamen simul usurpari, quin absolute reddi possint, per *quidem vero:* ut, Οὗτος μὲν ἡμᾶς φενακίζει, ἡμεῖς δὲ ὑπ' εὐηθείας, αὐτὸν ὑπερσπουδάζειν ἡμῶν οἰόμεθα, id est, *Ille quidem fucum nobis facit, nos vero præ simplicitate, rebus eum nostris studere arbitramur.*

IV. Monendi præterea, conjunctionibus illis partes etiam dissimiles conjungi posse: ut, Πῆ μὲν διὰ τὴν ἔχθραν, πῆ δ' ἐφαπτόμενος τοῦ καιροῦ, *Partim ob inimicitias, partim occasionem arripiens.* Sed tamen prioris membri participium, cum posterioris verbo committi non debere. V. c. male diceretur: Τοὺς μὲν πολεμίους ἐκβαλὼν, ὑπὲρ δὲ τῆς πατρίδος ἠμυνάμην. ¶. 334. Nam, aut δὲ tollendum est, aut pro ἐκβαλὼν, dicendum ἐξέβαλον, id est, *Propulsatis hostibus, patriam defendi.*

V. Eleganter etiam id exprimunt, quod Latine dicimus, *cum, tum;* qui usus cum apud cæteros, tum præsertim apud Isocratem longe frequentissimus: ut ipso statim cohortationis ad Demonicum exordio. Quod igitur habet Tullius initio orationis pro Deiotaro: *Cum in omnibus caussis gravioribus, C. Cæsar, vehementius commoveri soleo; tum in hac caussa ita me multa perturbant:* Græce

pugnaculum. Item ex Aristide, de Smyrna, pag. 292. Ἐλείπετο δὲ ἄλλο ΜΕ'Ν οὐδὲν, θεοὺς ΔΕ' καὶ ὑμᾶς καλεῖν, *Nec aliud quidquam erat reliquum, nisi ut Deos et vos invocarem.* Adde Epict. Enchir. cap. 62. Nec est, quod verbatim vertas illud ejusdem Aristidis in Orat. pro Quatuorviris, pag. 298. Θέτταλοι δὲ ὑπ' ἀνάγκης ΜΕ'Ν, ὅμως ΔΕ' ἐμήδιζον, *Thessali autem, quanquam necessitate coacti a Medorum partibus stabant.* Estque hæc locutio Græcis non minus familiaris, qua μὲν et δὲ ita construuntur, ut alterum per *quamvis,* alterum per *tamen* sit reddendum Latine. E. c. in illo Sophoclis, Trachin. ver. 62.

— Ἡ δὲ γὰρ γυνὴ
Δούλη ΜΕ'Ν εἴρηκεν Δ' ἐλεύθερον λόγον.

— *Hæc enim mulier quamvis serva, liberum tamen sermonem locuta est.* Alia in vertendo cautio est adhibenda siquidem μὲν et δὲ faciunt ad celeritatem indicandam. Ita apud Ælian. V. H. lib. I. cap. 2. de aranea celeriter prædam in telam cadentem arripiente: Τὸ ΜΕ'Ν, inquit, ἔπεσεν, ἡ ΔΕ' ἔχει δαῖτα, *Vix aliquid incidit, quin illa hoc sibi in epulas rapiat.*

71 Locus est pag. mihi 339. lin. 10.

reddi potest: Παρὰ μὲν ἄλλους τοὺς ἀγῶνας, Γάϊε Καῖσαρ, ἐμπαθέστερον εἴωθά πως διακεῖσθαι, παρὰ δὲ τουτονὶ, πλείστοις ὅσοις οὕτω πως διαταράττομαι.

Demosth. pro Corona initio: Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγε ἐλαττοῦμαι κατὰ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα Αἰσχίνου, δύο δ', Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μεγάλα, id est, *Et quidem cum Æschine, hac in caussa, multis sum rebus inferior, tum duabus potissimum, iisque permagnis.*

VI. Μὲν, δὲ, serviunt etiam enumerationibus rerum, aut hominum, diversorum quidem, sed tamen eodem spectantium: tunc vero ridiculum esset, *quidem*, *vero*, Latinis auribus inculcare; ut apud Xenophontem: Ἐπαίνου ἕνεκα πάντα μὲν πόνον, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπομένειν, id est, *Laudis gratia labores omnes, omniaque pericula sustinere.* Sic apud Gregorium, Ἐθεράπευε μὲν τὰ σώματα, ἐθεράπευε δὲ τὰς ψυχὰς, id est, *Corpora simul animosque curabat;* dici potuit: ἐθεράπευε δὲ καὶ τὰς ψυχάς. ¶. 335.

VII. Attice quoque sæpius repetuntur, crebris negationibus illigatæ, ita ut et membra membris opponantur, nec commode satis Latinitate donentur. Insigne hoc in genere est illud Demosth. pro Coron. Οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ· οὐδὲ ἔγραψα μὲν, οὐκ ἐπρέσβευσα δέ· οὐδ' ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔπεισα δὲ Θηβαίους· Quæ particulis *ita ut*, subinde iteratis, hoc modo vertas: *Neque vero hæc ita dixi, ut eadem non proscriberem: nec ita proscripsi, ut in obeunda lega-*

quem imitatur Cicero, sive is est Cornificius, qui ad Herrennium scripsit, lib. IV. cap. 25. *Non sensi hoc, et non suasi, neque suasi, et mox ipse statim facere cœpi; neque facere cœpi, et non perfeci; neque perfeci, et non probavi.*

72 Pag. 315. lin. 5.

73 Videlicet, si oratio eodem tenore procedit, ut in addito exemplo; estque hujus idiomatis maximus usus in recensionibus, fitque eleganter per Anaphoram: ut ex Epicuro Athenæus Deipnosoph. lib. VII. pag. 280. Οὐ γὰρ ἔγωγε δύναμαι νοῆσαι τἀγαθὸν, ἀφαιρῶν μὲν τὰς διὰ χυλῶν, (ita ὁ πάνυ Casaubonus pro χειλῶν) ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀφροδισίων, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀκροαμάτων, ἀφαιρῶν δὲ τὰς διὰ μορφῆς κατ' ὄψιν ἡδείας κινήσεις. *Ego enim, quid sit bonum intelligere non possum, demtis ex sapore, demtis ex re venerea voluptatibus, demtis, quæ ex auditu, demtis, quæ ex pulcritudinis adspectu sentiuntur, dulcibus motionibus.* At in divisionibus, ubi frequentissimus harum particularum usus est, quoties alterutrum oppositorum novam patitur partitionem, legitime in priori membro de integro particula μὲν dominatur. Atque ita fit, ut grata vice particulis aliis sibi respondentibus, non injucunda nascatur orationis variatio. Exemplum pete ex Tabula Cebetis, ubi hæc verba: Τίνες εἰσὶν οὗτοι οἱ δοκοῦντες ἐκεῖθεν ἀπὸ τοῦ βουνοῦ παραγίγεσθαι; καὶ οἱ ΜΕ`Ν αὐτῶν ἐστεφανωμένοι ἔμφασιν ποιοῦσιν εὐφροσύνης τινός, οἱ ΔΕ` ἀστεφάνωτοι, οἱ ΜΕ`Ν ἀπεγνωσμένοι καὶ τὰς κνήμας, καὶ τὰς κεφαλὰς δοκοῦσι τετρίφθαι, κατέχονται ΔΕ` ὑπὸ γυναικῶν τινων· Οἱ ΜΕ`Ν ἐστεφανωμένοι, σεσωσμένοι εἰσὶ πρὸς τὴν Παιδείαν, καὶ εὐφραίνονται τετυχηκότες αὐτῆς. Οἱ ΔΕ` ἀστεφάνωτοι, οἱ ΜΕ`Ν ἀπεγνωσμένοι ὑπὸ τῆς Παιδείας, ἀνακάμπτουσι κακῶς καὶ ἀθλίως διακείμενοι· οἱ ΔΕ` ἀποδεδειλιακότες καὶ ἀναβεβηκότες πρὸς τὴν Καρτερίαν, πάλιν ἀνακάμπτουσι καὶ πλανῶνται ἀνοδίᾳ· i. e. *Quinam sunt hi, qui videntur illinc a tumulo advenire, quorum alii coronati speciem cujusdam lætitiæ præbent, alii carentes coronis repudiati cum crura et capita videntur habere attrita, tum detineri a mulieribus quibusdam. Qui coronati sunt (inquit) incolumes versantur cum Eruditione, et gestiunt, quod illa potiti sint. At vero ex his qui coronis carent, alii repudiati ab Eruditione recedunt male ac misere adfecti: alii timore ignavi, ubi ad Tolerantiam acces-*

tione non dicerem: nec in legatione sic dixi, ut ea Thebanis non persuaderem [71].

VIII. Frequentissimus est hujus oppositionis usus, cum, uno aut pluribus omissis, aliquid aliud fieri significatur: tuncque prius membrum per ablativum absolutum, et passivum reddi debet, etiamsi Græce infinitivus utrobique habetur. Demosthenes pro Corona [72]: Οὐ τὸ μὲν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνίζεσθαι παραλείπειν, ἑτέρῳ δ' ὅτῳ κακόν τι δώσομεν, ζητεῖν, id est, *Non mutua disceptatione omissa, quendam alium, quem lædamus, quærere.* Ubi observandum, membri prioris infinitivum παραλείπειν mutari posse in accusativum participii παραλιπόντας. quod si fiat, μὲν et δὲ omitti oportebit.

IX. Nec raro tamen unicum μὲν plurima δὲ consequuntur [73]: quæ si Latine omnia redderes, barbarus fieres. Ita Dio Chrysost. Orat. XII. Ἔνθα δ' ὁρᾷς πανταχοῦ μὲν ξίφη, πανταχοῦ δὲ θώρακας, πανταχοῦ δὲ δόρατα, πάντα δὲ ἵππων, πάντα δὲ ὅπλων, πάντα δὲ ὡπλισμένων ἀνδρῶν μεστά; *Hic porro videas, ubique gladios, ubique loricas, ubique hastas; omnia equis, armis, atque armatis hominibus plena omnia* [74].

X. Δὲ post μὲν, sæpissime reddi debet, *sed:* ita quidem ut mem- Δὲ post
brum, in quo locum habet, priori adversetur: ut, Σὺ μὲν ἀκούεις, οὐ μὲν, *sed.*
συνίεις δὲ, id est, *Audis tu quidem, sed non intelligis* [75].

serunt, retro pedem referunt, et oberrant, ubi nulla est via. In hisce verbis si post unicum μὲν, plurima δὲ consequerentur, omnia essent confusa, nec sibi constaret quidquam. Præterea hic obiter observetur, nominativos οἱ δὲ ἀστεφάνωτοι, οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι pro genitivis poni, τῶν δὲ ἀστεφανώτων, οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι etc. Vide supra Cap. I. Reg. 4.

74 Postremo, in hoc genere observandum est, Conjunctionum μὲν et δὲ eleganter alteram in fine, alteram in initio inveniri, ubi ab una ad aliam orationis partem transgressio fit. Ita Isocrates, cum multa de se ipso præfatus fuerat in Paneg. nunc de Repub. dicturus ita claudit primam orationis partem: Περὶ μὲν οὖν τῶν ἰδίων ταῦτά μοι προειρήσθω, *De me ipso quidem hæc a me prædicta sunto.* Dein, ubi alteram orationis partem inchoat, ait: Περὶ δὲ τῶν κοινῶν etc. *De repub. autem*, etc. Et Thucyd. lib. II. postquam in præcedentibus capitibus descripserat morbum Athenis grassantem, his verbis finit. caput 54. Ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν νόσον γενόμενα, *Atque hæc quidem, quæ de morbo facta sunt.* Dein caput sequens incipit ita: Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι etc. *Peloponnesii vero postquam campum vastarunt*, et quæ sequuntur. Confer Plutarch. in Demosth. pag. 851. Demosth. epist. 3. pag. 117. et alibi.

75 Hoc sensu aliquando μὲν deficit. Vide sis Jacobi epist. cap. II. 11. Εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δὲ, *Quod si non mœchaberis, sed occides.* H.

Non modo μὲν sæpe omittitur, sequente δὲ, ut Demosth. pro Coron. pag. 315. ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δ' ἐφοίτων· ἐτέλεις, ἐγὼ δ' ἐτελούμην· ἐχόρευες, ἐγὼ δ' ἐχορήγουν· ἐγραμμάτευες, ἐγὼ δ' ἐκκλησίαζον· ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δ' ἐθεώρουν· ἐξέπιπτες, ἐγὼ δ' ἐσύριττον· ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν πεπολίτευσαι πάντα, ἐγὼ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Plat. Phileb. pag. 36. lin. 42. Ψευδεῖς, αἱ δ' ἀληθεῖς οὐκ εἰσιν ἡδοναί; Hoogeveno auctore ordo verborum debet esse, Τῶν ἡδονῶν οὐκ εἰσιν αἱ μὲν ψευδεῖς, αἱ δ' ἀληθεῖς; Conf. principium Iliados. Ibid. ver. 43. 358. ι'. 265. Odyss. ξ'. 319. Iliad. ε'. 38. Eurip. Orest. 455. Verum etiam persæpe præcedente μὲν, non sequitur δὲ, sed loco illius alia ponitur particula: v. c. *a.* Ἀλλὰ, ut Iliad. γ'. 214. Παῦρα ΜΕ`Ν, 'ΑΛΛΑ` μάλα λιγέως. Eurip. Orest. 562. Ἀνόσια μὲν δρῶν, ἀλλὰ τιμωρῶν πατρί. Conf. ibid. ver. 138. et

Μὲν δὴ, *et quidem.*

XI. Μὲν δὴ præmissa voce aliqua, periodorum ac membrorum initiis, aliquando significat, *et quidem.* Demosth. pro Coron. Περὶ μὲν δὴ τῶν ἰδίων, ὅσα λοιδορέμενος βεβλασφήμηκε περὶ ἐμε͂, id est, *Ac de privatæ quidem vitæ rationibus, quæcunque demum in me maledicta contumeliose contulerit.* Alias μὲν δὴ, id est, *Igitur* [76].

Μέν τοι, *vero.*

XII. Μέν τοι, primum in responsionibus, aut iis simili orationis genere adhibetur, approbandi atque assentiendi causa, ut apud Latinos, *vero, sane, utique, omnino.* [*Enimvero. Herm.*] Cicero Tusculan. [77] V. *Quid igitur contra Brutum me dicturum putas?* respondet Atticus, *Tu vero, ut videtur, nam præfinire non est meum.* Græce ita possit: [Non potest. *Herm.*] Τί δὴ ποτ' ἐμὲ ἂν οἴει κατειπεῖν τε͂ Βρέτε; Σὺ μέν τοι ὅπως ἄν σοι δοκῇ· τὸ γε͂ν προδιορίζεσθαί τι, ἐκ ἐμόν γε, vel ἐ πρὸς ἐμὲ, vel κατ' ἐμέ. Sic apud Xenoph. [78] huic interrogationi, Ἦ καὶ ἐμὲ ἔν, ἔφη ἡ γυνὴ, δεήσει ταῦτα ποιεῖν; *An vero, inquit mulier, hæc etiam me facere oportebit?* subjicitur, Δεήσει μέν τοι, ἔφην ἐγὼ, ἔνδον μένειν, id est, *Te vero,* [Immo: *sane te. Herm.*] *inquam, intus manere oportebit.* Dionysius Halic. lib. IV. [79] ubi Servius Tullius, postquam ex Tarquinio quæsivit, num quod sibi ex variis, quæ recenset, criminibus objicere possit, ita concludit: Δίκαιον μέν τοι ἂν, εἴ τί μοι τοιε͂τον ἡμάρτηται, τῆς ἀρχῆς τε ἅμα καὶ

1023. Aristoph. Vesp. 480. Thucyd. IV. 57. Rom. XIV. 20. *b.* Αὐτάρ· ut Iliad. ί. 400. Τὸν ΜΕ`Ν ἄρ' ὣς εἰπόντα πόδες φέρον· ΑΥ'ΤΑ`Ρ Ἀχαιοὶ Τρῶας ἐπερχομένες μένον ἔμπεδον. Conf. Iliad. ά. 50. φ'. 514. ί. 701. *c.* Ἀτὰρ· ut Iliad. φ'. 40. Καὶ τότε ΜΕ`Ν μιν Λῆμνον ἐϋκτιμένην ἐπέρασσε νηυσὶν ἄγων· ἈΤΑ`Ρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκε. *d.* Αὖθις· ut Sophoc. Antig. 170. Τε͂το ΜΕ`Ν, τὰ Λαΐε σέβοντας εἰδὼς εὖ θρόνων ἀεὶ κράτη· τε͂τ' ΑΥ͂ΘΙΣ, ἡνίκ' Οἰδίπες, ὤρθε πόλιν κἀπεὶ διώλετ' etc. *e.* Μέντοι· v. c. Aristot. de Repub. I. 6. ἡ δὲ φύσις βέλεται ΜΕ`Ν τε͂το ποιεῖν. ἐ ΜΕ´ΝΤΟΙ δύναται. Plat. de Repub. VI. pag. 511. μανθάνω ἱκανῶς μὲν ἔ· ὅτι μέντοι βέλει διορίζειν, σαφέστερον εἶναι etc. Xenoph. Cyrop. III. 1. 26. ἀλλὰ νῦν μὲν ἔμοιγε ἐδὲν ἄπιστον ἔτω τε͂τον διακεῖσθαι· δοκεῖ μέντοι μοι τε͂ ἀνδρὸς εἶναι εὐτυχε͂ντα ἐξυβρίσαι. *f.* Μὴν: uti Plat. Phæd. pag. 268. ἀνάγκη ΜΕ´Ν καὶ ταῦτ' ἐπίστασθαι τὸν μέλλοντα ἁρμονικὸν ἔσεσθαι· ἐδὲν ΜΗ`Ν κωλύει ἐδὲ σμικρὸν ἁρμονίας ἐπαΐειν τὸν τὴν σὴν ἕξιν ἔχοντα. *g.* Πλὴν ἀλλά: ut Heliodor. VI. 7. ἀνδρῶν συντυχίαν δυςτυχῶν ΜΕ`Ν, ΠΛΗ`Ν ἈΛΛ' Ἑλλήνων πρυτανεύσασα. *h.* Καί: veluti Iliad. ά. 267. κάρτιστοι ΜΕ`Ν ἔσαν, ΚΑΙ` καρτίστοις ἐμάχοντο. Theophrast. περὶ ἀγροικ. λίαν μὲν λυπρὸν εἶναι, καὶ ἕτερον ἅμα ἀλλάττεσθαι. Lucian. Dial. Nept. et Delphin. πάλαι μὲν τὸ τῆς Ἰνε͂ς παιδίον ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν ἐκομίσατε, ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων μετὰ τῆς μητρὸς ἐμπεσὼν· καὶ νῦν τὸν κιθαρῳδὸν τε͂τον τὸν ἐκ Μηθύμνης ἀναλαβὼν, ἐξενήξω ἐς Ταίναρον αὐτῇ σκευῇ καὶ κιθάρᾳ. *i.* Τέ: v. c. Eurip. Orest. 1317. Πάλιν κατάστηθ' ἡσύχῳ ΜΕ´Ν ὄμματι, χροίᾳ Τ' ἀδήλῳ τῶν δεδραμένων ὕπερ. *k.* Ἔπειτα, sive potius post ἔπειτα deest δὲ, præcedentibus πρῶτα μὲν vel πρῶτον μέν: ut Isocrat. ad Nicocl. pag. 56. Ἀλλ' εἰ ἐπιδείξαιμι, ΠΡΩ͂ΤΟΝ ΜΕ`Ν τὴν πολιτείαν, τὴν παρε͂σαν, ἀγαπᾷν — ἜΠΕΙΤ' ὡς ἐγὼ ταύτην ἔχω τὴν ἀρχὴν etc. Aristoph. Vesp. 550. Ὃς πρῶτα μὲν ἕρποντ' ἐξ εὐνῆς τηρε͂σ' ἐπὶ τοῖσι δρυφάκτοις ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις· κἄπειθ' εὐθὺς προςιόντι ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρ' ἁπαλήν. Plat. Phæd. pag. 263. πρῶτον μεν δεῖ ταῦτα ὁδῷ διῃρῆσθαι — ἔπειτά γε, οἶμαι etc. Xenoph. Mem. III. 11. 14. εἰ πρῶτον μὲν τοῖς κεκορεσμένοις μήτε προςφέροις, μήτε ὑπομιμνήσκοις — ἔπειτα τὲς δεομένες ὑπομιμνήσκοις etc. Conf. ibid. I. 4. 11. I. 7. 2. III. 8. 5. IV. 2. 31. Sic quoque post εἶτα, Aristoph. Vesp. 1101. Xenoph. Mem. I. 2. 1. III. 6. 9. [*l.* Αὖ ¶. 234. *m.* Αὖτε ¶. 237. *Herm.*] Sed interdum absolute μὲν ponitur ita, ut nec δὲ sequatur, nec intelligi possit. ¶. 336. V. c. Xenoph. Œcon. XV. 6. ταῦτά μοι δοκῶ μὲν etc. Ibid. VII. 8. πολλὰ ὑποσχομένη μὲν πρὸς τὲς θεὲς, γε-

τῆς ψυχῆς ἀποστερηθῆναι, id est, *Justum sane fuerit, si quid hujusmodi commissum abs me fuit, me regno simul, vitaque spoliari.*

XIII. Secundo, significatione superiori contraria, sumitur pro *at, verum, veruntamen*, aut absolute, *tamen*, quemadmodum supra diximus de πλὴν ἀλλὰ Sect. 1. Reg. 9. Dionysius Halic. lib. IV. [80] ubi Servius cum quæsiisset, num superbe se gereret: Τίς μέν τοι τῶν πρὸ ἐμοῦ βασιλέων οὕτω μέτριος ἐν ἐξουσίᾳ διετέλεσε; *At quis ex præcedentibus regibus tam in summo imperio moderatus fuit?* Xenoph. Τοῦτο μέν τοι εἰδὼς οὐδὲν μᾶλλον ἐπίσταμαι, ὅπως δεῖ γεωργεῖν, id est, *Veruntamen, ut hoc norim, nihilo magis novi, quemadmodum arare oporteat.* Quo sensu nonnunquam ἐλλειπτικῶς ponitur. Plato in Gorg. [81] Σὺ δὲ ὡμολόγεις τῶν γε νῦν οὐδένα, τῶν μέντοι ἔμπροσθεν, id est, *Tu vero fatebare, ex iis saltem, qui nunc vivunt, ejusmodi fuisse neminem: verumtamen ex iis, qui prius:* id est, *Sed tamen ex iis, qui superiori tempore vixissent, nonnullos fuisse dicebas*, ἔφασκες γενέσθαι τινάς.

XIV. Aliquando μέντοιγε, ¶. 337. et μέντοιπε, unica voce proparoxytona, pro μέν τοι ponuntur, in utraque significatione. Sunt qui addant, μέντ' ἂν, eodem modo usurpari, sed meo judicio illud ἂν, Μέντοιγε, pro μέν τοι.

νέσθαι, etc. Inprimis μὲν sic additur pronominibus personalibus: ut ἐγὼ μὲν, Xenoph. Cyrop. II. 2. 10. IV. 2. 45. σὺ μὲν, ibid. IV. 5. 17. ἡμεῖς μὲν, ibid. IV. 5. 50. Cæterum de repetitione τοῦ μὲν in eodem membro vid. Dorvill. ad Charit. pag. 560. Z.

76 Est et particularum μὲν δὴ usus in orationum clausulis. Herodian. sub finem lib. VI. Τέλος μὲν δὴ τοιοῦτον κατέλαβεν τὸν 'Αλέξανδρον καὶ τὴν μητέρα, *Hunc exitum quidem habuerunt Alexander ejusque mater.* Unde illud Platoni familiarissimum, Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα, *Et hæc quidem hactenus.* Pro quo et dicunt, Περὶ μὲν οὖν τούτων ταῦτα· ταῦτα μὲν ταύτῃ. Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανῶς. [Servit igitur transitionibus μὲν δὴ, adeo ut fere δὲ in apodosi exordiatur sequentia: v. c. Xenoph. Cyrop. II. 2. 10. Οἱ ΜΕ'Ν ΔΗ' ἄλλοι, ὡς εἰκὸς, ἐγέλων ἐπὶ τῇ δορυφορίᾳ τῆς ἐπιστολῆς· ὁ ΔΕ' Κῦρος εἶπεν· etc. Ibid. §. 13. Ὁ μὲν δὴ Κῦρος οὕτως ἀπελογήσατο περὶ τῶν τὸν γέλωτα παρασχόντων. Αὖθις δὲ ὁ λοχαγὸς ἔφη etc. Eundem usum præstat simplex μὲν, δέ. Ut Xenoph. Cyrop. II. 1. 10. Κῦρος ΜΕ'Ν οὕτως ἔλεξε· τῷ ΔΕ' Κυαξάρῃ ἔδοξέ τε εὖ λέγειν, καὶ etc. Z.] Est et contra earundem particularum usus in initiis, cum scilicet ad dicendum, vel narrandum accingimur; non tamen nisi præmissis quibusdam προλεγομένοις. Hoc modo Xenoph. postquam præfatus erat, se, quæ de Cyro cognoverat, narraturum, ita incipit: Πατρὸς ΜΕ'Ν ΔΗ' λέγεται ὁ Κῦρος γενέσθαι Καμβύσου, *Patre itaque Cambyse natus dicitur Cyrus.* Latini *ergo* utuntur. Sic Horatius descripturus vitæ rusticæ delicias ita infit:

ERGO aut adulta vitium propagine
Altas maritat populos.

Earundem particularum usus est, ubi continuatur oratio, et tum non raro redditur, *porro.* Arrian. de Exped. Alex. lib. I. pag. 31. Ἠι δὲ 'Αλέξανδρον αὐτὸν καθεώρων.—κατὰ τὸ εὐώνυμον μὲν σφῶν ἐπέχοντα, ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς ἴλας τῶν ἵππων· Χρόνον ΜΕ'Ν ΔΗ' ἀμφότερα τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφεστῶτες — ἡσυχίαν ἦγον, *Qua vero parte Alexandrum ipsum conspicabantur ad sinistrum eorum cornu sese conferentem, in ea densas equitum turmas in litore statuunt. Aliquandiu porro uterque exercitus ad summam fluminis ripam subsistens quiete se tenuit.*

77 V. Budæum pag. 480.

78 V. Bud. l. c.

79 Pag. 239. lin. 17.

80 Pag. 239. lin. 22.

ad verbum suum pertinet, non ad μέν τοι· ¶. 338. sed μέντ' per apostrophen [82]. Demosth. pro Coron. Ἐμὲ δὲ, τὸ τίνος φρόνημα λαβόντα, ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ βῆμα ἔδει; τὸ τούτων ἀνάξια ἐροῦντος; δικαίως μέντ' ἂν ἀπέθανον, *Me autem, quo tandem sensu conscendere suggestum oportuit? an ejus, qui his indigna dicturus esset? at juste sane periissem* [83]; ubi manifeste ἂν pertinet ad ἀπέθανον *.

Μὲν οὖν, *et quidem.* XV. Μὲν οὖν, raro admodum significat *igitur;* multo minus, *quidem igitur.* At primo commode reddi potest, *et quidem, et vero, enimvero;* ¶. 342. maxime in periodorum initiis: præmissa tamen semper alia voce, ut, Οὕτω μὲν οὖν πρὸς τὴν πόλιν διακείμενος ἀεὶ διετέλεσεν, id est, *Et quidem eo semper fuit in rempublicam animo;* nunquam enim reperitur, καὶ μὲν, pro, *et quidem;* nec καὶ δὲ, pro *et vero;* nisi apud Poëtas. Demosth. pro Coron. Πειράσομαι μὲν οὖν ὡς μετριώτατα τοῦτο ποιεῖν, *Equidem,* vel, *ego vero id, quam modestissime fieri poterit, præstare conabor.* Præcedente autem particula εἰ, verti etiam potest, *quod si,* vel, *et quidem si.* Idem ibid. Εἰ μὲν οὖν περὶ ὧν ἐδίωκε μόνον, κατηγόρησεν Αἰσχίνης, id est, *Quod si Æschines, quibus de rebus actionem instituebat, in iis tantum accusandis versatus esset.*

Certe. XVI. Secundo significat *quidem certe,* [Non hoc. *Herm.*] vel *sane:* Galli fere dicunt, *au moins,* vel, *pour le moins:* interdum, *et à la verité:* ut ea quæ sequuntur ad aliquam priorem confirmationem utcunque pertineant. Thucyd. lib. I. [84] cum dixisset nonnullos esse, qui scriberent quendam in Asia periisse, subdit ejus opinionis hoc argumentum: Μνημεῖον μὲν οὖν ἐν Μαγνησίᾳ ἐστὶ τῇ Ἀσιανῇ, id est, *Et sane hujus monumentum extat Magnesiæ, quæ Asiæ civitas est.*

Porro. XVII. Tertio, redditur *porro,* vel, *cæterum,* vel, *jam vero,* [Ni-

81 Locus est pag. 517. init. quem citat Budæus pag. 281.

82 *Apostrophum* scripserit Auctor.

83 Magis placet Lambini versio: *Cujus hominis mente suscepta, cujus spiritu sumto, cujus induta persona.* Locus est pag. 343. lin. 16. H.

* Τοὶ habet universe vim affirmandi et confirmandi. Μέντοι 1. ponitur in oratione bimembri, sequente δὲ in altero membro: ut Xenoph. Cyrop. II. 4. 2. Οἱ δὲ πειθόμενοι ΤΑΥΤ' ΜΕ'ΝΤΟΙ παρήγγελλον, ΤΑΥΤ' ΔΕ' τὰ παραγγελλόμενα ἐποίουν. ¶. 339. Ibid. III. 3. 9. [18.] Πολὺ μέντοι ἡμεῖς—πολὺ δὲ κἀκεῖνοι etc. 2. Sæpe non sequitur δέ. Ut Iliad φ'. 371. Οὐ ΜΕ'Ν ΤΟΙ ἐγὼ τόσον αἴτιός εἰμι, *Revera non ego quidem tantopere culpandus sum.* 3. Usum habet in interrogationibus: ut Plat. Phæd. pag. 261. Σὺ δ' εἰπὲ, ἐν δικαστηρίοις οἱ ἀντίδικοι τί δρῶσιν; οὐκ ἀντιλέγουσι ΜΕ'ΝΤΟΙ; alter respondet, τοῦτ' αὐτό. 4. Eandem vim confirmandi habet quoque in responsionibus: ut Plat. de Repub. pag. 574. aliquis rogatus, Ἡμέτερον δὴ ἔργον ἂν εἴη, ὡς ἔοικεν, εἴπερ οἷοί τ' ἐσμὲν, ἐκλέξασθαι, τίνες τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδειαι εἰς πόλεως φυλακήν; respondet, ἡμέτερον μέντοι, h. *nostrum certe,* s. *haud dubie.* 5. Similiter in jurejurando: ¶. 340. ut Plat. Phæd. pag. 256. Ἀλλὰ καὶ δὴ λέγω, ὁ δέ μοι λόγος ὅρκος ἔσται· ὄμνυμι γάρ σοί τινα ΜΕ'ΝΤΟΙ τινὰ θεῶν, h. e. *Juro enim tibi quidem serio per aliquem, per Deorum aliquem.* 6. In hortationibus: ut Lucian. Lapith. Tom. III. pag. 450. Μέμνησο ΜΕ'Ν ΤΟΙ, ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸν τόνον, *Memento vero* etc. it. Aristoph. Ran. 172. Οὗτος, σὲ λέγω μέν τοι, *Heus tu, tibi vero dico.* ¶. 341. 7. Habet vim

hil ex his, sed *ac, atque. Herm.*] in iisdem periodorum initiis [85]: ut, Αὐτὸς μὲν οὖν τὴν ἀρχὴν παραλαβὼν, πάντα ὑπεκίνησεν, id est, *Cæterum accepto imperio cuncta mutavit.* Demosth. pro Coron. [86] Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγε ἐλαττοῦμαι κατὰ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα Αἰσχίνου, δύο δ', ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μεγάλα, *Porro*, vel, *jam vero, Athenienses, hac in caussa, cum aliis plerisque rebus deteriori conditione sum, quam Æschines, tum vero duabus præcipue, iisque permagnis.* Quo sensu, καθ' ὑποφορὰν, id est, *per subjectionem,* usurpatur explicandi alicujus caussa, quod præmissum est; ut si, cum dixisses aliquid esse inutile, subjungeres, Ἄχρηστον μὲν οὖν φημι ἔγωγε πᾶν, ὅ, τι μηδὲν ἐπ' ἀρετὴν συντελεῖται [87], id est, *Porro inutile autem id esse dico, quod nihil ad virtutem juvat.*

XVIII. Quarto, significat *imo vero:* ¶. 343. ut Xenophon quærenti, Οἱ παρά σοι τούτων οὐδὲν ἐπίστανται ποιεῖν; id est, *Nihilne tui rerum istarum facere norunt?* respondet, Πάντα μὲν οὖν, ἔφη, *Imo vero inquit, omnia.* Quod etiam dicunt, μὲν οὖν γε, vel una voce, vel tribus distinctis. Ita Lucæ XI. 28. ei mulieri, quæ beatam Christi matrem prædicabat, Christus ipse respondet: Μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, id est, *Quin imo,* vel *imo vero, beati qui audiunt verbum Dei.* Quæ tamen voculæ, membrorum aut periodorum initiis aliquando significant *enimvero,* ut ad Rom. IX. 20. Μενοῦνγε, ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ; id est, *Enimvero, o homo, tu quis es, qui Deo respondes?* Hic autem notandum μενοῦνγε, toti membro initium dare posse, nulla voce præmissa, quod non possunt μὲν οὖν, sine γε. *Imo vero.*

XIX. Quinto ac postremo, μὲν οὖν, significant *at enim,* ¶. 344. *At enim.* serviuntque potissimum, occupationibus rhetoricis. Demosth. Olynth. I. Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾷν, inquit, ἴσως φήσαι τις ἂν ῥᾴδιον, καὶ παντὸς εἶναι· Ubi male, meo judicio, qui vertunt, *igitur,* vel, *quamobrem:*

quoque *adversandi, tamen, autem. a.* Quando respondet τῷ μὲν, et locum sustinet particulæ δὲ. Ut Isocrat. ad Demon. pag. 19. Πείθου ΜΕ'Ν καὶ τοῖς νόμοις· τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων κειμένοις· ἰσχυρότατον ΜΕ'ΝΤΟΙ νόμον ἡγοῦ τὸν ἐκείνων τρόπον, *Legibus quidem per Reges latis etiam obtempera: firmissimam tamen legem putato ipsorum mores. b.* Ubi μὲν in priori membro suppressum est: ut Plat. Euthyphron. ab initio: Οὐδ' αὐτὸς πάνυ τοι γιγνώσκω, ὦ Εὐθύφρον, τὸν ἄνδρα· νέος γάρ τίς μοι φαίνεται καὶ ἀγνώς· ὀνομάζουσι ΜΕ'ΝΤΟΙ αὐτὸν, ὡς ἐγῷμαι, Μέλιτον. *c.* Quando conjunctum habet ὅμως. Xenoph. Cyrop. II. 3. 22. sub finem: ἐμοὶ ΜΕ'ΝΤΟΙ "ΟΜΩΣ πείθονται ὑστέρῳ ἰόντι etc. 8. Sunt qui putent eidem particulæ interdum subjectam vim *vice versa, rursus, porro.* Verum arbitror, in locis, quæ laudant, commode tribui posse vim vel confirmandi vel adversandi: ut adeo non sit, quod ad novam et ineptam particulæ potestatem confugiamus. Z.

84 Cap. 138.

85 Maximus harum particularum usus est, ubi ab una ad alteram orationis partem transitio fit. Exempla ubique obvia. Consulatur omnino Devarius. Aliquando etiam, quemadmodum μὲν δὴ, quum ad narrandum accingimur, præmissa qualicunque præfatione. Ita de Macrobiis multa præfatus Lucianus sic tandem incipit: Ἀργανθώνιος ΜΕ'Ν ΟΥ'Ν. Ταρτησσίων βασιλεὺς, πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, *Ergo Arganthonius, Tartesiorum rex, CL annos vixisse dicitur.*

86 Paulo post principium.

87 Ita fere Aristoteles, quem citat Henric. Stephanus ex Budæo. Ἄχρησ-

sensus enim est: *At enim dicat fortasse quispiam, reprehendere* [88] *facile admodum, et cujusvis esse.*

Ὦν et νυν enclitic. pro οὖν.

XX. Observandum hic obiter, apud Iones, ὦν et νυν encliticum, pro οὖν usurpari: ut μὲν ὦν et μέν νυν, pro μὲν οὖν. Herodot. lib. II. Τοῦτο μέν νυν τὸ ὄρος τοιοῦτόν ἐστιν, id est, *Et quidem hic mons ejusmodi est.* Ibid. paulo post: Πέφυκε μὲν ὦν ἡ χώρη αὐτὴ οὕτω, id est, *Atque hic nativus est illius regionis situs.*

Ὦν vacat.

XXI. Apud eundem particula ista, ὦν, sæpissime vacat: nam altera νυν raro sine μὲν reperitur. Imo, præpositiones a verbis, quorum partem constituerent, interjecto fere ὦν, dirimuntur. Ita lib. II. Οἵδε φέροντες ἐς τὴν ἀγορὰν, ἀπ' ὦν ἔδοντο, pro ἀπέδοντο, id est, *Ii deferentes in forum, ibi vendere consueverunt.* Ibid. Κατ' ὦν ἐκάλυψε, pro κατεκάλυψε, *operuit.* Ibid. Ἐν ὦν ἐπάκτωσαν, pro ἐνεπάκτωσαν, *connectere et colligare solent.*

Δὲ enclit.

XXII. De particula δὲ, seorsim hæc notanda. Primum illam encliticam esse non modo, cum demonstrat: ut in Ὅδε, ἥδε, τόδε· sed etiam dum coalescit in unam vocem, cum τοῖος, *talis*, τόσος, *tantus*, τηλίκος, *tantus;* tuncque unicus est accentus in penultima Τοιόςδε, τοσόςδε, τηλικόςδε. Postremo, cum fungitur vice præpositionis εἰς aut similis, ut in οἴκαδε pro εἰς τὸν οἶκον, *domum:* quo etiam utuntur Oratores, et in aliis quibusdam magis Poëticis: ut, ἀγορήνδε, id est, εἰς ἀγορὰν, *in forum* [89], et similibus.

Δὲ, *sed*, aut, *verum.*

XXIII. Secundo, apud Aristotelem, Platonemque potissimum, aliosque magis Atticos significare *sed*, aut *verum:* quemadmodum ante diximus, ἀλλὰ, interdum pro δὲ, usurpari. Aristot. Ethic. VIII. Ἧι μὲν δοῦλος, inquit, οὐκ ἔστι φιλία πρὸς αὐτόν· ᾗ δ' ἄνθρωπος, id est, *Quatenus ille servus est, nulla cum eo amicitia esse potest: sed tantum quatenus homo est* [90]. Quod orationis genus eo nunnunquam obscurius est, quod nunnulla subintelliguntur ex præceden-

τον μὲν οὖν λέγω, ἀφ' ἧς μηδὲν συντελεῖται ἐπὶ τὴν φύσιν.

88 Verbum hoc, quod in nulla, quam possideo, editione legebatur, addidi ex Græco ἐπιτιμᾶν.

89 Sic apud Homer. Iliad. A. ver. 54.

Τῇ δεκάτῃ ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.

Decimo die ad concionem vocavit populum Achilles. Sic κλισίηνδε, Φθίηνδε, apud eundem, lib. eod. Est et ubi citra necessitatem repetitur, nisi metri gratia. Ita Hesiodus in Scuto Herculis, ver. 38.

—— Ἀφίκετο ὅνδε δόμονδε.

Rediit domum suam.

Similiter apud Homer. Odyss. lib. A.

Νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε,

Redire Ulyssem prudentem suam domum.

[Atque interdum δὲ pro εἰς ita quoque ponitur, ut *causam finalem* significet. V. c. Iliad. ε'. 252. Μή τι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω, *Noli hortari ad fugam, quandoquidem arbitror, te non esse persuasurum.* Z.]

tibus repetenda. Plato in Gorgia Ἡ μὲν ὀψοποιητικὴ ἔμοι δοκεῖ τέχνη εἶναι, ἡ δὲ ἰατρική· id est, *Condiendorum ciborum ars mihi nulla videtur esse, at medicina:* (supple *ars videtur.*) Sic Tullius ad Lentulum; *Non meum monumentum,* inquit, *monumentum vero senatus.* Ubi *monumentum vero,* posuit, pro, *sed monumentum;* Græce Οὐκ ἐμόν γε μνημεῖον, τῆς δὲ βȣλῆς [91].

XXIV. Tertio, δὲ sumitur aliquando pro γὰρ, apud Homerum Δὲ pro γάρ.
sæpissime, aliosque Poëtas: apud quos particula hæc, ut hoc obiter dicam, præcipuam carmini venustatem afferre putatur: adeoque altero quoque versu inculcatur: quod apud Latinos vitium esset turpissimum. Imo etiam in soluta oratione est ubi δὲ, reddi potius debeat *enim,* quam *vero.* Demosth. Olynth. III. [92] Τȣτ' ἂν προςεῖναι· τὰ δ' ἄλλα ὑπάρχει, *Hoc igitur accedat oportet: nam cætera quidem adsunt.*

XXV. Quarto, non raro cum aliqua emphasi ponitur, pro δὴ, ¶. 345. ut apud Latinos, *vero,* pro *utique,* vel *omnino.* Tullius: *Quod me rogas, ut in bonam partem id accipiam; ego vero in optimam.* Græce. Ὅτι μὲν ȣ̓ν παρακαλεῖς ἐμὲ, εὐγνωμόνως ἀκȣ́ειν τȣ̃το [93] (vel λαβεῖν, δέχεσθαι τȣτί γε) ἐγὼ δὲ κἂν μάλιστα. Plato in Phædone [94], Οἳ δ' ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν, τȣ́τȣς δὲ ἡ προςήκȣσα μοῖρα ῥίπτει εἰς τὸν τάρταρον, id est, *Qui autem videntur insanabilibus vitiis laborare, eos vero suum cujusque fatum in tartarum detrudit.*

Δὲ, pro δή.

XXVI. Hac in acceptione obscuram interdum efficit orationem. Δὲ, pro δὴ, obscurat orationem.
Plato X. de Legib. [95] cum dixisset, Νῦν δὴ χαλεπὸν ȣ̓δὲν ἔτι διαῤῥήδην εἰπεῖν, ὡς ἐπειδὴ ψυχὴ μέν ἐστι περιάγȣσα ἡμῖν πάντα, id est, *Nunc ergo nihil amplius est, quamobrem aperte dicere vereamur; quandoquidem animus is est, qui circumagit omnia:* subdit, Τὴν δὲ ȣ̓ρανȣ̃ περιφορὰν ἐξ ἀνάγκης περιάγειν φατέον, id est, *Eundem certe animum ipsius quoque cœli conversionem efficere dicendum esse.* Quo loco, τὴν δὲ, omnino posuit, pro τὴν δὴ, vel τήν γε, vel καὶ τὴν, et φατέον abun-

90 Eleganter in hac occasione particula δὲ periodum claudit. Sic Plat. in Theag. pag. 130. Ἐγώ σοι ἐρῶ ἄπιστον μὲν, νὴ τοὺς Θεοὺς ἀληθὲς δὲ, *Ego tibi dicam, per Deos, incredibile quidem, sed quod tamen verum est.* Simili modo apud Diog. Laërt. lib. V. Ἔφη δὲ, τὸν σοφὸν μὴ εἶναι μὲν ἀπαθῆ, μετριοπαθῆ δὲ, *Dixit autem, sapientem non quidem affectibus omnino carere, sed illis mediocriter agi.*

91 Frequens hoc in genere est, quod particula δὲ præcedentia subaudiri postulet post οὐ μόνον, sequente ἀλλὰ καί. Ita in Ceb. Tab. ubi ait, Fortunam solere δοῦναι πολλαπλάσια, αὖθις δὲ ἀφελέσθαι, ἃ δέδωκεν. ΟΥ' ΜΟ'ΝΟΝ ΔΕ', ἀλλὰ καὶ τὰ προϋπάρχοντα, *dare hominibus multa, iterumque adimere, quæ dedit, et hoc non solum, sed etiam, quæ antea habuerunt.* Similiter in epist. Pauli ad Rom. V. 3. Καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. ΟΥ' ΜΟ'ΝΟΝ ΔΕ', ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, *Gloriamur spe gloriæ Dei: nec hoc solum, sed et gloriamur in adflictionibus.*

92 Pag. 12. lin. 20.

93 Ita Leidens. pro quo Argent. habet τουτεὶ et Parisiens. edit. τουτονί. fortasse scripsit Auctor τυτοὶ vel τουτί.

94 Pag. 113. lin. 44. citante Bud. pag. 487.

95 Pag. 898.

dat: satis enim erat εἰπεῖν, sic tamen, ut sequeretur περιάγει, pro περιάγειν, et ἡ δὲ, pro τὴν δὲ, in nominandi casu efferretur.

Δὲ, pro δὴ cum significat ἔτι.

XXVII. Sumitur etiam pro δὴ, cum significat ἔτι [96], vel omnino vacat. Demosth. Εἰ ῥήτωρ ἐστὶν, οἵους [97] ἐγὼ καὶ ὑμεῖς δὲ ὁρᾶτε, id est, *Si ejusmodi Rhetor est, cujusmodi nunnullos ego, ac vos etiam videtis.* Thucyd. Δίκαιον γὰρ αὐτοῖς, καὶ πρέπον δὲ ἅμα, τὴν τιμὴν ταύτην δίδοσθαι, *Æquum enim est, et vero etiam decet, hunc ipsis honorem haberi.*

Δὲ indignationem signif.

[Exquisitus usus particulæ δὲ esse videtur, ubi ad indignationem significandam adhibetur: v. c. Demosth. adv. Mid. pag. 582. Ἀλλ᾽ οὐκ ἂν εὐθέως εἴποιεν· τὸν δὲ βάσκανον! τὸν δὲ ὄλεθρον! τοῦτον δὲ ὑβρίζειν; ἀναπνεῖν δέ; [¶. 19.] Similiter utuntur Latini suo *Vero:* ut Liv. XXVI. 21. *Id vero adeo superbum atque indignum visum Annibali* etc. Id. ibid. cap. 18. *Id vero minime committendum est, Fulvius dicebat, ut sollicitarentur criminibus dubiis sociorum fidelium animi* etc. Terent. Eun. V. 3. *Move vero ocius te nutrix.* Vid. Tursel. de Partt. Huc referri fortassis potest locus Xenoph. Mem. II. 9. 2. Εἰπέ μοι, ὦ Κρίτων, κύνας δὲ τρέφεις, ἵνα σοι τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπερύκωσιν; Conf. Iliad. α΄. 541. φ΄. 481.

Δὲ, *quam.*

Interdum δὲ adhibetur, ubi latine reddi potest *quam.* E. g. Plat. Apol. cap. 20. Ἐγὼ γὰρ ἄλλην μὲν ἀρχὴν οὐδεμίαν πώποτε ἦρξα ἐν τῇ πόλει ἐβούλευσα δὲ, *Ego nunquam aliud in civitate gessi munus, quam Senatoris.* Conf. Xenoph. Cyrop. III. 1. 8. VIII. 6. 3.

Δὲ, *vero.*

Δὲ nonnunquam in apodosi, ubi alias solet δὴ poni adhibetur, in sensu *vero,* h. e. *utique, sane.* V. c. Xenoph. Hist. Gr. IV. 1. 14. Εἰ οὖν ἐγὼ μὴ γιγνώσκω — ὑμεῖς δὲ διδάξατέ με etc. In responsionibus servit asseverationi: ut Xenoph. Hist. Gr. IV. 1. 18. Ἐγὼ δέ γε δέχομαι.

Δαί.

Particula δαί, quæ non nisi in interrogationibus vehementioribus, iisque repetitis, adhibetur, additurque particulæ πῶς, τί, non male videtur Cl. Hoogeveno conflata esse ex δὲ et αὖ. Quare τί δαί; ab Hesychio egregie explicatur τί γὰρ ἄλλο; ¶. 346. Sic Plat. in Critone cap. 10. ubi quis aliquoties frustra rogavit, tandem ait, Τί δαὶ δή; *Quid igitur est aliud?* Aristoph. Plut. 156. postquam Chremylus dixit, Αἰτοῦσιν οὐκ ἀργύριον οἱ χρηστοί, rogat Cario, Τί δαί; *Quid vero aliud?* Ibid. 906. aliquis, qui sæpe jam rogaverat, quod vitæ genus profiteretur alter, tandem interrogat, Τί δαί; τέχνην τίν᾽ ἔμαθες; *Quid ergo aliud? an artem aliquam didicisti?* Id. in Eccles. 970. Vetula: Οὗτος τί κόπτεις; μῶν ἐμὲ ζητεῖς; Juvenis: Πόθεν; Vetula: Καὶ τὴν θύραν γ᾽ ἤραττες; Juvenis: Ἀποθάνοιμ᾽ ἄρα. Vetula: Τοῦ δαὶ δεόμενος δᾷδ᾽ ἔχων ἐλήλυθας; *Heus tu, quid pulsas*

96 Hæc, ut pleraque ex Budæo, v. pag. 487. Recte pro ἔτι poni, ait Auctor, sed nunquam, quod sciam, nisi post conjunctionem καὶ, vel rarius post cognatum ἔτι, neque in hac occasione vacat, sed significat, *Præterea,* [Immo καὶ vel ἔτι δὲ est *et vero. Herm.*] vel simile quid ἐπιδοτικόν. Ita Æschines, Epist. V. Καὶ γὰρ οἰκίαν παρεσκεύασέ μοι δημοσίᾳ δοθῆναι, καὶ χωρίον ἐν Καμείρῳ, ΚΑΙ΄ αὐτὸς ΔΕ΄ ἔπεμψεν ἡμῖν τὰ ἐπιτήδεια καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἄφθονα, *Etenim curavit, ut mihi publice ædes darentur, et fundus Camiri, atque ipse præterea*

fores? Mene quæris? Juv. *Unde hoc?* Vet. *Ac januam certe pulsabas.* Juv. *Emoriar, si fecerim.* Vet. *Qua alia ergo de causa facem huc attulisti?* Iliad. κ'. 506. Πῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα, ποιμένα λαῶν; Πῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; Πῦ δέ οἱ ἵπποι; Πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναὶ; Atque revera τί δ' ἂν; occurrit Plat. lib. IV. legg. init. Post aliquot interrogationes tandem quis rogat, Τί δ' αὖ πεδίων, καὶ ὀρῶν, καὶ ὕλης, πῶς μέρος ἑκάστων ἡμῖν εἴληχε; Z.]

misit nobis commeatum in annum etiam sufficientem. Quæ locutio Xenophonti admodum familiaris est. Discant interim tirones, inter καὶ et δὲ semper interponi voculam aliquam. Arrian. de Exped. Alex. lib. III. cap. 2. Ubi Hegelochus post multa, quæ de felici armorum successu Alexandro renunciat, subjungit: ΚΑῚ Μιτυλήνην ΔῈ Χάρητα ἔχοντα ὅτι ἀφείλετο, *Ad hæc Mitylenen, quam Chares obtinebat, esse recuperatam.* Adde Ælian. V. H. lib. IX. cap. 9. in fine: Ἔμελε δὲ αὐτῷ καὶ καλῷ εἶναι εὐθετίζοντι τὴν τρίχα etc. ΚΑῚ τοῖς ἄλλοις ΔῈ ἐχρῆτο ἀλείμμασι, *Dabat operam, ut pulcer videretur, comens capillos etc. aliisque præterea utebatur unguentis.* Confer Joann. XV. in fin. Act. Apost. III. 24. et V. 32.

97 Ἐνίους adde ex Paris. et Argent. edit.

SECTIO NONA

De Conjunctionibus ὅτι et τοίνυν.

REGULA PRIMA.

Ὅτι, quod. Ὅτι, *quod*, præter observata superius, Græce eleganter ac vulgo usurpatur cum nominativo ac verbo proprio, ubi Latini accusativum cum infinitivo conjungunt. Xenoph. Ἑλληνικῶν VI. Εἶπεν ὅτι βούλεται, *Dixit quod vult*, id est, *Dixit se velle:* sed hoc ejus usu nihil contritius [98].

Ὅτι, quam. II. Ὅτι, cum superlativo tam nominis, quam adverbii, videtur quandam adverbii rationem induere, idemque valere, quod apud

98 Mirum, quam liberi in varianda verborum structura sint Græci. Nam, ubi priori orationis membro usurpant nominativum cum verbo personali, præcedente ὡς vel ὅτι, nonnunquam mutata constructionis forma, in altero membro utuntur accusativo cum infinitivo, ut Lucian. in Conviv. Tom. III. pag. 419. lin. 83. [edit. Amst.] Καὶ τὸν Διόνικον γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν, ὩΣ ΑΥ'ΤΟ'Σ μὲν οὐ ΠΑΡΕΓΕ'ΝΕΤΟ ἅπασι, ΣΕ' δὲ ἀκριβῶς ΕΙ'ΔΕ'ΝΑΙ τὰ γεγενημένα. Pro, αὐτὸς μὲν οὐ παραγενέσθαι, σὲ δὲ etc. Vel, ὡς αὐτὸς μὲν οὐ παρεγένετο, σὺ δὲ οἶδας, *Etenim ipsum dixisse Dionicum, se ipsum omnibus non interfuisse, sed te accurate scire, quæ facta sunt.* Sed et iidem Græci audaciores in eodem membro cum accusativo orationem obliquam incipiunt, et deinde, mediante ὅτι, in finitivam desinunt: et contra quamvis ὅτι orationem incipiat, tamen quandoque sententiam claudunt infinitivo, præcedente accusativo. Prioris exemplum est in Tab. Cebet. pag. 217. Ὅταν ἔλθωσι πρὸς τὰς γυναῖκας, ἍΣ καὶ πρότερον εἶπον, ὍΤΙ 'ΑΚΡΑΣΙ'Α καὶ 'ΗΔΥΠΑ'ΘΕΙΑ ΚΑΛΟΥ̃ΝΤΑΙ, *Quum venerint ad mulieres, quas et antea dixi Incontinentiam et Luxuriam vocari.* Evang. Joann. cap. VIII. 54. Ἔστιν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὍΝ, ὑμεῖς λέγετε, ὍΤΙ ΘΕΟ'Σ ὑμῶν 'ΕΣΤΙ. Pro Θεὸν ὑμῶν εἶναι. *Est pater meus, qui glorificat me, quem vos dicitis, quod Deus vester sit.* Pro, *Deum vestrum esse.* Alterius exemplum est apud Lucam in Act. Apost. XXVII. 10. Ἄνδρες, θεωρῶ, ὍΤΙ μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας ȣ̓ μόνον τȣ̃ φόρτου καὶ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ΜΕ'ΛΛΕΙΝ ἔσεσθαι ΤΟ'Ν ΠΛΟΥ̃Ν, Pro, μέλλει ἔσεσθαι ὁ πλȣ̃ς, *Viri, video, cum periculo et multo damno non solum oneris et navis, sed etiam capitum nostrorum futuram navigationem.* Adde sis Stephan. Byzant. de Urbib. in Τρεμιθοῦς. Φασὶ δὲ, ὍΤΙ, ἐπιβάσης 'Αφροδίτης εἰς τὸν τόπον, διὰ τῆς παρουσίας τῆς Δαίμονος ὑπὸ τρόμου ΔΙΑΣΑΛΕΥΘΗ̃ΝΑΙ, διὸ καὶ ΤΡΕΜΙΘΟΥ̃ΝΤΑ, ΚΛΗΘΗ̃ΝΑΙ, *Aiunt vero, hunc locum, postquam Venus accesserat, ob Divæ præsentiam vehementer fuisse concussum, et hinc Tremithuntem appellatum esse.* Si quis plura hujus Syntaxeos exempla requirat, adeat doctissimi Viri Georg. Raphelii adnotationes in N. T. ex Polybio et Ar-

Latinos *quam:* ut ὅτι βέλτιστα, *quam optime,* ὅτι τάχιστα, *quam celerrime,* ὅτι πλεῖστοι, *quam plurimi* [99]. Quo sensu etiam cum substantivis quibusdam conjungitur; ut, ὅτι τάχος, *quam celerrime* [1].

III. Aliquando interrogationi servit, *cur? quamobrem?* tuncque fere præcedit τί, et subauditur verbum ἐστιν. In Evangelio B. Marci cap. IX. 28. Τί [2] ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; *Quid quod,* id est, *Quid est quod,* vel, *quamobrem ipsum non potuimus ejicere?* Τί ὅτι cur?

Pro τί ὅτι; Aristophanes dicit, ὅτι τί δή; pro quo mavult Plato [3], ὅτι δὴ τί; addito etiam μάλιστα, id est, *cur tandem?* [4] sæpius tamen ὅτι, *(quia)* responsioni servit, ut sexcentis exemplis patet.

IV. Ὅτι, *quod,* non raro abundat, cum alicujus verba referuntur *. Demosth. in Leptin. Οὐδὲ γὰρ εἶχε καλῶς εἰπεῖν, ὅτι, ἀλλ' ἔχουσιν ὁ δεῖνα, καὶ ὁ δεῖνα· id est, *Nec enim honeste diceretur, illum et illum jam habere:* vel Græco propius: *Atqui jam ille, et ille habent.* Quæ loquendi ratio, si verba tantum singula cogitentur, alienum plane sensum efficiet, ut Apocal. III. 17. Ὅτι λέγεις, ὅτι πλούσιός εἰμι, verbatim, *Quia dicis, quod dives sum,* id est, *te divitem esse:* cum verba sonare videantur, eum de quo loquitur, dicere, Christum ipsum esse divitem, non se. Quo tamen loco, et aliis plerisque, recte ac Ὅτι, abundat.

riano collectas, ad loca Joannis et Lucæ modo citata; H. Stephanum ad al. script. de Dial. Attic. pag. 77. et Act. XVI. 3. Cæterum quam variis, et a Latina consuetudine diversis modis Græci orationem obliquam sive infinitam adornent, varient et mutent pro lubitu, notavimus supra ad Cap. V. Sect. 3. Reg. 9. [In ejusmodi locis cauti esse debemus, ne statim putemus, Infinitivum pendere ab ὅτι, cum potius ἀπὸ τοῦ κοινοῦ verbum sit aliquod repetendum, unde regatur ille Infinitivus: quæ res interdum fefellit viros cæteroqui doctissimos. Sic v. c. in loco Plat. Phæd. cap. 8. Νῦν δὲ εὖ ἴστε, ὅτι παρ' ἄνδρας τε ἐλπίζω ἀφίξεσθαι ἀγαθούς· καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν πάνυ διϊσχυρισαίμην· ὍΤΙ μέντοι παρὰ θεοὺς δεσπότας πάνυ ἀγαθοὺς ἭΞΕΙΝ, εὖ ἴστε ὅτι, εἴπερ τι ἄλλο τῶν τοιούτων, διϊσχυρισαίμην ἂν καὶ τοῦτο, non placet mihi sententia Cl. Fischeri, opinantis, ἥξειν regi ab ὅτι. Etenim commode ex priori membro repeti potest ἐλπίζω, atque ita omnia sunt plana, et omnis constructionis novitas tollitur. Z.]

99 Sic ὅτι μέγιστος apud Thucyd. lib. I. cap. 126. Ὅπως σφίσιν ὍΤΙ ΜΕΓΊΣΤΗ πρόφασις εἴη τοῦ πολεμεῖν, *Ut quam maxima illis esset belli gerendi caussa.*

1 Ita Hippocrat. in epist. ad Hystanem, Hellesponti præfectum: Γράφων ὅτι τάχος, *scribens quam primum, quam celerrime.*

2 In meis editionibus abest vocula τί.

3 De Repub. lib. I. pag. 343.

4 Pro eodem dicit Aristophanes Ὅτι δὴ τί; *Quid quod quid?* i. e. *Quæ est ratio? Quamobrem?* Et Lucianus Ὅτι τί; vid. in Charonte pag. 141. H.

* Vide quæ de hac re diximus supra ad pag. 191. Z.

5 In sermonibus τῶν διαλεγομένων sæpe periodum claudit Particula ὅτι, et tunc intelliguntur verba ejus, qui prior locutus fuerat. Plat. Gorg. pag. 475. lin. 38. Σωκρ. Οὐκοῦν κακῷ ὑπερβάλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι. Πωλ. Δῆλον δή, ὍΤΙ. Scilicet τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι. Socrat. *Igitur id, in quo plus est mali, injuriam scilicet facere, pejus erit, quam pati.* Pol. *Perspicuum est, quod.* Supple *hæc sint vera.* Eodem plane modo apud eundem, lib. de Repub. II. pag. 381.

pie noster Interpres, nativum illum Græcæ dictionis candorem exhibuit [5].

Διότι, pro ὅτι. V. Aliquando διότι, unica voce paroxytona, pro simplici ὅτι ponitur, licet positum etiam videri queat pro δι' ὅ, τι· sed quantum ad usum, perinde est. Polybius Histor. I. [6] Οἶμαι πάντας ὁμολογήσειν, διότι καὶ λίαν πολύ τι τῆς ἀληθείας ἀπελείποντο πρόσθεν, id est, *Confessuros omnes existimo, se admodum a rei veritate prius abfuisse.* Ubi vel λίαν, vel πολύ τι, videtur abundare. Ibid. [7] Διότι δὲ ταχέως ὑφ' αὐτοὺς ποιήσονται τὴν Σικελίαν, προφανὲς ἦν, *Quod autem brevi Sicilia potituri essent, res per sese manifesta erat* [8]. [Πολλὰ παραδείγματα λέγουσιν — ἄλλα τε καὶ διότι φιλόξενος — Aristot. Politic. VIII. 7. 16. *Reizius.*]

Ὅτι μὴ, nisi. VI. Ὅτι μὴ, *(quod non)* passim pro εἰ μὴ, id est, *nisi*, accipitur. Aristid. Panathen. Ἐν Ἐπιστολαῖς ταῖς Ἑλληνικαῖς οὐδὲν ἦν, ὅτι μὴ Ἀθῆναι, id est, *In Epistolis Græcis nihil erat, nisi Athenæ.* [conf. Ælian. V. H. II. 10. Z.]

Ἀλλ' ἄρα αὐτὸς αὑτὸν μεταβάλλει ἂν καὶ ἀλλοιοῖ; Δῆλον, ἔφη, ΟΤΙ, εἴπερ ἀλλοιοῦται, *Sed fortasse se ipse mutat et alium facit. Scilicet, inquit, siquidem mutatur.* Nec aliud quid notant unico vocabulo scriptæ particulæ δηλονότι, quam δῆλον, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, *Perspicuum est, hæc ita se habere.* Estque hic loquendi mos perpetuus in εὖ ἴσθ', ὅτι, et εὖ οἶδ', ὅτι, de quibus supra, Cap. V. Sect. 8. Reg. 16. et 17. Est et alia in hac vocula ellipsis observanda, ubi præcedentia verba non quidem repetenda sunt, sed, quæ præmitti debuissent, plane desiderantur: quod Demostheni admodum est familiare in citandis testimoniis. E. g. in Oratione adversus Pantænetum, pag. 628. lin. 23. Ἀλλὰ μὴν, ΟΤΙ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας, *Atque (ut constet) hæc me vera dicere, voca mihi, qui testentur.* Eodem modo in orat. adversus Phorm. pag. 589. lin. 39. Καὶ ΟΤΙ ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τήν τε μαρτυρίαν καὶ τὸν νόμον, *Et (ut constet) hæc a me vere dici, cape mihi et testimonium et legem.* Integer sensus est: Ἵνα δῆλον ᾖ, ὅτι ἀληθῆ λέγω etc. [Immo ὅτι pendet e nomine τὴν μαρτυρίαν, vel τοὺς μάρτυρας, i. e. τοὺς μαρτυροῦντας. *Herm.*] Simili modo apud Platonem in Euthyph. pag. 3. lin. 15. Ubi, postquam Socrates questus fuerat, se a quodam exagitari, quasi novos Deos induxisset, respondet Euthyphro: Μανθάνω, ὦ Σώκρατες, ΟΤΙ δὴ σὺ τὸ δαιμόνιον φῂς σαυτῷ ἑκάστοτε γίγνεσθαι, *Intelligo, Socrates, quia tu genium tibi quotidie ais adesse.* Hic aliquid deese, quis non videt? Scilicet hoc vel simili modo id, quod desideratur, supple: *Intelligo, Socrates, qua ratione hæc ita ab illo fingantur, nempe, quia tu genium tibi* etc.

6 Pag. 4. in fin.

7 Pag. 9. in fin.

8 Disputantibus frequentia sunt τὸ ὅτι et τὸ διότι, præmisso articulo, quorum prius notat *exsistentiam rei*; posterius, *caussam.* E. c. apud Aristot. Ethic. lib. I. cap. 4. sub finem: Ἀρχὴ γὰρ ΤΟ ΟΤΙ, καὶ εἰ τοῦτο φαίνοιτο ἀρκούντως, οὐδὲν προσδεήσει ΤΟΥ ΔΙΟΤΙ, *Principium enim* (seu, *fundamentum omnis doctrinæ) est: Rem esse; quod si satis constet, porro non opus erit ipso, cur aut quamobrem.*

9 Pag. 479. Cæterum πλὴν γ' ὅτι καὶ est ἐπανορθωτικὸν, redditurque, *si non, nisi quod*, vel si quid his simile. Aristid. orat. pro Quatuorviris, pag. 305. Ὥστ' ἔμοιγε δοκεῖ τῆς Τερπάνδρου μᾶλλον ἂν εἶναι μουσικῆς εἰκάσαι, ΠΛΗΝ Γ' ΟΤΙ ΚΑΙ παρελήλυθεν, *Ita ut mihi videantur posse potius cum Terpandri Musica comparari, si non*, vel, *nisi quod etiam eam præcellunt.*

10 At οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ redditur, *Tantum non*, vel, *Parum abest, quin.* Arrian. de Exped. Alex. pag. 52. lin. 23. Οἱ δὲ, ὕδατός τε σπάνει, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ πολιορκούμενοι ἐν ταῖς ναυσὶν, ἐς Σάμον ἀπέπλευσαν, *At illi, aquæ cæterarumque rerum necessa-*

At ὅτι μὴ καὶ, duobus præcipue modis reddi possunt. Primo, *nisi quod*, vel, *nisi quod etiam*, vel, *quin etiam*, vel, *imo vero*. Gregor. Nazianz. I. contra Julian. Τοὺς ἐλέγχους δὲ οὐ διέφυγεν, ὅτι μὴ καὶ μᾶλλον τούτοις ἑαυτὸν ὑποθεὶς ἠγνόησεν id est, *Quo minus tamen deprehenderetur, effugere non potuit: imo vero imprudens licet, quo certius deprehenderetur, effecit.* Postrema verba sic Budæus vertit: *Nisi quod non intellexerat, hoc facto se diffidentiam suam prodere* [9]. *Ὅτι μὴ καὶ, nisi quod.*

Potest etiam ὅτι μὴ καὶ reddi, *quanquam*, *tametsi*. Idem Gregor. orat. XX. ubi de profana scientia: Ὅσον δὲ εἰς Δαίμονας φέροι, διεπτύσαμεν, ὅτι μὴ κἀκ τούτων εἰς θεοσέβειαν ὠφελήμεθα, id est, *Quidquid autem ad Dæmones raperet, id totum exsecrati sumus: quanquam ex iis quoque rebus multum in divino cultu profecimus* [10]. *Ὅτι μὴ καὶ, quanquam.*

VII. Τοίνυν, quod initio quidem periodi ponitur, sed tamen vocem aliquam sequi debet, hos præcipue usus habet. Primo, vel per se solum (quod vulgare admodum est) vel, quod rarius, præcedente μὲν, significat *igitur*. Demosth. pro Corona: Τὸ μὲν τοίνυν ἐν τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον· id est, *Quod ergo primum ea in legatione contigit.* *Τοίνυν, igitur.*

tiarum inopia tantum non in navibus obsessi, in Samum navigaverunt. H.

Hic quoque nostro modo œconomiam τοῦ ὅτι trademus, inprimis Hoogeveno duce usi. Hæc particula, quæ Hoogeveno recte conflata esse videtur ex ὅ et τὶ, unde quoque sæpe apud Homerum ὅ pro ὅτι occurrit, uti Iliad. ε. 433. Γιγνώσκων, ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων, habet 1. usum διηγηματικὸν seu *narrandi*, ubi Latini fere ponunt accusativum cum infinitivo. Ut Xenoph. Cyrop. II. ἀπαγγείλατε τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ τάδε, ὅτι φαμὲν ἡμεῖς etc. *Nunciate hæc Indorum regi, nos dicere* etc. Fere adjunctum habet Indicativum: quæ res ita nota et vulgaris est, ut exemplis non egeat. Sed ubi oratio est obliqua et de re aliqua præterita, boni scriptores solent ponere Optativum: ut Xenoph. Cyrop. II. 4. 7. Οἱ δ' Ἰνδοὶ εἰσελθόντες ἔλεξαν, ὅτι πέμψειε σφᾶς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς, καὶ κελεύσειεν ἐρωτᾶν etc. Cæterum tenenda est Græcorum consuetudo in narrando, a Latina ratione temporis diversa. Græci enim in narrando spectant tempus id, quo res narrata accidit, sive quo quis dicitur aut dixisse aut fecisse aliquid. Igitur solent tempore præsenti uti, ubi Latini contra adhibent tempus præteritum, propterea quod spectant tempus id, quo res narratur. V. c. Latini dicunt, *Quærebant, quis tandem iste Socrates ESSET:* Ælianus autem V. H. II. 13. ait: Ἐζήτουν, ὅστις ποτὲ οὗτος ὁ Σωκράτης ἘΣΤΙ. It. Phil. Legat. ad Cai. pag. 770. Διαγγειλάσης οὖν, ὅτι ΝΟΣΕΙ, φήμης. Matth. XVI. 21. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν, ὅτι ΔΕΙ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ etc. Porro sæpe illud ὅτι in sensu narrandi est index ellipticæ orationis. Nam *a.* ante ὅτι ellipsis interdum est statuenda. Ut Isocrat. Paneg. 151. ὃ δὲ πάντων καταγελαστότατον, (intellige τοῦτ' ἔστι,) ὅτι τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς ὁμολογίαις τὰ χείριστα τυγχάνομεν διαφυλάττοντες· Æschin. de Fals. Legat. pag. 253. Ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὰ ψηφίσματα, ἵνα ἴδητε τὴν ἀνωμαλίαν αὐτοῦ etc. Quoniam hic ὅτι non habet, ad quod referatur, intellige ἵνα δῆλον ᾖ, s. πρὸς τὸ γνῶναι, s. ὥστε δῆλον εἶναι, ὅτι etc. Atque sic fere semper solet fieri in citandis testimoniis, decretis et legibus. Similiter apud Scholiastas in exordio novarum observationum solemne est præponere ὅτι, ita ut ante intelligatur ἰστέον, aut σημείωσαι. Tum apud eosdem ante ὅτι intelligi debet φασὶν aut φησὶν, ὁ καὶ ὁ, quando ad significandam alterius sententiam, præponunt ὅτι. V. c. Harpocrat. in ὅτι: Ὅτι διαμαρτάνει Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας, λέγων, Πλαταιέας γεγράφθαι ἐν τῇ Ποικίλῃ στοᾷ. *b.* Post ὅτι nonnunquam aliquid prætermittitur tum, cum nil sequitur, ad quod ὅτι referatur. E. g. Plat. in Gorg. pag. 475. Aliquis rem affirmat ita, δῆλον δὴ ὅτι. Repete igitur ea, quæ antecesserunt, vel supple sic: ὅτι τοῦτ' ἀληθές ἐστιν. Vid. supra ad §. IV. num. 5. Hoogevenum.

Τοίνυν, *utique.* Secundo, idem est, quod δὴ, *utique, videlicet.* [Non hæc, sed *jam* vel *nunc. Herm.*] Ibid. [11] cum dixisset duo esse, in quibus deteriori, quam Æschines, conditione uteretur, subdit; Τέτων τοίνυν, ὃ μὲν ἐστι πρὸς ἡδονὴν, τέτῳ δέδοται, ὃ δὲ πᾶσιν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἐνοχλεῖ, λοιπὸν ἐμοί, id est, *Ex iis videlicet, quod delectationem afferre solet, huic tributum est: quod autem universis, ut verbo dicam, molestum est, id mihi restat.*

Τοίνυν, *et quidem.* VIII. Tertio valet, μὲν ἔν, *et quidem, et vero,* [Non hæc, *Herm.*] *atque.* Demosth. ibid. [12] Πάντα μὲν τοίνυν τὰ κατηγορημένα ὁμοίως ἐκ τέτων ἄν τις ἴδοι, ἔτε δικαίως, ἔτ᾽ ἐπ᾽ ἀληθείας ἐδεμιᾶς εἰρημένα, id est, *Et quidem accusationis hujus capita omnia, ex istis similiter quivis intelligat, nec juste allata esse, nec ullo modo cum veritate conjuncta.* Sequitur, Βέλομαι δὲ καὶ καθ᾽ ἓν αὐτῶν ἕκαστον ἐξετάσαι, id est, *Unumquodque tamen excutere sigillatim volo.* Sic quod Latini dicunt, *Atque ut omnes intelligant,* Græce reddi potest, Ὡς τοίνυν ἅπασι φανερὸν γένοιτ᾽ ἄν.

Τοίνυν, *jam vero.* IX. Quarto, in transitionibus oratoriis locum habet, significatque *jam vero.* Isocrates in Paneg. ad publicos et solennes conventus, ab Atheniensibus institutos accedens, Τῶν τοίνυν, inquit, τὰς

c. Apud Xenophontem sæpe ὡς ὅτι conjunguntur: v. c. Hist. Gr. lib. VI. pag. 604. Ἐνταῦθα γνόντες οἱ Μαντινεῖς, ὩΣ, εἰ μὴ ἀποκρέσονται αὐτὲς, ὍΤΙ πολλοὶ σφῶν κατακοντισθήσονται, ὑποστρέψαντες ὁμόσε ἐχώρησαν. Similiter ibid. pag. 601. Exped. Cyr. lib. VI. pag. 382. Hist. Gr. lib. III. pag. 489. Cyrop. V. 3. 30. In ejusmodi locis statuendum est, vel alterutram particulam abundare, vel, uti Hoogevenus opinatur, ante ὅτι ellipsin esse δῆλον. 2. Tributus est usus αἰτιολογικὸς, et significat *quod, quia,* adeo ut referatur ad verba διὰ τῦτο, quæ fere prætermittuntur. Ut Plat. Phæd. pag. 237. τὲς πολλὲς λέληθεν, ὅτι ἐκ ἴσασιν τὴν ἐσίαν ἑκάστε. Id. Euthyph. cap. 12. Ἆρα τὸ ὅσιον, ὅτι ὅσιόν ἐστι, φιλεῖται ὑπὸ τῶν θεῶν· ἢ ὅτι φιλεῖται, ὅσιόν ἐστιν; Sed διὰ τῦτο addita reperiuntur Joann. Evang. XV. 19. Hinc in hoc sensu pro ὅτι sæpe ponitur διότι. Plat. l. l. Λέγε δή μοι, πότερον τὸ φερόμενον, διότι φέρεται, φερόμενόν ἐστιν, ἢ δι᾽ ἄλλο τι; Interdum illud ὅτι reddi potest *cur?* Cujus rei causa est, quod ante illud reticetur τί ἐστιν. Ut Iliad. α΄. 64. Ὅς κ᾽ εἴποι, ὅτι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων, h. e. *Qui dicat; quid est,* [sit. Notata Zeuniana barbaries ab Hoogeveno in præfat. libelli contra Zeunium editi p. V. *Herm.*] quod (seu, *cur,*) *Apollinis ira tantopere sæviat.* Sic Plat. Euthyph. c. 2. Μανθάνω, ὦ Σώκρατες, ὅτι δὴ σὺ τὸ δαιμόνιον φῂς σαυτῷ ἑκάστοτε γίγνεσθαι, ante ὅτι intelligi debet ὅθεν πλάττει ταῦτα, aut simile quid. 3. Occurrit ὅτι in sensu ἐπιτατικῷ, pro *valde, quam.* Hoogevenus, ut explicetur causa, cur talis vis sit subjecta, existimat, ὅτι valere idem quod ὅ, τι divisim scriptum, atque aliquam ellipsin esse admittendam. V. c. Plat. de Repub. lib. IV. pag. 420. ubi est, *Non hanc ob causam civitatem condimus, ut in ea aliqua gens separatim sit felix,* ἀλλ᾽ ὅπως ὅτι μάλιστα ὅλη ἡ πόλις, censet ille ellipsin esse ita supplendam: ἀλλ᾽ ὅπως ὅλη ἡ πόλις ἔτως εὐδαίμων ἔσται, ὡς ὅ, τι, μάλιστα, h. e. *ut tam sit felix, quam quod maxime.* Plat. Euthyph. initio: Ὀρθῶς γάρ ἐστι τῶν νέων πρῶτον ἐπιμεληθῆναι, ὅπως ἔσονται ὅτι ἄριστοι, idem ita supplet, ὅπως ἔσονται τῦτο, ὅ, τι οἱ ἄριστοί εἰσιν. [¶. 347.] 4. Inter spurias hujus particulæ significationes, si res æstimetur ex pura græcitate, equidem referendam esse censeo *a.* eam, qua pro ὥστε ponitur 1 Joann. IV. 17. Ἐν τέτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ᾽ ἡμῶν, ἵνα παῤῥησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὍΤΙ, καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν ἐν τῷ κόσμῳ τέτῳ. Conf. Joann. Evang. VII. 35. Matth. XIII. 13. *b.* eam, qua pro ὅτε usurpatur: Joann. Evang. XVI. 26. Ἔρχεται ὥρα, ὍΤΙ ἐκ ἔτι ἐν παροι-

πανηγύρεις καταστησάντων, δικαίως ἐπαινουμένων, etc. id est, *Jam vero, cum ii suo jure laudentur, qui publicas celebritates instituerint.* Demosth. pro Coron. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην ἡ πόλις, ἐνταῦθα πάλιν σκέψασθε, τί ἡμῶν ἑκάτερος προείλετο πράττειν, *Jam vero, postquam Respublica pacem fecisset, hic mihi rursus attendite, quam uterque nostrum agendi rationem sequi statuerit.* Ibid. [13] Οὐ τοίνυν, οὐδὲ τὴν ἧτταν, εἰ ταύτῃ γαυριᾷς, ἐν οὐδενὶ τῶν παρ' ἐμοὶ γεγονυῖαν εὑρήσετε τῇ πόλει, id est, *Jam vero*, vel *cæterum, porro, ne cladem quidem istam, ulla ex re, quæ commissa mihi fuerit, in urbem redundasse, reperietis.*

X. Quinto in iisdem transitionibus, reddi potius debet, *at, verum*, *sed*. Demosth. ibid. propius accusationi responsurus, Βούλομαι, inquit, τοίνυν ἤδη, καὶ περὶ τῆς γραφῆς αὐτῆς ἀπολογήσασθαι, id est, *At jam ipsimet accusationi respondere volo.* Ibid. Βούλομαι τοίνυν ἐπανελθεῖν ἐφ' ἃ τούτων ἑξῆς ἐπολιτευόμην, *Sed volo ad ea jam redire, quæ deinceps in Republica gessi.* Et, Οὐ τοίνυν μόνον τῷ μὴ καθυφεῖναι ταῦτα σεμνύνομαι, *At non eo tantum mihi placeo, quod hoc in genere nihil remiserim.* Dixit enim καθυφεῖναι ταῦτα, eodem sensu, quo καθυφεῖναι περὶ τούτων, de quo in cap. de Verbo diximus. Τοίνυν, *at.*

XI. Sexto, significare videtur, *et tamen*, [Non hoc. *Herm.*] vel, Τοίνυν, *et tamen, atqui.*

μίαις λαλήσω ὑμῖν. Nam ejusmodi significationes originem habent ex usu Ebraicæ particulæ כִּי. c. eam, qua post verbum timendi, quidam dici putant pro μὴ, *ne*. V. c. Plat. Apol. cap. 7. αἰσθανόμενος μὲν, καὶ λυπούμενος, καὶ ΔΕΔΙΩ'Σ ὍΤΙ ἀπηχθανόμην. Nam recte Hoogevenus ait, non timuisse Socratem, *ne* in odium incurreret; sed *quia* jam concitata esset invidia, ideo timuisse.

Restat, ut paucis videamus de conjunctione particularum aliarum cum ὅτι. 1. Sæpe occurrit ὅτι μὴ, quod utique reddi debet *nisi*, et idem valet, quod εἰ μὴ, aut ἐὰν μή. Hoogevenus ante ὅτι ellipsin ἴσθι aut simile quid esse statuit, præsertim cum ὅτι μὴ nunquam adhibeatur, nisi præcedente negatione. Verum hæc ratio primum mihi videtur repugnare exemplis. Nam ap. Plat. in Critone cap. 14. luculenter εἰ μὴ et ὅτι μὴ inter se, ut idem valentia, permutantur: οὐ γὰρ ἄν ποτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἁπάντων διαφερόντως ἐν αὐτῇ ἐπεδήμεις, ΕἸ ΜΉ σοι διαφερόντως ἤρεσκε· καὶ οὔτ' ἐπὶ θεωρίαν πώποτε ἐκ τῆς πόλεως ἐξῆλθες, ὍΤΙ ΜΉ ἅπαξ εἰς Ἰσθμὸν, οὔτε ἄλλοσε οὐδαμόσε, ΕἸ ΜΉ ποι στρατευσόμενος. Deinde si hic ante ὅτι intelligis ἴσθι, efficitur sensus omnino falsus, quia ita μὴ ἅπαξ significat *non semel*, h. e. *sæpissime*: id quod plane consilio Platonis repugnat. Denique si v. c. in illo Thucydidis IV. 26. Οὐ γὰρ ἦν κρήνη, ὍΤΙ ΜΉ μία ἐν αὐτῇ τῇ ἀκροπόλει τῆς Πύλου, καὶ αὕτη οὐ μεγάλη, cum Hoogeveno orationem ita supples, οὐκ ἦν κρήνη· ἴσθ' ὅτι οὐκ ἦν παντάπασι οὐδὲ μία· μία γὰρ ἦν ἐν ἀκροπόλει etc. ellipsis nimis dura effici videtur. Fortassis debet intelligi post μὴ tantum ἢ, ¶. 547. quod in aliis formulis frequenter solet omitti, veluti post πρὶν etc. Igitur in illo Platonico ὅτι μὴ ἢ esset *quia non alio* sc. *ivisti, quam*: et in Thucydideo, ὅτι μὴ ἄλλη, ἢ, *quoniam non alius fons* sc. *erat, nisi*. Nam et ἄλλο sæpe omitti, satis constat, et sæpe est demonstratum. 2. Ὅτι τί ¶. 348. recte videtur contendere Hoogevenus plus significare, quam simplex διὰ τί; quia, cum ὅτι quasi ex alterius persona addatur, et τί ex ipsa persona interrogantis, videatur vehementius interrogare. Ad vehementiam augendam interdum conjunguntur ὅτι τί δή; aut ὅτι δὴ τί, pro quo contracte quoque dicitur ὁτιὴ τί; sicut pro ἐπειδὴ contracte dicitur ἐπειή. Z.

11 Paulo post principium. Sed cur ibi non debeat reddi *igitur*, non video.

12 Pag. 815. lin. 8. Ubi denuo *igitur* redde sine periculo. Neque illud ὁμοίως mea quidem sententia, recte ver-

atqui. Demosth. ibidem [14], cum dixisset, Æschini eo tempore accusationem instituendam fuisse, quo Demosthenes ipse Rempublicam læderet; subdit, Οὐ τοίνυν ἐποίησας ἐδαμȣ̃ τȣ̃το, id est, *Et tamen*, vel, *atqui nusquam id fecisti.* Ibid. Φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ χάριτος τετυχηκὼς τότε, καὶ ȣ̓ μέμψεως, ȣ̓δὲ τιμωρίας, *Atqui me tum gratiam ex eo retulisse constat, non reprehensionem, aut pœnam.*

Ἐγὼ τοίνυν, *equidem.*

XII. Septimo, cum pronomine primæ personæ, adjuncto fere μὲν, commode verti potest, *equidem.* Demosth. ibid. [15] Ἐγὼ μὲν τοίνυν ἔγραψα, βȣλεύων ἀποπλεῖν τὴν ταχίστην τȣ̀ς πρέσβεις, *Equidem ejusmodi decretum edidi, quo auctor eram, ut legati, quam celerrime fieri posset, navigarent.*

tit Auctor, cum ad τὸ δικαίως et ἐπ᾽ ἀληθείας sit referendum: malim: *æque injusta, et a veritate aliena.*

13 Pag. 347.

14 Pag. 316. Ubi tamen etiam potest, reddi, *jam vero;* vernacule: Wel nu dat hebt gy niet gedaan.

15 Pag. eadem, ubi commode haberi possit signum prolixioris orationis, et vix differt a μὲν δὴ, et μὲν ȣ̃ν; de quibus supra.

SECTIO DECIMA

De Conjunctione ὡς, cum adjunctis Particulis.

REGULA PRIMA.

De Conjunctionibus ὡς et ὥστε primum hoc tirones moneo; usurpari eas posse, ubicunque *ut* Latinum potest: si tres usus excipias, in quibus ὥστε locum non habet, de quibus paulo post; cum ἵνα locum ibi tantum habeat, ubi, *ut*, significat [16]. Lucian. Nigrin. Εἰ γάρ τοι, ἔφη (scilicet *Momus*) τῇ πνοῇ τῶν ἴων τε καὶ ῥόδων χαίρουσιν, ὑπὸ τῇ ῥινὶ μάλιστα ἐχρῆν αὐτοὺς στέφεσθαι, παρ᾽ αὐτὴν, ὡς οἷόντε, τὴν ἀναπνοὴν, ἵν᾽ ὡς πλεῖστον ἀνέσπων τῆς ἡδονῆς, *Nam si violarum et rosarum odore* ʽΩς, ὥστε, ἵνα, ὥσπερ.

16 Magna hic editionum discrepantia. In Parisiensi omnia, quæ ab hoc Luciani loco usque ad Callimachi versum in regula 4. allatum, continentur, frustra quæres. Contra habet editio altera Parisiensis, qua usus est Lederlinus, quæ in Leidensi desiderantur. Quare hæc nostris animadversionibus inserere visum est. Post hæc Auctoris verba: *Ubi Ut significat*, habes sequentia. " *Asin que :* (tametsi apud Poëtas " significet etiam ὅπου, *ubi)* ὥσπερ vero, " tum duntaxat, cum *ut* significat *quem-* " *admodum.* Barbarus igitur esset, qui " hæc Latina, *ut enim gravius nihil est*, " Græce verteret, ἵνα γὰρ δεινότερόν ἐστι " μηδέν; aut qui hæc alia, *ut ergo faci-* " *lius id nobis sit*, ὥσπερ οὖν ῥᾷον ἂν ἡμῖν " τουτὶ γένοιτο· utrumque autem per ὡς " et ὥστε, recte verteretur.

" Secundo, ὡς, ὥς γε, ὡς δὴ, ὡς οὖν, ὡς " γοῦν (non autem ὥστε, ὥσπερ, ἵνα) sumi " possunt eo sensu, quo *ut* Latinum, " significans *quatenus*, vel, *quomodo*. " Thucyd. lib. IV. Ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύνατος, " ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν, id est, *Neque* " *vero dicendi facultate carebat, uti La-* " *cedæmonius :* Gallice, *pour un Lace-* " *dæmonien*, Sic, *Homo satis, ut illa qui-* " *dem ætate, urbanus ac politus*, Ἀνὴρ, " ὡς δὴ τότε, κομψός τις καὶ ἀστεῖος ἐπι- " εικῶς. Sic, τοὖργον ἐξηκρίβωσεν, ὥς γε, " vel ὡς δὴ κατ᾽ ἄνθρωπον, id est, *opus* " *hoc, ut humanus quidem captus est*, " *ad amussim exegit.*

" Tertio, *ut* Latinum significans *cum*, " vel, *ut primum*, reddi etiam potest per " ὡς (non ὥστε vel ὥσπερ) vel cum indi- " cativo, vel cum infinitivo: ut, ὡς ἴδε, " vel ὡς ἰδεῖν ἐπικείμενον, *ut imminentem* " *vidit.* Quomodo, præsertim Poëtice, " geminatur illud ὡς, ut apud Theocrit. " Idyll. III. 42. ὡς ἴδεν, ὡς ἐμάνη, *ut* " *vidit, ut insaniit.* Virgil. *ut vidi, ut* " *perii.* ʽΩς ἴδον, ὡς ἀπόλωλα. Galli " particulam, *comme*, eodem sensu ac- " cipiunt. Quod enim Demosth. v. g. " oratione pro Corona, dicebat, ὡς δ᾽ οὐκ " ἤθελον, χαρακώματα βαλόμενος πρὸς τῇ " πόλει, καὶ μηχανήματ᾽ ἐπιστήσας ἐπο- " λιόρκει, Gallus diceret: *Mais comme ils* " *ne le voulurent pas, il planta son camp* " *devant la ville, et ayant dressé ses ma-* " *chines, commenca à la battre.*" [ʽΩς in sensu temporis eleganter repetitur, ad celeritatem rei exprimendam, Ut

delectantur, sub naribus potissimum eos coronari oportebat, juxta ipsam, quantum fieri potest, respirationem, ut voluptatis inde quamplurimum attraherent.

Accusabat scilicet eos, qui coronas gestabant, quod locum nescirent, ubi eas adhibere deberent. Ubi notandum, ἵνα cum indicativo construi: idque fit (uti Budæus loquitur) [17] ubi de præterito sermo est, sive sit παρατατικὸς, sive ἀόριστος, sive παρακείμενος· ἀνέσπων vero pro ἀνασπᾷεν. ¶. 350.

Theocrit. Idyll. II. 82. ὡς ἴδον, ὡς ἐμάνην, ὥς μοι περὶ θυμὸς ἰάφθη. Iliad. υ'. 424. Ὣς εἶδ', ὡς ἀνέπαλτο, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα. Iliad. τ'. 16. Ὣς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος, h. e. *Ut primum vidit, statim vehementius irasci cœpit.* Interdum eadem particula temporis durationem significat, *Dum.* Ut Plat. Euthyph. cap. 4. Καὶ ὡς ἐγεωργοῦμεν ἐν τῇ Νάξῳ, ἐθήτευεν ἐκεῖ παρ' ἡμῖν, *Quamdiu* [Non *quamdiu*, sed *quum. Herm.*] *in Naxo agriculturæ operam dedimus, illic apud nos erat mercenarius.* Joann. Evang. II. 23. Ὡς δὲ ἦν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Luc. Evang. XII. 58. Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ, δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ. Cæterum Vigerus, aliique falluntur, si putant, ὡς in hoc sensu construi cum Infinitivo. Etenim recte monet Cel. Hoogevenus, in locis, quæ hoc nomine laudentur, Infinitivum non regi ab ὡς, sed pendere ab oratione obliqua. Confer eundem Hoogevenum supra ad calcem capitis II. Z.]

"Quarto, alium etiam usum particulæ *ut*, pro *utinam*, vel *utinam vero*, vel, *atque utinam*, apud Poëtas, maxime Comicos, frequentissimum, eadem particula ὡς (non ὥστε, vel ὥσπερ) repræsentat, non in stricta modo, sed etiam in soluta oratione. Sic illum Callimachi versum."

Ὦ Ζεῦ, ὡς Χαλύβων etc.

17 Pag. m. 504. Adde omnino Devarium de hac particula, et H. Steph. in Append. pag. 137. At conjunctio ἵνα in verbis Luciani (qui locus exstat pag. 64. Tom. I.) commode per ὅπου explicari potest, [Non potest. *Herm.*] id est, *ubi, quia* agitur de loco, ubi adhibendæ coronæ. In qua significatione, hac conjunctione non soli Poëtæ, sed et solutæ orationis scriptores utuntur, quanquam minus sæpe. Obiter hic nota, ἵνα τί; vel una voce, ἱνατί, vel, interposita vocula δὴ, ἵνα δὴ τί, interrogationi inservire, et significare, *Quamobrem, cur tandem?* Matth. XXVII. 46. Ἱνατί με ἐγκατέλιπες; *Cur me deseruisti?* Aristoph. Nub. ver. 1194. Ἵνα δὴ τί τὴν ἕνην προσέθηκε; *Cur tandem veterem apposuit?* Confer. Ezech. XVIII. 31. 1 Cor. X. 29. H. ¶. 349.

Ἵνα, et negative ἵνα μὴ, sed nunquam dicitur ἵνα οὐ, significat 1. *causam, Ut.* Construitur autem hoc sensu *a.* fere cum conjunctivo et Optativo. ¶. 350. Res exemplis non eget, quæ ubivis sunt obvia. *b.* Sæpissime cum *Imperfecto.* ¶. 350. Nec hoc mirum videri debet, cum et idem tempus aliis particulis, quæ vel Conjunctivum vel Optativum poscunt, subinde jungi soleat; quare probabile videtur, Græcos, et inprimis Atticos, per Imperfectum non modo Indicativum, sed et Optativum Conjunctivumque expressisse. Sic Plat. Symp. cap. 10. Χρῆν δὲ δὲ καὶ νόμον εἶναι, μὴ ἐρᾷν παίδων, ἵνα μὴ εἰς ἄδηλον πολλὴ σπουδὴ ἀνηλίσκετο. Demosth. Philipp. I. pag. 47. οὐ γὰρ ἐχρῆν ἱππάρχους παρ' ἡμῶν ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως, ἡ δύναμις. Id. pro Phorm. pag. 958. ἵνα ταῦτα ὡς εὐσχημονέστατα ἐφαίνετο. Conf. Demosth. adv. Callicl. pag. 1273. edit. Reisk. bis. it. pag. 1434. 1441. 1444. Lys. pag. 43. ad quem locum Marklandus laudat alia loca. Id. pag. 169. apud Isæum pag. 274. et 317. *c.* Cum *Præterito* Indicativi reperitur raro. ¶. 350. Ut Dinarch. adv. Demosth. pag. 9. Δυοῖν γὰρ θάτερον ἐχρῆν αὐτοὺς—ἵνα—ἀπηλλάγμεθα τούτου τοῦ δημαγωγοῦ. *d.* Cum *Aoristo priori* Indicativi, æque raro. ¶. 350. Ut Liban. Tom. I. pag. 842. 41. ἵνα μοι δυστυχεστέραν τὴν ὑγίειαν ἀντέδωκας. *e.* Perraro cum *Aoristo posteriori* Indicativo: ¶. 350. ut Lys. adv. Simon. pag. 147. Ἐβουλόμην δ' ἄν, Σίμωνα τὴν αὐτὴν γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες τἀληθῆ, ῥᾳδίως ἔγνωτε τὰ δίκαια. *f.* interdum cum *Fu-*

II. Ὡς et ὥστε infinitivum postulant. Plato in Prot.[18] Ἡμεῖς ἔτι νέοι, ὥστε τοσοῦτον πρᾶγμα διελέσθαι, *Nos adhuc juvenes, ut quidem est tantæ rei explicatio et judicium.* Attice tamen etiam cum indicativo junguntur. Gal. II. 13. Ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη τῇ αὐτῶν ὑποκρίσει, *Ita ut Barnabas eorum simulatione abductus fuerit*[19]. Cum infinit. Et cum indic.

III. Notandus est elegans iste usus particulæ ὡς [20] cum parti- Cum partic.

turo Indicativi: ¶. 350. ut Iliad. φ'. 314. πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὄρινε φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα. Ibid. η'. 353. τῷ οὐ νύ τι κέρδιον ἡμῖν ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε. Fallitur ergo Thomas Magister, qui ait, ἵνα ὦσι λέγε, οὐχ ἵνα ἔσονται. πάνυ γὰρ ἀμαθὲς ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἵνα, ἢ ἐὰν, ἢ ἂν, ἢ ἦν, ἢ ὅταν τιθέναι. Sed hic grammaticus jam refutatus est ab Abreschio in Misc. Observat. Nov. Vol. I. Tom. III. pag. 14. Sæpe in N. T. ejusmodi loca occurrunt: ut Apocal. VI. 3. XXII. 14. Matth. V. 25. 1 Cor. IX. 18. etc. g. Etiam cum *Præsente* Indicativi: ¶. 351. veluti Iliad. α'. 363. Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω. Anacr. Od. LI. 30. Ἵνα νήχεται γελῶσα, nisi malis ἵνα h. l. de loco intelligi. Cæterum hoc sensu sæpe eleganter post verbum voluntatis ἵνα reticetur, more Latinorum. V. c. Plat. Phæd. cap. 14. ἀλλὰ τί δὴ ποιῶμεν; ἢ περὶ αὐτῶν τούτων βούλει διαμυθολογῶμεν; Anacr. Od. XII. 1. Τί σοὶ θέλεις ποιήσω; Ibid. XXXII. 24. Τί σοι θέλεις ἀριθμῶ; 2. Accipitur in sensu τοπικῷ, vel in loco, *ubi*, vel in locum, *quo*. Ita fere Indicativo jungitur. Ut Lys. adv. Pancleon. pag. 731. ἐλθὼν ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ τοὺς Ἑρμᾶς, ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσιν. Dinarch. adv. Aristogit. pag. 81. εἰ ἦν ἕτερός τις τόπος ἀνοσιώτερος, ἵνα ἐξῆν ἀπάγειν τοὺς ἐκ δεσμωτηρίου κλέπτοντας, εἰς ἐκεῖνον ἂν τοῦτο τὸ θηρίον ἀπαχθῆναι. Plat. Euthyph. cap. 13. Οὐκ ἄρα ὀρθῶς ἔχει λέγειν, ἵνα γὰρ δέος, ἔνθα καὶ αἰδώς· ἀλλ' ἵνα μὲν αἰδὼς, ἔνθα καὶ δέος· etc. Conf. Iliad. υ'. 478. ε'. 360. κ'. 127. Arrian. Exped. Alex. V. 2. Lucian. adv. Indoct. Tom. III. pag. 101. Thucyd. IV. 48. Sunt tamen loca, ubi Conjunctivo jungitur, vid. ad Xenoph. de Venat. VI. 7. ¶. 352. 3. Interdum ponitur pro ὅτι. Ut Aristoph. Nub. 1235. Καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεοὺς, ἵν' ἂν (*quandocunque*) κελεύσω 'γώ σε; Joann. Evang. XVI. 2. ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. Conf. Id. XII. 23. XIII. 1. 4. Ἵνα τί, seu conjunctim ἱνατί; significat *Quare, Cur?* Plat. Apol. pag. 26. ἱνατί ταῦτα λέγεις; Id. in Symp. pag. 205. ἱνατί βούλεται εὐδαίμων εἶναι ὁ βουλόμενος; Conf. Aristoph. Pac. 408. Z.

18 Apud Bud. pag. 590.

19 At, quando cum imperativo construitur, commode redditur, *Itaque, Ergo*. Epict. Enchir. cap. 69. ὯΣΤΕ, κἂν περὶ θεωρήματός τινος ἐν ἰδιώταις ἐμπίπτῃ λόγος, ΣΙΩ'ΠΑ τὸ πολὺ, *Itaque, si de præcepto aliquo inter imperitos incidat sermo, taceto maxima ex parte.* Et Sophoc. Elect. ver 1175.

Θνητοῦ πέφυκας πατρὸς, Ἠλέκτρα, φρόνει.
Θνητὸς δ' Ὀρέστης· ὯΣΤΕ μὴ λίαν ΣΤΕ'-
NE.

Mortali nata es patre, Electra, memento. Mortalis quoque Orestes, Itaque ne nimium gemas. Adde Plat. de Repub. lib. II. pag. 362. Οὐκοῦν ἦν δ' ἐγὼ, τὸ λεγόμενον, Ἀδελφὸς ἀνδρὶ παρείη· ὯΣΤΕ καὶ σὺ, εἴ τι ὅδε ἐλείπει, ἘΠΑ'ΜΥΝΕ, *Igitur, inquam, ut est in proverbio, Frater adesto viro. Itaque tu, si quid hic prætermisit, adjuva.* Porro de locutione τὸ λεγόμενον, consule Nostrum supra Cap. I. Reg. 17. Vel quando subsequitur vocula interrogativa. Ut apud Aristidem, Orat. pro Quatuorviris, pag. 452. init. ὯΣΤΕ ΠΩ͂Σ ἐκείνους ἀπολύει τῆς αἰτίας; *Ita ut, quomodo*, pro, *Quomodo ergo illos absolvit?* Et paulo post: ὯΣΤΕ ΠΩ͂Σ ἐκείνους μὴ πρὸς τὸ βέλτιστον λέγειν αἰτιᾶται; *Quomodo ergo eos accusat quasi ad id, quod optimum est, non retulerint orationem suam?*

Ὡς pro ἵνα adhibitum 1. jungitur, ut ὥστε, *Infinitivo:* v. c. Lucian. Dial. Merc. et Apoll. Τίς οὕτως ἀνέραστος ἦν, ὡς ἀποκτείνειν τὸ καλὸν ἐκεῖνο μειράκιον; *Quis adeo ab amore erat alienus, ut pulcrum illum adolescentulum occideret?* Ælian. V. H. XII. 1. Ἐς τοσοῦτον ἀμφοῖν ἡ φιλία προῆλθεν, ὡς ἐγγὺς ἰσοτιμίας εἶναι. Lucian. Timon. cap. 20. Οὐκ οἶδ',

cipio: quod enim Latini exprimunt per præteritum vel futurum infinitivi præcedente accusativo, Græci efferunt per participium aoristi aut futuri præcedente ὡς cum genitivo absolute sumto; v. c. *Thaïdem Clitarchus ait in causa fuisse, ut exureretur regia Persepolitana,* Περὶ Θαΐδος φησὶν ὁ Κλείταρχος ὡς αἰτίας γενομένης τοῦ ἐμπρησθῆναι τὰ ἐν Περσεπόλει βασίλεια [21]. *Dimanavit rumor quidam, nos inimicorum exercitum confestim insecuturos,* Φήμη τις ἐξῆλθεν ὡς ἡμῶν αὐτίκα δὴ μάλα ἀκολουθησόντων τῷ τῶν ὑπεναντίων στρατῷ * [V. Wesseling. ad Herodot. I. 126. pag. 63. Valcken. ad VIII. extr. pag. 690. *Herm.*]

Ὡς, utinam. IV. Ὡς per se posita in oratione stricta nonnunquam idem valet quod *utinam.* Ὦ Ζεῦ, ὡς Χαλύβων πᾶν ἀπόλοιτο γένος. Catullus pæne ad verbum reddit: *Jupiter, ut Chalybon omne genus pereat.* [Sophoc. Elect. 126. Theocrit. III. ult. *Herm.*] At in soluta, crebro adjunctum habet εἴθε γε, (tuncque ὡς abundat, cum εἴθε per se sit *utinam,*) vel γε solum, ac fere post aliam vocem interjectam. Lucian. Ὡς εἴθε γε καὶ ἐξεμέσαι δυνατὸν ἦν, *Atque utinam evomere liceret.* Synesius epistola quadam: Ὡς εἴη γε τοῦτον ἡμῖν εἶναι τῶν παρ' αὐτοῦ πώποτε στρατηγῶν εὐσεβέστατον, id est, *Utinam vero contingat, hunc omnium, quos ab illo unquam accepimus, religiosissimum nobis*

ὅπως βραδύς εἰμι καὶ χωλὸς ἀμφοτέροις, ὡς μόλις τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα. Ælian. V. H. XII. 35. Σιβύλλαι τέσσαρες, ἡ Ἐρυθραῖα, ἡ Σαμία, ἡ Αἰγυπτία, ἡ Σαρδιανή. οἱ δέ φασιν, καὶ ἕτεραι ἕξ· ὡς εἶναι τὰς πάσας δέκα. Lucian. adv. Indoct. cap. 3. Ἀλλ' ἀντὶ δάφνης μυῤῥίνῃ ἂν ἢ καὶ μαλάχης φύλλοις μαστιγοῦσαι, ἀπήλλαξεν ἂν τῶν τοιούτων, ὡς μὴ μιᾶναι μήτε τὸν Ὀλμειὸν, μήτε τὴν τοῦ ἵππου κρήνην. Interdum sic cum casu recto ponitur: ¶. 350. ut Xenoph. de Repub. Laced. V. 8. ὡς μήποτε αὐτοὶ ἐλάττους τῶν σιτίων γίγνεσθαι. Sic quoque adhibetur ὥστε, v. c. Xenoph. Œcon. II. 8. Mem. I. 2. 1. Cyrop. I. 1. 19. 2. *Conjunctivo:* ¶. 350. ut Eurip. Phœniss. 1095. Λέξον, γέροντα τυφλὸν ὡς κατὰ στέγας ἐλθοῦσα τέρψω, *Dic, ut senem cæcum domi oblectem.* Id. in Orest. 446. Πάντων πρὸς ἀστῶν (εἰλισσόμεθα) ὡς θάνω, *Ab omnibus civibus circumdamur, ut moriar.* 3. *Optativo:* ¶. 350. v. g. Palæph. cap. 7. Παρὰ τὸν Ταῦρον ἐπέμπετο, ὡς ὁ Ταῦρος τιμωρήσαιτο. Conf. Eurip. Phœniss. 1105. Iphig. Aulid. 234. 5. *Indicativo Futuri:* ¶. 350. ut Plat. de Repub. lib. IV. pag. 420. Ἡμᾶς μὴ οὕτως νουθέτει ὡς, ἂν σοι πειθώμεθα, οὔτε ὁ γεωργὸς γεωργὸς ἔσται, οὔτε ὁ κεραμεὺς κεραμεύς. Cæterum ut ἵνα τί *cur* significat, ita ὡς τί idem valet: v. g. Eurip. Phœniss. 624. ὡς τί μ' ἱστορεῖς τόδε; Id. in Orest. 794. Pylades rogatus, Καί με πρὸς τύμβον πόρευσον πατρὸς, respondet, Ὡς τί δὴ τόδε; *Quorsum, quæso, hoc?* Respondet alter, Ὥς νιν ἱκετεύσω με σῶσαι. Z.

20 Aliquando particula ὡς omittitur. Locum e Demosth. supra citavimus, ad Cap. VI. Sect. 1. in fine, n. 12. Οὐδένα δ' οἴονται αἰσθήσεσθαι, τυραννίδων ἀντὶ δημοκρατιῶν καθισταμένων καὶ τῶν πολιτειῶν καταλελυμένων, *Neminem autem putant animadversurum, Tyrannidas pro Democratiis constitui, et Respublicas dissolvi.* [Hic non est ὡς omissum. *Herm.*] In alia acceptione particula ὡς, i. e. *quomodo,* eodem modo construitur, nempe cum genitivo absoluto participii cujuscunque temporis, sed ut plurimum præsentis: Latini utuntur *quomodo* cum subjunctivo, et in sequenti membro particula *Cum;* vel aliter circumloquuntur. Illustrent hoc verba Isocratis, de Bigis, pag. 689. Ἔτι δὲ πρότερον (sc. ἀναμνήσθητε,) ὩΣ ἘΧΟ΄ΝΤΩΝ ΤΩ͂Ν ΠΡΑΓΜΑ΄ΤΩΝ, αὐτὸν κατεδέξασθε. Ad verbum: *Sed prius in memoriam revocate, quomodo sese rebus habentibus, illum receperitis.* i. e. *Qua rerum conditione,* sive, *Qualis esset rerum status, cum illum recepistis.*

esse Ducem. Ubi εἴη, pro ἂν ἐνδέχοιτο, vel ἐγχωροίη. Ita Gallice, particula *que*, usurpari solet, cum dicitur, *que plût à Dieu! que fusses tu bien loin d' ici!* †

V. Quinto; ὡς et ὥσπερ vel solæ, vel cum particula εἰ sola, vel etiam præcedente ἄν, ita ut unicam aliquando tres illæ vocem ὀξύτονον efficiant, sumuntur pro *quasi*, vel *tanquam:* tuncque adverbia potius esse, quam conjunctiones videntur. Dicunt igitur ὡσεὶ, ὡσπερεὶ, ὡσανεὶ, ὡσπερανεὶ· sæpius tamen ὡς ἂν εἰ, et ὥσπερ ἂν εἰ, tribus distinctis vocibus: quod etiam οἱονεὶ dici posset. Male autem diceretur, ἱνακὶ vel ὥστε εἰ. Dicunt etiam, ὡς ἄν, et ὥσπερ ἄν, sine εἰ, non autem ὥστε ἄν. Exemplis nihil frequentius. *Quasi.*

VI. Hic tamen observanda duo. Alterum est, quod absolute simul, et ironice Latini dicunt, *quasi vero,* his particulis exprimi vulgo non posse, sed aliis quibusdam, ut ἀμέλει γὰρ, πῶς γὰρ ὔ; μενῦνγε, et similibus.

Alterum est, idem, *quasi vero,* in membrorum aut periodorum initiis, reddi posse, Ὡς, ὥσπερ, ὡς ἄν, ὥσπερ ἄν, ὡς ἄρα, ὥσπερ ἄρα, ὡς ἀμέλει, ὥσπερ ἀμέλει, ὡς ἂν δηλαδὴ, ὡς ἂν δήπυ, vel δήπυθεν, ὥς γε, ὡς δὴ, ὡς ὖν, ὥσπερ ὖν, ὡς ὖν δὴ, et ὥσπερ ὖν δὴ, tuncque particula εἰ vix

21. Verba Athenæi lib. XIII. pag. 576. H.

* Omnino ὡς non modo cum genitivis absolutis, sed et cum aliis casibus poni solet: ubi ὡς reddi debet *tanquam, quasi, ut, quippe, utpote, quia* etc. 1. Cum Nominativis absolutis: ¶. 354. Plat. Phæd. cap. 43. ὡς ἄλλη ὖσα ἄλλῳ πράγματι διαλεγομένη; *Quippe quæ* (mens) *de diversis rebus diverso modo disserit.* Conf. Id. in Phæd. pag. 235. 2. Cum Genitivis: ut Plat. in Critone cap. 14. Τά τε ἄλλα καὶ παῖδας ἐν αὐτῇ ἐποιήσω, ὡς ἀρεσκύσης σοι τῆς πόλεως, *Et alia fecisti, et liberos procreasti in illa, quasi tibi placeret civitas.* Id. Phæd. cap. 2. ὔτε αὖ ἡδονὴ (sc. μοὶ εἰσῄει) ὡς ἐν φιλοσοφίᾳ ἡμῶν ὄντων, ὥσπερ εἰώθαμεν, *Nec contra ita sum animo lætatus, ut cum nostro more de rebus philosophicis disserebamus.* Ibid. cap. 4. καὶ ἐμοὶ ὕτω τὸ ἐνύπνιον, ὅπερ ἔπραττον, τῦτο ἐπικελεύειν (scil. ὑπελάμβανον) μυσικὴν ποιεῖν, ὡς φιλοσοφίας μὲν ὔσης μεγίστης μυσικῆς, ἐμῦ δὲ τῦτο πράττοντος, *Et existimabam, me ita per somnium incitari ad id, quod faciebam, nempe ad musicam tractandam, quasi philosophia esset inprimis musica, cui ego quoque navabam operam.* Ibid. cap. 24. ὡς δεδιότων πειρῶ ἀναπείθειν· μᾶλλον δὲ μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων, *Fac ut nobis potius tanquam timentibus rem persuadeas.* Xenoph. Mem. II. 2. 13. ἡ πόλις ὐκ ἐᾷ ἄρχειν τῦτον, ὡς ὔτε ἂν τὰ ἱερὰ εὐσεβῶς θυόμενα ὑπὲρ τῆς πόλεως τῦτυ θύοντος, ὔτε ἄλλο καλῶς καὶ δικαίως ὐδὲν ἂν τῦτυ πράξαντος, *Civitas ejusmodi hominem magistratum gerere non finit, quippe qui nec rite sacra pro salute civitatis faceret, nec quicquam aliud recte et juste iste patraret.* Sic ὥσπερ construitur Ceb. Tab. cap. 12. ὥσπερ ὁδῦ δοκύσης εἶναι τραχείας. 3. Cum Accusativis: ut Xenoph. I. 2. 20. Διὸ καὶ τὺς υἱεῖς οἱ πατέρες, κἂν ὦσι σώφρονες, εἴργυσιν ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων ὅμως, ὡς τὴν μὲν τῶν χρηστῶν ὁμιλίαν ἄσκησιν ὖσαν τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν, κατάλυσιν, *Quapropter filios, quamvis sint sobrii, parentes tamen arcent ab hominibus improbis, quoniam proborum consuetudo est virtutis exercitatio, sed improborum destructio.* Ibid. I. 3. 2. Καὶ εὔχετο δὲ πρὸς τὺς θεὺς ἁπλῶς τἀγαθὰ διδόναι, ὡς τὺς θεὺς κάλλιστα εἰδότας. Conf. ad h. l. Cel. Ernest. Adde Eurip. Phœniss. 1470. Isocrat. in Nicol. pag. 71. Z. ¶. 355.

† Ὡς sæpe servit exclamationibus, habetque adeo vim augendi. V. c. Aristoph. Pac. 236. Ὡς αὐτίκα μάλα τὰς γνάθυς ἀλγήσετε! *Quam mox malæ dolebunt!* Id. in Acharn. 7. Ταῦθ' ὡς ἐγανώθην, καὶ φιλῶ τὺς ἱππέας! *Ut ob hæc gaudeo, et amo equites!* Id. in

unquam adhibetur; e. c. *Quasi vero partium mearum esset genus omne calamitatis impedire.* Ὡς ἄρα πρὸς ἐμὲ παντὸς τȣ̃ δεινȣ̃ κωλυτὴν φαίνεσθαι [22].

Ὡς pro ὅτι.

VII. Sexto, ὡς, (non ὥστε, vel ὥσπερ,) idem est, quod ὅτι· qua in acceptione triplicem fere habet usum. Primus est, Gallico idiomati propior quam Latino; ut cum dicimus, *Je sais fort bien que vous étes invincible.* Græce, Μάλ' ἀκριβῶς οἶδ' ὡς, vel ὅτι σύ γ' ἀήττητος εἶ. Latine, *te invictum esse.* Ubi observandum, ὡς et ὅτι eleganter præmitti posse, ut *quod*, et *quam*, apud Latinos; *que*, apud Gallos. Xenoph. Mem. I. Πρῶτον μὲν ȣ̃ν, ὡς ȣ̓κ ἐνόμιζεν, ȣ̔̀ς ἡ πόλις νομίζει Θεȣ̀ς, ποίῳ ποτ' ἐχρήσαντο τεκμηρίῳ; *Ac primum quidem, quod non (vel quam non) eosdem ille, quos Respublica Deos habeat, qua tandem conjectura probarunt?* Quanquam adjuncta negatione, sæpius verti debet, *quin:* ut, ὡς vel ὅτι ȣ̓κ ἂν σὺ ποιήσειας, μηδαμῶς [Immo ȣ̓δαμῶς *Herm.*] ἀμφισβητῶ· id est, *Non dubito, quin feceris*, vel *quin non feceris.*

Cum adverb. superlat.

VIII. Secundus est, cum adverbiis superlativi gradus, aut nominibus quibusdam eorum loco positis. Dicunt enim ὡς τάχιστα, vel ὅτι τάχιστα, vel ὡς, vel ὅσον τάχος, id est, *quam celerrime:* licet ὡς τάχιστα, sit etiam, *ut primum:* ¶. 356. nam ὡς τάχιστα ἤκȣσεν, id est, *ut primum audiit.* Polybius lib. II. sub initium; Ὡς θᾶσσον (qui comparativus est, verbatim, *ut celerius*) eodem significatu posuit: Καρχηδόνιοι γὰρ, inquit, ὡς θᾶττον κατεστήσαντο τὰ κατὰ τὴν Λιβύην, εὐθέως Ἀμίλκαν ἐξαπέστειλαν, *Carthaginienses enim, ut primum res in Africa composuissent, Hamilcarem misere continuo* *.

Tertius est, ut ὡς et ὅτι simul conjungantur [23], tuncque alterutrum παρέλκει· ut cum dicunt, ὡς ὅτι βέλτιστα, *quam optime:* ὡς ὅτι δριμύτατα, *quam acerrime.* Imo sine adverbio nonnunquam ambæ illæ voces conjunguntur. Dionysius Halic. lib. IX. pag. 571. Ἐπιγνȣ̀ς ὡς ὅτι ἐν ἐσχάτοις εἰσὶν οἱ κατακλεισθέντες ἐν τῷ λόφῳ. *Ubi*

Vesp. 1266. ὦ μακάρι' Αὐτόμενες, ὥς σε μακαρίζομεν! *Ut te fortunatum prædicamus!* Eurip. Med. 330. φεῦ, φεῦ, βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα! Z.

22 Atque hoc sensu sæpe accusativum participii post se habet. Vide, quæ notavi supra ad Cap. VI. Sect. 1. Reg. 1. et Nostrum Cap. III. Sect. 1. Reg. 1. H.

* Interdum in hoc sensu ἐπιτατικῷ ὡς concrete cum Superlativo scribitur: ut Thucyd. VII. 60. ὡς τάχιστα βȣλομένȣς διακινδυνεύειν. Cæterum hunc usum augendi Hoogeveenus ducit ab ipsa prima et propria vi particulæ ὁμοιωματικῇ, sed ita ut intelligi debeat ὄντως et δυνατόν. V. c. illud Eurip. Med. 322. Ἀλλ' ἔξιθ' ὡς τάχιστα, μὴ λόγȣς λέγε, explicat ita: ἀλλ' ἔξιθι ΟΥΤΩΣ, ὡς ΔΥΝΑΤΟ'Ν τάχιστα 'ΕΞΙΕ'ΝΑΙ. Interdum quoque illud δυνατὸν exprimitur: v. c. Xenoph. Cyrop. III. Ἧκε πρὸς τὸν Κῦρον ὡς 'ΕΔΥ'ΝΑΤΟ τάχιστα. et ibid. ὡς οἷόν τε μάλιστα καλόν τε καὶ ἀγαθόν. Z.

23 Exemplum habet Hermogenes de Xenophonte: Ἔστιν ȣ̃τος ἀφελὴς μὲν ὩΣ ὍΤΙ μάλιστα, ¶. 357. *Est hujus dictio quam maxime simplex.* In quibus verbis alterutrum non adeo abundat, sed significationem intendit. Et, ut maxime abundaret, in verbis Dionysii certe nequaquam, ubi ὡς ex usu primo pro ὅτι ponitur, ipsum autem ὅτι ex usu secundo, superlativo ἐσχάτοις præmittitur, quod quidem non est adverbium,

cognovisset, in extremo versari periculo, qui eo in tumulo conclusi tenebantur *.

IX. Septimo, præmittitur etiam quibusdam adverbiis positui gradus, quorum tamen ad significationem nihil addit †. Adverbia illa usitatiora sunt, ἀληθῶς, *vere*, ἀτεχνῶς, *plane*, ἑτέρως, *aliter*. Demosth. pro Coron. Ἧς (παιδείας) τῶν μὲν ὡς ἀληθῶς τετυχηκότων, οὐδ' ἂν εἷς εἴποι περὶ αὐτοῦ τοιοῦτον οὐδὲν· *Quam* (supp. *eruditionem) qui vere consecuti essent, horum nemo unquam de se ipso quicquam ejusmodi prædicaret.* Id. ibid. Ὧν κατορθουμένων μεγίστοις ἀναμφισβητήτως ὑπῆρχεν εἶναι, ὡς ἑτέρως δὲ συμβάντων, τὸ γοῦν εὐδοκιμεῖν περίεστιν· id est, *Quæ si prospere cessissent, absque ulla dubitatione maximis esse licuisset: nunc autem, cum ea secus evenerint, saltem præclaram existimationem tueri superest.* Reperitur etiam ὡς ἀληθεστέρως, pro ἀληθεστέρως, vel ἀληθέστερον, *verius*. Aristid. in Panath. ὡς κυρίως ita conjungit: Δι' ἃ δὴ καὶ μόνῃ τῇ πόλει ὡς κυρίως ἄν τις φαίη συμβῆναι, etc. *Propter quæ, soli etiam huic urbi proprie*, vel, *præ cæteris contigisse dixeris.* Dionys. Halic. lib. XI. pag. 723. ὡς καλῶς, id est, *præclare vero;* ubi Centuriones quidem adversus Imperatores suos ita orationem ironice ordiuntur: Ὡς καλῶς ἡμῶν ἐστρατηγήκατε καὶ πρότερον, ἵνα καὶ νῦν λαβόντες ἐλπίδας ἀκολουθῶμεν ὑμῖν, id est, *Præclaros vero Duces vos adhuc habuimus, ut nunc aliquam in spem erecti, vos sequamur.* Itaque non dubito, quin ὡς cum aliis adverbiis eodem modo conjungi possit.

X. Octavo, adverbiis itidem positivi gradus, sed ὑπερβολήν τινα, *excellentiam*, aut *excessum* aliquem significantibus, eleganter et ornate postponitur: cujusmodi præcipue sunt, θαυμαστῶς, θαυμασίως, *mirum:* ἀμηχάνως, *supra modum:* ὑπερφυῶς, *excellenter*, quasi *supra naturam:* quorum etiam loco neutra θαυμαστὸν, θαυμάσιον, ἀμήχανον, usurpari possunt; (vix tamen ὑπερφυές.) Tunc autem particula ὡς, vel Latine non vertitur, præsertim post ὑπερφυῶς, vel redditur, *ut*

sed suo tamen fungitur officio, cum adverbialiter possit exponi, ὡς ὅτι ἐσχάτως ἔχουσιν, *Ut in extremis versarentur angustiis.* H.

Neutram particulam abundare contendit doctissimus Hoogevenus, dummodo illud ὅτι scribatur, aut certe accipiatur quasi scriptum esset ὅ, τι. Itaque illud Ælian. V. H. II. 13. Δῆλα γὰρ δὴ, ὅτι καὶ οἱ σκευοποιοὶ ἔπλασαν αὐτὸν, ὩΣ ὍΤΙ κάλλιστα ἐξεικάσαντες, ita supplet, ἔπλασαν αὐτὸν ἐξεικασάντες ΟΥΤΩΣ, ὡς ὅ, τι ἘΞΕΙΚΆΖΕΤΑΙ κάλλιστα. It. Heliodor. X. 28. Καταλαβὼν ὡς ὅτι τάχιστα τὸν ταῦρον, supplet idem ita: καταλαβὼν οὕτως, ὡς ὅστις τάχιστ' ἂν καταλάβοι τὸν ταῦρον. Melius esset sic: καταλαβὼν οὕτως, ὡς ὅ, τι δυνατὸν τάχιστα λαβεῖν. Z.

* Etsi ὡς in ejusmodi locis commode negligi posse concedo in interpretatione latina: non tamen putandum est, omnino abundare. Nam haud dubie significat *quasi*. Z.

† Non sine sensu existimandum est ὡς addi adverbiis, sed esse ellipsin intelligendam, non male conjicit Hoogevenus. V. c. Plat. Apol. pag. 41. initio: Εὑρήσει τοὺς ὡς ἀληθῶς δικαστὰς, supplet orationem ita: οὕτως δικαστὰς ὄντας, ὡς ἀληθῶς ὀνομάζοι ἄν τις, vel, ὥς τις ἂν ὀνομάζων, ἀληθῶς ὀνομάζοι. Idem ellipsin quoque statuendam esse contendit, ubi ὡς adverbio subjungatur. V. c. quando Plato dicat, Θαυμασίως ὡς ἄθλιος γέγονεν, hoc valere, quod Θαυμασίως ἔχει, ὡς ἄθλιος γέγονεν, *Mirum est, quam miser factus sit.* Z.

quam, quantum. Plato in Phædro, Ὑπερφυῶς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς βούλομαι· id est, *Ego vero,* inquit, *supra modum cupio.* Idem in Gorgia: Θαυμασίως ὡς ἄθλιος γέγονεν, ἐπεὶ τὰ μέγιστα ἠδίκησε, *Mirum quam miser evaserit, postquam gravissima perpetravit.* Sic, Ἀμηχάνως ὡς σφόδρα ἐπιθυμῶ, *Dici non potest quam supra modum expetam.* Recte etiam diceretur θαυμάσιον, θαυμαστὸν, ἀμήχανον ὡς, vel ὅσον [24].

Pro ὅτι.

XI. Nono, quemadmodum ὅτι, sic etiam ὡς frequenter usurpatur, cum alterius orationem referimus, totidemque verbis utimur, quibus usus erat. Demosth. pro Coron. insigne hoc exemplum suppeditat. Cum enim ista de Æschine præmisisset, Τίνες οὖν ἦσαν οἱ παρὰ τούτου λόγοι τότε ῥηθέντες; id est, *Quænam igitur hominis tum erat oratio?* subdit, ὡς οὐ δεῖ θορυβεῖσθαι τῷ παρεληλυθέναι Φίλιππον εἴσω Πυλῶν· ἔσται γὰρ ἅπανθ' ὅσα βούλεσθ' ὑμεῖς etc. quæ, si particulam ὡς excipias, verba sunt Æschinis, prout illo tempore loquebatur, quæque Latini per infinitivum melius redderent: v. c. *Nihil esse, quamobrem turbaremini, quod Pylas ingressus Philippus esset: futura quippe omnia, quæ velletis.*

XII. Jam exemplum illud Demosthenis admonet, ὡς, significans ὅτι, sæpius cum indicativo conjungi. Ait enim ὡς οὐ δεῖ, pro ὡς οὐκ ἂν δέοι. Quodque mirabilius etiam est, non tantum res præsens, sed etiam præterita, et futura, hoc præsentis indicativi modo exprimitur [25]: Æschines enim quid deinceps agendum esset, indicabat. Dicere tamen potuit, ὡς, vel ὅτι οὐκ ἔδει θορυβεῖσθαι, per imperfectum.

24 Scite etiam in eadem acceptione substantivis postponitur, addito, vel saltem intellecto, verbo, ἐστὶ. Ita pro θαυμασίως ὡς, vel θαυμαστὸν ὡς, liceat dicere θαῦμα, vel θαῦμά ἐστιν ὡς. V. g. Θαῦμά ἐσθ' ὡς χρῆται τοῖς ἵπποις. Verbatim: *Admiratio est, quomodo equos tractet,* i. e. *Mirum in modum.* Nos satis feliciter: 't Is en wonder, hoe hy met peerden omgaat. Plane eo modo loquitur Demosth. Philipp. I. pag. 17. lin. 32. Γέλως ἐσθ' ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν, *Ridicule admodum res administramus.* Pro γελοῖον ὡς vel γελοίως ὡς. Neque particula ὡς in his vel similibus exemplis tam adverbiis vel nominibus illis postponitur, quam præcedit verbum, atque ita non pertinet ad prius, sed ad posterius. Nam si id, quod illam ὑπερβολὴν significat, est adverbium, intelligitur verbum ἔχω, si vero adjectivum, subauditur verbum substantivum. E. g. Θαυμασίως ὡς χρῆται τοῖς ἵπποις. Est elliptica locutio, quam ita supple: Θαυμασίως ἔχει, ὡς χρῆται. etc. Sic pro θαυμάσιον ὡς, lege, θαυμάσιόν ἐστιν ὡς. Nihil planius. Nam si particula ὡς revera postponeretur, tunc accentu notanda esset, ut ostendam infra ad Reg. 21. De voculis ὅσον et ἡλίκον, cum adjectivis constructis, eadem dicta puta. v. supra Cap. III. Sect. 9. Reg. 7.

25 Particulam ὡς cum indicativo construi hoc loco, nihil mirum, quia tantum est nota orationis directæ ejus, cujus verba referuntur. Quod Græci per hoc præsens οὐ δεῖ rem futuram indicare solent, hoc cum illis nostrates commune habent, qui in tali occasione dicerent, Gy lieden moet, vel in imperfecto, moest u niet ontroeren. Sed illud hoc exemplo posse probari, non video. Videtur enim ex verbis Demosthenis (quæ exstant pag. m. 317.) Æschines hæc locutus esse, cum Philippus Pylas jam ingressus erat. Philippus scilicet subornaverat Atheniensium legatos, ut prius ex Macedonia non abirent, quam ipse expeditionem

Imo sæpe, nisi alterius verba referantur, imperfecto potius quam præsenti locus esse solet, v. c. *Equidem statueram, nihil ultra differendum esse;* Græce, Ἐγὼ μὲν οὖν ἐγίνωσκον, ὡς οὐκ ἔδει μηδεμίαν ἔτι ποιεῖσθαι τὴν ἀναβολήν· ubi οὐκ ἔδει, melius quam οὐ δεῖ.

XIII. Eadem significatione, ὡς apud Atticos trajectionem aliquando patitur, et proprio movetur loco. Demosth. Olynth. III. Οὐκ ἔστιν ὅπου τοῖς μηδὲν ἐγὼ ποιοῦσι, τὰ τῶν ποιησόντων εἶπον, ὡς δεῖ νέμειν. Quæ verba sic ordina: Οὐκ ἔστιν ὅπου ἐγὼ εἶπον, ὡς δεῖ νέμειν τοῖς μηδὲν ποιοῦσι τὰ τῶν ποιησόντων, id est, *Fieri non potest ut dixerim, iis qui nihil agant, res eorum, qui agere aliquid statuerint, esse tribuendas* [26].

XIV. Similiter, cum aliquid confirmandum est, præmissa voce argumentum significante, ut τεκμήριον, σημεῖον, ἀπόδειξις, quæ proprie demonstratio est, ὡς cum indicativo adhibetur; ut, Ἀπόδειξιν δὲ παρεστησάμην, ὡς ὁ δεῖνα, καὶ ὁ δεῖνα εὐθὺς ἐκ παίδων ὁρμησάμενος, τὸ λοιπὸν ἀνάγωγος, καὶ παντάπασιν ἀκόλαστος ὢν διετέλει, id est, *Cujus rei certum inde proferebam argumentum, quod hic, et ille, cum statim a pueritia orsus esset, contumax deinceps, omninoque refractarius perstiterit.*

XV. Decimo. Contra vero, cum sumitur pro *ut*, id est, *quemadmodum* vel *quantum*, sæpius cum infinitivo conjungitur, licet per indicativum explicari sententia debeat. Ita dicunt, Ὡς vel ὅσα, vel ὅσον εἰκάσαι, τεκμαίρεσθαι, ὑπολαβεῖν, id est, *Quantum conjicere, vel* *Quemadmodum.*

instruxisset, ut ipse jam intra Pylas esset, cum ex legatis rem cognoscerent Athenienses. Huc etiam facit ipsa Demosthenis accusatio, quod antequam Philippus intra Pylas progressus erat, non monuerat Athenienses; quod si fecisset, copias eduxissent, et Philippum introitu prohibuissent.

26 Verba Demosthenis sunt pag. 14. in fine. Minus intricata est transpositio, quando ὡς significat *quemadmodum*, et cum particula καὶ construitur. Sic de Gelone Plutarchus in Apophth. Ἐξῆγε δὲ πολλάκις Συρακουσίους ὩΣ ἘΠΙ' στρατείαν ΚΑΙ' φυτείαν. Pro, Ἐξῆγε τοὺς Συρακουσίους ἐπὶ φυτείαν, ὡς ἐπὶ στρατείαν, *Eduxit autem sæpe Syracusanos ad agriculturam, velut in militiam.* Idem patitur particula ὥσπερ, apud eund. ἐν Ἐρωτικ. init. Ἄγουσι γὰρ ἀγῶνα πενταετηρικὸν, ὩΣΠΕΡ καὶ ταῖς Μούσαις, ΚΑΙ' τῷ Ἔρωτι, *Celebrant enim certamen quinquennale in honorem sicuti Musarum, ita etiam amoris.* Pro, τῷ Ἔρωτι, ὥσπερ καὶ ταῖς Μούσαις. Nec tamen conjunctionis καὶ necessaria est accessio, et est, ubi non additur, ut apud Epict. Enchir. cap. 35. ὩΣ ἰατρῷ, παραδεδωκέναι σεαυτὸν τῷ ἐπιστάτῃ, *Tanquam medico, sic lanistæ te tradere.* Similiter construitur cognatum οἱονεὶ in illo Æliani V. H. lib. I cap. 1. Οἱ τοίνυν ἰχθῦς προσνέουσιν, οἱονεὶ (i. e. ὥσπερ) τῇ πέτρᾳ, τοῖς πολύποσιν. Pro, τοῖς πολύποσιν, οἱονεὶ τῇ πέτρᾳ, *Pisces itaque ad polypodes, tanquam ad scopulum, adnatant.* Cæterum, quemadmodum in relatis, οὗτος post ὃς sequitur, ut ostensum est Cap. de Art. Subj. Reg. 13. ita etiam οὕτως post ὡς sequitur. Vide sis Apostolum ad Thessalon. scribentem, epist. I. cap. V. 2. Ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ὩΣ κλέπτης ἐν νυκτὶ, ΟΥ'ΤΩΣ ἔρχεται, *Dies Domini, ut fur nocte, sic veniet.* Nam ἔρχεται præsentis tempore pro fut. effertur. v. supra Cap. V. Sect. 3. Reg. 11.

suspicari possum; ὡς ἔμοιγε δοκεῖν, vel, ὡς subintellecto, ἔμοιγε δοκεῖν, non minus recte, quam ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, *ut mihi quidem videtur* [27].

Pro εἰς. XVI. Undecimo, tritum est, ὡς sumi sæpissime pro εἰς, vel πρὸς, cum accusandi casu, sed personæ; raro enim cum accusativo rei cohæret. Dixi raro, ne penitus eum excluderem. Sic enim Clemens Alexand. in Protrept. Ὡς δὲ τὸν πρᾷον, inquit, καὶ φιλάνθρωπον τῆς θεοσεβείας μετάγων ἡμᾶς ζυγὸν, *Sed nos ad mite ac suave pietatis jugum transferens* [28]. [Demosth. c. Neær. 1374. 1. οὐκέτ᾽ ἔξεστιν αὐτῇ ἐλθεῖν ὡς οὐδὲν τῶν ἱερῶν τῶν δημοτελῶν. *Reizius.*]

27 Sic ὡς εἰπεῖν, *Ut ita dicam.* Infinitivo autem illi potest præfigi accusativus, qui per nominativum resolvendus est. Herodot. Euterp. cap. 87. ὩΣ ἘΜΈ εὖ ΜΕΜΝΗ͂ΣΘΑΙ τὰ ὁ ἑρμηνεύς μοι ἔφη, *Quantum bene memini ea, quæ mihi dixit interpres.* Porro de infinitivo cum particula ὡς vide supra Cap. V. Sect. 3. Reg. 6. ¶. 358.

28 Eodem sensu etiam cum præpositione ἐπὶ construitur, et alterutrum παρέλκει. Arrian. de Exped. Alex. lib. I. pag. 15. lin. 13. Ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος τούς τε Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας δρόμῳ ὩΣ ἘΠῚ τὸν ποταμὸν, *Induxit Alexander Agrianas et sagittarios in flumen cursim.* Eodem modo lib. II. cap. 6. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ προσῆγεν ὩΣ ἘΠῚ Δαρεῖόν τε καὶ Πέρσας, *Postero autem die profectus est contra Darium et Persas.* H.

Ὡς sæpenumero non modo simpliciter accusativis rerum sive animatarum sive inanimatarum, h. e. personæ, loci, temporis, numeri aliarumque rerum jungitur, sed præpositionibus etiam πρὸς ἐπὶ, εἰς, E. g. *a.* ὡς simpliciter ponitur: ¶. 359. Polyb. IV. 51. συνεχώρησε καὶ παρέδωκε τὸν Ἀνδρόμαχον αὐτοῖς ἀποκομίζειν ὩΣ τὸν υἱόν. Id. Exc. Peiresc. pag. 129. ἀπήνεγκεν ὡς αὐτόν. Odyss. ρ′. 218. τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. Ibid. ψ′. 311. αὐτὰρ ἔπειτα ἦλθ᾽ ὡς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν. Heliodor. IX. 5. ὅπως ἄν τινα διαπέμψαιτο ὡς τοὺς πολεμίους ἀδυνατῶν. Ibid. ὡς τοὺς Πέρσας ἐξέπεμπεν. Ibid. cap. 11. ὡς τοὺς Αἰθίοπας ἐλθόντες ἱκέται. Ibid. cap. 13. εἰσιέναι ὡς τὴν πόλιν ὡς ἰδίαν. Ibid. cap. 24. ἄγειν ὡς βασιλέα τὴν ταχίστην. Herodian. I. 11. 8. εἰ τὴν Πεσσινουντίαν θεὸν μεταγάγοιεν ὡς αὐτούς. Lys. adv. Eratosth. pag. 13. edit. Reisk. ἡ γυνὴ ἀπῄει καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον. Ibid. pag. 27. ἐλθόντες οἴκαδε ὡς ἐμὲ. Idem adv. Simon. pag. 143. ἐγὼ ἐκ Πειραιέως ἀφικνοῦμαι, καὶ τρέπωμαι παριὼν ὡς τὸν Λυσίμαχον. Demosth. adv. Aphob. I. pag. 822. Λαβὼν γὰρ ὡς ἑαυτὸν Ἄφοβος τοῦτο τὸ ἐργαστήριον, ὡς αὐτοὶ τῶν μαρτύρων ἠκούσατε. Xenoph. Cyrop. V. 3. 13. κλίμακας ὡς τὸ φρούριον ἄγοντες. Idem Mem. II. 7. 2. πολλῶν φυγόντων ὡς τὸν Πειραιᾶ, συνεληλύθασιν ὡς ἐμέ. *b.* Ὡς sequente πρὸς; Polyb. IX. 34. ἀπὸ δὲ τῆς παρεμβολῆς ὩΣ ΠΡῸΣ τὰς χελώνας τὰς χωστρίδας πεποίηντο σύριγγες κατάστεγοι. Idem III. 19. τινὲς μὲν αὐτῶν ἔφυγον ὡς πρὸς τὴν πόλιν. Cæterum ab hac formula differt ea, de qua Vigerus mox Reg. 19. præcipit: v. c. Herodian. III. 11. δριμύτεροι ὡς πρὸς τὰς ἐννοίας οἱ ὑπὸ τὴν ἀνατολὴν ἄνθρωποι. quem locum quidam perperam ad hanc quæstionem referunt. *c.* Sequente ἐπὶ vel cum dativo: ut Thucyd. lib. I. pag. 12. edit. Camer. ἀνήγοντο ὩΣ ἘΠῚ ναυμαχίᾳ ἀπὸ τοῦ χειμερίου νυκτὸς, vel cum accus. ut plurimum: Thucydid. lib. IV. pag. 106. ἡτοιμάζετο ὡς ἐπὶ τὰς Σίφας. Id. lib. VI. pag. 161. οἱ δὲ Συρακούσιοι καὶ αὐτοὶ ὡς ἐπ᾽ ἐκείνους ἰόντες. Idem lib. V. cap. 3. ἄρας περιέπλει τὸν Ἄθω ὡς ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν. Zosim. I. 6, 7. αὐτὸς μὲν ὡς ἐπὶ τὸν Ῥῆνον ἤλαυνεν. Xenoph. Œcon. I. 6. ἀθροίζων καὶ ναυτικὸν καὶ πεζὸν πολὺ στράτευμα ὡς ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Polyb. IV. 24. αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας προῆγε πάλιν ὡς ἐπὶ Κόρινθον. Act. Apost. XVII. 14. πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ad quem locum vid. Raphel. in Observat. Polybianis. *d.* Sequente εἰς, seu ἐς: ut Thucyd. lib. IV. pag. 160. ἀπέπλεον μετὰ τῆς Σαλαμινίας, ἐκ τῆς Σικελίας, ὩΣ ἘΣ τὰς Ἀθήνας. Xenoph. Ages. I. 14. ἐκ τούτου εὐθὺς τοῖς μὲν στρατιώ-

Duodecimo, notum etiam est, significare aliquando ἐπεὶ, καὶ γὰρ, *etenim;* ac fere periodorum, aut membrorum initio. S. Chrysost. in cap. VI. epist. ad Roman. 'Ως νῦν γε ἐδὲν σε γένοιτ' ἂν εὐτελέστερον, ἐρήμην ἔχοντος τὴν ψυχὴν, *Nam te quidem hoc tempore, dum nudam ac desertam habes animam, vilius nihil esse possit* *. Pro ἐπεί.

XVII. Decimo tertio, ὡς præmittitur aliquando nomini ἕκαστος, solius, ut videtur, ornatus causa. Thucyd. lib. I. pag. 3. Οἱ δ' ἐν ὡς ἕκαστοι Ἕλληνες, κατὰ πόλεις τε ὅσοι ἀλλήλων ξυνίεσαν, καὶ ξύμπαντες ὕστερον κληθέντες, *Itaque Græci, cum seorsim singuli, tum qui oppidatim alii alios intelligebant, tum etiam universi, hoc deinceps nomine comprehensi.* ¶. 361. Ante ἕκαστος.

ταις παρήγγειλε συσκευάζεσθαι ὡς εἰς στρατείαν. *e.* Sequentibus aliis particulis, ἕως, ὅτε. ἔτι: ut Polyb. V. 32. Διόπερ οὐκ 'ΩΣ ἝΩΣ τοῦ μέσου νομίζοντας διατείνειν τὰς ἀρχὰς, ἀλλ' ἕως τοῦ τέλους etc. Thucyd. IV. cap. 117. Τοὺς γὰρ δὴ ἄνδρας περὶ πλείονος ἐποιοῦντο κομίσασθαι, 'ΩΣ ἜΤΙ Βρασίδας εὐτύχει. Odyss. ρ'. 358. ἤσθιε δ', 'ΩΣ ὍΤ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν. Sed si quæritur, quæ potestas his in locis sit subjecta particulæ ὡς, admodum discrepantes inter se reperiuntur Grammaticorum sententiæ. Sunt qui contendant, ὡς abundare. At præterquam quod non satis dignum esse censeo Grammatico statim confugere ad pleonasmorum rationem, ubi non in promtu sit, quæ vis alicui verbo sit subjicienda, vetant quoque loca ea, ubi ὡς solum est positum, prætermissa præpositione. Certe hæc esset mirabilis verborum œconomia, eodem in loco nimis esse liberalem simul et nimis parcum et tenacem. Multo minus probatur ratio eorum, qui ὡς vim habere præpositionis somniant. Nam primum satis est durum, statuere, conjunctionem, repugnante rei natura, vim accipere præpositionis. Deinde quid fiet locis iis, ubi præpositio πρὸς, ἐπὶ, εἰς, addita reperitur? Ad vim particulæ ὡς explicandam confugit Hoogevenus ad ellipseos rationem, ut putet, vel ὡς pro *ut* accipi, intelligive aptum aliquod verbum: veluti in illo Aristoph. Acharn. 393. καί μοι βαδιστέ' ἐστὶν 'ΩΣ Εὐριπίδην, h. e. βαδιστέα μοι, ὡς ἼΔΩ Εὐριπίδην, *ut videam Euripidem:* vel ὡς in sensu similitudinis accipi, aliquo verbo intellecto: ut in illo Demosth. Philipp. I. extr. πέπομφεν ὡς βασιλέα, pro πέπομφεν ΟΥΤΩΣ, ὡς ΠΕΜΨΑΣ ΠΡΟΣ τὸν βασιλέα. Sed ipse huic rationi parum tribuit. Melior videtur sententia Marklandi ad Lysiam pag. 899. edit. Reisk. existimantis, ὡς significare *hoc consilio.* Nam sic ὡς respondet Latinæ particulæ *ita*, quam *hoc consilio* significare interdum, docuit Ven. Ernest, in Clave Ciceron. Quæ ratio explicandi quidem multis in locis parit commodum sensum; sed in aliis admodum frigidum et ineptum. Quare malim equidem ὡς cum quibusdam explicari per ἕως, h. e. *usque.* Nam ut ἐὰν sæpe quasi contrahitur in ἂν, ita non ineptum videtur statuere, ὡς poni pro ἕως. Ἕως pro ὡς interdum poni, patet ex Homer. Odyss. ζ'. 80. ubi εἵως χυτλώσαιτο, est, *ut se ungeret.* ¶. 360. Tum supra docuimus, ὡς pro ἕως usurpari. Maxime huc pertinet locus Lucæ XII. 58. ubi est, ὡς ὑπάρχεις ἐν τῇ ὁδῷ, pro quo dicitur Matth. V. 25. ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ. Accedit, quod Lat. *usque* modo simpliciter quoque, modo cum præpositione adhibetur. Vid. Turselin. de Partt. Fortassis eodem modo ὡς explicari debet, quando jungitur numeris, ubi vulgo reddunt *fere, circiter.* V. c. Xenoph. Hist. Gr. lib. VII. pag. 617. Τρεψάμενοι ἐδίωκον ὡς τρία ἢ τέτταρα στάδια, h. e. ni fallor, *ad tria aut quatuor stadia usque.* Certe ita interdum *usque ad* apud Lat. occurrit: ut Tacit. XV. 39. *Pretium frumenti minutum usque ad ternos numos.* Z.

* Non tantum ab initio periodorum, sed et in media oratione ὡς pro ἐπεὶ poni solet. V. c. Eurip. Phœniss. 1267. Ἐρήτυσον τέκνα δεινῆς ἁμίλλης, ὡς ὁ κίνδυνος μέγας. Id. in Orest. 1103. Σίγα νυν· ὡς γυναιξὶ πιστεύω βραχύ. Sophoc. Elect. 370. Μηδὲν πρὸς ὀργὴν, πρὸς θεῶν· ὡς τοῖς λόγοις ἔνεστιν ἀμφοῖν κέρδος. Plat. Phæd. pag. 262. rogat Socrates, Βούλει οὖν, ἐν τῷ Λυσίου λόγῳ ἰδεῖν τι ὧν φαμεν

Ὡς μὲν, ὡς δέ.

XVIII. Decimo quarto, ὡς μὲν, et ὡς δὲ, in membris distinctis, ita nonnunquam opponuntur, ut τὰ μὲν, et τὰ δέ. [Minime. *Herm.*] S. Gregor. Nazianz. orat. de S. Basilio, pag. 321. Ἔλαφοι τῶν λόφων ποθὲν ὑπερφανέντες ἀθρόοι, ὡς μὲν εὐμεγέθεις, ὡς δὲ πίονες, ὡς δὲ πρόθυμοι πρὸς σφαγὴν, *Cervi turmatim summis e collibus apparentes, cum proceri, tum pingues, tum etiam ultro sese propriam ad cædem offerentes.*

Ὡς πρὸς, quantum attinet.

XIX. Decimo quinto, ὡς πρὸς, sequente accusativo, vel personæ, vel rei, significant, ὅσον, vel ὅσα πρὸς, *quantum attinet*, vel *causa:* ut, Ὡς ἄρα πρὸς ἐμὲ [29], ἀδιάφορον τοῦτό γε, *Nam mea quidem causa, perinde mihi est.* Clemens Alexand. Strom. IV. Christianorum nomine iis respondens, quibus mirum videbatur, Christianos suis cruciatibus minime liberari: Τί γὰρ καὶ ἀδικούμεθα, inquit, ὡς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, θανάτῳ ἀπολυόμενοι πρὸς τὸν Κύριον; *Quid enim detrimenti capimus, qui, quantum ad nos attinet, ad Dominum morte ipsa transmittamur?*

Abundat.

XX. Decimo sexto, ὡς sequente ἐκ τῶν δυνατῶν, vel ἐκ τῶν ἐνδεχομένων, vel ἐκ τῶν ἐγχωρούντων, vel ἐκ τῶν ἀφορμῶν, *pro viribus, facultatibus, opibus*, omnino παρέλκει [30]. Exemplum ex Thucydide unum hoc sat erit. Sic enim ille lib. II. pag. 100. Ἐπεὶ δὲ ὡς ἐκ τῶν δυνατῶν ἕτοιμα ἦν, *Rebus autem, prout tum licebat, comparatis.*

Ὣς, sic.

XXI. Decimo septimo, ὣς, cum accentu, apud Poëtas passim pro οὕτως, *sic:* et quidem etiam ἐλλειπτικῶς, ut apud Homer. Iliad. α΄. ver. 116.

Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ' ἄμεινον, *sed etiam sic*, i. e.

ἄτεχνόν τε καὶ ἔντεχνον εἶναι, respondet Phædrus, Πάντων γέ που μάλιστα, ὥς νῦν γε φιλῶς πως λέγομεν, οὐκ ἔχοντες ἱκανὰ παραδείγματα. Z.

29 Alio sensu ὡς πρὸς ἐμὲ limitative sumitur, et notat comparationem, ut ex Luciano probat Devarius: Τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὩΣ ΠΡΟ'Σ 'ΕΜΕ', *Lynceus ille cœcus est, si mecum comparatur,* Limitativam illam vim obtinet etiam cum præpositione ἐπί. v. Thucyd. lib. VII. cap. 30. in fine: Τὰ μὲν δὴ [Ita placet pro τὰ μὲν· vide, quæ supra notavimus ad Sect. 8. Reg. 11.] κατὰ τὴν Μυκαλησσὸν, πάθει χρησαμένων, (sc. Μυκαλησσίων) οὐδενὸς, ὩΣ 'ΕΠΙ' μεγέθει, τῶν κατὰ τὸν πόλεμον, ἧσσον ὀλοφύρασθαι ἀξίῳ, τοιαῦτα ξύνεβη, *Atque hujusmodi quidem fuit clades, quam Mycalessus accepit, quæ incolis, pro magnitudine urbis, non minus fuit deploranda quam ulla alia, quæ in hoc bello acciderit.* Est et ubi nulla additur præpositio. Sic Gnathænæ meretricis elegantem jocum narrat Athenæus, lib. XIII. Deipnosoph. pag. 584. cui cum quidam obtulisset parvulum villum, addens sedecim id esse annorum, respondit, Μικρός γε ὩΣ τοσούτων ἐτῶν, *Profecto parvulum pro ætate.* Vide omnino Devarium, qui Latinos suo *Ut* eo sensu usos etiam fuisse, demonstrat ex Cicerone. Nec aliter Cornel. Nep. in Epam. cap. 5. *Satis exercitatum in dicendo, UT Thebanum scilicet.* Et Curt. lib. IX. cap. 1. §. 24. *Gens, ut barbări, sapientia excellit.* Confer editionem Leidensem, quam adjeci, ad Reg. 1. H.

Ὡς in hoc sensu, nempe comparativo, interdum occurrit cum Infinitivo. Ut Xenoph. Cyrop. I. 5. 11. Ἀλλ' ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, οὓς ἐγὼ σαφῶς ἐπίσταμαι αὐτὸς ἰδὼν ἰδιώτας ὄντας ὡς πρὸς ὑμᾶς ἀγωνίζεσθαι, *Sed tendamus ad hostes, quos cum ipse viderim, scio esse imperitos belli, si comparantur nobiscum.* Z. [Inepte. Quasi infinitivus e particula ὡς pendeat. *Herm.*]

etiamsi res ita se habeat, volo eam reddere, si quidem id præstat.

Sic Iliad. π΄. ver. 363. Ἀλλὰ καὶ ὣς ἀνέμιμνε, id est, *sed etiam sic*, id est, *eo statu rerum, sustinuit*, vel *perstitit*. Ita Thucydides non semel usurpavit, ut lib. I. Ἐδόκει γὰρ καὶ ὁ πρὸς Πελοποννησίους πόλεμος, καὶ ὣς ἔσεσθαι αὐτοῖς, *Iis enim videbatur bellum sibi cum Peloponnensibus futurum etiam sic:* id est, *etiamsi eo modo sese gererent.* At οὐδ᾽ ὣς, id est, *ne sic quidem* [31].

Alias tamen, ὥς idem valet, ac πῶς [32], cum accentu, id est, *Certo quodam modo.* Aristot. Politic. I. Ἔστι μὲν ὡς τοῦ οἰκονόμου καὶ τοῦ ἄρχοντος, καὶ περὶ ὑγιείας ἰδεῖν· ἔστι δ᾽ ὡς οὔ, ἀλλὰ τοῦ ἰατροῦ, *Ad Œconomum et Principem certo quodam modo pertinet, valetudini prospicere; certo etiam modo non pertinet, sed potius ad Medicum.* Ὡς, *certo quodam modo.*

XXII. Decimo octavo, ὡς etiam absque accentu, interdum sumitur pro *sic:* ut apud Clem. Alexand. in Protrept. Ὡς δ᾽ οὐκ ἔστι Θεὸς ἡ ἅλως, καὶ ὡς οὐκ ἔστι Θεὸς ἡ Ἶρις, *Ut autem Dea non est Area,* (meteorum intelligit,) *sic neque Dea Iris est:* [Immo, *et ut Iris non est dea.* Alioqui dicere debeat, ὣς οὐδ᾽ ἔστι. *Herm.*] nisi secundum ὡς, accentu notari debeat. Et Stromat. VI. Ὡς δὲ καὶ Ἰουδαίοις, διοιχθείσης τῆς παλαιᾶς γραφῆς, τὸ νέον καὶ εὐγενὲς ἐγκεντρίζεται τῆς ἐλαίας φυτὸν, id est, *Sic etiam Judæis, patefacta vetere scriptura, novus et generosus olivæ surculus inseritur.* Ubi etiam alii legunt, ὣς cum accentu [33]. Ὡς pro sic.

XXIII. Dubium etiam est, utrum ὡς an ὣς scripserit Lucianus in Charonte, ubi Charon de Homero loquens, Ἐπεὶ γὰρ, inquit, ἤρξατο ᾄδειν, οὐ πάνυ αἴσιόν τινα ᾠδὴν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδῶν συνήγαγε

30 Nisi mavis reddere *quantum.* Ut, *quantum pro viribus licuit.*

31 Ut apud Arrian. de Exped. Alex. lib. I. cap. 7. in fine: Ἀλέξανδρος δὲ ΟΥ᾽Δ᾽ ὯΣ τῇ πόλει προσέβαλεν, *Sed ne sic quidem Alexander urbem oppugnavit.* Accentu præterea notatur ὣς, quoties-cunque postponitur, id quod apud Poëtas frequens est: ut apud Homer. Odyss. τ. ubi vergit ad finem:

Οἱ δή μιν περὶ κῆρι, Θεὸν ὥς, τιμήσαντο

Qui illum ex animo, ut Deum, honorabant.

32 At non nisi cum ἔστι, quod semper antecedit, conjunctum. Quo pertinet regula, supra Cap. V. Sect. 6. de verbo εἰμί.

33 Sic posterius illud ὣς, accentu notatum invenio in versiculo illo, qui extat apud Plat. Phæd. pag. 241.

Ὡς λύκοι ἄρνα φιλοῦσ᾽, ὣς παῖδα φιλοῦσιν ἐρασταί.

Ut lupus ipse agnum, puerum sic ardet amator.

Nec dubito quin ὣς pro *sic* positum semper accentu notetur.

34 In verbis Luciani ὣς accentu notari debebit, dummodo relatum ad se habeat sequens illud ὥσπερ. Nam sequitur: ὥσπερ τορύνην τινὰ, ἐμβαλὼν τὴν τρίαιναν πάσας τὰς θυέλλας ὠρόθυνεν· adeo ut τορύνην et τρίαιναν per Appositionem conjungantur, et sensus sit: *Sic pontum turbavit, tanquam immissa quadam tudicula, tridente scilicet, omnes procellas excitaret.* Cæterum caput hoc claudat scita admodum adverbii ὥσπερ cum interrogativo τί constructio. Et ὥσπερ τί; verbatim, *Quemadmodum quid?* est formula exigentis exemplum præcedentis cujusdam pro-

τὰς νεφέλας, καὶ ἐτάραξε τὸν πόντον, id est, *Cum enim cœpisset non valde lætum carmen navigantibus occinere, continuo Neptunus coëgit nubes, pontumque turbavit.* Ubi ὡς vel ὣς, idem est, atque οὕτω δὴ, vel potius, ἅμα δὴ, *continuo, tum vero* [34]. ¶. 362.

positionis. Latini dicunt, *Da* vel *profer exemplum.* Adi Platonem in Symposio, pag. 205. Ἀφελόντες τοῦ ἔρωτός τι εἶδος, ὀνομάζομεν τὸ τοῦ ὅλου ἐπιτιθέντες ὄνομα, ἔρωτα· τὰ δὲ ἄλλα ἄλλοις καταχρώμεθα ὀνόμασιν. ὭΣΠΕΡ ΤΙ'; ἦν δ' ἐγώ. Ὥσπερ τόδε· Οἶσθ' ὅτι ποίησίς ἐστί τι πολύ. etc. *Ablata amoris quadam specie, huic totius nomen imponimus, scilicet Amorem. In aliis autem utimur aliis nominibus. Proba exemplo, inquam ego. Hoc esto exemplum (ait ille). Scis vocabuli* ποίησις *usum late patere.* etc.

CAPUT IX. ET ULTIMUM.

DE PRÆPOSITIONE.

SECTIO PRIMA

De Præpositionibus ἀμφὶ, ἀνὰ, ἄνευ, ἀντὶ, ἀπό.

REGULA PRIMA [35].

Ut præcipuos tantum in quaque [36] libemus idiotismos, (nam cætera Grammatici et Lexicographi dabunt:) Præpositio ἀμφὶ, et Poëtice [Apud epicos poëtas. *Herm.*] ἀμφὶς, apud Poëtas quidem, et Ionicos Scriptores, cum genitivo casu, significat *de*, *per*, et *propter:* cum dativo autem, *de*, *propter*, et *circum:* sæpius tamen ἀμφὶς cum genitivo est, *sine*, *seorsum*, *extra*.

35 De præpositionibus illud in genere notandum, illas a scriptoribus Ionicis, et poëtis longe a casu, quem regunt, moveri. Herodot. Erat. cap. 69. 'EN γὰρ σε ΤΗ͂Ι νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι· pro ἐν τῇ νυκτί. *Ea enim nocte te concepi.* Homer. Iliad. B. ver. 465.

> —— Αὐτὰρ 'ΥΠΟ' χθὼν
> Σμερδαλέον κονάβιζε ΠΟΔΩ͂Ν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.

Sed terra terribiliter resonabat sub pedibus ipsorumque et equorum. Ubi ποδῶν Casum suum debet longe præcedenti Præpositioni ὑπό. His adde Theognid. in sentent. ver. 54.

> 'ΕΣΘΛΩ͂Ν μὲν γὰρ ἈΠ' ἐσθλὰ μαθήσεαι. —

Structura est: Μαθήσεαι μ. γ. ἐσθλὰ ἀπ' ἐσθλῶν. *Disces enim bona a bonis.* Ubi præpositio etiam casui suo postponitur. Eadem ratio est apud Latinos Præpositionis *Per* in orandi formulis. Sic apud Terent. Andr. III. 3. 6.

> *Per ego te DEOS oro.*

Et præpositionis *ab* apud Ovid. lib. III. de Pont. eleg. 3. ver. 46.

> *DISCIPULO perii solus AB ipse meo.*

Et Heroid. Epist. IX. ver. 69.

> — *DAMNIS dives AB ipsa suis.*

Apud Atticos quoque scriptores hæ particulæ, μὲν, γὰρ, δὲ, ἂν, etc. medium inter præpositionem et casum ipsius locum obtinent. Ita dicitur: 'Εν μὲν

'Αμφὶ, circa. Apud alios solutæ orationis auctores, fere cum accusativo jungitur, idemque valet quod *circa*. Ac primo quidem eleganter dicitur, ἔχειν ἀμφί τι, *in re aliqua versari* [37]. Ἔχειν ἀμφί τινα, *Operam alicui navare*, aut, *cum eo versari:* ἀμφὶ δεῖπνον ἔχειν, *être au souper* [38]. Idem est, εἶναι ἀμφί τι. Dionysius Halic. lib. IX. Ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα ὅλην, ἀμφὶ ταῦτα ἦσαν, id est, *Et quidem toto illo die, ac sequenti nocte integra, iis in rebus versati sunt.*

Hoc sensu dicebantur etiam νόμοι ἀμφί τι καθεστῶτες, id est, *leges aliqua de re constitutæ.* Idem Dionysius lib. VII. Ἕκαστον δ' ὅτι κατὰ νόμους ἐγίνετο, τοὺς ἀμφὶ θυσίαν ὑφ' Ἑλλήνων κατασταθέντας, ἐκ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως γνῶναι ῥᾴδιον, id est, *Singula vero ex legibus fieri solita esse, quas de sacrificio Græci statuerant, ex Homerica Poësi facile quivis intelligat.*

'Αμφὶ, circiter. II. Secundo, ἀμφὶ, cum eodem casu est, *fere, circiter, admodum.* Dionys. Halic. lib. I. [39] Ἀπέχων τῆς Ῥώμης ἀμφὶ τοὺς τριάκοντα σταδίους, id est, *Roma distans triginta circiter stadiis.* Et lib. V. [40] Τῶν συμμάχων ἀπέθανον ἀμφὶ τοὺς μυρίους καὶ τρισχιλίους, id est, *Ex sociis periere circiter tredecim millia.* Idem lib. X. [41] μάλιστα cum ἀμφὶ, conjungens. Τῶν δὲ πολιτῶν, inquit, ἀμφὶ τοὺς ἡμίσεις μάλιστα διεφθάρησαν, id est, *civium media fere pars eo morbo exstincta est.* Sic dicebant: Εἶναι ἀμφὶ δέκα ἔτη, id est, *Annum circiter decimum agere* *.

'Ανὰ, per. III. Ἀνὰ, (Poëtice, ἀν sine accentu, ante consonantes:) cum dandi casu est, *cum*, vel, *super* †. At longe sæpius apud Oratores simul et Poëtas, cum accusativo conjungitur. Ac primo significat *per:* ut, ἀνὰ πᾶν ἔτος, ¶. 365. *per singulos annos:* ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, *per Græciam:* ἀνὰ κράτος, *per vim*, id est, *totis viribus*. Dionysius Halic. passim [42]: Ἐλάσας τὸν ἵππον ἀνὰ κράτος παρῆν ἐπὶ τὸν χάρακα, id est, *Equo summa vi admisso in castra se recepit.* Ubi nota, παρεῖναι ἐπὶ τὸν τόπον, id est, *ad locum aliquem pervenire;* Gallice diceretur, *il fut en son camp.* Sic, Ἀνὰ κράτος πο-

εἰρήνῃ, et, ἐν μὲν γὰρ, εἰρήνῃ. Ἐν δ' οὖν τῇ πόλει. Ἐς οὖν τὰς Ἀθήνας. Et similia. ¶. 363.

36 *Usque quaque* secundum edit. Paris.

37 Exemplum habet Arrian. de Exped. Alex. cap. 11. non longe ab initio. Ubi mentio fit περὶ τῶν ποιητῶν ἐπῶν τε, καὶ μελῶν, καὶ ὅσοι ἀμφὶ ᾠδὴν ἔχουσι, *De poëtis carminum Heroicorum, et Lyricorum, et quotquot circa odas versantur;* i. e. *odis describendis operam dant.*

38 Exemplum habet Xenophon, Κύρ. παιδ. lib. V. prope finem: Ὁ μὲν Κυαξάρης ἀμφὶ δεῖπνον εἶχεν, *Cyaxares cœnabat.* Locorum mox ex Dionys. Halic. citandorum alter est pag. 642. lin. 14. alter pag. 479. initio.

39 Pag. 73. lin. 5.

40 Pag. 310. lin. 18.

41 Pag. 677. lin. 4. H.

* Cum, tironum gratia, constituerimus singulis locis breviter indicare, quæ vis fere præpositionibus in compositione sit subjecta: ante omnia monendum esse videtur, hic duplici opus esse cautione: primum ne quis putet, semper et ubique scriptores ita etymologiæ esse tenaces, ut nunquam inde recedant. Nam sæpenumero composita non aliam habent vim, quam simplicia, et fere numeri gratia adhibentur composita. ¶.

λεμεῖν[43], et ἀνὰ κράτος πολιορκεῖν, *Totis opibus bellum gerere, obsidere.* Ἀνὰ κράτος τὴν πόλιν ἑλεῖν, *prendre une ville par force.*

Ἀνὰ, pro ἐν.

IV. Secundo, ἀνὰ cum eodem casu aliquando sumitur pro ἐν, ususque præcipuos habet duos. Alter est, ut dicatur, ἀνὰ στόμα ἔχειν, *in ore habere*, ut ἀνὰ στόμα εἶναί τινι, *alicui in ore versari.* Clemens Alexand. Strom. VII. Οἱ τὰ μὲν λόγια τοῦ Θεοῦ, ἀνὰ στόμα ἔχουσι. *Qui Dei quidem oracula in ore habent.* Alter est, ἀνὰ μέρος, pro ἐν μέρει, (de quo dictum est in nomine μέρος Cap. III. Sect. 7.) id est, *per partes, sigillatim, vicissim:* ut, Ἀνὰ μέρος τοῖς μὲν ἀμφὶ πόλιν, τοῖς δὲ καθ' αὐτὸν ἐνασχολεῖσθαι, id est, *Vicissim reipublicæ ac sibi vacare.* ¶. 366.

Inter.

V. Tertio, ἀνὰ, cum eodem casu, idem valet, quod *inter.* Xiphilin. in Domitiano, Συνομόσας ἀνὰ πρώτους, μετά τινων, *Qui primus*, vel, *primarios inter, cum aliis quibusdam conjuraverat.*

Adversum.

Quarto, ἀνὰ τὸν ποταμὸν, videtur potius esse, *contremont la riviere*, quam *per fluvium.* Dionysius Halic. lib. V. Ἀπὸ θαλάττης ἀνὰ τὸν ποταμὸν διεκόμισαν, id est, *A mari per adversum flumen advexerunt.*

Ἀνὰ χρόνον, *progressu temporis.*

Quinto, ἀνὰ χρόνον, est, *progressu temporis, à traît de tems.* Ibid. lib. I. Ἃς (πόλεις) ἀνὰ χρόνον ὑπὸ Τυῤῥηνῶν ἀφῃρέθησαν, id est, *Quas illis urbes Tyrrheni temporis progressu eripuerunt.* Idem lib. II. Κατέσκηψεν ἀνὰ χρόνον εἰς πολέμους, τοὺς μὲν ἄλλους, εὐπετεῖς, ἕνα δὲ τὸν πρὸς Σαβίνους, μέγαν καὶ χαλεπὸν, id est, *Progressu temporis*, vel, *postea, in bella delatus est, partem quidem maximam, levia,* [male enim vertunt πολέμους εὐπετεῖς, *bellum multiplex,*] *ex quibus tamen unum cum Sabinis gestum, et magnum fuit, et grave.* [Herodot. I. 103. Eurip. Ion. 848. *Herm.*]

Ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

VI. Sexto, ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον, id est, κατὰ, *eodem plane modo*, ubi comparationem aliquam, aut analogiam instituimus. Clemens Alexand. Strom. II.[44] cum dixisset, unicam κατὰ δύναμιν, (id est, *vi et potestate,*) virtutem esse, quæ diversis nominibus vocaretur,

364. Deinde tenendum est, præpositioni in eodem verbo composito diversis in locis diversam potestatem interdum esse subjectam. Sic v. c. ἀνείγειν potest significare modo *reducere*, modo *sursum ducere;* aut ἀνέχειν modo *retinere*, modo *tollere* etc. Sed redeamus ad rem. Ἀμφὶ igitur in Compositis significat. 1. *Comprehensionem*, seu *circumscriptionem:* ut ἀμφιβάλλειν, *circumdare*, ἀμφιπιθέναι, ἀμφιπεριστρέφεσθαι, h. e. *oberrare.* 2. *in utroque latere, loco*, sive *utraque parte;* ut ἀμφορεὺς, *vas, quod utroque latere habet ansas, et adeo utroque latere potest gestari.* Ἀμφίβιος, ἀμφιδέξιος, ἀμφώδοντα ζῶα. 3. *In utramque partem:* v. c. ἀμφίλογος, *de quo in utramque partem disputari potest:* it. ἀμφίβολος, ἀμφήριστος, 4. *Auget*, v. c. ἀμφίπνευμα, *summa spirandi difficultas*, ἀμφιβρότη ἀσπὶς, *clypeus, qui ex toto tegit*, χερσὶν ἀμφαφᾶσθαι, *diligenter manibus tractare.* Z.

† Sic reperitur Iliad. α'. 15. Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος, χρυσέῳ ἈΝᾺ σκήπτρῳ. Clarkius, Præpositionis, inquit, ἀνὰ ea hic vis est, ut dicatur Chryses sceptro, quod in manibus gestabat, infulam indidisse. Ven. Ernestius igitur interpretandum censet, *devinctam sceptro*, vel, *deligatam.* Z.

42 Lib. III. pag. 167. lin. 11. Re-

subdit: Ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ μιᾶς ἴσης ἀληθείας, etc. *Eodem plane modo, cum una tantum sit veritas*, etc. Sic apud eundem ἀνὰ λόγον, id est, κατὰ λόγον, vel διὰ λόγε, *oratione*, vel *ratione*. In Protreptico [45]: Ἀπογυμνώσω δὲ εὖ μάλα, ἀνὰ τὸν τῆς ἀληθείας λόγον, τὴν γοητείαν, τὴν ἐγκεκρυμμένην αὐτοῖς· id est, *Ego vero præstigias illis* (mysteriis) *occultatas, ipsa veritatis oratione, egregie admodum illustrabo.*

VII. Septimo, cum rerum diversarum æqualem veluti distributionem significamus, eandem præpositionem adhibemus, idque triplici fere modo. Primus est, cum accusativo rei. Hinc a Medicis toties inculcatum, κινναμώμε, exempli causa, και νάρδε ἀνὰ ἐγκίαν μίαν· verbat. *cinnamomi et nardi per unciam unam.* Hic ἀνὰ, pro ἑκατέρε *utriusque seorsim unciam unam, une once de chacun.* Hinc et illud Xiphilini in Augusto: Ὥστε καὶ δωρεὰν τοῖς Ῥωμαίοις ἀνὰ πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς τελευτῶν καταλιπεῖν· id est, *Ut moriens Romanis viginti quinque drachmas legati nomine viritim reliquerit.* Hic ἀνὰ, pro ἑκάστοις [46].

Secundus est, cum accusativo personæ; ut si dicamus, Τὲς στρατιώτας ἐξιέναι κελεύει ἀνὰ πέντε, id est, *Milites quinos et quinos proficisci jubet: cinq à cinq.*

Tertius est, cum ἀνὰ jungitur cum ἕκαστος in alio etiam casu, quam accusativo, tuncque uni tantum ornatui servit. Sic Apocal. XXI. 21. Δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρῖται ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτε, *Duodecim margaritæ, singulæ portæ, singulis ex margaritis erant* *.

Ἄνευ, *præter.* VIII. Ἄνευ [47], cum solo gignendi casu non tantum est, *sine:* sed etiam aliquando, *præter quam quod*, vel, *præter*, idque sæpe cum verbo nominis instar posito: quod etiam valet in præpositione χωρὶς, ut in ejus explicatione dicetur; v. c. Ἄνευ τῦ τῆς προϋπαρξάσης ἀποπέ-

petit hanc loquendi formam, pag. 190. lin. 24. et lib. XI. pag. 707. lin. 33.

43 Ex eodem Dionys. lib. XI. pag. 703. lin. 38.

44 Pag. 318. lin. 15.

45 Pag. 9. lin. 31.

46 Eodem plane sensu occurrit in Evang. Matth. cap. XX. 9. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἈΝᾺ ΔΗΝΆΡΙΟΝ, *Et qui venerant circa horam undecimam*, vel, *quum venissent hi*, *qui circa h. v.* scilicet, *conducti fuerant*, *accipiebant singuli denarium.* Et Apocal. IV. 8. Καὶ τέσσαρα ζῶα, ἓν καθ' ἓν αὐτῶν εἶχον ἈΝᾺ ΠΤΈΡΥΓΑΣ ἕξ, *Et quatuor animalia habeant singula sex alas.* H.

* Ἀνὰ in compositis significat. 1. *Elevationem;* ut ἀνακύπτειν, ἀναβαίνειν, ἀνέχειν τὰς χεῖρας. 2. *Repetitionem vel loci, vel actionis:* ut ἀνατρέχειν, ἀναγράφειν, ἀναπίθεσθαι, ἀναδέχεσθαι, ἀναπλεῖν. 3 *Rejectionem, retro, dilationem:* ut ἀναβάλλειν, ἀναπίπτειν, ἀνιέναι. 4. *Separationem*, ut ἀναχωρεῖν *discedere.* 5. *Auget:* ut ἀναπείθειν, *persuadere*, ἀναλίσκειν, ἀναβοᾷν. Z. ¶. 367.

47 Malim inter adverbia recensere.

48 *Sexcentis* exhibent edd. Paris. et Argentorat.

49 Potest etiam cum participio conjungi. Aristid. Orat. pro Quatuorviris, pag. 247. Μέγιστον δὲ κἀκεῖνο σημεῖον τῆς Περικλέες ὀρθότητος ἌΝΕΥ ΤΩ͂Ν ΕἸΡΗΜΈΝΩΝ, *Præter ea, quæ superius diximus, Periclis integritatis firmissimum argumentum hoc est.* Ubi ἄνευ τῶν εἰρημένων. verbatim, *Absque*, vel, *sine dictis.*

50 Est ubi melius reddatur per ad-

τῆς εὐδοκιμήσεως, καὶ μυρίοις ἑαυτὸν ἐνέβαλε τοῖς κινδύνοις, id est, *Præter quam quod prioris existimationis jacturam fecit infinitis* [48] *quoque periculis seipsum implicuit* [49].

Aliquando significat *extra*. Plutarchus in Pompeio, Ἐψηφίσαντο μηδένα Ῥωμαίων ἄνευ παρατάξεως ἀναιρεῖν, *Neminem Romanorum extra aciem occidere statuerunt.* *Extra.*

IX. Ἀντὶ, cum solo item gignendi casu, sæpissime est *pro*, (sed quatenus significat *loco*) vel *instar* [50]: ut, Βασιλεὺς ἀντὶ μυρίων ἐστὶ στρατιωτῶν, *Rex sexcentorum militum instar est.* Ἀντ' ἀγάπης μῖσος εὕρασθαι, *Pro amore odium invenire*, id est, *referre* [51]. ¶. 368. *Ἀντὶ, pro.*

Quo sensu crebro jungitur cum verbis, ἀγαπᾷν, *amare;* αἱρεῖσθαι, *deligere;* δέχεσθαι, *accipere;* ἀλλάττειν, *permutare;* τίθεσθαι, *ponere*, vel potius, *ducere*, id est, *existimare:* tuncque non raro verti potius debet, *præ*, quam *loco:* ut, Ἀντὶ κακῶν ἁπάντων, κἂν ἀγαθὸν ἕνα τιθείμην, id est, *Præ omnibus improbis, vel probum unum optaverim.* Dionys. Halic. lib. X. Φίλων τε καὶ συγγενῶν ἀντὶ παντὸς ἀγαθοῦ τιθεμένων, ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα εὐπορεῖν, *Cum amici ac propinqui omni bono potius ducerent, hominem illum opibus abundare.*

X. Aliquando tamen ἀντὶ, commodius redditur, *propter*, vel *gratia*. Demosth. pro Coron. Εἶτά μ' ἐρωτᾷς ἀντὶ ποίας ἀρετῆς ἀξιῶ τιμᾶσθαι, *Deinde*, vel, *et tamen quæris ex me, cujus tandem virtutis gratia, honoris aliquid obtinere velim.* Sic, Ἀνθ' ὧν τὴν ἐπαρχίαν ἐκάκωσε, τιμωρίας ὑπομένειν τὰς ἐσχάτας δίκαιος ἦν, *Propter calamitates, quibus provinciam pessum dedit, dignus est qui extremas pœnas sustineat* *. [Sophoc. Elect. 537. *Herm.*] ¶. 369. *Propter.*

XI. Ἀπὸ, cum solo etiam gignendi casu, præter vulgarem acceptionem, qua respondet Latinis Præpositionibus *A*, *Ab*, *E*, *Ex*, *Ἀπὸ, a, e.*

jectivum superlativi gradus, ut in illo Platonis: Ὃν ἐγώ φημι ἀντὶ πάντων τῶν ἐνθάδε ἀγώνων εἶναι, *Quod ego dico præ omnibus*, id est, *omnium certaminum præstantissimum esse.*

51 Cum verbo εἶναι conjungit Homer. Iliad. I. ver. 116.

— Ἀντί νυ πολλῶν
Λαῶν ἐστιν ἀνὴρ, ὅντε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ,

Is, quem Jupiter carum habet, est instar multarum copiarum. Hunc usum servat etiam in compositione, ut in ἀντάξιος apud Homer. Iliad. Λ. ver. 514. qui Machaonem laudans ait:

Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
Nam multis aliis medicus præstantior unus.

seu potius: *Multorum aliorum instar.* H.

* Ἀντὶ in compositis significat 1. *Æqualitatem*, sive *pariationem:* ut ἀντάξιος, ἀντίθεος, ἀντίῤῥοπος, ἀντίγραφον. [Ἀντίπετρος Sophoc. Œdip. Col. 192. *Herm.*] 2. *Oppositionem*, sive *repugnantiam:* veluti ἀντιλέγειν, *contra dicere*, ἀντιπαρατάττειν, *aciem aciei hostium opponere*, ἀντιπαρεξάγειν, ἀντικεῖσθαι, ἀντιφέρειν, ἀντίδικος, ἀντίχριστος. 3. *Oppositionem loci*, *e regione*, *contra:* e. g. ἀντίθυρον *locus e regione ostii*, ἀντιβλέπειν, ἀντικνήμιον, *tibia anterior, quæ crassiori et insigniori tibiæ parti opponitur.* 4. *Remunerationem*, vel, *vicissitudinem*, *vicis-*

Servit periphrasi. sequentes habet notatu digniores. Ac primo quidem cum suo casu, per adverbium Latinum, sæpius redditur. Nam Ἀπὸ τȣ̃ προφανȣ̃ς, et ἀπὸ τȣ̃ φανερȣ̃, est φανερῶς, *palam.* Thucyd. lib. I. Μάλιστα δὲ ἀπὸ τȣ̃ προφανȣ̃ς δεξαμένȣς, βοηθεῖν, (supp. δίκαιον·) *Maxime vero,* (supp. *æquum est,) vos, defensione nostra palam suscepta, nobis opem ferre.* Sic, Ἀπὸ ταὐτομάτȣ, et ἀπὸ τύχης, *fortuito:* ἀπὸ στόματος [52], et ἀπὸ μνήμης εἰπεῖν, *memoriter exponere,* vel *recitare:* ἀπὸ σπȣδῆς, id est, σπȣδαίως, *studiose:* ἀπὸ τȣ̃ παραχρῆμα, *ex tempore:* ἀπὸ τȣ̃ φρονίμȣ, *prudenter,* vel *consilio.*

XII. Secundo cum duobus genitivis, τȣ̃ βελτίστȣ, et τȣ̃ κρατίστȣ, *optime,* aliquando significat *optima fide, optimoque consilio,* qui usus Dionysio Halic. familiaris admodum est. Nam lib. I. pag. 62. Αἰσθόμενος ȣ̓κ ἀπὸ τȣ̃ βελτίστȣ ταῦτα πράττοντα τὸν ἀδελφὸν, *Ubi sensisset hæc a fratre animo non optimo fieri.* Idem lib. VII. pag. 470. Ὁπότε μὲν ȣ̃ν ἀπὸ τȣ̃ κρατίστȣ γένοιντο αἱ διαγνώσεις, id est, *Enimvero cum bona fide ac sincere disquisitiones illæ fierent.* Et paulo post: Ὁ δὲ ἀγαθὸς, καὶ ἀπὸ τȣ̃ κρατίστȣ, πρὸς τὰ κοινὰ προϊὼν, id est, *At vir bonus, bonoque animo ad rempublicam accedens.* [De his et ἀπὸ τȣ̃ διακειμένȣ Leopard. Emend. I. 21. *Herm.*]

Aliquando, παντὸς, cum τȣ̃ βελτίστȣ jungitur. Idem libro III. pag. 140. Τοῖς δὲ ἀπὸ παντὸς τȣ̃ βελτίστȣ κρίνȣσι τὸ συμβεβηκὸς, id est, *At iis, qui de illo casu, bono ac sincero animo judicabant.* Et lib. IV. pag. 221. Ὀμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, ἦ μὴν τὰ ἀληθῆ, καὶ ἀπὸ παντὸς τȣ̃ βελτίστȣ τετιμῆσθαι, *Cum solenne jusjurandum edidissent, vere atque optima fide, censum illum factum esse.*

Conjunctionem significat. XIII. Tertio, præcedente articulo præpositivo, sæpe conjunctionem aliquam significat cum eo, quod per genitivum exprimitur. Nam οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς, id est, οἱ στωϊκοὶ, *Stoici;* verbatim, *qui sunt ex porticu* [53]*:* οἱ ἀπὸ φιλοσοφίας, *Philosophi:* οἱ ἀπὸ Πλάτωνος, *Platonici* [54]*:* οἱ ἀπὸ τῆς Κελτικῆς, *Galli:* οἱ ἀφ᾽ αἵματος, *sanguine conjuncti.* Philo de Legat. ad Caium: Οἱ ἀφ᾽ αἵματος πάντες, καθ᾽ ἑκάτερον

sim: v. c. ἀντωφελεῖν, ἀντευεργετεῖν, ἀντικαλεῖν, ἀντιθεραπεύειν. 5. *Æmulationem et imitationem:* ut ἀντίτεχνος. 6. *Permutationem,* seu, *successionem in locum alterius:* v. g. ἀντωνεῖσθαι, *emere in locum alterius rei,* ἀντιπαρέχειν, *in locum alterius substituere, resarcire* etc. Z.

52 Exemplum habet Plato in Theæt. non longe ab init. Hinc verbum ἀποστοματίζειν, *memoriter dicere:* vel *memoriter dicere jubeo:* et τὰ ἀποστοματιζόμενα, *quæ memoriter recitantur.* Utrumque apud eundem in Euthydemo pag. 276. Ὁπότε ἀποστοματίζοι ὑμῖν ὁ γραμματιστὴς, πότεροι ἐμάνθανον τῶν παίδων τὰ ἀποστοματιζόμενα; *Quum vos memoriter recitare jubet grammaticus, quinam pueri discunt ea, quæ reddenda sunt?* Huc refer ἀπὸ γλώττης, *Viva voce,* (mondeling.) Ita Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 15. init. Ἀφίκοντο παρὰ Δαρείȣ πρέσβεις, ἐπιστολήν τε κομίζοντες Δαρείȣ, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι etc. *Aderant a Dario legati, et epistolam ferentes Darii, et ipsi verbis precaturi.* Ἀπὸ τῶν ὀνομάτων. *Nominatim,* Aristid. ad Capit. pag. 545. Ἀπὸ τȣ̃ ἀδοκήτȣ, *Inopinato,* Thucyd. lib. VI. cap. 47.

53 Lucian. de Parasito: Ἑτέρως μὲν γὰρ

γένος, τό τε πατρῷον, καὶ μητρῷον, *Propinqui omnes utriusque generis, paterni simul, ac materni* [55]. Sic οἱ ἀπὸ τῆς βουλῆς, *Senatores* [56]*:* οἱ ἀπὸ τοῦ πλήθους, *plebeii:* οἱ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων Ἴωνες, *Iones ab Atheniensibus oriundi.* ¶. 370.

XIV. Quarto, contraria pæne significatione, οἱ ἀπό τινος πράγματος, dicuntur aliquando, *qui re aliqua, negotiove perfuncti sunt*, de quo jam aliquid attigimus in verbo γίνομαι. Nam v. c. οἱ ἀπὸ τῆς ὑπατείας, *qui a consulatu*, id est, *viri consulares, qui consulatu defuncti sunt.* Herodian. lib. VII. cap. 1. Περιτυχόντες τῶν ἀπὸ ὑπατείας, καὶ φίλων Ἀλεξάνδρου τινὶ, id est, *Cum in aliquem ex Consularibus et Alexandri amicis incidissent.* Sic: οἱ ἀπὸ τῆς στρατηγίας, *imperio defuncti*, vel, *imperatorii:* ὁ ἀπὸ τῆς πρεσβείας, *qui legatione perfunctus est:* et simil.

XV. Quinto, affinis usus ille est, quo significat *a*, vel *ab*, id est, *post* aut *statim post:* ἀπὸ δείπνου, *statim a cœna:* ἀπὸ παίδων, *statim a pueritia*, vel, *statim post pueritiam:* ἀπὸ παραγγέλματος, *statim a mandato:* ἀπὸ σάλπιγγος, *a tuba*, id est, *statim a tubæ signo:* ut, Ὁ δ' ἀπὸ σάλπιγγος ἐς μέσους ὤσατο τοὺς πολεμίους, id est, *Ille autem statim a tubæ signo medios in hostes irruit:* ἀπὸ τοῦ πολέμου, *paulo post bellum:* ut, ἀπὸ δὲ τοῦ πολέμου, τῆς τῶν κοινῶν διοικήσεως ἑαυτὸν ὑπεξείλετο, *Hoc bello simulatque perfunctus est, se ipsum reipublicæ administrationi subduxit.* Ἀπὸ, post.

XVI. Sexto παρὰ, cum genitivo, vix unquam apud solutæ orationis Auctores cum rebus inanimatis conjungitur, sed tantum apud Poëtas: ut, παρὰ νηῶν, *a navibus*, apud Homerum. Ἀπὸ, licet rarius, aliquando tamen etiam in prosa de rebus viventibus usurpatur. Clemens Alexand. Strom. II. Οὗτος ὁ μακαρισμὸς ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἐκλελεγμένους ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, id est, *Hic beati prædicantur, qui a Deo electi sunt.* Ἀπὸ de rebus animatis.

Tuncque ἀπὸ sumitur pro ὑπὸ, quod infrequens non est, cum a- Ἀπὸ pro ὑπὸ.

Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν, ἑτέρως δὲ ΤΟΙΣ ἈΠΟ ΤΗΣ ΣΤΟΑΣ, ἑτέρως δὲ ΤΟΙΣ ἈΠΟ ΤΗΣ ἈΚΑΔΗΜΙΑΣ, ἑτέρως δὲ ΤΟΙΣ ἈΠΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙΠΑΤΟΥ, *Aliter enim se res habere videtur Epicuro, aliter Stoicis, aliter Academicis, aliter Peripateticis.*

54 V. Clem. Alexand. Strom. I. II. pag. 384. lin. 29. Τὰς δὲ συγκαταθέσεις οὐ μόνον ΟΙ ἈΠΟ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ἀλλὰ καὶ ΟΙ ἈΠΟ ΤΗΣ ΣΤΟΑΣ ἐφ' ἡμῖν εἶναι λέγουσιν, *Assensiones autem non solum Platonici, sed Stoici etiam dicunt in nostra potestate esse.*

55 Præcedente articulo in neutro genere, præpositio κατὰ subauditur. V. c. *Quod ad maternum genus attinet, Scytha fuit*, Τὰ δὲ ἀπὸ τῆς μητρὸς, Σκύθης, Æschin. contra Ctesiph. pag. 299. lin. 10. sic in antiquo Ptolemæi Evergetæ monumento: Βασιλεὺς μέγας Πτολεμαῖος—τὰ μὲν ἀπὸ πατρὸς, Ἡρακλέους, τοῦ Διός· τὰ δὲ ἀπὸ μητρὸς, Διονύσου τοῦ Διὸς, *Rex magnus Ptolemæus, ex patre quidem Hercule, Jovis filio oriundus: ex matre vero a Baccho, Jovis filio, genus ducens.* Pro ἀπὸ etiam ponere licet, πρός. Vid. infra Sect. 8. §. 5.

56 Herodian. lib. VII. cap. 1. Πολλῶν τε ἑκατοντάρχων συμπνεόντων, καὶ

pud alios, tum maxime Pausaniam. Unde in Corinthiacis; [cap. 32. ubi. v. Sylb. *Herm.*] Καὶ ταύτας (παρθένους) φασὶν ἀπὸ τῶν ἀντιστασιωτῶν καταλευσθῆναι, id est, *Illas etiam (virgines) ab adversæ factionis hominibus lapidatas fuisse aiunt.* Idem in Messenic. Ἢ καὶ ἀπὸ τῶν σκυλευομένων ἔτι ἐμπνεόντων διεφθείροντο, id est, *Aut etiam ab iis, qui spoliati cum essent, adhuc tamen spirabant, occidebantur* [57].

Ἄπο, *procul.*

XVII. Septimo, accentu in penultimam retracto, eadem præpositio *alienum aliquid*, *remotum*, aut etiam *invisum* significat. Hinc ἄπο τῆς γῆς, *procul a terra.* Xiphilinus in Pompeio: Ὡς μέντοί γε ἄπο τῆς γῆς ἐγένοντο, καὶ ὅ τε ἄνεμος ἰσχυρῶς κατέσπερχε, καὶ ὁ κλύδων δεινῶς σφᾶς ἐξετάραττεν, id est, *Cum vero jam procul a terra na-*

ΤΩ͂Ν ἈΠῸ ΤΗ͂Σ ΒΟΥΛΗ͂Σ ἁπάντων, *Multisque centurionibus conspirantibus, et senatoribus omnibus.* Sic οἱ ἀπὸ τῶν αἱρέσεων, *Hæretici*, apud Clem. Alexand. Strom. lib. II. pag. 383. lin. 30.

57 Confer Marci Evang. Cap. VIII. 31. Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, *Oportet filium hominis multa pati, et reprobari a senioribus.* Locus Clem. Alexand. est pag. 389. lin. 7. Pausaniæ pag. 146. lin. 38. et 241. lin. 33. Confer lib. I. Machab. cap. VIII. 6. et 12. et cap. IX. 15. Sed hæc rariora sunt, nec optimæ notæ, quæ tironibus, ut imitentur, auctor non sum. [Præclare de hac re disserit Jensius in Ferculo litter. pag. 16. seqq. ubi inprimis ille locus Matth. XI. 19. Ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς, illustratur. Z.]

Aliquando cum genitivo redditur Latine per solum Ablativum. Ut, Ἔνδοξοι ἀπὸ λόγου καὶ σοφίας, *Illustres eloquentia et sapientia:* Plutarch. in Vit. Cic. pag. 872. in fine. Quamvis hoc modo ἀπὸ per solum auferendi casum reddatur, retinet tamen Græcus sensus nescio quam præpositionis vim et latentem significationem. V. c. Demosth. pro Coron. pag. 335. lin. 12. Ἀπ' ὀρθῆς, καὶ δικαίας, καὶ ἀδιαφθόρου τῆς ψυχῆς, πάντα μοι πέπρακται, *Recto, justo et incorrupto animo omnia a me facta sunt.* q. d. *Omnia a me facta, a justo etc. animo profecta sunt.* Perspicitur et hæc τοῦ ἀπὸ potestas, quando ponitur pro ὑπὸ significante *præ.* Tale est illud Herodiani de Dionysio Siciliæ tyranno, qui ἈΠῸ ΤΗ͂Σ ἄγαν ἈΚΡΑΣΊΑΣ καινὰς ἡδονὰς ἐπὶ μεγίστοις μισθοῖς ἐθηρᾶτο, *Præ nimia intemperantia nova luxuriæ instrumenta, positis maximis præmiis, venabatur.* Locus est lib. I. cap. 3. Ita in Act. Apost. cap. XII. ver. 14. Ancilla, Petro pulsante ostium, ἈΠῸ ΤΗ͂Σ ΧΑΡΑ͂Σ οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, *Præ gaudio non aperuit vestibulum.* q. d. *Cunctatio hæc ancillæ profecta est a nimio gaudio.* Ita Zacchæus in Evang. Lucæ cap. XIX. 2. cupiens videre Iesum, *non potuit præ turba*, οὐκ ἠδύνατο ἈΠῸ ΤΟΥ͂ ὌΧΛΟΥ. Adde sis cap. XXII. 45. Εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἈΠῸ ΤΗ͂Σ ΛΎΠΗΣ, *Invenit illos dormientes præ mæstitia.* Conf. Joann. XXI. 6. Matth. XXVIII. 4. Eadem præpositionis potestas perspicitur, quando Latine redditur *ex*, i. e. *secundum*, ut *ex pacto.* Ita utitur Thucyd. lib. IV. c. 130. Ὠιήθησαν γὰρ, ἈΠῸ ΠΡΟΕΙΡΗΜΈΝΟΥ τινὸς αὐτοῖς τὴν ἐπιχείρησιν γενέσθαι, *Putabant enim, ex aliquo pacto, hanc impressionem in se factam.* Et paulo post: Ἐσπεσόντας ἐς τὴν Μένδην πόλιν, ἅτε οὐκ ἈΠῸ ΞΥΜΒΆΣΕΩΣ ἀνοιχθεῖσαν, *Irruentes in Mendam urbem, utpote non ex conventu apertam.* Ex quibus locis perspicue patet præpositionis significatio et potestas, nempe caussæ efficientis. H. ¶. 371.

Præter causam efficientem, aliosque significatus, quos ipse Vigerus attigit, sæpe quoque significat 1. causam finalem, *propter.* ¶. 372. Ut Liban. Epist. 20. ἐθαύμαζον τὸν Ἑρμογένην ἈΠῸ τῆς φιλοσοφίας. Æschin. adv. Ctesiph. pag. 441. ἀπ' εἰσαγγελίας κρίνεσθαι. Dinarch. pag. 33. ἈΠῸ ποίων ψηφισμάτων οὗτος, ἢ ποίων νόμων οὐκ εἴληφεν ἀργύριον; 2. Causam materialem, *ex.* V. c. Æschin. Dial. II. 36. ἈΠῸ μοχθηρῶν καὶ αἰσχρῶν πραγμάτων ἀργύριον αὑτῷ πορίσασθαι. 3. Instrumentum, *per*, *ope.*

vigarent; et ventùs eos vehementer urgere, et tempestas graviter agitare cœpit [58].

Sic ἄπο τρόπυ, *a moribus*, id est, *alienum* [59], *et absurdum*, quasi, *honestis moribus minime conveniens:* cujus contrarium, πρὸς τρόπυ, id est, *consentaneum, et cohærens.* ἄπο σκοπῦ, *procul a scopo.* ἄπο τῦ εἰκότος, *parum admodum verisimile.* ἄπο πράγματος, *abs re.* ἄπο καιρῦ, *intempestive.* Huc etiam pertinet, ἄπο θυμῦ, quod de rebus injucundis, aut invisis dicitur, quæ uno verbo ἀποθύμια· ut *jucunda*, καταθύμια· Themistius orat. de Theodosii clementia: Ἀπέδειξεν ἅπασι βασιλεὺς, ὅτι παντάπασιν αὐτῷ ἄπο θυμῦ, καὶ ἀλλοτρία ἡ μέλαινα ψῆφος, id est, *Omnibus ostendit Imperator, nigrum calculum sibi penitus invisum, ac suis moribus alienum esse;* ubi notandum, personam, cui res invisa est, in dandi casu exprimi [60]. [Ἄπο θυμῦ

Uti Xenoph. Mem. I. 2. 9. ἈΠΟ' κυάμων καθίστασθαι ἄρχοντας. Demosth. Philipp. I. pag. 49. ἈΠΟ' τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων. 4. Valorem rei et pretium, *pro*. Ut Demosth. de Coron. pag. 256. Οἱ κατοικῦντες Σηστὸν — στεφανῦσιν Ἀθηναίων τὴν βυλὴν καὶ τὸν δῆμον χρυσῷ στεφάνῳ, ἈΠΟ' ταλάντων ἑξήκοντα. Plura exempla vide in Ind. Demosth. Reisk. 5. Locum, *a. ex.* Ut Marc. IX. 9. καταβαίνειν ἀπὸ τῦ ὄρυς. Æschin. Dial. II. 1. ἐτύγχανε παρὼν ἈΠΟ' Σικελίας. Id. I. 4. ἈΠΟ' τῶν ἵππων ἠκόντιζεν. Æschin. Orat. adv. Ctesiph. pag. 522. Δεσπότης ἐστὶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἀφ' ἡλίυ ἀνιόντος μέχρι δυομένυ. Z.

Aliquando, vacante præpositione, per Adjectivum vel Genitivum redditur, hoc modo: Ἡ ἀπ' ἀλλήλων ὠφέλεια, *Mutua utilitas*, apud Plat. epist. 13. pag. 360. lin. 13. Eo modo dicere quis vetat? ἡ ἀπὸ τῶν γραμμάτων ὠφέλεια, *Litterarum utilitas.* q. d. *Utilitas, quæ ex litteris emanat.* — ¶. 373.

58 Hinc superlativus ἀπωτάτω. *Longissime, Remotissimè:* apud Plutarch. de anim. procr.

59 Item *injuria, immerito.* Plutarch. in Cæs. pag. 734. Καὶ τότε τῆς ἐπιεικείας ἱερὸν ὐκ ἌΠΟ ΤΡΌΠΟΥ δοκῦσι χαριστήριον ἐπὶ τῇ πρᾳότητι ψηφίσασθαι, *Et tunc clementiæ ædem non immerito in gratam lenitatis ejus memoriam decrevisse videntur.* [Demosth. adv. Timocrat. pag. 701. Ἔσται δὲ ταῦτ' ὐκ ἌΠΟ τῦ πράγματος, *Hæc non erunt aliena a re.* Z.]

60 Adde Homerum Iliad. A. ver. 562.

—ἈΠΟ ΘΥΜΟΥ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι. —
Invisa magis eris animo meo. H.

* Ἀπὸ in compositis significat 1. *Separationem:* ¶. 374. ut ἀποβαίνειν, *abire*, ἀποβάλλειν, *abjicere, rejicere;* ἀποτίθεσθαι, *ad futuros usus reponere;* ἀποδιδράσκειν, ἀπελαύνειν, ἀποδημεῖν· ἀπειπεῖν ὁμιλίαν, *renunciare consuetudinem;* ἀπογίνεσθαι ἀπό τινος, *abesse ab aliquo:* ἀπόμισθος, *mercedis expers;* ἀπόῤῥητον, *quod dici et evulgari non debet;* ἀποστράτηγος, *a munere imperatoris remotus.* 2. *Recuperationem et restitutionem:* v. c. ἀποδιδόναι, *reddere, restituere;* ἀποκαθιστάναι τὴν πάτριον πολιτείαν καὶ τὺς νόμυς καὶ τὺς τάφυς, Demosth. pag. 256. ἀπολαμβάνειν, *recuperare, quod debebatur*, Lys. pag. 590. 609. 3. *Perfectionem rei et absolutionem:* ¶. 375. ἀποτετελεσμένος, *omnibus numeris absolutus*, Xenoph. Œcon. XIII. 3. ἀποφοιτᾶν, *studia scholastica absolvere, finem facere scholas frequentandi*, Lys. Fragm. pag. 38. edit. Reisk. ἀπομάχεσθαι, *certando rem conficere*, Lys. pag. 148. ἀπεργάζεσθαι, *elaborare, rem laborando perficere.* 4. *In loco, in officio:* ut ἀπόγειος, *terrestris, qui in continenti est*, et opponitur τῷ πλῦντι κατὰ τῦ κλυδῶνος, Lucian. Lexiph. Tom. II. pag. 338. Conf. Dorvill. ad Charit. pag. 106. ἀποτέλειοι, h. e. οἱ ἐν τέλει, *magistratus*, Polyb. X. 21. XVI. 20. ἀπομάχεσθαι, *e loco pugnare*, ut Polyb. VIII. 6. ἀπομάχεσθαι ἐκ τῶν πλοίων. Ἀποθεωρεῖν, *e specula prospicere quid rerum geratur*, Polyb. Exc. Legat. 65. 5. *Participationem:* v. c. ἀπομερίζειν, *partem dare*, Polyb. III. 35. 6. *Instrumentum:* ut ἀποκληρῦν, *per sortem eligere*, Polyb. II. 58. 7. *Materiam ex qua:* ut ἀπόμελι apud Dioscoridem, h. e. *aqua mul-*

ποιεῖν *abalienare*. Epist. apud Diog. Laërt. I. 100. *Herm.*] Eodem fere modo usurpatur, ἄπο γνώμης. Ita Julianus Augustus in Cæsaribus: Καὶ τῷ Διὶ τȣτο ȣκ ἄπο γνώμης ἦν, *Neque id Jovi displicebat.*

sa, q. d. *aqua ex melle.* Sic apud Athenæum ἀπομεμιμημένος, *ab exemplari effictus et expressus.* 8. *Auget:* sic ἀποχρῆσθαι, ἀπαιτεῖν, ἀποκαλεῖν, *crebro appellitare*, ἀποτολμᾷν, ἀποθαυμάζειν, ἀπομνημονεύειν etc. Z. — ¶. 376.

SECTIO SECUNDA

De Præpositionibus διὰ et εἰς.

REGULA PRIMA.

De præpositione διὰ, cum genitivo casu conjuncta, pluscula jam superius dicta sunt; quibus pauca hæc adjungas licet. Διὰ, cum genitivo plurali, annum seu diem significante, et cum suo numerali conjuncto; vel cum singulari nomine ordinem in numero designante, id exprimit, quod Latini dicunt v. c. *tertio quoque die*, vel *anno*, et simil. Nam διὰ δέκα ἐτῶν, vel διὰ δεκάτου ἔτους, id est, *decimo quoque anno:* διὰ πέντε ἡμερῶν, vel διὰ πέμπτης ἡμέρας, *quinto quoque die.* Xiphilin. in Julio, loquens de intercalatione unius diei anno bissextili: Τὴν μέν τοι μίαν, τὴν ἐκ τῶν τεταρτημορίων συμπληρουμένην, διὰ πέντε καὶ αὐτὸς ἐτῶν εἰσήγαγεν, *Unum porro diem illum, qui ex quatuor diei quadrantibus,* (id est, *sex horis quater repetitis) confiebat, quinto quoque anno intercalavit ipse quoque.* Photius in Olympiodori excerptis: Ἀρδεύουσι δὲ τὰ γήδια αὐτῶν, ἐν θέρει μὲν διὰ τρίτης ἡμέρας, ἐν χειμῶνι δὲ διὰ ἕκτης, *Ruscula vero sua irrigant, æstate quidem, tertio quoque die; at hieme, sexto.* [Διὰ τρίτου ἔτεος, *tertio quoque anno ineunte* apud Herodot. II. 4. v. ibi Wessel. pag. 105. *Herm.*] Διὰ cum genit.

II. Διὰ χειρὸς, vel χειρῶν ἔχειν, non tantum est, *manu,* vel *manibus tenere:* aut etiam *manibus versare,* quod de libris, eorumque lectione Latini dicunt; sed etiam *studiose tractare, curare, administrare,* id est, δι' ἐπιμελείας ἔχειν· ut cum Aristot. Politic. V. ait, Φοβούμενοι γὰρ διὰ χειρῶν ἔχουσι μᾶλλον τὴν πολιτείαν, *Metuentes enim majori cautione rempublicam administrant.* Et Thucyd. lib. II.[61] Τά τε τῶν ξυμμάχων διὰ χειρὸς ἔχειν, id est, *resque sociorum omni provisione curare.* Gallice dicimus, *tenir la main aux affaires.* Διὰ χειρὸς ἔχειν.

III. Διὰ χαρίτων ὁμιλεῖν, est, μετὰ πάσης ἀστειότητος, καὶ πασῶν τῶν φιλοφροσυνῶν, *Ita versari cum hominibus, ut eorum gratiam ac bene-* Διὰ χαρίτων ὁμιλεῖν.

61 Cap. 13. ubi consule Scholia.

volentiam tibi facile concilies. Xiphilin. in Julio, de Cleopatra: Καὶ προσομιλῆσαι παντί τῳ διὰ χαρίτων ἠπίσατο, *Omnibus, mutuo in colloquio, placere noverat.* Δι' ἀποῤῥήτων εἰπεῖν, *secreto dicere* [62]. διὰ κενῆς, *per inanem*, id est, *frustra.* Dionys. Halic. lib. VI. [63] Καὶ μυρίους ἄλλους διὰ κενῆς ἀνεπλάττομεν ἡμῖν αὐτοῖς φόβους, id est, *Infinitosque alios metus nobis ipsi temere fingebamus:* ubi subaudiri videtur, ὑπονοίας, vel ὑπολήψεως, vel aliud simile, quod *suspicionem* significet.

Δι' ἀθυμίας γίνεσθαι, *æstuare.*

IV. Δι' ἀθυμίας γίνεσθαι, id est, ἀδημονεῖν, ἀπορεῖν, ἐν ἀπορίᾳ καταστῆναι, *æstuare, ac sollicitum esse.* Dionys. Halic. lib. VI. [64] Μέμνησθε, ὡς ἐν παντὶ δι' ἀθυμίας ἐγένεσθε, εἴτε μὴ συναρούμεθα τῶν ἀγώνων ὑμῖν, εἴτε μὴ ὡς τοὺς πολεμίους τρεψόμεθα, id est, *Meministis, quam omnino solliciti essetis, ne vel certaminum vestrorum socii esse nollemus, vel ad hostes ipsos transiremus.* Contra, δι' ἀσφαλείας γίνεσθαι, *securum reddi* [65]: γίνεσθαί τι διὰ μέσου, *medium aliquid esse* [66]. μηδὲν γίνεσθαι τὸ *superesse:* quasi δυοῖν θάτερον, *alterum e duobus necessarium sit* [67].

Δι' αἰσχύνης ἔχειν.

V. Δι' αἰσχύνης ἔχειν, *vereri:* λαμβάνειν τι, *sibi probro aliquid vertere* [68]. Dionys. Halic. lib. VI. [69] Μαθοῦσα δὲ ἡ Βουλὴ τοῦτο, δι' αἰσχύνης τὸ πρᾶγμα ἔλαβε, *Senatus ubi hoc cognovisset, rem probro sibi vertendam putavit.* δι' οἴκτου λαβεῖν, *misereri* [70]. διὰ χειρὸς ἔχειν τι, *aliquid manu tenere* [71]. διὰ στόματος ἔχειν τινὰ, *in ore aliquem habere.* δι'

62 Ita Dionys. Halic. lib. VIII. pag. 482. lin. 31. Τῶν ἀναγκαιοτάτων τινά σοι κέλευσον ἐλθεῖν ὡς τοὺς ὑπάτους, καὶ ΔΙ' ἈΠΟῬῬΉΤΩΝ εἰπεῖν, *Ex tuis maxime necessariis aliquem ad consules mitte, qui occulte moneat.*

63 Pag. 346. lin. 29.

64 Pag. 399. lin. 49.

65 Adi eundem lib. XI. pag. 700. lin. 41. Καὶ διδάξω, πῶς ἡ χώρα ΔΙ' ἈΣΦΑΛΕΊΑΣ ΓΈΝΟΙΤΟ, *Et ostendam, qua ratione regio secura reddi possit.* H. Δι' ὄχλου γίγνεσθαί τινι, *alicui molestiam exhibere.* Plat. Alcibiad. I. Z.

66 Rursus Dionys. ibid. pag. 688. lin. 18. Τὸ γὰρ ΔΙᾺ ΜΈΣΟΥ χωρίον οὐ πολὺ, *Nam non magnum intermedium spatium. Non longe absunt.* Super his non admodum absimilia consuli possunt, quæ dixi supra ad Cap. III. Sect. 7. Reg. 5.

67 Ita enim idem lib. VII. pag. 451. lin. 4. Ὥστε, εἰ μανέντες ὑμεῖς ἐπεκυρώσατε τὰς γνώμας αὐτοῦ, μηδὲν ἂν ΓΕΝΈΣΘΑΙ ΤῸ ΔΙᾺ ΜΈΣΟΥ, ἀλλ' ἤτοι τὸ δημοτικὸν ἀπολωλέναι πλῆθος ἅπαν, ἢ etc. *Ita ut, si furore acti ipsius sententiam confirmavissetis, nihil medium superfuisset, sed vel plebs universa periiset, vel etc.*

68 Hæc et similia exempla ad generalem regulam revocari possunt hoc modo: Præpositio διὰ una cum adjuncto genitivo, et verbo ἔχω, λαμβάνω, τίθεμαι, vel simili, eleganter ponitur pro illo verbo, cujus significationem cognatum substantivum a præpositione rectum obtinet: ut Δι' ἐλπίδος ἔχειν, i. e. ἐλπίζειν. Herodian. lib. II. cap. 1. Τόδε τὸ τέλος τοῦ βίου ΕἿΧΟΝ ΔΙ' ἘΛΠΊΔΟΣ, *Hunc vitæ exitum exspectavi.* Sic, διὰ τιμῆς ἔχειν, *Honorare:* et διὰ θαύματος ἔχειν, *Mirari.* Utrumque apud eundem lib. eod. cap. 2. Τῆς πόλεως ἐπάρχοντα τοσούτων ἐτῶν διὰ τιμῆς τε καὶ θαύματος ἐσχετε, *Urbi præfectum tot annos semper honorastis et mirati fuistis.* Pro ἔχω idem paulo post φέρω dicit: Φέρουσι διὰ μνήμης, *memoria retinent.* Pro eodem verbo substantivo utitur ibid. cap. 10. Κἀμοὶ δὲ δι' εὐχῆς ἐστι, *Et mihi est in votis:* pro εὔχομαι. Item ἄγω. Ita Ælian. V. H. lib. IX. cap. 4. Ἀνακρέοντα ἐτίμα τὸν Τήϊον, καὶ διὰ σπουδῆς ἦγε, *Anacreontem Teium honorabat et faciebat plurimi.*

69 Prope finem.

70 Sic Dionys. Halic. Lib. X. pag. 670. lin. 39. Καὶ ἡ ἄλλη δὲ πᾶσα στρατιὰ ΔΙ' ΟἼΚΤΟΥ τὸ πρᾶγμα ἔλαβεν, *Et*

αἰτίας ἔχειν τινὰ, *aliquem culpare*, vel *accusare* [72]. δι' αἰτίας εἶναι, *culpari, accusari* [73]. δι' ὠφελείας τίθεσθαι, *lucri facere, sibi vendicare, in proprios usus convertere*, Dionys. Halic. lib. VII. [74] Τά τε χρήματα αὐτῶν ὡς πολεμίων, δι' ὠφελείας ἔθεντο, καὶ τὰ σώματα κατακλείσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, id est, *Eorum, tanquam hostium, pecunias suas fecerunt, corpora vero carcere incluserunt.*

VI. Denique διὰ cum genitivo *spatium*, aut *intervallum* significat. Nam διὰ βίου, id est, *tota vita* [75]. ¶. 377. διὰ τέλους, *per finem*, id est, *perpetuo* [76]. δι' ἔτους, *toto anno*. διὰ δευτέρου ἔτους, *altero quoque anno*. διὰ τρίτου ἔτους, *tertio quoque anno*, et sic de cæteris. Διὰ μακροῦ, *longo intervallo* [77]. διὰ βραχέων εἰπεῖν, *paucis dicere*. διὰ πλειόνων εἰπεῖν, *pluribus dicere*. πύργοι ὄντες δι' ὀλίγου, *turres modico intervallo disjunctæ*. Hinc illud Thucyd. lib. VII. pag. 515. Τὴν γὰρ ἀνάκρουσιν οὐκ ἔσεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις ἐξωθουμένοις ἄλλοσε, ἢ ἐς τὴν γῆν, καὶ ταύτην δι' ὀλίγου, καὶ ἐς ὀλίγον· id est, *Nec Atheniensibus jam repulsis alio retrocedendi facultatem fore, quam in terram, eamque ut modico intervallo dissitam*, (supp. *a mari*) *sic exiguo valde spatio definitam* [78].

Κῶμαι διὰ πολλοῦ, *pagi longo intervallo dissiti*. Hinc θαυμάζειν τὰ διὰ πλείστου [79], *mirari res a nobis longissime dissitas*. Sic διὰ χρόνου, vel πολλοῦ χρόνου ἑωρακέναι τινὰ, est, *longo intervallo aliquem vidisse* [80]. Alias tamen διὰ χρόνου, est tantum, *post aliquod tempus*, διὰ τοσούτου, supp. διαστήματος, *tanto*, vel *tantulo intervallo*; nam utroque modo sumi potest [81].

reliquus insuper exercitus universus casui indoluit.

71 V. Eundem lib. XI. pag. 720. lin. 17. Τὴν μαγειρικὴν μάχαιραν ΔΙΑ' ΧΕΙΡΟ'Σ "ΕΧΩΝ, *Cultrum coquinarium manu tenens.*

72 Ibidem lib. III. pag. 148. lin. 36. Ἐπεὶ καὶ τοῦτο ΔΙ' ΑΙ'ΤΙ'ΑΣ εἶχες, *Quandoquidem et hoc objiciebas.*

73 Sic idem lib. I. pag. 56. lin. 33. ΔΙ' ΑΙ'ΤΙ'ΑΣ "ΟΝΤΑ παρὰ τῷ πλήθει τὸν Ἀσκάνιον, *Objecto hoc crimine a populo Ascanio.*

74 Pag. 446. lin. 12.

75 Idem lib. III. pag. 187. lin. 37. Ἄρχειν τε αὐτῶν ἔταξε τὴν ἀνυπεύθυνον ἀρχὴν ΔΙΑ' ΒΙ'ΟΥ Ταρκύνιον Ἄροντα, *Præfecitque iis dictatorem perpetuum (per totam vitam) Tarquinium Aruntem;* [vid. Cel. Fischer. ad Plat. Phæd. cap. 20. Z.]

76 Est et ubi redditur, *ad finem usque*. Sic apud Plat. Sophist. pag. 237. Ἀρχόμενός τε καὶ ΔΙΑ' ΤΕ'ΛΟΥΣ τοῦτο ἐπεμαρτύρατο, *Ab initio usque ad finem constanter hoc testatus est.* Ubi obiter nota participii ἀρχόμενος usum, de quo supra Sect. 3. de Particip.

77 Dionys. Halic. lib. III. pag. 254. lin. 35. Οὐ ΔΙΑ' ΜΑΚΡΟΥ" τὴν Ῥώμην ὑποχείριον ἕξειν ἐλπίσαντες, *Sperantes, Romam non longo post tempore in sua potestate futuram.*

78 Clarius apud eundem lib. III. cap. 21. Ὥστε ἓν φαίνεσθαι τεῖχος παχὺ, ἐπάλξεις ἔχων ἀμφοτέρωθεν· διὰ δέκα δὲ ἐπάλξεων πύργοι ἦσαν μεγάλοι, *Ita ut unus solidusque murus videretur, pinnas habens utrinque: ad decimam autem quamque pinnam turres erant magnæ.*

79 Vid. eund. lib. III. cap. 115. Ubi οἱ διὰ πλείστου, *Remotissimi.*

80 Exemplum habet Plato de Repub. non procul ab initio: Ἦν δὲ ἔνδον καὶ ὁ πατὴρ ὁ τοῦ Πολεμάρχου Κέφαλος· καὶ μάλα πρεσβύτης μοι ἔδοξεν εἶναι· ΔΙΑ' ΧΡΟ'ΝΟΥ γὰρ καὶ ἑωράκειν αὐτὸν, *Erat autem etiam intus pater Polemarchi: is mihi videbatur admodum esse senex; longo enim temporis intervallo eum videram.* Pro eodem dicitur ἐπὶ χρόνον· Thucyd. lib. IV. cap. 1. Τὸ γὰρ Ῥήγιον ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐστασίαζε, *Rhegium jampridem seditionibus agitabatur.* [Interdum διὰ hoc sensu prætermittitur. V. c. Xenoph. Ages. II. 23. Πολλῶν νομιζόντων, οὐδ' ἂν ἐξελθεῖν Λακεδαιμονίους ΠΟΛΛΟΥ" ΧΡΟ'ΝΟΥ ἐκ τῆς αὐτῶν, h. e. διὰ πολλοῦ χρόνου, *longo post tempore.* Z.]

VII. Διὰ cum accusandi casu, non tantum est, *propter;* sed etiam *per*, ita ut significetur, *rem alicujus vel beneficio, vel culpa fieri, aut non fieri* [82]. Demosth. pro Coron. Φωκικοῦ συστάντος τοῦ πολέμου, οὐ δι' ἐμὲ, οὐ γὰρ ἐπολιτευόμην πω τότε· *Conflato Phocensi bello, non culpa ulla mea, qui nondum ad rempublicam accesseram.* Dionysius Halic. lib. VIII. Ὅτι τῆς καθόδου δι' ἐκεῖνον τυχὼν, οὐ τὰ πρὸς ἡδονὴν αὐτῷ θεραπεύομαι· id est, *Quod reditum ejus opera consecutus, ejus tamen cupiditatibus obsequi et obsecundare nolim.*

Διὰ cum accus. *per.*

Quod sæpe Latinum *per* significare solet: ut, Δι' αὐτόν γε μόνον οὔπω τῆς ἐνδίκου τιμωρίας ἔτυχεν, *Per eum quidem unum adhuc stetit, quo minus justo supplicio afficeretur* [83]. Imo etiam aliquando cum accusativo rei, non personæ conjungitur: tuncque necessario reddi

81 Denique cum genitivo aliquando adverbialiter redditur: ut Διὰ ταχέων, *Cito*, Thucyd. lib. I. cap. 8. Διὰ βραχέων, *Breviter.* Plat. Tim. in initio: Διὰ βραχυτάτων, *Brevissime.* Ibid. pag. 89. in fine: Διὰ τάχους, *Celeriter*, Thucyd. lib. II. cap. 18. Δι' ἀπεχθείας, *Odiose*, Plat. Theag. pag. 130. lin. 12. H.

Διὰ servit interdum periphrasi genitivi, qui instrumentum significat. Ut Plat. Phæd. cap. 9. αἱ ἡδοναὶ αἱ ΔΙΑ' τοῦ σώματος, *Voluptates corporis*, sive, *quæ corpore percipiuntur.* Demosth. adv. Leptin. pag. 489. αἱ διὰ τῶν ὀλίγων πολιτεία. [Æschin. adv. Ctesiph. pag. 600. ἡ διὰ τῶν ὅρκων πίστις. Z.]

82 Vide omnino Scholiasten Aristophanis in Plut. ad hæc verba ver. 93.

Καὶ μὲν διὰ τοὺς χρηστούς γε τιμᾶται μόνους.

Atqui per justos honoratur solos.

Ubi Schol. Ἰστέον ὅτι ἡ ΔΙΑ' πρόθεσις οὐ μόνον γενικῇ συντάσσεται, ὅταν δηλοῖ ἐνέργειαν, ἀλλὰ καὶ αἰτιατικῇ, ὡς ἐνταῦθα. etc. i. e. *Sciendum est, præpositionem διὰ non solum cum genitivo construi, cum effectionem significat, sed etiam cum accusativo, uti hic.* Epict. Enchir. cap. 31. Οὐδὲ γὰρ ὑποδήματα ἔχει διὰ τὸν χαλκέα, οὐδ' ὅπλα διὰ τὸν σκυτέα, *Neque enim calceos habet per fabrum ærarium, neque arma per sutorem.* Demosthenis locus est pag. 315. lin. 17. Dionysii Halic. pag. 505. lin. 21. Ita Curt. lib. VII. cap. 8. §. 7. *Nec rex dicere per valetudinem potuit:* Οὐδ' ὁ βασιλεὺς διά γε τὴν ἀῤῥωστίαν λέγειν οὐκ ἐδύνατο. [De *beneficio* accipi debet in illo Iliad. Θ'. 510. διὰ νύκτα φεύγειν· quod Clarkius recte interpretatur *noctis beneficio fugere.* Z.]

83 Huc faciunt verba Platonis, a me citata ad Cap. VIII. Sect. 6. Reg. 9. Μιλτιάδην δὲ τὸν ἐν Μαραθῶνι εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν ἐψηφίσαντο, καὶ εἰ μὴ ΔΙΑ' ΤΟ'Ν ΠΡΥ'ΤΑΝΙΝ ἐνέπεσεν ἄν, *Miltiadem, illum in campo Marathonio nobilem victorem, in barathrum conjiciendum decreverunt; et, nisi per Prytanin* [i. e. *nisi Prytanis obstitisset*] *præcipitatus fuisset.* Πλατωνίζει Philo. Jud. Leg. ad Cai. pag. 774. lin. 32. Τρὶς, οὐχ ἅπαξ ἀνήρπαστο ἄν, ἐπ' αὐτῷ Τιβερίου φονῶντος, εἰ μὴ ΔΙ' 'ΕΜΕ', *Nisi ego impedivissem, ter, non semel interemtus fuisset, prono in ipsius necem Tiberio.* Sic Latini quoque *propter* pro *per* utuntur. Cic. pro Mil. cap. 22. *Quod enim præmium satis magnum est tam benevolis, tam bonis, tam fidelibus servis, PROPTER QUOS vivit? etsi id quidem non tanti est, quam quod PROPTER EOSDEM non sanguine et vulneribus suis, crudelissimi inimici mentem oculosque satiavit.*

84 Eadem Præpositio non minus eleganter, quam frequenter cum Infinitivo constructa, præcedente Articulo τὸ, Latine exponitur per *Quia*, *Quoniam*, *Quandoquidem*, *Propterea quod.* Sic Plato Gorg. pag. 487. lin. 5. Διὰ τὸ μὴ σοφοὶ εἶναι, *Quia non sunt sapientes.* Ubi etiam observa, Nominativum σοφοὶ non mutari, etiamsi verbum in Infinitivum transierit. H. ¶. 378.

Διὰ sæpe ante τοῦτο, ταῦτα et τί intelligi debet. Ut Æschin. Dial. III. 9. Καὶ ΤΟΥ͂ΤΟ καὶ οἱ θεοὶ τῶν ἀνθρωπείων ἐπιστήμονες, οὓς ἂν περὶ πλείστου ποιῶνται, θᾶττον ἀπαλλάττουσι τοῦ ζῆν. Vid. Cel. Fischer. ad h. l. et Plat. Apol.

debet, *per:* ut, θεωροῦντί μοι τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας οὕτως ηὐξήθη ὁ πολέμιος· id est, *cogitanti mihi modum illum, quo tantus hostis evasit* [84].

VIII. De præpositione εἰς, vel ἐς, quæ cum solo accusativo conjungitur, vel expresso, vel in genitivo satis intellecto, ut εἰς ᾅδου, supp. δόμον, *ad inferos* [85], observare juverit, quæ sequuntur.

Primo, interdum subauditur, maximeque apud Thucydidem, ut lib. II. pag. 111. Ἐκείνῃ τε ἐγγὺς οὔσῃ τὰ πλείστου ἄξια ἐχρῶντο· ubi τὰ, pro εἰς τά· id est, *Illo* (fonte) *quod propinquus esset, ad res maximi momenti utebantur.* At sequente membro illam expressit: Καὶ νῦν ἔτι ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου, πρό τε γαμικῶν, καὶ ἐς ἄλλα τῶν ἱερῶν νομίζεται τῷ ὕδατι χρῆσθαι, id est, *Hodieque, jam usque ab antiquissimis temporibus mos obtinet, ut aqua illa, et ante nuptias, et in aliis rebus sacris* Εἰς subauditur.

cap. 17. Sed inprimis Raphel. ad 2 Pet. I. 5. ubi res exemplis aliquot Xenophontis est comprobata.

In compositis vero significat 1. *Transitum rei:* ut διορύττειν, *perfodere*, διάγειν, *traducere*, διελαύνειν, *peragrare*, διαφαίνειν, *pellucere*, διαπίπτειν, *perlabi*, διαπνεῖν, *perflare*, διασώζειν πρὸς, *salvum ducere ad* etc. 2. *Perfectionem et absolutionem, superatis difficultatibus et impedimentis.* Ut διαπερᾶν τὸν βίον, *vitam traducere*, Xenoph. Œcon. XI. 7. διαπράττειν, *perficere, ad finem perducere:* διεργάζεσθαι, *opus absolvere.* Polyb. IV. 22. διαπίπτειν πρὸς τινὰ, *elabi ad aliquem*, seu *superatis impedimentis clam ad aliquem pervenire.* Polyb. IV. 86. VIII. 21. διακρίνειν, *lites dirimere*, seu *judicium ad finem perducere.* Demosth. pag. 163. 15. διαλογίζεσθαι, *computum finire*, Demosth. pag. 1236. 17. 3. *Continuationem temporis et tractum.* V. c. διατελεῖν et διαμένειν, *perdurare, permanere*, h. e. *semper durare, resistendo difficultatibus et superando impedimenta.* Sic Xenoph. Apol. 3. οὐδὲν ἄδικον διαγεγένημαι ποιῶν, *semper recte vixi.* 4. *Distributionem*, h. e. *a pluribus personis*, vel *pluribus locis, modis, partibus.* Ut διαγγέλλειν, *nuncios in omnes partes mittere*, Demosth. pag. 163. 8. διανέμειν et διαδιδόναι, *distribuere*, h. e. *pluribus hominibus rem divisam dare.* Διίστασθαι, *distare*, h. e. *diversis stare locis.* Διασιωπῆσαι, *ad unum omnes tacere*, vid. Dorvill. ad Charit. pag. 381. Διασπάσασθαι, *dilacerare, dum quisque ad se trahit partem corporis*, Ibid. pag. 312. Διατάττειν, *disponere, diversis locis collocare.* Διαπωλῆσαι et διαπιπράσκειν, *divendere*, Ibid. pag. 92. Διαγιγνώσκειν, *rem pluribus modis contemplari.* Διαδοκιμάζειν, *rem omnibus partibus considerare et explorare*, Xenoph. Œcon. XIX. 16. 5. *Sejunctionem.* Ut διακαθίζειν, *seorsim locare*, Xenoph. Œcon. VI. 6. εἰ πολεμίων εἰς τὴν χώραν ἰόντων, διακαθίσας τὶς τοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς τεχνίτας, χωρὶς ἑκατέρους ἐπερωτῴη etc. Διαχωρίζειν, *seorsim collocare, disponere*, Ibid. VIII. 11. Διαζευγνύναι, *disjungere, separare*, Demosth. pag. 1399. 11. Διατειχίζειν τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς ἄκρας, *urbem ab arce sejungere muro*, Polyb. VIII. 27. 6. *Clanculum.* Ut διαδῦναι, *elabi, clam sese subducere*, Demosth. pag. 1045. 25. ubi copulatur cum ἀποκρύπτεσθαι. Διακλαπῆναι, *surripi*, Polyb. II. 62. 7. *Auget*, V. c. διαγωνιᾶν, *valde timere ne*, Polyb. IV. 10. Διαμαρτύρεσθαι, *graviter monere*, Ibid. I. 37. Διόμνυσθαι, *dejerare*, h. e. *omnibus adhibitis, quæ ad vim jurisjurandi pertinent*, sc. *cum obtestatione Deorum, cum exsecratione sui suorumque*, Demosth. pag. 320. 7. Διαπυνθάνεσθαι, *diligenter et ad unum omnes rogare*, h. e. *perrogare*, vid. Dorvill. ad Charit. pag. 670. Διϊσχυρίζεσθαι, *valde contendere.* Διακυκᾶν, *plane miscere.* Διαθερμαίνεσθαι, *ex toto calefieri.* Διεξιέναι, *accurate exponere.* Διακωλύειν, *obnixe prohibere.* Z. ¶. 379.

85 Εἰς ἐμαυτοῦ cum οἴκαδε conjungit Plato in Hipp. maj. prope fin. Ἐπειδὰν οὖν εἰσέλθω οἴκαδε εἰς ἐμαυτοῦ, *Postquam itaque domum meam ingressus sum.* Cum generandi Casu constructum etiam subaudiri vult *ludum* vel *gymnasium.* Sic apud Plat. Amat. init. Εἰς Διονυσίου τοῦ γραμματικοῦ εἰσῆλθον, *Ingressus eram ludum Dionysii Grammatici.* Nonnum-

utantur. Hic νομίζεται, est *mos receptus est, invaluit,* ut in hoc verbo supra observatum est [86].

Εἰς, propter.

IX. Secundo, sumitur interdum pro διὰ, *propter* [87]: maximeque cum de laude, vel reprehensione, aut contumelia sermo est: ut, ἐς τὰ πρότερον κατωρθωμένα ἐπαινεῖσθαι, *ob res antea præclare gestas laudari;* ψέγεσθαι εἰς τὴν πρὸς τινα ὁμιλίαν, *ob initam cum aliquo consuetudinem vituperari.* Thucyd. lib. VIII. pag. 614. [88] Βουλόμενος αὐτὸν τοῖς Πελοποννησίοις ἐς τὴν αὐτοῦ καὶ Ἀθηναίων φιλίαν ὡς μάλιστα διαβάλλειν, id est, *Cum maximam ei vellet apud Peloponnenses invidiam conflare, ob illius tam cum ipso,* (Alcibiade) *quam cum Atheniensibus amicitiam.*

Εἰς, pro κατὰ.

X. Tertio, sumitur etiam pro κατὰ, seu κατὰ genitivum exigat, seu accusativum. Priore modo Thucyd. usurpavit lib. I. Ἐπειδὴ τῶν ξυμμάχων ἤκουσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐγκλήματα, τὰ ἐς τοὺς Ἀθηναίους, *Cum Lacedæmonii sociorum adversus Athenienses crimina audiissent,* pro κατὰ τῶν Ἀθηναίων.

Hoc modo eleganter dicunt, αἰνίττεσθαι εἴς τινα, pro κατά τινος, in malam partem; περί τινος, vel πρός τινα, in bonam et malam, id est, *tacite aliquem indicare.* Id enim frequentius est, quam αἰνίττεσθαί τινα, sine præposit. Gallice in malam partem, *taxer quelqu'un.*

Eodem modo Plutarchus in Pericle dixit: Ἀπερειδόμενος εἰς Περικλέα, δι' Ἀναξαγόρου, τὴν ὑπόνοιαν· pro κατὰ Περικλέους· verbatim;

quam *antrum:* ut, εἰς Ἀμφιαράου. Consule Lamb. Bos in v. Ἄντρον.

86 Non raro hæc præpositio apud auctores omittitur, ubi motum ad locum significat: quem morem secutus est non semel Virgilius. Ita Æneid. lib. I. ver. 6.

Italiam fato profugus, Lavinaque venit
Litora ——

Et Æneid. lib. IV. ver. 124. et 165.

Speluncam Dido, dux et Trojanus eandem
Devenient ——

Pleniorem hujus præpositionis ellipsin pete ex Lamb. Bos. H.

Cel Fischer. ad Plat. Parmen. cap. 14. observavit, præpositionem εἰς fere prætermitti post verba divisionem declarantia. Ut. l. l. λέγοντες, ὡς πλεῖστα μέρη ἡ οὐσία νενεμημένη εἴη· It. Herodot. VII. 121. τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν. Plat. Politic. cap. 24. Διέλωμεν τοίνυν αὐτὴν δύο μέρη. Z.

87 Vide, an non potius pro κατὰ adhiberi dicendum, significante, *quantum attinet:* et consule, quæ ab Auctore et a me dicentur Reg. 11. videntur mire congruere H. Recte. Sic est in illo Platonis Symp. cap. 35. Ἐντετυχηκότα ἀνθρώπῳ τοιούτῳ, οἵῳ ἐγὼ οὐκ ἂν ᾤμην ποτὲ ἐντυχεῖν εἰς φρόνησιν καὶ εἰς καρτερίαν, *Cum incidissem in ejusmodi hominem, quem ego nunquam putassem reperire, quantum attinet ad ejus prudentiam et tolerantiam.* Z.

88 Cap. 88.

89 At ambigua est hujus loci expositio, et τὸ πιστὸν ναῦς, quas jubentur Chii mittere ἐς τὸ ξυμμαχικὸν, explicantur, *naves quæ tanquam pignori essent, Chios in societatis fide mansuros.* Consule omnino Clariss. Dukerum ad hunc locum. Clariora exempla pete ex Platone in Phædro pag. 257. Ubi Εἰς ἡμετέραν δύναμιν, *Pro viribus nostris:* Et ex Lucian. Dial. Mort. Οὐκ ἄσεμνος τὴν ὄψιν ἐς τὸ βαρβαρικὸν, *Facie non inhonesta pro ritu barbaro.* Quomodo et Latini præpositione *ad* pro *pro* utuntur. Ita Horat. lib. I. sat. 6. ver. 95.

Firmans in Periclem, per Anaxagoram, suspicionem, id est, *Periclem per Anaxagoram* (cui operam ille dederat) *hac suspicione perstringens.*

Posteriore modo Thucyd. lib. VIII. pag. 564. Τὸ πιστὸν (id est, τεκμήριον, σημεῖον τῆς πίστεως) ναῦς σφισι ξυμπέμπειν ἐκέλευον ἐς τὸ ξυμμαχικὸν, id est, *Fidei faciundæ caussa, naves secum mittere jubebant, pro initæ societatis jure.* Ubi ἐς τὸ ξυμμαχικὸν, pro κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν, id est, κατὰ τὸ τῆς ξυμμαχίας δίκαιον [89].

XI. Quarto, sumitur quoque pro ἐν· ut, ἐς τὸ φανερὸν, pro ἐν τῷ φανερῷ, id est, φανερῶς, et ἄντικρυς, *palam.* Dionys. Halic. lib. IV. [90] Ταῦτα τὰ γράμματα λαβόντες οἱ καταλειφθέντες ὑπὸ τῦ Τυράννυ εἰς στρατόπεδον, *Has literas cum accepissent, qui a Tyranno in castris relicti fuerant.* Εἰς, pro ἐν.

Quinto, pro *usque ad;* ut, εἰς ἡμᾶς, *ad nos,* id est, *ad nostram usque ætatem* [91]. Sic, ἐς τῦτο ἡμῖν περίεστι τὰ πράγματα, *eo redactæ,* vel *adductæ sunt res nostræ.* Sic, ἐς ὃ δὴ, *donec* [92]. Pro, *usque ad.*

Sexto, idem est, quod *quantum attinet;* ut, εἰς τὰ πολεμικὰ καταφρονεῖσθαι, *contemni quantum ad rem militarem attinet* [93]. [Τό γ' εἰς ἑαυτόν, *quod ad se attinet.* Sophoc. Œd. R. 706. *Herm.*] Pro, *quantum attinet.*

XII. Septimo, παριέναι, et παρελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, εἰς τὴν βυλὴν, εἰς τὺς δικαστὰς, usurpat sæpe Demosth. et alii pro *agere cum populo, cum senatu:* et *in judicium venire.* Pro, *cum.*

— *Si natura juberet*
A certis annis ævum remeare peractum,
Atque alios legere AD FASTUM quoscunque parentes.

Sic εἰς τὸ ἑταιρικὸν, *Meretricium in morem:* apud eundem in Bis Accus.

90 Pag. 276. lin. 41.

91 Ita Pausanias in Achaicis, pag. m. 399. in fine: Ἔνθα δείκνυται καὶ ἘΣ ἘΜΈ ἔτι τὸ μνῆμα, *Hic etiamnum ad meam usque ætatem ostenditur sepulcrum.* Diversa ratione dicitur εἰς τοσοῦτον. q. d. *usque ad tantum,* sive, *in tantum.* Ita Ælian. in primo V. H. cap. 6. Εἰσὶ δὲ εἰς τοσῦτον λογιστικαὶ, *Sunt vero in tantum rationum peritæ.* Vel, sequente generandi casu, exponi potest *Hactenus.* Herodot. Erat. Ἐς μὲν δὴ τοσοῦτο τῦ λόγυ οἱ πάντες Ἕλληνες λέγουσιν· ad verbum: *Et quidem in tantum sermonis omnes Græci loquuntur:* h. e. *Hunc in modum omnes Græci loquuntur:* vel, ut Interpres: *Hactenus Græci in hac re commemoranda consentiunt* Est ubi reddendum sit *usque adeo:* ut apud Isocrat. Paneg. Νῦν δ' εἰς τοσῦτον μεταβεβλήκασιν, *Nunc vero usque adeo mutati sunt.* Ubi obiter observa verbum μεταβάλλειν sub terminatione activa passivam obtinere significationem: de quo Noster Cap. V. Sect. 1. Reg. 7. Huc refer illud Pausaniæ in Achaicis: Κακωθέντες ἐς τὸ ἔσχατον, *Usque ad ultimum,* i. e. *summis malis affecti.*

92 Vel sine particula δὴ (siquidem hæc nihil facit ad idiotismum) apud Herodot. Erat. Ἐς ὃ γῆρα μέγα ὄλβιος ἐτελεύτησε ἐν Πέρσῃσι, *Donec natu grandior prædives decessit apud Persas.* Pro eodem dicitur ἔς τι apud Atticos; de quo mox. Quin et ἐς τί dixit Homerus pro μέχρι τίνος, Iliad. lib. E. ver. 465.

Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;

Quousque tandem patiemini populum ab Achivis interfici? Ubi ita Eustathius pag. 571. Χρονικῶς δὲ κεῖται τὸ ἐς τί, ἀντὶ τῦ μέχρι τίνος· οὕτω δὲ καὶ τὸ εἰσόκεν (nam et hoc sequitur.) ἀντὶ τῦ ἕως ὅ.

Εἰς, pro ἀμφί.

Octavo, idem valet quod ἀμφὶ, id est, *circiter*. Zosimus Histor. II. Τριηκόντοροι μὲν εἰς διακοσίας κατεσκευάσθησαν, *Naves triginta remorum ad ducentas instructæ sunt* [94].

Pro περί.

Nono, pro περί. Idem lib. IV. Ὁ Βασιλεὺς ἅμα τοῖς εἰς τὸν Ἴστρον φυλάττουσι στρατιώταις περαιωθεὶς, *Imperator, postquam una cum iis qui circa*, vel, *ad Istrum in præsidio erant, militibus trajecisset.*

Pro πρὸς, de rebus animatis.

[Eadem præpositio quoque adhibetur de personis, loco particulæ πρὸς, *ad*. Ut Iliad. α'. 100. ἄγειν ἱερὴν ἑκατόμβην ΕἸΣ ΧΡΥ'ΣΗΝ. Ver. 431. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἐς Χρύσην ἵκανεν. Ver. 389. ἐς Χρύσην πέμπουσιν. Ibid ο'. 402. σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα. Ibid. ρ'. 709. ἐλθεῖν εἰς Ἀχιλῆα. Odyss. χ'. 479. εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον. Joseph. Archæol. XII. 2. 5. μεταγραφέντα τὸν νόμον εἰς ἡμᾶς ἀποπέμψαι. Isæus de Apollod. Heredit. pag. 169. ἐλθὼν εἰς τὴν ἐμὴν μητέρα, ubi Reiskius pro εἰς sine causa idonea correxit ὡς. Lys. de Eratosthen. Cæde pag. 27. καταβὰς σιωπῇ ἐξέρχομαι, καὶ ἀφικνοῦμαι εἰς τὸν καὶ τόν.

Ubi persona ponitur pro loco, ubi est.

Cæterum ad hanc classem non referri debent loca, ubi Persona, seu res animata ponitur pro loco, ubi commoratur et versatur. Male igitur huc referunt, v. c. Ælian. V. H. II. 1. εἰς τὸν δῆμον παρελθεῖν. Nam est *in concionem prodire*. Pindar. Olymp. VII. 56. μαντεύσατο δ' ἐς θεὸν ἐλθὼν, h. e. *in templum Apollinis*. Charit. IV. 4. εἰς Ἀφροδίτην βαδίζειν, h. e. εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερόν Xenoph. Mem. I. 1. 4. ἐξιέναι εἰς ἀνθρώπους, h. e. *eum in locum, ubi est frequentia hominum*. Item Lys. pag. 500. ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας ἐκ τῶν

93 Ita eleganter Plutarch. in Quæst. Plat. Τοῖς δὲ ἄλλοις μυρίοις οὖσιν ἄρθρου μὴ προσόντος οὐδὲν ΕἸΣ ΣΑΦΗ'ΝΕΙΑΝ οὐδὲ κάλλος ἡ φράσις βλάπτεται, *In aliis vero infinitis, ubi articulus non adest, quantum attinet ad perspicuitatem et elegantiam, locutio nihil inde amittit.* Ita limitative sumitur pro κατὰ apud Lucam cap. XII. 21. Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ ΕἸΣ ΘΕΟ'Ν πλουτῶν, *Ita est, qui sibi thesauros parat, et non dives est in Deo.* i. e. *quantum ad Deum attinet. Divinis ac veris opibus.* Hoc modo vertitur etiam per solum auferendi casum: Photius in Herodiani excerptis: Εἰς ὠμότητα καὶ αἰσχρότητα ὑπερβαλέσθαι πάντας φιλονεικήσας, *Crudelitate et turpitudine superare omnes studens.* Si præcedit Adjectivum, illud cum Substantivo, dissimulata itidem Præpositione εἰς in versione, in eo Casu conveniet, quem verborum postulabit syntaxis. V. g. Τελειότατος εἰς τὴν ῥητορικὴν, *Perfectissimus orator*. Non absimili modo τὰ εἰς συγγραφὴν dicuntur illa, *quæ pertinent ad historiam*, sive *digna, quæ scriptis mandentur.* Exemplum habet Pausanias lib. cit. Ἡ δὲ Ἰωνία, πάρεξ τῶν τε ἱερῶν, καὶ τῆς τοῦ ἀέρος κράσεως, παρέχεται καὶ ἄλλα ἐς συγγραφὴν, *Ionia autem, præter templa et aëris temperamentum, habet etiam alia, quæ literis mandentur, digna.* Ubi videtur desiderari Participium φέροντα, *pertinentia*, ut et in hac locutione: λέγειν εἰς τὸ βέλτιστον, *in optimam partem dicere.* Vernacule: Een woord ten besten spreecken. Ita intelligo Homer. Iliad. I. ver. 102.

—Ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ
Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν.——

Quum aliquem animus impellit in bonum dicere. Huc pertinet, εἰς τὸ πρᾶγμα εἶναι, i. e. *ad rem facere*. Ita Demosthenes pro Phormione: Ἡγοῦμαι τοίνυν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντων μάλιστ' εἰς τὸ πρᾶγμα εἶναι, τούτων μάρτυρας παρέχεσθαι· *Itaque existimo, viri Athenienses, hoc omnium maxime ad rem facere, ut harum rerum testes producantur.*

94 Præstat hunc usum etiam Latinorum *ad*. Sueton. Cæs. 25. *Patetque circuitu ad bis tricies centum millia passuum.*

95 De quo idiomate vide supra ad Cap. V. Sect. 7. Reg. 12.

πολιτῶν. Forte huc quoque pertinet illud Æliani V. H. XII. 1. καὶ εἰς βασιλέα τὸν μέγαν ἥκειν ἡ δόξα. Z.

XIII. Decimo, interdum cum suo casu postponitur ei genitivo, cui præmitti debuisset. Id quod accidit maxime, cum accusativus locum minorem designat, quique majoris per genitivum expressi partem constituat. Thucyd. sæpe, ut lib. II. pag. 114. Ἐςβαλὼν τῆς Ἀττικῆς ἐς Ἐλευσῖνα· id est, ἐς Ἐλευσῖνα τῆς Ἀττικῆς, *Cum in Eleusinem Atticæ irruptionem fecisset.* Et pag. 116. Ἄιραντες παρέπλεον, καὶ σχόντες τῆς Ἠλείας ἐς Φειὰν, ἐδῄουν τὴν γῆν, id est, *Inde solventes ulterius navigarunt, ad Pheam Eleæ,* (vel ut al. *Elidis) urbem appulsi, agrum illum populabantur.* Ubi σχεῖν; pro κατασχεῖν, aut καταίρειν dixit, id est, *appellere* [95]; et Ἠλείας ἐς Φειὰν, pro ἐς Φειὰν Ἠλείας. Εἰς postponitur.

XIV. Undecimo, tempus aliquod designat: idque vel cum adverbiis, vel cum nominibus quibusdam tempus significantibus. Cum adverb. ut εἰς ἅπαξ, *semel, pour une fois.* ¶. 380. Demosth. Olynth. II. Τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν ἅπαξ, καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, *Genus hoc rerum semel, atque ad breve tempus consistit.* Sic εἰς ἔπειτα, vel εἰςέπειτα, vel ἐς τὰ ἔπειτα, *deinceps:* [Non: sed *in posterum, posthac. Herm.*] εἰς αὔριον, *cras, pour demain, à demain* [96]. Cum nominibus: εἰς τὴν ὑστεραίαν, *postridie:* εἰς τρίτην ἡμέραν, *perendie,* vel *tertio abhinc die* [97]*:* εἰς τριακοστὸν ἔτος, *tricesimo abhinc anno,* vel *intra annum tricesimum.* At εἰς δύο, εἰς τρεῖς, etc. id est, *deux à deux,* Tempus designat.

96 Sic εἰς τρὶς, tot driemaalen toe. Ælian. V. H. lib. XIII. cap. 34. Εἰς ἀεὶ, vel unica voce ἐςαεὶ, *Perpetuo, in perpetuum.* Herod. Euterp. Τῷ ἐκεῖνοι ἐς ἀεὶ χρέωνται, *Qua (lege) illi perpetuo utuntur.* Thucyd. lib. I. Κείσεταί σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἐς ἀεὶ ἀνάγραπτος, *Beneficium hoc tuum in domo nostra scriptis mandatum in perpetuum manebit.*

97 Exemplum quære apud Platonem in Hippia maj. pag. 268. Μέλλω ἐπιδεικνύναι (supple ex præcedentibus, τοῦτον τὸν λόγον) εἰς τρίτην ἡμέραν, *Hanc orationem perendie recitaturus sum.* Potestque juxta hanc syntaxin hæc Præpositio Latine reddi *ad,* vernacule Tegen. V. c. *Ad meridiem.* Tegen den middag, Εἰς τὴν μεσημβρίαν. Sic εἰς ὁπότε; Tegen wanneer? Hoc modo non semel occurrit in oratione Æschinis contra Ctesiph. Πραχθήσεσθαι δὲ οὐκ εἰς μακρὰν, ἀλλ' εἰς τὴν ἕκτην ἐπὶ δέκα τοῦ Ἀνθεστηριῶνος μηνός. Εἰρῆσθαι γὰρ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρηγγέλθαι, πάντας ἥκειν συνεδρεύσοντας Ἀθήναζε εἰς τὴν σελήνην, *Confectum iri (aiebat) non longo post tempore, sed ad diem decimum sextum Novembris; in urbibus enim dictum esse ab eo, et nunciatum, ut omnes Athenas venirent in concilium ad novilunium.* Ubi obiter nota verbum ἥκειν cum Participio Futuri temporis, de quo supra Cap. V. Sect. 8. Reg. 1. Usurpatur etiam ἡ εἰς, quum recens quodpiam tempus vel factum significatur. Sic in Evang. Luc. cap. XI. 32. Μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, *Resipuerunt ad prædicationem Ionæ.* i. e. *statim ut,* vel *simulac prædicantem Ionam audiverunt.* Quod etiam effertur ἐπὶ τῷ κηρύγματι. Vid. quæ dicam infra Sect. 4. Reg. 13.

98 Vide et nos ad Sect. 5. in fine, de præpositione σύν. [Sic Xenoph. Cyrop. VIII. 3. 6. Πρῶτον μὲν ἤγοντο τῷ Διῒ ταῦροι πάγκαλοι ΕΙ'Σ ΤΕ'ΣΣΑΡΑΣ, *Primum Jovi tauri pulcherrimi* quaterni *ducebantur.* Z.] Præterea cum verbo significat, *donec, dum, quamdiu:* sed tunc pro εἰς semper ἐς ponitur, sequente particula τε, ut fiat ἔςτε. Ita Arrianus lib. I. ἜΣΤΕ μὲν διὰ τοῦ λητου προῄει ἡ φάλαγξ, *Quamdiu per segetem procedebat phalanx.* Et lib. XI. cap. 11. ἜΣΤΕ μὲν ὁμαλοῖς χωρίοις ἐν τῇ φυγῇ ἐτύγ-

trois à trois: ut supra in ἀνὰ dicebamus, et in ἐπὶ dicemus [98]. [Non *abhinc*, quod de præterito tempore dicitur. *Herm.*]

Εἰς cum nomine adverbialiter sumitur.

XV. Duodecimo, ἐς τὸ, vel τὰ μάλιστα, id est, *maxime* [99]. Postremo, cum nominibus quibusdam adverbialiter sumitur. Dicunt enim, εἰς et πρὸς ὑπερβολὴν, *excellenter:* εἰς καλὸν [1], εἰς καιρὸν [2], εἰ δέον,

χανεν, ἐπὶ τῦ ἅρματος διεσώζετο, *Quamdiu plana loca in fuga nactus est, curru salutem invenit.* Et paucis interjectis, Ἀλέξανδρος γὰρ, ἝΣΤΕ μὲν φάος ἦν, ἀνὰ κράτος ἐδίωκεν, *Alexander enim citato gradu eum persequebatur, dum lux esset.* Quomodo autem ἔστ' et ἔστ' ἂν differant, de eo consulatur Devarius. At sequente Præpositione ἐπὶ, notat *usque ad.* Idem lib. I. Ὥστε ἐκθέοντες ἐκ τῆς πόλεως, οἵ τε ἱππεῖς καὶ τῶν ψιλῶν ὐκ ὀλίγοι ἝΣΤΕ ἘΠῚ τὸ στρατόπεδον ἠκροβολίζοντο ἐς τὰς προφυλακὰς, *Ita ut proruentes ex urbe equitesque et velites non pauci in ipsum usque exercitum tela mitterent in procubias.* Et lib. III. Νέαρχον δὲ σατραπεύειν Λυκίας, καὶ τῆς ἐχομένης Λυκίας χώρας ἝΣΤΕ ἘΠῚ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, *Nearchum vero præesse (voluit) Lyciæ, es regioni Lyciæ conterminæ, ad Taurum usque montem.* Nec loco tantum, verum etiam tempori inservit. Ibidem cap. 4. Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἝΣΤΕ μέσας τὰς νύκτας, *A vespera usque ad mediam noctem.* ¶. 381.

99 Sic ἐς τὰ μάλιστα ξένος ὢν apud Thucyd. lib. VIII. cap. 6. redditur: *Arctissimo hospitalis amicitiæ vinculo junctus.* Elegans hoc est Græcorum idioma, qui per hanc præpositionem, sequente articulo neutrius generis, et adverbio vel adjectivo adverbialiter in superlativo posito, efferunt, quod Latini vix periphrasi significare possunt. Pausan. in Achaicis: Τείχη εἰς τὸ ἀσφαλέστατον ὀχυρωθέντα. Verbatim: *Muri usque ad firmissimum structi,* hoc est, *Quam firmissime,* vel *ita structi, ut nihil ad eorum firmitatem addi possit.* Sic apud Lucianum in Hercule Gallico init. Γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, *Senex apud illos est admodum decrepitus.*

1 Ita Plato in Hipp. maj. Εἰς καλὸν ἥκεις, *Opportune advenis.* At εἰς καλὸν εἶπας, *recte dixisti.*

2 Apud Sophoclem in Ajac. Flag. εἰς ante καιρὸν desideratur. Vid. eum in Ajac. Flag. 34. Καιρὸν δ' ἐφήκεις, *Tu vero opportune venis:* ut ver. 1334.

Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, καιρὸν ἴσθ' ἐληλυθὼς,
Rex Ulysse, in tempore ades.

Ubi schol. vet. καιρὸν, ἀντὶ τῦ, εἰς καιρὸν, ἤγυν, ἐγκαίρως. Additur πρὸς ibid. ver. 38. Πρὸς καιρὸν πονῶ. *Tempestive laboro.*

3 Contra, ὐκ εἰς μακρὰν, *paulo post.* apud Demosth. de Corona, pag. 318. H.

* Formulam εἰς τέλος præter *plane, omnino,* quoque significare *perfectionem, ad finem, semper, in perpetuum, usque ad mortem,* exemplis nonnullis probavit Dorvillius ad Charit. pag. 460. Z.

4 Pro *Quamdiu* apud eundem lib. II. Εἰς ὅσον μὲν γὰρ ὑπὸ δημοκρατίας τὰ Ῥωμαίων διῳκεῖτο, *Quamdiu Democratia Romæ obtinuit.* Cæterum εἰς ἅπαν, *omnino,* apud Epict. Ἐς ὀλίγον, *Leviter.* Arrian. de Exped. Alex. lib. II. Ἀπεπειράθη ἐς ὀλίγον τῆς προσβολῆς, *Leviter (urbem) oppugnare tentavit.* At cum verbo ἐλθεῖν, aut hinc affini sequente infinitivo, significat *parum abest quin.* ut παρ' ὀλίγον, de quo infra. Sic cum dicimus: *Parum abfuit quin interficeretur.* Gr. Ἐς ὀλίγον vel παρ' ὀλίγον ἦλθεν ἀναιρεθῆναι. Ita Thucyd. lib. IV. cap. 129. Ἐς ὀλίγον ἀφίκετο πᾶν τὸ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων νικηθῆναι, *Parum abfuit, quin totus Atheniensium exercitus vinceretur.* Simili modo εἰς πλέον, redditur, *magis, plenius, gravius, fusius.* Pausan. in Achaicis: Ταῦτα μὲν δὴ καὶ ἐς πλέον ἐπέξεισιν αὖθίς μοι τὰ ἐς Ἀρκάδας, *Atque hæc quidem a me plenius in Arcadicis rebus exponuntur.* Et ibidem paulo post, nempe pag. 413. Ἐλύπησαν δὲ καὶ εἰς πλέον τὺς Ἀχαιὺς, *Gravius insuper afflixerunt Achivos.* Cum articulo τόδε significat *huc;* ut, ἀφικόμεθα εἰς τόδε, *Venimus huc.* Denique notanda phrasi is, cui pecuniaria mulcta irrogatur, dicitur εἰς ἀργύριον καταψηφίζεσθαι, apud Æschin. in Timarchum: Ἐὰν δὲ εἰς ἀργύριον καταψηφισθῇ, ἀποτισάτω ἐν ἕνδεκα ἡμέραις μετὰ τὴν δίκην, *Si quis autem pecunia multatus fuerit, is intra diem undecimum solvat post judicium.* H. ¶. 382.

† Εἰς in compositione significat ¶. 383. 1. *Motum in locum, in, intro.* Ut εἰσιέναι, *ingredi.* Εἰσάγειν, *intro ducere.* Εἰσπέμπειν, *immittere.* Εἰσφορὰ,

opportune, commode: εἰς μακρὰν, *longe diu, in longum tempus* [3]: εἰς τέλος *omnino* *: εἰς πᾶσαν ἀκρίβειαν, id est, ἀκριβέστατα, *accuratissime:* ἐς τὰ πολλὰ, id est, ὡς τὸ πολὺ, *ut plurimum:* εἰς ὅσον, *quantum*, vel *quamdiu*. Herodianus lib. VI. Ἀντισχόντες εἰς ὅσον ἐνεδέχετο ἀνδρείως, τελευταῖον πάντες διεφθάρησαν, *Cum fortiter, quantum*, vel, *quamdiu licuit, restitissent, tandem cæsi sunt universi* [4]. †

collatio pecuniæ in ærarium publicum. 2. *Motum ad locum, ad.* Ut εἰςιδεῖν, *adspicere*, Theocrit. Epig. XIX. 1. Ἀρχίλοχον εἴςιδε τὸν πάλαι ποιητάν. Εἰςαφίκανειν. *pervenire, venire ad*, Theocrit. Idyll. XXII. 29. Βέβρυκας εἰςαφίκανε, *ad Bebrycas pervenit.* Est verbum Homericum, vid. Iliad. ξ'. 230. υ'. 336. χ'. 17. etc. quo usus est quoque Demosthenes pag. 907. 5. 3. *In medium, in conspectum, in notitiam, palam.* E. g. εἰςφέρειν καινὰ δαιμόνια, *novos deos inducere, in medium proferre*, Xenoph. Mem. ab initio, et Apol. §. 12. Εἰςάγειν τινὰ, *producere aliquem ad populum*, Polyb. Exc. Leg. 93. Εἰςφέρειν γνώμην, *sententiam in consilio dicere*, Polyb. II. 6. Εἰςέρχεσθαι, *in concionem prodire*, Ibid. III. 44. Εἰςηγεῖσθαι τι, *commemorare aliquid, in medium proferre*, Ibid. VI. 1. 4. *Acquisitionem.* Ut εἰςποιεῖν, *acquirere, comparare.* Z.

SECTIO TERTIA

De Præpositionibus ἐκ, *vel* ἐξ, *et* ἐν.

REGULA PRIMA.

Ἐκ, ἐξ, adverbialiter sumitur.

Ἐκ ante consonantem, ἐξ ante vocalem, cum solo gignendi casu, Primo adverbialiter sumitur. Nam ἐκ τοῦ φανεροῦ, vel, προφανοῦς, vel ἐμφανοῦς, est *palam et aperte:* ἐκ τοῦ ῥᾴστου, *facillime:* ἐκ τοῦ δικαίου, *juste:* ἐκ τοῦ ἀδίκου, *injuste:* ἐκ πολλῆς ἐπιμελείας, vel ἀκριβείας, est μάλα ἐπιμελῶς καὶ ἀκριβῶς, *diligenter admodum et accurate:* ἐξ ἴσου, *æqualiter:* ἐκ τοῦ ὁμοίου, *similiter:* ἐκ προσαγωγῆς, *sensim, magis atque magis*, nova scilicet accessione facta: ἐξ ἑτοίμου, id est, *promte, expedite:* ἐξ ἐφόδου, id est, *irruptione facta:* ἐκ παραλλήλου, id est, παραλλήλως, *quasi comparative:* ἐκ προαιρέσεως, id est, *ultro, consulte:* ἐκ λαθραίας ἐπιθέσεως, *occulte irrumpendo*, vel *occulta impressione:* ἐκ τοῦ ἐπιπλεῖστον, *plerumque:* ἐξ ἐπιβουλῆς, vel ἐνέδρας, *insidiose:* ἐκ τοῦ εὐθέος, id est, εἰκῇ, et προπετῶς, *temere:* ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ἐκ τοῦ παραυτίκα, ἐξ ὑπογυίου, ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου, *subito, ex tempore* et ἀσκέπτως, *inconsiderate:* quibus contrarium est: ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς *tuto:* ἐκ παρασκευῆς, *composito:* ἐκ τοῦ ἀνελπίστου, et ἀπροσδοκήτου, *insperato, inopinato:* ἐκ τοῦ βιαίου, *fortuito:* ἐκ προνοίας, *violenter, per vim:* ἐκ τοῦ ἀναγκαίου, *necessario:* ἐκ ταὐτομάτου, *cogitato:* ἐκ τοῦ τεθαῤῥηκότος, *fidenter:* ἐκ τοῦ σπουδαίου, *serio:* ἐκ τοῦ παραβόλου, id est, παραβόλως, *temerarie:* ἐκ πολλῆς ὑπεροψίας, *contemtim admodum et superbe:* ἐξ ὑπονοίας, *suspiciose*, vel *ob suspicionem* [5]. Et similia; quæ docebit usus.

Ἐκ *post.*

II. Secundo, significat *post:* [V. Valken. ad Herodot. pag. 240.

Ἐκ πολλοῦ, *Olim, jam dudum*, suppresso χρόνου. Isocrat. Paneg. pag. m. 91. Τὴν φήμην ἐκ πολλοῦ παρειλήφαμεν, *Famam hanc jam olim accepimus.* Pro eodem dicitur, ἐκ παλαιοῦ, apud Pausan. in Achaicis pag. 411. in fine. At, Ἐξ ἑαυτοῦ, *Sponte.* Nostratibus: Ꝋit ʒig ʒelf. Hippocrat. de Nat. Mul. pag. 568. lin. 52. Ἐκ μέρους, pro quo Apostolus utitur ἀπὸ μέρους, *Aliquatenus, Aliqua ex parte.* Epist. II. ad Corinth. cap. II. 5.

6 Hic præpositionis usus orationem sæpe cum brevem tum concinnam reddit. Sic dicitur Cyrus Xenophonti in ipsius Educatione lib. I. cap. 26. γελάσαι ἐκ τῶν πρόσθεν δακρύων, i. e. *risisse cum paulo ante lacrymaverat.* Subitam rei conversionem notat, ut in illo Ciceronis pro le Manil. cap. 15. *Tanta*

Herm.] ut ἐκ τῆς ὑπατείας, idem quod ἀπὸ, id est, *post consulatum* [6]: ἐκ τȣ́τȣ, *deinceps*, supp. χρόνȣ, ut Virg.

Ex illo, qui me casus, quæ bella sequantur.

Ἐκ περιόδȣ, vel ἐκ περιόδων, vel ἐκ περιτροπῆς, *per vices* id est, *alii post alios suo quisque ordine: chacun à son tour.*

Tertio, *cum:* ut ἐκ πολλȣ̃ τȣ̃ περιόντος, id est, *cum ingenti excessu*, vel *longo intervallo:* Gallic. *avec beaucoup d' avantange*, aut brevius, *de beaucoup:* nam ἐκ πολλȣ̃ τȣ̃ περιόντος τȣ̀ς πολεμίȣς νικῆσαι, est, *hostes longo intervallo*, aut *insigni victoria superasse.* Ita Eutropii Metaphrast. lib. II. Καὶ κρατήσας αὐτῶν ἐκ πολλȣ̃ τȣ̃ περιόντος. Ibid. lib. III. Ἐκ τȣ̃ κρείττονος, *ex meliori*, id est, *superiorem esse:* Gallic. *avoir du meilleur:* καί ποτε, inquit, ἀπροσδόκητος εἰς χεῖρας ἐλθὼν (de Fabio Maximo, et Annibale loquitur,) ἐκ τȣ̃ κρείττονος ἀνεχώρησε· id est, *Ac semel ex improviso cum hoste congressus, ex pugna superior rediit. Il retourna ayant eu du meilleur.* Herodian. VI. 6. 11. *Reizius.*] Cum.

Vix dubito, quin contra dici possit, ἐκ τȣ̃ χείρονος, *du pire:* cujus tamen exemplum mihi non suppetit. At Thucyd. lib. II. [7] eidem opponit, Ἔλασσον ἔχειν, *avoir du pire*, verb. *minus habere.* Ἐν ᾗ (μάχῃ) ȣ̓κ ἔλασσον ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, *In qua inferiores Athenienses non fuerant.* Proprium tamen contrarium est, πλέον ἔχειν, *avoir l' avantage.* Ibidem [8] lib. VII. Τὰς ἐκστρατείας ἐκ μεγίστων ἐποιήσατο συμφορῶν, pro μετὰ μεγίστων· *Expeditiones ex maximis fecit calamitatibus*, id est, *suis in expeditionibus infestissimam fortunam passus est.*

III. Affine est, ἐκ περιȣσίας. Nam quod idem Metaphrast. lib. Ἐκ περιȣσίας.
X. [9] Καὶ συμμίξας, μετὰ τοσαύτης ἐκράτησε περιȣσίας, id est, *Et congressus, tanto superior fuit.* Dicere haud dubie potuisset, ἐκ τοσαύτης περιȣσίας. Simile est illud Gregorii Nazianz. quod Budæus [10] affert: Ὁ δὲ κατὰ μετώπȣ ἵστασθαι, καὶ διακινδυνεύειν ȣ̓κ ᾤετο δεῖν, ἐνὸν ἐκ περιȣσίας κρατεῖν, id est, *Ille autem a fronte petendum hostem, periculumque subeundum esse non putabat, cum facile admodum ac sine ullo periculo vinceret liceret.*

Sæpe autem, ἐκ περιȣσίας τι ποιεῖν, est *aliquid facere abundantia quadam otii:* vulgo, *de gayeté de cœur.* Demosth. pro Coron. Οὗτος δ' ἐκ περιȣσίας μὲν κατηγορεῖ, *Iste autem me accusat, abundantia quadam otii*, vel, *securitatis:* quippe qui videret, quod ipsemet

repente vilitas annonæ ex summa inopia et caritate rei frumentariæ consecuta est. [Recte. Nam sæpenumero significat *statim post, ita ut nullum intervallum temporis, aut interventus alius rei intercedat, aut intercedere fingatur.* Ut Xenoph. Mem. I. 2. 39. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὡρμηκότε προεστάναι τῆς πόλεως. Hippocrat. Aphor. VI. 41. ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνȣ, ἄνευ φανερῆς αἰτίης γινόμενος, σημαίνει etc. Z.]

7 Cap. 22. Sed nulla ibidem oppositio τῶν ἐκ τȣ̃ κρείττονος, καὶ ἔλασσον ἔχειν.

8 Nempe, non apud Thucydidem, qui præcedit proxime, sed Metaphrasten Eutropii, ubi hæc verba sunt in fine libri VII.

Demosthenes insinuat, longe gravius fore Demostheni caussa cadere, quam sibi non vincere.

Nec admodum secus reddi possit illud ejusdem a Budæo citatum, Οἱ δ' ἐκ περιουσίας πονηροὶ οὐδεμίαν πρόφασιν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν· id est, *At qui præ*, vel, *in rerum omnium abundantia, nec ulla necessitate compulsi, improbe se gerunt, nulla se tueri excusatione possunt.*

Ἐκ, *propter.* IV. Quarto, ἐκ, significat *propter:* qui usus frequens etiam admodum est. Nam ἐκ τούτων, non tantum est, *deinceps;* sed etiam, *propterea, ob eas caussas:* Eutropii Metaphrast. lib. VII. Ἐκ τούτων ἐπάρατος μὲν ἦν ἐν πάσῃ τῇ βασιλευομένῃ γῇ, *Propterea toto passim imperio detestandus habebatur* [11]. [Ἐκ τοῦ, ἐκ τίνος; *Cur?* Eurip. Hel. 92. 1286. *Herm.*]

Ἐκ, *pro.* Quinto, redditur, *pro.* Nam ἐκ τῶν ἐνόντων, est, *pro facultatibus*, sive *opibus* [12]*:* ἐκ τῶν δυνατῶν [13], ἐκ τῶν ἐνδεχομένων, *pro viribus.*

Ἐκ, pro, διά. Sexto, vel per solum ablativum explicatur, vel pro διὰ usurpatur: ut, ἐκ τοσαύτης ἐπιμελείας, *tanta sollicitudine:* ἐκ τούτου τοῦ λόγου, *hac ratione:* ἐκ θαλάσσης, *per mare:* ἐκ παντὸς, vel παντὸς τρόπου, *omni modo* [14]*:* ἐκ τοιούτου τοῦ τρόπου, *hoc modo*, et similia: [Ἐκ βίας Sophoc. Philoct. 563. *Herm.*]

Ἐκποδὼν, ἐκ ποδῶν. V. Ἐκποδὼν et ἐκ ποδῶν, non tantum est, *ab oculis a conspectu* [15] ut exposuimus in v. γίνεσθαι, Cap. V. Sect. 5. Reg. 8. sed etiam *de medio*, id est, *e vita.* Nam ἐκποδὼν εἶναι, vel γίνεσθαι, vel ἵστασθαι, vel ποιεῖσθαι, est, *de medio tolli*, et ἀναρπάζεσθαι· at ποιεῖν ἐκ ποδῶν, *de*

9 Cap. 4.

10 Pag. 27.

11 Quemadmodum ἐκ τούτων non tantum, *deinceps*, sed etiam, *propterea* significat, ita ἐκ τοῦ, sequente infinitivo, non solum, *postquam*, verum etiam, *quia* denotat. Demosth. Philipp. IV. pag. 60. lin. 48. Ἐκ δὲ τοῦ τούτων ὀλιγώρως ὑμᾶς ἔχειν, *Postquam autem hæc contemtui habuistis;* sive Latinismo propius, *Ex eo, quo*, vel, *quod hæc contemtui habuistis.* Et Thucyd. lib. II. cap. 53. Ἐκ τοῦ πάντας ὁρᾶν ἐν ἴσῳ ἀπολλυμένους, *Quia omnes pari fato mori videbant.* Adde omnino locum ex Arrian. lib. II. de Exped. Alex. cap. 7. ubi præpositio ἐκ cum ὅτι eadem acceptione conjungitur. Verba hæc sunt: Παρεκάλει θαῤῥεῖν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσιν καλῶν κεκινδυνευμένων, καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται, *Hortatus est, ut animos sumerent memores rerum ex pristinis periculis præclare gestarum.* sive, *quod antea res præclare gesserant, et quod nunc ipsis victoribus cum victis certamen esset futurum.*

12 Sive, *ut res expostulat: ut rerum fert conditio:* ut: ἐκ τῶν ἐνόντων χρήσομαι τῷ λόγῳ apud Demosth. Confer. Epict. Enchir. cap. 44. Ὅρκον παραίτησαι, εἰ μὲν οἷόν τε, εἰς ἅπαν· εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῶν ἐνόντων, *Jusjurandum, si fieri potest, recusa: si non, prout poteris.*

13 Vid. Arist. Tom. III. pag. 270. Pro quo etiam dixerunt, Ἐκ τῶν ὄντων apud Zosim. lib. I. cap. 2. *Quantum poterat.*

14 Cui opponitur ἐκ μέρους vel ἐκ μερῶν. Quod Latine etiam explicant per præpositionem *Ex.* Utrumque habet Lucian. Demosth. Encom. pag. 899. Εἰ δ' οὐκ ἘΚ ΤΟΥ͂ ΠΑΝΤΟ'Σ, ἀλλ' ἘΚ, ΜΕ'ΡΟΥΣ ἐπαινεσόμεθα· Νόμος μὲν γὰρ Ὁμηρικὸς, ἡρώων ἐπαίνους ἘΚ ΜΕΡΩ͂Ν διατίθεσθαι, *Si non omni modo, saltem ex parte laudabimus. Homeri enim mos est, Heroum laudes ex partibus concinnare.* Est et ubi hæc præpositio cum suo Casu per solum Adjectivum redditur: ut, τὰ ἐξ ἀνάγκης παθήματα, *Necessariæ passiones*, apud Plat. Tim. pag. 89. lin. 20.

15 Proprie, *E pedibus*, cujus contrarium est ἐν ποσὶν, *Ante pedes.* Dein,

medio tollere. Philo inter alios id amavit, ut lib. de Legat. ad Caium aliquoties[16] Εἰ βραχὺν ἐπεβίω χρόνον Τιβέριος, ὁ μὲν ἂν ἐκποδὼν ἐγεγένητο Γάϊος. *Si vel exiguo tempore superstes fuisset Tiberius. Caius de medio sublatus esset.* Quod clarius postea: Τρὶς, οὐχ᾽ ἅπαξ, ἀνήρπαστο ἂν, ἐπ᾽ αὐτῷ Τιβερίου φονῶντος, *Ter, non semel tantum de medio sublatus esset, Tiberio in ejus cædem propendente.* Ibidem de Macrone, Οὐ πολλαῖς ὕστερον ἡμέραις, ἐκποδὼν ὁ κακοδαίμον γίνεται, id est, *Paucis post diebus infelix e medio tollitur.* Sequitur enim, ἠναγκάσθη αὐτοχειρίᾳ κτεῖναι ἑαυτὸν, *seipsum interficere coactus est.* Ibidem, Τὸ μειράκιον ἐκ ποδῶν γεγένηται, id est, *Adolescens e medio sublatus est,* quem ante sua quoque manu periisse dixerat.

[Eleganter ἐκ pro ἐν ponitur, si quid in loco ita geritur, ut simul alius loci habeatur ratio. V. c. Iliad. τ΄. 375. Ὡς δ᾽ ὅταν ἘΚ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανείῃ καιομένοιο πυρὸς, τὸ δὲ καίεται ὑψόθ᾽ ὄρεσφι, σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ. ¶. 384. Nam ναῦται ἐκ πόντοιο sunt *Nautæ in mari, qui e mari prospiciunt incendium, quod est in monte.* Polyb. II. 19. ἐκ παρατάξεως κρατεῖν, *in acie vincere.* Thucyd. VI. 32. ὁ ἄλλος ὅμιλος ὁ ἐκ γῆς opponitur τῷ ναυτικῷ ὁμίλῳ. Vid. Dorvill. ad Charit. pag. 106. Sic Anacr. Od. XXVII. 10. γράφε δ᾽ ἐξ ὅλης παρειῆς, ὑπὸ πορφύραισι χαίταις, ἐλεφάντινον μέτωπον, Nam ἐξ ὅλης παρειῆς, est, *in ea parte oris, ubi gena tota est expicta.* Eandem rationem imitantur Latini: ut Cic. Epist. III. 9. *Quas ex itinere ad me litteras misisti, legi perinvitus.* Cæs. B. G. I. 43. *Ariovistus, ex equis colloquerentur, postulavit.* Conf. Tursellin. de Partt. Lat. Serm. Z.] * ¶. 385.

Ἐκ pro ἐν.

præcedente articulo, τὰ ἐν ποσὶν, sunt *quælibet proxima atque obvia et quæcunque prima occurrunt.* Ita Messenii apud Thucyd. lib. III. cap. 97. Demostheni suadent, *ut quamprimum vicos invadat,* ΤῊΝ δ᾽ ἘΝ ΠΟΣῚΝ αἰεὶ πειρᾶσθαι αἱρεῖν, *et proximos quosque continuo expugnare conetur.* Confer Phil. Jud. de congress. quær. erud. pag. 338. Huc refer, *usus quotidianos,* τὰς ἐν ποσὶ χρείας, vocari Maximo Tyrio Dissertt. VII. De ἐκποδὼν vide, quæ notavi supra, ad Cap. V. Sect. 5. Reg. 8.

16 Pag. 771. lin. 5. H.

* Ἐκ in compositis significat 1. *Discessum, remotionem a loco.* Ut ἐκβάλλειν, *ejicere,* ἐκπίπτειν, *excidere,* ἐκρέειν, *effluere,* ἐκκομίζειν, *efferre,* ἐξέρχεσθαι, *egredi,* ἐκτοπίζειν ἑαυτὸν, *excedere loco,* Polyb. I. 74. [Valcken. diatrib. pag. 197. *Herm.*] 2. *Abalienationem, remotionem ab usu rei, et traditionem in alterius arbitrium et potestatem.* V. c. ἐκδιδόναι veluti ἀνδριάντα, *statuam faciendam certa pacta mercede elocare,* Demosth. pag. 268. *coronam auream,* ibid. pag. 521. *urbem,* ibid. pag. 423. *filiam,* ibid. pag. 763. etc. ἐκμισθοῦν, *elocare pro mercede,* Æschin. Orat. pag. 2. 41. 3. *Remotionem a conspectu et notitia, clanculum.* E. g. ἐκκλέπτειν, *surripere, clam subducere,* Polyb. I. 23. Xenoph. Apol. 23. Ἐκπηδᾷν, *clam exire,* Polyb. I. 43. Ἐκπίπτειν, *elabi, clam aufugere,* ibid. IV. 86. 4. *Remotionem a cæteris rei partibus,* seu, *delectum.* Veluti, Ἐξέτασιν ποιεῖσθαι, *delectum habere,* Xenoph. Œcon. IV. 6. Ἐκλέγειν ἐκ τοῦ νόμου ῥήματα, *excerpere,* Demosth. pag. 760. Ἐξαιρεῖν, *excipere, excerpere,* ibid. pag. 658. 5. *Remotionem a re, quæ per simplex verbum significatur,* seu *privationem, contrarium.* [Valcken. ad Herodot. pag. 173. *Herm.*] E. g. ἐκκαλύπτειν, *aperire, demere tegumentum, quo res operiebatur,* v. c. ἐκκαλύπτειν τὴν γραφὴν, Ælian. V. H. II. 44. τὸ ἦθος, ibid. III. 7. Ἔκσπονδος, *expers fœderis,* Polyb. IV. 33. Ἐκνομίως, *sine modo,* Aristoph. Plut. 982. Ἐξόμνυσθαι, *infitiari quod jurejurando est confirmatum,* Demosth. pag. 396. 1119. etc. Ἐξορκοῦν, *jurisjurandi religione absolvere,* ibid. pag. 535. 6. *Absolutionem rei et perfectionem, finem.* Ut Ἐξαιτεῖσθαι ἑταίρους, *liberare sodales precando,* Æschin. Orat. pag. 24. 35. Ἐκφυσσᾷν, *exspirare,* Polyb. I. 48. Ἐξαδυνατεῖν, *viribus deficere,* ibid. I. 58. Ἐκ.

'Ἐν.

VI. Præpositio ἐν, (quæ semper cum dativo jungitur, vel expresso, vel tacito: ut cum Demosth. orat. de Pace ait, Εἰ γὰρ ἐν Διονυσίοις, τραγῳδοὺς ἐθεάσασθε, *Si enim festis Bacchi diebus, (ἑορτασίμοις ἡμέραις,) Tragœdos spectassetis)* aliquot etiam usus habet, observatione dignos.

Pro, ἐπὶ, *coram*, *apud*.

Primo, sumitur pro ἐπὶ, cum genit. *coram*, vel *apud;* ut ἐν τοσούτοις μάρτυσι, vel ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων, *coram tot testibus:* ἐν τοῖς δικασταῖς, vel ἐπὶ τῶν δικαστῶν, *apud judices:* ἐν τοῖς διαιτηταῖς, *coram arbitris.* Plato Leg. 11. Διαδικάζεσθαι ἔν τισι τῶν ἰατρῶν, οὓς κοινῇ προβαλλόμενοι ἕλωνται, *Tractare coram aliquot medicis, quos ipsimet eam in rem sponte delegerint.*

Pro, ἐπὶ, *sub.*

Secundo, cum nomine Magistratum, aut quasi Magistratum significante, sumitur etiam pro ἐπὶ, Magistratus ejusdem tempus indicante. Demosth. Olynth. III. Ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις, μὴ θέσθε νόμον μηδένα, *His porro Thesmothetis*, id est, *quamdiu magistratu fungentur*, vel *per eos Thesmothetas legem nullam constituatis.* Sic ἐπὶ τούτων, vel ἐν τούτοις ὑπάτοις, *his consulibus.*

Adverbialiter cum casu.

VII. Tertio, sæpe cum suo casu, adverbialiter etiam sumitur. Nam ἐν τούτῳ, est, *interea* [17]*:* ἐν τάχει, *celeriter* [18]*:* ἐν σπουδῇ, *studiose* ac *serio:* ἐν δίκῃ, *juste* [19]*:* ἐν δέοντι, ἐν καιρῷ, ἐν καλῷ, *opportune.* Demosth. Philipp. I. [20] Τούτων μὲν οὐδενὶ πώποτε ἐν δέοντι κέχρησθε, οὐδενὸς δὲ ἀπελείπεσθε, *Eorum (quæ ad bellum usui esse possint, nullo suo tempore vel utimini, vel abstinetis.* Male enim, ut videtur, Interpres

πολιορκεῖν, *ad deditionem redigere*, ibid. I. 39. Ἐξήκειν, *ad finem perduci.* Demosth. in Indice. Ἐκθερίζειν, *demetere*, ibid. pag. 1253. Ἐκπονεῖν, *laborando et corpore exercendo cibos digerere*, Xenoph. Mem. I. 2. 4. Œcon. XI. 12. Ἐξεργασία, *elaboratio rei et perfectio*, Polyb. X. 42. 7. *Remotionem ab ignoratione, in medium, in vulgus, in conspectum.* V. c. Ἐκφέρειν τὴν δόξαν ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἰς Ἕλληνας, Ælian. X. 13. Πρὸς πολλοὺς τὰ τοιαῦτα ἐκφέρειν, ibid. II. 4. Ἐκτιθέναι ἆθλα, *proponere præmia*, Polyb. XV. 9. Ἐκκεῖσθαι, *in tabula publice propositum esse*, Demosth. pag. 548. Ἐκλαλεῖν, ibid. 554. ἐξαγγέλλειν, ibid. 45. 8. Habet *vim augendi.* [Valcken. diatr. pag. 197. Musgrav. ad Eurip. Iphig. T. 259. *Herm.*] V. c. Ἐκφαυλίζειν, *omnino contemnere*, Ælian. V. H. III. 33. IX. 41. ubi copulatur cum παρ' οὐδὲν τίθεσθαι. Ἐκκαγχάζειν, *effuse ridere*, Xenoph. Symp. I. 16. Ἐκλογισμὸς, *accurata rei cogitatio*, Polyb. X. 6. Ἐξακριβοῦν, *excutere et dijudicare accurate*, ibid. II. 56. Ἐξευκρινεῖν, *diligenter explicare*, ibid. Exc. Leg. 141. Ἐκθεραπεύειν, *sedulitate importuna gratiam alterius aucupari*, Æschin. Orat. pag. 24. 15. 9. *Continuationem* significat. Ut ἐκτρέφειν, *enutrire, inde a puero ad ætatem adultam usque.* Ἐκτείνειν τὰς χεῖρας, *extendere manus.* Z. [10. Abundat: ut ἐξαμαρτάνειν. v. Musgrav. ad Eurip. Iphig. in Aul. 333. Fischer. præfat. ad Weller. pag. 13. *Herm.*]

17 Sic ἐν τούτῳ, ἐν ᾧ sibi invicem in oratione respondent, et redduntur, *Interea dum.* Vide paulo inferius, Reg. 11. [In N. T. vero, ob Ebraismum, ἐν τούτῳ est *propterea.* V. c. Actor. XXIV. 16. Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Apud Xenoph. de Re Eq. VII. 17. et X. 13. ἐν τούτῳ, h. e. *tum vero*, ponitur præcedente ἐπειδὰν et ὅταν. Z.]

18 Adi Act. Apost. cap. XII. 7. Ἀνάστα 'ΕΝ ΤΑ'ΧΕΙ, *Surge cito.* Epist. ad Rom. cap. ult. com. 20. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν 'ΕΝ ΤΑ'ΧΕΙ, *Deus vero pacis conteret satanam sub pedibus vestris cito.* Adde Apoc. Joann. initio.

19 Vid. Aristoph. in Nub. ver. 1335. ΦΕΙ. Κἀποφανῶ γε νὴ Δία, ὡς 'ΕΝ ΔΙ'ΚΗι σ' ἔτυπτον. ΣΤΡ. Ὦ μιαρώτατε, καὶ πῶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπτειν 'ΕΝ ΔΙ'ΚΗι; *PHEI. Quin ostendam, per Jovem, me jure te verberavisse. STR. O impurissime, quomodo quis jure patrem verberaverit?* Conf. Plat. in Phædro pag. 278. lin. 40. 'ΕΝ ΔΙ'ΚΗι ποιητὴν, ἢ λόγων συγγραφέα, ἢ νομογράφον προσερεῖς; *Me-*

postrema illa reddit, *et neminem non sequimini.* Xenoph. Ἑλληνικ. II. ἐν καλῷ ὁρμεῖν, dixit; id est, *commodo portu et statione uti* [21]. Sic ἐν ἴσῳ, id est, ἴσως, vel ὁμοίως, sequente καί. Thucyd. lib II. pag. 137. [22] Ἐν ἴσῳ γὰρ οἱ ἄνθρωποι δικαιοῦσι τῆς τε ὑπαρχούσης δόξης αἰτιᾶσθαι ὅστις μαλακίᾳ ἐλλείπει, καὶ τῆς μὴ προσηκούσης μισεῖν τὸν θρασύνοντι ὀρεγόμενον. Quæ oratio admodum trajecta, sic ordinari debet, Δικαιοῦσιν αἰτιᾶσθαι ὅστις μαλακίᾳ τῆς ὑπαρχούσης δόξης ἐλλείπει, καὶ μισεῖν τὸν τῆς μὴ προσηκούσης θρασ. ὀρεγ. id est, *Perinde vituperandum illum existimant, qui præ ignavia partæ gloriæ aliquid amittat, ut odio dignum alterum, qui non debitam temeritate quadam affectet* [23].

VIII. Aliquando dativum illum genitivus sequitur ejus rei, ad quam opportunum aliquid dicatur. Xenoph. Ἑλληνικ. VI. eleganter: Τὴν δὲ Κέρκυραν κεῖσθαι ἐν καλῷ μὲν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, καὶ τῶν πόλεων, αἳ ἐπὶ τοῦτον καθήκουσιν, ἐν καλῷ δὲ τοῦ τὴν Λακωνικὴν χώραν βλάπτειν, ἐν καλλίστῳ δὲ τῆς ἀντιπέραν ἠπείρου, *Corcyræ porro situm eum esse, qui ad Corinthiacum sinum, et urbes ipsi contributas* (vel, *ad ipsum pertinentes*) *adeundas opportunus sit, et ad Laconicam vexandam commodus, et ad trajectum in continentem longe commodissimus* [24]. Additur et post ἐν τούτῳ· ut, ἐν τούτῳ τῆς παρασκευῆς ἦσαν, Thucyd. lib. II. *In eo tum apparatus sui versabantur.*

IX. Quarto, sumitur pro παρά, id est, *ad*, maxime cum urbium, locorumve nominibus: ut ἐν τῇ πόλει, id est, *ad urbem*, vel *circa ur-* Ἐν, pro παρά.

rito poëtam, vel orationum scriptorem, vel legislatorem vocabis? Quin præpositio vim hanc retinet in compositione; ut ἔνδικος et ἐνδίκως. Ita Aristoph. ibid. ver. 1382. ΣΤΡ. Ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι. ΦΕΙ. Νὴ τὸν Δί', ἘΝΔΙ'ΚΩΣ γάρ. *STR. rursus vapulabo. PHEI. Per. Jovem, merito profecto.*

20 Pag. 19. lin. 29.

21 Similiter Thucyd. lib. V. cap. 60. Ἐν καλῷ παρατυχὸν σφίσι ξυμβαλεῖν, *Cum ipsis opportuna confligendi occasio se daret.* Et Ælianus V. H. lib. X. cap. 11. Σοὶ μὲν οὖν οὐκ εἰδότι τά τε λεκτέα καὶ τὰ πρακτέα ἀποθανεῖν ἘΝ ΚΑΛΩ͂ι ἐστι, *Tibi igitur, neque dicenda, neque agenda scienti, mori opportunum est.*

22 Cap. 62. unde hæc lectio restituta, cum antea legeretur Ἐν ἴσῳ μὲν οἱ ἄνθρωποι τῆς τε etc., sine δικαιοῦσι.

23 Pro ἐν ἴσῳ aliquando etiam invenies, ἐν ὁμοίῳ. Ita Thucyd. lib. II. cap. 53. Κρίνοντες ἘΝ ὉΜΟΙ'Ωι καὶ σέβειν, καὶ μή. *Judicantes, Deos colere perinde esse ac non colere.* Cæterum præcedentibus adde: Ἐν τῷ παρόντι, *Nunc*, Æschin. Socrat. Dial. de Virtute initio. In quo subaudi χρόνῳ· sic, Ἐν βραχεῖ, *Propediem* (Belg. In 't kort) Plat. Symp. pag. 217. initio. Alias pro ἁπλῶς καὶ ἐν κεφαλαίῳ Harpocrat. Ἐν βραχυτέροις, *Brevius*, Idem Plat. in Gorg. pag. 449. Aliquando unica voce, ἐμβραχυ. Idem in Hippia minore, pag. 365. lin. 34. Ἐρώτα ἔμβραχυ, ὅτι βούλει, *Interroga, quidquid velis, breviter.* Ἐν ὀλίγῳ, *pæne*, cui opponitur ἐν πολλῷ in Act. Apost. XXVI. 28. et 29. Ubi cum Agrippa dixisset: Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι, *Propemodum mihi persuades, ut fiam Christianus.* Respondet Paulus: Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἘΝ ὈΛΙ'ΓΩι, καὶ ἘΝ ΠΟΛΛΩ͂ι, οὐ μόνον σὲ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους. etc. *Optarim a Deo, ut et propemodum, et admodum non tu modo, sed et omnes, qui hodie me audiunt, tales fiant.*

24 Est et ubi Genitivus ille excipitur ab alio Dativo ejus, cui quid commodum vel opportunum esse dicitur. Ita Aristid. Orat. pro Quatuorviris, pag. 267. Πρὸ τοῦ θεάτρου, καὶ οὗ ΠΑ͂ΣΙΝ ἘΝ ΚΑΛΩ͂Ι ΤΗ͂Σ ΘΕ'ΑΣ ἔσται, *Ante theatrum, et eo loco, ubi facile ab omnibus conspici poterit.* Agnoscit in hac locutione Atticismum Kusterus ad Aristoph. Ἐκκλησ. ver. 321. ellipsin Lamb. Bos.

25 Tale illud Æliani V. H. lib. XII. c. 3. Ἐπαμεινώνδας ὅτε ἐτρώθη ἐν Μαντινείᾳ, *Epaminondas cum in prœlio*

bem[25]*:* Xenoph. Ἑλληνικ. VII. pag. 645. Ἡττημένος μὲν ἐν Λακεδαίμονι, σὺν πολλῷ ὁπλιτικῷ ὑπ' ὀλίγων, ἡττημένος δὲ ἐν Μαντινείᾳ ἱππομαχίᾳ, *Qui ad Lacedæmonem, cum multo gravis armaturæ peditatu a paucis victus esset, iterumque ad Mantineam equestri pugna superatus:* ubi nota μὲν, et δὲ, cum repetitione ejusdem participii ἡττημένος. [Dorvill. ad. Charit. pag. 206. 418. edit. Lips. *Herm.*]

Ἐν, pro εἰς. Quinto pro εἰς, etiam cum nomine loci. Thucyd. lib. VII. pag. 449.[26]. Ἀποστείλαντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, id est, *Missuri*, vel, *ad mittendos in Siciliam gravis armaturæ milites.*

Ἐν, pro *a.* X. Sexto, ἐν πολλῷ, vel ὀλίγῳ χρόνῳ, id est, ἐκ πολλοῦ, vel ἐξ ὀλίγου χρόνου, *a longo*, vel *pauco tempore*, vel διὰ πολλοῦ, δι' ὀλίγου, *en beaucoup, en peu de temps.* Plato in Apol. Ἐπιχειρητέον ὑμῶν ἐξελέσθαι τὴν διαβολὴν, ἣν ἐν πολλῷ χρόνῳ ἔχετε, ταύτην ἐν οὕτωσὶ ὀλίγῳ χρόνῳ. Ubi prius ἐν est ἀπὸ, at posterius διὰ, id est, *Conandum est vobis, quam a longo tempore calumniam retinetis, hanc adeo brevi excutere*[27].

Ἐν ᾧ, pro ὅταν. XI. Septimo, cum dativo ᾧ, reddi aliquando potest, ὅταν, subaudiendo χρόνῳ. Thucyd. lib. VII. pag. 509. Τὸ γὰρ γένος τὸ τῶν Θρακῶν, ὅμοια τοῖς μάλιστα τοῦ βαρβαρικοῦ, ἐν ᾧ ἂν θαρσήσῃ, φονικώτατόν ἐστιν, *Thracum enim natio barbaris illis, quibus id maxime proprium ac solenne est, hoc in genere persimilis, si quando fiducia gliscit, cædis*

ad Mantineam vulneratus esset. In his ex Xenoph. verbis ἐν pro παρὰ usurpari, vel ipsa historia indicat. Non ubique ideo et pro lubitu hoc imitandum, tirones moneo, sed ubi res ipsa omnem inde nascituram ambiguitatem tollit. [Vid. Perizon. ad Ælian. V. H. II. 25. et Bach. ad Xenoph. Ages. II. 23. Z.] Huic simile est, et tutius, cum Latine vertitur *a* vel *ad*, eo sensu, quo locus dicitur esse *ad dextram* vel *a sinistra.* Gr. *in dextra.* Ita Arrian. lib III. Exped. Alex. cap. 7. Ἤει διὰ τῆς Ἀσσυρίας χώρας, ἘΝ ἈΡΙΣΤΕΡΑΙ μὲν ἔχων τὰ Σογδιανῶν ὄρη, ἘΝ ΔΕΞΙΑΙ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγρητα, *Proficiscebatur per Assyriam, a sinistra habens Sogdianorum montes, et a dextra ipsum Tigrim.* Huc refero, ἐν ποσὶ, *ad pedes.* Ælian. V. H. lib. I. cap. 16. Ἐρριμμένος ἐν ποσὶ *Prostratus ad pedes.*

26 Cap. 17. Hac loquendi formula sæpius Thucydidem uti, asserit Hudson. Vide et Cl. Dukerum ad hunc locum. Simili loquendi formula utitur Ovidius, cum adverbium *intus* adhibet pro *intro*, Met. lib X. ver. 457.

Jam qu fores aperit; jam ducitur intus.—

Item Terent. And. V. 6. 14. *Sequere hac me intus ad Glycerium nunc.* At *eo intus, et intro sum* soloecismos judicat Quintilianus lib. I. cap. 5. Vid. Vorstium de Lat. mer. susp. cap. 18.

27 Hoc modo in versione redditur quoque *intra.* Ita Æschin. contra Ctesiph. pag. 286. lin. 35. Ἐν πέντε ἡμέραις ἐβοηθήσατε αὐτοῖς, *Intra quinque dies opem illis tulistis.* Et Ælian. V. H. lib. I. cap. 6. Ὥστε ἐφ' ἑαυτῶν λογίζεσθαι (al. ἐκλογίζεσθαι) τὰς ἡμέρας τὰς τεσσαράκοντα, ἘΝ ΑἿΣ τὰ ἔγγονα αὐταῖς ζῶα γίγνονται, *Ut computare possint dies quadraginta, intra quos fœtus ipsarum in viva animalia evadant.* Vel temporis progressum notat, ut apud Pindarum, Pyth. Od. 3. Ἐν δ' αὖτε χρόνῳ, *Interjecto deinde tempore.*

28 Ἐν ᾧ et in sequenti membro ἐν τούτῳ, mutuam inter se relationem habent; et prius explicatur per *Dum*, posterius per *Interea.* Ita Herodot. Erat. cap. 89. Ἐν ᾯ ὦν Κορινθίων ἐδέοντο χρῆσθαί σφι νέας, ἘΝ ΤΟΎΤῼ διεφθάρη τὰ πρήγματα, *In quo*, h. e. *Dum a Corinthiis commodari sibi naves rogant, in hoc*, i. e. *interea res corrupta est.* Adde Xenophontem, Κύρου παιδ. lib. II. cap. 6. ἘΝ ᾯ δὲ οἱ πολέμιοι

avidissima est. Ubi ὅμοια, pro ὁμοίως· at in τοῖς μάλιστα, subauditur Φοινικοῖς ἐστιν, et in βαρβαρικοῖς, subauditur γένους [28].

Aliquando, ἐν ᾧ, significat διὸ, vel ἐφ' ᾧ, vel ᾗ, id est, *propter quod, quo facto.* Idem lib. VIII. pag. 612. [29] Ὡρμημένων γὰρ τῶν ἐν Σάμῳ Ἀθηναίων πλεῖν ἐπὶ σφᾶς αὐτοὺς, (ἐν ᾧ σαφέστατα Ἰωνίαν καὶ Ἑλλήσποντον εὐθὺς εἶχον οἱ πολέμιοι) *Nam cum Athenienses, qui Sami tum erant, contra se ipsos navigare jam statuissent, in quo* (id est, *quod si factum esset,) hostes continuo sane et Ioniam et Hellespontum occupassent.* Idem pag. 615. [30] Οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ τοιούτῳ προσέκειντο, ἐν ᾧπερ καὶ μάλιστα ὀλιγαρχία ἐκ δημοκρατίας γενομένη ἀπόλλυται, *Ipsorum plerique eam in rem incumbebant, in qua* (id est, *ob quam) maxime paucorum imperium, ex populari natum exstingui solet.* *Propter quod.*

XII. Octavo, ἐν, cum suo casu, et verbo εἶναι duobus modis [31] construitur: primum absolute ac sine alio nomine; tuncque verbatim Latine reddi potest; ut ἐν φόβῳ εἶναι, *in metu esse* [32]*:* ἐν στόματι εἶναι, *in ore esse:* quod etiam elegantius, ἐν λόγοις, ἐν φήμῃ. [Οἱ ἐν ποιήσει γενόμενοι, *poëtæ.* Herodot. II. 82. *Herm.*] Unde Synesius Epist. III. Γενεαλογοῦντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐν φήμῃ Λαΐδος, id est, *Genus ejus a famosa Laide repetentes.* *Ἐν cum εἶναι.*

Deinde cum dativo alterius personæ, vel expresso, vel tacito: tuncque passivum aliquid significat. Et expresso quidem; ut, Ἐν

ἐλέγοντο μὲν προσιέναι, παρῆσαν δὲ οὐδέπω, ἘΝ ΤΟΥ͂ΤΩι ἐπειρᾶτο, et quæ sequuntur, *Dum vero hostes dicebantur advenire, nondum tamen aderant, interea conabatur milites exercere.* Pro iisdem dicas etiam ἐν ὅσῳ. Aristoph. Ἐκκλησ. ver. 1144. Ἐν ὅσῳ δὲ καταβαίνεις, ἐγὼ Ἐπάσομαι μέλος, *Dum autem tu descendas, ego interea cantilenam canam.* Thucydidis verba sunt cap. 29. in quibus tamen observa, non χρόνῳ tantum, sed et τόπῳ et πράγματι subaudiri posse: adeoque generalius videtur hoc, quam quod pro sola temporis significatione afferatur. In genere nota ἐν tempus significare: ut ἐν δείπνῳ, *inter cœnandum.* ἐν σπονδαῖς, *tempore pacis.* ἐν μηνὶ τρίτῳ, *mense tertio.*

29 Cap. 86.

30 Cap. 88.

31 Potest et addi tertius modus, quo quis dicitur ἔν τινι εἶναι, cui freqentem operam navat. Ita Ælian. V. H. lib. IX. cap. 4. Πολυκράτης ὁ Σάμιος ἐν Μούσαις ἦν, *Polycrates Samius in Musis erat:* i. e. *in iis plurimum studium collocabat.* Esto et hic quartus modus, quo quis dicitur ἔν τινι (sc. ἀνθρώπῳ εἶναι,) in quo significatur omnem spem esse positam. Ita apud Sophoc. Œdip. Tyr. ver. 322,

Ἐν σοὶ γὰρ ἐσμεν, —

In te enim sumus i. e. *In te omnis nostra spes est posita.*

32 Ita enim Cicero Orat. I. in Catil. cap. 7. *Me totum esse in metu propter te unum — non est ferendum.* Et Horat. Epod. I. ver. 17.

Comes minore sum futurus in metu.

Hinc compositum ἔμφοβος et ἐμφοβοῦμαι. Luc. XXIV. 5. Ἐμφόβων δὲ γινομένων αὐτῶν, *Cum autem metu essent perculsæ.* Est nempe ἔμφοβος proprie, *qui versatur in metu;* et ἐμφοβεῖσθαι, *in metu versari.* Cognatum huic ἔντρομος invenies Act. Apost. VII. 32.

33 Hinc οἱ ἐν ταῖς αἰτίαις, sc. ὄντες, *rei.* Vid. Demosth. epist. 2. pag. 111. lin. 34.

34 Similiter apud Latinos, *Habere in spe, in amore.* etc. pro, *sperare, amare* etc. Ita apud Sallust. B. C. cap. 51. Catilina juxta hanc Græcæ locutionis consuetudinem ait, se *ita ab adolescentia vitam instituisse,* ut *omnia bona IN SPE HABERET.* et Cic. ad Famil. lib. X. epist. 28. *Quem tu cum cive acerrimo, patre tuo, in ore et amore semper habuisti.*

ὀργῇ εἶναί τινι, *in ira esse alicui*, id est, *sibi aliquem iratum habere;* ἐν ἡδονῇ εἶναί τινι, *alicui placere.* At eodem tacito; ut, ἐν αἰτίαις εἶναι, *accusari*, nempe *ab aliquo*[33]*:* ἐν ἐγκλήματι εἶναι, id est, ἐγκαλεῖσθαι, *crimen aliquod sustinere.* At ἐν αἰτίας ἔχειν τινὰ, idem est, quod δι' αἰτίας, *culpare aliquem:* ἐν ὀργῇ ἔχειν τινὰ, *alicui succensere*[34]*:* ἐν αἰσχύνῃ τίθεσθαι, εἰ ut plurimum sequente, id est, *turpe ducere.*

Ἐν omittitur. XIII. Nono, ἐν, ut aliquando omittitur, sic et redundat aliquando. Omittitur, ut apud Zosimum Histor. II. Ὅτι δὲ τοῦτο καὶ τοῖς εἰρήνῃ, καὶ τοῖς κατὰ πόλεμον ἐλυμήνατο πράγμασι· *Id autem rebus, tam pace, quam bello, nocuisse.* Ubi εἰρήνῃ, pro ἐν εἰρήνῃ· Et lib. III.[35] Ὥστε τῇ φυγῇ, pro ἐν τῇ φυγῇ, ἐλέφαντας κατασφαγῆναι, *Ita ut in fuga Elephanti jugularentur.* Thucyd. lib. II. Ἀταλάντῃ, pro ἐν Ἀταλάντῃ[36], *in Atalante insula.* ¶. 386. Eadem redundat, ut apud Xiphilinum in Trajano: Καὶ γὰρ οἱ Πάρθοι, ἐν τῷ σφετέρῳ τρόπῳ ἤρξαντο βασιλεύεσθαι, *Nam et Parthi quoque suis ipsi moribus regi cœpere;* ubi ἐν aut vacat, aut pro κατὰ, cum accusativo sumitur[37]. ¶. 387.

Redundat.

Cum dat. χρῷ. XIV. Denique, peculiariter conjungitur cum dativo χρῷ, id est, *cute*, ac fere cum verbis κείρειν, ξυρεῖν, ξυρᾶν, ψιλοῦν, *tondere:* non modo proprie, sed etiam metaphorice. Et quidem proprie; nam κείρεσθαι ἐν χρῷ[38], est, *ad cutim usque tonderi;* quod etiam dicitur, ἐν χρῷ τὴν κόμην εἶναι. Hinc ἡ ἐν χρῷ κουρὰ, *capilli attonsio ad cutim usque facta;* quæ etiam ψιλὴ κουρὰ dicitur, et Poëtice κουρὰ ξυρήκης. Hinc ὁ ἐν χρῷ κουρίας, *ad cutim usque tonsus:* qui etiam ξυρίας unica voce. Metaphorice autem: nam ξυρεῖ ἐν χρῷ, verbatim *ad cutim usque radit*, id est, *summum periculum est;* quod tamen Poëtarum potius quam Oratorum est.

Proprie.

Metaphorice.

XV. Oratores autem, hoc fere modo, ad simile quid exprimendum uti solent: ἐν χρῷ γενέσθαι τοῦ κινδύνου· verbat. *in cute periculi esse.* Synes. epist. IV. Οὐ πρὶν ἢ ἐν χρῷ τοῦ κινδύνου ἀπέστη τοῦ διαναυμαχῆσαι πρὸς τὰς σπιλάδας, *Non ante navi cum petris luctari destitit, quam extremum in periculum venisset.* Quo eodem sensu dicitur res ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἵστασθαι, verbat. *in acie*, (hoc est, *sub aciem*) *novaculæ constituta*[39]. Huc pertinet, ἐν χρῷ μάχεσθαι,

35 Pag. 328.

36 Deterior in reliquis lectio erat, Ἀτάλαντι pro ἐν Ἀτάλαντι.

37 Sæpe fit, ut abundare hæc præpositio videatur, cum tamen, re plenius ponderata, falsa inveniatur hæc pleonasmi suspicio; quæ non raro nascitur ex versione Latina, in qua præpositio abesse potest. E. g. Hæc verba Herodoti Erat. cap. 48. Ὄρος μέγα ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζητήσει, si vertis: *Magnus mons eversus indagando*, videtur ἐν παρέλκειν. Cum tamen ἐν ζητήσει, pro ἐν τῷ ζητεῖν, sit *inter indagandum, metalla* sc. i. e. *dum indagantur.*

38 Exemplum habet Theophrast. Charact. περὶ Μικρολογ. et Ælian. V. H. lib. IX. cap. 10.

2

aut μάχην συνάψαι, *in cute pugnam committere*, id est, *cominus:* quomodo loquitur Plutarchus in Theseo.

XVI. Hinc, quæ contigua sunt ex proxima, ἐν χρῷ γενέσθαι dicuntur: unde illud Thucyd. lib. II. pag. 155.[40] Οἱ δ' Ἀθηναῖοι, κατὰ μίαν ναῦν τεταγμένοι, περιέπλεον αὐτοὺς κύκλῳ, καὶ ξυνῆγον ἐς ὀλίγον, ἐν χρῷ ἀεὶ παραπλέοντες καὶ δόκησιν παρέχοντες αὐτίκα ἐμβαλεῖν, id est, *Athenienses autem, navibus singulas singulis excipientibus, (une à une) eos in orbem circumvehebantur, atque ita in angustum cogebant, in cute semper adnavigantes,* (id est, *hostium classem radentes, et in ea quasi hærentes,) adeoque impressionis jam jam faciendæ opinionem præbentes.* Virg. Æn. V. *stringere*, et *radere*, hoc fere sensu:

> *Lævas stringat sine palmula cautes.* Et,
> *Radit iter lævum interior.*

Lucianus in Zeuxide: Ἐν χρῷ τῇ μητρὶ προσιστάμενοι, *Matri proxime inhærentes.* Eidem[41], Ἡ ἐν χρῷ πρὸς τὰ βιβλία συνουσία, dicitur, *intima cum libris conjunctio.* Suidæ, οἱ ἐν χρῷ φίλοι, *intimi amici.* Quo sensu accipiendum illud Xiphilini in Severo: Ἐν τῇ ἀγορᾷ βῆμα ξύλινον, ἐν χρῷ τοῦ λιθίνου κατεσκευάσθαι, *In foro suggestum ligneum, in cute* (id est, *in summa superficie) lapidei excitatum est.*

['Ἐν interdum eleganter adhibetur pro σύν. Veluti Xenoph. Mem. III. 9. 2. Φανερὸν δ' ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι οὔτ' ἂν Θρᾳξὶν 'ΕΝ πέλταις καὶ ἀκοντίοις, οὔτε Σκύθαις 'ΕΝ τόξοις ἐθέλοιεν ἂν διαγωνίζεσθαι. Item Æschin. adv. Ctesiph. pag. 532. Ἐν τοῖς ὅπλοις διεσκευασμένοι. Idem de Fals. Legat. pag. 254. δεδεμένος ἐν πέδαις. 'Ἐν pro σύν.

Nonnunquam significat idem quod ὑπὸ, *penes, in potestate.* 'Ἐν pro ὑπὸ, *penes.* Ut Lys. de Eratosth. Cæd. pag. 40. Ἐν ὑμῖν ἐστὶ, *In vestra situm est potestate.* Andocid. de Myster. pag. 20. ὅπως ἐν ἐκείνῳ εἴη ὅντινα βούλοιτο Ἀθηναίων φάναι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι. ¶. 388.

Pro διὰ, *per*, usurpatur, v. c. Andocid. pag. 79. ὥστ' ἐν αὐτῷ, ᾧ ἐγὼ κακῶς ἔπραττον, ἐν τούτῳ ὑμᾶς σώζεσθαι, *Igitur per quam rem ego calamitate sum affectus, per eandem ipsam vos salutem estis consecuti.* 'Ἐν pro διὰ, *per.*

Pro *propter* adhibetur Andocid. pag. 142. οἱ φεύγοντες ἐν τοῖς 'Ἐν pro διὰ, *propter.*

39 Hæc locutio, ut est venusta, ita etiam Poëtis placuit. Ita Homer. Iliad. K. ver. 173.

> Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυρῷ ἵσταται ἀκμῆς.

Nunc enim jam (res) omnibus in novaculæ sitæ sunt acie. Adde Theog. ver. 557.

> — Κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυρῷ ἵσταται ἀκμῆς,

Vel cum verbo ἔχεσθαι· quemadmodum Herodot. Erat. cap. 11. Ἐπὶ ξυρῷ γὰρ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα, *In summo periculo res nostræ versantur.*

40 Cap. 84.

41 Advers. Indoct. Tom. I. pag. 102. lin. 57. Edit. Amst. H.

μυστηρίοις, *qui ob facinora in sacris Eleusiniis patrata sunt accusati.* Demosth. de Coron. pag. 308. οὐ τοίνυν οὐδὲ τὴν ἧτταν αὐτὴν ἐν οὐδενὶ τῶν παρ' ἐμοῦ γεγονυῖαν εὑρήσετε τῇ πόλει, *Nec igitur reperietis, cladem ipsam civitati accidisse culpa mea.*

Ἐν pro ἀντί. Interdum quoque accipitur pro ἀντὶ, *loco, pro.* V. c. Polyb. Exc. Leg. 82. λαβεῖν ἐν φερνῇ Κοίλην Συρίαν, *Cœlen Syriam dotis loco accipere.* Id. in Exc. Peiresc. pag. 131. δέχεσθαι ἐν παρακαταθήκῃ υ' τάλαντα, *quadringenta talenta depositi loco accipere.*

Ἐν pro ἐκ. Inprimis exquisite dicitur pro ἐκ. Ut Xenoph. Cyri Exped. lib. VI. pag. 370. ἔπινον ἐν κερατίνοις ποτηρίοις. Lucian. de Merced. Cond. θεραπεύων ἀεὶ, ἐν ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγχθείης ἀπὸ τοῦ χρώματος, οὕτως ἄτιμος ὢν ξυμπότης. Plura hujusmodi exempla, etiam ex Latinis, reperies apud Cuper. Observatt. lib. II. cap. 8. et Burmann. ad Phæd. Fab. 25. ubi canes currentes dicuntur *bibere in Nilo flumine.* Adde Demosth. adv. Leochar. pag. 1098. τοῦθ' ὑμᾶς διὰ βραχέων βούλομαι διδάξαι, οὐχ ὡς οὐ μεμαθηκότας καὶ 'EN τοῖς ἐν ἀρχῇ εἰρημένοις, ἀλλ' ἵνα etc. Z.] * ¶. 389.

* Restat, ut breviter more nostro præcipiamus de vi ac potestate, quæ huic particulæ in compositis verbis fere est subjecta. ¶. 390. Significat igitur 1. *Quietem,* sive *commorationem in loco aut re.* V. c. Ἐμμένειν ταῖς σπονδαῖς, *in induciis manere,* Xenoph. Ages. I. 11. ταῖς δίκαις, Plat. Crit. cap. 12. τοῖς ὅρκοις, Lys. pag. 870. τοῖς τόποις, Demosth. pag. 165. Ἐνοικεῖν ἐν χώρᾳ, Xenoph. Œcon. IV. 13. ἔγγειος, *terrestris, qui est in terra.* 2. *Motum ad locum, aut rem,* pro εἰς. Ut Ἐμβαίνειν εἰς τὴν θάλασσαν, Lys. pag. 116. Ἐντρίβειν, *infricare,* Xenoph. Œcon. X. 2. Ἐγχέειν, *infundere,* Ἐμβάλλειν, *injicere,* Ἐμπίπτειν, *incidere,* Ἐντεταμένος εἰς τὸ ἔργον, *intentus ad opus,* Xenoph. Œcon. XXI. 9. Ἐμβιβάζειν εἰς τὴν δικαιοσύνην τινὰ, *aliquem traducere ad justitiam,* ibid. XIV. 4. 3. *Convenientiam.* V. c. ἔνδικος, *juri conveniens,* Ἔννομος, *legitimus,* Ἔμμετρος, *justam magnitudinem habens,* Ἐμμήνια, *purgationes muliebres, quæ mensibus respondent.* 4. *Obligationem.* Veluti ἔνορκος, *jurejurando obstrictus* ut Polyb. VI. 47. ἐνόρκους σφᾶς ἐποίησαν, *jurejurando sese obstrinxerunt.* 5. *Participationem.* V. c. ἔμφρων, *mentis compos,* ἔμμισθος, ἔντεχνος, ἔνοικος, ἔμπειρος. ¶. 391. 6. *Idem valet, quod significat extra compositionem, cum casu suo.* Ut Ἔντιμος, h. e. ὁ ἐν τιμῇ. Ἐνύπνιον, h. e. ὅραμα τὸ ἐν ὕπνῳ. Ἐννοεῖν, h. e. ἐν νῷ στρέφειν. Ἔνδοξος, i. e. ὁ ὢν ἐν δόξᾳ. Ἐναγώνιος, ἐν ἀγῶνι. Ἐνδημεῖν, ἐν δήμῳ εἶναι. Ἐνόδιος, ἐν τῇ ὁδῷ κείμενος. 7. Habet *vim minuendi.* V. c. Ἐνδιδόναι, *remittere,* dicitur apud Hippocratem de remissione morbi, et opponitur τῷ ἐπιδιδόναι, h. e. *increscere, augeri.* Vid. Foës. Œcon. Hipp. Ἔνωμον, *cui cruditatis aliquid superest.* Conf. Casaubon. ad Athen. Deipnosoph. pag. 60. ubi docetur, ἐνερευθὴς esse μετρίως ὑπέρυθρος, [Immo ὑπέρυθρος, μετρίως ἐρυθρός. *Herm.*] it. ἔγκιῤῥος, *subfulvus,* ἐμπόρφυρος, *ad purpureum colorem tendens,* ἔγχλωρος, *subviridis,* ἔμπικρος, *subamarus.* Z. ¶. 392.

SECTIO QUARTA

De Præpositione ἐπί.

REGULA PRIMA.

Præpositio ἐπὶ, cum genitivo, dativo et accusativo conjungi potest. Et cum genitivo quidem, ut leviora, jamque passim aspersa, mittam, Primo, *curam aliquam, aut singulare, ac proprium munus* significat, quod Latini fere *Præpositione A,* vel *Ab* exprimere solent. Hinc illa, ἐπὶ τῶν ἀποῤῥήτων, *A secretis.* ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν, *Ab epistolis.* ὁ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν σφραγίδων, *A Regiis sigillis,* Gallice, *Monsieur le Garde Seaux.* ὁ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν χρημάτων, *Surintendant des finances du Roi.* οἱ ἐπὶ τῶν ἱκετηρίων, vel ἱκετικῶν, *Libellorum supplicum Magistri,* vel, *A supplicibus libellis, Les maitres de Requêtes,* οἱ ἐπὶ τῶν εὐθυνῶν, vel δημοσίων λόγων, *A publicis rationibus, les Maitres des contes.* [V. Lennep. ad Phalar. pag. 306. *Herm.*] Ἐπὶ, *a,* vel *ab.*

II. Alias tamen, sine *A,* vel *Ab,* Latine redditur: ut, οἱ ἐπ᾽ ἐξουσίας, vel οἱ ἐπ᾽ ἀξιώσεως, iidem sunt qui οἱ ἐν τῷ τέλει, *Magistratus,* vel *qui sunt in dignitate constituti.* ὁ ἐπὶ τοῦ ταμιείου, *Quæstor.* οἱ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν, *rerum civilium cognitores:* οἱ ἐπὶ τῶν φονικῶν, cui adhibetur aliquando, καθεστῶτες, *rerum capitalium judices:* ὁ ἐπὶ τοῦ σίτου, vel τῆς σιτωνίας, cui addi potest, καθεστὼς, vel τεταγμένος [42], *Præfectus annonæ.* οἱ ἐπὶ τῶν εἰσαγωγίμων καὶ ἐξαγωγίμων, *mercium earum, quæ vel importantur, vel exportantur curatores.* οἱ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν οἰκοδομημάτων, *Regiorum ædificiorum curatores, Intendans des batimens Royaux,* et similia, quæ facile cogitantibus succurrent.

III. Secundo, crebro simul et eleganter, de rebus aut hominibus certum in numerum ordinatis ac distributis usurpatur, eodem modo, quo ante diximus de ἀνὰ, et constat de κατὰ, cum accu- Ἐπὶ, pro ἀνά.

42 Vel participium ὤν. Cum verbo εἰμὶ construitur in Act. Apost. VIII. 37. Ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, *Qui præerat universæ gazæ ejus.* Ipsum participium ὤν, vel τεταγμένος ab aliis additur nonnunquam: exempla habet Cl. Bos, Ellips. Gr. in voce τεταγμένος.

sandi casu. Nam ἐπὶ τριῶν, exempli causa, vel τεσσάρων τάττεσθαι dicitur, *distributos esse ternos aut quaternos, trois à trois, quatre à quatre.* ἐφ' ἑνὸς τεταγμένοι, *rengez un à un.* νῆες ἐπὶ μιᾶς τεταγμέναι, *nefs rengées une à une* [43].

IV. Affinem superiori usum alterum, in re militari et τακτικῇ, habet, unde ἐπὶ φάλαγγος ἄγειν, προσβάλλειν, etc., id est, φαλαγγηδὸν, vel ἐπὶ κέρως, vel κατὰ κέρας, *utroque cornu protenso movere, impetum facere. Phalanx* enim Græcis, *acies utrinque longior, quam altior.* Thucyd. lib. II. [44] eodem modo, πλεῖν ἐπὶ κέρως, dixit: Ἰδόντες κατὰ μίαν ἐπὶ κέρως παραπλέοντας, *Videntes eos, navibus protenso cornu, alteram altera sigillatim sequentibus, adnavigare.* At βάθος, *altitudo,* id est, medium quasi phalangis corpus, dicebatur, modo ἐπὶ τεττάρων, modo ἐπὶ ὀκτὼ, modo ἐπὶ πλειόνων παρατάττεσθαι, vel ποιεῖσθαι, *quaternis, octonis, aut pluribus in quolibet ordine conjunctis instrui.* hinc verbum ὑπερφαλαγγᾶν, id est, *utrinque producto cornu hostilem aciem involvere:* et ὑπερκερᾶν, *alterum duntaxat hostilis exercitus cornu ita circumvenire.* At ἐπὶ μετώπου, vel κατὰ μέτωπον, vel πρόσωπον, est *exporrecta exercitus fronte.* Vide Budæum pag. 373. et 631.

Ἐπὶ, pro διά.

V. Tertio, cum genitivo Pronominis reciproci, idem est, quod διά· nam ἐφ' ἑαυτοῦ, est, *per se,* aut *sponte.* Dionysius Halic. lib. V. [45] Τήν τε αἵρεσιν τοῦ μέλλοντος ἄρχειν τοῖς ἐκ τοῦ συνεδρίου συνεχώρησαν, αὐτοῖς ἐφ' ἑαυτῶν βουλευομένοις, ποιήσασθαι, id est, *Simulque Senatoribus permiserant, uti re per se ipsos deliberata* (vel, *suopte arbitrio) Magistratum illum legerent.* Idem in Excerpt. Οὐδὲν ἐμὲ δεῖ ἐπ' ἐμαυτοῦ λέγειν, id est, *Nihil me per me ipsum dicere necesse est.* Xiphilinus in Severo, Ὥστε αὐτὰς ἐφ' ἑαυτῶν αὐτομάτως προσπλεούσας ὁρᾶσθαι, *ut ipsæ per sese, ac sponte adnavigare cernerentur.*

Alias tamen ἐφ' ἑαυτοῦ, est potius, *chez soi, à part soi, apud sese* [46] *ac suis in finibus.* ¶. 393. Zosimus lib. I. Εἰ μὲν οὖν ἐφ' αὐτῶν δι-

43 Exemplum habet Thucydides lib. II. cap. 90. Pro eodem etiam dicitur κατὰ μίαν, in eodem libro, cap. 84. in init. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι κατὰ μίαν ναῦν τεταγμένοι περιέπλεον αὐτοὺς κύκλῳ, *Athenienses vero, navibus ita dispositis, ut singulæ singulas sequerentur, circumvehebantur circulo circum illos.*

44 Cap. 90.

45 Pag. 534. lin. 33.

46 Ita homines, antequam in rempublicam cogerentur, dicuntur ἐφ' ἑαυτῶν ᾠκηκέναι Pausaniæ in Corinth. pag. 112. Φορωνεὺς δὲ, ὁ Ἰνάχου, τοὺς ἀνθρώπους συνήγαγε πρῶτον ἐς κοινὸν, σποράδας τέως καὶ ἘΦ' ἙΑΥΤΩ͂Ν ἑκάστοτε οἰκοῦντας, *Phoroneus vero, Inachi filius, homines hactenus dispersos et sibi seorsim semper habitantes, in unam rempub. coëgit.* Hinc opposita ἐφ' ἑαυτοῦ εἶναι καὶ ἀνθρώποις ἐντυγχάνειν, *Apud se esse, et cum hominibus versari,* appd Epict. cap. 40. Non absimili modo dicitur quis ἐφ' ἑαυτοῦ περὶ τὰ μαθήματα διατρίβειν, *qui ita se literis abdit, ut nihil ex his in adspectum lucemque proferat.* Aristides in Orat. pro Quatuorviris, pag. 495. Καὶ Σωκράτης μὲν καὶ Πυθαγόρας, οὐδ' αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἐν οἷς ἔζων, συνέγραψαν, ἀλλ' ἘΦ' ΑΥΤΩ͂Ν ἐφιλοσόφουν, *Nec Socrates, nec Pythagoras eos sermones, quos vivi habuerunt, scriptis mandarunt, sed apud se philosophabantur.* Nec abludit id, quod nostrates dicunt: iets op zig zelven hebben; quo significamus, peculiare quid nobis esse. Græci verbatim:

τέλεσαν ὄντες, (Athenienses et Lacedæmonii) *Quod si apud sese, ac suis in finibus hæsissent perpetuo,* (non autem, ut Interpres, *conjuncti mansissent.*) Idem lib. IV. clarius: Ἐπεὶ ὦν, νυκτὸς γενομένης, ἐφ' ἑωυτῶν ἐγένετο τὰ στρατόπεδα, id est, *Cum ergo noctis interventu, ambo exercitus in sua se castra recepissent.* Itaque γενέσθαι ἐφ' ἑαυτοῦ, *domum se recipere,* vel *sibi vacare; se retirer à part, chez soi.*

VI. Quarto, cum suo casu adverbialiter sumitur. Hinc ἐπ' ὀνόματος, id est, *nominatim* [47], ἐπὶ κεφαλαίων, id est, κεφαλαιωδῶς. ἐπὶ et κατ' ἐπιτομὴν, *summatim.* Dionysius Halic. lib. II. [48] Τὰ κυριώτατα ἐπὶ κεφαλαίων ἐρῶ, id est, *Præcipua quæque summatim complectar.* Sic ἐφ' ἑκάστης, supp. ἡμέρας, idem quod καθ' ἑκάστην, *quotidie:* ἐπὶ σχολῆς [49], *otiose: à loisir,* ἐπ' ἀδείας, *tuto, impune.* ἐπ' ἀληθείας, *vere, sincere* [50]. Adverbialiter sumitur.

Quinto idem est, quod *inter,* vel *præ* [51]. Ita sumit Aristides Panathen. Δι' ἃ δὴ καὶ μόνῃ τῇ πόλει ὡς κυρίως ἄν τις φαίη συμβῆναι, ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν· (supp. πόλεων, vel χωρῶν.) *Propter quæ soli huic urbi, præ cæteris Græciæ urbibus, id proprie contigisse dixeris.* Ἐπὶ, *inter, præ.*

VII. Sexto, tanquam argumento, vel teste ac sequestre adhibito, id quo fidem facimus, in gignendi etiam casu, cum ἐπὶ conjungitur. Dicunt enim ἐπ' ἀναμφισβητήτου ἀποδείξεως τὴν διαβολὴν ἀποφυγεῖν, *Certissimo argumento calumniam depulisse.* Dicunt etiam, ἐπί τινος πίστεις διδόναι, *alicujus quasi vadis,* aut *testis nomine, vel auctoritate adhibita, polliceri.* Dionysius Halic. lib. V. [52] Πίστεις δοὺς ἐπὶ Θεῶν, *Diis fidei suæ testibus adhibitis,* aut *jurejurando per Deos concepto.* Idem lib. X. [53] Εἰ μὲν οὖν ὑπισχνοῦνται ὑμῖν οἱ Πατρίκιοι, καὶ πίστεις βούλονται δοῦναι τὰς ἐπὶ Θεῶν, ὅτι etc., *Si quidem Patricii vobis pollicentur, ac jurejurando adhibito confirmare volunt.*

VIII. At cum dicunt, ἐπὶ τῶν ἱερῶν ὀμόσαι, est, *sacris* aut *victimis*

Ἔχειν τὶ ἐφ' ἑαυτοῦ. Herodot. Calliop. cap. 37. ΕΙ͂ΧΟΝ γὰρ καὶ οὗτοι ἘΦ' ἙΑΥΤΩ͂Ν μάντιν Ἱππόμαχον, Λευκάδιον ἄνδρα, *Habebant enim et hi peculiarem sibi Haruspicem Hippomachum, virum Leucadium.*

47 V. Julian. Misopog. non longe ab initio.

48 Pag. 124. lin. 6.

49 Vid. Æschinem contra Ctesiph. pag. 301. Πολλάκις πρὸς ἐμὲ διεξῄει ἘΠῚ ΣΧΟΛΗ͂Σ, *Sæpe mihi narravit per otium.*

50 Ita Demosth. pro Coron. pag. 315. Πάντα τοίνυν τὰ κατηγορημένα — οὔτε δικαίως οὔτ' ἐπ' ἀληθείας οὐδεμιᾶς εἰρημένα, *Omnes itaque criminationes neque merito neque in veritate dictæ.* Adde Act. Apost. cap. IV. 27. Evang. Lucæ cap. IV. 25. et XXII. 59. Evang. Marc. XII. 32. Καλῶς, διδάσκαλε, ἘΠ' ἈΛΗΘΕΊΑΣ εἶπας, *Recte, magister, et vere dixisti.* Pro eodem *in veritate dicere* habet Cicero, seu mavis, Cornificius ad Herenn. lib. IV. cap. 22.

51 Suspecta ob novitatem hæc præpositionis ἐπὶ cum casu secundo constructæ significatio clarius postulat exemplum, quo firmetur, quod non occurrit mihi. Aristidis verba, quæ sunt Tom. I. pag. 168. subobscura sunt. Sed, cur non in significatione temporis ἡ ἐπὶ accipi possit de qua mox ad Reg. 9. non video, ita ut ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν reddatur, *dum res Græcorum vigerent.*

52 Pag. 299. lin. 30.

53 Pag. 641. lin. 20.

præsentibus jurare; Gallice, *sur* [54]. ἐπὶ τῶν ἐμπύρων, *super focis* [55]. ἐπὶ τῶν τομίων, *cæsis victimis.* Ut enim ὅρκια τέμνειν, verbat. *ad jusjurandum pertinentia secare,* est, *victimas, ad rei, puta fœderis, jurejurando firmati, securitatem immolare.* Sic, ἐπὶ τῶν τομίων ὀμόσαι, est, *cæsis præsentibusque victimis,* aut saltem *extis jurare.* at fere participium στὰς, præpositioni huic præmittitur. Dionysius Halic. lib. V. initio, utrumque conjungit, Ὅρκια τεμόντες, αὐτοί τε πρῶτοι στάντες ἐπὶ τῶν τομίων, ὤμοσαν etc., *Cæsis victimis, ipsique primis super extis stantes jurarunt.* [V. Stanl. ad Æsch. Eum. 486. *Herm.*]

Ἐπὶ, versus. IX. Septimo frequenter admodum Genitivus ille adhibetur, etiamsi motus significetur. Hinc apud Herodotum sæpissime: Ἐπὶ τῆς χώρης βαδίζειν· *Per,* aut, *versus regionem ire.* Dionysius Halic. lib. I. Ἀνδρὶ παρεικότι τὸ σῶμα ὑπὸ λύπης, καὶ οὔτε ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου καταβάντι· id est, *Homini, qui præ tristitia corpore fatisceret, neque in castra descenderet.* Zosimus lib. IV. Διαρρήξας τε τὸ γραμμάτιον, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἀφεὶς, *Discerpto libello, atque in terram projecto.* Ibid. Κἀντεῦθεν ἐπὶ Θράκης ἐχώρει, *Indeque per Thraciam profectus est* [56]. At Poëtæ sæpius utuntur dativo, quam genitivo, ubi motum illum exprimunt: ut ἐπὶ νανσὶν ἐλαύνειν, id est, *ad naves equum admittere* [57].

Ἐπὶ, cum dativ. *penes.* X. Jam cum dandi casu, Primo, jus ac potestatem aliquam tribut, quem dativus indicat, quam fere Latinum *penes* exprimere solet. Nam, ἐφ' ἡμῖν ὑπάρχει, *in nobis situm est.* ἐφ' ἡμῖν γενόμενον,

54 Adi eundem lib. XI. pag. 728. lin. 35. Τὰ ἘΠῚ ΤΩ͂Ν ἹΕΡΩ͂Ν συνομολογηθέντα τοῖς πατρικίοις πρὸς τοὺς δημοτικοὺς, *Ea, quæ, intercedentibus sacris inter patricios et plebeios jurejurando firmata erant.*

55 Idem lib. III. pag. 154. lin. 27. Ἱερὰ θύσαντες ὤμοσαν ἘΠῚ ΤΩ͂Ν ἘΜΠΥ΄ΡΩΝ, *Mactatis victimis juraverunt super focis.*

56 Confer Joan. VI. 21. Εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἘΠῚ ΤΗ͂Σ ΓΗ͂Σ, εἰς ἣν ὑπῆγον, *Statim navigium pervenit ad litus, quo tendebant.* Dionysii locus est pag. 45. in fine.

57 Denique cum Genitivo Nominis, sive, ut plurimum proprii, sive appellativi tempus significat. ¶. 594. Cum nomine proprio apud Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 11. in fine: Τοῦτο τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπὶ Ἄρχοντος Ἀθηναίοις Νικοστράτου, *Hic exitus pugnæ fuit, Archonte Athenis Nicostrato.* Adde Herodot. Erat. cap. 98. Ἐπὶ γὰρ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος, καὶ Ξέρξεω, τοῦ Δαρείου, καὶ Ἀρταξέρξεω τοῦ Ξέρξεω, τριῶν τουτέων ἐπεξῆς γενεέων, ἐγένετο πλέω κακὰ τῇ Ἑλλάδι, *Nam sub Dario Hytaspis, et Xerxe Darii, et Artaxerxe Xerxis filio, tribus illis deinceps ætatibus, plus malorum passa est Græcia.* Si quis hic substantivum aliquod, unde Genitivus ille regatur, puta χρόνου, γενεᾶν, vel simile, subaudiri velit, est et, quo hoc probare possit; sequitur enim ibidem: ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας, in Accusativo, *Quam viginti aliis ante Darium ætatibus.*

Cum appellativo apud Homer. Bœot. ver. 304.

Ὡς ποτ' ἐπ' εἰρήνης. —

Sic olim sub pace, h. e. *tempore pacis.* Addit genitivum substantivi βίου Plato in Phædro pag. 242. lin. 10. Τῶν ἐπὶ τοῦ σοῦ βίου γεγονότων λόγων, *Orationum, quæ tua ætate habitæ sunt.* Huc refer οἱ ἐπ' ἐμοῦ, *Æquales mei.* Ita Aristides, Orat. pro Quatuorviris, pag. 402. Ὁ Νέστωρ ἱππικώτατος ἦν, ὡς λέγεται, τῶν ἐφ' αὐτοῦ, *Nestor, ut aiunt, suorum æqualium equitandi fuit peritissimus.* Τεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας, dixit Lucianus

cum in nobis situm esset. ἐπὶ τοῖς δημόταις ἐστὶν, *penes plebem est* [58], quod aliquando, sed rarius multo, ἐπὶ δήμȣ, cum genitivo.

Quo sensu verbum ποιεῖν eleganter adhibetur. Nam ποιεῖν ἐπί τινι, est, *potestatis alicujus facere, arbitrio permittere.* Dionysius Halic. lib. IV. [59] Ἐὰν δ' ἐπὶ τῷ δήμῳ ποιήσωσι τὴν προαίρεσιν· id est, *Quod si populo hanc electionem permitterent.* Et lib. VIII. [60] Πάντα τὰ κοινὰ ἐπ' ἐμοὶ πεποιήκασι μόνῳ, id est, *Totam Rempublicam penes me unum esse voluerunt.* Hinc ἐφ' ἑαυτῷ ποιεῖν τι, *sibi jus ac potestatem in rem aliquam vindicare* [61]. At γενέσθαι ἐπί τινι, *alicujus in potestate esse.* Xiphilin. in Claudio: Ἀλλ' ἐπί τε τῷ δήμῳ, καὶ τῇ βȣλῇ καὶ τοῖς νόμοις γενέσθαι, *Sed in Populi, Senatus ac legum potestate esse.* Zosimus lib. V. ait: Ἐπὶ τοῖς Βαρβάροις γενέσθαι τὴν πόλιν, id est, *Urbem in barbarorum potestatem venisse.* Xenophon Κύρȣ παιδ. I. [62] Καὶ μὴ ἐπὶ μάντεσιν εἴης, id est, *Nec a vatibus pendeas et in eorum quasi potestate sis* [63].

XI. Secundo, conditiones pactorum, similiumque rerum, per hanc præpositionem cum dandi casu exprimuntur. Nam ἐπὶ ῥητοῖς, *in dictis*, id est, *certis conditionibus;* ut cum dicitur, ἐπὶ ῥητοῖς τισι καὶ διωρισμένοις ἐπὶ τὸ κινδύνευμα χωρεῖν, id est, *Certis quibusdam ac designatis conditionibus periculum aggredi* [64]. Vide nomen ἴσος. Cap. III. Sect. 5. Reg. 3. [Σπονδὰς ἤγομεν ἐπὶ ῥητοῖς Andoc. 26. 15. *Reizius.*] *De conditione.*

Hoc sensu dicunt, ἐπὶ τȣ́τῳ, ἐφ' ᾧ, sequente infinitivo, vel optativo, vel subjunctivo, id est, *ea conditione, ut.* Quod si multæ sint conditiones, dicetur, ἐπὶ τȣ́τοις, ἐφ' ᾧτε etc. tum sequentibus mem-

in dialogo Cratetis et Diogenis. *Uno die mortui sunt.*

58 Hinc Epictetus statim in initio: Τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστὶν ἘΦ' ἩΜΙ͂Ν, τὰ δ' ȣ̓κ ἘΦ' ἩΜΙ͂Ν, *Ex omnibus rebus aliæ sunt in nostra potestate, aliæ non sunt.* Et in sequentibus ibidem aliquoties. At, ὅσον γ' ἐπὶ ἐκείνῳ redditur, *Quantum ad illum attinet.* Ita Æschin. epist. V. Καὶ ὍΣΟΝ Γ' ἘΠῚ Κλεοκράτει, ȣ̓δεμιᾶς πόλεως ἄλλης, ȣ̓δὲ ἀνθρώπων ἐπιθυμῶ, *Et, quantum ad Cleocratem attinet, nullam aliam civitatem, neque homines desidero.* Significat Æschines, se Cleocratis familiaritate adeo delectari, ut patriæ, qua exsul carebat, et amicorum, quos ibi reliquerat, desiderio caperetur exiguo. Huc refero, quod, præfixo Articulo Præpositivo, præfecturam notat. Ita Dinarch. adversus Demosth. pag. 100. lin. 19. Πατήρ τε καὶ υἱὸς παραδοθέντες ΤΩ͂Ι ἘΠῚ ΤΩ͂Ι ὈΡΎΓΜΑΤΙ, *Paterque et filius traditi præfecto fossæ.* H. Τὸ ἐπὶ τȣ́τοις εἶναι, *quantum in his est.* vid. Markland. ad Lys. pag. 482. edit. R. Z.

59 Pag. 216. lin. 22.

60 Pag. 506. lin. 22.

61 Apud eundem lib. II. pag. 119. in fin. Οὐ μὴν ὅγε δῆμος ἐφ' ἑαυτῷ τὴν αἵρεσιν ἐποίησεν, *Non tamen plebs optionem sibi vindicavit.*

62 Pag. 25. lin. 32.

63 Huc refer quod Latini dicunt, *Expositum esse alicujus libidini*, id Græcos efferre per Verbum εἰμὶ cum Præpositione ἐπὶ, sequente Dandi Casu. Sic Plat. Gorg. pag. 508. lin. 29. Εἰμὶ δὲ ἐπὶ τῷ βȣλομένῳ, *Cujuslibet libidini sum expositus.* Latinis enim auribus illud inauditum: *sum in volente.*

64 Verba sunt Dionysii Halic. lib. X. pag. 641. lin. 18. Conditionem perspicue notat apud Theocrit. Idyll. XXII. ver. 74.

— Οὐκ ἄλλῳ γε μαχεσσαίμεσθ' ἐπ' ἀέθλῳ.

Non alia conditione certabimus nisi deposito hoc præmio. [De vi conditionis, atque *oppignerationis* vid. Ind. De-

bris adhibebitur καί. Idem Dionys. ibid.[65] Ἐπὶ τούτοις, ἔφη χαριεῖσθαι, τὰς ἀναπαύλας τῶν πολέμων, ἐφ' ᾧ τε μηδὲν ἔτι παρακινεῖν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τῷ, etc., *His se legibus requiem a bellis indulturum esse respondit, uti ne quid in posterum moverent, atque ut*, etc. ¶. 395.

Ἐφ' ᾧ. Potest etiam ἐφ' ᾧ, solum, ac per sese, hoc modo sumi[66]. Idem lib. III.[67] Ἐφ' οἷς ἄν ποτε δικαίοις, *quibus conditionibus:* τὴν εἰρήνην στέρξουσιν, ἐφ' οἷς ἄν ποτε δικαίοις αὐτῆς τύχωσι, id est, *futurum ut in data quibuscunque tandem conditionibus pace acquiescant.* Et paulo post Tarquinius, Ἀκούσατε νῦν, ἔφησεν ἐφ' οἷς ἄν ποτε δικαίοις καταλύσωμαι τὸν πόλεμον, *Audite nunc*, inquit, *quibus tandem conditionibus huic bello finem imponam.* Ita Herod. lib. I.[68] dixit, Πάντοθεν τοὺς ἐπὶ λόγοις δοκιμωτάτους, ἐπὶ συντάξεσιν οὐκ εὐκαταφρονήτοις καλῶν, id est, *Viros eruditione clarissimos, non contemnendis*, id est, ἀφθονωτάταις, *amplissimis conditionibus undique arcessens:* συντάξεις hic, *gages, pensions.* Dicunt etiam ἐπὶ μεγάλοις μισθοῖς[69], ἐπὶ μεγάλαις δωρεαῖς, et simil. eodem sensu.

mosth. Reisk. et Henr. Valesii Emendatt. lib. IV. cap. 3. Z.]

65 Nempe lib. X. pag. 645. lin. 15.

66 Sequente itidem Infinitivo, aliquando Indicativo. Ita Xenoph. de Exped. Cyri lib. IV. Οἱ δὲ ἔφασαν ἀποδώσειν, ἘΦ' ὯΙ ΜΗ ΚΑΊΕΙΝ τὰς κώμας, *Illi se reddituros dicebant, ea conditione, ne vicos exureret.* Et lib. III. Hist. Gr. Ἠρώτα, ἐπὶ τίσιν ἂν ξύμμαχος γένοιτο; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ἘΦ' ὯΙ ΤΕ τοὺς πολίτας, ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους ἘΑ͂Ν, *Rogabat, quibus conditionibus societas esset ineunda? Respondit ille, ea conditione, ut cives liberos suis legibus uti sineret.* Infinitivo additur nominativus personæ agentis. Tale est Aristophanis in Plut. ver. 1142. Ubi Mercurio dicenti: *Ubi vasculum aliquod hero surripuisti, ego semper tibi adfui, quo minus deprehendereris:* respondet Cario: Ἐφ' ᾧτε μετέχειν αὐτὸς, *Hoc ea conditione fecisti, ut ipse partem acciperes.* Similiter Photius Excerpt. Ctesiæ: Καταπροδόντος τάς γε γεφύρας καὶ τ' ἄλλα τῶν Αἰγυπτίων πράγματα, ἘΦ' ὯΙ ΓΕΝΈΣΘΑΙ ὝΠΑΡΧΟΣ Αἰγύπτου, *Quum prodiderat pontes et cæteras res Ægyptiorum ea conditione, ut Ægypto præficeretur.* Ex hac locutione, quæ mere Græca est, lucem mutuari potest Apostoli Pauli locus ad Corinthios scribentis Epist. posteriori cap. V. 4. ubi sanctos Christianorum gemitus tanquam conditionem propositam innuit, si non exui, sed indui cupiant, pallio nimirum justitiæ. Καὶ γὰρ, inquit, οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι, ἘΦ' ὯΙ οὐ ΘΈΛΟΜΕΝ (indicandi modo) ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, *Etenim nos, qui in hoc tabernaculo sumus, suspiramus gravati, qua conditione non exui, sed superindui volumus.* Cujusmodi locutio quia a Latinorum consuetudine adhorret, nonnihil obscuritatis parere solet, quæ tamen omnis tollitur, si verborum ordo mutetur, et pro ἐφ' ᾧ, ponatur ἐπὶ τῷ, sequente infinitivo, hoc modo: Οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλὰ (θέλομεν) ἐπενδύσασθαι ἘΠΙ` ΤΩ͂Ι ΣΤΕΝΆΖΕΙΝ ΒΑΡΟΎΜΕΝΟΙ, *Volumus, non exui, sed superindui ea conditione, ut suspiremus gravati.* Nostrates, quum maxime familiariter loquuntur, proxime ad hoc idioma accedunt, dicentes: op die voor. op die conditie. Clarissime patet hic præpositionis usus, si præmittitur substantivo: ut v. c. in Epist. ad Ephes. cap. II. 10. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἘΠΙ` ἜΡΓΟΙΣ ἈΓΑΘΟΙ͂Σ, *Ipsius enim opus sumus, conditi in Christo Iesu ad opera bona*, i. e. *ut faciamus opera bona.* Ubi diserte conditio significatur. Cæterum pro ἐφ' ᾧ posse adhiberi ἐπὶ τῷ cum infinitivo, tum infinitis, tum ex Plutarchi loco docemur Apophth. de Dario: Πολλάκις ὁ Δαρεῖος εἶπεν, οὐκ ἂν ἐθελῆσαι λαβεῖν ἑκατὸν Βαβυλῶνας ἘΠΙ` ΤΩ͂Ι μὴ Ζώπυρον ἜΧΕΙΝ ὁλόκληρον, *Sæpe Darius dicere solebat, nolle se centum Babylonas capere, ea conditione, ut uno Zopyro careret integro.* Estque hic idiotismus, si quis alius, linguæ Græce studiosis imitandus. ¶. 396.

67 Pag. 195. lin. 16.

68 Cap. 2.

XII. Tertio, quæ Latini exprimunt per *in*, et accusandi casum, vel per solum auferendi casum, ubi aliquid, vel *commodi*, vel *incommodi*, *læti*, *adversive*, significant; ea Græci fere per ἐπὶ cum dandi casu: ut ἐπ' ἀγαθῇ, vel αἰσίᾳ τύχῃ [70], *læta sorte*, *à la bonne heure;* ἐπ' ἀγαθοῖς [71], vel αἰσίοις οἰωνοῖς, *bonis et secundis avibus;* ἐπὶ μεγίστῳ τῆς πόλεως ἀγαθῷ, *summo reipub. bono;* ἐπὶ τῶν φιλοπατρίδων ὀλέθρῳ, *in perniciem amantium patriæ.* Dionys. Halic. lib. VII. [72] Ἐπὶ τῷ σφετέρῳ συμφέροντι τὰ δίκαια πράξουσι, *Suis quoque rebus consulendo juste se gerent*, id est, *hoc in facto æquitatem cum propria utilitate conjungent.* Et lib. VIII. [73] Τὰ ἐμφανῆ τοῦ ἀνδρὸς ἔργα ἐπ' οὐδενὶ χρηστῷ γενόμενα διεξῄεσαν, *Perspicua notaque hominis gesta percensebant, quæ nihil omnino boni sequerentur.*

XIII. Quarto, idem est, quod *post*, [V. I. Gronov. ad Lucian. T. I. pag. 538. seq. *Herm.*] aut *præter*, vel *ad*, cum *præter* significat [74]. Nam ἐπὶ τούτοις, est, *postea*, id est, *deinceps* [75], et aliquan- Ἐπὶ, *post*, *ad*, *præter*.

69 Ita idem Herodianus ibidem cap. 3. de Dionysio Siciliæ tyranno, Ὃς ἀπὸ τῆς ἄγαν ἀκρασίας καινὰς ἡδονὰς ἘΠῚ ΜΕΓΙΣΤΟΙΣ ΜΙΣΘΟΙ͂Σ ἐθηρᾶτο, *Cujus tanta fuit intemperantia, ut nova luxuriæ instrumenta, maximis præmiis positis, venaretur.* Diserte Pausan. in Corinth. pag. 100. Διογένην πείθει, τὸν ἐν τοῖς φρουροῖς ἄρχοντα, ἀφιέναι τὰ χωρία ἘΠῚ ΤΑΛΆΝΤΟΙΣ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, *Diogeni, qui præsidiis præerat, persuadet, ut ea loca dedat, acceptis centum et quinquaginta talentis.* Hujus idiomatis elegantiam Latini assequi non possunt, sed periphrasi aliqua explicare coguntur. Ut in illo Arriani de Exped. Alex. lib. II. cap. 1. Τοὺς φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἘΠῚ ΤΟΙ͂Σ ἩΜΊΣΕΣΙ τῶν τότε ὄντων, ὅτε ἔφυγον. Quæ verba ab interpretibus mutilata ista restituit Gronovius: *Ut exsules ipsorum redirent, restituto eis semisse (dimidia parte) bonorum, quæ tunc erant (quæ tunc possidebant) cum fugerent.* i. e. *ea conditione, ut reciperent dimidiam partem* etc.

70 Aliquando præpositio abest: ut apud Xenoph. Κύρου παιδ. lib. IV. pag. 110. ἈΓΑΘΗ͂Ι ΤΥ΄ΧΗΙ ἡμεῖς τε ἱππεῖς γενοίμεθα, *Quod felix faustumque sit, et nos fiamus equites.* Et Plat. in Symp. Ἀλλὰ ΤΥ΄ΧΗΙ ἈΓΑΘΗ͂Ι καταρχέτω Φαῖδρος, καὶ ἐγκωμιαζέτω τὸν Ἔρωτα, *Sed bonis avibus auspicetur Phædrus Amoris præconium.* Confer eundem in Timæo, pag. 26. in fine.

71 At ἐπ' ἀγαθοῖς non adjecto substantivo, non omnino abhorret a Latinismo, *In bonam partem.* Ita Aristides, Orat. pro Quatuorviris, pag. 443. ἘΠῚ ΤΟΙ͂Σ ΒΕΛΤΊΣΤΟΙΣ αὐτῶν ἐμνημόνευσεν ἐξεπίτηδες, *Data opera eorum mentionem fecit cum summa laude*, sive, ut interpres habet: *Mentionem eorum fecit honorificentissimam.*

72 Pag. 435. in fine.

73 Pag. 544. lin. 34.

74 Eleganter hoc modo construitur cum adjectivo et substantivo, non tantum cum participio, quemadmodum Latini quoque, v. c. *Post exactos reges*, *Post urbem conditam;* sed cum simplici adjectivo. Exemplum habet Lucianus in Tox. Ὁ μέν τοι Ἀμιζώκης οὐκέτι ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἘΠῚ ΤΥΦΛΩ͂Ι ΤΩ͂Ι ΔΑΝΔΆΜΙΔΙ, *Amizoces tamen non diutius tulit, ut videret ipse, postquam Dandamis luminibus erat captus.* Nec minus significanter simplici substantivo præfigitur, quum recens aliquod factum notat. Egregium hujus βραχυλογίας exemplum occurrit in Evang. Marci VI. 52. Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, q. d. Οὐδὲν γὰρ συνῆκαν κἀπὶ τῷ θαύματι τοῖς ἄρτοις γενομένῳ. Sensus est: *Nihil enim intelligebant, ne tunc quidem, quum recens adhuc de panibus miraculum viderant.* Ex tanto scilicet, et tam recenti miraculo discere debuissent, Christum laborantibus suis nunquam deesse, sed præsenti auxilio opitulari. Huc refero, ἐπί τινι λέγειν, *defunctum laudare*, h. e. dicere in laudem ejus, qui recenter defunctus est. Sic loquitur Lysias Orat. funebr. mox a principio: Ὁ δ' ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρότερον ἘΠ' ΑΥΤΟΙ͂Σ ΕἸΡΗΚΌΤΑΣ, *Con-*

do *ad hæc*, id est, *Præterea, accedit*[76]. quod tamen sæpius dicitur, πρὸς τέτοις, vel χωρὶς, vel ἄνευ τέτων· Sic, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις παρείποντο, id est, *alii post alios sequebantur*. Synesius epist. IV. Καὶ ἥκει τις ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ, παῖς ἐπ' ἀνδρὶ, καὶ ἀνὴρ ἐπὶ παιδὶ, φέρων ἀεί τί μοι ξένιον, id est, *Alius alium, puer virum, vir puerum sequebatur, qui mihi munus identidem aliquod afferebat.*

Ὁ ἐπὶ πᾶσι ταχθεὶς, *post omnes*, id est, *postremus omnium collocatus, numeratus*. Idem Dionysius Halic. lib. IV.[77] Τὴν δ' ἐπὶ πάσαις τεταγμένην, (sub. συμμορίαν) εἷς λόχος, ὁ τῶν ἀπόρων, (sub. ἐπεῖχεν.) id est, *Postremam omnium classem unica egenorum implebat centuria*. Plutarchus in Romulo[78], ubi de iis, qui opima spolia retulerant, cum duos tantum appellasset, Romulum et Cossum, concludit: Ἐπὶ πᾶσι δὲ Κλαυδίῳ Μαρκέλλῳ, *Postremoque Claudio Marcello*, quod ipse tertius, idemque postremus ea retulisset[79].

Ἐπὶ, *propter.* XIV. Quinto, significat *propter*, sed usu passim obvio, ut ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις χαλεπῶς φέρειν, id est, *quæ contigerunt, moleste ferre*[80].

tentio mihi erit, non cum horum rebus gestis, sed cum illis, qui ante me oratione eos laudaverunt. Item verba Apostoli Hebræis scribentis cap. IX. 17. Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, *Nam testamentum firmum est post mortuos*, h. e. *post mortem testatoris. Simul ac mortuus est.*

75 Huc pertinet illud Herodoti, Erat. 12. Τῇ ἐπὶ ταύτησι, *Post eum diem. Sequenti die. Postridie.* Hanc significationem retinet etiam in compositis. V. g. Τε ἐπιγιγνομένε ἔτες, *Anno sequenti.* Thucyd. lib. IV. init. Τε ἐπιγιγνομένε θέρες, *Sequenti æstate.* Sic τῇ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ, est, *die sequenti, postridie.* apud eundem lib. III. cap. 75. init.

76 *Præter* vel *insuper* notat in illo Thucydidis lib. II. cap. 101. Ὑποσχόμενος ἀδελφὴν ἑαυτε δώσειν, καὶ χρήματα ἘΠ' ΑΥΤΗ͂Ι, *Pollicitus, se sororem suam in matrimonium daturum, et præter eam pecunias insuper.* In simili casu composito ἐπιδιδόναι utitur Homer. Iliad. I. ver. 148. ubi Agamemnon ait, daturum se

—Ὅσσ' ἔπω τὶς ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.

Quanta nemo adhuc dedit filiæ. Consentit Plato in Phædro pag. 247. in fin. Παρέβαλεν ἀμβροσίαν τε, καὶ ἘΠ' ΑΥΤΗ͂Ι νέκταρ ἐπότισε, *Præbuit ambrosiam, et præter ipsam nectar insuper potandum.* Hinc καὶ πρὸς et ἐπὶ τέτοις jungit Aristoph. Plut. ver. 1002.

Καὶ πρὸς ἐπὶ τέτοις εἶπεν ἀποπέμπων,

Ad hæc, quum remittebat, insuper addidit.

77 Pag. 223. lin. 6.

78 Pag. 27. lin. 33.

79 Nec ineleganter οἱ ἐπὶ πᾶσιν in re militari dicuntur, qui in extrema acie sunt. Ita Xenoph. Hist. Gr. lib. I. pag. 432. Καί τινες αὐτῶν ὀλίγοι ΤΩ͂Ν ἘΠῚ ΠΑ͂ΣΙΝ ὑπὸ τῶν ψιλῶν ἀπέθανον, *Et quidem in extrema acie pauci a levis armaturæ militibus occidebantur.*

80 Hujusmodi loquendi morem aliquando coguntur Latini per conjunctionem *ut* exponere. Ita Dinarch. contra Demosthenem: Ὃς ἐπὶ τοῖς τοιέτοις ἀτυχήμασι καὶ κακοῖς ἅπασαν ἐπεληλυθὼς τὴν οἰκεμένην etc. *Qui totum terrarum orbem peragravit, ut tales calamitates et mala conflaret.* Aut per gerundium, ut ἐπὶ κακῷ ἐλθεῖν, *Nocendi gratia venire.* Ita Thucyd. lib. VIII. cap. 58. non semel: Λακεδαιμονίες δὲ καὶ τὲς συμμάχες μὴ ἰέναι ἐπὶ χώραν τὴν βασιλέως ἘΠῚ ΚΑΚΩ͂Ι μηδενὶ, *Lacedæmonii et socii in ditionem regis nocendi gratia ne eunto.* Nonnunquam eadem præpositio, sequente Dativo τῷ et infinitivo explicatur per conjunctionem *quod*. Demosth. de Corona: Πρότερον ὑμῖν κατεγίνωσκον ἐπὶ τῷ μέλλειν πείθεσθαι ταῖς ἐκείνων ἐλπίσι, *Ante hac in re vos reprehendebam, quod illorum spem amplexuri essetis.* Vel, sequente itidem infinitivo, per *ut* τελικῶς· ut apud. Plutarch. de Profect. Virt. Οὐ φεύγει τὸ κακῶς ἀκῦσαι καὶ

Sexto, peculiariter quis dicitur, ἐπὶ παισὶ τελευτῆσαι, ἀναπαύσασθαι, et simil. *relictis liberis obiisse.* Herodian. lib. III. extremo, de Severo Imperatore: Ἐπὶ παισὶ νεανίαις διαδόχοις ἀνεπαύσατο, id est, *Filiis adolescentibus imperii successoribus relictis obiit.* Et lib. IV. initio, Ἔθος γάρ ἐστι Ῥωμαίοις, ἐκθειάζειν βασιλέων τὰς ἐπὶ διαδόχοις παισὶ τελευτήσαντας· id est, *Mos enim Romanis est eos imperatores in Deos referre, qui relictis successoribus liberis mortui sint* [81]. ¶. 397.

XV. Septimo, peculiariter etiam de urbibus aliisque locis, alicujus nomen ferentibus; is enim, cujus nomen loco inditum est, in dandi casu exprimitur. Idem Herodian. ibid. Ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐπεστέλλετο, πρόφασιν ποιούμενος, ποθεῖν τὴν ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ κτισθεῖσαν πόλιν, *Alexandriam profectus est hoc colore, quod ejus urbis, quæ cum Alexandri nomine condita esset, desiderio teneretur.* Alii *ab Alexandro,* alii, *regnante Alexandro* [82].

Octavo, certum illud tempus, et quasi momentum, quo res ali-

εἰπεῖν ἐπὶ τῷ βελτίων γενέσθαι, *Non fugit ignominiam et calumniam, ut,* vel *dummodo ipse emendetur.* Quæ si conditionaliter efferuntur, cohærent cum eo, quod modo notavi ad Reg. 11. Hinc ἐπὶ τῷδε adverbialiter redditur *propterea,* apud Arrian. de Exped. Alex. lib. I. cap. 12. et lib. II. cap. 8. At, ἐπὶ τῷ; pro ἐπὶ τίνι; Verb. *Propter quid,* est, *Quare?* Aristoph. in Avibus ver. 804. Ἐπὶ τῷ γελᾷς, *Quid rides?* Potest etiam significare *causam,* vel speciatim *crimen.* Ita Dinarch. contra Demosth. Ἐξέβαλες σὺ Ἀρχῖνον ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ προδοσίᾳ, *Ejecisti tu Archinum ex urbe ob proditionem:* sive *proditionis insimulatum.* Op vermoede of beschuldiging van verraad. Rarius ἐπὶ cum accusativo, notat *propter.* Videtur tamen ita debere exponi in illo Platonis in Theage pag. 122. Νῦν οὖν ἥκω ἐπ' αὐτὰ ταῦτα, *Nunc igitur hac de caussa venio.* Nec obstat verbum ἥκω motum significans, cum et Aristoph. absque motu, quod in Avibus dicit ἐπὶ τῷ; id in Nub. ver. 255. ἐπὶ τί; *Quare? Quorsum?* Nonnunquam hac in significatione deficit: nam apud Ælian. V. H. lib. I. cap. 30. Ὑπερησθεὶς αὐτοῦ τῇ χρηστότητι, perinde est ac si dicas ἐπὶ τῇ χρηστότητι. *Ultra quam credi possit, eum amans ob bonitatem.*

81 Hinc compositum ἐπίγονοι, quales vocantur filii in munia paterna succedentes. Et verbum ἐπιγίγνεσθαι, *Succedere:* unde οἱ ἐπιγινόμενοι τούτῳ σοφισταὶ, apud Herodot. Euterp. cap. 49. sunt, *qui post hunc exstiterunt sophistæ, et quasi huic successerunt.* Et simpliciter οἱ ἐπιγιγνόμενοι dicuntur posteri apud Platonem in Phædro pag. 245. lin. 5. Non multum diversa ab hac phrasi dicitur quis τέκνα ἐπὶ χρήμασι λείπειν, qui filios bonorum hæredes relinquit. V. Homer. Iliad. E. ver. 154.

Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον ἘΠῚ ΚΤΕΑ'-
ΤΕΣΣΙ ΛΙΠΕ'ΣΘΑΙ,

Alium vero filium non suscepit, quem bonorum hæredem relinqueret. Successionem quoque tum in aliis multis, tum in voce ἐπάλληλοι notat ἐπὶ, dicunturque τὰ ἐπάλληλα ea, quæ mutua quasi successione et non interrupto ordine alia alia sequuntur. Joseph. de Hierosolymis Bell. Jud. lib. IV. cap. 4. Αὐτὴ μὲν ὑπὲρ δύο λόφων ἀντιπρόσωπος ἔκτιστο, μέσῃ φάραγγι διῃρημένων, εἰς ἣν ἘΠΑ'ΛΛΗΛΟΙ κατέληγον αἱ οἰκίαι, *Ipsa urbs super duos colles adversis frontibus erat condita, media valle discretos, in quam desinebant domus perpetua serie contiguæ.* At præter hoc, τὸ ἐπάλληλοι, γραφικωτέραν interpretationem desiderare videtur. Versatur enim Josephus in urbis Hierosolymarum accurata descriptione, domosque collocat in collibus acclivibus, in quibus domus structæ procul adspicientibus aliæ aliis quasi successive inniti superstructæ videbantur.

82 Minus recte. Zonaras de Leone: Καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Λαζάρου ναὸν ἐδεί-

qua dum fieret, aut diceretur, aliquid aliud intervenit, ἐπὶ τούτῳ dicitur: Gallice, *sur cela*, *sur*, vel *en ces entrefaites* [83]. [Etiam significat μετὰ τοῦτο. Plato in Socrat. Apol. 11. ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀποκρίναι. *Reizius.*]

XVI. Nono, quæ vulgo dicimus, *à l' incertain*, *au plus sur*, *à l' avanture*, *à tous hazards*, et simil. Græci ἐπ' ἀδήλῳ, ἐπ' ἀσφαλεστέρῳ, ἐπὶ τύχῃ, ἐπ' ἀμφοτέροις, ἐφ' ᾧ τινοῦν. Demosth. Philipp. I. [84] cum ἀδήλῳ jungit participium verbi εἰμὶ, dum ait, Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλοις οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ συνοίσειν ὑμῖν, ἐὰν πράξητε ταῦτα, πεπεῖσθαι, λέγειν αἱροῦμαι· id est, *Nunc vero, cum incerta sint, quæ inde mihi eventura sunt, tamen quod ea vobis, si feceritis, usui fore mihi persuadeo, dicere statui.* Gallice, *sur l' incertitude de ce qui m'en doit advenir.*

Ἐπὶ, pro, διά. XVII. Decimo, temporis continuitatem ac perpetuitatem quandam significat, ut διὰ, cum genitivo. Nam ἐφ' ἡμέρα, est, *toto die*. ἐπὶ μηνὶ, *toto mense*. ἐπ' ἐνιαυτῷ, *toto anno*.

Ἐπὶ, pro, παρά. Undecimo, apud Thucyd. maxime, sumitur pro παρὰ, id est, *juxta*, *secus*. Sic lib. III. pag. 240. [85]. Περιπόλιον αἱροῦσιν, ὃ ἦν ἐπὶ τῷ Ἄληκι ποταμῷ, id est, *Peripolium ceperunt*, *quod ad*, vel, *secus Halecem fluvium situm erat*. Et lib. II. [86] Ἡ ἐπὶ Λοκροῖς τοῖς Ὀπουντίοις νῆσος, *Insula Locris Opuntiis finitima*.

Imo, in compositione hoc idem servat, dum ait, ἐπιθαλάσσιος, pro παραθαλάσσιος, id est, *Maritimus*. Idem lib. III. [87] Παραπλέουσαι αἱ νῆες τῆς Λακωνικῆς τὰ ἐπιθαλάσσια χωρία ἐπόρθησαν· *Naves, oram istam legentes, maritima Laconicæ oppida vastaverunt.*

XVIII. Duodecimo significat etiam *adversus:* qua in acceptione

ματο ἕτερον, *Condidit et aliud templum nomine Divi Lazari.* Herodiani locus est lib. IV. cap. 8. Et hinc in N. T. ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, *in nomine meo.* V. Marc. IX. 39. Luc. IX. 48, 49. et XXIV. 47. Act. Apost. V. 40. Sed ad rem magis apposite, Luc. I. 59. Καὶ ἐκάλουν αὐτὸν ἘΠΙ' ΤΩ͂Ι ὈΝΌΜΑΤΙ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν, *Et ex nomine patris ipsius eum Zachariam vocabant.* Adde, sis, locum Esdræ cap. IV. 63. ubi Judæi captivi laudant Deum, quod concesserat urbem et templum instaurare, οὗ ὠνομάσθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἘΠ' ΑΥ'ΤΩ͂Ι, *Quod ex nomine ejus vocabatur.* Et lib. Eccles. cap. XLVII. 13. Σαλωμὼν ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, ᾧ Θεὸς κατέπαυσε κυκλόθεν, ἵνα στήσῃ οἶκον ἘΠ' ὈΝΌΜΑΤΙ αὐτοῦ, *Salomo regnavit in pace, cui Deus omnes hostes pacaverat, ut in ipsius nomine ædem statueret*, Conf. 1 Machab. XIV. 43. Ὅπως γράφωνται ἘΠΙ' ΤΩ͂Ι ὀνόματι αὐτοῦ πᾶσαι συγγραφαὶ ἐν τῇ χώρᾳ, *Ut inscriberentur ejus nomine omnes syngraphæ.*

83 Tale est, quum dicitur quis ἐπί τινι ἔρχεσθαι, qui, dum aliquid accidit, intervenit, in Evang. Joann. cap. IV. 27. Καὶ ἘΠΙ' ΤΟΥ'ΤΩ͂Ι ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, *Et in hoc*, i. e. *dum hæc loquebatur Christus, interveniebant ejus discipuli.* Ita Demosth. de Coron. pag. 333. lin. 19. *Si quid habet, ostendat nunc ad meam aquam.* i. e. *dum meæ partes sunt dicendi.* Νῦν δειξάτω ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὕδατι. Nam in judiciis dicenti tempus præscribi solebat clepsydra. Similis hujus Præpositionis usus est, cum omissis illis, quæ præcesserunt, et ad rem parum faciunt, brevitatis caussa, ad certam orationis vel narrationis partem transimus, ob quam sermonem nostrum inprimis instituerimus. E. g. apud Platonem in Phædro, pag. 274.

duo præsertim verba notanda sunt, φονᾷν, id est, *cædis avidum esse*, et κηρύττειν, *præconis voce pronunciare*. Nam φονᾷν ἐπί τινι, est, *in alicujus cædem avide ferri*, aut, *eum ad necem deposcere*. Philo de Leg. ad Caium [88]. Ἀνήρπαστο ἄν, ἐπ' αὐτῷ Τιβερίου φονῶντος, id est, *Sublatus utique fuisset, cum eum Tiberius ad necem deposceret*. At θανατᾷν, et θανατιᾷν, *moriendi cupidum esse*.

Jam ἀργύριον κηρύττειν ἐπί τινι, vel τινὶ ἐπικηρύττειν, est, *pretio caput alicujus voce præconis addicere*, aut *pecuniam in caput alicujus pronunciare*. Plutarch. in Pomp. 636. Ἐκείνου δὲ ἀπαγορεύοντος, καὶ τάλαντα ἑκατὸν ἐπικηρύξαντος αὐτῷ, *Quod cum vetaret ille, atque in ejus caput centum talenta pronunciasset*, id est, *ejus interfectori præconis voce promisisset:* quod Thucyd. ait, ἀνειπεῖν ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι.

XIX. Denique ἐπί, cum accusativo casu, hos habet notandos usus: Primo, ubicunque motus aliquis exprimitur, aut *usque*, aut *contra* [89] significatur. Plena exemplis omnia. Ἐπί, cum accusat. *contra*, *usque*.

Secundo rarius multo, cum verbo quietem significante. Hinc illud Thucyd. lib. I. Καθίζεσθαι ἐπὶ τὴν ἑστίαν, quod est, non tam *sedere ad focum*, ut nonnulli putant, quam *hærere illi arulæ, vel larario, quod ad focum excitari solitum erat:* ubi jus esset ἀσυλίας, id est, *unde avelli nefas esset*. Eodem modo, ἐπὶ βωμοῖς καθίζεσθαι diceretur; nam et καθίζεσθαι Hesychius explicat, προσάπτεσθαι, *arripere, tenere*, ut solebant, qui ad aras confugiebant.

XX. Tertio, cum verbo ποιεῖσθαι, et pronomine reciproco, est, *sibi vindicare, usurpare, in potestatem redigere:* ut τὴν πόλιν ἐφ' ἑαυτὸν ποιήσασθαι, idem est, quod παραστήσασθαι, aut προσάγεσθαι, *urbem in potestatem suam redigere*. Nec dissimilis usus est, cum ac-

lin. 44. Socrates narrans ea, quæ apud Ægyptios inter Theuth et Thamum verba erant habita, inquit: Πολλὰ μὲν δὴ περὶ ἑκάστης τῆς τέχνης ἐπ' ἀμφότερα Θαμοῦν τῷ Θεῦθ λέγεται ἀποφήνασθαι, ἃ λόγος πολὺς ἂν εἴη διελθεῖν· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τοῖς γράμμασιν ἦν, et quæ sequuntur, *Multa de singulis artibus in utramque partem Thamus Theuthi fertur exposuisse, quæ omnia narrare longioris esset sermonis. Postquam vero* (ita ad verbum) *in literis erat.* i. e. *ubi eo perventum est, ut de literis mentio fieret*, vel, *ubi in literarum mentionem incidisset.* Ast, ubi verbum motum ad locum significans additur, tunc ἐπὶ cum quarto Casu constructum invenies in eadem acceptione, eodem plane modo, quo apud Latinos; nec Græci quidquam hic sibi proprium vindicant. Huc refero, quod hoc idiomate non tam temporis momentum, quam casus aliquis significetur: adeoque est ubi ἐπὶ τούτῳ commode vertas, *in hoc rerum articulo: in hoc casu.* Ita intelligo Herodoti verba de Psammenito, lib. III. cap. 14. qui, quum filiam a Cambyse victore servilem in modum tractatam vidisset, aliis lamentantibus, tantum vultum humi demisit: paulo post videns filium suum ad mortem duci, τὠυτὸ ἐποίησε τὸ καὶ ἘΠΙ' ΤΗ͂Ι ΘΥΓΑΤΡΙ', *idem fecit, quod in filia.* Latinius: *Eodem hunc filii sui casum, quo paulo ante filiæ, animo tulit.*

84 In fine.

85 Cap. 99.

86 Cap. 32.

87 Cap. 7. Ubi Schol. Ἡ ἐπὶ ἀντὶ τῆς παρά.

88 Pag. 774. lin. 32.

89 Atticum hoc loquendi genus putat H. Stephanus. Exemplum habet Thucyd. lib. II. cap. 65. Ἐπειρᾶτο τοὺς

cusativo ἐξουσίαν. Nam, ἑαυτὸν ἐπ' ἐξουσίαν ποιήσασθαι· idem est quod εἰς ἐξουσίαν δι' ἑαυτοῦ καθίστασθαι· *summam potestatem usurpare*, tam juste, quam injuste. Herodian. lib. I. [90] de Perennio: Ποιησάμενός τε αὐτὸν ἐπ' ἐξουσίαν, *Potestate jam usurpata*, vel, *summamque potestatem assecutus.*

XXI. Quarto, κλίνειν, στρέφειν, ἐπιστρέφειν, περισπᾷν, ἐπὶ δόρυ, et ἐφ' ἡνίαν, aut ἐπ' ἀσπίδα, verbatim *inclinare*, aut *flectere*, *in hastam*, *in habenam*, *in clypeum*, de equitibus dicuntur, *in dextram*, aut *sinistram*, equos flectentibus: nam ἐπὶ δόρυ, est, *in dextram*, quia hastam dextra tenent, ἐφ' ἡνίαν, et ἐπ' ἀσπίδα, *in sinistram*, quod sinistra habenæ clypeique teneantur. Dionysius Halic. lib. III. [91] de Tarquinio Prisco adversus Latinos dimicante: Ἔπειτα ἐπιστρέψας ἐπὶ δόρυ, καὶ τὰ κέντρα προσβαλὼν τοῖς ἵπποις, εἰς πλαγίους ἐμβάλλει, *Inde cum in dex-*

Ἀθηναίους τῆς ἐπ' αὐτὸν ὀργῆς παραλύειν, *Conabatur Atheniensium iram contra se susceptam mollire.*

90 Cap. 9. sub init.

91 Pag. 190. lin. 13.

92 Significat et temporis durationem. Thucyd. lib. II. cap. 35. Ἐδῄουν τὴν γῆν ἐπὶ δύο ἡμέρας, *Vastarunt agrum per biduum.* Adde Hippocrat. de Nat. Mul. pag. 568. Βόειον γάλα πινέτω ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, *Lac bubulum bibat per quadraginta dies.* Confer Lucam in Actis XIII. 31. XVII. 2. XVIII. 20. XIX. 10. et 34. et in Evang. cap. IV. 25. Pro eodem dicitur πρὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας. Plutarch. Symp. lib. II. pag. 642. Simile huic ἐφ' ἡμέραν, *in diem.* apud Thucyd. lib. IV. cap. 69. Ἐφ' ἡμέραν γὰρ ἐκ τῆς ἄνω πόλεως ἐχρῶντο, supple σίτῳ, *Commeatu enim ex urbe, in edito loco sita, delato, in diem utebantur.* i. e. *Tantum quotidie accipiebant, quantum uni diei sufficiebat.* Hinc compositum ἐφημέριος, *qui unius tantum est diei.* Et ἐφήμερα dicuntur hoc nomine animalcula, quæ unum tantum diem vivunt. Hinc porro ἐπὶ χρόνον, *Aliquandiu*, vel, *diu*, ibidem. Et apud Homer. Iliad. Β. ver. 299.

Τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἘΠῚ ΧΡΌΝΟΝ.

Durate, Viri, et manete aliquamdiu. Conf. Evang. Luc. cap. XVIII. 4. de judice tergiversante: Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἘΠῚ ΧΡΌΝΟΝ, *Et noluit diu, per multum tempus*, vel, *aliquamdiu.* Et ἐφ' ὅσον, vel conjunctim ἐφόσον, *quoad, quamdiu.* Thucyd. lib. I. cap. 4. supple accusativum χρόνον, quem addit Paulus scribens ad Galat. cap. IV. init. Λέγω δὲ ἘΦ' ὍΣΟΝ ΧΡΌΝΟΝ ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, *Dico autem, quamdiu hæres infans est, nihil differt a servo.* Adde Epist. ad Rom. Cap. VII. 1. et priorem ad Corinth. epist. cap. VII. 39. Ubi iterum ante ὅσον χρόνον reticetur τοσοῦτον, quam ellipsin supplet Theognis ver. 94.

Εἴτις ἐπαινέσσει σε ΤΌΣΟΝ ΧΡΌΝΟΝ ὍΣΣΟΝ ὁρῴη.

Porro, ἐπὶ πολὺ, *diu:* cujus contrarium est ἐπ' ὀλίγον, *Paululum;* apud Herodianum lib. III. cap. 7. Ἐπ' ὀλίγον ἀντισχόντες, *Cum paululum restitissent.* Ita hæc Præpositio cum suo Casu etiam adverbialiter usurpatur. Ἐπὶ πολὺ etiam notat *Plurimum* apud Epict. Item *acriter, vehementer, in genere, generaliter, summatim.* Isocrat. Paneg. pag. 421. Ὡς δὲ ἁπλῶς εἰπεῖν, καὶ μὴ καθ' ἕκαστον, ἀλλ' ὡς ἐπὶ πολὺ, *Ut autem paucis absolvam, neque singula consecter, sed summatim dicam.*

Huic simile est ἐπὶ μέγα, *Vehementer.* Ita Arrian. de Exped. Alex. lib. II. cap. 33. prop. fin. Καὶ ἐνταῦθα πρῶτον κατεσείσθη τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα, *Et hac parte primum murus vehementer est quassatus.* Et paulo post, cap. seq. Καὶ πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα, *Et primo quidem impetu muri partem vehementer concussit.* Ita enim potius verto, quam Interpres, *magnam muri partem.* Interim observent tiro-

tram flexisset, equis calcaribus incitatis, in obliquos irruit. Polybius, ut citatur a Budæo: Ἦσαν δὲ κινήσεις, ἃς ὑπελάμβανε πρὸς πάντα καιρὸν ἁρμόζειν, αὗται· καθ᾽ ἵππον μὲν, κλίσεις ἐφ᾽ ἡνίαν καὶ πάλιν ἐπὶ δόρυ, *Erant porro certi quidem motus, quos omni tempore opportunos esse statuebat, hujusmodi: in equis, flexus modo sinistram, modo dextram in partem.*

XXII. Quinto, ἐπὶ πόδα ἀναχάζεσθαι, et ἀναχωρεῖν, est, *pedem referre.* Xenoph. Κύρε παιδ. VII. pag. 178. Ἀλλ᾽ ἐπὶ πόδα ἀνεχάζοντο, παίοντες, καὶ παιόμενοι, ἕως ὑπὸ ταῖς μηχαναῖς ἐγένοντο· id est, *Pedem referebant, ita tamen ut ferirent ipsi, vicissimque ferirentur, donec sub machinas se recepissent.* Idem Exped. V. pag. 349. Καὶ αὐτοὶ ἐπὶ πόδα ἀνεχώρησαν βαλλόμενοι οἱ βοηθήσαντες, id est, *Quin ipsa quoque auxilia, jaculis petita, pedem referebant.* Et Ἑλληνικ. II.

nes τοῦ τείχους, non τὸ τεῖχος, quia non totus murus, sed pars ejus intelligitur. Cum Comparativo πλέον redditur, *Ulterius.* Plat. in Phæd. pag. 261. Ἐπὶ πλέον δὲ οὐκ ἀκήκοα, *Ulterius non audivi.* Ἐπὶ τοσοῦτο, *Tantum, hactenus.* Aristot. de Repub. lib. II. cap. 9. in fin. Περὶ μὲν οὖν τῆς Λακεδαιμονίων πολιτείας ἘΠῚ ΤΟΣΟΥ͂ΤΟΝ εἰρήσθω, *Atque hæc quidem de Lacedæmoniorum repub. hactenus dicta sunto.* H. [Ἐπὶ πλέον, *ob ampliorem fructum.* Aristot. Politic. VIII. 5. 20. ἐπὶ μικρόν, ibid. 31. *Reizius.*]

* In compositis ἐπὶ significat [v. Cattier Gazoph. p. 77. *Herm.*] 1. *Impetum hostilem, contra.* Ut Ἐπιτρέχειν χώραν, *incursare agros prædandi causa.* Polyb. III. 69. Ἐπιφέρειν τινὶ πόλεμον, ibid. XIII. 18. Ἐπιτειχίζειν, *arces contra aliquem exstruere,* Demosth. vid. Ind. Reisk. Sic dicitur quoque ἐποικοδομεῖν, Polyb. II. 46. Ἐπίῤῥητος, *infamis,* q. d. *contra quem dicitur.* 2. *Successionem, post.* V. c. Ἐπίγονοι, Polyb. V. 65. et ἐπιγιγνόμενοι, *posteri.* Demosth. pag. 689. Ἐπιπλέειν, *pone navigare,* s. *subsequi navigando,* Polyb. I. 50. Φάλαγξ ἐπάλληλος, *quando phalanx alia alii presse succedit,* ibid. II. 69. Confer ἐπιγεννηματικόν, quod Ernest. ὁ πάνυ explanat in Clave Ciceron. 3. *Accessionem, ad.* Ut Ἐπιστρέφεσθαι εἰς χώρας, *regiones adire,* Xenoph. Œcon. IV. 13. Ἐπέρχεσθαι ἐπὶ τὴν βουλήν, *senatum adire,* Polyb. Exc. Leg. 65. Ἐπιφοιτᾷν τινὶ, *itare ad aliquem,* Ælian. V. H. III. 18. 4. *Additionem, adjectionem, ad, insuper.* E. g. Ἐπιμετρεῖν, *cumulum addere.* Polyb. III. 119. Ἐπισχύειν, *robur addere,* Xenoph. Œcon. XI. 13. Ἐπίκτητοι φίλοι, *amici, qui de novo comparati sunt,* Idem Ages. I. 36. Ἐπεξαμαρτάνειν, *pristinis peccatis nova addere,* Demosth. pag. 1215. 25. Sic ἐπωνυμία, *cognomen,* est quasi *adjectio* seu *accessio novi nominis.* Ἐπικριτής, *judex adscitus,* Polyb. IV. 3. 5. *Motum in locum, ad.* V. g. Ἐπιστέλλειν πρός τινα, Ælian. XIV. 1. Ἐπισκηνοῦν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, *commigrare in ædes,* Polyb. IV. 18. Ἐπάγειν, *adducere,* Ἐπιπέμπειν, *immittere,* Ἐπιδημεῖν, *redire ad populum.* 6. *Elevationem,* seu, *ascensum, super.* V. c. Ἐπιβαίνειν ἐπὶ τὸν ἵππον, *conscendere equum,* Æschin. Dial. I. 4. de varia constructione hujus verbi vid. Dorvill. ad Charit. pag. 172. et 443. Ἐπιπολάζειν, *esse in superficie, innatare,* Xenoph. Œcon. XVI. 14. 7. *Commorationem in loco.* Uti ἐπίγειος, *terrester: qui est in terra,* Ἐπιχώριος, *indigena, qui habitat in regione.* 8. *Causam efficientem.* Ut Ἐπιθάνατος, *qui mortem affert, letalis,* Ἐπιζήμιος, *qui damnum facit,* Xenoph. Mem. I. 2. 57. Ἐπίχαρι, *jucundum, quod facit ad gratiam,* Idem Hier. IX. 4. 9. *Obnoxium, subjectum.* Veluti Ἐπίφθονος, *invidiæ obnoxius,* Xenoph. Symp. III. 9. Ἐπαίτιος, ἐπίδικος, *controversiæ obnoxius,* Demosth. pag. 1074. 1. Ἐπικίνδυνος, *periculo subjectus,* Polyb. X. 13. 10. *Convenientiam.* Ut Ἐπίγαμος, *nubilis, quæ apta est nuptiis,* Demosth. 1009. 4. Ἐπίκαιρος, *opportunus, qui est aptus tempori,* ibid. pag. 234. 14. 11. *Coërcitionem.* Ut ἐπέχειν, *inhibere, retinere.* 12. *Temporis, continuationem.* V. c. Ἐπέτειος, *in annum durans,* Po-

pag. 477. Οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐπεὶ αὐτῶν πολλοὶ ἐτιτρώσκοντο, μάλα πιεζόμενοι, ἀνεχώρησαν ἐπὶ πόδα, id est, *Lacedæmonii, plerisque suorum vulneratis, cum admodum urgerentur, pedem referebant* [92]. — ¶. 398.

lyb. VI. 43. Demosth. pag. 649. 16. 13. *Conjunctionem loci, juxta.* Ut ἔφεδρος, *assessor*, ἐπιθαλάσσιος, *maritimus, juxta mare*, vid. supra Viger. ad Reg. 17. 14. *Distributionem.* V. c. Ἐπιδέκατος, *denus.* Demosth. pag. 1074. 24. Ἐπόγδοος, *octonus*, ibid. pag. 1212. 2. ¶. 63. 15. *Præfecturam, curam, administrationem.* Ut ἐπίσκοπος, *cui inspectio demandata est.* 16. *Auget.* V. c. Ἐπιδιδόναι, *incrementum capere*, Ἐπιορκεῖν, *sæpius jurare*, Ἐπακούειν, *attente audire, auscultare*, Ἐπιποθεῖν, *vehementer desiderare*, Rom. I. 11. Z.

SECTIO QUINTA

De Præpositionibus κατὰ, μετὰ et σύν.

REGULA PRIMA.

Κατὰ, præpositio usitatissima est, quæ cum genitivo passim, et accusativo conjungitur: cum dativo ¶. 399. rarissime, idque apud Poëtas, apud quos tum redditur, *In, de, ab.* Jam præter ea, quæ superius ex occasione dicta sunt, cum gignendi casu, verti potest, *de, in, sub, super, adversus:* quæ postrema significatio omnium frequentissima est. Κατὰ cum genit. *in.*

Observandi tamen qui sequuntur usus. Primo: Κατὰ σκοπȣ τοξεύειν, *In scopum sagittas dirigere.* Herodianus lib. VI. [93] Τῶν τοξευτῶν, ἐς σώματα ἐπιμήκη, καὶ πόῤῥωθεν, ὡς κατὰ σκοπȣ τοξευόντων, *Sagittariis procera corpora eminus, quasi scopum aliquem, petentibus.*

Secundo, κατὰ νώτȣ, vel νώτων γίνεσθαι τȣ πολεμίȣ, vel πολεμίων, *hostium tergo imminere,* Dionysius Halic. lib. III. [94] Ἵνα κατὰ νώτȣ γενόμενοι τῶν πολεμίων, ἐπίωσιν αὐτοῖς, *Ut hostium tergo imminentes, eos invadant.*

Tertio, pars omnis corporis, quæ tangitur, verberatur, cruciatur, in genitivo exprimi potest; ut, κατὰ κόῤῥης παίειν, *maxillam cædere, donner sur la jouë,* κατὰ νώτȣ ξαίνειν τινὰ, *alicui tergum lacerare.*

Quarto, nomen alicui rei impositum dicitur, κεῖσθαι κατά τινος. Clemens Alexand. Pædag. lib. II. cap. 6. Καθ' ὧν κεῖται τὰ ὀνόματα, τὰ περὶ τὴν συνήθειαν ȣ τετριμμένα· id est, *Quibus ea nomina tribuuntur, quæ usu contrita non sunt* *.

II. De accusandi casu, sequentia observabis. Primo, sæpissime Κατὰ, subaud.

93 Cap. 7. §. 19.

94 Pag. 165. lin. 14. H.

* Præter ea, quæ Vigerus dixit de vi præpositionis κατὰ, genitivo junctæ, tenenda sunt hæc. 1. Significat *contra, adversus,* in sensu lædendi. Ut Κατά τινος εἰπεῖν τἀληθὲς, *verum dicere contra aliquem,* Dinarch. Orat. pag. 6. Δόγμα εἰςφέρειν κατὰ τῆς ὑμετέρας πόλεως, Æschin. adv. Ctesiph. pag. 507. Τὴν ὁμοίαν ἐποιήσατο πιστὴν αἰτίαν κατ' αὐτοῦ, Demosth. adv. Aristocrat. pag. 646. Ἡ κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρία, Lycurg. adv. Leocrat. pag. 233. Ubi perperam vult deleri κατὰ Taylorus; nam sic Dinarch. pag. 71. ἡ τιμωρία κατὰ τῶν ἐνόχων. 2. *Erga, de.* Ut Æschin. adv. Ctesiph. pag. 515. πολὺς ἔ-

κατὰ subauditur, maximeque apud Atticos; ut τὸ γ᾽ ἐλάχιστον, quod etiam Latini, *minimum*, *tout à moins*. Thucydid. lib. III. Ὑμεῖς δὲ σκέψασθε, ὅσον ἂν καὶ τοῦτο ἁμαρτάνοιτε, Κλέωνι πειθόμενοι· ubi τοῦτο, pro κατὰ τοῦτο, id est, *Vos porro attendite, quantum hac etiam in re peccaturi sitis, si Cleonem audieritis* [95].

Audacius illud ejusdem lib. si rectum est [96]: Ἀσφάλεια δὲ, τὸ ἐπιβουλεύσασθαι, ἀποτροπῆς πρόφασις εὔλογος· ubi τὸ ἐπιβ. pro κατὰ τὸ ἐπιβ. id est, *Cautio vero illa, quæ in suscipienda nova deliberatione adhibetur, speciosa caussa est defugiendi negotii.*

III. Secundo apud Philosophos maxime, τὰ κατ᾽ ἔμφασιν, dicuntur quæ specie tenus ejusmodi sunt, ut Iris, *qui ne sont qu'en apparence:* at vero, τὰ καθ᾽ ὑπόστασιν, *quæ re ipsa sunt.*

Κατὰ, *propter.* Tertio sæpe idem est, quod *propter*. Thucyd. lib. IV. Νομίζοντες τὴν Ὠρωπίαν Ἀθηναίων, κατὰ τὸ ὑπήκοον, εἶναι, id est, *Rati Oropium agrum, Atheniensium quidem esse, quod eorum imperio subjectus esset* [97]. Sic κατὰ θέαν, id est, θέας ἕνεκα, *spectandi gratia*, cum alii dixere, tum sæpe Dionysius Halic. ut lib. VIII. [98] Ἀφίξονται δὲ

παινος ἦν κατὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως. Recte κατὰ interpretatur Wolfius περί. Item Demosth. Philipp. II. pag. 68. ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι καθ᾽ ὑμῶν ἐγκώμιον, *quæ est summa laus, quæ de vobis possit prædicari.* 3. *De*, de *loco*. V. c. Iliad β'. 167. βῆ δὲ κατ᾽ Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα. 4. *Per*, de *loco*. E. g. Lys. de Eratosth. Cæd. pag. 13. κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνειν, *descendere per scalas.* Item Act. Apost. IX. 31. καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰουδαίας. 5. *Per*, de *temporis* tractu et duratione. Veluti Lycurg. adv. Leocrat. pag. 140. ἐπ᾽ ὀλίγον χρόνον et κατὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος sibi opponuntur. 6. *Per*, in *formulis jurandi*. V. c. Ἐπιτεθεῖναι πίστιν κατὰ τῶν ἱερῶν, Isæus de Apollodor. Hered. pag. 169. et 170. Item κατὰ τῶν ἱερῶν τελείων ὀμόσαι, Andocid. pag. 48. Item ἄνθρωποι κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι. Ebr. VI. 6. Plura exempla Demosthenis vid. in Ind. Reiskiano ad Demosth. ¶. 400. 7. *Sub*, de *loco*. V. c. Δῦναι κατὰ τῆς γῆς, *subire terram*, de fluminibus dicitur Plat. Phæd. cap. 60. et 61. Z.

95 Huc revoca ea, quæ superius diximus ad calcem Cap. I. Eadem est ratio in accusativo τρόπον; qui cum Generandi Casu conjunctus Latinis per Adverbium redditur, vel per Ablativum *more*. Sic σιτίου τρόπον, *Cibi instar*, apud Plat. Phæd. pag. 241. lin. 30. Huc refer, quæ supra dixi in accusativo πάντα ad Cap. III. Sect. 10. Reg. 4. Huc facit et illud Luciani Dial. Mort. Tom. IV. pag. 44. in fine: Εὐδαίμων, ὦ Σώκρατες, ἄνθρωπος εἶ, ΤΑ᾽ γε ΤΟΙΑΥ͂ΤΑ, *Beatus, o Socrates, homo es, quantum ad hæc quidem attinet.* Locus Thucydidis exstat initio cap. 47. ad quem Schol. Λείπει ἡ κατά. At ἁμαρτάνειν, tanquam Verbum Activum, posse cum Accusativo construi, probari potest ex Theog. ver. 106.

Ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἢν δ᾽
ἝΝ ἉΜΑΡΤΗ͂ΙΣ,
Τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.

Inexpletum enim habent mali animum, et si vel in uno peccaveris, omnium præcedentium effusa perit gratia. Neque hoc Latinorum auribus dissonum visum. Vid. Ovid. lib. III. de Pont. eleg. 7. ver. 10.

TALIA PECCANDI jam mihi finis erit.

Unde et Passive adhibetur a Thucydide lib. II. cap. 65. Ἐξ ὧν ἄλλα τε πολλὰ ἡμαρτήθη, καὶ ὁ ἐς Σικελίαν πλοῦς, *Unde tum multa alia, tum expeditio Sicula perperam est suscepta.* Confer Aristid. pro Quatuorviris, pag. 208. Et Isocrat. ad Nicocl. pag. 38. Πρᾶος (supple ex præcedentibus φαίνου) τῷ τὰς τιμωρίας ἐλάττους ποιεῖσθαι τῶν ἁμαρτανομένων, *Appareat clementia tua mitigandis peccatorum suppliciis.* Eodem

2

κατὰ θέας ἐπὶ τέτες πολλοὶ τῶν ξένων. *Ad quos* (ludos) *spectandi gratia*, vel *spectandos externi quam plurimi convenient.* Simile est, καθ' ἱστορίαν, *Visendi studio.* Aristid. Panathen. Τῶν ἐμπόρων καθ' ἱστορίαν, ἢ χρείαν εἰσαφικνεμένων, id est, *Mercatorum huc aut visendi, aut lucri studio venientium.* ¶. 401.

Quarto, κατὰ κράτος, ut ἀνὰ κράτος, *vi* et *impetu quodam, par force:* aliis, *violenta quadam potentia, et imperio.* Thucyd. lib. III. Καὶ ὅσοι Σικελῶν κατὰ κράτος ἀρχόμενοι ὑπὸ Συρακεσίων, id est, *Et quotquot ex Siculis violento Syracusanorum imperio premebantur* 99. Alii dixerunt, κατὰ τὸ κρατερὸν, id est, *pro viribus.* Κατὰ, pro ἀνά.

IV. Quinto, est ἐνώπιον, vel πρὸς, id est, *e regione, versus, coram.* Sic, κεῖσθαι κατ' ἀνατολὰς, id est, *Eo in loco situm esse, qui obversus orienti sit.* Pro πρός.

Sexto, cum nominibus locorum maximeque plural. numer. idem valet, quod *per*, redditurque fere per adverbium Latin. in *tim*, ut κατὰ πόλεις, καὶ κατὰ κώμας, id est, *oppidatim, et vicatim.* Aliquando tamen cum aliis nominibus etiam singularibus; ut, κατ' ἄνδρα, Κατὰ, per.

modo scriptura dicitur ἁμαρτάνεσθαι, in qua peccatur. At κατὰ desideratur, cum tempus notat; ut in illo Theophrasti, Τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, *Medio die.* Simile hoc Terentianum in Heaut. I. 1. 58.

Ego ISTUC ÆTATIS non amori operam dabam.

96 Nam nonnullos codices habere τε ἐπιβουλεύεσθαι, testatur Cl. Dukerus ad hunc locum, qui est cap. 82. Et sane nova hæc præpositionis ellipsis non singulari loco, eoque subobscuro, probanda venire debet. [Fortassis huc pertinet locus Xenoph. Mem. III. 9. 9. Ἀπὸ μέν τοι τῶν βελτιόνων ἐπὶ τὰ χείρω ἰέναι, ἐδένα σχολάζειν scil. ἔφη. Nam vix fieri posse mihi videtur, ut statuamus, ἰέναι regi a σχολάζειν ita, ut intelligatur πρὸς, quoniam, præterquam quod ejusmodi ellipsis paulo durior esse videtur, existit quoque sensus a loco alienus, ni fallor. Etenim σχολάζειν πρὸς τὶ, est *vaccare rei, studium suum ponere in re aliqua*, uti est III. 6. 6. ibidem. Sed sensus loci debet esse hic: *Certe neminem, studio rerum meliorum relicto, in rebus deterioribus persequendis reperiri segnem pigrumque aiebat.* Igitur optimum factu esse arbitror, si illud ἰέναι pendere dicamus ab omisso κατὰ, aut περὶ, *quod attinet.* Certe hoc melius videtur, quam si cum Reiskio corrigas ἰόντα, aut, quod multo est deterius, σχολάζοντα. Z. [Nemo, nisi Zeunius, κατὰ ad infinitivum sine articulo intelligi posse putabit. *Herm.*]

97 Locus Thucydidis est cap. 99. Hinc κατὰ τῦτο, *Propterea.* Κατ' αὐτὸ τῦτο οὐκ ἄγαμαι Πῶλον, *In hoc*, vel *propter hoc*, vel *hactenus non laudo Polum*, apud Platonem in Gorg. pag. 482. Et κατὰ τί; *Qua gratia? Quare?* Aristoph. Nub. ver. 238. Ἦλθες δὲ κατὰ τί; *Cujus rei gratia venisti?* [Plura ejusmodi loca laudavit Kypkius Observat. sac. ad illud Matth. XIX. 3. Εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; Z.]

98 Pag. 482. lin. 27. Tale est illud Thucydidis lib. VI. cap. 31. Οἱ δὲ ξένοι καὶ ὁ ἄλλος ὄχλος ΚΑΤΑ' ΘΕ'ΑΝ ἧκεν, *Peregrini et cætera multitudo spectatum venerunt.*

99 Eo modo dicitur urbs αἱρεῖσθαι κατὰ κράτος, *quæ vi expugnatur.* Apud Plutarch. Apophth. pag. 176. Hinc lucem mutuatur locus Act. XIX. 19. ubi dicitur verbum Domini κατὰ κράτος ἰσχύειν, *Per vim invalescere*, quasi oppugnans et vi expugnans corda hominum.

1 Est et ubi neque per Præpositionem *per*, neque per Adverbium Latin. in *tim* reddi potest, notatque non locum tantum, sed et tempus, redditurque vel per *singuli, quisque*, vel *quocunque, ubicunque, quotiescunque.* Ita Matth.

viritim, quod etiam dicunt, κατὰ κεφαλὴν, *par tête* [1]. [Æschin. c. Ctesiph. pag. 405. seq. ἑκάστους κατὰ σῶμα. *Reizius.*]

Septimo, καθ' ἑαυτὸν, ut ἐφ' ἑαυτὸν, et πρὸς ἑαυτὸν, id est, *seorsum, per se solum, à part soi:* ut, καθ' ἑαυτὸν ζῆν, *privatam agere vitam, sibi vacare.* Aristot. Ethic. IX. Οὐδεὶς γὰρ ἕλοιτ' ἂν καθ' αὑτὸν πάντ' ἔχειν, id est, *Nemo enim omnia sibi tantum uni habere velit.* Hinc τὸ καθ' αὑτὸ, Philosophis id etiam dicitur, quod μόνῳ ὑπάρχει, καὶ ᾗ μόνῳ, ut explicat Aristoteles, id est, *quod inest uni cuidam, ac certæ rei, et quatenus soli* [2].

V. Octavo, κατὰ μικρὸν ἐπιπλεῖον, idem quod, ἐπιπλεῖον ἐφεξῆς, vel ἐπιπλεῖον ἐκ προσαγωγῆς, id est, *magis atque magis:* ut, κατὰ μικρὸν ἧττον, idem quod, ἧττον, vel ἔλαττον ἐκ προσαγωγῆς, vel ἐπ' ἔλαττον ἐφεξῆς, id est, *minus atque minus* [3].

Nono, κατὰ στοῖχον, id est, *secundum versum:* κατ' εὐθεῖαν, vel ἐπ' εὐθείας, id est, *recta serie:* ut arbores, κατὰ στοῖχον πεφυτευμέναι, *in versum*, et *recta serie digestæ arbores:* Gallice, *en droite ligne.* Cui opponuntur, ἐναλλὰξ, cum ἐφεξῆς ἕτερον ἑτέρῳ ἀλλοῖον κεῖται, id est, *nusquam eodem situ duo sese consequenter excipiunt*, παραλλὰξ, id est, *alternante situ;* cum in ordinibus aliqua est, non tamen perpetua varietas.

Κατὰ πόδα, *e vestigio.*

VI. Decimo, κατὰ πόδα, vel κατὰ πόδας, vel uno verbo, καταπόδας, idem quod, ἐκ ποδὸς, (quod tamen interdum etiam est, *collato pede, piè à piè,)* id est, *e vestigio*, aut, *per vestigia proxime insequenda.* Nam κατὰ πόδας ἕπεσθαί τινι, id est, *aliquem vestigiis consequi.* Sic hostis fugientem hostem, κατὰ πόδας αἱρεῖν, dicitur, *persequendo capere.*

cap. XXVII. 15. Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν etc. *Singulis festis solebat præfectus* etc. Confer Marc. XV. 6. Eodem modo eleganter κατὰ πόλεμον dicitur, *quotiescunque*, vel, *ubicunque bellum est.* Athenæus lib. XIII. pag. 557. ita de Philippo: Ἀεὶ ΚΑΤΑ' ΠΟ'ΛΕΜΟΝ ἐγάμει, *Quocunque inferret arma, illic semper uxorem ducebat.* Quasi Latine dicas, si liceret, *bellatim.* ¶. 402.

2 Præmisso Pronomine αὐτὸς, unico vocabulo redditur, *solus.* Plutarch. in Vit. Cic. pag. 880. lin. 47. Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἐξέπλευσε, *Solus navigavit.* Ejusdem significatus est, κατ' ἰδίαν, apud Matth. cap. XIV. 20. Ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν, *Adscendit in montem solus.* Aliquando redditur, *Per se, suapte natura.* Quæ ratio loquendi Platoni est familiarissima. Sic in Symp. pag. 181. initio: Οὐκ ἔστι τούτων αὐτὸ καθ' αὑτὸ καλὸν οὐδὲν, *Horum nihil per se pulcrum est.* Pro Pronomine etiam invenitur Articulus τὸ absolute positus. Isocrat. Nicocl. pag. 63. Οὐ γὰρ μόνον ἡμᾶς ΤΟ' ΚΑΘ' ΑΥ'ΤΑ'Σ ὠφελοῦσιν, scilicet ἥ τε σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη, *Non enim solum per se ipsas nobis prosunt.* Significat etiam *per* eo sensu, quo quis dicitur aliquid agere *per otium;* quod Græci dicunt, καθ' ἡσυχίαν. Thucyd. lib. I. cap. 85.

3 At κατὰ μικρὸν solum redditur *paululum, paulatim, pedetentim.* Plat. in Sophist. pag. 241. Κατὰ σμικρὸν οἷοί τε ἐπιλαβέσθαί πη τἀνδρὸς ἐσμὲν, *Paulatim comprehendere quodammodo hominem possumus.* Pro eodem etiam dicitur κατὰ βραχύ· sic enim paulo post: Ἀγαπήσεις· ἐάν πη, καὶ ΚΑΤΑ' ΒΡΑΧΥ' παρασπασώμεθα οὕτως ἰσχυροῦ λόγου, *Contentus erit, si quodammodo et paulatim tam firmum sermonem revulserimus.* Est autem, ubi κατὰ βραχὺ reddendum est, *aliquantum, paululum.* Sic idem in Timæo. pag. 27. lin. 22. Πάντες ὅσοι καὶ ΚΑΤΑ' ΒΡΑΧΥ' σωφροσύνης

Aliquando genitivus adjungitur, ut apud Thucyd. Κατὰ πόδας αὐτῶν ἰέναι. *Les suivre à la piste.* Hinc transfertur ad metaphoricam sequendi rationem: ut cum Herodot. ait lib. III. Τῇ δὲ κατὰ πόδας ἡμέρᾳ, *Die proxime consequente.* Et Polyb. lib. II. pag. 91. Δέον τῇ κατὰ πόδας ἡμέρᾳ γενέσθαι τὴν αἵρεσιν, καὶ τὴν παράληψιν τῆς ἀρχῆς· *Cum postridie ejus diei, prætorem et creari et magistratum inire oporteret.* Et quæ paulo post aliquid fiunt dicuntur, κατὰ πόδας αὐτῦ fieri: ut, Κατὰ πόδας τῆς μάχης προελθεῖν, *Statim a certamine ulterius progredi.*

VII. Undecimo, καθ᾽ ἕνα, et καθ᾽ ἓν, ¶. 403. non tantum est, *sigillatim, un à un* [4], ut Cap. I. Reg. 5. jam observavimus: sed etiam, quod plane contrarium videtur, *in unum:* idque fere, cum verbo γίνεσθαι. Dionys. Halic. lib. I. [5] Καθ᾽ ὁδὸν εὑρόντες τὺς σφετέρυς, καὶ καθ᾽ ἕνα ἅπαντες γενόμενοι, *Cum suis in via repertis, unum in locum universi convenissent,* Idem lib. VII. [6] Ἵνα μὴ καθ᾽ ἕνα πάντες γενόμενοι κοινὸν ἐξενέγκητε κατ᾽ αὐτῶν πόλεμον, id est, *Ne convenientes in unum omnes,* (id est, *conjunctis viribus,) commune iis bellum inferatis.* Eodem modo usurpat, καθ᾽ ἓν, lib. I. [7] dum ait: Ὀλίγυς τῶν ἐκ τῆς κώμης φθασάντων καθ᾽ ἓν γενέσθαι παραλαβὼν, *Assumtis paucis illis, qui jam ex vico in unum confluxerant.* Et lib. II. [8] Ἀποχρῆν οἰόμεναι τὴν οἰκείαν δύναμιν, εἰ καθ᾽ ἓν αἱ τρεῖς (πόλεις) γένοιντο, μίαν αἱρῆσαι πόλιν ὐ μεγάλην, *Ratæ satis se virium habituras, si tres (civitates) in unum convenirent, ad urbem unam, eamque non magnam capiendam.*

Καθ᾽ ἕνα, *in unum.*

Κάθ᾽ ἕν, idem.

VIII. Duodecimo, κατὰ πλῆθος, id exprimit, quod ἀθρόοι uno verbo dicebatur: Latine, *frequentes.* Dionys. lib. VII. Συνελθόντων μετέχουσιν, *Omnes, qui vel tantillum mentis habent.* Cum aliis Accusativis adverbialiter redditur; ut κατὰ τάχος, *Celeriter.* Thucyd. lib. III. cap. 18. Κατὰ μέρος, *Vicissim.* Vid. supra Cap. III. Sect. 7. Reg. 2. Κατὰ τρόπον, *Ritu, uti decet.* Plat.

Κατὰ πλῆθος, *frequentes.*

4 Hæc, quæ a Latinis vocantur Distributiva, a Græcis per Numerum Cardinalem, præcedente Præpositione κατὰ, in Accusandi Casu, efferuntur. E. g. *Singuli, Bini, Terni,* etc. Græce Καθ᾽ ἕνα, κατὰ δύο, κατὰ τρεῖς etc. Demosth. contra Leptin. pag. 371. Πρὸς δὲ τούτοις, ἄλλας τριήρεις πλέον ἢ εἴκοσιν εἷλε, ΚΑΤΑ᾽ ΜΙ΄ΑΝ, καὶ ΚΑΤΑ᾽ ΔΥ΄Ο λαμβάνων, *Ad hæc alias triremes plures viginti cepit, modo singulis, modo binis potitus.* Thucyd. lib. II. cap. 84. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ΚΑΤΑ᾽ ΜΙ΄ΑΝ ναῦν τεταγμένοι περιέπλεον αὐτοὺς κύκλῳ, *Athenienses, navibus ita longa serie ordinatis, ut singulæ singulas sequerentur, circumvehebantur circum eos.* Pro eodem dicitur ἐπὶ τριῶν, ἐπὶ τεσσάρων etc. ut supra dictum in præpositione ἐπί. At ὁ καθ᾽ εἷς pro εἷς ἕκαστος inveniens apud Apostolum Paulum, qui scribens ad Romanos Cap. XII. 5. ait: Ὁ δὲ καθ᾽ εἷς ἀλλήλων μέλη, *Singuli vero, alii aliorum membra sumus.* et in Evang. Joann. cap. VIII. 9. Ἐξήρχοντο εἷς καθ᾽ εἷς, *Singuli exierunt, alius alium sequentes.* Quia nulla regiminis præpositionis κατὰ habetur ratio, hinc nonnunquam scribitur unica voce καθεῖς· Hæc tamen, et cognatum ἀνὰ εἷς, Apocal. XXI. 21. Græcia antiqua ignorasse videtur. Καθ᾽ εἷς pro καθ᾽ ἕνα, solœcismis annumerat Lucian. in solœc. Tom. I. pag. 577. Edit. Amst. ubi consule Græviun. ¶. 404.

5 Pag. 37. lin. 21.

6 Pag 486. lin. 21.

7 Pag. 66. in fine.

8 Pag. 101. lin. 26.

καὶ τῶν ἐν τέλει κατὰ πλῆθος εἰς τὸ βουλευτήριον, *Cum autem optimates in curiam frequentes convenissent.* Quibus etiam verbis, illud, opinor, recte significari posse dixerimus, quod a Gallis vulgo, *en troups, en corps.*

Κατ' ὀλίγους, *pauci simul.* Contrarium est, κατ' ὀλίγους, *exiguo numero,* vel *pauci simul.* Herodian. lib. V.[9] Ἔτι τε τῶν αὐτομόλων τὸ πλῆθος ἑκάστοτε, εἰ καὶ κατ' ὀλίγους, προσιὸν τὴν δύναμιν ηὔξησεν, id est, *Præterea transfugarum multitudo, subinde, licet paucorum simul, conveniens, copias auxit.* [*In kleinen haufen,* bini, terni. *Reizius.*]

Zosimus lib. III. Κατ' ὀλίγους γὰρ, καὶ ἐν πολλοῖς ἑαυτοὺς διασπείραντες, ἐλῄστευον, id est, *Ipsi enim pauci tantum simul, ac per multa loca*

9 Cap. 4. §. 8.

10 Non assentior; nam in exemplo subsequente κατ' ὀλίγους idem plane notat, quod in exemplis superioribus. Et quamvis versio hæc *paulatim secedebant.* ferri possit, tamen sensus est, *pauci simul secedebant.* Locus est Cap. IX. §. 5.

11 De hac Præpositione cum quarto Casu præter jam observata, nota, eam significare proportionem aliquam. Lucian. de Amicitia: Δῶρα οὐ ΚΑΤΑ' ΜΗ'ΛΑ καὶ ΣΤΕΦΑ'ΝΟΥΣ ἀντεδίδοτο αὐτῇ, *Non pro malorum aut corollarum pretio paria illi dona comparabantur.* [Thucyd. II. 62. οὐ κατὰ τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς γῆς χρείαν — αὕτη ἡ δύναμις φαίνεται. *Reizius.*] Dein cum Nomine ut plurimum proprio, vel etiam Pronomine constructum quadruplicem usum obtinet. Et

Primo possessionem notat, sed præcedente articulo. Hermog. de form. or. lib. II. cap. 12. Ὁ Ξενοφῶν ἀφελείᾳ ΤΗ͂Ι ΚΑΤ' ΑΥ'ΤΟ'Ν ὑπερβέβληκε τὴν Πλάτωνος ἀφέλειαν, *Xenophon simplicitate sua* (h. e. *ipsi familiari) præ simplicitate Platonis excelluit.* Simili ratione Strabo ait lib. XVI. pag. 754. Τὸ παλαιὸν μὲν οὖν οἱ Ἀράδιοι ΚΑΘ' ΑΥ'ΤΟΥ'Σ ἐβασιλεύοντο, *Antiquitus Aradii peculiares sibi reges habebant.* Sic, οἱ κατ' οἶκον, *qui sunt familiæ,* pro *familia* ipsa, apud Sophoc. Elect. ver. 1150.

> Οὐθ' ΟΙ ΚΑΤ' ΟΙ'ΚΟΝ ἦσαν, ἀλλ' ἐγὼ τροφός.

Neque familia, sed ego te alebam. Et οἱ κατὰ γένος, *Consanguinei.* Ælian. V. H. lib. I. cap. 34. Τοῖς κατὰ γένος συνέσομαι τὰ αὐτὰ ἐμοὶ εὖ πάσχουσιν, *Una cum meis eadem prosperitate fruar.* Elegantissimum autem est, quod idem Articulus in Plurali Neutro Genere præfixus significat res, casus vel fata, quæ cuipiam acciderunt. Thucyd. lib. I. cap. 138. ΤΑ' μὲν ΚΑΤΑ' ΠΑΥΣΑΝΙ'ΑΝ τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕ'Α τὸν Ἀθηναῖον, λαμπροτάτους γενομένους τῶν καθ' ἑαυτοὺς, οὕτως ἐτελεύτησεν, *Res Pausaniæ Lacedæmonii, et Themistoclis Atheniensis, illustrissimorum suæ ætatis, hunc exitium habuerunt.* Pro τὰ κατὰ Παυσανίαν, etiam dici potest, τὰ περὶ Παυσανίαν. vide, quæ supra notavi ad Cap. I. Reg. 5.

Secundus ejus usus est, cum verba alicujus citantur, et ad usum præsentem transferuntur. V. g. Κατὰ Πλάτωνα, i. e. *Ut ait Plato,* sive, *Ut Platonis verbis utar.* Ita Plato in Phædro non longe ab initio: Οὐκ ἂν οἴει με κατὰ Πίνδαρον, καὶ ἀσχολίας ὑπέρτερον πρᾶγμα ποιήσασθαι; *Non tu putas me, ut Pindari verbis utar, omni negotio anteponendum existimare?* Ubi, καὶ ἀσχολίας. etc. verba sunt Pindari. Alias quoque Græci idem efferunt ita: τὸ τοῦ Πινδάρου, ut supra dictum est Cap. I. Reg. 17.

Tertio etiam mores vel consuetudinem alicujus denotat: ut, κατὰ Σωκράτην, *ut solebat Socrates.* Ibidem paucis interjectis: Ἔγωγ' οὖν οὕτως ἐπιτεθύμηκα ἀκοῦσαι, ὥστε, ἂν βαδίζων ποιῇ τὸν περίπατον Μεγάραδε, καὶ, ΚΑΤΑ' ἩΡΟ'ΔΙΚΟΝ προσβὰς τῷ τείχει, πάλιν ἀπίῃς, οὐ μή σου ἀπολειφθῶ, *Ego igitur adeo audire aveo, ut, si vel Megaras usque deambulando progrediaris, ut solebat Herodicus, ubi ad murum accesseris, inde redeas non te profecto relinquam.*

Aut quarto, notat tempus vel ætatem. ¶. 405. Ita, κατ' ἐμὲ, vertitur: *Mea ætate,* apud Pausan. in Achaicis. Sic Athenæus undecimo Deipnosoph. Ἀδύνατον δὲ καὶ Φαῖδρον οὐ μόνον ΚΑΤΑ' ΣΩΚΡΑ'ΤΗΝ εἶναι, *Phædrus non solum Socratis ætate in vivis esse non potuit.* Similiter Bacchus apud Arrianum dicitur fuisse τρίτος ἀπὸ Κάδμου ΚΑΤΑ' ΛΑ'Β-

dispersi latrocinia exercebant. At Herodian. lib. VI. κατ' ὀλίγους Κατ' ὀλί-
usurpavit pro κατ' ὀλίγον, *paulatim* [10], dum ait: Οἱ δὲ στρατιῶται, τὰ γους, pau-
μὲν πρῶτα ὑπισχνοῦντο, κατ' ὀλίγους δὲ ἀνεχώρουν, *At milites, principio qui-* latim.
dem pollicebantur, inde tamen paulatim secedebant.

Non absimili usu, dicitur κατὰ ποσὸν, id est, *utcunque, quoque* Κατὰ ποσὸν,
modo. Polybius lib. II. pag. 92. Καταπιστεύσαντες ταῖς ἰδίαις δυνάμεσι, utcunque.
κατὰ ποσὸν εὐθαρσῶς εἶχον, id est, *Suis ipsi viribus fidentes, aliquanto audaciores erant.* Id etiam dicunt, ἐπὶ ποσόν [11].

IX. Μετὰ cum dativo casu, Poëtice frequenter usurpatur, pro Μετά.
cum, ¶. 407. *in, per, inter:* quod postremum usitatissimum est.

ΔΑΚΟΝ, *Tertius a Cadmo, Labdaci æqualis.* Adde Ælian. V. H. lib. II. cap. 11. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν τριάκοντα, *Sub imperio triginta tyrannorum.* At, κατὰ χρόνον fieri aliquid dici videtur, quod justum tempus non excedit. Plutarch. παραλλ. Ἑλλ. καὶ Ῥωμ. Ἡ δὲ ΚΑΤᾺ ΧΡΌΝΟΝ ἔτεκε κόρην εὔμορφον, *Hæc peperit pulcerrimam filiam justo post tempore.*

Denique, quemadmodum παρὰ et πρὸς, in comparationibus adhibetur: quo sensu eleganter construitur cum Verbo τίθημι. Ita Aristid. pro Quatuorviris pag. 383. Μὴ τοίνυν ΚΑΤᾺ ΤῸΝ ΚΥΒΕΡΝΉΤΗΝ ΘΗ͂ΙΣ αὐτὸν, *Ne igitur illum cum gubernatore æquipares.* H.

His adde nonnullos usus alios. Etenim significat quoque *similitudinem:* veluti Plat. Apol. cap. 1. Εἰ μὲν γὰρ τοῦτο λέγουσιν, ὁμολογοίην ἂν ἔγωγε οὐ ΚΑΤᾺ τούτους εἶναι ῥήτωρ, *Si enim hoc dicunt, fateor, me non his esse similem.* Servit eadem præpositio *circumscriptioni genitivorum.* Ut Plat. Phæd. cap. 32. αἱ ΚΑΤᾺ τὸ σῶμα ἐπιθυμίαι, pro αἱ τοῦ σώματος ἐπιθυμίαι. Servit quoque *comparationibus.* V. c. Plat. Apol. cap. 5. μείζω τινὰ ἢ ΚΑΤ' ἄνθρωπον σοφίαν σοφοί εἰσιν, *Majori præditi sunt sapientia, quam quæ in hominem cadit.* Id. in Phæd. cap. 58. χαλεπώτερόν μοι φαίνεται ἢ κατὰ τὴν Γλαύκου τέχνην, *Difficilius mihi videtur pro arte Glauci.* Antiphon. Orat. pag. 676. ἁμαρτὼν εἰς ἑαυτὸν, μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν, ἑαυτὸν τετιμώρηται, *Qui adversus semet ipse peccavit, graviorem pœnam, quam modus peccati poscit, sustinet.* Demosth. de Vectig. pag. 171. εἰ δέ τῳ δοκῶ μείζους, ἢ κατ' ἐμαυτὸν, λέγειν λόγους, *Si cui videor gravius dicere pro mea persona,* seu, *quam mea fert persona,* seu, *quam mos meus est.*

* In Compositis autem hæc fere significat: 1. *Contra.* Ut καταγελᾷν τινὸς, h. e. γελᾷν κατὰ τινὸς, *deridere.* Καταγινώσκειν τινὸς θάνατον, Ælian. V. H. III. 47 h. e. γινώσκειν κατὰ τινὸς θανάτον, *capitis damnare aliquem.* Sic Καταψευδομαρτυρεῖν τινος, καταφρονεῖν τινος, κατανίστασθαί τινος, κατατολμᾷν τῶν πολεμίων, *audere adversus hostem,* Polyb. III. 103. 2. *Descensum,* et *suppressionem.* Ut καταβαίνειν, *descendere;* κατασπᾷν, *detrahere, deorsum ducere:* καταβάλλειν τινὰ εἰς ἀπιστίαν, *dejicere in dubitationem,* h. e. *animum alicujus dubium et incertum reddere,* Plat. Phæd. cap. 38. καταπατεῖν, *dejectum pedibus conculcare,* Xenoph. Œcon. VIII. 5. Ages. I. 15. καθελκύειν ναῦς, *deducere naves,* Polyb. I. 21. κατασείειν τὰ τείχη, *demoliri murum,* Ælian. V. H. III. 16. κατιέναι εἰς ᾅδου, *ad inferos descendere,* Æschin. Dial. III. 20. 3. *Repetitionem loci,* aut *rei restitutionem,* adeoque idem valet, quod Lat. *re* in ratione compositorum. V. c. Κατιέναι, *domum redire,* Lys. adv. Andoc. Impiet. pag. 212. κάθοδος ἐπιμηνίων, *reditus menstruorum,* apud Hippocratem, vid. Fœs. Œcon. Κατέρχεσθαι οἴκαδε, *redire domum,* Lys. pag. 497. Καταπλεῖν, *in portum redire,* Demosth. pag. 886. ubi ἐκπλεῖν et καταπλεῖν opponuntur. Καταπορεύεσθαι, *redire ab exilio,* Polyb. IV. 17. Κατάγειν εἰς τὴν οἰκείαν, *exulem restituere,* ibidem. Καταγωγὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν, *restitutio in regnum,* Id. Exc. Leg. 128. Καταδέχεσθαι, *rursus recipere,* Æschin. Orat. pag. 15. 4. *Copiam, repletionem.* Veluti, Κατείδωλος πόλις, Act. Apost. XVII. 16. quod non est, uti quidam opinantur, *simulacris deditam urbem,* sed *simulacris refertam.* Κατάφοβος, *plenus timoris,* Polyb. I. 39. III. 108. Κάθυδρος, *aquosus,* ibid. V. 24. Κατάμονος, *assiduus,* ibid. XVII. 12. Κατάφυτος, *consitus arboribus,* ibid. XVII. 16. Καταλιθοῦν, *saxis*

Idemque poëtice cum accusat. redditur, *in*, *inter*, *ad*[12], *propter.* At oratorie μετὰ, cum accusat. tantum est *post*[13]. Cum genit. Poëtis et oratoribus *cum*. Sed hic contrita fere sunt omnia *.

Σύν. X. Præpositio σὺν, cum solo dativo casu, iisdem fere locis adhibetur, quibus μετὰ, cum genitivo. Paucula hæc notare juverit. Primo, μετά τινος, et σύν τινι εἶναι, vel στῆναι, id est, *alicui favere, stare ab aliquo.* Hinc Thucydidi, στάντες μετ' ἀλλήλων, id est, ἀλλήλοις συμμαχήσαντες, *qui belli et pugnæ socii fuerant.* Ita Xenoph. Ἑλληνικ. III. Σὺν τοῖς Ἕλλησι μᾶλλον, ἢ σὺν τῷ βαρβάρῳ εἶναι, *Græcis potius favere, quam barbaro.*

XI. Secundo, μετὰ τῶν νόμων, et σὺν τοῖς νόμοις, *cum legibus*, id est, κατὰ τὰς νόμους. Prioris exemplum est illud Thucyd. lib. II.[14] pag. 124. satis obscurum, Καί τοι εἰ ῥαθυμίᾳ μᾶλλον, ἢ πόνων μελέτῃ, καὶ μὴ

obruere, Demosth. pag. 296. 5. *Consumtionem, amissionem, perditionem.* ¶. 406. Ut Κατακυβεύειν, *perdere alea, verspielen*, Æschin. Orat. pag. 13. Lys. pag. 541. Καταμισθοφορεῖν τὰ ὑπάρχοντα, *facultatem exhaurire mercenariis militibus conducendis*, Æschin. Orat. pag. 45. Καταδωροδοκεῖν, *largitionibus salutem civitatis vendere*, Lys. pag. 808. Καταλειτουργεῖν, *muneribus edendis rem familiarem minuere*, Isæus, pag. 240. Καθιπποτροφεῖν, *rem perdere equis alendis*, ibid. pag. 116. 6. *Augendi vim* habet. V. g. Κατελπίζειν, *omnino sperare*, Polyb. VIII. 5. Κατελπισμὸς, *spes minime dubia*, ibid. III. 83. Καταλογίζεσθαι, *enumerare, accurate recensere*, Æschin. Orat. pag. 61. Κάτοξυ νόσημα, *peracutus morbus*, vid. Foës. Œcon. Hippocrat. De vi verbi κατασκευάζειν egregie præcipit b. Reiskius in Ind. Demosth. Καταπιστεύειν ταῖς ἰδίαις δυνάμεσι, *confidere*, Polyb. II. 3. 7. *Vim minuendi* habet, sed perraro, V. c. apud Nicandrum, καθαλμὴς, h. e. *subsalsus*, id. qd. ὑφάλμυρος. 8. *Locum inferiorem, sub.* Ut Iliad. ί. 457. Ζεὺς καταχθόνιος, *Jupiter subterraneus.* 9. *Partem posteriorem, a tergo, post.* V. c. κατόπιν *post, retro*, Ἄνεμος καταῤῥέων, *ventus a tergo spirans*, Polyb. I. 60. 10. *Distributionem.* Ut κατανέμειν, *distribuere, dividere inter plures.* Καθημερινὸς, *quotidianus.* 11. *In loco, in re.* Ut καταθύμιος, *qui obversatur in animo.* V. c. Iliad. ρ'. 201. οὐδέ τι τοὶ θάνατος καταθύμιός ἐστιν, ὃς δή τοι σχεδόν ἐστι, *Tu plane es immemor mortis, quæ tibi admodum est in propinquo.* Z.

12 Ita Homerus Iliad. Δ. ver. 70.

Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.

Cito admodum in exercitum vade ad Troas et Achivos.

13 Oratoribus tamen hæc Præpositio in significatione temporis cum Accusativo usurpatur eo loco quo διὰ cum Genitivo. Ita has duas conjungit Plato in Critia pag. 117. in fine: Καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ διὰ νυκτὸς, *Noctes atque dies.* Νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν, *Noctes atque dies*, etiam conjungit Ælian. V. H. lib. XIII. cap. 16. Quin et cum accusativo ἡμέραν temporis speciem notat apud Plutarch. in Cæsare, de Clodii adulterio, pag. 712. Τὸ δὲ πρᾶγμα καὶ ΝΥΚΤΟΣ εὐθὺς αἱ γυναῖκες ἀπιοῦσαι τοῖς αὐτῶν ἔφραζον ἀνδράσι· καὶ ΜΕΘ' ἩΜΕΡΑΝ ἐχώρει διὰ τῆς πόλεως ὁ λόγος, *Hoc facinus noctu illico abeuntes mulieres viris suis nunciaverunt; et die (sequenti) urbem rumor pervagatus est.* Tale est illud Platonis in Phæd. pag. 251. lin. 42. Οὔτε ΝΥΚΤΟΣ δύναται καθεύδειν, οὔτε ΜΕΘ' ἩΜΕΡΑΝ, οὗ ἂν ᾖ, μένειν, *Neque noctu dormire potest, neque interdiu, ubicunque est, consistere.* H.

* In compositione μετὰ significat [Cattier. Gazoph. pag. 81. *Herm.*] 1. *Translationem, mutationemque loci vel rei, trans.* E. g. Μεταβιβάζειν τὸν πόλεμον εἰς τὴν Λιβύην, *transferre bellum in Africam*, Polyb. I. 41. Μεταβολὴ κακοῦ, τινὸς εἰς ἀγαθὸν, Æschin. Dial. III. 5. Μεταβάλλειν ἑαυτὸν ἄνω καὶ κάτω, Plat. Phæd. cap. 45. Μεθιστάναι πολιτείαν εἰς ὀλιγαρχίαν, Demosth. pag. 196. Μεταστρατοπεδεύεσθαι, *castra mu-*

μετὰ νόμων τὸ πλεῖον, ἢ τρόπων ἀνδρείας ἐθέλοιμεν κινδυνεύειν, *Quod si faciliore quodam otio potius*, (id enim est ῥᾳθυμίᾳ hoc loco: alioqui prævaricaretur Pericles in Atheniensium caussa,) *quam laboriosa exercitatione*, (ut Lacedæmonii) *nec legibus magis*, id est, *legum præscripto*; et *necessitate constricti*, (ut iidem Lacedæmonii) *quam generosa indole, pericula subire statuamus.* Sequitur autem, Περιγίγνεται ἡμίν, τοῖς τε μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνειν, καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι, μὴ ἀτολμοτέρους τῶν ἀεὶ μοχθούντων φαίνεσθαι, id est, *Hoc inde consequimur, ut neque futuris ærumnis ante tempus debilitemur, neque, cum in eas incidimus, quicquam iis tamen, qui assiduo in labore versantur, fiducia et alacritate cedamus.* Eodem aut simili modo, σὺν νόμοις usurpatur; ut, Σὺν τοῖς νόμοις τὴν ψῆφον τίθεσθαι, *Sententiam, aut judicium ex legum præscripto ferre* [15].

XII. Tertio σὺν Θεῷ, *cum Deo*, potius quam μετὰ Θεοῦ [16], variis Σὺν Θεῷ.

tare, Xenoph. Ages. I. 21. Μετακαθοπλίζειν, *aliter armare*, Polyb. III. 88. Μετάνοια, *mutatio consilii*, s. *sensus*, s. *partium*, ibid. IV. 66. Μεταδοκεῖν, *mentem mutare, alia inire consilia*, Demosth. pag. 467. Μεταπείθειν, *aliquem a proposito avertere*, Lys. pag. 324. Μεταῤῥυθμίζειν, *corrigere*, Xenoph. Œcon. XI. 2. Μετατίθεσθαι τὰ εἰρημένα, *retractare*, Id. Mem. IV. 2. 18. 2. *Evocationem*, vel *accessum*. Ut μετακαλεῖσθαι, *arcessere*, Xenoph. Ages. II. 29. Μεταπέμπεσθαι, *arcessere*. Id. Mem. III. 9. 11. Σοφίαν μετιέναι, *ad sapientiam accedere, sapientiæ dare operam*, Ibid. IV. 2. 9. Μεταφωνεῖν, *alloqui*, Odyss. Κ'. 67. Μετοίχεσθαι, *adire*, Iliad. Κ'. 111. 3. *Post, retro, a tergo.* Ut Μεταμύειν, *pone aliquem currere opem ferendi causa adversus vim alterius*, Lys. pag. 145. Μεταγινώσκειν, *resipiscere, pœnitere, de re deliberare, posteaquam jam facta est*, Lys. ibidem. Οὐδέν γε φροντίζων, οὐδὲ μεταστρεφόμενος, *respiciens*, Demosth. adv. Mid. pag. 585. Μετακλαίεσθαι, *post dolere*, Iliad. λ'. 763. Μεταυτίκα, *statim*, Theocrit. Idyll. XXV. 222. 4. *Communicationem, participationem, societatem.* Uti Μετέχειν, *esse participem*, μεταδιδόναι τοῦ βάρους, *communicare cum aliis malum*, Xenoph. Mem. II. 7. 1. Μεταλαμβάνειν τῶν κινδύνων, *pericula adire, periculorum fieri participem*, Ælian. V. H. IX. 5. Μεταποιεῖσθαι τέχνης, *artem sibi comparare*, Plat. Politic. cap. 29. Μεταμέλπεσθαί τινι, *una cum aliquo saltare et canere.* Homer. Hymn. in Apoll. 197. Μεταδαίνυσθαί τινι, *cum aliquo convivari*, Iliad. χ'. 498. 5. *Inter, de tempore et spatio interjecto.* Ut μεταπύργιον, *spatium inter turres*, Lys. Frag. pag. 16. Μεταμάζιον, *pars pectoris mammis interjecta*, Iliad. ε'. 19. Μεταδρομάδην, *inter currendum*, ibid. ver. 80. Μεταδόρπιος, *inter cœnandum*, Odyss. δ'. 194. 6. *In.* Ut μεταχειρίζεσθαι, *manibus tractare, manibus versare, in potestate habere*, Xenoph. Œcon. XIV. 2. Μέτοικος, *inquilinus*, Demosth. pag. 50. Μεταδήμιος, *qui est domi*, Odyss. θ'. 293. 7. *Privationem, amissionem.* V. c. ὀψὲ μεταμανθάνειν, τὴν ἐλευθερίαν, *sero libertatem dediscere*, sive *oblivisci*, Æschin. adv. Ctesiph. pag. 544. Z.

14 Cap. 39.

15 Hic locus desumtus videtur ex Xenophontis lib. I. Κύρου παιδ. cap. 15. Ubi hæc verba: Σὺν τῷ νόμῳ οὖν ἐκέλευε δεῖν τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι, *Jussit itaque judicem sententiam ferre ex legis præscripto*, hoc est, *legitime.* Solet enim hæc Præpositio etiam cum aliis Nominibus adverbialiter reddi. Sic σὺν κόσμῳ idem est, quod κατὰ κόσμον, *ordine, decenter, rite.* Pausanias in Achaicis pag. 420. in fine: Πολλὰ μὲν εἶπε, τὰ δὲ ἤκουσεν οὐ σὺν κόσμῳ, *Multa quidem dixit, multaque audivit indecenter.* Eodem modo Σὺν τάχει, *statim.* Sophoc. Elect. ver. 1498.

Χωροῖς ἂν σὺν τάχει,

I statim intro. Simili modo Præpositio μετὰ cum Genitivo adverbialiter sumitur. Ita in fine epist. Philippi apud Demosth. Ὑμᾶς ἀμυνοῦμαι μετὰ τοῦ δικαίου, i. e. Δικαίως, *Ulciscar vos merito.* At, Μετ' ἀδείας εἰμὶ, *Sum cum securitate*, i. e. *Res meæ sunt in vado.* Ubi pro ἐν sumi videtur. Vid. Demosth. pro Megalop. pag. 83. lin. 26. Huc refer μετὰ καιροῦ. *Opportune. Pro temporis opportunitate.*

modis usurpatur. Ac primum quidem, sine adjuncto ullo, idem est, quod *divina ope, divinoque beneficio:* ut cum Xenophon [17] dicebat: Ὑγιαίνοντά σε ὡς ἐπιτοπολὺ σὺν Θεοῖς ὁρῶμεν, id est, *Te divino beneficio ut plurimum valentem videmus.*

Deinde, redditur potius, *secundo Numine*, aut similiter. Thucyd. lib. I. Ξὺν Θεοῖς ἐπίωμεν ἐπὶ τοὺς ἀδικοῦντας, *Diis faventibus, eos, a quibus læsi sumus, invadamus.*

XIII. Aliquando verbum adjungitur, maximeque εἰπεῖν, εἰρῆσθαι, εἰρήσθω, εἰρήσεται, quæ una cum σὺν Θεῷ, per parenthesin dici solent: tuncque si de præterito, aut præsenti bono agatur, significant, *Deo acceptum ferri:* ut cum Plato Dioni scribens, Τὰ μὲν οὖν, inquit, εἰς τὸ παρὸν, σὺν Θεῷ εἰπεῖν, ἔχει καλῶς, *Hactenus quidem, quæ Deo sit gratia, bene mecum agitur:* vulgo, *graces à Dieu.*

Sin de futuro loquimur, idem est, quod *juvante Deo, Dieu aidant.*

Ita Thucydides lib. VI. cap. 85. Δεῖ ἢ ἐχθρὸν ἢ φίλον ΜΕΤΑ` ΚΑΙΡΟΥ͂ γίγνεσθαι. *Pro data opportunitate*, sive, *opportune vel hostem vel amicum esse oportet.* ¶. 408.

16 Dixit μετὰ θεῶν. Plat. epist. VIII. pag. 355. fin.

17 De Admin. Domest. pag. 851. lin. 15.

18 Ver. 114.

19 Cap. 86.

20 Non raro apud Thucydidem ellipsin patitur hæc Præpositio. Ita lib. I. cap. 26. Πλεύσαντες εὐθὺς πέντε καὶ εἴκοσι ναυσί, *Statim cum viginti quinque navibus profecti.* Perspicua vero est hujus Præpositionis ellipsis in illo Aristophanis in Avibus, ver. 386. Ὥστε τήν τε χύτραν ΤΩ͂Ι τε ΤΡΥΒΛΙ´ΩΙ καθίει. Pro, σὺν τῷ τρυβλίῳ. *Quapropter ollam cum catino depone.* Defectus hic post ἅμα perpetuus est. Exempla passim. Imitatur Horatius lib. I. sat. 10. in fine:

— Te dicere possum,
Pollio; te, Messalla, tuo cum fratre; simulque
Vos, Bibule et Servi: SIMUL HIS te, candide Furni.

Et Tacitus lib. III. Annal. cap. 64. *Ludique magni ab senatu decernuntur, quos Pontifices et Augures, et quindecimviri SEPTEMVIRIS SIMUL et SODALIBUS AUGUSTALIBUS ederent.* ¶. 409.

Eadem Præpositio in compositione cum alia voce unicum vocabulum efficiens, elegantem usum habet. Ita Σύνδυο, σύντρεις, σύμπαντες *Bini, Trini, Universi* (non adeo, *Omnes.*) Nostrates quoque, sed disjunctim: Met hun tween, Met hun drien, Met hun alle. Plat. Hipp. maj. pag. 282. in fine: Καὶ σχεδόν τι οἶμαι ἐμὲ πλείω χρήματα εἰργάσθαι ἢ ἄλλους ΣΥ´ΝΔΥΟ οὕς τινας βούλει τῶν σοφιστῶν, *Et fere puto, me majorem pecuniam collegisse, quam alios quosvis Sophistas duos.* Addatur Homer. Odyss. Ξ. ver. 98.

— Οὔτε ΞΥΝΕΕΙ´ΚΟΣΙ φωτῶν
Ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον —

Belg. zy hebben met hun twintigen zo veel goederen niet. H.

* Restare videtur, ut paucis de vi præpositionis in compositis videamus. Significat autem. 1. *Communionem, conjunctionem, societatem, comitatum, Una, simul, pariter.* Ut συμπόσιον, *compotatio:* συγγενής, *cognatus, qui genere est conjunctus:* συμφοιτᾶν τινὶ εἰς, *in easdem scholas cum aliquo accedere*, Xenoph. Symp. IV. 23. Demosth. pag. 1001. Συμμεταδιδόναι τῆς ἐπιβουλῆς, *participem facere consilii*, Polyb. V. 36. Συμμισεῖν τοῖς φίλοις τοὺς ἐχθρούς, *eosdem hostes odio persequi, quos amici*, ibid. I. 14. Σύναμφω, *ambo simul*, ibid. I. 63. Σύνδυο, *una duo*, Demosth. pag. 564. Συνθύειν, *communiter sacra facere*, Polyb. IV. 49. 2. *Coitionem, collectionem, contractionem*, sed *leniorem.* Ut συῤῥεῖν, *confluere.* Συμπιέζειν, *comprimere*, Συγκλείειν, *concludere.* Συγκαλεῖν, *convocare.* Συγ-

Aristoph. Pluto [18]:

> Οἶμαι γὰρ, οἶμαι, σὺν Θεῷ δ' εἰρήσεται,
> Ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας.
>
> *Spero enim, spero, quod Deo juvante fiat,*
> *Hoc te oculorum morbo per me liberatum iri.*

Idem fere valet, σὺν Ἀδραστείᾳ εἰπεῖν.

Alias citra parenthesin, σὺν Θεῷ, est, *divino quodam instinctu.* Herodot. lib. I. [19], ubi Crœso jam pyræ imposito in mentem subiisse dicit, Ὡς οἱ εἴη σὺν Θεῷ εἰρημένον, τὸ μηδένα τῶν ζώντων ὄλβιον εἶναι, *Quam sibi divino instinctu dictum esset, viventum neminem beatum esse* [20].

γράφειν, *conscribere.* Σύστομος, *qui est ore contractiori.* Συννεφεῖν, *nubes cogere.* Συνελεῖν, *in compendium redigere*, Xenoph. Mem. III. 8. 9. Συγκεφαλαιοῦσθαι, idem sign. Polyb. I 66. Σύνοφρυς, *qui habet supercilia conjunctiora*, seu, *contractiora.* Theocrit. Idyll. VIII. 72. Anacr. Od. XXVIII. 16. 3. Quod pertinet *ad omnes*, certe *plures.* V. c. συσσώζειν, *una omnia observare in pronunciando, ne quid vitii committatur*, Polyb. X. 44. Συσσκευάζεσθαι τὰ ἑαυτοῦ, *sua omnia convasare*, Lys. adv. Philon. pag. 873. 4. *Instrumentum, quo res fit.* Ut συμψοφεῖν τοὺς θυρεοὺς ταῖς μαχαίραις, *pulsare scuta gladiis*, Polyb. XI. 28. 5. *Convenientiam.* Ut σύμμετρος, *conveniens mensuræ*, Polyb. IV. 21. XI. 10. Σύμμορφος, *conformis, formæ consentaneus*, Epist. ad Rom. VIII. 29. 6. Habet *vim augendi, conjunctis viribus.* V. c. συντεταμένως, *enixe, studiose*, Xenoph. Œcon. XX. 22. Σύντονος προσβολὴ, *acerrimus impetus*, Polyb. Exc. Leg. 134. Z. [7. Abundat: Brunck. ad Eurip. Hippol. 695. *Herm.*]

SECTIO SEXTA

De Præpositione παρά.

REGULA PRIMA.

Παρὰ, cum genit. De Præpositione παρὰ, quæ cum genitivo, dativo et accusativo casu construitur, hæc notasse profuerit. Genitivum quod attinet, Primo eleganter dicitur, Ἔρχεσθαι παρά τινος, et παραγίνεσθαι παρά τινος, *venire ab aliquo*, πορεύεσθαι παρά τινος, *proficisci ab aliquo;* ut Gallice, *je viens de chez un tel, je parts de chez lui*, et simil.

Secundo, verba quædam, maximeque *nunciandi, salutandi, appellandi, solvendi, expendendi*, hanc cum genit. præpositionem amant: ut παρὰ τῆς συγκλήτου βουλῆς ἀγγέλλειν, *Apporter nouvelles, signifier de la part du Senat.* τὸν φίλον πολὺ παρ' ἐμοῦ πρόσειπε, *Multis amicum saluta meo nomine.* Παρ' ἐμοῦ ἔτισα, Tullius, *a me solvi, de mon argent.* Παρ' ἐμοῦ ἀναλώσας, *meis sumtibus.* [Παρ' ἑαυτῶν, *sponte*, Phalaris pag. 214. *Herm.*]

Tertio, Genitivus ἐλλειπτικῶς etiam ponitur, præcedente artic. præpositivo et participio verborum εἰμὶ, γίνομαι, ὑπάρχω, ἔρχομαι, πορεύομαι, πέμπομαι, et simil. Nam οἱ παρὰ σοῦ, id est, *nuncii tui*, vel *abs te missi.* Sic τὰ παρ' ἐμοῦ, supp. γενόμενα, ὑπάρξαντα, *quæ abs me profecta sunt*, in bonam malamve partem.

Cum dativ. II. Παρὰ cum dativo, fere significat *apud*. Aliquando tamen sumitur pro ἐν· ut, παρὰ τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις θνήσκειν, apud Plutarch. *in bellis civilibus mori.* [Παρὰ Δαρείῳ κριτῇ, *Dario judice.* Herodot. III. extr. *Herm.*]

21 Trita etiam satis significatio est *ad*, ubi motum significat; ut, παρὰ τὸν βασιλέα ἧκεν, *Ad regem venit.* Quo refer verba Demosthenis mox Reg. 6. ab Auctore citanda: Παρὰ τοῦτο γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, *Eo res Græcorum devenerunt.*

22 Tale illud Dionysii Halic. lib. VII. pag. 453. init. Ἡ γενησομένη ΠΑΡΑ' ΤΟΥ'Σ ΚΙΝΔΥ'ΝΟΥΣ κακῶν τε καὶ ἀγαθῶν ἰσομοιρία, *Futura inter pericula æqua bonorum malorumque communio.* Sequentia inveniuntur lib. X. pag. 668. lin. 40. [Ex his exemplis jam, quæ a Vigero et Hoogeveno sunt laudata de vi particulæ παρὰ tractum durationemque temporis significante, intelligitur, interpretes quosdam ad Xenoph. Mem. II. 1. 2. ubi est παρὰ τὴν ἐκείνου ἀρχὴν, nodum in scirpo quærere, si dubitant, an usus loquendi permittat, παρὰ de tempore accipi. Sic Reiskius locum

Aliquando dativus ille cum motu conjunctus, pro accusativo usurpatur. Xenoph. Exped. II. Ἔφη χρῆναι ἰέναι παρὰ Τισσαφέρνει, ὃς ἐκέλευσε, *Aiebat ad Tissaphernem iis eundum esse, quos ipse jussisset.*

Cum accus.

III. Cum accusativo significat, *juxta*, *per*, *præter*, *contra*, *inter*, vel *intra*, *propter*, *præ*, *prout*, *trans* [21]. Sed usus insigniores habet, qui sequuntur. ¶. 410.

Primo, *quæ in tempus aliquod, vel negotium incidunt*, hoc modo exprimuntur: ut, παρ' ὅλον τὸν βίον, *per totam vitam.* Demosth. Παρ' ὅλον τὸν ἀγῶνα, *Toto causæ hujus tempore.* Παρ' αὐτὸ τὸ ἀδίκημα, *in flagranti delicto.* παρὰ τὸν πλοῦν, *inter navigandum.* παρὰ τὸ δεῖπνον, *inter cœnandum.* παρὰ τὴν ὁδοιπορίαν, *in itinere, par le chemin.* παρὰ τοὺς κινδύνους et παρὰ τὰ δεινά, id est, *in mediis periculis* [22]. Dionysius Halic. lib. X. Ἦν τοῦτο τὸ μέρος ἐμπειρίᾳ τε ἀγώνων, καὶ τῇ παρὰ τὰ δεινὰ εὐτολμίᾳ μακρῷ τοῦ ἄλλου ἄμεινον, id est, *Pars illa, cum pugnandi usu, tum mediis in periculis fiducia, longe alteram superabat.* Sic παρὰ στάδια διακόσια, *intra ducenta stadia.* ¶. 411.

IV. Secundo, cum significat *præter*, tribus fere modis usurpatur. *Præter.* Aliquando enim idem prope est, quod *contra:* ut, παρὰ φύσιν, *præter naturam.* παρὰ τὸ πρέπον, *indecore.* παρὰ μέλος, verbatim, *præter concentum*, id est, *inepte*, de iis, quæ alieno vel loco, vel tempore dicuntur aut fiunt: παρ' ὥραν, *intempestive.* Aliquando exceptum aliquid ex majore numero significat: ut, παρ' ὀλίγους πάντες ἀνηρέθησαν, *præter paucos interfecti sunt omnes* *. Aliquando istud *præter* idem est, quod *ultra:* ut, Εἴ τις ἄλλη παρὰ ταύτας ἐστι μαθήματος ἰδέα, *Si quæ alia præter istas disciplinæ ratio est* †. [Aristoph. Nub. 698. οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα. *Reizius.*]

V. Tertio, duas significationes contrarias patitur, *supra* et *infra*. *Supra et infra.* Nam παρὰ δύναμιν, idem esse potest, quod *supra*, idemque quod *infra vires.*

Quarto, usum habet elegantem in significatione *propter:* ut, *Propter.* Παρ' ἐκεῖνον πάντα τῇ πόλει γίνεται τ' ἀγαθά, *Propter illum*, id est, *ejus caussa*, vel *beneficio, bona omnia Reipub. proveniunt.* Contra, Παρὰ τοῦτον ἀθυμοῦσι πάντες, *In caussa est, quamobrem animum omnes de-*

Demosth. pag. 514. 8. παρὰ πᾶσαν τὴν χορηγίαν, recte est interpretatus, *durante toto tempore choregatus.* Alia exempla extant in Indice Demosthenico. Z.]

* Errorem Thomæ Magistri, opinantis, παρὰ cum accusativo, de inanimatis tantum rebus, non item de animatis dici, auctoritatibus virorum doctissimorum satis refutavit Cel. Hindenburgius ad Xenoph. Mem. I. 4. 14. Z.

† Potius equidem dicerem, παρὰ post ἄλλος et omnino Comparativum, eleganter poni pro ἢ *quam.* Ut Plat. Phæd. cap. 42. οὐδὲ μὴν ποιεῖν τι, οὐδέ τι πάσχειν ἌΛΛΟ, ΠΑΡ' ἃ ἂν ἐκεῖνα ἢ ποιῇ ἢ πάσχῃ, *Sane nil quicquam vel facere vel perpeti aliud*, quam *quæ ista vel faciant vel perpetiantur.* Z.

23 Causam quoque efficientem notat, ubi παρὰ τοῦτο et παρ' ὃ sibi invicem respondent; ut in illo Herodiani lib.

spondeant[23]. Tuncque sumitur pro διὰ, cum accusandi casu: Παρά τί ποτε; *Quorsum tandem?*[24] ¶. 412.

In. VI. Quinto, significat, aliquid *in eo situm esse*, quod accusativus exprimit: ut, cum Demosth. pro Coron. ait, Παρὰ τοῦτο γέγονε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, id est, *In eo positæ sunt res*, aut, *fortunæ Græcorum*[25].

Qua in acceptione dicitur, τὸ παρ' ἡμᾶς, *quod in nobis situm est;* vel, *jus et facultas liberæ voluntatis*, quatenus fato ac necessitati opponitur. Ita passim inter alios Diogenianus, apud Eusebium lib. VI. Præparation. ut cum ait: Οὕτωσὶ δὲ καὶ τὸ παρ' ἡμᾶς, τῷ καθ' εἱμαρμένην (supp. ἐναντιώτατόν ἐστιν,) id est, *Sic etiam libertatis nostræ vis fato (maxime contraria est.)*

Ibid. Παρ' ἡμᾶς δὲ, ὅσα ἐκ τοῦ σπουδάζειν ἡμᾶς, καὶ ἐνεργεῖν, ἐπὶ τέλος ἔρχεται, id est, *Potestatis autem ea nostræ sunt, quæ studio laboreque nostro perducuntur ad finem.*

Παρὰ πολύ. VII. Sexto, παρὰ πολὺ, triplicem potissimum acceptionem habet. Aliquando enim sine alio casu, per se significat *longe, multo, admodum*, quæ maxime propria significatio est: ut, Παρὰ πολὺ τῶν πολεμίων ἀμείνους γεγόναμεν, *Hostibus longe superiores fuimus.* Hic enim, ut patet, τῶν πολεμίων, non a παρὰ πολὺ regitur, sed a comparat. ἀμείνους. Ita Dionys. Halic. lib. III.[26] Περιεγένοντο παρὰ πολὺ τῶν Σαβίνων, id est, *Sabinos multis partibus superarunt.*

Aliquando etiam sine casu, παρὰ πολύ ἐστιν, idem est, quod *multum abest.* Gallice, *il s'en faut bien, il y a bien à dire.* Plato in Apologia: Οὐ γὰρ ᾤμην ἔγωγε οὕτω παρ' ὀλίγον ἔσεσθαι (nempe ἑκατέρων τῶν ψήφων ἀριθμὸν) ἀλλὰ παρὰ πολὺ, id est, *Nec enim sane putaveram tantulum, sed longe plurimum discriminis futurum*, (nempe, in sententiarum numero; cum se a longe pluribus damnandum Socrates putaret.

VIII. Aliquando vero, cum gignendi casu, quem regat, idem est, quod *longe minus*, vel *infra:* ut, παρὰ πολὺ τῆς ἀξίας, *longe infra dignitatem.* παρὰ πολὺ τῆς ἐλπίδος, *longe infra spem;* quod etiam πόῤῥω, τῆς ἀξίας, et τῆς ἐλπίδος, dici solet. Imo duo illa, πόῤῥω, καὶ παρὰ πολὺ, sæpe conjunguntur. Quo sensu fere adjungitur verbum

VI. cap. 6. §. 12. ΠΑΡΑ' ΤΟΥ͂ΤΟ δὲ ἀπολόμενοι, ΠΑΡ' ὍΣΟΝ πλήθει ἐλάττους εὑρέθησαν, *Ob id solum, quod numero inferiores inventi sunt, pereuntes.*

24 Vel *Quamobrem? quare?* ut Dinarchus contra Demosthenem: Παρὰ τί οἴεσθε, τὰς πόλεις τότε μὲν εὖ, τότε δὲ φαύλως πράττειν; *Qua de caussa putatis, urbibus modo prospera evenire, modo adversa?* Citra interrogationem dicitur παρ' ὃ, *Quare*, i. e. *Quapropter.* Ita Philo Judæus de Circumcisione pag. 625. caussas referens circumcisionis, inter alias nominat τὴν δι' ὅλου τοῦ σώματος καθαρότητα πρὸς τὸ ἁρμόττειν τάξει ἱερωμένῃ· ΠΑΡ' Ὃ καὶ ξυρῶνται τὰ σώματα, *puritatem toto corpore sacro ordini congruam, quapropter etiam radunt corpora.*

ἔρχεσθαι, vel ἥκειν, sed ἔρχεσθαι sæpius: ut, Παρὰ πολὺ τῶν πέρυσι κατωρθωμένων ἦλθεν, id est, *Longe abfuit a rerum superiore anno gestarum gloria.* Sæpe etiam solus infinitivus sequitur, etiam absque articulo genitivi; ut, Παρὰ πολὺ ἑλέσθαι ἦλθεν, *A capienda* (urbe v. c.) *plurimum abfuit* [27].

IX. Septimo, παρὰ μικρὸν, παρ' ὀλίγον, et παρὰ βραχὺ, opponuntur τῷ παρὰ πολὺ, in illa triplici acceptione: ac præsertim in tertia, cum verbo ἔρχεσθαι [28]. Eutropii Metaphrast. lib. VI. Πολλῇ στρατιᾷ συμμίξαντες, παρὰ μικρὸν ἦλθον νίκης, id est, *Ingentibus copiis cum hoste congressi a victoria parum abfuere,* Zosimus lib. I. Μηχανὰς δὲ τοῖς τείχεσι προσαγαγόντες, καὶ παρὰ βραχὺ τοῦ ταύτας ἑλεῖν ἐλθόντες, id est, *Machinis ad muros admotis, cum ab illis urbibus capiendis parum abfuissent.* Dicunt et παρ' ἐλάχιστον ἐλθεῖν, *proxime abesse,* vel *abfuisse.* Dicunt etiam παρὰ σχεδὸν ἔρχεσθαι. Dionysius Halic. lib. I. [29] Τὰ μὲν ἤδη πεπονθότες, τὰ δὲ παρὰ σχεδὸν ἐλθόντες παθεῖν, id est, *Alia jam passi, alia prope subeuntes,* vel *postmodum subituri.* Παρὰ μικρὸν etc.

X. Παρ' ὀλίγον, sine verbo ἔρχεσθαι, duobus item modis accipitur. Παρ' ὀλίγον.
Interdum enim idem significat, ac si adhibeatur ἔρχεσθαι· ut, παρ' ὀλίγον εἷλε τὴν δίκην, *parum abfuit, quin caussam vinceret.* Ita Demosth. Παρ' ὀλίγας ψήφους ἠτιμώθη, *Pauca defuere suffragia, quo minus ignominia notaretur.* Interdum, contrario plane usu, sed eodem tamen significatu, idem potius est, quod *fere non:* ut, cum Euripides ait, [Iphig. Taur. 871. *Herm.*] Παρ' ὀλίγον ἀπέφυγες ὄλεθρον, id est, *Interitum fere non effugisti,* aut *vix effugisti:* quod idem est, ac sic dixisset, παρ' ὀλίγον ἀπόλωλας, vel ἦλθες ὀλέσθαι, *ab interitu parum abfuisti.*

At Thucydides, brevitatis amantissimus, lib. VIII. unicum παρ' ὀλίγον cum utroque verbo in utraque significatione conjuxit: dum ait: Ἀεὶ γὰρ παρ' ὀλίγον ἢ διέφυγον, ἢ ἀπώλλυντο, *Semper enim aut parum admodum aberat, quo minus perirent, aut re ipsa peribant:* nisi dicamus, ἢ, loco suo motum esse: tunc enim παρ' ὀλίγον, ad solum διέφυγον pertinebit.

XI. Præterea, quatuor illa, παρὰ μικρὸν, παρ' ὀλίγον, παρὰ βραχὺ

25 At παρὰ ibi motum significare satis vulgato usu, supra ad Reg. 3. dixi.

26 Pag. 182. lin. 12.

27 Infinitivorum exempla ex Luciano citat Cl. Dukerus ad eundem lib. VIII. Cap. 76.

28 Vel cum cognatæ significationis verbo ἥκω. Arrian. de Exped. Alex. lib. I. cap. 23. non procul a fine: Καὶ παρ' ὀλίγον ἧκεν ἡ πόλις ἁλῶναι, *Et parum abfuit, quin urbs caperetur.* Eodem modo Παρ' οὐδὲν ἔρχεσθαι apud Plutarch. in Vit. Cic. pag. 880. lin. 33. Παρ' οὐδὲν ἦλθε παραιρεθῆναι, i. e. *Nihil* vel *minimum abfuit, quin occideretur.* Vel, *Vix ac ne vix quidem mortem effugit.* Confer eundem in Cæs. pag. 727.

29 Imo lib. VII. pag. 451. lin. 30. Pro παρὰ dici etiam posse εἰς, ubi motus

et παρὰ φαῦλον, cum verbis ἄγειν, ἡγεῖσθαι, τίθεσθαι, ποιεῖσθαι, sunt, *parvi facere:* ut παρὰ πολὺ cum iisdem est, *plurimi facere:* tametsi hoc postremum rarius, quam illa, reperiatur. Xiphilin. Domitiano: Παρὰ βραχὺ τὴν ἑαυτῦ ἀσφάλειαν, πρὸς τὸ μηδένα ἐξ αὐτῶν (supp. γραμμάτων) συκοφανθῆναι, θέμενος, id est, *Parum de sua securitate solicitus, modo ne quisquam illarum (litterarum) occasione calumniam pateretur.*

Synesius ad Theophilum, Ἦν ἐ παρὰ φαῦλον, ἀλλ' ἀντὶ παντὸς ἐποιεῖτο πεισθῆναι, *Cui rem persuaderi, non leviter, sed magnopere cupiebat.* Sic παρ' ἐδὲν ἄγειν, ἡγεῖσθαι, ποιεῖσθαι, τίθεσθαι, *nihili facere.* Xiphilin. in M. Antonino Philosopho: Εἰ μόνος ἐγὼ ἐκινδύνευον, παρ' ἐδὲν ἂν τὸ πρᾶγμα ἐποιησάμην, id est, *Si mihi soli periculum immineret, nihili rem istam facerem.*

Παρὰ τοσῦτον.

XII. Octavo, παρὰ τοσῦτον, tribus etiam præcipue modis usurpari solet.

Primo enim, sine ullo casu, quem regat, simpliciter, idem est, quod *tanto, usque adeo:* ut, Παρὰ τοσῦτον ἡττηθεὶς ἀνεχώρησε, *Tanto inferior rediit.*

Deinde, sine ullo etiam casu, significat potius *tantulum modo abfuisse;* Gallice, *à cela prés.* Herodian. lib. V. [30] de Macrino, qui Romam repetens jamque Byzantio proximus, Chalcedonem Bithyniæ urbem rejectus erat, ibique a persequentibus interfectus, Παρὰ τοσῦτον, inquit, Μακρῖνος ἐκ ἐξέφυγε τὲς διώκοντας, id est, *Tantulum abfuit, quo minus persequentium manus evaderet.*

Quin etiam, absente negatione, sensus idem manere potest; ut patet ex illo Herodiani lib. VI. [31] Τὰ Ἰλλυρικὰ δὲ ἔθνη, στενὰ ὄντα, καὶ ἐ πολλὴν ἔχοντα τὴν ὑπὸ Ῥωμαίοις γῆν παρὰ τοσῦτον ὁμόρες, καὶ γείτονας ποιεῖ Γερμανὲς Ἰταλιώταις, id est, *At vero Illyricæ gentes, quæ quidem et perangustæ sunt, et parum admodum soli Romanis subditi possident, tantulo discrimine* (vel, *solæ*) *Germanos ab Italis separant.*

XIII. Tertio, cum genitivo casu, ac fere verbo ἔρχεσθαι, utroque modo explicari potest. Nam quod ait Gregorius, Μὴ παρὰ τοσῦτον ἔλθωμεν τῆς ἰσότητος θείας, id est, *Ne tantum absimus ab æqualitate divina.* Quod autem Thucyd. lib. III. [32] Παρὰ τοσῦτον ἡ

significatur, supra ad finem Sectionis 2. ex Thucydide notavi.

30 Cap. 4. §. 23. Verte brevius: *Usque adeo non effugit.*

31 Cap. 7. §. 9.

32 Cap. 49. in fine. Confer. lib. VII. cap. 2. in fine: Παρὰ τοσῦτον μὲν αἱ Συράκεσαι ἦλθον κινδύνε, *Et in tantum quidem periculum Syracusæ adductæ sunt.*

33 Vel, quod propius ad Græcorum idioma accedit: *Tantum abfuit, ut non caperetur, quantum, qui persequebantur, a recta via deflexerunt.*

34 Ita Aristides, Orat. pro Quatuorviris, pag. 272. Σκεψώμεθα γὰρ δὴ παρὰ τὸν Λυκῦργον τὸν Μιλτιάδην ἐξετάζοντες, *Consideremus enim Miltiadem, eum cum Lycurgo comparantes.* Conf. Rom. I. 25. Est et ubi non nisi per

Μιτυλήνη ἦλθε κινδύνε, id est, *Tantulum*, vel *tam prope Mitylene abfuit a periculo.*

XIV. Quarto, affinis est usus ille, quo παρὰ τοσῦτον cum sequente παρ' ὅσον construitur: ut, Παρὰ τοσῦτον ἐ κατελήφθη, παρ' ὅσον οἱ διώκοντες τῆς εὐθείας ἐξετράπησαν id est, *Hoc uno factum est, ne caperetur, quod persequentes a recto itinere deflexerint* [33]. Imo, quod mirabilius est, absque negativa particula, addito etiam καὶ, sensum tamen eundem habet: ut in illo S. Gregorii loco ex oratione περὶ φιλοπτωχίας· Παρὰ τοσῦτον καὶ συμπατέμενοι, (pauperes) παρ' ὅσον, ψαύειν αὐτῶν βδελυσσόμεθα, id est, *Qui quo minus etiam conculcentur, hoc unum impedit, quod eos vel attingere horreamus.* Dicere potuit, μὴ συμπ.

XV. Jam, nono, παρὰ in comparationibus adhibetur, idque quadrifariam maxime. Primo, ad significandum *præ:* ut, Παρ' ἑαυτὸν μηδένα ἐπιτήδειον ἡγεῖτο, *Præ se aptum neminem putabat:* Gallice, *à comparaison de soi.* Plato in Apologia cap. 16. Τοσῦτον τῦ κινδύνε κατεφρόνησε, παρὰ τὸ αἰσχρόν τι ὑπομένειν, id est, *Usque adeo periculum omne contemnebat, præ ulla turpitudine quam subiret.* Gallice, *en comparaison de souffrir quoique ce soit de honteux.* Παρὰ, pro, præ.

Deinde, ubi de sola duorum, aut plurium comparatione agitur; ut, Τὸν στρατηγὸν παρὰ πάντας τὲς ἐν τῷ πάλαι εὐδοκιμήσαντας ἐξετάζειν, id est, *Imperatorem eum illis omnibus, qui prisco ævo floruerunt, committere* [34].

Tertio, cum quis secum ipse comparatur: ut, Αὐτὸς δὴ παρ' ἑαυτὸν δεινότερος καθ' ἡμέραν γίνεται, *Is profecto, secum ipse comparatus, solertior,* aut, *vehementior evadit in dies.* ¶. 413.

Denique, cum instituitur comparatio rerum, aut personarum, cum locis, temporibus, ac cæteris ejusmodi, παρὰ respondet præpositioni Lat. *pro;* ut, Παρὰ τὲς καιρὲς πολλαχῶς ἕκαστα θεωρεῖν χρὴ καὶ ἐξετάζειν τῶν συμβάντων, *Pro temporum diversitate, diverso quoque modo de singulis, quæ contigerunt, statuendum est.*

XVI. Decimo, παρὰ, intermissioni cuidam, vel alternæ cessationi significandæ adhibetur, idque modis pluribus. Primo, cum nomine numerali, simul et nomine tempus significante; ut, παρὰ τρεῖς

periphrasin reddi potest, ut in illo Platonis in Phædro pag. 276. lin. 41. Παγκάλην λέγεις παρὰ φαύλην παιδιὰν, *Præclarum ludum narras, cui si cæteri comparentur, viliores sunt.* Similem significatum obtinere præpositionem πρὸς cum quarto casu constructam, ostendetur infra, Sect. 8. Reg. 12. et 13. Ita tamen inter se harum duarum præpositionum usum differre, autumo, ut πρὸς tantum comparationem, παρὰ autem rei comparatæ insuper etiam excellentiam præ altera majorem notet. Hanc distinctionem confirmant verba ejusdem Aristidis in eadem Orat. pag. 321. Ἡγῦμαι δὲ καὶ ΠΡΟ'Σ ἀμφοτέρους, καὶ ΠΑΡ' ἀμφοτέρες ἂν εἶναι Θεμιστοκλέα, τόν τε Μιλτιάδην καὶ τὸν Κίμωνα, *Existimo etiam, Themistoclem utrique, et Miltiade et Cimoni cum conferri, tum præferr posse.*

35 Hinc ὁ παρ' ἡμέραν πυρετὸς, Fe-

ἡμέρας, vel τρίτην ἡμέραν, id est, *tertio quoque die:* vel cum solo numerali; ut, παρὰ μίαν, *alternis diebus.* παρὰ τρίτην, *tertio quoque die:* vel unico nomine temporis, sive numeralis; ut, παρ' ἡμέραν, *altero quoque die* [35]; παρὰ μῆνα, *altero quoque mense.* παρ' ἐνιαυτὸν, *altero quoque anno:* vel denique nomine temporis repetito, sine numerali; ut, ἡμέραν παρ' ἡμέραν, μῆνα παρὰ μῆνα, ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν, eodem plane sensu.

Deinde, cum numerali ad res aut personas, non ad tempus pertinente: ut, Γέροντες καὶ νεανίαι παρ' ἕνα συμπορευόμενοι, id est, *Senes ac juvenes, una quidem, sed alterni tamen, incedentes;* ita nimirum ut duos inter senes juvenis unus, duos inter juvenes, senex unus inseratur. Alias, παρ' ἕνα, est *uno excepto*, vel *unius causa.* ¶. 414.

Tertio, cum vox aliqua, interposita præpositione, repetitur, et duobus diversis accommodatur: ut, Ἑκατέρῳ πληγὴν παρὰ πληγὴν ἐντεινόμενος, id est, *Alterna utrique vulnera infligens* *.

bris tertiana, quæ uno die intermisso redit: quam Græci etiam vocant διὰ τρίτης. Παρ' ἡμέρην πυρεταίνειν, apud Aretæum, de morb. diut. lib. I. cap. 2. est, *tertiana febri laborare.* H.

* In compositione [Cattier Gazoph. pag. 83. *Herm.*] παρὰ significat 1. *Acceptionem, receptionem, ad.* Ut παραλαμβάνειν, *assumere:* παρακομίζειν, *advehere:* παρακαλεῖν, *advocare:* παρέρχεσθαι ἐπὶ τὰ κοινὰ, *accedere ad rempub.* Ælian. V. H. II. 1. Παράγειν εἰς τὸ δικαστήριον, *producere reum*, Demosth. pag. 805. 2. *Transgressionem, violationem, trans, ultra, contra.* V. c. πάροδος, *transitus*, Lys. pag. 94. Παραβαίνειν, *transgredi:* παρασπονδεῖν, *fœdus violare:* παραπηδᾶν τοὺς νόμους, *prævaricari.* Æschin. adv. Ctesiph. pag. 582. Παραπρεσβεύειν, *legationem obire perfide et improbe*, Demosth. pag. 401. 3. *Oscitantiam, negligentiam, obiter, male, secus.* Ut παρορᾷν, *male videre:* παραθεωρεῖν, *obiter observare:* Demosth. pag. 1414. Παραπόλωλεν, *per oscitantiam et socordiam judicum periit*, Demosth. pag. 545. Παρακούειν, *negligenter audire*, Polyb. II. 8. [Tyrwhitt. ad Aristot. poët. pag. 129. *Herm.*] 4. *Propinquitatem, juxta.* V. g. Παραπέμπειν, παρακολουθεῖν, *comitari, ad latus ire:* παρακαθῆσθαι, *assidere ad latus:* παραπλεῖν, *uxta navigare:* παραστάτης, *miles, qui propter stat*, Polyb. XVII. 25. 5. *Præsentiam, ad, inter.* E. g. παρατυγχάνειν, *adesse*, Xenoph. Apol. 11. Παρακατατίθεσθαι, *deponere apud aliquem*, Id. Symp. VIII. 36. Παρεῖναι, *adesse, interesse.* 6. *Circuitionem, circum.* Ut παράγειν, de quo Cel. Ernest. in Gloss. Polyb. sic: *Dicitur in nautis, cum non recta cursum faciunt, sed per anfractus, cedentes ventis, fluctibus.* Polybius enim IV. 44. ait: Ἐκ Χαλκηδόνος γὰρ οἱ βουλόμενοι διαίρειν εἰς Βυζάντιον, οὐ δύνανται πλεῖν ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ διὰ τὸν μεταξὺ ῥοῦν· ἀλλὰ ΠΑΡΑΓΟΥΣΙ ἐπί τε τὴν Βοῦν, καὶ τὴν καλουμένην Χρυσόπολιν. Sed dubito, an locus sit sanus. Haud dubie pro παράγειν h. l. legendum est περιάγειν, quod et vi originis et usu loquendi comprobatur. Sic Act. Apost. XXVIII. 13. est ὅθεν (nempe *Syracusis*) ΠΕΡΙΕΛΘΟΝΤΕΣ κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. Accidit, quod, uti Dorvillius monet ad Charit. pag. 699. sæpenumero in libris facta est confusio præpositionum παρὰ et περί. 7. *Additionem, præter.* Ut παρεισφέρειν νόμον, *antiquatæ legis loco novam ferre*, Demosth. pag. 484. 8. *Discessionem, præteritionem, de, præter* etc. Ut παραχωρεῖν ὁδῶν, *via decedere*, Xenoph. Hier. VII. 2. Παρεληλυθὼς χρόνος, *tempus præteritum*, Id. Apol. 26. Παριέναι, *præterire*, Æschin. Dial. II. 2. Παράγειν, *abducere a via*, Demosth. pag. 487. 497. 9. *Tractum continuationemque temporis, per.* V. c. παραχειμάζειν, *hiemare. per hiemem aliquo loco commorari.* 10. *Augendi vim* affert. V. c. παραδιδόναι, *tradere*, h. e. *omnino dare, rem alterius arbitrio et potestati committere ac relinquere.* Παραθερμαίνεσθαι, *ultra modum incalescere*, Æschin. de Fals. Legat. pag. 322. 11. *Minuit*, et *decrementum* significat. ¶. 415. V. c. παρακρούειν, παραληρεῖν, est *leviter delirare*, vid. Foës. Œcon. Hippocrat. Παραψαῦσαι, *leniter contrectare;* Παραπληξίη, apud veteres Medicos est

lenior membrorum resolutio. Παραπλησίως, *eodem fere modo*, Xenoph. Œcon. III. 5. Παρόμοιος, *fere similis*, Demosth. pag. 12. Παρακινεῖν, *afficere*, h. e. *leniter movere*, ibid. pag. 193. Παρακμάζειν, *deflorescere*, Xenoph. Symp. IV. 17. 12. *Clanculum.* Ut παραδηλοῦν, *oblique, tecte significare*, Demosth. de Fals. Legat. pag. 348. ubi conjungitur cum ὑπαινίττεσθαι. Παραδῦναι, *irrepere, clam subire*, ibid. pro Coron. pag. 252. Παρατηρεῖν, *clanculum observare*, ibid. pag. 281. 13. Sunt, qui putent, quoque significare *comparationem*, ut παραβάλλειν, *conferre.* Sed ejusmodi composita commode referri posse arbitror ad classem quartam, quam constituimus. Z.

SECTIO SEPTIMA

De Præpositionibus περὶ et πρό.

REGULA PRIMA.

Præpositio περὶ, cum triplici etiam casu, tam apud Poëtas, quam apud Oratores conjungitur, Genitivo, Dativo et Accusativo.

Περὶ, cum genit. *pro*. Cum Genitivo proprie significat *de*, non raro, *pro*, vel *propter* [36]: ut, περὶ πατρίδος μάχεσθαι, pro ὑπὲρ, *pro patria dimicare*.

II. Cum verbo ποιεῖν, aut ποιεῖσθαι, triplici maxime usu conjungitur. Aliquando enim significat *in:* ut, Τοὺς ἐμπείρους ἠρώτησεν, ὅ, τι χρὴ ποιεῖν περὶ τῆς ἐγχειρήσεως, id est, *Ex peritis quæsivit, quid in suscepto negotio fieri oporteret.*

Aliquando, per solum auferendi casum Latine redditur: ut, Μηδὲν ἔχω ποιεῖν περὶ τἀνδρὸς, *Quid hoc homine faciam nescio.* Galli Græcis propius, *je ne scai que faire de cet homme-la.*

Περὶ πολλοῦ etc. III. Aliquando, ad æstimationem pertinet. Nam περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, vel τίθεσθαι, vel ἡγεῖσθαι, *magni facere*, περὶ πλείονος, *pluris.* περὶ πλείστου, *plurimi.* περὶ παντὸς, *maximi.* περὶ μικροῦ, *parvi.* περὶ ἐλάττονος, *minoris.* περὶ ἐλαχίστου, *minimi.* περὶ οὐδενὸς, *nihili.*

Dicunt etiam, περὶ πολλοῦ ἐστιν αἱρεῖσθαι τὸ χωρίον, *magni interest, oppidum capi* [37]. Vel cum dandi casu: Dionys. Halic. lib. VIII.

36 Significatio τοῦ *propter* rarior est. Invenitur apud Eurip. in Phœnissis:

Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, τυραννίδος πέρι
Κάλλιστον ἀδικεῖν. —

Quos versus vertit ita Cæsar, vel, ut Torrentius vult ad Sueton. in Cæs. cap. 30. Cicero:

Nam si violandum est jus, regnandi gratia
Violandum est.—

[Sic est Lys. Areopag. pag. 264. οὐδὲν προσήκει ΠΕΡῚ τῶν ἀλλοτρίων ἁμαρτημάτων ὡς ἀδικοῦντας κινδυνεύειν, *non æquum est, ob aliena delicta, nos tanquam sontes periclitari.* Id. adv. Alcibiad. pag. 519. Πειράσομαι ΠΕΡῚ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν αὐτὸν τιμωρήσασθαι. Z.] Ita Judæi respondebant Christo in Evang. Joann. cap. X. 33. Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν, ποιεῖς σεαυτὸν Θεὸν, *Ob bonum opus non lapidamus te, sed ob blasphemiam, et, quia, homo cum sis, facis te ipsum Deum.* Ubi particula ὅτι αἰτιολογικὴ, per particulam καὶ præcedentibus connexa, ostendit veram τοῦ περὶ significationem causativam. H.

Sæpe περὶ cum genitivo significat *de*,

[38]. Οὐολοῦσκοις περὶ πολλοῦ ἐστι καταλύσασθαι τὰ πρὸς Ῥωμαίους ἐγκλήματα, id est, *Volsci magnopere cupiunt offensiones cum Romanis omnes componere.*

IV. Significat etiam *circa*, vel *contra*. Herodian. in Commodo *Circa*, vel,
[39]: Δεδιὼς μήτι καὶ περὶ αὐτοῦ νεωτερίσειεν, id est, περὶ αὐτόν· *Metuens*, *contra.*
ne quid circa se, vel *contra se*, *novi moliretur.*

Alias, idem est, quod ἀντὶ, id est, *loco*, *vice:* quod tamen rarum. Pro, ἀντί.
Dionys. Halic. X. [40] Τὰ ἐλεύθερα σώματα μόνον ἐξελθεῖν αἰτησάμενοι, (Αἰκανοὶ) περὶ ὧν διήλλαξαν τοὺς Τυσκυλανῶν αἰχμαλώτους, id est, *Cum id unum postularent*, (Æqui) *ut ingenuis abire liceret, quibus Tusculanos captivos permutarunt.*

V. Aliquando est, *præ*, *supra*, tam in soluta oratione, quam stric- *Præ, supra.*
ta. Idem Dionys. Halic. lib. VI [41] de rebellibus militibus: Λοχαγούς τε ἑτέρους, καὶ περὶ ἁπάντων ἄρχοντα τὸν Σικίννιον ὑποδείξαντες, *Creatis aliis Centurionibus, summæque rerum præfecto Sicinnio.*

Hinc περὶ παντὸς θέλειν, *summo opere*, vel, *præ aliis omnibus cupere* Idem ibid. [42] Οἱ δὲ Ἀριστοκρατικοὶ περὶ παντὸς θέλοντες, μὴ κινεῖσθαι ἐκ τοῦ πατρίου κόσμου τὴν πολιτείαν, *At optimates, qui summopere cuperent, nihil in Repub. patriis ex institutis mutari.*

VI. Interdum, sed raro, ni fallor, sumitur pro παρά· ut apud A- Pro, παρά.
ristidem Panathen. Οἱ μετὰ τοιαύτην τιμὴν, περὶ τῶν Θεῶν αὐτοῖς ὑπάρξασαν, ἃ λα καλλίω τοῖς ἐξ αὐτῶν εἰς φιλοτιμίαν κατέλιπον, id est, *Qui post tantum honorem, quem a Diis consecuti erant, illustriora posteris suis, ad acuendam gloriæ cupiditatem, alia reliquerunt.* nisi perperam editum est, περὶ, pro παρά *. [Scr. παρὰ. *Herm.*]

VII. Cum dandi casu, tam Poëtis, quam Oratoribus, est etiam Cum dat.
circum, vel *in*. Homerus passim. Plato Reipub. II. [43] Περὶ τῇ χει- *circum, in.*
ρὶ χρυσοῦν δακτύλιον φέρειν, *Aureum annulum in manu gestare.*

Hinc apud Herodian. lib. V. [44] Περὶ βωμοῖς χορεύειν, *Circum al-*

h. e. *quod attinet*. V. c. Περὶ μὲν γὰρ τῆς μαρτυρίας, ὅτι ψευδῆ μεμαρτυρήκασιν, αὐτοί μοι δοκοῦσιν ἔργῳ ἐξελέγχειν αὐτήν. It. Act. Apost. XXVIII. 22. Περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστόν ἐστιν ἡμῖν, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. Z.

37 Hoc sensu additur et Substantivum magnitudinem vel dignitatem rei significans. Ita Theog. in sentent. ver. 118.

— Οὐδ' εὐλαβίης ἐστὶ περὶ πλέονος,

Neque cautionis est majoris.

38 Pag. 488. initio.

39 Lib. I. cap. 13. §. 13.

40 Pag. 651. in fine.

41 Pag. 375. lin. 36.

42 Pag. 384. lin. 35.

* Interdum præpositio περὶ intelligi debet: ut Xenoph. Mem. I. 3. 8. Ἀφροδισίων δὲ, παρῄνει τῶν καλῶν ἰσχυρῶς ἀπέχεσθαι. Id. Œcon. XI. 11. τῆς δὲ χρηματίσεως καὶ μετὰ ταῦτα ἀρκέσει ἀκούειν. Vid. Cel. Fischer. ad Plat. Phæd. cap. 25. Adde loca Thucydidis I. 26. τούτων ἐγκλήματα ἔχοντες. IV. 126. ἀδίκημα τὸ τῶν νεῶν. Ibid. πρόφασις τοῦ σώζεσθαι. Quæ loca laudavit Cel. Baver. in Lect. Thucyd. Z.

43 Pag. 382. lin. 40.

taria choream celebrare. Et lib. VIII. [45] Ἃς εἶχον περὶ σώμασιν ἐσθῆτας, *Vestes quibus induti tum erant.*

Hinc et illud Xiphilini in Macrino: Ὡς οὔτε τι τῆς βασιλικῆς θεραπείας, καὶ τῆς τῶν δορυφόρων περὶ αὐτῇ φρουρᾶς, ἠλλοιώθη, id est, *Cum nihil aut ex regio famulatu, aut ex præsidiariis stipatoribus suis mutatum esset.* Dionys. Halic. sæpissime.

Pro. Alias, idem est quod ὑπὲρ, *pro;* ac fere cum verbo metum significante. Hinc apud Thucyd. sæpe, περὶ τῇ πόλει δεδιέναι, φοβεῖσθαι, *urbi metuere* *. — ¶. 416.

Περὶ, cum accus. *circa.* VIII. Cum accusativo frequentissime conjungitur, ac fere *circa* significat. Usum quod attinet, vide quæ de ἀμφὶ diximus. Gemina sunt omnia [46]. Etiam in significatione, *circiter.* In qua sæpe particula πȣ subjungitur: ut, Χίλιοι περί πȣ τὸν ἀριθμὸν, id est, *Circiter mille numero.* Herodian. lib. VII. [47] Εἰς ἔτος ἤδη περί πȣ ὀγδοη-

44 Cap. 3. §. 16.

45 Cap. ult. §. 13.

* Hoc sensu sæpe etiam apud Poëtas occurrit: v. c. Odyss. β'. 245. ἀργαλέον δὲ ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι ΠΕΡΙ` ΔΑΙΤΙ`, *Vix fieri potest, ut vel plures viri certent pro convivio.* Ibid. ρ'. 471. Ὁππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι βλήεται, ἢ περὶ βȣσὶν, ἢ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν. Ibid. σ'. 302. Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐριδαίνομεν. Similiter in carmine Tyrtæi apud Lycurg. pag. 212. edit. Reisk. reperitur περὶ ᾗ πατρίδι μάρνασθαι. Conf. Plat. in Phæd. cap. 63. Ἀλλὰ τȣ́των δὴ ἕνεκα θαῤῥεῖν χρὴ περὶ τῇ αὑτȣ͂ ψυχῇ ἄνδρα. Z.

46 Hinc aliquando apud Poëtas πλεοναστικῶς utrumque invenitur. Ita Homer. Iliad. Β. ver. 305.

Ἡμεῖς δ' ἈΜΦΙ` ΠΕΡΙ` κρήνην ἱερȣ̀ς κατὰ βωμȣ̀ς
Ἕρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας.

Nos autem, circumcirca fontem sacris in altaribus faciebamus immortalibus perfectis Hecatombis. Et lib. Τ. paulo post initium:

Ὄχθαι δ' ἈΜΦΙ` ΠΕΡΙ` μεγάλ' ἴαχον,

Ripæ vero circumquaque graviter sonuerunt. Vel una voce ἀμφιπερὶ in compositione, ut apud Oppian. Halieut. lib. I. Ἀμφιπερὶ σκαίροντες, *Circumcirca salientes.*

47 Cap. 5. §. 3.

48 Vel sine particula πȣ, apud Thucyd. lib. I. cap. 54. Ναῦς τε καταδύσαντες περὶ ἑβδομήκοντα, ἔστησαν τρόπαιον, *Navibusque circiter septuaginta submersis, tropæum statuerunt.*

49 Pag. 426. lin. 7.

50 Pag. 533. lin. 23.

51 Pag. 364. lin. 13.

52 Pag. 561. lin. 30.

53 Pag. 515. lin. 25. Eleganter Accusativo Substantivi Participium additur. Clarus Xenophontis locus Κύρȣ ἀναβ. lib. II. pag. 273. Καὶ ἤδη τε ἦν περὶ πλήθȣσαν ἀγορὰν, *Et jam illud erat tempus, quo forum maxime hominibus frequentabatur.* [Eadem res enunciatur, πληθȣ́σης ἀγορᾶς, Xenoph. Mem. I. 1. 10. Vid. Perizonius ad Ælian. XII. 30. et *Grævius* Lect. Hes. cap. 10. quos laudat Cel. Ernest. in Indice Xenoph. Z.] Idem Æliani V. H. lib. XII. cap. 30. Ταραντίνοις ἐν ἔθει ἦν πίνειν μὲν ἐξ ἑωθινȣ͂, μεθύειν δὲ περὶ πλήθȣσαν ἀγορὰν, *Tarentinis mos erat a primo mane bibere, et ebrios esse circa illud tempus, quo forum frequentabatur.* Cum Accusativo Pronominis reciproci Præpositionis διὰ vice fungi videtur, et redditur, *per se* vel *sponte.* Demosth. Olynth. II. pag. 7. lin. 24. Περὶ αὑτὰ καταῤῥεῖ, *Sponte collabuntur.* Pro eodem etiam περὶ αὑτοῖς dicere licet: ita enim Plutarchus in Cæsare pag. 727. Ἐδόκει περὶ αὑτῷ καταλυθήσεσθαι, *Videbatur sua sponte collapsurus.* Qui artem, vel scientiam aliquam tractant, dicuntur, v. c. Οἱ περὶ ῥητορικὴν, *Rhetores.* Οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν, *Grammatici.* Sic Οἱ περὶ τὴν σο-

κοστὸν ἐληλακὼς, id est, *Cum jam ad annum circiter octogesimum pervenisset* [48].

IX. Habet etiam id proprium, ut reddatur *sub*, Gallice, *vers*, *sur*, ubi de tempore agitur. Ita sæpe Dionys. Halic. usurpat: ut lib. VII. [49] Οὗτοι περὶ λύχνων ἁφὰς παρεισπεσόντες ἔλαθον, id est, *Hi sub tempus, quo lychni accenduntur, clam sese insinuarunt.* Idem lib. VIII. [50] Καὶ γὰρ ἦν περὶ δύσιν ἡλίου, *Sol enim tum occidebat: c' étoit vers Soleil couchant.* Et lib. VI. [51]. Περὶ δείλην ὀψίαν, τίθεσθαι τὸν χάρακα, *Sub vesperam, castra metari: sur le soir, sur le tard.* Et lib. IX. [52] Περὶ μέσας νύκτας ἐξαναστάντες, *Sub mediam noctem consurgentes.* Rursusque lib. VIII. [53] Ὅτε δὴ ἤδη περὶ τὸν ὄρθρον ἦν, *Cum jam mane illucesceret: sub primam lucem* *. *Sub.*

X. Præpositio πρὸ, cum solo genitivo construitur. Ac primo, præcipueque significat, *ante:* seu locum respiciat, ut πρὸ θυρῶν, Πρὸ, *Ante.*

φίαν sunt, *qui sapientiam profitentur.* Plat. Hipp. maj. pag. 281. in fine: Οἱ περὶ τοὺς λόγους, *Oratores.* Isocrat. Evag. pag. 377. In quibus omnibus supprimitur participium διατρίβοντες. Ellipsin supplet Isocrat. ad Nicocl. pag. 48. Περὶ τῶν γυμνασίων τῶν τῆς ψυχῆς ἀμφισβητοῦσιν οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρίβοντες, *De exercitiis animæ dissident sapientiæ magistri.* Significatur et hoc modo quodcunque vitæ institutum. Ut Οἱ περὶ τὴν αὐλὴν, *Aulici*, apud Julianum Apostatam ad Athenienses scribentem, pag. 271. Alias, εἶναι περί τι, est *versari, occupatum esse*, vel *intentum alicui rei.* Item in deteriorem partem, εἶναι περὶ νόσον, *Morbo laborare.* Vide Platonem Laodamanti scribentem: Νῦν δὲ Σωκράτης μέν ἐστι περὶ ἀσθένειαν τὴν τῆς στραγγουρίας, *Nunc autem Socrates stranguria laborat.* H.

* Eadem præpositio servit periphrasi genitivi. V. c. Plat. Phæd. cap. 63. αἱ ἡδοναὶ αἱ περὶ τὸ σῶμα, pro αἱ ἡδοναὶ τοῦ σώματος, *voluptates corporeæ.* Ibid. cap. 9. αἱ περὶ τὸ σῶμα θεραπεῖαι. Demosth. pag. 365. ὁ περὶ τοὺς Φωκέας ὄλεθρος, h. e. ὁ τῶν Φωκέων ὄλεθρος. Id. pag. 1414. ἡ περὶ τὰς πράξεις καὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους ἐπιστήμη.

Age videamus paucis de vi hujus particulæ in compositis, [Cattier. Gazoph. pag. 86. *Herm.*] Significat autem 1. *Circuitum, circum, in orbem.* Ut περιβλέπειν, *circumspicere:* περιελαύνειν, *circumagere:* περιδινεῖσθαι, *in orbem circumvolvi*, Xenoph. Symp. VII. 3. Περιστρατοπεδεύειν πόλιν *urbem cingere corona*, Polyb. I. 28. 2. Cum priori significatione arcte copulata est ea, qua notat *undique, ex omnibus circumcirca partibus.* V. c. Περίγλισχρα dicuntur Hippocrati *omni ex parte glutinosa*, vid. Foës. Œcon. Hipp. Περικόπτειν, *undique*, seu *omnino amputare;* περιελεῖν, *undique auferre.* 3. Cum in prima significatione comprehendatur rei ambitus et magnitudo quædam: facile intelligitur, cur sæpe *vim* habeat *augendi et intendendi*, *a. in bonam partem;* ut περίβλεπτος, *illustris, in quem oculi hominum sunt conversi:* περιτενὴς, *valde tentus:* περιχαρὴς, *admodum lætus:* περιουσία, *omnium rerum abundantia*, Xenoph. Œcon. I. 4. Περιφανὴς, *perillustris*, Lys. pag. 719. Περιπαθὴς, *vehementer commotus animo.* Polyb. I. 55. *b. in partem malam:* ut περιβόητος, *infamis, famosus:* Demosth. pro Coron. pag. 324. αὕτη ἡ οὕτως αἰσχρὰ καὶ περιβόητος σύστασις καὶ κακία, μᾶλλον δὲ προδοσία. It. περίεργος, *ineptus, male sedulus.* Sic Demosth. Philipp. IV. pag. 143. περίεργον et μάταιον conjunguntur. 4. In verbis videndi et animadvertendi fere significatum habet *negligentiæ* aut *contemtus*, Nam si quis oculos huc illuc circumjectat, rem minus recte considerat, adeoque negligit atque contemnit. Sic περιιδεῖν Xenoph. Symp. IV. 23. est *contemnere*, et Demosth. pro Coron. pag. 246. *negligere.* Idem significat περιορᾷν, Demosth. ibidem. Atque περιφρονεῖν interdum est *contemnere:* ut Aristoph. Nub. 225. ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον. Et περιόπτεσθαι est *negligere*, ibid. 124. 5. Cum res, quæ circumacta est, fere aliam,

pro foribus; quo illud pertinet Dionys. Halic. lib. IX. [54] Αὐτῷ μὲν ὁ δῆμος, πρὸ πολλοῦ τῆς πόλεως ὄντι ἐστεφανωμένος ὑπήντα, id est, *Ipsi quidem procul adhuc ab urbe remoto, populus coronatus occurrit:* seu personam: ut πρὸ τοῦ βασιλέως, *coram Rege.* πρὸ πάσης τῆς παρατάξεως, *ante omnem aciem:* seu tempus [55], ut, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, *ante multos annos:* πρὸ ὥρας ἀναρπάζεσθαι, *immaturo fato rapi.*

Huc referendum est Latinum *pridie*, quod per hanc præpositionem duobus modis exprimitur; vel sine ἡμέρα, ut, πρὸ μιᾶς Καλανδῶν Μαρτίου, *pridie Kalendas Martii;* vel cum ἡμέρα, ut, τῇ πρὸ μιᾶς Καλανδῶν ἡμέρα. Cum autem dicunt, τῇ πρὸ δέκα Καλανδῶν ἡμέρα, idem est, quod Latinis, *ante diem decimum, Kalendas,* et similia. Thucyd. [56] et alii dicunt, πρότριτα, id est, *tribus ante diebus, trois jours devant.*

XI. Eadem præpositione significatur, quod Latini, *malle, anteponere;* idque duobus modis. Primo, id exprimendo, quod Latini dicunt, *velle antequam aliquid accidat;* ut, Πάντας τοὺς κινδύνους ὑφίστασθαι θέλουσι, πρὸ τοῦ τὴν ὑπάρχουσαν ἐλαττωθῆναι δόξαν, *Pericula omnia subire volunt, priusquam parta jam gloria minuatur.* [Μηδὲν ὑπολογίζεσθαι μήτε θάνατον μήτε ἄλλό τι μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ. Plato in Socrat. Apol. 11. *Reizius.*]

Secundo, cum verbis æstimationem significantibus, ut τιμᾶσθαι, ἄγειν, ἡγεῖσθαι, ποιεῖσθαι, ἐπαινεῖν, et si quæ al. ut apud Xiphilin. in Augusto: Ἀλλ᾽ ὅτε καὶ πρὸ τοῦ Διὸς αὐτοῦ ἦγαγεν αὐτὸν, *Sed etiam quod Jovi eum ipsi anteposuerit.* Sic, Πρὸ πάντων ἂν ποιησαίμην, ἐνστάντα τὸν κίνδυνον ἀπώσασθαι, *Omnibus equidem potius habuerim, præsens periculum depellere.* [Plat. in Criton. cap. 16. μήτε παῖδας περὶ πλείονος ποιοῦ, μήτε τὸ ζῆν, μήτε ἄλλο μηδὲν, ΠΡΟ` τοῦ δικαίου. Hinc quoque præcedente comparativo adhibetur pro particula ἤ. Ut Plat. Phæd. cap. 47. εἰ μὴ δικαιότερον ᾤμην καὶ κάλλιον εἶναι, ΠΡΟ` τοῦ φεύγειν τε καὶ ἀποδιδράσκειν.

Interdum valet eadem præpositio ὑπὲρ, *pro, loco, pro salute.* Ut Plat. in Symp. cap. 6. ΠΡΟ` τούτου τεθνάναι ἂν πολλάκις ἕλοιτο,

quam ante, spectet plagam: factum est, ut nonnunquam etiam *loci mutationem* significaret. V. c. περισπᾷν πόλεμον ἐκεῖ, *illuc bellum transferre,* Polyb. I. 26. Περιτρέπειν εἰς τινὰ τὴν αἰτίαν, Lys. pag. 210. 6. Qui rem circumdat et cingit, is eam fere superat, sub suam redigit potestatem. Igitur περιγίγνεσθαί τινος, aut περιεῖναι, est *vincere, esse superiorem.* Z.

54 Pag. 593. lin. 20.

55 Qui sensus non tantum in compositione retinetur, sed etiam Genitivus additur ejus, qui antevertitur. Ita Plut. de Garrul. pag. 508. Καὶ λαβοῦσα τὸ ξίφος ἑαυτὴν προανεῖλε τοῦ ἀνδρὸς, *Et, arrepto gladio, se ante maritum interfecit:* sive *antequam maritus se interfecit.*

56 Lib. II. cap. 34. Πρότριτα σκηνὴν ποιήσαντες, *Facto triduo ante tabernaculo.* Ubi Scholiast. Πρὸ τρίτης ἡμέρας τῆς ἐκκομιδῆς. Et licet addat, ἢ ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς· tamen ἄμεινον τὸ πρῶτον ait. H.

* In compositione πρὸ [Cattier. Gazoph. pag. 88. *Herm.*] significat 1. *Locum in quo, ante, pro.* Ut προτείχισμα, *munimentum pro mœnibus,* Polyb. IV. 61. Προπύλαιον, *vestibulum, locus pro foribus,* Demosth. pag. 174. Προάγειν, *præire,* Matth. II. 9. Πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνεται, *ante oculos obversatur,* Æschin. de Fals. Legat. pag. 313. 2. *Locum in quem, ulterius, longius, in anteriorem partem.* V. c. προβαίνειν, *progredi, ulterius ire.* Προάγειν, *producere,* veluti Demosth. adv. Callic. pag. 1279.

mallet sæpenumero pro illo mori. It. Iliad. θ΄. 57. μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι, χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν. Z.] *

τὴν αἱμασιὰν προαγαγόντες, στενωτέραν τὴν ὁδὸν πεποιήκασιν, *maceria producta viam reddiderunt angustiorem.* Οὕτω πόῤῥω προεληλύθασι φυλακῆς, *eo progressi sunt in custodia.* Xenoph. Hier. IV. 4. Προτείνειν τὰς χεῖρας, *protendere manus,* Demosth. de Fals. Legat. pag. 421. Προνεύειν, *procumbere,* de remigibus, cum incumbunt remis, Polyb. I. 21. 3. *Auxilium,* ὑπὲρ, *pro salute, tuendi gratia.* Ut πρόμαχος, *propugnator,* Xenoph. Hier. XI. 12. Προβάλλεσθαι, *pro se obtendere scutum,* vid. Ind. Demosth. Reisk. Προτάττειν ἑαυτὸν, *se ante aliquem tegendi causa objicere periculo;* Andocid. pag. 54. προτάξαντες σφᾶς αὐτὰς πρὸ τῶν Ἑλλήνων. 4. *Publice, palam, in publico loco, in publicum, in vulgus,* E. g. προειπεῖν τινὶ πόλεμον, *indicere bellum.* Προϊέναι, *in publicum prodire.* Προγράφειν, *proscribere.* Προκηρύττειν, *publice denunciare.* 5. *Præfecturam.* Ut προΐστασθαι τῶν Ἑλλήνων, *præesse Græcis,* Demosth. pag. 143. 6. *Tempus, ante.* Ut προαγορεύειν τὸ μέλλον, *futurum prædicere,* Xenoph. Symp. IV. 5. Προαπόλλυμαι, *ante tempus pereo,* id. Apol. 27. Προπίνειν, *propinare, ante bibere.* Ælian. V. H. III. 15. Προαποθνήσκειν, *ante mori,* Polyb. III. 12. 7. *Præ.* Ut προαιρεῖσθαι, *præ aliquo alterum capere,* h. e. *præferre, eligere.* Προτιμᾷν τι τινὸς, *aliquid præ altero honorare.* Z. ¶. 417.

SECTIO OCTAVA

De Præpositione πρός.

REGULA PRIMA.

Πρὸς cum genit. *a*, *ab.*

Πρὸς, genitivum, dativum et accusativum regit. De genitivo præcipua hæc observa. Primo, sæpissime idem est, quod ὑπὸ, vel παρὰ, *A*, *Ab;* sive rem, sive personam genitivus significet. Hinc πρὸς τȢ πάθȢς ὀξύτερον κινεῖσθαι, *perturbatione acrius incitari.* πρὸς ἑνὸς ἄρχεσθαι κάλλιστον, *ab uno regi optimum est.* πρὸς ἁπάντων θεραπεύεσθαι, *coli ab omnibus.* πρὸς τȢ τυχόντος κωλύεσθαι, *a vili capite impediri.* καὶ πρὸς ἀντιδίκȢ ὡμολόγηται, *confessus etiam est adversarius.* Et similia. ¶. 418.

E re.

II. Secundo, ἐναντιόσημος est, id est, contraria duo significat: *e re alicujus*, et *contra*. Prioris exemplum est illud Dionysii Halic. lib. X. [57] Διδάσκων, ὅτι πρὸς τῆς βȢλῆς ἐστι, τὸ πολλȢς εἶναι τȢ δήμȢ προστάτας, id est, *Ostendens, e re Senatus esse, ut plures Tribuni plebis essent.* Item hoc Xiphilini in August. Ὅς ἔφθη πολλὰ πρὸς ἑαυτȢ τε καὶ κατ' ἐκείνων διαπραξάμενος, id est, *Qui cum in rem suam, tum in eorum quoque perniciem multa perfecit.* Eodem sensu Zosimus lib. II. [58] de Maxentio: Πρὸς ἑαυτȢ τὸ λόγιον ἐλάμβανεν, id est, *Suam in rem oraculum interpretatus est* [59]. ¶. 419.

Contra.

Significat etiam *contra*. Dionysius Halic. lib. VII. [60] Πρὸς ἀνδρὸς ἐχθρȢ ἐπιφέρον τὴν ψῆφον, id est, *Adversus inimicum hominem suffragium ferens.* De re item dicitur, λαμβάνειν πρὸς, id est, *ducere loco.* Philo in Legat. ad Caium: Ὁ δὲ πρὸς ὕβρεως τὰς νȢθεσίας λαμβάνων, id est, *Ille autem admonitiones injuriæ loco ducens.*

III. Tertio, secundæ acceptioni affinis illa est, qua significat

57 Pag. 657. lin. 4.

58 Cap. 16.

59 Ab hac acceptione non admodum abludit, cum exta, aves, tonitrua, et si qua alia captandis ominibus idonea, dicuntur εἶναι πρός τινος, i. e. *alicui esse fausta.* Exemplum habet Arrianus lib. I. cap. 19. Εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀετὸν, *Aquilam enim sibi quidem faustam esse.* De persona itidem dixere Græci, εἶναι πρός τινος, *stare a partibus alicujus, facere cum aliquo.* Plat. in

esse, stare, facere ab aliquo; unde quod Tullius ait: *Sed vide, ne hoc totum sit a me,* Græce reddas: Ἀλλ' ὅπως οὐκ ἂν πρὸς ἐμοῦ συνόλως εἴη τοῦτό γε. Idem Tull. *A reo dicere,* Πρὸς τοῦ φεύγοντος εἰπεῖν, id est, τοῦ φεύγοντος ὑπεραπολογεῖσθαι.

Quarto, nec illa dissimilis, qua cum genitivis, ἀγαθοῦ, et κακοῦ, *construitur,* sequente ut plurimum dativo rei, vel personæ. Nam ἔστι μοι τοῦτο πρὸς ἀγαθοῦ, idem, quod ἐπ' ἀγαθῷ, *hoc e re mea est;* contra vero, κἀκεῖνο δὴ τοῖς πολεμίοις πρὸς κακοῦ γένοιτ' ἄν, id est, *Atque id sane in perniciem hostium cedet.* Abesse tamen dativus potest. Nam quod Latine, *cui bono?* Græce absolute, πρὸς τίνος ἂν ἀγαθοῦ γένοιτο.

IV. Quinto, conjuncta etiam illa est, qua significat *pertinere, partium et officii esse,* vel etiam, *convenire.* Dicunt enim, πρὸς τ' ἀνδρός ἐστι τὸ ἐγχείρημα, *homini sane conveniat hoc facinus.* Gallice, *il est bien homme pour faire un tel coup.* Sic οὐκ ἔστι πρὸς τῆς πόλεως, τοῦ πάλαι φρονήματος οὐδὲ παρὰ τοσοῦτον καθυφίεσθαι. id est, *Non est hujus urbis, de pristina animi magnitudine vel tantulum remittere.* Huc pertinent, πρὸς λόγου, vel λόγον εἶναι, *ad rem pertinere.* πρὸς τρόπου, *e moribus,* vel *convenienter, eleganter, decore, apte:* cui contrarium est, ἀπὸ τρόπου· ut, οὐκ ἂν τάδε πρὸς τρόπου λέγοις, id est, *nunquam hæc convenienter dixeris.* Sic, τὴν περὶ τοῦ βίου αἵρεσιν ἕκαστος ἂν πρὸς τρόπου ποιήσειεν, *Vitæ institutum quilibet suis ex moribus delegerit.* ¶. 420.

Nec abludit, πρὸς θυμοῦ, id est, κατὰ θυμὸν, vel καταθύμιος, *gratus, jucundus:* ut ἀπὸ θυμοῦ, *ingratus,* ἀποθύμιος.

V. Sexto, generis et sanguinis communionem significat: idque tribus præcipue modis. Primo, cum genitivo αἵματος. Nam οἱ πρὸς αἵματος, id est, οἰκεῖοι, συγγενεῖς, τῷ γένει προσήκοντες, vel ἀγχιστεύοντες, vel, ut Herodian. πρὸς γένος τινὶ ὑπάρχοντες, *propinqui alicujus et consanguinei* dicuntur, et sæpius quam ἀφ' αἵματος. Deinde, cum genitivis πατρὸς, et μητρός. nam οἱ πρὸς πατρὸς, *paterni generis propinqui.* οἱ πρὸς μητρὸς, *materni;* Gallice, *parens du coté du pere, et de la mere*[61]. Tertio, cum genitiv. ἀνδρῶν, et γυναικῶν. Nam οἱ πρὸς ἀνδρῶν οἰκεῖοι, sunt οἱ πρὸς πατρὸς, et οἱ πρὸς γυναικῶν, sunt οἱ πρὸς μητρός. Alias dicunt, κατὰ πατρῷον, καὶ μητρῷον γένος. Cum autem dicitur, τὸ πρὸς πατρὸς, μητρὸς, etc. subauditur, γένος, id est, *genus paternum, maternum,* etc.[62] Dicunt etiam συγγενεῖς, ex, c. τὰ πρὸς πατρὸς, et subaud. κατὰ, eodem sensu, quo si τὰ deesset[63]. ¶. 421.

Protag. Καλλίας δοκεῖ μοι μάλα πρὸς Πρωταγόρου εἶναι, *Callias videtur mihi admodum Protagoræ favere.*

60 Pag. 457. in fine.

61 Exempla quære apud Æschin. contra Ctesiph. pag. 298. lin. 38. ubi ait, virum popularem oportere esse ἐλεύθερον πρὸς πατρὸς καὶ μητρὸς, *ingenuum a patre et matre.* Et eadem pag. prope finem per Adjectivum verti potest: Πάππος ὁ πρὸς μητρὸς, *Avus maternus.*

62 Ita supplet Herodian. lib. I. cap.

Septimo, affini admodum usu, idem significat, quod ἕνεκα, *ex parte, de la part, quod attinet.* Xenoph. Exped. I. Οἶμαι γὰρ ἐκ ἀχαρίστως μοὶ ἕξειν, ἔτε πρὸς ὑμῶν, ἔτε πρὸς τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης, *Spero enim gratiam mihi, nec a vobis, nec ab universa Græcia defuturam.*

Per. VI. Octavo, in obsecrationibus, juramentis, obtestationibus idem est, quod *per:* πρὸς Θεῦ, *per Deum:* qui usus maxime vulgaris est.

Apud. Nono, sed rarius, verti potest, *apud* vel *coram:* maximeque cum dicunt πρὸς Θεῦ, καὶ πρὸς ἀνθρώπων, quod non semper est affirmantis, vel obtestantis; sed potius, *apud Deum et homines; coram Deo, et hominibus:* quod etiam Gallice, *devant Dieu, et devant les hommes.* Sic, Ἀναίτιον εἶναι πρὸς Θεῦ τε καὶ πρὸς ἀνθρώπων, id est, *Apud Deum et homines culpa vacare.* ¶. 422.

Πρὸς cum dat. *prope.* VII. Πρὸς cum dativo casu. Primo est, *prope, ad, juxta:* πρὸς τῇ πόλει, *prope urbem.*

Cum. Secundo, *apud,* vel *cum,* ac fere cum pronomine reciproco: nam εἶναι πρὸς ἑαυτῷ, id est, λόγον ἑαυτῷ διδόναι· καθ' αὑτὸν λογίζεσθαι, *secum esse,* aut *secum attente cogitare.* πρὸς ἑαυτῷ, vel ἑαυτὸν [64] σκοπεῖ, *secum ipse reputat.*

In. Tertio, idem est, quod *in:* cum significamus aliquem in certo negotio diligenter et attente versari: ut, ἦμεν πρὸς τῷδε τῷ λόγῳ, *hoc in sermone,* vel *hac in disputatione versabamur.* πρὸς τέτῳ ὅλος εἰμὶ, *to-*

7. Τὸ μὲν γὰρ πρὸς πατρὸς αὐτῷ γένος ἐκ τῶν τῆς συγκλήτε βελῆς ἐπισήμων ἦν, *Nam paternum ei genus ex nobilibus senatorii ordinis erat.*

63 Ita Pausan. in Achaicis pag. 398. lin. 35. Ἀθηναῖοι ὄντες τὰ πρὸς μητρὸς, *Athenienses materno genere.* Cæterum pro πρὸς licet etiam dicere ἀπό. Vid. supra, Cap. IX. Sect. 1. Reg. 13.

64 Recte in Accusativo, qui Casus non minus est usitatus, præsertim quando cum alio verbo construitur: ut, ἀναλαμβάνειν πρὸς ἑαυτὸν, *Reputare secum.* Plat. in Hipp. maj. pag. 288. Atque elegans hoc idioma est, si inter duo Pronomina hæc Præpositio collocetur. Ita Sophocles in Electra, ver. 281.

Ἐγὼ δ' ὁρῶσ' ἡ δύσμορος κατὰ στέγας
Κλαίω, τέτηκα, κἀπικωκύω πατρὸς
Τὴν δυστάλαιναν δαῖτ' ἐπωνομασμένην.
ΑΥΤΗ' ΠΡΟ'Σ ΑΥΤΗ'Ν.

i. e. *Ego autem misera videns talia domi, fleo, tabesco ac deploro patris convivium illud, quod infelix dicitur, sola mecum.* [Immo, *infelix convivium, patris quod dicitur. Herm.*]

65 Philostrat. de Vit. Apollon. lib. V. cap. 31. Οἱ δὲ ἐγρηγορέναι τε αὐτὸν πάλαι ἔφασαν, καὶ πρὸς ἐπιστολαῖς εἶναι, *illi autem et dudum eum surrexisse, et epistolis scribendis vacare dixerunt.*

66 Hoc sensu Latini vertunt aliquando per, *præterquam quod,* cum verbo Substantivo, vel, *non solum, sed etiam:* vel denique, *Cum, tum.* Ita Plutarch. in Vit. Demosth. pag. 855. in fine: Πρὸς γὰρ τῷ νεμεσητῷ καὶ ἀγεννές. Ad verbum: *Nam præter indignum, non est generosum:* h. e. *Præterquam quod indignum est:* vel, *Non solum est indignum, sed etiam* etc. Vel, ita: *Est enim tum indignum, tum non generosum.* Confer Platonem in Symp. pag. 165. Νέος ἐστι· πρὸς δὲ τῷ νέῳ ἁπαλὸς, *Juvenis est, et præterea* (i. e. *præterquam quod juvenis est) mollis.* Et in Phædro pag. 240. lin. 18. et 45. et pag. 270. init. Item Isocrat. Nicocl. pag. 70. ubi, *Qui temperantiam fortuito,* inquit, *nec con-*

tus in hoc sum[65]. Horatius: *Totus in illis*, supp. *nugis.* Quo sensu etiam cum accusativo jungi potest.

Quarto, frequentissime valet *præter:* nam cum dicunt, πρὸς δὲ, sine adjuncto, vel πρὸς δὲ καὶ, vel πρὸς δὲ τούτοις, vel ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, significatur, *ad hæc accedit, præterea*, ut ἐπὶ τούτοις, et χωρὶς, et ἄνευ τούτων. Itemque cum dicunt, καὶ τὸ πρὸς, vel τὸ πρὸσὸν, id est, *et le surplus*, dativus subintelligitur[66]. [Et καὶ πρός, ut ap. Herodot. VIII. 29. *Herm.*] *Præter.*

VIII. Quinto, quod lexicographi vulgo non observant, etiam cum dandi casu, officium munusque significat, ut ἐπὶ cum genitivo. Exemplum mihi nunc occurrit apud Herodian. lib. III. cap. 5. Εἴ πως τινας πεῖσαι δυνηθεῖεν, ἢ τῶν ὀψοποιῶν, ἢ τῶν πρὸς ταῖς κύλιξι, id est, *Si quibus persuadere forte possent, qui aut condiendorum ciborum curam haberent, aut a poculis ipsi essent.* Pro, ἐπί.

IX. Πρὸς, sæpe cum accusativo construitur: Ac primo, tam multiplici fere usu, quam *ad*, apud Latinos. Pauca hæc observare juverit: πρὸς χάριν, *ad gratiam eblandiendam:* ¶. 423. πρὸς ἐπίδειξιν, *ad ostentationem*[67]*:* πρὸς ἔπος, ¶. 424. *ad verbum*, id est, *ad rem*, de qua vel agitur, vel disputatur; idem quod πρὸς λόγον· ut, τοῦτο τί πρὸς ἔπος; *qui hoc ad rem?* πρὸς τόδετι ἅπαντα καθίστασθαι τὸν λόγον, dixit Aristides, id est, *ad hoc unum orationem omnem referri*[68]. Πρὸς cum acc. *ad.*

sulto colunt, fieri potest, ut sententiam mutent: Εἰ δὲ ΠΡΟ'Σ ΤΩ͂Ι πεφυκέναι καὶ διεγνωκότες, ὅτι μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ, δῆλον ὅτι πάντα τὸν βίον ἐν ταύτῃ τῇ τάξει διαμενοῦσι, *Qui vero præterquam quod naturali hac virtute præditi sunt, insuper perspiciunt, summum bonum esse virtutem, manifestum est, eos in hac vitæ statione constanter permansuros esse.* Notandum præterea, ubi Adjectivum sequitur, non necesse tamen esse, ut Adjectivum præcedat, sed nonnunquam pro eo substitui cognatum substantivum; ut in illo Athenæi Deipnosoph. lib. XI. pag. 507. lin. 31. Ἦν δὲ ὁ Πλάτων ΠΡΟ'Σ ΤΗ͂Ι ΚΑΚΟΗΘΕΙ'Αι ΚΑΙ' ΦΙΛΟ'ΔΟΞΟΣ, *Erat autem Plato non malignis tantum moribus, sed etiam gloriæ cupidus.* Pro πρὸς τῷ κακοήθει. In verbis Isocratis, *super hanc virtutem*, una voce Latine dixeris, ut amat Suetonius, quem vide sis in Ner. cap. 31. *Ad hunc impendiorum furorem SUPER fiduciam imperii, etiam spe quadam repentina immensarum et reconditarum opum impulsus est.*

67 Ἀποκρίνεσθαι πρὸς τὰ ἐρωτώμενα, *Respondere ad interrogata.* Hoc sensu Græci aliquando Præpositionem subaudiendam relinquunt, ut in illo Platonis in Gorg. pag. 474. Ἀποκρινόμενος τὰ ἐρωτώμενα, *Respondens ad rogata.*

68 Huc refer illud Platonis in Gorg. pag. 502. lin. 42. λέγειν πρὸς τὸ βέλτιστον, *Ad id, quod optimum est, referre orationem.* Et illud Herodiani lib. II. cap. 9. in fine: Ψευσάμενος πρὸς τὸ χρειῶδες. Proprie: *Mentitus ad utilitatem*, i. e. *ubi vidit in rem suam esse.* Videtur dissimulari Participium φέροντα, *Pertinentia.* Alia acceptione πρὸς *Ad* vertitur, quando pro εἰς ponitur in numeralibus: Xenoph. Hist. Gr. lib. I. pag. 435. Ὥστε ἀπολέσθαι αὐτῶν πρὸς ἑπτακοσίους, *Adeo ut ex illis ceciderint ad septingentos.* Jul. Cæs. B. G. lib. I. *Ex his, qui arma ferre possent, ad millia* XCII. Adde Terent. Heaut. I. 1. 93.

Πρός τι. Hinc etiam illud, πρός τι, Philosophorum, id est, *relativum*, ut logici nunc loquuntur, quod totum per se ad aliud referatur. At πρὸς τί; interrogativum, id est, *quorsum?* πρὸς τί ταῦτα λέγεις; *quorsum ista dicis?* [69]

X. Secundo, in quibusdam verti potest, *per*, vel cum adverbio, vel solo auferendi casu: ut πρὸς ὀργὴν, *iracunde:* πρὸς φθόνον, *invidia:* πρὸς βίαν, *vi:* πρὸς ἀκρίβειαν, *accurate:* πρὸς ὑπερβολὴν, *excellenter:* πρὸς ὑπόνοιαν, *suspiciose:* πρὸς ὕβριν, *injuriose*, vel *injuriæ loco:* πρὸς ἐπήρειαν, *contumeliose*, vel *contumeliæ loco:* (nam πρὸς ὕβριν, aut ἐπήρειαν τι λαβεῖν, est, *aliquid injuriæ*, vel *contumeliæ loco ducere* [70]*:* πρὸς φιλίαν, *amice:* πρὸς ἔχθραν, *inimice, inimico animo:* πρὸς καιρὸν, vel ὥραν, *commodum, tempestive:* πρὸς ἀφθονίαν, *abunde:* πρὸς ἀφοσίωσιν, id est, ἀφοσιώσεως ἕνεκα, et ἀφοσιουμένως, *perfunctorie.*

Adversus. XI. Tertio, est *adversus*, tam in *bonam*, quam in *malam partem.* Et in *bonam* quidem, id est, *erga:* ut τὰ πρὸς Θεὸν ὅσια [71], id est, *quæ adversus Deum sancte servanda sunt.* In *malam* vero, usu valde trito: ut, Τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους εὐπρεπῆ ποιήσασθαι, id est, *necessaria adversus hostes comparasse.* Notandum tamen, verbum ποιεῖν, eleganter hac in acceptione adhiberi, ad significandum quicquid *utile*, vel *efficax* sit *adversus aliud:* quomodo remedium quodvis, πρὸς τὴν νόσον ποιεῖν, dicitur, id est, *adversus morbum utile:* ut, τόδε τὸ ἀμυντήριον πρὸς θανάσιμα φάρμακα ποιεῖ, *hoc amuletum adversus letalia venena utile est.*

Propter. XII. Quarto, est, *propter.* ¶. 425. Dionys. Halic. lib. IV. [72] Τὸ ἀνέστιον, καὶ ἄπορον, καὶ πρὸς καταδίκας, ἢ χρέα, τὴν ἐπιτιμίαν ἀπολωλεκὸς φῦλον, verbatim, id est, *Turba sine lare, inops, quæque vel propter condemnationem* (id est, *damnata judicio,*) *vel ob debita, dignitatem suam perdiderat.*

— *Mercedem quasi talenta ad quindecim.*
Coëgi. —

At πρὸς λόγον convenientiam sive proportionem notat, sequente Genitivo rei comparatæ. Sic de Oxo fluvio Arrian. de Exped. Alex. lib. III. cap. 29. Τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἓξ μάλιστα σταδίους· βάθος δὲ, οὐδὲ ΠΡΟ'Σ ΛΟ'ΓΟΝ τοῦ εὔρους, ἀλλὰ πολὺ δή τι βαθύτερος etc. *Ejus latitudo ad sex ferme stadia sese extendit. Altitudo autem ne cum latitudine quidem comparanda est*, sive, *convenit minime: sed multo profundior est.* Servat eandem proportionis significationem etiam cum aliis accusativis. Ita Euripides in Hippolyto ait:

Πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα.

Prout fortuna nobis, ita et animus est.

69 V. Evang. Joann. cap. XIII. 28. Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων ΠΡΟ'Σ ΤΙ' εἶπεν αὐτῷ, *Hoc autem nemo accumbentium sciebat, quorsum dixisset.*

70 Tale illud Dionysii Halic. lib. IX. pag. 576. lin. 19. Ἵνα δὲ μὴ ΠΡΟ'Σ 'ΟΡΓΗ'Ν ἢ ΠΡΟ'Σ 'ΥΒΡΙΝ λάβῃ τὸ πρᾶγμα, *Ne rem injuriæ aut contumeliæ loco duceret.*

71 Vid. Dionys. Halic. lib. IV. pag. 218. lin. 24. Vel simpliciter τὰ πρὸς θεοὺς exp. *religio.* Demosth. Olynth. III.

72 Pag. 235. lin. 35.

Quinto, *inter*, vel *cum*: ut, τὰς πρὸς ἀλλήλους διαλλαγὰς ποιήσασθαι, *inter sese reconciliari*; et πρὸς τὸν ἐχθρὸν διαλλάττεσθαι, *cum inimico reconciliari*: πρὸς τοὺς φίλους κοινολογεῖσθαι, *sermones miscere cum amicis*: ἀργύριον πρὸς τὸν σῖτον καταλλάττεσθαι, *pecuniam cum frumento permutare*. Aliquando comparationi locus est: ut, τινὰ πρὸς ἕτερον σκοπεῖν, ἐξετάζειν, *aliquem cum alio componere* [73]. *Inter.* *Cum.*

Sexto, *quod spectat, ce qui concerne, ce qui touche*: τὰ πρὸς ἡμᾶς, *res nostræ* [74], *les choses, qui nous touchent*: τὰ πρὸς σωτηρίαν φέροντα, *quæ ad salutem pertinent* [75]: ὅσα γε πρὸς τὴν πόλιν, *Reipub. caussa*: id est, *saltem quod ad Rempub. attinet*, non autem, *propter Rempub.* *Quod spectat.*

Septimo, *apud*: πρὸς τὸν βασιλέα, *apud Regem*. *Apud.*

XIII. Octavo, *secundum*, vel *pro*, quatenus *pro* convenientiam aliquam proportionemve significat: ut, πρὸς ἀξίαν ἑκάστοις διανεῖμαι, *in singulos pro cujusque dignitate dividere*: πρὸς ἄλλον ζῆν, *alterius ad nutum et arbitrium vivere*: πρὸς τὸ καθῆκον πάντα οἰκονομεῖν, id est, *omnia pro muneris sui ratione moderari, dispensare*: πρὸς τὸ πνεῦμα πέτεσθαι, *secundum ventum*, id est, *secundo vento volare*: ἀφεστηκέναι πρὸς καθαρότητα, *puritate ac nitore*, vel *secundum nitorem distare, differre*; διαφέρονται πρὸς τὴν πολιτείαν, *secundum Reipub. administrationem dissident*, id est, *in modo gerendæ Reipub.* Ita πρὸς τὴν τῶν λόγων ἰδέαν διαφέρεσθαι, id est, *in constituenda eloquentiæ forma dissentire*: πρός γε τὸ παρὸν, vel ὥς γε, vel ὅσον γε, vel ὅσα γε πρὸς τὸ παρὸν, μηδὲν ἂν χρησιμώτερον γένοιτο, id est, *pro præsenti rerum statu, nihil utilius fieri possit* [76]. *Secundum.*

Nono est, *præ*: *en comparaison*: πρὸς τὰ νυνὶ δεινὰ, πᾶν ὅ τι πρότερον ὑπεμείναμεν, λόγος, καὶ μηδὲν, id est, *præ calamitatibus præsentibus, quicquid ante pertulimus, nugæ, merumque nihil* [77]. *Præ.*

73 Vide plura in hunc sensum ad calcem hujus sectionis.

74 At, Πρὸς ἡμᾶς ἐστιν, *In nostra potestate est*. Plutarch. Apophth. pag. 177. c. Πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐστι καὶ τὸ καλῶς καὶ τὸ κακῶς ἀκούειν, *In nostra potestate est et bene et male audire.*

75 Explicatur hoc modo etiam per *in*, eo sensu, quo quis dicitur excellens, ingeniosus etc. in aliqua re. Plat. in Phædro pag. 263. Φεῦ, ὅσῳ λέγεις τεχνικωτέρας Νύμφας τὰς Ἀχελώου, καὶ Πᾶνα τὸν Ἑρμοῦ, Λυσίου τοῦ Κεφάλου, πρὸς λόγους εἶναι, *Phy. quanto solertiores Nymphas Acheloi, et Pana Mercurii filium, Lysia, Cephali filio, esse ais in orationibus componendis.*

76 Eodem modo Xenoph. Κύρου παιδ. lib. I. cap. 44. Δεῖ οὖν πρὸς τὰ συμβαίνοντα, οἶμαι, τούτοις χρῆσθαι, *His, puto, utendum est secundum accidentia.* i. e. *prout sese offert occasio.* Huc referri potest illud Isocratis in Panegyrico pag. 109. Οὐδὲ πρὸς ἀργύριον τὴν εὐδαιμονίαν ἔκρινον, *Neque secundum pecuniam felicitatem judicabant.* i. e. *Neque pecunia felicitatem metiebantur.* Nec absimile est illud in Evang. Matth. cap. XIX. 8. Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ἡμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν, *Moses pro duritia*, vel *rationem habens duritiæ cordium vestrorum permisit vobis.* Confer Marc. X. 5.

77 Exemplum habet Plato in Hipp. maj. pag. 281. in fine: Εἶναι τῶν ἀρχαίων τοὺς περὶ τὴν σοφίαν φαύλους πρὸς ὑμᾶς, *Esse antiquos sapientiæ studiosos, rudes præ vobis.* Aliquando utuntur Latini circumlocutione: ibid. pag. 289. Ἀν-

Tuncque adhiberi etiam potest, ὡς, ὥς γε, ὅσον, ὅσα, ὅσον γε, ὅσα γε, ὅσον δὴ, ὅσα δὴ, ante πρός *. — ¶. 426.

θρώπων ὁ σοφώτατος πρὸς θεὸν πίθηκος φανεῖται, *Hominum sapientissimus, si cum Deo conferatur, simius videbitur.* Simili modo apud Lucian. in Dial. Alex. et Philipp. [T. I. pag. 396. *Herm.*] Ubi eum Philippus accusat, quod Clitum interfecisset, ὅτι με (inquit πρὸς τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε, *Quod meas res gestas cum tuis comparando laudare ausus est.* H.

* In compositione πρὸς significat [v. Cattier. Gazoph. pag. 89. *Herm.*] 1. *Accessionem, advocationem, ad.* Ut προσκαλεῖσθαι, *advocare.* Προσέρχεσθαι τῷ βασιλεῖ *venire ad regem,* Ælian. V. H. IX. 3. Χωρίον προσβατὸν, *locus, ad quem patet aditus,* Xenoph. Apol. 23. Πρόσοδοι, *reditus,* h. e. *vectigalia et alia, quæ accedunt ad ærarium.* Προσγράφειν, *scripto aliquid addere,* Demosth. pag. 629. 2. Non multum differt a priori, ubi significat *additionem, insuper, porro.* Ut προσέτι, *præterea, insuper.* Προσερωτᾷν *insuper interrogare,* Xenoph. Mem. III. 9. 4. Προσαπολέσαι, *insuper perdere,* Polyb. I. 74. Προσδιασαφεῖν, *insuper indicare,* ibid. III. 24. Προσεπιμετρεῖν τινὶ, *addere alicui aliquid,* ibid. IV. 51. 3. *Juxta, apud, ad, in.* Ut προσκαθίζεσθαι, *assidere,* Æschin. Dial. II. 16. Προσκαρτερεῖν τῇ πολιορκίᾳ, *in obsidione perseverare,* Polyb. I. 55. Προσκνᾶσθαι τοῖς λίθοις, *ad saxa sese terere, fricare,* Xenoph. Mem. I. 2. 30. 4. *Erga.* Ut προσφέρεσθαί τινι, *erga aliquem hoc vel illo modo esse affectum,* Xenoph. Mem. III. 11. 11. 5. *Vim* addit simplici. Ut προσαιτεῖν, *emendicare,* veluti Xenoph. Apol. 9. αἱρήσομαι τελευτᾷν μᾶλλον, ἢ ἀνελευθέρως τὸ ζῆν ἔτι προσαιτῶν. Item προσαναβαίνειν dicitur de fluvio, qui auctus est imbribus, Polyb. III. 72. Προσεπισιτίζεσθαι, *commeatum copiosius comparare,* ibid. I. 29. Z.

SECTIO NONA

De Præpositionibus ὑπὲρ, ὑπὸ, χωρίς.

REGULA PRIMA.

Præpositio ὑπὲρ, cum genitivo tantum, et accusativo conjungitur. Et cum genitivo quidem redditur *super, de, per, pro, propter.* In quibus contrita prope omnia. Tamen in significatione *pro*, notandum est, interdum idem esse, quod ἀντὶ, *loco, vice* [78]. Ita sumit Dionysius Halic. ut lib. VIII. Οὗτοι τὴν ἀρχὴν παραλαβόντες, ὑπὲρ τῶν ἀποθανόντων ἐν τῷ πρὸς Ἀντιάτας πολέμῳ στρατιωτῶν, ἠξίουν ἑτέρους καταγράφειν, *Hi magistratu inito, ut eorum militum vice, qui bello adversus Antiates gesto ceciderant, alios conscribere liceret, postulabant* [79]. ¶. 427. Ὑπὲρ, cum genit. *pro.*

II. In significatione *propter*, [vid. Markland. ad Eurip. Supp. 1125. *Herm.*] duo nota. Alterum est, eleganter cum infinitivo conjungi; tam affirmando, quam negando; ac fere resolvi per *ut;* vel *ne:* ut, ὑπὲρ τοῦ λαθεῖν, *latendi causa,* vel *animo, vel ut latere possim, possis;* etc. ὑπὲρ τοῦ μὴ παραπλήσιόν τι παθεῖν, *ne simile quid pateretur,* vel *patiar,* vel alia quavis persona. *Propter.*

Rarius, quod sequitur ex Herodian. lib. III. [80] Ὑπὲρ δὲ τοῦ καὶ τὰ βάρβαρα, ἡσυχάζειν ἔθνη, διὰ φροντίδος ἡμεῖς ἕξομεν, id est, *Ut autem barbaræ quoque nationes quiescant, curæ nostræ erit.*

Alterum est, idem valere, quod ὑπὸ, id est, *præ.* [Markland. ad Eurip. Supp. 1125. *Herm.*] Dionys. Halic. lib. IX. Οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς, οὐδ᾽ οἰκείας πλεονεξίας ἕνεκα εἰς αὐτὰ πατέστησαν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς εἰς τὰ κοινὰ φιλοτιμίας, *Non ex insidiis,* (id est, *dolo malo) nec privatæ utilitatis caussa, (pour leur interêt,) eo devenerant, sed præ singu-*

78 Vel in significatione, qua convenientiam notat. Quomodo vertitur locus in Paul. epist. ad Philipp. II. 13. Ὁ γὰρ Θεός ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν, καὶ τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας, *Deus enim is est, qui efficit in vobis et ipsum velle, et ipsum agere, pro gratuita sua benevolentia.*

79 Locus est pag. 553. lin. 41.

80 Cap. 7. §. 15.

lari Reipub. studio. nam φιλοτιμία, non tantum *ambitio*, sed etiam, *alterius honoris studium.* — ¶. 428.

Cum acc. *supra, ultra.* III. Cum accusativo est, *supra*, vel *ultra:* ὑπὲρ λόγον, *supra vim dicendi omnem:* τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς, *quæ vires nostras superant* [81]. Dionys. Halic. lib. V. [82] Ὑπὲρ ἅπαντα δὲ ταῦτα, καὶ τὰ ἄλλα, δεινόν τι, καὶ οὐκ ἀνεκτὸν εἶναι Ῥωμαίοις, *Supra hæc omnia, cæteraque, indignum id esse, nec Romanis ferendum.* ¶. 429.

Aliquando tamen, sed multo rarius, eodem modo sumitur, quo παρὰ, cum intermissionem significat: nam ὑπὲρ μίαν, est παρὰ μίαν, *alternis diebus:* subintelligendo ἡμέραν *.

Ὑπό. IV. Præpositio ὑπὸ, Genitivum, Dativum, et accusativum regit.

Cum gen. *a, ab.* Cum genitivo, est, *A*, *Ab*, *Abs.* Qua in significatione notandum est, eam cum verbis etiam neutris conjungi. Nam ἀποθανεῖν ὑπὸ των πολεμίων, *mori ab hostibus*, id est, *interfici.* Quo modo Tullius Academic. I. *Nihil enim esse valentius, a quo intereat,* Εἶναι γὰρ κρεῖττον οὐδὲν, ὑφ' οὗ γε ἀποθανεῖν, vel ἂν ἀποθάνοι. Sic, ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἐκπεσεῖν, id est, φυγαδευθῆναι, *a Judicibus exilio mulctari.* Eodem fere sensu verbum substantivum adhibetur: ut,

81 Hoc modo eleganter admodum construitur cum verbo ἔχω. Sic oratio dicitur ὑπὲρ τοὺς ἰδιώτας ἔχειν, *quæ vulgi captum excedit*, apud Isocrat. Paneg non longe ab init. Nec minus scite eadem Præpositio cum Accusativo constructa adhibetur pro Comparativis πλεῖον, vel μᾶλλον ἤ. Lucian. Demosth. Encom. pag. 903. init. Σὺ μὲν, εἶπεν, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μηχανᾷ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν, *Tu quidem* (ita verbatim) *inquit, ultra Proteum conaris meam recitationem effugere.* Ubi ὑπὲρ Πρωτέα pro μᾶλλον ἢ Πρωτεὺς, ut sensus sit: *Tu magis, quam Proteus, varias formas modosque excogitas, quo effugias.*

82 Pag. 332. lin. 26. H.

* In compositione ὑπὲρ significat [Cattier. Gazoph. pag. 91. *Herm.*] 1. *Trans, ultra, de loco.* Ut τὰ ὑπερόρια, *loca transmontana, extra Atticam sita,* Xenoph. Symp. IV. 31. Ὑπερορίζεσθαι, *extra fines patriæ deportari*, Æschin. adv. Ctesiph. pag. 522. Ὑπερθορεῖν ὑψηλὸν ὑπὲρ ἕρκος, *altum munimentum saltu superare*, Demosth. pag. 422. Ὑπερισθμεῖν, et ὑπερνεολκεῖν, *naves machinis traducere per continentem a mari ad mare*, Polyb. IV. 19. VIII. 29. 2. *Trans, ultra, de tempore.* V. g. ὑπέργηρος, *ultra senectutem progressus, decrepitus senex*, Ælian. V. H. IV. 1. Παρθένος ὑπέρακμος, *virgo, quæ pubertatis annos superavit*, 1 Cor. VII. 36. Ὑπερήμερος, *qui ad diem constitutam æs mutuum non solvit*, Demosth. pag. 518. 3. *Ultra modum.* E. g. ὑπεραγαπᾶν, *vehementer amare*, Demosth. pag. 172. Ὑπερφοβεῖσθαι, *in summo esse metu*, Xenoph. Œcon. VIII. 17. Ὑπερεσθίειν, *nimio repleri cibo*, ibid. Mem. I. 2. 3. Ὑπερχαίρειν, *maximopere lætari*, Ælian. V. H. IV. 25. Ὑπερερᾶσθαι τὴν εὐγένειαν τινὸς, *alicujus moribus liberalibus egregie delectari*, ibid. XII. 1. Ὑπερκάθαρσις, *nimia et immodica purgatio*, Hippocrat. Aphor. IV. 5. 4. *Contemtum, præteritionem, negligentiam, violationem.* Ut ὑπερβαίνειν πολλὰ, *multa præterire*, Æschin. Dial. III. 12. Ὑπερορᾶν, *contemnere*, Xenoph. Mem. I. 2. 9. Ὑπεροπτικὸς, *insolens, superbus*, Polyb. V. 46. Νόμον ὑπερβαίνειν, *legem violare*, Diodor. Sic. XVII. 54. Ὑπερφίαλος, *fœderis contemtor et violator*, Iliad. ο'. 94. etc. 5. *Supra, defensionem.* Uti ὑπερασπίζειν, pr. *clypeo tegere*, deinde simpliciter *defendere, tegere*, Polyb. VI. 37. Ὑπερέχειν τὰς χεῖρας τινι, *defendere*, ibid. XV. 29. 6. *Excellentiam.* Ut

εἶναι ἐν δόξῃ ὑπό τινος, id est, δοξάζεσθαι, *honorari ab aliquo* [83]. ¶. 430.

V. Aliquando est, *propter:* ὑπὸ τῆς ἀπεχθείας, *propter odium.* [V. Markland. ad Supp. Eurip. 1125. *Herm.*] *Propter.*

Aliquando, *præ:* ὑπ' ἐνδείας οὐκ ἔχω, ὅ τι ἂν μοι [84] χρήσωμαι, *præ penuria, quid agam nescio* [85]. *Præ.*

Aliquando ὑπὸ, *a:* ut, ὑπὸ τραυμάτων θεραπεύεσθαι, *a vulneribus curari;* sed exemplo rariore. Plutarch. Alexand. pag. 699. Ὁ Βουκέφαλος ἐτελεύτησε, ὑπὸ τραυμάτων θεραπευόμενος, *Bucephalus mortuus est, dum a vulneribus curaretur.* ¶. 431. Herodian. lib. VII. [86] Τῆς συγκλήτου ἀνὴρ, ὑπὸ ὑπατείας μὲν νεωστί, *Vir senatorius, ac novissime consularis,* id est, *consulatu functus.*

Aliquando, διά· ut, ὑπὸ σκότου, *per tenebras* [87]. Pro, διά.

VI. Cum dativo, ut plurimum redditur, *sub.* Exempla passim. Sed dativi locum genitivus interdum subit. Xiphilin. in Severo, Ὑπὸ τῆς ἀτοπίας ἦν ὁ Σεβῆρος, *Sub hæsitatione Severus erat,* id est, *hæsitabat.* ¶. 432. Cum dat. *sub.*

Aliquando, *cum.* Plutarch. Public. [88] Ὑπὸ ῥάβδοις ὁμοῦ πάσαις καὶ πελέκεσι, *Cum fascibus ac securibus omnibus.* *Cum.*

Aliquando, *ab, propter, præ,* cum dativo, loco genitivi. *Ab* [89], *Ab.*

ὑπερβάλλειν, *excellere,* Xenoph. Mem. IV. 3. 7. Ὑπερφέρειν πολλῷ τινὸς, *multum alicui antecellere,* ibid. Apol. 15. Z.

83 In passivorum constructione aliquando subaudiendum relinquitur. Aristoph. Nub. ver. 1083. Ἢν τούτου νικηθῇς ἐμοῦ, *Si (in) hoc victus (a) me fueris.* Ubi Scholiastes: Λείπει ἡ Εἰς· ἵνα ᾖ, εἰς τοῦτο· δύο προθέσεων ἐλλείψεις· ἀντὶ τοῦ, Εἰς τοῦτο νικηθῇς ὑπ' ἐμοῦ. Nam Præpositionem εἰς etiam ἔλλειψιν pati, supra notatum est, Sect. 2. §. 8. Et observa, verbum λείπω passive vel neutraliter usurpari, ut dictum est ad Cap. V. Sect. 1. §. 6. Et præpositivum ἡ in feminino genere pro τὸ, de quo supra Cap. I. §. 18.

84 Minus recte, pro ἐμαυτῷ, quia a persona ad personam non fit transitus.

85 Significat et *præ,* quando comparatio innuitur. Ita Plato in Phæd. pag. 245. lin. 9. de poëta sobrio, nec sacro furore percito ait: Ἀτελὴς αὐτός τε καὶ ἡ ποίησις ὙΠΟ' ΤΗ͂Σ τῶν μαινομένων, ἡ τοῦ σωφρονοῦντος, ἠφανίσθη, *Imperfectus et ipse est, ipsiusque, hominis sobrii, poësis præ aliorum furentium evanescit.*

86 Cap. II. §. 6. Exemplum singulare, nisi forte scribendum ἀπό.

87 Est et ubi vel per solum ablativum, vel adverbialiter redditur. Sic Thucyd. lib. III. cap. 33. Ὁ δὲ ὑπὸ σπουδῆς ἐποιεῖτο τὴν δίωξιν, *Ille vero magna festinatione persequebatur.* Sic ὑφ' ἑαυτοῦ, *Sponte.* Idem lib. IV. cap. 64. Ταυτό μοι ποιῆσαι ὑφ' ὑμῶν, αὐτῶν, *Hoc idem, quod ego, sponte vestra facere.* At diversa acceptione dicitur quis ὑφ' ἑαυτοῦ τι ποιεῖν, qui *propriis auspiciis,* vel *auctoritate* aliquid agit. Pausan. in Achaic. pag. 417. in fine: Καὶ αὐτοῖς ἐπετράπη μὲν ὑπὸ τοῦ Γάλλου πρεσβείαν ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἰδίᾳ παρὰ Ῥωμαίους ἀποστεῖλαι, *Atque illis quidem a Gallo permissum est propriis auspiciis ad Romanos legationem mittere.*

88 Pag. 102. lin. 14. Præter hoc aliud ex eodem in Galba exemplum citat Hen. Stephanus. Absit tamen, ut, ubicunque Latini *cum* adhibent, pro eo ὑπὸ reddant tirones. Fortasse non male verteretur, *præviis fascibus,* ut et alterum illud in Galb. ὑπὸ φωτί, *prævio lumine.*

89 Non ideo, quia sequens exemplum hanc versionem satis commode recipiat, ut præpositioni *a,* tanquam in passiva constructione, locus detur, statim putandum est, ὑπὸ in Græcis verbis idem plane esse, quod *ab* in Latinis: significat itaque et hic et plerisque aliis locis subjectionem, et ὑπὸ Γάλλοις γενέσθαι

Eutrop. Metaphrast. lib. II. initio: Πρώτῳ (ἔτει) μετὰ τὴν ὑπὸ Γάλλοις γενομένην ἅλωσιν, id est, *Anno primo post captam a Gallis urbem.*

Propter. *Propter*, aut *per*. Julianus August. in Cæsarib. Ὑπὸ τοῖς οἰκείοις ἁμαρτήμασι, καὶ οὐχ ὑπὸ τοῖς σοῖς ἐσφάλη στρατηγήμασι, *Suis ille peccatis, non tuis consiliis victus est, cecidit* [90].

Præ. *Præ.* Zosimus lib. II. [91] Ἐκθανόντων δὲ αὐτῶν ὑπὸ καύματι, *Ipsis autem præ æstu emortuis* [92]. [V. Abresch. ad Æsch. lib. III. pag. 54. *Herm.*]

Pro, ἐπί. VII. Aliquando etiam redditur *propter*, sed ita, ut sumi videatur pro ἐπί. Xiphilin. in Nerone: Ὁ δὴ [93] Λουκανὸς ἐκωλύθη ποιεῖν, ἐπειδὴ ἰσχυρῶς ὑπὸ τῇ ποιήσει ἐπῃνεῖτο, *Lucanus autem versus condere prohibitus est, quod vehementer ob poësin laudaretur.*

Herodian. lib. II. [94] Ὡς ὑπ' αἰσχραῖς τε καὶ ἀμφιβόλοις ἡδοναῖς

simile est ac ὑπὸ διδασκάλῳ εἶναι, ὑφ' ἡγεμόνι τετάχθαι. [Alia v. ap. Lennep. ad Phal. pag. 242. *Herm.*] quod ut et in exemplo citato appareat, en non rectiorem quidem, sed κυριολογωτέραν versionem: *Anno primo, postquam Urbs sub Gallis esse cœpit*, i. e. *in Gallorum potestatem venit*, sive, *Gallis subjecta est*, vel *cessit urbis expugnatio.* Sed ut maxime concedam, ὑπὸ cum Dativo hic adhiberi more constructionis passivæ pro Genitivo, non unicum hoc fulciendæ regulæ exemplum suffecerit, præsertim cum hic Metaphrastes casus huic præpositioni adjiciendos confundat temere, etiam in eodem orationis membro, cujus exemplum videsis lib. VI. cap. 24. Οὐ γὰρ ἔφερε μετὰ τοσαύτας νίκας ΥΠΟ' ΝΕ'ΟΙΣ ΓΕΝΕ'ΣΘΑΙ καὶ ΤΗ͂Σ ἐκείνων ΧΕΙΡΟ'Σ ἕκτον καὶ πεντηκοστὸν ἔτος γεγενημένος, *Non enim tulit post tot victorias, ut in adolescentium potestatem et eorum manus veniret, natus ipse annos sex et quinquaginta.* Ubi ὑπὸ eadem in acceptione, eodem in membro et Dativo et Genitivo jungitur. Videri possit dicere voluisse πόλιν pro ἅλωσιν. Quicquid id est, non placet locutio, donec præstantiorem auctoritatem invenero.

90 Redditur et alio sensu *Propter*, quatenus significat *juxta*. Pausanias l. c. Πόλιν κτίσαντες ὑπὸ τῇ Ἴδῃ, *Urbe condita propter Idam*, i. e. *sub Idæ montis radicibus.* Simile illud Thucyd. lib. II. cap. 79. Ὑπ' αὐτῇ τῇ πόλει, *Ad urbem ipsam.* Quomodo et Latinis *sub* pro *prope* ponitur. Virg. Æn. V. *Victor apud rapidum Simoënta sub Ilio alto.*

91 Cap. 2.

92 His adde: quod Latini dicerent, *Hujus impulsu*, vel *consilio*, vel, *ab hoc subornatus fecit*, id Græci: Ὑπὸ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ ἐποίησεν. Pausanias ibid. pag. 416. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγεν ὑπὸ διδασκαλίᾳ τῇ Καλλικράτους, *Atque hæc quidem dixit, subornatus a Callicrate.*

93 Ὁ δὲ, ex edit. Paris.

94 Cap. 7. §. 4.

95 Denotat et *Ex* eo sensu, quo dicitur mulier peperisse ex viro. Sed hoc Poëtarum proprium. Ita Homer. Bœot. ver. 327.

Αἰνείας (τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη.)

Æneas (quem sub, i. e. *ex Anchise, peperit diva Venus.)* Et apud Eund. lib. Iliad. E. ver. 313.

Ἣ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι.

Quæ eum ex Anchise peperit boves pascenti. Ponitur etiam hæc Præpositio cum dandi casu, pro genitivo a præcedenti substantivo recto. Sic apud Platonem in Hippia maj. pag. 295. lin. 34. Τὰ ὄργανα τὰ ὑπὸ τῇ μουσικῇ, καὶ τὰ ὑπὸ ταῖς ἄλλαις τέχναις, sunt, *instrumenta Musica*, vel *quæ ad Musicam et cæteras artes pertinent.*

96 Significat nempe locum quemdam vicinum illi urbi vel loco, qui exprimitur, sive quietem sive motum indicat. Cum quies indicatur, cum dativo inve-

σκώπτειν, *Ut eum etiam ob turpes, et ambiguas voluptates morderet, illuderet* [95].

VIII. Cum accusativo, fere *sub:* sive locus indicetur, ut ὑπὸ τὴν πόλιν, *sub urbem* [96]*:* sive tempus, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, *sub idem tempus:* sive, quod frequentissimum, est, *potestatem*, seu *ditionem:* ὑφ' ἑαυτὸν ποιεῖσθαι, *sub*, vel *in potestatem suam redigere.* [V. Lennep. ad Phalar. pag. 242. *Herm.*] Sic etiam dicuntur, οἱ ὑπὸ χεῖρας, *potestati subditi.* Dionysius Halic. lib. VII. [97] Ὡς ἐχθροῦ προπηλακίζοντος ἀδεῶς τοὺς ὑπὸ χεῖρας, *Tanquam hostis, potestati suæ subditos contumeliose, absque ullo metu tractantis.* Cum acc. *sub.*

Dicunt etiam, ὑπὸ πόδα χωρεῖν, id est, *pedem referre:* ἀναχάζεσθαι ἐπὶ πόδα, ut in præpositione ἐπὶ, ex Xenophonte audivimus. Idem Dionysius Halic. lib. V. [98] Διὰ τὰς συνεχεῖς πληγὰς ἐχώρουν ὑπὸ πόδα, id est, *Ob assiduos ictus pedem referebant* [99].

nitur, ut modo ostensum est: at in motus significatione regulariter accusativum poscit, quomodo et Latini Præpositionem *ad* addunt, etiam ante propria urbium nomina: ut, *proficisci ad Athenas, ad Trojam* vel *Ilium*, i. e. non tam ad urbem ipsam, quam loca suburbana. Sic Homerus, ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον. In temporis significatione apud Thucydidem passim invenire est.

97 Pag. 443. lin. 42.

98 Pag. 295. lin. 34.

99 Ὑπό τι exponitur per adverbium, *propemodum:* pro quo restituere malo, *quodammodo*, Plat. in Phædro pag. 242. lin. 35. ubi Socrates ait, se a Phædro coactum esse dicere sermonem εὐήθη, καὶ ὑπό τι ἀσεβῆ, *Vesanum, et quodammodo impium* q. d. *subimpium.*

* In compositione ὑπὸ significat [Cattier. Gazoph. pag. 91. *Herm.*] 1. *sub, de loco, infra.* Ut ὑπόγειος, ὑποχθόνιος, *subterraneus:* ὑπαίθριος, *qui sub dio est:* ὑπογάστριον, *venter imus:* ὑπορίνιον, *mystax, partes oris sub naribus:* ὑποδεῖν, *subligare:* ὑποτέμνειν, *succidere:* ὑποζωννύειν ναῦς, *succingere naves*, Polyb. Exc. Leg. 64. Act. Apost. XXVII. 17. 2. *Intus.* Nam res, quæ sub aliquo latet, fere est clausa, adeoque interior, Sic ὑπόξυλος, *subligneus*, occurrit Xenoph. Œcon. X. 3. ubi ὅρμοι ὑπόξυλοι sunt *monilia, quæ intus habent lignum pro auro.* 3. *Clam, furtim.* Etenim, qui loco est clausus, is latet. Sic ὑπεξαιρεῖσθαι Xenoph. Hier. V. 2. est *clam e medio tollere.* Ὑπανοίγειν γράμματα, *litteras alienas furtim aperire*, Demosth. pag. 889. Ὑποκαθίζειν, *in insidiis sedere*, Polyb. XII. 2. Λαθὸν ὑπεισῆλθε τὸ γῆρας, *clam obrepit senectus*, Æschin. Dial. III. 9. 4. *Paulatim.* Nam ut lateas, opus est ut rem facias sine strepitu, nec repente, ne in oculos hominum incurrat. Sic κατὰ μικρὰ ὑποῤῥέειν τρίχες dicuntur Ælian. V. H. XI. 4. [Valcken. ad Theocrit. idyll. X. pag. 119. *Herm.*] 5. Cum illa vi conjuncta est significatio *diminutionis.* V. c. ὑπολογίζεσθαι ἐκ τῶν ὀψωνίων, *deductionem facere a stipendiis*, Polyb. VI. 37. Sic dicitur ὑπέρυθρος, *subruber:* ὑπόσαπρος, *subputris:* ὑπόχλωρος, *subpallidus:* ὑπόλευκος, *subalbidus* etc. 6. Quoniam qui latet, is fere tutus est: hinc accepit vim *præsidii* et *tutelæ.* Ut ὑπόσπονδος, sub *præsidio induciarum*, Xenoph. Ages. II. 16. 7. Qui sub aliquo est, is inferior est, et adeo alterius *potestati subjectus.* Hinc γυνὴ ὕπανδρος, *maritata*, Polyb. E. P. 36. Ὑποβάλλειν τινὰ τοῖς ὄχλοις, *populi potestati objicere*, ibid. 52. Ὑπαίτιος, *obnoxius reprehensionibus*, Xenoph. Mem. II. 8. 4. Ὑπακούειν, *parere*, ibid. II. 7. 10. Ὑπόκηρος, *morti obnoxius*, vid. Foës. Œcon. Hippocrat. 8. Significat *accessionem, successionem.* Ut ὑποδύνειν τὸ ζεῦγος, *ad jugum accedere*, Æschin. Dial. III. 10. Ὑποδύεσθαι τὴν πρᾶξιν, *subire negotium*, Polyb. II. 21. Ὑπειπεῖν, *orationi alterius aliquid subjicere*, Demosth. pag. 797. ¶. 433. 9. Ex additione fit rei incrementum. Hinc *vis augendi* eidem particulæ est tributa. Ut ὑποσπείρειν γέλωτα, *subinde risum interponere*, Ælian. V. H. II. 13.

Χωρὶς, cum genit. IX. Præpositio [1] χωρὶς solum genitivum admittit. Cum quo, ut plurimum, idem est, quod ἄνευ, *absque, sine.*

Præter. Aliquando est, *præter.* Nam χωρὶς δὲ τούτων, idem valet, quod πρὸς δὲ τούτοις· et χωρὶς δὲ, et χωρὶς τοίνυν, idem quod πρὸς δὲ, *præterea.* Thucyd. lib. II. Χωρὶς δὲ, ἄλλος ὅμιλος ψιλῶν, οὐκ ὀλίγος, *Præterea, velitum turba reliqua, non exigua* [2].

Nisi. X. Aliquando, significat *nisi, præterquam:* tuncque, vel conjungitur cum ἢ ὅτι, sine particula negativa. Xiphilin. in Commodo: Χωρὶς ἢ ὅτι Πομπηϊανὸς ὁ γέρων οὐκ ἔστιν ὅτε ἀπήντησεν, *Nisi quod Pompeianus senex nunquam occurrit,* id est, *interfuit.* Nam illud οὐκ non refertur ad χωρὶς, sed cum ἔστιν ὅτε significat, οὔ ποτε. Et casus sequi potest, ei similis, qui præcesserit: ut κακοὺς στρατιώτας οὐκ ἔχει, χωρὶς ἢ ὅτι ὀλίγους τινὰς, *Ignavos milites nullos habet, præter omnino paucos.* Vel conjungitur cum ἢ, et adject. ὅσος, absque negatione similiter. Dionysius Halic. lib. X. [3] Χωρὶς ἢ ὅσοι ὑπὸ νόσων, ἢ γήρως, φυγεῖν ἀδύνατοι ἦσαν, id est, *Præter eos, qui vel præ morbis, vel præ senio fugere non poterant.*

Vel construitur cum ἂν, aut εἰ, sequente part. negat. Plutarch. Camill. [4] Χωρὶς ἂν μὴ Γαλατικὸς ᾖ πόλεμος, id est, *Nisi si Gallicum bellum fuerit.*

Seorsim. XI. Aliquando denique adverbii potius rationem induit, quam præpositionis: tuncque significat *seorsum, separatim,* ut νόσφι Poëtice.

Quo sensu, duobus modis usurpatur. Primo, per se, ac sine ullo casu: ut, Χωρὶς γὰρ ἐκεῖνος, καὶ καθ' αὐτὸν δὴ μόνον ἐξετάζεται, id est, *Ille enim seorsim, ac per sese tantummodo spectatur,* aut, *secum ipse comparatur.* Χωρὶς περὶ ἑκάστων εἰπεῖν, *Seorsim de singulis dicere.*

Secundo, cum genitivo casu: ut, Ὅσον διὰ σταδίου χωρὶς ἀλλήλων διεστηκέναι, id est, *Uno circiter stadio ab invicem disjungi.* [Sed genitivus ἀλλήλων regitur a verbo διεστηκέναι, non a particula χωρίς. *Reizius.*]

* Ὑποπίνειν, *subbibere,* h. e. *largius bibere,* Xenoph. Symp. IX. 2. 10. Significat *in promtu.* Ut ὑπάρχειν, *adesse, in promtu esse,* ὑπεῖναι, *præsto esse,* vid. Ind. Demosth. Reisk. 11. *Secessionem, reversionem.* Ut ὑποχωρήσεις πεδιναὶ, *fuga in locis planis,* Polyb. I. 34. Z.

1 Quo jure *præpositionem* dicat Auctor χωρὶς, ut et superius ἄνευ, non meum sit probare.

2 Hinc, sequente τοῦ et infinitivo, redditur, *præterquam quod.* Aristid. pro Quatuorviris, pag. 472. Χωρὶς τοῦ μὴ ὁμολογεῖν ταῦτα ἐκείνοις, *Præterquam quod hæc illis non respondent.* Vel sine articulo; ita Crito apud Platonem: Χωρὶς μέν σου ἐστερῆσθαι, τοιούτου ἐπιτηδείου, *Præterquam quod te, amico tam necessario, privatus ero.* Notat etiam *præter,* ubi exceptio indicatur, quo sensu etiam casui suo postponitur. Sic de diluvio Apollodorus lib. I. pag. 19. Ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους, ΟΛΙΓΩΝ ΧΩΡΙΣ, *Ita ut omnes homines perierint, exceptis paucis.*

3 Pag. 646. lin. 19.

4 Pag. 151. lin. 26.

DE

ACCENTIBUS.

CAPUT I.

ACCENTUS est mensura syllabæ, quæ servatur aut scribendo, aut pronunciando, prout certa aliqua ratio, lex, aut consuetudo postulat.

Accentus sunt tres: Acutus, Gravis, Circumflexus.

Explicatio nominum, quibus in significandis accentibus pro varia specie et sede Grammatici Græci utuntur.

Acutus in	ultima	vocantur	Oxytonus: ut, τιμή.
	penult.		Paroxytonus: ut, λόγος.
	antepen.		Proparox. ut, ἄνθρωπος.
Circumflexus in	ultima	vocantur	Perispomenus: ut, ποιῶ.
	penult.		Properispom. ut, σῶμα.

Gravis ultimam syllabam duntaxat occupat, nunquam tamen pingitur, nisi in orationis contextu, ubi acutus vertitur in gravem: ut, ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐστι κοινὸν ἀγαθόν. Ubi nota, ἀγαθὸς, κοινὸν, si seorsim sumantur, tono acuto, sed in orationis contextu gravi pinguntur, ut in exemplis.

Animadverte itaque, acutus finalis sive sit in flexione, sive constructione, ante nullam distinctionem, vel duntaxat ante comma (,) vertitur in gravem: ut, ἀγαθὸς *bonus.* Si colon (·) vel punctum interrogationis (;) vel punctum admirationis (!) sequatur, manet acutus: ut, τίς ἀγαθός; *Quis bonus?* ὦ ἀγαθέ! *o bone!* τὸν ἀγαθόν.

Accentuum leges.

Circumflexus { nunquam est in antepenultima.
non nisi in syllaba natura longa.
non in penult. nisi ultima brevi [5].

5 Nempe natura; nam circumflectitur et penultima ante ultimam positione longam, ut αἶθοψ. Nimirum syllabam positione longam in accentuum ratione pro brevi haberi, mox dicetur, cap. 2.

Acutus { non præponitur antepenultimæ.
non in antepenultima nisi ultima brevi.

* Nisi in Ion. in prima Simplicium: ut, Αἰνείας, Αἰνείεω. Et Atticis in reliquis: ut, πόλις, πόλεως.

CAPUT II.

Accentuum Regulæ.

I.

Longa natura ante finalem brevem, si tonum habuerit, circumflectitur: ut, σῶμα, μῦσα, αὖλαξ[6].

Nota, αι et οι finales pro brevibus habentur: ut, μῦσαι, Αἰνεῖαι, ἄνθρωποι.

Nisi in { contractis syllabis, ut, Λητοῖ.
pronomine οἷ, *sibi.*
optativis: ut, ποιήσαι, εἴποι.
adverbiis: ut οἴκοι *domi*, οἷ, ποῖ *ubi* etc.

Nota, syllaba sola positione producta, in accentuum ratione pro brevi habetur: ut, αὖλαξ, τύπτε, γράμμα.

2. Vox cum enclitica composita in accentuum ratione pro duabus habetur: ut, ὥςτε, ἤνπερ. Sic ὗτινος, ᾧτινι, ὧντινων· contra regulas.

3. Omnis acutus finalis, præter τίς interrogativum, in orationis contextu, nisi sequente enclitica, vertitur in gravem: ut, ἀγαθὸς ἀνήρ. sed ἀγαθός ἐστι.

4. Omnis dictio oxytona Apostrophum passa { In indeclinabilibus amittit accentum: ut, κατ' αὐτὸν, id est, κατά.
In declinabilibus retrahit tonum: ut, δεῖν' ἔπαθε, id est, δεινά.

Sed enclitica inclinant et monosyllaba amittunt: ut, τ' ἄλλα.

5. Dictio paroxytona in flectendo facta impar, } ultima { brevi, erit proparoxyt. ut, τύπτων, τύπτοντος, ἕλλην, ἕλληνος.
longa, manet: ut, τυπτόντων.

* Excipe duntaxat, μήτηρ, θυγάτηρ, εἰνάτηρ, δημήτηρ, quæ penultimam notant.

6 Sed syllaba brevis, ex synaloëpha facta longa, retinet tonum naturalem, ut κᾤψον pro καὶ ὄψον.

6. Dictio proparoxytona in flectendo facta par vel impar, ultima
- brevi, manet: ut, τύπτομαι, τυπτόμεθα· εὔχαρις, εὐχάριτος.
- longa, erit paroxyt. εὔχαρις, εὐχαρίτων. Nota, tonus promovetur, salva lege quarta.

7. Longa ante longam, et brevis ante brevem vel longam, si tonum habuerit, erit acutus: ut, λόγος, λόγου, δοῦλου.

8. Ευ et ου finales, si tonum habeant, circumflectuntur, præter ἰδοὺ *ecce* et ἰού[7].

9. Dictio properisp. in flectendo facta
- Impar, ultima brevi, erit proparoxytona: ut, σῶμα, σώματος.
- Par vel impar, ultima longa, erit paroxytona: ut, σπουδαῖος, σπουδαίου.

10. Dictio polysyllaba oxytona vel perispomena in flectendo facta impar, habet tonum in penultima: ut
- ποιμὴν, ποιμένος.
- ἀγὼν, ἀγῶνος.
- τιμῆς, τιμῆντος.
- τυπτῶ, τυπτεῖτον.

Nota ad præcedentes leges et regulas.

1. Syllaba natura longa est, quæ in se complectitur vel
- Diphthongum.
- Vocalem longam η. ω.
- Vocalem ancipitem productam: ut, πᾶσα, πῖθι, κλῦθι.

2. Toni species in penult. pendet a syllabarum quantitate, juxta regulam primam et septimam.
Syllabarum quantitas et incrementum multum conducit ad toni notitiam, tum quoad ejus speciem, et sedem: ut, σῶμα, σώματος, σωμάτων· μοῦσα, μούσης.

CAPUT III.

Accentus recti singularis non potest certis regulis tradi, nisi singulis verbis adhibitis, quæ omnia recensere hic labor, hoc opus est; neque nobis, cum brevitati litaverimus, licet esse tam prolixis: cur enim quædam verba, quæ iisdem constant syllabis, vocalibus, et consonantibus varium et diversum habeant tonum, nulla certa regula, aut ratione demonstrari potest: dic obsecro, cur μᾶλλον[8],

7 Adde οὔ, οὐκ, οὐχ, in fine sententiæ.

8 An ut compenset absentiam τοῦ ι, quod exciderat ex regulari comparativo μάλιον, quod reservavit Hesychius?

πρᾶγμα, et πρᾶξις sunt properisp. cum ἄλλον, τάγμα, et τάξις sint paroxyt.? cur οὐρανὸς sit oxytonon et πεδίον paroxytonon; cum κοίρανος et στάδιον sint proparox.? Quæ porro major est varietas, quam in tribus, αἰγιαλὸς, αἱμύλος, et αἴσυλος, licet eadem terminentur analogia? Quare cum usu et lectione assidua melius et facilius edisci, quam ullis præceptis comprehendi queant, nunc temporis, dedita opera, omissa facimus.

De tonis in recto singulari regulæ generaliores.

1. Verbalia in μα { Dissyllaba habent tonum in penultima: ut γράμμα, τραῦμα. Polysyllaba sunt proparox. ut, ποίημα. }

2. Substantiva in εια { ab adjectivis oxytonis in ης sunt proparoxytona: ut, ἀληθὴς, ἀλήθεια. a verbis εύω sunt paroxyt. ut, δουλεία a δουλεύω, βασιλεία a βασιλεύω. }

3. Adjectiva comparativi et superlativi gradus in { ος { Dissyllaba sunt properis. ut, πλεῖστος. Polysyllaba sunt proparox. ut, σοφώτερος, σοφώτατος. } ων Paroxytona sunt: ut, ἀμείνων, βελτίων. }

4. Nomina composita cum quolibet nomine a præteritis mediis, ut a { κτείνω, τρέφω, τέμνω, τίκτω, λέγω, φέρω, } si capiantur { Active, sunt paroxytona: ut, μητροκτόνος *matricida*, θεολόγος *theologus*. Passive, sunt proparoxyt. ut, μητρόκτονος *a matre occisus*. }

5. Pronomina simplicia masculina[9], si { sint hyperdissyllaba, sunt proparoxytona: ut, σφέτερος, *suus*. non sint hyperdissyllaba, sunt oxytona: ut, ἐγὼ, σὺ, αὐτός. }

* Excipe { δεῖνα ἐκεῖνος, pro quo { κεῖνος, Ion. τῆνος, Dor. } οὗτος. }

Nota, composita sequuntur tonum simplicium: ut, οὗτος, τοιοῦτος· αὐτὸν, σεαυτόν.

Leges de accentibus recti casus singularis tunc, puto, certæ figi poterunt ubi omnium vocum, quaqua late patet lingua, origines ad constantem analogiæ normam revocari poterunt.

9 Et neutra: ut, σφέτερον αὐτό.

6. Adjectiva in κος aptitudinem vel potentiam significantia, sunt oxytona: ut, κριτικὸς, φυλακτικός.

7. Composita a βάλλω, πολέω, χέω, cum { Præpositione, sunt proparoxytona: ut, ἀμφίβολος[10], πρόχοος, Alia dictione, sunt paroxytona: ut, ἐκηβόλος[11], οἰνοχόος.

8. Dissyllaba { Interrogativa primam notant: ut, ποῖος *qualis.* Indefinita ultima: ut, ποιὸς *qualiscunque,* ποσὸς *quantuscunque:* sed πόσος *quantus?*

Adjectiva verbalia in εος, ut et participia præteriti passivi sunt paroxytona: ut, λεκτέος, γραπτέος, γεγραμμένος.

Nota de Participiis.

Æoles retrahunt accentum particip. { βεβλημένος, Æol. Aphær. βλήμενος, τετυφὼς Æol. τετύφων.

Compositio tonum participiorum non variat: ut, εἰμὶ, ὤν, παρών· sic ἐλθὼν, εἰσελθών.

De tonis feminini et neutrius generis Adjectivorum omnium trium terminationum in recto singulari.

Regula.

In Adjectivis (ut et Participiis et Pronominibus) tonus feminin. et neutrius generis, quoad fieri potest, sequitur tonum masculini: ut, καλὸς, καλὴ, καλόν· θεὶς, θεῖσα, θέν· πὰς, πᾶσα, πᾶν· θῆλυς, θήλεια, θῆλυ· ἥμισυς, ἡμίσεια, ἥμισυ· σπουδαῖος, σπουδαία, σπουδαῖον· ἅγιος, ἁγία, ἅγιον.

* Excipe duntaxat ἐλαχὺς, et λιγὺς, quæ in feminino accentum retrahunt in antepenultimam: ut, ἐλάχεια et λίγεια, et unum χαρίεις, χάριεν.

Nota, adjectiva feminina in recto singulari a masculinis { Parisyllabicis, ultimam producunt: ut, ἅγιος, ἁγία· præter πότνια, et δῖα. Imparisyllabicis, ultimam corripiunt: ut, πᾶσα, θεῖσα.

Adjectiva masculina paroxytona in ων { Imparisyllabica, retrahunt tonum: ut, ὁ καὶ ἡ ἀμείνων, καὶ τὸ ἄμεινον. Dissyllaba, penultimæ locum servant: ut, ὁ καὶ ἡ πλείων, καὶ τὸ πλεῖον.

10 Περίπολος. 11 Ὀνειροπόλος.

Adjectiva paroxyt. in ης in neutro sunt proparoxytona: ut, ὁ καὶ ἡ αὐτάρκης, καὶ τὸ αὔταρκες. oxytona servant tonum.

CAPUT IV.

De tonis obliquorum parisyllabicorum.

In tribus prioribus declinationibus simplicium tonus in recto Oxytonus, in
- Genitivo et Dativo est Perispom. ubique: ut, ποιητής, ποιητοῦ. ὁδὸς, ὁδοῦ, ὁδῶν, ὁδοῖς. καλὸς, καλοῦ.
- Reliquis casibus manet, ὁδὸν, ὁδούς.

Tonus in recto
- Paroxytonus, penultimæ locum tenet: ut, τύχη, τύχης, τύχην· χώρα, χώρας, χῶραι.
  - * Sed μία cum compositis in genitivo et dativo singulari ubique est perispomenon: ut, μιᾶς, μιᾷ· μηδεμιᾶς, μηδεμιᾷ· οὐδεμιᾶς, οὐδεμιᾷ.
  - Nota, adjectiva in recto plurali feminina sequuntur tonum masculini: ut, ἅγιοι, ἅγιαι, ἅγια, σπουδαῖοι, σπουδαῖαι, σπουδαῖα.
- Proparoxytona juxta regulam sextam, cap. 2.
- Properispomena juxta regulam nonam, cap. 2.

Ad præcedentem regulam nota generaliter.

1. Omnis genitivus pluralis in prima et secunda declinatione circumflectitur in ultima:
- Substantiva omnia, ut
  - Αἰνείας, Αἰνειῶν. μοῦσα, μουσῶν. τιμὴ, τιμῶν.
  - Excipe: χλούνων. χρήστων. ἐτησίων. Ἀφύων.
- Adjectiva duntaxat
  - Parisyllabica oxytona omnia cujuscunque generis: ut, καλὸς, καλῶν· καλὴ, καλῶν[12].
  - Imparisyllabica feminina: ut, ἡδὺς, ἡδέων· sed ἡδεῖα, ἡδειῶν. sic τυποῦσα, τυπουσῶν.

Nota secunda.

2. α finale in prima et secunda declinatione in duali, et dativo singulari producitur: ut, ἡ χώρα, τῇ χώρᾳ, τὰ χώρα. Sed in vocativo secundæ declinationis sequitur tonum recti: ut, ἡ μοῦσα, ὦ μοῦσα· ἡ χώρα, ὦ χώρα.

12 Nam excipiuntur gravitona feminina secundæ, a masculinis tertiæ deducta: ut, ἁγία, ἁγίων, πρᾳοτέρα, πρᾳοτέρων. Sic pronomen αὕτη, τούτων.

ας finale in prima et secunda declinatione in singulari et plurali numero communiter producitur: ut, ἡ χώρα, τὰς χώρας. Dorice corripitur: ut, τὰς χῶρας, τὰς, μῶσας.

αν finale in { prima producitur: ut, τὸν Αἰνείαν. secunda sequitur quantitatem recti: ut, ἡ χώρα, τὴν χώραν· μῶσα, μῶσαν.

Nota specialiter ad paroxytona.

3. Quatuor paroxytona primæ declinationis, ut δεσπότης, μητιέτης, ἀκακήτης, εὐρυόπης, in vocativo singulari fiunt proparoxytona: ut, ὦ δέσποτα, μητίετα, quibus addi potest οἰκοδεσπότης, ὦ οἰκοδέσποτα.

Hæc et similia nomina { Appellativa formant vocativum in α brevem: ut, ὦ βιβλιοπῶλα· κυνώπης, ὦ κυνῶπα. Propria α vocativi producunt: ut, ὦ Αἰνεία, ὦ Θωμᾶ.

Regula quartæ declinationis simplicium.

Tonus in recto singulari in obliquis hujus declinationis idem est, τὸ εὔγεων, τοῦ εὔγεω, τῷ εὔγεῳ, etc.

Sed si rectus oxytonus, genitivus pluralis et dativi omnes sunt perispomena: ut, ὁ λαγὼς *lepus*, τῷ λαγῷ, τοῖν λαγῶν, τῶν λαγῶν, τοῖς λαγῷς.

Regula de casibus obliquis parisyllabicis non contractis primæ declinationis contractorum.

Nomina substantiva et adjectiva polysyllaba in ης in recto, in vocativo fiunt proparoxytona: ut, ὁ καὶ ἡ ἀληθὴς, vocativo ὦ ἄληθες, αὐτάρκης, vocativo ὦ αὔταρκες· ὁ ἡρακλῆς, ὦ ἥρακλες, *Hercules*. Sic de tonis parisyllabicis. Excipio duntaxat vocativ. quintæ declinationis, de quo in sequente capite.

CAPUT V.

Declinatio quinta.

Polysyllaba hujus, aut cujuscunque declinationis imparisyllabica, quoad tonum in obliquis, innotescunt per regulam. 5, 6, 10, cap. 2.

Monosyllaba in recto, in genit. et dat. sing. et dativo plurali sunt oxytona: ut, χεὶρ, χειρὸς, χειρὶ, χερσί· πᾶς, παντὸς, παντί· εἷς, ἑνὸς, ἑνὶ, cum compositis: ut, οὐδεὶς, et μηδεὶς, οὐδενὸς, μηδενὸς, οὐδενὶ, μηδενί.

* Sed penultima dativi pluralis
- in compositis ab εἷς acuitur; ut, ἐδέσι, μηδέσι.
- τοῦ πᾶς, *omnis*, circumflectitur: ut, πᾶσι.

Monosyllaba in recto
- In accusativ. singul. nomin. accusat. et vocat. dual. et plurali penultim.
  - longam circumflectunt: χεῖρα, χεῖρε, χεῖρες, χεῖρας.
  - brevem acuunt: ut, ποῦς, πόδα, πόδες, πόδας.
- In genitivo duali et plurali sunt perispomena: ut, χείρ, χειροῖν, χειρῶν· ποῦς, ποδοῖν, ποδῶν.

* Excipe duntaxat δμῶς, τρῶς, θῶς, φῶς et φῷς; κρὰς, δὰς, λὰς, παῖς, simul et οὖς, quæ in genitivo plurali contra regulam sunt paroxytona: ut, τρώων, πάντων, παίδων, φώτων, et unum ὁ φὼς, in duali τοῖν φώτοιν, sic Canin.

Nota ad præcedentes regulas.

Τίς interrogativum, et pronomen δεῖς, ut et participia monosyllaba ubique penultimam notant: ut, τίς τίνος τίνι τίνα· θεὶς θέντος θέντα· στὰς στάντος στάντι στάντα· δεῖς δεῖνος δεῖνι δεῖνα.

Regula.

Nomina hujus declinationis Metathesin passa, et syncopata omnia, et hæc vox γυνὴ, quoad tonum in obliquis imitantur monosyllaba: ut, ἀνὴρ ἀνδρὸς ἄνδρα· κύων κυνὸς κύνα· γυνὴ γυναικὸς γυναικὶ γυναῖκα· γόνυ γόνυος γόνος· δόρυ δόρυος δουρός.

Nota, ας finale
- communiter corripitur: ut, τιτᾶνας.
- Dorice producitur: ut, τοὺς τιτάνας.

De tonis obliquorum imparisyllabicorum obiter.

Paroxytona hyperdissyllaba in ων in vocativo sing. sunt proparox. ut, ἀμείνων, ὦ ἄμεινον, Ἀγαμέμνων, ὦ Ἀγάμεμνον.

* Excipe duntaxat Λακεδαίμων, Παλαίμων, Μαχάων, Ἱκετάων, Ἀρετάων, quæ penult. vocativi singularis circumflectunt: ut, ὦ Λακεδαῖμον, Παλαῖμον, Μαχᾶον, etc. Quibus adde composita a φρὴν, quoties penultim. vocativi producunt: ut, ταλαίφρων, ὦ ταλαῖφρον· at ταλάϊφρον.

Hæc oxytona πατὴρ, γαστὴρ, ἀνὴρ, δαὴρ, σωτὴρ, γυνὴ, et tria paroxytona, δημήτηρ, εἰνάτηρ, θυγάτηρ, in vocativo singulari tonum retrahunt: ὦ πάτερ, γάστερ, ἄνερ, δάερ, σῶτερ, γύνη, δήμητερ, εἴνατερ, θύγατερ.

CAPUT VI.

Accentuum ratio in Contractione.

In contractione ex gravi et acuto fit acutus: ut, ποιεόμεθα, ποιούμεθα.

Ex acuto et gravi fit circumflexus: ut, ποιέομαι, ποιοῦμαι.

Nota, in verborum contractione verum est.

* In nominibus excipe duntaxat:
- Nom. et vocat. dual. secundæ et tertiæ declinat. simpl. ut, τὼ νόω νὼ, μνάα μνά.
- Genit. plur. εὐηθέων, συνηθέων, ἀσυνηθέων, τριηρέων, quæ tonum retrahunt: ut, εὐήθων, τριήρων, ab εὐήθης et τριήρης, etc.
- Accusativum singul. quartæ declinationis contract. si terminatio recti sit ώ· ut, ἡ λητὼ, τὴν λητόα λητώ[13].

Syllaba tono affecta, in quam non cadit contractio, vendicat tonum: ut, τίμαε, τίμα, τεῖχεος τείχους.

* Excipe duntaxat quædam adjectiva in εος proparoxytona materiam aut colorem significantia, quæ promovendo accentum, post contractionem fiunt perispom. ut, χρύσεος, *aureus*, χρυσοῦς· ἀργύρεος, *argenteus*, ἀργυροῦς· χάλκεος, χαλκοῦς· sic ἔρεος, πορφύρεος, κεράμεος. Quibus adde ἀδελφίδεος, θυγατρίδεος, quæ εος in οῦς contractum mutant.

Contracta omnino producuntur: ut, ὁ καὶ ἡ νῆστις, sed τοὺς καὶ τὰς νήστιας, νῆστις· ὁ καὶ ἡ ἄδακρυς, sed τοὺς καὶ τὰς ἀδάκρυας, ἀδάκρυς.

CAPUT VII.

De tonis verborum compositorum et simplicium, cujuscunque vocis, modi, numeri, aut personæ, juxta sequentes sex tabellas.

Tabella modi Infinitivi.

Verba in Indicat.
- perispom.: in voce activa, manent in Infinitivo: ut, σπειρῶ, σπειρεῖν· τυπῶ, τυπεῖν, et Aorist. β. ut, ἔτυπον, τυπεῖν.
- proparox.: in voce passiva et media, manent in Infinitivo: ut, τύπτομαι, τύπτεσθαι, τυπήσομαι, τυπήσεσθαι. * Quibus adde aorist. α mediæ vocis: ut, ἐτυψάμην, τύψασθαι.

13 Nam, si rectus terminatur in ὼς, circumflectitur: ut, τὴν αἰδόα, αἰδῶ.

Reliqua tempora modi infinitivi cujuscunque vocis habent tonum in penultima: ut, ποιῆσαι, τυπῆναι, τετυφέναι, ἱέναι, εἶναι, θεῖναι.

Regula.

Idem est tonus modi infinitivi in verbis simplicibus, et compositis: ut, ἔχειν, παρέχειν· ἐλθεῖν, εἰσελθεῖν· εἶναι, παρεῖναι.

Tabella modi Infinitivi extra communem Dialectum.

- Communiter tonus in ultima, si
  - numerus syllabarum servetur, manet: ut, τυπεῖν, Dor. τυπέν. ποιεῖν, Æol. ποιῆν, ποιεῖς.
  - paulum augeatur, erit in penultima: ut, τυπεῖν, τυπέμεν.
- Communiter tonus in penultima, si
  - numerus syllabarum non augeatur, manet: ut, τύπτειν, Dor. τύπτεν, Æol. τύπτην· sic τυπῆναι, Ion. τυπῆμεν et τυπέμεν· δοῦναι, Ion. δόμεν.
  - augeatur syllaba, est proparox.

Finita in αμεναι, εμεναι, ημεναι, et ομεναι, cujuscunque dialecti, sunt proparoxyt. ut, δοῦναι, δόμεναι, θεῖναι, θέμεναι.

Tabella verborum simplicium, indicans tonum secundæ personæ singularis Imperativi, et primæ in reliquis modis cujuscunque vocis aut temporis.

- Verba monosyllaba
  - Brevia, sunt oxytona: ut, θές *pone*, δός *da*.
  - Longa circumflectuntur: ut, θῶ, δῶ, ἦν.
- Dissyllaba ultima
  - Brevi, habent tonum in penult. ut, τύπτε, σῶσαι. * sed εὑρέ, ἐλθέ, *veni*, εἰπέ, *dic*, Attice sunt oxyt. [14]
  - Longa vel sunt
    - paroxytona: ut, τύπτω,
    - perispomena: ut, τυπεῖ, τυπῶ.
- Polysyll. ultima
  - Brevi sunt proparox. ut, τέτυφα, ἔχθαιρε, ἵστασο, ἤκουσα. * Sed tempora optativi modi activi ab Indicat. perispom. ut, τυπῶ, τυποῖμι, σπερῶ, σπεροῖμι.
  - Longa vel
    - parox. ut, λαμβάνω.
    - perisp. ut, ἀκοῦ.

Regula.

Aoristus secundus mediæ vocis in secunda persona sing. Imperativi modi est perispom. ut, τυποῦ, σπαροῦ. Præter unum τράπου.

14 Addunt λαβέ, ἰδέ.

Tabella verborum simplicium, indicans tonum in reliquis personis, cujuscunque numeri, temporis, aut vocis, per tonum primi singularis.

Tonus perispom. in prima persona, in reliquis personis si numerus syllabarum	servetur, manet: ut, θῶ, θῇς· τυπῶ, τυπῇς, τυπῇ.		
	paulum augeatur, ut in regula decima, cap. 2.		
Properispom. in prima, in reliquis personis si numerus syllabarum	augeatur, fit juxta regulam nonam cap. 2.		
	non augeatur, ult.	brevi, manet: ut, τυποῦμαι, τυπεῖται.	
		longa, erit parox.	
	minuatur, fit perispomen. ut, τυποῦμαι, τυπῇ.		
Paroxyt. in prima, in reliquis personis si sylllab. numerus	augeatur, fit juxta regulam quintam cap. 2.		
	non augeatur, ultima	brevi	In polysyll. erit proparox. ut, τύπτοιο.
			In dissyll. erit properisp. ut, πταίμην, πταῖο.
		longa, manet: ut, τύπτεις.	
Proparoxyt. in prima singulari, in reliquis personis ejusdem temporis si numerus syllabarum	augeatur, fit juxta regulam sext. cap. 2.		
	non augeatur,	ult. brevi, manet: ut, τύπτομαι, τύπτεται,	
		ultima longa, erit paroxyt. ut, τύπτηθι, τυπτήτω, τυπτήτων.	
	minuatur, erit paroxytona: ut τύπτομαι, τύπτῃ.		

Nota ad paroxyt. in præcedente tabella.

Paroxyt. in εἵμην, et αἵμην, duntaxat in verbis in μι, si numerus syllabarum	augeatur, fit juxta regulam quintam cap. 2.		
	non augeatur ult.	brevi, properisp. ut, ἱσταίμην, ἱσταῖο· θείμην, θεῖο.	
		longa, manent.	

Quibus addi possunt futur. α. in quinta, et futur. β. in reliquis conjugationibus Barytonorum in voce media, et modo optativo, ut, σπεροίμην, σπεροῖο, σπεροῖτο· τυποίμην, τυποῖο, τυποῖτο.

Reliqua autem in αίμην et οίμην sequuntur tonum parox. sicut in tabella: ut, τυψαίμην, τύψαιο· τυπησοίμην, τυπήσοιο.

Tabella verborum compositorum duntaxat in secunda persona sing. modi imperativi.

Monosyllaba post compositionem sunt paroxytona: ut, ἕς, ἄφες, *remitte:* δός, ἀπόδος, *redde.*

Dissyllaba, ultima
- brevi, post compositionem sunt proparoxytona: ut, ἐλθὲ, εἴσελθε, μάθε, κατάμαθε· τεῖνον, ἔκτεινον. Item polysyllaba: ut, ἔγειρον, συνέγειρον.
- longa, servant tonum: ut, αἱροῦ, ἀφαιροῦ.

* Hæc duo tamen excipiuntur, λαθοῦ, ἐπιλάθου, *obliviscere:* ἱκοῦ, ἐφίκου, *veni.*

Tabella verborum compositorum in prima persona singulari per omnes modos.

Monosyllaba simplicia, Dissyllaba simplicia, Hyperdissyllaba simplicia, post compositionem, ultima
- longa, servant tonum simplicium: ut, δῶ, ἀποδῶ. præter unum σχῶ, κατάσχω.
- longa, servant tonum simplicium: ut, σταθῶ, κατασταθῶ.
- brevi, sunt proparox. ut, εἰμὶ, ἄπειμι.
- brevi, servant tonum: ut, ὤρυξα, ἐξώρυξα.

* Excipiuntur a dissyllabis aorist. et præterita dissyllaba properispomena: ut, εἶδον, εἷλκον, εἶχον, ἧκα, quæ in compositione servant tonum simplicium: ut, κατεῖδον, κατεῖχον, συνῆκα.

1. Nota, nisi servata vocali præpositionis, tum quidem sunt proparoxytona: ut, ὑπόειχον, ὑπόειξα.

2. Nota, οἶδα, et κεῖμαι in compositione retrahunt tonum: ut, κάτοιδα, σύνοιδα, πρόκειμαι.

Regula.

Dissyllaba simplicia in μην, a diphthongo vel vocali longa incipientia, post compositionem, modo non augeantur in principio, ultima brevi sunt properispom. ut, καθήμην, καθῆσο, καθῆτο, ab ἧμαι *sedeo:* at ἐκαθήμην, ἐκάθησο, ἐκάθητο. Sic ἐνώρμην, ἐνῶρσο, ἐνῶρτο, ab ὄρομαι *concitor.* Tonus in reliquis personis sequitur tonum simplicium, ut in simplicium tabulis declaravimus.

Nota obiter de ultimis verborum syllabis.

Cujuscunque modi, personæ, temporis, aut numeri, (nisi in contractis)
- in α, ε, ο, ι, finita, corripiuntur: ut, ἔτυψα, τύπτουσι, ἐτύπτετο.
- in ας, αν, ον, et ιν finita, corripiuntur: ut, ἔτυψας, ἔτυψαν, ἔτυπτον, τύπτουσιν.

In υν et υς finita, producuntur: ut, ἐζεύγνυν, ἐζεύγνυς.

CAPUT VIII.

Regulæ Adverbiorum et Præpositionum.

Adverbia a genitivo adjectivorum orta, sequuntur tonum originis: ut, *σοφῶς* a *σοφῶν*.

* Excipe duntaxat *αὐτάρκως sufficienter*, ab *αὐταρκῶν*, et *κακοήθως* a *κακοηθῶν*.

Adjectiva adverbiascentia servant tonum originis: ut, *ἡδὺ suaviter*, *τάχιστα celeriter*.

Adverbia interrogativa { monosyllaba circumflect. ut, *πῶς; quomodo?* / dissyllaba parox. ut, *πότε; quando?* }

Præpositiones omnes, modo tonum habeant, sunt oxyt.

Præpositiones suo casui immediate postpositæ, retrahunt tonum: ut, *εἰρήνης πέρι*[15].

* Excipe *ἀνὰ* et *διὰ*, ut differant a *Δία Jovem*, *ἄνα o rex*[16].

Adverbia in { *δα* et *ζε* sunt proparoxytona: ut, *θύραζε*. præter unum *χαμάζε*. / *δην* sunt paroxytona: ut, *κρύβδην*. / *δον* et *στι* sunt oxytona: ut[17], *ἑλληνιστί*. }

CAPUT IX.

De Dictionibus Encliticis.

Enclitica dictio est quæ proprium accentum inclinat, id est, transfert in præcedentis dictionis finalem syllabam in eadem clausula, modo sit capax, eam acuens: ut, *σῶμά μου*.

Dictiones Encliticæ.

In Nominibus *τὶς quidam*, per omnes casus: item *τεῦ*, Dor. *τοῦ*, *τῷ*, Attic. pro *τινὸς*, *τινί*. sic *τεω* et *τεων*, cum articulo subjunctivo *ὃ*· ut, *ὅτεω*, *ὅτεων*. Sed *τίς* interrogativum non inclinat.

In pronominibus, *μοῦ μοὶ μέ· σοῦ σοὶ σέ· οὗ οἷ ἕ· σφὲ σφίσι σφᾶς*, extra communem dialectum: sing. *σέο*, *σεῦ*, *τεῦ*, *τοὶ*, *τὶν*, *τὺ*, *εὗ*, *μὶν*, *νίν*· dual. *σφωὲ*, *σφώ*. plural. *σφὶ*, *σφὶν*, *σφέας*, *σφὲ*, *μὶν*, *νίν*· post præpositiones tamen et *ἕνεκα* et *ἢ* non inclinant.

15 Retrahunt eædem tonum suum, quando pro verbis ponuntur: ut *μέτα*, *πάρα*, *πέρι*, *ἔπι*, pro *μέτεστι*, *πάρεστι*, *περίεστι*, *ἔπεστι*.

16 *Διὰ* tantum excipit H. Stephanus ad Corinth. pag. 60. utrum de *ἀνὰ* dubitaverit, nescio. Illud addit: *si ob eam tantum rationem rejiceretur διὰ, quod cum accusativo Δία posset coincidere, itidem πάρα* pro *παρὰ rejici possit et μέτα pro μετὰ, pro πάρεστι et μέτεστι.*

17 *Παραστάδόν.*

In verbis, εἰμὶ, εἶς [18], ἐστὶ, dual. ἐστὸν, ἐστὸν, plur. ἐσμὲν, ἐστὲ, εἰσὶ, Poët. et Dor. ἐσσὶ, et ἐντί· φημὶ, φησὶ, dual. φατὸν, φατὸν, plur. φαμὲν, φατὲ, φασί.

In adverbiis, ποῖ, πῶ, ποθὶ, ποτὲ, πῆ. Dor. πόκα, πᾶ, πῶς, ποῦ, Ion. κῶς, κοῦ, si non interrogent.

In conjunctionibus, τὲ, κὲ, Dor. κὰ, κέν. expletivæ innumeræ, νὺ, νὺν, θὴν, θὲν, πὲρ, τοὶ, ῥὰ, γέ.

Inclinant post:
- Proparoxytona: ut, ἄνθρωπός τις.
- Paroxyt. txochaica - υ: φύλλά τε. λάμπέ τε. ἄνδρά μοι.
- Properispom. σῶμά μου.
- Dictionem nudam, οὔ, οὔτι·

Amittunt post:
- Oxytona: ut, Θεός μου, Θεόν τινα.
- Parox.:
  - Pyrrichia υ υ λόγος τε
  - Spondaica - - χώρα τε
  - Iambica υ - λόγῳ τε

  duntaxat monosyllaba. Dissyl. retinent: ut, λόγον τινά [19].
- Perispomena: ut, ὁρῶ σε.

Verbum ἐστι:
- habet acutum in prima, quoties est initium orationis [20], vel inmediate postponitur his particulis, οὐκ, ὡς, εἰ, καὶ, ἀλλ' et τοῦτ' pro τοῦτο· ut, οὐκ ἔστι, ἀλλ' ἔστι, τοῦτ' ἔστι.
- amittit accentum post: Oxytona: ut, καλός ἐστι. Perispom. ut, ἑρμῆς ἐστι.
- inclinat accentum post: Proparox. ut, ἄνθρωπός ἐστι. Properispom. ut, σῶμά ἐστι.
- retinet post paroxyt. ut, λόγος ἐστί, χώρα ἐστί.

Nota, dictio polysyllaba finalis a duplici consona, non est capax inclinationis: ut, φοῖνιξ ἐστί.

Δὲ, θὲ, et οὖν peculiarem habent inclinationem.

Δὲ inclinat:
- quando articulo præpositivo junctum ponitur pro demonstrativo pronòmine: ut, ὁδὲ et ὅδ', *id* [21], οὗτος *hic et ille:* sic ἥδε, τοῦδε, τόνδε, ubique per obliquos.
- quod accusativis nominum secundæ vel tertiæ declinationis adjungitur, vel vice præpositionis εἰς fungitur: ut, οἰκόνδε, *domum*, ἀγορήνδε, *ad forum*.

18 Secundæ personæ singularis inclinatæ exemplum desidero.

19 Quia linguæ natura tonum antepenultimæ præmissum non patitur, siquidem enclitica cum præcedenti voce ita coalescit, ut, quantum ad tonum, pro una voce habeatur.

20 Vel etiam in media oratione, ubi per Anaphoram aliud ἔστι orationis alteram partem incipit. Ita apud Platonem de Rep. lib. II. pag. 368. in fin. Δικαιοσύνη φαμὲν ἔστι μὲν ἀνδρὸς ἑνός; ἔστι δέ που καὶ ὅλης πόλεως. Similiter apud Pausaniam in Achaicis pag. 420. Διδυμαίοις δὲ ἔστι μὲν Ἀθηνᾶς ναὸς καὶ ἄγαλμα ἐς τὰ μάλιστα ἀρχαῖον· ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν σφισιν. Vel quoties synalœpham patitur: ut, πᾶσα ψυχὴ ἔστ' ἀθάνατος. Item in ἔστιν ὅτε, ἔστιν ὡς, ἔστιν ὅπου et similibus in media sententia.

21 Ita invenio; nec dubium quin Auctor dederit *id est*.

Δὲ ad τοῖος, τόσος, τηλίκος *tantus*, τῆμος *tum*, ἔνθα *hic*, ἔνθεν *illic*, ὑφὲν junctum facit, ut sint quasi oxyt. ut, ποιόςδε, τοσόςδε, τηλικόςδε, τημόςδε, ἐνθάδε, ἐνθένδε. Sic in obliquis se habent more oxytonorum: ut, τοιοῦδε, τοσοῦδε, τημοῦδε, τηλικοῦδε, sic ubique.

Nota, δε in δι versum, Attici utcunque acuunt: ut, τοιοςδί· τοιαδί· ἐνθαδί· ὅδε at ὁδί.

Θὲ inclinat in compositione cum { ει, ut εἴθε. / αι, ut αἴθε. }

οὖν inclinat in compositione cum οὐκ, quoties negat, et non interrogat: οὔκουν, *non;* at οὐκοῦν; *num?* non inclinat.

Regula.

Nulla dictio duplici, nisi sequente enclitica, notatur accentu, γεγραμμένος, ἄνθρωπός τις.

Omnis dictio sua natura aliquo notatur accentu, nisi viginti sequentia vocabula.

Nullo accentu notantur ὁ, ἡ, οἱ, αἱ, (ἁ Dor. pro ἡ τά.) * nisi δὲ juncta, ὅδε ut supra, vel pro οὗτος, αὕτη, οὗτοι, αὗται usurpantur. Hom. ὃ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν. ὃ, id est, οὗτος, *hic venit*, etc.

Nota, ὅ acutitonum quatuor significat; {
hoc, sic est neutrum genus articuli præpositivi, per Aphær. pro τό.
quod, sic est neutrum genus articuli subjunctivi.
qui, sic est masculinum articuli subjunctivi per Apocop. pro ὅς.
quia, sic conjunctivo pro ὅτι per Apocopen. }

Nullo accentu notantur {
Præpositiones εἰς, ἐς, ἐν, εἰν, ἐκ, ἐξ.
Conjunctiones, εἰ, Dor. αἰ.
Adverbia, οὐκ, οὐ, οὐχ, ὡς, *ut*, ποι, *alicubi*. }

Nota, Adverbia hæc puncto immediate præposita plerumque acuuntur, πῶς γὰρ οὔ; sic in Iliad. γ'. ὄρνιθες ὥς.

Item ἐξ in fine membri aut periodi, et ὧς pro οὕτως *sic*, tono pinguntur: ut, ὧς εἰπὼν ὤτρυνε, Hom. *sic locutus* etc.

Synencliticæ dictiones omnes, excepta ultima, acuuntur: ut, τίς σέ μοί φησί ποτε. ubi μοί post σέ inclinat, etc.

Nota, cum multæ dictiones encliticæ simul conveniunt, dicuntur synencliticæ, ut supra in exemplis.

Nota: Inclinatio post Apostrophum.

Dictio utcunque oxytona si patiatur Apostrophum, sequente enclitica, rejicit tonum in suum locum: ut, καί τινά ἐστι, καί τιν' ἐστί· δεινά ἐστι, δείν' ἐστί· πάντά ἐστι, πάντ' ἐστί· πρᾶγμά ἐστι, πρᾶγμ' ἐστί· οὔγέ ἐστι, οὔγ' ἐστί.

* Præter ἀλλ' et τῦτ' ut, ἀλλ' ἔστι, τῦτ' ἔστι.

In aliis dictionibus apostrophus non variat accentum: ut, χώρα ἐστὶ, χώρ' ἐστί.

Nota ad encliticas non inclinantes.

Encliticæ dictiones servant tonum post dictionem inclinationis capacem, præcipue vero Pronomina, idque quoties sumuntur emphatice, ἤκουσα σὲ, *audivi te*, te non alium: sed in hisce minutiis non facesso negotium tironibus: hæc itaque deditá opera omissa facimus.

CAPUT X.

Accentuum ratio inter figuras dictionis.

Prosthesis.

VERBORUM tonus post Prosthesin mutatur et retrahitur: ut, εἶπα, ἔειπα, *dixi:* κλῦθι, κέκλυθι.

Modo patiatur lex accentuum, unde ἤτην, *erant duo*, ἐήτην, non ἔητην, salva lege quinta: sic ἥνδανον. ἐήνδανον, non ἔηνδανον, salva lege quarta.

Oxytona post Prosthesin servant tonum: ut, ταγὼν, τεταγών· ὀρτὴ, ἑορτή.

Aphæresis.

Dictio per Aphæresin facta monosyll. } longa circumflectitur: ut, ἔβη, βῆ.
* præter unum ἔχρη, χρή.
brevis acuitur: ut, ἔβαν, βάν.

Dictio polysyllaba tonum per Aphæresin ablatum transfert in proximam syllabam [22]: ut, ἔθηκε, θῆκε, ἔδωκα, δῶκα. ἔτυψε, τύψε. βέβληται, βλῆται.

Syncope.

Accentus super diphthongum, quæ non tota per Syncopen tollitur, servat suam sedem: ut, κρείσσων Sync. κρέσσων. ἐγείρεται· Sync. ἐγέρεται.

22 Ita tamen, ut, postulante natura Syllabæ, tonus mutetur: nam si longa est natura, protractus tonus acutus transit in circumflexum, quum ultima natura brevis est: ut ἔθηκε, θῆκε. ἔδωκα, δῶκα. βέβληται, βλῆται. At, penultima brevi aut positione longa, manet acutus: ut, ἔτυψε, τύψε· ἔφατο, φάτο· ἔλαβε, λάβε.

Nota, mutatur tonus pro syllabarum quantitate: ut, εὐρεῖα, εὐρέα; non εὐρεῖα, salva lege secunda.

Tonus supra vocalem non syncopatam { in dissyllabis manet: ut, ἤλυθον, ἦλθον· παρατιθών, παρτιθών. in proparoxytonis retrahitur: ut, ἐκοσμή-θησαν, κόσμηθεν.

Epenthesis.

Tonus, Epenthesi facta, servat suam vocalem vel diphthongum, quam prius habuit: ut, ἀγεῖν, ἀγαγεῖν.

Nota, si fieri potest juxta leges accentuum: unde ἦγον, εἶθα, Attica Epenth. ἤγαγον, εἴωθα, mutatur toni species, salva lege prima.

Apocope.

Voces per Apocopen factæ monosyllabæ sunt vel { Perispom. ut, δῶ pro δῶμα. Acutitonæ, ut ῥὰ pro ῥάδιον, πὰρ pro παρά.

Nota, tonus supra vocalem Apocopen passam mutatur et retrahitur pro syllabarum quantitate: ut, βριθὺ, βρῖ· παρὰ, πάρ.

Regula.

Tonus supra vocalem non Apocopen passam, manet: ut, δά-κρυον, δάκρυ· ποσειδῶνα, ποσειδῶ· ἔτασε, ἔτα, salva lege prima.

Regula.

Particula σθα Æolica Paragoge addita non mutat dictionis tonum: ut, ἦς *eras*, ἦσθα· κλαίοις, κλαίοισθα· at οἶδα, οἶδασθα, salva lege prima. Sic ἔδειρας, ἐδείρασθα, salva lege quarta.

Dictio Apocopen passa, si una cum voce sequente in unum coalescit, tonum suum amittit: ut, ἐγὼ οἶδα, ἐγῷδα· κατὰ τοῦτο, κατ-τοῦτο. sic τοῦτ' ἔστι, τουτέστι.

Nota obiter, cum multæ dictiones in unam coalescunt, omnes, excepta ultima, tonos amittunt: ut, τοπαραπολὺ, seorsim τὸ παρὰ πολύ.

Accentuum ratio in dictionibus syllabicis θι, θεν, σε φι, φιν Paragogice additis.

Hæ dictiones nominibus appositæ, non mutant tonum a sua vocali, aut vocalis sede:

θι,	ὀὐρανὸς, οὐρανόθι· ἀρχὴ, ἀρχῆθεν·
θεν,	πῦ, πόθεν· πᾶν, πάντοθέν· ἄνω, ἄνωθεν.

σε,	οὐρανὸς, οὐρανόσε.
φι	ἀγέλη, ἀγέληφι· ἐξ εὐνῆς, ἐξ εὐνῆφι.
φιν	στῆθος, στήθεσφιν· ἄκανθα, ἀκάνθαφιν.

Nota ad φι et φιν, ο ante φι vel φιν, semper vendicat tonum: ut, πόντος, ποντόφι.

In his, et similibus, id quod toties inculcavimus, accentum variari tum quoad speciem, tum sedem pro syllabarum quantitate et numero juxta leges et regulas, nemo non norit.

CAPUT XI.

Tabella Æol. Ion. Dor. Dialecti in tribus prioribus declinationibus simplicium per tonum communem in ultima.

Communiter obliquus par, Æol. Ion. Dor. factus impar habet tonum in penult.	ποιητὴς,	Com. οῦ, ῆ, ὴν, ῶν, αῖς, άς.
		Ion. έου, έα, έων, ῇσι, έας.
		Æol. ᾶο. άων, αῖσι Dor.
	τιμὴ,	Com. — ῶν, αῖς.
		Ion. — έων, ῇσι.
		Æol. — άων, αῖσι.
	ὁδὸς,	Com. οῦ, — οῖς.
		Ion. οῖο. — οῖσι.

Regula.

Utcunque se habet rectus, genit. pluralis Æol. in prima, ut et Æol. et Ion. in secunda declinatione semper est paroxyt. ut, Αἰνείας, Αἰνειάων· μοῦσα, μουσέων, et μουσάων. Sic τράπεζα, τιμὴ, in έων, et άων. Sed genitivus Æol. sing. Ion. sing. et plur. innotescit per tonum communem, ut in tabella.

Per tonum communem in penultima.

Communiter obliquus par, Æol. Ion. Dor. factus impar, habet tonum in antepenult.	Αἰνείας	Com. νείου, νείαν, νείαις, νειῶν.
		Æol. νείαο.
		Ion. νείεω, νείεα, νείῃσι, νείεων.
	μοῦσα	Com. — μούσαις.
		Ion. — μούσῃσι.
	λόγος	Com. λόγου, — λόγοις.
		Ion. λόγοιο, — λόγοισι.

Nota, parisyllaba sequuntur tonum communem, ut Com. μουσῶν, Dor. μουσᾶν.

Nota, adjectiva per omnia quoad tonum sequuntur ductum substantivorum: ut, καλὸς, καλοῦ, Ion. καλοῖο· ἡμέτερος, ἡμετέρου, ἡμετέροιο.

Reg. obiter.

Ἰῶτα Atticum finale vendicat tonum oxyt. utcunque: ut, οὗτος, οὑτοσί· τουτωί· νυνί[23]: τοιαδί· ταυτί.

Reg. de Dat. duali Poët. cujuscunque declinationis.

Dativus in οῖν communiter perispom. Poëtice erit properispom. ut, ὁδὸς, ὁδοῖιν, Poët. ὁδοῖν· χειροῖν, χειροῖιν.

Reg. de Dat. plur. Poët. cujuscunque declinationis.

Dativus pluralis Poët. in εσι vel εσσι, fit proparoxyt. ut, ἔπος, ἔπεος, ἐπέεσσι· τρὼς, τρωὸς, τρώεσι.

Reg. de Casu Attico cujuscunque declinationis.

Casus Attici habent accentum in antepenult. quamvis ultima sit longa: ut, πόλις, πόλεως· πέλεκυς, πελέκεως· μενέλεως, μενέλεω. * Nisi recte sit oxytonus: ut, βασιλεὺς, βασιλέως.

23 Ναυί olim legebatur.

Μὴ νεμέσα βαιοῖσι, χάρις βαιοῖσιν ὀπηδεῖ.

GODOFREDI HERMANNI

ADNOTATIONES.

HERMANNI ADNOTATIONES.

1. Vid. H. Steph. de dial. Att. pag. 17. ad art. 21. 1

1. Fischer. ad Weller. III. 259. seq. Sic διὰ ταύτης apud Suid. 2
in ἀναλαβεῖν explicat Wakefieldius ad Eurip. Ion. 438.

2. Nomen per ellipsin omittitur semper, si articulus masculi- 3
ni vel feminini generis est, non semper, si neutrius. Omittitur, quum grammatici dicunt, τὸ ποιῶ, scil. ῥῆμα; τὸ καλῶς, scil. ἐπίῤῥημα, et in similibus. Plerumque vero aliquod nomen ad articulum neutrius generis subintelligere ineptum foret, quia neutrum ob hanc ipsam caussam adhibetur, quod res aut non habet nomen, aut nomen non statim succurrit. Τὸ γὰρ φιλῆσαι τὸν θανόντ' ἄγει δάκρυ. Τὸ μὲν, ὅτι-τὸ δὲ, ὅτι.— Sic etiam in nominibus: οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη. *Triste lupus stabulis.* Ridiculum foret hic supplere *negotium. Hoc totum philosophari.* Idem in τί. Quia dicitur τί χρῆμα λεύσσω, ex eo non consequitur τί λεύσσω intellecto χρῆμα dici. Nam ne cogitatur quidem. Alia res in masculinis et femininis, quæ quia certum genus indicant, non possunt non ad certum nomen referri.

3. Plurima de formula ὁ μὲν-ὁ δὲ congessit Fischerus ad Weller. I. 4
pag. 326. 329. seqq. Satis habemus, hæc, quæ rariora sunt, afferre. Ὁ μὲν interdum omittitur; Euripides in Oreste v. 1489. νεκροὶ δ' ἔπιπτον, οἱ δ' ἔμελλον οἱ δ' ἔκειντο. Vid. ibi Musgrav. et ad Iphig. Taur. 1361. Οἱ μὲν, οἱ δὲ, Athenienses et Spartani, quæ nomina latent in præcedente Ἀθῆναι et Σπάρτη, invenitur apud Herodotum VII. 133. Alio modo Homerus Odyss. I. 115. ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἴ ποθεν ἐλθὼν, μνηστήρων, τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη· τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι.

5. Steph. de dial. Att. pag. 184. Reizius de accent. inclin. 5
pag. 13. præter hos locos affert Isocratem in Paneg. cap. 37. τάς τε πόλεις τὰς Ἑλληνίδας οὕτω κυρίως παρείληφεν, ὥστε τὰς μὲν αὐτῶν κατασκάπτειν, ἐν δὲ ταῖς ἀκροπόλεις τειχίζειν. Adde ibidem cap. 41. εἰς μὲν τοὺς ὑβρίζοντες, τοῖς δὲ δουλεύοντες. Et mox, πρὸς μὲν τοὺς φίλους-πρὸς δ' ἐχθρούς.

6. Οἱ ἀμφὶ Πλάτωνα pro ipso Platone recentiorum est. Epici 6
poëtæ hac formula numquam utuntur, nisi quum comites et socios intelligunt. Ita in Hesiodi Homerique locis, ut cuique, qui eos diligenter inspexerit, patebit. In Herodoti loco I. 62. vera videtur lectio ἀπικνέεται et ἔθετο· sed delenda interpunctio post Πεισίστρατον· οἱ ἀμφὶ Πεισίστρατον ὡς ὁρμηθέντες ἐκ Μαραθῶνος ἤϊσαν ἐπὶ τὸ ἄστυ ἐς τωὐτὸ συνιόντες, ἀπικνέεται (ὁ Πεισίστρατος) ἐπὶ Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερόν, καὶ ἀντία ἔθετο τὰ ὅπλα.

7 6. Dubitationem hanc refutavit Fischer. ad Weller. I. pag. 345.

8 7. In Thucydidis loco ὡς τὸν δῆμον καταλύσει legendum. Articuli usus ne Græcus quidem foret. Ἐν τοῖς πρώτη autem aliud est, et infra explicabitur.

9 7. Xenophontis locus non aptus, in quo τὰ νῦν est *nunc*. Articulus natura pronomen est, et sic plerumque apud Homerum. Formulas, in quibus Attici eo sic utuntur, enumeravit Reizius de accent. inclin. pag. 9. seqq. Sunt ea hæc: 1. post præpositionem: ἐν τοῖς Plato Euthyd. pag. 281. 19. edit. Bas. pr. διὰ τό, Thucyd. VII. 71. 2. τὸν καὶ τόν, τὰ καὶ τά. Lysias pro Eratosth. cæde pag. 27. Demosth. c. Mid. pag. 560. Id tantum fit in articulis a littera τ incipientibus. 3. οἳ μέν, οἳ δέ. Articulus enim pronominis loco adhibitus, accentu notandus, ut voluit Reizius. 4. πρὸ τοῦ vel προτοῦ. ὁ πρὸ τοῦ χρόνος. Demosth. adv. Lept. pag. 496. 5. sequente articulo postpositivo, τά, ἐξ ὧν σύγκειται. Aristot. Top. VI. 13. §. 14. 6. in formula ἐν τοῖς μάλιστα et similibus, de quibus infra. 7. etiam sine præpositione, Wolfio ad Reizium pag. 10. monente: σὺ τὸ γιγνώσκεις, ὅτι. Plato Cratyl. pag. 434. E. τὸ δὲ ἄρα οὐ τοῦτο ἦν. Idem in Symp. XX. 7.

10 8. Demosth. Olynth. 3. pr. πέπεισμαι τοῦθ' ἱκανὸν προλαβεῖν ἡμῖν εἶναι τὴν πρώτην. Ponitur χάριν etiam ante genitivum. Eurip. Androm. 1228. χάριν τῶν σῶν πάρος νυμφευμάτων. Perictyone apud Stob. pag. 487. 51. χάριν εὐπρεπίης. Thom. Mag. pag. 195. Schol. Lucian. T. I. pag. 535. Abresch. Auct. Diluc. Thuc. pag. 420. Dicitur etiam addito articulo τὴν σὴν χάριν, ut in Androm. Eurip. 221. et πατρῴαν χάριν, i. e. πατρὸς χάριν apud eumdem in Heracl. 242. ubi v. Musgrav. Etiam δίκην et τρόπον ante genitivum collocantur. Æschylus Agam. 49. τρόπον αἰγυπιῶν. et 241. δίκαν χιμαίρας. Herodot. VII. 69. τρόπον λόγχης. Eodem modo adhibetur χρέος, *in commodum*. Eurip. Hecub. 882. σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης χρέος. Quod in Leonidæ Tarentini epig. 66. Brunkius edidit, μνήμην Εὐβούλοιο πίνωμεν, legendum est μνήμονες. Vid. Jacobs.

11 8. Non potest dici hic articulus subintelligi. Magnum enim discrimen additi et omissi articuli est. Σωκράτης ὁ Σωφρονίσκου significat aut hunc fuisse Sophronisco unicum, aut illum esse, cui pater fuerit Sophroniscus, quo ab aliis Socratibus distinguatur. Σωκράτης Σωφρονίσκου dicitur, qui Sophroniscum, non alium, habeat patrem. Quare hæc formula in foro et negotiis civilibus usitata est.

12 9. Τὸ hic non pro ὃ ponitur, sed nominativus vel accusativus est, ex ellipsi pendens: τὸ δὲ μικρότατόν ἐστι τοῦτο· τὸ δὲ μακρότατον εἰργάσατο.

13 10. Explicando rem obscuriorem reddidit. Τὸ μὲν τιτὸ δέ τι semper significat *partim quodammodo*, *partim aliquid*, *partim aliquantisper*, vel quidquid τὶ significare potest.

14 10. Τὰ μὲν-τὰ δέ. Herodot. III. 80. Pindar. Pyth. II. 19. Sophoc. Trach. 534. τὰ μὲν-τέλος δὲ Herodot. III. 85. Multimodis Pindarus hanc constructionem variat: Nem. IX. 102. πολλὰ μέν, τὰ δέ. Ol. XII. 7. πόλλ' ἄνω, τὰ δ' αὖ κάτω. Nem. II. 29. παρὰ μὲν-τὰ δέ. III. 75. τὰ μὲν λεόντεσσιν ἔπρασσε φόνον, κάπρους τ' ἔναιρε, *nunc*

leones, nunc apros occidebat. VIII. 51. τὰ μὲν ἀμφ' Ἀχιλεῖ ἄλλων τε μόχθων ἐν ἁμέραις. Pyth. XI. 70. τὰ μὲν ἐν ἅρμασι, Πυθοῖ τε γυμνοί. II. 56. τὸ μέν, ὅτι-ὅτι τε. Isthm. III. 18. τάδε, *aliquoties*, non præcedente τὰ μέν. Ol. II. 132. τὰ μὲν χερσόθεν, ὕδωρ δ' ἄλλα φέρβει. Sed in Homer. Iliad. VI. 147.

> φύλλα, τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
> τηλεθόωσα φύει,

τὰ pro ἃ dictum.

11. Τοῦτο μέν, τοῦτο δέ, Herodot. III. 106. IX. 27. τοῦτο μὲν sine τοῦ- 15
το δέ, Sophoc. Ajace 670. Herodot. II. 99. III. 106. 108. VII. 21. τοῦτο δὲ sine τοῦτο μὲν idem V. 45. VIII. 60. τοῦτο μέν-ἡ δὲ αὖ ἔσοδος idem VII. 176. τοῦτο μὲν idem VI. 125. cui in sequentis capitis initio μέτα δὲ respondet. τὸ μέν-τοῦτο δέ idem VIII. 102. τοῦτο μέν-εἶτα Sophocles Philoct. 1345.

11. Addendum τὸ εἰρημένον. Æschylus Agam. 1632. 16

> γνώσει γέρων ὤν, ὡς διδάσκεσθαι βαρὺ
> τὸ τηλικούτῳ σωφρονεῖν εἰρημένον.

Sic ibi legendum. Nam in his formulis εἰρημένον et similia articulo carere non possunt. Male vulgo τῷ τηλικούτῳ.

12. Nisi fallor semper sequente negatione μή, μή τινα, μηδένα. 17
Sic Sophocles in Philoct. 197. Heliodorus Æthiop. pag. 456. Dionys. Halic. pag. 12. l. 33. Huds. Basilius laudatus Casaubono ad Athen. pag. 75.

12. Omisso articulo Sophocles in Antigona 567. ἀλλ' ΗΔΕ μέν- 18
τοι μὴ λέγε. De iis, quæ mox memorantur, vide Fischerum ad Weller. I. 328.

13. Intelligitur in hac formula, *quam malum, stultum est*, vel si- 19
mile quid. Etsi autem plerumque δὲ additur, non est illud tamen necessarium. Sophocles Philoct. 234. φεῦ τὸ καὶ λαβεῖν πρόσφθεγμα τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἐν χρόνῳ μακρῷ. Aristophanes in Nub. 816. τὸ Δία νομίζειν ὄντα τηλικουτονί. Xenoph. Cyrop. II. 2. 1. τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεῦρο τυχεῖν. Τὸ δὲ sequente negatione μὴ vel μηδέ, Aristoph. in Nub. 269. in Ran. 741.

13. Omissio articuli cum infinitivo præpositioni juncto ne Græ- 20
ca quidem: v. Valken. ad Phœniss. pag. 732. 760. Recte Stephanus correxit ἐπὶ τὸ τὰ τεταγμένα ἄγειν. Male putant articulum una cum præpositione omissum in similibus, ut hoc Thucydidis est I. 50. πρὸς δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐτράποντο φονεύειν διεκπλέοντες μᾶλλον ἢ ζωγρεῖν. Herodotus IX. 33. παρ' ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπιάδα. Multa ibi attulit similia Abreschius Diluc. Thuc. pag. 53. et ad Cattieri Gazoph. pag. 34. In his enim ὥστε intelligitur. Atque hæc formula maxime ex antiquo sermone servata. Sic Homerus, δῶκε ξεινήϊον εἶναι, λεῖπε φορῆναι, et alia innumera. Sed omittitur articulus nonnunquam a poëtis, ubi infinitivus substantivi munere fungitur, quod fieri negabat Brunkius ad Anacreontem pag. 117. At sic Anacreon II. φύσις ἔδωκε τοῖς ὀρνέοις πέτασθαι. XXIII. ἵν', ἂν θανεῖν ἐπέλθῃ,

λάβῃ τι καὶ παρέλθῃ. Æschylus Agam. 188. καὶ παρ' ἄκοντας ἦλθε σωφρονεῖν. Item genitivus omissus ab Euripide in Phœnissis ver. 603.

κομπὸς εἶ, σπονδαῖς πεποιθώς, αἵ σε σώζουσιν θανεῖν,

i. e. τοῦ θανεῖν, vel μὴ θανεῖν. Sic etiam Sophocles in Œd. R. 1457. ex emendatione Marklandi, θνήσκειν ἐσώθην. Eurip. Alcest. 11. ὃν θανεῖν ἐῤῥυσάμην, quod idem in Herc. Fur. 197. sic dicit: τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν. Errant vero qui apud Æschylum in Agam. 798. πολλοὶ δὲ βροτῶν τὸ δοκεῖν εἶναι προτίουσι sic intelligunt, τὸ δοκεῖν προτίουσι τοῦ εἶναι. Hic enim omitti articulus non poterat, sed τὸ δοκεῖν εἶναι est *species sinceritatis*. Addit articulum Sophocles in Philocteta 1241.

ἔστιν τις, ἔστιν, ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾷν,

cujus articuli hæc vis est, ut inde oppositio clarius pateat: τὸ μὲν λέγειν οὐδεὶς κωλύει, τὸ δὲ δρᾷν κωλύσει. Ibidem ver. 1252.

ἀλλ' οὐδέ τοι σῇ χειρὶ πείθομαι τὸ δρᾷν.

Dicere hæc tibi licet; facturum non censeo. Versus obscurus est: Excidit enim alius ante hunc, Ulyssis verba continens, quod non observarunt critici. In Antigona 1105. τὸ δρᾷν ἀνάγκη, *facto opus*
21 *est.*

13. Etiam apud alios, ut sæpius apud Gregor. Cor. de dial. v. c. pag. 24. Vide hujus præfationem. Addendus ὁ μεταφραστὴς,
22 de quo vid. Kœn. ad Greg. Cor. pag. 23.

14 Τοῦ et τῷ pro τὶς non est omnino articulus, sed alia pronominis τὶς forma. Id quod clare docet Ionica lingua, τέο et τεῦ pro τοῦ, quum illud est τινὸς vel τίνος, et τέῳ pro τινὶ vel τίνι dicens. Ac vereor omnino ut satis certa exempla aliorum casuum, quam genitivi et dativi singularis apud Atticos inveniri queant. In Æliano recte videntur quidam scribere τινῶν, in Xenophonte τοὺς a plerisque libris merito abest. Alia haud minus dubia exempla habet Fischerus ad Wellerum II. pag. 221. Quod si tamen præter illos, quos dixi, casus alii adhibiti fuerunt, eos non nisi genitivum et dativum pluralem τῶν et τοῖς fuisse credibile est, quandoquidem hi et in Ionica dialecto sunt, τέων et τέοισι, et in pronomine ὅτου, ὅτων et ὅτοις. Accusativus et nominativus ab utroque numero abest, ὃ vel ὅς, οἵ vel τοί, τόν, τούς, neque ὅτος, ὅτον, ὅτοι, ὅτους dicitur. In Sophoclis Electra ver. 1191. quæ legitur interrogatio, τοῖς τοῦ; in ea τοῦ tantum pro τίνος dictum. Præcedit enim, ὅθ' οὕνεκ' εἰμὶ τοῖς φονεῦσι
23 σύντροφος, et sequitur responsio τοῖς πατρός.

15. Corruptis locis nihil probatur. Non magis ἡ ξὺν τοῖς ἡ πολλὴ ὅπλοις, quam τοῖς Ἡρακλέους τοῖς ἀδελφοῖς dici potest. In Arriano verborum ordo mutandus videtur; in Pausaniæ loco, qui est in V. 14. 5. τοῖς Ἡρακλέους interpretis cujuspiam additamentum esse præcedentia ostendunt. Locus ita scribendus: μετὰ τοῦτο πεποίηται

μὲν Ἡρακλεῖ βωμὸς ἐπίκλησιν παραστάτῃ· πεποίηται δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς Ἐπιμήδει καὶ Ἴδᾳ καὶ Παιοναίῳ καὶ Ἰάσῳ. Nam etiam τὲ post Παιοναίῳ delendum. Similis interpretum adnotatio, τȣ̃ Διός, sublata in eodem scriptore V. 10. 2.

16. Fallitur et Devarius et Hoogeveenus. Ὁ δεῖνα simul utrum- 24
que, et certam personam, et incertam, significat; certam, quod non aliquis de multis, sive ille hic sive alius sit, sed quidam, quem nominatim memorare possis, intelligitur; incertam, quia nomen aut non novimus, aut reticemus, aut non recordamur, aut quodlibet esse posse innuimus. Rem exemplis illustrabo. Primum ὁ δεῖνα vocatur, cujus nomen non novimus. Δέχȣ τȣ̃τον σύ, πορθμεῦ, καὶ τὸν δεῖνα, Lucianus in Cataplo 13. T. I. pag. 635. Intelligitur sane certa persona, Cyniscus, sed Mercurius hujus nomen æque ignorat, atque Megapenthis: id quod patet e cap. 3. et 4. pag. 623. 59. 624. 67. 625. 95. Secundo, cujus nomen consulto reticemus. Lucianus in Bis accusato cap. 23. T. II. pag. 822. 51. τὸ δεῖνα μέντοι μὴ λαμβανέτωσαν ȣ̃τοι, τὸ δικαστικόν. Vid. ibi scholiasten. Noluit enim nomen rei nimis vile, τριόβολον, adhibere. Tertio, quum nomen non recordamur. Sic Mnesilochus apud Aristophanem in Thesmophoriazusis muliebri ornatu latens, quum interrogatur, quis ei maritus sit, quasi nomen nunc non recordetur, respondet ver. 620.

τὸν δεῖνα γιγνώσκεις, τὸν ἐκ Κοθωκιδῶν;

et mox, τὸν δεῖνα, τὸν τȣ̃ δεῖνα· et paullo post ἡ δεῖν᾽ ἔμοιγε (συσκηνήτριά ἐστιν.) Quarto denique, quum quodlibet nomen adhiberi posse indicamus. Cujusmodi sunt exempla e Demosthene petita. Sic quod Græci ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα dicunt, Latine dici solet *Caius et Sempronius*.

16. Exempla habet Fischer. ad Weller. I. pag. 340. seq. Minime 25
vero articulus id, quod Latinum *nam*, in interrogatione significat. *Quidnam* Græce est τί γάρ; Τὸ τί autem Latine dicitur *quid illud?* Nimirum articulus ubi pronominibus interrogativis additur, semper refertur ad aliquid, quod præcessit in verbis ejus, quem interrogamus. Non potest incipi colloquium sic, τὸ τί ἐστι τȣ̃το; sed dicendum, τί τȣ̃τ᾽ ἐστίν; Quod si τὸ τί dicitur, necesse est ut alter aliquid dixerit, quod quid sit, interrogamus. Trygæus in Aristophanis Pace ver. 696. quum dixisset de Sophocle a Mercurio interrogatus,

εὐδαιμονεῖ· πάσχει δὲ θαυμαστόν,

porro quærit Mercurius, τό τί; Cavendum autem ne quis putet articulum in hac formula pronominis τȣ̃το fungi munere, quasi dicas τȣ̃το, ὃ εἶπας, τί; ut in Latino sermone, *quid illud?* id est, *illud, quod dixisti, quid est.* Ac videatur fortasse hæc opinio eo confirmari, quod etiam τὰ τί occurrant, ut in Pace Aristophanis ver. 693. e Mercurio, qui dixerat,

οἷά μ' ἐκέλευσεν ἀναπυθέσθαι σοῦ,

Trygæus quærit τὰ τί; Verum obstant tritissima illa, τὸ ποῖον τοῦτο, τὰ ποῖα ταῦτα, in quibus τοῦτο et ταῦτα prorsus superflua forent, si idem significaretur articulo τό et τά. Quamobrem istum articuli usum sic explicandum arbitror. Is, qui interrogat, audiendi studio id, quod alterum dicere vult, occupaturus ipse orationem inchoat, quam ab illo absolvi vult; ipse autem quia eam absolvere non potest, addit pronomen interrogativum. Sic in iis, quæ attuli exemplis. Unus dixerat, πάσχει θαυμαστόν. Alter id, quod prior addere debebat, τὸ γίγνεσθαι Σιμωνίδης, occupaturus, τὸ dicit, sed quia rem ipsam addere non potest, τί adhibet, et dicit τὸ τί; In altero exemplo unus exclamat, οἷά μ' ἐκέλευσεν ἀναπυθέσθαι σοῦ. Illa, quæ hic οἷα dixerat, alter cognoscere cupiens adhibet articulum pluralis numeri, τά, qui congruat cum isto οἷα, ita ut, dum quasi pro altero loqui incipit, eum ad responsionem excitet. Sed quia rem ipse non novit, addit τί, quod dici poterat etiam τίνα; Clarius etiam hoc patet ex iis locis, in quibus præcedentia verba nihil continent, ad quod articulus iste per constructionem grammaticam referri possit. Nam in hujusmodi exemplis sequi debet aliquod nomen in ipsa interrogatione, quod cum articulo queat conjungi, ut quum Prometheus Æschyli v. 248. dixisset,

θνητοὺς ἔπαυσα μὴ προδέρκεσθαι μόρον,

interrogat chorus,

τὸ ποῖον εὑρὼν τῆσδε φάρμακον νόσου;

id est, τὸ φάρμακον τῆσδε νόσου ποῖον εὑρών. *Remedium, quod huic morbo adhibuisti, quale fuit?* Si diceret, ποῖον εὑρὼν τῆσδε φάρμακον νόσου, id Latine diceretur, *quale invenisti huic morbo remedium?*

26 16. Sæpe ista scribuntur conjunctim τοπροσωτέρω pro τὸ προσωτέρω. Wessel. ad Herodot. pag. 53. Multa exempla habet Dukerus in præf. ad Thucyd. fol. * * * * 2. Sic etiam pluralis, τὰ κράτιστα, τὰ πλεῖω. Exempla vide ibidem. Τὸ λοιπὸν dicitur et τοῦ λοιποῦ, hoc discrimine, quod τὸ λοιπὸν continuum et perpetuum tempus significat, ut apud Xenoph. Cyrop. VIII. 5. 24. ἢν μὲν οὖν καὶ τὸ λοιπὸν οὕτω γιγνώσκητε, πολλῶν καὶ ἀγαθῶν αἴτιοι ἀλλήλοις ἔσεσθε; *quod si posthac perpetuo hanc mentem servabitis;* τοῦ λοιποῦ autem repetitionem ejusdem facti reliquo tempore indicat, ut apud Aristophanem in Pace ver. 1084.

οὔ ποτε δειπνήσεις τοῦ λοιποῦ γ' ἐν Πρυτανείῳ.

Conf. Herodot. I. 11. VI. 12. Xenoph. Cyrop. IV. 4. 10. 5. 6. Quare τὸ λοιπὸν dici potest pro τοῦ λοιποῦ, ut in loco Thucydidis, τὸ λοιπὸν μὴ δέχεσθαι, quia ut ipsum tempus non intelligatur continuum, actionis tamen repetitio perpetua neque interrumpenda

significatur. Contra τȣ̃ λοιπȣ̃ non potest dici pro τὸ λοιπόν. Sic apud Herodotum VI. 12. τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας τὰς νέας ἔχεσκε ἐπ' ἀγκυρέων, non poterat dici τȣ̃ λοιπȣ̃ τῆς ἡμέρας, quia hic nulla est facti repetitio. Præterea vero τὸ λοιπὸν sæpe etiam significat *cæterum*.

17. Τῷ poëtis hoc significatu usitatum omnibus. Vid. Musgrav. 27
ad Eurip. Hel. 1489. Valcken. ad fr. Callim. pag. 82. Sic etiam τό. Iliad. III. 176. τὸ καὶ κλαίȣσα τέτηκα. Eodem modo ῷ et ὃ adhibentur. Eurip. Hecub. 13. ὃ καί με γῆς ὑπεξέπεμψε. Valcken. ad Phœniss. pag. 52.

19. Ὃς in his loquutionibus non est articulus relativus, sed pro- 28
nomen Antiquitus enim duplex forma erat pronominis, ὅ, τȣ̃, et ὅς, ȣ̃. Utraque promiscue pro articulo relativo usurpari solebat, ut ex Homero constat. Recentior usus ὅς, ȣ̃, servavit articulo relativo, sed in quibusdam formulis antiqua significatio obtinuit. Exemplis adde Moschi epitaph. Bion. 77. 78. Rhinto ap. Cic. ad Att. I. 20. Demosth. pro Coron. 248. 277. 20. 282. 289. Alexand. Ætol. epig. 1. Antip. Sidon. 15. Alphei ep. 2. Leonid. Alex. 20. 21. M. Argent. 27. Dionys. Halic. II. pag. 113. Wakef. Silv. Crit. V. pag. 56. Argentarii epig. editum ab Huschkio in Anal. crit. pag. 247.

Articuli subjunctivi notanda est ea constructio, qua in oratione bimembri alterum membrum alium articuli casum intelligi postulat, quam qui in priore membro. Odyss. II. 114.

ἄνωχϑι δέ μιν γαμέεσϑαι
τῷ, ὅτεῳ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἁνδάνει αὐτῇ,

id est, καὶ ὅστις ἁνδάνει αὐτῇ. Ibid. ver. 54.

δοίη δ', ῷ κ' ἐϑέλοι, καί οἱ κεχαρισμένος ἔλϑοι.

Odyss. XX. 341.

ἀλλὰ κελεύω
γήμασϑ', ῷ κ' ἐϑέλῃ, πότι δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσιν.

Ibi δίδωσι conjunctivus est.
Rhianus I. 9.

ὅς δέ κεν εὐόχϑῃσι, ϑεὸς δ' ἔπι ὄλβον ὀπάζῃ.

Sed de hac formula qui exempla attulit Ruhnkenius ad Homer. Hymn. Cer. 151. non animadvertit, alia exempla, quæ ibi attulit, non esse repetitione articuli illustranda. Sunt ea hæc. Hymn. Cer. 151.

ἀνέρας, οἷσιν ἔπεστι μέγα κράτος ἐνϑάδε τιμῆς,
δήμȣ τε πρȣ̃χȣσιν.

Hymn. Homer. in Minervam.

ἣ σὺν Ἄρηϊ μέλει πολεμήϊα ἔργα,
καί τ' ἐῤῥύσατο λαόν.

Hymn. in Mercur. 165.

ταρβαλέον, καὶ μητρὸς ὑπαιδείδοικεν ἐνιπάς.

Pausan. Phoc. 14. οἷς γε οὐκ ἀρχεῖα, οὐ γυμνάσιόν ἐστιν, οὐ θέατρον, οὐκ ἀγορὰν ἔχουσιν. His adde Iliad. III. 235.

οὕς κεν ἐῢ γνοίην, καί τ' οὔνομα μυθησαίμην.

Obiter observamus, male in Homero legi καὶ τοὔνομα, i. e. καὶ τὸ ὄνομα, quod ex Homerici sermonis consuetudine est καί τε οὔνομα. Odyss. XXII. 444.

καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης
τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάθρη.

Simonides XCVIII. 11.

οἷς ταύτῃ κεῖται νόος, οὐδέ τ' ἴσασιν.

Oraculum apud Herodot. I. 47.

ᾗ χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸν δ' ἐπιέσται.

Herodotus VIII. 106. τὴν Χῖοι μὲν νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται. Diodor. Sic. I. 34. ἣν ἐπενόησε μὲν Ἀρχιμήδης, ὀνομάζεται δὲ ἀπὸ τοῦ σχήματος κοχλίας. In his enim omnibus non articulum subjunctivum, sed pronomen intelligendum esse ex aliis locis clare cognoscitur. Iliad. I. 78.

ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.

Sic maluit dicere, quum posset καὶ ᾧ. Odyss. I. 70.

ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον
πᾶσιν Κυκλώπεσσι, Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη.

Et ver. 161.

ἀνέρος, οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ,
κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει,

scilicet αὐτά.

Articulus subjunctivus sæpe, ut apud Latinos, genus habet

sequentis nominis. Herodotus V. 108. τὴν ἄκρην, αἳ καλεῦνται Κληΐδες τῆς Κύπρου. In eodem Schæferus recte edidit II. 129. θυγατέρα,— τὸ μοῦνόν οἱ εἶναι ἐν τοῖσιν οἰκίοισι τέκνον. et VII. 54. Περσικὸν ξίφος, τὸν ἀκινάκην καλέουσι. Diodor. Sic. IV. 59. quod habet, κορύνη, ἥτις ἦν αὐτῷ ὅπλον ἀμυντήριον, in eo melius alii ὅπερ legere videntur. Vide Eurip. Med. 14. ubi male Musgravius conjicit ὅσπερ; Androm. 864. Hel. 289. Fischer. ad Weller. pag. 341.

Articulus subjunctivus interdum aliud genus habet ac nomen, ad quod refertur, si nomen intelligi potest ejusdem generis, quo est articulus. Homer. Odyss. XII. 74. νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε κυανέη· τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ, scil. νέφος. Vid. Gregor. Corinth. pag. 38. ibique Kœn. et Steph. de Dial. Att. pag. 131—134.

Notanda denique loquutio, ὧν ὁ μὲν αὐτῶν, et similia, in quibus αὐτῶν abundat. Callim. epig. 44.

ἄκρητος καὶ ἔρως μ' ἠνάγκασαν· ὧν ὁ μὲν αὐτῶν
εἷλκεν, ὁ δ' οὐκ εἴα σώφρονα θυμὸν ἔχειν.

Menandri epig.

χαῖρε Νεοκλείδα δίδυμον γένος· ὧν ὁ μὲν ὑμῶν
πατρίδα δουλοσύνας ῥύσαθ', ὁ δ' ἀφροσύνας.

Sophocles Philoct. 315.

οἷς Ὀλύμπιοι θεοὶ
δοῖέν ποτ' αὐτοῖς ἀντίποιν' ἐμοῦ τυχεῖν,

ubi fuit, qui οἷα legere pro οἷς vellet, memorante et probante censore Hecubæ Porsanianæ in *Monthly Review* 1799. Februar. pag. 203. Conf. Jacobs ad Anthol. I. 2. pag. 257. Ὧν ὁ μὲν αὐτῶν restituendum Nonno Dionys. I. ver. 187.

20. Plerumque in hac loquutione ὅστις adhibetur, οὐδεὶς ὅστις οὐ. 29
Eurip. Hel. 932. Herodot. III. 72. V. 97. Interdum etiam ὃς simpliciter. Sophocles Œd. R. 372. ἃ σοι οὐδεὶς ὃς οὐχὶ τῶνδ' ὀνειδιεῖ τάχα. Origo formulæ sane fuit οὐδείς ἐστιν, ὃς οὐ. In argumento Athenæi: ἐν οἷς οὐκ ἔσθ' ὅ τινος τῶν καλλίστων οὐκ ἐμνημόνευσεν. Sed postea obtinuit ut pronomen negativum eodem casu adhiberetur, quem in pronomine relativo verbum exigeret: Plato prope finem Phædonis: οὐδένα ὅντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων. Herodotus VII. 145. τὰ δὲ Γέλωνος πρήγματα μεγάλα ἐλέγετο εἶναι, οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω. Falluntur, qui horum ultima corrupta putant. At, nisi fallor, aut καὶ addendum ante οὐδαμῶν, aut, quod magis probabile videtur, μεγάλα delendum, quo quis ultima verba explicare voluerat. Adde Lucian. Dial. deor. II. 1. ἐμοῦ δὲ ὅλως οὐδεμίαν ἥντινα ἐρασθῆναι πεποίηκας, quem locum male tentavit Abresch. diluc. Thuc. pag. 320. Idem Abreschius ibidem ex Agathia exempla affert, in quibus inversa structura ὅστις οὐδείς est.

20. Formulam ἔπραξεν ἃ ἔπραξεν, et similes, adhibent ii, qui rem 30

clarius exponere aut nolunt, aut nequeunt. Quare alienum est exemplum ex Aristophanis Acharnensibus, in quo ἅπερ λέγει spectat ad ea, quæ alter modo dixerat. Alterum Aristophanis exemplum, laudatum etiam a Suida in ἥκειν, corruptum videtur. Nam in quo legitur loco hæc sententia requiritur, ἀλλ' οὖν ἥκεις, οἷ γ' ἥκεις, *pervenies, quo pervenies,* i. e. *nolo tibi dicere, in quæ mala incides.* Æschylus Choëph. 778.

μέλει θεοῖσιν, ὧνπερ ἂν μέλῃ πέρι.

31 20. "Οστε poëtæ non dicunt pro ὅστις, sed pro ὅς, qui mos inde ducit originem, quod antiquissimis temporibus ὅς significabat οὗτος, ut, si *qui* dicendum erat, ὅστε dici necesse esset, i. e. *et is.*

32 21. Abreschii locus alienus est. "Οστις nunquam est *aliquis*, sed *quisquis, quilibet, quicumque.* Antoninus Liberalis V. et XLI. καθ' ἥντινα πρόφασιν, *quodam prætextu, quisquis ille fuerit.* Ex quo patet, pleonastice loquutum esse Callimachum. Nam νεῖμον πόλιν ἥντινα nihil est aliud, nisi, quod statim addit, ἥντινα λῇς.

33 22. 'Ανθ' ὅτου Euripides Hecub. 1131. 1136. Alcest. 247. Iph. Taur. 926. ἀνθ' ὧν Æschylus Prom. 31. Herodot. III. 140. Diodorus Sic. IV. 80. Lucian. Dial. Mort. XXII. 1. vide Jacobs ad Anthol. I. 2. pag. 70. Duplex, quam Zeunius memorat, significatio ad unam redit. Nam ἀνθ' ὧν aut nulla cum ellipsi dicitur, et significat *quare,* aut dicitur pro ἀντὶ τούτων, ὧν, vel quidquid quoque in loco ad explicationem adhiberi possit; ac tum significat *propterea quod.* Theocritus epig. XVII.

ἑξεῖ τὰν χάριν ἁ γυνὰ ἀντὶ τήνων,
ὧν τὸν κῶρον ἔθρεψε.

Eodem modo δι' ὧν scholiastes Euripidis ad Alcest. 708. quem locum tractavit Marklandus ad Iphig. pag. 346. et Ulpian. ad Demosth. pag. 243. A.

34 22. Imperitissime Synesii locum vertit Zeunius. Hoc dicit Synesius: *solem videbat homo eam ob caussam, quod Gennadium accusasset.* Itaque non Thomas Mag. temere ἐφ' ᾧ cum præterito junctum per διότι explicat, sed Zeunius temere hanc explicationem improbat.

35 24. Non hæc est elegantia, pronomen relativum cum verbis ex eo pendentibus antecedere, sed sermonis ratio et vis nunc hanc nunc alteram structuram exigit. Nam sive præcedat, sive sequatur, utrumque membrum, eo, quo collocatum est, ordine servato, in rectam orationem mutari possit necesse est: φιλήσω τινά· καὶ οὗτος αὐτός ἐστι. Aliud foret, αὐτός ἐστι· καὶ φιλήσω αὐτόν. Nam posterius membrum addit aliquid, quo clarius describatur prius membrum. Quare qui dicit, αὐτός ἐστι· καὶ φιλήσω αὐτόν, is jam priore membro, quem dicat, indicat, posteriore autem eum accuratius describit: id quod hic fieri non poterat. At, inquiet aliquis, perinde est, utrum dicatur, ὃν ἂν φιλήσω, οὗτός ἐστιν, an, οὗτός ἐστιν, ὃν ἂν φιλήσω. Verum non est perinde, si non rem, sed rationem, qua

cogitatur, spectemus. Prius est: *osculabor aliquem: isque ille est.* Alterum: *certus quidam est: eumque osculabor.* Intelligi hoc potest ex iis formulis, in quibus aut non licet, aut ægre commutare ordinem membrorum:

> ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή.
>
> *sunt, quos curriculo pulverem Olympicum*
> *collegisse juvat.*

Non dicitur ὅταν ὀλώλῃ Ἴλιος, ἔσσεται ἦμαρ, nec, *quos pulvis Olympicus juvat, sunt.* Patet id fieri propterea, quod ita, ut solent hæc dici, recte se habet ordo membrorum, posteriore membro explicante prius. *Erit quidam dies: eo cadet Troja. Sunt quidam homines: eos juvat pulvis Olympicus.* Quod si ordinem invertas, alterum membrum superfluum et ineptum erit: *cadet aliquando Troja: tum erit aliquis dies.* At sponte intelligitur, aliquando quod fiat, fieri aliquo die. *Juvat quosdam pulvis Olympicus: ii sunt.* At, si quid eos juvat, necesse est ut sint, nec juvaret eos quidquam, si non essent. Contra hujusmodi quoque exempla recte mutabunt ordinem membrorum, si alterum membrum dubitationem continet, veluti: *qui hoc facere ausit, nemo est.* Id est, *potest hoc aliquis audere; potest etiam non audere: nunc nemo audet.*

Hoc vero ut idioma afferri debebat, quod cum pronomine relativo jungunt nomen, quod in altero membro poni debebat. Hemsterhusius ad Xenoph. Ephes. pag. 161. ὅτῳ ἔδοκει ταῦτα θεῷ ἠμέλει· *pro* θεὸς ἠμέλει, *quæ sunt Atticæ venustatis.* Occurrunt hæc non apud solos Atticos, sed apud omnes Græcos. Exempla vide ap. Valcken. ad Herodot. pag. 574. Lennep. ad Phal. pag. 27. 29. Coray ad Theophrast. 268. Fischer. ad Weller. III. pag. 340. seq.

26. In Thucydidis loco ἐπίστανται verbum est, quo oratio regi- 36
tur: sed καὶ ante ἐν οἷς delendum videtur: ἐν πολυτρόποις γὰρ ξυμφοραῖς ἐπίστανται τραφέντες, τὸ δ' εὐτυχές, οἳ ἂν τῆς εὐπρεπεστάτης λάχωσιν, ὥσπερ οἵδε μὲν νῦν, τελευτῆς, ὑμεῖς δὲ λύπης, ἐν οἷς ἐνευδαιμονῆσαί τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐντελευτῆσαι ξυνεμετρήθη. *Sciunt enim, se inde a pueris varia usos fortuna, optimum autem esse, si cui vel finis honestissimus, uti his nunc, vel luctus, ut vobis, contigerit, quibus rebus pariter et beatum reddi vitæ spatium et finiri decet.*

27. Non mirum, quod scholiastes Aristophanis ad Aves v. 1513. 37
πηνίκ' ἄττα neque Atticum esse, neque omnino recte dici contendit, quia ἄττα cum πηνίκα conjunctum neque τινά neque ἅτινα significet. Nimirum ἄττα proprie significat ἅτινα, et ubi hanc vim manifesto habet, scribitur cum spiritu aspero, ut, ἅττα ποτὲ διελέχθη; ubi autem occultior est, cum leni. Ejusmodi sunt omnia exempla, in quibus pro τινὰ adhibitum putant. Εἰπέ μοι, ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο, i. e. ὁποῖά ἐστι, ἅσσα ἕστο. Sic ποῖ' ἄττα, πόσ' ἄττα. Οἰκτρὰ ἄττα, i. e. οἰκρά ἅτινά ἐστι. Ἔλεγεν ἄττα, i. e. ἔλεγεν, ἅτινα ἔλεγεν, eo modo, de quo dictum est supra in adnot. 30. Sed hæc loquendi ratio quum sic jam usitata esset, ut ad propriam verborum vim non attenderetur, unde spiritus mutatio orta, cœpit etiam iis vocabulis

addi ἄττα, quibus recte addi non poterat, cujusmodi est πηνίκ' ἄττα, quod dicendum erat πηνίκα, ὅτε.

38 30. Alia antiptoseos exempla vide in Brunckii nota ad Sophoclis Electram ver. 480.

39 32. Λεγομενον in Thucydide est nominativus absolutus, et intelligendum αυτήν. Cæterum vid. Clark. ad Odyss. XII. 75.

40 36. Ad τὰ τῶν φίλων non potest intelligi ὄντα. Id intelligere liceret ad dativum τοῖς φίλοις. Nam cum genitivo conjunctum personas distingui et sibi invicem opponi postulat, non autem, ut in hoc exemplo fieri debet, conjungi patitur. Recte dicitur, τὰ τῶν σῶν φίλων ὄντα καὶ σά ἐστι, quia hic distinguuntur et separantur personæ; non potest autem dici, τὰ ἐμȣ̃ καὶ σȣ̃ ὄντα κοινὰ ἀμφοῖν.

41 39. Conf. Fischer. ad Weller. III. pag. 269.

42 40. Conf. Ernest. ad Callim. T. I. pag. 138. Brunck. ad Sophoc. Œd. Reg. 85. Abresch. ad Æsch. vol. II. pag. 71.

43 41. Conf. Valcken. ad Eurip. Phœniss. pag. 101. seqq. Brunck. ad Æsch. Pers. 120. ad S. c. Theb. 683.

44 41. Vid. Markland. ad Eurip. Supplic. ver. 305. Wesseling. ad Diodor. Sic. V. 54. XI. 20. 68. Herodot. IV. 110. ἱπποφορβίῳ-ἐπὶ τȣ́των, scilicet ἵππων. VII. 2. τὰς Ἀθήνας, οἵ. VII. 161. ἁπάσης, scilicet ἡγεμονίης. VII. 197. νέες Ἑλληνίδες-ȣ̃τοι, i. e. Græci. VIII. 116. ἁρμαμεμομένας, scilicet ἵππȣς. Vid. Porsonum ad Hecub. 22. Fischer. præfat. ad Weller. gramm. pag. IX. seq. et in animadv. ad Weller. III. p. 268. 306. seq. Valcken. ad Phœniss. pag. 9. ad Hippol. ver. 526. Jungerman. ad Lucian. T. I. pag. 235. a. Hemsterhus. ad eumdem T. I. pag. 400. Gregor. Cor. pag. 37. seqq. et ibi Kœn. Brunck. ad Æsch. Pers. 13. ad Sophoc. Œd. Reg. 267. ad Eurip. Phœniss. 1767.

45 43. P. 1480. l. 27. Hoogeveenius scripserat, *ob vitæ frugalitatem servaverunt*. Correxit Reizius.

46 43. Etiam cum articulo. Vide Fischer. ad Weller. III. pag. 222.

47 44. Conf. Fischer. ad Weller. III. pag. 345. Wesseling. ad Diodor. Sic. I. 4. pag. 8. et ad Herodot. VII. 16. p. 517. cujus verba, οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι πειθόμενος, recte monuit Schæferus non huc pertinere. Οἱ enim non debet de Artabano, qui facere aliquid jubetur, sed de Xerxe, jubente aliquid facere Artabanum, intelligi. Porro Musgrav. ad Eurip. Supplic. 1157. Idem et Heath. ad Herc. fur. 788. Brunck. ad Phœniss. 85. ad Sophoc. Antig. 787. Porti Lex. Ion. v. ὀνόματα. Ita Plautus Trinum. II. 1. 20. *celatum indagator.*

48 46. Τὰ ἡρωϊκά, Athenæus pag. 19. A. μετὰ τὰ τυραννικά, Aristot. Polit. V. 3.

49 46. Constructionis hujus sive in adjectivis, sive in participiis, sive in articulis exempla vide apud Musgrav. ad Eurip. Orest. 270. Markland. ad Supplic. v. 45. 237. 272. 918. 1141. Wesseling. ad Diodor. Sic. II. 39. III. 36. XI. 25. Fischer. ad Weller. I. pag. 371. III. pag. 274. 306. 314. 317. seq. Kœn. ad Gregor. Cor. pag. 29.

50 46. Contra Clarkium disputavit Brunckius ad Sophoc. Elect. 977.

Res ita se habet. Ubi de una muliere masculinum genus adhibetur, semper plurali numero utuntur, et vicissim, ubi pluralem de muliere adhibent, masculinum genus usurpant. Vide Dawes. in Misc. crit. pag. 310. Brunck. ad Sophoc. Elect. 399. 977. ad Antig. 926. 986. ad Eurip. Medeam 316. Porsonum ad Hecub. 515. Itidem ubi de viro et femina loquuntur, ut ἀδελφά· vid. Zeun. ad Xenoph. Cyrop. III. 1. 7. Masculinum singularis numeri adhibetur, ubi de choro feminarum sermo est, vid. Dorvill. ad Charit. pag. 292. edit. Lips. vel ubi universe aliquis intelligitur, seu vir, seu femina sit, licet femina nunc innuatur: vid. Heath. ad Eurip. Med. 805. ut in Ione Euripidis de se Creusa ver. 973.

καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς ὤν, ὑπερδραμῶ;

vid. Valcken. Diatr. pag. 175. Aliud est, idque notabile masculum de Sphinge, quo latro quidam indicatur: vid. Valcken. ad Phœniss. pag. 305. Contra ubi de pluribus mulieribus sermo est, ita ut viri non debeant intelligi, femininum genus adhibetur. Euripides in Medea ver. 386.

ἦ πεφύκαμεν
σοφαὶ μάλιστα.

46. Adde Scalig. ad Phrynich. pag. 84. Markland. ad Supplic. ver. 51
140. Brunck. ad Sophoc. Œd. Col. 1600. ad Elect. 977. ad Aristoph. Lysistr. 323. Fischer. ad Weller. I. pag. 315. seq. 365. 379. II. 160. III. 308.

47. Sophocles in Philoct. 86. 52

ἐγὼ μὲν οὓς ἂν τῶν λόγων ἀλγῶ κλύων,
Λαερτίου παῖ, τούσδε καὶ πράσσειν στυγῶ.

Ubi non debebam τῶν in σῶν mutare ad Hecubam Eurip. pag. 126.

49. Herodotus II. 148. ἦσαν μέν νυν καὶ αἱ πυραμίδες λόγου μέζονες. 53
Ἀριθμοῦ κρεῖττον· vid. Spanhem. ad Joseph. II. pag. 413. a. Κρεῖσσον ἢ λόγοισιν habet Euripides in Iphig. Taur. 844. ubi λέξαι intelligi vult Musgravius, ut in Supplicibus ver. 844. κρεῖσσον ἢ λέξαι λόγῳ. Thucyd. II. 64. de pestilentia: πρᾶγμα μόνον δὴ τῶν πάντων ἐλπίδος κρεῖσσον γεγενημένον.

50. Ita Ælianus Hist. Animm. I. 54. ἀσπίδος ἀκούω μόνον δῆγμα ἀ- 54
νίατον εἶναι καὶ ἐπικουρίας κρεῖττον. De comparativo κρείσσων, *graviorem, molestiorem* significante vide Musgravium ad Eurip. Troad. 204. et Thomam Mag. pag. 603.

51. Sic Euripides in Troad. 787. 55

τὰ δὲ τοιάδε χρὴ
κηρυκεύειν, ὅστις ἄνοικτος,
καὶ ἀναιδείας τῆς ὑμετέρας,
γνώμης μᾶλλον, φίλος ἐστίν.

Talia nunciare decet eum, qui immisericors est, vestræque impudentiæ, quam sapientiæ, studiosior. Si dixisset, ἀναιδείας μᾶλλον φίλος, ἢ γνώμης, genitivus γνώμης e φίλος penderet. Nunc a μᾶλλον regitur, ut etiam sic dicere potuerit, ἀναιδείαν τὴν ὑμετέραν μᾶλλον γνώμης φιλῶν. Sophocles in Antig. 74.

ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.

i. e. τοῦ, ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς ἐνθάδε. In Philoct. 682.

οὐδ' ἐσίδον μοίρᾳ
τοῦδ' ἐχθίονι συντυχόντα θνατῶν.

i. e. ἢ τόνδε. Herodotus II. 134. πυραμίδα δὲ καὶ οὗτος ἀπελίπετο πολλὸν ἐλάσσω τοῦ πατρός, i. e. τῆς τοῦ πατρός· Diodor. Sic. III. 35. ὁ δὲ λεγόμενος παρ' Αἰθίοψι κροκόττας μεμιγμένην ἔχει φύσιν κυνὸς καὶ λύκου, τὴν δὲ ἀγριότητα φοβερωτέραν ἀμφοτέρων, i. e. τῆς ἀμφοτέρων. In Euripidis Bacchis ver. 1090. quæ leguntur,

ἦξαν πελείας ὠκύτητ' οὐχ ἥσσονες
ποδῶν ἔχουσαι συντόνοις δρομήμασιν,

ad superiorum exemplorum similitudinem accommodata sunt emendatione Musgravii οὐχ ἥσσονα, quam probarunt alii. Equidem vereor, ut recte. Videtur enim constructio hæc esse: ὠκύτητα ποδῶν ἔχουσαι συντόνοις δρομήμασιν, οὐχ ἥσσονες πελείας, *velocitatem pedum citato cursu dirigentes, non secus quam columbæ.*

56 51. Omnino frequentissime in libris veteribus superlativum et comparativum permutantur, ut apud Herodotum II. 22. 144. 156. VII. 16. 2. 223. VIII. 137. IX. 115. Cujus rei sæpe hæc caussa fuit, quod terminationes τερος et τατος per compendia litterarum ambigua scribebantur. Conf. H. Stephan. de dial. Att. pag. 41. Valcken. ad Phœniss. pag. 666. Quamquam etiam ipsorum scriptorum in constans usus est in hoc genere: vid. Reisk. ad Lysiam vol. II. pag. 161. et quæ dixi ad Hecubam Eurip. 1200. Cæterum comparativi pro superlativo positi exempla attulerunt Stephanus de dial. Att. pag. 40. et Fischerus in præfat. ad Weller. gramm. pag. X. et in animadv. ad eamdem II. pag. 149.

57 51. De superlativo comparativi locum obtinente vid. Davis. ad Justin. M. pag. 441. Wesseling. ad Herodot. VII. 16. pag. 517. Clark. ad Odyss. XI. 481. Fischer. præfat. ad Welleri gramm. pag. 11. Sic μάλιστα pro μᾶλλον, de quo Musgrav. ad Eurip. Iphig. Aul. 1603. Sed ubi superlativum pro comparativo adhibetur, necessario addi debet aut genitivus, aut ἤ. Quamobrem recte Marklandus in Supplicibus Euripidis ver. 1076.

οὐκ ἄν τιν' εὕροιτ' ἄλλον ἀθλιώτερον

præfert lectioni codicum omnium ἀθλιώτατον. Non item nobis videtur necessaria emendatio Valckenarii ad Phœnissas pag. 537. seq. in Euripidis Andromacha ver. 6. Ibi enim quum libri habeant,

νῦν δ' ὅτις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνὴ
ἐμοῦ πέφυκεν, ἢ γενήσεταί ποτε,

scribendum censet,

νῦν δ', εἴτις ἄλλη, δυστυχεστάτη γυνή,

deleto sequente versu. Vulgatam defendit Heathius.

52. Absolutum comparativi loco apud Herodotum est IX. 26. 58
οὕτω ὦν ὑμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας ἤπερ Ἀθηναίους. Vide ibi Wesselingium. Comparativum autem pro absoluto apud Euripidem in Alcest. 981.

τί μοι ζῆν δῆτα κύδιον, φίλοι,
κακῶς κλύοντι, καὶ κακῶς πεπραγότι.

Quod Hesychius κρεῖττον interpretatur. Vide ad h. l. Musgravium, et Kœnium ad Gregor. pag. 46. Reizius pag. 54. de inclinatione accentus: *utimur sane vulgo comparativis pro absolutis. Verum qui talia comparativa primi usurparunt, ii utique comparationem fecerunt, sed rem comparatam subintellexerunt: deinde consuetudo retinuit formam, oblita est rei comparatæ.*

52. Vid. Fischer. ad Weller. II. pag. 148. 59

52. Vid. Fischerus ad Weller. II. pag. 143. 60

De comparativis tria alia observanda. Primum ea minuendi vim interdum habere, ut apud Latinos. Herodotus III. 145. Μαιανδρίῳ δὲ τῷ τυράννῳ ἦν ἀδελφεὸς ὑπομαργότερος. Disputavit de hoc significatu Stephanus ad lib. de dialectis pag. 39. seq.

Deinde ut Latini *subtilius quam verius*, et alia similia dicere solent, ita etiam Græci loquuntur. Euripides in Medea 490. πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφώτερα. Herodotus III. 65. ἐποίησα ταχύτερα ἢ σοφώτερα. VII. 194. γνοὺς ὡς ταχύτερα αὐτὸς ἢ σοφώτερα ἐργασμένος εἴη. Diodorus Sic. I. 29. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τούτοις παραπλήσια λέγοντες (φιλοτιμότερον ἤπερ ἀληθινώτερον, ὥς γέ μοι φαίνεται) τῆς ἀποικίας ταύτης ἀμφισβητοῦσι διὰ τὴν δόξαν τῆς πόλεως.

Denique μᾶλλον interdum additur comparativis, ut apud Euripidem in Hecuba 377.

θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος
ἢ ζῶν.

Vide Thom. Mag. pag. 596. ibique interpretes. 61

54. Vid. ibi Wetsten. Alia exempla attulit Wakefieldius ad Sophoclis Trach. 165. Cæterum notandum has formas etiam interdum ibi adhiberi, ubi solus ordo spectatur, ut apud Euripidem in Hecuba ver. 32.

τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος.

Vide ibi Porsonum et quos censor Hecubæ Porsonianæ in *Monthly Review* 1799. *Januar.* pag. 89. laudat, Valckenarium ad Hippol. 274. Thucyd. V. 75. VII. 51. Thomas Mag. pag. 761. προτέρα ἐπὶ τάξεως· προτεραία δὲ ἐπὶ μόνης ἡμέρας. Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι· ἔτυχε γὰρ τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης. Conf. ibi interpp. Discrimen hoc est: προτέρα, τρίτη ἡμέρα dicuntur prior et tertia ex aliquo dierum numero, quibus res diversæ gestæ sunt; προτεραία autem et τριταία prior et tertia ex aliquo numero dierum, quibus eadem res continuis gesta vel gerenda est. Recentiores tamen etiam formam αῖος pro altera adhibuisse videntur. Agathias in prœmio Anthologiæ ver. 129. (in Jacobsii prolegom. ad Anth. pag. 58.)

ἑκταῖον δὲ μέλος κλέπτουσα Κυθήρη,
εἰς ὀάρους ἐλέγοιο παρατρέψειε πορείην.

Quo intelligit librum sextum.

62 55. Theocritus II. 119.

ἢ τρίτος ἠὲ τέταρτος ἐὼν φίλος αὐτίκα νυκτός.

Plato de legg. III. pag. 695. ἐλθὼν δ' εἰς τὴν ἀρχήν, καὶ λαβὼν αὐτὴν ἕβδομος. Diodor. II. pag. 577. ἀλύων ὅπου τύχοι δεύτερος καὶ τρίτος.

63 56. Adde de numeralibus, si cum præpositione ἐπὶ componuntur, unum significari et ejus quotam partem numerus cum ἐπὶ compositus indicat, ut ἐπίτριτος, i. e. unus et ejus tertia pars, ἐπόγδοος, unus et ejus octava pars, id quod Cicero, de universo cap. 7. e Platonis Timæo p. 313. *sesquitertium* et *sesquioctavum* numerum vocat. Ea verba, *sesquitertius* et *sesquioctavus*, si quidem recte Platonem intellexit Cicero, male intelliguntur ab aliis de tertio et dimidio, octavo et dimidio, ab aliis de secundo et dimidio, septimo et dimidio. Quæ de Græcis ἐπίτριτος et ἐπόγδοος, et de Latinis, quæ attuli, vocabulis Ilgenius tradidit in disquis. de scoliorum poësi pag. 103. seqq. parum accurate tradita sunt. Epitritum pedem quem Græci nominant, is constat secundum metricorum doctrinam e duobus pedibus spondeo et iambo vel trochæo, sive præcedat spondeus, sive sequatur. Nunc iambus vel trochæus e tribus moris constat. Spondeus ergo τούτου ἐπίτριτός ἐστιν, ut loquuntur, id est hunc integrum et ejus tertiam partem, sive quatuor moras complectitur. Nam si tres moras ponimus = 1: quatuor moræ erunt = $1\frac{1}{3}$.

64 57. Ὦ 'γαθὲ non significat *age* sed amica compellatio est, quæ tum maxime adhiberi solet, quum aliquem leniter admonere volumus. Continet enim plerumque tectam reprehensionem, ut Latinorum *o bone*. Quod si aliis, quam his verbis, Latine reddere quis velit, *quæso*, *obsecro*, *amabo*, adhibenda sunt, quæ pariter sunt indignantis cum quadam benevolentia. Græci etiam ὦ βέλτιστε dicunt. Rem declarabit locus Platonis ab Hoogeveenio allatus: ὁρᾷς, ὦ βέλτιστε Καλλίκλεις, ὡς οὐ ταυτὰ σύ τ' ἐμοῦ κατηγορεῖς καὶ ἐγὼ σοῦ.

σὺ μὲν γὰρ ἐμὲ φῂς ἀεὶ ταυτὰ λέγειν, καὶ μέμφῃ μοι· ἐγὼ δὲ σοῦ τοὐναντίον, ὅτι οὐδέποτε ταυτὰ λέγεις περὶ τῶν αὐτῶν, ἀλλὰ ποτὲ μὲν τοὺς βελτίους τε καὶ κρείττους τοὺς ἰσχυροτέρους ὁρίζου, αὖθις δὲ τοὺς φρονιμωτέρους· νῦν δ' αὖ ἕτερόν τι ἥκεις ἔχων· ἀνδρειότεροί τινες ὑπὸ σοῦ λέγονται οἱ κρείττους καὶ οἱ βελτίους. ἀλλ', ὦ 'γαθέ, εἰπὼν ἀπαλλάγηθι τίνας ποτὲ λέγεις τοὺς βελτίους τε καὶ κρείττους, καὶ εἰς ὅ τι.

58. Non tam *aliis de caussis*, quam *aliis in rebus*. Verba Pla- 65
tonis hæc sunt: τά τε γὰρ ἄλλα εὐδαιμονέστεροί εἰσιν οἱ ἐκεῖ τῶν ἐνθάδε, καὶ ἤδη τὸν λοιπὸν χρόνον ἀθάνατοί εἰσιν. Nam si diceret *aliis de caussis*, sequi deberet καὶ ὅτι. Herodotus IX. 25. ὁ γὰρ χῶρος ἐφαίνετο πολλῷ ἐὼν ἐπιτηδεώτερός σφι ἐνστρατοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταϊκὸς τοῦ Ἐρυθραίου, τά τε ἄλλα, καὶ εὐυδρότερος. Hic si τά τε ἄλλα esset *aliis de caussis*, pergere debebat aut καὶ ὅτι εὐυδρότερος, aut καὶ εὐυδρότερος ἐών. Nunc sensus hic est: *regio Platæensis quum aliis rebus aptior videbatur ad castrametandum Erythræensi, tum aqua abundantior.*

59. De nomine ἀνὴρ duo rariora observanda sunt. Primum ἀνὴρ 66
interdum pro homine dici singulari numero: nam de plurali ἄνδρες res notissima. Sophocles in Œd. Colon. 566.

ἐπεὶ
ἔξοιδ' ἀνὴρ ὤν, χὤτι τῆς ἐς αὔριον
οὐδὲν πλέον μοι σοῦ μέτεστιν ἡμέρας.

Sic etiam intelligi debet in Ajace ver. 77. Alterum ἄνδρες sic dici, ut terra continens intelligatur, cui opponuntur insulæ vel mare. Homer. Hymn. Apoll. 142.

ἄλλοτε δ' αὖ νήσους τε καὶ ἀνέρας ἠλάσκαζες.

Pindarus Olymp. VI. 15. ἀκίνδυνοι τ' ἀρεταὶ οὔτε παρ' ἀνδράσιν οὔτ' ἐν ναυσὶ κοίλαις τίμιαι.

61. Inepte vertit Hoogeveenius. Dicere debebat: *omnino ne* 67
semel quidem audivisse vellem. Sophoc. Antig. 92.

ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τἀμήχανα.

Et in Electra ver. 439. Herodot. I. 9. ἀρχὴν γὰρ ἐγὼ μηχανήσομαι οὕτω. I. 193. τὰ γὰρ δὴ ἄλλα δένδρα οὐδὲ πειρᾶται ἀρχὴν φέρειν. Æschines in Ctesiph. pag. 509. (70.) ἀρχὴν δέ γε, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, εἰ ἐσωφρονεῖτε οὐδ' ἂν ὠνομάζετε τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων. Idem Æschines in eadem oratione sexies dixit etiam ἄρδην *plane, prorsus*. Herodot. IV. 25. τοῦτο οὐκ ἐνδέκομαι τὴν ἀρχήν. Thucyd. VI. 56. λέγοντες οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι τὴν ἀρχήν. Xenoph. Œcon. II. 11. ᾧ τὴν ἀρχὴν οὐδὲν πώποτ' ἐγένετο τούτων. Et VIII. 2. ἀλυποτέρα αὕτη ἡ ἔνδεια, τὸ μὴ δύνασθαι ζητοῦντά τι λαβεῖν, ἢ τὴν ἀρχὴν μηδὲ ζητεῖν. Idem Symp. I. 15. ὅτι ἀρχὴν οὐδὲ νομίζεται εἰς τὴν ἐμὴν οἰκίαν δεῖπνον εἰσφέρεσθαι. Lucian. Symp. 812. ὥστε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν πειρᾶσθαι ἠξίου. Et in Διαλέξει πρὸς Ἡσίοδον, pr. θάτερον δὲ—οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐξαπέφηνας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν λήθῃ παρέδωκας. Plato Lys. 265. 32. πῶς οὖν οἱ ἀγαθοὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἡμῖν φίλοι ἔσονται τὴν ἀρχήν. Hæc exempla Reizius congessit.

68 66. Conf. Abresch. Auctar. Diluc. Thuc. pag. 222. Sic θυμοῦ βίᾳ *invito animo* Eurip. in Alcest. 832.

69 65. Vid. Fischer. ad Weller. III. 313. Diodor. Sic. XI. 27. πᾶσιν ἐγένοντο καταφανεῖς, ὡς τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀμφισβητήσοντες τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας: ubi Schæferus deleri ὡς malit.

70 69. Ἀπὸ τῶν περὶ Μαραθῶνα ἔργων Dionys. Halic. Ant. Rom. V. pag. 291.

71 72. Exempla ubivis obvia, ut apud Herodotum I. 80. ubi etiam ἡ κάμηλος de agmine camelorum dicitur. Ita ἡ βοῦς grex boum: v. Thom. Mag. pag. 169.

72 72. Vid. Fischer ad Weller. III. pag. 237. Quod mox traditur, ἱππογνώμων in Æschyli Agamemnone legi, falsum est. Imperite etiam mox Hoogevenius in nota 7. verba Triclinii τοῦ μὲν ἑνὸς παράδειγμα interpretatur *hujus unum exemplum habemus*, quæ vertenda erant, *alterius exemplum habemus.*

73 73. Βουθερὴς est quem boves depascunt.

74 80. De significationibus nominis Λόγος vid. Niceph. Gregoræ technol. gramm. pag. 344. quam addidi libro de emendanda rat. Gr. gramm.

75 82. Λόγος de prosa oratione sæpius adhibetur, ut apud Aristot. de poët. I. 19. ubi λόγῳ ψιλομετρίᾳ, et III. 26. ubi ἔμμετρα opponuntur. Idem etiam vocatur λόγοι ψιλοί, quibus metricam orationem opponunt Aristoteles de poët. I. 7. Rhetor. III. 2. Plato de legg. II. pag. 93. edit. Bip. Hinc λόγιοι oppositi ἀοιδοῖς, prosæ orationis scriptores. Pindar. Pyth. I. 183. Nem. VI. 51. Sed in eodem carmine ver. 75. λογίους intelligit omnino scriptores.

76 83. Aristot. de poët. II. 24. Eth. Nicom. I. 5. Magn. Mor. I. 4. et 5.

77 85. Sophocles Œd. Tyr. ver. 1509.

πάντων ἐρήμους, πλὴν ὅσον τὸ σὸν μέρος.

78 89. Scribere debebat Vigerus οὔτε μικρόν, οὔτε μέγα. Exempla adscripsit Reizius hæc: Plato in Socrat. Apol. 7. extr. quod postea etiam Hoogevenius attulit. et §. 13. τούτῳ οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν πώποτε ἐμέλησεν. et. §. 10. ὑμᾶς οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν ἀποκρυψάμενος. et §. 6. ἐγὼ γὰρ δὴ οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν ξύνοιδα ἐμαυτῷ σοφὸς ὤν.

79 96. Immo ineptum est κατά intelligere, quod absente articulo nullo pacto potest intelligi. Loquendi modus οἷός τε λέγειν inde ortus, quod, quum proprie dici deberet, τοιοῦτος, ὥστε λέγειν, id brevius dicebatur omisso ὥστε, οἷος λέγειν. Τὲ autem mansit ex antiquiore sermone, qui ὅς τε et alia pro ὃς usurpabat, quoniam tum ὃς non erat *qui*, sed *is*.

80 96. Omnino quæ exempla de οὐδὲν οἷον *nihil vetat* significantibus afferunt, ejusmodi sunt, ut rectius verti videantur *præstat*. Vid. Devar. in οἷον. Sic etiam in Aristoph. Avib. 966. quamvis scholiastes per οὐδὲν κωλῦον ἐστίν explicet, *præstat* dicere videtur:

ἀλλ' οὐδὲν οἷόν ἐστ' ἀκοῦσαι τῶν ἐπῶν.

Vigerus quod habet exemplum ipse finxit. Nec potest intelligi, quo pacto illa significatio, *nihil vetat*, his vocabulis accesserit, quam credibile est sic potius exprimi debuisse οὐδὲν οἷον μή, i. e. οὐδὲν τοιοῦτον, οἷον μή. Nam οὐδὲν οἷον, *præstat*, est οὐδὲν τοιοῦτον, οἷον.

96. Immo et Budæus ita ut Vigerus interpretatur: nec alia 81 mens Devario. Sed in eo Devarius reprehendit Budæum, ut ego arbitror, minus recte, quod Budæus hunc idiotismum communem linguæ Græcæ, Gallicæ, atque Italicæ sic reddit, *Nihil melius quam*—REIZIUS.

96. *Nihil vetat*, est οὐδὲν χεῖρον. Schol. Aristoph. Nub. 96. et 144. 82 REIZIUS. Edit. meæ ad ver. 97. οὐδὲν δὲ χεῖρον ὑπομνησθῆναι καὶ Εὐπόλιδος: et ad ver. 145. ἀλλὰ τῶν ἀρχαίων, παραδείγματος ἕνεκα, χεῖρον οὐδὲν μνημονεῦσαι.

96. De οὐχ οἷον vid. Wesseling. ad Diodor. Sic. III. 18. 83

97. Sic etiam ἃ δή. Sophocles in Ajace ver. 1042. 84

βλέπω γὰρ ἐχθρὸν φῶτα, καὶ τάχ' ἂν κακοῖς
γελῶν, ἃ δὴ κακοῦργος ἐξίκοιτ' ἀνήρ.

98. Distinguitur a τρόπῳ ab Herodoto VI. 128. διεπειρᾶτο αὐτέων 85 τῆς τε ἀνδραγαθίης, καὶ τῆς ὀργῆς, καὶ παιδεύσιός τε καὶ τρόπου. ὀργὴν videtur dicere studiorum acrimoniam, τρόπον autem mores. Vide Hoogevenii notam 70.

101. Homeri exemplum non quadrat. Ὅσον τάχιστα Eurip. 86 Troad. 295.

102. Ita etiam ὡς. Eurip. Iphig. Aul. 943. 87

θαυμαστὰ δ' ὡς ἀνάξι' ἠτιμασμένη.

Vid. Brunck. ad Aristoph. Lysistr. 1148. Athenæus pag. 224. B. παῖδες πλῆθος ὅσον ἰχθύων φέροντες. Vid. Casaub. ad eum pag. 395.

103. Ellipsis in his est particulæ ὥστε. Περιέμεινε χρόνον τοσοῦτον, ὥς- 88 τε καταστῆσαι.

103. Hanc interpretationem refellit Devarius in οὐχ ὅσον. REI- 89 ZIUS. Vid. Hoogev. de partic. præf. pag. 3. et pag. 964. seq. Constructio verborum videtur talis esse, ac si dixisset προέχειν οὐ τοσοῦτον, ὥστε λανθάνειν, i. e. *magis eminuisse, quam ut lateret.*

103. Antiquus sermo ὅσον τε usurpabat, ut apud Homerum et 90 Herodotum, v. c. IV. 122. ὡς εὗρον τοὺς Πέρσας ὅσον τε τριῶν ἡμερέων ὁδὸν ἀπέχοντας ἀπὸ τοῦ Ἴστρου.

103. Plato epig. 3. 91

νῦν ὁ τὸ μηδὲν Ἄλεξις ὅσον μόνον εἶφ' ὅτι καλὸς
ὦπται, καὶ πάντη πᾶς τις ἐπιστρέφεται.

Vix dixeram pulcrum esse Alexin, quum omnes in eum oculos conjiciunt. Dioscorides epig. 4.

ἐξέφυγον, Διόδωρε, τὸ σὸν βάρος· ἀλλ' ὅσον εἶπα,
οὐκ ἔφυγον τὸν ἐμὸν δαίμονα πικρότατον.

Effugi te. At vix dixeram, quum non effugisse me sensi. Attulit ad h. l. Jacobsius pag. 369. Theocrit. XXV. 73. ἀπὸ χθονὸς ὅσσον ἀείρων. I. 45. τυτθὸν ὅσσον ἄπωθεν.

92 104. De his Dorvill. ad Charit. pag. 602. seq. edit. Lips.

93 106. Adde ὅσον ὅσον. Aristoph. Vesp. 213.

τί οὐκ ἀνεκοιμήθημεν ὅσον ὅσον στίλην;

Quidni requiescimus aliquantillum? Proprie *quantum quantum gutta est.* Arrian. Ind. s. 29. ὀλιγοι δὲ αὐτῶν σπείρουσιν ὅσον ὅσον τῆς χώρης. Adhibetur de re parva. Epist. ad Hebr. X. 37. conf. Wakef. Silv. Crit. vol. V. pag. 146. seq.

108. Equidem non dubito, quin in Herodoti loco scribendum
94 sit τὰ πάντα. Nam omissio articuli longe aliam affert significationem. Atque ipse Herodotus alibi addit articulum ut IX. 70. Æschyl. Pers. 337. ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα νεῶν. Τὰ πάντα εἴκοσι καὶ ἑκατὸν *in universum CXX*, quum simpliciter summam omnium indicamus. Sed πάντα εἴκοσι και ἑκατὸν aut significat *tota CXX*, quum de numero, qui est CXX, nihil detrahendum est dicimus, ut Μοῦσαι ἐννέα πᾶσαι, i. e. *omnes Musæ, nulla exclusa.* Sic potest aliquis dici ἔτη πάντα εἴκοσι και ἑκατὸν εὐδαιμονῆσαι, *per omnes CXX annos felix fuisse*, sed *vixisse* dicendus est τὰ πάντα ἔτη ρκ', *integros* CXX. Aut significat *de diversis rerum generibus ex unoquoque genere centena et vicena.* Herodotus I. 50. κτήνεά τε γὰρ τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσε: *mactavit ter millenas hostias e quoque genere animantium, quibus sacra fieri solent.* Hoc genus dicendi illustrarunt Wesselingius et Valckenarius ad Herodot. IV. 87.

109. De hac loquutione vid. Brunck. ad Sophoc. Elect. 301.
95 Philoct. 927.

Adde VII. πᾶς pro ὅλος. Herodotus IX. 70. τὴν φάτνην τῶν ἵππων ἐοῦσαν χαλκέην πᾶσαν.

VIII. Διὰ παντὸς, *semper* Ajac. 705.

ἐμοὶ ξυνείης διὰ παντὸς εὔφρων.

Herodotus I. 122.

IX. Ἐς τὸ πᾶν omnino. Æschylus Choëph. 682. 939. Eumen. 84.

X. Πάντα εἶναί τινι, et ἅπαντα, *tanti ab aliquo fieri, ut ei omnium instar sis.* Nos *einem alles seyn.* Exempla attulit Berglerus pag. 236. ad Alciphron. II. 3. in quo quod legitur, ἐγὼ γὰρ αὐτῷ εἰμι πάντα, in eo nescio an corrigendum sit αὐτῇ. Herodotus III. 157. πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. Vid. ibi Wessel. Idem VII. 156. ubi vid. Valcken. Sed neque Valckenarius nec Berglerus debebant afferre Herodot. I. 122. ἦν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ· Hic enim qui additus est articulus, facit, ut longe aliam vim habeat

hic locus, quam superiores. Ἦν οἱ ἐν τῷ λόγῳ πάντα ἡ Κυνώ, significaret, *verbis* (non item animo) *carissima erat Cyno.* Sed addito articulo hoc dicitur, *omne sermonum argumentum erat ei Cyno.*

XI. Πᾶς interdum pro παντοδαπός, παντοῖος, adhibetur. Homerus οἰωνοῖσί τε πᾶσι. Sic voluit Valckenarius intelligi Herodotum VII. 56. ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ καὶ οὔνομα ἀντὶ Διὸς Ξέρξεα θέμενος ἀνάστατον τὴν Ἑλλάδα ἐθέλεις ποιῆσαι, ἄγων πάντας ἀνθρώπους. Verum neque Herodotus hoc voluit, cujus locum ista interpretatio redderet languidissimum, (intelligit ille orbem terrarum, Græcia excepta) nec reliquorum exemplorum, quæ ibi Valckenarius attulit, ea vis est.

XII. Τὸ πᾶν Pindarus Olymp. II. 153. *vulgus* appellat. ἐς δὲ τὸ πᾶν ἑρμηνέων χατίζει. *Carmina mea,* inquit, *ad vulgus interprete indigent.*

111. Οἱ πολλοὶ non solum vulgus, sed etiam *plerosque* significat. 96
Xenophon. Anab. V. 6. 19. τῶν δὲ στρατιωτῶν, ἐπεὶ ἤκουσαν, τοῖς μὲν ἐδόκει βέλτιστον εἶναι καταμεῖναι, τοῖς δὲ πολλοῖς οὔ. Apud Sophoclem in Œd. Rege 845. quæ leguntur,

οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος,

hunc sensum habent, *non potest unus numero par esse iis, qui plures fuisse dicuntur.* Quare etsi poterat Sophocles dicere εἷς γέ τις πολλοῖς ἴσος, non videtur tamen necessarium esse, ut id cum Brunckio reponatur.

113. Vid. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. pag. 147. Brunck. ad 97
Eurip. Orest. 1251. Hecub. 784.

115. Insanire credas Hoogevenum. Σωμάτων φυλακὴ *custodia* 98
corporum et vitæ est, non σῶμα *salus.*

115. Ἑκάστους κατὰ σῶμα: *singulos viritim.* Æschin. c. Ctesiph. 99
405. seq. REIZIUS. Sic Pindarus Pyth. VIII. 116. τέτρασι δ' ἔμπετες ὑψόθεν σωμάτεσσι, κακὰ φρονέων: *infestus impetum fecisti in quatuor luctatores.* Æschylus in Prometh. 865. quum dicit, φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεός, hoc videtur intelligi velle: *prohibebit Danai filios deus, quo minus virginibus cognatis potiantur.* Tragici σῶμα simpliciter de persona adhibent, ut δέμας quoque. Eurip. in Medea v. 24. σῶμ' ὑφεῖσ' ἀλγηδόσι, *se ipsam permittens dolori.*

116. Adde σῶμα de cadavere vel mortuo homine apud Home- 100
rum semper dici, tum etiam apud alios, ut ap. Pindar. Olymp. IX. 52. Nem. IX. 55. De cadaveribus ferarum adhibet Homerus Iliad. III. 23. XVIII. 161. de mactatis hostiis XXIII. 169.

116. *Tandem* numquam verti debet τέλος, sed est *denique.* 101

116. Etiam ἐς τέλος *denique.* Xenoph. Œcon. 17. §. 10. REI- 102
ZIUS.

117. Ita et διὰ τέλος. Xenoph. Œcon. 17. §. 10. REIZIUS. 103

117. Vide ad h. l. Larcher. VI. pag. 120. 104

117. Vide quæ supra diximus nota 25. 105

106 117. Lucian. de Sacrif. 13. T. I. pag. 536. ὁ δ' ἱερεὺς ἕστηκεν ᾑμαγμένος—καὶ τί γὰρ οὐκ εὐσεβὲς ἐπιτελῶν.

107 118. T. I. pag. 391. Fallitur in illo loco Jensius, ὅτι ante ἀνεμνήσθην reponendum putans. Latini pariter ut Græci dicunt: *quid aliud quam recordabar?*

108 119. In Oreste Euripidis, quum Tyndareus ver. 481. dixisset,

Μενέλαε, προσφθέγγει νιν, ἀνόσιον κάρα;

respondet Menelaus:

τί γάρ; φίλου μοι πατρός ἐστιν ἔκγονος.

Non hic cum Reiskio scribendum τί γὰρ οὔ; Nam τί γὰρ quum dicit, significat, *itane censes?* Cæterum τίς vel τί interrogativum Brunckius ad Sophoc. Antig. 605. et ad Philoct. 1393. 33. cum conjunctivo et optativo sic putat adhiberi, ut a conjunctivo ἂν necessario absit, ab optativo non possit abesse. Non omnino recte. Τί cum conjunctivo est deliberantis utrum faciat aliquid necne, ut τί φῶ; i. e. *quid dicam, hoccine an illud?* Τί cum optativo et ἂν est dubitantis, an aliquid fieri nequeat, ut in Philoct. l. l. τί δῆτ' ἂν ἡμεῖς δρῷμεν; Ac poëtæ interdum ἂν omittunt. Æschylus in Choëph. 313. τί σοι φάμενος ἢ τί ῥέξας τύχοιμ', ἄγκαθεν οὐρίσας ἔνθα σ' ἔχουσιν εὐναί; *quid potero dicere aut facere?* Ibidem ver. 392. ἀλλ' ὑπέρτολμον ἀνδρὸς φρόνημα τίς λέγοι; *quis potest dicere, quanta viri sit audacia?* Sophocles in Antig. 604. τεάν, Ζεῦ, δύνασιν τίς ἀνδρῶν ὑπερβασία κατάσχοι; sic ibi, non κατάσχῃ, legendum. *Tuam, Juppiter, vim quæ mortalium superbia potest cohibere?* Contra in Theocrit. XV. 51. scribendum τί γενώμεθα; *quid faciamus?* non γενοίμεθα. Etiam in Luciani Dial. meretr. IX. pag. 303. 81. scribe τίς γένωμαι; pro τίς γένωμαι.

109 119. Vide Zeun. ad Cyrop. III. 2. 27. Quod ibi legitur, ἄλλου τοῦ, ἔφη, ὦ Χαλδαῖοι, ἢ τούτου ἕνεκα, εἰρήνης νῦν ἐπιθυμεῖτε, ὅτι νομίζετε ἀσφαλέστερον ἂν δύνασθαι ζῆν, id vereor ut satis de more dictum sit. Quare prætulerim cod. Guelf. et edit. Junt. lectionem ἄλλο τι.

110 119. Conf. Wolf. et Bast ad Platonis Symp. XXI. 11. Ἄλλο τι quum sine ἢ adhibetur, interrogationem habent sola verba ἄλλο τι: reliqua non sunt in interrogatione. Prorsus similis Germanorum loquutio est *nicht wahr?* quod quum adhibetur, interrogationem continet sic, ut reliqua sine interrogatione proferantur: quare hæc duo vocabula et in initio et in fine collocari possunt.

111 121. Τὶς etiam sine genitivo omittitur. Sophocles in Œd. Rege 314.

ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἀφ' ὧν
ἔχοι τε καὶ δύναιτο, κάλλιστος πόνων.

Conf. ver. 517. 612. in Ajace 154. in Elect. 1323.

112 122. Xenoph. Mem. S. I. 4. 14. ὅταν τι ποιήσωσι, νομιεῖς αὐτοὺς σοῦ

φροντίζειν; Ita Ernest. in edit. prima, et interpretatur, *si quid illustre dii fecerint*, improbatque Steph. lectionem, ὅταν τί ποιήσωσιν. Postea locum ita corrigendum putavit, ὅταν τί ποιήσαντες—Sed recte intercedit Hindenburgius, allato præter alia exempla hoc gemino Plat. Alc. 1. ὅταν οὖν περὶ τίνος βουλεύωνται; conf. Phædon. §. 54. REIZIUS. Theocrit. XI. 79.

δηλονότ' ἐν τᾷ γᾷ κἠγών τις φαίνομαι ἦμες.

Ita intelligi potest Eurip. Phœniss. 1674.

γενναιότης σοι, μωρία δ' ἔνεστί τις.

Nam ibi τὶς non esse minuendi caussa additum, nexus docet. Nisi scripsit Euripides,

γενναιότης τις, μωρία δ' ἔνεστι σοι.

122. Sophocles Œd. R. 1475. λέγω τι; Idem in Trach. 865. τί 113
φημι; ubi τὶ est indefinitum: quod interdum a poëtis in principio collocari docui in parte I. de emendanda rat. Græcæ gramm. pag. 95.

122. Vid. Abresch. ad Æsch. lib. III. pag. 83. et Brunck. ad 114
Sophoc. Ajac. 245. Sic sæpe τὶς pro ἐγὼ adhibetur. Ποῖ τις τρέψεται, *quo confugiam?* Aristoph. in Thesm. 603. Absurde in Sophoclis Philocteta legitur ver. 298.

οἰκουμένη γὰρ οὖν στέγη πυρὸς μέτα
πάντ' ἐκπορίζει, πλὴν τὸ μὴ νοσεῖν ἐμέ.

Nam etsi de se cogitat Philoctetes, non potest tamen sententiam, quæ universe de quacunque domo intelligenda est, sic proferre, ut simul de sola sua domo intelligatur. Scripsit haud dubie, πλὴν τὸ μὴ νοσεῖν τινά. Ultimi verbi explicatio ἐμὲ in textum venit.

Adde τίς pro ποῖος dici. Sophocles in Trach. 311. τίς ποτ' εἶ νεανίδων; ἄνανδρος ἢ τεκοῦσα; Vid. Valcken. ad fragm. Callimachi pag. 23.

Denique τὶς ironice dicitur, quum quis aliquem nominare non vult. Sophocles in Ajace ver. 1138.

τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὔπος ἔρχεταί τινι.

Hoc dictum cuidam, i. e. tibi, *malum inveniet*. Vid. ibi Brunck. Adde Lucian. dial. meret. 3. pag. 285. 61.

123. Herodotus VI. 137. ἑωυτοὺς δὲ γενέσθαι τοσοῦτο ἐκείνων ἄνδρας 115
ἀμείνονας, ὅσῳ, παρεὸν αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγούς, ἐπεί σφεας ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ ἐθελῆσαι.

125. Adde πρὸς χάριν cum genitivo, quod idem est atque χάριν, 116
vel ἕνεκα. Sophocles in Trach. 178.

εὐφημίαν νῦν ἴσχ᾽· ἐπεὶ καταστεφῆ
στείχονθ᾽ ὁρῶ τιν᾽ ἄνδρα πρὸς χάριν λόγων.

Idem in Antig. 30. πρὸς χάριν βορᾶς, ubi vid. Brunck.

Demosth. in Panath. T. I. pag. 243. αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπελθοῦσαι διέφθειραν ἐκ χειρός. Diodor. Sic XI. 7. συστάδην γὰρ οὔσης τῆς μάχης, καὶ τῶν πληγῶν ἐκ χειρὸς γινομένων. Similiter ἐς χεῖρας. Sophocles Trach. 441.

Ἔρωτι μὲν νυν ὅστις ἀντανίσταται
πύκτης ὅπως ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ.

vid. Œd. Col. 975.

Χεὶρ sæpe de potestate adhibetur: unde οἱ ὑπὸ χεῖρα sunt subditi: (Thom. Mag. pag. 896.) Utrumque cognoscere licet e Sophoclis Elect. 1090.

ζώης μοι καθύπερθεν χερὶ
καὶ πλούτῳ τῶν ἐχθρῶν, ὅσον
νῦν ὑπὸ χεῖρα ναίεις.

Superes mihi tantum potentia et opibus inimicos, quantum nunc iis subjectus es.

117 124. Vid. Wesseling. addenda ad Diodor. Sic. T. I. pag. 277. Musgrav. ad Eurip. Bacch. 738. qui dicit χεροῖν δίκαν.

118 128. Spanhem. ad Callim. h. Dian. 100. ubi Callimachus, σκαιρούσας ἐλάφους, μέγα τι χρέος. Conf. Fischer. ad Weller. III. pag. 288. seq.

119 127. Male cedit Vigero exemplorum inventio. Ἄρχοντος hic non potest articulum habere: quem si habet, rex diceretur hujus principis, i. e. sui ipsius exemplar ac specimen.

120 133. Sic etiam pluralis ἡμῖν et ὑμῖν adhibetur. Sophocles in Ajace ver. 216.

μανίᾳ γὰρ ἁλοὺς ἥμιν ὁ κλεινὸς
νύκτερος Αἴας ἀπελωβήθη.

Et in Œd. R. 1401.

οἷ᾽ ἔργα δράσας ὑμίν, εἶτα δεῦρ᾽ ἰὼν
ὁποῖ᾽ ἔπρασσον αὖθις;

121 133. Eurip. Androm. 660. προνοίᾳ τῇ σῇ. Vid. Musgrav. ad Androm. ver. 982. Sic Xenoph. Cyrop. VIII. 3. 32. ἐμὴ δωρεά dicit, *donum mihi datum*. Vid. ibi Zeun.

122 134. Conferri poterit Nicephorus Gregoras §. 148. editus post librum de emendanda rat. Gr. gramm. pag. 341. s.

123 135. Herodotus VII. 19. θέλων αὐτὸς ἕκαστος τὰ προκείμενα δῶρα λαβεῖν. VIII. 124. αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι. Αὐθ᾽ ἕκαστα,

non αὐθέκαστα, in antiquis codd. scribi observat Brunckius ad Prometh. Æschyli 958.

137. Adde αὐτάγγελος, *qui ipse nunciat aliquid*, de quo verbo vid. 124
Niceph. Gregor. §. 62. et Ammon. pag. 2. ibique Valcken. Item αὐθέντης vel αὐτοέντης, quod eamdem vim habet atque αὐτόχειρ. Sophocles in Œd. R. 106.

> τούτου θανόντος νῦν ἐπιστέλλει σαφῶς
> τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς.

137. Plutarch. Institut. Lacon. 34. Ἀρχίλοχον τὸν ποιητὴν ἐν Λακε- 125
δαίμονι γενόμενον αὐτῆς ὥρας ἐδίωξαν, *Archilochum, quum Lacedæmonem venisset, continuo expulerunt.*

138. Vid. Jensium ad Lucian. T. I. pag. 296. 126

142. Vid. Hoogeveen. præfat. ad doctrin. partic. pag. 9. 127

143. Egregie fallitur. Locus Platonis pertinet ad eum, quem 128
secundum pronominis usum numerat. Τοῦτο enim ἡμῖν ὠνομάσθω est *eo, quodcumque ei nomen aptum est, nobis nuncupatus esto.* Et in Cicerone *hoc* ablativus est, qui refertur ad *vocabulo.* Simillimus Æschyli locus est in Agamemnone ver. 168.

> Ζεύς, ὅστις ποτ' ἐστίν, εἰ τόδ' αὐ-
> τῷ φίλον κεκλημένῳ,
> τοῦτό νιν προσεννέπω.

Juppiter, quicumque is est, si hoc ei gratum est nomen, eo eum invoco.

145. Vid. Abresch. ad Æschylum lib. I. pag. 86. Brunck. ad 129
Eurip. Bacch. 1041. ad Orest. 296. ad Sophoc. Œd. Col. 74.

146. Sic volunt intelligi αὔξει in Sophoclis Trachiniis ver. 117. 130
sed ibi activum est. Intelligitur enim αἶσα e superioribus.

147. Non hoc dicit Euripides, *qui deditus est voluptati*, sed, 131
concedens aliquid voluptati, indulgens ei. Ac loquitur de uno tantum facto.

147. Aristot. Rhet. I. 15. pag. 76. ἐπιδέδωκεν ἐν τῇ πόλει τὸ ὁμολο- 132
γεῖν πονηροὺς εἶναι. *Increbuit (mos invaluit) in civitate, ut se improbos esse fateantur.* Quid est ἐπιδεδωκὼς ἑαυτῷ? Schol. Aristoph. Nub. 361. REIZIUS. Intelligit scholiastes inflatos, quoniam hi quasi se ipsos augent.

148. Memoria fallitur. Nam Olynth. I. 14. est τὰ πράγματα ἐν 133
ᾧ καθέστηκε νυνὶ τὰ Φιλίππου. Olynth. autem II. 9. πρὸς τοῦτο (καιροῦ) παρέστη Φιλίππῳ τὰ πράγματα. Et Olynth. III. 7. εἰς τοῦτο περιστήσεται τὰ πράγματα. Sed Isocrat. REIZIUS.

151. Vid. Locella ad Xenoph. Ephes. pag. 239. ubi passiva 134
verba, ut sæpius apud Homerum, adduntur. Activa et neutra in hoc genere loquendi ab Atticis adhiberi docuit Dawes. in Misc. crit. pag. 100.

151. Ita θνήσκειν, νοσεῖν πρός τινος. Vid. Valcken. ad Eurip. Hip- 135
pol. pag. 287. b.

136 153. Contra Kusterum disputavit etiam Ernestius ad Iliad. XX. 310. Conf. etiam Valcken. ad Eurip. Phœniss. pag. 555.

137 155. Vocatur hoc schema Pindaricum. Plura dedi in commentatione de metris Pindari ad Olymp. VIII.

138 156. Alia hujus loci ratio est; nam male eum attulit. Ita scripsit Sophocles:

στείχοντα γὰρ πρόσωθεν αὐτὸν ἐν κύκλῳ
μαθόντες ἀμφέστησαν, εἶτ᾽ ὀνείδεσιν
ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν, οὔ τίς ἔσθ᾽ ὃς οὔ,

et reliqua. Itaque verba οὔ τις ἔσθ᾽ ὃς οὔ tamquam in parenthesi addita sunt, nec cohærent cum sequente participio.

139 156. Attici sæpe plurali pro singulari utuntur, ut συγγνωστά, pro συγγνωστόν. Vid. Valcken. ad Phœniss. pag. 363. Brunck. ad Sophoc. Philoct. 493. 524. Tragici autem inprimis pluralem cum emphasi pro singulari adhibent: vid. eumdem ad Eurip. Bacch. 543. ad Sophoc. Œd. Reg. 366. Antig. 565.

140 156. Verba hæc sunt:

τί δῆτα ποίμναις τήνδ᾽ ἐπεμπίπτει βάσιν,

in quibus minime activam vim verbum habet, sed adhibitum eodem modo, ut ἔρχεσθαι ὁδόν, et alia similia. Aptius foret, quod ver. 40. legitur:

καὶ πρὸς τί δυςλόγιστον ὧδ᾽ ᾖξεν χέρα;

Vid. ibi Brunck.

141 157. Vid. Niceph. Gregor. post librum nostrum de emendanda rat. Gr. 91. pag. 350. sect. 188.

142 160. Ἡγοῦ, *existimare debes.* Eurip. Iphig. Aul. 734. ubi vid. Markland.

143 160. Rationem hujus formulæ οἶσθ᾽ ὃ δρᾶσον, οἶσθ᾽ ὡς ποίησον eam esse recte dixit Bentleius ad Menandrum pag. 107. ac si dicatur δρᾶσον; οἶσθ᾽ ὅ; ποίησον, οἶσθ᾽ ὥς; Amplius eam rem illustravit Kœnius ad Gregor. pag. 7. seq. allato etiam aptissimo Plauti loco in Rudente III. 5. 18. *tange, sed scin' quomodo?* Vid. Brunck. ad Sophoc. Œd. Reg. 543. Porson. ad Hecubam 229. Ejusdem generis est, quod Euripides habet in Iphig. Taur. 1203. οἶσθα νῦν ἅ μοι γενέσθω, quæ nec Marklandi nec Jacobsii mutatione in Animadvers. pag. 85. proposita indigent.

144 160. Vid. Musgrav. ad Eurip. Ion. 1357. Aliud exemplum est in Hercule furente ver. 792.

145 161. Negatio sæpissime cum futuro per interrogationem sic adhibetur, ut aliquid fieri jubeatur. Euripides in Andromacha ver. 1062.

οὐχ ὅσον τάχος
χωρήσεταί τις Πυθικὴν πρὸς ἑστίαν,

καὶ τἀνθάδ' ὄντα τοῖς ἐκεῖ λέξει φίλοις,
πρὶν παῖδ' Ἀχιλλέως κατθανεῖν ἐχθρῶν ὕπο;

Vid. Zeun. ad Xenoph. Cyrop. II. 3. 22. sive Hoogeveen. de partic. pag. 903. Etiam cum præsente. Sophocles Philoct. 975.

οὐκ εἶ μεθεὶς τὰ τόξα ταῦτ' ἐμοὶ πάλιν;

Vid. Eurip. Herc. fur. 1055.

161. Vide de hoc loco ἐπίμετρον. 146

161. Fallitur gravissime, optativum pro indicativo poni posse 147
existimans. Optativi propria vis hæc est, ut indicet aliquid non *esse*, sed *cogitari* tantum. Itaque qui dicit ἔλεγες, ὅτι Ζεὺς τὴν δικαιοσύνην ἔπεμψε, credere se ostendit, rem ita esse. Verum qui ἔλεγες ὅτι πέμψειε dicit, eo indicat, hanc esse cogitationem atque opinionem ejus, qui illud dixerat: qui quidem illud ita poterat dicere, ut et verum esset, et falsum. Itaque in superiore exemplo si Xenophon dixisset, ὃς κατεκρήμνισε, certum indicasset hominem, qui Andrios et Corinthios præcipites egerat: quum autem ὃς κατακρημνίσειε dixit, intelligi illum talem voluit, qui id fecisse putaretur, sive vere fecerit, sive non fecerit. Quare id Latine exprimi potest ita, *si quis*, vel *quicumque*.

162. Conjunctivi propria vis est, ut aliquid *fieri posse* significet, 148
ita ut non agatur de eo, quod illud fieri posse *cogitetur*. Ita οὐκ ἔχω ὅποι τράπωμαι est *non habeo, quo confugere possum*, quod Latini etiam conjunctivo exprimunt, *non habeo, quo fugiam*. Longe aliud est οὐκ ἔχω ὅποι τραποίμην ἄν, i. e. *non habeo, quo me confugere posse sperem*. Illud enim, οὐκ ἔχω ὅποι τραποίμην, sine ἄν, etsi per modorum significationem recte dici potest, non solet tamen dici, quia hic optativus constructioni præteritorum temporum servatur, οὐκ εἶχον, ὅποι τραποίμην. Quamquam Homerus quædam habet hujusmodi ut Iliad. XVIII. 63. ἀλλ' εἶμ', ὄφρα ἴδοιμι φίλον τέκος, ἠδ' ἐπακούσω. Quoniam enim conjunctivus τράπωμαι de præsente intelligitur, non satis recte dicetur, οὐκ εἶχον, ὅποι τράπωμαι, quorum alterum verbum de præterito, alterum de præsente accipiendum esset. Contra optativus τραποίμην, quamquam pariter atque conjunctivus præsentis significationem per se habet, tamen, quia ad opinionem et cogitationem ejus, de quo sermo est, refertur, commode conjungi potest cum præteritis, οὐκ εἶχον ὅποι τραποίμην, quia cogitationem perfugii indicat tum præsentem in animo ejus, de quo sermo est, fuisse, quum ille hoc vel illud faceret. Neque vero perinde est, utrum dicatur, ἠρώτησε, τί εἴη ἄξιος παθεῖν, i. e. *interrogavit, qua pœna dignus esset*, et ἠρώτησε, τί ἂν εἴη ἄξιος παθεῖν, i. e. interrogavit, qua pœna *dignus esse posset*, vel *dignus futurus esset*, is, qui nunc nulla dignus est.

162. Τί λέγω, τί φῶ, et similia non sunt conjunctivi pro indicati- 149
vis, sed per ellipsin dicuntur quæ est in omni interrogatione, ut *nescio*, vel *dubito*, vel *dic mihi*. Vide quæ dixi ad Aristoph. Nub.

ver. 192. Cæterum de his, βούλει εἴπω vid. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. pag. 267.

150 162. Ineptissima attulit exempla ad rem confirmandam, quæ nullis probari exemplis umquam poterit. In Lucæ loco ἔλθῃ pendet ex articulo ὁ ea ratione, quæ nota 148. ad reg. IX. explicata est, et futura γενήσεται et γνωσθήσεται, ut solet in futuris, pro conjunctivis posita sunt. Joannis autem locus habet οὐ μὴ, quod ubi cum futuro construitur, futurum conjunctivi loco, non, ubi cum conjunctivo, conjunctivus futuri loco ponitur. Est enim ellipsis hujusmodi: *non: cavebitur, ne, qui vincit, lædatur a morte secunda.*

Cæterum de optativo observandum, quod cum particula ἂν conjunctus apud Atticos frequentissime futuri significationem habet, ut μένοιμ' ἄν, *manebo*, ap. Sophoc. in Ajace 88. ubi vid. Brunck.

Conjunctivus autem sæpe dubitandi vim habet, ut in Ione Euripidis ver. 758.

εἴπωμεν ἢ σιγῶμεν; ἢ τί δράσομεν;

Vid. Valcken. ad Phœniss. pag. 277. ad Hippol. pag. 247. Diatrib. pag. 211. ad Herodot. pag. 332. Hujus generis est, quod in Oreste Euripidis ver. 778. legitur: ἀλλὰ δῆτ' ἔλθω; *at ergo eam?* Pessime et prorsus contra Græcæ linguæ consuetudinem Brunckius signum interrogationis delevit, et vertit, *sed esto, iverim.*

Item adhortationibus inseruit, ut μαχώμεθα, sed non nisi in prima persona pluralis. Nam quæ de secunda et tertia persona exempla reperiuntur, adeo incertæ fidei sunt, ut recte videantur a Porsono ad Eurip. Hecubam 430. in solœcismis numerari. Errarunt in hac re magni viri, Valckenarius, (vide quæ dixi ad Eurip. Hecub. 425.) et Marklandus in explicationibus post Supplices Euripidis pag. 249. 250. In Homeri hymno in Apollinem quod legitur ver. 339.

ἀλλ' ὅγε φέρτερος ᾖ, ὅσσον Κρόνου εὐρύοπα Ζεύς,

ita scribi debet,

ἀλλ' ὅγε φέρτερος εἴη, ὅσον Κρόνου εὐρύοπα Ζεύς.

151 163. Monstrum hoc dictionis foret. Ita dicit: Ἀκούμενος, ἔφη, τοῦτο φάρμακον ἀγαθὸν διδάσκει. Acumenum medicum intelligit. De ipsa constructionis natura vid. Clark. ad Homer. Iliad. I. 170. Dorvill. ad Charit. pag. 230. edit. Lips. Lennep. ad Phal. pag. 303. Sed quæ perplexe a doctis viris disputata sunt, paucis licet clara reddere. Nominativus cum infinitivo tum conjungitur, quum de eodem subjecto sermo est, de quo verbum, unde ista constructio pendet, intelligitur. Αὐτὸς ποιῆσαί φημι, *me ipsum fecisse dico.* Αὐτὸν ποιῆσαί φημι, significat *dico ipsum* (alium) *fecisse.* Sic quod Vigerus ex Xenophonte exemplum attulit, obscurum manet, nisiad-

dantur præcedentia: πρὸς δὲ τὸ μετρίως δεῖσθαι πεπαιδευμένος (ἦν) οὕτως, ὥστε πάνυ μικρὰ κεκτημένος πάνυ ῥᾳδίως ἔχειν ἀρκοῦντα. Interdum tamen etiam in hoc genere accusativum adhibent, sed non nisi addito pronomine: Herodot. II. 2. ἐνόμιζον ἑωυτοὺς πρώτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων, quod etiam sic dicere poterat, ἐνόμιζον πρῶτοι γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων, non autem, ἐνόμιζον πρώτους γενέσθαι, omisso ἑωυτοὺς, quod necessario de aliis, quam qui hoc putabant, intelligendum fuisset.

164. In talibus etiam accusativum inveniri ostendit Dorvillius 152 ad Charit. pag. 269.

165. Sophoc. Elect. 384. νῦν γὰρ ἐν καλῷ φρονεῖν. REIZIUS. 153 Id est τὸ φρονεῖν ἐστὶν ἐν καλῷ.

166. Vid. infra VIII. sect. 10. reg. 15. Demosth. de fals. le- 154 gat. pag. 402. ver. 21. Ἁπλῶς γὰρ εἰπεῖν Lucian. Parasit. 372. ὡς πολλῷ λόγῳ εἰπεῖν Herodot. I. 61. Herodotus varie, nunc ὡς ἐμοὶ δοκέειν, nunc particula ὡς omissa, δοκέειν ἐμοὶ, vel ἐμοὶ δοκέειν. Sophoc. Elect. δοκεῖν ἐμοί. (ὡς ἐγὼ δοκέω Herodot. I. 186.) Aristoph. Eccles. 450. ὅ, τι κἄμ' εἰδέναι, *quod ego sciam.* Nub. 1254. ὅσον γέ μ' εἰδέναι. Conf. supra III. 9. 8. Pollux. præf. ad lib. IX. ὀνομαστικόν τι βιβλίον πεποίηται Γοργίᾳ τῷ σοφιστῇ, οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι, παιδευτικόν, εἰς δὲ πεῖραν ἐλθεῖν, ὀλίγου λόγου. Plato, σὺν θεῷ εἰπεῖν. Demosth. c. Lept. 462. 11. οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι. Plato Euth. 2. ἄτοπα, ὡς οὕτω γ' ἀκοῦσαι. Demosth. de fals. leg. pag. 355. 28. ἀκοῦσαι μὲν γὰρ οὑτωσί, παγκάλως ἔχει. Sophoc. Œd. Tyr. 82. ἀλλ' εἰκάσαι μέν, ἡδύς. 185. τανῦν δ' ἀκούειν, τίς ἀθλιώτερος; τὸ δ' ὀρθὸν εἰπεῖν, et seq. Lucian. Tim. §. 19. οὑτωσὶ μὲν εἰπεῖν, et opponitur, ὡς δὲ ἀληθεῖ λόγῳ. Lucian. bis. accus. 322. τὸ δὲ νῦν εἶναι, οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τρίβωνες — et 333. οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι, πάνυ εὔλογα εἴρηκεν - εἰ δὲ κἀμοῦ ἀκούσετε — Lucian. περὶ ἀπίστων 467. τέλος δ' εἶναι pro simplici τέλος δέ. Plato Lys. 265. 52. πῶς δοκεῖ λέγειν; εὖγε, ἔφη ὁ Μενέξενος, ὥςγε οὑτωσὶ ἀκοῦσαι. Demosth. c. Aristocrat. 623. 26. τῷ μὲν ἀκοῦσαι - τῷ δ' ἔργῳ. Ὡς εἰκάσαι Herodot. I. 32. *ut conjicias.* At ap. Thucyd. IV. 36. ὡς μικρὸν μεγάλῳ εἰκάσαι, *ut parvum compares magno.* Aristot. Rhet. I. 2. σχεδόν, ὡς εἰπεῖν, κυριωτάτη πίστις. Dionys. Halic. IV. 409. τόγε ἐφ' ἡμῖν εἶναι μέρος. — Ὡς εἰπεῖν Lucian. Tox. 93. REIZIUS.

166. Isocrat. Evag. pag. 456. τοσούτου δέω πλασάμενος εἰπεῖν τι — 155 pag. 474. μικροῦ δεῖν ἔλαθεν αὐτὸν εἰς τὸ βασίλειον ἐπιστάς. — pag. 476. μικροῦ μὲν ἐδέησε Κύπρον ἅπασαν κατασχεῖν. Plato Socrat. Apol. pr. ὀλίγου δεῖν ἐμαυτὸν ἐπελαθόμην. — Demosth. de Coron. 231. 20. πρὸς τὸ λαβεῖν ὀλίγου δεῖν ἑκόντας ὑμᾶς ἐξαπατωμένους. REIZIUS. Cæterum Reizius quod Vigerus hic scripsit, *propemodum*, mutavit in *pæne*. Idque jure. Nam *pæne* est id, quod Græci dicunt ὀλίγου δεῖν, *prope* autem et *propemodum* id, quod nos dicimus *ziemlich*, i. e. *quasi satis.*

167. De ὡς ἐπεικάσαι et ὡς ἀπεικάσαι vid. Wesseling. ad Herodot. 156 IX. 32. Ὡς οἷον εἰπεῖν, *ut exempli caussa*, Epiphanius κατὰ αἱρεσ. I. pag. 17. cujus locum attulit Fischerus ad Weller. I. 321.

167. Non his tantum: vid. Herodot. REIZIUS. Vid. Kœn. ad 157 Gregor. Cor. pag. 189. Hic infinitivus quamvis possit explicari ellipseos ope, ut intelligatur imperativus, quem addidit Homerus in illo:

μηδὲ σύ, Πηλείδη, ἔθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
ἀντιβίην,

multo tamen melius ex antiquissima sermonis simplicitate repetetur, ea, quæ quis fieri vellet, infinitivo, ut infantes solent, exprimente.

158 167. Falluntur qui δεῖν supplent. Nam in his, προαιροῦμαι, ψήφισμα γράφω, et similibus inest jam voluntatis et præcepti significatio. Ejusdemmodi est, quod frequentissime, maxime apud tragicos, occurrit, λέγω pro *jubeo*.

159 167. Undecimo, cum aliquid optatur, subintellecto δὸς, vel γένοιτο, vel εὔχομαι. vid. Herodot. V. 105. REIZIUS. Verba sunt: ὦ Ζεῦ ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι.

Adde duodecimum usum, qui est admirantis vel indignantis, ut σὲ ταῦτα δρᾶσαι, scilicet *id miror*, vel *indignor*. Additur sæpe articulus. Aristophanes in Nub. 816.

τὸ Δία νομίζειν ὄντα τηλικουτονί,

Et frequentius etiam τὸ δὲ dici solet: ibidem ver. 269.

τὸ δὲ μηδὲ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν δύστηνον ἔχοντα.

Vide Aves ver. 5. 7. Ran. 741.

160 168. In hoc certe exemplo fallitur, ubi imperfectum necessario adhiberi debebat, quia de re durante et continuata sermo est.

161 169. Vid. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. pag. 295. Valcken. ad Hippol. pag. 167. Brunck. ad Æsch. Prom. 1036. ad Eurip. Med. 1141. ad Hecub. 21. ad Androm. 804. ubi κτείνουσα dicit Euripides de consilio patrandæ cædis, quum proprie κτείνασα debuisset, *postquam interfeceris*. Abresch. ad Xenoph. Ephes. pag. 241. Vere Porsonus ad Hecub. 21. *diversa tempora toties permiscent tragici, ut hanc varietatem data opera quæsisse videantur.*

162 169. Vide, quæ de aoristis disputavi in libro II. de emendanda ratione Græcæ grammaticæ pag. 186. seqq. Aoristorum, quæ pro præsente adhiberi dicuntur, duplex ratio est, prior, qua fieri aliquid *solere* indicatur, ut in exemplis a Vigero allatis; altera, qua præteritum vere indicatur, sed ut vix alia lingua exprimi possit, nisi circumscribere velis. Hoc apud tragicos frequentissimum est. Εἶπον, *edictum volo*, Eurip. Med. 272. ὑπεῖπον, *imperatum volo*, Supp. 1170. ubi vid. Markland. et Musgrav. Ἤινεσα Iphig. Aul. 655. Taur. 1023. Ion. 1614. Herc. fur. 222. id quod ipse Euripides optime explicat in Heraclid. 437. verbis αἰνέσας ἔχω, quæ non videntur cum Valckenario corrigenda esse. Ἐπῄνεσα Sophoc. Ajac. 536. Eurip. Orest. 1672. Med. 707. Alcest. 1098. Iphig. Aul. 440. Troad. 53. 713. Herc. fur. 1235. Παρῄνεσα Sophoc. Philoct. 1434. Eurip. Androm. 1235. Ἔπτυσα Nossis epig. 1. Ἀπέπτυσα Eurip. Iphig. Aul. 509. 874. Taur. 1161. Troad. 669. Helen.

670. Ὤιμωξα Eurip. Med. 791. Elect. 248. Κατῴκτειρα Iphig. Aul.
469. i. e. *misericordia tacta sum.* Ἔκλαυσα Supp. 1160. Ἐδάκρυ-
σα Bacch. 1370. Κατώμοσα, Orest. 1517. Ἐκάλεσα, κατώμοσα Helen.
354. Ἀπώμοσα Cyclop. 265. Sophoc. Philoct. 1289. Ξυνῆκα Eurip.
Elect. 644. Προσηκάμην τὸ ῥηθέν, ibid. 622. Ἐδεξάμην τὸ ῥηθέν, So-
phoc. Elect. 668. Ἠγασάμην Callim. h. Apoll. 16.

170. Falluntur, qui aoristum pro futuro poni posse putant. 163
Vide quæ de hac re dixi in libro II. de emend. rat. Gr. gramm.
pag. 189—194. In Epicteti exemplo et præteritum et præsens
et futurum adhiberi potuisse in promptu est. Similis est Joannis
locus: *qui infidelis est, pro ejecto et neglecto est.*

172. Tragici τί λέξεις adhibent pro τί λέγεις; quo proprie indi- 164
cari videtur, *quo tandem progrediere, hoc facto initio?* Ita apud
Euripidem in Medea, quum chorus Jasoni liberorum mortem nun-
ciasset, hic respondet, ver. 1310. οἴμοι τί λέξεις;

172. Adhibentur hæc de more pro præsentibus, idque jure, quia 165
horum verborum vis propria hæc est, ut initium fieri indicent, φο-
βοῦμαι, φρίττω, καλῶ, etc. Hinc fit ut plusquamperfecta eorum pro
imperfectis non modo possint, verum etiam debeant adhiberi. Ac
recte præcipit Thomas Mag. in ἐδεδοίκειν pag. 264. quorum verborum
perfecta præsentis significationem habeant, ut δέδια, eorum plus-
quamperfecta esse imperfectorum instar.

174. Vid. Steph. de dial. Att. pag. 65. Markland. post Suppli- 166
ces Eurip. pag. 281. Fischer. præfat. ad. Weller. gramm. pag.
XII. seq. Ita κατῳκτίσθην active Euripides dixit in Iphig. Aul. 686.

177. Vid. Dorvill. ad Charit. pag. 253. 273. edit. Lips. et quæ no- 167
tavi ad Eurip. Hecub. 1253.

179. Pugnant inter se grammaticorum de hac re præcepta. vid. 168
Fischer. ad Weller. I. pag. 118. 127. Villois. ad Long. pag. 12.
Πεινῆν, διψῆν, et pauca alia sine diphthongo in usu fuisse valde cre-
dibile est. Ἀγαπᾷν autem et reliqua in ᾷν terminata non dubito
quin habuerint diphthongum, quamquam fortasse grammaticorum
ætate non satis voce notari solitam. Quam enim rationem affe-
runt, originem horum infinitivorum ex imperfecto ἠγάπα, ea inep-
tissima est. Immo ex αειν debebat ᾷν nasci cum diphthongo, cu-
jus manifesta vestigia etiam Æolensium dialectus servavit infiniti-
vis γελᾶϊς, ὑψόϊς, et similibus.

183. XIII. Ἐπιλαμβάνεσθαι ἐρημίας, *incidere in solitudinem.* De- 169
mosth. Olynth. III. 19. προφάσεως, *arripere occasionem.* τῶν τριχῶν,
invadere in capillos. τῆς ἀτελείας, *consequi immunitatem.* τοῦ λόγου,
reprehendere orationem. REIZIUS.

184. Apud Aristot, τὸ βούλεται sæpe idem est, quod *debet,* ut in- 170
terpretatur Victorius et alii. Ut Rhet. II. 23. ὅλως γὰρ βούλεται ὁ
κατηγορῶν βελτίων εἶναι τοῦ φεύγοντος. Polit. I. 4. ἡ δὲ φύσις βούλεται μὲν
τοῦτο ποιεῖν πολλάκις, οὐ μέντοι δύναται. REIZIUS. Idem adscrip-
sit verba Platonis in Cratylo, in quibus βούλεται est *significat:* τὸ
μεν τῆς Τηθύος οὐκ ἐννοῶ ὄνομα τί βούλεται.

185. Hoc non est verbi γίγνεσθαι proprium, sed cum aliis etiam 171

διὰ hoc significatu conjungitur, ut cum εἶναι, ἔρχεσθαι, μολεῖν, χωρεῖν. vid. Valcken. ad Phœniss. pag. 177. et 526.

172 188. Aristot. Polit. VIII. 3. §. 15. νῦν δὲ τοσοῦτον ἡμῖν εἶναι πρὸ ὁδοῦ γέγονεν, ὅτι — REIZIUS.

173 189. Sophoc. Ajac. 589. μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ. REIZIUS. Κτείνας γένῃ idem in Philoct. 773.

174 188. Aristot Poët. VII. 26. ἔστι μὲν γὰρ οὕτω γίγνεσθαι τὴν πρᾶξιν, ὥσπερ οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, εἰδότας καὶ γινώσκοντας.

175 191. Alia exempla vide ap. Fischer. ad Weller. I. pag. 343. seq.

176 194. Aristoph. Nub. 176. REIZIUS. Εἶεν grammatici etiam explicant ἄγε. Æschylus Choëph. 717.

εἶεν, φίλιαι δμωΐδες οἴκων,
πότε δὴ στομάτων
δείξομεν ἰσχὺν ἐπ᾽ Ὀρέστῃ;

Ad alteram significationem pertinet formula eorum, qui vocati audire se respondent, εἶεν γ᾽, ἀκούω· quod nos diceremus, *ja doch: ich höre.* Æschylus Choëph. 655. Aristoph. Pac. 663.

195. Conf. de his Num. X. et XI. Prolegom. Camerarii ad Herodot. (ap. Olear. 659.) et supra pag. 23. Dio Cassius l. XXVII. pag. 142. ver. 68. edit. Reim. εἶναι) *lege*, inquit Reiskius, ἐστί. *multo creberrima occurrit in libris gr. hæc librariorum ab hoc ad illud aberratio, cujus originem indicavi ad Constantini Cephalæ Anthologiam.* Verum nonnumquam et male putant εἶναι delendum esse. Ut ap. Thucyd. VI. 12. καὶ ταῦτα ὑπὲρ ὑμῶν δίκαιον ἐνθάδε εἶναι ἀναλοῦν. Dukerus uncinis inclusit: Baverus omittendum ait esse: Camerarius in edit. sua Thucyd. non habet, nescio utrum codisce, an judicium secutus. Verum tot codices id habent, et scholiastes agnoscit: ut potius interpretatio quærenda quam exsilium decernendum sit. Quidni ergo accipias eo loco ut alibi pro ἐξεῖναι? Possis et suspicari ἐνθάδε εἶναι dici ut ἑκὼν εἶναι, τὴν πρώτην εἶναι, τὸ νῦν εἶναι. — Herodot. IV. 33. τὰς ὀνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην. Xenoph. Apol. Socrat. §. 13. μάντεις ὀνομάζουσι τοὺς προσημαίνοντας εἶναι. Legit Henr. Steph. τοὺς προσημαίνοντας τὰ μέλλοντα εἶναι. Leuncl. τοὺς προσημαίνοντας ἃ δεῖ εἶναι. Æmilius Portus: τοὺς προσημαίνοντάς τι εἶναι. Sed recte Bachius exemplis ostendit, *Xenophontem* et *Platonem* ita locutos esse, ut dicerent ὀνομάζειν τι εἶναί τι, et imitatos esse id genus loquendi scriptores inferioris Latinitatis. Ita et *Herodot.* II. 44. ἱρὸν Ἡρακλέος, ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Idem II. 145. Πὰν μὲν ἀρχαιότατος, καὶ τῶν ὀκτὼ τῶν πρώτων λεγομένων θεῶν· Ἡρακλῆς δὲ τῶν δευτέρων τῶν δυώδεκα λεγομένων εἶναι. Semel sine verbo εἶναι; iterum cum eo verbo. Etsi alii codices et in priori membro verbum εἶναι adjungunt.— Isæus de Pyrrhi heredit. pag. 34. τῆς θυγατρὸς ἀποφανθείσης εἶναι. *Hoc idem est*, inquit Reiskius, *ac si planius atque incomtius dixisset*, τῆς κόρης περὶ ἧς ἀπεφαίνετο ὅτι Πύῤῥου θυγάτηρ ἐστί. — Antiph. de Herodis cæde pag. 711. τὴν προτέραν (δίκην) ἐξεῖναι ἐξελθεῖν. *Immo vero*, inquit Reisk. ἐξῆν. — Plat. Theæt. pag. 76. A. εἴτε τις εἶναί τι ὀνομάζει. — Herod. III. 95. pr. ἶναι. Legendum est aut εἶεν, aut ut Reisk. vult, ἐστί. Et IV. 5. ὡς

δὲ Σκύθαι λέγουσι, νεώτατον ἁπάντων ἐθνέων εἶναι τὸ σφέτερον. Etiam hic εἶναι pro ἐστί. aut cum Pauwio pro ὡς legendum οἱ. Non enim quadrant ea exempla, quæ a Porto in ὡς et a Steph. de Dial. pag. 138. allata obvertit Wesseling. consuetudinis Herodoteæ ponendi infinitivi post ὡς, ἐπειδή, etc. IV. 76. ὡς δ' ἐγὼ ἤκουσα Τίμνεω — εἶναι αὐτὸν (τὸν Ἀνάχαρσιν) — Valla verbatim reddit. Subintelligere possis λέγουσι. Quid si pro ὡς, ἀτόνῳ, legas ὥς, ὀξύτονον? Poterit hoc defendi, si non, ut Wesseling. ponit, etiam ἐπειδὴ, sed tantum ὡς in tali forma occurrit. IV. 85. ὡς δὲ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν τὸν Ἑλλήσποντον οἰκεόντων Ἑλλήνων καὶ Πόντον, τὸν Ζάμολξιν τοῦτον ἐόντα ἄνθρωπον δουλεῦσαι ἐν Σάμῳ. — Æschin. c. Ctesiph. pag. 399. l. ult. προειπὼν ἀρχὰς ἁπάσας εἶναι, ἃς ὁ δῆμος χειροτονεῖ. Pro εἶναι, οἶμαι conjicit H. Steph. item Scaliger, si non est lectio cod. Bern. — Longus Pastoral. l. I. pag. 14. 9. καὶ τοὺς μὲν τυροὺς δῶρον εἶναι δίδωσι. Notat ibi Villoison pag. 41. *de hoc* εἶναι, *quod, ut et* ἔχειν, *in talibus eleganter* πλεονάζει, *conf. I. F. Reizium, qui et hunc ipsum Longi locum profert, ad Lucian. T. III. pag. 167. et præcipue Berglerum ad Alciph. pag. 9. ubi confert hunc Homer. versum Iliad.* λ. *20.* δῶκε ξεινήϊον εἶναι, *et Theocrit. Idyll. VII. ver. 129.* ξεινήϊον ὤπασεν εἶναι, *quod sic expressit Virg. Esse sui dederat monumentum et pignus amoris.* Dio Chrysost. orat. 3. de Regno pag. 129. edit Reisk. οὐ γὰρ οὕτως αἰσχρὸν εἶναι τοῖς βασιλεῦσιν — Ubi Reisk. εἶναι *potest,* inquit, *defendi, ut aptum e* νενόμικεν. *melius tamen convenit* ἐστὶ, *quod suadeo suffici. Sæpissime* ἐστὶ *et* εἶναι *in libris inter se permutantur a librariis, ideo quod novis Græcis* εἶναι *perinde 3. sing. præs. ind. atque infinitivus est, ab* εἰμί. Barbaro-græcis εἶναι semper est 3. sing. præs. ind. et numquam infinitivus, quo in omnibus verbis carent. REIZIUS. Vid. Thom. Mag. 290. seq. H. Steph. de dial. pag. 26. Valcken. ad Herodot. VII. 164. Brunck. ad Sophoc. Œdip. Col. 1189.

195. Hunc l. Corinthius §. 29. laudat: παρέλκειν τὸ εἶναι ap. Att. 178
Καὶ τό γε ἐπ' ἐκείνῳ εἶναι, ἐσώθης. Lys. in Agorat. 481. Τὸ ἐπὶ τούτοις εἶναι, ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθεστήκατε, Lys. in Ergocl. 825. Ubi Reisk. male statuit ellipsin præpos. κατὰ vel διά. Εἰ δὲ μὴ κατέσχον, οὐδὲν ἧττον, τό γ' ἐπ' ἐκείνοις, πεποιῆσθαι. Lys. c. Simonem 160. Ita pro ἐκείνων Markland. et Reisk. Aut lege τό γ' ἐπ' ἐκείνοις ὄν. — Ὦ Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν, τό γε νῦν εἶναι. Lucian. 767. [ὥστε ἀήττητος ἡ πόλις κατ' ἐμέ. Demosth. 309. 6. 16.] Τὸ σύμπαν εἶναι pro κατὰ τὸ σύμπαν, Herodot. VII. 143.— Τὴν πρώτην εἶναι. (Simile τόγε ἀληθὲς εἰπεῖν. Demosth. epist. ad Ph. conf. supra pag. 204. ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ' ἐμέ. Eurip. Bacch. ver. 45.) Lucian. bis accus. 322. τὸ δὲ νῦν εἶναι, οὐχ ὁρᾷς — Σχολὴ ἡμῖν τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι, τοὺς ἐθέλοντας φίλους τούτους εὖ ποιεῖν, *quod hunc attinet,* Xenoph. Cyr. Exped. I. pag. 260. Leunclav. Ὀπισθοφυλακῶμεν δὲ ἡμεῖς οἱ νεώτατοι, ἐγώ τε καὶ Τιμασίων, τὸ νῦν εἶναι. Xenoph. Cyr. Exped. III. pag. 305. Τὸ νῦν ἔχον I. reg. 6. supra. REIZIUS.

195. Xenoph. Cyr. Exped. II. pag. 281. οὐ γάρ ποτε ἑκών γε βουλήσεται 179
ἡμᾶς ἐλθόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπαγγεῖλαι—pag. 303. ἐπιδεῖξαι τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι ἑκόντες πένονται.— V. pag. 354. οἱ δὲ ἑκόντες προσεχώρουν—

Luc. Dom. 595. ἑαυτὸν ἑκὼν φέρων ἀπέβαλε.— Demosth. 244. 10. καὶ ἐδὲν ἑκὼν παραλείψω. REIZIUS.

180 196. Sic etiam καλεῖσθαι. Pindarus Pyth. III. 118.

ἤ τινα Λατοΐδα κε-
κλημένον ἢ πατέρος.

aliquem aut Apollinis aut Ionis filium. In Rheso ver. 298.

τίς ὁ στρατηγός; καὶ τίνος κεκλημένος;

Sophocles in Electra ver. 365.

νῦν δ' ἐξὸν πατρὸς
πάντων ἀρίστε παῖδα κεκλῆσθαι, καλοῦ
τῆς μητρός.

181 197. Vid. Kœn. ad Gregor. Cor. pag. 173. Wesseling. ad Herodot. I. 90. pag. 46. ad IV. 120. pag. 334. Valcken. ad VIII. 101. pag. 666.

182 202. Interdum cum acerbitate dicitur, ut apud Latinos *scilicet.* Euripides in Hecuba ver. 766. quum Hecuba interrogata esset, ecquos alios perperisset liberos, eam respondentem facit:

ἀνόνητά γ', ὡς ἔοικε, τόνδ', ὃν εἰσορᾷς.

Frustra scilicet hunc, quem vides. Et Agamemnon in Iphig. Aul. 460. de Iphigenia morti destinata.

τί παρθένον;
Ἅιδης νιν, ὡς ἔοικε, νυμφεύσει τάχα.

Quid virginem? quam Orcus scilicet mox uxorem ducet.

183 205. Copiosissime hunc loquendi modum illustravit Valckenarius ad Phœniss. pag. 267. seqq. Formula ἔχω περάνας significat proprie *sum in ea conditione, quæ est ejus, qui perfecit aliquid.* Quare in tali loquutione simul et tempus illud spectatur, quod est in participio, et hoc, quod est in verbo ἔχειν. Nunc prout alterum magis minusve respicitur, ita in vertendo exprimi debet: ut ἔχει περάνας, *patravit,* ἔχω θαυμάσας, *admiror:* (proprie, *in admirationem conjectus sum.)* Eadem res est, si alia tempora verbi ἔχειν adhibentur. Euripides in Cyclope ver. 406.

ἄλλοι δ', ὅπως ὄρνιθες, ἐν μυχοῖς πέτρας
πτήξαντες εἶχον, αἷμα δ' ἐκ ἐνῆν χροΐ.

184 206. Sic φθόνον ἔχειν, facere invidiam: Æschylus Prom. 865. μομφὴν ἔχειν τινί, idem significat apud Pindarum Isthm. V. 61.

206. In hoc exemplo ἔχειν non dicitur pro πελάζειν vel simili ver- 185
bo, sed proprie est *consistere, cursum inhibere*, ut apud nos *halten*.
212. In Plutarcho ἀπέκρυψαν *occultarunt*, non *clam* significat. Id 185 b.
si voluisset, dixisset ἀπεκρύψαντο, ut Xenophon.
218. Νικᾶν etiam est simpliciter excellere: Homer. Iliad. XVIII. 186
252. ὁ μὲν μύθοισιν, ὁ δ᾽ ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα. Dicitur etiam νίκην νικᾶν. Homer. Odyss. XI. 544. εἵνεκα νίκης, ἥν μὲν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος. Denique notandum est dici νικᾶν ἄεθλα, Ὀλύμπια, quod Latini quoque imitantur. Ennius:

sicut fortis equus, spatio qui sæpe supremo
vicit Olympia, nunc senio confectu' quiescit.

Ejusmodi est Homericum πάντα (ἄεθλα) ἐνίκα ῥηϊδίως. Iliad. IV. 389. et Pindari νικῶν δρόμον Olymp. IV. 34. XIII. 42.
218. Νομίζων ἱπποτροφίας ἐν Πανελλάνων νόμῳ dixit Pindarus Isthm. 187
II. 55. ἀργυροστερῆ βίον νομίζων de latrone Æschylus in Choëph. 1003. (999. ubi vid. Abresch.) Idem vero verbum male legitur in eadem fabula ver. 799. ubi sic et metro et scholiasta indicante scribendum:

οἵ τ᾽ ἔσω δωμάτων
πλουτογαθῆ μυχὸν ὁρίζετε.

Schol. ἡνιοχεῖτε, διοικεῖτε. Cæterum observandum νομίζειν in Homero non occurrere.
219. Adde οἶδα adhiberi periphrastice. Antipater Thessalon. 188
XXVI.

λεῖπε τὸν Εὐρώταν, ἴθι Τάρταρον· ἀνίκα δειλὰν
οἶσθα φυγάν, τελέθεις οὔτ᾽ ἐμός, οὔτε Λάκων.

i. e. *ubi fugisti*. Et pro *solere*. Aristænet. I. epist. 17. ῥανὶς γὰρ ὕδατος ἐνδελεχῶς ἐπιστάζουσα καὶ πέτραν οἶδε κοιλαίνειν. Vid. Barth. ad Claudian. pag. 892. et Abresch. ad Aristænet. pag. 336. Et μανθάνειν. Casaub. ad Athen. pag. 718.
222. Λέγω habet vim intendendi, h. e. augendi, vel minuendi 189
ejus, quod dicas. Demosth. Olynth. I. extr. μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ πολεμίου λέγω. REIZIUS.
Porro supplet ellipsin membri ex antecedentibus repetendi. Xenoph. Mem. S. I. 6. 5. ἢ ὡς ἡδίω σοι ἃ σὺ παρασκευάζῃ ὄντα, ἢ ἐμοὶ λέγω, pro ἃ ἐγὼ παρασκευάζομαι. REIZIUS. In posteriore adnotatione falli videtur V. D. Bene enim hunc locum correxit Ernestius ita, ἢ ἐμοί, ἃ ἐγώ.
224. Observat Thom. Mag. pag. 269. εἴθ᾽ ὤφελε, non εἴθ᾽ ἔμελλε 190
dici. Idque vere. Nam εἴθ᾽ ὤφελ᾽ Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος apud Eurip. Med. 1. est *utinam ne Argo transiisset per Symplegadas*: quod si dixisset εἴθ᾽ ἔμελλεν, hic sensus exsisteret, *utinam ne transitura fuisset*. Ac recte quidem hoc quoque diceretur, sed spectat non ad id, quod factum est, verum ad id quod futurum erat. Si quis dicit εἴθ᾽ ὤφελον παρεῖναι, optat ut affuerit, et dolet, quod non

affuerit: sin dicit, εἴθ' ἔμελλον παρεῖναι, optat ut fuerit affuturus, neque affuerit, v. c. ibi, ubi exspectari se cupiebat. Idem dici posset sic, εἴθ' ὤφελον παραγενήσεσθαι. Omnino autem observandum est, ὤφελον non nisi tum adhiberi, quum quis optat, ut fuerit aliquid, vel sit, vel futurum sit, quod non fuit, aut est, aut futurum est. Ut ὤφελον θανεῖν, *utinam mortuus essem:* at non sum mortuus: ὤφελον μὴ ζῆν, *utinam ne viverem:* at vivo: μὴ γὰρ ὤφελον ἀθάνατος ἔσεσθαι, *utinam ne futurus sim immortalis:* at futurus sum. Sponte patet exempla futuri cum hoc verbo conjuncti non posse non rarissima esse, quia futura plerumque incertum est eventurane sint, an non sint eventura. Eadem vis est cujusvis indicativi præteriti cum iis particulis conjuncti, quæ optandi vim habent: ut εἴθ' ἐξῆν, *utinam liceret:* at non licet. Contra si quis optat ea, quæ possunt evenire, non potest ὤφελον adhibere, sed uti debet optativo. Quo non hoc significare volo, optativus ubi ad optandum adhibeatur, semper indicari illud, quod optatur, posse fieri. Immo etiam optativus, maxime de præsente re, sic adhibetur, ut ea neque esse, nec futura esse intelligatur. Sed notabile est, optativum solum, sine aliqua particula, de iis tantum rebus adhiberi, quas vere optamus fieri, quia fieri eas posse credimus: ut γένοιτο τῖσαι τοὺς ἐχθρούς. Eadem vis est optativi, additas habentis particulas εἰ γάρ, vel εἰ simplex, ut in Sophoclis Œd. Reg. 863. vel ὡς, vel πῶς ἄν. Verum ubicumque εἴθε vel αἴθε additur optativo, significatur optari ut sit aliquid nunc, quod non est, aut ut futurum sit, quod non est futurum. Homer. Odyss. XX. 61.

Ἄρτεμι, πότνια θεά, θύγατερ Διός, αἴθε μοι ἤδη
ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο
αὐτίκα νῦν· ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψόρρου Ὠκεανοῖο.

Optat enim, quæ futura esse non est credibile. Sic etiam explicandi loci in Odyss. VII. 331. XIV. 440. XVIII. 201. Eadem vis est particulæ εἴθε cum infinitivo. Antipater Thessalon. epig. XXXV.

εἴθε με παντοίοισιν ἔτι πλάζεσθαι ἀήταις,
ἢ Λητοῖ στῆναι μαῖαν ἀλωομένῃ.

Utinam adhuc ventis agitata vagarer, quam Latonæ starem erranti obstetrix. Loquitur Delus insula. Sic etiam Crinagoras in epig. XX. Interest tamen sæpe aliquid, utrum εἴθε cum optativo, an ὤφελεν adhibeas. Nam etiam si ὤφελεν in re præsenti aut futura adhibeas, tamen, quia hoc verbum præteriti temporis significationem habet, fieri non potest, quin eo indicetur jam factum aliquid esse, quo id, quod quis esse vel fieri optat, non possit esse vel fieri, ut in exemplis supra allatis: ὤφελον μὴ ζῆν proprie *non debebam vivere:* at factum est, ut vivam: μὴ γὰρ ὤφελον ἀθάνατος ἔσεσθαι, *non debebam*

immortalis futurus esse: at hac conditione natus sum, ut sim futurus immortalis. Id per se non est in optativo cum εἴθε conjuncto, qui hoc tantum indicat, non esse probabile, ut sit aut fiat, quod quis esse vel fieri optat. Ut in loco Homeri, quem attuli, Penelope optat ea, quæ ut possint fieri, non sit tamen probabile eventura esse. Quod si hæc optaret, ut impetratura, εἰ γὰρ vel aliam adhibuisset particulam.

Cæterum de ὤφελον et ὄφελον vid. Fischer. ad Weller. III. pag. 147. seq. interpp. ad Mœrin pag. 285. seq. Probabiliter Ilgenius in scolio, quod in ejus editione est XLIV. correxit,

ὤφελέν σ', ὦ τυφλὲ Πλοῦτε,
μήτε γῆ, μήτ' ἐν θαλάσσῃ
μήτ' ἐν ἠπείρῳ φανῆναι.

ita ut ὤφελε construatur cum accusativo et infinitivo, sed quem ad hujus structuræ probationem adhibuit Eurip. locum ex Iphig. Aul. 1291. in eo errasse Musgravium docuit Brunckius ad Androm. 293. Melius comparavit Lucianum, allatum jam a Musgravio de dea Syra 25. ὃς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθέειν, μήτ' ἐμὲ ἰδέσθαι ὤφελε.

Reizius adscripsit Sophoclis locum ex Œd. Col. 539.

ἐδεξάμην
δῶρον, ὃ μήποτ' ἐγὼ ταλακάρδιος
ἐπωφέλησα πόλεος ἐξελέσθαι.

Videtur putasse, ἐπωφέλησα idem esse, quod ὤφελον: eaque etiam Schneideri sententia est in lexico v. ὤφελον. Vereor vero, ne ita non potuerit dici. Immo sensus hic est: *donum accepi, quod non merui miser ab urbe accipere.* Ad ἐπωφέλησα enim intelligendum τὴν πόλιν, ut sit perinde ac si dixisset, ἐπωφέλησα τὴν πόλιν, ὥστε μήποτε αὐτῆς ἐξελέσθαι τοῦτο τὸ δῶρον.

225. Simile exemplum attulit Marklandus ad Eurip. Supp. 796. 191
ex Arrian. Diss. II. 18. ὄφελόν τις μετὰ ταύτης ἐκοιμήθη.

226. Clare Euripides in Rheso 780. 192

καί μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίσταται.

Sic sæpissime εἰσέρχεσθαι usurpatur. Euripides in Iphig. Aul. 1374.

οἷα δ' εἰσῆλθέν μ' ἄκουσον, μῆτερ, ἐννοουμένην.

226. Vicina huic significatio est, ubi παρίστασθαι adhibetur de 193
re, quæ in alicujus potestate sita est. Euripides in Androm. 231.

δέσποιν', ὅσον σοι ῥαδίως παρίσταται,
τοσόνδε πεῖθε τῆδε συμβῆναι λόγοις.

Hera, quantum a te impetrare potes, tantum cum hac colloquere.

229. Τί παθών, pro quo libri MSS. sæpe perperam habent τί 194

μαθών, sæpe sic adhibetur, ut verti possit *cur.* Aristoph. in Nub. 400. de Jove:

> ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει, καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν,
> καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας· τί παθών; οὐ γὰρ δὴ δρῦς γ' ἐπιορκεῖ.

et ver. 1510.

> τί γὰρ παθόντ' ἐς τοὺς θεοὺς ὑβρίζετον;

195 237. Ποιῶ sequente infinitivo est *fingo, pono, sumo.* Xenoph. Anab. V. pag. 555. ποιῶ δ' ὑμᾶς ἐξαπατηθέντας καὶ καταγοητευθέντας ὑπ' ἐμοῦ ἥκειν εἰς Φᾶσιν.—Porro ποιῆσαι cum infinitivo est *cogere, impellere,* etc. Xenoph. Hell. VI. καὶ ἐποίησαν Ἀγησίλαον ἐπαναχωρῆσαι πρὸς τὰ ὅπλα. Isocrat. de pace, 317. καὶ γὰρ αὐτοὶ πεποιήκατε τοὺς ῥήτορας μελετᾶν καὶ φιλοσοφεῖν. Et Thom. Mag. in arg. Nub. Aristoph.—Ibid. pag. 344. et 346. *Efficere ut.* REIZIUS.

196 238. Πράσσειν τινί τι est *aliquid alicui comparare, conciliare, einem etwas verschaffen.* Sophocles in Ajace 445. de armis Achilleis:

> νῦν δ' αὔτ' Ἀτρεῖδαι φωτὶ παντούργῳ φρένας
> ἔπραξαν, ἀνδρὸς τοῦδ' ἀπώσαντες κράτη.

Nunc autem ea arma Atridæ fraudulento homini comparaverunt, me contempto.

197 242. Τίθεσθαι sæpe est *facere sibi,* si quis proprie vim verbi exprimere velit, ut τίθεσθαι μνήμην τινός, *facere sibi alicujus memoriam,* i. e. *memorem esse.* Θέμενος ἄγναμπτον νόον, *animum habens obstinatum,* apud Æschylum in Prometheo ver. 163.

198 248. Undecimo cum participio. Herodot. IV. 61. ἢν μὲν τύχωσι ἔχοντες. REIZIUS. Vid. Wesseling. ad Herodot. VIII. 102. Dicitur etiam mutatis verborum modis, ut apud Sophoclem in Œd. Col. 1490. ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην, i. e. ἥνπερ ὑποσχόμενος τυγχάνω. Affert ibi Brunckius Eustathium ad Iliad. δ. pag. 505. et Kœn. ad Gregor. Cor. pag. 35. Sic etiam κυρῶν. Sophocles in Philoct. 371. ex emendatione Brunckii, πλησίον γὰρ ἦν κυρῶν. Observandum autem est, raro occurrere participium τυγχάνων cum alio conjunctum participio. Aristoteles poët. I. 7. εἴθ' ἔν τινι γένει χρωμένη τῶν μέτρων τυγχάνουσα. Vide infra not. 201.

Cum accusativo τυγχάνειν, *metam attingere,* conjungit Homerus Iliad. V. 582. χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον. Et ubi *consequi* significat. Sophocles in Œd. Col. 1106. αἰτεῖς, ἃ τεύξει. vid. ibid. ver. 1168. Antig. 778. Philoct. 509. Eurip. Phœnis. 999. Quare non mirandum, si utrumque casum, genitivum et accusativum, adhibuit Euripides in Herc. fur. 57.

> τοιοῦτον ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία·
> ἧς μή ποθ', ὅστις καὶ μέσως εὔνους ἐμοί,
> τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον.

255. Quamquam bene explicavit Hoogevenus primam verbi 199
στέλλειν notionem, non tamen eodem modo ei cessit compositi ὑπο-
στέλλειν explanatio. Id proprie nauticum vocabulum est, et signifi-
cat *demittere, contrahere vela.* Inde medium ὑποστέλλεσθαι quasi
se contrahere, demittere, submittere. Vide quæ de ὑποστέλλειν attuli
ad Euripidis Hecubam pag. 165.

258. Φέρε sequente infinitivo est *fac, pone, finge.* Nil frequen- 200
tius apud Apollonium Alexandrinum. Ut I. 3. φέρε ἐκλεῖψαι τὸ ὄνο-
μα ἢ τὸ ῥῆμα. I. 30. φέρε πλείονας νὸς ἀγρῦ ἐπικρατεῖν. REIZIUS.

261. Etiam participium φθάσας cum alio participio junctum in- 201
venitur, ut supra nota 198. in τυγχάνων observabatur. Herodo-
tus VI. 65. φθάσας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἁρπάσας καὶ σχὼν γυναῖκα.

262. Herodian. I. 17. 16. συντίθενται φθάσαι τι δράσαντες ἢ παθεῖν. 202
Male Politianus: *constituunt aut faciendum sibi quamprimum, aut
patiendum aliquid.* Verte: *constituunt occupare aliquid facere,
antequam opprimantur.* REIZIUS. Hinc patet falsum esse, quod
de optativo et ἂν dicit Hoogevenus. Nec sane potest intelligi,
quomodo optativus et particula ἂν possit hanc vim huic verbo con-
ciliare, nisi in eo per se inesset. Vid. Eurip. Androm. 991. Orest.
1219. s. Neque vero hoc verum est, eum optativum per plusquam-
perfectum subjunctivi vertendum esse, quod Græce foret ἔφθητε
γὰρ ἄν, sed reddi debet aut per subjunctivum imperfecti, aut per
futurum, *possetis* vel *poteritis capi.*

262. Confer omnino Marklandum ad Supplices Eurip. pag. 207. 203
et seq. Musgrav. ad Supp. ver. 1218. ibidemque Heathium. Nec
solum οὐκ adhibetur in hac formula, sed alia etiam idem significan-
tia vocabula. Euripides in Medea ver. 1169.

καὶ μόλις φθάνει
θρόνοισιν ἐμπεσοῦσα μὴ χαμαὶ πεσεῖν,
καί τις γεραιὰ προσπόλων, δόξασά πυ
ἢ Πανὸς ὀργάς, ἤ τινος θεῶν μολεῖν,
ἀνωλόλυξε.

263. Alia exempla vide apud Eurip. in Oreste ver. 934. 939. 204
Alcest. 665. Troad. 456. Neque vero optativo et particula ἂν
opus est in his, ut exempla docent ab H. Stephano in Thesauro
vol. IV. pag. 135. allata: v. c. Isocratis περὶ ζεύγυς: τὸ δ' ὕστερον
οὐκ ἔφθησαν ἡμᾶς καταδουλωσάμενοι. At non satis habere debebant,
significationem afferre: decebat etiam ostendere, quomodo ea in
hoc verbo inesse posset. Nam si φθάνω est *occupo*, poterit sane
οὐκ ἂν φθάνοις λέγων dici per interrogationem, *non ocius dices?* verum
non poterit οὐκ ἂν φθάνοις ἀποθνήσκων sine interrogatione significare
morieris, quod patet, si quidem ista hujus verbi vis est, dici potius
debere sine negatione φθάνοις ἂν ἀποθνήσκων. Neque vero conten-
dere licet, ista omnia exempla, in quibus οὐ φθάνω verti possit *non
cesso*, interrogationem continere, qua fiat, ut contraria sit loquu-
tionis vis, quam verbi. Nam ut hoc in quibusdam exemplis, quam-
quam ne in his quidem commode, fieri possit, in aliis per colloca-

tionem verborum manifesto non potest, ut in Heraclidis Euripidis ver. 720.

ὅπλων μὲν ἤδη τήνδ' ὁρᾷς πανευχίαν.
φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων δέμας.

i. e. *non cessabis hæc arma induere.* Et apud Platonem in Symposio XXXI. 7. ἀλλὰ μέντοι, φάναι, τά γε ἀληθῆ παρίημι καὶ κελεύω λέγειν. Οὐκ ἂν φθάνοιμι, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην. *At vera quidem, dixisse eum, sino et jubeo dicere. Non omittam id facere, respondisse Alcibiadem.* Repone in his significationem occupandi, et videbis contrarium dici. *Ne occupa hæc arma induere. Non occupabo vera dicere.* Quid hoc est aliud, quam, *ne indue hæc arma; non dicam vera.* Quæ quum ita sint, quis dubitet, quin longe alia debeat verbi φθάνω significatio esse, quam *occupare?* Scilicet φθάνω proprie est *cesso, desino.* Hinc reliquæ significationes facillime derivantur. Φθάσας ἐποίησε, *desiit facere,* quum alius idem faceret, vel facere vellet, i. e. prior fecit. Simile est participium ἀνύσας, de quo dixit Vigerus infra VI. 2. 2. Φθάνει ποιῶν, *desinit facere,* quum alius incipit. Οὐκ ἔφθημεν εἰς Τροιζῆνα ἐλθόντες, καὶ τοιαύταις νόσοις ἐλήφθημεν: *non desieramus Trœzenem venire, quum his morbis corriperemur.* Homerus Iliad. IX. 505.

ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας
πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.

Ate ita currit, ut quoque in loco, in quem eam sequantur Preces, desierit ibi currere, quum illæ adveniunt. Qui modus loquendi postquam adeo usitatus esse cœpit, ut magis jam universa sententiæ vis in quoque loco, quam propria verbi significatio spectaretur, factum est, ut φθάνω etiam sine participio cum accusativo construeretur. Homerus Iliad. XXI. 261.

τὸ δέ τ' ὦκα κατειβόμενον κελαρύζει
χώρῳ ἔνι προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα.

Aqua, inquit, per rivulos derivata etiam prævertit derivantem. Proprie hoc ita dixisset, φθάνει κατειβόμενον, ἢ τὸν ἄγοντα αὐτὸ ἄγειν. Deinde vero cessandi desistendique significatio aperte inest in loquutione illa, οὐ φθάνω. Ea duobus maxime modis adhibetur, primum ut sit, *non cessat,* i. e. *perpetuo fit.* Euripides in Oreste ver. 933.

εἰ γὰρ ἀρσένων φόνος
ἔσται γυναιξὶν ὅσιος, οὐ φθάνοιτ' ἔτ' ἂν
θνήσκοντες.

Si licebit mulieribus impune occidere maritos, non cessabunt cædes. Et mox ver. 938.

εἰ δὲ δὴ κατακτανεῖτέ με,
ὁ νόμος ἀνεῖται, κοὐ φθάνοι θνήσκων τις ἄν·
ὡς τῆς γε τόλμης οὐ σπάνις γενήσεται.

Quod si me supplicio afficietis, lex dissolvetur, nec deficient cædes: nam hujus audaciæ nulla erit raritas. Alter modus hic est, ut sit, *non omittere aliquid facere*, i. e. *quam maxime agere.* Ejusmodi est illud supra commemoratum,

φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων δέμας.

Ne omittas hæc arma induere, i. e. *strenue*, vel *quam primum ea induas.* Et Platonis illud, οὐκ ἂν φθάνοιμι τὰ ἀληθῆ λέγων· *quam maxime dicam, quæ vera sunt.* Ex his patet, quo pacto οὐκ ἂν φθάνοις, sive illud per interrogationem dicatur, sive sine interrogatione, ad extremum eodem redire possit. Ut quod in Oreste est ver. 1551.

οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε κλῇθρα συμπεραίνοντες μοχλοῖς,
ὦ κατὰ στέγας Ἀτρεῖδαι.

Id male cum interrogatione dictum accipitur, quum sit extra interrogationem, ut in Troadibus ver. 456.

οὐκέτ' ἂν φθάνοις ἂν αὔραν ἱστίοις καραδοκῶν,

et apud Herodotum VII. 162. Nam si interrogatio esset, dixisset οὐκ ἄν. Sensus autem est: *quam maxime occludite fores.* Id igitur etiam sic poterat dici: οὐ φθάνοιτ' ἂν κλῇθρα συμπεραίνοντες μοχλοῖς; *non curabitis ut occlusæ sint fores?* sensu ad extremum eodem, sed vi verborum diversa. Nam οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε sine interrogatione est, *ne omittite fores occludere;* οὐ φθάνοιτ' ἂν cum interrogatione est, *non effectum dabitis, ut sint occlusæ fores?* Hoc postremum etiam dici posset ita, φθάνοιτ' ἂν συμπεραίνοντες κλῇθρα μοχλοῖς; sine interrogatione. Atque ita demum clarum est, quo pacto sensus idem exstat, sive addatur negatio, sive omittatur; quum additur, *ne omittite occludere fores;* quum omittitur, *omittite occlusas*, quod Græci etiam per imperativum aoristi exprimunt, συμπεράνατε, Latine *occluseritis.* Cæterum observandum est φθάνειν epicorum dialecto α habere longam, Atticorum brevem.

264. Quarto construitur simpliciter cum adverbio. Demosthenes, οὕτω ταῦτα πέφυκε. REIZIUS. 205

Φύω sensu activo, *a natura habere*, dicit Herodotus II. 68. γλῶσσαν δὲ μοῦνον θηρίων οὐκ ἔφυσε, scil. crocodilus. REIZIUS. Sic φρένας φύειν dixit Sophocles in Electra 1463. et in Œdippo Col. 804. idemque similiter μέγα σῶμα γεννᾷν in Ajace 1077. *magno corpore a natura præditum esse.*

264. Non debebat dicere, præcedere ἐᾶν. Nam etiam sequitur, 206 et sæpissime. Aristoph. in Pluto 1186.

τὸν οὖν Δία τὸν σωτῆρα καὐτός μοι δοκῶ
χαίρειν ἐάσας, ἐνθάδ' αὐτοῦ καταμένειν.

Hac significatione sæpe dicitur χαιρέτω, Latinis *valeat*, i. e. *pereat licet*. Χαιρέτω πόλις apud Eurip. in Phœniss. 926. Et χαίρειν λέγω. Eurip. in Hippol. 113.

τὴν σὴν δὲ Κύπριν πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω

Et χαίρειν κελεύω. Aristoph. Acharn. 200.

χαίρειν κελεύων πολλὰ τοὺς Ἀχαρνέας.

207 264. Non accurate de hac re disputavit. Observat Valckenarius ad Herodotum VII. 236. eum ibi quum diceret τρόποισι τούτοισι χρεώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι, non potuisse dicere χαίροντες χρῶνται. Itaque male apud Athenæum IV. pag. 169. F. legi χαίροντες ὀνομάζουσι, quod scribi debeat χαίρουσιν ὀνομάζοντες, ut apud Pollucem X. 106. Verum caussam non explicavit. Res ita se habet. Χαίρειν quatuor significat, primum *lætari;* deinde *gaudere*, i. e. *aliquid lubentius facere*, quod etiam *amare* et *solere* dicitur; tertio *non habere, quod doleas*, i. e. *a damno* vel *pœna immunem esse;* denique *contentum esse*. Quod si prima ex his significatio locum habet, quæ est *lætandi*, ut apud Euripidem in Medea 1130.

ἥτις, τυράννων ἑστίαν ᾐκισμένη,
χαίρεις κλύουσα, κοὐ φοβῇ τὰ τοιάδε,

i. e. *quæ quum regios lares injuria affeceris, talia læto animo et sine horrore audire possis:* nihil obstat quo minus etiam participium adhiberi queat. Ut hic dicere poterat Euripides χαίρουσ' ἀκούεις, quemadmodum Homerus, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων, et alia. Secunda significatio autem ubi obtinet, quæ est *lubentius faciendi*, *amandi aliquid facere*, non potest participium adhiberi. Ut non potest dici χαίροντες ὀνομάζουσι, sed dicendum est χαίρουσιν ὀνομάζοντες. Tertia significatio, quæ est *damno vel pœna carendi*, ut plerumque participium habet hujus verbi, ita etiam inversa ratione adhiberi potest. Afferam exempla utriusque loquutionis. Sophocles in Œd. Rege 363.

ἀλλ' οὔ τι χαίρων δίς γε πημονὰς ἐρεῖς.

In Antigona 758.

ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὄλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.

In Philocteta 1299.

ἀλλ' οὔ τι χαίρων, ἢν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος.

Herodótus IX. 106. Ἴωνας οὐδεμίην ἐλπίδα ἔχον χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν· *nullo pacto sperabant fore, ut Ionas tutos a Persis relinquerent.* Participium futuri habet Aristophanes in Vespis ver. 186.

Οὔτις, μὰ τὸν Δί᾽, οὔ τι χαιρήσων γ᾽ ἔσει.

Sophocles id etiam per γεγηθὼς expressit in Œd. Rege 368.

ἦ καὶ γεγηθὼς ταῦτ᾽ ἀεὶ λέξειν δοκεῖς;

Idemque quod οὐ χαίρων est, κλαίων sæpe dicitur, ut in eadem fabula ver. 41.

κλαίων δοκεῖς μοι καὶ σύ, χὠ ξυνθεὶς τάδε,
ἀγηλατήσειν.

Et sæpius apud comicos. Sed verbum χαίρειν, non participium, adhibuit Aristophanes in Pluto ver. 64.

οὔτοι, μὰ τὴν Δήμητρα, χαιρήσεις ἔτι.

et in Equitibus ver. 235.

οὔτοι, μὰ τοὺς δώδεκα θεούς, χαιρήσετον,
ὅτιὴ ᾽πὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.

Quarta denique significatio est *contentum esse.* Sophocles in Ajace 113.

χαίρειν, Ἀθάνα, τἄλλ᾽ ἐγώ σ᾽ ἐφίεμαι·
κεῖνος δὲ τίσει τήνδε, κοὐκ ἄλλην δίκην.

Observandum præterea χαίρων ἴθι esse *i et vale.*

ἀλλ᾽ ἴθι χαίρων, καὶ πράξειας
κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν.

Vid. Eurip. Phœniss. 928. Alcest. 816.

265. More suo Zeunius inepte loquitur. Ut εἰς possit intelligi, 208
non poterit tamen πρὸς vel ἐπί. Ὕβρει χρῆσθαι πρὸς ἅπαντας, est *insolentius se efferre adversus omnes.* Quis ibi præpositionem omittat? Deinde ne ἐπί τι quidem χρῆσθαί τινι idem est ac τὶ χρῆσθαι. Ut χρῆσθαί τινι παντοῖα ἐπὶ τὸν πόλεμον, *alicujus ope ad bellum plurimis in rebus uti.*

265. Nisi omnis Græcitatis expers fuisset Zeunius, neque attu- 209
lisset hæc verba sic, neque vertisset. Verba sunt hæc: μή τι, ὃ ἔλεγες ἐν τῷ δικαστηρίῳ δυσχερὲς σοι γενέσθαι, ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις ἐξελθὼν ὅ τι χρῷο σεαυτῷ: *neque hoc tibi difficile erit, quod in judicio dicebas, te, si*

urbe egressus esses, non habiturum, quo te verteres. Pergit autem non de victu quærendo, sed de amicis, ad quos Socrates possit devertere: πολλαχοῦ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοσε, ὅποι ἂν ἀφίκῃ, ἀγαπήσουσί σε· ἂν δὲ βούλῃ εἰς Θετταλίαν ἰέναι, εἰσὶν ἐμοὶ ἐκεῖ ξένοι, οἵ σε περὶ πολλοῦ ποιήσονται καὶ ἀσφάλειάν σοι παρέξονται. In præsente si dixisset οὐκ ἔχεις, sequi debebat ὅ τι χρῷ vel χρήσει σαυτῷ.

210 266. Isocrates Panathen. 503. παρέδωκαν αὐτῷ πάντας χρῆσθαι τοῦθ' ὅ, τι ἂν αὐτὸς βούληται. REIZIUS. Hic dici magis debebat βούλοιτο, quod in constructione præteriti temporis usitatius est.

211 268. Adde χωρεῖν de fama, rumore, esse *manare.* Euripides in Hecuba, 114.

δόξα δ' ἐχώρει δίχ' ἀν' Ἑλλήνων
στρατὸν αἰχμητήν, τοῖς μὲν διδόναι
τύμβῳ σφάγιον, τοῖς δ' οὐχὶ δοκοῦν.

Deinde *procedere* est, *ulterius ire.* Æschylus in Persis 382. καὶ νὺξ ἐχώρει, *et procedebat nox.*

212 269. Non tam ponitur accusativus pro genitivo, quam intelligi videtur νομίζων, λέγων, vel simile quid. Euripides in Phœniss. 1469.

ἀνῆξε δ' ὀρθὸς λαὸς εἰς ἔριν λόγων,
ἡμεῖς μέν, ὡς νικῶντα δεσπότην ἐμόν,
οἱ δ', ὡς ἐκεῖνον. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις,
οἱ μὲν πατάξαι πρόσθε Πολυνείκην δορί,
οἱ δ', ὡς θανόντων οὐδαμοῦ νίκη πέλοι.

Vide ibi Valcken. Nam ut in ultimis versibus necessario tale quid subintelligendum est, ita quidni idem fiat in prioribus, atque in omnibus similibus locis?

213 270. Vid. Kœn. ad Gregor. Cor. pag. 15. 69. et 317. Dawes. Misc. pag. 125. Brunck. ad Aristoph. Plut. 277. Fischer. ad Weller. III. pag. 389. seq. Neque vero hæc participia accusativo casu, sed nominativo magis adhibita videntur: vid. Fischer. ad Weller. III. pag. 392. Accusativum male H. Steph. de dial. pag. 22. seq. ejusmodi exemplis defendit, in quibus ὡς præcedit, de qua re dictum in præcedente nota. Adde his exemplis Aristid. pro Cim. T. III. pag. 251. παρὸν ἐξ οὐρίας κομίζεσθαι. Herodot. VII. 164. παρεὸν κατασχέσθαι, οὐκ ἐθέλησε. Eurip. Med. 448. Alcest. 285. Iphig. Taur. 1088. Heracl. 178. 507. Ἐξόν, Iphig. Taur. 688. Heracl. 7. Helen. 1174. Herc. fur. 940. Plato in Symp. XIII. 7. ubi vid. Bast. Chariton in fine libri IV. ubi Schæferus trimetrum antea non animadversum latere vidit:

ἐξὸν καθεύδειν τήν τ' ἐρωμένην ἔχειν,

Δοκῆσαν Markland. ad Eurip. Supp. 129. Ἧκον καλῶς Eurip. Alcest. 292. Ἀρξάμενοι Wesseling. ad Herodot. pag. 244. Εἰρημένον

Aristoph. Lysist. 13. et ibi Kuster. Χρησθὲν Thucydides III. 96. Τόδε καλῶς κτάμενον: vide infra not. 230.

271. Vereor ut δυνατὸν sic simpliciter positum idonea auctoritate 214
firmari possit. Immo scripsit Plato δυνατὸν ὄν.

273. Incredibilis est Zeunii inscitia, juxta ac Fischeri, quorum 215
neuter vidit in his locis omnibus aut adesse verbum, unde participium pendeat, aut e superioribus intelligendum esse, aut denique locum corrigi debere. Videamus. Plato in Euthyph. 12. πάλιν εἰπὲ ἐξ ἀρχῆς, τί ποτε ὂν τὸ ὅσιον εἴτε φιλεῖται ὑπὸ τῶν θεῶν, εἴτε ὅ τι δὴ πάσχει. In Phædone 19. ἦ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτό, ὅ ἐστιν ἴσον; πάνυ γε, ἦ δ' ὅς. πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην; nimirum ἐπιστάμεθα αὐτό. Ibidem 21. ἀναμιμνήσκονται ἄρα ποτὲ ἃ ἔμαθον; ἀνάγκη. πότε λαβοῦσαι αἱ ψυχαὶ ἡμῶν τὴν ἐπιστήμην; scilicet ἀναμιμνήσκονται. Xenoph. in Symp. IV. 53. αἰσθάνομαι γάρ τινας ἐπιβουλεύοντας διαφθεῖραι αὐτόν. καὶ ὁ Σωκράτης ἀκούσας, Ἡράκλεις, ἔφη, τί τοσοῦτον νομίζοντες ἠδικῆσθαι ὑπὸ τοῦ σοῦ παιδὸς, ὥστε ἀποκτεῖναι αὐτὸν βούλεσθαι; scilicet ἐπιβουλεύουσι διαφθεῖραι αὐτόν. Restat locus Platonis in Euthyph. 18. Ibi sane deest verbum quod intelligi possit, nisi quis e cod. Tub. velit. τυγχάνει οὖσα recipere, quod non placet. Immo, nisi egregie fallor, ita scripsit Plato: φράσον δή μοι, τίς ἡ ὠφέλεια, ἡ τοῖς θεοῖς οὖσα ἀπὸ τῶν δώρων, ὧν παρ' ἡμῶν λαμβάνουσιν.

276. Ex his exemplis nullum, nisi postremum aptum est ad ea, 216
quæ Vigerus dicit, probanda. Alia collegit Brunck. ad Sophoc. Elect. 480.

276. Vid. Brunck. ad Æsch. Prom. 217. ad Apoll. Rhod. I. 217
356. ad Aristoph. Lysistr. 179. Kœn. ad Gregor. Cor. pag. 33.

276. Maxime commemoratione indigent ea verba, quæ cum no- 218
minativo participii conjunguntur, ita ut participium de eadem persona intelligatur, de qua verbum, ut in Isocratis loco. De re ipsa exposui in lib. II. de emend. rat. Gr. Gramm. pag. 146. Exempla verborum hæc sint. Ἀγγέλλειν, Theodoridas epig. 18. Ἀγνοεῖν Phalaris pag. 308. ubi vid. Lennep. Αἰδεῖσθαι Sophoc. Ajac. 507. Αἰσχύνεσθαι id. Antigon. 540. Ἀνέχεσθαι Eurip. Med. 38. Ἀρνεῖσθαι idem Alcest. 1161. Αὐχεῖν idem ib. 678. coll. Valcken. ad Phœniss. 1715. Δεικνύναι Orest. 800. Med. 548. Δηλοῦν Sophoc. Ajac. 472. vid. ibi Brunck. Διαδείξασθαι Herodot. VIII. 118. Ἐκμανθάνειν Eurip. Bacch. 39. Ἐνδείξασθαι idem ibidem 47. Ἐννοεῖσθαι Eurip. Hippol. 435. Ἐξανέχεσθαι idem in Med. 74. Ἐπείγεσθαι Herodot. VIII. 2. quod mox cap. 3. cum infinitivo conjungitur. Ἐπιλανθάνεσθαι Eurip. Bacch. 184. Κατέχειν: memoria tenere vid. Casaub. ad Athen. I. 5. pag. 19. Μανθάνειν Lucian. dial. deor. XVI. 2. Tom I. pag. 244. Herodot. III. 1. Ὁμολογεῖν, in sententiis gnomicorum ver. 438. miro modo occurrit:

ἑαυτὸν οὐδεὶς ὁμολογεῖ κακοῦργος ὤν.

Πειρᾶσθαι, Herodot. I. 77. vid. ibi Wesseling. Ποιεῖσθαι μέγα Herodot. IX. 111. vid. ibi Valcken. Ποιεῖσθαι λόγον ἐλάσσω idem VII. 156. Ποιεῖσθαι περὶ πλείστου Diodor. Sic. I. 51. Ὑπομένειν Herodot. VII. 101. Φαίνειν σημεῖα Sophocles Elect. 24. Interdum tamen in

his etiam accusativus cum pronomine adhibetur: Lucianus dial. deor. XVII. 1. T. I. pag. 446. συνεὶς ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτόν. Sed accusativus sine pronomine de eadem persona, de qua verbum, adhibetur ibi, ubi verbi infinitivus cum accusativo nominis construitur: ut ap. Eurip. in Bacchis 39.

> δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ᾽ ἐκμαθεῖν, κεἰ μὴ θέλει,
> ἀτέλεστον οὖσαν τῶν ἐμῶν βακχευμάτων.

Hic enim non e verbo pendet accusativus participii, sed e nomine, ad quod refertur. Nisi enim δεῖ adhibuisset, debebat dicere πόλις ἐκμαθήσει ἀτέλεστος οὖσα. Cæterum vide notam 220.

219 277. Virgilius Æn. II. 391.

> *sic fatus, deinde comantem*
> *Androgei galeam, clipeique insigne decorum*
> *induitur.*

Εἶτα interdum etiam ante participium collocatur, ita ut sensu tamen posterius habendum sit. Aristophanes in Nub. 857.

> εἶτα τῷ πατρὶ
> πιθόμενος ἐξάμαρτε.

Id est, πιθόμενος τῷ πατρί, εἶτα ἐξάμαρτε. Vide quæ ibi notavi. Quibus adde Aristoph. in Pluto ver. 1004.

> ἔπειτα πλουτῶν οὐκέθ᾽ ἥδεται φακῇ.

et ver. 1148.

> ἔπειτ᾽, ἀπολιπὼν τοὺς θεούς, ἐνθάδε μενεῖς;

Maxime etiam notabile est, quod ad Nubes Aristophanis ver. 180. observavi, ut εἶτα, ita etiam copulam τὲ adhiberi. Æschylus in Agam. 97.

> τούτων λέξασ᾽, ὅ τι καὶ δυνατόν,
> καὶ θέμις αἰνεῖν,
> παιών τε γενοῦ τῆσδε μερίμνης.

Et in Choëph. 554.

> ὡς ἂν δόλῳ κτείναντες ἄνδρα τίμιον
> δόλῳ τε καὶ ληφθῶσιν ἐν ταὐτῷ βρόχῳ
> θανόντες

Talia sæpius apud Æschylum reperiuntur. In aliis scriptoribus

vereor ut frequentia exempla occurrant. Quamquam Sophocles videtur καὶ sic adhibuisse, et quidem ante participium, in Electra 1481.

καὶ μάντις ὢν ἄριστος ἐσφάλλου πάλαι.

Fortasse in Pausania IX. 10. quem locum Hoogeveenus infra pag. 283. a. affert, scribendum Κάδμου — σπείραντος, ἄνδρας τε ἀπὸ ὀδόντων ἀνεῖναι τὴν γῆν. Nam δὲ ferri non potest. Eodem modo in Aristoph. Pluto 277. legendum,

ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σοῦ δικάζειν,
σὺ τ' οὐ βαδίζεις;

non σὺ δ' οὐ βαδίζεις.

278. Vid. Valcken. ad Eurip. Phœniss. pag. 93. ad Hippol. pag. 211. ad Herodot. pag. 194. Brunck. ad Eurip. Bacch. 184. 220

278. Vera lectio in Euripide est, ποῦ γὰρ ὢν δείξω φίλος. Non enim participii loco adjectivum adhiberi potest. Erravit in hac re etiam Ilgenius ad Homer. hymn. Merc. 97. 220 b.

278. Et συγγινώσκω, quod Herodotus etiam cum infinitivo conjungit. Confer de hoc verbo Valckenarium ad Herodot. IV. 43. pag. 299. De σύνοιδα autem Fischerum ad Weller. III. pag. 324. 221

279. Non modo non Græcum hoc est, sed ne potest quidem omnino sensum præbere. Nam τὰ γενόμενα quum dicitur, participium substantivi naturam induit, nec potest amplius verbi loco esse. Perinde enim est, ac si dicas τὰ πράγματα. Nunc quid hoc sibi vellet, καὶ ταῦτα τὰ πράγματα? Patet delendum esse articulum. 222

280. Vid. Valcken. ad Phœniss. pag. 289. ad Herodot. pag. 642. l. 82. Markland. ad Supplices Eurip. 542. 772. qui ad ver. 154. exempla affert participii præsentis cum his verbis conjuncti. Contra cum futuris participia præsentis conjungi solere docuit Huschkius in Analectis pag. 104. ut ap. Homer. Odyss. XV. 213. 223

ἀλλ' αὐτὸν καλέων δεῦρ' εἴσεται

Participii præsentis pro præterito exempla attulit Abresch. ad Æsch. vol. II. pag. 32.

280. Exstant de aoristis cum futuro junctis disputationes duæ, prior Hemsterhusii in Misc. Obss. vol. IV. pag. 286. altera in Misc. Obss. novis III. 2. seq. Equidem mihi nunquam persuadebo, perinde esse, utrum futurum an aoristus adhibeatur, immo sua cuique tempori vis ubique manet, qua recte observata, judicare licebit, utri tempori locus sit. Videamus nunc locos a Zeunio allatos. In Lycurgo si σώσαντας legitur, sensus est hic: *mox deos invocabit, ubi eum e periculis servaverint.* Quamquam videndum ne hoc non voluerit dicere orator, qui quidem infra in eadem re futurum adhibuerit. Tum vero sensus erit, *invocabit deos, ut eum servent e periculis.* In Xenophonte ἀντιποιησαμένους non est mutan- 224

dum, quod significat eos, *qui ne in mentem quidem sibi induxerunt imperare.* In Thucydide VI. 21. ἀπαρτήσαντες, ut recte observat Abreschius pag. 587. vim habet futuri exacti, ut sit *remoti futuri.* In altero Thucydidis loco I. 18. recte jam pridem editum δουλωσόμενος, quemadmodum Thucydides etiam alibi loquitur, ut VI. 83. extr. VIII. 68. Denique in Demosthene ἐξορχησάμενος recte se habet, et explicari debet tamquam si scripsisset καὶ ἐξωρχήσατο. Hoc modo sæpius loquuti sunt veteres scriptores: quo magis cavendum, ne quis ad correctiones temere confugiat. Herodotus I. 14. Γύγης δὲ τυραννεύσας, ἀπέπεμψεν ἀναθήματα ἐς Δελφοὺς οὐκ ὀλίγα. i. e. *regnum occupavit et misit.* Diodorus Siculus I. 66. ἐπ' ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα κατὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς ὁμολογίας ἄρξαντες, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν διατηρήσαντες, ἐπεβάλοντο κατασκευάσαι κοινὸν ἁπάντων τάφον. E sequentibus intelligitur non post quindecim annos sepulcrum exstructum esse, sed per hoc tempus. II. 13. ἐν τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ συχνὸν ἐνδιατρίψασα χρόνον, καὶ πάντων εἰς τρυφὴν ἀνηκόντων ἀπολαύσασα, γῆμαι μὲν νομίμως οὐκ ἠθέλησεν: non postquam ibi morata erat et omnibus se voluptatibus dederat, sed per omne hoc tempus, quo ista faciebat, noluit nubere. Mox ibidem: μετὰ δὲ ταῦτα ἐπ' Ἐκβατάνων τὴν πορείαν ποιησαμένη, παρεγένετο πρὸς ὄρος τὸ Ζαρκαῖον καλούμενον· i. e. ἐποιήσατο καὶ παρεγένετο. XI. 31. καὶ γενναίως ἀγωνισάμενος πολλοὺς ἀνεῖλε τῶν Ἑλλήνων. Non occidit post pugnam, sed in pugna: ergo γενναίως ἠγωνίσατο, καὶ ἀνεῖλε. XI. 52. οἱ μὲν οὖν τοὺς Ταραντίνους διώξαντες, ὀλίγου διαστήματος ὄντος, πολλοὺς τῶν ἐναντίων ἀνεῖλον· οἱ δὲ τοὺς Ῥηγίνους διώκοντες, ἐπὶ τοσοῦτον ἐφιλοτιμήθησαν, ὥστε συνεισπεσεῖν τοῖς φεύγουσιν εἰς τὸ Ῥήγιον, καὶ τῆς πόλεως κυριεῦσαι. Hic in posteriore membro de more διώκοντες dicit: nam persequentes hostem irruperunt in oppidum. Verum etiam qui Tarentinos persequebantur, non quum jam persequi desiissent, sed in ipsa fuga eos interemere. Itaque hoc quoque est idem atque ἐδίωξαν καὶ ἀνεῖλον. Hoc modo etiam ὑφελόμενος in Herodoti IX. 116. defendi posset, pro quo Schæferus alteram lectionem αἰτήσας recepit. Contra Diodorus Siculus III. 19. non poterat dicere κατευωχησάμενοι τὰ ληφθέντα, συμφεύγουσι πάλιν εἰς τοὺς προειρημένους αὐλῶνας. Neque enim συνέφυγον sequitur, ut videri possit hoc dicere, κατευωχήσαντο καὶ συνέφυγον, sed loquitur de re, quæ perpetuo fieri solet. Itaque rectissime Schæferus emendavit κατευωχησόμενοι. Ut pateat, quam licenter aoristis utantur Græci, adscribam locum Herodoti e V. 89. καὶ Ἀθηναίοισι ὁρμεωμένοισι ἐπ' Αἰγίνης στρατεύεσθαι, ἦλθε μαντήϊον ἐκ Δελφῶν, ἐπισχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων ἀδικίου τριήκοντα ἔτεα, τῷ ἑνὶ καὶ τριηκοστῷ, Αἰακῷ τέμενος ἀποδέξαντας, ἄρχεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας πολέμου· καί σφι χωρήσαι τὰ βούλονται· ἢν δὲ αὐτίκα ἐπιστρατεύωνται, πολλὰ μὲν σφέας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χρόνου πείσεσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ποιήσειν· τέλος μέντοι καταστρέψασθαι. *Et Atheniensibus, bellum adversus Æginam molientibus, datum Delphis oraculum est, postquam abstinuissent ab injuria triginta annos, trigesimo primo, ubi Æaco fanum dicassent, inferrent Æginetis bellum; ita, quod agerent, effectum habituros. Quod si statim bellum susciperent, multa interea damna passuros, multa etiam illaturos esse, postremo tamen insulam subactam fore.*

283. Non pro ἐκεῖνον πληρῶσαι. Nam negligentius loquutus est, 225
et magis repeti debet πιστοὺς εἶναι. Hoc enim vult, milites non esse fidos, quia et imperium vendiderint, neque ille, quæ pollicitus fuerit, impleverit.

283. Vid. Dorvill. ad Charit. pag. 308. 354. Ita μηνυθέντος, 226
quum proditum esset apud Polyæn. II. 14. 1.

284. Præterea vulgaris opinio est, participium pro verbo finito 227
adhiberi: in quam rem exempla maximam partem inepta attulerunt Zeunius ad Xenoph. Mem. Socrat. II. 1. 23. et Fischerus ad Weller. III. part. 2. pag. 8. Equidem videor mihi posse contendere, participium, nisi ubi aut casu absoluto ponatur, aut verbum εἰμὶ, (idque plerumque, nisi semper, in præsenti tempore) intelligi possit, numquam adhiberi pro verbo finito, multo minus construi cum conjunctionibus. Casuum absolutorum exempla satis multa ab Hoogeveno supra commemorata sunt. Verbi εἰμὶ subintellecti satis sit unum protulisse exemplum ex Æschyli Eumen. 95.

ἐγὼ δ' ὑφ' ὑμῶν ὧδ' ἀπητιμασμένη.

Sed observandum, hoc in iis maxime participiis fieri, quæ facile cum adjectivo idem significante permutari possunt, conditionemque permanentem, non rem semel et brevi temporis momento factam indicant. Quare quod legebatur in Æschyli Choëphoris 642.

τὸ πᾶν Διὸς
σέβας παρεκβάντες ἀθεμίστως,

certe suspicionem vel ob participii usum movere poterat; multo magis autem frigida isto loco sententia in offensu esse debebat. At vix dubium est, quin Æschylus scripserit,

τὸ μὴ θέμις γὰρ οὐ
λὰξ πεδοῖ πατούμενον
τὸ πᾶν Διὸς
σέβας παρεκβάντος οὐ θεμίστως.

Scelus ejus, qui Jovis majestatem impie violavit, non manet neglectum. Restant de exemplis a Zeunio et Fischero allatis tria, quæ sola aliquo modo firmare videantur illorum opinionem. Primum Xenophontis de Venat. V. 32. καταβάλλων γὰρ καὶ παραβάλλων τὸ ἕτερον οὖς πλάγιον, ὁπότερα ἂν λυπῆται, ἀπερειδόμενος. At ibi recte Stephanum γὰρ deleri voluisse, et participia pendere e præcedente τοῦτο ποιεῖ, docere poterat Pollucis ad eum locum allata auctoritas. Alter locus est in Cyrop. VIII. 3. 8. ὁ δὲ συμβουλεύσας ἂν ὁπότερος βελτίων εἴη καὶ εἰπών. Ita loqui potuisse Græcum hominem mihi non est credibile. Immo scripsisse Xenophontem arbitror addito ἔφη, quod sæpius excidisse constat, ubi verbum eamdem rem significans adjectum est; ὁ δὲ συμβουλεύσας ὁπότερος ἂν βελτίων εἴη, καὶ εἰπὼν, ἤν μου κατηγορήσῃς, ἔφη, et quæ sequuntur. Denique in Mem. Socrat. II.

l. 23. ἐὰν οὖν ἐμὲ φίλην ποιησάμενος. At tantum abest, ut ἐὰν cum participio construi possit, ut id referatur ad verba omissa, sed repetenda e præcedentibus, ὁρῶ σε ἀποροῦντα ποίαν ὁδὸν τράπῃ. Ἐὰν οὖν, ἐμὲ φίλην ποιησάμενος, scilicet τράπῃ τὴν ὁδόν. Cætera exempla quivis facile intelliget apta ad rem non esse: nec puto erunt, qui auscultent, ubi ad Cyrop. II. 4. 23. Zeunius Reizium reprehendit, sus Minervam.

Participium cum genitivo sæpe induere vim substantivi docuit Hemsterhusius ad Thom. Mag. pag. 183. seq. ut τόξων εὖ εἰδώς, θαλάττης γεγυμνασμένος. Idemque erudite observat, hoc genus loquendi quum antiquissimis poëtis, tum recentioribus sophistis usurpatum esse; parcius eo usos scriptores Atticos. Scilicet evenit in Græco sermone, quod idem in Latino contigisse animadvertimus. Ubi florentissima ætas inclinari cœpit, vetusta et obsoleta in memoriam paullatim revocata sunt, sed ea hoc majorem habentia offensionem, quod neque apto loco adhibebantur, neque reliquis recentioris ætatis vestigiis congruebant.

228 287. Ληρεῖς ἔχων et similia si semper cum τί, aut alio nomine juncta occurrerent, facile sic expediri possent, ut construeretur τί ἔχων ληρεῖς. Verum etiam simpliciter ληρεῖς ἔχων dicitur, ut in Aristoph. Ran. 512. Lysistr. 945. Quare cum Valckenario ad Phœniss. pag. 269. probabimus Gregorii Corinthii sententiam pag. 63. licet repugnet H. Stephanus de dial. Att. pag. 54. ληρεῖς ἔχων pro ἔχεις ληρῶν dici putantis. Atque ad sensum hoc interest inter ληρεῖς et ληρεῖς ἔχων, quod ληρεῖς est *nugaris nunc*, ληρεῖς ἔχων autem *nugator es*. Hinc intelligi potest, cur Hoogeveno moram indicari visum sit ἔχων. Id quod falsum Ruhnkenius ad Timæum pag. 258. e formula ἀπῆλθεν ἔχων colligit. Vellem hujus formulæ exempla attulisset. Nam si locos spectavit, qualis Callimachi est in epig. XXXVIII. de quo Valckenarius ad Callim. pag. 261. ibi ᾤχετ' ἔχουσα est εἶχε καὶ ᾤχετο, nisi cum Valckenario legendum ᾤχεθ' ἑλοῦσα. Certe tantum abest, ut ἀπῆλθεν ἔχων celeritatem indicare possit, quod visum est Jacobsio ad Lucillii epig. LX. ut id ne dici quidem omnino pro simplici ἀπῆλθε posse videatur. In Lucillio ἑλὼν scribendum censeo:

τὸν λεπτὸν φυσῶντα τὸ πῦρ Πρόκλον ἦρεν ὁ καπνός,
καὶ διὰ τῶν θυρίδων ἔνθεν ἀπῆλθεν ἑλών.

Ἀπῆλθε non Proclus, sed fumus cum Proclo.

Vera esse, quæ de voluntatis, studii, impetus significatione tradit Vigerus, cognosci poterit e copiosa de participio φέρων disputatione Hemsterhusii ad Lucian. pag. 349. seq. Verum ita tantum hoc participium adhibetur, ut conjunctum sit cum verbis motum aliquem quacumque ratione significantibus. Unum adscribam ex Hemsterhusio Herodoti exemplum VIII. 87. de nave: διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς, φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ φιλίῃ· *cum impetu aggressa est amicam navem*. Quæ quum ita sint, non poterit defendi, quod exstat in Homeri hymno in Mercur. 52.

αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα.

Sed scripsisse hic videtur,

αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξ' εὑρὼν ἐρατεινὸν ἄθυρμα,

quod ut in vulgatam lectionem abiret, caussa fuit recentior pronunciatio. In Polluce V. 48. καὶ γὰρ ἡ Τεγεᾶτις Ἀνύτη Λοκρίδα δόξης ἐμπέπληκεν, ἐφ' ἧς τῷ τάφῳ φέρουσ' ἐπέγραψεν, non minus corrupta arbitror, nisi quis hunc male intellecta elegantia male usum existimare velit, quod parum veri simile videtur. Fortasse scripsit, ἐφ' ἧς τῷ τάφῳ ὀλοφυρμοὺς ἐπέγραψεν. Ex ejusdem Pollucis VI. 121. notanda loquutio de homine levi et mutabili, τοῦ φέροντος ἀεὶ πνεύματος, scilicet ὤν, qui quavis aura ferri se patitur. Cæterum etiam φερόμενος *cum impetu delatus* occurrit apud Herodot. VIII. 91. ὅκως δέ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας. et IX. 102. διωσάμενοι γὰρ τὰ γέρρα οὗτοι φερόμενοι ἐσέπεσον ἀλέες ἐς τοὺς Πέρσας.

297. Potius vertendum: *probe factum, quod periisti.* Cavendum 229
enim ne quis credat καλῶς ποιῶν sic dici, ut significetur id, quod jus et æquitas fieri postulant. Nec dici potest, καλῶς ποιῶν ἐπαινεῖται, *merito laudatur.* Verum indicatur his verbis facere aliquem id, quod aut sibi ipsi commodum est, aut, quod is, qui loquitur, fieri optat et gaudet.

305. Ἀνέδην non significat *universim*, sed proprie est *remisse.* 230
Vid. Phavorin. in ἀνέδην. Inde nascuntur hæ significationes, *impune, licenter, libere:* sic in Platonis loco, et in Æschyli Choëph. 806. Eustathius pag. 168. 36. explicat ἀνέτως καὶ ἐλευθέρως. In Æschyli loco ἐλευθερίως adnotatio interpretis est, quo is ἀνέδην, quod in ἀνιδεῖν latet, explicaverat. Locus poëtæ ita scribendus:

τόδε καλῶς κτάμενον, ὦ μέγα ναίων
στόμιον, εὖ δὸς ἀνέδην δόμον ἀνδρὸς
καί νιν λαμπρὸν ἰδεῖν φιλίοις
ὄμμασιν ἐκ δνοφερᾶς καλύπτρας.

Hac bene peracta cæde, o qui vastas tenes lacunas, Apollo, da nobis libere atro e velamine ædes viri, ipsumque illustrem lætis adspicere oculis. Deinde *effuse.* Æschylus in Supp. 15.

φεύγειν ἀνέδην διὰ κῦμ' ἅλιον.

Negligenter. Sophocles in Philoct. 1153.

ἀλλ' ἀνέδην ὅδε χῶρος ἐρύκεται,
οὐκέτι φοβητὸς ὑμῖν

Remisse, negligenter, arcetur hic locus, (i. e. *vos ab eo arcemini) quem non metuitis amplius.*

307. Adverbium cum verbo jungendum est, nec potest aliter. 231

Participium ὢν autem non nisi tum potest intelligi, quum verbum abest, quocum jungatur adverbium, et additur articulus, ut οἱ πάλαι. Itaque in Phalaridis epistola, quæ est 135. edit. Lennep. sensus est, *omnia studiose cognoscere.*

232 308–310. Absurdum est fieri contendere, quod fieri non potest. Ἄλλως τε καὶ significat proprie *quum aliter, tum* — Quia ergo oratio duobus membris constat, numquam potest omitti καί, ubi *præsertim* dici debebat. Quamobrem corrigendi sunt loci Isocratis. Aliquanto etiam ineptius mox de hac re disputat Zeunius, qui quum in Xenophontis Mem. Socrat. I. 2. 59. καὶ quod ibi legitur ad ἄλλως τε referendum putat, sensu communi se carere ostendit. Nam quis dicat ἐὰν καὶ pro καὶ ἐάν? quis Latine *si atque* pro *atque si*? Immo etiam in Xenophonte scribendum ἄλλως τε κἂν πρὸς τούτῳ καὶ θρασεῖς ὦσι. Juliani exempla nihil probant. Hic recte καὶ omisit, quia ejus loco adhibuit οὐδέ, in quo inest καί. Accedit quod ἄλλως τε non sequente καί longe aliud significat. Est enim *ac præterea.* Sophocles in Œdipo Rege 1110.

εἰ χρή τι κἀμέ, μὴ ξυναλλάξαντά πω,
πρέσβυ, σταθμᾶσθαι, τὸν βοτῆρ᾽ ὁρᾶν δοκῶ,
ὅνπερ πάλαι ζητοῦμεν. ἔν τε γὰρ μακρῷ
γήρᾳ ξυνᾴδει, τῷδέ τ᾽ ἀνδρὶ σύμμετρος.
ἄλλως τε τοὺς ἄγοντας ὥσπερ οἰκέτας
ἔγνωκ᾽ ἐμαυτοῦ.

Cæterum adde ἄλλως τε πάντως καί. Æschylus in Eumen. 729.

ἄλλως τε πάντως χὤτε δεόμενος τύχῃ.

233 311. Ἅμα μέν-πρὸς δέ. Herodot. VIII. 51. ἅμα μὲν ὑπ᾽ ἀσθενίης βίου οὐκ ἐγχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα· πρὸς δὲ αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον.

234 320. Adde, quod αὖ interdum pro δὲ adhibetur, Homer. Iliad. XI. 367.

νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.

Et præcedente μέν, ibid. ver. 108.

τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί,
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ᾽ ἔβαλ᾽ ἵππων.

Nec desunt exempla apud Atticos et prosæ orationis scriptores. Interdum etiam poni videtur pro δή, i. e. *igitur.* Homer. Iliad. II. 493.

ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

et 618.

τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν.

321. Nihil minus, quam *similiter*, in hoc loco significatur. 235
Μάλ' αὖ, et μάλ' αὖθις dici solet sic, ut id, quod præcessit, bis intelligi debeat, eoque magis augeatur. οἴ μοι μάλ' αὖθις, *hei me non semel tantum, sed bis miserum.* Ἰδοὺ μάλ' αὖθις, *en vero*, cum vi dicitur, quasi, dicas *en, en.* Rem declarat Æschylii locus in Choëph. 876.

οἴμοι πανοίμοι δεσπότου τελουμένου
οἴμοι μάλ' αὖθις ἐν τρίτοις προσφθέγμασιν.

321. Αὖθις *postmodo.* Euripides in Oreste 907. 236

ὅσοι δὲ σὺν νῷ χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί,
κἂν μὴ παραυτίκ', αὖθίς εἰσι χρήσιμοι
πόλει.

Adde πρῶτα μὲν-αὖτις δὲ apud Herodotum VIII. 60. 2. non de tempore, sed in partitione adhibita. Denique etiam αὖθις, ut αὖ, respondet præcedenti μέν. Sophocles in Antigona 165.

τοῦτο μέν, τὰ Λαΐου
σέβοντας εἰδὼς εὖ θρόνων ἀεὶ κράτη,
τοῦτ' αὖθις, ἡνίκ' Οἰδίπους ὤρθου πόλιν,

et quæ sequuntur.

321. Etiam apud Atticos interdum pro *rursus*, ut in Aristoph. 237
Lysistr. 66. Hæc quoque particula, ut, αὖ et αὖθις, præcedenti μὲν respondet. Homerus Odyss. XXII. 5.

οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔπω τις βάλεν ἀνήρ,
εἴσομαι, αἴκε τύχοιμι.

Vid. Iliad. I. 237. Loquuntur ita etiam Attici.

321. Magnum discrimen est inter hæc, τὸ νῦν δεινόν, τὸ παρὸν δεινόν, τὸ αὐτίκα δεινόν. Τὸ νῦν δεινὸν significat malum nunc præsens, quum de eo loquimur. Τὸ παρὸν δεινὸν malum aliquo tempore præsens, quandocumque illud tempus sit, et ita quidem, ut non indicetur, utrum mutabile et brevi transiturum, an duraturum sit malum, ut τὸ παρὸν κακὸν θεραπεύειν. Τὸ αὐτίκα, vel τὸ παραυτίκα δεινὸν malum aliquo temporis momento præsens, sed non duraturum, immo cito transiturum. Euripides in Supp. 414. 238

ὁ δ' αὐτίχ' ἡδύς, καὶ διδοὺς πολλὴν χάριν,
εἰσαῦτις ἔβλαψε.

Qui nunc comis est et blandus, mox nocet.

239 325. Nec Vigerus, nec Zeunius de ἔπειτα satis clare exposuerunt. Proprie est *deinde*. Hinc sæpe pro *tum* usurpatur, sive illud fiat in interrogatione, sive extra interrogationem, sed ita ut ἔπειτα in media oratione, non in initio collocetur. Homer. Iliad. X. 242.

εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;

Si a me ipso comitem eligi vultis, quomodo ego tum Ulyssem prætеream? Posterior versus in Odyss. I. 65. repetitur, ubi eo incipit orationem Juppiter. Verum ἔπειτα refertur ibi ad ea, quæ antea dixerat Minerva. In interrogatione autem si ἔπειτα incipit orationem, majorem habet vim, ita ut verti possit *et tamen*. Euripides in Alcest. 822.

ἔπειτα δῆτά μ' ἐξενίζετε;

Et tamen, quamvis funus efferendum esset, me hospitio excepistis? Nos similiter, *und da nahmt ihr mich auf?* Sic κἄπειτα in Hippolyto ver. 330. 440. Denique interdum est *ergo*, i. e. *quum res ita se habeat*, sed ut non ubique Latino sermone commode exprimi possit. Sic εἰ — ἔπειτα, *si ergo*, nos, *wenn denn*, Iliad. XV. 49. Et XXIII. 818.

ἔνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην
νύξε.

Poterat dicere ἔνθ' ἔν· *da traf ihn denn Aias*. Odyss. I. 106.

εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον.

Hic videtur cum contemptu quodam dici; *hi scilicet, ut solebant, ludendo sese oblectabant: diese spielten denn.*

240 326. Non legitur in isto loco ἔμπης. Fortasse afferre voluit Odyss. II. 199. ubi eadem leguntur, quæ Iliad. VII. 196. Verum in his omnibus locis ἔμπης minime est *omnino, plane, prorsus*, sed *tamen*. Unus ex his locis paullo est obscurior, Odyss. XIX. 37.

ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων καλαί τε μεσόδμαι,
εἰλάτιναί τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες
φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.
ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

Ibi ἔμπης mirantis est et dubitantis, ut nos: *scheint mir doch das Haus wie von Feuer zu strahlen.* Usus hic inde nascitur, quod,

qui dubitat, primo ambigit utrum sit aliquid, necne: deinde, si altera potior visa est sententia, *tamen ita est* dicit, i. e. *quamquam non putabam initio.*

328. Recte Hoogeveenus negat ἐπεὶ posse pro ἔπειτα adhiberi. 241
In Plutarchi loco, quem Reizius addidit, apodosis sequitur paullo post pag. 1145. his verbis, ὁ διεμέλλησεν ὅπῃ τράπηται. In Thucydidis loco, quem idem Reizius attulit, ἐπεὶ pertinet ad præcedentia, et est *quandoquidem.* Herodoti locus est II. 32. Eum male intellexit Wesselingius, ἐπεὶ *postquam* esse ratus. Immo significat ibi *nam.* Refert Herodotus, quid narraverit Etearchus. Eam narrationem interpellat brevi descriptione Libyæ, quæ his finitur: τὰ κατύπερθε θηριώδης ἐστὶ ἡ Λιβύη· τὰ δὲ κατύπερθε τῆς θηριώδεος, ψάμμος τέ ἐστι, καὶ ἄνυδρος δεινῶς, καὶ ἐρῆμος πάντων. Jam hæc confirmaturus iis, quæ reliqua erant de Etearchi narratione, pergit, nam juvenes, de quibus narraverat Etearchus, talem qualem modo descripserat, invenisse Libyam. Ὧν in his verbis fecit difficultatem, quod non ad rem, de qua sermo est, spectat, sed rediri indicat ad narrationem supra omissam. Nobis hoc similiter exprimere licet: *denn die Jünglinge seyen also zuerst durch das bewohnte Land gekommen.*

331. In Platonis loco neque abundat ἐπεί, neque aposiopesis 242
est. Postquam dixerat, *demonstrandum tibi est, hujusmodi civitatem etiam exstare posse,* sic pergit: ἐπεί, (ὅτι γε, εἰ γένοιτο, πάντ᾽ ἂν εἴη ἀγαθὰ πόλει, ᾗ γένοιτο) καὶ ἃ σὺ παραλείπεις, ἐγὼ λέγω· *nam (quoniam, si essent hujusmodi instituta, ab omni parte felix foret civitas, in qua essent) etiam ea, quæ tu prætermisisti, ego commemorabo.* Addi posset ad Vigeri observationem firmandam Aristotelis auctoritas in lib. de poët. IV. 29. ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τελείας ἐστὶ πράξεως ἡ μίμησις, ἀλλὰ καὶ φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν· ταῦτα δὲ γίγνεται μάλιστα τοιαῦτα, ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν, καὶ μᾶλλον, ὅταν δι᾽ ἄλληλα. At hic, ut sæpius in isto libro, manifesta lacuna est. Excidit enim apodosis, qua hoc continebatur, debere timenda et miseranda et præter exspectationem afferri, et mutuo factorum nexu oriri.

Cæterum particula ἐπεὶ cum aliis conjuncta particulis, has ferme significationes habet: ἐπεί τοι, *nam profecto, denn wahrhaftig:* Eurip. Herac. 508. 744. ἐπεί γε, *quandoquidem, weil denn.* Euripides Helen. 563.

ἵστημ᾽, ἐπεί γε τοῦδ᾽ ἐφάπτομαι τόπου.

Ἐπείπερ, *quum semel, quando semel, weil einmal, weil doch.* Eurip. Helen. 1253. 1675. Ἐπείπέρ γε, *quandoquidem semel, weil denn einmal.* Ἐπεί τοί γε, *nam certe quidem, denn wenigstens doch.* Euripides Supp. 878.

τούς τ᾽ ἐξαμαρτάνοντας, οὐχὶ τὴν πόλιν,
ἤχθαιρ᾽· ἐπεί τοί γ᾽ οὐδὲν ἀξία πόλις,
κακῶς κλύουσα διὰ κυβερνήτην κακόν.

243 330. Nisi omnis Græcitatis expers fuisset Zeunius, non cogitasset de emendatione. Ἐπειδὴ duobus modis construi potest cum optativo, ut aliæ omnes similes particulæ: primo, si verba continent cogitationem vel diversi hominis ab eo, qui loquitur, vel etiam ipsius loquentis, sed de qua ille, ut de aliena, loquitur, v. c. ἤθελεν εἰσιέναι, ἐπειδὴ ἀνοιχθείη· *volebat intrare, ubi apertæ essent fores.* Id etiam dici potest, ἤθελον, *volebam.* Deinde si significatur non certum tempus, quo aliquid semel factum est, sed repetitio rei fieri solitæ, quod eo fit, quia optativus cogitari aliquod e pluribus factis postulat, non illud certum, sed quodcumque velis. Ita in Platonis loco: ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, ᾔειμεν παρὰ τὸν Σωκράτη, *ubi apertus esset carcer, introire solebamus ad Socratem.*

244 331. Hoc quoque falsum. Ἐπὰν iisdem conditionibus adjunctum habet optativum, quibus ἐπειδή. Primum in commemoratione alienæ sententiæ: Homerus Iliad. XXIV. 226.

αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεὺς,
ἀγκὰς ἑλόντ' ἐμὸν υἱὸν, ἐπὴν γόου ἐξ ἔρον εἵην.

Et ubi sententia affertur ejus ipsius, qui loquitur: Iliad. XIX. 205.

ἦ τ' ἂν ἔγωγε
νῦν μὲν ἀνώγοιμι πτολεμίζειν υἷας Ἀχαιῶν,
νήστιας, ἀκμήνους· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
τεύξεσθαι μέγα δόρπον, ἐπὴν τισαίμεθα λώβην.

Eodem modo poterit ἐπὰν optativo jungi, ubi repetitio rei fieri solitæ indicanda est, ut si dicas, ἑκάστοτε εἰσορμῶμεν, ἐπὰν ἀνοιχθείη ἡ θύρα. In recta autem oratione, ubi unum certum factum indicatur, necessario adhiberi debet conjunctivus, ut Iliad. XXIV. 716.

αὐτὰρ ἔπειτα
ἄσεσθε κλαυθμοῖο, ἐπὴν ἀγάγωμι δόμονδε.

Ubi male legitur vulgo ἀγάγοιμι. Vide de emendanda rat. Gr. gramm. II. 32. pag. 263.

245 331. Hæc quoque particula optativo jungitur iisdem conditionibus, quibus superiores. Xenoph. Cyrop. I. 3. 18. ὅπως ἂν μὴ ἀπολῇ μαστιγούμενος, ἐπειδὰν οἴκοι εἴης, *vide ne verberibus afficiare, ubi domi eris.* Id dictum quasi ex cogitatione ejus, cui hæc dicuntur.

246 334. Epicorum maxime est ἢ ἢ adhibere pro εἰ vel πότερον ἤ, quo Attici solent ubi.

247 335. At certis exemplis firmatur hic usus. Vid. Stephan. de dial. pag. 28. Kœn. ad Gregor. Cor. pag. 36. et Fischer. ad Weller. III. pag. 351.

336. Præterea notanda conjunctio particularum μέν τε et ἠδέ. 248
Ion Chius epig. 3.

ὡς ὁ μὲν ἠνορέῃ τε κεκασμένος ἠδὲ καὶ αἰδοῖ.

Orpheus hymn. XIII. 8.

μήτηρ μέν τε θεῶν ἠδὲ θνητῶν ἀνθρώπων.

343. Hæc omnia sunt falsissima. In Luciani loco μάλιστα ad 249
ἥξω pertinet; in Plutarchi loco, qui est pag. 1172. sane quidem ad φάσκων, sed hoc sensu, *maxime ob hanc caussam.*

343. Errare eos, qui superlativum μάλιστα cum verbis ἐν τοῖς 250
conjungant, demonstratum est ab Reizio de inclin. accent. pag. 17. seqq. Nam ita hanc formulam intelligi debere, ἐν τοῖς τοιούτοις οὖσι, μάλιστα τοιοῦτος ea docent exempla, in quibus superlativum nomen est casu et genere eo, quo nomen, ad quod refertur: ut apud Thucyd. I. 6. ἐν τοῖς πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν σίδηρον κατέθεντο. Ac Wolfius vere videtur ad Reizium adnotasse τοῖς esse generis neutrius, quia etiam cum femininis occurrat, ut apud Dionys. Halic. de Isocrat. 2. τὴν διάλεκτον ἀκριβοῦσα (ἡ λέξις Ἰσοκράτους) ἐν τοῖς πάνυ τὴν κοινὴν καὶ συνηθεστάτην. Neque enim superlativi usus necessarius est. Sensus igitur hujus formulæ hic est: *in iis, quæ talia sunt, valde vel maxime talis.*

346. Cap. 181. et II. 19. μέχρις οὗ τροπέων τῶν θερινέων· *usque ad* 251
solstitium æstivum. REIZIUS. Mira hæc loquutio sic explananda videtur, ut orta credatur ex mutatione orationis. Nam μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων dicit, qui quum initio vellet dicere μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργοι εἰσί, mutat orationem et pro ultimis dicit ὀκτὼ πύργων, tamquam, quod copiosius dicere voluerat, nunc brevius expressurus.

347. Vix dubitari potest, quin μῶν factum sit ex μὴ et οὖν. Ni- 252
hilo minus conjungitur μῶν cum οὖν. Euripides in Androm. 81.

μῶν οὖν δοκεῖς σοῦ φροντίσαι τίν' ἀγγέλων;

Cæterum μῶν et μὴ, ut Latinum *num*, responderi plerumque postulant *non*, nec tamen semper. Significant enim plane id, quod nos dicimus *doch nicht*, quo plerumque sic utimur, ut rem negari, interdum ut eam affirmari velimus. Exemplum utriusque particulæ, in quo res affirmatur, afferam. Euripides in Hecuba 754.

τί χρῆμα μαστεύουσα; μῶν ἐλεύθερον
αἰῶνα θέσθαι; ῥᾴδιον γάρ ἐστί σοι.

was verlangst du? doch nicht frey zu seyn? denn das ist dir leicht.
Æschylus in Supp. 309.

μὴ καὶ λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ;

es geht doch nicht auch die Sage, dass Zeus sie geliebt habe? Respondet chorus,

καὶ κρύβδα γ' Ἥρας ταῦτα τῶν παλλαγμάτων.

253 355. Mirum foret, si eædem particulæ et *non solum*, et *non solum non*, et *nedum* significarent. Immo per ellipsin hæc intelligenda sunt, οὐχ ὅτι, οὐχ ὅπως, οὐχ οἷον, quæ omnia idem significant. Οὐχ ὅτι est οὐκ ἐρῶ ὅτι. vid. Tyrwhitt. ad Aristot. poët. pag. 128. Οὐχ ὅπως est οὐκ ἐρῶ ὅπως, *non dicam quomodo*. Οὐχ οἷον est οὐ τοῖον, οἷον, *non tale*, *quale*. Phalaris pag. 234. οὐχ οἷον ἀνθρώπῳ τινὶ πεισθείην — ἀλλ' οὐδὲ θεῶν τῷ δυναστεύοντι, i. e. *non patiar mihi ita persuaderi*, *ut persuadere homo potest*, *sed ne ab Jove quidem*. Exempla horum omnium vid. ap. Lennep. ad Phal. pag. 235. Jam ex hac explicatione facile potest intelligi, quomodo et *non solum* et *non solum non* et *nedum* istis formulis significari possit. Proprie enim neutrum significant, sed aliud, in quo alterutrum inest, prout oppositio postulat. Si contraria opponuntur, inest *non solum non:* οὐχ ὅτι ἔφυγεν, ἀλλ' ἐνίκησε, *non modo non fugit*, *sed vicit*. Si majus et minus ita opponuntur, ut minus præcedat, inest *non solum:* οὐχ ὅτι ἔτρεσεν, ἀλλ' ἔφυγεν, *non solum extimuit*, *sed fugit;* sin ita, ut præcedat majus, inest nedum, ἔφυγεν, οὐχ ὅπως ἔτρεσεν, *fugit*, *nedum extimuerit*. Vid. infra pag. 465.

254 356—357. Non ob intellectam particulam ἄν. sed quum res narratur ut cogitatio alicujus, non simpliciter ut facta, quemadmodum in superiore exemplo, ὅπως αὐτῷ ἐδόκει. Ubi ἂν additur, res fit incertior, ita ut plerumque hoc ἂν per verbum *posse* exprimi debeat. Cæterum perturbavit hic omnia Zeunius, cujus tanta fuit imperitia, ut perinde esse putaret, utrum conjunctivus, an optativus, an indicativus adhiberetur. Res ita se habet.

I. *Conjunctivus* adhibetur, ubi de re præsenti sermo est: οὐκ ἔχω ὅπως εἴπω, *non habeo quomodo dicam*. οὐκ ἔχω ὅπως ἂν εἴπω, *non habeo quomodo possim dicere*. Lucianus, quem attulit Zeunius, ταῦτά σοι παρεθέμην, ὅπως μάθῃς· *hæc attuli*, *ut* (nunc scilicet) *cognoscas*. Quæ de ὅπως dicuntur, intelligenda etiam de ὅπως μή. Perinde enim modorum ratio se habet, sive ὅπως sit *quomodo*, sive sit *ut*, finem indicans. Nisi quum est *sicut*, quod proprie indicativum adjunctum habet, in oratione obliqua autem et conjunctivum et optativum.

II. *Optativus* adhibetur proprie, quum res refertur ut cogitatio alicujus. Idque fieri solet maxime post præterita tempora, quia tum optativus eo potest præteritum significare, quod indicat cogitationem rei fuisse præsentem illo tempore quod præcessit. Τοῦτ' ἔπραττον, ὅπως ἀπολοίμεθα. Lucianus in loco allato si dixisset, ταῦτά σοι παρεθέμην, ὅπως μάθοις, hoc dixisset, *hæc attuli*, *ut cognosceres*, i. e. *hoc habens consilium*, *ut cognosceres*.

III. *Indicativus futuri* adhibetur similiter atque optativus, ad rem indicandam, quæ futura cogitatur eo tempore, quod præcessit. Quare et in constructione præsentis et futuri et præteriti occurrit. Ἕτοιμοί εἰσιν, ἔσονται, ἦσαν πράττειν, ὅπως ἔσεται.

IV. *Indicativus præteriti* non raro, ut isti volunt, sed necessario adhibetur, quum indicatur consilium, quod quis habuit, nec tamen effectum reddidit. Ἐχρῆν σε Πήγασον ζεῦξαι, ὅπως ἐφαίνου τραγικώτερος, *debebas Pegasum conscendere, ut magis tragicus visus esses:* i. e. *quo facto magis tragicus visus esses.* At non conscendit: quare non est visus magis tragicus.

359. Minime ὅπως significat οὕτως. In Hecuba jam pridem emen- 255
datum, ὁμοῖα, κισσὸς δρυὸς ὅπως, τῆσδ' ἕξομαι. In Troadibus δὲ delendum: αἰάζωμεν, μάτηρ ὡς τις πτανοῖς κλαγγὰν ὄρνισιν ὅπως ἐξάρξω 'γὼ μολπάν. *Ejulemus, ut ego avis instar incipiam lugubrem cantum.*

357. Cum optativo construitur ὁπόταν proprie, quum res ut co- 256
gitatio alicujus refertur. Ita ὅταν habet Æschylus in Persis 448.

ἐνταῦθα πέμπει τούσδ', ὅπως, ὅταν νεῶν,
φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο,
κτείνειαν εὐχείρωτον Ἑλλήνων στρατόν.

Deinde in constructione præteriti, quum res sæpius facta significatur, qui frequentissimus usus optativi est. Ita in Platonis loco.

357. Vereor ne hoc exemplum non sit idoneum. Nam φθέγξο- 257
μαι videtur Homerico more correpta vocali pro φθέγξωμαι dictum esse. Sic in Odyss. I. 41.

ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης,

pro ἱμείρηται. Eodem modo ὅταν στρέφεται Iliad. XII. 41. pro στρέφηται.

359. Immo mutato accentu ὁτὲ μέν, ὁτὲ δέ. Sic ἔσθ' ὅτε et ὁτὲ jun- 258
xit Sophoc. in Ajace 56.

κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε
δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων,
ὅτ' ἄλλοτ' ἄλλον ἐμπιτνῶν στρατηλατῶν.

Sic τοτὲ μὲν-ἄλλοτε δέ. Apud Xenoph. Mem. S. I. 2. 20.

αὐτὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς τοτὲ μὲν κακός, ἄλλοτε δ' ἐσθλός.

In quo versu Stobæus ποτὲ μὲν habet. Sophoc. Elect. 739. τότ' ἄλλος, ἄλλοθ' ἅτερος. Sæpius sequente ἄλλοτε prius ὁτὲ, vel τοτὲ, vel ἄλλοτε omittitur. Sophocles ibidem 752.

φορούμενος πρὸς οὖδας, ἄλλοτ' οὐρανῷ
σκέλη προφαίνων.

Et in Trachiniis 11. Eurip. Hecub. 28.

259 361. Ὄφρα, *ut*, ut aliæ idem significantes particulæ cum conjunctivo fere construitur, si res præsens indicanda est. Σοὶ ἑσπόμεθα, ὄφρα σὺ χαίρῃς· *te sequuti sumus, ut nunc lœteris.* Sin res ut cogitatio alicujus refertur, et si præcedit præteritum, optativus adhiberi solet. Atque errat Brunckius ad Apollon. Rhod. I. 17. ὄφρα cum conjunctivo post præteritum solœcum putans, non solœcum autem si addatur ἂν vel κέν. Immo sive addito sive omisso ἂν veteres scriptores, præter Atticos cultiores, conjunctivum post præteritum adhibent, qui debebat, si satis accurate loqui vellent, optativus esse. De ὄφρα κεν attulit Brunckius Apollon. Rhod. I. 852. Omisso κὲν Pindarus Pyth. IV. 160. θήρευσε-ὄφρα ἔρχηται. Sic etiam Apollonius Rhod. I. 15.

καί οἱ ἄεθλον
ἔντυε ναυτιλίης πολυκηδέος, ὄφρ' ἐνὶ πόντῳ
ἠὲ καὶ ἀλλοδαποῖσι μετ' ἀνδράσι νόστον ὀλέσσῃ.

Ἠὲ κέν, quod ibi edidit Brunckius, id vero solœcum est.

260 362. Male explicavit vim hujus particulæ. Cognata videtur præpositioni περί, ita ut proprie significet *circiter*, *ferme*, id quod nos dicimus *immer*, *immerhin.* Λέγει, ἅπερ λέγει, δίκαια πάντα: *was immer er sagt, ist gerecht.* Latine *quidquid.* Ἥπερ εἶχε, *wie er auch war*, *quomodocumque comparatus esset.* Ὥσπερ, *wie auch*, *wie doch*, *wie etwa.* Εἴπερ, *wenn anders.* Ἔνθα περ, *wo immer.* Ὀψέ περ, ἔμπης ἤλυθεν, *immerhin* (i. e. *zwar*) *spät*, *doch kam er.* Σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς ἐλέαιρε, *erbarme dich immer (doch) der andern*, ubi πὲρ non ad ἄλλους, sed ad ἐλέαιρε pertinet.

261 369. Grammatici οὔκουν dicunt esse *non igitur*, οὐκοῦν *igitur.* Vid. Ammon. pag. 105. Suidam in οὔκουν, Phavorinum in μή, in οὔκουν, ubi pro ἀποφατικὸν scribi debet καταφατικόν, ut in Ammonio, et in οὖν. Hinc etiam Photii lex. MS. emendandum, in quo οὐκοῦν, οὐδαμῶς, legitur, quod scribi debebat οὔκουν, οὐδαμῶς.

Verum mirifice perturbatus est hujus particulæ usus, ita ut vix scias, quo te vertas. Librorum auctoritati non multum tribui potest in tanta scripturæ varietate. Nam et sæpissime et facillime permutantur οὔκουν et οὐκοῦν. Grammaticorum autem sententia, ut mox ostendam, parum probabilis est. Hinc factum, ut recentiorum alii in interrogatione οὔκουν, alii οὐκοῦν scribere soleant. Grammaticorum sententia si vera est, mirum est, οὔκουν scribi alio accentu, quam qui inest in his vocabulis, si e disjunctis οὐκ οὖν contrahantur in οὐκοῦν. Contra οὐκοῦν si in interrogatione scribitur, repugnat hoc naturæ interrogationis, quæ peculiarem quemdam habet accentum, eumque in ea voce, qua res dubia continetur: ergo in priore syllaba, quæ continet negationem. Vide quæ de hac re disputavi in lib. I. de emend. rat. Gr. Gr. cap. XIX. Porro οὐκοῦν quomodo, neglecta negatione, significare potest *ergo?* Non neglecta, recte potest: quia interrogatio de negando contrario probat id, quod huic contrarium est: ut δεῖ ἄρα τοῦτο ποιεῖν idem

est, quod οὔκουν τοῦτο δεῖ ποιεῖν; Quæ quum ita sint vereor ne deserenda sit grammaticorum sententia, et sequendum id, quod rei natura pro vero habere jubet.

Erit igitur οὐκοῦν idem quod οὐκ οὖν, i. e. 1. *non ergo*. Euripides in Oreste 1606.

ΜΕ. ὅστις δὲ τιμᾷ μητέρ'; ΟΡ. εὐδαίμων ἔφυ.
ΜΕ. οὐκοῦν σύ γ'. ΟΡ. οὐ γάρ μ' ἀνδάνουσιν αἱ κακαί.

Men. *qui autem matrem colit?* Or. *is felix est.* Men. *non ergo tu quidem.* Or. *Recte dicis: non enim probo malas.* 2. *non sane.* Sophoc. in Ajace 1336.

κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ' οὗτος ἔχθιστος στρατοῦ,
ἐξ οὗ 'κράτησα τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων·
ἀλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιόνδε μοι
οὐκοῦν ἀτιμάσαιμ' ἄν.

Nam mihi quoque hic infestissimus in exercitu fuit, ex quo Achilleis armis potitus sum, attamen, quamvis talem se erga me præbuerit, non sane ego eum contemnam. Vid. Philoct. 872. 907. 1389.

Sequitur οὔκουν particula interrogationibus inserviens, id quod vel accentus indicat. Nam quum omnino in priorem syllabam Græci accentum in interrogatione retrahunt, tum ipsa interrogationis natura postulat, ut ea vox acuatur, quæ rem, de qua interrogatur, continet. Ea vox autem est οὐκ, quia de eo, an aliquid non sit, interrogatio est. Igitur οὔκουν 1. est *nonne ergo?* Euripides in Oreste ver. 1238. quum antea impensius invocati essent manes Agamemnonis:

οὔκουν ὀνείδη τάδε κλύων ῥύσει τέκνα;

nonne ergo, his auditis opprobriis, servabis liberos? 2. *nonne?* Sophocles in Ajace 79.

οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν;

nonne dulcissimus risus est, inimicos ridere? Vid. ibid. 1051. Eurip. Orest. 1622. Sic etiam scribendum in Xenoph. Mem. Socrat. I. 4. 5. vide ibi initium sequentis paragraphi.

Tertia hujus particulæ οὔκουν significatio, quæ *igitur* esse putatur, non est alia quam *nonne*. Verum ita sæpe adhibetur, ut commodius *igitur*, quam *nonne* verti possit: quamquam in aliis locis ne *igitur* quidem dicere licet. Hæc significationis ambiguitas, arbitror, induxit grammaticos, ut discriminis caussa οὔκουν, ubi est *igitur*, scribendum putarent οὐκοῦν, ne acueretur negatio, quam putarent nullam esse. Sed errasse eos Hoogeveenus docuit in libro de particulis, quamquam non ille ita, ut exhauriret

vim Græcismi. Afferam exempla primum. Sophocles in Antigona 91.

οὔκουν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.

Ergo, si non amplius potero, quiescam. Plato in Phædro pag. 274. οὔκουν τὸ μὲν τέχνης τε καὶ ἀτεχνίας λόγων πέρι ἱκανῶς ἐχέτω: *ergo de arte et imperitia dicendi satis dictum esto.* Unum addam exemplum ex Hoogeveeno, in quo ille se mirifice torquet, Luciani in dial. mort. X. T. I. pag. 366. ubi Lampichus, omnem ornatum deponere jussus, οὔκουν, inquit, ἀλλὰ τὸ διάδημα ἔασόν με ἔχειν. Explicatio horum exemplorum, et quotquot similia occurrunt, facillima est, si memineris, proprium hunc esse morem Græcis, interrogationem in principio ponere, et reliqua dicere sine interrogatione. Namque uti dicunt οἶσθ' ὃ δρᾶσον, οἶσθ' ὡς γενέσθω, quæ significant δρᾶσον, οἶσθ' ὅ; γενέσθω, οἶσθ' ὡς; ita iidem dicunt, οὔκουν πεπαύσομαι· οὔκουν ἱκανῶς ἐχέτω· οὔκουν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἔασόν με ἔχειν· quorum omnium hæc vis est: πεπαύσομαι, οὔκουν; *quiescam: nonne?* ἱκανῶς ἐχέτω, οὔκουν; *satis esto: nonne?* ἀλλὰ τὸ διάδημα ἔασόν με ἔχειν, οὔκουν; *at diadema me habere sine: nonne?* Atqui, *nonne* qui dicit, concludit ex præcedentibus. Quare sæpe perinde est, utrum sic loquatur, an *ergo* dicat. Nec tamen ubique sic est, ut in loco Luciani, ubi *ergo* adhiberi nullo pacto potest.

262 371. Alienus est Xenophontis locus, in quo μὴ non repetitum est gravioris negationis caussa, sed significat *ne non.* Hoc enim dicit: *si quis metueret, ne is, qui honestus evasisset, bene de se merito non summam gratiam rependeret.* i. e. *ne exiguam rependeret.*

263 372. At hic Porsonus in præf. ad Eurip. Hecub. pag. 13. aut ἆρ' οὐ scribendum censuit, ut vitaretur anapæstus, aut, quod ego verum arbitror, οὐ delendum.

264 372. Fallitur vehementissime. Nemo sic, τί μάτην, interrogaverit. Οὐχ ὑγιαίνεις est *insanis.* Ergo τί μάτην οὐχ ὑγιαίνεις; *quid temere insanis?*

265 372. Duplicem vim habent particulæ μὴ οὐ. Primum enim significant *ne non.* Quæ significatio ut interdum tectior sit, erui tamen potest diligenti negationum in quoque loco comparatione. Sophocles in Trach. 88.

οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ
πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι.

Sic recte Brunckius edidit pro vulgato τὸ μὴ πᾶσαν. Sunt in hoc loco quatuor negationes, quarum binæ sese invicem tollant: οὐδὲν ἐλλείψω, *nihil omittam,* i. e. *omnia faciam:* deinde μὴ οὐ, *ne non,* i. e. *ut.* Perinde igitur est, utrum dicas, *nihil omittam, ne non omnia resciscam,* an *omnia faciam, ut resciscam.* Quod si dixisset, τὸ μή, omisso οὐ, sensus foret, *operam dabo, ne resciscam.* Ibidem ver. 621.

οὔτι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί ποτε,
τὸ μὴ οὐ τόδ' ἄγχος ὡς ἔχει δεῖξαι φέρων.

non deero, ne non hanc cistulam perferam, i. e. *curabo ut recte perferam.* In Œd. Rege 1232.

λείπει μὲν οὐδ' ἃ πρόσθεν ᾔδειμεν, τὸ μὴ οὐ
βαρύστον' εἶναι

nihil deest iis, quæ antea experti sumus, ne non sint gravia, i. e. *ea illorum conditio est, ut gravia sint.* In Antigona 935.

θαρσεῖν οὐδὲν παραμυθοῦμαι,
μὴ οὐ τάδε ταύτῃ κατακυροῦσθαι.

Nihil te consolor hac fiducia, fore ne non ita decretum sit. Inest hic altera prioris membri negatio in verbo παραμυθοῦμαι. Ibidem ver. 96.

πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν, ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.

Non tantis afficiar malis, ne non honeste moriar, i. e. *nihil me impediet, quominus* (vel *ne non)* honeste *moriar.*

Alter usus harum particularum hic est, in quo οὐ abundare putatur, id quod mihi quidem parum verisimile est. Demosthenes de falsa leg. pag. 379. l. 6. αἵ τε πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν, μὴ οὐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ. Vertunt hæc Hoogeveenus et Zeunius ita: *urbes multæ, et quæ ægre capi possunt, nisi tempore et obsidione.* Et recte sane: modo explicassent, quo pacto duæ negationes, sese invicem tollentes, vicem unius sustinere possint. Etenim μὴ μή, οὐ οὔ repetitæ sese confirmant: sic etiam οὐ μή. Μὴ οὐ autem semper sese tollunt. Res ita expediri debet. Μὴ non solum negantis est, sed etiam dubitantis, et ob id ipsum suspicantis, aliquid ita esse, uti dicit. Δέδοικα μὴ τοῦτο γένηται: *vereor, ne hoc fiat*, i. e. *suspicor futurum.* Itaque ubi μὴ οὐ significant *nisi*, id sic tantum fieri posse videtur, si μὴ dubitantis locum habeat, repetitis cogitatione iis, quæ præcesserunt. Exemplis res declarabitur. Πόλεις χαλεπαὶ λαβεῖν, μὴ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ simpliciter significat urbes expugnatu difficiles, nisi tempore et obsidione. Πόλεις χαλεπαὶ λαβεῖν μὴ οὐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ eamdem quidem rem exprimit, sed magis dubitanter. Perinde enim est ac si dicas, πόλεις χαλεπαὶ λαβεῖν, ὅρα μὴ οὐ χαλεπαὶ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ: *urbes expugnatu difficiles: vide ne non difficiles, si quis diu eas obsideat.* Οὐκ ἂν ἀξιόπιστος εἴην λέγων, μὴ οὐχὶ πρότερον αὐτὸς φανεὶς οἷός εἰμι: i. e. ὅρα μὴ οὐκ ἂν ἀναξιόπιστος (i. e. μὴ ἀξιόπιστος) εἴην λέγων, πρότερον αὐτὸς φανεὶς οἷός εἰμι: *vide ne non sim non dignus fide, cognitus antea.* Οὐκ ἂν Ἕκτωρ ἀνῃρέθη, μὴ οὐ καὶ

Τροίας αὐτῷ συμπεσούσης: i. e. tollentibus se invicem negationibus, ὅρα μὴ ἀνῃρέθη, ἀναγκαίως καὶ Τροίας αὐτῷ συμπεσούσης: *vide ne Hector non potuerit non perire una cum Trojæ exitio.* Addam unum Sophoclis locum in Antigona ver. 33.

> καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖς μὴ οὐκ εἰδόσιν
> σαφῆ προκηρύξοντα.

Poterat hic dicere etiam τοῖς οὐκ εἰδόσιν, et τοῖς μὴ εἰδόσιν. Sed discrimen hoc est: τοῖς οὐκ εἰδόσιν simpliciter foret *ignaris;* τοῖς μὴ εἰδόσιν *si qui nesciant;* τοῖς μὴ οὐκ εἰδόσιν, (i. e. τοῖς ὅρα μὴ οὐκ εἰδόσιν) *si qui forte nesciant.*

266 375. Μήτιγε, *nedum, multo magis, multo minus.* Non puto recte pro eo dici οὔτιγε, quanquam Herodian. II. 10. 12. οὐδ' ἂν τῆς βοῆς ὑμῶν ἀνάσχοιντο, οὔτι γε τῆς μάχης. Idem alibi aliter. III. 13. 14. οἱ δ' οὔτιγε ἐπείθοντο. *At illi haudquaquam (nihil quidquam) obsequebantur.* — VII. 4. 1. Αἰτίαι μὲν δὴ τοιαῦται οὔτι γε ἄλογοι. *minime leves.* Difficilis locus apud Herodot. IV. 76. REIZIUS. De discrimine particularum μήτί γε et οὔτί γε infra dicam.

267 375. Græce imperitissimum esse necesse est, qui putet in μὴ ὅτι intelligi posse λέγω, quod intelligendum est in οὐχ ὅτι: vid. Tyrwhitt. ad Aristot. poët. pag. 128. Vim particularum οὐ et μὴ non satis intellexerunt grammatici, qui quum dicunt οὐ negantis esse, μὴ vetantis, non primum ponunt harum particularum discrimen, sed derivatum ex eo, quod primum est. Οὐ negat rem ipsam; μὴ cogitationem rei. Hinc fit, ut οὐ absolute adhibeatur, nec pendeat ex alio vel addito vel intellecto verbo, οὐκ ἔστι ταῦτα. Μὴ contra non aliter adhibetur, nisi aut addito, aut intellecto verbo, quo cogitatio, suspicio, voluntas significatur. Μὴ ταῦτα γένηται, scilicet φοβοῦμαι. Μὴ τοῦτο δράσῃς, scilicet ὅρα. Sæpius non tam verbum hujusmodi, quam cogitatio ipsa vel voluntas intelligitur. Μὴ κεῦθε: *noli celare.* Hæc differentia inter μὴ et οὐ, atque omnia ex his composita vocabula diligentissime servatur. Sed occurrunt loci, in quibus hæreas utrum μὴ an οὐ dicendum fuerit. Illa facilia sunt ad discernendum, οὐ τολμήσεις, *non audebis,* de eo, quem scimus non ea esse audacia, ut hoc vel illud faciat: μὴ τολμήσεις, *ne aude,* de eo, quem putamus adeo audacem esse, ut faciat, quod priorem non facturum scimus.

Quum ergo μὴ semper ad cogitationem alicujus referatur, patet primum, quare cum particulis iis, quæ conditionem aliquam exprimunt, μή, non οὐ, jungatur: εἰ μή, ἐὰν μή, ὅταν μή, ὅτι μή. Nam hæ particulæ natura sua indicant, ponere aliquem aliquid cogitatione. Eodem modo sæpius pronomen relativum ὅς adhibetur, si in eo inesse volumus aliquam conditionem. Epictet. Enchir. 31. τίς δὲ δοῦναι δύναται ἑτέρῳ, ἃ μὴ ἔχει αὐτός; Poterat dicere ἃ οὐκ ἔχει αὐτός, sed hoc discrimine, quod, si οὐ dixisset, sensus foret, *quæ quis non habet, quomodo ea dare potest alii?* si μή, *quomodo quis dare aliquid alii potest, si id ipse non habeat?* Sophocles in Œd. Col. 806.

ἄνδρα δ' οὐδέν' οἶδ' ἐγὼ
δίκαιον, ὅςτις μὴ 'ξ ἅπαντος εὖ λέγει.

Ita ibi legendum: abest in libris μή. *Neminem ego novi justum virum, nisi qui omnino æqua dicat.*

Deinde μὴ frequentissime jungitur participiis, quod ubi fit, sensus proprie est, *si quis sit ejusmodi.* Perspicuus in hanc rem Sophoclis locus est in Œd. Col. 1154.

δίδασκέ με,
ὡς μὴ εἰδότ' αὐτὸν μηδέν, ὧν σὺ πυνθάνει.

doce me, quasi si nihil istorum sciam. Addam locum ex evangelio Joannis III. 18. quo usus est Hoogeveenus pag. 727. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. Ὁ μὴ πιστεύων est *si quis non credat;* μὴ enim indicat fingi cogitatione aliquem, qui non credat: ὁ οὐ πιστεύων de certo homine intelligendum foret, qui nollet credere. Eamdem rationem adhibuit Hoogeveenus, ut ostenderet, quare ὅτι μή, non ὅτι οὐκ, in isto loco scriptum legeretur. Et vere sane, quamquam non ab omni parte. Nam ὅτι οὐ πεπίστευκε significaret, *quod non credidit,* et de certo homine diceretur, qui non credidisset. Verum ὅτι μὴ πεπίστευκε significat, *quia non crediderit,* quod dicitur ut cogitatum ab aliquo, sive is id dicat de eo, qui re vera non crediderit, sive de aliquo, quem fingat non credidisse. Rem declarat locus Luciani in initio dial. Panop. et Galen., ibidem allatus ab Hoogeveeno: εἶδες, ὦ Γαλήνη, χθές, οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμπόσιον; Vehementer fallitur Hoogeveenus, μὴ hic pro οὐ dictum putans, neque id imitandum censens. Immo μὴ adhibitum ad significandam cogitationem Eridis. Quod si οὐκ adhibuisset, caussam, quare Eris indignata esset, nude indicasset, non ut cogitatam ab ea. Particulæ μὴ pro οὐ perperam adhibitæ exemplum in his versibus Nazianzeni est ab Hoogeveeno pag. 716. allatis,

θεοῦ διδόντος μηδὲν ἰσχύει φθόνος,
καὶ μὴ διδόντος μηδὲν ἰσχύει πόνος,

ubi bis μηδὲν dictum, quod genuina Græcitas οὐδὲν dici postulabat.

De usu particularum μὴ et οὐ in oppositione negationum et affirmationum Hoogeveenus pag. 722. seqq. multa falso tradidit, ut μὴ negare partem, οὐ totum, et quæ sunt reliqua. Omnis ista disputatio ex iis, quæ supra diximus, facile dirimi poterit. Οὐ rem ipsam simpliciter negat, μὴ ut cogitatam. Hæc ut illustrem, pauca ex Hoogeveeni exemplis attulisse satis erit. Φής, ἢ οὔ; dicunt Græci, non φής, ἢ μή; Cur? Quia non solent dicere, φημὶ μὴ εἶναι τοῦτο, sed οὔ φημι εἶναι. Itaque φής, ἢ οὔ; est φής, ἢ οὐ φής; Aristophanes in Acharn. 900.

ὅ τι γ' ἔστ' Ἀθάναις, ἐν Βοιωτοῖσιν δὲ μή.

Μὴ dixit, quia ὅτι præcessit, quo caussa cogitata ab aliquo indicatur. Si dixisset simpliciter, ἔστ' Ἀθάναις, ἐν Βοιωτῖοσιν δὲ μή, perperam dixisset: debebat enim dici ἔστ' Ἀθάναις, ἐν Βοιωτοῖσι δ' οὔκ. Epictetus in fine Enchir. Ἄνυτος καὶ Μέλιτος ἀποκτεῖναί με δύνανται, βλάψαι δ' οὔ. Contendit Hoogeveenus, prava ista opinione, quod οὐ totum, μὴ partem neget, in errorem inductus, Epictetum, si dicere voluisset, *alios lædere possunt, me non possunt*, dicere debuisse, ἄλλους μὲν βλάψαι δύνανται, ἐμὲ δὲ μή. Falsum hoc est, si quidquam. Nam quis ita loquatur, οὗτος μὴ δύναται ἐμὲ βλάψαι? Hic quoque dicendum erat, ἄλλους μὲν βλάψαι δύνανται, ἐμὲ δ' οὔ. Si exemplo in re aperta opus est, refellat Hoogeveenum Sophocles in Œd. Col. 836. ubi Creonti εἶργου dicenti respondet chorus,

σοῦ μὲν οὔ, τάδε γε μωμένου.

Ibi ex Hoogeveeni sententia dicendum erat, σοῦ μὲν μή. Ut brevi complectar, in omnibus hujusmodi exemplis μὴ spectat ad rem aliquam cogitatam. Uno utar, Platonis de Rep. VI. pag. 486. ὅταν κρίνειν μέλλῃς φύσιν φιλόσοφόν τε καὶ μή. Si dixisset καὶ οὔ, intelligeretur κρίνειν, quod absurdum foret. Μὴ autem quum dixerit, hoc indicat: *si judicare vis, quodnam ingenium ad philosophiam aptum, quodnam ineptum esse statuas.*

268 376. De constructione particulæ μὴ Zeunius, ut solet, sine judicio et discrimine omnia collegit. Grammaticorum observatio, μὴ prohibentis cum imperativo præsentis et conjunctivo aoristi apud Atticos conjungi exemplis comprobatur. Vid. Brunck. ad Lysistr. 1036. Sophoc. Œd. Col. 731. Elect. 71. 1275. Ajac. 191.

Deinde μὴ optantis cum optativo conjungitur. Sophocles in Œd. Col. 864.

μὴ γὰρ αἵδε δαίμονες
θεῖέν μ' ἄφωνον τῆσδε τῆς ἀρᾶς ἔτι.

Porro μή, *ut ne*, ea ratione, quam sæpius jam tetigimus, ab iis, qui accurate loquuntur, maxime a poëtis Atticis, cum *conjunctivo* adhibetur post præsens, ὀκνῶ, μὴ γένηται. Sophocles in Philoct. 493.

ὃν δὴ παλαιὰ γ' ἐξότου δέδοικ' ἐγὼ
μή μοι βεβήκῃ,

Sic legendum ex codice apud Brunckium, non βεβήκοι. Δέδοικα enim vim præsentis habet. Cum *optativo* post præterita: ἄϋσε, μή μιν ἀποέρσειε. Cum *indicativo* omnium temporum, ubi res signifi-

catur quæ revera facta est, fit, futura est. Δείδω μὴ νημερτέα εἶπεν: *puto vera dixisse.* Alia exempla habet Hoogeveenus de partic. pag. 708. seq.

376. Μὴ prohibentis cum futuro indicativi magis videtur interrogationem continere. Sophocles in Ajace 75. 269

οὐ σῖγ' ἀνέξει, μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς;

Germanice *doch nicht.* In Trachin. 1183.

οὐ θᾶσσον οἴσεις, μηδ' ἀπιστήσεις ἐμοί;

Μή σοι δοκοῦμεν οὐκ ἀναγκαῖα διεληλυθέναι; *wir scheinen dir doch nicht unnöthiges durchgegangen zu seyn?*

376. Μὴ oblique interrogantis non est dubium quin conjunctivo jungi debeat, ubi de re præsenti, optativo, ubi de præterita sermo est. Verum idem et indicativum adjunctum habet, ubi rem a nobis pro vera haberi indicare volumus. Sophocles in Antig. 1253. 270

ἀλλ' εἰσόμεσθα, μή τι καὶ κατάσχετον
κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένη.

Sic ibi Brunckius e codd. pro καλύπτῃ. Contra recte in Philocteta ver. 30.

ὅρα, καθ' ὕπνον μὴ καταλκλιθεὶς κυρῇ.

Schæferus putabat in Lucillii epig. 115. scribendum esse,

καὶ μὴ τέτρωται κατεμάνθανε.

Equidem id magis dicendum fuisse, καὶ μὴ τρωθείη κατεμάνθανεν arbitror: quare non mutaverim, quod ibi legitur,

καὶ μὴ τέτρωται κατεμάνθανεν.

Εἰ enim oblique interrogantis jungi indicativo solet.

376. Vide Berglerum ad Alciph. pag. 215. Quædam ego attuli in Obss. criticis pag. 5. seq. Hic addam loca a Schæfero notata. Ἀναξιοῦν, Pausan. X. 14. vid. ibi Facium. Ἀπαρνεῖσθαι, Sophoc. Ajac. 96. Antig. 443. Ἀπαυδᾶν id. Ajac. 741. Ἀπείργειν Eurip. Helen. 1575. fragm. Sisyph. I. 10. Ἀπεννέπειν id. Herc. fur. 1298. Ἀπιστεῖν Thucyd. I. 10. Ἀπομνύναι Eurip. Cyclop. 265. Ἀφαιρεῖσθαι Sophoc. Philoct. 1303. Eurip. Troad. 1146. Διακωλύειν Herodot. VIII. 144. Εἴργειν Eurip. Heracl. 963. et sequente ὥστε μή, Elect. 1255. Ἐμποδίζεσθαι, vid. Bast. ad Platonis Symp. pag. 114. Ἐξευλαβεῖσθαι Eurip. Androm. 645. Ἐπέχειν Sophoc. 271

Philoct. 349. Ἔχειν *impedire* Herodot. IX. 12. Καταρνεῖσθαι Sophoc. Antig. 442. Κατέχειν, vid. Bast. l. l. Μεταβουλεύεσθαι Herodot. VII. 12. vid. ibi Wesseling. Ὑπερβάλλεσθαι sequente μὴ et participio, idem IX. 51. vid. ibi not. Φεύγειν Eurip. Heracl. 507. Φυλάσσεσθαι Herodot. IX. 78. Nec tamen hic constans est particulæ μὴ usus. Neque enim minus recte omittitur, ut post ἀπείργειν in Sophoclis Ajace ver. 70. et post ἀρνεῖσθαι in Philoct. 118. Eodem modo, uti μή, etiam οὐ superfluum adjicitur: vid. Bergler. ad Alciphron. l. l.

272 381. Aristoxenus ap. Stobæum Serm. XCIX. pag. 542. ὥστε μὴ μόνον μὴ ζητεῖν, ἀλλ᾽, εἰ δυνατόν, μηδὲ εἰδέναι τὴν τοιαύτην συνουσίαν. De quo loco vid. Jacobsii animadv. pag. 295.

273 386. Sæpe ἀλλὰ sic adhibetur, ut εἰ μή, quod debebat præcedere, plane omittatur. Eurip. in Orest. 1561.

ἀνοιγέτω τις δῶμα, προσπόλοις λέγω
ὠθεῖν πύλας τάσδ᾽, ὡς ἂν ἀλλὰ παῖδ᾽ ἐμὴν
ῥυσώμεθ᾽ ἀνδρῶν ἐκ χερῶν μιαιφόνων.

Ut, si nihil aliud, at certe filiam meam servemus. Vid. Iphig. in Aul. 1239.

274 385. Ἀλλ᾽ οὖν Eurip. Iphig. Aul. 983. Cyclop. 643. ἀλλὰ γοῦν Iphig. Aul. 908.

275 386. Aliud illustre exemplum est apud Herodot. IX. 109. Xerxes Artayntæ pallium petenti, quod dare recusat, alia pollicetur: ἀλλ᾽ οὐ γὰρ ἔπειθε· διδοῖ τὸ φᾶρος. *Verum quid faceret? non enim permovebat: dat pallium.*

276 389. Ἀλλά τοι *attamen.* Eurip. Helen. 750.

277 390. Perobscure de his disputat Zeunius. Ἀλλ᾽ ἢ significat *nisi, præterquam.* Ideoque plerumque post negationem vel interrogationem, in cujus sensu inest negatio, adhibetur. Debet autem ita hoc οὐκ — ἀλλ᾽ ἢ explicari, ut omissum statuatur aliud membrum, per ἢ cum priori conjungendum, quod quare omittatur caussa aperta est. Est enim hæc, quia quid dicas, nescire te sentis. Οὐδὲν Ἀργεῖοι, ἀλλ᾽ ἢ κατεγέλων: i. e. ἀλλ᾽ ἢ κατεγέλων, ἢ οὐκ οἶδ᾽ ὅτι ἐποίουν. *Nihil Argivi faciebant, sed aut ridebant, aut nescio quid fecisse eos dicam.* Id patet idem esse ac si dicas, *nihil Argivi nisi ridebant.* Apud Lucianum in Tyrannicida T. II. pag. 157. tyrannus, ubi filium occisum videt, se ipse interempturus hæc dicit: εἴθε πρῶτός σοι (gladio) ἐνέτυχον· εἴθε τὴν τάξιν προὔλαβον τοῦ φόνου. ἀπέθανον ἄν, ἀλλ᾽ ἢ ὡς τύραννος μόνον, ἀλλ᾽ ἔτι νομίζων ἕξειν ἔκδικον. Zeunii versio cæci est. Hoc dicit: *mortuus essem, sed aut certe ut tyrannus, aut omnino non ut nunc morior:* ἀλλ᾽ ἢ ὡς τύραννος μόνον, ἢ οὐχ ὡς νῦν, vel ἢ οὐκ ἔχω ὅπως.

278 390. Non semper hoc significat ἀλλά, sed sæpe indicat, satis argumentorum allatum esse. Quare male vertunt nonnumquam *quare, quamobrem,* ut apud Euripidem in Iphig. Aul. 903. Helen. 1672.

392. Non hoc ἂν sumitur pro εἰ, sed aliud, contractum ex ἐάν, 279
et propterea α longam habens.

393. Non pro optativo ponitur indicativus. Brunckius ad Aris- 280
tophanis Lysistratam ver. 149. observat, quando in protasi verbum in imperfecto ponatur vel aoristo indicativo cum particula εἰ, alterum verbum in apodosi poni etiam in indicativo cum particula ἄν. (Vide eumdem ad Eurip. Hippol. 705.) Contra si in protasi optativus cum εἰ sit, debere etiam ἂν optativo in apodosi jungi existimat. Et hac ex regula emendat Aristophanis locum. Recte sane, si verum est, quod sequitur ibi, παρίοιμεν. At δέλτα dici sine articulo vix poterat. Quare adducor ut non solum καθήμεθα in Aristophanis loco veram lectionem putem, sed etiam πάριμεν, et τὸ δέλτα scribendum censeam. Sed regula Brunckii falsa est. Neque enim perinde est, utrum εἰ cum indicativo, an cum optativo jungas. Quem versum affert ex Ecclesiazusis 407.

ἔγωγ᾽ ἂν εἶπον, εἰ παρὼν ἐτύγχανον,

rem claram faciet. *Dixissem*, inquit, *si affuissem*. Atqui non affuit: ergo non dixit. Si diceret, ἔγωγ᾽ εἴποιμ᾽ ἄν, εἰ παρείην, id significaret, *dicam fortasse, si adsim:* quo indicat, fieri posse, ut adsit; ergo etiam ut dicat. Ex his consequitur, εἰ cum indicativo præterito dici, si quid factum aut non factum esse indicatur; cum optativo autem, si adhuc ambiguum est, utrum futurum sit, an non. Euripides in Oreste 1132.

εἰ μὲν γὰρ εἰς γυναῖκα σωφρονεστέραν
ξίφος μεθεῖμεν, δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος.

Si dixisset μεθήκαμεν, vel, ut male explicat scholiastes, ἐμβάλομεν, significaret aut cæsam ab se esse aliquam mulierem, sed minus castam, aut debuisse occidi, sed non esse cæsam. Nunc autem, quum μεθεῖμεν dixit, interficiendam adhuc esse indicat. In altero membro εἴη poterat dicere, sed sic, ut dubitaret, utrum occidenda esset, an non. Ἦν autem quum dicit, certum sibi esse ostendit, si quo honestior sit femina, eam non occidere. Alio modo Brunckii regulam neglexit Euripides in Bacchis 1330.

εἰ δὲ σωφρονεῖν
ἔγνωτ᾽, ὅτ᾽ οὐκ ἠθέλετε, τὸν Διὸς γόνον
εὐδαιμονοῖτ᾽ ἂν ξύμμαχον κεκτημένοι.

Ubi certe nulla necessitas cogit, εὐδαιμονεῖτ᾽ ἄν, imperfectum, cum Musgravio et Brunckio reponere. In Apollonii Rhodii I. 196.

τοῦ δ᾽ οὔ τιν᾽ ὑπέρτερον ἄλλον ὀΐω,
νόσφιν γ᾽ Ἡρακλῆος, ἐπελθέμεν, εἴ κ᾽ ἔτι μοῦνον

αὖθι μένων λυκάβαντα μετετράφη Αἰτωλοῖσιν,

recte Schæferus legendum censet εἴ γ' ἔτι.

281 395. Inepta hæc et sequens observatio. Aoristorum participia cum ἂν conjuncta non possunt non præteriti significationem habere; futuri significationem numquam habebunt. Longe autem ineptissimus Xenophontis locus ad Vigeri opinionem probandam est, qui legitur in Cyrop. I. 6. initio. Ibi vel propter aoristum ἔλησα Græcis non usitatum reponi debet λήσοντα.

282 395. Cujusmodi sit, quod hic tradit Vigerus, ipsi loci, quos affert, ostendunt, Xenophontis, si ea, quæ omisit, addantur, Demosthenis, si vel aliqua cum cura inspiciatur. Ἐφησθῆναί Θηβαίοις ὅτι οὖν ἂν παθοῦσι non potest significare, gaudere iis, quæ passuri sint Thebani. Nam passis demum, non antequam passi sint, gauderi posse dicit. Itaque παθοῦσιν est, *quum perpessi fuerint*, quam vim aoristis inesse notissimum est. Cæterum vide præcedentem notam.

283 396. Videor equidem mihi idem posse contendere, quod Hoogeveenus contendit de particulis pag. 96. seqq. sed alia ratione. Παραπληρωματικὸν usum particulæ ἂν recte admittit Hoogeveenus ibi, ubi longior parenthesis intercessit, ita, ut commode ad sensum particula repeti queat. Exemplis ab eo allatis addi poterit aliud e Sophoclis Antigona ver. 466.

ἀλλ' ἄν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἐσχόμην νέκυν,
κείνοις ἂν ἤλγουν.

In aliis locis, in quibus nihil intercedit, quo repetitio particulæ excusari possit, tantum abest, ut bis posita semel abundet, ut magis insignem quamdam vim et venustatem habere videatur. Sed istiusmodi locis non potest addi Platonis ille in Phædro, quem ex Hoogeveeno pag. 103. attulit Zeunius. Hoogeveenus primum ἂν pertinere ad ἐσπούδακε putat: in quo a mente Platonis plane aberravit. Sensus est: *in re seria, ut si agriculturam exerceat, nonne contentus erit, quæ justo tempore severit, si ea octavo mense colligat?* Nam ἂν illud ob locum, quo collocatum est, non potest ad ἐσπούδακεν referri, quia in medio alio foret orationis membro, quam in quo debebat esse. Nec dubium est, quin alterum ἂν delendum sit. Natum enim est e varia lectione, quum in aliis libris esset ante χρώμενος, in aliis post χρώμενος collocatum: utrobique enim poterat. Atque ut brevi complectar, ἂν ita demum videtur repeti posse in eodem membro orationis, (præterquam, ut supra diximus, post parenthesin) si alterum ad verbum, alterum ad aliud vocabulum pertinet, quod cum quadam dubitatione dici potest. Hujusmodi vocabula non solum particulæ eæ sunt, quæ limitationem aliquam significationis admittunt, sed etiam quævis alia vocabula, quibus res aliqua, de qua dubitari possit, indicatur. E priori genere sunt καὶ in κἄν, οὐ, πῶς, ex altero τίς, ποῖος, et quodcumque substantivum vel adjectivum. Æschylus in Agam. 351.

οὐκ ἄν γ' ἑλόντες αὖθις ἀνθάλοιεν ἄν.

Prius ἂν hic non pertinet ad ἑλόντες; certum enim est, victores esse; sed ad αὖθις. Quod si abesset, sensus foret: *victores non poterunt vicissim vinci.* Nunc addita ad οὐ particula negationem limitat: *non facile vicissim victores vinci poterunt.* Sed si Æschylus αὖθις omisisset, ad οὐ referenda esset particula ἄν: *non facile victores vinci poterunt.* Ut pateat clarius, quo pacto in repetito ἂν alterum cum verbo, alterum cum alio vocabulo dubitationi obnoxio jungatur, non locos undique collectos, ne cupidius, quam sincerius sententiam meam firmare videar, sed e solo Sophoclis Œdipo Rege afferam. Ibi ver. 139. hæc leguntur:

ὅστις γὰρ ἦν ἐκεῖνον ὁ κτανών, τάχ' ἂν
κἀμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωρεῖν θέλοι.

Hic prius ἂν ad verbum θέλοι, alterum ad κἀμὲ spectat. *hic poterit insidias struere fortasse etiam mihi.* Nos similiter: *dieser könnte wohl auch mir etwa nachstellen.* Ver. 339.

τίς γὰρ τοιαῦτ' ἂν οὐκ ἂν ὀργίζοιτ' ἔπη
κλύων;

Hic τοιαῦτ' ἂν κλύων conjungenda sunt: *quis non irascatur, si forte talia audierit?* Nos: *wer, der vielleicht so etwas hören müsste, würde wohl nicht zornig werden?* Ver. 445.

κομιζέτω δῆτ'· ὡς παρών τε γ' ἐμποδὼν
ὀχλεῖς, συθείς τ' ἂν οὐκ ἂν ἀλγύναις πλέον.

Hic συθεὶς ἂν est, *si forte abieris.* Ver. 601.

ἀλλ' οὔτ' ἐραστὴς τῆσδε τῆς γνώμης ἔφυν,
οὔτ' ἂν μετ' ἄλλου δρῶντος ἂν τλαίην ποτέ.

Hic secundum ἂν ad verba μετ' ἄλλου δρῶντος refertur. Nos dicimus: *weder ich bin so gesinnt, noch würde ich es mit einem andern etwa unternehmen.* Ver. 772.

τῷ γὰρ ἂν καὶ μείζονι
λέξαιμ' ἂν ἢ σοί;

Hic prius ἂν ad τίνι μείζονι spectat: *cui hæc dicam, qui forte potior sit te?* Ver. 828.

ἆρ' οὐκ ἀπ' ὠμοῦ ταῦτα δαίμονός τις ἂν
κρίνων ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἂν ὀρθοίη λόγον;

Ita præclare Schæferus pro ἀνορθοίη scribendum vidit. Primum ἂν

pertinet ad participium κρίνων τις: *si quis forte hæc a crudeli deo immissa judicaverit, nonne hic vera dixerit?* Ver. 857.

ὥστ' οὐχὶ μαντείας γ' ἂν οὔτε τῇδ' ἐγὼ
βλέψαιμ' ἂν οὕνεκ', οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον.

Hic primum ἂν ad τῇδε referendum est, quod ultima verba, οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον, demonstrant. Ver. 862.

οὐδὲν γὰρ ἂν πράξαιμ' ἄν, ὧν οὐ σοὶ φίλον.

Prius ἂν pertinet ad οὐδέν: nos similiter diceremus: *denn ich möchte keineswegs etwa etwas thun, das du nicht wolltest.* Ver. 1052.

ἀτὰρ
ἥδ' ἂν τάδ' οὐχ ἥκιστ' ἂν Ἰοκάστη λέγοι.

Hic prius ἂν cum ἥδε conjungi debet: *aber diess wird am besten diese wohl, Iokaste, sagen können.* Ver. 1438.

ἔδρασ' ἄν, εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν, εἰ μὴ τοῦ θεοῦ
πρώτιστ' ἔχρηζον ἐκμαθεῖν τί πρακτέον.

Alterum ἂν patet ad ἴσθι referendum esse: nos: *ich würde es thun, das wisse nun wohl.* Atque hujusmodi vereor ne loca omnia sint, in quibus abundare existimatur ἄν. Quo minus probandam censeo Kœnii emendationem in Aristoph. Thesm. 196. prolatam ad Gregor. Cor. pag. 18. et receptam a Brunckio:

καὶ γὰρ ἂν μαινοίμεθ' ἄν.

Prius ἂν plane abest in libris veteribus. Equidem scripsisse arbitror Aristophanem,

καὶ γὰρ οὖν μαινοίμεθ' ἄν

Nam si quis Kœnii conjecturam exemplo hujusmodi tueri vellet, quale hoc est in Ranis 581.

οὐκ ἂν γενοίμην Ἡρακλῆς ἄν,

is tantumdem efficeret, ac si illa exempla ex Œdipo Rege, quæ commemoravimus, afferret. Nam hic secundum ἂν ad Ἡρακλῆς pertinet: *ich mag nicht etwa Hercules werden.* Suspicatur enim Xanthias, tale quid animo agitare Bacchum, quod satis clarum est ex iis, quæ eo in loco præcedunt. Neque diversum exemplum est, quod Gregorius Corinthius pag. 18. affert, ubi codd. et edd.

male ὡς ἐν Ὄρνισιν, quæ verba MS. liber Augustanus omittit. Nam locus in Pace est ver. 646.

> ἡ δ' Ἑλλὰς ἂν
> ἐξηρημώθεισ' ἂν ὑμᾶς ἔλαθεν;

Hic enim alterum ἂν jungendum est cum ἐξηρημωθεῖσα. Nos diceremus: *und Griechenland wurde vielleicht entvölkert, ohne dass ihr es wohl merktet:* vel propius etiam ad Græca verba: *und ihr merktet vielleicht nicht, dass Griechenland wohl entvölkert würde.* Hinc jam clare intelligi poterit, quare in Platonis loco, a quo orsi sumus, duplex ἂν ferri non possit. Nam qui diceret, τῇ γεωργικῇ ἂν χρώμενος ἂν τέχνῃ, is indicaret et de ea notione, quæ in participio inest, et de ea, quæ inest in substantivo γεωργικὴ τέχνη, dubitationem aliquam esse. Atqui hoc non potest fieri sine quadam cogitationis perversitate. Nam quum χρώμενος per se intelligi nequeat, nisi addatur res, qua quis utatur, ne hæc quidem, χρώμενος ἄν, per se intelligi poterunt. Hæc igitur tum demum clara sunt, si plene dicantur, χρώμενος ἂν τέχνῃ γεωργικῇ. Significant enim, *si quis utatur agricultura.* Quod si dicatur, γεωργικῇ ἂν χρώμενος ἂν τέχνῃ, id foret, *si quis utatur, et si agricultura is utatur.* Quod juxta ineptum est, ac si quis diceret, γεωργικὸς ἂν ὢν ἄν. Aliud est γεωργικὸς ἂν εἴη ἄν. Nam εἴη ἂν est *erit*, vel *potest esse.* Γεωργικὸς ἂν autem *fortasse agricola.* Horum igitur sensus erit: *fortasse agricola* 284
erit, vel *potest esse.*

399. In iis exemplis, quæ Vigerus Reg. VI. VII. attulit, non esse ἂν omissum, quivis facile intelliget. Poterit enim in omnibus addi, sed aliqua cum sensus mutatione.

Poëtæ vere omittunt interdum ἄν: quare male Eichstædtius in Quæstt. philol. pag. 68. quosdam Homeri locos sollicitavit. Homerus Iliad. II. 340.

> ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν.

Pindarus Olymp. III. extr. κεινὸς εἴην. XI. 21.

> τὸ γὰρ ἐμφυὲς οὔτ' αἴθων ἀλώπηξ
> οὔτ' ἐρίβρομοι λέον-
> τες διαλλάξαιντο ἦθος.

Pyth. X. 95.

> τῶν δ' ἕκαστος ὀρούει,
> τυχών κεν, ἁρπαλέαν
> σχέθοι φροντίδα τὰν πὰρ ποδός.

Æschylus Choëph. 314.

> τί ῥέξας
> τύχοιμ', ἄγκαθεν οὐρίσας

590.

ἀλλ' ὑπέρτολμον ἀν-
δρὸς φρόνημα τίς λέγοι;

Sophocles Elect. 800.

ἐπείπερ οὔτ' ἐμοῦ καταξίως
πράξειας, οὔτε τοῦ πορεύσαντος ξένου.

Antig. 604.

τεάν, Ζεῦ, τίς ἀνδρῶν
ὑπερβασία κατάσχοι;

ubi fallitur Brunckius. Eurip. Iphig. in Aul. 1210.

οὐδεὶς πρὸς τάδ' ἀντείποι βροτῶν.

Sed in Ajace Sophoclis ver. 921. quod legitur,

ποῦ Τεῦκρος; ὡς ἀκμαῖος, εἰ βαίη, μόλοι,

aut nulla, aut alia emendatione indiget, quam Brunckiana, qui ὡς ἂν ἀκμαῖος, repugnante metro, scripsit. Dederat fortasse Sophocles,

ποῦ Τεῦκρος; ὡς ἀκμαῖ' ἄν, εἰ βαίη, μόλοι.

285 398. Diversa exempla colligere, nec quid sit, quo differant, indicare, id est augere etiam inscitiam eorum, quos docere quis vult. Ὃς ἂν et similia cum conjunctivo conjunguntur, si de re incerta sermo est, ita ut possit etiam dici, *si quis*. Cum optativo eadem conditione conjungi solent, sed ita, ut res indicetur cogitari vel cogitata esse ab aliquo. Plato quum dicit, σοφοὺς λέγειν ποιοῦσιν, οἳ ἂν αὐτοῖς δωροφορεῖν ἐθέλωσιν, hoc vult: *dicendi peritos reddunt, si quis iis dona afferre velit*. Si dixisset, οἳ ἂν αὐτοῖς δωροφορεῖν ἐθέλοιεν, hic sensus esset: *dicendi peritos reddunt, si quem dona sibi allaturum existimant*. Ita in Homeri loco:

ὃν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.

Noli sciscitari, si quid ego clam deos agitare videar. Iliad. I. 64.

ἀλλ' ἄγε τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
ὅς κ' εἴποι, ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.

Hinc fit ut optativus maxime in constructione præteriti temporis adhibeatur. Nam etsi per se non magis, quam conjunctivus significationem præteriti temporis habet, tamen, quia cogitationem alicujus indicat, fieri non potest, quin, si de quo homine præteritum tempus ponatur, etiam cogitationem ejus præteriisse intelligamus. Odyss. II. 30.

ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;

Id est, *accepitne aliquem de exercitu nuncium, et, quum accepisset, referre ad nos voluit?* Telemachus mox iisdem verbis, sed conjunctivo adhibito, utitur ver. 42.

οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην.

Refert enim hæc ad præsens tempus: *nullum accepi nuncium, quem nunc referre possim.* Cum indicativo denique ὃς ἂν conjungitur, ubi de re certa sermo est, sed cujus vel pars aliqua, vel ratio et modus dubitationem admittunt. Bœotus in Aristophanis loco, interrogatus quid afferat, respondet,

ὅσ' ἔστ' ἂν ἀγαθὰ Βοιωτοῖς ἁπλῶς.

Id nos diceremus, *was etwa die Boeotier gutes haben:* i. e. *affero sane, quæ Bœoti utilia habent, si modo ista omnia putantur utilia.* Iliad. XVII. 240.

οὔτι τόσον νέκυος περιδείδια Πατρόκλοιο,
ὅς κε τάχα Τρώων κορέσει κύνας ἠδ' οἰωνούς.

Id quoque nos per *etwa* significaremus. Nam sensus, si quis eum accuratius investiget, hic est: *certo Trojani Patrocli cadavere potientur, sive id isti alia contumelia affecturi sint, sive canibus et avibus objecturi.* Vide sequentem notam.

398. Pessime hunc locum intellexit. Ἂν cum indicativo cujus- 286 vis temporis conjunctum, sæpe nihil aliud significat, quam accidere, vel accidisse aliquid, non certo quodam tempore, sed quotiescumque occasio ita ferret. Ita et hoc in loco et in iis, qui sequuntur. Dixit de hac re copiose Brunckius ad Sophoclis Philoctetam ver. 290. Exempla multa vide ap. Aristoph. Lysistr. 510—518. in Pace 640—647.

398. Immo verte: *sed nunc petebat, si ita occasio ferret, argenti* 287 *drachmas viginti ad pallium emendum, nunc octo ad calceos; modo tuniculam sororibus emere jubebat, vel matri, modo tritici expetebat quatuor medimnos.* Alibi ἂν cum indicativo simpliciter dubitationis indicium est, ut in hoc, οὐκ οἶδ' ἄν, apud Eurip. in Med. 940. in

Alcest. 48. id est, *haud satis scio.* Nos propius ad Græca dicimus, *ich weiss eben nicht.*

288 399. Vim particulæ hujus nos quoque cum imperativo per nostrum *etwa* exprimimus. Latine, nisi per longiorem ambagem, vix potest. Sed sensus est, *si hoc placet, si ita vis, si sic mavis.* Aliud diversæ rationis exemplum particulæ ἂν imperativo junctæ vide supra in nota 283.

289 399. Ineptissime loquitur. An hoc, obsecro, futurum est, si quis dicit, *si mortuus essem, non viverem.* Immo dicere debebat ἂν, quæ propria est hujus particulæ significatio, indicare id, quod possit esse, etiamsi non sit. Sed quæri hic poterit, quid sit, quod aorista et imperfecta et plusquamperfecta, non futura, præsentia, et perfecta usurpentur de rebus, quas nunc ita esse ponimus, uti non sunt. Idque non solum in Græca, sed in cæteris quoque linguis fieri videmus, ut in rarioribus exemplis numeranda sint ea, quæ ab hac regula discedunt, veluti hoc Ennii:

> *ego deum genus esse semper dixi et dicam cælitum,*
> *sed eos non curare opinor, quid agat humanum genus;*
> *nam si* curent, *bene bonis* sit, *male malis: quod nunc abest.*

Videtur autem caussa hujus rei hæc esse. Si rem futuram ponimus, ut, *si curabunt dii homines, bene bonis erit,* eo non indicamus, deos non curaturos esse humanum genus. Nam id quia futurum est, scire non possumus. Neque enim ad ratiocinationes confugere licet, quia, etiam si forte per has id certo cognosci posset, non aliter tamen cognosceretur, nisi si re, quæ aut est, aut fuit, tamquam fundamento niterentur. Contra si rem præsentem ponimus, ut, *si curant dii homines bene bonis est,* eo si vellemus indicare, deos non curare humanum genus, id per se quidem recte fieri posset, quia rem præsentem sensu et experientia percipere licet. Itaque si constat, male bonis esse, non curant. Verum non solet tamen præsens tempus ad hanc rem adhiberi: idque propterea, quia præsenti tempore sæpissime pro futuro utimur. Quod si ista, quæ posuimus, verba de futuro tempore intelligantur, non licebit inde cognoscere, utrum curent dii homines, an non curent. Hinc factum, ut præterita imperfecta vel plusquamperfecta vel aorista in hac re usurparentur. Nam perfecta præsentium naturam sequuntur. Igitur hoc, quod Græci dicunt, *si curabant dii homines, bene bonis erat,* Latini autem, *si curarent, bene esset,* quia de futuro tempore nullo pacto intelligi potest, nunc de præterito, nunc de præsenti dicitur, ac de utroque ita, ut quid sit, quid non sit, sponte pateat, quippe in re, quam sensu et experientia cognitam habere possimus. Euripides in Alcest. ver. 357.

> εἰ δ᾽ Ὀρφέως μοι γλῶσσα καὶ μέλος παρῆν,
> ὥστ᾽ ἢ κόρην Δήμητρος, ἢ κείνης πόσιν

ὕμνοισι κηλήσαντά σ' ἐξ ᾄδου λαβεῖν,
κατῆλθον ἄν, καί μ' οὔθ' ὁ Πλούτωνος κύων,
οὔθ' οὑπὶ κώπῃ ψυχοπομπὸς ἂν Χάρων
ἔσχον, πρὶν εἰς φῶς σὸν καταστῆσαι βίον.

Qui si dixisset εἴη et κατέλθοιμ' ἂν et σχοίη ἄν, indicasset fieri forsitan posse, ut Orphei voce prædítus in Orcum descenderet. Similis locus et ad rem et ad verba est in Iphig. in Aul. 1211. seqq. et in Moschi epitaphio Bionis prope finem. Vide supra notam 480.

399. Immo: *si fidem derogem, haud absurde faciam.* 290

399. Ad sensum, recte. Modo ne tirones in γενόμενον ἂν putent 291
ἂν idem esse, quod in ἂν γένηται, quæ Zeunii, imperitissimi hominis, opinio videtur fuisse. Ἂν γένηται est ἐὰν vel ἢν γένηται, et ἂν ex ἐὰν in syllabam longam contractum est.

Cæterum ἂν pro ἢν vel ἐὰν, quod conjunctivo semper jungitur, interdum, sed non satis recte, cum optativo construi auctor est Thom. Mag. pag. 267. duobus allatis Luciani locis, et uno Thucydidis. At in Luciani Ver. Hist. II. 29. legitur nunc εἰ, et in βίων πράσ. 11. conjunctivus, qui reponi debet etiam in Aristæneti epist. I. 18. pag. 46. Thucydidis autem locus III. 44. magnopere vereor, ne ipse quoque Thomæ observationi repugnet. Verba, ut nunc leguntur, hæc sunt: ἤν τε γὰρ ἀποφήνω πάνυ ἀδικοῦντας αὐτοὺς, οὐ διὰ τοῦτο καὶ ἀποκτεῖναι κελεύσω, εἰ μὴ ξυμφέρον· ἤν τε καὶ ἔχοντές τι ξυγγνώμης εἶεν, εἰ τῇ πόλει μὴ ἀγαθὸν φαίνοιτο. At desideratur in altero membro apodosis, quam non licet commode intelligere. Multo minus, ut construi optativus cum ἢν possit, intelligi poterit. Quare scribendum videtur: ἤν τε καὶ ἔχοντάς τι ξυγγνώμης, εἶεν. Repetendum enim e superioribus ἀποφήνω. *Si qua*, inquit, *venia dignos ostendero, esto*, i. e. *veniam impetrent.* Cæterum vid. Zeunium pag 516. Αἴ κεν autem apud Homerum habet interdum optativum ut Odyss. VII. 315.

Præterea tenendum, quod vere observavit censor Hecubæ Porsonianæ in *Monthly Review.* 1799. *Aug.* pag. 430. Atticos poëtas numquam ἂν pro ἐάν, sed semper ἢν dicere.

400. Ἄρα et ἆρα sic differunt, ut apud prosæ orationis scriptores 292
et poëtas epicos ἆρα in interrogatione adhibeatur; apud cæteros poëtas autem, maxime apud scenicos, ἄρα scribitur, si prior syllaba brevis est, ἆρα, si longa, sive interrrogationi hæ voces inserviant, sive significent *igitur.* Vide quæ dixi ad Aristoph. Nub. 142. Sed ἄρα *forte* significans, quod nos *etwa* dicimus, vix invenietur ἆρα scriptum et productam habens priorem syllabam, cujus rei caussa est, quia hæc significatio levius audiri nec magnopere voce notari accentum postulat.

400. Nihil horum, sed est *ergo, igitur.* 293

401. Recte vertit *num.* Est enim eadem particulæ ἆρα ratio, 294
quæ Latinæ *num,* ut ibi usurpetur, ubi responsio exspectatur negans id, de quo erat interrogatum. Sed præterea observandum, id quod Reiskius etiam notavit ad Eurip. Alcest. 341. ἆρα inter-

dum sic poni, ut affirmans responsio sequi debeat. Euripides ibi,

ἆρά μοι στένειν πάρα;

et. ver. 771.

ἆρα τὸν ξένον
στυγῶ δικαίως, ἐν κακοῖς ἀφιγμένον;

Similis est in Latino sermone particulæ *ne* usus, ut, *sumne ego infelix homo*, et similia apud Plautum multa i. e. *nonne*.

295 401. Inter ἆρ' οὐ et ἆρα μὴ hoc discrimen est, quod in ἆρ' οὐ ad verbum idem pertinet negatio, ad quod ἆρα: ut ἆρ' οὐ χρή. Neque enim dicere licet ἆρα μὴ χρή. In ἆρα μὴ autem μὴ refertur ad aliud verbum, quam ad quod ἆρα. Ut in Xenophontis loco, ἆρα μὴ διαβάλλεσθαι δόξεις, i. e. ἆρα δόξεις μὴ διαβάλλεσθαι. Disputavit de hoc loco Hoogeveenus de particulis pag. 138. seq. sed sensum neque ipse, nec Devarius assequutus est, qui ἆρα μὴ pro ἆρα nudo positum putat. Sane poterat Socrates dicere, ἆρα διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ: nam hoc vult responderi, οὐ δόξω διαβάλλεσθαι. Verum ita interrogaret, si serio loqueretur. At ironice, ut in omni isto loco, disputat, et sic interrogat Critobulum: *num te non videbor calumniari?* i. e. *nonne te videbor calumniari?* Devarius poterat in suam sententiam afferre Sophoclis Antig. 632.

ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων
τῆς μελλονύμφου, πατρὶ λυσσαίνων πάρει;

Ibi codex Augustanus supra scriptum habet ἐκ παραλλήλου: putavit enim scholiastes μὴ idem quod ἆρα esse. At aut vehementer fallor, aut Sophocles scripsit,

ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἆρά μοι κλύων
τῆς μελλονύφου, πατρὶ λυσσαίνων πάρει;

296 401. Sane ἄρα hic est *ergo*, et in Luciano et Xenophonte ἄρα scribi debet. In Aristoph. Vesp. 888. autem ἆρα, quamquam eadem significatione: vid. not. 292. Alia ratio est hujus loci ver. 234. in quo recte editum ab aliis, Εὐεργίδης ἄρ' ἐστί που 'νταῦθα: interro-
297 gatur enim non ubi sit, sed an sit hic alicubi.

402. Interest hoc inter γὲ δὴ et γέ τοι, quod δὴ sententiam per γὲ restrictam simpliciter confirmat, τοὶ autem eam sententiam indicat oppositam esse præcedentibus quodammodo. Hinc γὲ δὴ est *sane quidem, enimvero*. Nos *wenigstens gewiss, allerdings, freylich:* γέ τοι autem *certe quidem, wenigstens doch, doch wenigstens.* Aristophanis loco, quem ex Hoogeveeno attulit Zeunius, res clara fiet:

οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ,
ὦ 'λεκτρυών; νὴ τὸν Δί', ἐπιμύει γέ τοι.

Annuit quidem certe. Id est, *etsi non respondet, ita sibi quoque videri, certe tamen annuit.* Non licebat hic dicere ἐπιμύει γε δή, nisi sic, ut notio verbi ἐπιμύειν non premeretur, sed id simpliciter putaretur assensionem significare. Quod si dixisset, φησί γε δή, id recte poterat: non autem φησί γέ τοι. Neque enim esset, quod illi φησὶν in præcedentibus opponeretur. Apud Platonem de Repub. V. pag. 476. d. interroganti, ἕξομέν τι παραμυθεῖσθαι αὐτόν, καὶ πείθειν ἠρέμα ἐπικρυπτόμενοι, ὅτι οὐχ ὑγιαίνει, alter respondet, δεῖ γέ τοι δή. Et VI. pag. 504. a. altero βασανιστέον dicenti, et quæ sequuntur, respondet alter, πρέπει γέ τοι δή. Uterque sic loquitur, quoniam indicare vult, nisi id faciant, de quo dicebatur, aut facere possint, at fieri tamen omnino debere. Neuter respondere poterat ἕξομέν γέ τοι δή, βασανιστέον γέ τοι δή, sed debebat, si eadem verba repeteret, dicere, ἕξομέν γε δή, βασανιστέον γε δή. Sophoc. Philoct. 821.

τὸν ἄνδρ' ἔοικεν ὕπνος ἐκ μακροῦ χρόνου
ἕξειν· κάρα γὰρ ὑπτιάζεται τόδε·
ἱδρώς γέ τοί νιν πᾶν καταστάζει δέμας.

I. e. *si non recte conjeci, at sudor certe facit, ut ita censeam.* Vid. Trachin. 1107. 1212.

Rarum est δή γε, ac vix occurret aliter, quam sic, ut δὴ arctius junctum sit præcedenti alicui vocabulo: ut apud Eurip. in Heracl. 632.

πάρεσμεν, οἷα δή γ' ἐμοῦ παρουσία.

Bis illud δή γε expulimus ex Aristoph. Nub. ver. 677. 783.

403. Γὲ μὴν est *certe vero*, quam significationem in omnibus lo- 298
cis, ubi occurrit, habet. Eurip. in Elect. 754.

μακρὰν γὰρ ἕρπει γῆρυς, ἐμφανής γε μήν.

E longinquo accidit vox, at vero clara.

404. Non ornatus caussa: sed γάρ τοι est *nam omnino.* Vid. So- 299
phoc. Trach. 1228. Eurip. Heracl. 436. 534. 716. 906. Helen. 92. Herc. fur. 101. Aristoph. Lysist. 46.

404. Frustra est hæc disputatio. In omni interrogatione locus 300
est particulæ γάρ, quia intelligitur semper *nescio*, vel *dic mihi*, vel simile quid. Unde et Latine *quisnam*, vel *nam quis*, et Germani *denn* dicunt. Vide quæ dixi ad Aristoph. Nub. 192. Lucianus de sacrificiis 13. T. I. pag. 136. ὁ δ' ἱερεὺς αὐτὸς ἕστηκεν ᾑμαγμένος, καὶ ὥσπερ ὁ Κύκλωψ ἐκεῖνος ἀνατέμνων, καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρων, καὶ καρδιουλκῶν, καὶ τὸ αἷμα τῷ βωμῷ περιχέων, καὶ τί γὰρ οὐκ εὐσεβὲς ἐπιτελῶν; Vid. Eurip. Herc. fur. 1198.

406. Inepte Wesselingius γὰρ pro *certe* inveniri putat ad Hero- 301

dot. I. 124. ubi legitur: ὦ παῖ Καμβύσεω, σὲ γὰρ θεοὶ ἐπορέουσι. Sensus particulæ hic, et si qui similes loci sunt, per ellipsin explicari debet. *Te enim alloquor, quem respiciunt dii.*

302 412. Immo etiam solum. Sophoc. Œd. R. 863. Male Brunckius ad Electram 1416. huc trahit Œd. Col. 644.

303 415. Perabsurda observatio. Nam si ἂν intelligendum esset, adderetur certe alicubi. Id quod non fit. In Eurip. Alcest. quidem ver. 700. e cod. Flor. legendum:

εἰ τὴν παροῦσαν κατθανεῖν πείσεις ἀεὶ
γυναῖχ᾽ ὑπὲρ σοῦ,

pro πείσειας ἄν. Εἰ cum optativo conditionem ita indicat, ut fieri posse vel futurum esse id significetur, de quo est dubitatio: cum indicativo sic, ut utrum sit, an non sit, prorsus incertum relinquatur, nisi quod sæpe indicativus imperfecti, plusquamperfecti, et aoristi rem non esse aut fuisse indicat.

304 416. Εἰ cum conjunctivo Homerus conjungit, ut Iliad. I. 340. V. 258. IX. 318. XV. 16. Odyss. V. 221. VII. 204. XVI. 138. et scriptores Ionici, tum poëtæ lyrici, ut Pindarus Pyth. IV. 473. 488. Nem. VII. 16. 21. IX. 110. Isthm. V. 17. Attici contra εἰ non construunt cum conjunctivo. Vid. Brunck. ad Aristoph. Plut. 116. Quamquam de ea re dubitat Locella ad Xenoph. Ephes. pag. 185. Sed quum vel in modis verborum, vel in permutandis particulis εἰ et ἢν sæpe erraverint librarii, facile poterunt loci, qui huic observationi repugnant, emendari. Ut in Xenoph. Anabasi VII. 6. 24. reponi debet optativus. Alium ejusdem scriptoris locum in Mem. Socrat. I. 4. 4. correxit H. Stephanus. In Æschyli Choëph. 295.

κεἰ μὴ πέποιθα, τοὖργον ἐξεργαστέον,

scribe:

κεἰ μὴ ᾽πεποίθη, τοὖργον ἔστ᾽ ἐργαστέον.

In Sophoc. Œd. R. 1062.

σὺ μὲν γὰρ οὐδ᾽ ἂν ἐκ τρίτης ἐγὼ
μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανεῖ κακή,

possit aliquis suspicari legendum esse οὐδ᾽ ἂν εἰ. Sed scribe:

σὺ μὲν γὰρ οὐδ᾽, ἐὰν τρίτης ἐγὼ
μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανεῖ κακή.

Ἐκ natum ex interpretatione: ἐὰν autem codex MS. Augustanus habet. Rectius fortasse in ejusdem fabulæ ver. 189. εἴ τι νὺξ ἀφῇ vulgo et in duobus codd. Augustanis legitur, ut in carmine cho-

rico, in quo lyricorum poëtarum sermonem imitari licuit. In Eurip. Iphig. Aul. 1240. scribe: ἢν μή.

416. Corruptus locus nihil probat. Sed cum infinitivo construitur εἰ in oratione obliqua, quum res ex alius mente refertur. 305 Herodotus III. 105. εἶναι δὲ (repete λέγεται) ταχύτητα οὐδενὶ ἑτέρῳ ὁμοίαν, οὕτω ὥστε εἰ μὴ προλαμβάνειν τῆς ὁδοῦ τοὺς Ἰνδοὺς ἐν ᾧ τοὺς μύρμηκας συλλέγεσθαι, οὐδένα ἄν σφεων ἀποσώζεσθαι. Et cap. 108. λέγουσι δὲ καὶ τόδε Ἀράβιοι, ὡς πᾶσα ἂν γῆ ἐπίμπλατο τῶν ὀφίων τούτων, εἰ μὴ γίνεσθαι κατ' αὐτοὺς οἷόν τι κατὰ ἐχίδνας ἠπιστάμην γίνεσθαι.

416. Immo hoc in loco chorus dicit, *si quis inter nos fuit sycophanta, eum criminari audes?* 306

416. Non idem est, utrum καὶ εἰ, an εἰ καὶ dicas. Καὶ εἰ est 307 *etiam si*, et καὶ refertur ad ipsam conditionem, eamque indicat non certam esse: *etiam tum, si.* Quare καὶ εἰ usurpatur de re, quam sumi tantum a nobis ut veram indicamus: ut καὶ εἰ ἀθάνατος ἦν, *etiam si immortalis essem:* non de re, quam esse veram indicamus, ad quod exprimendum adhibetur εἰ καί: εἰ καὶ θνητός εἰμι, *quamquam mortalis sum.* Æschylus in versu supra laudato:

κεὶ μὴ 'πεποίθη, τοὔργον ἔστ' ἐργαστέον.

Etiam si non crederem perpetrandum facinus est, Homerus:

τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν.

Contra εἰ καὶ est *etsi*, et καὶ conditioni postpositum, non ad εἰ refertur, neque conditionem ipsam indicat incertam esse. Quare εἰ καί, *quamquam*, rem ita esse, ut dicitur, significat. Sophoc. in Œd. R. 302.

πόλιν μέν, εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως,
οἵᾳ νόσῳ ξύνεστιν.

Etsi cæcus es, vides tamen quo in malo versetur civitas. Potest hoc etiam omisso καὶ dici: εἰ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως. Sed adhibetur etiam εἰ καὶ sic, ut non sit *etsi*, sed *si etiam*, id est, ut καὶ non cum εἴ, sed cum aliquo eorum vocabulorum, quæ sequuntur, conjungi debeat. Exemplum ibidem occurrit ver. 305.

Φοῖβος γάρ, εἰ καὶ μὴ κλύεις τῶνδ' ἀγγέλων,
πέμψασιν ἡμῖν ἀντέπεμψεν.

Id est, *si hoc etiam non audivisti ex his nunciis*, quod non est, *quamquam non audivisti.* Non enim indicat, non audivisse, sed fieri forsitan potuisse, ut non audiverit. Nos, qui duplicem vim, quam habet εἰ καί, simillimis particulis *wenn auch* tribuimus, ita diceremus: *wenn du es auch nicht von diesen boten weisst.*

416. De re ipsa vid. Mark. post Suppl. pag. 286. Lennep. ad 308 Phal. pag. 44. seq. Kœnium ad Gregor. Cor. pag. 20. Eustathius

quæ loca attulit, rectius leguntur in schol. MS. ap. Kœnium l. l. et in Scholiis a Wassenberghio editis ad Iliad. I. 135. Aristophanis locus est in Pluto ver. 467. Menander:

εἰ μὲν δή τινα
— πόρον ἔχεις· εἰ δὲ μή, νενόηκ' ἐγώ·
μισῶμεν ἀλλήλους.

Plato comicus in Hellade ita corrigendus videtur.

εἰ μὲν σὺ τὴν θάλατταν ἀποδώσεις ἑκών·
εἰ δὲ μή, τὰ πάντα ταῦτα συντριαινῶν ἀπολέσω.

Ut εἰ δὲ μή, ita εἰ δ' οὖν dixit Sophocles in Antig. 719.

γνώμη γὰρ εἴ τις κἀπ' ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φήμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολύ,
φῦναι τὸν ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὖν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτῃ ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν.

Quod si mihi quoque juniori sapere contigit, multo præstantius esse censeo, si quis ubique quid rectum sit, intelligat; sin minus, (non enim ita evenire solet) laudabile est certe ex iis, qui recte admonent, discere.

309 417. Desideramus exempla, in quibus εἰ δὲ οὐ legatur. Nam in quibus legitur in iis οὐ non est pro μὴ positum, sed arctissime conjungi cum verbo aliquo sequenti debet, ita ut cum hoc verbo conjunctum unam notionem constituat, cujusmodi est οὐκ οἶδα, *nescio, ignoro.* Vide tale exemplum pag. 439. in nota 75.

310 419. Multum interest inter εἴπερ et εἴγε, falsissimumque, quod hic traditur, quatuor esse particulæ εἴπερ significationes, e quibus ultimam commemorasse, id est hallucinari. Εἴπερ, quod nos *wenn anders* dicimus, ita ab εἴγε, quod nos dicimus *wenn denn*, differt, quod εἴπερ usurpatur de re, quæ esse sumitur, sed in incerto relinquitur, utrum jure an injuria sumatur; εἴ γε autem de re, quæ jure sumpta creditur. Εἴπερ δοκεῖ σοι, *wenn es anders dir so gefällt*, dicimus ei, de quo non certo scimus, quid ei placeat, aut de quo id nescire simulamus. Εἴγε δοκεῖ σοι, *wenn es dir denn so gefällt*, dicimus ei, de quo scimus, quid ei placeat.

311 421. Εἴτε in priori membro interdum omittitur. Sophoc. Œd. R. 517. λόγοισιν εἴτ' ἔργοισιν, i. e. εἴτε λόγοις, εἴτ' ἔργοις. Æschylus Choëph. 991.

μύραινά γ' εἴτ' ἔχιδν' ἔφυ.

Vid. Agamem. 1416. Pind. Pyth. IV. 138. Dicitur etiam εἴ in priore membro. Æschyl. Eumen. 459.

σὺ δ', εἰ δικαίως, εἴτε μή, κρῖνον δίκην.

Sic etiam ver. 599. Εἰ - εἴτε, *utrum an.* Herodot. III. 35. Ἐάν τε καὶ pro ἐάν τε, ἐάν τε dixit Sophocles in Antig. 327.

ἐὰν δέ τοι
ληφθῇ τε καὶ μή.

422. At plurimum differt. Εἰ particula est plane logica, et 312
quæ simpliciter ad cogitationem refertur. Ἐὰν autem ad experientiæ significationem adhibetur. Dicere licet εἰ εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί, non, ἐὰν ὦσι βωμοί. Rem comparatione exemplorum illustrabo. Εἰ τοῦτο γίνεται, significat, *sumo hoc fieri; utrum possit fieri, vel futurum sit, necne, nihil curo.* Εἰ τοῦτο γένοιτο, *sumo hoc fieri, et fieri posse vel futurum esse credibile est.* Εἰ τοῦτο ἐγένετο, cum indicativo præteriti, *sumo hoc fieri, sed fieri non potest, vel non est futurum.* Ἐὰν τοῦτο γένηται, *sumo hoc fieri, et potest omnino fieri, sed utrum vere futurum sit, necne, id nescio, verum experientia cognoscam.* Ita ei, qui dixit aliquid, quod non satis intelleximus, respondere possumus: εἰ τοῦτο λέγεις, ἁμαρτάνεις: *si hoc dicis, erras. Utrum dixeris, necne, nihil curo; id ipse videris.* Εἰ τοῦτο λέγοις, ἁμαρτάνοις ἄν, *si hoc dicas, peccaveris: et suspicor te hoc voluisse.* Εἰ τοῦτο ἔλεγες, ἥμαρτες, *si hoc diceres, peccares: at non dicis hoc.* Non etiam dicere licet, ἢν τοῦτο λέγῃς vel λέξῃς. Id enim significabit, *si hoc dixeris, errabis,* et referetur ad experientiam, qua aliquando, utrum quis hoc an aliud dixerit, intellecturi simus. Hinc fit ut ἐὰν et quæ ex hac contractæ sunt particulæ ἢν et ἄν, non nisi de re futura dicantur, i. e. quæ qualis sit, postea experientia docere debeat. Id quod abest a particula εἰ. Eaque etiam vis in ἢν est, ubi id *an* significat. Nam εἰ *an* significans simpliciter dicitur de re, quam nescimus utrum sic an aliter se habeat, ut apud Homerum Iliad. V. 183.

σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.

Sophocles in Œdip. R. 584.

σκέψαι δὲ τοῦτο πρῶτον, εἴ τιν' ἂν δοκεῖς
ἄρχειν ἑλέσθαι ξὺν φόβοισι μᾶλλον, ἢ
ἄτρεστον εὕδοντ', εἰ τά γ' αὔθ' ἕξει κράτη.

Hic ἂν ad ἑλέσθαι pertinet. Contra ἢν et quæ idem significant particulæ, sollicitudinem aliquam et spem metumve de eventu indicant. Euripides in Androm. 42.

Θέτιδος εἰς ἀνάκτορον
θάσσω τόδ' ἐλθοῦσ', ἤν με κωλύσῃ θανεῖν.

Talia sunt apud Homerum αἴκε πίθηται, αἴκ' ἐλεήσῃ, et alia. Nos simpliciter εἰ *ob*, ἤν *obwohl* dicimus.

313 422. Ambitiosus fuit in colligendis erroribus. Pedem pro capite nominant insani. In istis locis omnibus scribendum ἄν, quibus adde schol. Lucian. T. I. pag. 530. Corrigendi audaciam, quam crepat, fluctuans lectio librorum inter ἂν et ἐὰν satis tuebitur, ut apud Herodot. II. 92. VI. 36. IX. 109.

314 424. Dicendum erat certe *tum*. Nam *quum* usurpatur, ubi caussa indicanda est, qua fiat, ut id, de quo in altero membro *tum* dicitur, verum sit. Atqui nemo robusto corpore est, quia est acuto ingenio.

315 425. Inepta ratio. Ὅς antiquitus non significabat *qui*, sed *hic*, οἷος, ὅσος, et quæ sunt reliqua, idem quod τοῖος, τόσος. Clarissime hoc patet ex ἔνθα. Itaque antiqui pro simplicitate illorum temporum ὅς τε, οἷός τε, ὅσος τε, ἔνθα τε, *et hic*, *et talis*, *et tantus*, *et ibi* pro *qui*, *qualis*, *quantus*, *ubi* dicebant.

316 426. Δέ τε apud tragicos quoque invenitur, sed nescio an corrigi debeat. Æschylus Choëph. 488.

ὦ Περσέφασσα, δὸς δέ τ' εὔμορφον κράτος.

Legi commode poterit δ' ἔτ'. Ita etiam in Eurip. Helen. 517. In Ione autem 1378. Schæferus recte, ut mihi videtur, scribendum censet τλήμων δὲ χὴ τεκοῦσα.

317 426. Alium usum particulæ τὲ vide supra in nota 219. Observandum præterea in interrogationibus sæpe τὲ ante ἄρα occurrere, ut,

τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι,
πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα.

I. e. *et quis*, *et quomodo*. Sic etiam in conclusionibus extra interrogationem. Sophocles in Œd. Col. 1442.

δυστάλαινά τ' ἄρ' ἐγώ,
ἤν σοῦ στερηθῶ.

In Electra 404.

χωρήσομαί τ' ἄρ', οἷπερ ἐστάλην ὁδοῦ.

I. e. *atque ergo*. Aristophanes Nub. 1157.

βοάσομαί τ' ἄρα τὰν ὑπέρτονον βοάν.

Deinde τὲ non semper sequentem habet particulam τὲ vel καί, sed etiam δέ. Sophocles in Œd. Col. 367.

πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρως, Κρέοντί τε
θρόνους ἐᾶσθαι, μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν.

427. Nemo præter Zeunium in Euripidis loco putabit *καὶ* et *μὲν* 318
inter se opponi. *Μέντοι* est *tamen*. Quamquam verum est, fieri hoc interdum. Pindarus Pyth. II. 106.

πρύτανι κύριε πολ-
λᾶν μὲν εὐστεφάνων ἀγυιᾶν
καὶ στρατοῦ.

Et sic etiam *τὲ* in eodem carmine ver. 60. relatum ad *μὲν* ver. 56. Vid. Pyth. IV. 443. 445. Nem. VIII. 51. 53.

427. Reizius recte in suo exemplo Vigeri interpunctionem sic 319
mutavit, ut post *ἀρέων* colon poneret, post *οὐρανοῦ* comma deleret. Versionem sic mutavit: *quod si tempestatum stata ratio mutaretur; et qua cœli parte nunc boreas hiemsque consistunt, ibi austri situs esset.* Delevit deinde verba Vigeri: ubi *τῇ μὲν νῦν* pro *καὶ τῇ μὲν νῦν*.

427. Numquam vacat significatione, sed plane ita quum ab om- 320
nibus Græcis, tum maxime ab Atticis usurpatur, ut nos utimur, particulis *auch* et *ja*. Indicat enim dubitationem quamdam de ea re, de qua dicitur. *Τί χρὴ καὶ λέγειν; was soll man auch sagen?* Quod multum differt ab hoc, *τί χρὴ λέγειν;* Nam qui *τί χρὴ λέγειν* interrogat, is *quid* dici, non *an aliquid* dici debeat, quærit. Sed qui *τί χρὴ καὶ λέγειν*, is non solum *quid*, sed etiam *an aliquid* dicendum sit, dubitat. Cujus interrogationem plene sic proferemus: *quid dicendum est, si omnino aliquid dicendum est?* *Εἴ τι πράσσειν θέλεις* est, *si quid vis suscipere*, quibus verbis incertum relinquitur, utrum quis id velit, an non. *Εἴ τι καὶ πράσσειν θέλεις, wenn du ia etwas thun willst,* significat, *vix suscipies aliquid, sed si aliquid tamen suscipere vis.*

428. De *ἕτερος* et *ἄλλος* copia exemplorum afferenda erat, quod 321
ne Hoogeveenus quidem fecit in libro de particulis. In Aristotele certe eo facilius scribi poterit *ἢ* pro *καί*, quo sæpius hæc vocabula in libris MSS. permutari solent.

430. *Καὶ quamvis* participiis jungitur, vel adjectivis, ut *καὶ ἀναί-* 322
τιον apud Homerum. Conf. Valcken. ad Phœniss. Eurip. pag. 98. 99.

430. Non satis apta exempla sunt, quæ attulit Zeunius. Homer. 323
Hymn. Apoll. 17.

κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κύνθιον ὄχθον.

Ubi Ilgenius attulit Iliad. V. 398.

αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον.

Illud vero frequentissimum est, adjectivum præcedenti *πολὺς* per *καὶ* jungi. Æschylus Agam. 63.

πολλὰ παλαίσματα καὶ γυιοβαρῆ.

Septem c. Theb. 340.

πολλὰ γάρ, εὖτ' ἂν πόλις δαμασθῇ,
ἒ ἓ ἔ, δυστυχῆ τε πράσσει.

Sophocles Trach. 1277.

πολλὰ δὲ πήματα καὶ καινοπαθῆ.

Vid. ad Eurip. Hecub. pag. 162.

324 430. Κἂν triplex est, primum καὶ ἐν, secundum καὶ ἄν, quod significat *et fortasse, fortasse etiam*, tertium καὶ ἐάν, quod est, *et si*.

325 431. Κἂν neque *plane*, neque *quodsi*, neque omnino quidquam eorum, quæ hic afferuntur, significat. Κἂν ἐπεχείρησα, est καὶ ἐπεχείρησα ἄν, *et fortasse aggressus essem*. Κἂν μὴ λέγω, κἂν συμβαίνῃ est καὶ ἐάν, *et si non dicam, et si fiat*. Pudet talia adnotare, sed magis puditum oportuit, qui hoc nos cogunt.

326 431. Κἂν εἰ est καὶ ἂν εἰ, *etiam si forte*. Quare nec Vigerus perspicue loquitur, et Zeunius summum prodit stuporem εἰ abundare existimans. In Platonis loco e Phædone pag. 71. b. hic sensus, *etiam si forte nomina desint, re ipsa tamen sic erit*. Fuerunt, qui κἂν pro καὶ ἐὰν cum indicativo conjungi posse existimarent, ut Berglerus ad Alciph. III. 58. pag. 419. atque ipse quoque de ea re dubitavi ad Aristoph. Nub. 1156. At necessario requirit conjunctivum. In Alciphrone καττύης, in Apollonio de syntaxi pag. 200. 31. κἂν εἴ scribendum. Quod idem Apollonius pag. 189. 10. scribit, κἂν τὸ εὖ ἐπίῤῥημα ἔγκειται, recte, ut a grammatico, dictum, quia κεῖμαι conjunctivum habere negant. De simili loco Homeri dixi in lib. I. de metris pag. 86. Sed quod apud Apollonium ibidem sequitur, κἂν ἡ χεὶρ συνυπάρχοι, in eo scribendum συνυπάρχῃ, ut paullo ante est, κἂν τὸ μισεῖν ῥῆμα ἐνυπάρχῃ. Cæterum vid. Brunck. ad Aristoph. Plut. 216.

327 431. Edd. Vigeri εἰ γὰρ ἀστέρες, et mox in secunda edit. Batav. κἂν εἰ οἱ μείζους. Scripsi: Οἱ γὰρ ἀστέρες: sed Aristoteles scripserit necesse est κἂν μείζους, omisso εἰ.

328 431. Platonis locus est pag. 97. a. Sed incredibilis Zeunii stupor non dubitavit diversissimos locos Platonis et Demosthenis conjungere. In Platone κἂν est καὶ ἄν, in Demosthene καὶ ἐάν; quare in Platone κἂν ἅψαιο significat *et poteris tangere;* in Demosthene κἂν ᾖ, *si vel hoc, vel illud sit*.

329 431. Sed κἂν tamen non pro καὶ εἴ, verum eadem conditione usurpatur, quam supra de ἐὰν in nota 312. memoravimus.

330 431. Quis hoc *forte* dicat? Nec *circiter* simpliciter, quod sola particula ἂν exprimeretur, sed καὶ additum indicat, *adeo, usque ad*. Κἂν ἑξακισμύριοι, *circiter usque ad LX. millia*, quum indicamus numerum majorem, quam exspectari poterat.

432. Ita in Eurip. Supp. 1114. 331

τάδε δὴ παίδων, καὶ δή φθιμένων
ὀστᾶ φέρεται.

Præterea καὶ δὴ sæpe significat, *fac ita esse.* Æschylus Eum. 883.

καὶ δὴ δέδεγμαι· τίς δέ μοι τιμὴ μένει.

Fac me accipere: quis mihi honos concedetur? Vid. Valcken. ad Herodot. VII. 184. pag. 591. Markland. ad Supp. Eurip. pag. 129. b. Eurip. Med. 388.

καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις.

432. Καὶ μὴν non est *enimvero*, sed aut *et vero, et sane*, ut apud 332
Homer. Odyss. XI. 581. 392.

καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα.
καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα.

aut *atqui* significat. Vid. Markland. ad Eurip. Supp. 1010. Ita Eurip. in Iphig. Aul. 20. 1619. Aristoph. Lysist. 131. 559. ubi vitiose καὶ μὲν in edit. Brunckii, de quo ipse monuit in addendis pag. 177. Atque hæc significatio est in locis a Vigero allatis omnibus.

433. Minime καίτοι atqui *significat*, sed id quod Latini *quam-* 333
quam dicunt, et postponunt. Æschylus in Prometh. 101.

καίτοι τί φημι;

Quamquam quid loquor? Nos: *doch was rede ich.* Interdum per *verum* verti potest, vel *sed tamen.* Ad hanc unam significationem illæ, quas Vigerus attulit, redeunt.

Καιτοι γε eamdem rem fortius exprimit. Aristophanes in Acharn. 617.

ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὢν ἕνη;
ἀνένευσε· καίτοί γ' ἔστι σώφρων κἀργάτης.

Jamne legati munere functus tu, qui perendie canus es? Abnuit: quamquam maxime modestus et laboris amans est. Ἕνη legendum in hoc loco, i. e. *perendie.* Nam, ut hoc obiter addam, ἕνος est *novissimus*, idque de die sic solet dici, ut crastinus intelligatur, perendie futurus novissimus. Inde εἰς ἕνην, *perendie.* Ἕνη καὶ νέα, dies præcedentis mensis novissimus, et primus sequentis. Euripides in Oreste ver. 75.

προσφθέγμασιν γὰρ ὀ μιαίνομαι σέθεν,
εἰς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν.
καίτοι στένω γε τὸν Κλυταιμνήστρας μόρον,
ἐμῆς ἀδελφῆς.

Quamquam sane fatum doleo Clytæmnestræ, sororis meæ. Καίτοί γε μὴν legitur in Æschyli Eumen. 936.

ὀργὰς ξυνοίσω σοι· γεραιτέρα γὰρ εἶ.
καίτοί γε μὴν σὺ κάρτ' ἐμοῦ σοφωτέρα·
φρονεῖν δὲ κἀμοὶ Ζεὺς ἔδωκεν ὀ κακῶς.

Sed quid istæ particulæ quum omnino, tum hoc maxime in loco significent, vix erit, qui possit ostendere. Καί τοι certe ad eam sententiam relatum, quæ secundo versu continetur, sequi non poterat præcedentia. At non ita scripsit Æschylus. Lectio ea e Victorii editione in reliquas manavit. Codex Guelf. edd. Ald. et Rob. habent καί τοι μὲν σύ; plane omisso γέ. Turnebus versum aliter et quidem pessime suo arbitratu refinxit. Scribendum:

καίτοι τὰ μὲν σὺ κάρτ' ἐμοῦ σοφωτέρα,
φρονεῖν δὲ κἀμοὶ Ζεὺς ἔδωκεν ὀ κακῶς.

Jam omnia optime cohærent. *Iram tibi ignosco: ætate enim provectior es. Quamquam, ut aliarum rerum me sis multo peritior, at recte sapere mihi quoque concessit Juppiter.*

334 437. Fallitur. Nam si modo res vere inter se oppositæ sunt, ita ut μὲν *quamvis* sit, commode potest participium esse in priori membro. Sophocles in Trach. 122. etiam adjectivo μὲν ita junxit:

ὧν ἐπιμεμφομένα σ', ἀ-
δεῖα μέν, ἀντία δ' οἴσω.

Quare succensens tibi, quamvis leniter, contraria tamen dicam. Ἄκοντες μέν, ἔφερον δέ: vid. Irmisch. Add. ad Herodian. III. pag. 654. Diversum est, quod in Œd. Col. Sophoclis 522. legitur, ἄκων μέν, Metro enim jubente scribi debet:

ἤνεγκον κακότατ', ὦ ξένοι, ἄ-
κων μὲν ἔνεγκον, θεὸς ἴστω.

335 438. Conf. Xenoph. Mem. S. IV. 2. 35. πολλοὶ μέν, πολλοὶ δέ. Id. Ages. II. 7. ὡς ἅπαντα μὲν χαλκόν, ἅπαντα δὲ φοίνικα φαίνεσθαι. Id. Κύρ. Παιδ. 270. 3. 276. 21. 286. 22. 290. ult. Κύρ. Ἀν. 460. 6. ὁρᾶτε μὲν — ὁρᾶτε δέ —. 465. 3. πολλοὺς μὲν — πολλοὺς δέ. 475. 9. ἅμα μὲν — ἅμα δέ. 479. 480. πολλὴ μὲν — πολλὴ δέ. Mem. S. III. 8. 10. ἡδὺ μὲν — REIZIUS.

336 440. Μὲν si dicitur, non sequente δέ, aut intelligi potest δέ, aut omittitur illa pars orationis, in quo sequi debebat δέ. Xenoph.

Cyrop. II. 2. 10. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα, ποίους τινάς χρὴ μᾶλλον εὔξασθαι, ἢ τοιούτους στρατιώτας ἔχειν. I. e. *equidem nescio, at alii fortasse sciunt.* Vid. Sophoc. Trach. 6. Non satis accurate de hac re disputat Brunckius ad ver. 846. et ad Elect. 734.

441. Μέντοιγε Suidas negat a quoquam Græcorum dictum esse. 337
Attulit tamen Hoogeveenus de particulis pag. 699. exempla e Luciani Nigrino 23. et e Cebete pag. 219. At sæpius occurrit et parum differt a simplici μέντοι *tamen*. Possis *tamen certe* reddere. Herodotus II. 98. εἴη δ' ἂν καὶ ἄλλος τις Ἄρχανδρος· οὐ μέντοι γε Αἰγύπτιον τὸ οὔνομα. Diodor. Sic. V. 73. ὑπάρξαι μὲν τὸ γένος τοῦτο τῶν δένδρων μετὰ τῆς ἄλλης ἀγρίας ὕλης, τὴν μέντοι γ' ἐπιμέλειαν ταύτης οὐκ εἶναι. Lucian. in encom. muscæ 10. T. III. pag. 97. φησὶ δὲ ὁ μῦθος καὶ ἄνθρωπόν τινα Μυῖαν τὸ ἀρχαῖον γενέσθαι πάνυ καλήν, λάλον μέντοι γε καὶ στομύλην. Sed ubi inter γὲ et μέντοι aliud vocabulum intercedit, γὲ ad præcedens vocabulum pertinet. Ut apud Herodot. VIII. 42. ἀνὴρ Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασιληΐου ἐών.

Similis significationis est γὲ μέντοι quod frequentissime occurrit, i. e. *certe tamen*. Eurip. Alcest. 724. Phereti dicenti,

οὐκ ἐγγελᾷς γέροντα βαστάζων νεκρόν,

Admetus respondet:

θάνει γε μέντοι δυσκλεής, ὅταν θάνῃς.

Certe tamen, quum morieris, morieris inglorius. Vid. Rhes. 589. Heracl. 593. 637. 1016. Paullo obscurior locus est in Helena ver. 999.

κτεῖν' εἰ δοκεῖ σοι· δυσκλεῶς γὰρ οὐ κτενεῖς,
μᾶλλόν γε μέντοι τοῖς ἐμοῖς πείθου λόγοις.

Vim particulæ qui volet exprimere, dicere debebit: *quamquam rectius certe meis dictis morem geres.* Ὅμως γε μέντοι, *attamen certe:* Aristoph. Ran. 61. Vesp. 1345.

442. Μέντ' ἂν omnes habet significatus, quos μέντοι simplex; nam 338
ἂν ad verbum pertinet. Sophocles in Ajace 86.

γένοιτο μέντ' ἂν πᾶν θεοῦ τεχνωμένου.

Alia exempla vide ap. Hoogev. de partic. pag. 697. seq.

442. In Xenophontis loco, Cyrop. II. 4. 2. quem Zeunius af- 339
fert, cum cod. Guelf. μέν pro μέντοι scribendum est. Atque omnino parum accurate Vigerus, Hoogeveenus, et Zeunius de hac particula disputarunt. Μέντοι primo est *sane, enimvero:* quod nos dicimus *freilich.* Ita maxime in responsionibus. Plato in Phædone pag. 93. a. πολλοῦ ἄρα δεῖ ἐναντία γε ἁρμονίαν κινηθῆναι ἢ φθέγξασθαι, ἤ τι ἄλλο ἐναντιωθῆναι τοῖς αὐτῆς μέρεσι. Πολλοῦ μέντοι, ἔφη. Et ibidem

c. καὶ ταῦτα ἀληθῶς λέγεται; ἀληθῶς μέντοι. Et pag. 94. a. ἁρμονία γὰρ δήπου, παντελῶς αὐτὸ τοῦτο οὖσα ἁρμονία, ἀναρμοστίας οὔποτ' ἂν μετάσχοι. Οὐ μέντοι.

Deinde μέντοι est *tamen*, eaque omnium frequentissima significatio est. Sed interdum illa aliquam obscuritatem habet. Ut in Eurip. Phœn. 910. quum Creon dixisset:

> φράσον πολίταις καὶ πόλει σωτηρίαν,

Tiresias respondet:

> βούλει σὺ μέντοι, κοὐχὶ βουλήσει τάχα.

Ibi si μέντοι tantummodo ad prius membrum spectaret, inepte poëta usus esset hac particula. Verum formula hæc dicendi βούλεσθαι καὶ οὐ βούλεσθαι, ut aliæ similes, ἀκοῦσαι καὶ οὐκ ἀκοῦσαι, dubitationi indicandæ inserviunt. Itaque μέντοι ad utrumque membrum pertinet, et sensus est: *tamen, quod nunc vis, mox noles.*

Tertio οὐ μέντοι in interrogationibus sic dicitur, ut videatur aliquis rem negare, quo certius ea ab respondente affirmetur. Nos *doch nicht.* Plato in Phædro pag. 229. b. εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἐνθένδε μέντοι ποθὲν ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ λέγεται ὁ Βορέας τὴν Ὠρείθυιαν ἁρπάσαι; λέγεται γάρ, respondet Socrates. Et pag. 261. c. σὺ δ' εἰπὲ ἐν δικαστηρίοις οἱ ἀντίδικοι τί δρῶσιν; οὐκ ἀντιλέγουσι μέντοι; ἢ τί φήσομεν; Τοῦτ' αὐτό, respondet Phædrus. Nos: *sie streiten doch nicht?*

Quarto μέντοι, ut μὲν οὖν, *immo* significat in hoc Xenophontis loco. Cyrop. III. 3. 18. Ἔτι δέ, εἰ μὲν μείζων τις ἡμῖν κίνδυνος ἔμελλεν εἶναι ἐκεῖ ἢ ἐνθάδε, ἴσως τὸ ἀσφαλέστατον ἦν ἂν αἱρετέον. Νῦν δὲ ἴσοι μὲν ἐκεῖνοι ἔσονται, ἐάν τε ἐνθάδε ὑπομένωμεν, ἐάν τε εἰς τὴν ἐκείνων ἰόντες ὑπαντῶμεν αὐτοῖς· ἴσοι δὲ ἡμεῖς ὄντες μαχούμεθα, ἤν τε ἐνθάδε ἐπιόντας αὐτοὺς δεχώμεθα, ἤν τε ἐπ' ἐκείνους ἰόντες τὴν μάχην συνάπτωμεν. Πολὺ μέντοι ἡμεῖς βελτίοσι καὶ ἐρρωμενεστέραις ταῖς ψυχαῖς τῶν στρατιωτῶν χρησόμεθα, ἢν ἴωμεν ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς, καὶ μὴ ἄκοντες δοκῶμεν ὁρᾶν τοὺς πολεμίους· πολὺ δὲ κἀκεῖνοι μᾶλλον ἡμᾶς φοβηθήσονται, ὅταν ἀκούσωσιν, ὅτι οὐχ ὡς φοβούμενοι πτήσσομεν αὐτοὺς οἴκοι καθήμενοι, ἀλλ', ἐπεὶ αἰσθανόμεθα προσιόντας, ἀπαντῶμέν τε αὐτοῖς, ἵν' ὡς τάχιστα συμμίξωμεν, καὶ οὐκ ἀναμένομεν, ἕως ἂν ἡ ἡμετέρα χώρα κακῶται, ἀλλὰ φθάνοντες ἤδη δῃοῦμεν τὴν ἐκείνων γῆν. In quo loco si quis cum Hoogeveeno et Zeunio μέντοι opponi sequenti δὲ censet, is doceat oportet, quis tum nexus inter hæc et præcedentia sit. Quin omnino μέντοι et δὲ vereor ut umquam ita dicatur, ut μὲν et δὲ inter se opposita sint. Nam quod Hoogeveenus præterea affert pag. 689. de particulis e Proclo exemplum, in eo, nisi quis plane sit rudis, μέν τι pro μέν τοι legendum videbit. Frequens hæc lectionis varietas, ut apud Lucian. T. I. pag. 470.

340 442. Insignis hic stupor est, μέντοι contendere in jure jurando. Ea, in quibus caussa posita est, cur hac particula Plato hic uteretur, ineptus homo omisit. Verba hæc sunt: ὄμνυμι γάρ σοι τινὰ μέντοι, τινὰ θεῶν, εἰ βούλει, τὴν πλάτανον ταυτηνί. *Per hanc,* in-

quit *platanum juro, quæ quamvis platanus, aliquis tamen, aliquis deus est.*

442. Diversa ratio est horum locorum. Apud Lucianum μέντοι 341
est *tamen*. Sensus enim, si plene exprimatur, hic est: *quamvis sis stoicus, memento tamen te non indifferentem putare dolorem.* Id recte dicitur Latine *memento vero.* In Aristophane hæc dicuntur mortuo, et μέντοι non tam cum præcedente οὗτος cohæret, quam mortuo respondet, qui etsi non verbis, at gestu tamen miratur, quod vocetur ab aliquo: *heus tu: enimvero te voco.* Nos: *höre du: freilich meine ich dich.*

442. Μὲν οὖν in continuando sermone cum quadam conclusio- 342
nis significatione usurpatur, ut apud Latinos *ac quidem.* Πρῶτον μὲν οὖν, *ac primum quidem.* Nihil frequentius apud Aristotelem.

443. Frequentissime: vid. Brunck. ind. ad Aristoph. qui falli- 343
tur, quod in Eccles. 1102. *certe* significare putat. Ibi quoque est *immo,*

> ἆρ' οὐ κακοδαίμων εἰμί; βαρυδαίμων μὲν οὖν,
> νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρ', ἀνήρ, καὶ δυστυχής.

443. Non est *at enim*. Demosthenis locus legitur pag. 13. l. 26. 344
edit. Reisk. in quo tantum abest, ut μὲν οὖν significet *at enim*, ut nihil aliud sit quam *ac. Ac dicat fortasse aliquis.* Inest enim in ea particula quædam conclusio, quæ e præcedentibus colligitur, ut si quis Latine dicat: *quod si quis dicat.*

445. At δὲ tum demum sic usurpatur, si longius est prius mem- 345
brum, ita ut majore quadam vi indigeat apodosis, quo facilius a protasi discernatur. Ita apud Platonem, cujus multa verba omisit Vigerus. Eodem in loco statim sequitur aliud exemplum.

Notandum præterea δὲ repetitum post longiorem parenthesin. Sophocles Elect. 783.

> νῦν δ' (ἡμέρα γὰρ τῇδ' ἀπήλλαγμαι φόβου
> πρὸς τῆσδ', ἐκείνου θ'· ἥδε γὰρ μείζων βλάβη
> ξύνοικος ἦν μοι, τοὐμὸν ἐκπίνουσ' ἀεὶ
> ψυχῆς ἄκρατον αἷμα) νῦν δ' ἕκηλά που
> τῶν τῆσδ' ἀπειλῶν οὕνεχ' ἡμερεύσομεν.

Non debebat Brunckius δὲ delere. Æschylus Choëph. 621.

> ἐπεὶ δ' ἐπεμνησάμην ἀμειλίχων
> πόνων, (ἀκαίρως δὲ δυσφιλὲς γαμή-
> λευμ', ἀπεύχετον δόμοις,
> γυναικοβούλους τε μήτιδας φρενῶν
> ἐπ' ἀνδρὶ τευχεσφόρῳ,
> ἐπ' ἀνδρὶ δᾴοις ἐπικλυτῷ σέβας
> τίειν ἀθέρμαντον ἑστίαν δόμων,

γυναικείαν τ' ἄτολμον αἰχμάν)
κακῶν δὲ πρεσβεύεται τὸ Λήμνιον
λόγῳ.

Ita hic locus emendandus. *Quandoquidem*, inquit, *immitia memoravi mala (intempestiva enim pietas foret, si neglecta domus coleret inamabile connubium, exsecrabile ædibus, et feminea arte structas viro bellatori, viro apud hostes claro insidias, et imbellem muliebrem hastam) eminens inter mala celebratur Lemnium.* Non autem huc pertinet ejusdem fabulæ ver. 696. Nam ver. 694. pro νῦν legendum πρίν γ' e scholiasta.

346 446. Nos *was sonst.* Æschylus Choëph. 900.

πȣ̃ δαὶ τὰ λοιπὰ Λοξίȣ μαντεύματα,
τὰ Πυθόχρηστα.

347 452. Neque Hoogeveeni, nec Zeunii explicatio fontem et naturam hujus loquutionis aperit. Non est in omnibus formulis ejusmodi explicatio quærenda, quæ ad omnia exempla illustranda commode adhiberi queat, sed sæpe origo tantum indicari potest, a qua usus ita nonnumquam deflectit, ut sensum formulæ, non constructionem retineat. Ὅτι μὴ inde ortum, quod recte dicebatur, ȣ̓δὲν ὅ τι μή. Οὐδὲν ὅ τι μὴ Ἀθῆναι: *nihil quod non sit Athenæ*, i. e. *omnia Athenæ sunt; præter Athenas nihil est; nihil est nisi Athenæ.* Οὐδὲν ἐποίησεν, ὅ τι μὴ τȣ̃το. Et sic alia. Hoc quum satis usitatum esset, ut jam ὅτι μὴ simpliciter pro *nisi* acciperetur, mutari cœpit constructio. Οὐκ ἦν κρήνη, ὅτι μὴ μία; quod dici debebat, ȣ̓δὲν ἦν ὅ τι μὴ κρήνη μία: *nihil erat, nisi quod erat fons unus.* Eodem modo ὅτι, *quam*, cum superlativo. Εὐδαίμων ὡς ὅτι μάλιστα proprie et primitus dicebatur, i. e. ὡς ὅ τι μάλιστα εὐδαίμων ἐστι. Inde neglecta propria particulæ vi negligentius dictum, ὅτι ἄριστος, i. e. ἀγαθός, ὡς ὅ τι ἄριστον.

348 453. Ὅτι τί, nihil est aliud nisi τί, ὅτι; Et repeti debet aliquid e præcedentibus. Aristoph. Nub. 780.

ΣΩ. ȣ̓θλεῖς, ἄπερρ', ȣ̓κ ἂν διδαξαίμην σ' ἔτι.
ΣΤΡ. ὁτιὴ τί;

I. e. τί, ὁτιὴ ȣ̓κ ἄν με διδάξαιο ἔτι; *Quid est, quod me docere amplius nolis?*

Cæterum ὅτι τί semper sine verbo dicitur: repetitur enim verbum e præcedentibus. Quare semper in responsionibus usurpatur.

349 456. Ἵνα τί dicitur per ellipsin. Plene in constructione præsentis temporis, ἵνα τί γένηται; in constructione præteriti, ἵνα τί γένοιτο; Cæterum ἵνα τί dicitur nunc sequente verbo, ut in Aristoph. Pace 409.

ἵνα τί δὲ τȣ̃το δρᾶτον;

Quid ut fiat, hoc facitis? Nunc repetito e superioribus, ut in Eccles. 718.

> ἔπειτα τὰς πόρνας καταπαῦσαι βούλομαι
> ἁπαξαπάσας. ΒΛ. ἱνατί.

456. Absurdissime de hujus particulæ constructione disputat, qui eam sæpissime cum imperfecto, raro cum præterito indicativo, raro aoristi prioris indicativo, perraro cum indicativo aoristi posterioris construi tradat. Quasi de rariore aut frequentiore usu quæri possit, ubi, quod hoc modo dicis, alio modo dici nequit. Ἵνα, ut omnes particulæ, quæ eamdem vim habent, cum indicativo præteritorum temporum jungitur, quum significatur aliquid, quod futurum fuisset, si quid aliud actum esset, sed nunc non factum est. Ita in Luciani loco, quem Vigerus affert, ἵν' ἀνέσπων. Latine id non licet exprimere, sed vernacule: *damit sie einschlürften.* Utimur enim conjunctivo imperfecti in re præsente, quam non esse ita indicamus, uti foret, si quid aliud accidisset; conjunctivo autem plusquamperfecti in re præterita, cujus eadem est conditio. Sophocles in Œd. R. 1389. 350

> ἵν' ἦν τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν.

damit ich blind und taub wäre: quo indicat se non esse cæcum et surdum. Et mox,

> ὡς ἔδειξα μήποτε
> ἐμαυτὸν ἀνθρώποισιν ἔνθεν ἦν γεγώς.

damit ich nie gezeigt hätte, wer ich bin. Quo significat, se id ostendisse. Brunckius et ad hunc locum et ubique in hujus constructionis explicatione fallitur. Sic etiam Vigerus. Nam ἀνασπῷεν Lucianus dicere non poterat. Ut paucis complectar, ἵνα, ὡς, ὅπως, ὄφρα, conjunctivum regunt in constructione cum præsenti. Λέγω, ἵν' εἰδῆς, *dico, ut scias.* Optativum in constructione cum præteritis, ἔλεξα, ἵν' εἰδείης, *dixi, ut scires.* Sed observandum præterea primum, quod conjunctivus etiam post præteritum poni potest, si res, quæ conjunctivo illo significatur, adhuc durat. Homer. Odyss. III. 76.

> αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
> θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο,
> ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.

Vide de emendanda rat. Gr. gramm. II. 21. pag. 212. seq. Deinde quod Attici poëtæ, et qui accuratissime scribunt Atticorum, optativum præteritis, conjunctivum præsentibus semper jungunt; non semper, qui negligentius, ut Thucydides, aut qui non usi sunt dia-

lecto Attica. Hi enim etiam post præterita conjunctivo utuntur, non contra solent optativo post præsens. Post præteritum simul et subjunctivo et optativo utitur Herodotus, ut VIII. 76. τῶνδε δὲ εἵνεκα ἀνῆγον τὰς νῆας, ἵνα δὴ τοῖσιν Ἕλλησι μηδὲ φυγέειν ἐξῇ, ἀλλ᾽ ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι δοῖεν τίσιν τῶν ἐν Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. IX. 51. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον ἐβουλεύσαντο μεταναστῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔχωσι χρᾶσθαι ἀφθόνῳ, καὶ οἱ ἱππέες σφέας μὴ σινοίατο.

Porro præteritorum indicativus cum his particulis conjungitur, ubi indicatur futurum fuisse aliquid, quod nunc non est, aut quod non erit futurum. Atque imperfecti indicativo utuntur, ubi res significatur duratura fuisse: ut in supra allato Sophoclis exemplo, ἵν᾽ ἦν τυφλός, *ut essem cæcus.* Cæcum enim esse, res est durans. Non poterat dicere ἵν᾽ ἐγιγνόμην τυφλός, *ut fierem cæcus,* quia fieri res est unius momenti. Contra aoristus sive primus sive secundus ponitur, ubi res significatur ut non durans, sed facta et absoluta: ut si dixisset Sophocles ἵν᾽ ἐγενόμην τυφλός, *ut cæcus factus essem.* Et quod mox dicit, ὡς ἔδειξα μήποτε ἔνθεν ἦν γεγώς: *ut nunquam ostendissem.* Non poterat dicere ὡς μήποτ᾽ ἐδείκνυν. Nam semel ostendit, et tum nota res erat, non continuabatur perpetuo hoc ostendere. Eadem, quæ imperfecti, etiam plusquamperfecti ratio est. Sic in Demosthenis loco: ἵνα ἀπηλλάγμεθα, ut *liberati essemus.* Est enim hoc plusquamperfectum. Neque enim perfecti indicativus ullo pacto cum his particulis conjungi potest, ut nec præsentis. Significatio enim perfecti simul præsens continet. Patet hoc, si ita exprimas, ἵνα ἀπηλλαγμένοι ἦμεν: non licet dicere, ἵνα ἀπηλλαγμένοι ἐσμέν.

Cum futuro indicativo particulæ istæ conjunguntur et in constructione cum præteritis et cum præsente.

351 457. Cum indicativo præsentis, si ἵνα est *ut,* finem et consilium indicans, numquam conjungitur. Apud Homerum εἴδομεν correpta vocali pro εἴδωμεν, et alia plurima hoc modo dici demonstravi in lib. I. de metris pag. 85. Anacreontei autem odarii ineptus auctor quid scripserit quærere nihil attinet.

352 457. Hic quæ docuit Zeunius eo redeunt, ut ἵνα ostenderit cum conjunctivo conjunctum esse per particulam ἂν in Aristoph. Plut. 1152.

πατρὶς γάρ ἐστι πᾶσ᾽, ἵν᾽ ἂν πράττῃ τις εὖ.

Ad id vero non indigebamus Zeunio. In cæteris exemplis hallucinatur.

353 457. Sed ita tantum recto casui jungitur ὡς vel ὥστε, si verbum, e quo pendet particula, de eadem re vel persona intelligitur, de qua nominativus. Xenoph. Mem. I. 2. 1. ἔτι δὲ πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος οὕτως, ὥστε πάνυ μικρὰ κεκτημένος πάνυ ῥᾳδίως ἔχειν ἀρκοῦντα. Si dixisset ἐπαίδευσέ τις, sequi debebat κεκτημένον.

354 459. Non hi sunt nominativi absoluti, sed casus cohærens cum verbo. Alter Platonis locus hæc verba habet: καὶ δὴ οὖν μοι ἔδοξεν,

ὦ Φαῖδρε, (εἰ μή τι σὺ ἄλλο λέγεις) δὶς καὶ τρὶς τὰ αὐτὰ εἰρηκέναι, ὡς οὐ πάνυ εὐπορῶν τοῦ πολλὰ λέγειν περὶ τοῦ αὐτοῦ.

459. De accusativo multa exempla attulit Fischerus ad Wellerum III. pag. 387. seqq. Intelligitur in his νομίζων vel simile quid. 355

460. Ὡς γὰρ ἐπετρόπευσε τάχιστα. Herodot. I. 65. ὡς ὥσφραντο τάχιστα τῶν καμήλων οἱ ἵπποι. Id. I. 80. ὡς οἱ Λυδοὶ τάχιστα κατεστράφατο ὑπὸ Περσέων. I. 141. ὡς δὲ ἡμέρη τάχιστα ἐγεγόνεε. I. 11. pr. ὡς δὲ ἐλύθη τάχιστα. I. 213. REIZIUS. 356

460. F. leg. οὕτως ἀφελὴς ὡς ὅτι μάλιστα. Certe quidem recte negat abundare. Non in verbis Dionysii, ob rationem, quam affert. Non alibi, quod licet subintelligere οὕτως, et vertere, *ut quam maxime*. Θυμοειδῆ μὲν δὴ χρὴ πάντα ἄνδρα εἶναι, πρᾶον δὲ ὡς ὅτι μάλιστα. Plat. REIZIUS. 357

464. Conf. supra ad pag. 204. ὡς ἔπος εἰπεῖν. vid. Leopard. VIII. 21. Plat. Socrat. Apol. pr. REIZIUS. 358

464. Ὡς pro εἰς ab Atticis de re animata dici solere animadvertunt grammatici, ut Thom. Mag. pag. 933. rarissime autem de re inanimata, ut ὡς Ἄβυδον. Vide interpretes ad Thomam et Brunckium in indice Aristophanis v. ὡς. 359

465. Ἕως pro ὥς, i. e. ὅπως, *ut*, rarissimum, et vereor ne solius Odysseæ proprium. In Iliade certe non occurrit. Adde Odyss. XIX. 367. Dicitur autem eodem modo, ut ὄφρα. Nam *donec* quum dicitur, inest significatio finis cujusdam. 360

465. Disputat de hoc loco Hoogeveenus de particulis pag. 1217. sed male intellexit. Vertit ita: *Hellenes igitur sicut singuli, quique per oppida sparsi communi lingua utebantur, ita etiam universi postea sic dicti, nihil ante tempora Trojana conjunctis viribus gesserunt.* At ὡς hic non est *quemadmodum*, sed *ut, quippe qui.* Sensus est: *illi igitur, ut qui cuncti Hellenes essent, sive quod communi lingua uterentur, sive quod postea ita vocarentur, nihil ante Troica tempora conjunctis viribus gessere.* 361

468. Incredibili negligentia Luciani locum et Vigerus et Hoogeveenus inspexerunt. Ὡς ibi sine accentu scribendum. Pertinet enim ad referendum cantionis argumentum. *Quum canere cœpisset non sane faustum navigantibus carmen, Neptunum coëgisse nubes et mare turbasse:* sequitur deinde apodosis: χειμὼν ἄφνω καὶ γνόφος ἐμπεσὼν ὀλίγου δεῖν περιέτρεψεν ἡμῖν τὴν ναῦν. Locus est T. I. pag. 499. 362

470. De præpositionibus generatim hæc quoque tenenda sunt. Primum eas sæpe male ab librariis additas reperiri, de qua re vide Brunck. ad Eurip. Phœn. 828. Deinde inter se permutatas, ut παρὰ et πρὸ apud Alciph. ubi vid. Bergler. pag. 395. Porro interdum geminatur præpositio, verum non temere neque ita ut bis idem significet. Herodotus II. 176. ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι. IV. ἐν δὲ ἁλός τε μέταλλον ἐν αὐτῇ διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ, καὶ ἄνθρωποι οἰκέοντες. At in his locis prius ἐν adverbii loco est, et, ut in libro de emendanda ratione Græcæ grammaticæ ostendi, eam ob rem notari accentu debet. Significat autem *simul.* Iliad. XXIII. 709. 363

ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις ἀνίστατο.

Hic ἂν pro ἀνὰ, i. e. ἄνω positum. Odyss. V. 260.

ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλους τε, πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ.

Hic ἐν δὲ est adverbii loco, cui explicando addit poëta, ut solet, ἐν αὐτῇ. Contra præpositiones semel tantum ponuntur interdum, et quidem cum secundo nomine conjuncta, ubi simul ad prius nomen referendæ sunt. Callim. h. Apoll. 8.

οἱ δὲ νέοι μολπήν τε καὶ ἐς χορὸν ἐντύνεσθε.

ad quem locum vid. Ruhnken. in epist. crit. pag. 130. Valcken. ad Mosch. II. 138. ad Callim. pag. 178. seq. Horatius III. Carm. 25.

quæ nemora aut quos agor in specus?

In Odysseæ I. 93. Schæferus legendum putabat,

πέμψω δὲ Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,

ubi nunc est ἐς Σπάρτην. Idem in Callim. fr. 127. Bentl. quod Valckenarius habet pag. 288. scribendum conjicit egregie, αὔλια κἂν βοτάνας. Denique interdum etiam semel posita præpositio ad duos diversos casus pertinet. Herodotus IV. 122. πρὸς ἠῶ τε καὶ τοῦ Ταναΐδος. Videndus ad eum locum Wesselingius.

364 470. Vide Brunckii indicem ad Aristoph. in v. *præpositiones*. Bos. ad Thom. Mag. pag. 683. Hinc sæpe simplicia verba pro compositis scripsere librarii, et contra. Vide Brunck. ad Aristoph. Lys. 408. 1010. 1220.

365 470. Πᾶσαν ἀν' ὀρφνάν in Rheso 42. est *per totam noctem*. Ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, *quotidie*, Herodot. II. 130. Ἀνὰ πάντα ἔτεα, *quotannis*, idem VIII. 65.

366 471. Ἀνὰ pro εἰς dici contendit Musgravius ad Rhesum ver. 296. At non nisi tum ita verti potest, quum significatio ei adjuncta est hæc, *in* vel *per*. Ut in Ione Euripidis ver. 1476.

τίν' ἀνὰ χεῖρα δόμους ἔβα Λοξίου;

et ver. 1515.

ἀνὰ δ' ἄντρον ἔρημον,
οἰωνῶν γαμφηλαῖς
φόνευμα, θοίναμά τ', εἰς αἴθαν ἐκβάλλει.

Vide Phaniæ epigr. 4. Damagetæ epigr. 9.

472. Ἀνὰ in compositis illustravit Abresch. ad Cattier. pag. 65. 367
Habere id significationem interdum particulæ ἄνω ostendit Valckenarius ad Hippolytum pag. 303. b. ut ἄν' ἶς ἔχων.

473. Schæferus in Libanii epist. 1398. quem locum nec Lennepius, nec Jacobsius ad Anthol. II. part. 2. pag. 330. plane restituerunt, verissime correxit ἀντ' ἔργου. 368

473. Ἀντὶ in obtestationibus etiam dicitur. Sophocles Œd. Col. 1326. 369

> οἵ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς, πάτερ,
> ἱκετεύομεν ξύμπαντες ἐξαιτούμενοι.

Per hosce.

475. Οἱ ἀπὸ παιδείας, *eruditi*, Epitome Athenæi lib. I. init. confer Casaub. ad Athen. I. c. 11. Οἱ ἀπὸ τῶν μεγάλων τιμημάτων. Aristides apud Thom. Mag. pag. 854. 370

476. Ἀπὸ γνώμης, *ex animo*, Æschylus Eum. 661. Ἀπὸ γνώμης σοφῆς, *sapienti consilio*. Euripides Ion. 1313. 371

476. Quasi vero hæc dici caussa finalis possit. Herodotus II. 64. ἀπὸ τούτου τῷ Ἄρεϊ ταύτην τὴν πληγὴν ἐν τῇ ὁρτῇ νενομικέναι φασί. *Ob eam rem*. Vid. cap. 175. 372

477. Τὸ ἀπὸ σεῦ, *tuam sententiam*, dicit Herodot. VII. 101. Τὸ ἀπ' ἡμέων, idem quod τὸ ἡμέτερον, idem IX. 1. vid. Wesseling. pag. 693. 373

477. Quid ἀπὸ significet in compositis, docuit Cattier. in Gazoph. et ad eum Abresch. pag. 62. seq. 67. 74. Separationem indicare ostendit Valcken. ad Theocrit. pag. 238. et ad Callim. pag. 159. seq. 374

477. Vid. Valcken. ad Herodot. pag. 122. et 706. ad Theocrit. Adoniaz. pag. 203. ad Mœrin pag. 401. Kœn. ad Greg. Cor. pag. 246. Wyttenb. ad Ecl. hist. pag. 339. Huschk. in Analectis pag. 56. et in indice in v. ἀποκλαίειν. 375

478. Ἀπὸ in nominibus compositis sæpe fungitur loco α privativi, ut ἀπότιμος pro ἄτιμος. Vid. Toup. ad Longin. pag. 367. Kœn. ad Greg. Cor. pag. 250. Hujusmodi est etiam ἀπόσιτος, de quo nomine vid. Valcken. ad Callim. pag. 7. 376

481. Δι' ἡμέρας, *per totum diem*, non *quotidie*. Et sic reliqua. Vid. Valcken. ad Herodot. pag. 443. Wesseling. pag. 604. Præterea διὰ cum genitivo etiam de intervallis locorum dicitur. Herodotus VII. 30. ἔπειτα διὰ σταδίων μάλιστά κῃ πέντε ἀναφαινόμενος. Fluvius, terra occultatus, post stadia V. rursus apparet VII. 198. ἀπὸ δὲ τούτου διὰ εἴκοσί κου σταδίων ἄλλος ποταμός. 377

482. Videlicet, quia nominativus de eadem persona intelligitur, de qua verbum, quod præcessit. Dicit enim, οὐχ οἷοί τέ εἰσι βασανίζειν, διὰ τὸ μὴ σοφοὶ εἶναι ὥσπερ σύ. Si de aliis loqueretur, quam quos dicit οὐχ οἵους τε βασανίζειν, accusativo uti debebat. 378

483. De præpositione διὰ in compositis vid. Cattier. Gazoph. 379

pag. 70. Διὰ in διέχειν, διαφέρειν excellentiæ significationem habet. Vid. Reisk. animadv. vol. I. ad Dionys. Chrysost. pag. 153.

Διαγορεύειν ab Isæo sic dictum esse, ut significaret *alia dicere*, et opponeretur verbo συναγορεύειν, docet Harpocration.

Διὰ sæpe compositis verbis certandi significationem addit, ut διαπίνειν, *certare bibendo*. Vid. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. pag. 444. a. Valcken. ad Theocriti X. idyll. pag. 95. ad Herodot. pag. 379. Wyttenb. ad Ecl. hist. pag. 379.

380 487. Εἰς ἅπαξ, ἐς τρίς non idem est, atque ἅπαξ et τρίς, sed significat proprie *usque ad eum numerum*, i. e. non minus quam semel vel ter. Theocritus I. 25.

αἶγά τέ τοι δωσῶ διδυματόκον ἐς τρὶς ἀμέλξαι.

Sophocles fragm. inc. 23. de Venere,

τίν' οὐ παλαίουσ' ἐς τρὶς ἐκβάλλει θεῶν;

Quem deorum lucta non ter superat? Nam ter dejicere humi adversarium debebat, qui victor haberi vellet, quam rem quum alii illustrarunt, tum Huschkius in analectis pag. 155. non ille memor, Sophoclis versum apud Stobæum legi tit. LXIII. pag. 239.

381 488. Adde εἰςόκε, i. e. εἰς ὅ κε, eadem significatione, quod aut conjunctivo aut indicativo futuri jungitur. Iliad. VII. 30.

ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰςόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν.

III. 409.

εἰςόκέ σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.

382 488. Addendus alius usus præpositionis εἰς, quo pro κατὰ accipitur. Diodorus Sic. V. 58. κετεσκευασμένος εἰς τὸν ἀρχαῖον ῥυθμόν. Vid. Musgrav. ad Eurip. Iphig. in Tauris 1483. Lucianus in Bis Accus. 6. τὸ σῶμα πρὸς τὸν ἥλιον εἰς τὸ Αἰθιόπειον ἐπιχράναντες. Philo Jud. pag. 1093. B. διακοσμούμενος εἰς Ἡρακλέα, et statim, ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοςκούρους. Simile est, quod Euripides habet in Hecuba 1160.

αἱ δ' οὐκ ἐς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.

383 488. Vid. Cattier. Gazophyl. pag. 73.

384 493. Homeri locum male explicat. Non ille ἐκ πόντου ναύτῃσι junxit, sed ἐκ πόντου φανείη. Et oratio negligentior est, præpositione magis ad id, quod cogitatur, quam ad verbi significationem relata. Volebat enim dicere: veluti quum nautæ ignem e mari conspiciunt.

385 493. Ἐξ etiam *per* Latine reddi potest. Herodotus VIII. 80. ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ πεποιευμένα ὑπὸ Μήδων. *Scito per me*, i. e. *me auctore facta a Medis esse, quæ fecerunt.*

Præterea ἐξ abundat cum nominibus, quibus θεν additum. Is est epicorum poëtarum usus, ἐξ οὐρανόθεν, male a Brunckio intrusus in Sophoclis Antigonam ver. 106.

498. Vide quæ dixi ad Eurip. Hecub. 591. Sophocles in 386
Trach. 596.

ὡς σκότῳ
κἂν αἰσχρὰ πράσσῃς, οὔ ποτ' αἰσχύνῃ πεσεῖ.

498. Exempla attulit Brunckius ad Sophoc. Œd. R. 1112. 387
et Tyrwhittus ad Aristot. Poët. pag. 120. Pindarus in primis amat istum particulæ usum.

499. Illustrarunt hoc Valckenarius ad Hippol. 324. ad Hero- 388
dot. pag. 241. Brunck. ad Sophoclis Œd. Col. 247. ad Eurip. Med. 231. Vid. Aristoph. Lysist. 30. 31.

500. Addimus alia quædam. 389

Ἐν γένει, *cognatus*. Eurip. Alcest. 903.

ἐμοί τις ἦν ἐν γένει.

Sophocles Œd. R. 1016.

οὕθ' οὕνεκ' ἦν σοι Πόλυβος οὐδὲν ἐν γένει.

Inde οἱ ἐν γένει *cognati*.

Ἐν οἴνῳ, *inter vina*, *inter pocula*. Illustravit hoc Valckenarius ad Callim. fragm. pag. 15. et 262.

Ἐν ἑαυτῷ εἶναι; *apud se esse*, i. e. *recte sapere*. Sed dubium an rectius dicatur ἐν ἑαυτοῦ εἶναι. Vide Abresch. ad Æsch. pag. 173. seq. Dorvill. ad Charit. pag. 409. (508. edit. Batav.) Brunck. ad Sophoc. Philoct. 950. ubi is ἐν σαυτοῦ γενοῦ e membranis reposuit. Nos dicimus, *gehe in dich*. Aristoph. Vesp. 642. κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ. Non est genitivus iste e præpositione explicandus, ut suspicabatur Abreschius, sed per ellipsin, ἐν σαυτοῦ οἴκῳ. Ei formulæ illustrandæ apte inservit nostrum, *du bist nicht wohl zu hause*, i. e. *insanis*.

Ἐν *coram*, *inter*. Diodorus Sic. XI. 12. προτεθείσης δὲ βουλῆς ἐν τοῖς τῶν νεῶν ἡγεμόσι περὶ τῆς ναυμαχίας.

Ἐν κακοῖς pro σὺν κακοῖς dicere videtur Euripides in Alcest. 771.

ἆρα τὸν ξένον
στυγῶ δικαίως, ἐν κακοῖς ἀφιγμένον.

500. De vi præpositionis ἐν in compositis vid. Cattier. Gazoph. 390
pag. 76.

Sæpe indicat fieri aliquid in loco quodam, ut χωρίον ἐπίτηδες ἐνστρατοπεδεύεσθαι: *locus aptus, in quo castra muniantur*. Vid. Wesseling. ad Herodot. pag. 538. Abresch. Diluc. Thuc. pag. 256.

391 500. Et similitudinem, veluti ἔνθηρος. De utraque significatione vid. interpretes ad Eurip. Troad. 524. Abresch. ad Æsch. pag. 314. et in corrigendis pag. 659.

392 500. Observandum præterea, verba cum ἐν composita interdum genitivo jungi, ut ἐμβατεύειν πατρίδος apud Sophoclem in Œd. R. 825. ubi vid. Brunck. quod eo fit, quia in his præpositio ἐν vim habet præpositionis ἔνδον.

393 502. Urbs dicitur ἐφ' ἑαυτῆς εἶναι, κεῖσθαι, quæ suis utitur institutis et legibus, neque alienæ dominationi subjecta est. Ita de aliis etiam rebus ἐφ' ἑαυτȣ͂, quod iis proprium est, quod seorsim habent. Illustravit hæc Valckenarius ad Herodot. pag. 634. Γελᾷν ἐφ' ἑαυτȣ͂, quod est apud Xenoph. Cyrop. IV. 2. e libris MSS. ἐφ' ἑαυτῷ scribendum esse docet Wyttenbachius in Selectis Gr. pag. 379. contra Zeunium. Etenim est ibi *se deridere*.

394 504. Vid. Valcken. ad Theocriti X. id. pag. 115. Ἐπὶ τῶν δείπνων, *inter cœnandum* Diodor. Sic. IV. 3.

Præterea ἐπὶ cum genitivo significat *coram*, ut ἐπὶ πολλῶν. Vid. Valcken. ad Eurip. Hippol. 213. Inde de judice, coram quo lis agitur. Diodor. Sic. XI. 55. ἐπὶ τοῦ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων.

Pro ἐν. Eurip. Elect. 6. ὑψηλῶν δ' ἐπὶ ναῶν τέθεικε.

395 506. Ἐξ αὐτῶν τῶν γραμμάτων, ἅτε ἡμῖν ἐν τῇ στήλῃ γέγραπται, ἐφ' οἷς τε νῦν ἔξεστι τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι. Andoc. 25. 1. Αὐτῷ-ἀποσταλήσεσθαι-μνᾶς, εἴκοσι-ἐφ' ᾧ τε βοηθήσειν τοῖς Ἀμφισσεῦσιν — Æsch. c. Ctesiph. 505. REIZIUS.

396 506. Ἕτερον δὲ λέγεις τοιοῦτον, ἀληθινόν, ἢ ἐπὶ τίνι τὸ τοιοῦτον εἶπες. Plat. Soph. pag. 105. REIZIUS.

397 509. Non solum cum iis verbis, quæ *mori* significant, sed etiam cum aliis, ut ζῆν ἐπὶ παισίν, *vivere liberos habentem:* φεύγειν ἐπὶ τέκνοις, *exsulare relictis liberis*. Illustrarunt hæc Bergler. ad Alciph. pag. 18. seq. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. pag. 355. seq. Lennep. ad Phal. pag. 304. Inde Isæum emendavit Valckenarius ad Herodot. pag. 611.

398 514. Ἐπὶ cum accusativo significat etiam *quod attinet*. Τὸ ἐπ' ἐμέ, *quod ad me attinet*, *quantum in me est*, *per me*, ut ἔξεστι τὸ ἐπ' ἐμέ, *per me licet*. Vide Eurip. Hecub. 514. Alcest. 666. Iphig. Aul. 1557. Aliud exemplum e Dione Chrysost. attulit Valckenarius ad Herodot. pag. 342.

Ἐφ' ἕνα τεταγμένοι dicuntur ab Hesychio in ὄγμος, qui alter juxta alterum stant, nec post se alios habent, quod nos dicimus *einen Mann hoch*.

399 515. Numquam dativo jungitur κατά. Observatio ducta e male intellectis locis, ut Odyss. X. 238.

κατὰ συφεοῖσιν ἔεργνυ,

et XV. 290.

κατὰ δὲ πρότονοισιν ἔδησαν.

At id est, συφεοῖς κατῆργνυ, πρωτόνοις κατίδησαν.

516. Sosicrates ap. schol. Aristoph. ad Aves 521. Cognatum videtur esse εὔχεσθαι θεοῖς καθ' ἑκατόμβης, i. e. *hecatombam vovere diis:* quam loquutionem illustravit Huschkius in Analectis pag. 133. 400

517. Κατὰ in his proprie est *secundum.* Sic Herodot. IX. 53. ἰέναι κατὰ τοὺς ἄλλους, *secundum reliquos ire*, i. e. eadem via. 401

518. Sic κατὰ μῆνα, *singulis mensibus.* Κατ' ἦμαρ, Sophoc. Philoct. 798. Eurip. Bacch. 898. Troad. 392. καθ' ἡμέραν, Sophoc. Elect. 999. Vid. Valcken. ad Herodot. pag. 589. Κατὰ νομὸς. *in singulis præfecturis.* Valcken. ad Herodot. pag. 311. 402

519. Ἓν καθ' ἓν est *sigillatim;* nos *eins nach dem andern.* Lucillius epig. 2. 403

ἓν καθ' ἓν ἀθροίσας ὀστέον.

519. Κατὰ τριακοσίους, *circiter CCC.* Vid. Wesseling. ad Herodot. pag. 457. 404

520. Κατὰ δὲ τὸν κατὰ Κροῖσον χρόνον. *Crœsi autem ætate.* Herod. l. 67. pr. REIZIUS. Οἱ καθ' ἡμᾶς ἄνθρωποι, non solum homines nostra ætate viventes, sed etiam homines nostræ conditionis significat. Vid. Lennep. ad Phal. pag. 94. Ita Phalaris pag. 224. τὸς καθ' ἡμᾶς τόπυς, dicit, i. e. *regiones, in quibus nos vivimus.* 405

522. Sic καθιππάζεσθαι, quod nos dicimus *umreiten, überreiten,* poëtice pro *vincere* dixit Æschylus in Eum. 146. Alia multa vide ap. Hemsterhus. ad Lucian. T. I. pag. 389. Valcken. ad Herodot. pag. 473. Abresch. ad Æsch. II. pag. 103. 406

521. Μεθ' Ἥρας στᾶσα, *a partibus Junonis stans.* Eurip. Helen. 895. 407

524. Σὺν αὐτῷ γενναίῳ, *per meram generositatem.* σὺν αὐτῷ ἀδίκῳ, *per solam injustitiam.* Xenoph. Ages. IV. 5. Conf. supra pag. 134. not. 39. et 136. n. 44. Sed puto legendum σὺν αὐτῷ τῷ γενναίῳ — Etiam πρὸς δίκης et simpliciter δίκῃ hoc sensu dicitur. Sophoc. Elect. 1211. 408

εὔφημα φώνει. πρὸς δίκης γὰρ ὐ στένεις.
πῶς τὸν θανόντ' ἀδελφὸν ὐ δίκῃ στένω;

REIZIUS.

524. Eurip. Hipp. 1340. seq. 409

τὸς γε μὴν κακὸς
αὐτοῖς τέκνοισι καὶ δόμοις ἐξόλλυμεν.

Eust. 1217. 54. αὐτῇ πήληκι καὶ αὐταῖς βυλαῖς καὶ αὐτοῖς ἀνδράσιν ὤλετο ἡ ναῦς, ἀττικῶς λέγονται. Idem 1284. 52. αὐτοῖς ἅρμασιν ἀντὶ τῦ σὺν αὐτοῖς τοῖς ἅρμασιν, ἀττικῶς πέφρασται. Lucian. de Sacrif. pag. 286. κατετόξευσε τῷ λοιμῷ τῦς Ἀχαιὺς αὐτοῖς ἡμιόνοις καὶ κυσίν. REIZIUS.

Non Atticorum hoc est, sed omnium Græcorum. In Homer. hymn. Apoll. scribe ver. 148. αὐτοῖσιν παίδεσσι.

410 527. Ἀνὴρ παρ' ἄνδρα στήσεται, in acie, Eurip. Helen. 1081. ubi vid. Musgrav. in supplem. adnotat.

411 527. Herodian. III. 11. 17. ὡς μὴ παρ' αὐτὰ κολασθείη, *ne continuo puniretur.* (Nihil potest ibi subintelligi, nisi τὰ ῥήματα.) REIZIUS.

412 528. Οὐδὲν παρὰ τοῦτο, formula contemnentis aliquam rem ut parvam. Jo. Chrys. homil. 12. in ep. ad Rom. Casaub. ad Pers. V. 67. vertit, *Quid tum postea?* REIZIUS. Παρὰ *propter:* vide Valcken. ad argum. Phœniss. pag. XXI.

413 531. Cum comparativo. Exemplum vide ap. Valcken. ep. ad Röv. pag. 51. ad Adoniaz. pag. 109. Kœn. ad Gregor. Cor. pag. 165. Valcken. diatrib. pag. 119. Κρατιστεύοντες παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα: Xenoph. Mem. Socrat. I. 4. 14.

414 532. Παρὰ, *excepto.* Ammianus epig. 9. θηρίον εἶ παρὰ γράμμα: Marcus, detracta littera est ἄρκος, i. e. idem quod ἄρκτος. Illustravit hunc usum Valcken. ad Herodot. pag. 708.

415 532. Quæ undecimo loco posuit, partim ad ea pertinet, quæ tertio posuerat, ut παραφᾶσαι, partim ad ea, quæ octavo, ut παρακρούειν, παραληρεῖν, *aberrare,* partim eo continentur, ut παρὰ similitudinem aliquam indicet. Quem hujus præpositionis usum illustravit Lennepius ad Phalarin pag. 312. seq.

416 536. Περὶ cum dativo etiam significat *præ.* Περὶ φόβῳ, præ metu. Æsch. Choëph. 33. Id idem ver. 543. ἀμφὶ τάρβει dicit. Alia exempla congessit Ilgenius ad Homer. hymn. Cer. pag. 560.

417 539 Abundat sæpe in compositis; vid. Fischer. præfat. ad Well. pag. XIII. ut in προδιδάσκειν, de quo Brunckius ad Aristoph. Nub. 987.

418 540. Πρὸς ubi *ab* significat, intelligitur semper ita, ut significet rem aliquid agere, vi rei aliquid effici: ut πρὸς τοῦ πάθους κινεῖσθαι,

419 540. Vide Hemsterh. ad Lucian. T. I. pag. 254. Kœn. ad Gregor. Cor. pag. 44.

420 541. Huc pertinet πρὸς δίκης, ut in Sophoc. Œd. R. 1014. in Elect. 1211. ubi idem sequente versu dicitur δίκῃ.

421 541. Πρὸς cum genitivo etiam *versus* significat, sive de loco, sive de tempore dicatur. Herodotus VII. 55. τὴν ἑτέρην τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τοῦ Πόντου. Euripides in Rheso ver. 557. πρὸς ἀοῦς, quod Pindarus πρὸς ἀῶ dixit Pyth. IX. 44.

422 542. Homer. Iliad. I. 338.

τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων.

Thucyd. I. 71. fin. δρῶν οὐδὲν ἄδικον, οὔτε πρὸς θεῶν οὔτε πρὸς ἀνθρώπων. REIZIUS.

423 543. Πρὸς χάριν etiam simpliciter est *gratia, caussa alicujus rei,*

χάριν τινός. Sophocles in Antig. 30. πρὸς χάριν βορᾶς, *victus gratia.* Vid. id. in Philoct. 1156.

543. Aliter Æschylus in Choëph. 411. 424

σπλάγχνα δέ μου κελαινοῦται
πρὸς ἔπος κλυούσᾳ.

544. Maxime πρὸς ταῦτα sic frequenter dicitur, ut sit *propterea*, 425
ut in Eurip. Iphig. Aul. 1568. 1607. Et πρὸς τάδε, ut in Æschyli Eumen. 533. Sept. c. Theb. 314.

546. Πρὸς cum accusativo etiam est, *præter, ad hoc.* Eurip. in 426
Iphig. Aul. 896.

δέλτον ᾠχόμην φέρων σοι πρὸς τὰ πρὶν γεγραμμένα.

Sophocles in Philoct. 292.

πρὸς τοῦτ᾽ ἂν εἴ μ᾽ ἔδει τι καὶ ποτὸν λαβεῖν,

ut recte emendavit versum Wakefieldius.

547. Sic et Thucyd. I. 141. fin. μέλλειν δέ τινι καὶ ἄλλῳ ὑπὲρ ἑαυτοῦ 427
τι προϊδεῖν, *an seiner Stelle.* REIZIUS.

548. Etiam *per* verti debet ὑπὲρ, ubi de precibus per aliquid fac- 428
tis dicitur. Apollonius Rhodius III. 701.

λίσσομ᾽ ὑπὲρ μακάρων.

Vid. ibi Brunck. in append. notarum pag. 232.

548. Schol. ad Aristoph. Nub. 31. τῶν ὑπὲρ ἵππους πταισάντων, i. 429
e. τῶν διαπορθησάντων τὴν οὐσίαν διὰ τὸ ἱπποτρόφους εἶναι. Et schol. Aristoph. ad Nub. 508. ὑπὲρ τὴν τῶν αἱμάτων ἔκχυσιν ἐπιδιώκειν. REIZIUS.

549. Ὑπὸ *ab* significans semper indicat actionem aliquam ejus, 430
a quo quid fieri dicitur.

549. Immo scribe: ἐτελεύτησε ὑπὸ τραυμάτων, θεραπευόμενος. Vul- 431
neribus periit, non statim, sed dum curaretur. REIZIUS.

549. Ὑπὸ μάλης. *sub ala.* Lucian. Ὑποβάλλειν τῆς γῆς. Xe- 432
noph. Œc. XIX. 8. REIZIUS.

551. Ejusmodi est ὑπάγειν, fere idem quod προάγειν; et sic alia, 433
in quibus ὑπὸ significare πρὸ putatur, attulit Thom. Mag. pag. 866. seq.

INDEX AUCTORUM

QUORUM LOCA VEL EMENDANTUR VEL EXPLICANTUR.

3

Q

S

T

U

V

Z

INDEX

LOCORUM NOVI TESTAMENTI.

INDEX GRÆCUS

VERBORUM SINGULORUM ET JUNCTORUM

MAXIME MEMORABILIUM.

A

B

Γ

Δ

E

Π

T

Υ

Φ

Χ

Ψ

Ω

INDEX LATINUS.

A

B

C

D

INDEX SCRIPTORUM

IN HERMANNI ADNOTATIONIBUS EMENDATORUM

VEL EXPLICATORUM.

ἘΠΙΜΕΤΡΟΝ.

Vigerus pag. 155 seq. verba Xenophontis Hist. Gr. II. pag. 268. ed. H. Steph. Λύσανδρος δὲ Φιλοκλέα πρῶτον ἐρωτήσας, ὃς τοὺς Ἀνδρίους καὶ Κορινθίους κατακρημνίσειε, τί εἴη ἄξιος παθεῖν, ἀρξάμενος ἐς Ἕλληνας παρανομεῖν, ἀπέσφαξεν, interpretatur sic: *Lysander cum ex Philocle, qui Andrios et Corinthios præcipites egerat, quæsisset, qua pœna dignus esset* etc. simulque diserte ait, κατακρημνίσειε positum esse pro indicativi plusquamperfecto, κατεκεκρημνίκει. Atqui sententia est, *Lysander cum ex Philocle quæsisset, qui Andrios et Corinthios præcipites egisset, qua is pœna dignus esset* etc. Quodsi Xenophontis, non Lysandri essent hæc verba, ὃς τοὺς Ἀνδρίους καὶ Κορινθίους κατακρημνίσειε, foret soloeca oratio, quia præcedens articulus postpositivus non ad verbum, sed ad Philoclis nomen relatus, optativum adsciscere non potest. *Frider. Volgang. Reizius* in Tract. de temporibus et modis verbi Græci et Latini P. I. pag. 18.

FINIS.

Excudebat Andreas Duncan,
Academiæ Glasguensis Typographus.

THE LIBRARY OF CONGRESS

